

ÅRSBERETNING
2001

Årsberetning 2001

Syddansk Universitet

Campusvej 55
5230 Odense M
Tlf. 6550 1000
Fax 6550 1090
www.sdu.dk

Redaktion: Christa Jalking, Informationskontoret

Layout: Martin Vikkelsø, Informationskontoret

Oplag: 2.000

Tryk: one2one a/s, Odense

ISBN 87-90923-27-8
Stregkode: 9788790923273
ISSN 0109-7407

Indhold

<p>KAPITEL 1 Rektors beretning 7</p> <p>KAPITEL 2 Dekanernes beretning Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet 9 Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet 11 Det Samfundsvidenskabelige Fakultet 13 Det Humanistiske Fakultet 14</p> <p>KAPITEL 3 The Hans Christian Andersen Academy 17</p> <p>KAPITEL 4 Disputatser og Ph.D.-afhandlinger Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet 19 Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet 28 Det Samfundsvidenskabelige Fakultet 36 Det Humanistiske Fakultet 38</p> <p>KAPITEL 5 Kandidatproduktion Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet 41 Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet 44 Det Samfundsvidenskabelige Fakultet 47 Det Humanistiske Fakultet 55</p> <p>KAPITEL 6 Internationalisering 63</p> <p>KAPITEL 7 Temaartikler Klinisk farmakologi, hvad er nu det for noget? 65 Hvad er proteomics, og hvordan Odense blev et af de førende steder inden for feltet? 71 Regnskabsregulering 75 Den evige krig: USA efter den 11. september 81</p> <p>KAPITEL 8 Nekrolog 85</p> <p>KAPITEL 9 Ledelse og kollegiale organer 87</p> <p>KAPITEL 10 Repræsentantskab 89</p> <p>KAPITEL 11 Universitetets fakulteter <i>Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</i> 93 INSTITUT FOR MEDICINSK BIOLOGI (IMB) 95 Anatomi og Neurobiologi 96 Fysiologi og Farmakologi 101 Immunologi og Mikrobiologi 106 INSTITUT FOR SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING (IST) 109 Almen Medicin 110 Specialeuddannelsen i Almen Medicin 112 Forskningsenheden for Almen Medicin 112 Audit Projekt Odense 113</p>	<p>Epidemiologi 117 Klinisk Farmakologi 126 Miljømedicin 131 Sundhedsfremme 134 Sundhedsøkonomi 136 RETSMEDICINSK INSTITUT 141 INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK 143 Fysiologi og Biomekanik 144 Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik 148 Idræt, Krop og Sundhed 152 Klinisk Biomekanik 156 KLINISK INSTITUT (K1) 161 Anæstesiologi 162 Arbejds- og Miljømedicin 164 Børne- og ungdomspsykiatri 165 Dermato-venerologi- og Allergicentret 167 Geriatrici 171 Hæmatologi 172 Infektionsmedicin, Intern medicin, Lungemedicin og Reumatologi 173 Infektionsmedicin 173 Intern medicin 174 Lungemedicin 174 Reumatologi 175 Kardiologi 178 Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi 182 Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik 184 Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin 190 Klinisk Mikrobiologi 193 Klinisk Immunologi 197 Medicinsk Endokrinologi 199 Medicinsk Gastroenterologi 207 Nefrologi 210 Neurokirurgi 212 Neurologi 213 Obstetrik og Gynækologi 215 Oftalmologi 218 Onkologi 220 Ortopædkirurgi 222 Oto-rhino-laryngologi 224 Patologi 226 Plastikkirurgi 230 Voksenspsykiatri 231 Pædiatri 233 Radiologi 238 Thorax-karkirurgi 239 Urologi 241 BIOMEDICINSK LABORATORIUM 242 CENTER FOR PROTEOMANALYSE 245 FORSKNINGSENHEDEN FOR TROMBOSEFORSKNING 252 CENTER FOR ANVENDT SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING OG TEKNOLOGIVURDERING (CAST) 256 ENHEDEN FOR UDDANNELSESUDVIKLING 259 STUDIENÆVN FOR MEDICIN 260</p>
---	---

STUDIENÆVN FOR IDRÆT	261	Fransk og Frankofone Studier	473
STUDIENÆVN FOR KLINISK BIOMEKANIK	262	De grænseoverskridende studier	474
UDDANNELSEN I FOLKESUNDHEDSVIDENSAB	263	Græsk-Romerske Studier	475
STUDIENÆVN FOR DEN SUNDHEDSFAGLIGE KANDIDAT- UDDANNELSE OG SUPPLERINGSUDDANNELSEN	264	Historie	475
KOORDINATOR FOR DE KLINISKE KONFERENCER	265	Sproglig Informatik og Informationsvidenskab	476
<i>Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet</i>	267	Interaktive Medier	477
CENTER FOR AGRO-INDUSTRIEL BIOTEKNOLOGI	268	Kulturstudier – Medier · Køn · Børn og Unge ·	
BIOENERGIGRUPPEN	269	Folkeoplysning · Design	477
INSTITUT FOR BIOKEMI OG MOLEKYLÆR BIOLOGI	271	Litteraturvidenskab og Semiotik	479
BIOLOGISK INSTITUT	290	Mellemøst-studier	479
INSTITUT FOR ELEKTRONIK OG DATA	300	Middelalderstudier	485
FYSISK INSTITUT	301	Nordiske Studier	486
KEMISK INSTITUT	308	Religion	488
MADS CLAUSEN INSTITUTTET FOR PRODUKTUDVIKLING	319	Russiske og Østeuropæiske Studier	489
INSTITUT FOR MATEMATIK OG DATALOGI	322	Spansk	489
MÆRSK MC-KINNEY MØLLER INSTITUTTET FOR PRODUKTIONSTEKNOLOGI	329	Tysk	490
LABORATORIET FOR NATURLIGT INTERAKTIVE SYSTEMER (NIS-LABORATORIET)	334	Maritim og Regional Historie (CMRH)	491
INSTITUT FOR PRODUKTION OG MASKINTEKNIK	338	H.C. Andersen-Centret	494
INSTITUT FOR TEKNISK FYSIK	339	Foranderlige Landskaber, Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabshistorie	495
<i>Det Samfundsvidenskabelige Fakultet</i>	341	Kartografisk Dokumentationscenter	496
INSTITUT FOR JOURNALISTIK	343	KAPITEL 12	
INSTITUT FOR MARKETING	348	Statistik over studerende	497
INSTITUT FOR MILJØ- OG ERHVERVSØKONOMI	357	KAPITEL 13	
INSTITUT FOR ORGANISATION OG LEDELSE	362	Legater og Fonde	503
INSTITUT FOR STATISTIK OG DEMOGRAFI	368	KAPITEL 14	
INSTITUT FOR REGNSKAB, FINANSIERING OG ERHVERVSJURA	372	Universitetets administration	505
INSTITUT FOR STATSUNDSKAB	380	Ledelsessekretariat	505
ØKONOMISK INSTITUT	389	Udviklingskontor	505
DANSK CENTER FOR MIGRATION OG ETNISKE STUDIER (DAMES)	393	Studiekontor	505
CENTRE FOR EUROPEAN STUDIES	395	Teknisk Forvaltning	506
CENTER FOR SMÅVIRKSOMHEDSFORSKNING (CESFO)	397	IT-koordinering	507
DEMOGRAFISK FORSKNINGSCENTER	399	Budget- og Planlægningskontor	508
<i>Det Humanistiske Fakultet</i>	403	Personalekontor	508
DANSK INSTITUT FOR GYMNASIEPÆDAGOGIK	405	Regnskabskontor	508
FILOSOFISK INSTITUT	411	KAPITEL 15	
INSTITUT FOR FAGSPROG, KOMMUNIKATION OG INFORMATIONSVIDENSAB	415	Universitetets økonomiske forhold	511
INSTITUT FOR HISTORIE, KULTUR OG SAMFUNDSBESKRIVELSE	420	KAPITEL 16	
INSTITUT FOR LITTERATUR, KULTUR OG MEDIER	434	Syddansk Universitetsbibliotek	513
INSTITUT FOR SPROG OG KOMMUNIKATION	452	KAPITEL 17	
INSTITUT FOR PÆDAGOGISK FORSKNING OG UDVIKLING (IPFU)	464	Odense Universitetsforlag	523
Centre/studienævn		KAPITEL 18	
Amerikanske Studier	468	Studenterrepræsentanter i konsistorium og fakultetsråd	527
Cand.negot.	468	KAPITEL 19	
Engelsk	470	Videnskabsbutikken	529
Erhvervsproglige studier øst for Lillebælt	470	KAPITEL 20	
Erhvervsproglige Dagstudier Vest for Lillebælt ..	472	Folkeuniversitetets Landssekretariat	531
Erhvervsproglige studier under		Folkeuniversitetet i Odense	532
Åben Uddannelse	472	KAPITEL 21	
Filosofi	473	Center for Universitetspædagogik	533

Kapitel 1

Rektors beretning

I 2001 fik Syddansk Universitet både ny universitetsdirektør og ny rektor. Den 1. maj tiltrådte den tidligere udviklingschef ved Vejle Amt, Per Overgaard Nielsen, stillingen som universitetsdirektør, og den 1. juli afløste undertegnede universitetets rektor igennem mere end 8 år, Henrik Tvarnø, på denne post. Nærværende beretning er derfor en sammenfatning for begge rektoratsperioder i 2001.

Overordnet set bar året stadig præg af konsolideringen af universitetsfusionen fra 1998. Universitets navn blev endelig fastslået ved en konsistoriebeslutning i august, således at det endelige navn nu er Syddansk Universitet, og der findes ikke længere særlige betegnelser for de enkelte campusser.

Desuden blev året i høj grad præget af forsøget på at få politisk accept af, at staten skulle overtage den årlige regionale medfinansiering på 17 mio. kroner, som de jyske amter og universitetsbyer havde ydet til universitet siden dets oprettelse. Denne regionale medfinansiering bortfaldt med udgangen af 2001. Det lykkedes i sidste instans at overbevise Folketinget og Regeringen om deres forpligtigelse, og sagen har nu fundet sin afslutning med det permanente løft på 13 mio. kroner, som er indeholdt i den vedtagne finanslov for 2002. Både universitetet og den region, vi er en del af, må hilse denne beslutning med stor glæde og tilfredshed. Vi opfatter det som et klart skulderklap til den betydelige regionale indsats, der er ydet fra mange sider for at gøre Syddansk Universitet til en institution af central betydning for samfundsudviklingen i den syddanske region.

På den økonomiske front i øvrigt må vi imidlertid konstatere, at Regering og Folketing i 2001 fortsatte de senere års nedprioritering af forskning og videregående uddannelser. Det har derfor været vanskeligt for universitetet at føre den ekspansive politik i forhold til vore omgivelser, vi gerne ville, og som også er en af forudsætningerne for den vækst i vidensamfundet, alle efterspørger, herunder en vækst i det syddanske område, som i forvejen ligger væsentligt under landsgennemsnittet på dette felt.

Internt på universitetet har der været meget at glæde sig over i årets løb. Som et af de få danske universiteter havde Syddansk Universitet i beretningsåret en - beskedent - fremgang i antallet af nye studerende. Dette skyldes i høj grad en bevidst uddannelsespolitik, som går ud på at forny og produktudvikle universitetets uddannelsesstilbud. En politik, som blandt andet bevirkede, at de nye uddannelser i både Kolding, Esbjerg og Sønderborg tiltrak så mange

nye studerende, at netop disse byer alle fik flere studerende end året forinden og således bar den samlede fremgang i optagelsen for universitetet som helhed. Dette understreger, at et af de vigtigste mål med dannelsen af Syddansk Universitet - flere kandidater uddannet til det højeste niveau i den jyske del af universitetets virkeområde - blev opfyldt i beretningsåret.

Det er også på sin plads at glæde sig over, at Syddansk Universitet i 2001 fik tilført to nye grundforskningscentre i henholdsvis kemi og fysik, samt at Bitten og Mads Clausens Fond bevilgede 30 mio. kroner til medfinansiering af en nyopførelse af Mads Clausen Institutet i Sønderborg, og at A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal bevilgede 5 mio. kroner til forsat støtte til driften af Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet i Odense. Dette er et udpluk af de mange nye bevillinger og hæderstildelinger i 2001, som er beskrevet i større detalje i årets dekanberetninger.

I 2001 indviedes den største tilbygning til Syddansk Universitet i Odense siden den indledende byggefase i 1970'erne. Universitetets afdeling i Odense fik den hovedindgang, der har været savnet i alle årene. Der blev indrettet et campustorv med mødested og fællesfaciliteter for ansatte og studerende, et conferencecenter så dagens lys, og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet - Institut for Idræt og Biomekanik - fik nye faciliteter. Denne bygningsudvidelse gav et tiltrængt løft i den lokalemæssige situation i Odense. De nærmeste år vil udvise en tilsvarende fornyelse og forøgelse af lokalemassen i de øvrige universitetsbyer.

Hvis vi ser lidt ind i den nærmeste fremtid, er det mit håb, at der nu blæser lidt mildere vinde for så vidt angår samfundets satsning på forskning og videregående uddannelse. Syddansk Universitet er klar til at tage imod den udfordring, det er at bringe samfundets investering i videnproduktion tilbage til samfundet i form af øgede indtægter og beskæftigelse. Samspillet med det omgivende samfund spiller en stor rolle for de danske universiteter, og det er Syddansk Universitets mål at være i front i denne udvikling.

Universitetet er dets ansatte og studerende. Kun ved bevidst at arbejde med og udnytte den ressource kan der fortsat skabes vækst og fremgang. Der er derfor grund til at takke alle ansatte og studerende for deres bidrag til endnu et godt år for Syddansk Universitet.

Jens Oddershede
Rektor

Kapitel 2

Dekanernes beretning

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

På det uddannelsesmæssige område har årets væsentligste begivenhed været åbningen af uddannelsen i folkesundhedsvidenskab ved Syddansk Universitet. Uddannelsen startede den 1. september 2001. Den består af en treårig bacheloruddannelse efterfulgt af en toårig kandidatoverbygning. 42 studerende påbegyndte uddannelsen ved Syddansk Universitets campus i Esbjerg. Det er fakultetets mål at give uddannelsen såvel en regional som en global profilering. Den regionale basis er sikret ved etablering af Forskningsenheden for Sundhedsfremme ved campus i Esbjerg hørende under Institut for Sundhedstjenesteforskning ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Til enheden er bevidst rekrutteret internationale forskere og undervisere med henblik på det globale perspektiv. Ud over Forskningsenheden for Sundhedsfremme indgår en række af såvel Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets som Det Samfundsvidenskabelige Fakultets forskningsenheder i uddannelsen.

For fakultetets øvrige uddannelser arbejdes med kvalitetsforbedring koordineret af Enheden for Uddannelsesudvikling, der virker som konsulent for studierne med hensyn til såvel valg af læringsformer som evaluering. Fakultetet fastholder en øget studenteraktivitet på studierne, professionalisering af studieledelsen, løbende udvikling og effektivisering af uddannelserne og tæt kontakt til aftagere som pejlemærker.

Rammevilkårene for den del af fakultetets forskning, som især sker i samarbejde med sundhedsvæsenet, er synliggjort gennem deltagelse i to udvalg nedsat af Forsknings- og Sundhedsministeriet: Medicinsk sundhedsforsknings vilkår og fremtid, 1999 og Medicinsk sundhedsforsknings fremtid der har udgivet rapporten Opfølgning på anbefalinger til fremme af vilkårene for medicinsk sundhedsforskning, marts 2001 (den såkaldte MESUF-rapport). Her udstikkes rammer for forskerstillinger i fællesansættelser mellem sundhedsvæsenet og fakultetet. Endvidere målsættes rammer for forskningsledelse med henblik på at skabe et dynamisk, effektivt og synligt forskningsmiljø. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har arbejdet tæt sammen med Odense Universitetshospitals ledelse om realiseringen af intentionerne i MESUF-rapporten.

Baseret på Institut for Idræt og Biomekanik er der skabt basis for etablering af et samlet forskningsmiljø med særlig fokus på genoptræning og læringsstrategier i forhold hertil. Et sådant forskningsmiljø vil danne naturlige relationer til fakultetets uddannelser i klinisk biomekanik og endvidere danne baggrund for samarbejde omkring efter- og videreuddannelse for mellemlange videregående uddannelser såsom fysio- og ergoterapi og det tværfaglige område rehabilitering.

Inden for området bioteknologi deltager fakultetet sammen med Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet i en profilering af bioteknologisk forskning ved Syddansk Universitet. Dette forenes med relationen til medicinsk sundhedsforskning med henblik på at synliggøre og profilere et fokusområde ved Syddansk Universitet inden for området bioteknologi og sundhed. Området bioteknologi og sundhed fra den universitære side kombineret med Odense Universitetshospital danner samarbejdsflade til biotek- og medikoindustrien - såvel lokalt som internationalt.

Det regionale forskningssamarbejde i regi af Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum er videreudviklet med etablering af bæredygtige miljøer baseret på centralsygehuse i regionen. Der er således etableret et professorat i cancerterapi ved Vejle Sygehus i samarbejde med Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet med henblik på, at der herfra sikres en regional koordinering af forskningen inden for klinisk onkologi. Denne udvikling understøttes af en bevilling fra Forskningsministeriet via Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd på ca. 13 mio. kroner i perioden 2000-04, hvortil kommer en tilsvarende medfinansiering fra amterne i regionen. Dette har medført en udkrystallisering af et begrænset antal regionale forskningstemaer, hvor forskergrupper fra 2 eller flere amter i regionen i samarbejde med Odense Universitetshospital og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet deltager inden for præventiv kardiologi, bevægeapparatets sygdomme, skånsom kræftbehandling og allergi.

Fakultetets rammevilkår er bedret gennem åbning af nye lokaler for Institut for Idræt og Biomekanik på campus. Instituttet har rådighed over et samlet forsknings- og uddannelsesmiljø inden for idræt og biomekanik, som er af en meget høj og fremadrettet standard. Fakultetets ledelse og funktioner er blevet effektiviseret gennem

etablering af en virtuelt opbygget infrastruktur, som understøtter fakultetets primære aktiviteter - uddannelse og forskning. Dette omfatter såvel IT-området som studieadministrative og -udviklende aktiviteter.

Mogens Hørder
Dekan

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

I år 2001 blev Jens Oddershede valgt til rektor på Syddansk Universitet, og fakultetet fik derfor ny dekan den 1. juli. Jens Oddershede afsluttede forhandlingerne med Danmarks Grundforskningsfond om betingelserne for to nye naturvidenskabelige centre på fakultetet. Nukleinsyrecenteret har hjemme på Kemisk Institut. MEMPHYS-centeret for Biomembranfysik er hjemmehørende på de tre institutter Fysisk Institut, Kemisk Institut samt Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Efteråret har således været præget af arbejdet med at ansætte medarbejdere i disse centre. Senere på året lykkedes det endvidere at hjemtage en bevilling fra Danish Center for Scientific Computing til en større klyngecomputer.

Fakultetets forskere har også på andre måder vist, at de kan levere forskning af høj kvalitet, hvilket blandt andet ses af den meget store eksterne forskningsbevilling (97 mio. kroner), som er modtaget i konkurrence med andre forskere.

Fakultetet har tætte relationer til erhvervslivet. Jens Oddershede underskrev for eksempel en samarbejdsaftale med MDS Proteomics, og der er indledt samarbejdsprojekter med NKT-Academy. Senere på året modtog vi meddelelsen om, at Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi i hvert af årene 2003 og 2004 vil modtage 2,5 mio. kroner i driftstilskud fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. I samarbejde med amt, kommune og regionens erhvervsliv er Mærsk Institut tovholder på etableringen af et netværk af interessenter i robotteknologi. Endvidere har fakultetet investeret i professionel ledelse ved ansættelse af en direktør til at lede Mærsk Institut med henblik på at øge samarbejdet med erhvervslivet.

Samarbejdet med regionen omfatter også bioteknologi og sundhed, hvor Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet sammen deltager i etableringen af en platform, der kan tiltrække virksomheder til det syddanske område. Disse tiltag indrager også Invest in Denmark under Udenrigsministeriet og bioteknologinettet Scan-Balt.

Også i Sønderborg er der fortsat et meget tæt samarbejde med virksomhederne - blandt andet om de udenlandske civilingeniørstuderende på den toårige overbygningsuddannelse. Med en bevilling på 30 mio. kroner til Syddansk Universitet bidrager Bitten og Mads Clausens Fond endvidere aktivt til at styrke uddannelse, forskning og på lidt længere sigt erhvervslivet i Sønderjylland. Millionerne skal anvendes til byggeriet af nye rammer til Mads Clau-

sen Institut for Produktinnovation på en attraktiv grund ved Als Sund i Sønderborgs bymidte.

På uddannelsesområdet oplevede vi at være det eneste sted i Danmark med fremgang på naturvidenskab. Fremgangen skyldes i nogen grad det nye tiltag med biologi på tværs. Dette understreger nødvendigheden af at udvikle vore uddannelser.

Optagelsen på de tre civilingeniøruddannelser i Kemi, Fysik og teknologi samt Miljøteknologi var imidlertid ikke tilfredsstillende. Vi lukkede Institut for Teknisk Fysik. I stedet etableredes et nyt center i samarbejde mellem Syddansk Universitet og Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum. Centret er et forsknings- og udviklingscenter for civilingeniøruddannelserne i Kemi, Miljøteknologi samt Fysik og teknologi og har fået navnet TUFÇO. Oprettelsen af centret skal sikre, at der i tilknytning til ingeniøruddannelserne til stadighed foregår forsknings- og udviklingsarbejde af væsentligt omfang. Lederen af centret har allerede øget kontakten til erhvervslivet, og det forventes, at de studerende vil få flere muligheder for at arbejde med interessante og relevante projekter.

I Sønderborg var der fremgang i optaget på uddannelserne på Mads Clausen Institut for Produktinnovation men tilbagegang på diplomingeniøroptaget. Vi lukkede eksportingeniøruddannelsen og foretog en ledelsesmæssig og administrativ forenkling i forbindelse med etableringen af Institut for Diplomingeniøruddannelser. Til gengæld er miljøet nu i fuld gang med at udvikle nye uddannelser, som er attraktive for erhvervslivet og forhåbentlig også vil tiltrække de uddannelsessøgende.

Det fremgår af det ovenstående, at udviklingskontraktens to indsatsområder - bioteknologi og ingeniørvidenskab - har haft stor opmærksomhed. Dette understreges endvidere af, at de to nye prodekaner, Ole Nørregaard Jensen og Morten Willatzen, har disse områder som primære arbejdsopgaver.

Fakultetets foreløbige beregninger viser, at indtægtssiden fremover vil være under pres. Det er derfor fakultetets håb, at finanslovsforliget for 2002 og de kommende års finanslove vil indebære en styrkelse af fakultetets indtægtsside, således at opsparingen kan disponeres langsigtet i overensstemmelse med fakultetets strategiske satsningsområder inden for uddannelse og forskning. Vi har således planer om at opruste inden for bioinformatik, ligesom vi er i gang med at koordinere vores betydelige styrke inden for nanoteknologi. På uddannelsessiden har vi afsat mid-

ler til at støtte uddannelsesinitiativer, som kan øge kvaliteten og gennemførelsesprocenten i uddannelserne.

Henrik Pedersen
Dekan

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Som afgående dekan vil dette være den sidste beretning fra min side, og jeg vil derfor rette blikket lidt længere tilbage end blot et år, da også aktiviteterne i 2001 har været meget påvirket af tidligere års beslutninger - især som følge af beslutningen om fusionen til Syddansk Universitet i 1998. At implementere fusionstankerne har fyldt meget for alle på fakultetet i de forløbne år. Alle studieordninger er revideret, og der er indført fælles studieadministrative arbejds gange i alle byer som følge af nye, fælles studieordninger i alle campusbyer igangsat i 2000. Arbejdsbyrden for især det administrative personale, men også lærerne har været stor i den forbindelse i 2001. På forskningssiden har der været afholdt mange konferencer med henblik på at definere og tydeliggøre den forskningsindsats, der ydes i de enkelte fagmiljøer i de enkelte byer. De tre „gamle“ institutioner fungerede under meget forskellige forhold, og det har krævet mange møder og stor fleksibilitet at finde den fælles vej frem på baggrund af ret store forskelle i virksomhedskultur og dermed værdier, holdninger, rutiner, arbejds gange m.m. En ny, tværgeografisk institutstruktur trådte i kraft i år 2000, hvilket også har været meget ressourcekrævende i 2001. Både ledere og menige medarbejdere har skullet vænne sig til nye tider og finde hensigtsmæssige måder at fungere på.

Samtidig med alle disse ændringer har fakultetet igangsat en række nye uddannelser - først og fremmest tre store dagstudier med et optag på hver 75-100 studerende årligt, nemlig cand.scient.pol. (statskundskab), HA-jur./cand.merc.jur. (kombinationsuddannelse i jura og erhvervsøkonomi) samt en journalistuddannelse (i samarbejde med humaniora). Alle findes i Odense, hvor også en cand.it-uddannelse er påbegyndt. I Esbjerg er startet uddannelser som cand.oecon. og i folkesundhedsvidenskab (i samarbejde med sundhedsvidenskab). Endelig er i Sønderborg startet en engelsksproget HA-uddannelse og i Kolding en ny cand.merc.-retning. Inden for efter- og videreuddannelsesområdet har fakultetet etableret en MBA-uddannelse i forandringsledelse (i samarbejde med Handelshøjskolen i Århus) samt en diplomuddannelse i offentlig ledelse. En lang række af medarbejdere har leveret en uhørt stor indsats ved opstarten af disse uddannelser, hvilket har været helt afgørende for, at de har kunnet startes og videreføres med stor succes.

Endelig har der været et stadigt stigende samspil med det omgivende samfund. Både den private og den offentlige sektor har i de seneste fire år i stigende grad vist interesse for at trække på de forskningsmæssige kompetencer, fakultetet kan byde på. Det har blandt andet medført mere end en fordobling af de eksterne forskningsmidler, fakul-

tetet tiltrækker (omkring 13 mio. kroner i 2001), ligesom fakultetet nu har tre professorater, der er eksternt finansieret.

Også fremtiden vil byde på videreudvikling, men dog forhåbentlig i et lidt mere afdæmpet tempo, så der kan ske en konsolidering af den udvikling, der allerede er sket. Den yderligere vækst skyldes, at de mange nye uddannelser først vil være i ligevægt omkring 2005. Derudover er det besluttet at igangsætte en masteruddannelse i IT-Vest regi (sammen med Handelshøjskolen i Århus) samt en sidefagsuddannelse i samfundsfag i Esbjerg og en uddannelse som HA (dat.) og cand.merc.dat. i sommeren 2002 i Odense.

Tage Koed Madsen
Dekan

Det Humanistiske Fakultet

Uddannelser og arbejdsmarked

For fjerde gang afholdt Det humanistiske Fakultet sin årlige Fakultetsdag, som er en konference for fakultetsrådets medlemmer og institut- og studielederne. Denne gang var temaerne uddannelsernes kernefaglighed og de humanistiske kandidaters jobmuligheder. Samtlige studieledere holdt korte oplæg om definitionen på kernefaglighed inden for netop deres studier. Drøftelserne herom blev præget af de eksterne oplægsholdere, hvor det ikke mindst bemærkedes, at Dansk Industris forskningschef på det private arbejdsmarkeds vegne efterlyste humanistiske kandidater med bedre erhvervsmæssige kvalifikationer end nu, hvilket måtte medføre nytænkning i retning af mere hensigtsmæssigt sammensatte uddannelseskombinationer.

Fakultetet satte i årets løb ekstra fokus på de studerendes valg af sidefag og kandidatuddannelser. Vejledningen af de studerende er på dette område blevet intensiveret, og der er blevet igangsat forsøg på Nordisk og Religion med en målrettet vejledning, hvor alle andetårsstuderende indkaldes til samtale med en studievejleder. Forsøget har fra starten virket som en succes, og tanken er at udbrede det til alle studier på fakultetet. I marts 2002 afholder fakultetet et stort informationsmøde om sidefag og kandidatuddannelser for alle andet- og tredjeårsstuderende.

Vi har tidligere arbejdet med muligheden for at oprette et særligt afrundet BA-forløb, der kan forøge bachelorerens beskæftigelsesmuligheder. Fakultetet afholdt i den forbindelse i efteråret 2001 en konference med deltagelse af forskellige aftagergrupper. Den klare tilbagemelding herfra var, at der ikke er et særskilt jobmarked for BA'erne, som derfor også fremover må konkurrere med kandidaterne. Fakultetet har derfor iværksat et særligt vejledningsprojekt, der skal sikre den bedst mulige sammenhæng mellem studievalg og fremtidig beskæftigelse for kandidaterne.

Det internationale forsknings- og uddannelsessamarbejde Det tætte samarbejde mellem Syddansk Universitet og Universität Flensburg vedrørende aktiviteterne i Sønderborg/Flensborg er fortsat og har været med til at inspirere til det nye samarbejde med Hochschule Harz omkring sprog- og turismeuddannelsen i Esbjerg. Fakultetet er med i uddannelsen European Master of Linguistics, og på Ph.D.-siden deltager fakultetet som den danske repræsentant i NEHRN-samarbejdet (Northern European Historical Research Network), der omfatter 18 institutioner i 15

lande. Der er fra fakultetets side sat fokus på behovet for udvidelse af antallet af engelsksprogede kurser.

I Esbjerg fungerer den internationale forskningsenhed Center for Maritim og Regional Historie fortsat. Centret beskæftiger sig med maritim og regional historie siden Middelalderen i kystområderne langs Nordatlanten, Nordsøen og Østersøen. I juli fik centret af Forskeruddannelsesrådet en bevilling på 3,5 mio. kroner til oprettelsen af forskerskolen MARINERS.

Engelsk og Dansk i Kolding afholdt den 25.-26. maj konferencen Glossing Glas på Koldinghus med deltagelse af Jacques Derrida og en lang række internationale notabiliteter. Konferencen, der blev dækket af de landsdækkende aviser, havde deltagelse af 200 personer.

En tvær-universitær forskergruppe med centrum på fakultetet har fået en bevilling på 600.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til det internationale projekt Netværk for tværvidenskabelige studier af musik og betydning.

Informationsindsatsen over for udenlandske studerende vedrørende fremmedsprogede undervisningsfag er blevet styrket væsentligt gennem den elektroniske læseplan, der har været på internettet siden foråret 2001.

Optag og status for nye og gamle uddannelser

Desværre var optaget til de ordinære uddannelser i sommeren 2001 ikke tilfredsstillende. Flere studier gik tilbage i ansøgningstal. Når vi får færre studerende ind, må vi til gengæld sørge for, at de studerende, vi optager, får et godt og attraktivt studiemiljø, der sikrer, at de så også forbliver hos os. Fakultetet vil derfor trods de mørke økonomiske udsigter fortsat bevilge penge til studiegrupperne og ansøge alle studier til at fastholde andre studiemiljøfremmende foranstaltninger.

Masteruddannelserne ved Dansk Institut for Gymnasiepædagogik har vist sig at tiltrække et endog meget stort antal studerende. Også uddannelsen Master i Køn og Kultur er kommet rigtig godt fra start.

Fakultetet fik i slutningen af året ministeriets godkendelse af de ansøgte uddannelser i Logopædi og Medievidenskab med henblik på opstart af uddannelserne i september 2002. Mediesatsningen har allerede haft en afsmittende effekt. Således har ministeriet ligeledes godkendt en bacheloruddannelse i Erhvervsprog og Medier.

Efter- og videreuddannelse er et centralt indsatsområde for fakultetet. Der vil i de kommende år blive udbudt flere typer af uddannelser inden for feltet diplom- og masteruddannelser, „traditionelle“ åbne uddannelser og særlige korte, virksomheds-tilpassede forløb. Af sidstnævnte type er der afholdt kurser for virksomheder afviklet af medarbejdere ved Engelsk-studiet i Kolding. Inden for IT-Vestområdet sker en stadig udvikling af uddannelsesudbuddet. Således blev masteruddannelsen i Kulturhistorisk Informatik godkendt i løbet af 2001.

Forsknings- og uddannelsessamarbejde med danske uddannelsesinstitutioner

I det forløbne par år er samarbejdet med regionens KVVU- og MVU-institutioner udvidet mærkbart. I 2001 oprettede fakultetet således et Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling i Kolding, der samarbejder med et stadigt voksende antal lærer- og pædagogseminarer. Institutet vil sammen med Danmarks Pædagogiske Universitet udbyde diplom- og masteruddannelser på området.

Tre af fakultetets ansatte har i 2002 været udstationeret som seniorforskere ved Danmarks Humanistiske Forskningscenter.

VISL-arbejdet er fortsat, og de udarbejdede programmer til sprogindlæring er nu blevet standardværktøjer i gymnasieskolen.

Forfatteren Carsten Jensen har siden efteråret været tilknyttet fakultetet som adjungeret professor.

En række brobygningsaktiviteter er blevet igangsat. For eksempel har grupper af gymnasieelever i 2001 deltaget i særlige forløb på fakultetet, og dette projekt fortsættes i 2002. Hertil kommer, at en række af vore studerende har fået mulighed for at komme i praktik i gymnasiet.

På et møde mellem de humanistiske dekaner i december opnåedes der enighed om at indlede forskellige former for samarbejde på sprogfagene. For Aalborgs, Aarhus' og Syddansk Universitets vedkommende ønsker vi at fortsætte og udvide det samarbejde, vi allerede har haft på det franske sprogområde, og senest også russisk, således at det nu også kommer til at omfatte tysk, spansk og klassisk. Formålet er at skabe et større fælles forum for studerende og lærere på disse fag med henblik på fælles seminarer, samarbejde på overbygning osv., således at vi kan samle kræfterne, udnytte dem mest hensigtsmæssigt og give det bedst mulige tilbud til vore studerende.

Dette initiativ udelukker ikke, at vi internt på Syddansk Universitet må fortsætte bestræbelserne på at etablere et øget samarbejde mellem sprogfagene for at sikre tilstrækkeligt volumen i vore aktiviteter - herunder den idégruppe, som er nedsat under Strategi- og Initiativudvalget, og som arbejder med sprogene tysk, fransk og spansk.

Studieordningsreform og strategiplansevaluering

I 2000-2001 gennemførte fakultetet en reform af samtlige studieordninger. Herigennem er en række tekniske barrierer for samlæsning og tværfaglighed blevet fjernet, og der er sikret en bedre sammenhæng mellem studieforløb og ECTS-optjening. En resultat af reformen er blandt andet, at der er igangsat en omfattende procedure for automatisk godkendelse af en række fagudbud mellem de forskellige uddannelser.

I forbindelse med indførelsen af Studieordningsreformen blev det besluttet, at de studerendes muligheder for at følge overbygningskurser på andre uddannelser skulle lettes. Herved vil den enkelte studerende få flere valgmuligheder, hvilket forhåbentlig vil øge fakultetets muligheder for at fastholde de studerende gennem hele uddannelsesforløb.

Det Humanistiske Fakultets Strategiplan for perioden 1999-2003 er blevet midtvejsevalueret og revideret. I den forbindelse har samtlige institutter og centre/studienævn også midtvejsevalueret og revideret deres strategiplaner. Uddannelserne i Dansk og Engelsk i Kolding er som noget helt nyt gået sammen i et fælles studienævn ved årsskiftet 2001-02.

IT og undervisning

Med indførelse af Blackboard-programmet vil flere og flere uddannelser blive delvist fjernundervisningsbaserede. Fakultetet har gennemført en række kurser i IT-programmer og IT-pædagogik for det videnskabelige personale med henblik på at øge IT-integrationen i og omkring undervisningen.

Læseplanen er siden efteråret udkommet i en internetversion. Den valgte internetløsning giver flere oversigtsmuligheder end den traditionelle trykte udgave, og læseplanen vil løbende blive ajourført.

Læseplanen findes på Fakultetets hjemmeside under Syddansk Universitets hjemmeside samt under det enkelte center/studienævns hjemmeside. Her kan man via en læseplansmenu se såvel lister med alle undervisningsfag på den enkelte uddannelse som mere udførlige oplysninger om det enkelte undervisningsfag.

Økonomien

Humanioras økonomi er ramt af, at STÅ-taksten er blevet fastlåst i kronebeløb. Sammenholdt med en lønstigning på 3,1 procent betyder det væsentlig forringelse af økonomien.

Samtidig er prognosen for antallet af studenterårsværk og årselever er i budget 2002 væsentligt reduceret i forhold til den udvikling, fakultetet forventede, da man i 2000 udar-

bejdede budget for overslagsårene 2002-04. Reduktionen skyldes hovedsageligt et faldende optag i 2001 samt en reduktion i forventningerne til optaget de kommende år på ca. 135 studerende i forhold til prognosen fra 2000.

Samlet betyder den fastfrosne STÅ-sats, de stigende lønudgifter og de vigende optagelsestal, at fakultetets forventning til uddannelsesbevillingerne i 2002 er reduceret med ca. 10 mio. kroner i forhold til det niveau, fakultetet forventede for cirka et år siden.

Fakultetet har sat fokus på vigtigheden af at sikre flere eksterne forskningsbevillinger. I 2002 vil en særlig fundraising-hjemmeside blive oprettet. Tanken er, at potentielle ansøgere kan få hjælp og vejledning på disse sider.

Gamle og nye mål

For et år siden satte vi os følgende mål for 2001:

1. at implementere studieordningsreformen
2. at forøge studenteroptaget
3. at videreudvikle efter- og videreuddannelsesaktiviteter
4. at fortsætte økonomistyringen med omkostningsberegninger for studier og nøgletal for timeforbrug
5. at sikre flere eksterne bevillinger
6. at få ministeriets godkendelse af den nye medieuddannelse
7. at sikre Informationsvidenskab en god start
8. at sikre rammerne for etablering af forskerskoler

Vi kan konstatere, at det er lykkedes for os at implementere studieordningsreformen, videreudvikle efter- og videreuddannelsesaktiviteterne, at fortsætte økonomistyringen, at få medieuddannelsen godkendt, at få Informationsvidenskab godt i gang og at sikre rammerne for forskerskoler. Derimod lykkedes det os desværre ikke at forøge studenteroptaget og sikre flere eksterne bevillinger. Mange af disse områder skal vi naturligvis arbejde videre med også i de kommende år.

Det bringer os så frem til at fastslå følgende målsætninger for 2002:

- Forøge studenteroptaget
- Forberede fællesudbud af tysk, spansk og fransk
- Sikre flere eksterne bevillinger
- Fortsætte økonomistyring
- Videreudvikle EVU-aktiviteter
- Få ministeriets godkendelse af Amerikanske Studier
- Starte omstilling af uddannelser og organisationsformer
- Sikre levedygtige uddannelsessteder på alle fire campuser
- Udvide antallet af forskerskoler

Flemming G. Andersen
Dekan

Kapitel 3

The Hans Christian Andersen Academy

Syddansk Universitet oprettede i 2001 The Hans Christian Andersen Academy som et forum for særlige akademiske begivenheder. Akademiet skal medvirke til at profilere og understrege betydningen af universitetet som en akademisk enhed med et fælles og slidstærkt tankesæt, der går på tværs af fakulteter og traditionelle fagdiscipliner.

Akademiet vil hvert år arrangere The Hans Christian Andersen Academy Annual Lecture, som er en akademisk forelæsning af generel interesse, der henvender sig til alle studerende og videnskabelige medarbejdere ved universitetet. Det er ambitionen, at den person, der holder den årlige årsforelæsning, skal være i absolut international særklasse. Første Hans Christian Andersen Academy forelæser var professor Stephen Jay Gould fra Harvard University i USA.

Goulds forelæsning, *The Necessary Role of Story-telling in the Sciences of Natural History*, fandt sted på Syddansk Universitet i Odense den 29. oktober. Forelæsningsen handlede om narrativitetens – den gode histories – betydning, når man skaber og formidler.

Professor Gould har med en videnskabelig baggrund inden for geologi, zoologi og palæontologi lavet banebrydende arbejder inden for evolutionslæren, hvor han blandt andet har påpeget betydningen af store spring i udviklingen af arterne over korte tidsperioder. Han er kendt som en eminent formidler og en vigtig eksponent for enheden i den videnskabelige kultur. Med populære bøger som *Ever since Darwin* og *Wonderful Life* har han bygget bro mellem naturvidenskab, humaniora, kunst og kultur.

Kapitel 4

Disputatser og Ph.D.-afhandlinger

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Doktordisputatser

Den af cand.med., Ph.D. *Boye Lagerbon Jensen* indlevere afhandling *Regulation of juxtaglomerular apparatus function by sodium chloride* blev den 22. marts antaget til forsvar for den medicinske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Christian Aalkjær, Fysiologisk Institut, Aarhus Universitet, professor, dr.med. Knud Poulsen, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København og klinisk lektor, dr.med. Ib Abildgaard Jacobsen, Klinisk Institut, Intern Medicin, Syddansk Universitet. Ved forsvaret den 1. juni fungerede professor, dr.med. Christian Aalkjær og professor, dr.med. Knud Poulsen som officielle opponenter. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd havde udpeget professor, dr.med. Ove B. Schaffalitzky de Muckadell og klinisk lektor, dr.med. Mogens Møller til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 7. juni.

Levnedsbeskrivelse

Boye Lagerbon Jensen, født den 25. juli 1965 i Køge. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Solrød Amtsgymnasium 1984. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Københavns Universitet 1992. Under studiet 1 års skolarstipendium samt 7 måneders fondslønnet videnskabeligt arbejde ved Institut for Eksperimentel Medicin, senere Medicinsk-Fysiologisk Institut, ved Københavns Universitet. Hospitalsansættelse som reservelægevikar ved Nakskov Amtssygehus 1992. Kandidatstipendiat ved Medicinsk-Fysiologisk Institut, Københavns Universitet 1992-1995. Ph.D.-graden tilkendt af Københavns Universitet i 1995 for afhandlingen *Cellular mechanisms in function of the afferent arteriole: Renin secretion and vasoconstriction*. Postdoc-stipendium fra Københavns Universitet givet til udlandsophold 1995-1997. Arbejde ved Prof. med. dr. Armin Kurtz' gruppe ved Physiologisches Institut I, Universität Regensburg, Tyskland, 1995-1997. Ansættelse som Wissenschaftlicher Assistent Physiologisches Institut I, Universität Regensburg 1997. Adjunkt ved Institut for Medicinsk Biologi, Fysiologi og Farmakologi, Syddansk Universitet, 1997-2000. Ansat som lektor sammesteds fra september 2000. Modtog AstraZeneca-prisen på 25.000 kroner for Hypertensionsforskning 1999. Første- eller medforfatter på 39 videnskabelige artikler. Fungerer som ad hoc referee for diverse

internationale tidsskrifter. Arbejder sammen med grupper ved Københavns og Aarhus universiteter og med grupper i Tyskland og Holland. Boye Lagerbon Jensens forskningssinteresse er blodtryksregulering, herunder særligt nyrenes funktion. I fokus er især cellulære mekanismer, der kontrollerer aktiviteten af renin-angiotensin-aldosteronsystemet og funktionen af nyrenes modstandskar. Der anvendes i gruppens arbejde et bredt spektrum af molekylære, cellulære og integrerede teknikker til belysning af problemstillingerne.

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 26. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af cheflæge Anne Lindhardt, Roskilde, overlæge, Ph.D. Hans Jørgen Søgaard, Silkeborg og professor Niels Bentzen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Kristian Øllegaard Andersen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Distriktspsykiatriske patienter. Behov, intervention og forløb*. Den 24. januar holdt Kristian Øllegaard Andersen forelæsning over emnet *Distriktspsykiatriske patienter. Behov, intervention og forløb*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 26. januar.

Levnedsbeskrivelse

Kristian Øllegaard Andersen, født den 9. marts 1960 i Aalborg. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Midtfyns Gymnasium 1979. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1988. Kliniske ansættelser ved Middelfart Sygehus og Odense Universitetshospital. Ansættelse som klinisk assistent ved Center for Helse-tjenesteforskning og Socialpolitik, Odense Universitet 1994-1997. Ansættelse i psykiatrisk blokstilling ved Odense Universitetshospital 1997.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 20. december 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Roger Jones, London, England, overlæge, dr.med. Henrik Toft Sørensen, Århus og adjungeret professor, dr.med. Jakob Kragstrup,

Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Annmarie Touborg Lassen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Helicobacter pylori eradication in management of dyspepsia*. Den 2. februar holdt Annmarie Touborg Lassen forelæsning over emnet *Helicobacter pylori eradication in management of dyspepsia*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. februar.

Levnedskrivelse

Annmarie Touborg Lassen, født den 13. september 1961 i Gudum. Studentereksamen fra Struer Statsgymnasium 1981. Lægevidenskabelig embedseksamen 1989 fra Aarhus Universitet. Kirurgisk og medicinsk grunduddannelse ved sygehusene i Hobro, Thisted, Randers, Grenå, Svendborg og Vejle fra 1989 til 1992. I perioden 1992-1995 ansat som reservelæge på Medicinsk Gastroenterologisk Afdeling S, Odense Universitetshospital. Fra 1995-1999 Ph.D.-stipendiat ved Klinisk Institut, Syddansk Universitet. Ansat i uddannelsesstilling i intern medicin ved Odense Universitetshospital 1999-2001.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 20. december 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Flemming Brandt Sørensen, Århus, overlæge, dr.med. Ole Steen Nielsen, Århus og klinisk lektor, dr.med. Henrik Daa Schrøder, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Mette Møller Nielsen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Biological characterisation of Soft Tissue Sarcomas (STS)*. Den 9. februar holdt Mette Møller Nielsen forelæsning over emnet *Biologisk karakterisering af bløddelssarkomer*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 15. februar.

Levnedskrivelse

Mette Møller Nielsen, født den 23. februar 1963. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Odense Katedralskole 1981. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1990. Klinisk uddannelse ved Fredericia Sygehus og Odense Universitetshospital 1990-1994. Kandidatstipendiat ved Onkologisk Forskningscenter, Odense Universitet i perioden 1995-1999. Foredrag, videnskabelige artikler og aktiv kongresdeltagelse inden for onkologi og patologi. Introduktionsstilling i klinisk genetik ved Afdeling for Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik, Odense Universitetshospital i 2000. Fra april 2001 undervisningsstilling i onkologi ved Onkologisk Afdeling R, Odense Universitetshospital.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. december 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Hans Ibsen, Glostrup, overlæge, dr.med. Gorm B. Jensen, Hvidovre og professor, dr.med. Torben Haghfelt, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Niels Wedderkopp* Ph.D.-

graden for afhandlingen *Cardiovascular risk factors in Danish children and adolescents. A community-based approach with a special reference to physical fitness and obesity*. Den 9. februar holdt Niels Wedderkopp forelæsning over emnet *Kardiovaskulære risikofaktorer hos danske børn og unge*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 20. februar.

Levnedskrivelse

Niels Wedderkopp har ikke fremsendt levnedskrivelse.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 10. november 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Per Hove Thomsen, Århus, professor, dr.med. Anders Green, Århus og klinisk lektor, dr.med. Laszlo Hegedüs, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Lisbeth Sandal Kortegaard* Ph.D.-graden for afhandlingen *Arvelighed af spiseforstyrrelser belyst ud fra en uselekeret tvillingepopulation*. Den 27. februar holdt Lisbeth Sandal Kortegaard forelæsning over emnet *Arvelighed af spiseforstyrrelser belyst ud fra en uselekeret tvillingepopulation*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 1. marts.

Levnedskrivelse

Lisbeth Sandal Kortegaard, født den 9. december 1954 i Nykøbing Mors. Nysproglig studentereksamen fra Morsø Gymnasium 1973. Gymnasialt suppleringskursus i matematik og fysik på Tårnby Gymnasium 1974. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Københavns Universitet 1986. Turnusuddannelse ved sygehusene i Hjørring og Aalborg. Speciallægeuddannelse i børne- og ungdomspsykiatri ved sygehusene i Aalborg, Vejle, Odense, Hillerød og Bispebjerg. Speciallægeanerkendelse opnået 1999. I perioden 1995-2001 indskrevet som Ph.D.-studerende ved Børne- og Ungdomspsykiatri, Klinisk Institut, Syddansk Universitet med ansættelser som kandidat- og forskningsstipendiat.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. december 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Associate Professor John M. Karemaker, Ph.D., Amsterdam, Holland, overlæge, dr.med. Steen M. Pehrson, Gentofte og professor, dr.med. Peter Bie, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jens Brock Johansen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Tilt-table test mediated syncope in patients with unexplained syncope. An evaluation of cardiac autonomic control*. Den 16. marts holdt Jens Brock Johansen forelæsning over emnet *Tilt-table test mediated syncope in patients with unexplained syncope. An evaluation of cardiac autonomic control*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. marts.

Levnedsbeskrivelse

Jens Brock Johansen, født den 28. marts 1966 i Bogense. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Nordfyns Gymnasium 1984. Lægevidenskabelig kandidatexamen fra Odense Universitet 1992. Kliniske ansættelser ved Kardiologisk Afdeling B, Endokrinologisk Afdeling M og Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital samt Kardiologisk Sektion, Haderslev Sygehus. Forskningsstipendiat 1995-1998 ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital. Fra september 2000 uddannelsesstilling i intern medicin/kardiologi samme sted.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. februar en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Dr. Felix W.M. de Rooij, Rotterdam, Holland, afdelingslæge, dr.med. Børge G. Nordestgaard, Glostrup og lektor, lic.med. Karsten Skjødt, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Lene Christiansen* Ph.D.-graden for afhandlingen *The molecular genetic basis of porphyria cutanea tarda*. Den 20. april holdt Lene Christiansen forelæsning over emnet *The molecular genetic basis of porphyria cutanea tarda*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. april.

Levnedsbeskrivelse

Lene Christiansen, født den 31. august 1963 i København. Naturvidenskabelig kandidatexamen i eksperimentel cellebiologi fra Odense Universitet 1996. Ansat som forskningsstipendiat ved Afdeling for Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik, Odense Universitetshospital 1996-1997. I perioden 1997-2000 Ph.D.-studerende ved Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik, Klinisk Institut, Syddansk Universitet. Siden september 2000 ansat som forskningsstipendiat ved Epidemiologi, Institut for Sundheds- tjenesteforskning, Syddansk Universitet.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 26. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Geir Jacobsen, Trondheim, Norge, professor, dr.med. Frede Olesen, Århus og adjungeret professor, lic.med. Finn Børllum Kristensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Henrik Schroll* Ph.D.-graden for afhandlingen *Metoder til registrering og analyse af diagnoseklassificerede kontaktføreløb i praksis*. Den 23. april holdt Henrik Schroll forelæsning over emnet *Metoder til registrering og analyse af diagnoseklassificerede kontaktføreløb i praksis*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. april.

Levnedsbeskrivelse

Henrik Schroll, født den 30. december 1943 i Hillerslev ved Ringe. Matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen fra Nyborg Gymnasium 1963. Aftjente værnepligt 1963-1965. Amerikansk lægeeksamen (ECFMG) 1971. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Aarhus Universitet 1972. Fra 1972 til 1975 klinisk sygehusuddannelse på

Herning Sygehus. I 1975 amanuensis og fra 1976-1980 kompagnon i Lægehuset i Tinglev. I første halvdel af 1981 reservelæge på Gynækologisk Afdeling på Herning Sygehus, derefter startet praksis i Odense. Fra 1989 ansat som ekstern lektor ved Almen Medicin, Odense Universitet. Opnåede speciallægeanerkendelse i almen medicin 1994. Fra 1995 ansat halvtids på Forskningsenheden for Almen Medicin ved Syddansk Universitet. Har fra 1990 arbejdet med dansk bearbejdelse af ICPC-klassifikationen (International Classification for Primary Care) og siden med anvendelse af klassifikationen i forløbsundersøgelser (Hosteprojektet af Schroll H, Jensen HJ, Bentzen N, Odense Universitetsforlag). Senest brugt klassifikationen i Ph.D.-afhandlingen. Publiceret en del artikler om diagnosekodning.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 3. april en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Henning Kelbæk, København, overlæge, dr.med. Klaus Rasmussen, Aalborg og klinisk lektor, dr.med. Ib Abildgaard Jacobsen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Anne Louise Gaster* Ph.D.-graden for afhandlingen *IVUS guided PCI*. Den 3. maj holdt Anne Louise Gaster forelæsning over emnet *Perkutan koronar intervention vejledt af intravaskulær ultralyd*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 7. maj.

Levnedsbeskrivelse

Anne Louise Gaster, født den 8. marts 1966 i Virum. Lægevidenskabelig kandidatexamen fra Odense Universitet 1992, herefter turnus i Sønderjyllands Amt. Introduktionsstilling i intern medicin på Holstebro Centralsygehus efterfulgt af introduktionsstilling i kardiologi på Odense Universitetshospital. Forskningsassistent i fire år i forbindelse med Ph.D.-projektet. Aktuelt i kursusreservelægestilling på Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital. Har publiceret en række artikler inden for afhandlingens emne.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 8. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af forskningsprofessor, dr.med. Niels-Henrik Holstein-Rathlou, København, docent Per Hellström, Stockholm, Sverige og klinisk lektor, dr.med. Svend Arne Petersen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Kenneth Rütz* Ph.D.-graden for afhandlingen *Analysis of 23-hour esophageal pressure recordings by means of traditional rule-based algorithms, fast fourier transformations and neural networks*. Den 8. maj holdt Kenneth Rütz forelæsning over emnet *Analyse af 23-timers øsofagus trykregistrering ved hjælp af traditionelle algoritmer, fourier-transformation og neuralt netværk*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 14. maj.

Levnedsbeskrivelse

Kenneth Rütz, født den 15. marts 1966. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1993. Kliniske ansættelser på sygehusene i Odense, Faaborg, Svendborg og Horsens. Har imellem sygehusansættelserne været ansat i forsvaret og blandt andet været udsendt med søværnet i Nordatlanten og til Bosnien. Ph.D.-afhandlingen blev udført ved motilitetslaboratoriet ved Thoraxkarkirurgisk Afdeling T, Odense Universitetshospital og ved Freeman Hospital i Newcastle, England. Uddanner sig inden for det kirurgiske speciale.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 28. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Marianne Schroll, København, professor Jean-Marie Robine, Montpellier, Frankrig og professor Werner Vach, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele engineer *Zhenglian Wang* Ph.D.-graden for afhandlingen Age validation, demographic characteristics and functional status among Chinese centenarians. Den 7. maj holdt *Zhenglian Wang* forelæsning over emnet Age validation, demographic characteristics and functional status among Chinese centenarians. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 14. maj.

Levnedsbeskrivelse

Zhenglian Wang har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. februar en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, med.dr. Ingemar Ihse, Lund, Sverige, overlæge, dr.med. Lars Bo Svendsen, København og klinisk lektor, Ph.D. Niels Holm, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jesper Durup* Ph.D.-graden for afhandlingen TNM staging and assessment of resectability in esophageal, gastric, and pancreatic cancer patients using laparoscopic ultrasonography (LUS). Den 10. maj holdt *Jesper Durup* forelæsning over emnet TNM staging and assessment of resectability in esophageal, gastric, and pancreatic cancer patients using laparoscopic ultrasonography. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 16. maj

Levnedsbeskrivelse

Jesper Durup, født den 31. august 1960. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Mulernes Legatskole i Odense 1980. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1989. Klinisk uddannelse i kirurgi ved sygehusene i Faaborg, Middelfart, Tønder, Fredericia og Kolding. Forskningsansættelse på Kirurgisk Afdeling A, Odense Universitetshospital i perioden 1994-1998. Forskning, videnskabelige arbejder og foredrag inden for området Staging af øvre gastrointestinal cancer med laparoskopisk ultralyd. Undervisningsstilling i Odense 1998-2000. Derefter ansættelse på Organkirurgisk Afdeling, Vejle Sygehus.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. februar en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Bent Ottesen, Hvidovre, Ewa Rajpert-De Meyts, Ph.D., København og professor, dr.med. Philippe Grandjean, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Eske Bendsen* Ph.D.-graden for afhandlingen Germ cell number in human fetal gonads during first trimester of pregnancy. Effect of a hormone disruptor on germ cell number in cultured human fetal gonads. Den 17. maj holdt *Eske Bendsen* forelæsning over emnet Antallet af kønsceller i de humane gonader under den tidlige fosterudvikling. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 28. maj.

Levnedsbeskrivelse

Eske Bendsen, født den 6. januar 1963. Sproglig student fra Svendborg Gymnasium 1982. Gymnasiale supplementskurser, Svendborg 1985. Lægevidenskabelig kandidatgrad fra Odense Universitet 1994. Turnus på Holstebro Centralsygehus 1994-1996. Reservelæge på Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling D, Odense Universitetshospital 1996. Kandidatstipendiat på Fertilitetsklinikken, Odense Universitetshospital 1996-1997. Ph.D.-stipendiat på Fertilitetsklinikken, Klinisk Institut, Syddansk Universitet 1997-2000. Fra 2000 reservelæge på Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling E, Kolding Centralsygehus.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 26. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Olle Korsgren, M.D., Ph.D., Uppsala, Sverige, professor, dr.med.vet. Axel Kornerup Hansen, København og klinisk lektor, Ph.D. Søren Thue Lillevang, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Thomas Brevig* Ph.D.-graden for afhandlingen Immunological barriers in xenotransplantation for brain repair. Characterization and circumvention of the human anti-porcine T-lymphocyte response. Den 21. maj holdt *Thomas Brevig* forelæsning over emnet Immunologiske barrierer ved xenotransplantation af hjernevæv. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 28. maj.

Levnedsbeskrivelse

Thomas Brevig, født den 11. oktober 1971. Naturfaglig studentereksamen fra Hamar Katedralskole, Norge 1990. Diplomeksamen i medicinsk forskning 1995 baseret på afhandlingen Human antiporcine cytotoxic cells. A functional study of an innate xenogeneic response udfærdiget på Klinisk Immunologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Syddansk Universitet 1998. I perioden 1998-2000 først forskningsassistent, senere Ph.D.-stipendiat på Anatomi og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet, herunder tre måneders ophold på Klinisk Immunologisk Afdeling, Karolinska Institutet, Huddinge Universitetshospital, Sverige. Værnepligtig reservelæge ved Forsvarets Sanitetsskole, Jægersborg Kaserne og Den

Kongelige Livgarde, Høvelte Kaserne 2000-2001. Fra juli 2001 ansat ved Bioteknologisk Institut, Hørsholm. Ud over Ph.D.-afhandlingen flere videnskabelige arbejder, herunder to oversigtsartikler, samt en patentansøgning inden for områderne celletransplantation og transplantationsimmunologi.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 28. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Reader Stephen Gough, MD, Birmingham, England, professor, dr.med. Anders Green, Århus og professor, dr.med. Karsten Jørgensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Thomas Heiberg Brix* Ph.D.-graden for afhandlingen Genetic and environmental factors in the etiology of autoimmune thyroid disease. A population-based twin study. Den 23. maj holdt Thomas Heiberg Brix forelæsning over emnet Genetic and environmental factors in the etiology of autoimmune thyroid disease. A population-based twin study. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 28. maj.

Levnedsbeskrivelse

Thomas Heiberg Brix, født den 11. februar 1966. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Tornbjerg Gymnasium i Odense 1985. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1993. Medicinsk og kirurgisk grunduddannelse ved Esbjerg Centralsygehus 1993-1995 og herefter introduktionsstillinger i intern medicin og endokrinologi ved Medicinsk Afdeling C og Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital 1995-1997. Ph.D.-studerende ved Endokrinologi, Klinisk Institut, Syddansk Universitet i perioden 1997-2000. Ansat som klinisk assistent på Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital fra september 2000.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 27. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Markku Heliövaara, Helsinki, Finland, overlæge, dr.med. Fin Biering-Sørensen, København og ekstern lektor Alan Jordan, Ph.D., Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele kiropraktor *Jan Hartvigsen* Ph.D.-graden for afhandlingen Occupational factors and low back pain. Den 31. maj holdt Jan Hartvigsen forelæsning over emnet Occupational factors and low back pain. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 1. juni.

Levnedsbeskrivelse

Jan Hartvigsen, født den 4. marts 1964. Student fra Holstebro Gymnasium 1983. Kiropraktor fra Palmer College of Chiropractic, Davenport, Iowa, USA i 1989. Turnustjeneste på Kiropraktisk Klinik i Lyngby 1989. I perioden 1990-1996 selvstændigt praktiserende kiropraktor samme sted. Fondslønnet Ph.D.-studerende 1997-1999 ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Aktuelt ansat som forsker ved Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik i Odense. Praktise-

rende kiropraktor i Odense. Redaktionel medarbejder ved sundhedsmagasinet Helse. Ministerielt beskikket censor ved Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. Har publiceret artikler i internationale review-baserede tidsskrifter og deltaget med præsentationer på konferencer i Europa og USA. Er aktiv i internationalt forsknings samarbejde inden for bevægeapparatets lidelser.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 30. maj en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Hanne Jensen, Hellerup, lektor, Ph.D. Erik Parner, Århus og lektor, dr.med.vet. Niels Einer-Jensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Niels Lyhne* Ph.D.-graden for afhandlingen Øjets refraction og refraktive komponenter. En populationsbaseret tvillingundersøgelse blandt 20- til 45-årige. Den 11. juni holdt Niels Lyhne forelæsning over emnet Øjets refraction og refraktive komponenter. En populationsbaseret tvillingundersøgelse blandt 20- til 45-årige. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 13. juni.

Levnedsbeskrivelse

Niels Lyhne, født den 12. juli 1961. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1990. Medicinsk og kirurgisk turnus på Middelfart Sygehus og herefter ansættelser på øjenafdelingerne i Esbjerg, Vejle og Odense. Indskrevet som Ph.D.-studerende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet august 1998. Speciallæge i oftalmologi december 1999. Ud over Ph.D.-afhandlingen videnskabelige arbejder og internationale foredrag om katarakt-kirurgi.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. februar en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Elsebeth Lyng, København, professor Per Magnus, Oslo, Norge og klinisk lektor, dr.med. Flemming Brandrup, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Axel Ejler Skytthe* Ph.D.-graden for afhandlingen The Danish 1931-1952 twin cohorts. The relative importance of genetic and environmental factors to early death in a twin population. Den 13. juni holdt Axel Ejler Skytthe forelæsning over emnet De danske 1931-1952 tvillingekohorter. Den relative betydning af genetiske og miljømæssige faktorer for tidlig død. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 18. juni.

Levnedsbeskrivelse

Axel Ejler Skytthe, født den 6. maj 1952 i Revninge. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Mulernes Legatskole i Odense 1971. Naturvidenskabelig kandidatexamen i biologi og datalogi fra Odense Universitet 1990. Fondslønnede ansættelser som videnskabelig medarbejder 1990-1993 i forbindelse med forskningsprojekter ved Institut for Sygdomsforebyggelse og Sundhedstjenesteforskning, Odense Universitet samt Embedslægeinstitutionen i Vejle Amt. Forskningsassistent, senere kandidat-

stipendiat ved Center for Helsetjenesteforskning og Socialpolitik, Odense Universitet. Siden 2000 forskningsadjunkt ved Demografisk Forskningscenter, Syddansk Universitet. Medlem af den daglige ledelse af Det Danske Tvillingeregister.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 28. marts en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Peer Grande, København, overlæge, dr.med. Henrik Egeblad, Århus og professor, dr.med. Torben Haghfelt, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jacob Eifer Møller* Ph.D.-graden for afhandlingen *The Myocardial Performance Index. Prognostic and clinical implications after first myocardial infarction*. Den 14. juni holdt Jacob Eifer Møller forelæsning over emnet *Myocardial Performance Index. Prognostisk og klinisk betydning efter første myokardieinfarkt*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 19. juni.

Levnedskrivelse

Jacob Eifer Møller, født den 19. juni 1966 på Frederiksberg. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Ordrup Gymnasium 1985. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1995. Kliniske ansættelser på Sygehus Fyn Faaborg, Odense Universitetshospital og Sygehus Fyn Svendborg. I perioden 1998-2001 klinisk assistent på Medicinsk Afdeling, Sygehus Fyn Svendborg, hvorfra Ph.D.-arbejdet udgår. Fra efteråret 2001 Research Fellow på Division of Cardiovascular Diseases, Mayo Clinic, Rochester, USA.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 25. april en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, Ph.D. Hanne Rolighed Christensen, København, professor, dr.med. Henrik Enghusen Poulsen, København og lektor, Ph.D. Jesper Bo Nielsen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Per Damkier* Ph.D.-graden for afhandlingen *Quinidine as a probe drug for human CYP3A4 activity in vivo: Evidence from pharmacokinetic interaction studies*. Den 17. august holdt Per Damkier forelæsning over emnet *Kinidin som markør for human CYP3A4-aktivitet in vivo*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. august.

Levnedskrivelse

Per Damkier, født den 22. september 1961. Student fra Mulernes Legatskole i Odense og cand.med. fra Odense Universitet i 1990. Efter kliniske ansættelser inden for det intern-medicinske speciale tilknyttet Klinisk Farmakologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet siden 1996. Modtog speciallægeanerkendelse i klinisk farmakologi i 2000. Har publiceret originale arbejder inden for områderne medicinsk gastroenterologi, lægemiddelmetabolisme og farmakokinetik. Aktuelt ansat

som afdelingslæge ved Afdeling for Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik, Odense Universitetshospital.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. juni en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Per Hansson, Ph.D., Stockholm, Sverige, professor, dr.med. Troels Staehelin Jensen, Århus og klinisk lektor, dr.med. Torsten Lang-Jensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Thomas Peter Enggaard* Ph.D.-graden for afhandlingen *Comparative studies of the effects of antidepressants and codeine in experimental human pain models*. Den 24. august holdt Thomas Peter Enggaard forelæsning over emnet *Sammenlignende undersøgelse af antidepressivas og kodeins smertestillende effekt hos mennesker*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. august.

Levnedskrivelse

Thomas Peter Enggaard, født 22. maj 1963 i København. Matematisk-fysisk student fra Gammel Hellerup Gymnasium 1982. I perioden 1985-1991 indskrevet på lægestudiet, Odense Universitet. Kandidateksamen juni 1991. Turnus i Fyns Amt 1991-1993, herefter ansættelse i introduktionsstillinger og vikariater på ortopædkirurgisk, anæstesiologisk og klinisk kemisk afdeling på hhv. Middelfart Sygehus, Svendborg Sygehus og Odense Universitetshospital i perioden 1993-1997. Kandidatstipendiat og Ph.D.-studerende 1997-2001 på Klinisk Farmakologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet. I perioden 2000-2002 ansat i introduktionsstilling på Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital. Videnskabelige publikationer inden for området smertebehandling.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. juni en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Dr. Ingrid Strömberg, Stockholm, Sverige, overlæge, dr.med. Karen Østergaard, Århus og klinisk lektor, dr.med. Søren Sindrup, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Morten Meyer* Ph.D.-graden for afhandlingen *Survival and regeneration of nigrostriatal neurons in culture and after intracerebral transplantation*. Den 21. september holdt Morten Meyer forelæsning over emnet *Overlevelse og regeneration af nigrostriatale neuroner i kultur og efter intracerebral transplantation*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 3. oktober.

Levnedskrivelse

Morten Meyer, født den 9. marts 1969 i Gjellerup Sogn ved Herning. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Ikast Amtsgymnasium 1989. Udstationeret et år ved Neurokirurgisk Afdeling, Universitetshospitalet i Bern i Schweiz 1995-1996. Kandidateksamen i molekylær- og cellebiologi fra Odense Universitet 1997. Forskningsassistent ved Neurokirurgisk Afdeling, Universitetshospitalet i Bern fra april til december 1997. Ansat som Ph.D.-

stipendiat ved Anatomie og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet fra januar 1998 til august 2000. Ansat samme sted som forskningsadjunkt fra september 2000 til juni 2001 og som adjunkt fra juli 2001. Ud over Ph.D.-afhandlingen flere videnskabelige publikationer og foredrag om nervecelletransplantation som eksperimentel behandling af Parkinsons sygdom.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 6. juli en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Torben Palshof, Århus, overlæge, dr.med. Peter Hokland, Århus og klinisk lektor, overlæge, dr.med. Bjarne Egelund Christensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Keld Mikkelsen Homburg* Ph.D.-graden for afhandlingen Identification and semiquantification of a tumour marker in leukapheresis products for autologous peripheral stem cell transplantation. Den 2. november holdt Keld M. Homburg forelæsning over emnet Identifikation og semikvantifikation af tumormarkør i leukafereose-produkter til autolog perifer stamcelletransplantation. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 13. november.

Levnedsbeskrivelse

Keld Mikkelsen Homburg, født den 11. november 1958 i Nakskov. Nysproglig studentereksamen fra Nakskov Gymnasium 1978. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet sommeren 1990. Kliniske ansættelser ved Odense Universitetshospital og Fredericia Sygehus 1990-1994. Reservelæge 1994-1998 og undervisningsstilling 1998-2000 ved Klinisk Immunologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Derefter ansat som 1. reservelæge ved Klinisk Immunologisk Afdeling, H:S Rigshospitalet 2000-2001. Speciallæge i klinisk immunologi 2001. Efterfølgende ansat som afdelingslæge ved Klinisk Immunologisk Afdeling, Odense Universitetshospital.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 22. oktober en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af statistiker, dr.scient. Philip Hougaard, Bagsværd, professor, dr.med. Thorkild I.A. Sørensen, København og professor Werner Vach, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele Master of Medicine *Qihua Tan* Ph.D.-graden for afhandlingen How genes affect longevity in heterogenous populations: Binomial frailty models and applications. Den 23. november holdt Qihua Tan forelæsning over emnet How genes affect longevity in heterogenous populations: Binomial frailty models and applications. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. december.

Levnedsbeskrivelse

Qihua Tan, born 28 April 1962 in Shandong, China. Received Bachelor's degree in medicine from Shandong Medical College in 1985 and Master's degree in medicine

from Shanxi Medical College in 1991. Employed as Assistant Lecturer at the Department of Hygiene, Liyi School of Medicine 1985-1988 and as Research Scientist at the Population Research Institute, Shandong Academy of Social Sciences 1991-1995. Visiting Scholar at the Centre for Public Health and Social Politics, Odense University 1995-1996 and researcher at the Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Germany 1996-1999. Enrolled as Ph.D. student at the Department of Epidemiology, Institute of Public Health, University of Southern Denmark 1999-2001 under the supervision of Professors James W. Vaupel, Anatoli I. Yashin and Kaare Christensen. Currently employed at the Department of Clinical Biochemistry and Clinical Genetics, Odense University Hospital. Has published a number of scientific articles within the areas of demography and ageing.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. september en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Carsten Hendriksen, Hvidovre, overlæge, dr.med. Else Marie Damsgaard, Århus og professor, dr.med. Per Kragh-Sørensen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Karen Andersen-Ranberg* Ph.D.-graden for afhandlingen Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort. Den 7. december 2001 holdt Karen Andersen-Ranberg forelæsning over emnet En epidemiologisk undersøgelse af en dynamisk kohorte af danske 100-årige. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 13. december.

Levnedsbeskrivelse

Karen Andersen-Ranberg, født den 11. marts 1958 i København. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Niels Steensens Gymnasium 1976. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Københavns Universitet i 1983. Kliniske ansættelser ved sygehuse i Svendborg, Herlev, Odense og Roskilde samt ved Länssjukhuset i Karlstad, Sverige. Speciallæge i geriatri og intern medicin i 1992. Ansættelse som klinisk assistent, og senere kandidatstipendiat ved Epidemiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet i perioden 1995-98. Klinisk lektor i geriatri, Klinisk Institut, Syddansk Universitet fra januar 2001. Fra september 2001 specialeansvarlig overlæge ved Geriatrisk Afdeling, Odense Universitetshospital med ansvar for det ambulante område. Er sideløbende med det kliniske arbejde fortsat tilknyttet Center for Aldringsforskning ved Institut for Sundhedstjenesteforskning og varetager blandt andet oprettelsen af masteruddannelse i gerontologi ved Syddansk Universitet samt fortsat forskning vedrørende helbredsmæssige forhold hos hundreårige danskere.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 27. november en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af lektor, med.dr. Holger Nilsson, Århus, lektor, dr.med. Inger Olesen, Institut for Farmako-

logi, København og klinisk lektor, dr.med. Henrik Steen Hansen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Kirsten Hansen* Ph.D.-graden for afhandlingen Pharmacology of endothelium-dependent and independent relaxation of rabbit aorta. Den 14. december holdt Kirsten Hansen forelæsning over emnet Farmakologisk undersøgelse af endotelafhængig og -uafhængig relaxsation af kaninaorta. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. december.

Levnedsbeskrivelse

Kirsten Hansen, født den 26. januar 1971 i Flensborg. Sproglig-naturvidenskabelig studentereksamen fra Duborg-Skolen i Flensborg 1990. Naturvidenskabelig kandidatexamen i biomedicin fra Odense Universitet 1998. Specialet udført ved Afdeling for Farmakologi, Institut for Medicinsk Biologi, Odense Universitet 1996-1998. Ph.D.-studerende samme sted 1998-2001.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 20. november en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Karsten Buschard, København, overlæge, dr.med. Bo Feldt-Rasmussen, København og klinisk lektor, dr.med. Hans Dieperink, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Thomas Buschmann Nielsen* Ph.D.-graden for afhandlingen Isolation, encapsulation and transplantation of porcine islet tissue. Den 17. december holdt Thomas Buschmann Nielsen forelæsning over emnet Isolering, indkapsling og transplantation af porcint pancreas δ -væv. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. december.

Levnedsbeskrivelse

Thomas Buschmann Nielsen, født den 27. juli 1965. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Hadsten Amtsgymnasium 1985. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1993. Kliniske ansættelser ved sygehusene i Faaborg, Fredericia og Odense. Kandidatstipendiat ved Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital 1996-2000. Aktuelt ansat som reserve-læge samme sted.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 4. december en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af docent Kjell Malmlöf, Uppsala, Sverige, professor, dr.med.vet. Axel Kornerup Hansen, København og professor, dr.med. Peter Bie, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele M.Sc. *Peter J.A. Bollen* Ph.D.-graden for afhandlingen Nutrition of Göttingen Minipigs. A study of the influence of ad libitum and restricted feeding on the physiology of the Göttingen minipig. Den 18. december holdt Peter J.A. Bollen forelæsning over emnet Nutrition of Göttingen Minipigs. A study of the influence of ad libitum and restricted feeding on the physiology of the

Göttingen minipig. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. december.

Levnedsbeskrivelse

Peter J.A. Bollen, født 11. december 1965 i Helmond, Holland. Studentereksamen 1986 fra Carolus Borromeus College i Helmond, Holland. Ingeniørexamen (B.Sc.) i eksperimentel zoologi fra Hogeschool Utrecht, Utrecht, Holland i 1993. Blev Master of Science i forsøgsdyrvidenskab fra Royal Veterinary College, London, England i 1994. Har været ansat som forskningsassistent på University of Sussex, Brighton, England i perioden januar-juni 1995 og herefter som kunderådgiver på avlscentret for Göttingen minigrise, Ellegaard Göttingen Minipigs ApS, Dalmose fra juli 1995 til oktober 2001. Fra 1998-2001 ansat som erhvervsforsker i et samarbejde mellem Ellegaard Göttingen Minipigs ApS, Syddansk Universitet og Akademiet for de Tekniske Videnskaber. Fra november 2001 ansat som adjunkt på Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 18. oktober en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Michael J. Mulvany, Århus, professor Per Hellstrand, Lund, Sverige og klinisk lektor, dr.med. Ib Abildgaard Jacobsen, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Pernille Bjørg Lærkegaard* Ph.D.-graden for afhandlingen Contraction mechanisms in renal resistance vessels illustrated by in vitro techniques. Den 21. december holdt Pernille Bjørg Lærkegaard forelæsning over emnet Kontraktionsmekanismer i renale modstandskar illustreret ved in vitro teknikker. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 28. december.

Levnedsbeskrivelse

Pernille Bjørg Lærkegaard (f. Hansen), født den 17. maj 1971. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Tornbjerg Gymnasium 1990. Cand.scient. i biologi og kemi fra Syddansk Universitet 1998. Ansat som forskningsassistent 1998 og som Ph.D.-stipendiat 1998-2001 ved Fysiologi og Farmakologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet. Undervisning samt videnskabelige publikationer og foredrag inden for området fysiologi. Medlem af American Physiological Society og Skandinavisk Fysiologisk Selskab. Ansættelse på National Institute of Health, Rockville, USA.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 5. november en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af afdelingsleder, lektor, Ph.D. Kirsten Avlund, København, overlæge, dr.med. Carsten Hendriksen, Hvidovre og professor, dr.med. Tom Bendix, Odense samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Hanne Nybo* Ph.D.-graden for afhandlingen The Danish 1905-cohort survey. Functional status and predictors of mortality among 2,262

nonagenarians. Den 21. december holdt Hanne Nybo forelæsning over emnet Den danske 1905-kohorte. Funktionel status og prædiktorer for død for 2.262 90-årige. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 28. december.

Levnedsbeskrivelse

Hanne Nybo, født den 25. april 1967 i Odense. Matematisk-naturfaglig student fra Tornbjerg Gymnasium 1986. Diplomstuderende ved Center for Helsetjenesteforskning og Socialpolitik, Odense Universitet 1994-1995 afsluttet med diplomafhandlingen Hundredårige på Fyn. Sygdomsforekomst og funktionsevne. Lægevidenskabelig kandidateksamen fra Odense Universitet 1996. Ph.D.-studerende på Epidemiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet 1996-2000. Klinisk assistent samme sted fra september 2000 til marts 2001. Foredrag, kongresdeltagelse og publicering af videnskabelige resultater inden for ældreforskning. Turnus på Middelfart Sygehus 2001-2002.

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

Doktordisputatser

Den af lektor *Paolo Sibani* indleverede afhandling Stochastic dynamics of complex systems blev den 30. marts antaget til forsvar for den naturvidenskabelige doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor John Hertz, NORDITA, København, docent Hans Fogedby, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet og professor Alan J. Bray, Department of Physics and Astronomy, The University of Manchester, England. Ved forsvaret den 18. maj fungerede John Hertz og Alan J. Bray som officielle opponenter. Graden blev konfereret den 20. juni.

Levnedsbeskrivelse

Paolo Sibani, født den 28. februar 1954 i Rom. Klassisk sproglig studentereksamen, Rom juni 1972. Cand.scient. i fysik og matematik, Odense Universitet februar 1980. Undervisningsassistent ved Odense Universitet indtil juni 1980. Kandidatstipendiat ved Fysisk Institut, Odense Universitet juli 1980-juli 1983. Videnskabelig medarbejder ved Institute of Theoretical Physics, Utrecht august-september 1981. NORDITA-stipendiat august 1983-august 1986. Lic.scient. juni 1986. Lærer i matematik ved Odense Teknikum september 1986-december 1987. Adjunkt ved Fysisk Institut, Odense Universitet fra januar 1988. Ophold på Theoretical Physics Department, AT&T Bell Laboratories, Murray Hill, New Jersey januar-juli 1989. Lektor ved Fysisk Institut, Odense Universitet fra 1. september 1991. Ophold på Theoretical Physics Department, AT&T Bell Laboratories, Murray Hill, New Jersey maj-august 1992. Sabbatår i USA juli 1996-august 1997 med ophold på SDSU og UCSD i San Diego og Institute of Complex Studies, Santa Fe, New Mexico. Medlem af fysikensorkorpset samt bestyrelsesmedlem af Telluride Summer Research Center (TSRC), Telluride, Colorado.

Den af lektor *Frants R. Lauritsen* indleverede afhandling MIMS: Membrane Inlet Mass Spectrometry blev den 13. juli antaget til forsvar for den naturvidenskabelige doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Peter Roepstorff, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet, professor Colin S. Creaser, Department of Chemistry and Physics, Nottingham Trent University, England og professor Gerhard Matz, Technical University Hamburg-Harburg, Tyskland. Ved forsvaret den 31. oktober fungerede Gerhard Matz og Colin Creaser som officielle opponenter. Graden blev konfereret den 12. november.

Levnedsbeskrivelse

Frants Roager Lauritsen, født den 2. september 1960 i Kolding. Matematisk-naturfaglig student fra Kolding Gymnasium 1979. Cand.scient. i fysik fra Odense Universitet i 1986. Ph.D. i biokemi fra Odense Universitet i 1990. Visiting scientist ved Purdue University, Indiana, USA 1991-92. Adjunkt ved Biokemisk Institut, Odense Universitet 1992-95, lektor fra 1995. Har hidtil forsket i udviklingen af massespektrometriske metoder til monitoring af dynamiske systemer og i mikroorganismers dannelse og nedbrydning af små sekundære metabolitter. Har i denne forbindelse publiceret 35 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter.

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen nedsatte den 13. november 2000 et bedømmelsesudvalg, bestående af lektor Frank Bo Jensen, Odense, forskningschef Leif Norrgren, Uppsala, Sverige og forskningschef Ketil Hylland, Kjelsaas, Norge til at bedømme den af *Karin Kinnberg* indleverede afhandling Endocrine Disruption in Fish – Effects on the reproductive system of viviparous poeciliids. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Karin Kinnbergs vejledere lektor Bodil Korsgaard og professor Poul Bjerregaard, begge Biologisk Institut. Den 15. december 2000 afholdt Karin Kinnberg en forelæsning over emnet Endocrine disrupting chemicals and their effects on sex determination, sexual differentiation and sexual development in vertebrates. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 2. januar Karin Kinnberg Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Karin Kinnberg, født den 24. marts 1971 i Skælskør. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Slagelse Gymnasium 1989. Bachelorgrad i biologi 1993. Naturvidenskabelig kandidateksamen i biologi fra Biologisk Institut, Odense Universitet 1997. Ph.D.-studerende samme sted, finansieret af Det Strategiske Miljøforskningsprogram (Forskningscenter for Østrogenlignende Stoffer) 1997-2000.

Dekanen nedsatte den 13. oktober 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Frants Lauritsen, Odense, Dr. Rich Knochenmuss, Zürich, Schweiz og chief res. scientist Kotiaho Tapio, Espoo, Finland til at bedømme den af *Henrik Ørsnes* indleverede afhandling Development of Rotating Ball Inlet Mass Spectrometry. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Hen-

rik Ørsnes vejleder docent Hans Degn, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 5. januar afholdt Henrik Ørsnes en forelæsning over emnet New Methods for the Introduction of Liquid Samples into a Mass Spectrometer. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 11. januar Henrik Ørsnes Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Henrik Ørsnes, født den 20. december 1972 i Odense. Matematisk studentereksamen fra Odense Katedralskole 1992. Bachelor i cellebiologi, Odense Universitet juni 1996. Naturvidenskabelig kandidateksamen i bioteknologi fra Syddansk Universitet august 1999. September 1997-januar 2001 Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet, Biokemisk Institut. Januar-juni 1999 ophold hos professor Kermit K. Murray, Emory University, Atlanta. September 1999-september 2000 ophold hos professor Renato Zenobi, Swiss Federal Institute of Technology (ETH Zurich) Schweiz. Efterfølgende ansat hos Bruker Daltonics (Schweiz) som industri postdoc indtil oktober 2001. Oktober 2001-oktober 2002 studerende ved Post-graduate Study Intellectual Property (ETH Zurich) Schweiz.

Dekanen nedsatte den 30. august 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Hans Toftlund Nielsen, Odense, professor Lars Ivar Elding, Lund, Sverige og lektor Ole Mønsted, København til at bedømme den af *Lars Vibe Andreasen* indleverede afhandling Investigations of Redox and Substitution Reactions of a Series of d^6 and d^8 Metal Compounds. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Lars Vibe Andreasens vejleder lektor Ole Wernberg, Kemisk Institut. Den 22. november 2000 afholdt Lars Vibe Andreasen en forelæsning over emnet „Klassifikation af reaktionsmekanismer ved substitution i lav-spin d^8 systemer. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 16. januar Lars Vibe Andreasen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Lars Vibe Andreasen, født den 15. februar 1971 i Esbjerg. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Mulernes Legatskole 1990. Cand.scient. i kemi og cellebiologi 1997 fra Odense Universitet. Udlandsophold ved professor Peter C. Ford, Department of Chemistry, University of California Santa Barbara, USA i perioden januar-juli 1998. Fra 1. november 1999 ansat ved Danisco Cultor.

Dekanen nedsatte den 19. februar et bedømmelsesudvalg bestående af professor Jens Knudsen, Odense, Dr. Jiri Lukas, Kræftens Bekæmpelse, København og Dr. Ormond A. MacDougald, University of Michigan Medical School, Ann Arbor, USA til at bedømme den af *Jacob Bo Hansen* indleverede afhandling Regulation of adipogenesis by the retinoblastoma protein and peroxisome proliferator-activated receptors. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jacob Bo Hansens vejleder lektor Karsten Kristiansen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 16. marts afholdt Jacob Bo

Hansen en forelæsning over emnet The role of the retinoblastoma protein in cellular differentiation. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 22. marts Jacob Bo Hansen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Jacob Bo Hansen, født den 29. oktober 1971 i Odense. Matematisk studentereksamen fra Vestfyns Gymnasium 1991. Aftjent værnepligt ved Civilforsvaret, Haderslev november 1991- april 1992. Biologistuderende ved Aarhus Universitet 1992-1996. Naturvidenskabelig kandidateksamen i molekylær biologi, Odense Universitet 1998. Ph.D.-studerende ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet oktober 1996-marts 2001. Fra april 2001 ansat som post doctoral fellow ved Division of Molecular Biology, Netherlands Cancer Institute, Amsterdam, Holland.

Dekanen nedsatte den 22. december 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Jakob Christensen-Dalsgaard, Odense, professor Andrew Read fra Duke University Marine Laboratory, USA og Professor Phillip Hammond, Gatty Marine Laboratory, University of St. Andrews, Skotland til at bedømme den af *Jonas Teilmann* indleverede afhandling The behaviour and sensory abilities of harbour porpoises (*Phocoena phocoena*) in relation to bycatch in gillnet fishery. Den 23. marts afholdt Jonas Teilmann en forelæsning over emnet Short-term studies of whale migration. Current knowledge, future directions and implications for population management. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen den 2. april Jonas Teilmann Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Jonas Teilmann, født den 25. marts 1966 i Chicago. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Holte Gymnasium 1985. Naturvidenskabelig kandidateksamen i biologi ved Københavns Universitet 1995. Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet fra november 1996 til december 2000. Fra november 1999 ansat som forskningsassistent på deltid ved Afdeling for Arktisk Miljø, Danmarks Miljøundersøgelser. Fra april 2001 ansat som forsker ved Afdeling for Arktisk Miljø, Danmarks Miljøundersøgelser, Roskilde.

Dekanen nedsatte den 13. marts et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Paul C. Stein, Odense, professor Klaus Bock, Valby og professor Sybren Wijmenga, Umeå, Sverige til at bedømme den af *Michael Petersen* indleverede afhandling High Affinity Recognition of Nucleic Acids by LNA and „-L-LNA: A Study by NMR Spectroscopy and Molecular Dynamics Simulations. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Michael Petersens vejleder lektor Jens Peter Jacobsen, Kemisk Institut. Den 20. april afholdt Michael Petersen en forelæsning over emnet NMR - A tool for Biomolecular Structure Determination. Efter indstilling fra bedømmel-

sesudvalget tildelte dekanen herefter den 24. april Michael Petersen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Michael Petersen, født den 6. december 1970 i Svendborg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Svendborg Gymnasium 1989. Naturvidenskabelig kandidatexamen i kemi og matematik fra Kemisk Institut, Odense Universitet september 1997. Ophold på Kemisk Institut, Carlsberg Laboratorium i perioden december 1999-januar 2000.

Dekanen nedsatte den 21. marts et bedømmelsesudvalg bestående af professor Henrik Hautop Lund, Odense, professor Olav Egeland, Norge og lektor Torben Sørensen, Lyngby til at bedømme den af *Allan Sørensen* indleverede afhandling Model Based Robot Control. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Allan Sørensens vejledere lektor Henrik G. Petersen og lektor Peder Thusgaard Ruhoff, begge Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi. Den 10. maj afholdt Allan Sørensen en forelæsning over emnet Ergonomic Robot-Guided Manipulation. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 15. maj Allan Sørensen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Allan Sørensen, født den 25. august 1971 i København. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Rosborg Amtsgymnasium og HF-kursus i Vejle 1990. Naturvidenskabelig kandidatexamen i matematik og fysik fra Odense Universitet, februar 1998. Ph.D.-studerende i anvendt matematik ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi marts 1998-maj 2001. Udlandsophold september 1999-maj 2000 ved Laboratory for Intelligent Mechanical Systems, Department of Mechanical Engineering, Northwestern University, Evanston, Illinois, USA. Adjunkt ved Mærsk Institut maj 2001-juli 2002.

Dekanen nedsatte den 13. marts et bedømmelsesudvalg, bestående af lektor Paul C. Stein, Odense, professor Flemming Martin Poulsen, København og professor Vladimir Sklenar, Masaryk, Tjekkiet til at bedømme den af *Jakob Bunkenborg* indleverede afhandling NMR Studies of DNA and Drug-DNA Complexes. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jakob Bunkenborgs vejleder lektor Jens Peter Jacobsen, Kemisk Institut. Den 17. maj afholdt Jakob Bunkenborg en forelæsning over emnet Probing non-covalent bonding by NMR. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. maj Jakob Bunkenborg Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Jakob Bunkenborg, født den 11. februar 1972 i Barløse. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Slagelse Gymnasium 1991. Cand.scient i kemi-fysik, Odense Universitet 1998. Ophold ved Carlsberg Research Center februar-

oktober 1999. Fra februar 2001 ansat hos MDS Proteomics, Odense.

Dekanen nedsatte den 22. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Karsten Kristiansen, Odense, dr.scient Jens Høiriis Nielsen, København og dr.med. Niels Brünner, København til at bedømme den af *Søren Stig Larsen* indleverede afhandling The Importance of Growth Factors and Growth Factor receptors for Antiestrogen Resistance in Human Breast Cancer Cells. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Søren Stig Larsens vejleder lektor Susanne Mandrup, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 30. marts afholdt Søren Stig Larsen en forelæsning over emnet Cross-talk between estrogen receptor alpha and growth factor dependent signalling and its relation to acquired antiestrogen resistance in breast cancer. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 23. maj Søren Stig Larsen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Søren Stig Larsen, født den 22. august 1968 i København. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Marie Kruses Skole i Farum 1988. Ophold hos Professor Ruth Stewart, Princeton University, NJ i efteråret 1991. Naturvidenskabelig kandidatexamen i Biologi fra Københavns Universitet 1993. Ekstern Ph.D.-studerende på Kræftens Bekæmpelse, Afdeling for Brystkræft december 1995-marts 2001. Fra april 2001-januar 2002 ansat som produktchef i Bristol-Myers Squibb, oncology division. Fra februar 2002 ansat som produktchef i Astrazeneca, onkologi.

Dekanen nedsatte den 3. maj et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Susanne Mandrup, Odense, lektor Harald S. Hansen, København og dr.phil. Roger Schreiner, Graz, Østrig til at bedømme den af *Henrik Fyrst* indleverede afhandling Membrane Phospholipid Remodeling and Signalling. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Henrik Fyrsts vejleder professor Jens Knudsen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 28. maj afholdt Henrik Fyrst en forelæsning over emnet Phospholipid remodeling and sphingosine 1-phosphate in cell signalling. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 31. maj Henrik Fyrst Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Henrik Fyrst, født den 7. marts 1963 i Brønderslev. Naturvidenskabelig studentereksamen fra Brønderslev Gymnasium 1983. Naturvidenskabelig kandidatexamen i cellebiologi fra Biokemisk Institut, Odense Universitet oktober 1991. Udlandsophold ved Dr. Julie Saba, Children's Hospital Oakland Research Institute, USA i perioden oktober 1997-oktober 2000. Ansat som Postdoctoral Fellow ved Children's Hospital Oakland Research Institute fra maj 2001.

Dekanen nedsatte den 27. april et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Frank Jensen, Odense, lektor Jeppe Olsen, Århus og professor Knut Fægri, Oslo, Norge til at bedømme den af *Jørn Thyssen* indleverede afhandling *Development and Applications of Methods for Correlated Relativistic Calculations of Molecular Properties*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jørn Thyssens vejleder lektor Hans Jørgen Aagaard Jensen, Kemisk Institut. Den 1. juni afholdt Jørn Thyssen en forelæsning over emnet *The Relativistic Multiconfigurational self-consistent Field Model: Motivation and Implementation*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 8. juni Jørn Thyssen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Jørn Thyssen, født den 12. september 1974 i Hjørring. Matematisk studentereksamen fra Skt. Knuds Gymnasium 1993. Naturvidenskabelig kandidateksamen i kemi og matematik fra Kemisk Institut, Syddansk Universitet, februar 1999. Udlandsophold ved professor Peter Schwerdtfeger, University of Auckland, New Zealand, i perioden juli 1999-februar 2000. Fra 1. juni 2001 ansat hos IBM Denmark A/S i Aalborg.

Dekanen nedsatte den 7. juni et bedømmelsesudvalg bestående af professor Henrik Pedersen, Odense, professor Douglas Ross Anderson, New York, USA samt lektor Jesper Michael Møller, København til at bedømme den af *René dePont Christensen* indleverede afhandling *Elements of Monoidally Controlled Algebraic Topology and Simple homotopy Theory*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret René dePont Christensens vejleder docent Hans Jørgen Munkholm, Institut for Matematik og Datalogi. Den 22. juni afholdt René dePont Christensen en forelæsning over emnet *Controlled Topology*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 30. juni René dePont Christensen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

René dePont Christensen, født den 20. marts 1969 i Kolding. Matematisk studentereksamen fra Munkedams Gymnasium 1988. Ophold ved University of Syracuse, New York, USA i perioden 4. august-25. august 1999. 1. marts 2000-1. marts 2001 halvtidsansat ved MINDPASS A/S.

Dekanen nedsatte den 21. maj et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Kay Gulløv, Odense, lektor Kaj Frank Jensen, København og lektor Anders Løbner-Olesen, Lyngby til at bedømme den af *Marie Just Mikkelsen* indleverede afhandling *The relBE locus of Escherichia coli: A study on a Toxin-Antitoxin System and Bacterial Stress*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Marie Just Mikkelsens vejleder lektor Kenn Gerdes, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 25. juni afholdt Marie Just Mikkelsen en forelæsning

over emnet *Toxin-antitoxin loci in prokaryotes: programmed cell death or stress response elements*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. juli Marie Just Mikkelsen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Marie Just Mikkelsen, født den 13. august 1972 i Silkeborg. Matematisk studentereksamen fra Viborg Amtsgymnasium 1991. Naturvidenskabelig bachelorgrad fra Institut for Molekylær Biologi november 1994 og kandidatgrad fra samme sted februar 2002. Udlandsophold ved professor Martine Couturier, Université Libre de Bruxelles, Belgien i perioden 1. oktober-1. november 2000.

Dekanen nedsatte den 14. juni et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Sven Tougaard, Odense, professor Ib Chorkendorff, Lyngby og professor Aart Kleyn, Leiden, Holland til at bedømme den af *Henrik Mortensen* indleverede afhandling *The dissociative Adsorption Dynamics of Simple Molecules on Ru(0001) studied by combined Laser and Molecular Beam Techniques*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Henrik Mortensens vejledere lektor Victor V. Petrunin og adjungeret professor Alan C. Luntz, begge Fysisk Institut. Den 25. juni afholdt Henrik Mortensen en forelæsning over emnet *Laser and Molecular Beam Studies of Dissociative Adsorption Dynamics of Simple Molecules on Ru(0001)*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. juli Henrik Mortensen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Henrik Mortensen, født den 25. juni 1972 i Odense. Matematisk studentereksamen fra Skt. Knuds Gymnasium, Odense 1991. B.Sc. i fysik fra Odense Universitet 1994 og B.Sc. (Hons) i faststof- og laserfysik fra University of Cape Town 1995. Naturvidenskabelig kandidateksamen i fysik og datalogi, Odense Universitet 1998. Ophold ved Department of Chemistry, Tufts University, Medford, Massachusetts i perioden 22. januar-25. februar 2000.

Dekanen nedsatte den 1. juni et bedømmelsesudvalg bestående af professor Poul Bjerregaard, Odense, dr. Erik Huusfeldt Larsen, København og dr. Bill Langston, Plymouth England til at bedømme den af *Somkiat Khokiattiwong* indleverede afhandling *Arsenic Compounds in Tropical Marine Environments*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Somkiat Khokiattiwongs vejleder lektor Kevin Francesconi, Biologisk Institut. Den 28. juni afholdt Somkiat Khokiattiwong en forelæsning over emnet *Biotransformation of arsenic in the marine environment*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 13. juli Somkiat Khokiattiwong Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Somkiat Khokiattiwong, født den 2. august 1959 i Phuket-

provinsen, Thailand. B.Sc fra Kasetsart University 1982. Ph.D.-studerende i biologi i perioden maj 1996-maj 2001 finansieret via Danida. Tilknyttet Phuket Marine Biological Center siden 1982.

Dekanen nedsatte den 27. april et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Kevin Francesconi, Odense, lektor Valery Forbes, Roskilde samt Dr. Bill Langston, Plymouth, England til at bedømme den af *Morten Bondgaard* indleverede afhandling *Physiological status and trace metal metabolism in crustaceans*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Morten Bondgaards vejledere professor Erik Bjerregaard, Kemisk Institut og lektor Knud Ladegaard Pedersen, Biologisk Institut. Den 27. juni afholdt Morten Bondgaard en forelæsning over emnet *Trace metal handling in crustaceans*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 6. august Morten Bondgaard Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Morten Bondgaard, født den 27. maj 1970 i Århus. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Dronningelund Gymnasium 1989. Ophold ved California State University Long Beach 1. marts-17. december 2000.

Dekanen nedsatte den 16. juni et bedømmelsesudvalg bestående af docent Hans J. Munkholm, Odense, dr. Andrew Dancer, Oxford, England og professor Anna Fino, Torino, USA til at bedømme den af *Richard Cleyton* indleverede afhandling *G-Structures and Einstein Metrics*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Richard Cleytons vejledere lektor Andrew Swann og professor Henrik Pedersen, Institut for Matematik og Datalogi. Den 25. juli afholdt Richard Cleyton en forelæsning over emnet *G-Structures and Einstein Metrics*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 6. august Richard Cleyton Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Richard Cleyton, født den 23. april 1969 i Aalborg. Matematisk-såmfundsfaglig studentereksamen fra Aalborg Gymnasium 1988. Naturvidenskabelig kandidatexamen i matematik og fysik fra Institut for Matematik og Datalogi, Odense Universitet oktober 1996. Udlandsophold ved Dr. Andrew Swann, Bath University i perioden april 1996-august 1999. Ansat som adjunkt ved Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet, Odense fra 1. august 2001.

Dekanen nedsatte den 31. maj et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Ivar Balslev, Odense, lektor Knud Henriksen, København og lektor Niels Jørgen Christensen, København til at bedømme den af *Jeroen M. Wagenaar* indleverede afhandling *Physically Based Simulation and Visualization - A particle-based approach*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemme-

ret Jeroen M. Wagenaars vejleder lektor Peder Thusgaard Ruhoff, Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi. Den 7. august afholdt Jeroen M. Wagenaar en forelæsning over emnet *Constrained particle dynamics, numerical methods and applications*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 13. august Jeroen M. Wagenaar Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Jeroen M. Wagenaar, født 21. juni 1971 i Marstal Danmark. Matematisk studentereksamen fra Svendborg Statsgymnasium 1991. B.Sc i datateknologi fra Odense Universitet 1995. Cand.polyt. i datateknologi fra Odense Universitet 1998. Ophold ved Thomas Jakobsen, Ph.D., IO interactive, København i perioden september-december 2000. Ansat ved IO interactive fra 1. maj 2001.

Dekanen nedsatte den 13. juli et bedømmelsesudvalg bestående af professor Poul Bjerregaard, Odense, forskningschef Leif Norrgren, Uppsala, Sverige og forskningschef Anders Goksøyr, Bergen, Norge til at bedømme den af *Thomas Kjærgaard Andreassen* indleverede afhandling *Estrogenic effects in eelpout (Zoarces viviparus) - implications for the estrogen receptor*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Thomas Kjærgaard Andreassens vejleder lektor Bodil Korsgaard, Biologisk Institut. Den 16. august 201 afholdt Thomas Kjærgaard Andreassen en forelæsning over emnet *The estrogen receptor in fish: Characterisation and regulation in relation to reproductive performance and xenoestrogenic exposure*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 20. august Thomas Kjærgaard Andreassen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse

Thomas Kjærgaard Andreassen, født den 14. juli 1970 i Sønderborg. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Kolding Gymnasium 1989. Ph.D.-studerende ved Biologisk Institut, Syddansk Universitet 1997-2001. Naturvidenskabelig kandidatexamen i eksperimentel biologi fra Syddansk Universitet 1999. Udenlandsophold maj-august 2000 ved Université de Rennes hos Dr. Olivier Kah. Fra september 2001 ansat som postdoc hos Anders Nykjær, ReceptIcon, Århus.

Dekanen nedsatte den 11. juni et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Paul C. Stein, Odense, professor Gabriele Varani, Cambridge, England og professor Fleming Martin Poulsen, København til at bedømme den af *Kent Bondensgaard* indleverede afhandling *NMR Studies of Nucleic Acid Complexes*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Kent Bondensgaards vejleder lektor Jens Peter Jacobsen, Kemisk Institut. Den 20. august afholdt Kent Bondensgaard en forelæsning over emnet *Determination of the Global Structure of Biomolecules using Residual Dipolar Couplings*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 22. august Kent Bondensgaard Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Kent Bondensgaard, født den 25. september 1973 i Fredericia. Matematisk studentereksamen fra Fredericia Amtsgymnasium 1992. Ophold ved Department of Chemistry, University of Florida, USA i perioden august-december 1995. B.Sc. i kemi fra Kemisk Institut, Odense Universitet 1996. M.Sc. i kemi og matematik fra Kemisk og Matematisk Institut, Syddansk Universitet, 1999. Ophold ved Department of Biochemistry, University of Colorado at Boulder, USA i perioden juni 1999-august 2001. Postdoc stipendiat ved Health Care Chemistry, Novo Nordisk A/S fra juni 2001.

Dekanen nedsatte den 13. juli et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Raymond Cox, Odense, lektor Michael Givskov, Lyngby og associate professor Alfred Spormann, Stanford, USA til at bedømme den af *Lars Jelsbak* indleverede afhandling *Morphogenetic cell movements induced by the C-signal in Myxococcus xanthus*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Lars Jelsbaks vejleder lektor Lotte Søgaard-Andersen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 3. september afholdt Lars Jelsbak en forelæsning over emnet *Pattern Formation in Prokaryotes*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 10. september Lars Jelsbak Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Lars Jelsbak, født den 5. januar 1973 i Hørsholm. Matematisk studentereksamen fra Tornbjerg Gymnasium 1991. Naturvidenskabelig kandidatexamen i Molekylær- og Cellebiologi, Syddansk Universitet 1999. Fra november 2001 ansat som Postdoctoral Fellow ved Department of Biochemistry, Stanford University.

Dekanen nedsatte den 16. juli et bedømmelsesudvalg bestående af professor Jens Knudsen, Odense, Ez-Zoubir Amri, Nice, Frankrig og Per F. Nielsen, Ph.D. til at bedømme den af *Irina Hristova Kratchmarova* indleverede afhandling *Functional analyses of peroxisome proliferator-activated receptors. Identification of proteins secreted from preadipocytes and adipocytes*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Irina Hristova Kratchmarovas vejleder lektor Karsten Kristiansen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 16. august afholdt Irina Hristova Kratchmarova en forelæsning over emnet *Secreted proteins and extracellular matrix in adipocyte differentiation and function*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 14. september Irina Hristova Kratchmarova Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Irina Hristova Kratchmarova, født den 15. marts 1972 i Sofia, Bulgarien. Cand.scient i Molekylær Biologi fra Sofia University 1997. Ph.D.-studerende ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi i perioden 1997-2001. Fra september 2001 ansat som adjunkt ved Proteininteraction

ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet.

Dekanen nedsatte den 15. juni et bedømmelsesudvalg bestående af docent Hans J. Munkholm, Odense, professor Vagn Lundsgaard Hansen, København og lektor Bent Hirsberg, Vejle til at bedømme den af *Claus Michelsen* indleverede afhandling *Begrebsdannelse ved Domæneudvidelse - Elevers tilegnelse af funktionsbegrebet i et integreret undervisningsforløb mellem matematik og fysik*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Claus Michelsens vejleder lektor Bent Ørsted, Institut for Matematik og Datalogi. Den 18. september afholdt Claus Michelsen en forelæsning over emnet *Matematisk begrebsdannelse ved domæneudvidelse*. Hvordan kombineres fagdidaktisk teori med undervisningspraksis. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 1. oktober Claus Michelsen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Claus Michelsen, født den 8. december 1953 i Svendborg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Svendborg Statsgymnasium 1973. Naturvidenskabelig kandidatexamen i matematik og fysik fra Matematisk Institut, Odense Universitet, august 1982. Adjunkt/lektor i gymnasieskolen 1983-1997. Forskningsassistent/kandidatstipendiat ved Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet 1. august 1997-30. juni 2000. Forskningsassistent/amanuensis ved Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Syddansk Universitet fra 1. august 2000. Ophold ved Institute for Science Education (IPN), University of Kiel i perioden 1. september-31. oktober 2000.

Dekanen nedsatte den 23. august et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Finn Kirpekar, Odense, professor Simon J. Gaskell, Manchester, England og professor Karen G. Welinder, Aalborg til at bedømme den af *Hanno Steen* indleverede afhandling *Mass Spectrometric Analysis of Protein Modifications*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Hanno Steens vejleder professor Matthias Mann, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 13. september afholdt Hanno Steen en forelæsning over emnet *Protein Phosphorylation Analysis by Mass Spectrometry*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 4. oktober Hanno Steen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Hanno Steen, født den 10. januar 1972 i Hamburg, Tyskland. Studentereksamen fra Domsolen, Slesvig, Tyskland 1991. Pre-diploma i kemi fra Freiburg Universitet, Tyskland 1994. B.Sc. i kemi fra University of Manchester – Institute of Science and Technology (UMIST), England 1995. Diploma i kemi fra Schweizerisk Forbunds Tekniske Højskole (ETH), Zurich, Schweiz 1998. Fra september 2001 postdoc ved Center for Experimental Bioinforma-

tics, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet.

Dekanen nedsatte den 23. august et bedømmelsesudvalg bestående af professor Jens Knudsen, Odense, Jan Fleckner, Ph.D., København og assistant professor Hilde Nebb, Oslo, Norge til at bedømme den af *Anne-Margrethe Krogsdam Christensen* indleverede afhandling Regulation of PPAR-mediated transactivation. Identification and functional analysis of interacting co-factors. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Anne-Margrethe Krogsdam Christensens vejleder lektor Karsten Kristiansen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 17. september afholdt Anne-Margrethe Krogsdam Christensen en forelæsning over emnet Differential interaction between nuclear receptors and transcriptional co-factors. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 10. oktober Anne-Margrethe Krogsdam Christensen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse:

Anne-Margrethe Krogsdam Christensen, født den 23. februar 1967 i Taars sogn. Matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen fra Hjørring Gymnasium 1985. Naturvidenskabelig kandidatexamen i eksperimentel cellebiologi fra Institut for Molekylær Biologi, Syddansk Universitet juli 1999. Forskningsassistent samme sted i perioden juli 1999-juli 2000. Ph.D.-studerende i molekylær biologi ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, finansieret af CEBI (Center for Experimental BioInformatik). Forskningsadjunkt finansieret af DABIC (Dansk Bioteknologi Instrument Center) ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet fra juli 2001.

Dekanen nedsatte den 17. september et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Mogens Flindt, Odense, lektor Ronnie Glud, Helsingør og lektor Bente Lomstein, Århus til at bedømme den af *Britta Gribsholt* indleverede afhandling The Influence of Macrophytes and Benthic Infauna on Rates and Pathways of Carbon Mineralization in Salt Marsh Sediments. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Britta Gribsholts vejleder lektor Erik Kristensen, Biologisk Institut. Den 5. oktober afholdt Britta Gribsholt en forelæsning over emnet Pathways of organic carbon degradation in salt marshes. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 10. oktober Britta Gribsholt Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Britta Gribsholt, født den 9. november 1967 i Ramme. Matematisk studentereksamen fra Rønne Gymnasium 1987. Naturvidenskabelig kandidatexamen i biologi fra Institut for Genetik og Økologi, Aarhus Universitet august 1996. Ansat som biolog ved Tele Danmark Process A/S 1997-98. Tre årlige (1998-2000) ophold af 2 ugers varighed ved Netherlands Institute of Ecology, Yerseke, Holland. Ophold hos Dr. J. Kostka, Dept. of Oceanography,

Florida State University i perioderne 1. oktober 1999-29. januar 2000 og 30. juli-12. august 2000.

Dekanen nedsatte den 4. september et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Marianne Holmer, Odense, lektor Kai Finster, Århus og assistant professor Joel Kostka, Tallahassee, USA til at bedømme den af *Uffe Thomsen* indleverede afhandling Microbial Iron and Sulfate Reduction in Aquatic Sediments. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Uffe Thomsens vejleder professor Donald Canfield, Biologisk Institut. Den 26. oktober afholdt Uffe Thomsen en forelæsning over emnet The microbiology and biogeochemistry of iron reduction. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 2. november Uffe Thomsen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Uffe Thomsen, født den 18. februar 1968 i Århus. Matematisk studentereksamen fra Risskov Amtsgymnasium 1987. Naturvidenskabelig kandidatexamen i biologi fra Biologisk Institut, Odense Universitet december 1995. Ph.D.-studerende samme sted i tilknytning til Center for Jordens Klima og Biogeochemiske Kredsløb i perioden 1. maj 1998-1. maj 2001. Udlandsophold ved professor David A. Stahl, Northwestern University, Illinois, USA i perioden 1. oktober-22. december 1999 samt ved Dr. Rudolf Amann, Max-Planck-Institut für Marine Mikrobiologie, Bremen, Tyskland. Konsulent ved Teknologisk Institut, Århus fra 15. september 2001.

Dekanen nedsatte den 10. september et bedømmelsesudvalg, bestående af lektor Joan F. Boyar, Odense, professor Arne Andersson, Uppsala, Sverige og lektor Erik M. Schmidt, Århus til at bedømme den af *Lars Jacobsen* indleverede afhandling Search Trees with Local Rules. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Lars Jacobsens vejleder lektor Kim Skak Larsen, Institut for Matematik og Datalogi. Den 22. november afholdt Lars Jacobsen en forelæsning over emnet Search Trees with Local Rules. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 25. november 2001 Lars Jacobsen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse

Lars Jacobsen, født den 4. september 1973 i Odense. Matematisk studentereksamen fra Sct. Knuds Gymnasium i Odense 1993. Naturvidenskabelig kandidatexamen i datalogi og matematik fra Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet august 1999. Ph.D.-studerende i datalogi samme sted i perioden 1. september 1997-1. september 2001, finansieret af det Naturvidenskabelige og Tekniske fakultet. Udlandsophold ved professor Ian Munro, University of Waterloo, Ontario, Canada i perioden 1. maj-1. november 2000. Forskningsassistent ved Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet i perioden 1. september 2001-1. januar 2002.

Dekanen nedsatte den 1. oktober et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Carl Th. Pedersen, Odense, professor Mikael Begtrup, København og professor Marc Sallé, Angers, Frankrig til at bedømme den af *Jan Oskar Jeppesen* indleverede afhandling *Tetrathiafulvalenes - From Heterocyclic Chemistry To Molecular Devices*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jan Oskar Jeppesens vejleder docent Jan Becher, Kemisk Institut. Den 29. november afholdt Jan Oskar Jeppesen en forelæsning over emnet *Molecular machines and devices based on tetrathiafulvalene*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. december Jan Oskar Jeppesen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Jan Oskar Jeppesen, født den 29. september 1972 i Esbjerg. Matematisk studentereksamen fra Esbjerg Gymnasium 1991. Naturvidenskabelig kandidatexamen i kemi fra Kemisk Institut, Syddansk Universitet september 1999. Ph.D.-studerende i kemi samme sted i perioden september 1997-august 2001. Udlandsophold ved professor J. Fraser Stoddart, University of California, Los Angeles, USA i perioden november 1999-september 2000. Forskningsadjunkt ved Kemisk Institut, Syddansk Universitet fra 1. november 2001.

Dekanen nedsatte den 22. oktober et bedømmelsesudvalg bestående af Ole Nørregaard Jensen, Odense, lektor Birgitte Munch-Petersen, Roskilde og Tuula Teeri, Stockholm, Sverige til at bedømme den af *Jørgen Sauer* indleverede afhandling *Stability and Function of Interdomain Linker Variants and a Fluorescence Resonance Energy Transfer System Set-up for the Two-domain Enzyme Glucoamylase 1 from Aspergillus niger*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jørgen Sauer vejleder adjungeret professor Birte Svensson, Carlsberg Laboratoriet. Den 28. november afholdt Jørgen Sauer en forelæsning over emnet *Structure and Function of Fungal Glucoamylases*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. december Jørgen Sauer Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse

Jørgen Sauer, født den 21. september 1966 i København. Kandidat i biokemi juli 1997 fra Afdelingen for Biologisk Kemi, Molekylærbiologisk Institut, Københavns Universitet. Ansat på Carlsberg Laboratoriet december 1997 som forskningsassistent og indskrevet som Ph.D.-studerende ved Institut for Molekylær Biologi, Odense Universitet juli 1998.

Dekanen nedsatte den 7. september et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Steve Douthwaite, Odense, lektor Henrik Leffers, København og dr. Jan Egebjerg, København til at bedømme den af *Susanne Kartin Pedersen* indleverede afhandling *Translational regulation of human insulin-like growth factor II (IGF-II) messenger RNAs*. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden

stemmeret Susanne Kartin Pedersens vejledere dr.med. Finn Cilius Nielsen, Klinisk Biokemisk Afdeling, Rigshospitalet, København og lektor Stephen Douthwaite, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 23. januar 2002 afholdt Susanne Kartin Pedersen en forelæsning over emnet *Translational Regulation of Human Insulin-like Growth Factor II (IGF-II) messenger RNAs*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 24. januar 2002 Susanne Kartin Pedersen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Susanne Kartin Pedersen, født 4. januar 1972 i Sønderborg. Matematisk studentereksamen fra Sønderborg Statskole, Sønderborg. Naturvidenskabelig kandidatexamen i molekylær- og cellebiologi, Odense Universitet, Odense, 1998. Ekstern Ph.D.-studerende på Rigshospitalet, København maj 1996-maj 2000. Fra september 2000 ansat som postdoc hos Proteome Systems Ltd., Sydney, Australien.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen nedsatte den 13. marts et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Dorte Gyrd-Hansen, Odense, professor Harri Sintonen, Helsinki og forskningschef dr.polit. Jon Magnussen, Trondheim til at bedømme den af *Christian Kronborg Andersen* indleverede afhandling *Health Economics of dementia: Issues on the estimation of cost functions and modelling costs and health outcomes of dementia interventions*. Den 22. maj afholdt Christian Kronborg Andersen en forelæsning over emnet *Health economics of dementia: A theoretical discussion of how to measure relevant opportunity costs and benefits*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 28. maj Christian Kronborg Andersen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Christian Kronborg Andersen, født den 2. november 1970. Matematisk student fra Fjerritslev Gymnasium 1990. Cand.oecon. fra Odense Universitet august 1997. Ph.D.-studerende ved Institut for Sundhedstjenesteforskning, Sundhedsøkonomi 1997-2001. I perioden januar-juli 2000 visiting research fellow ved Health Economics Research Unit ved University of Aberdeen, Skotland. Fra april 2001 ansat som adjunkt ved Institut for Sundhedstjenesteforskning, Sundhedsøkonomi.

Dekanen nedsatte den 15. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Svend Hollensen, Sønderborg, professor Jesper Strandkov, Århus og professor Torben Pedersen, København til at bedømme den af *Erik Stavnsager Rasmussen* indleverede afhandling *Internationaliseringsprocesser i hurtig internationaliserede danske små og mellemstore produktionsvirksomheder*. Den 6. juni afholdt Erik Stavnsager Rasmussen en forelæsning over emnet *Implikationer af Born Global-fænomenet for dansk erhvervsliv*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 8. juni Erik Stavnsager Rasmussen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Erik Stavnsager Rasmussen, født den 27. juli 1955 i Odense. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Odense Katedralskole 1974. Cand.mag. i Samfundsfag og Dansk fra Odense Universitet 1987. Ansat ved Handelshøjskolen i København, Handelshøjskole Syd i Kolding og Tietgen-Skolen i Odense 1987-1989. 1990-1997 ansat som adjunkt og senere som lektor ved Vestsjællands Handelshøjskole Center i Slagelse. 1997-2000 ansat som kandidatstipendiat og forskningsassistent ved Syddansk Universitet,

Institut for Afsætningsøkonomi. Fra 2000 ansat som adjunkt ved Institut for Marketing, Syddansk Universitet, Odense. Har ud over disse ansættelser fungeret som underviser på en række metodekurser, for eksempel ved Dansk Magisterforenings Efteruddannelse og ved Den Sociale Højskole og har været konsulent på en række projekter inden for kvalitativ markedsanalyse og organisationsudvikling for eksempelvis Vejle Amt og SU-styrelsen.

Dekanen nedsatte den 22. februar et bedømmelsesudvalg bestående af professor Peter Ove Christensen, Odense, professor Petter Bjerklund, Bergen og obligationsanalytiker Jesper Lund, Frederiksberg til at bedømme den af *Brian Fuglsbjerg* indleverede afhandling *Essays on Optimal Consumption and Investment Strategies and on Measurement of Value at Risk*. Den 1. juni afholdte Brian Fuglsbjerg en forelæsning over emnet *Optimalt porteføljevalg og Value-at-Risk som risikomål*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 8. juni Brian Fuglsbjerg den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Brian Fuglsbjerg, født den 7. marts 1972 i Århus. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Langkær Gymnasium 1990. Cand.scient.oecon. fra Aarhus Universitet 1997. Erhvervs Ph.D.-stipendiat, Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura, Syddansk Universitet samt Financial Research Department, SimCorp A/S. Studieophold ved Graduate School of Business, University of Chicago efteråret 1998. Fra februar 2001 ansat som Financial Consultant ved SimCorp Danmark A/S.

Dekanen nedsatte den 26. februar et bedømmelsesudvalg bestående af professor Hans Viggo Godsk Pedersen, Odense, professor Ruth Nielsen, København og retspræsident H.P. Rosenmeier, Odense til at bedømme den af *Michael Steinicke* indleverede afhandling *Offentlige indkøb - særligt med henblik på EF-traktatens artikler 28 & 30 samt udbudsdirektiverne*. Den 22. juni afholdt Michael Steinicke en forelæsning over emnet *Forholdet mellem EF-traktaten og udbudsdirektiverne ved offentlige indkøb*. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. juli Michael Steinicke den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Michael Steinicke, født den 21. januar 1972. Matematisk studentereksamen fra Silkeborg Amtsgymnasium 1991. Cand.merc.jur. fra Aalborg Universitet 1998. I perioden 1.

august-31. oktober 1998 ansat som forskningsassistent på Institut for Virksomhedsledelse. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura november-juni 2001. Fra juli 2001 adjunkt samme sted. Har ud over afhandlingen publiceret bogen EU-udbud og forhandling samt en række artikler om markedsretten i EU og særligt om offentlige indkøb.

Dekanen nedsatte den 24. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Niels Nannerup, Odense, professor Jesper Jespersen, Roskilde og lektor Gert Tinggaard Svendsen, Århus til at bedømme den af *Lene Nielsen* indleverede afhandling Joint Implementation and Tradable Green Certificates - Economic Instruments for Greenhouse Gas Mitigation and Energy Regulation. Den 24. august afholdt Lene Nielsen en forelæsning over emnet Combating global warming and promoting renewable energy - compatible goals and instruments. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 13. september Lene Nielsen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Lene Nielsen, født den 11. april 1969. Samfundssproglig studentereksamen fra Nordfyns Gymnasium 1988. Cand.oecon. fra Odense Universitet i 1996. Ph.D.-studerende ved Økonomisk Institut inden for fagområdet Miljøøkonomi i perioden 1996-2000. I orlovsperioden april-december 1998 ansat ved det rådgivende ingeniørfirma Elsamprojekt A/S. Fra september 2000 ansat ved Kultur- og Socialforvaltningen, Odense Kommune. Har ud over afhandlingen været medforfatter på bogen Velfærdsøkonomi - teori og anvendelse samt publiceret artikler om international miljø- og energiregulering.

Dekanen nedsatte den 22. august et bedømmelsesudvalg bestående af professor Hans Chr. Johansen, Odense, professor Tapani Valkonen, Helsinki og professor Graziella Caselli, Rom til at bedømme den af *Iliana Vassileva Kohler* indleverede afhandling Adult and Old-Age Mortality Dynamics in Bulgaria and Russia. Den 21. november afholdte Iliana Kohler en forelæsning over emnet Bulgarian mortality experience about 1993 with special emphasis on: 1) In which ways are the results in the thesis about mortality developments new compared to earlier studies and how do the findings contribute to the debate about the explanations of mortality developments in postsocialist countries? 2) To what extent are the findings about differential mortality and explanations for mortality differentials similar or different compared to the finding of earlier studies. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. november Iliana Kohler den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Iliana Vassileva Kohler, født den 21. marts 1970 i Sofia, Bulgarien. Tysk gymnasieeksamen i 1989 fra Karl Liebknecht Gymnasiet i Sofia, Bulgarien. M.A. i tysk filologi og

statsvidenskab fra University of Vienna, Østrig 1996. Fra oktober 1995 forskningsassistent ved International Institute for Applied System Analysis (IIASA), Laxenburg, Østrig. Ph.D.-studerende ved Max Planck Institute for Demographic Research i Rostock, Tyskland 1997-2001 og ved Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet 1999-2001. Fra november 2001 forskningsadjunkt ved Max Planck Institute for Demographic Research. Har ud over afhandlingen publiceret artikler om uobserveret heterogenitet, fertilitet og arbejdsmarkedet i Rusland.

Dekanen nedsatte den 7. august et bedømmelsesudvalg bestående af professor Per V. Freytag, Sønderborg, professor Håkan Håkansson, Norge og lektor Thomas Ritter, København til at bedømme den af *Elsebeth A.K.S. Holmen* indleverede afhandling Notes on a Conceptualisation of Resource-related Embeddedness of Interorganisational Product Development - Deductively based on the industrial network approach - Inductively based on the development of egg-shaped concrete pipes for the UK market. Den 14. december afholdte Elsebeth Holmen en forelæsning over emnet Virksomhedens ressourcer som udgangspunkt for samarbejdet mellem virksomheder. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 20. december Elsebeth Holmen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Elsebeth A.K.S. Holmen, født den 14. juni 1968. Matematisk-samfundsfaglig studentereksamen 1987 fra Brønderslev Gymnasium. Cand.merc. fra Aalborg Universitet i 1993. Forskningsassistent ved Aalborg Universitet, Institut for Erhvervsstudier (MAPP-programmet) 1993-1994. Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet, Sønderborg (tidl. Handelshøjskole Syd, Sønderborg) 1994-2001. Under Ph.D.-studiet gæsteforsker ved Uppsala Universitet, Företagsekonomiska Institutionen og Chalmers Tekniska Högskola, Institutionen för Industriell Marknadsföring. I perioden 1998-2001 gæsteforsker henholdsvis forsker ved SINTEF/Norges Teknisk-naturvitenskapelige Universitet, Institutt for Industriell Økonomi og Teknologiledelse. Fra maj 2001 postdoc ved University of Twente, Department of Construction Process Management, Holland. Siden juni 2001 også forsker II ved Norges Teknisk-naturvitenskapelige Universitet, Institutt for Industriell Økonomi og Teknologiledelse. Har ud over afhandlingen publiceret artikler om teknisk udvikling og samarbejde mellem virksomheder.

Det Humanistiske Fakultet

Doktordisputatser

Den af lektor *Erik W. Hansen* indleverede afhandling *The Synchronic Fallacy. Historical Investigations with a Theory of History* blev den 16. marts taget til forsvar for den filosofiske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Lene Schløser, Romansk Institut, Københavns Universitet, lektor, dr.phil. Hans Hauge, Institut for Engelsk Filologi, Aarhus Universitet og professor Jan Terje Faarlund, Institutt for nordstikk og litteraturvitenskap, Universitetet i Oslo. Ved forsvaret fungerede Lene Schløser og Hans Hauge som officielle opponenter. Det Humanistiske Fakultetsråd havde udpeget lektor Flemming Talbo Stubkjær og professor Hans Frede Nielsen til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 27. marts.

Levnedsbetegnelse

Lektor Erik W. Hansen, født den 21. maj 1944 i København. Student fra Statens og Hovedstadskommunernes Kursus, København 1963. Cand.mag. i engelsk og latin fra Københavns Universitet 1971. Pædagogikum ved Vestre Borgerdydskole, København 1971. Amanuensis ved Engelsk Institut, Odense Universitet 1971. Adjunkt samme sted 1973. Lektor samme sted 1975. Har skrevet artikler og bøger om sprogfilosofiske og sprogvidenskabelige emner.

Ph.D.-afhandlinger

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 18. juli 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Gitte Rasmussen, docent Hartmut Haberland, Roskilde Universitetscenter og professor Anne Holmen, Danmarks Lærerhøjskole til at bedømme den af *Catherine Brouwer* indleverede Ph.D.-afhandling *L2 Listening in Interaction*. Den 25. januar holdt Catherine Brouwer et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. marts.

Levnedsbetegnelse

Catherine E. Brouwer, født den 30. januar 1966 i Zaandam, Holland. Gammelsproglig student fra Ichthus College, Drachten, Holland 1985. Doctorandus i dansk og fremmedsprogspædagogik fra Rijks Universiteit Groningen, Holland 1992. Kom til Danmark i 1988 og afviklede en del af studiet som udvekslingsstuderende ved Odense Universitet. Fra 1992-95 ansat som undervisningsassistent ved Scandinavian Area Studies ved Center for Fremmedsprogspædagogik og Anvendt Lingvistik, som underviser ved Risinge-Projektet og Højby-Projektet og herudover

arbejdet som freelance oversætter. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, 1995-2000. Visiting Scholar på Department of Linguistics, University of California, Santa Barbara januar-juli 1996. Ansat som adjunkt ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet januar 2000-december 2002 og fungerer her som studiekoordinator for Uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 23. maj 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Johs. N. Frandsen, lektor Erik Helmer Pedersen, Københavns Universitet og lektor Gunnar Alsmark, Lunds Universitet til at bedømme den af *Gunnar Solvang* indleverede Ph.D.-afhandling *Husmandsliv under afvikling. Udvikling og forandring i et sønderjysk landbosamfund 1975-2000* med hovedvægt på de nye tilflyttere. Den 2. februar holdt Gunnar Solvang et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. marts.

Levnedsbetegnelse

Gunnar Solvang, født den 13. september 1941 i Sønderborg. Realeksamen fra Sct. Jørgens Skole i Sønderborg 1959. Handelsuddannelse 1959-63. Militærtjeneste 1963-65 og ophold på Askov Højskole 1965-66. Rejser til Israel, Spanien og Marokko. Diplomuddannelse som reklame-tegner ved Akademiet for Fri og Merkantil Kunst i København 1968-70. Ansat som tegner hos Lund + Lommer A/S, Reklame/Marketing, København 1970-73. Mag.art. i europæisk etnologi ved Københavns Universitet januar 1981. Projektansat ved Vestsjællands Amtsmuseumsråd i et pilotprojekt om De kulturhistoriske interesser i fredningsplanlægningen 1981-82. Ansat under Ribes og Sønderjyllands amters Museumsråd i projektet Vadehavsregionens kulturhistorie, herunder Rømø's erhvervskultur i det 20. Århundrede 1983-86. Siden 1986 museumsinspektør ved Køge Museum. Forskningsorlov herfra 1998-99 og ansat ved Museet på Sønderborg Slot som leder af projektet Husmandsliv under afvikling støttet af Statens Humanistiske Forskningsråd. Fra 1989 redaktør af Køge Museums årbog Køge Museum. Medlem af Landbohistorisk Selskab og siden 1999 medredaktør af selskabets tidsskrift *Bog og By*. Siden 1986 medlem af Roskilde Amtsmuseumsråd. Fra 1998 i bestyrelsen for Køge-Fonden samt medlem af Kulturmiljørådet for Roskilde Amt. Har med baggrund i museumsarbejde og forskning skrevet bøger og artikler om husmands- og landbokultur, vadehavsregionens kulturhistorie, de kulturhistoriske interesser i fredningsplanlægningen, byhistorie, landhånd-

værk og -industri, kulturlandskabet, bygningskultur og kulturmiljø.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 28. juli 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Poul Søren Kjærsgaard, lektor Hanne Ruus, Københavns Universitet og lektor Sabine Kirchmeier-Andersen, Handelshøjskolen i København til at bedømme den af *Bjarne Blom* indleverede Ph.D.-afhandling *Kvantitativ Terminologi - en algoritme til automatisk identifikation af teksttypiske lemmata i tekster med esoterisk diskursorientering*. Den 7. marts holdt Bjarne Blom et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 27. marts.

Levnedsbeskrivelse:

Bjarne Blom, født den 22. april 1962 i Århus. Nysproglig student fra Marselisborg Gymnasium, Århus 1982. Erhvervsproglig Grunduddannelse, Handelshøjskolen i Aarhus 1986. Cand.ling.merc., Handelshøjskolen i Aarhus 1991. Forskningsmedarbejder, Center for Erhvervsforskning, Århus 1993-94. Arbejdet med automatisk identifikation af kollokationer i fagsprogstekster under SHF-bevilling (UDOG) 1997-98. Amanuensis, Handelshøjskolen i Aarhus 1999. Undervisningsassistent, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning 2000. Har siden 1997 publiceret en række artikler om automatisk identifikation og udtrækning af dansk og engelsk terminologi.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 24. oktober 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Anne Scott Sørensen, lektor Dorte M. Søndergaard, Roskilde Universitetscenter og lektor Kirsten Gomard, Aarhus Universitet til at bedømme den af *Cathrine Egeland* indleverede Ph.D.-afhandling *Køn, kønsbarrierer og Akademia - konstruktioner af et ugyldigt problem*. Den 6. april holdt Cathrine Egeland et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 15. maj.

Levnedsbeskrivelse:

Cathrine Egeland har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 17. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Poul Søren Kjærsgaard, lektor Kirten Wølich Rasmussen, Handelshøjskolen i Aarhus og professor Co Vet, Reiksuniversiteit Groningen til at bedømme den af *Merete Birkelund* indleverede Ph.D.-afhandling *Modalité et temporalité dans les contrats commerciaux rédigés en français. - Une analyse de l'emploi des temps verbaux dans les énoncés performatifs*. Den 1. juni holdt Merete Birkelund et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 7. juni.

Levnedsbeskrivelse

Merete Birkelund, født den 15. juni 1954. Franskproglig studentereksamen fra Sct. Knuds Gymnasium, Odense

1973. Cand.mag. i fransk og italiensk fra Odense Universitet 1984 efter studieophold ved universitetet i Aix-en-Provence og i Firenze. ED i fransk fra Odense Universitet 1988. Cand.ling.merc. i fransk fra Handelshøjskolen i Aarhus 1997. Ansat som undervisningsassistent og ekstern lektor ved Center for Erhvervsproglige Studier, Odense Universitet i perioden 1982-97. Sideløbende ansættelse som undervisningsassistent, ekstern lektor og adjunkt ved Handelshøjskole Syd, Kolding 1985-97 og som undervisningsassistent og ekstern lektor ved Handelshøjskolen i Aarhus 1991-97. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet 1997-2000. Forskningsophold ved Rijksuniversiteit Groningen, Holland september-november 1998. Siden august 2000 ansat som lektorvikar ved Institut for Sprog og Kommunikation. Medarrangør af Colloque International sur la modalité, Syddansk Universitet 2.-4.november 2000. Har holdt indlæg på nationale og internationale konferencer og seminarer og udgivet artikler specielt om modalitet, tempus og juridisk sprog.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 23. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Lotte Weilgaard, lektor Jan Engberg, Handelshøjskolen i Århus og professor Dr. Hannes Kniffka, Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn til at bedømme den af *Lars Eriksen* indleverede Ph.D.-afhandling *Sprachpolitik und Sprachenrecht im Königreich Dänemark und in der Bundesrepublik Deutschland unter Berücksichtigung der Amts- und Gerichtssprache (Gesetzliche Grundlagen der offiziellen Sprache dargestellt am vergleichenden Beispiel der Amts- und Gerichtssprachenregelungen des Königreichs Dänemark und der Bundesrepublik Deutschland)*. Den 7. juni holdt Lars Eriksen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 19. juni.

Levnedsbeskrivelse

Lars Eriksen, født den 26. april 1957 i Hammel i Midtjylland. Nysproglig Student fra Aarhus Katedralskole 1976. 1976-79 studier ved Nordisk Institut, Aarhus Universitet. 1979-1982 studier i tysk sprog og litteraturvidenskab ved Institut für Germanische Sprachwissenschaften und Institut für Germanische Literaturwissenschaften, Heinrich-Heine-Universität-Düsseldorf. 1982-90 studier i jura og driftsøkonomi ved Rechts- und Wirtschaftswissenschaftliche Fakultät der Universität Bayreuth. Cand.phil. i dansk fra Nordisk Institut, Aarhus Universitet 1983. Erste juristische Statprüfung in Bayern 1999. 1980-90 dansk lektor henholdsvis Lehrbeauftragter ved Universität Bayreuth. 1980-83 forskningsmedarbejder ved et forskningsprojekt ved Deutsche Forschungsgemeinschaft (Det tyske humanistiske forskningsråd) om Minderheiten in Europa med grænselandet som særligt arbejdsområde. 1990-94 Rechtsreferendar ved Oberlandesgericht Bamberg. 1994-96 medarbejder ved advokat og revisionsfirmaer i Oberfranken, Vogtland og Düsseldorf. 1985-96 bestiller Übersetzer ved Landgericht Bayreuth, Handelskammer. Fra 1995

kursusleder ved de bayerske arbejdsgiverforeninger, Nürnberg i fagene jura, management og organisation. 1996-97 amanuensis i dansk ved Handelshøjskole Syd i Flensborg på de grænseoverskridende uddannelser. 1997-2001 adjunkt i tysk ved Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab ved Syddansk Universitet i Sønderborg og Flensborg på de grænseoverskridende uddannelser. Foredrag ved internationale konferencer i blandt andet Tyskland, Sverige, Italien og Østrig. Gæstelærerophold i Sverige og University of Bologna, Italien.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 31. januar et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Ulrik Lehrmann, museumsinspektør Peter Dragsbo, Middelfart Museum og lektor Niels Kayser Nielsen, Aarhus Universitet til at bedømme den af *Karen Elberg* indleverede Ph.D.-afhandling *Forestillingernes landsby. En kulturanalyse af stedets betydning for danskere i 1990'erne*. Den 15. juni holdt Karen Elberg et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 19. juni.

Levnedsbeskrivelse:

Karen K. Elberg har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 21. december 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Bjørn Poulsen, Aarhus Universitet, lektor Martin Rheinheimer og professor Thomas Riis, Universitat Kiel til at bedømme den af *Henriette Sellebjerg* indleverede Ph.D.-afhandling *Fattighjalp og Sygehjalp. I middelalderens og reformati- onstidens Danmark*. Den 19. oktober holdt Henriette Sellebjerg et offentligt forsvar med henblik pa erhvervelse af graden. Fakultetsradet tildelte herefter Ph.D.-graden den 23. oktober.

Levnedsbeskrivelse

Henriette Sellebjerg, fodt den 6. december 1948. Matematisk-biologisk student fra 1967 fra Aarhus Katedralskole. Sygeplejerske 1972 fra Aarhus Amts Sygeplejeskole. 1972-74 sygeplejerske i Paris, kurser ved Sorbonne. Vide-reuddannelse ved Danmarks Sygeplejerskehojkskole 1977-78. Cand.mag. i historie og dansk sprog ved Roskilde Universitetscenter 1993. 1993-99 Ph.D.-studerende ved Roskilde Universitetscenter (dispensation som selvstude- rende). Blandt andet arbejdet inden for psykiatri, hjemme- sygepleje, aldrepleje og som seminarielarer. Gastelarer ind- og udland. Skrevet om dansk sygeplejehistorie. Ansat ved Gentofte Seminarium.

Det Humanistiske Fakultetsrad nedsatte den 10. april 2001 et bedommelsesudvalg bestaende af lektor Jacques Caron, lektor Inge Degn, Aalborg Universitet og profes- sor emer. John Pedersen til at bedomme den af *Martin Bruun Moller* indleverede Ph.D.-afhandling *The Bodily Signified: The Body as a Narrative Category in the Work of Michel Tournier*. Den 25. september holdt Martin Bruun Moller et offentligt forsvar med henblik pa erhver-

velse af graden. Fakultetsradet tildelte herefter Ph.D.- graden den 23. oktober.

Levnedsbeskrivelse

Martin Bruun Moller, fodt 1963. Student fra Viborg Katedralskole 1982. Startet pa Odense Universitet 1989 og cand.mag. i fransk (hovedfag) og filosofi (bifag) i 1991. Undervisningsassistent pa Filosofisk Institut fra 1992-1994 i logik & argumentation samt et kursus i Jean- Paul Sartres filosofi og litteratur. Indskrevet som friplads Ph.D.-studerende pa Institut for Litteratur, Kultur og Medier i et projekt om Michel Tournier, Kroppen som dominerende narrativ kategori i Michel Tourniers forfat- terskab. 1995-1997 Ph.D.-stipendiat pa samme institut. 1997-1999 amanuensis i dansk sprogvidenskab pa dansk- uddannelsen pa Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet med undervisning i de sproglige discipliner pa dansk-uddannelsen. Fra 1999 arbejdet som dansk lektor (lecteur de danois) pa Departement d'Etudes Scandinaves pa Universite Marc Bloch (Strasbourg) og desuden fra februar 2001 fungeret som directeur (instituttleder) pa samme institut.

Det Humanistiske Fakultetsrad nedsatte den 15. maj et bedommelsesudvalg bestaende af lektor Soren Harnow Klausen, lektor Thomas Schwartz Wentzer, Aarhus Uni- versitet og Dr. Walther Mesch, Universitat Heidelberg til at bedomme den af *Morten Hansen* indleverede Ph.D.- afhandling *A Theory on Aristotle's Philosophy of Ousia. A Study of the Middle Books of the Metaphysics*. Den 14. december holdt Morten Hansen et offentligt forsvar med henblik pa erhvervelse af graden. Fakultetsradet tildelte herefter Ph.D.-graden den 18. december.

Levnedsbeskrivelse

Morten Hansen, fodt den 9. november 1961. Udlart automekaniker 1982 og siden 1985 studeret filosofi. I en arrekke undervist i gymnasieskolen, pa hojkskole og pa universitetet. Et-fags kandidat i filosofi 1996 og 1997-2000 Ph.D.-stipendiat finansieret af Statens Humanisti- ske Forskningsrad. I øjeblikket ansat som adjunktvikar ved Filosofisk Institut, Syddansk Universitet.

Kapitel 5

Kandidatproduktion

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

DEN LÆGEVIDENSKABELIGE KANDIDAT-EKSAMEN

Helene Dal Andersen

Karin Andersen

Mikkel Bak

Sarang Barvar

Marianne Bendtsen

Troels Korshøj Bergmann

Anne-Sofie Brenøe

Birger Michael Breum

Sigurd Broesby-Olsen

Niels Christoffer Brushøj

Anne Craveiro Brøchner

Anne Marie Hellestøj Buch

Betina Overgaard Christensen

Mikkel Helleberg Dorff Christiansen

Kasper Dalby

Tine Dreijer

Jens Ravn Eriksen

Søren Fast

Anders Folven

Nico Gampenrieder

Linda Ostenfeldt Gissel

Charlotte Glinvad

Josefine Gradman

Dorthe Wiig Grosen

Charlotte Krogh Hansen

Charlotte Toftmann Hansen

Heidi Annette Hansen

Louise Hansen

Peter Bjarne Hansen

Peter Toftedal Hansen

Pernille Nørrelund Hansen

Iørn Vester Hegelund

Heidi Foged Henriksen

Charlotte Holm

Jimmy Ferdinand Højberg Holm

Sanne Vendelbo Hovgesen

Gitte Bjørn Hvilsom

Charlotte Hyldgaard

Lise Højberg

Christian Høst

Torben Ingvorsen

Jacob Isager

Christin Rosendahl Graff Isaksen

Henrik Kjær Iversen

Niels Iversen

Tina Heltborg Jacobsen

Annie Rosenfeldt Jensen

Lone Hjorth Jensen

Torben Stig Johansen

Anna Malena Elisabeth Johansson

Anders Jordy

Stefan Juhl

Maiken Thyregod Jørgensen

Søren Kamp

Hanne Kanstrup

Mette Wanscher Kobberbøl-Jensen

Hanne Kobberø

Brian Thomas Kornblit

Morten Brøgger Krag

Søren Steen Roslev Kristensen

Malthe Andreas Melau Kristiansen

Helene Ringe Krogh

Morten Kræn

Thomas Stauffer Larsen

Ulla Lei Larsen

Malene Holm Lauritsen

Katja Lilleøre

Helle Vagner Ludvigsen

Janne Lund-Olesen

Laura Lundby

Anette Løvslund

Elinborg Solbjørg Mortensen

Charlotte Amalie Ihlo Møller

Christina Møller

Bodil Thorsager Nielsen

Dorte Lange Nielsen

Maiken Milly Howard Nielsen

Rikke Syrak Nielsen

Gerda Nørrelykke

Troels Arent Olesen

Ane Grønkjær Olsen

Dorthe Oxholm Olsen

Henrik Holmegaard Skamris Pedersen

Morten Bøgehøj Pedersen

Per Ove Pedersen

Anders Kastrup Petersen

Klaus Veller Petersen
Line Just Pontoppidan
Hanne Metha Popp
Thomas Kanstrup Poulsen
Mette Pøhl
Morten Qvist
Camilla Qvortrup
Inger Lene Tjener Rasmussen
Mark Reinhard
Henriette Roed
Jesper Ryg
Betina Samuelsen
Jens-Ove Schmidt
Nicolai Aagaard Schultz
Søren Simonsen
Susanne Gjørup Sækmose
Thomas Rishøj Søgaard
Ute Wolff Sønksen
Anja Bjørg Sørensen
Rikke Guldborg Sørensen
Rikke Korsgaard Sørensen
Lise Toft-Clausen
Susanne Krogh Top
Esa Tapio Urhonen
Karsten Veien
Thomas Vester
Jesper Vinter
Nikolaj Sebastian Winther
Per Wittenhagen
Lise Lotte Worsøe
Ulla van Zwol
Morten Østergaard-Nielsen

KANDIDAT I KLINISK BIOMEKANIK

Odense

Bjørn Smedegaard Andersen
Henrik Bull Andersen
Kristina Susan Boe Dissing
Henrik Slott Hansen
Sigga Skov Husted-Andersen
Nanna Sønderkær Jørgensen
Birgitte Karlshøj
Rikke Knudsen
Susanne Vejsgaard Laursen
Jonas Krogh Loft
Inge-Lise Skov Madsen
Dorthe Johanne Olsen
Johan Hellelose Pedersen
Kirstine Risager
Hanne Marie Iskov Thim
Niels Tindhof
Jacob Villefrance

BACHELOR I KLINISK BIOMEKANIK

Odense

Olle Andersson
Haraldur Arnason
Masoud Baradaran

Kim Bergholdt
Ann Hebin Bruun
Anne Winther Caspersen
Mette Helene Clausen
Jesper Dahlgaard
Ronny Dybdahl
Rasmus Niels Fabricius
Marianne Bettina Foverskov
Christina Groth
Charlotte Søgaard Hansen
Inge Hansen
Majbritt Ursula Hansen
Rasmus Peder Hansen
Lene Hare
Henrik Højsted
Anders Egholm Jensen
Thomas Glue Schmidt Jensen
Tom Eirik Johannessen
Sanne Korsdal Johansen
Tom Magne Jonassen
Anja Borgaard Jørgensen
John Sandsberg Jørgensen
Svend Rasmus Madsen
Lise Medrud
Anne-Lene Nielsen
Claus Dam Nielsen
Peter Udby Nielsen
Anette Ravn Nørregaard
Rasmus Vesterløkke Pedersen
Pernille Popp
Nadia Radwan
Mette Roesen
Håvard Rognerud
Ester Rosendahl
Tone Kristin Ellingsen Stensland
Øystein Perry Storelv
Carsten Schou Sørensen
Jan-Anders Sørensen
Seyed Mohammad Tamadoni
Malene Mølhede Tarp
Kirsten Anne Thorhauge
Bjarke Løvbjerg Viberg
Rune Vogelsang Wolff
Lars Østergaard-Nielsen

KANDIDATEKSAMEN I IDRÆT OG SUNDHED

Odense

Klaus Almind
Ask Vest Christiansen
Arne Gårn
Rolf Bendixen Huusmann Jakobsen
Tine Annette Jacobsen
Lise Jeppesen
Thomas Kaptain
Lasse Vaad Kristensen
Anders Holsgaard Larsen
Lone Britt Larsen
Carsten Lundby

Jacob Steen Madsen
Rikke Meier
Lars Koefoed Nielsen
Birgitte Nors
Pernille Vedsted

BACHELOR I IDRÆT OG SUNDHED

Odense

Mads Andreasen
Lisbet Bundgård Christensen
Eva Friis
Henriette Vang Grønning
Charlotte Hansen
Jesper von Seelen Hansen
Kim Jesper Munch Henriksen
Anna Louise Schjødt Horsdal
Kirsten Wielandt Houe
Charlotte Johansen
Allan Meier Korsgaard
Ole Kofod Kristiansen
Anita Arvad Laustsen
Thomas Lundby
Dorthe Madsen
Rune Mygind Mieritz
Nikolaj Møller-Jørgensen
Lars Koefoed Nielsen
Anders Artmann Pedersen
Emil Greve Pedersen
Uffe Schmidt Petersen
Jens Øyås Rasmussen
Mikkel Rose Rasmussen
Thomas Rønnau
Mai-Britt Schmidt
Louise Vedel Simonsen
Anne Bach Stisen
Per Spang Sørensen
Ane Byskov Thers
Elisabeth Verdich

BIFAGSEKSAMEN I LEGEMSØVELSER

Odense

Lone Ammentorp
Ulrik Büchert
Morten Bo Eriksen
Peter Mechlenburg Gleerup
Brian Grønborg
Charlotte Hoffmann
Lotte Lajer
Mika Lund
Ivan Løvstrup
Kim Vestergaard Merrild
Jakob Thøger Michelsen
Birgitte Hvid Mikkelsen
Christina Nordentoft
Birgitte Kjær Thomsen

MOTION OG SUNDHEDSFREMME

Odense

Karin Paarup Andersen
Tom Andreae
Bente Bjørnskov
Anette Lind Dyrbye
Pia Vinther Ehlers
Trine Vinther Jensen
Trine Flemming Larsen
Louise Moefelt
Birgitte Mogensen
Helle Molin
Christian Weinhold

SUNDHEDSFAGLIG SUPPLERINGSUDDANNELSE

Odense

Inge Lise Andersen
Lisbeth Riis Bruun-Jensen
Agnete Brøgger
Birgitte Bøcher
Anne Marie Højvang Christiansen
Hanne Damsgaard
Susanne Djernes
Kirsten Hansen
Ann Barbara Klausen
Heidi Knudsen
Andreas Kubsch
Mette Lassen
Birgitte Michelsen
Lise Othman
Lizzi Lotte Paulsen
Anitha Pedersen
Mette Lund Pedersen
Alice Petersen
Johanne Marie Ryge Petersen
Mette Lomholt Skott
Helle Janni Sztuk
Mette Braae Sørensen
Helene Veirø

KONKURRENCE- OG ELITEIDRÆT

Odense

Bo Jacobsen

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

NATURVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Odense

Lars Aagaard - Kombinationsuddannelse i matematik

Thomas Aagaard - Biologi

Heidi Amlund - Biologi

Christian Maar Andersen - Fysik-Matematik

Dorthe Nørgaard Andersen - Biologi

Evy Holmelund Andersen - Fysik-Matematik

Sidsel Bjerre Andersen - Biologi

Martina Andresen - Kombinationsuddannelse i Biologi

Bardur Arantsson - Anvendt matematik / Datalogi

Lise Arp - Biologi

Mette Bjerrum Balslev - Fysik-Matematik

Søren Bay - Biologi

Lone Bech - Fysik-Matematik

Allan Beck - Anvendt matematik / Datalogi

Natascha Helena Beyer - Biomedicin

Marina Bjørling-Poulsen - Biomedicin

Anders Boysen - Molekylær- og Cellebiologi

Sandie Breum - Biomedicin

Angela Nicoleta Carstensen - Kombinationsuddannelse i matematik

Akim Martin Stýpinský Christensen - Biologi

Alan Christensen - Biologi

Janne Kudsk Christiansen - Biomedicin

Natalia Christiansen - Bioteknologi

Jesper Dall - Kombinationsuddannelse i Fysik

Huma Zaki Dar - Fysik-Matematik

Tim Doege - Datalogi

Zaki El-Salanti - Biologi

Minerva Fernandez Mallo - Molekylær- og Cellebiologi

André Fettouhi - Fysik-Kemi

Esben Nørgaard Flindt - Molekylær- og Cellebiologi

Jihad Michel Haddad - Datalogi-Matematik

Jacob Rye Hansen - Biologi

Kristian Schou Hansen - Biologi

Merete Brødsgaard Hansen - Molekylær- og Cellebiologi

Mette Heinze - Molekylær- og Cellebiologi

Oluf Damsgaard Henriksen - Biologi

Bodil Margrethe Hjarvard - Biologi

Majbrit Hjerrild - Biomedicin

Anna Gade Holm - Biologi

Rikke Holmberg - Fysik-Matematik

Lisbeth Karen Skovmand Høgh - Biologi

Maria Iachina - Datalogi-Matematik

Troels Boye Jacobsen - Biologi

Michael Bach Jensen - Anvendt matematik / Datalogi

Niels Andreas Jensen - Biologi-Kemi

Rune Enggaard Jensen - Anvendt matematik / Datalogi

Susanne Horsevad Jensen - Molekylær- og Cellebiologi

Peter Snejstrup Johansen - Fysik-Kemi

Britt Hanfgarn Jørgensen - Biologi

Elena Khomtchenko - Fysik-Matematik

Tim Kirketerp - Biologi-Datalogi

Kristina Knudsen - Biologi-Kemi

Søren Juul Knudsen - Datalogi-Matematik

Jesper Nelby Kristiansen - Biologi

Mikkel Kruse - Kombinationsuddannelse i Kemi

Thomas Kruse - Molekylær- og Cellebiologi

Tommy Schultz Lassen - Datalogi-Fysik

Lone Ladegaard Laursen - Biologi

Sune Sauer Lobedan - Molekylær- og Cellebiologi

Michael Andersen Lomholt - Fysik-Matematik

Mika Lund - Kombinationsuddannelse i matematik

Karsten Wedel Madsen - Fysik-Matematik

Marie-Louise Hurup Møgelmo - Kemi - Matematik

Michael Lund Nielsen - Anvendt matematik / Kemi

Pia Hønnerup Nielsen - Biomedicin

Sanni Nielsen - Biomedicin

Thomas Nielsen - Biologi-Kemi

Pia Karina Nørregaard - Biomedicin

Annemarie Bachmann Olsen - Biologi

Peter Ozols - Biologi

Hanne Pagaard - Datalogi-Matematik

Karen Johanne Pallesen - Biologi

Helle Noer Pedersen - Biomedicin

Jakob Kortegaard Pedersen - Biologi

Thorbjørn Møller Pedersen - Kombinationsuddannelse i Fysik

Rasmus Koefoed Petersen - Molekylær- og Cellebiologi

Vibeke Poulsen - Kombinationsuddannelse i Kemi

Allan Povlsen - Biologi-Kemi

Jesper Prehn - Fysik-Kemi

Dorthe Kirstine Rasmussen - Biologi

Brit Ringsmo - Fysik-Matematik

Jon Rose - Biologi-Kemi

Elisa Christina Rosenbohm - Individuelt studieforbøb, Naturvidenskab

Steffen Rugtved - Kombinationsuddannelse i Datalogi

Ole Røn - Kombinationsuddannelse i Biologi

Anders Grønnegaard Schlosser - Biomedicin

Steffen Schmidt - Anvendt matematik / Datalogi

Brian Semon Semak - Anvendt matematik / Fysik

Shala Sethi - Biomedicin

Camilla Simonsen - Biologi

Gitte Slothuus - Biologi

Jane Stubbe - Molekylær- og Cellebiologi

Pia Stubbe - Biologi

Kirsten Agnete Svane - Kemi - Molekylær- og cellebiologi

Carsten Svendsgaard - Fysik-Kemi

Heidi Fodgaard Sørensen - Kemi - Matematik

Mikael Sørensen - Fysik-Matematik
Helena Thomasen - Kemi - Molekylær- og cellebiologi
Birgitte Kjær Thomsen - Kombinationsuddannelse i matematik
Dennis Rugtved Thomsen - Biologi
Bo Bundgaard Thorsen - Datalogi
Malene Thyssen - Biologi
Henning Vølund Tømmerholt - Fysik-Kemi
Rikke Skrifer Vesterlund - Biologi
Ditte Louise Weldingh - Biologi
Jens Juul Yde - Anvendt matematik / Fysik
Flemming Zachariassen - Biologi-Kemi

NATURVIDENSKABELIG BACHELOREKSAMEN

Odense

Anders Skytte Aalund - Matematik-økonomi
Anders Andersen - Fysik
Ditte Caroline Andersen - Molekylær- og Cellebiologi
Morten Andersen - Anvendt matematik
Rikke Katrine Andersen - Molekylær- og Cellebiologi
Ulla Andersen - Matematik
Mike Vandal Auerbach - Matematik
Jonas Bardino - Datalogi
Tobias Bardino - Datateknologi
Anders Basbøll - Fysik
Anne Marie Boel - Kemi
Kristian Boye - Fysik
Bo Breinbjerg - Biologi
Jonathan Richard Brewer - Fysik
Kristian Koch Brunmark - Biologi
Martin Carlsen - Datateknologi
Frederik Juul Christiani - Datalogi
Jakob Dalhøj - Matematik-økonomi
Anne Rasmussen Dall - Molekylær- og Cellebiologi
Marianne Danielsen - Molekylær- og Cellebiologi
Birgitte Daugaard - Biologi
Belinda Dueholm - Molekylær- og Cellebiologi
Isabel Margrethe Ebbesen - Biologi
Søren Feddersen - Molekylær- og Cellebiologi
Pia Frandsen - Molekylær- og Cellebiologi
Morten Frier Gjerstorff - Molekylær- og Cellebiologi
Mads Grønberg - Molekylær- og Cellebiologi
Anja Hansen - Molekylær- og Cellebiologi
Claes Ulrik Jern Hansen - Biologi
Jacob Ask Hansen - Kemi
Jens Munk Hansen - Matematik
Jesper Hansen - Molekylær- og Cellebiologi
Jesper Hansen - Datateknologi
Simon Lysbjerg Hansen - Matematik-økonomi
Søren Hjelholt Hansen - Matematik
Jacob Rørdam Holm-Jørgensen - Molekylær- og Cellebiologi
Patrick Jerzy Hrdlicka - Kemi
Mads Ingstrup - Datateknologi
Tommy Ipsen - Matematik-økonomi
Linda Bollerup Jensen - Biologi
Marlene Jensen - Kemi

Martin Bjørn Jensen - Matematik-økonomi
Rikke Lind Jensen - Molekylær- og Cellebiologi
Runa Irene Jensen - Molekylær- og Cellebiologi
Sabine Meng Jensen - Kemi
Søren Skov Jensen - Molekylær- og Cellebiologi
Larisa Jessen - Kemi
Flemming Hovgaard Jørgensen - Kemi
Matine Gro Kjøl - Molekylær- og Cellebiologi
Jens Koefoed - Molekylær- og Cellebiologi
Anne Kolding - Molekylær- og Cellebiologi
Agnieszka Konieczna - Molekylær- og Cellebiologi
Susan Krarup - Datalogi
Trine Kristensen - Biologi
Kristian Grundvad Kvist - Matematik
Ann Zahle Larsen - Molekylær- og Cellebiologi
Regitze Pia Larsen - Kemi
Jens Carl Borbjerg Laursen - Kemi
Morten Lind - Biologi
Kasper Slott Lysegaard - Biologi
Sebastian Løbel - Datateknologi
Dorthe Madsen - Biologi
Hanne Tindal Madsen - Biologi
Henning Martinussen - Datalogi
Martin Nordvig Mortensen - Kemi
Lene Friis Møller - Biologi
Rikke Steensbjerre Møller - Molekylær- og Cellebiologi
Morten Mølsted Nedertoft - Molekylær- og Cellebiologi
Bent Nielsen - Biologi
Christian Nielsen - Matematik-økonomi
Christian Laasby Nielsen - Matematik
Jacob Glasdam Nielsen - Datateknologi
Jens Brask Nielsen - Datateknologi
Jimmi Nielsen - Kemi
Kenneth Kim Nielsen - Molekylær- og Cellebiologi
Linda Sandris Nielsen - Matematik-økonomi
Maria Bloksgaard Nielsen - Molekylær- og Cellebiologi
Ronni Nielsen - Molekylær- og Cellebiologi
Linda Olesen - Biologi
Jesper Sædholm Pedersen - Biologi
Morten Løbner Pedersen - Molekylær- og Cellebiologi
Morten Ulrik Pedersen - Datateknologi
Rasmus Pedersen - Matematik
Tina Bjerrum Pedersen - Kemi
Regin Raagaard Pindstrup - Biologi
Fabian Preuss - Molekylær- og Cellebiologi
Troels Martin Range - Matematik-økonomi
Mille Maria Louise Rasch - Biologi
Kim Ravnskjær - Molekylær- og Cellebiologi
Jon Rose - Biologi
Lene Rud - Molekylær- og Cellebiologi
Kim Sigurd Skytte - Fysik
Susanne Roslev Søgaard - Kemi
Karen Sørensen - Biologi
Mette Grønhøj Sørensen - Molekylær- og Cellebiologi
Nanna Møller Sørensen - Molekylær- og Cellebiologi
Thomas Forsmark Sørensen - Datateknologi
Rolf Therkildsen - Datateknologi
Dennis Søndergård Thomsen - Biologi

Helle Kølback Thomsen - Kemi
Thomas Bruun Valdemarsen - Biologi
Jens Kristian Villadsen - Molekylær- og Cellebiologi
Toke Winther - Kemi
Søren Yde - Matematik-økonomi
Qinyin Zhou - Datateknologi
Johanne de Leon - Matematik
Gunilla Margrethe Dahlkild Ørbech - Biologi

MATEMATIK-ØKONOMI, KANDIDATER

Odense

Allan Holck Andersen
Pernille Raagaard Borre
Morten Mosegaard Christensen
Lars-Ole Hansen
Kasper Larsen
Anne Mejrup
Mads Kvist Pedersen
Per Plotnikof
Per Kruchov Sørensen

CIVILINGENIØRUDDANNELSEN

Odense

Alan Hauge Andersen - Datateknologi
Pernille Kiihlholm Christensen - Miljøteknologi
Lars Dalgaard - Datateknologi
Kasper Døring - Datateknologi
Anne-Lene Lauesgård Hansen - Kemi
Christian List Hansen - Datateknologi
Henning Hørslev Hansen - Datateknologi
Lasse Wallentin Hansen - Datateknologi
Frank Kjeldsen - Kemi
Michael Krag - Datateknologi
Thure Nygaard Madsen - Kemi
Morten Breum Mikkelsen - Datateknologi
Martin Mølgaard Mogensen - Datateknologi
Claus Birk Nielsen - Miljøteknologi
Kent Albin Nielsen - Kemi
Carsten Olsen - Datateknologi
Jesper Velgaard Olsen - Kemi
Martin Vindahl Olsen - Datateknologi
Mads Nedergaard Paulin - Datateknologi
Kasper Hallenborg Pedersen - Datateknologi
Peter Vangsgaard Pretsch - Datateknologi
Jacob Ravn - Kemi
Erik Nielsen Schmidt - Kemi,
Anne-Line Skau Suurballe - Kemi
Anders Malling Sørensen - Kemi,
Marianne Havregaard Sørensen - Kemi
Frans Dennis Therkelsen - Kemi
Carsten Thomsen - Datateknologi
Peter Venø - Datateknologi
Mikkel Østergaard - Datateknologi

LÆRERBACHELOR

Odense

Nels Foged Justi
Vibeke Gerd Lundberg

Lissi Møller
Helga Hass Nielsen
Jonna Steinicke

DIPLOMINGENIØR

Sønderborg

Søren Andersen - Elektroingeniør
Mads Lind Christiansen - Elektroingeniør
Åsgeir Einarsson - Maskiningeniør
Jesper Bruhn Hansen - Elektroingeniør
Niels Bjarne Hansen - Maskiningeniør
Søren Hansen - Elektroingeniør
Kristoffer Holm - Elektroingeniør
Henrik Jensen - Elektroingeniør
Jette Anneken Jensen - Produktionsingeniør
Thomas Johansen - Elektroingeniør
Jan Jørgensen - Maskiningeniør
Kim Jørgensen - Elektroingeniør
Gert Kjær - Elektroingeniør
Mikkel Kannik Kloppenborg-Skrumsager - Maskiningeniør
Mikkel Roth Kristiansen - Elektroingeniør
Jens Lorenzen - Elektroingeniør
Torsten Enrico Lund - Elektroingeniør
Rene Lundorf - Maskiningeniør
Xiangya Luo - Produktionsingeniør
Henrik Damm Mathiesen - Elektroingeniør
Malek Mike Nabi - Elektroingeniør
Palle Dyhre Nielsen - Maskiningeniør
Puk Nielsen - Elektroingeniør
Thomas Bjørnbak Nielsen - Elektroingeniør
Martin Nordborg - Maskiningeniør
Thomas Hülbjerg Pedersen - Elektroingeniør
Anders Petersen - Elektroingeniør
Jesper Petersen - Elektroingeniør
Elvir Redzepovic - Maskiningeniør
Claus Hansen Ries - Elektroingeniør
Peter Schou - Elektroingeniør
Lars Teglgård Smidt - Elektroingeniør
Lars Svoldgaard - Elektroingeniør
Henning Lassen Sørensen - Elektroingeniør
Thomas Sørensen - Elektroingeniør
Rune Sonnich Torbensen - Elektroingeniør
Henrik Wohlfahrt - Produktionsingeniør

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

DEN ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE
EKSAMEN (HA)

Odense

Poul Andersen
Özgür Basoda
Aida Becirovic
Lars Bentzen
Lars Frees Breum
Lise Marie Bruun
Thomas Sørensen Brønserud
Betina Westergaard Christensen
Christian Bjørn Krogsdam Christensen
Lene Skyum Christensen
Bjarke Christiansen
Mads Clausen
Shakeel Zaki Dar
Jeppe Høier Frederiksen
Mikkel Vestergård From
Stella Miller Grotle
Jørgen Grytner
Lilja Gudmundsdottir
Jesper Storm Hansen
Kasper Bukdahl Hansen
Kenneth Lindorf Hansen
Michael Nütze Hansen
Simon Valentin Hansen
Vickie Haugaard
Martin Helbo
Stig Secher Hesselberg
Marianne Holm
Jeppe Isaksen
Jesper Haugård Jensen
Trine Storkholm Jensen
Søren Bech Justesen
Anne Ryder Jørgensen
Dorethe Elm Jørgensen
Jack Tipsmark Tornøe Knudsen
Maria Mee Mee Kristoffersen
Thomas Kirk Larsen
Kim Lillesø
Mads Lind-Holm
Ane Longgaard Madsen
Martin Magnussen
Jakob Wulff Moeskjær
Thomas Tore Møhring
Mads Bang Nielsen
Casper Sandvig Nilsson
Julie Munkegaard Pallesen
Ann Sofie Lehman Pedersen
Martin Tångberg Pedersen
Trine Vedel Pedersen

Michael Holm Petersen
Veso Radan
Jacob Mark Rasmussen
Rikke Rasmussen
Mandana Rasoulinia
Stine Klintebjerg Riggelsen
Klaus Riisom
Jacob Ringsmose
Caroline Schürch
Jannick Benneth Skow
Nikolaj Rune Elgaard Skriver
Daniel Bøgebjerg Snedker
Troels Muff Thygesen
Sara Winther

Kolding

Christina Faber Andersen
Lars Christian Andersen
Anders Raaby Arling
Pernille Bak
Jacob Blæsbjerg
Kim Bruun
Peter Albert Carstensen
Christian Christensen
Peter Damgaard
Kristian Døllerup
Robert Kvistgaard Ebbesen
Nicolai Frank
Anders Schaumann Hansen
Dennis Hansen
Erik Ramballe Hansen
Gert Hansen
Helle Alsted Hansen
Kristian Nygaard Hansen
Søren Kring Hansen
John Moore Højer
Marianne Elsborg Ibsen
Jesper Jakobsen
Brian Jensen
Jane Jensen
Marianne Jensen
Martin Johs
Mette Kortbek Jørgensen
Kasper Bjørn Karlsson
Thomas Kristensen
Ralf Brandt Larsen
Mette Laustsen
Louise Lønbæk
Johanne Damkier Madsen
Lone Haubjerg Madsen
Brian Nim Mortensen

Claus Mouritsen
Claus Møller
Brian Gade Nielsen
Jørgen Sønderlund Nielsen
Kasper Holtegaard Nielsen
Michael Hyllegård Vølcker Nielsen
René Moeskær Nielsen
Sune Halkjær Nielsen
Gunhild Nørgaard
Thomas Wulff Nørholm
Dennis Olsen
Malene Orloff
Morten Pedersen
Morten Michael Schmidt
Charlotte Østergaard Sønnichsen
Allan Grøn Sørensen
Jannik Bech Møller Sørensen
Jesper Pihl Sørensen
Maria Anholm Sørensen
Michael Schougaard Sørensen
Peter Duedahl Sørensen
Pia Yndgaard Sørensen
Susanne Sangild Sørensen
Dorthe Tastesen
Sine Hvilsted Thaysen
Eea Haldan Voetmann
Ken Bertram Winther

Esbjerg

Tim Christensen
Jane Puggaard Christiansen
Dalida Ciric
Maria Lauritsen Hansen
Martin Hollænder
Joan Laugesen Jepsen
Thor Johansson
Jonas Sinding Jørgensen
Kasper Mai Jørgensen
Nelica Kajtaz
Jesper Liitz Kruse
Carsten Høxbro Lambertsen
Jakob Lei
Lisbeth Brøde Lyhne
Vinni Lyhne
Henrik Spangsberg Madsen
Anders Ertmann Nielsen
Camilla Skals Nielsen
Hans Lambert Pedersen
Jan Pedersen
Malene Ravn Pedersen
Claus Vingum Rossen
Klaus Lykke Sindahl
Simon Skovbjerg
Agnieszka Lucja Strozik
Susan Villadsen
Sladjana Vujovic
Rasmus Rudbeck Østerbye

Sønderborg

Mette Rømer Beck
Jesper Brodersen
Christoffer Hald-Christensen
Lars Gerlach Christensen
Tina Hansen
Henning Karstensen
Marianne Juhl Knudsen
Johannes Kock
Jakob Kyster
Thomas Lykke
Anna Nielsen
Kim Halling Nissen
Andy Petersen
Anja Petersen
Karin Hytteballe Petersen
Jens Peder Rasmussen
Andreas Riggelsen
Torben Claudius Rogat
Ingvør Sunrid Meinhardsdottir Skaalum
Frederik Kjuel Søvang
Mette Temmesen
Jeppe Theede
Pia Klitgaard Thorngreen

DEN ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDAT- UDDANNELSE (CAND.MERC.)

Cand. merc. i finansiering og planlægning

Odense

Britt Kundal Jørgensen
Anders Yde Knudsen
Niels Aage Vandelbjerg

Cand. merc. i international management

Odense

Per Andersen
Richard Antwi
Gianmarco Bonaldi
Xuru Chen
Ari Freedman
Karen Jensen
Patrick Eugene Kitchell
Ulrich Langpap
Ole Bjørnkjær Nielsen
Dorcas Margaret Ndibalekera Nørtoft
Jørg Peter Paulus

Cand. merc. i international markedsføring

Odense

Lars Andersen
Zarit Bøgebjerg Azulay
Kenneth Jenkins Baker
Else Ida Bygvraa
Henrik Holm Erichsen
Heidi Kruse Hansen
Irene Nygård Jensen
Christian Kjærgaard Lassen
Torben Mathiassen

Christina Lundholm Mikkelsen
Risto Johannes Moisiso
Helle Nielsen
Henning Nielsen
Lars Heddal Nielsen
Allan Juhl Sønderbæk Pedersen
Rikke Søndergård Pedersen
Tina Rasmussen
Ulrik Højmosse Soll
Anja Stelling
Britt Stelling
Nicky Strandstoft
Hans Eibe Sørensen
Per Sørensen
Rina Busch Sørensen
Anna Christina Riisager Trojel-Hansen

Cand. merc. i internationalisering og virksomhedsledelse
Odense

Thomas Fyrst
Anders Stegger Jespersen
Claus Elbæk Mortensen
Jacob Brix Schächter

Cand. merc. i planlægning og organisation
Odense

Kent Wickstrøm Jensen
Hans Jørgen Kristensen
Jane Martinsen

Cand. merc. i regnskab og finansiering
Odense

Anders Bang
Ole Esbjerg
Bo Møller Hansen
Ole Rydborg Hansen
Henrik Hochreuter
Lars Busk Matthiasen
Jan Vesterlund Mikkelsen
Jesper Schwartz

Cand. merc. i regnskab og organisation
Odense

Maria Højberg Toftum

Cand. merc. i finansiering og organisation
Odense

Stefán Guðmundsson

Cand. merc. i styring og ledelse
Kolding

Jørn Andersen
Arnt Inge Eikebrokk
Uffe Flemmer
Lone Juulsgård Hansen
Brian Vahlun Jørgensen
Helge Jørgensen

Lars Møller Jørgensen
Peter Michael Jørgensen
Jan Lund
Tina Bergholt Madsen
Roy Mørk
Jane Møller
Brian Vestergård Olesen
Rikke Schmidt Petersen
Jesper Mølgaard Steffensen
Niels Thomasen

Cand. merc. i international afsætning
Sønderborg

Jesper Brodersen
Aanund Ekrene
Ole Jørgen Engelsvoll
Rikke Hartelius
Rene Iversen
Anders Dyhre Jensen
Brian Jonasson
Majken Baarstrøm Kidmose
Thomas Løtzsch
Jan Holm Pedersen
Charlotte Thygesen Poulsen
Kenneth Frank Wellan

REVISORKANDIDATEKSAMEN (CAND. MERC. AUD.)
Odense

Jimmy Andersen
Anne-Line Bendix
Tom Gyldenhegn Ejlsborg
Johnny Aastrup Jensen
Søren Lykke Kristiansen
Birgitte Nielsen
Janne Sønderby Nielsen
Jesper Olsen
Marie Skjelbo Pedersen
Helle Rasmussen
Trine Rossing
Franca Violet Saouma-Pedersen
Anwar Dawood Sharif
Anne Elmelund Sørensen
Mikael Meinert Theilgaard

Kolding

Thomas Adamsen
Henrik Sondrup Andersen
Lars Strande Andersen
Lisbeth Mægaard Andersen
Kim Andreassen
Heidi Bendixen
Kim Krogslund Bertelsen
Allan Bojsen
Jesper Brønd-Jensen
Dorte Christiansen
Lars Henrik Damkjær
Jakob Lundbek Egeskjold
Rene Fransson

Susanne Gravesen
Ditte Glassau Hansen
Gert Vikkelsøe Hansen
Jesper Hansen
Lene Bech Hansen
Martin Overgaard Hansen
Thomas Berg Jakobsen
Jakob Stæhr Jensen
Lars Bonde Jepsen
Lars Mikael Jørgensen
Pia Bladt Jørgensen
Thomas Kragh
Niels Kehlet Kristensen
Kim Ladegaard
Jannie Bro Larsen
Michael Lyster
Rene Mortensen
Henrik Greve Nielsen
Karsten Nielsen
Lars Egtoft Nielsen
Ove Walther Nielsen
Suzette Demediuk Steen Nielsen
Kennet Nissen
Jesper Kim Pedersen
Morten Gorm Pedersen
Henrik Wulff Rasmussen
Anne Katrine Sellebjerg
Alice Ohmeyer Sig
Kim Stubkjær Søndergaard
Glenn Sørensen
Lars Frøvang Thomsen
Jannie Møller Uldahl-Jensen

ØKONOMISK KANDIDATEKSAMEN (CAND.OECON.)

Odense

Kurt Bilde
Jacob Bonde
Lasse Winterberg Breed
Jesper Vesten Drescher
Kirstine Halken Gjelstrup
Jens Gundgaard
Christian Skov Hansen
Joakim Søndergaard Hansen
Mogens Husted Hansen
Kim Søkilde Hedegaard
Mikkel Høegh
Tom Jensen
Anton Jevcak
Jesper Juel
Laurids Kristian Haahr Kirkeby
Rikke Hønholt Kristiansen
Ulrich Heide Køhler
Joakim Larsen
Reelika Leetmaa
Lennart Maagaard
Rasmus Holm Madsen
Annette Rahbek Markussen
Anne Markworth

Søren Mølgård
Van Thuan Nguyen
Lars Rahbek Nielsen
Thomas Friis Nyegaard
Claus Baltzer Nørgaard
Lasse Nørgaard
Niels Erik Skov Pedersen
Line Hoelgaard Pinn
Maruta Purvina
Jesper Røikjær
Lars Bo Rønn
Jesper Westmarch Schlüter
Claus Schøsler
Niels Serup-Hansen
Rene Suhr
Rasmus Thaisen
Anzelika Zaiцева
Peter Skøttegaard Øemig

ØKONOMISK BACHELORUDDANNELSE

Odense

Louise Bank
Flemming Birk
Diana Holst Borby
Allan Skytte Christensen
Jannick Damgaard
Hanh Thao Thi Dinh
Kasper Eghøj
Raed Mahmoud El-Badaoui
Sarah Gaarde
Kirsten Thomasine Hansen
Lene Pia Hansen
Tina Hygum Hansen
Daisy Henningsen-Johannsen
Charlotte Paninnguaq Horsted
Ulrik Bo Kristensen
Martin Kyed
Simon Lamech
Tanja Larsen
Anders Lind
Thomas Lindvang
Anja Thumann Madsen
Jannie Kallesøe Pedersen
Mette Lykkegaard Pedersen
Carsten Skotte Petersen
Anders Vinther Rasmussen
Monica Mette Sørensen
Thomas Sørensen
Peter Terkelskov
Jakob Loftager Therschilsen
Kenny Tordrup
Henrik Villberg

SPRØK

Kolding

Dorthe Dahlerup Berthelsen
Eddie Sewerin Christiansen
Katrin Bloch Heinesen

Annette Højrup
Nina Jacobsen
Heidi Jespersen
Maiken Tina Kjær
Nikolaj Kristensen
Susanne Lise Krogh
Christina Birgit Kryger
Ann-Louise Kierulf Lassen
Anja Morgen
Line Bødker Povlsen
Charlotte Spanggaard
Aase Helene Thorsen
Christa Vilholdt Topp
Mette Westergaard
Charlotte de Krak

Flensborg

Marcus Arend
Sven Borka
Simon Fietze
Claudia Franke
Tatiana Gussinat
Anne-Mette Agerbo Hansen
Johan Gebhardt Josephsen
Daniel G. Kroll
Lars Krösche
Anita Larsen
Lene Christin Larsen
Lykke Larsen
Kerstin Lenecke
Kevin Lorenzen
Franziska Mannke
Susanne Mielchen
Christine Risgaard Mogensen
Timo Nielsen
Kathrin Petersen
Nele Prawitt
Alexander Roeder
Juliane Rotter
Christine Schulz
Rena Siewert
Nina Sabrina Wessels
Nadine Woldersky
Wiebke Wrage

STATSKUNDSKAB, BACHELOR (SCIENT.POL.)

Odense

Maria Herlev Ahrenfeldt
Anders Brøndum
Mette Haugaard Frederiksen
Jesper Fønss
Martin Ejnar Hansen
Julie Lykke Jacobsen
Christina Jensen
Else Jermiin Jensen
Anne Sofie Krasilnikoff Jeppesen
Nicolai Stenbo Nielsen
Rasmus Leander Nielsen

Tine Brüchmann Nielsen
Rasmus Brun Pedersen
Marianne Lundkjær Rasmussen
Mette Kamilla Thiem

HD-EKSAMEN I AFSÆTNINGSØKONOMI

Odense

Rex Weigel Andersen
Peter Christiansen
Berit Dahl
Anders Hager
Marianne Hogrefe
Ann-Sofie Bjerggaard Hviid
Helle Christine Jensen
Jesper Krog Jensen
Rikke Lassen Jensen
Rikke Johannessen
Jens Johannsen
Käthe Gadeberg Klausen
Iben Giessing Kristensen
Ricki Toftelund Larsen
Kasper Sebastian Munch
Michael Drest Nielsen
Mads Nychel
Jesper Ottosen
Anna Paludan
Lars Henrik Petersen
Martin Rambusch
Anita Ray
Lisette Lykke Schiøth
Ea Seier
Ian Stampe
Marianne Stidsen
Merete Søby
Janne Skall Sørensen
Kenneth Jørn Sørensen

Kolding

Anette Christiansen
Michael Eskemose
Henrik Conradsen Gram
Camilla Bolvig Hansen
Diana Munk Jensen
Lene Hauge Jeppesen
Heidi Kaltoft
Kurt Karlsen
Mette Vestbjerg Knudsen
Sune Bitsch Knudsen
Brian Larsen
Heidi Birgitte Hartvig Larsen
Helle Michaelsen
Lilly Ballegaard Mols
Søren Aarup Pedersen
Christina Aagaard Rasmussen
Giedre Serritslev
Nan Vangsgård Stiholt
Lise Rysgaard Østergaard
Morten Foget Østergaard

Esbjerg

Søren Andersen
Preben Balsby Christensen
Allan Fredenhardt
Per Thrane Hedegaard
Jette Steen Nielsen
Martin Petersen
Britta Lysgaard Thomsen
Lone Willumsen

Sønderborg

Marianne Christensen
Ulrich Egeskov
Bettina Grube Hansen
Henrik Hyttel
Johannes Hyldgård Jakobsen
Keld Steen Johnsen
Anne Marie Krogsgaard
Lena Lauridsen
Torben Balling Lund
Peter Johann Mattsen
Per Mikael Pedersen
Søren Kolmos Petersen
Dorthe Iwan Sonne

HD-EKSAMEN I FINANSIERING

Odense

Niels Jakob Seydel Bruun Andersen
Tino Bendix
Morten Jørgensen
Sandra Munk Pedersen
Jette Rosenberg

HD-EKSAMEN I ORGANISATION

Odense

Bent Andersen
Søren Andersen
Peder Bo
Bjarne Willy Eilsøe-Jørgensen
Karsten Kjær Guul
Anders Carsten Hansen
Jan Gudmann Hansen
Jesper Hansen
Lene Jensen
Finn Gert Johansen
Asger Søndergaard Jørgensen
Lars Jørgensen
Jens Frederik Kjølseth
Ivan Størvold Larsen
Henrik Lauridsen
Jesper Fogh Lund
Heidi Lundsgaard
Michael Rejnhold Holding Madsen
Poul Erik Madsen
Jacob Mortensen
Inge Fritze Maria Müller
Finn Schou Nielsen
Jette Ladegaard Nissen

Jeannette Strand Pedersen

Kent Aatoft Rasmussen
Bjarke Schmidt
Britt Toxværd-Larsen
Armgard Susanna Weihe
Lizzie Kristina Winkler

Kolding

Derya Anhar
Jane Ulstrup Bisgaard
Niels Jørgen Christensen
Jenny Clifton
Tina Bank Dahl
Lone Enghave
Birthe Fragtrup
Tove Lykke Gæmelke
Anette Hald
Vibeke Henningsdatter Hall
Poul Henrik Hansen
Per Hauge
Torben Buch Hundevad
Hanne Hyllested
Anette Vestergaard Jensen
Kent Jensen
Claus Juhl
Gitte Radich Jørgensen
Jesper Eeg Knudsen
Susanne Stefanie Krag
Annette Møller Larsen
Mette Fasting Ley
Knud Christian Luxhøj
Thomas Thoft Madsen
Karen Mouritsen
Heidi Møller
Michael Mølgaard Pedersen
Majbritt Petersen
Finn Valther Rasmussen
Flemming Rasmussen
Jeanette Rasmussen
Søren Claus Refsing
Claus Reinke
Hanne Schmidt
Jørgen Trolle Schytter
Salla Tuulikki Uusikylä
Peter Østergaard

Esbjerg

Frank Andersen
Brian Agerbak Christensen
Anders Rødgaard Knudsen

HD-EKSAMEN I REGNSKABSVÆSEN

Odense

Morten Hørlyk Ahrendsen
Carsten Bahr
Jacob Stig Blomberg
Berit Aagaard Christensen
Morten Eddie Christensen

Lise Lotte Damsbo
Nikolaj Drejer
Jan Præstekær Eckhoff
Heidi Sonne Godiksen
Alex Kenneth Hansen
Charlotte Iris Hansen
Finn Michael Hansen
Jimmi Hansen
Marlene Hansen
Michael Groth Hansen
Anders Kamper Isager
Karina Sundbæk Jensen
Klaus Jensen
Michael Aasted Jensen
Michael Nymark Jensen
Ulrik Rahbek Johansen
Lene Søndergaard Jørgensen
Olav Dam Kanstrup
Thomas Gjedsted Kristensen
Tina Krogh
Bettina Thømming Larsen
Lars Leopold Larsen
Kim Eghøj Madsen
Lars Madsen
Eva Nini Mærsk-Møller
Lena Jensen Møller
Peter Nissen
Jette Nørrisgaard
Niels Sindberg Olesen
Jacob Pedersen
Michael Drud Pedersen
Michael Handberg Pedersen
Jesper Grønnegaard Rasmussen
Nina Dahle Rasmussen
Erik Refslund
Hans Jacob Luunbjerg Sørensen
Tommy Sørensen
Mette Charlotte Toft
Henrik Frank Vorgaard
Jonas Wallstrøm

Kolding

Gitte Merete Andersen
Lone Vestergaard Birk
Michael Borum
Michael Fogtmann Brønning
Tina Schlesinger Christensen
Ann Fogtmann Damgård
Torben Davidsen
Mette Piihl Faurskov
Susanne Galle
Helene Nødgaard Hansen
Helle Have
Niels Rune Jacobsen
Brian Jensen
Dan Jensen
Hanne Jensen
Lillian Jensen

Mads Braad Jensen
Malene Hjortflod Jensen
Nicolai Karl Jensen
Thomas Lindsted Jensen
Michael Jepsen
Hanne Jessen
Elisabeth Munk Jørgensen
Lisa Kaczmarek
Line Behrmann Engholm Knudsen
Søren Knudsen
Brian Lambertsen
Maja Stenør Mortensen
Louisa Yong Trolle Nielsen
Tine Friborg Nielsen
Søren Nørgaard
Lars Ovesen
Lars Møller Pedersen
Ole Weedfald Pedersen
Julie Harriet Rettig Perschke
Jakob Petersen
Jette Højsgaard Petersen
Alice Margrethe Rasmussen
Annemette Smed
Marianne Snabe
Anne Grete Bøgh Sørensen
Lene Gad Sørensen
Morten Guld Sørensen
Lars Kjærsgaard Winther
Vivi Kjær Møller Zerrahn
Brian Eneberg Øhlenschläger

Esbjerg

Helge Backs
Thomas Friis Baun
Pia Buurskov Holmquist Erichsen
Rasmus Bo Heiberg
Lars Klindt Jensen
Milorad Knezevic
Jesper Lauridsen
Lars Ottosen Nielsen
Lisbeth Snabe Nielsen
Thomas Nielsen
Lisbeth Nielsen Kristensen
Christian Spatzek Petersen
Bibiane Dyreby Rasmussen
Christina Runge
Claus Villadsen
Tinna Worm

Sønderborg

Ewa Malgorzata Andersen
Morten Andersen
Thomas Mathiesen Auerbach
Jesper Mølgaard Axelsen
Mie Dreier Brink
Ulla Lund
Gunda Moesgaard Warming

MASTER OF PUBLIC MANAGEMENT - LEDELSE

Odense

Alice Øvlisen Brun
Regitze Visby Carlsen
Ane Marie Clausen
Susanne Fjerdingstad Damgaard
Lars-Henrik Halberg
Charlotte Toftedal Hansen
Ole Lindegaard Hansen
Søren Juul Hansen
Kim Høfler
Alice Juel Jacobsen
Rubi Hald Jensen
Karen Marie Kjær Johansen
Kim Bo Johansen
Mikkel Lundstrøm
Birgitte Ebbe Mathiesen
Kai Birger Mortensen
Helle Nebelong
Aase Nielsen
Søren Dahlstrøm Nielsen
Hanne Rahbek
Birgitte Rasmussen
Jytte Reinholdt
Annamarie Sparre
Heidi Stein
Mogens Thomsen
Johanne Høiriis Thorsen
Lars Udengaard

MASTER OF PUBLIC MANAGEMENT

- SUNDHEDSFAGLIG

Odense

Carsten Byrjalsen
Birger Lenvig Hansen
Hanne Rytter Hansen
Ida Gøtke Hansen
Stig Lykkegaard Hansen
Bente Drachmann Jørgensen
Inge Holck Nielsen
Hanne Hartmann Boje Rasmussen

Det Humanistiske Fakultet

MAGISTERKONFERENS (MAG.ART.)

Odense

Søren Frank - Litteraturvidenskab
Runa Elisabeth Friis - Litteraturvidenskab
Helle Thylkjær Henriksen - Filosofi
Jakob Cæsius Krohn - Litteraturvidenskab

CAND.MAG.

Odense

Trine Plaetner Aaboe - Organisationskultur
Kirsten Andersen - Organisationskultur
Mette Werther Andersen - Kulturformidling
Mia Bøgebjerg Andersen - Engelsk/Kunsthistorie (ÅU)
Michael Andersen - Historie/Nordisk
Simon Frejvald Andersen - Nordisk/Humanistiske designstudier
Anne Svane Ballegaard - Spansk/Fransk
Gitte Thylstrup Balslev - Kulturformidling
Else-Marie Baun - Engelsk
Vivian Hvass Bechmann - Kulturformidling
Brian Bentzen - Historie/Religion
Kirsten Hjort Blume - Tysk/Engelsk
Jette Blåstedt - Historie/Religion
Hanne Fischer Boel - Engelsk/Dansk
Morten Boeriis - Nordisk/AVK
Helene Borring - Engelsk/Dansk
Nanna Cecilie Bredsdorff - Spansk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Steven Falkenberg Breunig - Engelsk/Kunsthistorie (KU)
Anne Dorthe Bruun - Engelsk/Spansk
Camilla Drost Brøndumbo - Fransk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Bettina Buhl - Historie/Virksomhedskommunikation
Jepppe Koed Bundsgaard - Nordisk/Filosofi
Susanne Callisen - Filosofi/Økonomi
Gregory Mark Carter - Filosofi/Religion
Anders Bjørn Christensen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Brian Lykke Christensen - Filosofi/Matematik (AAU)
Dorte Christensen - Græsk-Romersk/Kunsthistorie (ÅU)
Lene Hauberg Christensen - Dansk/Historie
Tina Sanne Christiansen - Nordisk/Religion
Trine Hald Christiansen - Kulturformidling
Claus Dam - Tysk/Spansk
Lene Bønding Ditlevsen - Fransk/Dansk
Jesper Busch Eriksen - Tysk/Historie
Lise Lysgaard Espersen - Nordisk/Religion (KU)
Anni Evertsen - Historie/Samfundsfag
Mads Fjendsbo - Historie/Legemsøvelser
Anne-Marie Fledelius - Børne-/ungdomskultur
Charlotte Frederiksen - Engelsk/Historie

Jack Jean Frederiksen - Historie
Niels Aplin Frederiksen - Engelsk/Sprogvidenskab
Iwona Elzbieta Gabryel - Filosofi/Litteraturvidenskab
Bo Gregersen - Historie/Middelalderarkæologi (ÅU)
Jakob Haahr - Historie/Friluftsliv (Norge)
Annelise Hagemann - Dansk ÅU/Humanistiske designstudier
Helene Hannibal - Nordisk/Religion
Ann Christina Hansen - Historie/Organisationskultur
Bahar Hansen - Organisationskultur
Frantz Visti Hansen - Nordisk/Religion
Jesper Hansen - Nordisk/Filosofi
Line-Maria Hansen - Nordisk/Køn og kultur
Mette Hansen - Engelsk (korr.mag.)
Mette Sandby Hansen - Historie/Oldtidskundskab
Michelle David Hansen - Engelsk/Historie
Rikke Hansen - Nordisk/Organisationskultur
Stephan Siig Hansen - Kulturformidling
Stine Reinholdt Hansen - Nordisk/Kulturformidling
Søren Hansen - Kulturformidling
Thomas Illum Hansen - Nordisk/Filosofi
Carsten Fogh Have - Spansk/Historie
Lars Hedegaard - Engelsk (cand.corr.mag.)
Rikke Harmuth Schjøtt Hegnby - Engelsk/Dansk
Nanna Henriques - Kulturformidling
Trine Hesselholdt - Engelsk/Dansk
Kirsten Holm - Engelsk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Trine Tybjerg Holm - Kulturformidling
Pernille Dorthe Homøe - Engelsk/Amerikastudier (USA)
Maria Hunosøe-Johannesen - Nordisk/Humanistiske designstudier
Pernille Skot-Hansen Hvillum - Litteraturvidenskab/Kulturformidling
Anette Jacobsen - Engelsk
Ole Munk Jacobsen - Historie/Religion
Ronald Rosendal Jacobsen - Engelsk/European Master's Degree in Linguistics
Malene Jakobsen - Børne-/ungdomskultur
Rikke Møller Jakobsen - Kulturformidling
Anne Julie Jensby - Nordisk/Middelalderarkæologi (ÅU)
Claus Padkær Jensen - Organisationskultur
Jan Bækdal Jensen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Mette Karina Ankjær Jensen - Børne-/ungdomskultur
Pernille Kongstad Jensen - Nordisk/Engelsk
Vibeke Jøhnk Jensen - Historie/Spansk
Stine Jeppesen - Engelsk/AVK
Anni Holm Johannessen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Helle Johansen - Historie/Økonomi
Michael Kaznelson - Russisk/Organisationskultur

Mette Margrethe Kjeldsen - Historie/Dansk
Malene Klinksgaard - Dansk/AVK
Hans Peter Knudsen - Organisationskultur
Jesper Knudsen - Tysk/Engelsk
Lars Hübertz Knudsen - Historie/Individuelt studium
Malene Wegener Knudsen - Engelsk/Nordisk
Thore Peter Carlsson Kragelund - Filosofi/Film- og TV-kundskab (ÅU)
Henrik Kragh - Historie
Karin Krause - Engelsk/Mellemøststudier
Arne Kyed - Kulturformidling
Lotte Lajer - Nordisk/Legemsøvelser
Ann Grethe Larsen - Fransk/Legemsøvelser
Carsten Høy Larsen - Nordisk/Legemsøvelser
Kirsten Poulsdatter Larsen - Engelsk (cand.corr.mag.)
Lars Henrik Højland Larsen - Historie
Steen Jesper Worm Larsen - Dansk/Filosofi
Jørgen Grønvald Laustsen - Historie/Russisk
Inger-Marie Corfitz Lilledal - Kulturformidling
Marianne Lundholt - Engelsk/Dansk
Samira Lutvica - Fransk/Psykologi (KU)
Vibeke Lynderup - Engelsk/European Master's Degree in Linguistics
Ivan Løvstrup - Historie/Legemsøvelser
Ann Christina Lie Madsen - Kulturformidling
Jesper Majbom Madsen - Historie
Nico Steffen Mailand - Spansk/Dansk
Lars Markussen - Filosofi/Humanistiske designstudier
Peter Raahauge Marxen - Tysk/Religion
Mette-Louise Mayerhofer - Nordisk/Filmvidenskab (KU)
Thomas Michaelsen - Kulturformidling
Morten Tølbøll Mortensen - Filosofi
Sten Pultz Moslund - Engelsk/Afrika områdestudier (KU)
Bodil Møller - Fransk/Fransk Virksomhedskommunikation
Søren Germann Najbjerg - Tysk/Virksomhedskommunikation
Anne Bagger Nielsen - Fransk/Engelsk
Anne Vibeke Nielsen - Nordisk/Religion
Anne-Mette Boysen Nielsen - Nordisk/Religion
Annita Jo Madelarie Nielsen - Engelsk (cand.corr.mag.)
Gunvor Holm Nielsen - Nordisk/Religionsvidenskab (ÅU)
Heidi Anine Hatting Nielsen - Kulturformidling
Jane Kristine Nielsen - Spansk/Kommunikation (AAU)
Jesper Gehlert Nielsen - Nordisk/Filosofi
Pernille Bagger Nielsen - Fransk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Pernille Dahl Nielsen - Børne-/ungdomskultur
Pia Hammerich Nielson - Dansk/Filosofi (KU)
Frederik Okholm - Børne-/ungdomskultur
Anita Tejlgaard Olesen - Børne-/ungdomskultur
Mette Geisler Olsen - Børne-/ungdomskultur
Marie Louise Ottosen - Børne-/ungdomskultur
Lene Sandholdt Paulsen - Engelsk/Kommunikation (USA)
Anja Lykke Pedersen - Tysk/Religion
Anna Holm Pedersen - Engelsk/Dansk
Bente Pedersen - Tysk (cand.corr.mag.)

Lise Kirstine Handberg Pedersen - Fransk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Majbritt Lykke Pedersen - Historie/Dansk
Mette Jørvad Pedersen - Engelsk/Virksomhedskommunikation
Anne Elisabeth Skovgaard Petersen - Engelsk (Erhvervsprog/cand.mag.)
Anne Marie Petersen - Dansk
Nete Hagh Petersen - Nordisk/Filosofi
Anne Miam Rasmussen - Litteraturvidenskab
Jakob Bonde Rasmussen - Kulturformidling
Nikolai Manigoff Rasmussen - Filosofi/Humanistiske designstudier
Søren Jan Rasmussen - Nordisk/Historie
Birthe Ravn - Engelsk/Historie
Malene Rehr - Nordisk/Humanistiske designstudier
Nina Rise - Børne-/ungdomskultur
Rikke Rosenvold - Nordisk/Køn og kultur
Marie-Louise Seerup - Dansk/Religion
Shaila Ann Sigsgaard - Organisationskultur
Janne Koed Skjønnemand - Litteraturvidenskab/AVK
René Lyngfeldt Skov - Nordisk/Filosofi
Sune Steffensen - Dansk
Kenneth Stisen - Spansk/Dansk
Birthe Støvring - Organisationskultur
Lone Ellen Svendsen - Nordisk/Tysk
Hans Christian Sørensen - Kulturformidling
Karina Sørensen - Historie/Dansk
Lisbeth Aaberg Sørensen - Dansk/Virksomhedskommunikation
Mikkel Holm Sørensen - Filosofi
Rikke Sørensen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Karina Tipsmark Therkildsen - Tysk/Turisme (AAU)
Kristina Thomassen - Historie/Oldtidskundskab
Anne Helene Kahr Thomsen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Pia Brunaa Thorsen - Nordisk/Køn og kultur
Christina Thygesen - Engelsk/Film- og TV-kundskab (ÅU)
Marion Tirsgaard - Børne-/ungdomskultur
Elita Elkjær Tønnesen - Dansk
Brit Vestergaard - Historie/Engelsk
Morten Vestergaard-Lund - Dansk/Virksomhedskommunikation
Jane Mejlhede Villadsen - Dansk/Virksomhedskommunikation
Charlotte Voss - Historie
Anne Dorthe Nygård Walther - Nordisk/Filosofi
Nicolai Weile - Engelsk/dansk
Martin Lindø Westergaard - Historie
Hasse Hingelberg Winther - Kulturformidling
Dorte Wriedt - Filosofi/Historie
Ulla Zachariasen - Engelsk/Virksomhedskommunikation
Joan Østergaard - Engelsk/Spansk

CAND.PHIL.

Odense

Knud Rye Andersen - Filosofi

Mette Andersen - Engelsk
Britta Stoustrup Bargfeldt - Historie
Ann-Sofi Fog Bentzon - Filosofi
Esther Høffner Buhl - Nordisk
Jakob Buhl - Nordisk
Henrik Harksen - Filosofi
Henrik Hvillum - Engelsk
Bente Egelund Jensen - Litteraturvidenskab
Signe Jensen - Engelsk
Maltha Strandby Nielsen - Filosofi
Axel Nicolai Nordqvist - Engelsk
Henrik Fernley Schoppe - Engelsk
Ann Sørensen - Nordisk
Andrea Teebken - Historie

BACHELOR MAG.

Odense

Christian Erik Aabo - Engelsk
Miles Alexander - Engelsk
Astrid Sohne Andersen - Historie
Aviaja Andersen - Engelsk
Birgitte Elisabeth Andersen - Engelsk
Bo Klemmt Andersen - Historie
Elly Andersen - Historie
Emil Andersen - Historie
Laila Vilstrup Andersen - Dansk/Religion
Lone Kølle Andersen - Historie
Marianne Bank Andersen - Engelsk
Mette Andersen - Nordisk
Jacob Stenløkke Bendtsen - Spansk
Cecilie Bepler - Filosofi
Kristina Gry Berg - Engelsk/Filosofi
Per Bjørnholt - Dansk
Thomas Boesen - Engelsk
Lotte Mathilde Saxdorf Brinkmann - Historie
Anne-Meta Lind Brunsborg - Litteraturvidenskab
Thomas Møller Carlsen - Engelsk
Camilla Christiansen - Dansk/Religion
Henrik Jessen Christensen - Litteraturvidenskab/Filosofi
Lene Hauberg Christensen - Dansk
Martin Christensen - Dansk/Religion
Sandra Christensen - Tysk
Anja Clausen - Tysk
Line Dahl - Dansk
Pia Janni Dalsgaard - Engelsk
Mads Schack Damgaard - Dansk/AVK
Maria Wilhelm Hørup Damianakis - Oldtidskundskab
Menekse Demirtas - Tysk
Lars Leonhard Drachmann - Litteraturvidenskab
Kristina Mai Edrén - Dansk
Kenneth Nielsen Engelsen - Historie
Alina Anne Maria Erbs - Spansk
Bente Eskildsen - Historie
Christina Thode Eslykke - Spansk
Anna-Liisa Huttunen Fallesen - Tysk
Henriette Camilla Fox Maule - Engelsk
Katrine Hallgren Frederiksen - Dansk
Lotte Hüls Funder-Nielsen - Dansk/AVK

Jesper Hasseriis Gormsen - Russisk
Ghita Grand - Engelsk
Ann Gregersen - Tysk
Lisbeth Nørskov Greve - Engelsk
Jane Guldbrand - Tysk
Pernille Maria Hahn - Spansk
Anne Sofie Hansen - Dansk
Charlotte Dreyer Hansen - Filosofi
Dorte Lønsmann Hansen - Engelsk
Dorthe Chalotte Hansen - Engelsk
Hans Bæk Hansen - Filologi
Leni Ulla Hansen - Oldtidskundskab
Louise Hansen - Dansk
Marianne Bom Hansen - Engelsk/Religion
Ragnhild Hansen - Engelsk
Reinholdt Vølcker Hansen - Filosofi
Thomas Bruhn Hansen - Historie
Tim Daniel Hansen - Filosofi/Dansk
Trine Hansen - Litteraturvidenskab/Semiotik
Tanja Haugaard - Engelsk
Sigrid Havemann - Dansk
Louise Dupont Heidemann - Dansk
Thomas Henriksen - Litteraturvidenskab
Tobias Hiort-Lorenzen - Filosofi
Jens Hollesen - Historie
Ivajlo Bjarne Holm-Jensen - Historie
Karsten Holt - Filosofi
Kenneth Feliks Hornemann - Historie
Mads Hou - Filosofi/Dansk
Jesper Skytt Hvid - Historie
Christian Hviid - Filosofi
Søren Håkansson - Tysk
Gerda Petrea Hørning - Tysk
Anne Høyby - Historie
Thomas Søndergaard Estrup Iversen - Filosofi
Bente Marie Jacobsen - Dansk
Anja Følleslev Jensen - Engelsk
Brit Hovgaard Jensen - Dansk
Gitte Elbæk Jensen - Litteraturvidenskab
Hanna Birgitte Jensen - Engelsk
Kim Ebensgaard Jensen - Engelsk
Laila Selch Jensen - Dansk
Meike Claudia Voigt Jensen - Dansk/Engelsk
Søren Jensen - Filosofi
Thomas Aarsløv Jensen - Historie
Trine Juncher Jensen - Dansk
Jeppe Nevers Jepsen - Historie
Robert Jepsen - Filosofi
Susan Drud Jepsen - Historie
Henrik Vinggaard Jespersen - Historie
Hildegunn Johannesen - Historie
Marie Louise Juhl - Litteraturvidenskab
Louise Skovborg Just - Litteraturvidenskab
Camilla Juul - Spansk
Anne Lemmeke Jørgensen - Spansk
Dorthe Lyon Jørgensen - Historie
Heidi Jørgensen - Engelsk/AVK
Kristina Lund Jørgensen - Dansk/AVK

Laila Jørgensen - Engelsk
Rikke Camilla Jørgensen - Spansk
Sune Jørgensen - Engelsk/Dansk
Frank Jürgensen - Tysk
Tina Kajhøj - Dansk
Pernille Elisabeth Kindtler - Dansk
Christian Riis Kistrup - Engelsk
Majbritt Kjørulff - Historie
Anne Sophie Kleding - Dansk
Kristina Knappe - Dansk/Spansk
Anette Dahl Knudsen - Engelsk
Martin Hannibal Knudsen - Filosofi
Kirsten Lundgaard Kolstrup - Dansk
Niels Kring - Historie
Bodil Langager Kristensen - Dansk
Christina Rosendahl Kristensen - Filosofi
Karina Faber Kristensen - Dansk
Rikke Holm Kristensen - Historie
Søren Bolding Kristensen - Historie
Thomas Aagaard Kristensen - Oldtidskundskab
Trine Balle Kristensen - Engelsk
Trine Banke Kristensen - Engelsk
Helle Schroll Kristiansen - Dansk
Jacob Kristiansen - Dansk/Filosofi
Kristina Enghoff Kristoffersen - Spansk
Andreas Møller Lange - Filosofi
Charlotte Ellehuus Larsen - Engelsk
Jacob Gorm Larsen - Historie
Rasmus Skov Larsen - Historie
Torben Larsen - Historie
Katrine Lauritsen - Engelsk
Sarah Scavenius Nellemann Lauritzen - Historie
Mette Vennerstrøm Laursen - Dansk
Pernille Frisendal Liltarp - Dansk
Lars Henrik Lind - Filosofi
Mette Wolfhagen Linnebjerg - Dansk
Mette Kyed Lissau - Historie
Elisabeth Lollike - Historie
Anne Marie Ludvigsen - Historie
Søren Lund - Dansk
Anne-Mette Bech Madsen - Litteraturvidenskab
Claus Mikkel Schytz Madsen - Engelsk
Jens Mølgaard Madsen - Dansk
Peter Madsen - Historie
Tine Purup Madsen - Engelsk
Torben Madsen - Filosofi
Heidi Maglekær - Historie/Virksomhedskommunikation
Iffat Noreen Malik - Engelsk
Ditte Rostgaard Marker - Engelsk
Anne Kristine Mather - Engelsk
Morten Østerlund Mortensen - Historie
Rikke Mortensen - Litteraturvidenskab
Søren Haubjerg Mortensen - Filosofi
Thomas Gregers Mortensen - Tysk
Trine Vinther Mortensen - Engelsk
Nanna Brynaa Muusmann - Historie
Allan Møller - Engelsk
Chris Herold Møller - Dansk
Inge Møller - Russisk
Michael Møller - Dansk
Rasmus Bysted Møller - Filosofi
Christina Kjærgaard Nielsen - Historie
Dorte Aadal Nielsen - Engelsk
Dorthe Daugaard Nielsen - Dansk
Jacob Nielsen - Dansk/Filosofi
Line Nielsen - Dansk
Marianne Worck Nielsen - Engelsk
Rasmus Nielsen - Engelsk
Tine Babiarz Nielsen - Dansk/AVK
Felix Nikolaj Nunnegaard - Historie
Jakob Nyborg - Engelsk
Ove Spandet Nygaard - Dansk/AVK
Mette Lund Nørgaard - Historie
Henriette Odgaard - Dansk
Carina Ohlin - Spansk/Litteraturvidenskab
Laura Oja - Russisk
Bibi Katholm Olesen - Litteraturvidenskab
Mette Krüger Olsen - Engelsk
Anna-Britt Ove-Christensen - Historie
Tine Rosengreen Pallisgaard - Historie
Dorte Veber Pedersen - Engelsk/Dansk
Helle Romme Pedersen - Dansk
Jens Filt Pedersen - Historie
Kristoffer Werming Pedersen - Historie
Lise-Lotte Kjær Pedersen - Historie
Mads Nygaard Pedersen - Engelsk
Esben Nedenskov Petersen - Filosofi
Karen Juhl Petersen - Spansk
Klaus Brandt Petersen - Dansk
Malene Sisse Petersen - Litteraturvidenskab
Martin Hartvig Petersen - Engelsk
Morten Petersen - Engelsk
Morten Holm Petersen - Historie
Nicholas Charles Porter - Engelsk
Betina Gren Poulsen - Engelsk
Thomas Prætorius - Dansk
Ane Qvortrup - Dansk
Luise Ralfkiær - Historie/Religion
Bodil Rasmussen - Dansk
Gitte Rasmussen - Spansk
Ken Lentz Rasmussen - Historie
Kristine Rasmussen - Dansk/Religion
Lise Rasmussen - Engelsk
Mie Spuur Rasmussen - Engelsk
Pia Lundgaard Rasmussen - Historie
Søren Rasmussen - Engelsk
Anna Baya Remaoun - Fransk
Kirsti Susanne Richter - Dansk
Anje Maria Becker Rossetti - Engelsk
Simon Anders Rubin - Litteraturvidenskab/AVK
Torben Rønlev-Knudsen - Engelsk
Morten Findsen Schou - Historie
Renate Anita Schröder-Petersen - Tysk
Karina Carmen Musaeus Schwartz - Engelsk
Mette Fransiska Margaretha Seidelin - Historie
Lisbeth Simmelhag - Dansk

Søren Bredmose Simonsen - Filosofi
David Lloyd Sinkinson - Engelsk
Kari Falk Sirnes - Litteraturvidenskab
Michael Skaanning-Hansen - Filosofi
Jon Bloch Skipper - Historie
Janne Smith - Engelsk
Else Snebjerg - Engelsk
Thomas Toft Steenbjerg - Historie
Rikke Storm - Dansk
Mikkel Leffers Svendstrup - Filosofi
Ivana Cecilie Christina Friis Søndergaard - Dansk
Birgitte Linnet Sørensen - Dansk/Religion
Helle Sørensen - Dansk/Historie
Morten Sørensen - Historie
Mads Thelander - Filosofi
Lars Knud Therkildsen - Historie
Julie Bjørchmar Thomsen - Dansk
Christian Mikkel Thorup - Litteraturvidenskab
Christina Thrane - Russisk
Melanie Triie - Tysk
Ruta Verholt - Engelsk
Nanna Lise Vester - Filosofi
Mette Væver - Dansk/Religion
Morten Georgi Willesen - Dansk/AVK
Dennis Madsen Windfeld - Historie
Lise Wium-Andersen - Dansk
Henrik Kristian Øllgaard - Historie

ØKONOMISK-SPROGLIG KANDIDATEKSAMEN
(CAND.NEGOT.)

Odense

Helle Lilly Andersen - Arabisk
Thomas Overby Andersen - Engelsk
Lise Helvig Bang - Fransk
Lars Barkholt - Engelsk
Trine Buch - Engelsk
Anne Bundegård - Engelsk
Inger Skibbild Bønding - Tysk
Niels Østerdahl Christensen - Spansk
Peter Grove Christensen - Engelsk
Anne Dydensborg - Engelsk
Lise Dydensborg - Engelsk
Steen Nørr Frandsen - Tysk
Søren Holding Fransen - Engelsk
Suzanne Gram - Engelsk
Charlotte Toftdal Greve - Engelsk
Siff Porsgaard Tegl Hansen - Engelsk
Christian Ernst Heetkamp - Tysk
Mark Ole Juel Hemmingsen - Engelsk
Camilla Huhnke - Tysk
Lene Højbjerg - Engelsk
Malene Iversen - Engelsk
Bent Thambo Jensen - Tysk
Birgitte Jensen - Engelsk
Peter Gemmer Jensen - Tysk
Peter Sandholt Jensen - Engelsk
Tom Østergaard Jensen - Engelsk
Trine Møllgaard Jensen - Tysk

Maureen Minna Jochumsen - Fransk
Thomas Justesen - Engelsk
Mette Jørgensen - Engelsk
Claus Lade - Spansk
Anders Karup Larsen - Tysk
Helene Maiborg Larsen - Engelsk
Maja Velling Laursen - Fransk
Dorthe Leergaard - Engelsk
Mette Lindekilde - Arabisk
Tine Margrethe May - Spansk
Louise Mortensen - Engelsk
Christian Munk-Christensen - Fransk
Anne Anker Nielsen - Engelsk
Klaus Træholt Odegaard - Engelsk
Henrik Ohlsen - Tysk
Kasper Juhl Olesen - Engelsk
Peter Olsen - Engelsk
Ingunn Jasmin Paracha - Engelsk
Kamilla Pedersen - Spansk
Louise Pedersen - Arabisk
Pia Kirkeskov Pedersen - Fransk
Tonny Heelsberg Pedersen - Engelsk
Aksel Simon Hadberg Petersen - Engelsk
Lars Filskov Petersen - Tysk
Charlotte Rask-Jepsen - Spansk
Brit Skov Rasmussen - Fransk
Jette Sjøholm Rasmussen - Engelsk
Anne Katrine Geisel Schaper - Tysk
Kristine Schmidt - Engelsk
Sønke Schrøder - Engelsk
Lone Ditmer Sørensen - Tysk
Marianne Wiinblad Sørensen - Engelsk
Dorte Tandrup - Tysk
Karoline Thorsøe - Spansk
Sine Giverholt Åkerman - Arabisk

ØKONOMISK-SPROGLIG BACHELOR-
UDDANNELSE (BACH.NEGOT)

Odense

Anke Louise Andersen - Tysk
Dennis Andersen - Engelsk
Heidi Lautrup Andersen - Engelsk
Jesper Nyholm Andersen - Tysk
Karen Marie Andersen - Engelsk
Mette Andersen - Engelsk
Rikke Ribert Andersen - Engelsk
Lene Bach - Fransk
Anne Bay-Hansen - Spansk
David Halberg Beckmann - Engelsk
Thomas Daniel Berg - Engelsk
Lene Voss Bertelsen - Spansk
Lone Beukel - Arabisk
Mie Birch-Andersen - Engelsk
Tommy Bisgaard - Tysk
Anders Thor Blumenfeld - Engelsk
Iwona Maria Borkowska - Polsk
Anette Frøsig Bruun - Engelsk
Belinda Bække - Engelsk

Camilla Holmegaard Carstensen - Engelsk
Janne Christensen - Engelsk
Mette Pagaard Christensen - Engelsk
Karen Marie Geisel Christiansen - Tysk
Thomas Krog Christiansen - Engelsk
Henrik Clausen - Arabisk
Maja Dybdahl Dantoft - Spansk
Mogens Christian Frederiksen - Engelsk
Rikke Garbenfeldt - Spansk
Rikke Gotschalk - Fransk
Runa Latifa Gourari - Engelsk
Rikke Haagensen - Spansk
Kathrine Bjerrum Hansen - Engelsk
Mads Peter Hansen - Engelsk
Sine Søndergaard Harder - Engelsk
Janne Skovbjerg Henriksen - Engelsk
Helle Høi - Tysk
Troels Refslund Jacobsen - Tysk
Thomas Jaskov - Polsk
Jacob Rand Jensen - Engelsk
Tina Jensen - Engelsk
Hannah Mosegaard Jepsen - Engelsk
Silvia-Anna Jessen - Engelsk
Kasper Juul Johansen - Engelsk
Anne Langballe Jørgensen - Fransk
Charlotte Valdorf Jørgensen - Fransk
Hanne Plehn Jørgensen - Spansk
Line Willemoes Jørgensen - Fransk
Thomas Hyldahl Kjergaard - Fransk
Jens Kjærulf-Møller - Tysk
Dorthe Knudsen - Fransk
Liska Sophie Mahrt Koch - Fransk
Olga Katarzyna Kodym - Polsk
Camilla Larsen - Engelsk
Carsten Møllegaard Larsen - Engelsk
Mia Merete Larsen - Engelsk
Tine Lassen - Engelsk
Dorthe Wieland Laursen - Spansk
Mette Lindkilde - Arabisk
Jette Lomborg Lydersen - Engelsk
Michael Møbjerg Madsen - Spansk
Thomas Lodahl Madsen - Engelsk
Tessa Marquardsen - Tysk
Sara Matthiesen - Engelsk
Annelie Borregaard Mikkelsen - Engelsk
Tina Holm Møberg - Spansk
Morten Anker Møller - Engelsk
Anja Dalsgaard Nielsen - Engelsk
Jørgen Nielsen - Tysk
Eshen Nissen - Engelsk
Camilla Rosenkrantz Nystrup - Engelsk
Marie Louise Gerner Nørgaard - Fransk
Thomas Lindholm Olesen - Engelsk
Kirsten Porskær Ovesen - Engelsk
Jane Søby Pedersen - Engelsk
Kristian Maribo Pedersen - Fransk
Lotte Elise Bæk Pedersen - Engelsk
Malene Grønland Pedersen - Engelsk

Simon Hagelskjær Petersen - Spansk
Rasmus Lykke Platz - Engelsk
Bartłomiej Polaczynski - Polsk
Claus Blæshbjerg Poulsen - Engelsk
David Sall - Tysk
Kim Skivild - Engelsk
Signe Skovsgaard - Engelsk
Christina Sværke - Fransk
Helle Søby - Fransk
Morten Sørensen - Engelsk
Morten Kildahl Sørensen - Engelsk
Morten Krogh Sørensen - Engelsk
Nynne Fruehøj Sørensen - Engelsk
Charlotte Thomsen - Engelsk
Line Thune-Stephensen - Engelsk
Ulf Maximilian Veltz - Fransk
Stine Skou Westergaard - Engelsk
Nicolai Wiese - Tysk
Peter Zierau - Tysk
Anne Møller Åbom - Engelsk

ERHVERVSSPROGLIG BACHELOR

Odense

Connie Duelund Andersen - Engelsk/Fransk
Maria Andersen - Engelsk/Spansk
Sanne Lindholm Bakkelund - Engelsk/Fransk
Stefan Bergenholtz - Engelsk/Tysk
Anita Carlsen - Engelsk/Spansk
Dorte Christensen - Engelsk/Tysk
Janne Frennegaard - Engelsk/Tysk
Claudia Gjelstrup Hansen - Engelsk/Fransk
Jesper Helth Hansen - Engelsk/Spansk
Sussie Hagen Hansen - Engelsk/Fransk
Tanja Munch Hansen - Engelsk/Fransk
Maria Hardt-Madsen - Engelsk/Spansk
Louise Hofstedt - Engelsk/Spansk
Gitte From Jensen - Engelsk/Tysk
Maria Borne Jensen - Engelsk/Spansk
Henrik Wienmann Jeppsson - Engelsk/Spansk
Sanne Jørgensen - Engelsk/Fransk
Per Koch - Engelsk/Tysk
Maria Christina Lamas Diez - Engelsk/Spansk
Christian Almstrup Larsen - Engelsk/Tysk
Hayat Mouna - Engelsk/Fransk
Merete Pind Nielsen - Engelsk/Tysk
Mette Østergaard Nielsen - Engelsk/Fransk
Iben Holm Pedersen - Engelsk/Tysk
Brynhildur Petursdottir - Engelsk/Fransk
Inge Poetzsch - Engelsk/Tysk
Mette Hesselberg Rasmussen - Engelsk/Tysk
Marlene Riber - Engelsk/Fransk
Joan Brolund Sørensen - Engelsk/Fransk
Susan Lykkehave Sørensen - Engelsk/Tysk
Heidi Kildegård Thomsen - Engelsk/Tysk
Majbrit Vester - Engelsk/Fransk
Randi Vestergaard - Engelsk/Fransk

Kolding

Bente Wegge Andersen - Engelsk/Tysk
Mikael Lyngholm Andersen - Engelsk/Spansk
Charlotte Berg - Engelsk/Tysk
Lisa Paulsen Beuschau - Engelsk/Tysk
Annette Brandl - Engelsk/Fransk
Bettina Dithlevsen - Tysk/Spansk
Samra Dzibur - Engelsk/Fransk
Isabella Soon Hajek - Engelsk/Fransk
Anja Jakobsen - Engelsk/Tysk
Anna Lise Jeppesen - Engelsk/Tysk
Gitte Jørgensen - Engelsk/Tysk
Lykke Sell Krarup Kristensen - Engelsk/Spansk
Nadine Markert - Tysk/Spansk
Katja Louise Müller - Engelsk/Fransk
Mette Sveidahl - Engelsk/Tysk
Anette Thyrted - Engelsk/Spansk
Tanja Krista Thøgersen - Tysk/Spansk
Gitte Tvilling - Engelsk/Tysk

Sønderborg (sprog og pædagogik)

Birte Albrecht - Dansk/Engelsk
Lis Juhl Benkjer - Engelsk/Tysk
Bernadette Golinski - Dansk/Engelsk
Iris Haas - Dansk/Engelsk
Simone Hinrichsen - Dansk/Engelsk
Nicole Jannsen - Dansk/Engelsk
Ole Vang Jensen - Engelsk/Tysk
Kurt Johannsen - Engelsk/Tysk
Rikke Vejrup Machmüller - Engelsk/Tysk
Anne Mikkelsen - Engelsk/Tysk
Thomai Ntova - Dansk/Engelsk
Lone Obling - Engelsk/Tysk
Tabea Petersen - Dansk/Engelsk
Maike Kerstin Seidensticker - Dansk/Engelsk
Wibke Storm - Dansk/Engelsk
Airi Veinberg - Dansk/Engelsk
Rosanna Maria Viitanen - Dansk/Engelsk

CAND.LING.MERC. I SPROGLIG INFORMATIK**Kolding**

Janne Alstrup
Merethe Guldbæk Andersen
Mikael Bager
Per Keld Ellesgaard
Dorte Hedegård Eriksen
Pia Yvonne Estad
Pernille Gilberg
Margit Eskesen Grønborg
Dorte Henriksen
Lis Nielsen Just
Charlotte Ladegaard
Christina Lykbak
Anja Schmidt
Helle Bech Sørensen

CAND.MERC.INT.**Flensborg**

Uffe Høj Kristiansen
Linda Schwartz

BA-SUPPLERINGSUDDANNELSEN**Kolding**

Githa Brydebøl - Engelsk
Vivi Nørgaard Buechek - Engelsk
Hanne Lindgård Pedersen - Engelsk

ERHVERVSSPROGLIG DIPLOMUDDANNELSE**Kolding**

Christine Ruth Andersen - Engelsk
Helle Jagd Andersen - Engelsk
Birgit Borgvardt - Engelsk
Derek Ian Damgaard - Engelsk
Anette Bruun Damkjær - Engelsk
Inga Tranberg Ellis - Engelsk
Susanne Illum Hartmann - Engelsk
Dorte Hessellund Iversen - Engelsk
Helle Jakobsen - Engelsk
Ritt Janot - Engelsk
Linda Jensen - Engelsk
Helle Jensen - Tysk
Lene Ager Jørgensen - Engelsk
Lene Jørgensen - Engelsk
Ela Lintrup - Tysk
Hanne Hedegaard Ludvigsen - Engelsk
Randi Buje Møller - Engelsk
Anna Elisabeth Nielsen - Engelsk
Helle Nissen - Engelsk
Bente Pasgaard - Engelsk
Rita Anette Lund Pedersen - Engelsk
Hanne Lena Rasmussen - Engelsk
Sanne Rasmussen - Engelsk
Diana Ringgaard - Engelsk
Anne Vibeke Rosendal - Tysk
Dorte Simonsen - Engelsk
Mette Voigt Sonnichsen - Engelsk
Pia Strøger - Tysk
Bente Tambo - Engelsk
Pia Vandborg - Engelsk
Bente Wagner - Engelsk

Kapitel 6

Internationalisering

Internationalisering af uddannelserne har høj prioritet på Syddansk Universitet, hvor der i 2001 er blevet ydet en stor indsats for at sikre en international dimension for universitetets studerende. Dette er dels sket ved at lette adgangen til studieophold i udlandet og dels ved at fremme den internationale dimension på universitetet i kraft af et øget internationalt fagudbud samt en omfattende udveksling af udenlandske gæstelærere og -studerende.

Hvor universitetet for få år tilbage havde stor overvægt i antallet af udgående studerende, er denne udvikling nu vendt, således at Syddansk Universitet i 2001 har haft overvægt i antallet af indkommende studerende. Universitetet har haft succes med at tiltrække udenlandske studerende - ikke mindst til de engelsksprogede kandidatlinier i Odense og Sønderborg, men i høj grad også til de særligt tilrettelagte internationale programmer, som er blevet udbudt både i Odense, Esbjerg og Sønderborg.

Internationale fagudbud

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har med videreudviklingen af de to engelsksprogede kandidatlinier, henholdsvis en cand.merc.-linie i international virksomhedsledelse - *Master of Science in Business Administration, International Management* - og en cand.oecon.-linie i EU-økonomi - *Master of Science in Economics, European Studies* - medvirket til en fortsat tilgang af internationale studerende til Syddansk Universitet.

Ud over optagelsen af udvekslingsstuderende til de nævnte kandidatlinier har Syddansk Universitet ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet modtaget et større antal udenlandske studerende, som har ønsket at følge et fuldt undervisningsforløb på den engelsksprogede overbygning. Til den engelsksprogede cand.oecon.-linie i EU-økonomi - *Master of Science in Economics, European Studies* - har Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i 2001 endvidere modtaget en udvalgt gruppe af studerende fra de tre baltiske lande samt Polen. Der er tale om et særligt tilrettelagt uddannelsessamarbejde mellem Syddansk Universitet, Det Danske Udenrigsministerium og EU-Integrationsmyndighederne i Estland, Letland, Litauen og Polen, hvor formålet er gennem videreuddannelse af unge baltiske og polakker at styrke og forberede de tre baltiske lande samt Polen på EU-medlemskabet.

Scandinavian Area Studies (SAS) - det særligt tilrettelagte program for udenlandske studerende udbudt af Det Humanistiske og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i fællesskab - har på dets 13. år igen formået at tiltrække et større antal studerende til campus Odense.

På de jyske campusser i Esbjerg og Sønderborg har de internationale programmer i *Business Administration*, som er tilrettelagt specielt for udenlandske studerende, igen i år tiltrukket et stort antal udenlandske studerende. Samtidig har oprettelsen af en *engelsksproget HA* på campus Sønderborg betydet en væsentlig videreudvikling af det internationale fagudbud på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

På Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet har det mangfoldige udbud af engelsksprogede kandidatlinier - *Master of Science in Biotechnology, Master of Science in Computer Science, Master of Science in Computer Systems Engineering, Master of Science in Engineering - Mechatronics, Master of Science in Engineering - Chemistry, Master of Science in Engineering - Physics and Tecnology, Master in IT and Product Development* - samt de engelsksprogede kandidatkurser i *Environmental Biology* været med til at give Fakultetet en international dimension.

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet har endvidere under Undervisningsministeriets bekendtgørelse om Stats- og virksomhedsstipendier til udenlandske ingeniørstuderende i 2001 modtaget et større antal udenlandske *ingeniørstuderende* til en hel overbygningsuddannelse på campusserne i henholdsvis Sønderborg og Odense.

Syddansk Universitets egne studerende har som resultat af et stort antal samarbejdsaftaler inden for Sokrates/Erasmus- og Nordplus-programmerne samt et antal bilaterale samarbejdsaftaler mangfoldige muligheder for at komme på studieophold i udlandet.

Mobilitetsstrømme

Indkomne gæstestuderende og degree-studerende:

	Hum. SAS	Samf.	Nat/Tek.	Sund.	I alt	
2001	33	37	201	42	13	326

Udgående studerende:

	Hum. (inkl. negot)	Samf. (inkl. sprøk)	Nat/Tek.	Sund.	I alt
2001	163	51	9	96*	319

* inkl. korttidsophold

Sokrates-aktiviteter

I 2001 har universitetet indgået 202 bilaterale Sokrates aftaler indeholdende et bredt spektrum af samarbejdsformer inden for europæisk uddannelsessamarbejde.

Inden for området Sokrates studentermobilitet har 2001 vist en mindre stagnation i interessen blandt Syddansk Universitets studerende for at rejse ud som Sokrates-studerende, mens universitetet inden for området lærermobilitet har oplevet en stigning samt reciprocitet i aktiviteterne. Interessen for både udgående og indkommende lærermobilitet er vokset, således at 54 undervisere i 1999/00 søgte om at komme på lærerudvekslingsophold inden for Sokrates-programmet – et tal, som er steget til 67 i 2000/01.

Generelt kan man sige, at Sokrates-aktiviteterne i 2001 har været igennem en konsolideringsfase, hvor intensivisering af samarbejdet inden for en række samarbejdsaftaler har været i fokus.

Inden for området curriculumudvikling har det intensive program Physical Activity for the Elderly ved Institut for Idræt og Biomekanik modtaget Sokrates-midler igen i år. Endelig har universitetet deltaget i Sokrates' tematiske netværk inden for medicin, biologi, idræt, kvinde- og kønsstudier, sprog og kultur.

Samarbejdsaftaler og netværk

Syddansk Universitet har i 2001 indgået Sokrates-aftaler med partneruniversiteter i Belgien, Bulgarien, England, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Nordirland, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige, Skotland, Slovenien, Tyskland, Ungarn, Wales og Østrig.

Inden for Nordplus-programmet samarbejder universitetet med et stort antal nordiske institutioner inden for medicin, idræt, statskundskab, erhvervsøkonomi, sprog og kultur.

Uden for de formaliserede internationale udvekslingsprogrammer har universitetet desuden aftaler om bilateralt samarbejde med universiteter i Argentina, Australien, Brasilien, Canada, Indonesien, Japan, Kina, Macau, Mexico, Philippinerne, Polen, Rusland, Schweiz, Thailand, Tyrkiet, USA og Venezuela.

Endelig er universitetet medlem af Santander-netværket omfattende 36 europæiske universiteter og 2 universiteter i USA. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet er medlem af NIBES-netværket - *Network of International Business and Economic Schools* - omfattende 17 universiteter i Europa, Asien, Sydamerika, USA og Mellemøsten. Endvidere er Det Samfundsvidenskabelige Fakultet blevet medlem af EMBS-netværket – *European Master of Business Studies* – omfattende 20 medlemsinstitutioner i 7 EU-lande. Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet har videreført samarbejdet med Asea-Uninet-netværket med 42 partnerinstitutioner i 12 lande i Europa og Asien.

Kapitel 7

Temaartikler

Klinisk farmakologi, hvad er nu det for noget?

Af Kim Brøsen, Institut for sundhedstjenesteforskning, Klinisk Farmakologi

f. 1954. Cand.med. ved Københavns Universitet 1981, speciallæge og overlæge i klinisk farmakologi ved Odense Universitetshospital 1996, professor i human farmakologi med særlig henblik på farmakogenetik 1995. Fra august 2002 en 1-årig ansættelse som professor associé ved Farmakologisk Laboratorium på Saint-Antoine Medicinsk Fakultet i Paris. Næstformand i European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT) og sekretær i Clinical Division af International Union for Pharmacology, IUPHAR. Var præsident for den 5. EACPT kongres i Odense i 2001 med knapt 1000 deltagere. Er netop blevet valgt som præsident for den første fælles verdenskongres i basal og klinisk farmakologi, som finder sted i København i 2010. Kim Brøsen har offentliggjort mere end 100 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter med peer review især om farmakogenetik og lægemiddelinteraktioner. Er netop optaget på listen over de 100 mest citerede farmakologer inden for de seneste 20 år. Fra 1995 til 1998 var Kim Brøsen prorektor ved Odense Universitet.

Thalidomid

I slutningen af 1950'erne introducerede det tyske medicinfirma Grünenthal et nyt sovemiddel kaldet thalidomid. Thalidomid blev meget hurtigt populært til behandling af angst og søvnløshed hos gravide. I løbet af ganske få år nåede 40.000 gravide at få stoffet, men det fik en brat ende, da det i begyndelsen af 1960'erne stod klart, at hver fjerde kvinde fødte et barn med svære misdannelser - de såkaldte thalidomidbørn med den latinske betegnelse phokomeli efter de græske ord phoke, som betyder sæl, og melos, som betyder „lem“ (arm eller ben). Patienter, læger og myndigheder var i chok. Før thalidomidkatastrofen indtraf, havde det været et dogme i den medicinske verden, at moderkagen (placenta), som filtrerer moderens blod, så fosteret får de nødvendige næringsstoffer, var en uigennemtrængelig barriere for giftstoffer inklusive lægemidler.

Thalidomid blev det første lægemiddel i medicins historie, hvor det stod klart for en bredere offentlighed, at indførelsen af et nyt lægemiddel

ikke automatisk betød et medicinsk fremskridt, idet en hyppig forekomst af meget svære bivirkninger godt kunne overstige eventuelle gavnlige virkninger af stoffet.

Myndighedskontrol

Den amerikanske sundhedsstyrelse, Food and Drug Administration (FDA) reagerede prompte på thalidomidkatastrofen, og snart fulgte sundhedsmyndighederne i hele verden efter. I løbet af ganske få år blev der indført et meget strengt regelsæt for godkendelse af nye lægemidler. I snart 40 år har lægemiddelområdet været underlagt en meget streng myndighedskontrol. I princippet giver myndighederne kun tilladelse til markedsføring og salg af et nyt lægemiddel, hvis producenten er i stand til at fremlægge en detaljeret dokumentation for, at lægemidlet er terapeutisk ligeværdigt med eller helst bedre end eksisterende terapi. Mere specifikt lægges der vægt på dokumentation af, at stoffet med en accepteret risiko kan gives til mennesker, og at

stoffet har en dokumenteret virkning på patienter med en bestemt sygdom. Det er endvidere et ufravigeligt myndighedskrav, at stoffets gifttegenskaber og bivirkninger ved kort- og langtidsbehandling skal være kendte i tilstrækkeligt omfang. I den sammenhæng er det vigtigt at gøre sig klart, at lægemidlers ønskede virkning og uønskede (bi-)virkninger er ligeværdige parametre. Herudover har myndighederne siden begyndelsen af 1960'erne stillet en lang række tekniske krav om, at lægemidlers molekylære angrebepunkt i organismen (farmakodynamik) skal være kendt, og at der skal foreligge en detaljeret beskrivelse af de kvalitative og kvantitative aspekter af lægemidlers absorption, fordeling og fjernelse fra kroppen (farmakokinetik).

Det gælder dog stadigvæk, at lægemidlers bivirkninger ved længere tids behandling, sjældne bivirkninger, nye anvendelsesområder og endelig placering i behandlingshierarkiet som hovedregel ikke vil være dokumenteret på markedsføringstidspunktet. Det sker derfor jævnligt, at et nyt lægemiddel trækkes tilbage på grund af bivirkninger, men aldrig efter noget, der i omfang minder om thalidomidkatastrofen.

Evidensbaseret medicin

Det meget omfattende og rigide regelsæt for myndighedernes godkendelse af nye lægemidler er med løbende justeringer bevaret uændret siden begyndelsen af 1960'erne. Indførelsen udtrykker samtidig et paradigmeskift i den moderne medicin. Indtil dette tidspunkt var nye metoder til at stille diagnoser til udførelse af kirurgiske indgreb eller medicinske behandlinger blevet indført, når de ansvarlige læger følte, at tiden var moden uden krav om videnskabelig dokumentation. Princippet om videns- eller evidensbaseret medicin har sidenhen bredt sig til andre områder af lægevidenskaben.

Klinisk Farmakologi

Klinisk farmakologi opstod som en ny lægevidenskabelig disciplin i kølvandet på thalidomidkatastrofen. Klinisk farmakologi har lige siden på et videnskabeligt grundlag arbejdet for at kombinere farmakologisk, klinisk, epidemiologisk og sundhedsøkonomisk ekspertise med det formål at fremme en rationel, økonomisk og sikker anvendelse af lægemidler.

Allerede i 1970 udgav verdenssundhedsorganisationen WHO en rapport om, hvordan klinisk farmakologi burde udvikles for at fremme disse generelle

mål. Siden har klinisk farmakologi udviklet sig som en selvstændig akademisk disciplin i det meste af verden, men fagets synlighed i sundhedsvæsenet har været mindre omfattende, end man oprindeligt havde håbet. Der er flere forklaringer herpå. Den væsentligste er nok den, at klinisk farmakologi er alt for vigtigt til at blive overladt til nogle få specialiserede enheder. Klinisk farmakologisk tankegang gennemsyrrer den industrielle udvikling af nye lægemidler og ligger til grund for myndighedernes godkendelse af lægemidler. Hver gang en læge ordinerer et lægemiddel til en patient, eller et apotek udleverer medicinen, ligger der en ofte ubevidst klinisk farmakologisk tankegang bag beslutningen. Dette er i sig selv meget positivt, men svækker den politiske argumentation for oprettelse af specialiserede enheder og afdelinger i klinisk farmakologi.

Danske forhold

Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi blev etableret i 1977, og i årene, der fulgte, blev der oprettet professorater i faget ved alle de tre sundhedsvidenskabelige fakulteter. I Odense blev det første professorat i klinisk farmakologi besat i 1978, og et yderligere professorat blev besat i 1995 med forfatteren til denne artikel.

I 1996 bragte Danmark sig på linie med de fleste lande i Europa, idet klinisk farmakologi blev oprettet som et nyt selvstændigt speciale. Det skete som et led i den daværende regerings erhvervs politik for at imødekomme den danske medicinindustri's ønske om at forbedre rekrutteringen af veluddannede forskere til at varetage den kliniske udvikling af nye lægemidler. Initiativet blev fulgt op af en statslig bevilling på 70 mio. kroner for perioden 1996-2000 til forskning og forskningsbaseret uddannelse i klinisk farmakologi. Pengene blev fordelt efter ansøgning til Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, og oprettelsen af Center for Klinisk Farmakologi i Odense blev således støttet med 30 mio. kroner.

Funktioner

Klinisk farmakologi omfatter funktioner i relation til patientrettet klinisk service, undervisning og forskning, og i realiteten er de tre elementer uadskillelige. Internationalt findes der to hovedmodeller for varetagelsen af de patientrettede kliniske funktioner. Den angelsaksiske model, som blandt andet praktiseres i Storbritanien, Irland og Australien, er kendetegnet ved, at der findes klinisk farmakologiske hospitalsenheder med indlagte patienter. I den skan-

dinaviske model, som blandt andet omfatter Danmark, praktiseres klinisk farmakologi som et tværgående medicinsk rådgivningsområde uden selvstændigt ansvar for patientbehandling. I Danmark varetages de klinisk farmakologiske funktioner i såvel praksis- som hospitalssektoren. De består i behandlingsstuegange, hvor det ikke er diagnosen, der er i centrum, men derimod de lægemidler, som patienten behandles med, der er i fokus. Andre kliniske funktioner omfatter lægemiddeltilsyn, lægemiddelkomite, lægemiddelhøringer, mundtlig og skriftlig lægemiddelinformation, måling af lægemidler i blodet ved behandlings- og forgiftningsovervågning, udarbejdelse af evidensbaserede behandlingsinstrukser og varetagelse af Lægemiddelinformationscentraler.

Lægemiddelinformation

Lægemiddelinformationscentraler ved de 5 klinisk farmakologiske enheder i Danmark er en nyskabelse i det danske sundhedsvæsen. Lægemiddelinformationscentralerne fungerer på den måde, at læger eller andet sundhedspersonale henvender sig med et lægemiddelproblem relateret til en konkret patient. Spørgerne fordeler sig nogenlunde ligeligt blandt praktiserende og hospitalsansatte læger. De fleste spørgsmål drejer sig om bivirkninger, råd om valg af præparat, interaktioner mellem lægemidler og problemer med at give lægemidler til gravide eller ammende kvinder. Den læge eller farmaceut, som modtager spørgsmålet, gennemfører først en grundig litteratursøgning, hvorefter de relevante videnskabelige artikler bestilles hjem. På grundlag af litteraturen - eventuelt suppleret med informationer fra producenten, WHO's store database om bivirkninger eller tidligere lignende spørgsmål - udarbejdes der et skriftligt svar, som i første gang gennemgås af en speciallæge i klinisk farmakologi. Herefter drøftes svaret ved en ugentlig konference, hvor alle afdelingens læger og farmaceuter deltager, og først derefter udsendes svaret til spørgeren. Af hensyn til det internationale samarbejde udarbejdes svarene på engelsk, men der følger altid et dansk resumé af konklusionen med. Lægemiddelinformationscentralen i Odense er den mest aktive i Danmark, og den har siden oprettelsen i 1997 besvaret mere end 1000 spørgsmål.

Undervisning

Kliniske farmakologer er særdeles aktive inden for den prægraduate undervisning af medicin- og andre

studerende. Kliniske farmakologer er også aktive i efteruddannelsen i andre lægelige specialer, af andet sundhedspersonale og af medarbejdere i medicinindustrien. En lang række offentlige myndigheder - blandt andre Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og lægemiddelindustrien - benytter sig også i vid udstrækning af kliniske farmakologer til undervisnings- og rådgivningsopgaver.

Forskning

Klinisk farmakologisk forskning følger en humanbiologisk linie, en klinisk linie og en mere samfundsorienteret linie. Forskningen ved den klinisk farmakologiske enhed ved Syddansk Universitet har siden oprettelsen i 1978 været brugt til at illustrere disse 3 hovedlinier.

Den humanbiologiske forskningslinie inden for klinisk farmakologi drejer sig især om studier over lægemidlers skæbne i kroppen - det område, der i fagets terminologi betegnes som farmakokinetik. I Odense har vi især interesseret os for lægemidler mod depression. De klassiske midler betegnes tri-cykliske antidepressiva, og takket være en pionerindsats udført af to Odense-professorer Per Kragh-Sørensen og Lars F. Gram blev der allerede i 1970'erne påvist en sammenhæng imellem plasma-koncentrationen af to af disse stoffer, nortriptylin og imipramin, og virkningen på patienterne. Ved for lavt indhold i blodet var der ikke en tilstrækkelig virkning på depression, og ved for stor mængde i blodet optrådte der hyppigt ubehagelige bivirkninger.

Disse forskningsresultater dannede grundlag for indførelse af blodmåling af disse lægemidler i den rutinemæssige styring af behandlingen gennem dosisjustering hos deprimerede patienter.

Årsagen til den store variation i mængden i blodet hos patienter, som fik den samme dosis af nortriptylin og imipramin, skyldes store forskelle i leverens enzym-betingede evne til at omsætte stofferne. Mekanismen bag ved denne variation var dog stort set ukendt.

Farmakogenetik

I 1977/78 skete der et betydeligt forskningsmæssigt gennembrud, idet engelske og tyske forskere samtidigt opdagede, at 7-10 procent af en hvid vesteuropæisk befolkning var født med en arvelig defekt i leverens evne til at nedbryde nogle, men ikke alle lægemidler. Man betegner disse personer som langsomme omdannere, og i dag ved man, at de har nogle mutationer i et gen på den lange arm af kromosom 22

benævnt CYP2D6. Mutationerne bevirker, at de ikke kan danne et bestemt lægemiddelnedbrydende enzym, som på tilsvarende vis betegnes CYP2D6. Godt 90 procent af befolkningen udtrykker dette enzym, og disse personer kalder man hurtige omdannere.

I en lang række undersøgelser udført på deprimerede patienter, der blev behandlet med imipramin, hos raske frivillige forsøgspersoner og i rene laboratorieforsøg med human levermikrosompræparation kunne vi i Odense påvise, at CYP2D6 var hovedenzymet for nedbrydningen af imipramin. Dette indebærer, at det er de langsomme omdannere, der får de højeste mængder af imipramin i blodet, og at disse patienter derfor skal have særligt lave doser for at undgå alvorlige bivirkninger.

De ubehagelige bivirkninger ved de klassiske tricykliske antidepressiva og deres endnu mere ubehagelige evne til at fremkalde dødeligt forløbende forgiftninger ved overdosering stimulerede lægemiddelindustrien til at udvikle nye, forhåbentligt lige så effektive, men mindre giftige antidepressiva med færre bivirkninger. Da de første nyere antidepressiva kom i klinisk brug omkring 1980, var de kliniske erfaringer meget nedslående. Erfaringen blev hurtigt, at de ganske enkelt ikke var effektive mod depression.

Danish University Antidepressant Group

Dette førte til, at en række fremtrædende danske psykiatere etablerede en såkaldt multicentergruppe, som de gav betegnelsen Danish University Antidepressant Group (DUAG) med grundlæggeren af klinisk farmakologi i Odense, professor Lars F. Gram som formand. DUAGs erklærede mål var at forbedre kvaliteten af den kliniske afprøvning af nye antidepressiva. DUAG har altid selv planlagt og udført forsøgene og - hvad vigtigere er - selv taget hånd om databearbejdning, fortolkning af resultaterne og udarbejdelse af den videnskabelige artikel. Dette har flere gange ført til resultater, der var betydeligt mere negative over for de nye antidepressiva end resultaterne af producenternes egne undersøgelser. Det er op til læserne at drage deres egne konklusioner om årsagerne til disse diskrepanser!

Blandt de første nyere antidepressiva, som DUAG afprøvede, var en helt ny stoftype, de såkaldte selektive serotonin re-optagshæmmere (SSRI). Denne type lægemidler har senere i folkemunde fået den helt misvisende betegnelse „lykkepiller“. Grunden til, at DUAG fik mulighed for at afprøve SSRI, var den enkelte, at to af de 5 SSRI, som i dag er på

markedet, er fremstillet af danske lægemiddelfirmaer. H. Lundbeck A/S står bag præparatet citalopram, og det lille københavnske firma Ferrosan stod oprindeligt bag ved et andet SSRI, som kaldes paroxetin.

Paroxetin

Det var i forbindelse med afprøvningen af paroxetin for cirka 15 år siden, at vi tilfældigvis opdagede, at paroxetin er en meget kraftig hæmmer af enzymet CYP2D6. Hæmningen blev opdaget ved, at en patient, som er en hurtig omdanner, så ud som om, han var en langsom omdanner, mens han var i paroxetinbehandling. Det betyder, at paroxetin forsinker nedbrydningen af alle de lægemidler, der fjernes fra kroppen ved hjælp af enzymet CYP2D6.

Dette fund førte til etableringen af en helt ny og meget frugtbar forskningslinie, som har resulteret i et meget stort antal publikationer, specialer, Ph.D.-afhandlinger og doktordisputater. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet udførte for nyligt en såkaldt citationsanalyse, som viste, at klinisk farmakologi lå meget højt både efter national og international standard. Dette skyldes især vores mange og banebrydende studier vedrørende SSRI-præparaters evne til at fremkalde interaktioner med andre lægemidler.

Smerteforskning

Medikamentel behandling af smerter har været et andet frugtbart forskningsområde. Projekterne tog udgangspunkt i en særlig form for nervesmerter især i benene hos patienter med sukkersyge, såkaldt diabetisk neuropati. Vi var i stand til at vise, at midler mod depression også lettede smerterne hos sukkersygepatienterne via en mekanisme, der var forskellig fra den antidepressive virkning. Senere etablerede vi et eksperimentelt smertelaboratorium, hvor vi kunstigt kunne fremkalde forskellige typer af smerte hos raske forsøgspersoner. Dette har gjort det muligt for os at afprøve mange forskellige smertestillende midler. Vi har især undersøgt to midler, kodein og tramadol, som begge virker ved hjælp af aktive metabolitter, hvis dannelse i leveren sker ved hjælp af CYP2D6. Hos langsomme omdannere, der som tidligere nævnt mangler CYP2D6, er den smertestillende virkning ikke til stede eller væsentligt mindre.

Farmakoepidemiologi

Den samfundsorienterede forskningslinie eller farmakoepidemiologiske forskningslinie startede med en stort anlagt undersøgelse af, hvor hyppigt bivirk-

ninger eller uhensigtsmæssig anvendelse af medicin førte til indlæggelse på medicinske afdelinger på Odense Universitetshospital. Undersøgelsen bekræftede udenlandske studier, idet den viste, at cirka hver tiende patient blev indlagt på grund af bivirkninger eller forkert dosering af medicin.

I forbindelse med undersøgelsen blev vi interesserede i at anskue frekvensen af lægemiddelrelaterede hospitalsindlæggelser fra en anden vinkel. Hvor hyppigt sker det, at patienter i medicinsk behandling på Fyn får så mange bivirkninger, at de bliver indlagt? Denne analyse viste, at dette heldigvis skete relativt sjældent. Hermed var kimen lagt til en meget spændende nyskabelse inden for farmakoepidemiologien.

OPEd

Oprettelsen af Odense PharmacoEpidemiological Database (OPEd) bygger på det forhold, at afregningen imellem patient og Sygesikring med hensyn til refundering af tilskuddet til tilskudsberettiget medicin foregår ved hjælp af patienternes cpr-nummer. Derved bliver det muligt elektronisk at følge den enkelte fynske patients forbrug af medicin. Heri ligger der en guldgrube af informationer, og i de godt 10 år, OPEd har eksisteret, er der gennemført et meget stort antal spændende studier over lægemiddelforbrugsmønstre, sammenhæng imellem lægemiddelforbrug og sygdomme, kvalitetsindikatorer for lægemiddelanvendelse etc.

Den seneste udvikling på den samfundsorienterede klinisk farmakologiske forskningslinje i Odense drejer sig om inddragelse af farmakoøkonomiske perspektiver. Farmakoøkonomi er en videnskabsgren, der omhandler de samfundsøkonomiske konsekvenser af lægemiddelforbrug. Oprettelsen af farmakoøkonomi som et selvstændigt forskningsområde i snitfladen mellem klinisk farmakologi og sundhedsøkonomi skal ses på baggrund af samfundets stigende udgifter til lægemidler. I Danmark forhandles der årligt for mere end 10 mia. kroner lægemidler, og udgifterne stiger voldsomt år for år!

Farmakoøkonomi

I samarbejde med Sundhedsøkonomisk Forskningsenhed ved Syddansk Universitet er vi i øjeblikket i gang med at udvikle sundhedsøkonomiske modeller for de økonomiske og sundhedsmæssige konsekvenser af medikamentel forebyggelse af knoglebrud, som skyldes afkalkning af knoglerne (osteoporose).

Kvalitetsudvikling

Egentlige klinisk farmakologiske kvalitetsudviklingsprojekter ligger i naturlig forlængelse af forskningen og omfatter metoder til påvirkning af praktiserende lægers ordinationsvaner og lægemiddelanvendelse, forebyggelse af medicineringssvigt, elektronisk patientjournal, lægemiddelsortiment blandt praktiserende læger, regional bivirkningsovervågning med videre.

Sundhedsvæsenet er til for patienternes skyld, og alle lægelige specialer søger at fremme det formål ved at have en strategi for diagnostik og behandling af patienter, en strategi for uddannelse og undervisning af kommende speciallæger, studerende og andre medicinske faggrupper og endelig en strategi for udvikling og forskning. Som dokumenteret ovenfor gælder dette også for klinisk farmakologi.

Erhvervsstrategi

I tilgift har vi noget man kunne kalde en erhvervsstrategi. I ethvert større lægemiddelfirma er der en klinisk farmakologisk afdeling. Som redegjort for i indledningen af denne artikel, skyldes opblomstringen af klinisk farmakologi i Danmark, at den danske lægemiddelindustri har gennemskuet, at der i sundhedsvæsenet findes faglige kompetencer, som også er anvendelige, når man udvikler lægemidler. Medicinindustrien er Danmarks vigtigste eksporterhverv med en årlig eksport, der nærmer sig 30 mia. kroner.

Det er meget kompliceret, langvarigt og kostbart at udvikle et nyt lægemiddel. Det tager sædvanligvis mere end 10 år og koster 4-6 mia. kroner. Udviklingsprocessen kan groft set inddeles i en præklinisk og en klinisk del. Den kliniske del af udviklingen, hvor kliniske farmakologer spiller en central rolle, er alene ansvarlig for mere end 70 procent af de samlede udgifter. Det er især de kliniske forsøg, hvor op imod 3.000 patienter indgår i de såkaldte dobbeltblinde lodtrækningsforsøg, der koster mange penge. Korrekt udførte giver disse forsøg svar på, om lægemidlet har en gavnlig effekt hos patienter med den givne sygdom, man får en viden om de mest almindelige bivirkninger og den mest hensigtsmæssige dosis.

God klinisk praksis

Den tekniske kvalitet - men ikke nødvendigvis den videnskabelige! - er markant forbedret inden for de seneste 10 år gennem indførelsen af reglerne for God Klinisk Praksis eller på engelsk Good Clinical Practice forkortet GCP. GCP er en etisk og viden-

skabelig kvalitetsstandard, der oprindeligt er tænkt som en retningslinje for samarbejdet mellem lægemiddelindustrien og læger i forbindelse med den kliniske udvikling af nye lægemidler

Efterlevelse af GCP-reglerne skal sikre dokumentation for et lægemiddels kliniske egenskaber samt dokumentation for, at et forsøg er planlagt, udført, kontrolleret, kvalitetssikret samt afsluttet og rapporteret på en sådan måde, at man er sikker på, at forsøget er etisk og videnskabeligt acceptabelt, at forsøgspersonerne er beskyttede, og at data er korrekte og kan verificeres. I praksis har det været en pligt at følge disse retningslinjer ved forsøg med nye lægemidler iværksat af et lægemiddelfirma, såkaldte sponsorinitierede lægemiddelforsøg.

Europa-parlamentet og Rådets Direktiv 2001/20/EF blev vedtaget forsommeren 2001. Direktivet omhandler „indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om anvendelse af god klinisk praksis ved gennemførelse af kliniske forsøg med lægemidler til human brug“.

Direktivet forpligter medlemslandene til inden 1. maj 2003 at vedtage og offentliggøre de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet. Bestemmelserne skal senest være i anvendelse 1. maj 2004.

En af de væsentlige konsekvenser af direktivet er, at **alle** kliniske forsøg med lægemidler skal følge retningslinjerne for GCP. Denne pligt omfatter fra sommeren 2004 også lægemiddelforsøg iværksat af en læge eller klinisk forsker, såkaldte investigatorinitierede lægemiddelforsøg. For Syddansk Universitet og Odense Universitetshospital betyder det, at det i praksis vil være umuligt at lave kliniske forsøg med lægemidler igangsat af læger af almindelig videnskabelig interesse. Det vil også på lidt længere sigt betyde, at medicinindustriens interesse i at placere deres egne kommercielle forsøg på Odense Universitetshospital vil forsvinde.

Center for Klinisk Farmakologi i Odense er derfor gået i gang med at opbygge en GCP-enhed, og dette kræver et specielt uddannet personale. Det er de ansvarlige politikeres ansvar at sikre den fornødne økonomiske støtte til permanentgørelsen af en GCP-enhed.

Fremtid

Klinisk farmakologi har i snart 25 år sat sit præg på Syddansk Universitets forskningsprofil, og det agter vi at blive ved med. I mere end 5 år har vi desuden været dybt engageret i opbygningen af en række patientrettede kliniske servicefunktioner og uddan-

nelsen af speciallæger. Ved at kæde forskning, uddannelse og klinisk ansvar sammen har vi skabt en model, der sikrer en effektiv vidensoverføring imellem de tre elementer til gensidig styrkelse og inspiration.

Hvad er proteomics, og hvordan Odense blev et af de førende steder inden for feltet?

Af professor Matthias Mann, Center for Experimental BioInformatics (CEBI), Department of Biochemistry and Molecular Biology

Matthias Mann er professor for bioinformatik ved Syddansk Universitet, Odense. Han er uddannet som fysiker og matematiker i Goettingen, Tyskland, og har en Ph.D. fra Yale Universitet i 1989. Efter et treårs ophold som seniorstipendiat i Odense, ledte han "the Protein & Peptide Group of the European Molecular Biology Laboratory (EMBL)" i Heidelberg i seks år. Han kom tilbage til Danmark i 1998 og etablerede et laboratorie med understøttelse af Danmarks Grundforskningsfond. I dag leder Matthias Mann en gruppe bestående af 20 forskere med baggrund i biologi, kemi, fysik og datalogi. Matthias Mann har fået mange internationale priser og hans gruppe er en af de mest citerede i Danmark.

Odense har fået en førerposition inden for en af de mest aktuelle discipliner i bioteknologien kaldet „proteomics”

Historien om proteomics (figur 1) tager sin begyndelse i slutningen af tresserne. På det tidspunkt brugte kemikere store og uhåndterlige instrumenter til at måle små kemiske enheder. Metoden kaldtes massespektrometri. Fordelen ved massespektrometri består i, at man kan måle massen af et hvilket som helst kemisk substans – for eksempel et æbles pesticide – ned til den allermindste mængde med stor hastighed og nøjagtighed. Nogle få visionære forskere i verden – blandt disse professor Peter Roepstorff, som har været tilknyttet Syddansk Universitet (tidligere Odense Universitet) i mere end 26 år – indså, at hvis massespektrometri kunne anvendes inden for biologien, ville den kunne blive en enorm stærk metode. Den ville kunne bidrage til med „nye øjne“ at betragte proteiner, som er de molekyler, der er vigtige for snart sagt enhver af kroppens funktioner.

I begyndelsen var „biologisk massespektrometri“ et meget specialiseret område, og ikke mange troede på dets betydning. I virkeligheden tog det mere end 25 år og mange skelsættende udviklinger, før massespektrometri virkelig slog igennem inden for biologien. De mest betydningsfulde af disse udviklinger skete hos John Fenn, der dengang var professor ved Yale University. Professor Fenn fandt ud af, at man kunne „elektrospraye“ opløsninger af proteiner ud af spidsen på en elektrisk ladet nål, og herefter ville de så komme ud i bittesmå elektrisk ladede dråber. Dråberne fordampede herefter, og de elektrisk ladede proteiner kunne nu for første gang

adskilles fra hinanden og analyseres i et massespektrometer. Denne teknik blev indført i Odense af undertegnede, som har været Ph.D.-studerende hos Fenn, i slutningen af firserne.

Næsten lige så vigtig var udviklingen af computeralgoritmer, som kunne få store mængder af massespektrometriske protein-informationer til at matche informationer i store sekvensdatabaser. På denne måde tillod disse algoritmer analyse af store mængder eksperimentelle data. Denne opfindelse blev gjort uafhængigt i USA og mellem Odense og Heidelberg, hvor undertegnede tilbragte seks år som gruppeleder ved Det Europæiske, Molekylære, Biologiske Laboratorium (EMBL), et af Europas førende laboratorier inden for nutidig forskning. I løbet af de seneste år er mange spændende opdagelser blevet udført af et mindre antal „proteomics“-grupper i verden, inklusive grupper i Odense.

For indeværende forbedres teknologien inden for proteomics i stadigt stigende hastighed. Massespektrometri er det tekniske fundament for proteomics og udgør en standardmetode i moderne biologi og bioteknologi, som intet anerkendt universitet eller nogen erhvervsvirksomhed ville være foruden.

Teknikken bag proteomics

Proteomics er studiet af mange af cellens proteiner samtidig. Dette er forskelligt fra traditionel biokemi og molekylær biologi, hvor fokus er på et enkelt protein eller gen, som har været studeret af forskere i et antal år (undertiden en hel karriere)!

Ud over hvorledes individuelle, isolerede komponenter opfører sig, er proteomics interesseret i cellernes opførsel som system. Derigennem bidrager proteomics til „systems biology“, en disciplin der

igen er på mode, og som - ud over proteomics - trækker på et antal teknologier, såsom DNA-chips.

Udtrykket proteomics blev oprindeligt brugt om en særlig teknologi, med hvilken det var muligt at studere mange proteiner i cellen samtidig, de såkaldte „todimensionale geler“. Den er en metode, med hvilken en blanding af proteiner anbringes på en transparent gel, hvis form minder om et stykke papir. Proteinerne udskilles som pletter på gelen, og ved at sammenholde mønstrene fra syge og sunde celler håbede forskere via denne „klassiske proteom“-teknik at lære noget om sygdommes oprindelse. Danmark har været førende inden for forskningen i dette klassiske proteomområde, som blev udført i mere end 20 år af Julio Celis i Århus (nu ved Kræftens Bekæmpelses Laboratorium i København). Syddansk Universitet har ligeledes førende eksperter inden for denne teknik Stephen Fey og Peter Mose Larsen, som leder Center for Proteom-Analyse i Forskerparken.

I dag analyseres store mængder proteiner ved massespektrometri (se figur 1 af et massespektrometer, der benyttes i vores gruppe). Tusinder, ja selv millioner af datapunkter måles under disse eksperimenter, og disciplinen kræver meget stor computerkapacitet. Ud over selve tilrettelæggelsen af forsøget, som er det mest afgørende for at få succes, er den intelligente analyse af resultatmængden den største udfordring inden for området. Delvis som en reaktion på disse udfordringer inden for proteomics og andre områder inden for moderne biologi har Syd-

dansk Universitet startet en ny masteruddannelse i bioinformatik, som skulle kunne etableres på Syddansk Universitet inden for området.

I de kommende år vil teknologien inden for proteomics spille en større og større rolle. Det skal blive interessant at se, om proteomics kan begynde at konkurrere med veletablerede teknikker såsom DNA-chips og gentests, som rutinemæssigt benyttes i klinisk forskning i dag.

På vej mod ny forståelse

Mens kortlægningen af det menneskelige genom har givet os en „blue print“ for sekvensen af alle menneskelige proteiner, er det endnu ikke klart, hvorledes de fleste proteiner fungerer. At bestemme proteinerne funktion på en hurtig måde udgør „den hellige gral“ i store dele af biologien.

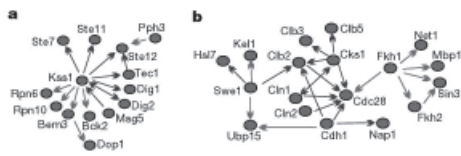
I Odense har vi blandt andet brugt den nye proteomteknologi til at studere multiproteinkomplekser i cellen. Proteinerne gør ikke arbejdet - som at bygge nye komponenter i cellen eller være katalysator for biokemiske reaktioner eller forberede cellen til at dele sig - alene. De har sædvanligvis følgeskab af adskillige andre proteiner. Såfremt vi kendte identiteten og konstruktionen af disse proteinkomplekser, ville vi være godt på vej til at kunne bestemme funktionen af hvert enkelt protein. Dette skyldes, at funktionen af proteinkomplekset er langt lettere at bestemme - og ofte allerede er kendt - end funktionen af et protein, hvor kun sekvensen kendes. Eksempelvis er „spliceosomet“ en cellefabrik, i hvilken den genetiske information bliver redigeret og behandlet i overensstemmelse med cellens løbende behov.

I samarbejde med Angus Lamond i Dundee - en tidligere kollega fra EMBL - satte vi os for at bestemme spliceosomets proteinkomponenter. For at anskueliggøre proteomics-teknologiens kapacitet fandt vi 19 nye proteiner i et enkelt forsøg, som ingen tidligere har haft kendskab til. For ganske nylig har Jens Andersen, der er forskningsadjunkt i gruppen, været i stand til at håndtere hele nucleolus, celleorganellen, der danner komponenter til ribosomerne, som syntetiserer proteiner.

Indtil nu har vi identificeret flere end 350 proteiner, og mere end en tredjedel af disse var komplet ukend-

Figur 1: Ph.D. student Hanno Steen (nu på Harvard Medical School) benytter et massespektrometer hos Center for Experimental Bioinformatik (CEBI).

Figur 2. Et eksempel på interaktionen i gærceller ved hjælp af proteomanalyse.

te før dette forsøg. Vi regner med at undersøge så mange cellulære komplekser, som vi kan.

Begrænsningen ligger nu i den rene oprensning af proteinkomplekset.

Vi håber at ende med at kortlægge mange af de cellulære komplekser og derved kunne etablere interaktionskort af proteinerne i cellen. Dette vil hjælpe os til at definere funktionen af generne og deres proteinprodukter. Det sker ved hjælp af princippet „guilt by association“, hvilket betyder, at når et nyt gen påvirker et protein, hvis funktion allerede er kendt, må det nye protein på en eller anden måde være associeret til denne funktion. Dette princip kan benyttes inden for medicin og farmaci. Hvis en kemisk substans i en pille ikke direkte kan binde sig til et mangelfuldt protein, så kan måske nogle af dets samspillere bedre angribes. Figur 2 viser et eksempel på interaktionen i gærceller ved hjælp af proteomanalyse.

De forskellige forskergrupper inden for proteomics ved Syddansk Universitet har forskellige mål. Eksempelvis fokuserer Ole N. Jensen på at kortlægge proteinmodifikationer. Dette er ændringer i proteiner, som ikke direkte er afspejlet i deres genetiske sekvens, men som de senere modificeres med. De vigtigste proteinmodifikationer, som involverer tilknytningen til en fosforgruppe, fungerer som en slags „on and off“-mekanisme. Hvis et sygdomsprotein altid er „on“, kan det ligne en bil med acceleratoren trykket i bund og kan forårsage den ukontrollerede celledeling, som er karakteristisk for cancer. Sådanne modifikationsstudier kan nu for første gang foretages direkte ved at benytte de nye proteometoder.

En anden Odense-forsker, Peter Højrup har udviklet nogle af de første computerprogrammer på området og hans Generelle program for Masseanalyse (GPMA) er fortsat et af standardredskaberne for proteomforskere.

De fleste proteomicsgrupper ved Syddansk Universitet har samarbejdet med mange andre grupper over hele verden. I disse samarbejder leverer Odense teknologien, og andre grupper tager sig af de

biologiske spørgsmål. Syddansk Universitet er således blevet en attraktiv samarbejdspartner. På samme måde har vi været i stand til via vores styrke i proteomicsteknologien at tiltrække nationale og internationale talenter og funding til Odense. Udfordringen i dag ligger i at holde sig på toppen, når det gælder proteomics nu, hvor disciplinen ikke bare er en niche, men en disciplin som hundredevis af grupper tilslutter sig. Sikke en forandring fra blot nogle få år siden, hvor spørgsmålet bestod i at få nogle gjort interesserede i det esoteriske område kaldet protein karakterisation ved massespektrometri!

Referencer:

- Roepstorff P, Nielsen PF, Klarskov K, Højrup P. Applications of plasma desorption mass spectrometry in peptide and protein chemistry. *Biomed Environm Mass Spectrom* 1988; 16: 9-18.
- Fenn JB, Mann M, Meng CK, Wong SF, Whitehouse CM. Electrospray Ionization for the Mass Spectrometry of Large Biomolecules. *Science* 1989; 246: 64-71.
- Wilm M, Shevchenko A, Houthaeve T, Breit S, Schweigerer L, Fotsis T, Mann M. Femtomole Sequencing of Proteins from Polyacrylamide Gels by Nano Electrospray Mass Spectrometry. *Nature* 1996; 379: 466-469.
- Andersen JS, Lyon CE, Fox AH, Leung AK, Lam YW, Steen H, Mann M, Lamond AI. Directed proteomic analysis of the human nucleolus. *Curr Biol* 2002; 12 (1): 1-11.
- Ho Y., Gruhler A, m.fl. Systematic identification of protein complexes in *Saccharomyces cerevisiae* by mass spectrometry. *Nature* 2002; 415 (6868): 180-3.

Regnskabsregulering

Af Hans Frimor, Institut for Regnskabsvæsen, Finansiering og Erhvervsjura

Hans Frimor født i 1964. Professor inden for fagområdet regnskab og revision ved Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura i Odense. Cand.merc. fra Odense Universitet i 1991 og Ph.D. samme sted i 1996. Har i flere perioder arbejdet i USA og senest været ansat på University of Florida i 2000/2001. Forsker primært på grænsefladerne mellem mikroøkonomi, finansiering og regnskabsvæsen med speciel interesse for situationer med asymmetrisk information og dermed sammenhængen mellem regnskabsinformation og kapitalmarkedets funktion.

Regnskabsinformation er en vigtig del af kommunikationen mellem en virksomhed og dens interessenter, og regnskabsregulering tjener til at definere det sprog, hvormed denne kommunikation finder sted. Ideelt giver regnskaber information om organisationens økonomiske forhold og anvendes derfor til

- ressourceallokering, det vil sige placering af kapital og dermed også prisfastsættelse af virksomheden,
- forvaltningsformål - for eksempel til ledelses aflønning,
- i myndighedernes regulering - for eksempel er de regnskabsmæssige omkostninger medbestemmende for prisen, som TDC (tidligere Tele Danmark) kan forlange for adgangen til deres kobberkabler.

Årsagen til, at regnskabsinformation anvendes til nævnte formål, er dels, at regnskaber indeholder information, som ikke er offentligt tilgængelig andetsteds, og dels, at regnskabsaflæggelsen er reguleret, hvilket gør revision lettere. Dette giver anledning til en interessant problemstilling. På den ene side er en 'forudsætning' for, at regnskaber kan kommunikere privat information vedrørende virksomhedens økonomiske stilling, at regnskabsreglerne tillader en vis frihed i rapporteringen.¹ På den anden side er det oplagt, at ifald adgangen til kapi-

tal, lederes aflønning og myndigheders indgriben afhænger af regnskabet, kan der - såfremt man har friheden dertil - være incitament til at manipulere dette.

Manipulation af præstationsmål er et anerkendt problem i både analytisk og empirisk regnskabsforskning, ligesom fænomenet også er kendt fra dagspressen, hvor blandt andre Enron, Hafnia og Nordisk Fjer nærmest er blevet synonyme med mangelfulde oplysninger og regnskabsmanipulation.

Manipulationen kan generelt antage to former: Reel manipulation af den tidsmæssige fordeling af indkomst- og eller udgiftsstrømme, eller regnskabsmæssig manipulation af samme. Den reelle manipulation kan ske i form af en intertemporal tilpasning af produktion, salg, vedligeholdelse eller arbejdsmæssig indsats, mens den regnskabsmæssige manipulation kan gennemføres via ændringer i afskrivningsgrundlag, hensættelser eller ændret værdiansættelse af varebeholdninger.²

Populært opfattes manipulation som værende skadelig for virksomhedens interessenter, og denne opfattelse har i forbindelse med konkrete sager givet sig udslag i en større detailregulering af virksomheders regnskabsaflæggelse.³ For eksempel var en konsekvens af Nordisk Fjer-sagen, at man i 1991

¹ Hvis rapportering af nettobetaling er eneste mulighed, kan regnskabet ikke afspejle ledelsens forventninger.

² Hvis en virksomhed eksempelvis ejer en byggegrund, som er opført i regnskabet til en lavere værdi end markedsværdien, og virksomheden sælger grunden, vil forskellen mellem salgsværdien og den bogførte værdi figurere i resultatopgørelsen som en gevinst. Hvis det var tilladt at ændre værdiansættelsen i regnskabet (opskrive) og lade værdiforøgelsen indgå som en del af resultatet, ville der ikke være grund til at sælge grunden, men da opskrivninger ikke må føres over resultatopgørelsen, er det nødvendigt at sælge for at påvirke resultatet.

³ Effekten af den reelle manipulation, hvor optimale beslutninger ændres, er indlysende - for eksempel kan et forceret salg af en byggegrund klart være inoptimal.

indførte regler for regnskabsaflæggelsen i forbindelse med skift af regnskabspraxis. I sin yderste konsekvens (og lidt naivt) kunne man forestille sig, at regnskabslovgivningen blev forsøgt indrettet således, at regnskabsmanipulation helt kunne forhindres. Der er imidlertid tre problemer med en sådan fremgangsmåde. For det første kan regnskabsaflæggeren i stedet for at manipulere regnskaberne direkte vælge at manipulere de underliggende økonomiske transaktioner og forhold. For det andet vil en strammere regulering begrænse muligheden for at kommunikere privat information i regnskabet. Og for det tredje er erfaringerne med en sådan type af regulering ikke specielt gode. I USA, hvor regnskabsreguleringen fylder ca. 6.000 sider, forekommer regnskabsmanipulation stadig, og overfladisk betraget synes problemerne ikke at være mindre end i Danmark, hvor regnskabsreguleringen har et langt mindre omfang.⁴ Regnskabslovgiverne står altså over for et ikke-trivielt problem: En strammere regulering gennemført for at forbedre blandt andet resourceallokeringen kan have det modsatte resultat - dels indirekte, fordi regnskaberne bliver mindre informative, og dels direkte, fordi manipulationen udføres indirekte (realøkonomisk) i stedet for direkte.

Ideen med denne temaartikel er ikke at se detaljeret på regnskabsregulering, men i stedet at give en kort oversigt over den forskning, som har regnskabsmanipulation som tema. Mere specifikt vil den empiriske og analytiske, men ikke den adfærdsmæs-

sige/eksperimentelle forskning på området blive behandlet.

Empirisk litteratur

Af de to former for manipulation er den direkte manipulation af regnskabsdata den letteste at opdage. Det vil eksempelvis stort set være umuligt at afgøre, om for eksempel en anskaffelse er blevet skubbet i tid med det formål at manipulere.

Selvom visse studier også opsamler den indirekte manipulation, er det derfor også den direkte regnskabsmanipulation, som den empiriske forskning primært har forsøgt at identificere. Der er generelt tre typer af empiriske studier inden for dette område;

- Fordelingsmæssige studier
- Generiske studier af periodiseringer (afskrivninger, hensættelser, ...)
- Sektorspecifikke modeller af periodiseringer

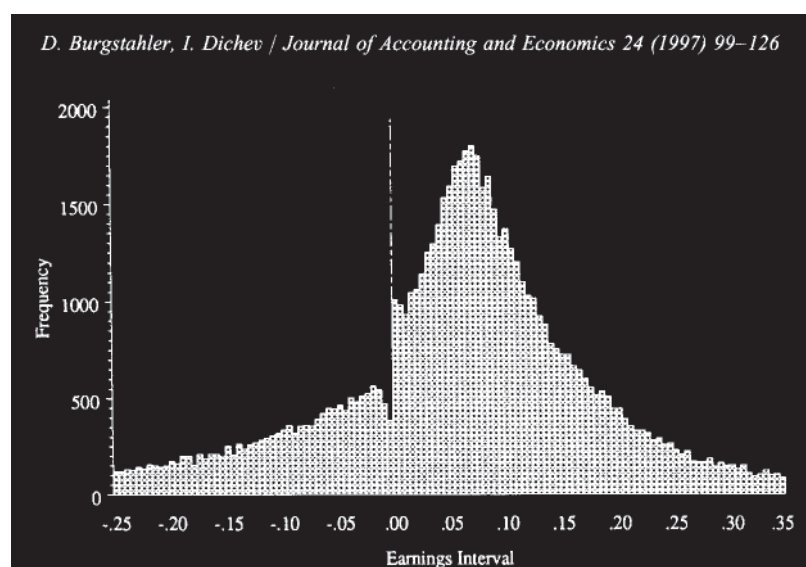
I de fordelingsmæssige studier betragtes årets resultat/overskud (divideret med markedsværdi primo) for et stort antal virksomheder. Indtegnes de normerede overskud i et histogram, og antages det, at der ikke manipuleres, skulle man formode, at histogrammet ville være glat - forstået således, at det forventede antal observationer i ét overskudsinterval vil udgøre gennemsnittet af observationerne i „nabointervallerne“.

Som det ses af figur 1, fandt Burgstahler og Dichev (1997), at antallet af normerede overskud, som ligger i intervallerne $[-0,005, 0)$ og $[0, 0,005)$, er henholdsvis for „småt“ og „stort“. Det ser altså ud, som om årets overskud manipuleres, ifald det - uden manipulation - ville ligge lige under 0. Den af Burgstahler og Dichev gennemførte analyse er, omend simpel, særdeles godt udtænkt, idet både den direkte og den indirekte manipulation opfanges.

Da regnskabet er indrettet således, at

$$\begin{aligned} \text{Årets driftsresultat} &= \\ &= \text{nettobetaling fra driften} \\ &+ \text{periodiseringer} \end{aligned}$$

har man i studierne af periodiseringer undersøgt, om anomale periodiseringer har tendens til at forekomme i år, hvor regnskabsaflægger for-

Figur 1: Kilde Burgstahler og Dichev (1997). Placeringen af nul på den horisontale akse er markeret af den lodrette brudte linie.

modes at have incitament til at manipulere. Et eksempel på et generisk studie af periodiseringer kan man finde i Jones (1991), hvori det studeres, om amerikanske virksomheder manipulerer deres regnskaber i forbindelse med „import relief investigations“. Ifølge „Trade Act of 1974“ kan de amerikanske myndigheder indføre importbegrænsende foranstaltninger i form af told og importkvotaer, hvis det vurderes, at en branche lider (skade) under udenlandsk import.⁵ Brancher, som føler sig truede, kan via deres handelsorganisation anmode International Trade Commission (ITC) om at undersøge, hvorvidt branchen skades af import. For at afgøre dette undersøger ITC blandt andet trends i såvel det absolutte niveau af branchens overskud som salg og varelagre. Resultatet af undersøgelsen sendes - sammen med ITCs anbefaling af mulige foranstaltninger - til præsidenten, som så beslutter, om og i givet fald hvilke indgreb der iværksættes.⁶ Analysen i Jones (1991) indikerer - måske ikke overraskende - at virksomhederne manipulerer deres regnskaber i forbindelse med ITCs undersøgelser. Ved på lignende vis at studere periodiseringer er regnskabsmanipulation „konstateret“ i forbindelse med

- Aflønning af ledere, Healy (1985) samt Gaver, Gaver og Austin (1995). Resultatløn får ledere til at manipulere.
- Forecasts, Kasznik (1999). Ledere manipulerer for at få årets resultat til at matche det forudsete resultat.
- Afskedigelser, DeFond og Park (1997). Ledere manipulerer for at undgå afskedigelse.
- Overtagelsesforsøg, Perry og Williams (1994) og DeAngelo (1988). Ledere manipulerer forud for overtagelsesforsøg, både management buyouts og proxy contests.
- Børsintroduktioner, Teoh, Wong og Rao (1998). Virksomhederne manipulerer forud for børsintroduktioner.

I de sektorspecifikke analyser ser man på en bestemt branche, hvor den direkte regnskabsmanipulation angiveligt er let at opdage. Beaver, Nelson og McNichols (2001) analyserer forsikringsindustrien, hvor en vigtig periodisering er hensættelser

til erstatningsforpligtelser. Som i Burgstahler og Dichev (1997) er „fordelingen“ af årsresultater diskontinueret omkring nul, men der er også indikationer på indkomstudjævning. Det vil sige, at selskaberne manipulerer resultaterne op i de år, hvor overskuddet er lavt, og ned i de år, hvor overskuddet er højt.

Ved nærmere eftertanke afføder forskningen, der forsøger at identificere regnskabsmanipulation, flere spørgsmål;

- Hvorfor er regnskabsmanipulation så let at identificere, som ovennævnte studier indikerer?
- Er det regnskabsmanipulation, hvis regnskabsmodtagerne kan observere manipulationen? (Hvis man som i Børsen den 4. marts 2002 kan læse, at TDC har manipuleret regnskabet ved at sælge ejendomme for 248 mio. kroner til medarbejderens pensionskasser, er det så manipulation?)
- Opnås formålet med regnskabsmanipulation, selv om modtagerne kan regne ud, hvad resultatet ville være uden manipulationen?
- Er regnskabsaflæggerne naive? (Hvis ledelsen i TDC virkelig ønskede at manipulere, hvorfor gjorde man det da ikke mere grundigt end, at en journalist på Børsen ikke alene kunne opdage, der var manipuleret, men også hvorledes og hvor meget?)
- Er regnskabsbrugerne naive?

Visse studier indikerer, at regnskabsbrugerne kan gennemskue den direkte regnskabsmanipulation, mens andre studier indikerer det modsatte. En indikation på det første giver Beaver og Engel (1996), hvor studier af bankers hensættelser til tab på debitorer (lån) viser, at investorerne reagerer negativt på ordinære, men positivt på ekstraordinære hensættelser. Modsat indikerer fald i aktiepriserne på firmaer, der af myndighederne undersøges for at have manipuleret, Dechow, Sloan og Sweeney (1996), det sidste.

Analytisk forskning

Det er umiddelbart indlysende, at manipulation af regnskabsinformation kun vil forekomme, hvis regn-

⁴ Naturligvis er forskellene imellem den danske og den amerikanske måde at regulere regnskabsaflæggelse på ikke udtryk for naivitet hos den ene eller anden part, men er affødt af forskellige traditioner.

⁵ Trade Act of 1974 er ikke eneste lov på området. Flere andre love giver mulighed for indførelse af importbegrænsende foranstaltninger.

⁶ Emnet er i marts 2002 igen blevet aktuelt, da USA - med det formål at beskytte egen stålindustri - indførte told på importeret stål.

skabsaflægger derved kan opnå en fordel. Hvis virksomhedens aktier kan opnå en højere pris, hvis myndighedens indgriben kan påvirkes, eller hvis ledelsen kan påvirke nuværende eller fremtidig aflønning. I forholdet mellem ejere og ledelse må man imidlertid tilsvarende acceptere, at ejerne, som regnskabet aflægges til, må kunne se en fordel i at indrette informations- og incitamentsystemet på en sådan måde, at ledelsen vil manipulere.

Den analytiske forskning har for en stor dels vedkommende fokuseret på, hvorledes manipulation af regnskabsdata kan opstå som et endogent fænomen.⁷

Når to parter ønsker at indgå i et samarbejde, arrangeres dette ofte via en kontrakt. Hvis man forestiller sig, at en af parterne på et tidspunkt opnår privat information vedrørende et for kontrakten betydende forhold, så kan kontrakten skrives på en sådan måde, at den informerede part vil være villig til at delagtiggøre medkontrahenten i informationen. Christensen (1981) indeholder et eksempel herpå. Dette princip kaldes afsløringsprincippet og bygger på to (tre) antagelser. For det første skal kommunikationen være ubegrænset, og for det andet skal kontraktens parter kunne forpligte sig til ikke efterfølgende at bruge informationen imod hinanden. Endelig forudsætter sandfærdig kommunikation, at der anvendes optimale kontrakter. Såfremt en af parterne får adgang til privat information, og denne ønskes anvendt i kontraheringen, må kontrakten udformes, så der er incitament til at kommunikere sandfærdigt. At give sådanne incitamenter indebærer omkostninger, som kunne undgås, hvis informationen ikke kunne manipuleres. Hvis regnskabsregulering letter revision, kan regulering tjene til at vanskeliggøre manipulation og kan således være fordelagtig. En sådan konklusion bygger imidlertid på en antagelse om, at regnskabsmæssig manipulation er eneste mulighed. Hvis reel indkomstmanipulation også er mulig, kan regnskabsmanipulation eventuelt tjene samme formål som en zinkanode på et skib. Det er måske bedre, at regnskabet manipuleres, end at de underliggende økonomiske transaktioner bliver det.

Problemet med at vise indkomstmanipulation og

specielt intertemporal indkomstudjævning som et endogent fænomen er, at afsløringsprincippet som regel gælder. Hvis årets resultat, x , er privat information, og ledelsen kan manipulere rapporten, \hat{x} , desangående under følgende begrænsning

$$\hat{x} \leq x + \tilde{\epsilon}$$

hvor $\tilde{\epsilon}$ er en ikke negativ stokastisk variabel, som ligeledes er privat information, så kan man skrive kontrakten, så \hat{x} nok manipuleres, men så ledelsen er villig til at afsløre det korrekte resultat for eksempel i en note, Verrechia (1986).⁸ Hvis man ønsker at finde en forklaring på manipulation, må man derfor fokusere på situationer, hvor afsløringsprincippet ikke holder. Der er tre sådanne situationer:

- hvis der anvendes inoptimale kontrakter,
- hvis kommunikationen er begrænset,
- hvis parterne ikke kan forpligtige sig til en begrænset anvendelse af informationen.

Hvis man udformer kontrakten, så ledelsen får en bonus, ifald årets resultat kommer over et vist niveau, er det klart, at ledelsen vil forsøge at komme over hurdlen i dårlige år og vil spare op i gode år. Dye (1988) og Healy (1985) indeholder eksempler på anvendelsen af inoptimale kontrakter, der giver anledning til en sådan indkomstudjævning. At begrunde indkomstmanipulation med inoptimale kontrakter er ikke specielt tilfredsstillende, hvorfor man da også har forsøgt at finde andre forklaringer.⁹

En anden forklaring kan findes i begrænset kommunikation. Hvis man i førstnævnte eksempel kun kan rapportere \hat{x} , men ikke $\tilde{\epsilon}$, så vil der være indkomstmanipulation ($\hat{x} \leq x + \tilde{\epsilon}$). Demski (1998) og Dutta og Gigler (2002) er eksempler på modeller med sådanne antagelser. Det demonstreres imidlertid i begge papirer, at regnskabsmanipulation under visse omstændigheder kan være optimal, og derfor ikke bør forhindres.

Da regnskabsproget ikke kan siges at være begrænset, i det mindste ikke hvis noterne, årsberetningen og pengestrømsanalysen tages med i betragtning, er antagelsen om begrænset kommunikation problematisk. Der er således kun én tilbageværende

⁷ Med endogent menes, at det er rationelt for ejerne at acceptere ledelsens manipulation.

⁸ I den analytiske forskning betragtes dette som sandfærdig kommunikation og ikke som manipulation.

⁹ Antagelserne om kontraktens form, eller hvilke informationsvariable kontrakten kan afhænge af, er oftest eksogent givet, hvilket er klart utilfredsstillende.

situation, hvori afsløringsprincippet ikke gælder. Hvis parterne ikke kan forpligte sig til den fremtidige anvendelse af information, kan der dels være incitament til at tilbageholde denne, men også til at designe systemet, så det bliver lettere at manipulere. I Arya, Glover og Sunder (1998) beskrives en model med to perioder, hvor ledelsen udsender en rapport efter hver periode. Det antages, at ifald første periodes resultat er (uoplyst) dårligt, har ejerne (intet) incitament til at udskifte ledelsen, og det antages endvidere, at ejerne ikke på forhånd kan forpligte sig til at undlade dette. Hvis risikoen for afskedigelse betyder, at lønnen, som ledelsen forlanger, bliver væsentligt større, kan man forestille sig, at ejerne vil tillade ledelsen at manipulere rapporten, så det rapporterede førsteperiode-resultat bliver uinformativt, og ledelsen dermed ikke bliver afskediget. Modellen har dog den svaghed, at ejerne effektivt kan fjerne egne incitamenter til at udskifte ledelsen ved at love en tilstrækkelig stor sum penge i tilfælde af en fyring. Ejerne kan altså opnå det samme ved at love ledelsen et „gyldent håndtryk“ som ved at tillade manipulation. I Demski og Frimor (1999) og Christensen, Demski og Frimor (2002) udnyttes det faktum, at kontrakter kun binder, hvis mindst én af kontraktens parter ønsker at fastholde kontraktens indhold. Således kan aktionærerne måske nok forpligte sig til ikke at straffe ledelsen for visse signaler, men ejerkredsen kan ikke forpligte sig til ikke at belønne ledelsen eller på anden vis ændre kontrakten, hvis ledelsen accepterer dette. Muligheden for at ændre kontrakten operationaliseres ved at lade aktionærerne og ledelsen genforhandle kontrakten, som løber over to perioder, baseret på en regnskabsmeddelelse. I Demski og Frimor (1999) demonstreres det, at regnskabsmanipulation om muligt bør forhindres, men at der, ifald dette ikke er muligt, bør tilskyndes til regnskabsmanipulation. I modsætning hertil demonstreres det i Christensen, Demski og Frimor (2002), at regnskabsmanipulation skal tillades og ikke forhindres. Årsagen til, at manipulation kan være ønskelig, er, at ejernes incitament til at ændre kontrakten reduceres, når ledelsen får mulighed for at udnytte ændringer til egen fordel via manipulation.

Konklusion

Den empiriske forskning giver kraftige indici på, at regnskaber manipuleres, men hverken den empiriske eller den analytiske forskning giver imidlertid præcise svar på

- hvilke poster i regnskabet virksomheder anvender

til at manipulere,

- hvor ofte og hvor meget der manipuleres,
- hvor alvorlige konsekvenserne er af manipulationen.

For så vidt regnskabslovgiverne i det hele taget orienterer sig om forskningen på området, giver dette anledning til ikke ubetydelige problemer. Hvordan skal man regulere, hvis man ikke ved, hvilke detailregler der skal fokuseres på, og har manipulationen og konsekvenserne heraf et omfang, der retfærdiggør en strammere regulering med de negative konsekvenser, en sådan måtte have?¹⁰

Lettere bliver det ikke, når den analytiske forskning afhængigt af antagelserne kan demonstrere, at

- regnskabsmanipulation om muligt bør forhindres,
- regnskabsmanipulation er at foretrække, hvis den ikke kan forhindres,
- regnskabsmanipulation er ønskelig og skal ikke forhindres.

Den optimale regulering afhænger således af, hvilke antagelser (modeller) man anser for mest realistiske. Nogen forenende teori, hvorunder den optimale regulering kan udledes, findes ikke. Manglen på en sådan teori er uproblematisk for forskerne, da modelleringen af kontraktlige forhold nødvendigvis er situationsspecifik. For lovgiverne derimod er fraværet af en forenende teori mere alvorlig, idet disse via lovgivningen forsøger at gennemføre en universel regulering, hvor den optimale nødvendigvis er situationsspecifik.

Måske lidt skuffende har forskningen ingen konkrete anbefalinger at give lovgiverne ud over den universelt gyldige, at der er grund til at tage sig endog særdeles grundigt i agt, skulle man møde en, som altid synes at have svar på rede hånd.

Referencer

- Arya, A., J. Glover og S. Sunder. „Earnings Management And The Revelation Principle.“ *Review of Accounting Studies*, 1998.
- Beaver, W.H. og E. Engel. „Discretionary Behavior with Respect to Allowances for Loan Losses and the Behavior of Security Prices.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1996.
- Beaver, W.H., M.F. McNichols og K.K. Nelson. „Management of the Loss Reserve Accrual and the Distribution of Earnings in the Property-Casualty Insurance Industry.“ Working paper, Stanford University, 2001.
- Burgstahler, D. og I. Dichev. „Earnings Management to Avoid Earnings Decreases and Losses.“ *Journal of*

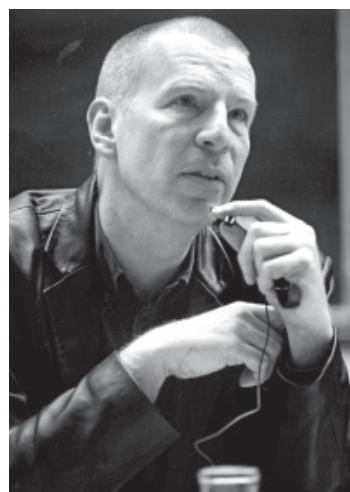
¹⁰ Når man ikke ved, hvilke poster der fortrinsvis manipuleres, er det vanskeligt at fokusere på disse.

- Accounting and Economics*, 1997.
- Christensen, J.A. „Communication in Agencies.“ *Bell Journal of Economics*, 1981.
- Christensen, P.O., J. Demski og H. Frimor. „Accounting Policies in Agencies with Moral Hazard and Renegotiation.“ Working paper, 2002. Forthcoming in *Journal of Accounting Research*.
- DeAngelo, L.E. „Managerial Competition, Information Costs, and Corporate Governance: The use of Accounting Performance Measures in Proxy Contests.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1988.
- Dechow, P., R.G. Sloan og A.P. Sweeney. „Causes and Consequences of Earnings Manipulation: An Analysis of Firms Subject to Enforcement Actions by the SEC.“ *Contemporary Accounting Research*, 1996.
- DeFond, M.L. og C.W. Park. „Smoothing Income in Anticipation of Future Earnings.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1997.
- Demski, J.S. „Performance Measure Manipulation.“ *Contemporary Accounting Research*, 1998.
- Demski, J. og H. Frimor. „Performance Measure Garbling Under Renegotiation in Multi-Period Agencies Agencies.“ *Journal of Accounting Research*, 1999.
- Dutta, S. og F. Gigler. „The Effects of Earnings Forecasts on Earnings Management.“ Working paper, 2002. Forthcoming in *Journal of Accounting Research*.
- Dye, R. „Earnings Management in an Overlapping Generations Model.“ *Journal of Accounting Research*, 1988.
- Gaver, J., K. Gaver og J. Austin. „Additional Evidence on Bonus Plans and Income Management.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1995.
- Healy, P. „The Effect of Bonus Schemes on Accounting Decisions.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1985.
- Jones, J.J. „Earnings Management During Import Relief Investigations.“ *Journal of Accounting Research*, 1991.
- Kasznik, R. „On the Association between Voluntary Disclosure and Earnings Management.“ *Journal of Accounting Research*, 1999.
- Perry, S. og T. Williams. „Earnings management preceding management buyout offers.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1994.
- Teoh, S.H., T.J. Wong og G. Rao. „Are accruals during initial public offerings opportunistic?“ *Review of Accounting Studies*, 1998.
- Verrechia, R. „Managerial Discretion in the Choice Among Financial Reporting Alternatives.“ *Journal of Accounting and Economics*, 1986.

Den evige krig: USA efter den 11. september

Af lektor Carl Pedersen, Center for Amerikanske Studier

Uddannet ved Franklin & Marshall College, USA. Cand. mag. i russisk og engelsk ved Københavns Universitet. Ph.D. i engelsk, Københavns Universitet 1985. Lektorvikar, Roskilde Universitetscenter 1987-1993, lektor 1993-95. Lektor ved Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet 1995-. Gæsteprofessor ved University of Wyoming (1991) og University of Iowa (1992). Forsker ved Schomburg Center for Research in Black Culture, New York City (1993) og ved The Du Bois Institute for African-American Research, Harvard University (1996). Forfatter (med Fran Hopenwasser) til radioserien 'Voices from the African American Experience' (Danmarks Radio 1998). Medlem af bestyrelsen for The Collegium for African American Research in Europe og for Fulbright Kommissionen i Danmark. Medredaktør (med David Nye) af tidsskriftet American Studies in Scandinavia.

En rapport lavet for Den Amerikanske Kommission for den Nationale Sikkerhed, som udkom i september 1999, skrev forhenværende senatorer Gary Hart og Warren Rudman, at nye trusler mod USA i tiden efter den kolde krigs afslutning gjorde det sandsynligt, at mange „amerikanere vil komme til at dø på amerikansk jord.”

Deres rapport blev stort set ignoreret af den daværende Clinton-regering og igen i 2001, da George W. Bush indtog præsidentposten. Efter de tragiske begivenheder den 11. september 2001 var der mange kommentatorer, der med bagklogskab beklagede, at den amerikanske regering ikke havde været mere lydhør over for Harts og Rudmans rapport.

Lige så sårbar som den amerikanske befolkning følte sig efter den 11. september 2001, lige så selvtillfreds følte den sig op gennem 1990'erne. 1991 begyndte med USAs sejr i Golfkrigen mod Saddam Hussein. George Ws far kunne sole sig i tårnhøje meningsmålinger og fik trang til at erklære, at Golfkrigen ikke blot havde drevet Iraks enehersker Saddam Hussein ud af Kuwait - den havde endelig gjort det af med Vietnamsyndromet på hjemmefronten, det vil sige en manglende vilje til at anvende militærmagt efter nederlaget i Vietnam i 1975. 1991 endte med, at en langt ældre fjende af USA, Sovjetunionen, gik i opløsning. Koldkrigen var definitivt forbi.

Forholdet mellem USA og verden i 1990'erne var imidlertid kendetegnet ved et paradoks, som til dels udsprang af begivenhederne i 1991 - USA var nu verdens eneste supermagt, men landets ledere udviste en tilbageholdenhed med at engagere amerikanske tropper i konfliktramte områder i Europa, Afrika, og Mellemøsten.

USA har altid haft et tvetydigt forhold til omverdenen. USAs første præsident, George Washington, advarede sit land mod faren ved at være permanent indblandet i europæiske anliggender, for, som han udtrykte det i sin afskedstale i 1796, USA skulle nødtigt i fremtiden „sammenfiltre vor fred og velstand“ med europæisk „ambition, kappestrid, interesser eller lune.“ Bush-regeringens tilsyneladende enegang både før og efter den 11. september fører således en linie videre, som grunder i en opfattelse af USA som et enestående land med en mission om at sprede ideer om frihed og demokrati (og kapitalisme) over hele verden, men som samtidig frygter at blive smittet af andre landes ideologier og konflikter. Denne tvetydighed har dybe rødder i den amerikanske selvforståelse. De første puritanske bosættelser i det nordøstlige USA i det 17. århundrede var således optaget af at skabe et harmonisk fællesskab i modsætning til Europas klassesdelte samfund, men var besat af tanken om, at det nye samfund kunne ødelægges af udefra kommende kræfter.

USAs internationalisme indeholder to tendenser (som ikke altid er i modstrid med hinanden): Et samarbejde mellem staten og erhvervsinteresser for at fremme eksporten af amerikanske varer og et engagement i verden for at sprede demokratiske værdier. Ligeledes omfatter den amerikanske nationalisme (som nogle kalder unilateralisme) også to tendenser: Et ønske om at værne demokratiet inden for USAs grænser og en trang til at fremhæve den nationale sikkerhed frem for alt i udenrigspolitikken.

På trods af de skyhøje meningsmålinger lige efter Golfkrigen (eller måske på grund af dem, idet sejren

fik Bush til stort set at ignorere indenrigspolitikken) tabte George H.W. Bush præsidentvalget i 1992 til en forholdsvis ukendt guvernør fra Arkansas med ringe udenrigspolitisk erfaring. I de 8 år, Bill Clinton var i Det Hvide Hus, stod USA over for en række udenrigspolitiske udfordringer: Bosnien, Haiti, Somalia, Rwanda og Kosovo. USA vægrede sig (især efter opfordring fra daværende stabschef Colin Powell) ved at engagere sig i Bosnien i 1993, men indsatte tropper i Haiti i 1994 for at sikre overgangen til et demokratisk styre.

I Somalia kom USAs udenrigspolitik imidlertid til kort, da det, som begyndte som en humanitær mission for at sikre mad til befolkningen og stække klanernes magt, endte med tab af 18 soldater i oktober 1993 (amerikanernes engagement i Somalia bliver fremstillet i Ridley Scott-filmen *Black Hawk Down* fra 2002). Vietnamsyndromet var tilsyneladende ikke udraderet fra amerikanernes bevidsthed, og Clinton trak straks tropperne ud af landet. Men mod slutningen af sin præsidentperiode indvilgede Clinton i at begynde et luftangreb mod Kosovo i 1999 for at beskytte albanerne mod serberne. I denne såkaldt virtuelle krig gik der ingen amerikanske liv tabt. Kosovo blev et symbol på en ny amerikansk krigsførelse, der skulle tjene amerikanske interesser fra luften.

Udenrigspolitik optog ikke synderlig mange amerikanere i 1990'erne. En tilsyneladende selvtilfredshed bredte sig hos den amerikanske befolkning. USA stod nu som verdens eneste supermagt, men vendte i 1990'erne blikket indad. Medierne (især tv) gennemførte drastiske nedskæringer i deres udenrigspolitiske dækning. De gamle tv-kanaler CBS, NBC og ABC lukkede nogle af deres kontorer i udlandet. Tom Brokaw, nyhedschef på NBC, forestod nedskæringerne i udlandsredaktionen i 1990'erne, alt imens han udgav bøger om amerikanske soldaters heltegerninger under Anden Verdenskrig. Den konservative republikaner Jesse Helms, senator fra South Carolina, rasede mod FN, som han betragtede som en organisation, som havde til hensigt at opbygge en verdensorden, der ville betyde en underminering af USAs magt. O.J. Simpson-mord-sagen i 1994-95 og rigsretssagen mod præsident Clinton i 1998-1999, som begge fik massiv dækning fra de nye kabel-tv-kanaler, var med til at befæste amerikanernes mangel på interesse i udenrigspolitiske spørgsmål.

Den amerikanske højesteret udpegede George W. Bush som USAs præsident i december 2000 (alt tyder nemlig på, at Bush tabte valget i Florida til den

demokratiske kandidat Al Gore) i et valg, hvor kun lidt over halvdelen af de stemmeberetigede havde deltaget. Bush synes at være indbegrebet af en provinsiel amerikaner - hans udenlandske rejser kunne tælles på én hånd, og udenrigspolitikken havde spillet en mildt sagt beskeden rolle i valgkampen. I foråret 2001 kom Bush med en række initiativer, som synes at pege imod en strengt unilateral udenrigspolitik, som havde til hensigt at tjene USAs snævre nationale sikkerhedsinteresser. Især tanken om opbygningen af et missilskjold vakte bekymring verden over.

Så kom den 11. september. Denne dag blev det amerikanske fastland angrebet af fremmede magter for første gang, siden briterne satte ild på Washington i 1812. Flere mennesker mistede livet som følge af terrorangrebet den 11. september (det officielle tal er nu 3.064) end i samtlige militære aktioner tilsammen siden slutningen af Vietnamkrigen i 1975. Datoen den 11. september er nu fæstnet i amerikanernes kollektive bevidsthed som et vendepunkt. Den 10. september fremstår nu som uskyldens tid, hvor medierne havde den luksus at kunne kredse om sager som kongresmedlem Gary Condit's forhold til en kvindelig praktikant, og hvorvidt spejderne kunne ekskludere homoseksuelle medlemmer. For ligesom at lindre på frygten og usikkerheden og for at udvise standhaftighed og beslutsomhed begyndte mange amerikanere umiddelbart efter den 11. september bogstaveligt talt at vifte med flaget - uden for deres huse og på deres biler. Efterspørgslen kom bag på flagproducenterne. Så stor var den, at mange af de flag, der smykkede det amerikanske landskab, var fremstillet i Kina.

George W. Bush, hvis udenrigspolitiske erfaring var lig nul, og som fik foræret præsidentposten under yderst tvivlsomme omstændigheder efter valget i 2000, blev med ét forvandlet fra snæversynet sydstatsguvernør til international statsmand. I de knapt 9 måneder, han havde været præsident før den 11. september, var Bush tyet til sin fars gamle venner: Vicepræsident Dick Cheney, forsvarsminister Donald Rumsfeld og national sikkerhedsrådgiver Condoleezza Rice. Sammen førte de en unilateral udenrigspolitik, som konservative republikanere mente var verdens eneste supermagt værdig.

Den bølge af sympati, som skyllede over den nu sårbare nation efter den 11. september fra nær og fjern, skubbede tilsyneladende USA hen imod en stiltiende multilateralisme i opbygningen af en koalition mod verdenssamfundets nye fælles fjende - den internationale terrorisme. Bush valgte at frem-

stille krigen mod terrorisme i dommedagsagtige vendinger som kampen mellem det gode og det onde, som hans forgænger Ronald Reagan havde gjort det mod den kolde krigs ærkefjende Sovjetunionen i 1983 ved at betegne det som „det onde imperium.“ Som en politiker med hang til uovervejede udtalelser kom Bush i dagene efter angrebet til at tale om nødvendigheden af et korstog. Hans vagtsomme rådgivere anede straks, at det var en noget uheldig formulering at anvende i denne sammenhæng.

Sådan klar snak kunne enhver amerikaner forstå. Unilateralismen forsvandt ikke efter den 11. september, men blev dog noget modificeret. USA betalte langt om længe sin gæld til FN. Udenrigsminister Colin Powell blev ført frem som Bush-regeringens menneskelige og multilaterale ansigt (en ganske ny rolle: Tidsskriftet Time havde ham på forsiden den 10. september under overskriften „Hvor er Colin Powell?“). Men både retorisk og i handling var det imidlertid klart, at det var USA, der stillede betingelserne for andre landes deltagelse i krigen mod terrorisme. „Den, der ikke er med os, er imod os“, har Bush gentagne gange udtalt. Treenigheden Cheney, Rumsfeld og Rice satte stadig dagsordenen. En gruppe NATO-officerer var da mildest talt også forførende, da de ankom til et Commando Center i Florida og blev nægtet adgang til den afdeling, hvor krigen mod Afghanistan var i gang med at blive planlagt.

Der var andre klare indici for, at USAs nyvundne multilateralisme mere var en skinmanøvre end et reelt skift i USAs udenrigspolitik. I december ophævede USA ensidigt ABM-traktaten med Rusland. Ligesom i Golfkrigen med Irak var det USA, som gennemførte hovedparten af den militære aktion fra luften, der begyndte den 7. oktober mod Talibanstyret og Al-Qaida-medlemmer i Afghanistan. Resultaterne af denne aktion har været blandede. Det forhådede fundamentalistiske Taliban-styre blev væltet hurtigere end ventet, og en del af Al Qaida blev destrueret. Men et halvt år efter den 11. september var Osama bin Laden, som Bush med et udtryk fra det vilde vesten havde udtalt skulle fanges „død eller levende“, stadig på fri fod. Det samme var tilfældet med Taliban-styrets leder Mullah Omar.

USAs militære ledelse indså, at angrebet mod Tora Bora i december, hvor strategien gik ud på at bruge afghanske soldater og amerikanske kommandosoldater, slog fejl - blandt andet fordi de afghanske styrker modtog bestikkelse fra Taliban-soldater mod at lade dem slippe over grænsen til Pakistan.

Den amerikanske militærledelse besluttede at anvende regulære landtropper og nye thermobaric-bomber, som fjerner ilten fra de afghanske huler og kvæler dem, der gemmer sig der.

Den nye strategi havde også til hensigt at vise omverdenen, at USA, som lige siden Vietnamkrigen og siden den mislykkede aktion mod klanerne i Somalia i 1993 havde værget sig mod storstilede militære aktioner, ikke står tilbage for at bruge landtropper og nu ikke kun vil føre krig fra luften. Faren ved denne nye taktik blev tydelig den 4. marts 2002 i Gardez i det østlige Afghanistan, hvor 8 amerikanske soldater mistede livet, og ca. 40 blev såret i voldsomme kampe med Taliban-kæmpere fra de arabiske lande Uzbekistan og Tjetjenien, som i modsætning til deres afghanske kammerater ikke har andre steder at tage hen. Amerikanerne mistede flere soldater den 4. marts end under hele aktionen mod Afghanistan siden den 7. oktober. Selvom det amerikanske forsvarministerium igen havde advaret, at krigen kunne koste amerikanske liv, frygtede USAs politiske og militære ledelse, at for mange „body bags“ kan indvirke på den støtte, som Bush-regeringen for øjeblikket nød blandt det amerikanske folk.

Høgene i Bush-regeringen (især inden for forsvarsministeriet) var nemlig klar over, at Bush havde brug for en bred opbakning fra den amerikanske befolkning, hvis han skulle udvide den permanente krig mod terrorisme, sådan som Bush fremstillede det i sin tale i januar om unionens tilstand. Her lancerede han endnu et begreb (dog i nær slægtskab med „det gode mod det onde“) - nemlig „ondskabens akse“, som omfattede 3 lande: De forhenværende ærkefjender Irak og Iran og den fjernøstlige staliniststat Nordkorea. I sandhed en noget besynderlig akse. Pudsigt nok kom Yemen, Sudan og Somalia ikke med i dette eksklusive selskab, selvom de også klart indgår i USAs fremtidige planer om bekæmpelsen af den globale terrorisme. Og fordi USA simpelthen ikke kunne fremskaffe beviser nok for, at Irak og Nordkorea aktivt støttede den globale terrorisme, blev begrundelsen for et muligt amerikansk angreb mod disse lande retfærdiggjort med det gamle slogan „fremstilling af masseødelæggelsesvåben.“

Dette nye initiativ fra USA førte til splid mellem USA og EU. Chris Patten, EUs kommissær for udenrigspolitik, som ingen kan beskyldes for at være fjendtligt indstillet mod USA, udtalte, at man kun kan takle globaliseringens mørke sider ved multilateralt engagement. Frankrigs udenrigsminister Hu-

bert Vadrine erklærede ligeledes, at USAs fristelse til at handle unilateralt i det lange løb kan være skadelig for det internationale samarbejde. Ikke just de vendinger, man forventer fra trofaste (og underordnede) alliancepartnere. Uenigheden mellem USA og Europa grundede til dels i anderledes erfaringer med terrorisme. USAs pludselige sårbarhed stod i skærende kontrast til et Europa, som har oplevet terrorisme de seneste 30 år. Desuden fremførte europæiske politikere nødvendigheden af „linkage“ - det vil sige af at indse sammenhængen mellem terrorisme og andre politiske og sociale problemer i den tredje verden. I marts lovede Bush en beskeden stigning i ulandsbistanden, men USA stod stadig på sidstepladsen blandt de industrialiserede lande med hensyn til ulandsbistanden.

Bush, som fik en halv million færre stemmer end sin modstander Al Gore ved valget i 2000, soledede sig i en opbakning uden fortilfælde (ifølge Gallup nød Bush over 80% støtte fra befolkningen i over fem måneder - længere end nogen anden præsident) fra en amerikansk befolkning, der ifølge samfundsforskeren Robert Putnam har udvist et større samfundssind og tillid til staten end før den 11. september. Bush forsøgte bevidst at slå politisk mønt af denne opbakning ved blandt andet at få vedtaget en antiterror-lovpakke i oktober, som giver justitsministeren bemyndigelse til at tilbageholde mistænkte terrorister i op til et år uden rettergang. Borgerretsgrupper frygtede, at lovpakken vil kunne bruges til at brændemærke bestemte etniske grupper. Bush gik endnu videre ved i november 2001 at foreslå, at mistænkte terrorister kunne retsforfølges ved militære domstole, der kunne føre sager uden for offentlighedens søgelys. Bush fik desuden også støtte fra medierne. Hvis Golfkrigen blev CNNs krig, har den permanente krig mod terrorisme været en velsignelse for den konservative tv-kanal Fox. Belejligt nok var Fox' nyhedschef Roger Ailes en af Bushs fars nærmeste rådgivere. Og netværkets stjernereporter, den kontroversielle Geraldo Rivera, udtalte før sin afrejse til Afghanistan, at „jeg føler mig mere patriotisk end nogen sinde før. Parat til retfærdighed - eller måske bare hævn.“ Ikke lige opskriften for objektiv reportage.

At Bush klart ønskede at føre en unilateral politik også på hjemmefronten, kom klarest til udtryk i foråret 2002, da Tom Daschle, den demokratiske senatsleder, spurgte regeringen om dens fremtidige politik mod Afghanistan, og om regeringens politik hidtil havde været effektiv nok. Han blev straks rettet af kongresmedlem Tom Davis fra Virginia,

som nærmest beskyldte Daschle for landsforræderi ved at sige, at Daschles udtalelser kun kunne tjene til at hjælpe USAs fjender ved at lade dem udnytte politiske uenigheder i USA. Trent Lott, republikanernes leder i Senatet, viste sin foragt for demokraterne ved at udbryde: „Hvor vover senator Daschle at sætte spørgsmålstegn ved Præsidentens politik i krigstid?“

I Den amerikanske magts paradoks (The Paradox of American Power) skelner Joseph Nye fra Harvard University mellem USAs „bløde magt“ (USAs åbenhed og velstand som tiltrækningskraft) og „hårde magt“ (USAs militære og økonomisk overlegenhed). Nye advarer om, at „overlegenhed langtfra er almagt“ og opfordrer USA til at indgå i et tættere samarbejde med andre nationer og internationale organisationer. Mod slutningen af bogen Nådigt forsyn (Special Providence) stiller Walter Russell Mead, som arbejder ved USAs Råd for Udenrigspolitik, et yderst relevant spørgsmål om USAs fremtidige politik: „Hvad er meningen med (USAs) „imperium“ - at gøre os rige, eller at gøre os sikre, eller at bygge en bedre verden?“ Splittelsen mellem Europa og USA kan måske opsummeres ved at sige, at mens USA tror det sidste, er europæerne (og andre potentielle allierede for den sags skyld) mere tilbøjelige til at tro, at det er USAs sikkerhed, der, som så mange gange før, ligger amerikanerne mest på sinde i det 21. århundrede. Der er i skrivende stund intet tegn på, at Bush-regeringen har i sinde at opgive sin permanente krig mod multilateralisme - endsige mod terrorisme.

Kapitel 8

Nekrolog

Jørgen Møller

Lektor, civilingeniør Jørgen Møller døde den 3. oktober efter længere tids sygdom. Jørgen Møller blev cand.polyt med kemi i 1960, og under sin militærtjeneste kom han i Forsvarets Forskningsstjeneste, hvor han kom til at arbejde med massespektrometrisk bestemmelse af ^{18}O i vandprøver på Københavns Universitets Fysiske Institut på Juliane Maries vej. Her forsøgte Willy Dansgaard at korrellere ^{18}O indholdet i havene og i isprøver med klimatiske ændringer. Da Willy Dansgaard flyttede til det nyoprettede Fysisk Laboratorium 2 på H. C. Ørsted Institutet, flyttede Jørgen Møller med og blev tilknyttet professor Willy Dansgaards forskningsgruppe. Senere blev han ansat som lektor ved instituttet. Han må på mange måder betragtes som en af den kemiske massespektrometris pionerer i Danmark. Da Møller begyndte at lave massespektrometri for kemikerne på H.C. Ørsted Institutet, var massespektrometrien kun noget, danske kemikere kendte fra litteraturen. Møllers ekspertise på massespektrometriens område gjorde, at da man i slutningen af tresserne besluttede at anskaffe et større massespektrometer MS9 specielt til kemisk brug, var det naturligt, at instrumentet blev placeret på Fysisk Laboratorium 2. For der var Møller.

1. august 1974 blev Jørgen Møller ansat ved Kemisk Institut ved Odense Universitet, hvor han var lektor, til han blev pensioneret i sommeren 2000. Hans meget store viden på massespektrometriens område bragte han med sig til Odense, hvor han blev centrum i opbygningen af massespektrometrien ved Kemisk Institut. Han var på den måde medvirkende til, at Odense har fået den centrale placering i dansk og international massespektrometri, som det er tilfældet i dag.

Foruden Kemisk Instituts ansatte har den danske kemiske industri i meget høj grad haft gavn af Møllers store viden og hjælpsomhed, den sidste virkede sommetider helt utrolig. Jeg tror ikke, nogen har oplevet at komme til Møller med et problem, hvor han ikke straks lagde det, han var i gang med, til side for at høre om problemet og diskutere det, og det blev ikke ved diskussionen, han investerede også sin tid i at løse problemet. Det afspejler sig også i litteraturen, hvor Møller er at finde blandt forfatterne til en lang række publikationer. Han var en meget omhyggelig og pertentlig forsker, der ikke lod sig spise af med letkøbte slutninger og teoretiseringer. Han vendte hver en sten, inden han gav sin endelige konklusion fra sig.

Den samme hjælpsomhed, som kendetegnede ham over for kolleger, viste han også over for de studerende. Han var en skattet underviser, der ikke betragtede undervisningen som noget surt og påtvunget, og han gjorde sig store anstrengelser for at finde en pædagogisk forklaring. På samme måde gav han sig altid tid til at forklare TAP'er, der skulle hjælpe ham med et eller andet, hvad problemet var.

Møller var en kollega, der vil blive husket og savnet såvel på Kemisk Institut som uden for universitetet.

Carl Th. Pedersen

Kjeld Melvad

Det er med stor sorg, at vi den 11. oktober modtog meddelelsen om, at vor afholdte kollega, Kjeld Melvad, er død. Kjeld Melvad var cand.mag. i tysk og russisk med en efterfølgende handelsfaglærereksamen i tysk. Kjeld Melvad blev i 1996 ansat som undervisningsassistent ved det tidligere Handelshøjskole Syd. Han har efterfølgende været ansat som amanuensis og siden ekstern lektor og underviste frem til sin død på især de grænseoverskridende studier i Sønderborg og Flensborg. Ud over sin undervisning for Handelshøjskole Syd og senere Syddansk Universitet var Kjeld Melvad aktiv i det tyske erhvervsliv og dybt engageret i politik i Flensborg, hvor han boede.

Kjeld Melvad var med til at udvikle og søsætte flere af de grænseoverskridende studier og bidrog med udpræget fleksibilitet, samarbejdsvilje og beredvillighed til, at disse studier i dag er en realitet. Som underviser vil Kjeld Melvad blive husket for sin fremragende formidlingssevne, sit engagement for de studerende, sit varme væsen og sit smittende humør.

Vi vil savne Kjeld Melvad som kollega og som menneske. Vi vil savne hans gode humør, hans engagement og hans ildhu.

Æret være hans minde.

Kollegerne på Syddansk Universitet, Sønderborg og Flensborg

Kapitel 9

Ledelse og kollegiale organer

Rektorat

Rektor *Henrik Tvarnø* (til 30. juni)
Rektor *Jens Oddershede* (fra 1. juli)
Prorektor *Jens Hohwü*
Prorektor *Flemming Just*

Konsistorium

Rektor *Henrik Tvarnø* (til 30. juni)
Rektor *Jens Oddershede* (fra 1. juli)

Eksterne repræsentanter:

Amtsborgmester *Otto Herskind Jørgensen*
Adm. direktør *Carl Henrik Jeppesen* (fra 1. maj)

Repræsentanter for ledelsessiden:

Prorektor *Jens Hohwü*
Prorektor *Flemming Just*
Dekan *Flemming G. Andersen*
Dekan *Mogens Hørder*
Dekan *Tage Koed Madsen*
Dekan *Jens Oddershede* (til 30. juni)
Dekan *Henrik Pedersen* (fra 1. juli)

Repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere og lærere:

Professor *Poul Israelsen*
Docent *Bjarne G. Sørensen*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Laborant *Erling Lund Knudsen*
IT-medarbejder *Palle Leick*

Repræsentanter for de studerende:

Stud.scient.pol. *Mads Andersen*
Stud.merc. *Poul Basse*
Stud.med. *Peer Gregersen*
HA-studerende *Victor Duc Huy Ly*

Medlemmer uden stemmeret:

Universitetsdirektør *Helge Muhle Larsen* (til 15. januar)
Universitetsdirektør *Per Overgaard Nielsen* (fra 1. maj)
Overbibliotekar *Aase Lindahl*

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd

Perioden 1. januar - 31. december
Dekan, professor *Mogens Hørder*

Repræsentanter for de heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere:

Professor *Henning Beck-Nielsen*
Professor *Bente Finsen*
Lektor *Jørn Hansen*
Professor *Jørgen Jespersen*
Lektor *Graham Leslie*
Lektor *Jesper Bo Nielsen*

Eksterne medlemmer:

Direktør *Steen Friberg Nielsen*
Stiftsamtmænd *Ninna Würtzen*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Laborant *Kirsten Junker*
Afdelingslaborant *Lis Teusch*
Laborant *Brit Thobo-Carlson*

Repræsentanter for de studerende:

Tue Secher Jensen
Peer Gregersen
Jens Høyer-Kruse

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultetsråd

Perioden 1. januar - 31. december
Dekan, professor *Jens Oddershede* (indtil 30. juni)
Dekan, professor *Henrik Pedersen* (fra 1. juli)

Eksterne medlemmer:

Administrerende direktør *Clas N. Andersen*, Roulunds Fabriker A/S
Rektor *Steen Hoffmann*, Sct. Knuds Gymnasium og HF-kursus

Repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere:

Lektor *Frede Østergaard Andersen*
Professor *Peter Kornerup*
Lektor *Frants Lauritsen*
Professor *John Perram* (suppleant fra 1. august)
Lektor *Peder Thusgaard Ruhoff* (orlov fra 31. juli)

Lektor *Paul Stein*
Sektorleder *Erik Urth*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Laborant *Susanne Juhl Hansen*
Laboratorietekniker *Kirsten Laursen*
Laborant *Dorthe Dolleris Petersen*

Repræsentanter for de studerende:

Søren Bak
Astrid Ejlersen
Ann Zahle Larsen

Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsråd

Perioden 1. januar - 31. december
Dekan *Tage Koed Madsen*

Repræsentanter for heltidsbeskæftigede lærere samt videnskabelige medarbejdere:

Professor *Mogens N. Pedersen*
Professor *Christen Sørensen*
Professor *Nis Jul Clausen*
Professor *Per V. Freytag*
Professor *Torben Bager*
Lektor *Niels Vestergaard*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Korrespondent *Christina Langkilde*
Kontorfuldmægtig *Poul Viereck*
Korrespondent *Inga Jakobsen*

Eksterne medlemmer

Politimester *Lars Rand Jensen*
Konsulent, cand.scient.pol *Henrik Larsen* (tiltrådt 7. november)

Repræsentanter for studerende

Louise Broe
Poul Basse
Martin Ejnar Hansen

Det Humanistiske Fakultetsråd

Perioden 1. januar - 31. december
Dekan *Flemming G. Andersen*

Repræsentanter for heltidsbeskæftigede lærere samt videnskabelige medarbejdere:

Gitte Rasmussen
Bjarne le Fevre Jakobsen
Johs. Nørregaard Frandsen
Marianne Børch
Helle Porsdam
Lars Johnsen
Annelise Grinsted (orlov fra 1. marts 2001 til 1. juni 2003)

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Anne-Christina Nielsen
Rita Haugaard Jacobsen
Bodil Kjærsgaard

Repræsentanter for de studerende:

Miles Alexander
Anders Myrhøj
Trine Tiedemann

Eksterne repræsentanter:

Rektor *Lene Pind*
Museumsinspektør *Thorsten Sadowsky*

Kapitel 10

Repræsentantskab

Borgmester *Anker Boye*, Odense
Borgmester *Per Bødker Andersen*, Kolding
Borgmester *Johnny Søtrup*, Esbjerg
Borgmester *A.P. Hansen*, Sønderborg Kommune

Amtsborgmester *Karen Nøhr*, Fyns Amt (udtrådt december 2001)

1. viceamtsborgmester *Erik Rasmussen*, Vejle Amt
Amtsborgmester *Laurits Tørnæs*, Ribe Amt
Amtsdirektør *Finn Hansen*, Sønderjyllands Amt

Rektor *Poul Erik Madsen*, Fredericia Amtsgymnasium og HF-Kursus (fmd.)

Generalkonsul *Henrik Becker-Christensen*, Kgl. Dansk Generalkonsulat, Flensburg

Forstander *Annemarie Morris*, Rødding Højskole
Direktør *Karsten Ohrt*, Brandts Klædefabrik
Sygehusdirektør *Hans Chr. Thyregod*, Centralsygehuset i Esbjerg

Adm. direktør *Kurt Christiansen*, MICRO MATIC A/S

Koncerndirektør *Hans Kirk*, Danfoss A/S

Direktør *Hans Berg Madsen*, Esbjerg Fiskeindustri a.m.b.a. (udtrådt juni 2001)

Adm. direktør *Ulrik Gammelgaard*, KJ Maskinfabriken A/S (indtrådt august 2001)

Statsautoriseret revisor *Erik Mølgaard*, KPMG C. Jespersen Statsautoriserede revisorer

Direktør *Laurids Lauridsen*, Hydro Aluminium Hycot, Løgumkloster

Afdelingsformand *Keld Westring*, Dansk Metalarbejderforbund Odense (udtrådt januar 2001)

Formand *Bent Claudi Lassen*, Danske Slagterier (indtrådt august 2001)

Studerende *Jesper Rybicki Ibsen*, Sønderborg

Studerende *Tom Richter Hansen*, Odense

Studerende *Peder Søndergaard*, Odense

Kapitel 11

Universitetets fakulteter

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet omfatter følgende institutter:

Institut for Medicinsk Biologi (IMB)
Institut for Sundhedstjenesteforskning (IST)
Retsmedicinsk Institut
Institut for Idræt og Biomekanik (IOB)
Klinisk Institut (KI)
Biomedicinsk Laboratorium

Under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet hører endvidere:

Forskningsenheden for Tromboseforskning - Esbjerg

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har andel i følgende tværfakultære institutter:

Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering (CAST)
Institut for Statistik og Demografi (se årsberetning fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet)
Center for Proteomanalyse

Under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet hører følgende studienævne:

Studienævn for Medicin
Studienævn for Klinisk Biomekanik
Studienævn for Idræt
Studienævn for Den Sundhedsfaglige Supplerings- og Kandidatuddannelse

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetssekretariat

Ledelses- og dekankekontor:

Fuldmægtig *Henrik Elmelund* (tiltrådt 1. juni)
Fakultetssekretær *Hans Evermann*
Erhvervsproglig fuldmægtig *Elisabeth Lohmann*
Assistent *Anette Kiilstofte*

Forskeruddannelsens sekretariat:

Erhvervsproglig fuldmægtig *Gitte Halling*
Korrespondent *Anne Grete Petersen*

Enheden for Uddannelsesudvikling:

Pædagogisk konsulent *Merete Munk* (tiltrådt 1. juli)
Korrespondent *Anne Grete Petersen*
Pædagogisk konsulent *Birgitta Wallstedt*

Stadiesekretariatet:

Assistent *Trine Abeloe* (fratrådt 31. august)
Assistent *Ida Le Fevre* (vikar, tiltrådt 15. november)
Overassistent *Tine Nielsen* (tiltrådt 1. april)
Overassistent *Susanne Nicolaisen* (orlov 25 timer ugentlig fra 1. september)
Assistent *Ulla Willatzen Olsen* (tiltrådt 1. maj)
Overassistent *Lene Kroløkke Pedersen* (tiltrådt 1. november)
Overassistent *Christina Pytlick*
Kontorfuldmægtig *Jane Westergaard*

Uddannelsessekretariatet – Winsløwparken:

Undervisningssekretær *Kirsten Jørgensen*, KI

Undervisningssekretær *Pia Skovlund*, IST

Uddannelsessekretariatet – Campus:

Undervisningssekretær *Rigmor Jepsen*, IMB (orlov 12. november-31. december)

Undervisningssekretær *Anni Johansson*, IOB (tiltrådt 1. november)

Undervisningssekretær *Eva Justesen*, IOB

Undervisningssekretær *Bodil Theilade*, IMB (vikar 12. november-31. december)

Uddannelsessekretariatet – Esbjerg:

Undervisningssekretær *Dorthe Sjørlev Rasmussen* (tiltrådt 1. maj)

IT-funktionen:

IT-medarbejder *Louise Andersen*, IST

IT-medarbejder *Susanne Berntsen*, IST

IT-administrator *Thomas Christensen*, IST

IT-medarbejder *Uffe Gaden*

IT-medarbejder *Lars Hvidberg*, IST

IT-medarbejder *Jan Panduro Jensen*, KI

Sekretær *Anette Kilstofte*

Teknisk tegner *Margrethe Krog*

IT-chef *Ole Lammert* (tiltrådt 15. maj)

IT-medarbejder *Lena Astrid Nielsen*, IST

IT-medarbejder *Torben Pieler*

IT-medarbejder *Herluf Rasmussen*, IMB

IT-medarbejder *Mads Rasmussen*, IOB (fratrådt 31. december)

IT-medarbejder *Rie Zimmer Rasmussen* (tiltrådt 1. august)

Undervisningsprisen

Professor dr.med. Tom Bendix, Institut for Idræt og Biomekanik, tildeltes ved universitetets årsfest i oktober Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets undervisningspris.

INSTITUT FOR MEDICINSK BIOLOGI (IMB)

Instituttet består af 3 forskningsenheder:

Anatomi og Neurobiologi
Fysiologi og Farmakologi
Immunologi og Mikrobiologi

Institutledelse

Instituttleder:
Professor *Jens Zimmer Rasmussen*

Institutbestyrelsen:
Professor *Peter Bie*
Professor *Bente Finsen*
Professor *Jens Zimmer Rasmussen* (formand)
Docent *Torben Johansen*
Lektor *Børge Teisner*
Laboratorietekniker *Bodil Kristensen*
Laborant *Lise Schrøder*
Stud.med. *Frederik Frost Nielsen*
Stud.med. *Michael René Nielsen*

Institutsekretariat

Institutsekretær *Anne Marie Bredmose*
Regnskabsassistent *Rikke Clausen*
Kontorelev *Tanja Beese Nielsen* (overgået til administrationen 15. maj)
Kontorelev *Jacob Ørum Sørensen* (tiltrådt 15. august)

Administrativt er IMB opdelt i 3 sektioner:

A: Immunologi og Mikrobiologi, sektionsansvarlig lektor *Børge Teisner*
B: Fysiologi og Farmakologi, sektionsansvarlig professor *Peter Bie*
C: Anatomi og Neurobiologi, Winsløwparken og Campus, sektionsansvarlig professor *Bente Finsen*

Forskningsledere

Professor *Bente Finsen*, Anatomi og Neurobiologi
Forskningslektor *Uffe Holmskov*, Immunologi og Mikrobiologi
Professor *Ole Skøtt*, Fysiologi og Farmakologi

Oprensningen

Medhjælper *Anne Birthe Lindal Hansen*

IKT-medarbejder

Herluf Rasmussen (pr. 1. juli 18 1/2 timer pr. uge)

Værkstedgruppen

Laboratorietekniker *Bent Bækdal*
Ingeniørassistent *Arne Larsen*
Laboratorietekniker *Kaj Nielsen*
Elektronikingeniør *Jens Ole Pedersen* (tiltrådt 1. januar)

Anatomi og Neurobiologi

Professor, dr.med. *Bente Finsen*
Professor, dr.med. *Jens Zimmer Rasmussen* (instituttleder)
Professor emeritus, dr.phil. *Leif Rasmussen*
Gæsteprofessor *Anthony J. Castro*, Ph.D.
Gæsteprofessor *Trevor Owens*, Ph.D.
Lektor *Hans Albert Bøye*, Ph.D.
Lektor *John Chemnitz* (medlem af Studienævn for Klinisk Biomekanik)
Lektor *Jan Bert Gramsbergen*, Ph.D.
Lektor, dr.med.vet. *Ellen Holm Nielsen*
Adjunkt, cand.scient. *Annette Møller Dall*, Ph.D. (fratrådt 31. december)
Adjunkt *Ishar Dalmau*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt, cand.scient. *Birthe Jakobsen*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar)
Adjunkt, cand.scient. *Morten Meyer*, Ph.D. (forskningsstipendiat indtil 30. juni)
Forskningsadjunkt, civ.ing. *Jens Noraberg*, Ph.D.
Forskningsassistent, humanbiolog *Lise Johnsen* (tiltrådt 1. juni)
Forskningsstipendiat, cand.scient. *Rikke Gregersen*, Ph.D. (orlov 31. december-1. september)
Forskningsstipendiat, cand.scient. *Peter Schousboe*, Ph.D. (udstationeret til 31. maj, fratrådt 31. juli)
Gæstestuderende, spansk stud.scient. *Maria Montero* (tiltrådt 1. oktober)
Gæstestuderende, portugisisk Ph.D.-stud. *Ana Paula Silva* (6. maj-17. juli)
Gæstestuderende, portugisisk Ph.D.-stud. *Paulo da Silva* (6. maj-24. juli)
Gæstestuderende, norsk stud.med. *Jo Waage* (25. juni-11. juli)
Gæsteforsker, stud.med. *Bjarne Winther Kristensen*, Ph.D.
Prægraduat forskerstuderende, stud.med. *Mathias Johansen* (tiltrådt 1. februar)
Prægraduat forskerstuderende, stud.med. *Henrik Kralund* (tiltrådt 1. februar)
Prægraduat forskerstuderende, stud.med. *Rune Ladeby* (fratrådt 31. januar)
Prægraduat forskerstuderende, stud.med. *Kaare Stenhøj Meier* (tiltrådt 1. september)
Prægraduat forskerstuderende, stud.med. *Martin Wirenfeldt Nielsen* (tiltrådt 1. september)
Laborant *Dorthe Frederiksen Bramsen*
Laborant *Randi Godskesen*
Laborant *Lene Jørgensen*
Instruktionslaborant *Dorte Lyholmer*
Laboratorietekniker *Inge Emilie Nielsen*
Bioanalytiker *Anni Petersen* (orlov fra 1. oktober)
Laborant *Susanne Petersen*

Laboratorietekniker *Inger Margrethe Rasmussen*
Sekretær *Elsebeth Orthmann* (deles med Immunologi og Mikrobiologi)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Morten Blaabjerg (udstationeret 21. august-9. november)
Pernille Jansen
Rune Ladeby
Kate Lykke Lambertsen (orlov fra 4. december)
Christian Bonde Pedersen
Frantz Rom Poulsen (udstationeret 1. april-5. juni)
Nina Drøjdahl Lomholt Ryg (orlov til 28. august)

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter og 99 instruktører, som i alt har undervist i 2797 timer.

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Cand.med., Ph.D. Carl Rosenblad, NsGene A/S, Ballerup (12. februar). Humanbiolog, cand.scient. Lise Johnsen, Institut for Molekylær Patologi, Københavns Universitet (29. marts). Ph.D.-studerende, cand.med. Jane Skjøth-Rasmussen, Neurokirurisk Afd., Odense Universitetshospital (3. april). M. Leist, Ph.D., Neurobiologisk Afd., Lundbeck A/S, Valby (23. maj). Ph.D.-studerende Ana Paula Silva, Centre for Neuroscience of Coimbra, Portugal (26. juni). Ph.D.-studerende Paulo C. Pinheiro, Centre for Neuroscience of Coimbra, Portugal (2. juli). Daniel A. Peterson, Ph.D., Dept. of Neuroscience, The Chicago Medical School, Illinois, USA (18. oktober). Jozs Miguel Vela, Ph.D., Department of Cell Biology, Physiology and Immunology, Autonomous University of Barcelona, Spain (17. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Blaabjerg deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec Research Center Symposium, Sorø (1.-2. marts) og i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj). Han var på studieophold hos Dr. Andrius Baskys, Long Beach VA-Medical Center og Psychiatry and Human Behavior, University of California, Irvine, USA (21. august-9. november). Han deltog med poster i 31st Annual Meeting Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november).

J. Chemnitz deltog i konferencen Association for Medical Education in Europe, Berlin, Tyskland (2.-5. september).

A.M. Dall deltog med foredrag i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj). Hun var repræsenteret med poster ved 31th Annual Meeting, Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november) og deltog i 12th Annual Meeting of the Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Bruxelles, Belgien (30. november-2. december).

B. Finsen var inviteret foredragsholder ved Department of Anatomy, Rostock Universitet, Tyskland (25. januar). Hun deltog med foredrag i Neuroscience Pharma-Biotech Research Center Symposium, Sorø Storkro (1.-2. marts), i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj) og i 31st Scand-LAS Symposium, Aarhus (13. maj). Hun deltog i fondsmøde, Scleroseforeningen, Dronningens Ferieby, Grenå (20. april) og forårsmødet i Dansk Selskab for Neurovidenskab (27. marts). Hun deltog med C. Fenger og B. Clausen med poster i 6th International Congress of Neuroimmunology, Edinburgh, Skotland (3.-6. september) og 31st Annual Meeting Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november). Hun har undervist ved postgraduat kursus i Dyreforsøgskundskab, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (27. august) og i postgraduat kursus i Mikrokirurgi, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (12. oktober). Hun har bedømt cand.med. Martin Ballegaards Ph.D.-afhandling Impulse conduction in the pyramidal tract during experimental allergic encephalomyelitis, Københavns Universitet (31. maj) og cand.scient. Bodil Sørensens Ph.D.-afhandling The influence of nerve growth factors on regeneration of the peripheral nerves. Studies of nerve regeneration after crush in p75 receptor knockout mice, Aarhus Universitet (30. november). Hun er formand for NatSund-udvalget, Syddansk Universitet, medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for Neurovidenskab og dansk repræsentant i European School for Neuroimmunology (ESNI).

J.B. Gramsbergen deltog med foredrag i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj). Han deltog med posters i 5th International Conference on Brain Energy Metabolism, Trondhjem, Norge (19.-23. maj), i XIV International Congress on Parkinson's disease, Helsinki, Finland (27. juli-1. august), var repræsenteret med posters ved 31st Annual Meeting Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november) og deltog i Course on Microdialysis and Sensing, Groningen, Holland (13-14. december).

E. Holm Nielsen deltog med poster i 11th International Congress of Immunology, Stockholm, Sverige (22.-27. juli).

B. Jacobsen deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotech Research Center Symposium, Sorø (1.-2. marts). Hun var inviteret foredragsholder ved 7th International Congress on Amino Acids and Proteins, Wien, Østrig (6.-10. august).

M. Johansen deltog sammen med H. Kralund i 12th

Annual Meeting of the Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Bruxelles, Belgien (30. november-2. december).

H. Kralund deltog i 12th Annual Meeting of the Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Bruxelles, Belgien (30. november-2. december).

R. Ladeby deltog med foredrag ved Scleroseforeningens fondsdeltagermøde, Dronningens Ferieby, Grenå (20. april) samt i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj). Han deltog med poster i Society for Neuroscience 31st Annual Meeting, San Diego, USA (10.-15. november) og i 4th Brain Research Interactive Symposium: Stem Cells in the Mammalian Brain, San Diego, USA (8.-11. november).

K.L. Lambertsen holdt foredrag ved Neuroscience PharmaBiotech Research Center Symposium, Sorø (1.-2. marts).

M. Meyer deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotech Research Center Symposium, Sorø (1.-2. marts), med foredrag ved forberedende møde i Dansk Center for Stamcelleforskning, Middelfart (12. juni), med inviteret foredrag ved Institute for Clinical Molecular Biology, GSF, National Research Centre for Environment and Health, München, Tyskland (5. oktober), med inviteret foredrag ved møde i Jydsk Medicinsk Selskab, Skejby Sygehus (1. november), i konferencen Stem Cells in the Mammalian Brain, San Diego, USA (8.-10. november), med poster ved 31th Annual Meeting Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november), i den åbne del af Genteknologiudvalgets møde vedrørende stamceller, Fredensborg (26. november) og med foredrag ved 12th Annual Meeting of the Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Bruxelles, Belgien (30. november-2. december).

J. Noraberg deltog med foredrag i XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj), med inviteret foredrag hos NeuroSearch, Ballerup (31. maj) og hos Astra Zeneca (5. juni). Han deltog med posters ved 5th International Conference on Brain Energy Metabolism, Trondhjem, Norge (19.-23. maj) og var repræsenteret med posters ved 31th Annual Meeting, Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november). Han var medarrangør af START møde for europæiske samarbejdspartnere i forbindelse med projektansøgning til EUs 5. rammeprogram, København (6.-7. januar).

F.R. Poulsen deltog i Neuroscience Pharmabiotech and Drug Design and Transport seminar, Sorø (1.-2. marts). Han var på forskningsophold ved Department of Anatomy and Neurobiology, University of California, Irvine, USA (1. april-5. juli) og var repræsenteret med poster ved 31st Annual Meeting of Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november).

J. Zimmer Rasmussen har undervist på Humanbiologi-uddannelsen ved Københavns Universitet (6. februar) og afholdt efteruddannelseskursus i Basal neurovidenskab for psykologer på Center for Udvikling og Genop-

træning, Vejle fjord (1. marts-18. april). Han har som medlem af Forschungsrat bei Stiftung Internationales Forschungsinstitut für Paraplegie (IFP) bedømt projektansøgninger vedrørende reparation af rygmærskader, Zürich, Schweiz (22. februar). Han deltog med foredrag i European Winter Conference for Brain Research, Les Arcs, Frankrig (4.-9. marts) og med inviteret foredrag i symposiet Brain Assisting Technologies arrangeret af Alexandra Institutet, Skejby (15. marts). Han var bedømmer og opponenter ved Gunnar Andsbergs disputats Stroke and neurotrophins, regulation, function and gene transfer of neurotrophins in rat and mouse models of focal ischemia ved Medicinska Fakultetet, Lund Universitet, Sverige (17. marts), ekstern censor ved specialeeksamen i humanbiologi, Københavns Universitet (5. april) og medarrangør og chairman ved XV Sandbjerg Symposium, Dansk Selskab for Neurovidenskab, Sandbjerg Slot (6.-8. maj). Han var initiativtager til etablering af et tværfagligt Dansk Center for Stamcelleforskning og arrangerer af forberedende møde, Middelfart (12. juni). Han var inviteret foredragsholder ved Seniorhøjskolen, Kerteminde (9. oktober) og leder af Keld M. Homborgs Ph.D.-forsvar vedrørende Identification and semiquantification of a tumour marker in leukapheresis products for autologous peripheral stem cell transplantation, Odense (2. november). Han var repræsenteret med posters ved 31th Annual Meeting Society for Neuroscience, San Diego, USA (10.-15. november), deltog i bedømmelser af ansøgninger til EUs 5. rammeprogram inden for Neurovidenskaberne i Bruxelles, Belgien (19.-23. november) og var inviteret deltager i den åbne del af Genteknologiudvalgets møde vedrørende stamceller, Fredensborg (26. november). Som dansk delegeret i EUs COST B10 Action vedrørende Brain Damage and Repair deltog han med foredrag i arbejdsgruppe vedrørende Neurodegeneration and Neuroprotection og i COST B10 Management Committee møde i Estoril, Lissabon, Portugal (7. december). Han var indtil 28. maj formand for Medicinske Universitetslæreres Forening (MULF) under Foreningen af Speciallæger (FAS), medlem af FAS' bestyrelse, medlem af ACs forretningsudvalg og AC's bestyrelse. Han er medlem af bestyrelsen for Medicinsk Historisk Selskab på Fyn, medlem af styregruppen for Antropologisk Database Odense Universitet (ADBOU), medlem af Patentudvalget ved Syddansk Universitet, medlem af bestyrelsen i Nordic Society for Research in Brain Aging (NORAGE), medlem af bestyrelsen for Gros-serer M. Brogaard og Hustrus Mindefond og frem til forskningsprogrammets ophør 31. december projektleder ved Neuroscience PharmBiotec Research Centre med Farmaceutisk Højskole som værtsinstitution.

Eksterne bevillinger og donationer

M. Blaabjerg har til projektet Undersøgelse af metabotrope glutamatreceptorers samspil med andre glutamatreceptorer i forbindelse med glutamatreceptormedieret neurodegeneration under studieophold hos Dr. Andrius Baskys, Long Beach VA-Medical Center og Psychiatry and Hu-

man Behavior, University of California, Irvine, USA modtaget 15.000 kroner fra Fuhrmann Fonden og 28.000 kroner fra Codan Fonden. Han har sammen med J. Zimmer modtaget 30.000 kroner fra Mads Clausens Fond til opdatering af konfokalt mikroskop.

A.M. Dall har til projektet Udvikling af xenogent donorvæv til neuronal transplantation modtaget 71.129 kroner fra Direktør E. Danielsen og Hustrus Fond, 30.000 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond, 20.000 kroner fra Illum Fondet, 10.000 kroner fra Kong Christian den Tiendes Fond, 30.000 kroner fra Th. Maigaard's Eftf., Fru Lily Benthine Lunds Fond af d. 1. juni 1978 og 20.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

B. Finsen har til projektet Neuroinflammation - cellulære og molekylære mekanismer modtaget 1.720.000 kroner (2001-2003) fra Lundbeckfonden. Hun har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget en treårig rammebevilling på 250.000 kroner pr. år (1999-2001) til projektet Neuroimmunologiske aspekter ved degenerative CNS-lidelser og 2 x 110.000 kroner til to skolarstipendier til projekterne Reaktive mikroglia-cellers oprindelse i det mature CNS og Betydning af mikroglia- versus makrofag-deriveret tumor nekrose faktor (TNF) i fokal cerebral iskæmi i mus. Hun har modtaget 335.000 kroner fra Scleroseforeningen og 35.000 kroner fra Lily Benthine Lunds Fond til projektet Dyreeksperimentelle studier og basale mekanismer for de- og regeneration af oligodendrocytter og myelin ved dissemineret sclerose, og hun har fra Den Almindelige Danske Lægeforening modtaget 23.500 kroner til projektet Mikroglia-cellers oprindelse i det traumatiserede og syge centralnervesystem.

J.B. Gramsbergen har til projektet Mekanismer for neurodegeneration, neuroprotektion og regeneration samt modulering af signalsystemer i organotypiske hjernesklivekulturer modtaget en treårig rammebevilling på 250.000 kroner pr. år (1999-2001) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Han har endvidere modtaget 50.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Monitoring and modulating energy metabolism in cultured hippocampal slices in relation to neurodegeneration.

E. Holm Nielsen har sammen med Sven-Erik Svevhag modtaget 56.500 kroner fra Giftforeningen til undersøgelse af komplekser af serum amyloid P komponent og histoner i serum fra raske individer og SLE patienter samt kompleksernes sammensætning og relation til autoantistofdannelse og sygdomsaktivitet.

B. Jakobsen har til projektet Neublaster, en ny vækstfaktor for dopaminerge neuroner: cellulær i CNS og virkning og virkningsmekanismer med implikationer for behandling af Parkinsons sygdom modtaget et treårigt stipendium som innovationspostdoc (2001-2004) finansieret af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (987.830 kroner) og NsGene A/S, Ballerup (384.000 kroner). Til samme projekt har hun modtaget 20.000 kroner fra Ingeniør K.A. Rohde og hustrus Legat. Hun har desuden modtaget 70.000 kroner fra Dansk Parkinsons-

forening til projektet Organotypiske skivekulturer af hjernevæv fra voksne mus: Etablering og optimering af en ny metode til eksperimentelle *in vitro* studier af degeneration og regeneration af dopaminerge neuroner.

H. Kralund har modtaget 10.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme til projekt vedrørende neurale stamceller.

B.W. Kristensen har modtaget 20.000 kroner fra Dir. Jacob Madsen og Hustrus Fond til undersøgelse af glutamatreceptor-medieret nervecelledød.

R. Ladeby har modtaget 24.000 kroner fra Augustinus-fonden, 20.000 kroner fra Familien Hede Niensens Fond, 15.000 kroner fra Becketts Fond og 25.000 kroner fra Karen A. Tolstrups Fond til projektet Dyreeksperimentelle studier af oligodendrocytter og neuroners degeneration ved dissemineret sclerose.

K.L. Lambertsen har til projektet Interferon-gamma og tumor nekrose faktors patofysiologiske rolle ved neurodegenerative sygdomme modtaget 20.000 kroner fra Harboefonden, 20.000 kroner fra Løvens Kemiske Fabrik, 20.000 kroner fra Grosserer Vald. Foersom og Hustru Thyra Foersom, født Otto's Fond, 20.000 kroner fra Illum Fondet, 10.000 kroner fra Handelsgartner Ove Villiam Buhl Olesen og ægtefælle fru Edith Buhl Olesens Mindelegat, 15.000 kroner fra Gerda og Aage Haensch's Fond og 10.000 fra Kong Christian den X's Fond.

M. Meyer har modtaget 19.000 kroner fra Fhv. Dir. Leo Nielsen og Hustru Karen M. Niensens Fond til rejse, 20.000 kroner fra Hede Niensens Fond til køb af computer, 135.000 kroner fra Carlsbergfondet til projektet Udvikling af neuroner og glia fra multipotente neurale stamceller, 30.000 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond til projektet Etablering af ny genteknologisk metode til forbedring af dopaminerge nervecellers overlevelse og funktion efter transplantation, 111.600 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (skolarstipendium til prægraduat forskerstuderende, stud.med. M. Johansen) til projektet Undersøgelse af neurale stamcellers uddifferentiering *in vitro* og efter intracerebral transplantation, 111.600 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (skolarstipendium til prægraduat forskerstuderende, stud.med. H. Kralund) til projektet Optimering og karakterisering af neurale stamcellers uddifferentiering *in vitro* - effekt af varierende dyrkningsbetingelser samt 92.000 kroner fra Dansk Parkinsonforening til projektet Transplantation af dopaminerge nerveceller - fokus på prædifferentierede neurale stamceller og progenitorceller samt umodent hjernevæv i kombination med nervevækstfaktorer.

J. Noraberg har sammen med J. Zimmer og M. Meyer modtaget 50.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd som START-midler til projektmøde for europæiske samarbejdspartnere med henblik på ansøgning om forskningsstøtte fra EUs 5. rammeprogram. Han har til projektet Organotypiske skivekulturer af hjernevæv som *in vitro* model for neurotoksikologisk og farmakologisk screening og studier af stoffers virkningsmekanismer modtaget et treårigt postdoc-stipendium på

1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2002).

F.R. Poulsen har modtaget 30.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 10.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg, Odense Universitetshospital til projektet Nydannelse af hjernenerveceller efter øget neuronal aktivitet. Fra Mindefonden for Alice Brenå har han modtaget 50.000 kroner til anskaffelse af elektrofysiologiudstyr.

P. Schousboe har til projekt vedrørende initiering af cellemigration/proliferation i den extracellulære matrix modtaget 20.000 kroner fra A.P. Møller og Hustrus Fond i forbindelse med sit studieophold ved Walter and Elisa Hall Institute of Medical Research, Melbourne, Australien.

J. Zimmer har sammen med B. Finsen, E. Holm Nielsen og S.-E. Svehag modtaget 1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråds NASTRA-program (1997-2001) til et forskningsprojekt vedrørende neurotrofiske og -toksiske mekanismer i hjernen. Fra samme forskningsråd har han sammen med medarbejdere modtaget 1,2 mio. kroner (2001-2004) til projektet Neuronal degeneration og plasticitet med fokus på neurale stamceller, glutamat-receptor aktivering og vækstfaktorer i relation til cerebral iskæmi, epilepsi og Parkinsons sygdom. Fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd er også modtaget bevilling på 90.000 kroner til udfærdigelse af ansøgning om forskning i stamceller under forskningsrådenes program for Større tværgående Forskergrupper. J. Zimmer modtog derudover Odd Fellow Ordenen Forskerpris for 2001 på 250.000 kroner (28. april).

Publikationer

- Bauer M, Meyer M, Sautter J, Gasser T, Ueffing M, Widmer HR. Liposome-mediated gene transfer to fetal human ventral mesencephalic explant cultures. *Neurosci. Lett.* 2001; 308: 169-172.
- Blaabjerg M, Kristensen BW, Bonde C, Zimmer J. The metabotropic glutamate receptor agonist 1S3R-ACPD stimulates and modulates NMDA receptor mediated excitotoxicity in organotypic hippocampal slice cultures. *Brain Res.* 2001; 898: 91-104.
- Brevig T, Meyer M, Kristensen T, Zimmer J. Neural xenotransplantation: pretreatment of porcine embryonic nigral tissue with anti-Gal antibodies and complement is not toxic for the dopaminergic neurons. *Cell Transplant.* 2001; 10: 25-30.
- Brevig T, Meyer M, Kristensen T, Zimmer J, Holgersson J. Xenotransplantation for brain repair: Reduction of porcine donor tissue immunogenicity by treatment with anti-Gal antibodies and complement. *Transplantation* 2001; 72: 190-196.
- Chemnitz, J. Dissektion. Bevægeapparatet. Odense: Syddansk Universitets Trykkeri, 2001.
- Christensen ST, Sørensen H, Beyer H, Kristiansen K, Wheatley D, Rasmussen L, Rasmussen M. Active cell death in low density culture conditions. *Cell Biol Int*

- 2001; 25: 509-519.
- Dagø L, Bonde C, Møller A, Peter D., Meyer M, Hartz BP, Drejer J, Grønberg, M. NS 1231, a novel compound with neurotrophic-like effects *in vitro* and *in vivo*. *J. Neurochemistry* 2001; 80: 1-8.
- Gregersen R, Christensen T, Lehrmann E, Diemer NH, Finsen B. Focal cerebral ischemia induces increased myelin basic protein and growth-associated protein-43 gene transcription in peri-infarct areas in the rat brain. *Exp. Brain. Res.* 2001; 138: 384-392.
- Horváth A, Andersen I, Junker K, Lyck Fogh-Schultz B, Holm Nielsen E, Gizurarson S, Andersen O, Kármán J, Rajnavölgyi E, Erdei A, Svehag S-E. Serum amyloid P component inhibits influenza A virus infections: *in vitro* and *in vivo* studies. *Antiviral Res.* 2001; 52: 43-53.
- Höglinger GU, Widmer HR, Spenger C, Meyer M, Seiler RW, Oertel WH, Sautter J. Influence of time in culture and BDNF pretreatment on survival and function of grafted embryonic rat ventral mesencephalon in the 6-OHDA rat model of Parkinson's disease. *Exp. Neurol.* 2001; 167: 148-157.
- Jakobsen B, Zimmer J. Chronic exposure of kainate and NBQX changes AMPA toxicity in hippocampal slice cultures. *NeuroReport* 2001; 12: 3593-3597.
- Jensen CH, Meyer M, Schröder HD, Kliem A, Zimmer J., Teisner, B. Neurons in the monoaminergic nuclei of the rat and human central nervous system express FA1/dlk. *NeuroReport* 2001; 12: 3959-3963.
- Kielberg V, Rasmussen L, red. *Proteiner - oprensning og karakterisering*. 2. udg. København: GADs Forlag, 2001.
- Kristensen BW, Noraberg J, Thiébaud P, Koudelka-Hep M, Zimmer J. Biocompatibility of silicon-based assays of electrodes coupled to organotypic hippocampal brain slice cultures *Brain Res.* 2001; 896: 1-17.
- Kristensen BW, Noraberg J, Zimmer, J. Comparison of excitotoxic profiles of ATPA AMPA KA and NMDA in organotypic hippocampal slice cultures. *Brain Res.* 2001; 917: 21-44.
- Lambertsen K, Gregersen R, Lomholt ND, Owens T, Finsen B. A specific and sensitive protocol for detection of tumor necrosis factor in the murine central nervous system. *Brain Res. Prot.* 2001; 7: 175-191.
- Meyer M, Matarredona E, Seiler RW, Zimmer J, Widmer HR. Additive effect of combined GDNF and NT-4/5 treatment on dopaminergic parameters in fetal nigral explant cultures. *Eur. J. Neurosci.* 2001; 10: 273-284.
- Owens T, Tran EH, Hassan-Zahraee M, Babcock A, Krakowski KL, Fournier S, Jensen MB, Finsen, B. The pathogenesis of encephalitis. I: Berczi I, Gorczynski RM, red. *Neuroimmune Biology: New Foundation of Biology*. Amsterdam: Elsevier Science B.V., 2001: 387-396.
- Pfaller W, Balls M, Clothier R, Coecke S, Dierickx P, Ekwall B, Hanley BA, Hartung T, Prieto P, Ryan MP, Schmuck G, Slaowski D, Vericat JA, Wendel A, Wolf A, Zimmer J. Novel advanced *in vitro* methods for long-term toxicity testing: The report and recommendations of ECVAM workshop 45 European Centre for the Validation of Alternative Methods *Altern. Lab. Anim.* 2001; 29: 393-426.
- Rolletschek A, Chang H, Guan K, Czyz J, Meyer M, Wobus A. Differentiation of embryonic stem cell-derived dopaminergic neurons is enhanced by survival promoting factors. *Mech. Develop.* 2001; 105: 93-104.
- Watanabe H, Andersen F, Zimonsen CZ, Evans SM, Gjedde A, Cumming P, the DaNeX Study Group. MR-based statistical atlas of the Göttingen minipig brain. *NeuroImage* 2001; 14: 1089-1096.
- Watanabe H, Andersen F, Evans S, the DaNeX study group, Gjedde A, Cumming P. MR-based statistical atlas of the Göttingen minipig brain. *NeuroImage* 2001; 14: 1089-1096.

Fysiologi og Farmakologi

Professor, dr.med. *Peter Bie*
Professor emeritus, dr.med. *Lars Garby*
Professor *Ove A. Nedergaard*, Ph.D.
Professor, dr.med. *Ole Skjøtt*
Docent, fil.lic. et dr. *Anthony M. Carter*
Docent, dr.med. *Torben Johansen*
Lektor, dr.med. et med.vet. *Niels Einer-Jensen*
Lektor, dr.med. *Ulla Glenert Friis*, Ph.D.
Lektor, dr.med. *Boye Lagerbon Jensen* (orlov fra 15. november)
Lektor, lic.scient. *Finn O. Jørgensen*
Lektor, lic.scient. *Søren Wamberg*
Skolarstipendiat *Ronni Plovsing*
Skolarstipendiat *Lasse E. Rasmussen*
Skolarstipendiat *Mona Rasmussen*
Skolarstipendiat *Jeppe Schjerning*
Skolarstipendiat *Christian Wamberg*
Skolarstipendiat *Mads Kjølby*
Afdelingslaborant *Inge T. Andersen*
Laborant *Gitte Dybmose* (tiltrådt 5. marts)
Hospitalslaborant *Mette Fredenslund* (orlov til 11. april)
Laborantelev *Puk Dahlmann Hansen* (fratrådt 31. oktober)
Bioanalytiker *Ulla Melchior Hansen*
Laborantelev *Sine Suhr Jørgensen* (tiltrådt 1. januar)
Laborant *Karin Kejling*
Laboratorietekniker *Bodil Kristensen*
Korrespondent *Bente Kuhlmann*
Laborant *Ole Madsen* (fratrådt 30. november)
Laboratorietekniker *Annette Kragh Rasmussen*
Afdelingslaborant *Lis Teusch*

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat 4 undervisningsassistenter og 16 instruktører, som i alt har undervist 1324 timer (konfrontationstimer).

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Ditte Andreasen
Claus Bistrup
Niels C.F. Sandgaard
Helle Thiesson

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor Gernot Desoye, Department of Obstetrics and Gynaecology, University of Graz, Østrig afholdt en gæsteforelæsning over The human placenta in diabetes (22. maj). Dr.rer.nat. Peter Sandner, Bayer AG, Regensburg

Universitet, Tyskland og cand.med. Christina Kruise, Neurologisk Afdeling, Glostrup Hospital afholdt gæsteforelæsning over emnet Role of phosphodiesterases in the control of vascular smooth muscle (14. juni). Dr. Elzbieta Kompanowska-Jezierska, Laboratory of Renal and Body Fluid Physiology, Medical Research Centre of the Polish Academy of Sciences, Warszawa, Polen holdt gæsteforelæsning Nitric oxide counteracts renal vasoconstriction dependent on renal nerve activity (19. september).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

D. Andreasen deltog med foredrag ved Joint Congress of the Scandinavian and the German Physiological Societies, Berlin, Tyskland (10.-13. marts) samt med poster ved Dansk Hypertensionsselskabs årsmøde, Slagelse (20.-21. april). Hun deltog med poster i FASEB Summer Research Conference: Renal Microcirculatory Hemodynamics, Saxtons River, Vermont, USA (16.-21. juni). Hun deltog endvidere med poster i Scandinavian Physiological Society møde om Pumps, channels and their physiological significance, Århus (26.-28. oktober). Hun var medlem af Ph.D.-studienævnet i sidste halvår.

P. Bie deltog som medforfatter ved poster og som poster chairman i Joint Meeting, German and Scandinavian Physiological Societies, Berlin, Tyskland (10.-13. marts) og i bedømmelsesarbejde som formand for bedømmelsesudvalg ved 2 Ph.D.-afhandlinger: Cand.med. Jens Brock Johansen (16. marts) og cand.scient. Peter Bollen (13. december). Han har undervist ved Ph.D.-kursus ved Aarhus Universitet (3. maj) og har afholdt indbudt foredrag om dyremodeller ved Scandinavian Laboratory Animal Science (Scanlas) kongressen, Århus (17. maj). Han var inviteret foredragsholder ved American Physiological Society's Summer School on Renal Hemodynamics, Vermont, USA (16.-21. juni) og ved Workshop Satellite of the IUPS Meeting Renin Angiotensin Aldosterone i Melbourne, Australien (23.-25. august). Han var inviteret deltager (poster chairman) og bidrog med poster ved International Union of Physiological Sciences (IUPS) Congress, Christchurch, New Zealand (25.-31. august) og har holdt forskningsforelæsning ved undervisning i humanbiologi ved Københavns Universitet (26. september). Han er medlem af European Council on Cardiovascular Research og deltog i dettes møde i Nordwijkerhout, Holland (26.-28. oktober), medlem af bestyrelsen for Dansk Hypertensionsselskab og af executive committee i Federation of European Physiological Societies (FEPS), i hvilken han også fungerer som kasserer og var formand for bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af stilling som pro-

fessor i idræt. Han er konsulent ved udviklingen af det europæiske bidrag til den internationale rumstation ved European Space Agency, Nordwijk, Holland og medlem af Svenska Medicinska Forskningsrådets Planeringsgruppe for Eksperimentell och Klinisk Njurforskning og af bedømmelsesudvalg vedrørende stilling som lektor i nyrefysiologi ved Medicinsk Fysiologisk Institut, Københavns Universitet. Han er associate editor ved *Experimental Physiology* og medlem af editorial board ved *American Journal of Physiology, Regulatory, Integrative and Comparative Physiology*.

A.M. Carter opholdt sig som adjungeret professor ved Lawson Research Institute, University of Western Ontario, London, Ontario, Canada (22. marts-14. april, 1. juli-21. august). Han deltog med poster, foredrag og som workshop chairman ved Joint Meeting of the German and Scandinavian Physiological Societies, Berlin, Tyskland (10.-13. marts). Han var på studiebesøg ved Department of Anatomy, University of California at Davis, California, USA (19.-20. marts) og holdt gæsteforelæsning ved Department of Pathophysiology, University of Jena, Tyskland (7. juni). Han deltog med et foredrag ved International Symposium on Cardiovascular Adaptation in the Developing Organism, Regensburg, Tyskland (29.-30. juni) og i Symposium on Regulation of Fetal Growth, Fetal Oxygen Supply and Intrauterine Development, Giessen, Tyskland (23.-25. august). Han deltog med foredrag, poster og som chairman ved møde i European Placental Group/International Federation of Placenta Associations, Sorrento, Italien (19.-23. september) og var på studieophold ved Department of Surgery, School of Veterinary Medicine, University of Sao Paulo, Sao Paulo, Brasilien (20. oktober-3. november), hvor han holdt fire gæsteforelæsninger og aflagde besøg ved State University of Sao Paulo i Bauru (23. oktober), Jaboticabal (29. oktober), Aracatuba (30. oktober) og Ilha Solteira (31. oktober). A.M. Carter har undervist ved forskeruddannelseskurser ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han er medlem af redaktionskomiteerne af *Reproduction, Fertility and Development* og *Trophoblast Research*, International Scientific Committees of 8th Meeting of International Federation of Placenta Associations, Melbourne, Australia, 2002 og 10th Meeting of the European Placenta Group, Mainz, Germany, 2003 og har været medlem af Executive Committee af International Federation of Placenta Associations.

N. Einer-Jensen har været på studieophold ved Gynækologisk Afdeling, Bari Universitetshospital (29. april-12. maj). Han deltog med foredrag i 7th IFIP World Conference on Computers in Education, København (29. juli-3. august). Han holdt desuden gæsteforelæsning ved Institute of Biology, Marburg University, Marburg, Tyskland (7. september).

U.G. Friis deltog med foredrag i Joint Congress of the Scandinavian and the German Physiological Societies, Berlin, Tyskland (10.-13. marts) samt Dansk Hypertensions-selskabs årsmøde, Slagelse (20.-21. april) og 34th Sandbjerg Meeting on Membrane Transport Physiology,

Sandbjerg Gods, Sønderborg (6.-9. juni). Hun var inviteret foredragsholder til 2001 FASEB Summer Research Conference: Renal Microcirculatory Hemodynamics: Molecular, cellular, physiologic, clinical and integrative mechanisms, Vermont, USA (16.-21. juni). Hun deltog endvidere i Scandinavian Physiological Society Meeting of - Pumps, channels and their physiological significance, Aarhus Universitet (26.-28. oktober). Hun er sikkerhedsarbejdsleder og fagkoordinator for faget Human Patofysiologi og medlem af Studenævnet.

K. Hansen deltog med poster i Joint Meeting of the Australian, British, Canadian and Western Pharmacology Societies, Vancouver, British Columbia (25.-29. marts).

B.L. Jensen deltog med poster i Dansk Hypertensions-selskabs Årsmøde, Slagelse (april) og med inviteret foredrag i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj).

T. Johansen var på studieophold hos Dr. Alasdair Gibbs ved Department of Pharmacology, University College London, England i 2 måneder fordelt på fire kortere ophold i januar-marts og et ophold i juli måned. Han deltog i Dansk Selskab for Farmakologi og Toksikologis symposium om Pharmacology Teaching of Medical Students in Denmark: Status and Perspectives, Rigshospitalet, København (18. april), i 34th Sandbjerg Meeting on Membrane Transport Physiology, Sandbjerg Slot, Sundeved (6.-8. juni) og møde i Dansk Selskab for Farmakologi og Toksikologi: Application of the Human Genome Project, Odense (8.-9. juni), i kursus om Fluorescence Spectroscopy and Fluorescence Microscopy in Bioscience B Methodologies and Applications, Aalborg Universitet (30. august-1. september) samt Meeting of the Scandinavian Physiological Society: Pumps, channels, and their physiological significance, Aarhus Universitet (26.-28. oktober). Var koordinator for faget human patofysiologi og medlem af NatSund-udvalget.

F. Jørgensen holdt gæsteseminar på Biofysisk Institut, Aarhus Universitet (7. marts), deltog i 34th Sandbjerg Meeting on membrane transport physiology (6.-8. juni) og Pumps and Channels and their Physiological Significance. Meeting of Scandinavian Physiological Society, Aarhus Universitet (26.-28. oktober). Han var på studieophold ved Dept. Medical Physiology, University of Chile, Santiago, Chile (5. november-4. december).

O.A. Nedergaard deltog i Kardiovaskulært Årsmøde, Kolding (19.-20. januar), med poster i Joint Meeting of the Australian, British, Canadian and Western Pharmacology Societies, Vancouver, British Columbia (25.-29. marts), som inviteret foredragsholder ved 9th International Catecholamine Symposium, Kyoto, Japan (1.-5. april). Han deltog i 5. Brædstrupsymposium om Antitrombotiske Behandlingsstrategier, Brædstrup (18.-19. maj), som mødeleder ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september) og deltog med poster i 31st Annual Meeting of the Society for Neurosciences, San Diego, Californien (10.-15. november). Han holdt to foredrag på University of California (7. november). Han var kursusleder og foredragsholder ved fakultetets forskeruddannelseskur-

ser i Written Communication in Biomedicine (1. maj-12. juni, 18. september-30. oktober). Han var medlem af International Scientific Advisory Board for the 9th International Catecholamine Symposium, Kyoto, Japan (1.-5. april) og af National Advisory Board for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september). Er Associate Editor of Pharmacology Reviews samt medlem af Editorial Board for Journal of Cardiovascular Pharmacology, Journal of Vascular Research by Pharmacology & Toxicology.

L.E. Rasmussen deltog med poster i Joint Meeting of the Australian, British, Canadian and Western Pharmacology Societies, Vancouver, British Columbia (25.-29. marts) og med poster i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Slagelse (20.-21. april).

O. Skøtt var på studiebesøg på Lunds Universitet (16. januar), deltog som mødeleder og med plenary lecture og var repræsenteret med foredrag og poster ved Joint Congress of the German and Scandinavian Physiological Societies, Berlin (9.-13. marts). Han deltog med poster og foredrag ved Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Slagelse (20.-21. april), i redaktionsmøde i Am. J. Physiol., Washington DC, USA (2.-6. maj) og som medlem af organisationskomiteen og mødeleder ved Nordiske Nyredage, Odense (12.-15. maj), som medlem af organisationskomiteen og mødeleder ved internationalt membrantransportmøde, Sandbjerg Slot, (6.-8. juni), som medlem af organisationskomiteen og inviteret foredragsholder og mødeleder ved FASEB Summer Research Conference on Renal Hemodynamics, Saxtons River, Vermont, USA (16.-21. juni), som inviteret foredragsholder i symposiet Renin-Angiotensin-Aldosterone B from molecule to Malady, Melbourne, Australien (23.-25. august), med inviteret forelæsning ved Deutsches Institut für Bluthochdruckforschung, Greifswald, Tyskland (5.-6. oktober), som mødeleder og med poster ved møde i Nordisk Forening for Fysiologi, Århus (26.-28. oktober), som mødeleder ved symposium From Salt to Water, København (3. november). Har holdt forelæsninger ved postgraduat forskerkursus i forskningsmetodologi, Syddansk Universitet, Humanbiologiuddannelsen, Københavns Universitet (24. september), været opponert ved læge Martin Baks Ph.D.-forsvar ved Aarhus Universitet (18. september), bedømmer af disputats ved Københavns Universitet samt bedømt ansøgning for The Wellcome Trust, London og abstracts til European Council for Blood Pressure and Cardiovascular Research møde i Noordwijkerhout, Holland (26.-28. oktober). Er skandinavisk repræsentant i Council of Federation of European Physiological Societies og medlem af Nominating Committee, medlem af Scientific Advisory Committee for Japan-European Nephrology Forum, medlem af Nationalkomiteen for fysiologi, i bestyrelsen for Gudrun Krauses legat og Tømrermester Alfred Andersens og Hustrus Fond. Associate Editor for Acta Physiologica Scandinavica og American Journal of Physiology, Regulatory, Integrative and Comparative Physiology. Han er medlem af SSVF's udvalg vedrørende sundhedsvidenskabelig grundforskning og

medlem af Udvalget vedrørende videnskabelige afhandlinger, Syddansk Universitet. Undervisningsansvarlig for kursus i strukturel og funktionel biomedicin C. Delkursusleder i patofysiologi for biomedicinere. Delkursusleder i introduktionsuge til hjertesygdomme for medicinere. Planlægning af fysiologiundervisning for uddannelsen i Folkesundhedsvidenskab, Esbjerg. Er tildelt Dansk Nefrologisk Selskabs hæderspris, Mommsens legat, 2001.

H.C. Thiesson deltog med poster i Congress of the German and Scandinavian Physiological Societies in Berlin, Tyskland (10.-13. marts) og med foredrag i Bi-annual Meeting of the Scandinavian Society og Nephrology, Odense (13.-15. maj).

T.R. Uhrenholt deltog med foredrag i Joint Meeting of the Australian, British, Canadian and Western Pharmacology Societies, Vancouver, British Columbia (25.-29. marts).

S. Wamberg deltog med poster i Joint meeting of the German and Scandinavian Physiological Societies: Humboldt University, Berlin, Tyskland (10.-13. marts), i NKJ-Symposium vedrørende stabile isotoper i studier af mælkeproduktion hos husdyr og med foredrag i Nordisk Kontaktorgan for Jordbrugsforskning, Uppsala, Sverige (29. marts-1. april), med poster i Waltham International Symposium: Pet nutrition coming of age, Vancouver, Canada (5.-8. august) og med poster i XXXIV Int. Congress of Physiological Sciences, Christchurch, New Zealand (26.-31. august). Han var gæsteforsker ved Institute for Food, Nutrition and Human Health, Massey University, New Zealand (14.-25. august). Han holdt foredrag ved kursus i Experimentel Mikrokirurgisk Teknik, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (11. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Andreassen modtog US\$ 288 fra Young Investigators Travel Award til deltagelse i konferencen, Renal Microcirculatory Hemodynamics.

P. Bie har til projekt Renale fysiologiske virkninger af angiotensin fragmenter fået bevilget 111.600 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2001) og til projekt Angiotensin og NO medieret natriumudskillelse i den humane nyre 80.000 kroner fra Hjerteforeningen og 111.6000 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2001), 111.600 kroner (2001-2002) fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projekt Kvantitative mål for salthomeostase, fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd 2 mio. kroner (1998-2001) til projektet Funktionelle relationer mellem saltindtag, blodtryk og nyrefunktion, 21.262 kroner fra Ingemann O. Buck's Fond til apparatur og 20.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat til forsøgspersoner.

A.M. Carter modtog 10.000 kroner fra Kong Christian den X's Fond, 20.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg og 10.000 kroner fra Tømrermester Alfred Andersen og Hustru's Fond til forskningsprojektet: Insulinlignende vækstfaktorer og IGF-bindende proteiner i fosterets og placentas vækst. Modtog desuden 14.060 kroner fra Sta-

tens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til forskningsprojektet Phenotypic responses of placenta in Igf, Igfbp and Igfr null mutant mice subjected to gestational hypoxia, og fra Else Poulsens Mindelegat (Overlægerådet) 20.000 kroner til hjælp til en PCR-maskine.

U.G. Friis har til projekt Elektrofysiologisk karakterisering af reninfrisætningen fra enkelt juxtaglomerulære celler modtaget 750.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2001-2003).

K. Hansen modtog 70.000 kroner fra Hjerteforeningen til farmakologisk vaskulær forskning.

B.L. Jensen har til projektet Er hæmning af COX-2 involveret i glukokortikoid medieret abnorm føtal udvikling af nyrene? samt Characterization of gluco- and mineralocorticoid receptors and actions in cardiovascular and renal tissue modtaget 111.600 kroner (2001-2002) fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 450.000 kroner (2001-2002) fra Hjerteforeningen, 10.000 kroner fra Dansk Hypertensionsselskab og 125.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden.

T. Johansen modtog 95.000 kroner fra Grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond til projektet NMDA receptorer i Substantia Nigra Pars Compacta.

F. Jørgensen har til gennemførelse af projektet om hårcellers hvilemembranpotential fra Oticon Fonden fået 25.068 kroner, fra Augustinus Fonden 41.191 kroner og fra Beckett Fonden 14.000 kroner.

O.A. Nedergaard modtog 108.000 kroner fra Hjerteforeningen til farmakologisk vaskulær forskning.

R. Plovsing har fra Hjerteforeningen modtaget 10.000 kroner til rejse til Australien og New Zealand.

O. Skøtt modtog til projektet Aldosterons virkning på kontraktionsmekanismen i afferente arterioler 111.600 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og til projektet Mekanismer for reninsekretion og kontraktion i nyrens afferente arterioler 166.122 kroner fra den Læge- og Naturvidenskabelige Komite under Novo Nordisk Fonden. Han modtog 400.000 kroner (2001-2002) fra Novo Nordisk Fonden til projekt Reninproducerende celler: Differentiering og sekretionsmekanismer.

M. Sommer har fra Fonden af 17.12.1981 modtaget 50.000 kroner og 80.000 kroner fra Hjerteforeningen til projekt Angiotensin og NO medieret natriumudskillelse i den humane nyre.

H. Thiesson modtog til projekt SALVIA 23.500 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond, 20.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg, 40.000 kroner fra Klinisk Institut og 15.000 fra Fonden til Gastroenterologisk Forskning. Modtog desuden rejsestipendium på 2.390 kroner fra Nordisk Forening for Fysiologi.

T.R. Uhrenholt modtog 67.000 kroner fra Hjerteforeningen til farmakologisk vaskulær forskning.

Publikationer

Ahlstrøm Ø, Wamberg S, Sanson G, Tauson A-H. Measurement of milk production in blue fox dams with different litter size using an isotope dilution technique.

Scientifur 2000; 24: 60-62.

Bestle M, Norsk P, Bie P. Fluid volume and osmoregulation in humans after a week of head down bed rest. Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol 2001; 281: 310-317.

Brown R, Ollerstam A, Johansson B, Skøtt O, Gebré-Medhin S, Fredholm B, Persson AEG. Abolished tubuloglomerular feedback and increased plasma renin in adenosine A1 receptor deficient mice. Amer J Physiol Regul Integr Comp Physiol 2001; 281: 1362-1367.

Carter AM. Evolution of the placenta and fetal membranes seen in the light of molecular phylogenetics. Placenta 2001; 22: 800-807.

Carter AM, Charnock Jones DS. Angiogenesis and Blood Flow: Implications for Pathobiology B A Workshop Report. Placenta 2001; 22, Supplement A: S66-S68.

Cicinelli E, Einer-Jensen N, Galantino P, Pinto V, Barba B, Tartagni M. Model of counter current transfer from vagina to urethra in postmenopausal women. Human Reproduc. 2001; 16: 2496-2500.

Einer-Jensen N, Cicinelli E, Galantino P, Pinto V, Barba B. Preferential vascular-based transfer from vagina to the corpus but not to the tubal part of uterus in postmenopausal women. Human Reproduc. 2001; 16: 1329-1333.

Einer-Jensen N, Larsen L, Deprez S, Starns E, Schwartz S. Intranasal absorption of sumatriptan and naratriptan: No evidence of local transfer from the nasal cavities to the brain arterial blood in male rats. J. Biopharmaceut. Drug Disposition 2001; 22: 213-219.

Einer-Jensen N, Khorrooshi MH, Petersen MB, Svendsen P. Rapid cooling of the brain in intubated pigs through nasal flushing with oxygen. Acta Veterinaria 2001; 42: 461-66.

Fink R, Tauson A-H, Wamberg S, Kristensen NB. Energy metabolism and milk production in mink (*Mustela vison*) B Effect of litter size. I: Chwalibog A, Jakobsen K, red. Proceedings of the XV Symposium in Energy Metabolism in Animals, snekkersten, september 2000. EAAP Publication no. 103. Wageningen: Wageningen Pers 2001: 353-356.

Gabrielsen A, Bie P, Holstein-Rathlou NH, Christensen NJ, Warberg J, Dige-Petersen H, Frandsen E, Galati S, Pump B, Sørensen V, Kastrup J, Norsk P. Neuroendocrine and renal effects of intravascular volume expansion in compensated heart failure. Am J Physiol Regulatory Integrative Comp Physiol 2001; 281: 459-467.

Gustafsson F, Andreassen D, Salomonsson M, Jensen BL, Rathlou NHH. Conducted vasoconstriction in rat mesenteric arterioles: role for dihydropyridine-insensitive Ca²⁺ channels. Am. J. Physiol. - Heart 2001; 280: 582.

Han VKM, Carter AM. Control of growth and development of the fetoplacental unit. Curr Opin Pharmacol 2001; 1: 632-640.

Hansen PB, Jensen BL, Andreassen D, Skøtt O. Differen-

- tial expression of T and L- type voltage-dependent calcium channels in renal resistance vessels. *Circulat Res* 2001; 89: 630-638.
- Hougaard C, Jørgensen F, Hoffmann EK.* Modulation of the volume-sensitive K⁺ current in Ehrlich ascites tumour cells by pH. *Eur J Physiol* 2001; 442: 622-633.
- Huang W, Sjöquist M, Skøtt O, Stricker EM, Sved AF.* Oxytocin antagonist disrupts hypotension-evoked renin secretion and other responses in conscious rats. *Amer J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2001; 280: 760-765.
- Jensen BL, Stubbe J, Hansen PB, Andreassen D, Skøtt O.* Expression of Prostaglandin E₂ EP2 and EP4 receptors in the rat kidney. *Amer J Physiol Renal Physiol* 2001; 280: 1001-1009.
- Mann B, Hartner A, Jensen BL, Hilgers KF, Höcherl K, Krämer BK, Kurtz A.* Acute upregulation of COX-2 by renal artery stenosis. *Amer J Physiol - Renal* 2001; 280: 119-125.
- Mann B, Hartner A, Jensen BL, Kammerl M, Krämer BK, Kurtz A.* Furosemide stimulates macula densa cyclooxygenase-2 expression in rats. *Kidney Internat.* 2001; 59: 62-68.
- Møller K, Larsen FS, Bie P, Skinhøj P.* The syndrome of inappropriate secretion of antidiuretic hormone and fluid restriction in meningitis – how strong is the evidence? *Scand J Infect Dis* 2001; 33: 13-26.
- Ollerstam A, Skøtt O, Ek J, Persson AEG, Thorup C.* Effects of long-term inhibition of neuronal nitric oxide synthase on blood pressure and renin release. *Acta Physiol Scand* 2001; 173: 351-358.
- Persson PB, Bie P, Piper HM, Skøtt O.* FEPS congresses, a concept with a future? *Pflügers Arch – Eur J Physiol* 2001; 442: 967-968.
- Peterson TV, Emmeluth C, Bie P.* Renal effects of nitric oxide synthase inhibition in conscious water loaded dogs. *Am J Physiol Regul Integ Comp Physiol* 2001; 281: 584-590.
- Praetorius J, Hager H, Aalkjaer C, Nielsen S, Friis UG, Ainsworth MA, Johansen T.* Molecular and functional evidence for electrogenic and electroneutral Na⁺:HCO₃⁻ cotransporters in the murine duodenum. *Am J Physiol Gastrointest Liver Physiol* 2001, 280: 332-343.
- Pump B, Shiraiishi M, Gabrielsen A, Bie P, Christensen NJ, Norsk P.* Cardiovascular effects of static carotid baroreceptor stimulation during water immersion in humans. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2001; 280: 2607-2615.
- Pump B, Kamo T, Gabrielsen A, Bie P, Christensen NJ, Norsk P.* Central volume expansion is pivotal for sustained decrease in heart rate in compensated heart failure. *Am J Physiol Heart Circ Physiol* 2001; 281: 1274-1279.
- Sørensen B, Clausen TN, Wamberg S, Hansen O.* Physiological changes in mink (*Mustela vison*) dams subjected to weaning at different times during lactation. *Acta Agric. Scand. Section. A, Animal Sci.* 2001; 51: 148-154.
- Tauson A-H, Hansen NE, Wamberg S.* High versus low protein diets to mink B postprandial plasma urea and creatinine response, osmotic load and pattern of nitrogen and electrolyte excretion. *Arch. Anim. Nutr.* 2001; 54: 141-158.
- Wamberg S, Tauson A-H, Fink R.* Refinement of estimation of milk intake of suckling mink (*Mustela vison*) kits by the water isotope dilution technique. I: Chwalibog A, Jakobsen K. red. Proceedings of the XV Symposium in Energy Metabolism in Animals, Snekersten, September 2000. EAAP Publication no. 103. Wageningen: Wageningen Pers 2001: 35-38.

Immunologi og Mikrobiologi

Professor, dr.med.vet. *Sven-Erik Svehag*
Lektor, speciallæge, dr.med. *Vagn Bonnevie-Nielsen* (fratrådt 1. maj)

Lektor *Graham Leslie*, Ph.D., B.Sc.

Lektor, cand.scient., lic.med. *Karsten Skjødt*

Lektor, læge *Børge Teisner*

Forskningslektor, dr.med. *Uffe Holmskov*, Ph.D.

Ekstern lektor, overlæge *Claus Koch* (tiltrådt 1. september)

Forskningsadjunkt, cand.scient. *Charlotte Harken Jensen*, Ph.D.

Forskningsassistent, cand.scient. *Marianne Poulsen* (tiltrådt 1. februar)

Forskningsstipendiat, cand.med. et scient. *Claus H. Nielsen*, Ph.D. (udstationeret 1.-31. marts, fratrædt 1. juli)

Gæstestipendiat, cand.scient. *Nina Vitashenkova*

Gæsteforsker, cand.med. *Weigun Kang*, D.Phil.-stud. (fratrædt 1. november)

Bioanalytiker *Inger Andersen* (orlov fra 1. november)

Bioanalytiker *Jette Brandt*

Laborant *Nanna Bøgesvang*

Laborant *Jane Clausen* (1. januar-30. april)

Laborant *Bettina S. Jepsen* (barselsorlov fra 17. september)

Bioanalytiker *Kirsten Junker*

Laborant *Karin Kejling* (tiltrædt 9. maj)

Bioanalytiker *Anette Kliem*

Laborant *Vivi Møller*

Bioanalytiker *Lise Schrøder*

Laboratoriefuldmægtig *Ida Tornøe*

Laborant *Lars Vitved*

Laborantelev *Susanne Hillbrandt* (fratrædt 1. februar)

Laborantelev *Anne Jacobsen* (1. januar-31. december)

Laborantelev *Christiana Sørensen* (tiltrædt 1. februar)

Sekretær *Elsebeth Orthmann* (deles med Anatomisk og Neurobiologi)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Marianne Due

Charlotte Floridon

Jørn Grønlund (forskningsstipendiat 15. august-31. december, udstationeret til 17. marts)

Søren Hansen (postdoc fra 1. november, udstationeret fra 1. november)

Per Kania

Mette Lausen

Rikke Leth-Larsen

Grith Lykke Lyster

Jens Madsen (postdoc fra 1. august)

Thomas Krogh Meibom

Ane Christine Møller

Anders Schlosser

Gæsteforelæsnings afholdt af forskningsenheden

Dr. Palaniyar Nadesalingam, MRC Immunochemistry Unit, Department of Biochemistry, Oxford University, England (3. august).

Medarbejderes aktiviteter uden for forskningsenheden

V. Bonnevie-Nielsen har været udstationeret uden løn ved Department of Medical Genetics, University of Calgary, Canada (1. januar-30. april).

M. Due har holdt foredrag ved Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole, København (1. november).

J. Grønlund har været udstationeret ved Sir Wilhelm Dunn School of Pathology, Oxford, England (1. januar-17. marts).

S. Hansen har været udstationeret ved Department of Cell Biology, Duke University Medical Center, Durham, USA (siden 1. november).

U. Holmskov deltog sammen med J. Madsen, S. Hansen, J. Grønlund og W. Kang med poster i symposiet Interfaces between innate and adaptive immunity, Keystone, Colorado, USA (22.-27. januar). Han deltog sammen med G. Lyster og I. Tornøe i European Atherosclerosis Society Workshop on the Immune System in Atherosclerosis, Geneve, Schweiz, (8.-11. marts). Han holdt inviteret foredrag på Konstanz Universitet, Tyskland (26. juli) og inviteret foredrag hos Byg Gulden, Konstanz, Tyskland (27. juli). Han deltog sammen med I. Tornøe, K. Kejling, V. Møller, R. Leth-Larsen, A. Schlosser, J. Madsen, T. Krogh Meibom og G. Lyster med poster og foredrag i Vth International Workshop on C1, the First Component of Complement and Collectins, Mainz, Tyskland (26.-28. oktober). Han deltog i mødet NKT meets SDU - Biotechnology med foredraget Recognition molecules in innate immunity (10. december).

C.H. Jensen har holdt inviteret foredrag ved Endokrinologisk Forskningsenheds (EFE) årsmøde (7. december). Hun har besøgt Dr. Katja J. Teerds, Utrecht, Holland i forbindelse med et samarbejde omkring Leydigcellers regeneration (26.-30. maj). Sammen med B. Teisner har hun indgået samarbejdsaftale med NsGene A/S vedrørende FA1 og indsendt en patentansøgning.

P. Kania deltog i Introduktionsseminar til Fishnet, et paraplynetværk for Fiskeri- og Akvakulturforskning, Fuglsøcentret, Mols (23.-24. oktober). Han deltog med fore-

drag i SCOFDA-workshop, ZooBio, Zoologisk Have, København (7.-8. november) og deltog ved officiel indvielse af Fishnet, København (30. november).

G. Leslie er medlem af Advisory Board for European Complement Network.

C.H. Nielsen har været udstationeret ved Institut Nationale de la Santé et de la Recherche Medicale, Paris, Frankrig (1.-31. marts).

K. Skjødt deltog med poster og foredrag i Vth International Workshop on C1, the First Component of Complement, and Collectins, Mainz, Tyskland (26.-28. oktober).

S-E. Svehag deltog med poster i 11th International Congress of Immunology, Stockholm, Sverige (22.-27. juli).

B. Teisner deltog i International Bone and Mineral Society/European Connective Tissue Society fællesmøde i Madrid, Spanien (5.-10. juni). Han var inviteret deltager i Association of European Science and Technology Transfer Professionals møde i Barcelona, Spanien (10.-13. oktober). Han er Syddansk Universitets repræsentant i Patentkonsortiet for Bioteknologi, Sundhed og Medicoteknik og deltog i studietur til Patentenheden, Boston, New Orleans og Dallas (24. februar-8. marts).

Eksterne bevillinger og donationer

U. Holmskov har til sine igangværende forskningsprojekter vedrørende receptormolekyler og deres funktion i det medfødte immunforsvar modtaget 800.000 kroner fra Alfred Benzon Fonden, 1,28 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2002), 208.000 kroner fra Strukturdirektoratet, 50.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, 25.000 kroner fra A. Frederik Wedell Erichsens Legat, 20.000 kroner fra Kong Christian den X's Fond, 81.000 kroner fra Danmarks Lungeforening, 23.500 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond/Højmosgård-Legatet, 25.000 kroner fra Grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond og 50.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg. Desuden har han fra Publikationsudvalget fået henholdsvis 6.314 kroner og 10.000 kroner til offentliggørelse af 2 manuskripter.

C.H. Jensen har til undersøgelse af ekspresion og funktion af FA1/dlk i relation til stamceller modtaget 50.000 kroner fra Torben og Alice Frimodts Fond, 10.000 kroner fra Mogens Svarre Mogensens Fond, 15.000 kroner fra Edith og Olfert Dines Hansens Legat, 200.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 416.070 kroner fra Carlsbergfondet, 50.000 kroner fra Savværksejer Jeppe Juhl og Hustru Ovita Juhls Mindefond, 70.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, 15.000 kroner fra Kong Christian den X's Fond, 200.000 kroner fra Aase og Ejnar Danielsens Fond og 23.500 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond. Hun er endvidere gruppeleder i Danish Stem Cell Research Center, der fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd har opnået en bevilling på 23.000.000 kroner.

G. Leslie har til sit projekt vedrørende naturlige antistof-

fers og komplements medvirken i udvikling af immunitet modtaget 10.000 kroner fra Kong Christian den X's Fond og 50.000 kroner fra J. Andersen og Hustrus Fond.

A.C. Møller har til sit projekt om naturlige antistoffer og komplements betydning for udvikling af B- og T celle responser mod DNA og ribonukleoproteiner modtaget 30.000 kroner fra Torben og Alice Frimodts Fond.

C.H. Nielsen har modtaget 25.000 kroner fra Ingemann O. Bucks Fond, 20.000 kroner fra Fhv. direktør Leo Nielsen og hustru Karen Margrethe Niensens Legat for Lægevidenskabelig Grundforskning og 7.534 kroner fra Det Danske Pasteur-Selskab til projektet Naturlige autoantistoffers betydning for regulering af autoimmunitet.

K. Skjødt har til sit projekt under forskningsprogrammet Grundlagsskabende forskning i fiskeri og akvakultur modtaget 1,3 mio. kroner fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (2001-2003). Han har modtaget 112.900 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Undersøgelse af det medfødte immunsystem hos fugle, krybdyr og fisk i evolutionært perspektiv.

S.-E. Svehag har sammen med B. Finsen, E. Holm Nielsen og J. Zimmer Rasmussen modtaget 1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråds NASTRA program (1997-2001) til undersøgelse af trofiske og toksiske mekanismer i hjernen. Fra Gigtforeningen har han sammen med E. Holm Nielsen modtaget 56.500 kroner til undersøgelse for komplekser af serum amyloid P komponent og histoner i serum fra raske individer og SLE-patienter samt kompleksernes sammensætning og relation til autoantistofdannelse og sygdomsaktivitet.

B. Teisner har modtaget 750.000 kroner (2001-2003) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til studier af collagen metabolisme og føtale proteiner. Han har fra Else og Aage Grønbeck-Olsens Legat modtaget 51.500 kroner til studiet af human procollagen type I og invasiv cancer. Han har sammen med C.H. Jensen indgået en samarbejdsaftale med NS-Gene A/S, Ballerup på 250.000 kroner vedrørende føtal antigen 1 (FA1) og centralnervesystemet.

Publikationer

Andersen M, Jensen CH, Stoving RK, Larsen JB, Schroder HD, Teisner B, Hagen C. Fetal antigen 1 in healthy adults and patients with pituitary disease: relation to physiological, pathological, and pharmacological GH levels. *J Clin Endocrinol Metab* 2001; 86: 5465-5470.

Brandt J, Frederiksen JK, Jensen CH, Teisner B. I: Eastell R, Baumann M, Hoyle NR, Wiczorek L, red. The N- and C-terminal propeptides of human procollagen Type I (PINP and PICP): Molecular heterogeneity and assay technology. In *Bone Markers: Biomechanical Biochemical and Clinical Perspectives*. London: Martin Dunitz Ltd. 2001: 73-81.

Horváth A, Andersen I, Junker K, Lyck Fogh-Schultz B, Holm Nielsen E, Gizurarson S, Andersen O, Kármán J, Rajnavölgyi E, Erdei A, Svehag S-E. Serum amyloid P

- component inhibits influenza A virus infections: in vitro and in vivo studies. *Antiviral Res.* 2001; 52: 43-53.
- Jensen CH, Meyer M, Schroder HD, Kliem A, Zimmer J, Teisner B.* Neurons in the monoaminergic nuclei of the rat and human central nervous system express FA1/dlk. *NeuroReport* 2001; 12: 3959-3963.
- Jensen CH, Teisner B, Wahlberg LW, Grønberg M.* Detection and isolation of cell populations from the CNS using antibodies to FA1/dlk1. US patent application, 2001.
- Laursen CB, Vainio O, Skjødt K, Juul-Madsen HR, Salomonsen J.* Some Scandinavian B¹⁵ MHC haplotype chicken strains harbor many Y-F genes that are expressed on immunologically important cells. I: Schat KA, red. *Current Progress on Avian Immunology Research Proceedings.* 2000: 187-191.
- Ligtenberg TJM, Bikker F, Groenink J, Veerman E, Tornoe I, Leth-Larsen R, Amerongen AVN, Holmskov U.* Human salivary agglutinin binds to lung surfactant protein D and is identical to gp-340. *Biochem J* 2000; 359: 243-248.
- Mollenhauer J, Herberich S, Helmke B, Kollender G, Krebs I, Madsen J, Holmskov U, Sorger K, Schmitt L, Wiemann S, Otto HF, Grone HJ, Poustka A.* Deleted in malignant brain tumors is a versatile mucin-like molecule likely to play a differential role in digestive tract cancer. *Cancer Res.* 2000; 15: 8880-8886.
- Nielsen CH, Leslie RG, Jepsen BS, Kazatchkine MD, Kaveri SV, Fischer E.* Natural autoantibodies and complement promote the uptake of a self antigen, human thyroglobulin, by B cells and the proliferation of thyroglobulin-reactive CD4(+) T cells in healthy individuals. *Eur J Immunol* 2001; 31: 2660-2668.
- Nielsen CH, Marquart HV, Prodinger WM, Leslie RGQ.* CR2-mediated activation of the complement alternative pathway results in formation of membrane attack complexes on the human B cell surface. *Immunology* 2001; 104: 418-422.
- Salomonsen J, Kaufman J, Laursen CB, Skjødt K, Vachek PD.* The chicken and caiman class II alpha locus. I: Schat KA, red. *Current Progress on Avian Immunology Research Proceedings.* 2001: 192-196.
- Zimmermann-Nielsen E, Svehag S-E, Thorlacius-Ussing O, Baatrup G.* ELISA for incorporation of plasma derived complement split-products C3b/iC3b into solid-phase immune complexes. *J. Immunol. Methods* 2001; 249: 43-51.

INSTITUT FOR SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING (IST)

Instituttet består af seks forskningsenheder:

Almen Medicin, hvortil er knyttet Forskningsenheden for Almen Medicin (FEA), Audit Projekt Odense (APO) samt
Specialeuddannelsen i Almen Medicin.

Epidemiologi

Klinisk Farmakologi

Miljømedicin

Sundhedsfremme

Sundhedsøkonomi

Institutledelse:

Instituttleder:

Lektor *Bernard Jeune*

Institutbestyrelse:

Professor *Kim Brøsen*

Professor *Terkel Christiansen*

Professor *Philippe Grandjean*

Lektor *Niels Damsbo*

Lektor *Bernard Jeune* (formand)

IT-medarbejder *Lars Hvidberg*

Laborant *Annelise Nielsen* (orlov 15. juni 2001-14. juni 2002)

Studerende *Henrik Boye Jensen* (udtrådt 31. december)

Studerende *Sine Maria Obling* (udtrådt 31. december)

Institutsekretariat:

Institutsekretær *Anne Rosenkrantz de Lasson* (fratrådt 30. april)

Institutsekretær *Birgit Skouboe* (tiltrådt 21. maj)

Regnskabsansvarlig: *Inge Bøgelund*

Almen Medicin

- Professor *Niels Bentzen* (fratrådt 31. januar)
Professor, dr.med. *Jørgen Lous* (tiltrådt 1. november)
Lektor, cand.med. *Niels Damsbo*
Lektor, mag.scient. *Beth Elverdam*
Adjunkt, cand.med. *Nick Nyland*, Ph.D. (tiltrådt 1. november)
Adjunkt, klinisk lærer, cand.med. *Henrik Schroll*, Ph.D. (fratrådt 31. juli)
Ekstern lektor, cand.med. *Martin Andersen*
Ekstern lektor, cand.scient.anth. *Lotte Louise Bach*
Ekstern lektor, cand.med. *Anette Damkier*
Ekstern lektor, cand.med. *Søren Friberg* (fratrådt 30. juni)
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Erik Holk* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient.anth. *Anette W. Jahn* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.med. *Britt Toftgaard Jensen*
Ekstern lektor, cand.med. *Niels Chr. Jensen*
Ekstern lektor, cand.med. *John Larsen* (tiltrådt 1. november)
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Martin Munk*
Ekstern lektor, cand.scient.anth. *Morten Kromann Nielsen*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Per Holm Peder- sen* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor, cand.med. *Brit Sigh* (fratrådt 30. juni)
Ekstern lektor, cand.scient.kult.soc. *Lise Skov* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor, cand.med. *Elsebeth Stenager*
Ekstern lektor, cand.med. *Jens Søndergaard* (tiltrådt 1. november)
Ekstern lektor, cand.med. *Annette Tornøe*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Abildtrup*
Klinisk lærer, cand.med. *Steen Agerbo*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Nyborg Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Janne Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Lars Skytte Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Orla Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Søren Bach*
Klinisk lærer, cand.med. *Bodil Bech*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørn Benthin*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Haldrup Bertelsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Stig Ulrich Bertelsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Pernille Bjerrum*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørn Bjørnsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Troels Bové*
Klinisk lærer, cand.med. *Anne Brahe*
Klinisk lærer, cand.med. *Kim Brokhattingen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Busch*
Klinisk lærer, cand.med. *Torsten Bøttern*
Klinisk lærer, cand.med. *Irma Calonijs*
Klinisk lærer, cand.med. *Judy Christensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ninna Dall*
Klinisk lærer, cand.med. *Bent Damgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Bent Damsbo*
Klinisk lærer, cand.med. *Thue Ditlevsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Anton Filtenborg*
Klinisk lærer, cand.med. *Jytte Frøkjær*
Klinisk lærer, cand.med. *Jesper Gerdes*
Klinisk lærer, cand.med. *Nils Gerdes*
Klinisk lærer, cand.med. *Kate Grønning*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Halgrener* (fratrådt 31. januar)
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Olander Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Lise-Lotte Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Oluf S. Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Vivi Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Kjeld Harsløf*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Holm-Thomsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Husted*
Klinisk lærer, cand.med. *Meiske Håkansson*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Haarløv*
Klinisk lærer, cand.med. *Bodil Iversen*
Klinisk lærer, cand.med. *Flemming Jakobsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Gorm Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Jakob Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Søndergaard Jensen* (fratrådt 31. januar)
Klinisk lærer, cand.med. *Morten Steen Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *John Kjersgaard Johansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Johansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Johanssen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Vissing Jørgensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Esben Kappel*
Klinisk lærer, cand.med. *Morten Kjærsgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Birthe Knudsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Holger Knudsen* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Karen Ejlsmark Knudsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ib Koldbæk*
Klinisk lærer, cand.med. *Peder G. Korsgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Kortegaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Tove Kristjansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Torben Krogh*
Klinisk lærer, cand.med. *Aase Krogh*
Klinisk lærer, cand.med. *Lars G. Krøldrup*
Klinisk lærer, cand.med. *Anders Lassen*
Klinisk lærer, cand.med. *Peter Lindegaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Lind-Hansen*

Klinisk lærer, cand.med. *Per Aas Larsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Knud Erik Lindø*
Klinisk lærer, cand.med. *Bent Linnet*
Klinisk lærer, cand.med. *Karen Margrethe Lønborg*
Klinisk lærer, cand.med. *Peter Luxhøi*
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Torp Madsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Ancher Madsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Annette Marboe*
Klinisk lærer, cand.med. *Peter Marboe*
Klinisk lærer, cand.med. *Marianne M. Mathiesen*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Mortensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Anders Munck*
Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Møller*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Karsten Mørkbak*
Klinisk lærer, cand.med. *Morten Toft Nielsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Per Nyhuus*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole J. Nørgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Per Essebo Olsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Otte* (fratrådt 30. juni)
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Vestergaard Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Kjeldgaard Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Leif Egholm Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Petersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Carl Petersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Elna Qvistgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Holger Rasmussen*
Klinisk lærer, cand.med. *John Hammer Rasmussen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Ravn*
Klinisk lærer, cand.med. *Steen Richardt*
Klinisk lærer, cand.med. *Frode Ritter-Petersen* (fratrådt 31. januar)
Klinisk lærer, cand.med. *Kristian Romme*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Rosbach*
Klinisk lærer, cand.med. *Bente Rosenskjold*
Klinisk lærer, cand.med. *Dan Rost*
Klinisk lærer, cand.med. *Jette Ruby*
Klinisk lærer, cand.med. *Anne Vibeke Schiødt*
Klinisk lærer, cand.med. *Ketty Schmidt*
Klinisk lærer, cand.med. *Michael Schmidt*
Klinisk lærer, cand.med. *Uffe Schrøder*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Seidelin*
Klinisk lærer, cand.med. *Poul Sigh*
Klinisk lærer, cand.med. *Halvard Skott*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Sterling*
Klinisk lærer, cand.med. *Kurt Stokholm*
Klinisk lærer, cand.med. *Allan Sørensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Else Kragh Sørensen* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Tage Sørensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Per Thorborg*
Klinisk lærer, cand.med. *Søren Thorborg*
Klinisk lærer, cand.med. *Lili Tronegård-Madsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Knud Vadsø-Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Steen Vejlfø* (fratrådt 31. januar)
Klinisk lærer, cand.med. *Carsten Voetmann*
Klinisk lærer, cand.med. *Søren Øgaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Finn Østergaard*
Undervisningssekretær *Ulla Nylandsted Simonsen* (30 timer, fratrådt 30. november)
Sekretær, korrespondent *Lise Keller Stark* (18,5 timer)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lone Friis

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt fælles almen medicinsk forsker- og institutmøde med fagområderne fra Århus og København, København (11.-12. januar).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Damsbo deltog i 16th World Congress of Family Doctors (WONCA), Durban, Sydafrika (13.-17. maj) med posteren *Diagnosis and treatment of depressive patients in general practice*. Han var medlem af bedømmelsesudvalg til 3 studieelektor/-adjunktstillinger ved Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet. Var censor ved eksamen i almen medicin ved Københavns og Aarhus Universitet. Han er medlem af P.L.O.s og DSAMs Multipraksisudvalg (MPU) til bedømmelse af videnskabelige projekter, som ønskes udført i almen praksis. Underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense, ved Lægedage 2001 og på Sygeplejeskolen i Odense. Han er med i projektgruppen for Audit Projekt Odense (APO) og baggrundsgruppen for projektet Sikkerhed for aktive børn i Fyns Amt. Han har deltaget i arbejdsgruppen til udarbejdelse af DSAMs kliniske vejledning Diagnostik og behandling af depression i almen praksis. Han sidder i redaktionsgruppen for en ny lærebog i almen medicin og er reviewer ved Ugeskrift for Læger og Scandinavian Journal of Primary Health Care.

B. Elverdam underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Fyns og Københavns Amt. Hun var censor ved Institut for Antropologi, Københavns Universitet. Hun er formand for det psykosociale forskningsudvalg under Kræftens Bekæmpelse. Hun er reviewer for Bulletin of the World Health Organization.

B. Toftgaard Jensen holdt foredrag i kommunalt og lægeligt regi om det sociallægelige samarbejde. Var censor ved eksamen i socialmedicin ved Københavns Universitet. Hun er medlem af kontaktudvalget mellem Kommunernes Landsforening og Lægeforeningen om det sociallægelige samarbejde og er medlem af forskellige amtskommunale/kommunale samt statslige arbejdsgrupper. Hun er ansat som sektorchef for Sikrings- og Revalideringssektoren i Odense Kommune (1. juni). Hun er medlem af socialmedicinsk ad hoc redaktion i Månedsskrift for Praktisk Lægegerning og var medredaktør og forfatter på lærebogen *Klinisk Socialmedicin*, 2. udgave.

J. Lous er formand for DSAMs og P.L.O.s udvalg vedrørende multipraksisundersøgelser. Han var censor

ved eksamen i almen medicin ved Københavns og Aarhus Universitet. Han er Ass. National Editor ved Scandinavian Journal of Primary Health Care, medlem af det videnskabelige panel i Ugeskrift for Læger. Han er Co-editor ved Ear, Nose and Throat Disorders Group, Cochrane Collaboration og medlem af DSAMs arbejdsgruppe vedrørende revision af den kliniske vejledning Forebyggelse af iskæmisk hjertesygdom i almen praksis med særlig henblik på dyslipidæmi. Han er reviewer ved BMJ, British Journal of General Practice og Ugeskrift for Læger.

H. Schroll deltog i 16th World Congress of Family Doctors (WONCA), Durban, Sydafrika (13.-17. maj) med foredraget Methods for registration and analysis of episodes of care in general practice. Elderly patients' contacts to their GP registered prospectively using ICPC codes. Han var censor i almen medicin ved Aarhus Universitet. Han er medlem af udvalg nedsat af DSAM og P.L.O. til fremme af udviklingen af Programmer til Almen Praksis (PAP-udvalget). Underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense. Han er medlem af baggrundsgruppen i FynCom i udvalget til fremme af kvalitetssikring af arbejdet i almen praksis og medlem af udvalget til videreudvikling af ICPC-klassifikationen.

E. Stenager deltog i Nordisk Socialmedicinsk Konference, Bergen (16.-19. august). Hun er medlem af Dansk Samfundsmedicins Selskabs kursusudvalg. Er formand for Lægekredsforeningen for Fyns Amts sundhedsudvalg, medlem af Sundhedsstyrelsens målbeskrivelsesudvalg vedrørende den samfundsmedicinske speciallægeuddannelse. Hun er medlem af redaktionsgruppen omkring Nyt fra Samfundsmedicin.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Elverdam er projektleder på projektet Den „sunde“ familie - den „sunde“ krop - et tværvidenskabeligt studie i samspillet mellem biologi og kultur i det (post)moderne samfund og har i forbindelse med projektet modtaget en bevilling på 2,25 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd for perioden 1996-2001.

SPECIALEUDDANNELSEN I ALMEN MEDICIN

Kursusleder, cand.med. *Jesper Schramm*
Sekretær *Inger Carter*

Der har været afholdt et 150-timers teoretisk specialeuddannelseskursus i almen medicin for 21 yngre læger og seks semesterforløb (324 timer) af blokkurser for 80 yngre læger.

Medarbejdernes aktiviteter uden for afdelingen

J. Schramm er som kursusleder for Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense medlem af DSAMs kursusudvalg og af DSAMs uddannelsesudvalg. Han er praksiskonsulent ved Obstetrisk Gynækologisk afdeling ved

Haderslev sygehus, og medlem af Lægemiddelkomiteen samme sted. Han var indtil 30. september klinisk lektor ved afd. for Klinisk Farmakologi, Syddansk Universitet. Han har som underviser deltaget ved Lægedage (12.-15. november). Han har endvidere undervist ved behandleruddannelsen, Falcks Uddannelsescenter Vest (27. februar-1. marts, 25.-27. september, 4.-6. december).

FORSKNINGSENHEDEN FOR ALMEN MEDICIN

Forskningsenheden for Almen Medicin blev oprettet ultimo 1993 med tilknytning til Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning. Enheden er oprettet og finansieret af Fonden vedrørende finansiering af forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt, hvis bestyrelse er sammensat af Sygesikringen og Praktiserende Lægers Organisation. Enheden iværksætter og vejleder vedrørende forskningsprojekter i almen lægepraksis. Audit Projekt Odense er tilknyttet Forskningsenheden. Forskningsenheden udgiver selvstændige semesterrapporter 3 gange om året. Enheden blev i november 2001 evalueret af en ekstern Peer-gruppe (rapporten kan rekvireres på Forskningsenheden).

Adjungeret professor, dr.med. *Jakob Kragstrup* (forskningsleder, fondslønnet)

Gæsteprofessor, dr.med. *Lars Gram* (fondslønnet)

Gæsteprofessor *Malcolm Maclure*, Ph.D. (fondslønnet)
Seniorforsker, praktiserende læge *Bjarne Lühr Hansen*, Ph.D. (fondslønnet)

Seniorforsker *Lars Bjerrum*, Ph.D. (fondslønnet)

Seniorforsker, praktiserende læge *Jørgen Nexøe*, Ph.D. (fondslønnet)

Seniorforsker, praktiserende læge *Henrik Schroll*, Ph.D. (fondslønnet, tiltrådt 1. august)

Videnskabelig medarbejder, praksisreservelæge *Torben Dybdahl* (fondslønnet, tiltrådt 1. september)

Videnskabelig medarbejder, praktiserende læge *Erik Falkø* (fondslønnet)

Videnskabelig medarbejder, praktiserende læge *Birgit Åbom* (fondslønnet)

Gæsteforsker, *Malgorzata Oltarzewska* (fondslønnet)

Statistiker *Anthony Gichangi* (fondslønnet, tiltrådt 15. oktober)

Statistiker, cand.scient. *Henrik Støvring* (fondslønnet)

Statistiker *Kirstin Vach* (fondslønnet, barselsorlov til 9. november)

Sekretær *Gitte Hammershøj* (fondslønnet, tiltrådt 1. februar)

Edb-/databasemedarbejder *Lena Astrid Nielsen* (fondslønnet, tiltrådt 1. juli)

Kontorfuldmægtig, korrespondent *Lise Keller Stark* (fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Tina Eriksson (fondslønnet)

Dorte Gilså Hansen (fondslønnet)

Dorte Jarbøl (fondslønnet)
Lene Jarlbæk (fondslønnet)
John Larsen (fondslønnet)
Gitte Rohr
Jens Søndergaard (fondslønnet)

AUDIT PROJEKT ODENSE

Projektgruppe:
Professor, cand.med. *Niels Bentzen*
Adjungeret professor, dr.med. *Jakob Kragstrup* (fondslønnet)
Lektor, cand.med. *Niels Damsbo*
Projektleder, praktiserende læge *Anders Munck* (fondslønnet)
Praktiserende læge, cand.med. *Jens Jørgen Damsgaard* (fondslønnet)
Associeret medlem, cand.pharm. *Kirsten Schæfer* (fondslønnet)

Øvrige medarbejdere ved projektet:
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Lars Bjerrum* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Lena Hamm* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Dorte Gilså Hansen* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, praktiserende læge *Jørgen Holm* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, praktiserende læge *Claus-Henrik Rasmussen* (fondslønnet)
Forskningsassistent, praktiserende læge *Torben Strodl Andersen* (fondslønnet, tiltrådt 1. august)
Edb-assistent *Susanne Berntsen* (deltid, fondslønnet)
Sekretær *Gitte Hammershøj* (fondslønnet)
IT-medarbejder *Louise Andersen* (fondslønnet)

Generelt om projektet

Audit Projekt Odense (APO) er et selvstændigt projekt i Forskningsenheden for Almen Medicin.

APO er ressourcecenter for kvalitetsudvikling og efteruddannelse i almen praksis, men har også berøring med andre personalekategorier i den primære sundhedstjeneste - for eksempel praktiserende fysioterapeuter.

Et auditprojekt omfatter:

- En prospektiv registrering på et specielt udviklet skema, der er velegnet til at indsamle data til belysning af egen praksis vedrørende udredning og behandling af centrale sygdomsgrupper. Opfølgingsaktiviteter omfattende vurdering af registreringsresultater på et primært opfølgingskursus, afdækning af kvalitetsproblemer og efterfølgende kursusvirksomhed med henblik på kvalitetsforbedring. Slutevaluering efter 1-2 år for at evaluere, om målet med projektet er nået. I forlængelse af auditprojekter kan der udføres vejledningsarbejde og forskning.

APO har gennemført følgende audit:

- Psykiatri i almen praksis. Frederiksborg Amt (januar). 20 læger gennemførte et fuldt auditforløb, hvor første registrering var i 1998.
- Audit om luftvejsinfektioner, specielt med henblik på CRP og patientperspektivet, Nordjyllands, Fyns og Viborg Amter. 94 deltagere.
- Infektioner i almen praksis. Sønderjyllands og Ribe Amt. 2. registrering i et auditforløb. 35 deltagere, slutningskursus april 2001.
- Audit om tympanometri i almen praksis. Københavns Kommune. 80 deltagere. Registrering i april/maj, opfølgingskursus oktober 2001.
- Audit om Ondt i lænden. 166 praktiserende fysioterapeuter, hvoraf 90 havde registreret i 1999.
- Forebyggelse af iskæmisk hjertesygdom. Frederiksborg Amt. 16 læger, som registrerede i maj og holdt opfølgingskursus i oktober 2001.
- Audit om Den gamle patient. 50 praktiserende læger i Trondheim. Registrering i foråret, kursus oktober 2001.
- Audit om luftvejsinfektioner i almen praksis. 11 danske amter samt Norge, Sverige, Estland, Belgien, Spanien med registrering i november/december 2001. Fra Danmark og Færøerne deltog 380 læger.
- Andre registreringsopgaver:
- Evaluering af et demensprojekt i Aalborg Kommune.
- En undersøgelse om svangreprofylakse og abort i Sissimiut, Grønland.

Andre arrangementer afholdt af APO

Tværfagligt allergiseminar på Hindsgavl Slot (11.-12. januar). Knap 100 deltagere - allergologer, allergisygeplejersker, praktiserende læger og administratorer fra alle amter. Statistikkursus for auditvejledere, Trinity, Fredericia (27.-28. april). Workshop om Læring og formidling i fremtidens APO, Jelling (25.-26. oktober). 25 deltagere - overvejende auditvejledere.

Dansk auditnetværk

Netværket af auditvejledere har repræsentanter fra alle landets amter samt Københavns og Frederiksberg Kommune. Der er i årets løb afholdt 2 netværksmøder. I netværket udveksles erfaringer fra de forskellige amtslige projekter til gensidig inspiration. Endvidere foregår der koordination af landsdækkende projekter.

Nordisk auditnetværk

APO har siden 1993 forestået et nordisk auditnetværk med deltagelse af auditprojekter i Karlsruhe og Luleå (Sverige), Trondheim (Norge), Reykjavik (Island) samt Helsinki (Finland). Der har været afholdt nordisk auditmøde i København (23. marts).

Besøg til APO

APO har haft studiebesøg af en finsk lægegruppe på 20 læger (9.-11. oktober) samt af Forskningsenheden, Uni-

versitetet i Lund (27. november). APO havde besøg af en Peer-gruppe bestående af 2 norske og 1 hollandsk professor (5.-7. november). Der blev udarbejdet en evalueringsrapport, som kan rekvireres ved henvendelse til APOs sekretariat.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T.S. Andersen har foretaget forskningsmæssig bearbejdelse af audit vedrørende type 2 diabetes, psykiske problemer og lægemiddelordination i almen praksis. Har samarbejdet med Forskningsenheden for Almen Praksis ved Lunds Universitet om et projekt vedrørende polyfarmaci i almen praksis. Har forestået undervisning om KOL-diagnostik og behandling ved Mini-Lægedag, Vissenbjerg (16. januar). Sidder i bestyrelsen af specialeråd vedrørende palliativ behandling i Fyns Amt.

N. Bentzen har afholdt Medical audit som metode til kvalitetsudvikling i almen praksis. Allmenmedisinsk grunnkurs III, Oppdal, Norge (5. marts). Har afholdt Telling og Audit som en metode til kvalitetsforbedring i allmenpraksis. Allmenmedisinsk grunnkurs III, Tromsø, Norge (31. maj). Han har forestået kursus vedrørende Kvalitetsudvikling i allmenpraksis for turnuskandidater, Steinkjær, Norge (21. august). Har afholdt Tælling og medical audit som metoder til kvalitetsudvikling i almänmedisin. Karlshamn, Sverige (20. september). Har holdt foredrag om Audit som metode ved Nidaros kongressen, Trondheim, Norge (26. oktober). Han har efter at være tiltrådt professorat i allmenmedisin i Trondheim arbejdet på at få etableret et nationalt kvalitetsudviklingsprojekt Audit Projekt Norge (APN), som han er blevet bedt om at udvikle med henblik på implementering i 2002.

L. Bjerrum har rådgivet i planlægningen af flere projekter. Har holdt foredrag om APO for praktiserende læger i Barcelona (23. november).

J. Damsgaard har foretaget studiebesøg i Australien (oktober), har deltaget i planlægningen af nordisk audit om luftvejsinfektioner. Har været tilknyttet Kvalitetsudviklingsudvalget i Roskilde Amt som projektvejleder i auditprojekt om infektionssygdomme, psykiatri i almen praksis, prostatapatienten, alkohol og almen praksis, implementering af DSAMs vejledning om forebyggelse af iskæmisk hjertesygdom samt diabetes i almen praksis. Har været medlem af Det Fælles Kvalitetsudviklingsudvalg i DSAM/P.L.O.

D. G. Hansen har deltaget i planlægningen af nordisk audit om luftvejsinfektioner. Har afholdt videnskabeligt foredrag om Nordic Collaboration on audit about psychiatric problems in general practice. Results from five Nordic countries. The 2001 Conference on the European Society of General Practice/Family Medicine, Wonca Region Europe, Tampere, Finland (3.-7. juni). Har afholdt videnskabeligt foredrag om Ordination af antidepressiva i almen praksis ved Åben Forskerdag, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum (oktober). Er læge-

lig sekretær i DSAMs arbejdsgruppe til udarbejdelse af klinisk vejledning om osteoporose.

J. Holm har holdt foredrag om Behandling af Type II diabetes i Diabetesforeningen, Svendborg (16. januar). Psykometri i almen praksis ved depression ved Mini-Lægedag, Vissenbjerg (16. januar). Han har tilrettelagt møde vedrørende Den skizofrene patient ved Astrakongressen, Ringsted (23. marts) samt Herning (27. april). Har holdt foredrag om Hypertension og diabetes - resultater fra Svendborgundersøgelserne ved Dansk Hypertensionsselskab, Frederiksberg Hospital (29. oktober). Har tilrettelagt møde vedrørende Årsager til samt valg af behandling ved depression ved Lægedage, København (14. november). Han er projektleder ved Svendborgprojektet Diabetes i almen praksis samt et Efteruddannelses- og kvalitetssikringsprojekt om diabetes. Er medlem af en udviklingsgruppe for fælles fynsk tværsektoriel kvalitets-sikringsdatabase. Er diabeteskonsulent ved Diabetescenter Syd.

A. Munck deltog i The 2001 Conference on the European Society of General Practice/Family Medicine, Wonca Region Europe, Tampere, Finland (3.-7. juni). Havde indlæg ved 3 symposier. Holdt foredrag på symposiet Allergic diseases in Scandinavia, Hotel Hilton, København (6. september). Har besøgt Audit Projekt Luleå (20. oktober) og har i forbindelse med besøg i Barcelona (22.-25. oktober) iværksat audit for spanske praktiserende læger om luftvejsinfektioner. Har etableret kontakt med lægegrupper i Gent, Belgien samt Vancouver i Canada med henblik på påbegyndelse af auditaktiviteter. Har forestået omfattende indenlandsk kursus- og foredragsvirksomhed. Han var medlem af DSAMs følgegruppe vedrørende kliniske vejledninger, formand for DSAMs arbejdsgruppe til udarbejdelse af en klinisk vejledning vedrørende osteoporose. Medlem af følgegruppen for kvalitetsudviklingsudvalg i Fyns Amt samt medlem af Hjerteforeningens hovedbestyrelse.

C.-H. Rasmussen har deltaget i en arbejdsgruppe under Dansk Kardiologisk Selskab, som har beskrevet Minimumskompetencer i afdelinger, som modtager akutte hjertepatienter.

K. Schæfer har holdt foredrag om diabetes audit i Roskilde Amt på temadagen Kvalitetsudvikling og patientsikkerhed i almen praksis afholdt af Det Centrale Kvalitetsudviklingsudvalg. Har leveret statistisk materiale udarbejdet på grundlag af registerdata som supplement til auditregistrering for iskæmisk hjertesygdom i Roskilde Amt. Har bearbejdet data og udarbejdet rapporten Psykiatri i almen praksis, et auditprojekt i Roskilde Amt. Har deltaget som APO-repræsentant i European Conference on Antibiotic Use in Europe, Brussel (15.-17. november).

Publikationer (Almen Medicin, Forskningsenheden for Almen Medicin og Audit Projekt Odense)

Bjerrum L, Grinsted P, Sjøgaard P. Detection of bacteriuria by microscopy and dipslide culture in general

- practice. *Eur J Gen Pract* 2001; 7: 55-8.
- Bjerrum L, Bergman U.* Hvor mange forskellige lægemidler håndterer en praktiserende læge? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3342-6.
- Bjerrum L, Larsen J, Kragstrup J.* Guidelines accompanied by changes in reimbursement rules. Effects on lipid-lowering drug prescribing. *Scand J Prim Health Care* 2001; 19: 158-62.
- Bjerrum L, Grinsted P.* Dysuri. Et hyppigt symptom i almen praksis. *Månedsskr Prakt Lægegern* 2001; 10: 1213-21.
- Christensen K, Støvring H, McGue M.* Do genetic factors contribute to the association between birth weight and blood pressure? *J Epidemiol Community Health* 2001; 55: 583-7.
- Damsgaard JJ, Schæfer K, Michelsen JW, Frimodt-Møller N, Munck A, Vach K, Kragstrup J.* Antibiotikabehandling af infektioner i almen praksis. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 165-8.
- Damsgaard J, Schæfer K, Munck A.* Det danske netværk for prospektiv auditaktivitet. En undersøgelse af aktuelle aktiviteter i amterne. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 820-1.
- Damsgaard J.* Møde i DSAM med Mark Levy. *Practicus* 2001; 144: 96-7.
- Diederichsen HZ, Skamling M, Diederichsen A, Grinsted P, Antonsen S, Petersen PH, Munck AP, Kragstrup J.* Randomiseret, kontrolleret undersøgelse af anvendelsen af CRP-hurtigtest som vejledning ved behandlingen af luftvejsinfektioner i almen praksis. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3784-7.
- Elverdam B.* Sundheds- og sygdomsbegreber i et kulturelt perspektiv. I: Andersen JH, Jensen ADR, red. *Etniske minoriteter. Kulturmøder i sundhedsvæsenet.* København: Munksgaard, 2001.
- Falkø E.* ICPC på vej ind i klinikken. *Practicus* 2001; 145: 146-8.
- Gahrn-Hansen B, Grinsted P, Jørgensen B, Munck A.* Laboratoriemedicin i almen praksis. Odense: Fyns Amt og Audit Projekt Odense, 2001.
- Grimsmo A, Hagman E, Falkø E, m.fl.* Patients, diagnoses and processes in general practice in the Nordic countries. An attempt to make data from computerised medical records available for comparable statistics. *Scand J Prim Health Care* 2001; 19: 76-8.
- Grinsted P, Schmidt H, Bjerrum L, Poulsen EF, Kolmos HJ.* Behandling af bakteriel vaginose i almen praksis. Lægemedelstyrelsen. *Rationel Farmakoterapi* 2001; 3.
- Hedegaard U, Larsen J.* Behandling af kvalme og opkastning i graviditeten. *Fynske Læger* 2001; 21 (6): 27.
- Holm J, Holm L, Bech P.* Monitoring improvement using a patient-rated depression scale during treatment with antidepressants in general practice. A validation study on the Goldberg Depression Scale. *Scand J Prim Health Care* 2001; 19: 263-6.
- Jarbøl D, Schaffalitzky de Muckadell O.* Dyspepsi i almen praksis - hvilken strategi skal vi følge? *Fynske Læger* 2001; 21 (3): 12.
- Kragstrup J.* Scandinavian Journal of Primary Health Care - Tiden er inde til at genetablere et kollektivt abonnement for DSAMs medlemmer. *Practicus* 2001; 144: 100-1.
- Kragstrup J.* Increasing impact of the Scandinavian Journal of Primary Health Care. *Scand J Prim Health Care* 2001; 19: Editorial.
- Kragstrup J.* Specialister i det almene. *Fynske Læger* 2001; 21 (6): 21-2.
- Larsen J, Arnberg A, Brøsen K.* Tramadol og oxazepam. Effekt på lungefunktionen hos ældre patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 458-60.
- Larsen J, Søndergaard J, Hedegaard U, Gram LF.* Krydsreaktion mellem lægemidler inden for samme terapeutiske undergruppe. *Fynske Læger* 2001; 21 (1): 18.
- Larsen J, Jarlbæk L, Enggaard TP, Hedegaard U, Gram LF.* Børn og astmamidler. *Fynske Læger* 2001; 21 (2): 23.
- Larsen J, Andersen M, Hedegaard U, Gram LF.* Antabus og metronidazol. Klinisk relevans af metabolisme og varighed af den alkoholrelaterede effekt. *Fynske Læger* 2001; 21 (3): 27.
- Larsen J, Andersen M, Kragstrup J, Gram LF.* Changes in the utilization of lipid-lowering drugs over a 6-year period (1993-1998) in a Danish population. *Eur J Clin Pharm* 2001; 57: 343-8.
- Larsen J, Jarlbæk L, Damkier P, Hedegaard U.* Lægemedelinduceret impotens. *Fynske Læger* 2001; 21 (4): 16.
- Larsen TB, Stenager E, Friberg S.* Førtidspensionslovgivning i dag. *Månedsskr Prakt Lægegern* 2001; 79: 607-17.
- Nexø J, Larsen J, Søndergaard J, Åbom B.* Almen praksis ved Syddansk Universitet. *Fynske Læger* 2001; 21 (2): 14-5.
- Nexø J, Kragstrup J.* Influenzavaccinationer i Danmark i sæsonen 1999-2000. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6118-21.
- Nexø J, Aabom B, Larsen J, Søndergaard J, Bentzen N, De Maeseneer J, Meyboom-de Jong B.* Health and health system news. More university based general practices needed. *WONCA News* 2001; 27: x-xi.
- Nexø J.* Synspunkt: Influenzavaccinationer i Danmark. <http://www.sundhed.dk>, november 2001.
- Nyland N, Lauridsen A.* Hvidbjerg Sygehus 1892-2000. Fra amtssygehus - til hospice? Odense: Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, 2001.
- Schroll H.* Metoder til registrering og analyse af diagnoseklassificerede kontaktføreløb i almen praksis. Ældre patienters kontakter med egen læge registreret prospektivt ved anvendelse af ICPC-diagnoser (Ph.D.-afhandling). København: *Månedsskr Prakt Lægegern* 2001.
- Schroll H.* Methods for registration and analysis of episo-

- des of care in general practice. Elderly patients' contacts registered prospectively with ICPC-codes by their own doctor. *Dan Med Bulletin* 2001; 48: 191.
- Schroll H.* Et studie i sygdomsforløb „FLUKS-Projektet“. *Practicus* 2001; 148: 264-6.
- Schroll H.* Metoder til registrering og analyse af diagnoseklassificerede kontaktføløb i almen praksis. Ph.D.-afhandling. København: Månedsskr for Prakt Lægeger 2001.
- Schæfer K.* Psykiatri i almen praksis. Roskilde Amt, 2001.
- Stenager E, Kristiansen A, Buhl S, Stage V.* Somaliske flygtninge, problemer og løsninger. *Månedsskr Prakt Lægeger* 2001; 79: 161-77.
- Stenager EN, Friborg S, Larsen TB.* Førtidspensionslovgivning i dag. *Månedsskr Prakt Lægeger* 2001; 79: 607-14.
- Worm C, Vad E, Puggard L, Støvring H, Lauritsen J, Kragstrup J.* Effects of a multicomponent exercise program on functional ability in community-dwelling frail older adults. *Journal of Aging and Physical Activity* 2001; 9: 414-24.
- Aabom B.* Den lægefaglige uddannelse i Palliativ Medicin. *Practicus* 2001; 145: 136-7.

Epidemiologi

Professor *Leiv S. Bakketeig*
Professor *James W. Vaupel*, Ph.D. (deltid)
Forskningsprofessor, lic.scient. *Jesper Lier Boldsen* (deltid, se Demografisk Forskningscenter)
Forskningsprofessor, dr.med. *Kaare Christensen*, Ph.D. (forskningsleder, delvist fondslønnet)
Lektor, cand.med. *Bernard Jeune* (instituttleder)
Lektor, cand.med. *Kirsten Ohm Kyvik*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Niels Vilstrup Holm*, Ph.D. (fondslønnet, deltid)
Adjunkt, cand.med. *Kjeld Andersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar, fondslønnet)
Adjunkt, cand.scient. *Lene Christiansen*, Ph.D. (kandidatstipendiat indtil 20. april fondslønnet)
Adjunkt, cand.scient. *Jacob von Bornemann Hjelmberg*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli, fondslønnet)
Adjunkt, cand.scient. *Hans Chr. Petersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar, fondslønnet)
Adjunkt, cand.med. *Vibeke Rasch*, Ph.D. (fondslønnet)
Forskningsassistent, cand.scient. *Maria Iachina* (tiltrådt 1. september, fondslønnet)
Forskningsassistent, cand.scient. *Ivan A. Iachine*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, fondslønnet)
Forskningsassistent, cand.med. *Hanne Nybo* (fondslønnet, fratrådt 28. februar)
Forskningsassistent, cand.mag. *Jakob Ousager*
Konsulent, cand.med. *Karen Andersen-Ranberg*, Ph.D. (1. juni-1. december)
Gæsteforsker, cand.med. *David Gaist*, Ph.D.
Gæsteforsker, cand.med. *Ester Garne* (fondslønnet)
Laborant *Jane Clausen* (1. marts-15. juni, fondslønnet)
Korrespondent *Kirsten M. Gauthier* (enhedssekretær)
Laborant *Gudrun Hauge* (fratrådt 18. marts, fondslønnet)
IT-medarbejder *Lars Hvidberg*
Sekretær *Jytte Duerlund Jensen* (fondslønnet)
IT-medarbejder *Hoang Minh Khanh* (fondslønnet)
Projektsygeplejerske *Anja Ferslev Klynge* (tiltrådt 20. august, fondslønnet)
Kontorfuldmægtig, cand.interpret. *Anne Rosenkrantz de Lasson* (institutsekretær, fratrådt 30. april)
Projektsygeplejerske *Biddy Madsen* (fratrådt 31. august, fondslønnet)
IT-medarbejder *Kirsten Pagh* (fondslønnet)
Kontorfuldmægtig *Birgit Skouboe* (institutsekretær, tiltrådt 21. maj)
IT-medarbejder *Birgit Wich* (fondslønnet)

Ph.d.-afhandlinger forsvaret i årets løb:
Karen Andersen-Ranberg
Thomas Heiberg Brix (se Klinisk Institut)

Jan Hartvigsen (ansat af Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik)
Niels Lyhne (se Klinisk Institut)
Hanne Nybo
Axel Skytthe (se Demografisk Forskningscenter)
Tan Qihua
Zhenglian Wang

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Søren Bak
Camilla Bille
Annette Erlangsen (fondslønnet)
Henrik Frederiksen
Charlotte Kristiansen (fondslønnet)
Karoline Schousboe

Gæsteforskende Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Pia Skov Hansen (se Klinisk Institut, barselsorlov 1. juni-3. december)
Marianne Juel Kjeldsen (se Klinisk Institut)

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor, Linda A. Corey, Ph.D., Virginia Twin Register, Department of Human Genetics, Institute for Psychiatric and Behavioral Genetics, Virginia Commonwealth University, Richmond, Virginia, USA: An Assessment of the Genetic Epidemiology of Seizures using Population-Based Twin Samples (27. juni). Forskningsassistent Asbjørn Hrobjartsson, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Panum Institut, København: Placebo: begreb og effekt (21. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Andersen deltog med foredraget Cognitive function and mortality among nonagenarians. The Danish 1905-cohort Survey på 17th World Congress of the International Association of Gerontology, Vancouver, Canada (1.-6. juli). Var desuden medfatter på abstractet Predictors of mortality among nonagenarians. The Danish 1905-cohort Survey, som blev præsenteret af H. Nybo som poster ved samme kongres. Var inviteret foredragsholder med foredraget Danish Longevity and Health Studies ved MPIDR Workshop on Healthy Aging Studies in China with International Exchanges, Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland (30.-31. juli). Deltog med det inviterede foredrag The epidemiology of very mild dementia and the therapeutic consequences ved 5th

Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september) og med det inviterede foredrag Cognitive and affective symptoms in a population survey. Longitudinal Study of Aging Danish Twins (LSADT) and The Danish 1905-cohort survey ved The Scandinavian Societies of Biological Psychiatry. Annual scientific meeting, Schaeffergaarden, København (21.-23. september). Han har været ad hoc referee ved Acta Psychiatr Scand.

K. Andersen-Ranberg deltog med foredraget Cardiovascular morbidity among Danish centenarians i den 17. Verdenskongres i Gerontologi i Vancouver, Canada (1.-6. juli). Ved samme kongres var hun chairman i foredrags-sessionen Cardiovascular health. Hun har tillige afholdt Master Lecture med titlen The Danish Longitudinal Centenarian Study ved Deutsches Zentrum für Alternforschung an der Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg (17. september). Med samme foredrag var hun inviteret foredragsholder ved det internationale seminar Longer Life and Healthy Aging arrangeret af IUSSP (International Union for Scientific Studies of Population, Committee on Health and Longevity), Peking University, Beijing, Kina (22.-25. oktober). Desuden inviteret oplægsholder på Ældreforskningsseminar vedrørende fremtidens Ældreforskning arrangeret af Socialforskningsinstituttet i København (25. september) samt inviteret foredragsholder med foredraget 100+-åriges helbred ved conference om De meget gamle arrangeret af Dansk Gerontologisk Institut i Odense (30. november). Hun forsvarede sin Ph.D.-afhandling med titlen Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort (7. december). Hun er medlem af både den videnskabelige og den organiserende hovedkomite i forbindelse med planlægning og afholdelse af den 16. Nordiske Gerontologi Kongres i Århus år 2002 og har i beretningsperioden været medlem af Mødeudvalget under Dansk Selskab for Geriatri.

L.S. Bakketeig var hovedunderviser ved Nordisk Vinterskole i Medicinsk Teknologivurdering (MTV) i Helsingør (29.-31. januar) og hovedunderviser ved kursus i forskningsmetode for lærere ved Høgskolen i Buskerud, Norge (1.-2. februar). Han var endvidere underviser ved forskerkurser for læger i Vejle og Middelfart. Han deltog endvidere ved International Health Technology Assessments møde i København (16.-17. marts). Han deltog som ekspert i Perinatal Audit i Coimbra, Portugal (18.-28. marts) og var foredragsholder og paneldeltager ved en tilknyttet portugisisk conference for obstetrikere og børnelæger (28. marts). Han holdt et inviteret foredrag i Norsk Forskningsråd, Medisinsk Selskab i Oslo (8. maj). Han var mødeleder for en rådgivningsgruppe knyttet til projektet Alkoholeksposition og udviklingsafvigelse i Odense (30. august). Han deltog i Dansk Forening for Epidemiologis årsmøde/konference i Middelfart (7.-8. september). Han holdt foredraget Suboptimal Care and Perinatal Mortality in Europe: Results of an International Audit ved 5th World Congress of Perinatal Medicine i Barcelona, Spanien (22.-27. september). Han var 1. opponent ved cand.med. Jan Holts doktordisputats Studies in

perinatal care from a sparsely populated area ved Universitetet i Tromsø, Norge (28.-29. september). Han har også været eksternt medlem af to Ph.D.-bedømmelsesudvalg i Århus og formand for et Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense. Han har tillige været formand for to bedømmelsesudvalg vedrørende lektoratsbesættelser ved Syddansk Universitet, Esbjerg, medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en lektoratsbesættelse ved Syddansk Universitet, Odense, medlem af et bedømmelsesudvalg ved besættelse af professorat ved Høgskolen i Buskerud, Norge. Han har også været ekstern ekspert i et større litteratur-reviewprojekt om ICSI (intra cellular sperm injection) ledet af Senter for Medisinsk Metodevurdering i Oslo. Endvidere er han udpeget som medlem af en tremands rådgivningsgruppe knyttet til et større internationalt forskningsprojekt finansieret af National Institutes of Health (NIH), USA. Dette er et opfølgingsstudie på børn, som blev født i Holland i 1945 i et område med ekstrem sult (madblokade). Undersøgelsen er et 4-5 års projekt i samarbejde mellem hollandske og amerikanske forskere. Han har været benyttet som rådgiver for og bedømmer af forskningsprojekter for det svenske og det norske forskningsråd. Han har været referee for en række videnskabelige tidsskrifter og har været inviteret som bidragyder til de skandinaviske medicinske tidsskrifter Läkartidningen, Tidsskrift for den norske lægeforening og Ugeskrift for Læger.

K. Christensen var medlem af bedømmelseskomiteen for Anne Mette Nybo Andersens Ph.D.-afhandling Fetal Death - Epidemiological Studies ved Københavns Universitet (12. januar). Han var medlem af bedømmelseskomiteen for Morten Gervils Ph.D.-afhandling A genetic-epidemiological investigation of migraine without aura. A population-based twin study ved Københavns Universitet (6. februar). Han blev udpeget til en arbejdsgruppe ved National Institute on Aging angående Demography and Epidemiology: Frontiers in Population Health and Aging og holdt foredraget The X Chromosome Advantage, Georgetown University, Washington DC (8.-10. februar). Han deltog med foredraget The remarkable improvement in human longevity i the American Association for the Advancement of Science, AAAS 2001 Annual Meeting & Science Innovation Exposition i San Francisco, Californien (15.-20. februar). Han deltog i årsmødet for the Consortium of the International Max Planck Research School for Demography i Rostock, Tyskland (28. april). Han arrangerede sammen med A. Skytthe og K.O. Kyvik Ph.D.-kurset i brug af register data Data of Denmark ved Syddansk Universitet. Kurset, som han var formand for, er en del af the Summer 2001 Courses, som er arrangeret gennem the Max Planck Research School for Demography (IMPRSD) konsortiet (30. april-4. maj). Han blev udnævnt til medlem af the Swedish National Social Insurance Committee for Mortality Projections (1. juni). Han deltog i og bidrog til 3 sessioner i 10th International Congress on Twin Studies i London (4.-7. juli). Holdt foredraget Twins, genes and demography ved Diparti-

mento di Scienze Demografiche, La Sapienza, Università di Roma (8. oktober) og han deltog med foredraget Twin studies and longevity i the Arles Meeting 2001 i Gizzera Lido, Italien (12.-13. oktober). Han holdt foredraget Interdisciplinary twin studies in aging research ved the National Institute of Environmental Health Sciences, Research Triangle, North Carolina, USA (13. november). Han præsenterede de to abstracts The genetic contribution to rate-of-change in functional abilities among Danish twins aged 75 years and older af Christensen K, Gaist D, Vaupel JW, McGue MK og Are long-lived parents predictive of successful aging? af Frederiksen H, McGue M, Gaist D, Nybo H, Skytthe A, Vaupel JW, Christensen K ved The Gerontological Society of America 54th Annual Scientific Meeting i Chicago, USA (15.-18. november). Han holdt det inviterede foredrag Genes and muscle strength in elderly ved the 4th International Bispebjerg Symposium on Sports Medicine, The aging muscle: strength and function, på Københavns Universitetshospital, Bispebjerg (6.-8. december). Var medlem af bedømmelsesudvalget med henblik på besættelse af et adjungeret professorat i cancer epidemiologi ved Aarhus Universitet. Han har desuden holdt 14 populærvidenskabelige foredrag. Han er Scientific Review Board Member for Demographic Research og fungerer som ad hoc referee for tidsskrifterne Acta Psychiatrica Scandinavica, American Journal of Human Genetics, American Journal of Medical Genetics, Cleft Palate-Craniofacial Journal, Clinical Genetics, Danish Medical Bulletin, European Journal of Human Genetics, European Journal of Population, Journal of Aging and Health, Journal of Clinical Epidemiology, Journal of Epidemiology and Community Health, Journal of Medical Genetics, Lancet, Pediatrics, Scandinavian Cardiovascular Journal og Twin Research. Han er medlem af den videnskabelige ledelse af Det Danske Tvillingeregister, af bestyrelsen for Center for Aldringsforskning ved Syddansk Universitet, bestyrelsen for Demografisk Grundforskningscenter, forskningsleder for fagområdet for epidemiologi og Deputy Director for det internationale forskningsprogram Oldest-Old Mortality med basis ved Terry Sanford Institute, Duke University, North Carolina, USA og bestyrelsesmedlem af Dansk Gerontologisk Selskab. Han repræsenterer arbejdslederne i sikkerhedsgruppen på Epidemiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet. Pressedækning i forbindelse med udgivelsen af hans bog Hvorfor ældes vi forskelligt? (Gyldendal 2000), Hvorfor bliver vi gamle? af Sonja Sabinsky i Bergsk Weekend (6. januar), Mus, mænd, nonner og aldersforskningen af Leif Blædel i Weekendavisen (19. januar), En gåde med alderen (anmeldelse af bogen) af Helle Tougaard i Jyllands-Posten (3. februar), Hvorfor ældes vi forskelligt? (anmeldelse af bogen) i Seniorenes blad (Pensionisternes Samvirke og LO Faglige Seniorer) nr. 2 (marts), Ungdommens kilde af Ulrik Sass (interview med K. Christensen i forbindelse med hans deltagelse i årsmødet i the American Association for the Advancement of Science i San Francisco (15.-20. februar)) i Fyens Stiftstidende (7. april), Uenighed om vores levealder af

Kaare Skovmand i Politiken (26. februar), Død over døden, interviewet af Nils Thorsen og i Politiken (10. marts). Han blev desuden interviewet til Søndagsmagasinet, DR1 (18. marts).

L. Christiansen deltog i 51st Annual Meeting of the American Society of Human Genetics i San Diego, California (12.-16. oktober). Hun underviste i delkurset Molekylær patofysiologi i human patofysiologi og genetiske abdominalsygdomme i blokkurset Sygdomme i fordøjelsessystemet.

A. Erlangsen holdt foredraget Selvmord hos ældre - danske og internationale studier ved forskerseminaret Selvmordsforskning i Danmark, Gl. Avernæs (28. februar-1. marts). Hun deltog med foredraget Suicide in Lithuania - the highest suicide rate in Europe - a rare case of overreporting? i The European Population Conference 2001 i Helsinki, Finland (7.-9. juni). Desuden holdt hun præsentationerne Suicide among elderly in Denmark: Loss of Partner og Suicide in Lithuania - the highest suicide rate in Europe - a rare case of overreporting? ved The 21st Congress of the International Association for Suicide Prevention i Chennai, Indien (22.-26. september). Hun har desuden deltaget i adskillige kurser omhandlende demografi og statistik ved The International Max Planck Research School for Demography i Rostock, Tyskland (januar-februar, november-december).

H. Frederiksen deltog med posteren The heritability of hand grip strength - a study of 1,624 Danish twin pairs aged 45-96 i 10th International Congress On Twin Studies i London (4.-7. juli). Han var sammen med K. Christensen medforfatter på abstraktet Muscle strength and genetic factors og deltog i 4th International Bispebjerg Symposium on Sports Medicine i København (6.-8. december).

D. Gaist var opponert ved cand.med. Gitte Pedersens Ph.D.-forsvar Bacteremia in the county of North Jutland, Denmark, 1992-7 - with special reference to etiologic agents, focus of infection, antibiotic resistance, antibiotic therapy, and outcome på Klinisk Epidemiologi på Aarhus Universitet (26. april). Han var referent ved tidsskriftet Epidemiology.

E. Garne deltog med foredraget Surveillance of congenital malformations in Europe i European Conference on Rare Disorders and Disabilities i København (18. maj). Hun deltog med posteren Congenital heart diseases - prevalence and mortality og var sammen med C. Stoll og M. Clementi medforfatter på posteren Prenatal diagnosis of cardiac malformations in Europe på Nordic Perinatal Congress i Odense (25. maj). Hun deltog i Eurocat Registry Leaders Meeting i Catania, Italien (1.-4. juni), hvor hun blev valgt til medlem af Steering Committee. Hun var sammen med L. Rasmussen og S. Husby medforfatter på posteren Gastro-intestinal malformations - prevalence and prognosis på 6th European Symposium on the Prevention of Congenital Anomalies i Catánia, Italien (2. juni). Hun deltog med posteren How do we define congenital heart diseases and can we compare prevalence and mortality between regions? på XXIII Congress of the European Society of Cardiology i Stockholm (2. september). Hun

deltog endvidere med foredragene How do we define congenital heart diseases and can we compare prevalence and mortality between regions og Gastro-intestinal malformations in Funen County - prevalence and prognosis (medforfattere Husby S, Rasmussen L) på World Congress in Perinatal Medicine i Barcelona, Spanien (26. september). Hun deltog i Steering Committee Meeting for Eurocat Registry Leaders i Pisa, Italien (27.-28. oktober). Deltaget i arbejdsgruppe i Arbejdsskadestyrelsen vedrørende anmeldelser af skader hos børn opstået som følge af moderens arbejdsmiljø under graviditeten.

J. Hartvigsen deltog med foredraget Kiropraktik i Danmark fra 1895-1995 i faglig dag vedrørende alternativ behandling, Folkesundhedsvidenskab på Rigshospitalet (18. maj). Han deltog med foredraget Evidence for „dose-response“ relationship between physical workload and low back pain. A twin-control study i World Federation of Chiropractic 6th Biennial Congress i Paris (24.-26. maj) og i Research Agenda Conference in Chiropractic VI i Kansas City, USA (27.-29. juli). Han deltog med foredraget Kiropraktorpatienter i Danmark i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Syddansk Universitet, Kolding (16. oktober) og deltog med foredragene Foregår der egentlig noget forskning på NIK (Nordisk Institut for Kiropraktik)? og Risikofaktorer for lænderygsmærter i møde i Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik i Sønderborg (9. november).

J. von Bornemann Hjelmberg deltog med det inviterede foredrag Physical abilities in late life - a twin study i en workshop om European Twin Registers organiseret af Instituto Superiore di Sanità i Rom, Italien (17.-18. december).

N.V. Holm er udpeget til Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende decentralisering af strålebehandling, som udgav rapporten Decentralisering af strålebehandling. Faglige krav, modeller for etablering, krav til bemanding, befolkningsunderlag, transportafstand og økonomi (januar). Han afholdt efter invitation foredraget Centralized or decentralized radiotherapy departments and quality systems for radiotherapy in Denmark ved 4th Nordic Symposium of Radiation Oncology i Århus (7.-9. juni). Han deltog i European Conference on Cancer Strategies & Outcomes i Edinburgh (11.-14. marts). Han er medlem af den videnskabelige ledelse af Det Danske Tvillingregister. Han er udpeget til medlem af Sundhedsministeriets følgegruppe vedrørende kræftsygdomme og Fyns Amts Kræftstyregruppe. Han er medlem af ekspertgruppen, arbejdsgruppen og følgegruppen vedrørende kvalitetssikring af strålebehandling i Danmark, som har udgivet en rapport (sommer). Han har været medlem af ekstraordinær redaktionskomite vedrørende cancer, Ugeskrift for Læger. Han var indbudt som medlem af advisory board (september) til den store europæiske kræftkongres ECCO 2003 i København, og han blev udpeget som repræsentant fra Danmark til en undergruppe under det europæiske videnskabelige selskab om strålebehandling (ESTRO) vedrørende guidelines for radiotherapy (september). Han var af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk

Universitet udpeget som formand for bedømmelsesudvalget af en Ph.D.-afhandling. I forårs- og efterårssemestret holdt han forelæsninger for medicinstuderende ved Syddansk Universitet i genetik, epidemiologi og onkologi og har i foråret holdt forelæsninger i epidemiologi for studerende på Suppleringsuddannelsen og Kandidatuddannelsen. Han er formand for Dansk Selskab for Onkologi.

B. Jeune har holdt foredrag om Aldringens demografi og det lange liv på Høringen for Folketinget om Det aldrende samfund - Grund til bekymring? i Folketinget på Christiansborg (20. april). Han har endvidere været medforfatter på poster af Charlotte Kristiansen m.fl. Prevalence and anticoagulant treatment of atrial fibrillation in a county på the International Society of Thrombosis and Haemostasis i Paris (6.-7. juli). Han holdt foredraget Predictors of Longevity og deltog i ARLES-meeting on Genes and Longevity på Hotel Caposuveto i Gizzeria Lido, Italien (12.-13. oktober). Han var chairman for Fondation IPSENs prisuddelingskomitémøde på Annual Meeting of Gerontological Society of America i Chicago, USA (14.-18. november) og var ved samme møde medforfatter på poster af H. Frederiksen m.fl. Do children of long-lived parents age successfully? Han holdt foredraget Er et langt liv også et bedre liv? på Gerontologisk Instituts konference om De meget gamle på SAS Radisson Hotel i Odense (30. november). Han har været hovedvejleder på K. Andersen-Ranbergs Ph.D.-afhandling Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort (7. december) og H. Nybos Ph.D.-afhandling The Danish 1905-Cohort Survey. Functional status and predictions of mortality among 2,262 nonagenarians (21. december). Han har sammen med J.W. Vaupel redigeret serien Odense Monographs on Population Aging, og han har været reviewer på manuskripter til tidsskrifterne Scandinavian Journal of Public Health, Aging (Clinical and Experimental Research) og Population (Paris). Han har været medlem af bestyrelsen for Centerrådet ved Center for Forskning og Udvikling på Ældreområdet, Kommunehospitalet, København, medlem af bestyrelsen for Videncenteret på Ældreområdet, Institut for Gerontologi, København, medlem af den nationale bestyrelse for Master of Public Health-uddannelserne, medlem af National Institute of Aging's Advisory Panel on Exceptional Longevity (APEL), medlem af Fondations IPSEN's Longevity Jury og medkoordinator af Alliance for Research on Longevity and Exceptional Survival (ARLES). Han er medlem af ledelsesgruppen ved Sundhedsvidenskab, er centerleder for Center for Aldringsforskning, er institutleder for det tværfakultære Institut for Statistik og Demografi, er vicedirektør for fordybelsessporet på den nye studieordning og medlem af koordinationsudvalget. Han har undervist på MPH-uddannelsen i Århus og på forskellige Ph.D-kurser.

K.O. Kyvik deltog med foredraget Monozygotic twins intervention study - suggestion for a new design based on the Danish Twin Registry (inviteret) og var medforfatter på de to foredrag Do genetic factors contribute to variation in insulin and glucose levels? A study of Danish twins af

B. Erbas, J.L. Hopper, K.O. Kyvik, P. Poulsen, A. Vaag, H. Beck-Nielsen og The relative importance of genetic and environmental factors on variation in fat percent - the impact of fitness af K. Schousboe, B. Erbas, K.O. Kyvik, J.L. Hopper, J.E. Henriksen, T.I.A. Sørensen på It runs in the family: Twins and families in biomedical and behavioural research (7. april 2001). The NAS MRC Australian Twin Registry Scientific Workshop i Melbourne, Australien (3.-10. april). Hun deltog i møde med henblik på ansøgning om projektstøtte til samarbejde mellem de nordiske tvillingregistre i Oslo (23.-24. april). Hun var medforfatter på foredraget The role of genes and environment in febrile seizures: a population-based study of 11,872 twin pairs af M.J. Kjeldsen, M.L. Friis, K.O. Kyvik, K. Christensen ved 24th International Epilepsy Congress, Buenos Aires (16.-20. maj). Deltog i årsmøde for den kliniske database EpiBase på Epilepsihospitalet i Dianalund (9. juni). Hun deltog med posteren HLA-haplotypes in dizygotic twin pairs af K.O. Kyvik, I.-L. Titlestad, T. Kristensen, S. Lillevang i International Society for Twin Studies 10th International Congress for Twin Studies i London (4.-7. juli). Hun var ved samme lejlighed medforfatter til posterne Do genetic factors contribute to variation in insulin and glucose levels? A study of Danish twins af B. Erbas, J.L. Hopper, K.O. Kyvik, P. Poulsen, A. Vaag, H. Beck-Nielsen, The relative importance on genetic and environmental factors on variation in fat percent - the impact of fitness af K. Schousboe, B. Erbas, K.O. Kyvik, J.L. Hopper, J.E. Henriksen, T.I.A. Sørensen og Genes and environment in febrile seizures: a population-based twin study af M.J. Kjeldsen, M.L. Friis, K.O. Kyvik, K. Christensen. Hun deltog med foredraget Incidence in young adults across Europe (the IDA study), evidence of a higher male incidence af K.O. Kyvik, L. Nyström, F. Gorus, M. Songini, L. Barak, P. Burton, C. Castell, Ionescu-Tirgoviste, P. McKinney, R. Ostrauskas, J. Östman i 37th Annual Meeting of the European Association for the study of diabetes i Glasgow, Scotland (9.-13. september). Hun var ved samme lejlighed medforfatter på posteren Fatness and fitness: The impact of fitness on the genetic variation in total and abdominal fat af K. Schousboe, B. Erbas, K.O. Kyvik, J.L. Hopper, J.E. Henriksen, T.I.A. Sørensen. Deltog i nationalt møde om Kliniske Databaser arrangeret af Amdrårdsforeningen og Sundhedsstyrelsen (12. december). Daglig leder for og medlem af den videnskabelige ledelse af Det Danske Tvillingregister, medlem af bestyrelsen for Dansk Epidemiologisk Selskab, ad hoc konsulent for de kliniske databaser ved Odense Universitetshospital, medlem af EUs Expert Evaluator Panel og faglig ansvarlig for optaget ved interview i kvote 2 på medicin ved Det Sundhedsvidenskabelig Fakultet. Har i perioden fungeret som referee for BMJ, Diabetologia, Diabetes Care, ISIS og Acta Psychiatrica Scandinavica. Har skrevet en populærvidenskabelig artikel og holdt et populærvidenskabeligt foredrag.

H. Nybo deltog med posteren Predictors of mortality among 2,262 nonagenarians og var desuden medforfatter på K. Andersens poster Cognitive function and mortality

among nonagenarians. The Danish 1905-Cohort Survey på 17th World Congress of the International Association of Gerontology, Vancouver, Canada (1.-6. juli). Hun holdt foredraget Metodologiske problemer ved undersøgelser af de allerældste på Dansk Geriatrik Selskabs temadag i København (16. november). Hun holdt foredraget Den Danske 1905-kohorte – Funktionsevne og prædiktorer for død blandt 2.262 halvfemsårige på Gerontologisk Instituts konference om De meget gamle på SAS Radisson Hotel i Odense (30. november). Hun forsvarede sin Ph.D.-afhandling Den danske 1905-kohorte – funktionsevne og prædiktorer for død blandt 2.262 halvfemsårige (21. december).

J. Ousager deltog i den 12. Netværkskonferanse for universitets- og højskolepedagogikk i Tromsø, Norge (8.-9. oktober).

V. Rasch var på feltarbejde i Tanzania i forbindelse med etablering af forskningsprojektet Post abortion care. Prevention of repeated unwanted pregnancies and STDs/HIV in a group of women with high risk sexual behaviour (1. januar-15. maj). Hun var deltager i planlægningsmøde i Dar es Salaam i forbindelse med det EU-finansierede projekt Enhancing health system quality of care in pregnancy and childbirth based on locally generated evidence and adapted interventions (27. juni- 6. juli). Hun har endvidere deltaget i to NorFa workshops Male involvement in women's sexual and reproductive health and rights og The battered pregnancy: perinatal outcome of domestic violence for the mother and her newborn arrangeret af Karolinska Institutet (22.-26. august). Endvidere har hun undervist på Masteruddannelsen i International Health, Københavns Universitet (12. september). Hun var i Tanzania i forbindelse med supervision af Post abortion care forskningsprojekt (13.-27. september). Deltog som Danida-repræsentant i konferencen Expanding Access: Advancing the role of midlevel providers in menstrual regulation and elective abortion care i Johannesburg (2.-6. december) og var efterfølgende i Tanzania for at supervisere forskningsprojekt (7.-17. december). Hun er endvidere tilknyttet Karolinska Institutet som forskerstuderende med henblik på at erhverve sig en svensk Ph.D.-grad i International Health.

K. Schousboe var på studieophold ved det australske tvillingregister i Melbourne indtil 31. maj, hvor hun var inviteret foredragsholder ved The Australian Twin Registry Scientific Conference, Melbourne (6.-7. maj). Hun deltog med posteren The Relative Importance of Genetic and Environmental Factors on Variation in Fat Percent – The Impact of Fitness ved 10th International Congress on Twin Studies i London (4.-7. juli) samt med posteren Fatness and Fitness: The Impact of Fitness on the Genetic Variation of Total and Abdominal Fat ved 37th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes i Glasgow, Scotland (8.-13. september).

J.W. Vaupel deltog med foredraget The future of the longevity revolution i IASA International Institute for Applied Systems Analysis CPSI-Workshop on Population Aging and Health i London (27. januar). Han deltog i

NACA (National Advisory Council on Aging) møde i Bethesda, Maryland (6.-7. februar) samt Duke University Public Policy Meeting i Durham, North Carolina (8.-9. februar). Han fik tildelt prisen The Irene B. Tauber Award på Population Association of America (PAA) - 2001 Annual Meeting i Washington DC (29.-30. marts). Deltog i møde om the Sardinian Longevity Project i Rom, Italien (6.-8. april). Han deltog med foredraget Life span: a demographer's perspective i Workshop on Life Span: Evolutionary, Ecological and Demographic Perspectives i Santorini, Grækenland (14.-16. maj). Han deltog i NACA-møde i Bethesda, Maryland (22.-23. maj) og i workshop på BYU (Brigham Young University) om Kindred Lifespans i Provo, Utah (24.-25. maj). Deltog med foredraget A demographer's perspective i seminar arrangeret af Committee for Mortality Projections - National Social Insurance Board i Stockholm, Sverige (31. maj). Deltog i Workshop on Supercentenarians i Rungsted (10.-12. juni). Deltog i NACA-møde i Bethesda, Maryland (24.-25. september) og i ENNILLAR (European network of networks for interdisciplinary large-scale longitudinal aging research) møde i København (2. oktober). Han deltog i ECHA Project (European challenge for healthy aging) i Gizzeria Lido, Italien (11. oktober) og ARLES (Alliance for Research on Longevity and Survival) møde i Gizzeria Lido, Italien (11-13. oktober). Han deltog med foredraget Ageing - the latest demographic projections i CIRCA Symposium i Cambridge, England (18. oktober). Han deltog i Planning Meeting on Research Vitality i Washington DC (9. november) og i møde på Duke University, Durham, North Carolina (10.-11. november). Han deltog i November Meeting of Meta-Institute Directors - IIASA (International Institute for Applied Systems Analysis) i Wien, Østrig (13. november). Founding Director af Max Planck Institute for Demographic Research i Rostock, Tyskland og Senior Research Scientist ved Sanford Institute, Duke University i Durham, North Carolina (siden 1992). Desuden er han medlem (Presidential appointment) af National Advisory Council on Aging, National Institutes of Health (siden 1998). Han er Program Director for Oldest-Old Mortality: Demographic Models and Analyses, et P01 program project grant fra the National Institute on Aging, US National Institutes of Health (siden 1990). Han er medlem af Scientific Advisory Board, German Socio-Economic Panel (siden 1999). Han er formand for Advisory Board, European Association for Population Studies (siden 1999). Han er sammen med Ryutaro Hashimoto, Walter F. Mondale og Karl-Otto Pöhl medlem af Commission On Global Aging, Global Aging Initiative (siden 1999). Han er redaktør af Demographic Research, en online journal of research and commentary in the population sciences (siden 1998). Han er medlem af Scientific Advisory Board, Chinese National Research Center on Aging (siden 1998). Han er medlem af Standing Committee on Population, National Research Council, US National Academy of Sciences (siden 1999).

Eksterne bevillinger og donationer

L.S. Bakketeig har modtaget en bevilling på 1.500.000 kroner fra Center for Forebyggelse, Sundhedsstyrelsen til projektet Udviklingsforstyrrelser hos børn som følge af mødrenes indtagelse af alkohol i svangerskabet (2001-2003).

K. Christensen har modtaget et legat på 80.000 kroner fra Grete og Sigurd Petersens Fond til at analysere digitale fotografier af tvillinger. Har desuden fra National Institute of Aging (NIA), National Institute of Health (NIH), USA modtaget 13,2 mio. kroner (1999-2003) til at foretage interviewundersøgelse af ældre danske tvillinger som led i det internationale forskningsprogram Oldest-Old Mortality: Demographic Models and Analyses.

J.W. Vaupel har til samme undersøgelse modtaget 70 mio. kroner (1999-2003) fra NIA, NIH, USA.

A. Erlangsen har modtaget 197.076 kroner fra Referencegruppen til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord til Ph.D.-projektet Forskelle mellem selvmord hos yngre og ældre i Danmark.

B. Jeune har modtaget en treårig bevilling fra EU på 1,8 millioner kroner til European Challenge of Healthy Ageing (ECHA).

K.O. Kyvik har til projektet Det metaboliske syndrom - gener eller miljø? modtaget 15.000 kroner fra Ove Villiam og Edit Buhl Olesens Mindelegat, 36.000 kroner fra Torkil Steenbecks Legat, 36.000 kroner fra Gangstedfonden og 10.000 kroner fra Kong Christian den Tiendes Fond. Endvidere modtog hun 200.615 kroner i puljemidler fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet til Det Danske Tvillingeregister.

K. Schousboe har modtaget 70.000 kroner fra Diabetesforeningen til støtte af projektet Betydningen af GENEr, familiemiljø og individuelt Miljø for udvikling af INSulin-resistenssyndromet, Abdominal adipositas og KARDiovasculære risikofaktorer (GEMINAKAR) (1997-2001).

L. Christiansen har modtaget 300.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Aldringsmodificerende gener: Identifikation af genotyper med indflydelse på aldring (hovedansøger T. Kruse).

Publikationer

Andersen-Ranberg K, Schroll M, Jeune B. Healthy centenarians do not exist, but autonomous do: A population-based study of morbidity among Danish centenarians. *J Am Geriatr Soc* 2001; 49: 900-908.

Andersen-Ranberg K, Vasegaard L, Jeune B. Dementia is not inevitable: A population-based study of Danish Centenarians. *J Gerontol Psych Sci* 2001; 56B: 152-159.

Andersen-Ranberg K. Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort. Ph.D.-afhandling. Odense: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, 2001.

Angelsen NK, Vik T, Jacobsen G, Bakketeig LS. Breast feeding and cognitive development at age 1 and 5 years. *Arch Dis Child* 2001; 85 (3): 183-188.

- Bakketeig LS.* Rutine UL-scanning i sidste halvdel af svangerskabet synes ikke berettiget. Statusartikel i Ugeskr Læger 2001; 42: 5813-5814.
- Bakketeig LS.* Teknologien. I Kristensen FB, Hørder M, Poulsen PB, red. Metodehåndbog for Medicinsk Teknologivurdering. København: Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, Sundhedsstyrelsen, 2001: 21-34.
- Basso O, Christensen K, Olsen J.* Higher risk of pre-eclampsia after change of partner. An effect of longer interpregnancy intervals? *Epidemiology* 2001; 12: 624-629
- Bathum L, Christiansen L, Nybo H, Andersen-Ranberg K, Gaist D, Jeune B, Petersen NE, Vaupel JW, Christensen K.* Association of mutations in the hemochromatosis gene with shorter life expectancy. *Arch Intern Med.* 2001; 161: 2441-2444.
- Bathum L, Petersen HC, Rosholm J-U, Petersen PH, Vaupel JW, Christensen K.* Evidence for a Substantial Genetic Influence on Biochemical Liver Funktion Test: Results from a Population-based Danish Twin Study. *Clinical Chemistry* 2001; 47 (1): 81-87.
- Brix TH, Kyvik KO, Christensen K, Hegedüs L.* Evidence for a Major Role of Heredity in Graves' Disease - A Population-Based Study of Two Danish Twin Cohorts. *J of Clin Endocrinol Metab.* 2001; 86 (2): 930-934.
- Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L.* Validity of Self-Reported Hyperthyroidism and Hypothyroidism: Comparison of Self-Reported Questionnaire Data with Medical Record Review. *Thyroid* 2001; 11 (8): 769-773.
- Christensen K, Frederiksen H, Hoffman HJ.* Genetic and environmental influences on self-reported hearing in the old and oldest old. *Journal of the American Geriatrics Society* 2001; 49 (11): 1512-1517.
- Christensen K, Støvring H, McGue M.* Do genetic factors contribute to the association between birth weight and blood pressure? *Journal of Epidemiology and Community Health* 2001; 55: 583-587.
- Christensen K, Wienke A, Skytthe A, Holm NV, Vaupel JW, Yashin AI.* Cardiovascular Mortality in Twins and the Fetal Origins Hypothesis. *Twin Research* 2001; 4: 344-349.
- Christensen K, Ørstavik K-H, Vaupel JW.* The X Chromosome and the Female Survival Advantage: An Example of the Intersection between Genetics, Epidemiology and Demography. I *Population Health and Aging: Strengthening the Dialogue Between Epidemiology and Demography.* *Annals of the New York Academy of Sciences* 2001; 954: 175-183.
- Christiansen L, Bygum A, Kaehne M, Jensen A, Horder M, Petersen NE.* Mutation screening of the entire coding region of the protoporphyrinogen oxidase gene using denaturing gradient gel electrophoresis and denaturing hplc. *Clin Chem* 2001; 47 (6): 1115-7.
- de Benedictis G, Tan Q, Jeune B, Christensen K, Ukraintseva SV, Bonafè M, Franceschi C, Vaupel JW, Yashin AI.* Recent Advances in Human Gene-Longevity Association Studies. *Mechanisms of Aging and Development* 2001; 122 (9): 909-920.
- de Vigan C, Baena N, Cariati E, Clementi M, Stoll C og The Euroscan working Group.* Contribution of ultrasonographic examination to the prenatal detection of chromosomal abnormalities in 19 centres across Europe. *Ann Genet* 2001; 44: 209-17.
- Doblhammer G, Vaupel JW.* Lifespan Depends on Month of Birth. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 2001; 98 (5): 2934-2939.
- Erlangsen A.* Suicide in old age: Disparities between suicide in the old and the very old in Denmark. I *Grad OT, red. Suicide Risk and Protective Factors in the New Millennium - Proceedings of the 8th European Conference on Suicide and Suicidal Behaviour.* Ljubljana, Slovenia: Cankarjev dom, 2001: 143-146.
- Gaist D, Garcia Rodriguez LA, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH.* Are users of lipid lowering drugs at increased risk of peripheral neuropathy? *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 56: 931-3.
- Gaist D, Garcia Rodriguez LA, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH.* Lipid-lowering drugs and risk of myopathy: a population-based follow-up study. *Epidemiology* 2001; 12: 565-9.
- Gale EAM, Bingley PJ, Eisenbarth GS, Redondo MJ, Kyvik KO, Petersen JS.* Reanalysis of twin studies suggests that diabetes is mainly genetic. *BMJ* 2001; 323: 997.
- Garne E og The Eurocat Working Group.* Prenatal diagnosis of six major cardiac malformations in Europe – A population based study. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2001; 80: 224-28.
- Garne E, Berghold A, Johnson Z, Stoll C.* Different policies on prenatal ultrasound screening programmes and induced abortions explain regional variations in infant mortality with congenital malformations. *Fetal Diagn Ther* 2001; 16: 153-157.
- Garne E, Stoll C, Clementi Mog The Euroscan Group.* Evaluation of Prenatal Diagnosis of Congenital Heart Diseases by Ultrasound: Experience from 20 European Registries. *Ultrasound Obstet Gynecol* 2001; 17: 386-91.
- Garne E.* Perinatal mortality rates can no longer be used for comparing quality of perinatal health services between countries. *Paediatr Perinat Epidemiol* 2001; 15 (3): 315-16.
- Green A, Kyvik KO.* Type 1 Diabetes: Prediction Based on the genetic-epidemiological facts in the 90's. I *Ekø J-M, Williams R, Zimmet P, red. The Epidemiology of Diabetes Mellitus - An International Perspective.* Sussex: John Wiley & Sons, 2001.
- Hartvigsen J, Bakketeig LS, Leboeuf-Yde C, Engberg M, Lauritzen T.* The Association Between Physical Workload and Low Back Pain Clouded by the „Healthy Worker“ Effect. *Population-Based Cross-Sectional and*

- 5-Year Prospective Questionnaire Study. *SPINE* 2001; 26 (16): 1788-1793.
- Iachina M, Jørgensen B, Christensen K, Iachine I.* Analysis of functional abilities for elderly Danish twins using GEE models. Research Report 41. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Jeune B.* Om at vælge - en livsfilosofisk diskurs. *Lægen* 2001; 19: 15-20.
- Johnson TE, Wu D, Tedesco P, Dames S, Vaupel JW.* Age-specific demographic profiles of longevity mutants in *Caenorhabditis elegans* show segmental effects. *The Journals of Gerontology Series A: Biological Sciences and Medical Sciences* 2001; 56: B331-B339.
- Kjeldsen MJ, Kyvik KO, Christensen K, Friis ML.* Genetic and environmental factors in epilepsy: A population-based study of 11,900 Danish twin pairs. *Epilepsy Research* 2001; 44: 167-178.
- Kortegaard LS, Hoerder K, Joergensen J, Gillberg C, Kyvik KO.* A preliminary population-based twin study of self-reported eating disorder. *Psychol-Med.* 2001; 31 (2): 361-5.
- Maier H, Vaupel JW.* Human longevity: trends and determinants. I Silbereisen RK, Reitzle M, red. *Psychologie 2000: Bericht über den 42. Kongress der Deutschen Gesellschaft für Psychologie in Jena 2000.* Lengerich, Germany: Pabst Science Publishers, 2001: 174-183.
- McGue M, Christensen K.* The heritability of cognitive functioning in very old adults: Evidence from Danish twins aged 75 and older. *Psychology and Aging* 2001; 16: 272-280.
- Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L.* Thyreoideadysfunktion hos ældre. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2770-2774.
- Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L.* Thyreoideadysfunktion hos ældre. *Månedens Nordiske artikel. Läkartidningen* 2001; 98: 3029-3031.
- Mitchell LE, Murray JC, O'Brien S, Christensen K.* Evaluation of two putative susceptibility loci for oral clefts in the Danish population. *American Journal of Epidemiology* 2001; 153 (10): 1007-1015.
- Müller HG, Carey JR, Wu D, Liedo P, Vaupel JW.* Reproductive Potential Predicts Longevity of Female Mediterranean Fruitflies. *Proceedings of the Royal Society of London: Biol. Sciences* 2001; 268 (1466): 445-50.
- Nybo H, Gaist D, Jeune B, Bathum L, McGue M, Vaupel JW, Christensen K.* The Danish 1905 Cohort: A Genetic-Epidemiological Nationwide Survey. *J Aging Health* 2001; 13 (1): 32-46.
- Nybo H, Gaist D, Jeune B, Bathum L, McGue M, Vaupel JW, Christensen K, m.fl.* Functional capacity and self-rated health in 2,262 nonagenarians - The Danish 1905 cohort Survey. *J Am Geriatr Soc* 2001; 49: 601-609.
- Olesen AW, Jeune B, Boldsen JL.* Et fortsat fald i menarchealderen i Danmark. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5828-5831.
- Poulsen P, Vaag A, Kyvik KO, Beck-Nielsen H.* Genetic versus environmental aetiology of the metabolic syndrome among male and female twins. *Diabetologia* 2001; 44: 537-543.
- Piaggio G, Carroli G, Villar J, Pinol A, Bakketeig L, Lumbiganon P, Bergsjø P, Al-Mazrou Y, Ba'aqueel H, Lelizán JM, Farnot U, Berendes H.* Methodological considerations on the design and analysis of an equivalence stratified cluster randomization trial. *Statist Med* 2001; 20: 401-416.
- Rasch V, Knudsen LB, Wielandt H.* Pregnancy planning and acceptance among Danish pregnant women. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2001; 88: 1030-1035.
- Rasch V, Knudsen LB.* Kontraception og aborter. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6451-6453.
- Robine JM, Vaupel JW.* Supercentenarians: Slower Ageing Individuals or Senile Elderly? *Experimental Gerontology* 2001; 36: 915-930.
- Rochat P, Hallas J, Gaist D, Friis ML.* Antiepileptic drug utilization. A Danish prescription database analysis. *Acta Neurol Scand* 2001; 104: 6-11.
- Rodgers JL, Hughes K, Kohler H-P, Christensen K, Doughty D, Rowe DC, m.fl.* Genetic influence helps explain variation in human fertility: Evidence from recent behavioral and molecular genetic studies. *Current Directions in Psychology* 2001; 10: 184-188.
- Rodgers JL, Kohler HP, Kyvik KO, Christensen K.* Behavior Genetic Modeling of Human Fertility: Findings from a Contemporary Danish Twin Study. *Demography* 2001; 38 (1): 29-42.
- Silberschmidt M, Rasch V.* Adolescent girls, illegal abortions and „sugar-daddies“ in Dar es Salaam: vulnerable victims and active social agents. *Soc Sci Med* 2001; 52 (12): 1815-1826.
- Sjaastad O, Pettersen H, Bakketeig LS.* The Vågå study; epidemiology of headache I The prevalence of ultrashort paroxysms. *Cephalalgia* 2001; 21: 207-215.
- Sommerfelt K, Andersson HW, Sonnander K, Ahlsten G, Ellertsen B, Markestad T, Jacobsen G, Bakketeig LS.* Behavior in term, small for gestational age preschoolers. *Early Human Development* 2001; 65: 107-121.
- Stoll C, Garne E, Clementi M.* Evaluation of prenatal diagnosis of associated congenital heart diseases by ultrasonographic examination in Europe. *Prenat Diagn* 2002; 21: 243-52.
- Svendson A, Holm NV, Kyvik KO, Hyltoft PH, Junker P.* Predominance of environmental effects in the causation of rheumatoid arthritis. A historical cohort study based on a Danish nation-wide twin population. *BMJ* 2001; 323: 1-5.
- Tan Q, De Benedictis G, Yashin AI, Bonafe M, DeLuca M, Valensin S, Vaupel JW, m.fl.* Measuring the genetic influence in modulating the human life span: gene-environment interaction and the sex-specific genetic effect. *Biogerontology* 2001; 2 (3): 141-153.
- Tan Q, Yashin AI, Bladbjerg EM, de Maat M, Andersen-Ranberg K, Jeune B, Christensen K, Vaupel JW.* Variations of Cardiovascular Disease Associated Genes

- Exhibit Sex-dependent Influence on Human Longevity. *Experimental Gerontology* 2001; 36 (8): 1303-1315.
- Tan Q, Yashin AI, De Benedictis G, Cintolesi F, Rose G, Bonafe M, Franceschi C, Vach W, Vaupel JW. A logistic regression model for measuring gene-longevity associations. *Clinical Genetics* 2001; 60 (6): 463-469.
- Tomassini C, Billari FC, Rosina A, Christensen K. Born together - die together. Live together - die together. The role of the partner and of the co-twin on longevity at very old ages. *Genus*, 2001; Vol. LVII (3-4): 63-82.
- Varcasia O, Garasto S, Rizza T, Andersen-Ranberg K, Jeune B, Bathum L, Andreev K, Tan Q, Yashin AI, *m.fl.* Replication studies in longevity: puzzling findings in Danish centenarians at the 3'APOB-VNTR locus. *Annals of Human Genetics* 2001; 65 (4): 371-376.
- Vaupel JW, Yashin AI. L'hétérogénéité cachée des populations. I Caselli G, Vallin J, Wunsch G, red. *Démographie: analyse et synthèse. I. La dynamique des populations*. Paris: Institut National d'Études Démographiques 2001: 463-478.
- Vaupel JW. Demographic insights into Longevity. *Population (Engl Selection)* 2001; 13 (1): 245-259.
- Vaupel JW. La longévité vue sous l'angle de la démographie. *Population: Biodémographie de la longévité* 2001; 56 (1-2): 277-294.
- Villar J, Ba'aqeel H, Piaggio G, Lumbiganon P, Belizán JM, Farnot U, Al-Mazrou Y, Carroli G, Pinol A, Donner A, Lang A, Nigenda G, Mugford M, Fox-Rushby J, Hutton, G, Bergsjø P, Bakketeig L, *m.fl. for the WHO Antenatal Care Trial Research Group*. WHO antenatal care randomised trial for the evaluation of a new model of routine antenatal care. *Lancet* 2001; 357: 1551-1564.
- Wermuth L, Pakkenberg H, Gredal O, Jeune B. Første grønlandske neurologisk ekspedition. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 806-808.
- Wienke A, Holm NV, Skytthe A, Yashin AI. The heritability of mortality of heart diseases. A correlated frailty model applied to Danish twins. *Twin Research* 2001; 4: 266-274.
- Yashin AI, Iachine IA, Begun AZ, Vaupel JW. Hidden frailty: Myths and reality. Research Report 34. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Zeng Y, Vaupel JW, Xiao Z, Zhang C, Liu Y. The Healthy Longevity Survey and the Active Life Expectancy of the Oldest Old in China. *Population (Engl Selection)* 2001; 13 (1): 95-116.
- Zeng Y, Vaupel JW, Xiao Z, Zhang C, Liu Y. L'enquête sur la longévité en bonne santé: l'espérance de vie sans incapacité des personnes très âgées en Chine. *Population: Biodémographie de la longévité* 2001; 56 (1-2): 109-132.
- Aarsland D, Andersen K, Larsen JP, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sorensen P. Risk of dementia in Parkinson's disease: A community-based, prospective study. *Neurology* 2001; 56 (6): 730-736.

Klinisk Farmakologi

Professor, overlæge, dr.med. *Kim Brøsen* (forskningsleder fra 1. juni)

Professor, overlæge, dr.med. *Lars F. Gram* (forskningsleder, fratrædt 31. maj, gæsteforsker fra 1. juni)

Gæsteprofessor *Malcolm Maclure*, Ph.D.

Lektor, cand.med. *Morten Andersen*, Ph.D.

Analysekemiker, cand.scient. *Flemming Nielsen*, Ph.D. (deltidsansat adjunkt til 30. april, fondslønnet med virke også på Miljømedicin)

Gæsteforsker, cand.med. *Ulla Agerskov Andersen*, Ph.D. (1. januar-31. december, reservelæge ved Neurologisk Afd. N indtil 30. april, reservelæge ved Psykiatrisk Afd. P fra 1. maj, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Lars Bjerrum*, Ph.D. (1. januar-31. december, seniorforsker ved Forskningsenheden for Almen Medicin og Novartis, Barcelona)

Gæsteforsker, cand.med. *Thomas Peter Enggaard*, Ph.D. (1. januar-31. december, reservelæge ved Medicinsk Afd. C, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, dr.med. *Jesper Hallas* (overlæge ved Medicinsk Afd. C, Odense Universitetshospital, fondslønnet klinisk lektor i farmakoterapi indtil 30. september)

Gæsteforsker, cand.med. *Hanne Madsen*, Ph.D. (1. januar-31. december, reservelæge ved Medicinsk Afd. C, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Grace Pfaffenbach* (fratrædt 12. januar, fondslønnet)

Gæsteforsker, cand.med. *Jens-Ulrik Rosholm*, Ph.D. (1. januar-31. december, reservelæge ved Geriatrisk Afd. G, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jesper Schramm* (fondslønnet klinisk lektor i farmakoterapi indtil 30. september)

Gæsteforsker, dr.med. *Søren H. Sindrup* (1. januar-31. december, overlæge ved Neurologisk Afd. N, Odense Universitetshospital)

Forskningsstipendiat, cand.scient. *Birgitte Buur Rasmussen*, Ph.D. (fratrædt 24. april, fondslønnet)

Kandidatstipendiat, cand.med. *Lene Jarlbæk* (forskningsassistent indtil 30. april, fondslønnet)

Forskningsmedarbejder, cand.pharm. *Annette Foged* (fondslønnet)

Systemadministrator, cand.scient., MCP *Thomas Steen Christensen* (fondslønnet indtil 30. april)

Laborant *Birgitte Damby* (fratrædt 28. februar, delvis fondslønnet)

Korrespondent, ED *Henrik Horneberg* (enhedssekretær)

Projektsygeplejerske *Loni Ledderer* (fondslønnet)

Projektsygeplejerske *Anne Lee* (fondslønnet)

Laborant *Annelise Nielsen* (orlov 15. juni-31. december)

IT-medarbejder, cand.scient. *Lena Astrid Nielsen* (fondslønnet)

Laborantelev *Jakob Povlsen* (1. januar-31. december)

Korrespondent *Bodil Theilade* (fratrædt 30. november, fondslønnet)

Klinisk Farmakologi, Afdeling KKA, Odense Universitetshospital:

Afdelingslæge *Per Damkier*, Ph.D.

Klinisk farmaceut, cand.pharm. *Dorthe Dideriksen* (tiltrædt 10. april, deltid)

Klinisk farmaceut, cand.pharm. *Ulla Hedegaard*

Hospitalskemiker, *Niels Anders Klitgaard*, Ph.D.

Reservelæge *Jens Søndergaard* (fra 1. august)

Center for Klinisk Farmakologi i Odense (CeKFO) omfatter Klinisk Farmakologi, IST, og Klinisk Farmakologi, Afdeling KKA, Odense Universitetshospital. To professorer, en lektor, en analysekemiker, en IT-administrator, en laborant, en sekretær samt en gæsteprofessor er universitets aflønnede. Alle øvrige er fondslønnede.

Ph.D.-afhandlinger under bedømmelse pr. 31. december:

John Larsen

John Teilmann Larsen

Jens Søndergaard

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Tanja Busk Bidstrup

Palle Mark Christensen

Niels Viggo Jensen

Ulrik Stenz Justesen

John Larsen

John Teilmann Larsen

Jens Søndergaard

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har inden for Center for Klinisk Farmakologi i Odense (CeKFO) deltaget i etablering og drift af Lægemedelinformationscentralen, der tilbyder læger i Sydregionen udredning af case-relaterede farmakoterapeutiske spørgsmål.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Andersen deltog i kurset Design and analysis of agreement and repeatability studies ved Syddansk Uni-

versitet, Odense (16.-17. maj). Han deltog som inviteret foredragsholder og chairman for session State of the art in drug utilization ved European Drug Utilisation Research Group (EURO DURG) Meeting 2001, Prag (7.-9. juni). Han deltog som inviteret foredragsholder ved 1st Umeå International Summer Conference on Adverse Drug Reactions, Umeå, Sverige (14.-15. juli). Han deltog med 3 posters og som chairman for session Quality indicators in drug use ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september). Han deltog i Seminar on current topics in epidemiologic research, Department of Epidemiology Research, Statens Serum Institut, København (17.-18. september). Underviste ved Kursus i farmakoepidemiologi, Lægemedelindustriforeningen, Brønshøj (2.-3. oktober). Deltog som inviteret foredragsholder ved European Conference on Antibiotic Use in Europe, Bruxelles (16. november). Han deltog desuden ved årsmøderne for Dansk Epidemiologisk Selskab, Hindsgavl (7.-8. september), Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse, Odense (8. november) og Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi, Odense (22. november). Han var medlem af bedømmelsesudvalget for en Ph.D.-afhandling ved Aarhus Universitet. Han var formand for bestyrelsen i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi, medlem af EURO DURG's executive committee, medredaktør af EURO DURG Bulletin, medlem af Lægemedelkatalogets Faglige Forretningsudvalg og af National Advisory Board for the 5th Congress of the EACPT. Han var medlem af studienævn for medicin og universitetets kantineudvalg. Desuden var han medicinsk sekretær for Bivirkningsnævnet (Lægemedelstyrelsen).

T.B. Bidstrup deltog med poster ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september) og ligeledes ved The Benzon Symposia, Drug Metabolism: Regulation and Importance, København (17.-20. september).

L. Bjerrum holdt foredrag for praktiserende læger om Polyfarmaci i almen praksis, Louisiana, Humlebæk (5. maj) og deltog med foredrag ved 16th World Congress of Family Doctors, Durban, Sydafrika (13.-17. maj), hvor han var chairman ved symposiet Prescribing in General Practice. Han deltog med foredrag ved konferencen EURODURG-2001, Prag (7.-10. juni). Han var kursusleder og underviser ved kurserne Mikroskopets brug i almen praksis, Middelfart (12.-13. juni, 18.-21. september) og underviste farmaceuter i farmakoepidemiologi på Den Farmaceutiske Højskole, København (21. august). Han deltog med foredrag og poster ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september). Han holdt foredrag ved Fyns Amts konference Fremtidens lægemidler - et spørgsmål om valg, Odense (29. november). Han har undervist ved Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Århus og Odense og ved Lægedage, Bellacentret (29. november). Har sammen med Audit Project Odense besøgt kolleger i Barcelona i forbindelse med en fælles-europæisk audit om infektionssygdomme i almen praksis. Var medlem af Dansk Lægemedelinformations redaktionsgruppe for Lægemedelkataloget og Medicinhåndbogen og medlem af Institut for Rationel Farmakoterapi redaktionsgruppe.

Han var censor ved eksamen i almen medicin ved Københavns Universitet. Er vejleder for Ph.D.-studerende ved Københavns Universitet.

K. Brøsen holdt foredrag ved et møde på Rigshospitalet om undervisning i farmakologi arrangeret af Dansk Selskab for Farmakologi og Toksikologi (18. april). Han var ordstyrer ved en session under den 27. Nordiske Kongres i Perinatologi afholdt i Odense (25. maj). Han var inviteret foredragsholder ved det første internationale Umeå-møde om bivirkninger (14. juni). Han var præsident for den 5. EACPT Kongres i Odense (12.-15. september). Heri deltog 850 forskere fra mere end 50 forskellige lande. Der var 627 abstracts, cirka 150 inviterede foredragsholdere og knapt 500 posters. Kongressen havde et budget på ca. 5 mio. kroner, og den var en stor faglig, social og organisatorisk succes. Han var medarrangør af Benzon Symposium nr. 48 om lægemiddelmetabolisme i Moltkes Palæ i København, og han bidrog ved den lejlighed med et videnskabeligt foredrag (16.-20. september). Han var med til at arrangere en sommerskole i klinisk farmakologi i Antalya, Tyrkiet (31. oktober-4. november). Var med til at organisere en endags konference om fremtidens lægemidler på Odense Hotel Radisson (29. november). Han er næstformand for European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), og han deltog i bestyrelsesmøder i Istanbul (20.-21. april), Odense (12.-15. september) og Antalya (31. oktober-4. november). Han var formand for IKT-udvalget på Syddansk Universitet (fratrådt 31. december), Lægemedelkatalogets faglige forretningsudvalg og Lægemedelkomiteen på Odense Universitetshospital. Han sidder i bestyrelsen for IS-Fyn, Institut for Sundhedstjenesteforskning og den kliniske sektion af International Union of Pharmacology (IUPHAR). Han repræsenterer Danmark i styregruppen for COST-B15 aktionen i Bruxelles. Han sidder i Den Faglige Styregruppe for opbygningen af en dansk Interaktionsdatabase. Han er medlem af det videnskabelige panel for de videnskabelige tidsskrifter European Journal of Clinical Pharmacology og Therapeutic Drug Monitoring

P.M. Christensen deltog med foredrag ved endags-symposium ved Institute of Pharmacy, The University of Sydney, Australien (23. marts). Han deltog som chairman ved satellitsymposiet Pharmacoeconomics i forbindelse med den 5. EACPT Kongres, Odense (11. september). Han deltog med poster ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september) og ved 23rd Annual Meeting of the Society for Medical Decision Making, San Diego, USA (21.-24. oktober). Han deltog med foredrag ved årsmøde i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi (22. november) og ved national konference om fremtidens Lægemidler: et spørgsmål om valg (29. november). Var visiting academics, Social and Public Health Economics Research Group, Department of Public Health and Community Medicine, The University of Sydney, Australien (1. januar-31. august).

P. Damkier forsvarede sin Ph.D.-afhandling Quinidine as a probe drug for human CYP3A4 activity in vivo: evidence from pharmacokinetic interaction studies (17.

august). Han deltog med poster i den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september) og deltog med foredrag i Benzon-Symposia no. 48, København (17.-19. september). Var medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi.

T.P. Enggaard forsvarede sin Ph.D.-afhandling Comparative studies of the effects of antidepressants and codeine in experimental human pain models (24. august). Han holdt foredrag om antidepressiva i eksperimentelle smertemodeller ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins årsmøde, København (1. november)

L.F. Gram er formand for styregruppen for Danish University Antidepressant Group (DUAG). Forskningsenheden for Klinisk Farmakologi fungerer som koordinationscenter for denne forskningsgruppe. Han var næstformand i Bivirkningsnævnet (Lægemiddelstyrelsen) indtil 31. marts. Er fratrukket på pension den 1. juni og fortsætter herefter som gæsteforsker. Han var inviteret foredragsholder ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september).

J. Hallas deltog i den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september) og med foredrag ved symposium afholdt på Folkehälsövårdskolan, Göteborg (27. november). Han var med i bedømmelsesudvalget for Charlotte Olsens Ph.D.-afhandling Use of Danish prescription databases in epidemiological studies of drug safety during pregnancy, Aarhus Universitet (31. maj).

L. Jarlbæk deltog i følgende møder: Den Nationale Kræftplan, København (28. februar), Dansk Selskab for Onkologisk halvårsmøde, Middelfart (20. april), Stiftende generalforsamling vedrørende Dansk Selskab for Palliativ Medicin, København (13. juni), MASCC/ISOO 13th International Symposium Supportive Care in Cancer, København (14.-16. juni), Workshop on Clinical Epidemiology, Ebeltoft (20.-22. august). Deltog i forbindelse med den 5. EACPT Kongres i et satellitsymposium om farmakoøkonomi, Odense (11. september) og dernæst i selve kongressen, Odense (12.-15. september). Hun deltog i seminaret Current topics in epidemiologic research, Afdeling for Epidemiologisk Forskning, København (17.-18. september). Hun deltog med foredrag i Åben Forskerdag år 2001, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Fredericia (8. oktober) og i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologis årsmøde, Odense (22. november). Desuden deltog hun med poster i Workshop for Cancer Registries on Evaluation of Clinical Care, ENCR, Veldhoven, Holland (14.-15. december).

U.S. Justesen deltog i den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september). Han holdt foredrag ved mødet Therapeutic Drug Monitoring (TDM) in clinical practice, København (2. oktober), hvor han også var medarrangør. Var medlem af det sundhedsvidenskabelige Ph.D.-studienævn.

J. Larsen deltog med foredrag ved den 16th WONCA Kongres, Durban (13.-17. maj) og var ved samme kongres medarrangør af workshoppen University Practice. Han deltog med poster i 17th International Conference on Pharmacoepidemiology, Toronto (23.-26. august) og i den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september). Han

har holdt foredrag om honorering i almen praksis for delegerede fra Sundhedsministeriet i Albanien og Verdensbanken, Ullerslev (20. november).

M. Maclure arbejdede dels i Klinisk Farmakologi, dels i Forskningsenheden for Almen Medicin (4.-10. marts, 15.-19. september).

B.B. Rasmussen var kasserer i Dansk Selskab for Klinisk Kemisk Farmakologi.

S.H. Sindrup deltog med foredrag ved 20th Annual Scientific Meeting of American Pain Society, Phoenix, Arizona, USA (19.-22. april) og med to foredrag ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september).

J. Søndergaard deltog ved Almenmedicinsk Forskningsseminar og Fælles Institutdag, København (11.-12. januar). Han deltog med foredrag, var panel deltager og medarrangør af workshop University practice – international experiences. How can university practice integrate patient care, education and research? ved den 16th WONCA Kongres, Durban, Sydafrika (15. maj). Han var ligeledes panel deltager, medarrangør af og foredragsholder på workshoppen Improving drug prescribing by use of quality indicators and feedback, EURODURG-mødet, Prag (8. juni). Han deltog med poster ved den 5. EACPT Kongres, Odense (12.-15. september) og ved SSIs symposium om Repeated measurements in epidemiologic research og Confounder control and evaluation of biologic interaction (17.-18. september). Han deltog med foredrag ved Ph.D.-forum 2001 på Sixtus, Middelfart (4. oktober) og ligeledes ved Forskningsfondens for Almen Praksis og Sundhedsvæsenet i øvrigt årlige temadag, København (26. oktober), med foredrag og poster ved Lægedage, København (19. november 2001), og han deltog med foredrag ved Årsmøde i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi, Odense (22. november). Var referent på Rationel Farmakoterapi og Scandinavian Journal of Primary Health.

Eksterne bevillinger og donationer

Kim Brøsen modtog en etårs bevilling på 300.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Han modtog desuden 111.600 kroner sammesteds fra til et scholarstipendium til stud.med. Nicolaj Stilling. Han har desuden fået Novo Nordisk A/S til at finansiere cand.scient. Tanja B. Bidstrups Ph.D.-studium (anslået samlet værdi 3 mio.kroner).

Morten Andersen har fra Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum modtaget 750.000 kroner til de første 2 år af projektet Antihypertensiv behandling i almen praksis - et registerbaseret studie i to danske amter, der udføres i samarbejde med Sundhedssekretariatet, Vestsjællands Amt.

Afdelingen har sammen med Forskningsenheden for Almen Medicin modtaget en fireårig rammebevilling for perioden 1997-2001 fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd på 500.000 kroner pr. år med henblik på sundhedstjenesteforskning i relation til lægemiddelanvendelse i primærsektoren.

L.F. Gram har på vegne af Danish University Antidepressant Group (DUAG) modtaget et legat fra H. Lundbeck A/S på 11.650.000 kroner til projektgruppens igangværende forskning inden for depressionsbehandling og -profylakse til anvendelse 1997-2006.

J. Søndergaard har fra Apotekerfonden for en femårig periode modtaget 1.093.000 kroner til undersøgelse af kvalitet i brugen af nye migrænemidler – udvikling og evaluering af en apoteksbaseret indsats (1998-2002). Han har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 1.200.000 kroner til projektet Statistiske metoder til analyse af behandlingsforløb baseret på receptdatabaser og fra Forskningsfonden vedrørende finansiering af forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt modtog han 794.000 kroner

N.V. Jensen har fra Sundhedsstyrelsen modtaget en treårig bevilling på i alt 1.000.000 kroner til undersøgelse af modeller for vurdering af sundhedsøkonomi og livskvalitet ved pallierende cancerbehandling (1998-2002).

L. Bjerrum har modtaget 65.000 kroner fra Hørslevfonden til gennemførelse af projektet Indlægssedler i medicinpakninger - en vejledning eller en vildledning?

Publikationer

Andersen UA, Andersen M, Rosholm J-U, Gram LF. Psychopharmacological treatment and psychiatric morbidity in 390 cases of suicide with special focus on affective disorders. *Acta Psychiatr Scand* 2001; 104: 458-465.

Andersen V, Sonne J, Andersen M. Spontaneous reports on drug-induced pancreatitis in Denmark from 1968 to 1999. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 57: 517-521.

Bergmann TK, Bathum L, Brøsen K. Duplication of CYP2D6 predicts high clearance of desipramine but high clearance does not predict duplication of CYP2D6. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 57: 123-127.

Bjerrum L, Bergman U. Hvor mange forskellige lægemidler håndterer en praktiserende læge? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3342-3346.

Bjerrum L, Grinsted P. Dysuri - Et hyppigt symptom i almen praksis. *Månedsskr Prakt Lægegern* 2001; 79: 1213-1222.

Bjerrum L, Grinsted P, Søgaard P. Detection of bacteriuria by microscopy and dipslide culture in general practice. *Eur J Gen Pract* 2001; 7: 55-58.

Bjerrum L, Larsen J, Kragstrup J. Guidelines accompanied by changes of reimbursement rules. Effects on lipid-lowering drug prescribing. *Scand J Prim Health Care* 2001; 19: 158-162.

Brøsen K, Naranjo CA. Review of pharmacokinetic and pharmacodynamic interaction studies with citalopram. *Eur Neuropsychopharmacol* 2001; 11: 275-283.

Brøsen K, Nedergaard OA, Orme M, red. Abstract Book for the 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense, Denmark, 12-15 September 2001. Munksgaard, København 2001. *Pharmacol Toxicol* 2001; 89, Supplement

I.

Enggaard TP, Poulsen L, Arendt-Nielsen L, Hansen SH, Bjørnsdottir I, Gram LF, Sindrup SH. The analgesic effect of codeine as compared to imipramine in different human experimental pain models. *Pain* 2001; 92: 277-282.

Enggaard TP, Klitgaard NA, Gram LF, Arendt-Nielsen L, Sindrup SH. Specific effect of venlafaxine on single and repetitive experimental painful stimuli in humans. *Clin Pharmacol Ther* 2001; 69: 245-251.

Gaist D, Rodriguez LAG, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH. Risk of myopathy and lipid lowering drugs: a population-based study. *Epidemiology* 2001; 12: 565-569.

Gaist D, Rodriguez LAG, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH. Are users of lipid-lowering drugs at increased risk of peripheral neuropathy? *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 56: 931-933.

Gram LF. The dose-concentration-effect relationships – the basis for TDM. A critical appraisal. *Int Congr Series* 2001; 1220: 117-123.

Grinsted P, Schmidt H, Bjerrum L, Poulsen LF, Kolmos HJ. Behandling af bakteriel vaginose i almen praksis. *Månedsskrift fra Institut for Rationel Farmakoterapi* 2001; 79: 1213-1222.

Hallas J. Pharmacoepidemiology - current opportunities and challenges. *Norwegian J Epidemiol* 2001; 11: 7-12.

Hedegaard U, Damkier P. Tetracycliner, orale kontracetiva og graviditet. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6567.

Hedegaard U, Larsen J. Behandling af kvalme og opkastning i graviditeten. *Fynske Læger* 2001; 21: 27

Jarlbæk L. Referat fra Lægemiddelhøring om mandlig urologi. *Klinik Nyt* 2001: februar.

Kirchheiner J, Brøsen K, Dahl ML, Gram LF, Kasper S, Roots I, Sjöqvist F, Spina E, Brockmöller J. CYP2D6 and CYP2C19 genotype-based dose recommendations for antidepressants: a first step towards subpopulation-specific dosages. *Acta Psychiatr Scand* 2001; 104: 173-192.

Larsen J, Andersen M, Hedegaard U. Glukokortikoider og graviditet. *Fynske Læger* 2001; 21: 18.

Larsen J, Andersen M, Gram L, Kragstrup J. Changes in the utilization of lipid-lowering drugs over a six-year period (1993-1998) in a Danish population. *Eur J Clin Pharm* 2001; 57: 343-348.

Larsen J, Andersen M, Hedegaard U, Gram LF. Antabus og metronidazol. Klinisk relevans af metabolisme og varighed af den alkoholrelaterede effekt. *Fynske Læger* 2001; 21: 27.

Larsen J, Arnberg A, Brøsen K. Tramadol og oxazepam. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 458-460.

Larsen J, Jarlbæk L, Damkier P, Hedegaard U. Lægemedelinduceret impotens. *Fynske Læger* 2001; 21: 16.

Larsen J, Jarlbæk L, Enggaard TP, Hedegaard U, Gram LF. Børn og astmamidler. *Fynske Læger* 2001; 21: 23.

Larsen J, Søndergaard J, Hedegaard U, Gram LF. Kryds-

- reaktion mellem lægemidler inden for samme terapeutiske undergruppe. *Fynske Læger* 2001; 21: 18.
- Larsen JT, Clemensen SV, Klitgaard NA, Nielsen B, Brøsen K.* Clozapine-induced toxic hepatitis. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2013-2014.
- Madsen H, Andersen M, Hallas J.* Drug prescribing among Danish children: a population-based study. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 57: 159-165.
- Madsen H, Enggaard TP, Hansen LL, Klitgaard NA, Brøsen K.* Fluvoxamine inhibits the CYP2C9 catalyzed biotransformation of tolbutamide. *Clin Pharmacol Ther* 2001; 69: 41-47.
- Nexø J, Larsen J, Søndergaard J, Åbom B.* Almen praksis ved Syddansk Universitet. *Fynske Læger* 2001; 2: 14-15.
- Nexø J, Aabom B, Larsen J, Søndergaard J, Bentzen N, De Maeseneer J, Meyboom-de Jong B.* More university-based general practices needed. *Family Practice* 2001; 27: 6, addendum: WONCA News 10-11.
- Rochat P, Hallas J, Gaist D, Friis ML.* Antiepileptic Drug Utilisation: A Danish Prescription Database Analysis. *Acta Neurol Scand* 2001; 104: 6-11.
- Rosholm J-U, Andersen M, Gram LF.* Are there differences in the use of selective serotonin reuptake inhibitors and tricyclic antidepressants? A prescription database study. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 56: 923-929.
- Sindrup SH, Madsen C, Bach FW, Gram LF, Jensen TS.* St. John's wort has no effect on pain in polyneuropathy. *Pain* 2001; 91: 361-365.
- Sindrup SH, Jensen TS.* Antidepressants in the treatment of neuropathic pain. I Hansson PT, Fields HL, Hill RG, Marchettini P, red. *Neuropathic Pain: pathophysiology and treatment. Progress in Pain Research and Management.* Seattle: IASP Press, 2001: 169-183.

Miljømedicin

Professor, dr.med. *Philippe Grandjean*
Gæsteprofessor *Roberta F. White*, Ph.D. (deltid)
Lektor, cand.scient. *Helle Raun Andersen*, Ph.D. (fonds-lønnet)
Lektor, cand.med. *Tina Kold Jensen*, Ph.D. (adjunkt indtil 30. november, fondslønnet)
Lektor, cand.scient. *Jesper Bo Nielsen*, Ph.D.
Forskningslektor, overlæge *Pål Weihe* (deltid)
Analysekemiker, cand.scient. *Flemming Nielsen*, Ph.D. (adjunkt og fondslønnet indtil 30. april, deltid)
Gæsteforsker, cand.med. *Lars Skadhauge*, Ph.D.
Laborant *Brita Andersen*
Miljøtekniker *Jan Beyer*
Laboratorietekniker *Ranja Bjerring*
Laborantelev *Pernille Emma Buchvardt* (tiltrådt 1. juli)
Overassistent *Inge Bøgelund*
Laborant *Franziska Lange* (tiltrådt 1. februar)
Laborantelev *Charlotte Nielsen* (fratrådt 30. juni)
Laborant *Tina Ejde Nielsen* (fondslønnet)
Laborant *Vibeke Kvist Pedersen* (fondslønnet)
Overassistent *Pia Skovlund* (deltid)
Ingeniørassistent *Erik Østergaard* (fratrådt 30. september)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Thomas Høj Rasmussen

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

P. Grandjean og J.B. Nielsen var kursusledere ved post-graduat Ph.D.-kursus i miljømedicinsk risikovurdering (12.-16. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H.R. Andersen deltog sammen med J.B. Nielsen og T.H. Rasmussen i seminaret Application of the Human Genome Project, Danish Society of Pharmacology and Toxicology, Odense (8.-9. juni).

P. Grandjean holdt foredrag om Developmental effects of methyl mercury in children, 6th Nordic-Baltic Conference on Environmental Health, Stockholm (26. april), foredrag om Mercury, conference om Environmental issues in clinical practice, Massachusetts Medical Society, Boston, USA (30. maj), foredrag om Effekten af methylkviksølv hos børn, Institut for fødevarerikkerhed og toksikologi, Søborg (15. juni), foredrag om Faroe Islands study, Immunization Safety Committee, National Academy of Sciences, Boston, USA (16. juli), foredrag

om Developmental methylmercury neurotoxicity as a paradigm in children's environmental health, Global Forum on Children's Environmental Health, Washington DC, USA (9. september), oplæg om Oplevelse af risici, Miljøriskorådet, DTU (23. oktober), foredrag om Assessing exposure assessment, Harvard School of Public Health, Boston, USA (17. december). Er Sundhedsstyrelsens sagkyndige i toksikologi. Han er desuden blandt andet medlem af bestyrelsen for Forskningsenheden for Maritim Medicin, Syddansk Universitet, Esbjerg, medlem af Arbejdsmiljørådets forsknings- og forsøgsudvalg, Miljøstyrelsens udvalg vedrørende pesticidforskning og udvalg vedrørende arktisk forskning, centerrådet for Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter og formand for Sundhedsministeriets arbejdsgruppe vedrørende risikooplevelse. Han er desuden adjungeret professor i Public Health (Environmental Health) og Neurology ved Boston University School of Medicine, censor i miljø- og arbejdsmedicin i Århus og København, medlem af redaktionen blandt andet af American Journal of Industrial Medicine, Archives of Toxicology, Critical Reviews in Toxicology, Danish Medical Bulletin, Environmental Research, International Journal of Occupational and Environmental Health, International Journal of Occupational Medicine & Environmental Health og Ugeskrift for Læger (videnskabeligt panel). Har fungeret som bedømmer af manuskripter for blandt andet Lancet, JAMA og New England Journal of Medicine og har bedømt ansøgninger blandt andet fra Academy of Finland og European Science Foundation. Var formand for bedømmelsesudvalget vedrørende Eske Bendsens Ph.D.-afhandling.

T.K. Jensen har foretaget talrige rejser med møder i London og møde i Southampton (15. januar). Hun har deltaget i EU-møde i Granada, Spanien (8.-11. april). Hun var inviteret foredragsholder med foredraget Mercury, risks and benefits from intake of maternal milk containing mercury and other toxicants ved konferencen Nutrients, toxicants and brain development i Rochester, USA (16.-19. juni). Er Honorary senior lecturer ved Imperial College, Department of Epidemiology and Public Health, St. Mary's, London, og hun er ansat som konsulent ved Afdeling for Vækst og Reproduktion, Rigshospitalet, København. Hun er censor ved Folkesundhedsvidenskabsuddannelsen ved Københavns Universitet, og hun er ved at færdiggøre Arbejdsmedicinsk speciallægekursus.

J.B. Nielsen deltog med foredraget Hudpenetration af pesticider i pesticid-seminar i Odense arrangeret af Miljøstyrelsen (14.-15. marts). Deltog som inviteret foredragsholder ved Symposium on pharmacology teaching of medical students in Denmark - status and perspectives afholdt på Rigshospitalet med indlæg om undervisning i

toksikologi (18. april). Deltog i styregruppemøde for EU-projekt om hudpenetration afholdt i Newcastle (21.-23. april). Deltog i seminaret Application of the Human Genome Project, Danish Society of Pharmacology and Toxicology, Odense (8.-9. juni). Deltog sammen med T.H. Rasmussen med posterne Dermal penetration of three pesticides - methiocarb, paclobutrazol and pirimicarb og Critical parameters of the MCF-7 cell proliferation bioassay (E-screen) i 9th International Congress of Toxicology i Brisbane, Australien (8.-12. juli). Deltog som inviteret foredragsholder med foredraget Mercury-induced autoimmunity in mice ved 3rd International Meeting on Molecular Mechanisms of Metal Toxicity and Carcinogenicity på Sardinien (2.-7. september). Deltog i Society for risk analysis' årsmøde i Seattle, USA (2.-6. december). Er medlem af Arbejdstilsynets videnskabelige kvalitetsudvalg for grænseværdier. Han er udpeget af Sundhedsstyrelsen som medlem af styregruppen bag projekt til evaluering af rådgivningsindsats for beboere i lettere forurenede områder, medlem af det rådgivende koordinationsudvalg for Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter, medlem af Det Miljømedicinske Udvalg under Dansk Selskab for Administrativ Medicin, medlem og deltager i det EU-finansierede Dermal Exposure Network og medlem af Editorial Board in Toxicology. Han er medlem af fakultetsrådet, medlem af fakultetets rejsestipendieudvalg, medlem af universitetets VUE-udvalg, medlem af universitetets lønudvalg for HK-laboranter, medlem af instituttets undervisningsudvalg, medlem af den permanente eksamenskommision for den integrerede eksamen. Han er daglig leder af det fællesfakultære cellelaboratorium i Winsløwparken 15. Var formand for bedømmelsesudvalg ved Ph.D.-afhandling ved Syddansk Universitet, Per Damkier (forsvaret 17. august) og medlem af bedømmelsesudvalg ved Ph.D.-afhandling ved Københavns Universitet.

T. Høj Rasmussen deltog i seminaret Application for the Humane Genome Project, Danish Society for Pharmacology and Toxicology, Odense (8.-9. juni). Han deltog med posteren Critical parameters of the MCF-7 cell proliferation bioassay (E-Screen) i 9th International Congress of Toxicology: Toxicology and Sustainable Development - meeting the challenge, Brisbane, Australien (8.-12. juli).

R.F. White er Director, Boston Environmental Hazards Center, Professor of Neurology, Environmental Health and Psychology, Boston University Schools of Medicine and Public Health, and College of Arts and Sciences.

Eksterne bevillinger og donationer

H.R. Andersen har sammen med E. Budtz-Jørgensen, Aarhus Universitet og A.M. Vinggaard, Veterinær- og fødevarerdirektoratet modtaget 6.000.000 kroner fra Forskningsrådet (1. januar 1999-31. december 2003) til projektet Eksponering for hormonforstyrrende stoffer blandt gartneriansatte kvinder samt 554.999 kroner fra Miljøstyrelsen (del af fællesbevilling på 3.399.999 kroner - 1.

januar 2001-31. december 2003) til projektet In vivo and in vitro endocrine disrupting effects of combinations of active components of pesticides.

P. Grandjean har fra Forskningsrådene til projektet Forureningsstoffers neurotoksiske effekter modtaget 2.000.000 kroner (1. januar 1998-31. december 2001) og fra Secretariat of the Nordic Arctic Research Programme (NARP) 769.000 kroner til projektet Changing patterns of biomagnified pollutants in the northern marine environment (1. januar 1999-31. december 2001). Har på Boston University modtaget godt 1,5 mio. USD fra National Institutes of Health (2000-2005) til projektet Mercury-associated neurobehavioral deficit in children, hvoraf der i 2001 er overført 44.181 USD til Odense.

T.K. Jensen har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 2.100.000 kroner til projektet Reproduktion, graviditet, fødsel og senere sundhed (1. oktober 2000-31. marts 2004).

J.B. Nielsen har modtaget 395.000 kroner fra Miljøstyrelsen til Undersøgelse af viden, holdning og adfærd hos beboere på lettere forurenede grunde (1. juli 2001-31. januar 2002), 539.000 kroner fra Miljøstyrelsens pesticidforskningspulje til Hudpenetration af pesticider - kombinationseffekter mellem aktivstoffer og hjælpestoffer (1. februar 2001-31. december 2002), 83.940 EUR fra EU til EDETOX (1. januar 2001-31. december 2003), 390.000 kroner fra Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter til Risikooptæjelse som determinant ved miljømedicinsk risikoanalyse (1. september 2001-31. december 2002), 836.311 kroner fra Miljøstyrelsen til Undersøgelse af effekten af intervention på børns eksponering for bly (1. september 2001-31. december 2002).

Publikationer

- Andersen HR, Nielsen JB.* Udsættelse for bekæmpelsesmidler blandt gartneriansatte kvinder. København: Arbejds miljørådets Service Center, 2001: 31.
- Berge K, Tronstad KJ, Flindt EN, Rasmussen TH, Madsen L, Kristiansen K, Berge R.* Tetradecylthioacetic acid inhibits growth of rat glioma cells ex vivo and in vivo via PPAR-dependent and PPAR-independent pathways. *Carcinogenesis* 2001; 22 (11): 1747-1755.
- Bonefeld-Jørgensen EC, Andersen HR, Rasmussen TH, Vinggaard AM.* Effect of highly bioaccumulated polychlorinated biphenyl congeners on estrogen and androgen receptor activity. *Toxicology* 2001; 158 (3): 141-153.
- Budtz-Jørgensen E, Keiding N, Grandjean P.* Benchmark dose calculation from epidemiological data. *Biometrics* 2001; 57: 698-706.
- Elliott P, Briggs D, Morris S, de Hoogh C, Hurt C, Jensen TK, m.fl.* Risk of adverse birth outcomes in populations living near landfills sites. *BMJ* 2001; 323: 363-8.
- Grandjean P, Bjerre KS, Weihe P, Steuerwald U.* Birth weight in a fishing community: significance of essential fatty acids and marine food contaminants. *Int J Epidemiol* 2001; 30: 1272-8.

- Grandjean P, White RF, Sullivan K, Debes F, Murata K, Otto DA, Weihe P.* Impact of contrast sensitivity performance on visually-presented neurobehavioral tests in mercury-exposed children. *Neurotoxicol Teratol* 2001; 23: 141-6.
- Grandjean P, White RF.* Neurobehavioral dysfunction as possible sentinel. *Hum Ecol Risk Assess* 2001; 7: 1079-89.
- Grandjean P, Weihe P, Burse VW, Needham LL, Storr-Hansen E, Heinzow B, Debes F, Murata K, Simonsen H, Ellefsen P, Budtz-Jørgensen E, Keiding N, White RF.* Neurobehavioral deficits associated with PCB in 7-year-old children prenatally exposed to seafood neurotoxicants. *Neurotoxicol Teratol* 2001; 23: 305-17.
- Hansen JB, Zhang HB, Rasmussen TH, Petersen RK, Flindt EN, Kristiansen K.* PPARdelta-mediated regulation of preadipocyte proliferation and gene expression is dependent on cAMP signalling. *J Biol Chem* 2001; 276: 3175-3182.
- Hultman P, Nielsen JB.* The effect of dose, gender and non-H-2 genes in urine mercury-induced autoimmunity. *J Autoimmunity* 2001; 16: 27-37.
- Høyer AP, Jørgensen T, Rank F, Grandjean P.* Organochlorine exposures influence on breast cancer risk and survival according to estrogen receptor status: a Danish cohort-nested case-control study. *BMC Cancer* 2001; 1: 8.
- Jensen TK, Slama R, Ducot B, Suominen J, Caawod EHH, Andersen AG, m.fl.* Regional differences in waiting time to pregnancy among fertile couples from four European cities. *Human Reprod* 2001; 16: 2697-704.
- Jouannet P, Wang C, Eustache F, Jensen TJ, Auger J.* Semen quality and male reproductive health: the controversy on human sperm concentration decline. *APMIS* 2001; 109: 333-44.
- Jørgensen N, Andersen AG, Eustache F, Irvine S, Suominen J, Petersen JH, Andersen AN, Auger J, Caawod EHH, Horte A, Jensen TK, m.fl.* Regional differences in semen quality in Europe. *Human Reprod* 2001; 16: 1012-9.
- Neasham D, Dolk H, Vrijheid M, Jensen TK, Best N.* Stillbirth and neonatal mortality due to congenital anomalies: temporal trends and variation by small area deprivation scores in England and Wales, 1986-96. *Paediatric & Perinatal Epidemiology* 2001; 15: 364-73.
- Nielsen JB, Andersen HR.* Dermal in vitro penetration of Methiocarb, Paclotrazol and Pirimicarb - effect of nonylphenoethoxylate and protective gloves. *Environ Health Perspec* 2001; 109: 129-132.
- Rasmussen TH, Nielsen JB.* Critical parameters of the MCF-7 cell proliferation bioassay (E-Screen). *Toxicology* 2001; 164 (1-3): 228.

Sundhedsfremme

Professor, dr. *Evelyne de Leeuw* (tiltrådt 1. april)
Lektor, mag.scient.soc. *Flemming Svejstrup* (ansat på 4/7 tid)

Lektor, dr. PH *Kim Bloomfield* (tiltrådt 1. august)
Forskningsassistent, cand.scient *Thomas Skovgaard* (tiltrådt 1. august)

Enhedssekretær *Bettina Gundolf* (tiltrådt 1. juli)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Sascha R. Qvortrup

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har med udgangspunkt i S. Qvortrups forskningsarbejde været arrangør af den internationale konference Food and Body på Syddansk Universitet i Esbjerg (23.-25. maj). Konferencen var økonomisk støttet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Forskningsenheden holdt endvidere professoratseminaret Folkesundhedsvidenskab med emnerne Public Health and Exclusionism. An Institutional Perspective ved professor E. de Leeuw (28. september).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Bloomfield har været med til EU project presentation, Workshop on Fighting Drug related Problems in the Next Framework Programme (2002-2006). European Commission, Directorate General Research, Brussels, Belgium (5. december). Moderator of the Working Group Positive und negative Auswirkungen des Alkoholkonsums på konferencen Prävention im Zusammenhang mit riskantem Alkoholkonsum, Potsdam, Tyskland (15.-16. november). Præsentationer: Bloomfield K, Kraus L, Augustin R, Reese A Der Einfluss des Trinkstils auf regionale Unterschiede in der Prävalenz riskanten Alkoholkonsums præsenteret ved 37. Jahrestagung der Deutschen Gesellschaft für Sozialmedizin und Prävention, Bielefeld, Tyskland (19.-22. september).

E. de Leeuw var Expert Advisor Health Promotion Research Programme, Academy of Finland, Helsinki. Desuden var hun Consultant, APEC Foresight Center, Thai Ministry of Science & Technology, Bangkok, Healthy Futures for APEC Megacities.

T. Skovgaard deltog i Phase III (1998-2002) WHO Healthy Cities Network Business Meeting Seixal, Portugal (25.-28. oktober). Bidrog i forbindelse hermed bidrog til udarbejdelsen af årsrapport vedrørende det Europæiske Sund-By Netværk.

F. Svejstrup har sammen med forskningsassistent G. Tilia afsluttet evaluering for Esbjerg Kommune af læge- og sundhedsplejerordningen for børn og unge. Han har forberedt en treårig evaluering af Ribe Amts uddannelsesprojekt for kronisk syge, Læring for livet, og sammen med forskningsassistent Rolf Jakobsen igangsat projektet. Han har været metodecensur ved de afsluttende fysioterapiek-saminer i Esbjerg og har gennemført en efteruddannelse i videnskabsteori og udarbejdelse af caserapporter for lærere og instruktører i fysioterapi i Ribe amt. Han sidder i styringsgruppen for forsknings- og udviklingsprojektet Kvinder på arbejdsmarkedet - en undersøgelse af sammenhængen mellem arbejdsmiljø og tilfredshed, helbred og trivsel på arbejdspladsen.

S.R. Qvortrup var arrangør af den internationale konference Food and Body på Syddansk Universitet, Esbjerg (23.-25. maj). Hun har yderligere holdt forelæsningsen Moral, livsstil og kost på konference om spiseforstyrrelser, Familie- og Udviklingscentret, Ribe Sundhedscenter (12. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

F. Svejstrup fik en bevilling fra Ribe Amt på 250.000 kroner til en evaluering af Ribe Amts kronikerskole Læring for livet samt bevilling fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd på 30.000 kroner til afholdelse af den internationale konference Food and Body 23.-25. maj.

Publikationer

Kraus L, Augustin R, Bloomfield K, Reese A. Der Einfluss regionaler Unterschiede im Trinkstill auf risikanten Konsum, exzessives Trinken, Missbrauch und Abhängigkeit. Das Gesundheitswesen 2001; 63: 775-782.

de Leeuw E. Global and Local (glocal) Health: the WHO Healthy Cities Programme. Global Change and Human Health 2001; 2 (1): 34-53.

Qvortrup S. Kulturel føde. I Jens Hjort Andersen, JH, og Jensen ADR, red. Etniske minoriteter. Kulturmøder i sundhedsvæsenet. København: Munksgaard, 2001.

Qvortrup S. Sundhed - og jagten på den skønne krop. Tidsskrift for Idræt 2001; 1 (66).

Qvortrup S. Synd, sundhedsfremme eller selvdannelse. Historisk Tidsskrift 2001; 4.

Skovgaard T. Den gode, den smukke og den virkelig sunde - en historie om sundhed, idræt og skole fra det moderne Danmark. I: Hansen J. red. Folkets Sundhed eller Lykke? Odense: Odense University Press, 2001: 32-61.

Skovgaard T. Det lokale sygehus og den nationale velfærd

- en historie fra efterkrigstidens Danmark. I Fynske Årbøger 2001. Odense: Allerslev trykkeri, 2001; 18: 79-94.
- Skovgaard T, m.fl.* Fra rod til rødder? - en holdningsanalyse. Odense: Dansk Firmaidrætsforbund, Mammen-Pro, 2001.
- Tilia G, Svejstrup F.* Evaluering af Læge - og Sundhedsplejeordningen for børn og unge i Esbjerg Kommune. Esbjerg: Forskningsenheden for Sundhedsfremme, Syddansk Universitet, 2001.
- Vankova D, de Leeuw E.* Public Health Capacity Building in Bulgaria – Theory and Application of SWOT Analysis. Internet Journal of Public Health Education 2001; 3: 18-47.
- Wang S, de Leeuw E.* New Concept of City Development. An Introduction to WHO/EURO Healthy Cities Project. Health Education Forum China 2001; 2 (36): 47-49.

Sundhedsøkonomi

Professor *Terkel Christiansen* (forskningsleder)
Professor *Kjeld Møller Pedersen*
Lektor, cand.oecon. *Dorte Gyrd-Hansen*, Ph.D.
Lektor, dr.med. *Ivar Sønbo Kristiansen*
Adjunkt, cand.oecon. *Christian Kronborg Andersen*, Ph.D.
(tiltrådt 1.marts)
Adjunkt, cand.oecon. *Peter Bo Poulsen*, Ph.D. (fratrådt
28. februar)
Adjunkt, cand.oecon. *Ulla Slothuus*, Ph.D. (forskningsad-
junkt indtil 28. februar)
Adjunkt, cand.rer.soc. *Eva Draborg*, Ph.D. (tiltrådt 1.
marts, fondslønnet)
Adjunkt *Hindrik Vondeling*, Ph.D.
Ekstern lektor, ingeniør, HD *Torben Jørgensen* (fratrådt
1. april)
Gæsteforsker *Richard Brooks* (1.-31. august)
Korrespondent *Helle Møller Jensen* (enhedssekretær)
Korrespondent *Charlotte Bruun Pedersen*
Sekretær *Bente Willer Ottosen* (fratrådt 15. februar, delvis
fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Mickael Bech
Peter Bindslev Iversen
Kim Ullerup Wittrup-Jensen
Karla Dow

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor Arthur S. Elstein, Department of Medical Education, University of Illinois, Chicago, USA: Decision Analysis, Evidence-based Medicine and Medical Education (26. marts). Professor Jeff Richardson, Centre for Health Program Evaluation, Monash University, Melbourne, Australien: Rationalism in economics and its effect upon enquiry into health and health care related issues of equity (27. juli).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

22. Nordiske møde for sundhedsøkonomer (NHESG), Syddansk Universitet, Odense (24.-25. august).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C. Kronborg Andersen præsenterede sammen med U. Slothuus og M. Bech paperet Opgørelse af omkostninger i økonomiske evalueringer ved det 8. møde i Dansk Forum

for Sundhedsøkonomi, København (9. maj). Han forsvarede Ph.D.-afhandlingen Health economics of dementia. Issues on the estimation of cost functions and modelling costs and health outcomes of dementia interventions (22. maj). Sammen med J. Lauridsen præsenterede han posteren Implicit restrictions in econometric models ved International Health Economics Association Third International Conference, York (22.-25. juli). Han var opponent ved det 22. møde i Nordic Health Economists' Study Group, Odense (24.-25. august). Han underviste på Ph.D.-kurset med titlen Research Traditions in the Health Sciences, hvor han forelæste med titlen Sundhedsøkonomisk analyse inden for sundhedstjenesteforskning, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (8. marts, 4. oktober). Han var medlem af arbejdsgruppe om galdestensbehandling under Sekretariat for Referenceprogrammer under Dansk Medicinsk Selskab. Han var referee for tidsskriftet Scandinavian Journal of Public Health.

M. Bech deltog i Third International Conference for International Health Economics Association, York, England (22.-25. juli), hvor han præsenterede paperet Reimbursement schemes viewed from principal-agent theory and transaction cost economics: which is the better approach? Han arrangerede sammen med K.M. Pedersen Ph.D.-kursus med titlen Game Theory in Health Economics. To eksterne undervisere varetog kurset, Oddvar Kaarbøe, Bergen Universitet, Norge og Gianni De Fraja, University of York, England (22. august). Han var arrangør af Dansk Forum for Sundhedsøkonomi 22. Nordiske møde for sundhedsøkonomer (NHESG) i Odense (22.-25. august) og deltog i mødet, hvor han præsenterede paperet How can we explain hospital reimbursement schemes from a principal-agent theory and is it sufficient to explain the existence of different schemes? Han holdt gæsteforelæsning på National Bureau of Economic Research ved Stanford University med titlen How can we explain hospital reimbursement schemes from a principal-agent theory and is it sufficient to explain the existence of different schemes? (28. september). Han var reviewer for to tidsskrifter: Health Economic samt Preventive Medicine.

R. Brooks deltog i det 22. Nordiske møde for sundhedsøkonomer (NHESG) i Odense (22.-25. august).

T. Christiansen deltog i European Health Economics Discussin Group's møde på LSE, hvor han præsenterede paperet A SWOT analysis of the organisation and financing of the Danish health care system (19. februar). Han deltog i TECH-netværkets workshop med paperet Economic incentives, public regulation and treatment of patients with AMI in Denmark 1985-1999 (25.-26. marts). Han deltog i Ecuity-gruppens workshop i Aix med paperet

Demand for private health insurance and demand for health care by privately insured in Denmark sammen med J. Lauridsen og F. Kamper-Jørgensen, Statens Institut for Folkesundhed (31. maj-1. juni). Han deltog med en poster i IHEAs 3. internationale kongres (22.-25. juli). Han var arrangør af Dansk Forum for Sundhedsøkonomi 22. Nordiske møde for sundhedsøkonomer (NHESG) i Odense (22.-25. august). Han indgik i to projektgrupper, som har modtaget støtte fra EUs femte rammeprogram AGIR (Ageing, health and retirement in Europe) og IMPACT (Analysing the Impact of Health System Change in the EU Member States). Han har været medlem af uddannelsesudvalget og eksamens- og afhandlingsudvalget for MPH, Aarhus og Københavns Universitet (ophørte sidstnævnte sted 1. juli). Medlem af det rådgivende forskningsudvalg for DSI. Han har været medlem af Udvalget vedrørende sundhedstjenesteforskning under Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (indtil 1. november). Han har været referere for en række internationale tidsskrifter.

K. Douw har holdt gæsteforelæsnings Tidlig Varsling af nye medicinske teknologier på Medicinsk Teknologivurderings kursus på Farmaceutisk Højskole i København (18. september). Hun deltog i 4th International Conference on the Scientific Basis of Health Services in Sydney, Australien, hvor hun holdt foredrag om Supporting health care decision making: the development of a Danish Early Warning System og præsenterede posteren Diagnosing the capacity for evidence based decision making: the case of a university hospital (22.-25. september). Endvidere deltog hun i konferencen Doelmatigheidsonderzoek: hoe effectief om et nyt MTV forskningsprogram i Holland i Haag, Holland (21. november).

E. Draborg har deltaget i Årsmøde i Medicinsk Teknologivurdering i København (19. april). Hun deltog i 22nd Nordic Health Economists Study Group Meeting i Odense (24.-25. august). Hun har holdt foredrag med titlen Sundhed og sygdom ud fra en sundhedsøkonomisk tilgang på Temadag for scient.san.-studerende ved det sundhedsvidenskabelige fakultet, Syddansk Universitet (4. september) og er medinitiativtager til og sekretær for Kernegruppe i Medicinsk Teknologivurdering på Syddansk Universitet.

D. Gyrd-Hansen holdt foredrag ved Onkologisk Selskab om Screening og cost effectiveness, Helsingør (19. januar). Hun holdt foredrag ved Erasmus Universitet, møde i Rotterdam, Holland, Meta-synthesis of European colorectal cancer screening trials, (2.-4. februar) og ved AKF om Borgernes betalingsvillighed og prioritering indenfor sundhedssektoren, København (28. marts). Hun deltog i AHES (Australian Health Economics conference), Canberra, Australien, Applying a decision maker approach to CBA - the only way forward? (26.-28. september). Hun var gæsteforsker ved Department of Public Health, University of Sydney, Sydney, Australien (16. juni- 28. januar 2002) i forbindelse med et samarbejde omkring måling af nytte af screeningsprogrammer for kolorektal cancer. Hun var formand for bedømmelsesudvalg til bedømmelse af Ph.D.-afhandling ved Christian

Kronborg Andersen. Hun var formand for bedømmelsesudvalg til adjunktstilling i sundhedsøkonomi ved Institut for Sundhedstjenesteforskning.

P.B. Iversen deltog sammen med M. Bech og K.M. Pedersen i Health Economic Study Group meeting, Keble College, Oxford, UK (3.-5. januar). Han deltog i Third International Conference for International Health Economics Association, York, England med en poster præsentation Why are so few health economic evaluations used for priority setting and policy formulation? (22.-25. juli). Han deltog i 22nd Nordic Health Economists' Study Group Meeting (NHESG), Danmark med en præsentation af paperet The use of conjoint analysis for eliciting the preferences of Danish county politicians and senior hospital administrators (24.-25. august).

I.S. Kristiansen deltog i Workshop om Evidence Based Health Economics Banff - Canada, hvor han præsenterede et paper (25.-26. februar). Han holdt foredraget The number needed to treat: Easily understood and intuitively meaningful? på Institute of Community Medicine, Sydney University, Australien (28. februar) og foredraget Økonomiske konsekvenser av tobakksrøyking, Senter for samfunnsforskning, Universitetet i Bergen, Norge (13. marts). Han deltog i Norsk helseøkonomisk møte, Bergen (15.-16. maj). Han deltog i International Society of Technology Assessment in Health Care, Philadelphia, hvor han præsenterede en poster (5.-6. juni). Han holdt foredraget Evidence based medicine – always to the better for patient and society?, World conference of Health Economics, University of York, England (25. juli). Han deltog i Nordic Health Economist Study Group Meeting, Odense, hvor han præsenterede et paper (22.-23. august). Han holdt foredraget Modelling in practice - do the new anti-arthritis drugs stand up to the benefits?, Symposium om lægemiddeløkonomi, Syddansk Universitet, Odense (11. september) og foredraget Cost-effectiveness of osteoporosis interventions, 5th European Congress of Clinical Pharmacology and Clinical Therapeutics, Odense (12. september). Han holdt foredraget Economic evaluation of health care interventions in Norway - experiences and challenges, SINTEF-symposium om økonomisk evaluering i psykiatrien, Oslo, Norge (4. oktober) og foredraget Kostnadseffektivitet ved behandling av hyperlipidemi. Kurs i behandling av høyriskopasienter, Rikshospitalet, Oslo, Norge (10. oktober). Endvidere holdt han foredraget Economic evaluation based on the number needed to treat: Common sense or non-sense?, AstraZenecas legemiddeløkonomiske møte, Oslo, Norge (19. oktober). Han deltog i Annual Meeting of Society for Medical Decision Making San Diego, hvor han præsenterede en poster (22.-25. oktober). Han holdt foredraget Risikokommunikasjon og risikobegreper, Institutt for samfunnsmedisin, Universitetet i Tromsø, Tromsø, Norge (28. november).

K.M. Pedersen deltog i HESG (health economists' study group), Oxford (3.-5. januar). Han deltog i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, hvor han sammen med K.U. Wittrup-Jensen, J.T. Lauridsen, C. Gudex og R. Brooks præsenterede paperet Estimation af danske

EuroQol-tariffer ved hjælp af Time Trade-Off (TTO) metoden (9. maj). Han deltog i 3. verdenskonference for sundhedsøkonomer, hvor han sammen med M. Bech præsenterede paperet Reimbursement schemes viewed from principal-agent theory and transaction cost economics: which is the better approach?. Ligeledes præsenterede han sammen med K.U. Wittrup-Jensen, C. Gudex, R. Brooks paperet Floor- and Ceiling effects in EQ-5D, 15-D and SF-36 (version I & II): Results from a Danish national survey (The Rockwool Study), og endvidere præsenterede han sammen med K.U. Wittrup-Jensen, C. Gudex og R. Brooks posteren Econometric Issues in estimating non-direct EuroQol tariffs (20.-26. juni). Han var arrangør af og deltog i 22. Nordiske møde for Nordiske Sundhedsøkonomer, Odense, hvor han sammen med K.U. Wittrup-Jensen præsenterede paperet Modelling Danish Weights for 15 (first, very preliminary draft), og sammen med M. Bech præsenterede han paperet Reimbursement schemes viewed from principal-agent theory and transaction cost economics: which is the better approach? (23.-26. august). Han deltog i EuroQol Plenary Meeting, Solhavegaard, Esbjerg, hvor han sammen med K.U. Wittrup-Jensen, J.T. Lauridsen, C. Gudex og R. Brooks præsenterede paperet Estimating Danish EuroQol tariffs using the Time Trade off (TTO) And Visual Analogue Scale (VAS) methods (6.-7. september). Han var arrangør af 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Hotel H.C. Andersen, Odense (11. september), og han var medarrangør af og chairman på satellitsymposiet Symposium on Pharmacoeconomics (12. september). Han deltog i seminar om bogen Territorial Dynamik, Steensgaard Herregårdspension, første udkast til bogkapitel diskuteret (27.-28. september). Han deltog i Europe Blanche XXIII, What health System(s) for Europe in the Future, L'Institute des Sciences de la Santé, Bruxelles (19.-20. oktober) og i Health Services & Policy Research Conference, Wellington, New Zealand, hvor han sammen med K.U. Wittrup-Jensen præsenterede paperet Time Trade-off versus VAS-based EuroQol (EQ-5D) weights/tariffs. Does it matter? Desuden præsenterede han sammen med K.U. Wittrup-Jensen posteren A preliminary preference based index for the SF-12 using Multi-Attribute Utility Theory (2.-4. december). Han har holdt 24 foredrag om sundhedsvæsenet samt 8 foredrag om diverse emner: uddannelse, organisation, ledelse. Nogle af de vigtigste: Hvorledes bør vi prioritere den præhospital indsats i Danmark set i sundhedsøkonomisk belysning, konference om Den præhospital indsats og Sundhedsberedskabet, Dansk Selskab for Sygehusledelse, Odense (12. januar), Fremtidens kunde i sundhedsvæsenet, Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, Herlev Sygehus (24. januar), Samfundsøkonomi og Lidelser i Bevægeapparatet, Årsmøde i Foreningen til fremme af bevægeapparatets årti, Hotel Plaza, Odense (2. februar), Kunde eller patient – om brugerbetaling, Tandlægenes Årsmøde, BellaCenter (17. marts), Dansk Selskab for Medicinsk Prioritering, konference om Hvem sætter dagsordenen, titel: Dialogen, der kørte af sporet. (26. april),

Dansk Selskab for Sygehusledelse, Årsmøde, Funktionsbærende enheder – økonomien (2. maj), Vestsjællands Amt, Incitament i sundhedsvæsenet, Korsør (6. september), Satellitsymposium ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Pharmacoeconomics, Hotel HC Andersen, Odense – 2 indlæg (11. september), Høring om Osteoporose, Fællessalen Christiansborg, Kan det samfundsøkonomisk betale sig at behandle osteoporose? (14. september), Hotel Fåborg Fjord, Dansk Evaluerings Selskab, Evalueringer – erfaringer fra private og offentlige virksomheder (14. september), Viborg, 1st Safe Community Conference: costs and accidents – an overview of the main issues, key note address (1. oktober). Han var medarrangør af EuroQol Plenary Meeting, Solhavegaard, Esbjerg (6.-7. september). Han var referee på Ugeskrift for Læger samt på Health Economics. Han var i bedømmelsesudvalg for professorat i sundhedsøkonomi, Universitetet i Lund, for professorat i farmakoøkonomi, Universitetet i Tromsø, for Ph.D. på Københavns Universitet. Han var formand for bedømmelsesudvalg for professorat i økonomi, Syddansk Universitet. Han var medlem af det strategisk-fagkyndig udvalg vedrørende udmøntningen af Større Tværgående Forskergrupper.

P.B. Poulsen arrangerede Vinterskole i Medicinsk Teknologivurdering i samarbejde med Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, Sundhedsstyrelsen og Forskeruddannelsen ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (28.-31. januar). Han deltog i Værdien af den danske model for medicinsk teknologivurdering illustreret ved en medicinsk teknologivurdering af *in vitro* fertilisering samt i Systematisk review af økonomiske evalueringer udført som en del af internationale MTV-projekter ved Årsmødet for Medicinsk Teknologivurdering, København (19. april). Han deltog i Systematic review of economic evaluations undertaken in international HTA studies samt i The Value of a Danish Model for Health Technology Assessment - illustrated by a technology assessment of in-vitro fertilization ved 17th Annual Meeting in the International Society for Technology Assessment in Health Care (ISTAHC konference), Philadelphia, Pennsylvania, USA (3.-6. juni). Han deltog i Design of the NORCIT trial: A clinical and pharmacoeconomic study of orally administered potassium-citrate as an adjunctive therapy to extracorporeal shock wave lithotripsy for patients with calcium nephrolithiasis ved 1st International Consultation on Stone Disease, Paris (4.-5. juli). Han deltog i The design of a prospective multinational pharmacoeconomic analysis – the NORCIT trial ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12. september).

U. Slothuus deltog i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, Københavns Universitet (9. maj). Hun deltog i ISTAHC, Philadelphia, USA (2.-6. juni). Hun deltog i NHESG-meeting, Odense (24.-25. august). Hun deltog i 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12. september).

logy and Therapeutics, Odense, Satellite Symposium (11. september).

H. Vondeling var formand i en session om folkesundhed i 22. Nordic Health Economists' Study Group Meeting i Odense (24.-25. august). Han var opponert ved paperet A randomized trial of increased patient information on decision making, costs and outcomes of care in patients with menorrhagia af Vuorma m.fl. fra Finland. Endvidere var han forfatter i samarbejde med P.B. Poulsen og medforfatter i samarbejde med H. Ader, M.de Bruyne, I. Korthals de Bos, M. van Tulder og M. Boers af de respektive papers Timing and methodology of iterative economic evaluation integrated in the life-cycle of health technology: a review og Parametrized acceptability regions and the Net Health Benefit approach. Han deltog i Symposium on Pharmacoeconomics, Odense (11. september) og holdt foredraget Assessment of glitazones in treatment of type 2 diabetes patients på 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september). Han var gæsteforelæser i Sundhedsøkonomi Afdeling, Bergen Universitet, Norge, hvor han holdt et foredrag om emnet Health Technology Assessment: a general introduction and application to two treatment-indication combinations in diabetes care (14. november).

K.U. Wittrup-Jensen deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, hvor han sammen med Jørgen Lauridsen, K.M. Pedersen m.fl. præsenterede paperet Estimation af danske EuroQol tariffer ved hjælp af Time Trade-Off (TTO) metoden, København (9. maj). Han deltog i The Third World Conference of Health Economics of the International Health Economics Association (IHEA), York, England (22.-25. juli), hvor han sammen med Kjeld M. Pedersen, Claire Gudex m.fl. havde en mundtlig præsentation med titlen Floor- and ceiling effects in EQ-5D, 15D and SF-36 (version I & II): Results from a Danish national survey (The Rockwool Study) samt en poster præsentation sammen med Jørgen Lauridsen og K.M. Pedersen med titlen Econometric issues in estimating non-direct EQ-5D tariffs. Han deltog endvidere i 22nd Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Odense, hvor han sammen med K.M. Pedersen præsenterede paperet Modelling Danish weights for the 15D (24.-25. august). Deltog desuden i 18th Plenary Meeting of the EuroQol Group, København, hvor han sammen med Kjeld M. Pedersen, Richard Brooks m.fl. præsenterede paperet Estimating Danish EuroQol (EQ-5D) tariffs using the Time Trade-Off (TTO) and Visual Analogue Scale (VAS) (6.-7. september), 2nd Health Services & Policy Research Conference, Wellington, New Zealand, hvor han sammen med Jørgen Lauridsen, Kjeld M. Pedersen m.fl. præsenterede paperet TTO – versus VAS-based EuroQol (EQ-5D) tariffs. Does it matter? samt en posterpræsentation sammen med K.M. Pedersen med titlen A preliminary preference-based index for the SF-12 using Multi-Attribute Utility Theory (2.-4. december). Han er reviewer for tidsskriftet Health Economics samt bidrager til det internationale leksikon udgivet af International

Society for Pharmacoeconomics and Outcomes Research (ISPOR).

Eksterne bevillinger og donationer

C.K. Andersen har modtaget 2,1 mio. kroner fra Socialministeriet til projektet Pårørende til demente: Deres situation, behov og forventninger til støtte og aflastning, samt 2,2 mio. kroner fra Socialministeriet til projektet Pleje- og omsorgstilbud til demente ældre: Metodedokumentation og økonomisk evaluering.

K. Douw og H. Vondeling har i samarbejde med T. Christiansen og K.M. Pedersen skrevet og modtaget et Pod-stipendium fra Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering for projektet Methodological issues in identification and priority setting for assessment of emerging health technologies as part of a Danish National Early Warning System.

Publikationer

Andersen CK. Health Economics of dementia. Issues on the estimation of cost functions and modelling costs and health outcomes of dementia interventions. Odense: Odense University Press, 2001.

Christensen CM, Brøsen K, Kristiansen IS, Beck-Nielsen H, Sjøgaard J. The cost-effectiveness of pharmacologic treatment of osteoporosis (abstract). *Pharmacol Toxicol* 2001; 89 (suppl 1): 37-38.

Eriksen BO, Kristiansen IS, Pape JF. Prediction of five-year survival for patients admitted to a department of internal medicine *J Intern Med* 2001; 250: 435-40.

Gaster AL, Slothuus U, Larsen J, Thayssen P, Haghfelt T. Cost-effectiveness of IVUS guided PCI versus conventional PCI. *Scand Cardiovasc J* 2001; 35 (2): 80-85.

Gosden T, Forland F, Kristiansen IS, Sutton M, Leese B, Giuffrida A, Sergison M, Pedersen L. A systematic literature review of the impact of capitation, salary, fee-for-service and target payment on the behaviour of Primary Care Physicians (PCPs). *J Health Serv Res Policy* 2001; 6: 44-55.

Gyrd-Hansen D. Commentary: Breast cancer screening after age 69 is more cost effective if restricted to women with higher bone mineral density. *Evidence-based Obstetrics and Gynecology* 2001; 3 (2): 101-102.

Gyrd-Hansen D, Slothuus U. Borgernes betalingsvillighed og prioritering inden for sundhedssektoren. I Nordstrand R, Groes N, red. Kommunestyrets fremtid. København: AKF forlaget, 2001: 199-212.

Gyrd-Hansen D, Slothuus U. Holdninger til sundhedsvæsenet. *AKF Nyt* 2001; 4: 58-64.

Gyrd-Hansen D, Slothuus U. The Public's Preferences For Health Care. A Danish Survey. *Health Economics Papers.* Odense: Syddansk Universitet, 2001: 1.

Gyrd-Hansen D, Sjøgaard J. Analysing public preferences for cancer screening programmes. *Health Economics* 2001; 0 (7): 617-634.

- Hutubessy RCW, Vondeling H, de Sonnaville JJJ, Colly LP, Smit JJJ, Heine RJ.* Insulin therapy in patients with type 2 diabetes mellitus. Shared care versus secondary outpatient care in The Netherlands. *Disease Management and Health Outcomes* 2001; (9) 6: 337-344.
- Ingerslev HJ, Højgaard A, Poulsen PB, Kesmodel U, Dinesen J.* Medicinsk teknologivurdering af lavstimulations IVF sammenlignet med standard IVF. Medicinsk Teknologivurdering – puljeprojekter. Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering. København: Sundhedsstyrelsen, 2001: 1 (1).
- Kristensen FB, Hørder M, Poulsen PB, red.* Metodehåndbog for Medicinsk Teknologivurdering. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, København: Sundhedsstyrelsen, 2001.
- Kristiansen IS, Andersen CK.* Bør samfunnet prioritere kostbare sygdomme? *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 551.
- Kristiansen IS, Christensen PM.* Osteoporosis intervention - is it cost-effective? (abstract). *Pharmacol Toxicol* 2001; 89 (suppl 1): 150.
- Kristiansen IS, Førde OH, Aasland O, Hotvedt R, Johnsen R, Førde R.* Threats from patients and their effects on medical decision making: a cross-sectional, randomised study. *Lancet* 2001; 357: 1258-61.
- Kvien TK, Uhlig T, Kristiansen IS.* Criteria for TNF-targeted therapy in rheumatoid arthritis. Estimates of the number of patients potentially eligible. *Drugs* 2001; 61: 1711-20.
- Lofthus CM, Osnes EK, Falch JA, Kaastad TS, Kristiansen IS, Nordsletten L, Stensvold I, Meyer H.* Epidemiology of hip fractures in Oslo, Norway. *Bone* 2001; 29: 413-8.
- Osnes EK, Lofthus CM, Falch JA, Meyer HE, Stensvold I, Kristiansen IS, Nordsletten L.* More postoperative femoral fractures with the Gamma Nail than the sliding screw plate in the treatment of trochanteric fractures. *Acta Orthop Scand* 2001; 72: 252-6.
- Pedersen KM.* Universiteterne i videnssamfundet: bliver de hægtet af?. *Uddannelse* 2001; 3: 7-12.
- Pedersen KM.* Amterne er bedre end deres rygte. *Ufl* 2001; 136 (36): 4908-4110.
- Poulsen PB.* Måling af sundhedsstatus. I Kristensen FB, Hørder M, Poulsen PB, red. Metodehåndbog for Medicinsk Teknologivurdering. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering. København: Sundhedsstyrelsen, 2001: 56-65.
- Poulsen PB.* Økonomien. I Kristensen FB, Hørder M, Poulsen PB, red. Metodehåndbog for Medicinsk Teknologivurdering. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering. København: Sundhedsstyrelsen, 2001: 96-122.
- Poulsen PB, Ingerslev HJ, Højgaard A, Kidholm K.* Værdien af den danske MTV-model. Illustreret ved en medicinsk teknologivurdering af In-Vitro Fertilisering. *Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen* 2001; 4: 126-129.
- Poulsen PB, Vondeling H, Dirksen C, Adamsen S, Go PHMY.* Timing of adoption of laparoscopic cholecystectomy in Denmark and the Netherlands. *Health Policy* 2001; 55 (2): 85-95.
- Slothuus U.* Economic Evaluation in Health Care. Issues in Costing and Willingness to pay measurement With Applications to Arthritis and Heart Disease. Ph.D.-afhandling. Odense: Odense University Press, 2001.
- Slothuus U, Larsen J.* Cost of Stable Angina Pectoris. *Health Economics Papers.* Odense: Syddansk Universitet 2001: 4.
- Sørensen J, Draborg E, Olsen, J.* Staturevaluering af den selvejende institution Aabenraa Sygehus. Odense: CAST, 2001.
- TECH Research Network, Christiansen T, Kristiansen ISK, m.fl.* Technological change around the world: Evidence from heart attack care. *Health Affairs* 2001, 20: 25-42.
- Wittrup-Jensen KU.* An introduction to the Financing and Organisation of the Danish Health Care Sector. Working Paper 121. Centre for Health Program Evaluation. Melbourne: Monash University, 2001.
- Wittrup-Jensen KU, Clausen J, Kristiansen IS.* Er behandlingen pengene værd? Simuleringsmodeller i Sundhedstjenesteforskningen. *Månedsskrift for Praktisk Lægegering* 2001; 79: 245-257.
- Wittrup-Jensen KU, Clausen J, Kristiansen IS.* Simuleringsmodeller i Sundhedstjenesteforskningen. *Månedsskrift for Praktisk Lægegering* 2001; 79: 245-57.

RETSMEDICINSK INSTITUT

Professor, statsobducent *Jørgen Lange Thomsen* (instituttleder)

Vicestatsobducent *Peter Juel Thiis Knudsen*

Retskemiker, cand.scient. *Dorte Rollmann*

Forskningsassistent *Susan Sprogøe-Jakobsen*, Ph.D.-studerende (fratrådt 31. december)

Lægevikar *Ole Voldum Clausen* (1. juli-30. september)

Lægevikar *Gunvor Iben Madsen* (tiltrådt 1. september)

Lægevikar *Biniam Teklay* (1. januar-30. juni)

Instruktør, stud. med. *Lilan Engel* (1. oktober-31. december)

Instruktør, stud. med. *Dorte Pedersen Høj* (1. juli-30. september)

Sekretær *Gudrun Andersen*

Konservator *Bjarne Bangsø*

Ledende bioanalytiker *Marianne Brosbøl*

Sekretær *Susanne Jørgensen*

Laborant *Susanne Johannsen*

Konservator *Peter Knudsen*

Laborant *Franziska Lange* (fratrådt 1. februar)

Laborant *Merete Maiborg Larsen*

Sekretær, overassistent *Lis Schmidt*

Bioanalytiker *Signe K. Sørensen*

Laboratorietekniker *Helle Terp*

Instituttsekretær *Solveig Wandorf*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Susan Sprogøe-Jakobsen

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Cand.scient.pol., fuldmægtig *Kent Christensen*, Sundhedsforvaltningen, Vejle Amt: Information og samtykke (18. maj).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

S. Jørgensen deltog sammen med P.J. Thiis Knudsen, G.I. Madsen, J.L. Thomsen, L. Schmidt, S. Sprogøe-Jakobsen og S. Wandorf i Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Undersøgelse af volds- og voldtægtsramte samt sigtede i straffesager, Århus (26.-27. oktober).

P. Knudsen deltog for ICTY i FN-regi ved opgravning, obduktioner og mulig identificering af lig fra massegrave i Bosnien (6.-26. august).

P.J. Thiis Knudsen er lægefaglig rådgiver om sårballistiske forhold til Rigspolitietschefen og Forsvarskommandoen og underlagte myndigheder og er stedfortræder for retsmedicineren i kernegruppen i Rigspolitietschefens Identifikationsberedskab. Er formand for NATO Task

Group on Behind Armour Blunt Trauma. Medlem af bestyrelsen for Dansk Militærmedicinsk Selskab og dansk repræsentant i Confédération Interalliée des Officiers Médicaux de Réserve (CIOMR). Deltog med foredrag Torturundersøgelser i Odense, Dansk Selskab for Retsmedicin, København (4. april). Hvordan civil kompetence og karrieren som reserveofficer kan vise sig at virke synergistisk, Dansk Militærmedicinsk Selskab, København (21. april) og med indbudt foredrag The wounding mechanisms of military rifle bullets, Third Workshop on Wound ballistics, Thun, Schweiz (28.-29. marts). Undervist i sårballistik og ballistisk beskyttelsesmateriale ved Kurser i traumatologi I og II samt Basiskursus for civil sundhedsfagligt personel ved Forsvarets Sanitetsskole. Undervist i Retsmedicinske opgaver ved internationale operationer ved kursus International Support Staff-Officers Course, Sessvollmoen, Norge (1. juni). Censor ved eksamen i patologisk anatomi og retsmedicin ved Aarhus Universitet. Censor ved eksamen ved Diplomuddannelsen for bioanalytikere.

G.I. Madsen deltog i voksenpædagogisk kursus arrangeret af Pædagogisk Psykologisk Formidling, København (5. november, 7. -8. november) og i NON-Gyn Cytologi arrangeret af DSPAC, Odense (16.-17. november) samt Praktisk artikelskrivning arrangeret af Lægeforeningen, Odense (11. december). Hun deltog i Lægedag Fyn arrangeret af Lægerekredsforeningen for Fyns Amt.

D. Rollmann er medlem af politiets arbejdsgruppe vedrørende narkotikarelaterede dødsfald og er sammen med J.L. Thomsen medlem af Samarbejdsudvalget vedrørende Retsmedicinske Ydelser under Justitsministeriet. Hun deltog i et samarbejde mellem de danske retsmedicinske institutter, Sundhedsstyrelsen og politiet om projektet Narkotika på gadeplan. Indgået samarbejdsaftale med Sundhedsstyrelsen og Rigspolitiet omkring overvågning af ecstasy-situationen i Danmark.

S. Sprogøe-Jakobsen deltog i AAFS-kongress i Seattle (19.-24. februar) samt i DSPACs årsmøde i København (16.-18. marts).

J.L. Thomsen er formand for Dansk Selskab for Retsmedicin. Han er sagkyndig i retsmedicin i Retslægerådet og medlem af det faglige underudvalg under Justitsministeriet samt medlem af Rigspolitietschefens Identifikationsberedskab. Han er medlem af styregruppen for Center for Voldtægtsramte, Odense. Han er medlem af Standing team of forensic experts under FN. Er sammen med S. Wandorf medlem af de retsmedicinske institutters edb-udvalg. Han er fagredaktør af Nordisk Rettsmedisin fra 1996. Er „panel member“ of CIFA/Center for International Forensic Assistance, Glasgow og deltog i en studierej-

se til Medical Examiners Office i New York, hvor han fik demonstreret arbejdet med undersøgelse af ofre fra 11. september (december). Deltog med poster Kidneys from acute diabetic coma accumulate fat in the proximal tubule i Bi-annual Meeting of the Scandinavian Society of Nephrology i Odense (13.-15. maj). Deltog i Odense Occasional Osteology Seminar no III med foredrag Osteology in the service of human rights (15. maj). Deltog sammen med L. Engel med posteren A comparison between the lipid metabolism in alcoholics and diabetics og posteren J.L. Thomsen, I. Bayer Kristensen og P. Ottosen The fatty Kidney in diabetics i 18th European Congress of Pathology, Berlin (8.-13. september). Deltog som inviteret keynote speaker med foredraget Forensic medicine and Human Rights i 7th Indo-Pacific Congress on Legal Medicine and Forensic Sciences, Melbourne (16.-21. september) samt med posteren L. Engel, J.L. Thomsen A comparison between the lipid metabolism in alcoholics and diabetics. Var inviteret foredragsholder ved Lægedag Fyn med foredraget Retsmediciner på rejse (30. november).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Rollmann og J.L. Thomsen har modtaget 72.000 kroner fra Sundhedsstyrelsen til Projekt Narkotika på gadeplan.

Publikationer

Sprogøe-Jakobsen S, Eriksson A, Hougen HP, Knudsen PJT, Leth P, Lynnerup N. Mobile autopsy teams in the investigation of war crimes in Kosovo 1999. J Forensic Sci 2001; 46: 1392-1396.

Eriksson A, Sprogøe-Jakobsen S. Medico-legal Death Investigation in North America: Benefits to Scandinavia. Nordisk Rettsmedisinn 2001; 7: 7-11.

Thomsen JL. Drab eller selvmord. Lægehelse 2001; 1, 6, 9.

Thomsen JL. Retsmedicin og trafik. Lægehelse 2001; 2, 6, 10.

INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK

Instituttet består af forskningsenhederne:

Fysiologi og Biomekanik
Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik
Idræt, Krop og Sundhed
Klinisk Biomekanik

Institutedelse:

Instituteder:

Lektor *Jørgen Povlsen*

Institutbestyrelse:

Lektor *Per Jørgensen*

Lektor *Preben K. Pedersen*

Lektor *Jørgen Povlsen* (formand)

Bioanalytikerunderviser *Brit Thobo-Carlsen*

Stud.manu. *Gitte Tønner Jørgensen*

Øvrigt teknisk-administrativt personale:

Kontorelev *Conni Andreassen* (fratrådt 20. april)

Elektronikmekanikerlærling *Peter Hansen* (tiltrådt 1. januar)

Kontorelev *Teresa Vivi Jensen* (tiltrådt 15. august)

Overassistent *Anni Johansson* (tiltrådt 1. november)

Studienævnsekretær *Eva Justesen*

Laboratorietekniker *Benthe Jørgensen*

Ingeniør *Lars Vincents Jørgensen* (orlov 30. april-2. november)

Bioanalytiker *Susanne Jørgensen* (lønnet af Team Danmark)

Bioanalytiker *Kirsten Kjær* (delvis fondslønnet)

Institutsekretær, BA *Rikke Berg Pedersen*

Assistent *Lone Holm Petersen*

Ingeniør *Mads Rasmussen* (delvis fondslønnet, fratrådt 31. december)

Ingeniørassistent *Jørgen Reuter* (fratrådt 31. oktober)

Bioanalytikerunderviser *Brit Thobo-Carlsen*

Bioanalytiker *Elisabeth Vang* (udstationeret, fondslønnet fra 1. august)

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet var arrangør af IP 28824-IC-3-1999-1-DK-ERASMUS-IP-5, Physical Activity for the Elderly på Syddansk Universitet. I programmet deltog 25 studerende fra 7 europæiske universiteter samt 16 lærere fra 5 forskellige universiteter (12. marts-24. maj).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

B. Thobo-Carlsen var medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Rejsestipendieudvalg samt af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd.

Fysiologi og Biomekanik

Lektor *Karsten Froberg*

Lektor, cand.scient. *Ole Lammert* (fratrådt 31. januar)

Lektor, cand.scient. *Klavs Madsen*, Ph.D.

Lektor, cand.scient. *Preben K. Pedersen* (konstitueret forskningsleder, studieleder fra december)

Lektor, cand.scient. *Lis Puggaard*, Ph.D.

Adjunkt, cand.scient. *Lone Hansen*, Ph.D. (fondslønnet pr. 1. september)

Forskningsadjunkt, cand.brom. *Kirsten Schroll Bjørnsbo*, Ph.D. (fondslønnet, fratrædt 28. februar)

Testleder, cand.scient. *Kurt Jensen* (lønnet af Team Danmark)

Testleder, cand.scient. *Lars Johansen* (lønnet af Team Danmark)

Amanuensis, cand.scient. *Jesper Franch*

Ekstern lektor *Henrik D. Villadsen*, Ph.D.

Ekstern lektor, cand.scient. *Henrik Sørensen*, Ph.D.

Forskningsassistent, cand.scient. *Thue Kvorning* (1.-31. august, 1. oktober-31. december)

Forskningsassistent, cand.scient. *Anders Holsgaard Larsen* (15. september-15. december)

Forskningsassistent, cand.scient. *Pernille Vedsted* (fondslønnet, 1. august-31. december)

Forskningsassistent, BS et European Master *Sonja Vestergaard* (fondslønnet, 1. marts-31. december)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Malene Bagger (fondslønnet, orlov 1. februar-31. august, forskningsassistent 1. september-31. december)

Paolo Caserotti

Ernst Albin Hansen (orlov fra 3. september)

Lise Hedegaard Laursen (fondslønnet)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Bagger deltog med poster og workshop i populærvidenskabeligt arrangement i samarbejde med De Fynske Landboforeninger (1. september).

P. Caserotti deltog i The 2nd International Panum Seminar, The role of epidemiology when setting public health goals: Diet, physical activity and obesity, København (8. februar). Han deltog med posteren Caserotti P, Aagaard P, Simonsen EB og Puggaard L Training-related enhancement in muscle power production in sedentary elderly subjects i 17th World Congress of the International Association of Gerontology, Vancouver, Canada (1.-6. juli). Han underviste på 3rd European Master in Physical Activity for the Elderly i emnet Motor control during ageing. I samarbejde med P. Aagaard og L. Johansen arrangerede han seminaret Assessment of contractile for-

ce and power in vivo: use of force plate analysis and Rate of Force Development tests og holdt oplægget Assessment of muscle power during the stretch-shortening-cycle (25. september). Han deltog i Course on Movement Analysis; ESMAC (European Society of Movement Analysis in Adults and Children) SIAMOC (Italian Society of Clinical Movement Analysis), Milano, Italien (9.-11. oktober). Han deltog i 4th International Bispebjerg Symposium on Sports Medicine, The aging muscle: strength and function, København (6.-8. december).

J. Franch underviste på tilvalgskurset i idrætsmedicin under medicineruddannelsen samt på arbejdsfysiologi kurset under Idrættens Træner Akademi. Han var foredragsholder på Danmarks Idræts-Forbunds instruktørseminar (8. september) og underviste på Gymnasieskolerne Idrætslærerforenings årskursus i orienteringsidræt (24.-26. oktober). Han gennemførte med henblik på færdiggørelse af manuskript studierejse til Statens Arbejds miljø Institut, Oslo, Norge (6.-9. december). Han er uddannelseskoordinator på Idrættens Træner-Akademi.

K. Froberg deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han var på lærerudveksling i Bristol (23.-24. februar). Han deltog i First International Governance in Sport Conference: Rules of the Game, Bruxelles, Belgien (26.-27. februar). Han var inviteret foredragsholder med foredraget EYHS – Baggrund og status internationalt på EYHS seminar afholdt på NIH, Oslo (15.-17. marts). Han deltog i The 2nd International Panum Seminar, The role of epidemiology when setting public health goals: Diet, physical activity and obesity, København (8. februar). Han var arrangør af Second EYHS Scientific Seminar, Cardiovascular Risk Factors and their Predictors in Children and Youth og deltog med præsentationerne Cardiovascular risk factors in Danish children and adolescents with special reference to physical fitness and obesity (medforfattere Wedderkopp N, Hansen HS), Reliability and validity of the Computer Science & Applications (CSA) Model 7164 accelerometer during treadmill and over-ground walking/running in young men og In-vitro reliability and validity of the Computer Science and Applications (CSA) Model 7164 accelerometer (førsteforfatter Brage S), Estoril, Portugal (4.-8. april). Han deltog med foredraget Mission, tasks and activities of ENSSHE i seminaret The Role and Place of European Network of Sport Sciences in Higher Education in the Unification of Education and the Integration of Academies of Physical Education in Europe på Academy of Physical Education, Warszawa (10. april). Han deltog med foredraget Børns fysiske udvikling i dagens Danmark – hvordan stimulerer

vi børnene i deres leg i seminar på Kompan Play Institute, Ringe (15. maj). Han var som præsident for ENSSEE inviteret chairman for et symposium om Labour Market in European Context på 6th Annual Congress of ECSS, Köln (24.-28. juli). Han deltog med foredraget Børn og bevægelse: hvilke udviklingstendenser? i seminar for børn- og ungelæger i den kommunale sundhedstjeneste, Grenå (15. august). Han var medansvarlig for afholdelsen af 6th Biennial Forum; Sport in Europe – Steps towards Integration og præsenterede posterne Danish elite coach programme at level 4 following the European structure for the 5 levels of coaches training (sammen med J. Franch) samt Children and physical activity – a European perspective, Budapest (30. august-2. september). Han deltog med indlæg om ENSSEE and EASM i 9th Congress of European Association for Sport Management, Vitoria, Spanien (19.-23. september). Han var på lærerudveksling i Clermont-Ferrand (14.-18. oktober). Han var medansvarlig for afholdelse af European Conference on the Co-ordination of Sports Information, Bitburg, Tyskland (30. november-2. december) og deltog i Forum for Motions konference om Børn og Motion, København (28. november). Han holdt 6 populærvidenskabelige foredrag om Fysisk aktivitet, børn og unge. Er lektorbedømmer ved seminarieadjunkters overgang til seminarielektorer inden for faget Idræt og har deltaget i 6 bedømmelser. Han var hovedvejleder for læge Niels Wedderkops Ph.D.-afhandling Atherosclerotic cardiovascular risk factors in Danish children and adolescents. A community based approach with special reference to physical activity and obesity (forsvar 9. februar). Han er præsident for organisationen European Network of Sports Sciences Education and Employment (ENSSSE) og var i den egenskab administrativt ansvarlig for et EU-støttet tematisk netværksprojekt Dissemination of Results from the European Observatory of Sports Employment. Han er ligeledes administrativt ansvarlig for et nyt EU-projekt Preparing for a Social Dialogue in the Sport Sector. Han var formand for Syddansk Universitets Internationale Udvalg og er Intitut for Idræt og Biomekaniks internationale koordinator. Han har deltaget i netværket Nordplus-Idræt. Han deltog i udviklingen af et fælles master's programme i Preventive and Adapted Physical Activity med universiteter i Rom, Wien og Köln. Han er medlem af repræsentantskabet for Landsudvalget for Skoleidræt, af repræsentantskabet for eliteidrætsinstitutionen Team Danmark og formand for styregruppen for Idrættens Træner-Akademi. Han er medlem af Expert group on Access to physical education and sport: children and young people nedsat af Europarådet. Han er referee på tidsskrifterne Scand J Med Sci Sports, European Journal of Applied Physiology og Ugeskrift for Læger. Han er medlem af styregruppen i forskningsnetværket European Youth Health Study Group med ansvar for Presentations and Publications Working Group og medlem af styregruppen for forskningsprojektet Ballerup Skoleidrætsprojekt.

E.A. Hansen var med foredraget Afgørende faktorer for valg af pedalfrekvens under landevejscykling inviteret deltager på Idrætsforskerseminar arrangeret af Kulturmi-

nisteriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11. januar). Han gennemførte et udlandsophold, hvor formålet blandt andet var at udforske relationen mellem kraft og albuevinkel for menneskers albuebøjemusklerved maksimale, sub-maksimale og sub-maksimale/potentierede muskelkontraktioner på Human Performance Laboratory, Faculty of Kinesiology, The University of Calgary, Alberta, Canada (1. februar-1. juli). Han deltog med præsentationen Hansen EA, Jørgensen LV, Sjøgaard G Apparent efficiency in the evaluation of internal work rate in cycling og som medforfatter på posterpræsentationerne Sjøgaard G, Jørgensen LV, Hansen EA Muscle mechanical efficiency in cycling versus running samt Jørgensen LV, Hansen EA, Sjøgaard G Comparison of models for the estimation of internal work during cycling ved XVIIIth Congress of the International Society of Biomechanics, Zürich, Schweiz (12. juli).

K. Jensen var inviteret foredragsholder med foredraget Arbejdskrav og kapacitet hos danske elitemotorsportsudøvere ved træningssamling for elitespeedwaykørere på Vejle Idrætsskole (20. januar) og med foredraget Præsentation af resultater fra fysiske tests, arbejdskrav i håndbold, konsekvenser for træning ved seminar for Dansk Elitehåndbold på Storebæltscentret, Nyborg (24. maj). Besøgte sammen med S. Jørgensen og L. Johansen det Franske Multisportscenter i Paris INSEP og Sportshøjskolen i Köln (2.-10. september). Virkede som peer-review reader for European Journal of Applied Physiology og Sports Medicine og som anmelder af bogen Physiological Tests for Elite Athletes i Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports.

L. Johansen besøgte det Franske Multisportscenter i Paris INSEP og Sportshøjskolen i Köln (2.-10. september).

T. Kvorning deltog med foredraget Adaptation til styrketræning: Betydningen af endogene anabole hormoner og vibrationer med henblik på at optimere styrketræning til eliteidræt ved Temadag om bevægeapparatet i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november).

K. Madsen deltog med foredraget Skeletmuskulære forandringer ved overbelastende arbejde ved Temadag om bevægeapparatet i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november).

P.K. Pedersen deltog i Idrætsforskerseminar arrangeret af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (10.-11. januar). Han har undervist med foredraget Kondition og kredsløbs-fysiologi på tilvalgskursus for medicinstuderende i idrætsmedicin på Syddansk Universitet (25. februar, 5. november). Han deltog med foredraget Pedersen PK, Løkkegaard J, Sjøgaard G, Juel C Plasma acid-base status and hyperventilation during cycling at MaxLaSS in low and high lactate responders og var medforfatter på poster-præsentationen Løkkegaard J, Pedersen PK, Juel C, Sjøgaard C Individual variations in maximal lactate steady state and their relationship with muscle buffering capacity and lactate transporters i American College of Sports Medicine's 48th Annual Meeting,

Baltimore, USA (30. maj-3. juni). Han deltog endvidere med foredraget Pedersen PK, Jensen K, Zoladz JA, Sørensen JB Effect of altered O₂ supply on the VO₂-power output relationship during progressive cycling og var medforfatter til foredraget Zoladz JA, Szkutnik Z, Pedersen PK, Duda K Non-linear relationship between oxygen uptake and power output in the Astrand nomogram i 6th Annual Congress of the European College of Sport Science, Köln (24.-28. juli). Han var chairman ved Temadag om bevægeapparatet ved sessionen Idræt, træning og rehabilitering i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november). Han virkede som peer-review reader for European Journal of Applied Physiology, Medicine and Science in Sports and Exercise og Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports. Han er medlem af Ph.D.-studienævnet for sundhedsvidenskab, medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark, medlem af og formand for styringsgruppen for Team Danmarks testcenter ved Syddansk Universitet. Han er endvidere medlem af Rådet for de Højere Idrætsuddannelsesinstitutioner i Norden. Han er medlem af Team Danmarks forskningsudvalg og af bestyrelsen for Tømrermester Alfred Andersen og Hustrus Fond.

L. Puggaard var medforfatter til foredraget 8 måneders fysisk træning reducerer knogletabet i hoften hos 85-årige danske kvinder holdt af Kent Kramme ved årsmøde i Dansk Endokrinologisk Selskab, Aalborg (16. januar) og var ligeledes medforfatter til foredraget A two-year physical exercise program decreases bone loss at the hip in 85-year-old women holdt af Kent Kramme ved International Bone and Mineral Society and European Calcified Tissue 1st Joint Meeting, Madrid, Spanien (19. juni). Hun var med oplægget Maximal oxygen consumption and coping with everyday tasks in old age inviteret foredragsholder samt medforfatter til den mundtlige præsentation Madsen JS, Puggaard L Muscle-function and everyday activities among elderly people og til posterpræsentationerne Caserotti P, Aagaard P, Simonsen EB, Puggaard L Training-related enhancement in muscle power production in sedentary elderly subjects og Lüders K, Puggaard L, Bjørnsbo KS Effects of physical training on psychosocial functional ability in 75-year-old men and women ved 17th World Congress of Gerontology, Vancouver, Canada (1.-6. juli). Hun var med oplægget Ældreidræt – forebygger det aldring? inviteret foredragsholder ved Den Tværvidevidenskabelige Forsknings-konference, Århus (23.-24. august). Endelig var hun inviteret foredragsholder med oplægget Trials in training of elderly – one pill for all? ved 4th International Bispebjerg Symposium on Sports Medicine, The aging muscle: strength and function, København (6.-8. december). Har desuden holdt 18 populærvidevidenskabelige foredrag, skrevet 2 populærvidevidenskabelige artikler og 1 bogkapitel samt afholdt undervisning på idrætsuddannelsen ved Københavns Universitet, på medicinstudiet i Odense og på idrætsstudiet på Porto Universitet, Portugal. Er med i forskningsnetværk inden for gerontologi i Danmark, medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark, medlem af Team Danmarks bestyrelse udpeget

af Kulturministeren, formand for Team Danmarks forskningsudvalg, medlem af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning indstillet af Danmarks Idræts-forbund og Team Danmark og bestyrelsesmedlem i Dansk Gerontologisk Selskab. Hun repræsenterer Danmark i Nordisk Gerontologisk Fagråds biologiske sektion og er bestyrelsesmedlem i Ældreforskningscenteret ved Syddansk Universitet.

S. Vestergaard medvirkede med foredraget Fysisk aktivitet og svage gamle på Omsorgsorganisationernes Samråds konference, Vejle (30. maj). Hun præsenterede projektdata ved Evalueringsdag for Styrk din krop-instruktører, kommunale samarbejdspartnere og medlemmer af følgegruppen, Gerlev Idrætshøjskole (28. august). Hun deltog i 4th International Bispebjerg Symposium on Sports Medicine, The aging muscle: strength and function, København (6.-8. december). Hun underviste i emnet psyko-motorisk aldring på 3rd European Master of Physical Activity for the Elderly, Syddansk Universitet, Odense.

Eksterne bevillinger og donationer

K. Froberg har modtaget 110.891 EUR fra EU til projektet Preparing for a Social Dialogue in the Sport Sector og 24.452 EUR fra samme til Socrates/Erasmus-programmet Children and Physical Activity – a European Perspective.

K. Madsen har modtaget 280.000 kroner fra Team Danmarks Forskningsudvalg i strategimidler til gennemførelse af projektet Træningsoptimering, restitutionsevne og overtræning.

P.K. Pedersen har modtaget 30.000 kroner i forskningsstøtte fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til projektet Årsagsforhold til den non-lineære relation mellem power output og helkrops energiomsætningshastighed ved cykling – en cinematografisk analyse og 25.000 kroner fra Team Danmark til samme projekt.

L. Puggaard har modtaget 100.000 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til projektet Ældre og træning. Implementering og forebyggelse.

Publikationer

Aslesen R, Engebretsen EML, Franch J, Jensen J. Glucose uptake and metabolic stress in rat muscles stimulated electrically with different protocols. Eur. J. Appl. Physiol. 2001; 91: 1237-1244.

Bagger M. Overtræning. I: Biologiske temaer #2. København: Gyldendal, 2001: 35-41.

Caserotti P, Aagaard P, Simonsen EB, Puggaard L. Contraction-specific differences in maximal muscle power during stretch-shortening cycle movement in elderly males and females. Eur. J. Appl. Physiol. 2001; 84: 206-212.

Dalsgaard G, Vestergaard S. Styrk din krop. Rapport fra Frederiksborg Amts ældreprojekt 1. januar 2000-30. juni 2001.

Ekelund U, Sjöström M, Yngve A, Poortvliet E, Nilsson A, Froberg K, Wedderkopp N, Westerterp K. Physical

- activity assessed by activity monitor and doubly labeled water in children. *Med. Sci. Sports Exerc.* 2001; 33: 275-281.
- Gaster M, Franch J, Beck-Nielsen H, Schrøder HD.* The GLUT4 density in slow fibres is not increased in athletes. How does training increase the GLUT4 pool originating from slow fibres? *Pflügers Arch. – Eur. J. Appl. Physiol.* 2001; 443: 196-201.
- Hansen S, Kvorning T, Sjøgaard G, Kjær M.* The effect of short-term strength training on human skeletal muscle: the importance of physiologically elevated hormone levels. *Scand J Med Sci Sports* 2001; 11: 347-354.
- Jensen, K, Johansen L, Larsson, B.* Fysisk testning i cykling. *Puls* 2001; 12 (3 tema): 6-12.
- Jensen K, Johansen L, Larsson B, Aagaard P.* Team Danmarks Testcentre. *Puls* 2001; 12 (3): 2-7.
- Jensen K, Johansen L, Magnusson P, Larsson B.* Fysisk testning i orienteringsløb (tema-artikel). *Puls* 2001; 12 (3 tema): 1-5.
- Jensen K, Johansen L, Magnusson PM, Aagaard P, Larsson B.* Metoder og muligheder i fysisk testning af orienteringsløbere. *Dansk Orientering* 2001; 8: 5-9.
- Jensen K, Johansen L, Secher NH.* Influence of body mass on maximal oxygen uptake: effect of sample size. *Eur. J. Appl. Physiol.* 2001; 84: 201-205.
- Johansen L, Jensen K, Jørgensen S.* Testning i Frankrig og Tyskland – testning, træning og uddannelse på „IN-SEP“ multisportscenter, Paris, og ZeLD, Zentrum für Leistungsdiagnostik, Köln. *Puls* 2001; 12 (3): 21-23.
- Wedderkopp N, Andersen LB, Hansen HS, Froberg K.* Fedme blandt børn – med særlig vægt på danske forhold. *Ugeskr. Læger* 2001; 163: 21.
- Wedderkopp N, Leboeuf-Yde C, Andersen LB, Froberg K, Hansen HS.* Back pain reporting pattern in a Danish population-based sample of children and adolescents. *Spine* 2001; 26: 1879-1883.

Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik

Lektor, cand.scient. *Bjarne Andersen*

Lektor, cand.mag. *Søren Andkjær*

Lektor *Finn Berggren* (studieleder, fratrædt 31. december)

Lektor, gymnastikdirektør *Johan Borghäll*

Lektor, cand.mag. *Per Jørgensen*, Ph.D. (forskningsleder)

Lektor, cand.pæd.psyk. *Kurt Lüders*

Lektor, cand.scient. *Susanne Ravn* (adjunkt indtil 31. januar)

Adjunkt, cand.scient. *Lars Elbæk Sørensen*

Adjunkt, cand.scient. *Charlotte Høy Worm* (barselsorlov 6. april-26. oktober)

Adjunktvikar, cand.phil. *Charlotte Skov Agergaard* (orlov til 29. juni)

Forskningsassistent, cand.scient. *Pia Houmark* (delvis fondslønnet, 1. oktober-31. december)

Forskningsassistent, cand.scient. *Thomas Kaptain* (fondslønnet, 1. juni-31. juli)

Cand.mag. *Paw Stylsvig Jeppesen* (kombinationsstilling med Tornbjerg Gymnasium)

Cand.scient. *Mette Skov* (kombinationsstilling med Tornbjerg Gymnasium)

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Cand.scient. Michael Trolle, High Performance Institute A/S: Boldspil og teambuilding (27. februar). Cand.psyk. Jørn Ravnholt, Danmarks Idræts-Forbund: Idrætspsykologi og teambuilding (13. marts).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden arrangerede seminaret Kropslig kompetence, hvor lektor Per Fibæk Lauersen, Københavns Universitet, forskningsadjunkt Mette Krogh Christensen, Aarhus Universitet og Ph.D.-studerende Gitte Wichman-Hansen holdt hvert sit foredrag (23. januar).

S. Ravn og 8 af instituttets idrætsstuderende deltog med Dans og performance - En bevægelsesbegivenhed i Biomekanisk Laboratorium ved indvielsen af instituttets nye bygninger (23. maj). Professor Knut Dietrich, Københavns Universitet holdt seminar for forskningsenhedens kommende Ph.D.-studerende (11. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

C. Skov Agergaard var koordinator for samarbejdet mellem fynske gymnasier og Syddansk Universitet med henblik på brobygning inden for idrætsstudiet.

B. Andersen deltog med videoen Seniors - Fit for Life i 17th World Congress of the International Association of Gerontology Global Aging: Working Together in a Changing World, Vancouver, Canada (1.-6. juli).

S. Andkjær deltog med foredraget Historiske og pædagogiske perspektiver på idræt, leg og friluftsliv på Fyns Socialpædagogiske Seminarium, Odense (16. februar). Han holdt foredraget Uddannelse og kompetence - krav og niveauer for ledere og instruktører i friluftsliv med havkajak for Dansk Forum for Natur- og Friluftsliv Seminar om havkajaksejlad - kvalifikationer og uddannelse, Gymnastik- og Idrætshøjskolen ved Viborg (28.-29. april). Han holdt foredraget Perspektiver på friluftsliv som pædagogisk fagområde og forskningsfelt på Konference om forskning og udvikling, Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Syddansk Universitet, Kolding (23. august). Han deltog med foredraget Dansk friluftsliv - mangfoldighed og nye perspektiver på seminar om Friluftslivets betydning for børn og unge, Institut for Idræt, Københavns Universitet (3. november). Han er repræsentant for Danmark i arbejdsgruppe under Nordplus-samarbejdet om fælles nordisk bachelorstudium i friluftsliv. Han er medlem af arbejdsgruppe til planlægning og afholdelse af seminarer under temaet Friluftslivets betydning for børn og unge i samarbejde med Institut for Idræt, Københavns Universitet. Han er formand i Dansk Havkajaksamråd, arbejdsgruppe støttet af Friluftsrådet. Han er medlem af censorkorpset ved idrætsuddannelsen på lærerseminarierne.

F. Berggren holdt foredrag om DFIFs rolle i fremtidens Idrætsbillede, DFIF - Nordjyllands kredenss årsmøde, Aalborg (3. februar). Han var inviteret til Lederforums konference i Herning med foredrag om Sunde vaner hos skolebørn (28. august). Han deltog sammen med Lars Elbæk Sørensen med præsentationen From Vision to Implementation of an ICT-Learning Application in Physical Education i The 6th ENSSHE conference, Budapest (30 august-2. september). Han var af Global Workforce Partnership og Club of Geneva inviteret til The Second Annual Global Symposium Business and Mental Energy at Work i ILO Geneve (24.-27. oktober). Han deltog i et seminar vedrørende opfølgning på strategien Active Living in and Through Schools på Department of Health Promotion, WHO, Geneve (26. oktober). Han var inviteret som dansk repræsentant til WHO's workshop on guidelines Assessing Health Impact of Policies that Increase Cycling and Walking organiseret af European Centre for Environment and Health, Barcelona (1.-2. november). Han deltog som instituttets repræsentant i DGI's årsmøde, DGI-byen (3.-4. november). Han var inviteret som oplægsholder med resultaterne fra landsundersøgelsen Fra Rod til Rødder på Dansk Firmaidrætsforbunds Årsmøde (17.-18. no-

vember). Han deltog i Forum for Motions konference Børn, fysisk aktivitet og sundhed, København (28. november). Var koordinator af Åben Uddannelse Motion og Sundhedsfremme på Institut for Idræt og Biomekanik. Han indgår i arbejdsgruppen bag og underviser på Institut for Folkesundhedsvidenskab, Syddansk Universitet, Esbjerg. Han indgår i WHO's internationale møder om Active Living in and Through Schools og Active Living at the Worksite. Han er medlem af National Faculty ved United States Sports Academy, Daphne, Alabama, USA. Han er instituttets kontaktperson til Danske Gymnastik og Idrætsforeninger (DGI) og er medlem af DFIF's rådgivende organ for sundhedsfremme på arbejdspladsen (Virksomheds-Trim). Han er medlem af International Institute for Health Promotion (IIHP), American University, Washington DC samt medlem af IIHP's Committee for Health Promotion at the Worksite. Han er Syddansk Universitets repræsentant i styregruppen for Odense - Danmarks Nationale Cykelby. Han sidder i Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende projekt Børn, mad og måltider. Han indgår i Arbejdsmiljøinstituttets Forskningsgruppe vedrørende Buschaufførers arbejdsmiljø. Han indgår sammen med Skårup Seminarium og Fyns Amts Sundhedssekretariat i en forskningsgruppe vedrørende produktudvikling af idrætsredskaber og ulykkesforebyggelse. Han indgår sammen med lektor Kurt Lüders i den tværvidevidenskabelige forskningsgruppe Den Sunde Familie, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

J. Borghäll underviste i kropssprog og kommunikation på Socialpædagogisk Seminarium, Odense (5. januar) og i bevægelseskommunikation og bevægelsesfilosofi på Næstved Fysioterapiskole (5. februar, 7. september). Han underviste i Den sanselige krop på Social og Sundhedsskolen, Svendborg (8. marts). Han arbejdede med musikernes kropsbevidsthed og kropsudtryk, Det Fynske Musikkonservatorium, Odense (16.-18. marts). Han afholdt kursus i expressiv idrott for idrætsstuderende på Idrætshøgskolan i Örebro, Sverige (23.-24. april). Han holdt oplægget Først liv, så tænkning for højskolelærere på Ry Højskole (27. april). Han præsenterede et projekt vedrørende Laban for skuespillere på Laban Center, London (20. juni). Han holdt et oplæg Om at genvinde den naive kontakt med verden på Næstved Fysioterapiskole (26. oktober). Han holdt et oplæg om animatørrollen på DGI (2. november). Han underviser på skuespillerskolen ved Odense Teater.

P. Jørgensen deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han holdt oplægget Nye efter-/videreuddannelsesmåder for gymnasielærere på seminar i Sønderjyllands Amt, Aabenraa Gymnasium (7. marts). Han deltog med paper How to Choose an IOC-member – Pierre de Coubertin, Viktor Balck and the Early Danish Olympic Movement på 1st Nordic-Baltic Seminar on Sport History i Otepää, Estland (28. juni-1. juli). Han holdt fire foredrag og underviste på kurset På sporet af de olympiske lege afholdt af Gymnasieskolernes Idrætslærerforening, Grækenland (25. august-2. september). Han deltog med paper

Sport and Society in Transition - The Introduction of Organised Sport in Denmark i The Sixth Congress of the History of Sport in Europe (CESH), Göttingen, Tyskland (26.-30. september). Han var medlem af arbejdsgruppe til etablering af masteruddannelse i fagpædagogik (idræt) under Dansk Institut for Gymnasiepædagogik. Han er medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark. Han var medlem af Dansk Idræthistorisk Forenings bestyrelse og er medlem af Idræthistorisk Årbogs redaktionskomite. Han er medredaktør af Idrætspædagogisk Årbog. Han er medlem af Danmarks Idrætsforbunds Københavnerudvalg.

K. Lüders deltog i konference om Doping og Spiseforstyrrelser afholdt af Undervisningsministeriet og Gymnasiedirektoratet, Vingstedcentret (5.-6. januar). Han deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han deltog i Dansk Universitetspædagogisk Netværks Årskonference om universitetsundervisning, Vingstedcentret (1.-2. marts). Han deltog med posteren Effects of Physical Training on Psycho-Social Functional Ability in 75-year-old Men and Women i The 17th Congress of the International Association of Gerontology Global Aging – working together in a changing world, Vancouver, Canada (1.-6. juli). Han deltog i konferencen Studiekompetence og overgange fra hhx og htx til videregående uddannelser arrangeret af Danmarks Evalueringsinstitut, København (25. oktober). Han deltog i seminarerne Spørgeskemadesign og dataindsamling samt Statistik og data mining arrangeret af SSPS A/S, Fredericia (22. november). Han deltog i konference med temaet Studiekompetence arrangeret af Det Almenpædagogiske Samarbejdsprojekt, Syddansk Universitet, Odense (26. november). Han sidder i en af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet nedsat arbejdsgruppe om en ny optagelsesprocedure ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Han har fungeret som hovedredaktør for Idrætspædagogisk Årbog – teori om praktik. Han er fagredaktør i områderne vandaktiviteter og idrætspsykologi i redaktionskomiteen bag udgivelsen af tidsskriftet Focus Idræt. Han er medlem af censorkorpset ved idrætsuddannelserne under universiteterne, ved Danmarks Pædagogiske Universitet samt ved lærerseminariene.

S. Ravn deltog på Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar) og holdt kursus i sansemotorisk træning for folkeskolelærere arrangeret af Amtscenteret for undervisning i Viborg Amt, Viborg (6. marts). Hun deltog i den internationale konference Dancing with an Audience, der omhandlede dans og publikum, arrangeret af Danseværket, Århus (17.-19. maj) og deltog i The 11th Copenhagen Dance Seminar afholdt på Dansens Hus, København (6.-10. juli). Hun afholdt tre kurser i samarbejde mellem foreningen Dans i Uddannelse og Institut for Idræt og Biomekanik for folkeskolelærere, gymnasielærere, seminarielærere og studerende i henholdsvis stunt og rytme, stomp og breakdance under overskriften Hvordan danser drengene, når de danser? (30. september, 28. oktober, 11.

november). Hun deltog i konference Viden og sans arrangeret af Danmarks Erhvervspædagogiske læreruddannelse på Arkitektskolen, København (25. oktober). Hun deltager i studiegruppen Krop og Competence med deltagelse fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet. Hun er næstformand i den landsdækkende forening Dans i Uddannelse.

L. Elbæk Sørensen deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han afholdt gymnastikkursus for studerende fra Odense Seminarium (15.-16. februar, 16. marts). Han deltog i Dansk Universitetspædagogisk Netværks konference i Vingsted (1.-2. marts). Han præsenterede IT i idrætsundervisning i Sønderjyllands Amt, Aabenraa Gymnasium (7. marts). Han afholdt kursus IKT i redskabsgymnastikundervisning for Silkeborg Seminarium (2. april). Han deltog i Ph.D.-kurset kvalitativ metode på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (30.-31. maj). Han repræsenterede Institut for Idræt og Biomekanik ved Høring om Spring- og Motoriktræningscenter på Gymnastikhøjskolen i Ollerup (9. juni). Han deltog med paper og præsentation From Vision to Implementation of an ICT-Learning Application in Physical Education i The 6th ENSSHE Conference, Budapest (30. august-2. september). Han var instruktør på Spring og Sikkerhed 3 i DGI-byen, København (7.-9. september) samt holdt oplægget Biomekanik og IKT i springgymnastik ved springkurset afholdt i Syddansk Universitets Springsal, Odense (13. oktober). Han deltog på kurset Stunt og rytme ved Knud Åge Bærenholdt under Dans i Uddannelser på Syddansk Universitet, Odense (27. oktober). Han deltog i mødet Idrætsuddannelser i Danmark, Institut for Idræt, Københavns Universitet (1. november). Han holdt oplæg Evaluering af undervisning ved adjunkt-pædagogikumseminar (6. december). Han sidder i fakultetets IT-udvalg. Han sidder i arbejdsgruppen for multimedieprojektet IdrætsTræet, et udviklingsprojekt sammen med Skårup Seminarium og Egebjerg Kommune. Han har gennemført og afsluttet adjunkt-pædagogikum. Han er fagredaktør på området redskabsgymnastik for tidsskriftet Focus Idræt. Han sidder i bestyrelsen for Fyns Sports College i Svendborg.

C.H. Worm deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Hun holdt forelæsningsen Alsidig fysisk træning som behandlingstilbud i almen praksis, Ergo- og Fysioterapeutskolen, Odense (1. marts).

Eksterne bevillinger og donationer

B. Andersen har modtaget 300.000 kroner fra Foreningen til fremme af Motions- og Idrætstilbud (FMI) til undersøgelsen Local Motion. Han har endvidere modtaget 10.000 kroner fra Fyns Amts Forebyggelsesråd til undersøgelsen Tidslerne – motion for inaktive piger.

S. Andkjær har for perioden 2000-2002 modtaget 50.000 kroner fra DGIs Forskningspulje og 100.000 kroner fra Friluftsrådet til projektet Friluftsliv i det 21. århundrede.

F. Berggren har modtaget 234.000 kroner fra DFIF til en landsdækkende undersøgelse om DFIFs rolle i fremtidens foreningsstruktur.

P. Jørgensen har modtaget 18.500 kroner fra Kulturministeriets Forskningspuljemidler til arkivundersøgelser i IOCs arkiv i Lausanne.

Publikationer

Andersen B. Local Motion – evalueringsrapport. Odense: Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, 2001.

Andkjær S. Perspektiver for fremtidens friluftsliv. Focus Idræt 2001; 1: 27-32.

Andkjær S. Dansk friluftsliv i det nye årtusinde. Dansk Friluftsliv 2001; 44: 11-16.

Andkjær S. Dogmeatletik – løb, spring og kast i naturen. Focus Idræt 2001; 1: 22-26.

Andkjær S. Friluftsliv og risiko – sikkerhed og ansvar. Focus Idræt 2001; 3: 104-108.

Andkjær S. Refleksioner over friluftsliv som pædagogisk fagområde. I: Pædagogisk forskning og udvikling. Konferencerapport 2001. Odense: Institut for Pædagogisk forskning og Udvikling, Syddansk Universitet, 2001.

Andkjær S., Nielsen A. Livredning 2000. Vodskov: Forlaget Kystlivredning, 2001.

Berggren F., Sørensen L Elbæk. Computerprogrammet SpringPlanner – Et planlægnings- og læringsværktøj. CD-ROM. Odense: SportsPlanner Forlag, 2001.

Berggren F. Sustainable mobility in the city of Odense - the cycling project. I: A vision of car free cities in central and Eastern Europe. Berlin: European Academy of the Urban Environment, 2001: 58-61.

Berggren F., m.fl. Fra Rod til Rødder – en holdningsanalyse. Nyborg: Dansk Firmaidrætsforbunds Forlag 2001: 23.

Borghäll J. Salsa och livet i Havanna, om musiken i dansen och dansen i musiken. Västerås: ICA förlaget, 2001.

Borghäll J, Astrup P. Glemselens pædagogik. Odense: Syddansk Universitet, 2001.

Jørgensen P. Kampen mellem Bananen og Bøffen – Krop, kost og sundhed primo 1900. Idrætshistorisk Årbog 2000: 55-74.

Jørgensen P. The Nordic Countries and the Olympic Movement 1894-1928. I: Krüger A, m.fl. Europäische Perspektiven zur Geschichte von Sport, Kultur und Politik, Beiträge und Quellen zu Sport und Gesellschaft. (bd. 12). Berlin: Teichler GmbH, 2001: 59-67.

Jørgensen P. Den gode idrætslærer? GISP 2001; 106: 31-37.

Jørgensen P, Ibsen B. The Cultural and Voluntary Development of Sport for All. I: DaCosta PL, Miragaya M, red. Worldwide Experiences and Trends in Sport for All. Oxford: Meyer & Meyer, 2001: 293-322.

Lüders K. Akrobatik i svømmehallen (2). Focus Idræt 2001; 1: 19-21.

- Lüders K.* Hvorfor tidlig specialisering? *Focus Idræt* 2001; 2: 70-74.
- Lüders K.* Butterfly. *Focus Idræt* 2001; 3: 83-87.
- Lüders K.* Skoddeøvelser – en vej til mere effektive armtagsbevægelser i svømning. *Focus Idræt* 2001; 4: 138-141.
- Ravn S.* Dans i faglig udvikling. I: Rapport fra 5. nordiske danseforsker-konference. København, 2001: 87-91.
- Ravn S.* Med kroppen som materiale – om dans i praksis. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Sørensen L Elbæk.* Inddragelse af digitale billeder og videoer i arbejdet med færdigheder og kundskaber i idrætsundervisning. www.gymnasie-it.dk, 2001.
- Sørensen L Elbæk.* Er IKT i idrætsundervisningen en reel mulighed? www.gymnasie-it.dk, 2001.
- Sørensen L Elbæk.* Skrueteknikker i spring - analyser og simulationer. *Focus Idræt* 2001; 3: 114-119.
- Worm CH, Vad E, Puggaard L, Støvring H, Lauritsen J, Kragstrup J.* Effects of a multi-component exercise program on physical function in community-dwelling frail elderly 75+ years old. *Journal of Aging and Physical Activity*, bd. 9 2001; 4: 414-424.
- Worm CH, m.fl.* Fra rod til rødder? - en holdningsanalyse. Dansk Firmaidrætsforbund.

Idræt, Krop og Sundhed

Lektor *Helle Johannessen* (tiltrådt 1. august)
Lektor *Helle Ploug Hansen*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, lic.phil. *Jørn Hansen* (forskningsleder)
Lektor, cand.mag. *Jørgen Povlsen* (instituttleder)
Lektorvikar, lic.scient.soc. et mag.art. *Søren Nagbøl* (fra-trådt 31. januar)
Adjunkt, cand.mag. *Verner Møller*, Ph.D.
Forskningsassistent *Lisbeth Rostgaard*
Ekstern lektor *Merete Bender Bjerrum*
Ekstern lektor, cand.psyk. *Kirsten Roessler*, Ph.D.
Fuldmægtig *Morten Kromann Nielsen* (fondslønnet, til-trådt 1. juni)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Niels Buus (fondslønnet, tiltrådt 1. oktober)
Ask Vest Christiansen (tiltrådt 1. september)
Morten Hoff
Simon Simonsen
Thomas Skovgaard
Jens Troelsen

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor Andrew Sparkes, University of Exeter, Saint Lukes Medical School, Department of Exercise and Sports Sciences: Life history and identity construction in physical activity and sport (7. maj). Gæsteprofessor John Hobermann, Ph.D., University of Texas, Austin, USA: Mortal engines. The science of performance and the dehumanization of sport (7. juni), Darwin's Athletes. How sport has damaged black America and preserved the myth of race (20. juni) og Is it possible to validate humanistic research? (21. juni). Gæsteprofessor Giselher Spitzer, Dr.Privat-Dozent, Sportwissenschaft Universität Potsdam, Tyskland: Doping in the former GDR (28. september) og Life-Reform-Movement and Sport (3. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

A.V. Christiansen deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han holdt foredragene Et (post)moderne ordensprojekt – Regeringens folkesundhedsprogram 1999-2008 på SportsAkademiet, Rødovre (21. marts) og Kropsbegrebet i (post)moderniteten samme sted (10. april). Han deltog i konferencen Sporten, det Olympiske og Udvælgelsen, Olympisk session arrangeret af det Olympiske Akademi, Odense (4. maj). Han holdt

foredraget Idrættens Forskningsfelt(er), Odense Seminarium (25. september).

H. Ploug Hansen færdiggjorde sit etnografiske feltarbejde i forbindelse med forskningsprojektet Krop, kræft og rehabilitering. En antropologisk undersøgelse. Hun var udpeget til at deltage i et fremtidsværksted vedrørende Sundhedstjenesteforskningens muligheder, organisering og finansiering i Danmark, Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (18.-19. januar). Hun var med til at arrangere et symposium og holdt foredraget Future nursing – body, gender and death på ICN 22nd Quadrennial Congress, København (10.-15. juni). Hun var udpeget som moderator på konferencen Qualitative Research within Health Sciences, Göteborg (9.-10. august). Hun holdt en række foredrag ved forskellige konferencer for sundhedsprofessionelle, blandt andet over temaerne evidence based sygepleje, forskningsbaserede uddannelser og krop, køn og død. Hun var i efteråret medlem af fakultetets arbejdsgruppe vedrørende etablering af masteruddannelse i rehabilitering. Hun er medlem af Det Videnskabelige Råd, Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering (CEMTV), Sundhedsstyrelsen, af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets kernegruppe vedrørende MTV og af Sundhedsfagligt Forum, Odense Universitetshospital. Hun er medlem af og sekretær for den Nordiske Forening for Psykosocial Onkologi samt medlem af følgegruppe vedrørende Den Nationale delstrategi for sygeplejeforskning i Danmark under Dansk Sygeplejeråd. Hun er medlem af det videnskabelige udvalg under Dansk Sygeplejeråd til vurdering af forskningsansøgninger. Hun er medlem af Netværk for Kulturanalyse. Hun er censor ved Antropologi ved Københavns Universitet, Etnografi ved Aarhus Universitet, Sygeplejevidskab ved Aarhus Universitet samt ved Kvinde- og Kønsstudier ved Aarhus Universitet. Hun er referee ved det nordiske tidsskrift *Vård i Norden* og den videnskabelige sektion af *Tidsskrift for Sygeplejersker*, Danmark.

J. Hansen var medarrangør af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning seminar om tværfaglig idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han deltog i Kulturministeriets arrangement Idrættens Rigsdag, København (5. marts). Han medvirkede i DRs program *Sportsånden* med et indlæg om Doping i DDR (8. marts). Han var medarrangør af Danmarks Olympiske Akademis årlige olympiske session *Sporten, det olympiske og udvælgelsen*, Syddansk Universitet, Odense (4. maj). Han var på studietur til Berlin i forbindelse med et forskningsprojekt om dansk og tysk idræt i grænselandet (17.-20. maj). Var inviteret til at deltage i *Jahrestagung der Sektion Sportgeschichte* der dvs med foredraget *Moden und Trends in der*

dänischen Sportgeschichtsschreibung, Potsdam, Tyskland (8.-10. juni). Han deltog med foredraget The Establishment of Danish Gymnastics and Danish Sports – An Anti German Construction i The First Nordic-Baltic Seminar of Sport History Sport Cultures in the Baltic Sea Sphere, Otepää, Estland (28. juni-1. juli). Han var inviteret til at holde oplæg ved Anti-Doping-Danmarks idekonference Hvorfor er det ikke tilladt at bruge doping i Session I om Sportens udvikling (7. september). Han deltog med foredraget Nationally Dangerous Gymnastics – The case Miss Kirstine Boesen in the context of the transformation of North Schleswig's Common Sports Association 1903 to 1920 i European Committee For The History Of Sport Congres, Göttingen, Tyskland (26.-30. september). Han deltog som gæst i DGIs årsmøde, København (2.-4. november). Han besøgte det norske forskningsråds programstyrelse for programmet Idræt, samfund og frivillig organisering samt Norges Idrætshøgskole, Oslo (26.-27. november). Var faglig bedømmer af ansøgninger til forskningsprogrammet Idræt, samfund og frivillig organisering under Norges Forskningsråd. Er formand for Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning. Han er medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd. Han er medlem af bestyrelsen for Institut for forskning i idræt og folkelig oplysning, medlem af Den Jyske Historikers redaktionsråd, medlem af National Faculty of The United States Sports Academy, Daphne Alabama, USA, medlem af Team Danmarks Repræsentantskab og medlem af Team Danmarks ekspertpanel til trænerbladet PULS. Han er formand for Dansk Idræthistorisk Forening - Krop og Kultur og sidder i redaktionsrådet for Idræthistorisk Årbog. Han er censor ved idrætsuddannelserne i Danmark. Han har været vejleder for cand.phil. Keld Brandt på forskningsprojektet En folkelig elite? finansieret af Danske Gymnastik- og Idrætsforeningers forskningsråd.

M. Hoff indgik i følgegruppen omkring projektet Street Action, et aktiveringsprojekt for marginaliserede unge i Odense ved Ungdomshuset Nørregade støttet af Det Idrætpolitiske Ideprogram (IPIP) (5. marts, 14. juni, 27. august, 10. december). Han holdt forelæsningsen Experiencing bodily ageing ved European Master in Gerontology, Syddansk Universitet, Odense. Han præsenterede paper Body and Ageing – a lifestory perspective i forbindelse med professor Andrew C. Sparkes besøg ved forskningsenheden (7. maj). Han deltog ved Third International Symposium on Cultural Gerontology afholdt af the Swedish Gerontological Society, Visby, Gotland (9.-12. juni). Han præsenterede paper Ældre og fysisk aktivitet – en undersøgelse af pulsen i moderne aktivitetsstrategier ved konferencen Aldring og bevægelse i idræt, tværvideenskabelig forskningskonference, Center for Idræt, Aarhus Universitet (23.-24. august). Han var på studieophold og præsenterede i den forbindelse paper Body, Ageing and Physical Activity – a Qualitative Approach ved Exeter University, Saint Lukes Medical School, Department of Exercise and Sports Sciences, the Qualitative Research Unit, USA (27. oktober-25. november). Han er revisor for Dansk Idræthistorisk Forening - Krop og Kultur.

H. Johannessen var keynote-speaker med oplægget Qualitative Interviewing: Art, craft and research method på nordisk konference om Qualitative Methods in the Service of Health afholdt på Nordiska Hälsovårdhögskolan, Göteborg (9.-10. august). Hun var med oplægget Forklaringsmodeller for professionelle og lægfolk, sundhedssystemer i tværkulturelt perspektiv gæsteforelæser på kursus i Vestsjællands Lægekredsforening, Slagelse (1. oktober). Hun var gæsteunderviser over temaet Alternativ behandling i tværvideenskabeligt perspektiv på Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandlings forskningskursus, Ebeltoft (13. oktober). Hun deltog i forskningsworkshoppen Child abuse in Uganda, Red Barnet, Københavns Universitet, København (3. december). Hun deltog i FURs Forskerskolekonference, herunder i workshoppen om Udvikling af vejledermiljøet, København (10. december). Hun er medlem af Kræftens Bekæmpelses Psykosociale Forskningsudvalg, medlem af baggrundsgruppen for Netværk for kulturalanale og af forskergruppen vedrørende Social teknologi, begge med hjemsted på Institut for Antropologi, Københavns Universitet. Hun er desuden associeret medlem af Forskningsrådenes arbejdsgruppe vedrørende forskning i alternativ behandling. Hun er ansvarlig for udvikling af forskeruddannelsesprogram i humanistisk sundhedsforskning ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

V. Møller deltog med foredraget Cykelsportens attraktioner i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han holdt foredragene Handicapidræt som elitesport, Ballerup Seminarium (17. januar) og Det fleksible menneske i sportens stive rammer for Dansk Badminton Forbund på Den Jyske Idræthøjskole i Vejle (21. januar). Han var på studieophold ved University College Northampton (15.-22. februar), hvor han deltog med forelæsningsen British Football and Place: Rushden & Diamonds FC as Post-Modern Club i konferencen Sport, Space and Place på University College Northampton (21. februar). Han holdt foredragene Idrættens paradokser på Den Jyske Idræthøjskole i Vejle (27. februar), Dopingdjævelen på Viborg Sportshøjskole (29. marts), Sportens væsen for Danmarks Olympiske Komite, Syddansk Universitet, Odense (4. maj), Idrættens dilemma – elitesportens paradoks, Køng Folke- og Idræthøjskole (10. juli) og Sport, Drugs and the Media på Center for Kulturstudier, Århus (25. september). Han er desuden indtrådt som medlem af forskernetværket NAD (Nordiska Nämnden för Alkohol- og Drogforskning).

J. Povlsen deltog i Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han holdt oplægget Center for Træning, Genoptræning og Rehabilitering på mødet Masteruddannelse på sundhedsområdet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense (9. februar). Han var medarrangør af og underviser på European Master in Physical Activity for the Elderly, Syddansk Universitet, Odense (30. april-10. maj). Han var arrangør af Nordplus Gerontologi netværksmøde, Institut for Idræt og Biome-

kanik, Syddansk Universitet, Odense (18.-20. maj). Han deltog i Third International Symposium on Cultural Gerontology, Visby, Sverige (9.-12. juni) og holdt foredrag om Idrætsforskning og uddannelse, Danmarks Idrætsforbund – Fyn, Odense (25. juni). Han holdt foredraget Den aldrende krop i et kulturalanalytisk perspektiv ved konferencen Aldring i bevægelse, Center for Idræt, Århus (23.-24. august). Han deltog i og holdt foredragene Den aldrende krops historie og kultur – om betydningen af fysisk aktivitet hos gamle og Ikke glem kroppen ved Nordisk kongress i Palliativ Medicin: En verdig alderdom, Bergen (29. august-1. september). Han holdt foredrag om Eliteidrætspolitik og var paneldeltager i elitepolitisk debatmøde Fra Farum til Darum, Esbjerg Musikhus (24. oktober). Han holdt foredraget Idrætsforskning på Temadag om Bevægeapparatet, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november). Han er medlem af IT-udvalget ved Syddansk Universitet. Han var medlem af bedømmelsesudvalg med henblik på ansættelse af studieadjunkt i Klinisk Biomekanik. Han er medlem af styregruppen for projekt Uddannelsessekretariatet ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han er medlem af Repræsentantskabet for Dansk Institut for Gymnasiepædagogik og medlem af Odense Kommunes eliteidrætsudvalg. Han er medlem af Master- og diplomudvalg ved Syddansk Universitet samt medlem af Syddansk Universitets brobygningsudvalg med gymnasieskolen. Han er medlem af internationalt netværk for humanistisk dopingforskning. Han er medkoordinator for European Master i Physical Activity and the Elderly. Han er medlem af bestyrelsen for Ældreforskningscenteret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet og medlem af følgegruppen for forskningsprojektet Fysisk aktivitet i alderdommen: Sundhedsrelaterede og økonomiske aspekter. Han er medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark samt med i forskningsnetværk inden for gerontologi i Danmark og i Norden. Han er medlem af dansk forskernetværksgruppe for humanistisk aldringsforskning samt medlem af styregruppen for NFI (Netværk for Folkelig Idræthistorie). Han var medlem af socialministeriets Råd for Ældretræning. Han er medlem af konsortium for EuMaG – European Master in Gerontology, af styringsgruppe for NORD-PLUS netværk i Gerontologi samt af projektgruppen til udvikling af Master i gerontologi ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

L. Rostgaard deltog i møderække i Netværk for Køn og Kultur, Syddansk Universitet.

S. Sjørup Simonsen afholdt en gæsteforlæsning med titlen Sundheden i det maskuline sprog - belyst udfra dialektisk sprogteori ved symposion arrangeret af forskergruppen for Ecology, Language and Ideology, Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet (20. april). Han holdt foredraget Medicinsk-filosofiske problemstillinger i forholdet kliniker-patient: Grænserne mellem sygdom og sundhed for alment praktiserende læger i Lægehuset, Vissenbjerg (1. maj). Han holdt foredraget Mytens filosofi og videnskabsteori - om mytnerne

videnskab og videnskabens myter, Fyns Pædagogseminarium (8. maj). Han fremlagde paperet Mænds stille desperation med de foreløbige resultater af forskningsprojektet Maskulinitet & Sundhed - med særligt henblik på metodeproblematikken på Nordisk konference om mandforskning, Hillerød (26.-27. oktober). Han var medlem af Ph.D.-studinævnet under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Han var medlem af forskergruppen ELI (Research Group for Ecology, Language & Ideology), Syddansk Universitet. Han var udpeget af ligestillingsministeren som medlem af Debatforum ved Videnscenter for ligestilling.

T. Skovgaard deltog med foredraget Legene i Sydney og nyere forskning vedrørende de Olympiske Lege ved Danmarks Olympiske Akademis årlige olympiske session Sporten, det olympiske og udvælgelsen, Syddansk Universitet, Odense (4. maj).

J. Troelsen var deltager med oplægget Cykling som transportform – set i forhold til identitetskonstruktionen på Idrætsforskerseminar afholdt af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Faaborg (11.-12. januar). Han var deltager på konferencen Idræthistorien i arkiverne – systematisering og synliggørelse arrangeret af Institut for Litteratur, Kultur og Medier (2. marts). Han deltog i Ph.D.-kurset Det kvalitative forskningsinterview med præsentation af forskningsprojekt, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet (5.-9. marts). Han var deltager på konferencen Sporten, det olympiske og udvælgelsen, Olympisk Session arrangeret af Det Olympiske Akademi, Syddansk Universitet, Odense (4. maj). Han holdt foredrag om Odense – Danmarks Nationale Cykelby, Fredericia Idrætsdaghøjskole (14. maj). Han var deltager og oplægsholder med præsentation af paper Ny viden om hvem, der cykler på Cykelkonference 2001 arrangeret af Trafikministeriet (7.-8. juni). Han deltog med oplæg på seminariet Halvvejsvaluering af Odense – Danmarks Nationale Cykelby arrangeret af O-DNCs projektbestyrelse, Odense Slot (24. august). Han var deltager og oplægsholder med paper og poster med titlen Cycling as mean of transport - The Interdependent Relation between Cycling and the Identity Construction på konferencen Velocity 2001, arrangeret af Velo-Mondial, Edinburgh/Glasgow, Skotland (17.-21. september). Han holdt foredraget Naturopfattelse – natursyn i mønstre på seminar om friluftsliv, Trente Mølle, Faaborg (7. november). Han var deltager på afslutningsseminaret Kan transportadfærd ændres i bæredygtig retning arrangeret af Center for Forskning i Transportadfærd, København (6. december).

Eksterne bevillinger og donationer

H. Ploug Hansen har modtaget 25.000 kroner fra Det Psykosociale udvalg, Kræftens Bekæmpelse i projektstøtte. J. Povlsen har for perioden 2001-2002 modtaget 240.000 kroner og 40.000 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til projektet Humanistisk Dopingforskning.

Publikationer

- Christiansen AV.* Folkesundhed og disciplinering – kulturalanalyse af en opdragelsesstrategi. Idrætshistorisk Årbog 2000. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001: 143-166.
- Hansen HP.* Hvordan har du det? Kommunikation i sundhedssektoren. København: Munksgaard, 2001.
- Hansen J.* Præstens kamp mod den fremmede „sport“. Ungdom og Idræt 2001; 5: 12-13.
- Hansen J.* Først som en tragedie – så som en komedie. Idrættens transformering, Dybbøl Banke og en sandkasse i Potsdam. Idrætshistorisk Årbog 2000. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001: 183-190.
- Hansen J.* Knivsbjerg – the Tournament and Festival Park for the Pro-German Community in Sønderjylland with Special Reference to the Period from 1920 to 1945. I: Buschmann J, Pfister G, red. Sport and Social Changes. Sankt Augustin: Academia Verlag, 2001: 177-187.
- Hansen J, red.* Folkets sundhed eller lykke? En antologi om humanistisk sundheds- og idrætsforskning. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Hansen J.* Vom „Entweder-Oder“ bis zur „Zweiströmigkeit“ – Transformationsprozesse im Sport der dänischen und deutschen Minderheiten im Grenzbezirk Schleswig von 1933 bis zur Gegenwart. I: Krüger M, red. Transformationen des deutschen Sports seit 1939. Hamburg: Czwalina Verlag: 81-98.
- Hansen J, Skovgaard T, red.* Idrættens Mangfoldighed Idrættens Grænser. Idrætshistorisk Årbog 2000. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Hoff M.* Bimmelim og Bummelum. Om kroppens afsondringer og kropskulturelle udvekslingsforhold. I: Hansen J, red. Folkets sundhed eller lykke? En antologi om humanistisk sundheds- og idrætsforskning. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001: 99-128.
- Simonsen SS.* Klinisk videnskabsteori - Grundkategorier i en disciplin mellem sundhed og sandhed. I: Bjerrum M, Lund KL, Andreasen TE, Lund H, Eriksen TR, Kemp P, Jensen UJ, Simonsen SS, red. Filosofi. Etik. Videnskabsteori. København: Akademisk Forlag, 2001: 212-261.
- Skovgaard T.* Den sorte løber og hvorfor hvide mænd ikke kan dunke. Idrætshistorisk Årbog 2000. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001: 191-194.
- Skovgaard T.* „Den gode, den smukke og den virkelige sunde“ – en historie om sundhed, idræt og skole fra det moderne Danmark. I: Hansen J, red. Folkets sundhed eller lykke? Odense: Odense Universitetsforlag: 32-61.
- Troelsen J.* Friluftsliv – en senmoderne humanisme. I: Hansen J, red. Folkets sundhed eller lykke? Odense: Odense Universitetsforlag: 129-198.

Klinisk Biomekanik

Professor, dr.med. *Tom Bendix* (forskningsleder)
Professor, dr.med. *Claus Manniche* (delvis lønnet af Sygehus Fyn)

Lektor, cand.med. et manu., *Niels Grunnet-Nilsson*, Ph.D. (studieleder)

Studieadjunkt, cand.manu. *René Fejer* (amanuensis indtil 1. juli)

Studieadjunkt, kiropraktor *Charlotte Gregersen* (halv tid, tiltrådt 1. april)

Studieadjunkt, kiropraktor *Henrik Lauridsen* (halv tid, tiltrådt 1. februar)

Studieadjunkt, kiropraktor *Lotte Dyhrberg O'Neill* (halv tid, tiltrådt 1. august)

Studieadjunkt, cand.manu. *Marianne Steinfath* (halv tid, tiltrådt 1. august)

Klinisk lektor, kiropraktor *Jens Jacobsen*

Klinisk lektor, kiropraktor *Peter Kryger-Baggesen*

Ekstern lektor, kiropraktor *Susanne Bjerggaard*

Ekstern lektor, kiropraktor *Anders Tromholt Christensen*

Ekstern lektor, kiropraktor *Jørn Eichhorn* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.manu. *Efe Gøkpınar*

Ekstern lektor, kiropraktor *Lisbeth Hartvigsen*

Ekstern lektor, kiropraktor *Carsten Hviid*

Ekstern lektor, kiropraktor *Peter Højgaard*

Ekstern lektor, kiropraktor *Alan Jordan*, Ph.D.

Ekstern lektor, kiropraktor *Bo Kempf*

Ekstern lektor, kiropraktor *Mette Kilsgaard*

Ekstern lektor, kiropraktor *Charlotte Lebeouf-Yde* (tiltrådt 1. februar)

Ekstern lektor, kiropraktor *Morten Piper* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, kiropraktor *Erik Poulsen*

Ekstern lektor, kiropraktor *Vibeke Nøhr Poulsen*

Ekstern lektor, kiropraktor *Susanne Skov Vendrup* (fra-trådt 30. juni)

Forskningsassistent, cand.med. *Joan Solgaard Sørensen* (deltid)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Hanne Albert

Lise Hestbæk (fondslønnet)

Per Kjær (fondslønnet)

Alice Kongsted (fondslønnet, tiltrådt 1. juni)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har afholdt temadag om muskuloskeletal billediagnostik, Rygcenter Fyn, Ringe (27. april).

Forskningsenheden har arrangeret to ens aftenarrangementer Rygcenter Fyn - en del af Syddansk Universitet - for primærsektoren på Fyn (praktiserende læger, fysioterapeuter og kiropraktorer) (24. september og 9. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H. Albert holdt foredraget Tutor i kritisk læsning af review artikler ved Årsmøde i Selskab for Fysioterapeutisk Forskning (4.-6. maj). Hun deltog sammen med P. Kjær i Evidensbaseret Fysioterapi, Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi, Kolle Kolle (4.-5. maj). Hun holdt kurset Hvorfor forskning i fysioterapi? for fysioterapeuter i Esbjerg og Varde (15. maj) og holdt foredraget Bækkenløsning ved temadage for fysioterapeuter, Skejby Sygehus (28.-29. maj). Hun deltog sammen med T. Bendix og P. Kjær i International Society for the Study of the Lumbar Spine's årlige kongres, Edinburgh, Skotland (20.-23. juni). Hun afholdt Introduktion til skrivning af Case Rapport for lærere på fysioterapeutskolen i Århus (16. august) og tilsvarende foredraget Hvordan man skriver en Case Rapport for fysioterapeuter, Odense Fysioterapeutskole (19.-20. oktober) samt for fysioterapeuter på Esbjerg og Varde Sygehus (31. oktober). Endvidere holdt hun foredraget Hvordan kan man forske i fysioterapi? for specialeskrivende fysioterapeutstuderende, Fysioterapeutskolen i Holstebro (11. oktober). Hun holdt foredraget Hvordan man laver en praksisbeskrivelse for fysioterapeuter med speciale i rygbehandling i Vejle Amt, Horsens Sygehus (29.-30. oktober, 19.-21. november). Hun holdt foredraget Beskrivelse af Lumbago/Ischias-projekt ved Forskningens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense (1. november). Hun deltog sammen med P. Kjær som invited speaker med foredraget Treatment of Pelvic and Low Back Pain in Pregnant and Post Partum Women i Fourth Interdisciplinary World Congress on Low Back and Pelvic Pain, Montreal, Canada (7.-10. november). Hun holdt foredraget Bækkenløsning, hvad er det, og hvordan diagnosticerer man lidelsen? ved Lægedage, Bella Center, København (14. november).

T. Bendix holdt foredraget Kronisk rygsmerte i et behandlings- og sundhedsmæssigt perspektiv for intern medicinske prækursister og personale på Reumatologisk Afd. C, Odense Universitetshospital (30. januar). Han holdt foredraget Rygproblemer i det 20. århundrede og i dette årti, Bone & Joint Decade - Årsmøde (spec. for patientforeninger) (2. februar). Han holdt foredraget Alment om Rygproblemer ved et informationsmøde for forældre, lærere etc. for deltagere i projektet Fynske

Rygge, Odense (1. marts). Han holdt foredragene Whiplash litteraturgennemgang og Whiplash status år 2001 i Dansk Selskab for Muskuloskeletal Medicin (16. marts). Holdt foredrag om Patient-information/Kommunikation ved kiropraktorernes efteruddannelse, Skodsborg Sundhedscenter (18. marts). Han holdt foredrag om Forskningsaktiviteter i RygForskningsCentret på Amtsgården, Fyns Amt, Odense (7. maj). Han deltog i International Society for The Study of the Lumbar Spine's årlige kongres, Edinburgh, Skotland (20.-23. juni). Han holdt foredrag om Low Back pain - to care or not to care? ved Aqua Waterbed's internationale 20-årsfødselsdagsseminar, Ry (7. september). Han holdt foredrag om Den nye rygforskning ved aftenarrangementer Rygcenter Fyn - en del af Syddansk Universitet (24. september, 9. oktober) samt foredraget Whiplash Associated Disorders - WAD's that? ved det franske forsikringsselskab SCOR Reassurance's internationale seminar om whiplash, Assurandørernes Hus, København (4. oktober). Han holdt foredraget Beskyt ryggen mod at blive beskyttet ved seminar om Rygbehandling i Ringkøbing Amt (2. november). Han holdt foredrag om Whiplash Associated Disorders ved Lægedage 2001, Bella Center (12. november). Han holdt indlæggene Forskning inden for det non-inflammatoriske fagområde og sammen med P. Kjær Lænderygbesvær vrs. MR-fund i lumbale disci og muskler ved Temadag om bevægeapparatet i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november). Han var bedømmer på Ph.D.-afhandlingen The Danish 1905-cohort survey - Functional status and predictors of mortality among 2,262 nonagearians ved H. Nyboe, Syddansk Universitet, Odense (21. december). Han var bedømmer på disputats On the anatomical variation of stabilizing structures in the ventral lumbopelvis region in black and white people. An anatomical study of human cadavers ved P. Hansson (blev afvist). Han har sæde i tidsskriftet SPINE som associated editor. Herudover har han givet 7 interviews til pressen om RygForskningscentret og rygemner i almindelighed, 2 interviews om whiplash-projektet samt sammen med andre udfærdiget poster til Forskningens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han er endvidere hovedvejleder for Ph.D.-studerende P. Kjær, Syddansk Universitet, Fynske rygge, hvad har de ondt af? og for Alice Kongsted, Syddansk Universitet, Whiplash - en undersøgelse af behandling og forløb efter akut piskesmældstraume.

R. Fejer deltog med posteren Using Senior Undergraduate Students as Instructors i Association of Chiropractic Colleges Educational Conference, San Diego, USA (15.-17. marts). Han deltog med foredraget Pain Perception in Episodic Tension-Type Headache i European Chiropractic Union Conference, Paris, Frankrig (24.-26. maj). Derudover var han på studierejse med det formål at omstrukturere biomekanikuddannelsen til USA og Canada (juli).

N. Grunnet-Nilsson deltog i årsmødet i Association of Chiropractic Colleges, San Diego (13.-17. marts) og som inviteret taler med foredraget The Epidemiology of Headache ved World Federation of Chiropractic's kongres,

Paris (21.-26. maj). Han deltog med foredraget Spinal manipulation in the Treatment of Cervicogenic Headache i årsmødet i The International Cervicogenic Headache Study Group i Porto (23.-25. juni) og som inviteret taler med foredraget Why Are the Treatment Effects Experienced in Musculoskeletal Practice So Elusive in Clinical Trials?-a Few Dearly Learnt Lessons på Research Agenda Conference, Kansas City (25.-29. juli). Er medlem af redaktionskomiteen for European Journal of Chiropractic (UK) samt redaktionspanelet for Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics (USA). Han er medlem af Sundhedsstyrelsens Sagkyndige Råd, sagkyndig rådgiver for Sundhedsstyrelsen vedrørende kiropraktik samt medlem af the Research Council i World Federation of Chiropractic. Er desuden medredaktør på lærebogen Principles and practice of chiropractic McGraw-Hill publishers.

L. Hestbæk holdt foredraget The natural course of low back pain samt poster-præsentation om værdien af kiropraktiske undersøgelsesmetoder ved World Federation of Chiropractic bi-annual congress, Paris (maj). Hun holdt foredraget Det naturlige forløb af lændesmerter ved Forskningens Dag (1. november). Hun holdt foredraget Øget sygelighed hos rygpatienter ved Årsmøde i Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik, Sønderborg (november). Hun holdt indlægget Det naturlige forløb af lændesmerter ved Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november).

P. Kjær holdt foredraget Klinisk supervision i fysioterapeutisk praksis, Århus (13. januar). Han holdt foredraget MFR, Klinik for Fysioterapi, Silkeborg (19.-20. januar). Han deltog i møde i Foreningen til fremme af bevægeapparatets årti, Odense (2. februar). Han holdt foredraget Børn og Rygproblemer et informationsmøde for forældre, lærere etc. for deltagere i projektet Fynske Rygge, Odense (1. marts). Han holdt foredraget Klinisk supervision for Danske Fysioterapeuters Faggruppe for Manuel Terapi, Ringe (2.-4. marts, 16.-18. marts). Han holdt foredraget Lumbal Stabilitet, diagnostik og træning for Klinik for Fysioterapi, Randers (19. april). Han arrangerede sammen med J. Solgaard Sørensen Temadag om muskuloskeletal billeddiagnostik for behandlere i primærsektoren og holdt foredraget MR-fund og deres sammenhæng med klinikken og Muskuloskeletal billeddiagnostik ligeledes sammen med J. Solgaard Sørensen, Odense (27. april). Han holdt foredraget Epidemiologisk forskning for Fysioterapeutskolen i Odense (3. maj). Han deltog i mødet Evidensbaseret Fysioterapi, Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi, Kollékollé (4.-5. maj). Han deltog i International Society for the Study of the Lumbar Spine's årlige kongres, Edinburgh, Skotland (20.-23. juni). Han holdt foredrag MFR, Fysioterapeutskolen i Næstved (20. august). Han holdt foredraget Diagnostik og mobilisering af col. lumbalis, pelvis og UE for Danske Fysioterapeuters Faggruppe for Manuel Terapi, København (12.-14. oktober). Han var invited speaker med foredraget Backs on Funen, Denmark, University of Bristol (18. oktober). Han holdt foredraget Rygge år 2001, træning, viden og metoder, Vejle Amts Uddannelsescenter (29.-30. oktober, 19.-21.

november). Han deltog i Fourth Interdisciplinary World Congress on Low Back and Pelvic Pain, Montreal, Canada (7.-10. november). Han holdt foredrag om Epidemiologisk forskning, Fysioterapeutskolens i Odense (14. november). Han holdt foredraget Ryg MR - et reproducerbarhedsstudie sammen med J. Solgaard Sørensen og P. Andersen og Lænderygbesvær vrs. MR-fund i lumbale disci og muskler ved Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november). Herudover har han givet et interview til TV2-nyhederne og sammen med andre udfærdiget poster til Forskningens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

A. Kongsted deltog i International whiplash-kongres, Bern (marts). Hun gav en præsentation af whiplashprojektet på skadestuer i Kolding, Vejle, Nyborg og Middelfart (maj). Hun gav en præsentation af whiplashprojektet ved Dansk Kiropraktor Forenings Årsmøde (9. maj) samt præsentation af whiplashprojektet i fysioterapien Vejle Sygehus (21. juni). Hun holdt et indlæg om whiplashforskning ved Topdanmarks besøg i RygForskningscentret (6. november). Hun holdt indlægget Whiplash - en undersøgelse af behandling og forløb efter akut piskesmældstraume ved Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november). Hun udfærdigede poster til Forskningens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

C. Manniche holdt foredraget MTV-rapporten og Rygdoktor.dk ved et aftenmøde for praktiserende læger, Rønne (30. januar). Han holdt foredraget Historikken om rygtræning for Danske Idrætsfysioterapeuter, Nyborg Strand (22. februar). Han holdt foredraget Tværfaglighed i Rygambulatoriet ved Tværfagligt Seminar, Munkebjerg Hotel (28. februar). Han holdt foredraget Rygdoktor.dk ved Fysioterapeuternes Landsmøde, Korsør (23. marts). Han holdt foredraget Ondt i ryggen ved tværfagligt kursus for socialektoren, Roskilde Amt (19. april) og holdt A-kursus Ondt i ryggen for ortopædkirurger, Århus (1. maj). Han holdt foredraget Dansk Discusbase i Rygkirurgers Interesseklub, Århus (3. maj). Han holdt foredraget MTV-rapporten og Rygdoktor.dk for behandlere i primærsektoren, Odense (7. og 29. maj). Han holdt æresforelæsnings Rygtræning gennem tiden ved overfysioterapeut Lis Bentzens fratræden, Herlev Sygehus (30. maj). Han holdt foredraget MTV-rapporten og Rygcenter Fyn ved aftenmøde for praktiserende læger, Odense (24. september, 9. oktober). Han holdt foredraget Backcenter Funen, The Swiss Chiropractor Organisation Convent, Basel (14. september). Han holdt A-kursus Ondt i ryggen for reumatologer, Odense (25. oktober). Han var bedømmer på Ph.D.-afhandlingen Monitorering af det kliniske forløb for patienter henvist til billeddiagnostisk undersøgelse pga. smerter tydende på lumbal discusprolaps ved Berit Schiøtz, Aarhus Universitet. Han er medvejleder for kiropraktor, cand.med. Henrik Wulff Christensen. Herudover er han medvejleder for Ph.D.-studerende Tom Petersen, Københavns Universitet om Klassifikation af lænderygsyndromer. Han er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Lise Hestbæk, Syddansk Universitet om Rygepidemiologi,

Rygsmerters hyppighed og spontane forløb. Han er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Hanne Albert, Syddansk Universitet vedrørende discusprolaps-projekt. Det naturlige forløb. Monitoreret med gentaget MR-skanning.

J. Solgaard Sørensen deltog i MRI of the Musculoskeletal System, Erasmus kursus, Wien, Østrig (januar). Hun holdt foredraget MR-fremtidsudsigter ved internt MR-kursus for personalet ved Røntgendiagnostisk Afd., Odense Universitetshospital (26. januar). Hun deltog i endags MR-kursus i Pædiatri, Dansk Selskab for Medicinsk Magnetisk Resonans, Odense (15. marts). Hun holdt foredraget Bevægeapparatets billeddiagnostik for fysioterapeuter, Rygambulatoriet, Sygehus Fyn Ringe (17. marts). Hun holdt foredrag ved tværfagligt møde om prolaps: Klinik og billeddiagnostik for Rygambulatoriet, Sygehus Fyn, Ringe (20. marts). Hun holdt foredrag MR-skanning af degenerative ryglidelser for praktiserende læger, Rygambulatoriet, Sygehus Fyn, Ringe (20. marts). Hun var medarrangør af Temadag om muskuloskeletal billeddiagnostik og holdt foredraget MR-skanning af columna samt Muskuloskeletal billeddiagnostik (27. april). Hun deltog i Design and Analysis of Agreement and Repeatability Studies, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Forskeruddannelsen, Syddansk Universitet, Odense (maj). Hun holdt foredraget Ortopædkirurgisk MR for personalet på Ortopædkirurgisk Afd., Sygehus Fyn, Middelfart (9. maj, 16. maj). Hun deltog i The MRI School Basic Course, European Society for Magnetic Resonance in Medicine and Biology, Paris (september). Hun holdt foredraget Ortopædkirurgisk MR for personalet på Ortopædkirurgisk Afdeling, Sygehus Fyn, Svendborg (12. oktober). Hun udfærdigede sammen med andre poster til Forskningens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (1. november). Hun holdt sammen med M. Dueholm, E. Lundorf, E.S. Hansen, S. Ledertoug, H. Laursen, F. Olesen foredraget Image diagnosis of myomas ved European Congress in Endoscopy ESHE, Spanien (23. november). Hun holdt foredraget Ryg MR - et reproducerbarhedsstudie ved Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Kolding (27. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Gigtforeningen og Danske Fysioterapeuters Forskningsfond har givet henholdsvis 88.000 kroner og 20.000 kroner til forskningsprojektet Fra akut til kroniker? En undersøgelse af Roland-Morris-skemaets reliabilitet og sensitivitet samt en undersøgelse af, hvorvidt spørgeskemaets screening for psykosociale risikofaktorer kan forudsige kronicitet hos danske patienter med lændesmerter.

IMK-fonden har bevilget 859.400 kroner til projektet Kronisk Whiplash-Associated Disorders (WAD) - et randomiseret interventionsstudie, der sammenligner kursus i livskvalitet med en ubehandlet kontrolgruppe. Beløbet deles mellem RygForskningsCentret Sygehus Fyn Ringe og Smerteforskningscentret ved Århus Kommunehospital.

Fonden til fremme af kiropraktisk forskning og postgra-

duat uddannelse har givet 166.600 kroner til projektet Den prospektive værdi af MR- og SPECT-scanning samt øjenbevægelsesmålinger ved akut whiplashtraume.

R. Fejer har modtaget 175.000 kroner fra Fonden til fremme af kiropraktik forskning og postgraduat uddannelse som led i sin kommende Ph.D.-uddannelse.

N. Grunnet-Nilsson har modtaget en bevilling på 55.000 kroner fra European Chiropractors Union til et Cochrane Collaboration review af kronisk hovedpine.

Publikationer

Albert H. Treatment of Pelvic and Low back pain in pregnant and postpartum women. 4th inter-diciplinary World Congress on Low back and Pelvic pain 2001: 113-21.

Albert H, Godskesen M, Westergaard J. Prognosis in four syndromes of pregnancy-related pelvic pain. Acta Obstet Gynecol Scand 2001; 80: 505-10.

Albert H, Manniche C. Låst bækkenled (dysfunktion af sacroiliacaled). www.sundhed.dk, 2001.

Albert H, Manniche C. Bækkenets anatomi og funktion. www.sundhed.dk, 2001.

Bendix T. Ondt i ryggen. Ugeskr. Læger 2001; 163: 4994-8.

Bendix T. Manuel undersøgelse og behandling af columna. www.rygforskningscentret.dk.

Bendix T. 2-års statusrapport over RygForskningsCentret, Sygehus Fyn Ringe, 2001.

Bendix T, Manniche C. Hvem er fremtidens rygbehandlere? Ugeskr. Læger 2001; 163/46: 6491.

Bendix T, Remvig L, Eskesen V, Manniche C. Rygsygdomme. Kapitel 11. I: Lærebog i Reumatologi. København: FADLs Forlag, 2001: 171-216.

Dahl B, Gehrchen PM, Kiær T, Blyme P, Tøndevold E, Bendix T. Non-organic pain drawings are associated with low psychological scores on preoperative SF-36 questionnaire in patients with chronic low back pain. Eur Spine J 2001; 10: 211-14.

Dueholm M, Lundorf E, Hansen ES, Solgaard Sørensen J, Ledertoug S, Olesen F. Magnetic Resonance Imaging and Transvaginal Ultra-sonography for Diagnosis of Adenomyosis. Fertility and Sterility 2001; 76: 588-94.

Fejer R, Nilsson N. Using Senior Undergraduate Students as Instructors. Journal of Chiropractic Education 2001.

Hovman B, Lund H, Albert H, Winkel A. Om at skrive og vurdere en Case Rapport. Nyt om forskning 2001; 1: 10-4.

Jordan A, Leboeuf-Yde C, Manniche C. Uspecifikke rygsmerter. Oplæg til det næste tiårs forskning og behandling. www.rygdoktor.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Kvantificering af rygproblemer ud fra klinisk vurdering. www.rygdoktor.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Håndens anatomi og funktion. www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Ganglion. www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Forstuvet ankel (distorsio pedis). www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Nerveafklemning i nakke- og skulderområdet. www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Nakkens anatomi og funktion. www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Træning af dårlig nakke - hvorfor og hvordan? www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Træning af dårlig brystryg - hvorfor og hvordan? www.sundhed.dk, 2001.

Jordan A, Manniche C. Træning af dårligt bækken - hvorfor og hvordan? www.sundhed.dk, 2001.

Kjær P. Børn og rygproblemer. Kiropraktik og Sundhed 2001; 3 (77): 25.

Kongsted A. Referat i Kiropraktoren af Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekaniks faglige arrangement, Sønderborg (9. november).

Leboeuf-Yde C, Manniche C. Low back pain: Time to get off the treadmill. JMPT 2001; 24: 63-6.

Manniche C. Den fremtidige indsats på rygområdet inden år 2005 - tak! Ugeskr. Læger 2001; 163: 3126-9.

Manniche C. Helhedsløsning på rygområdet ønskes. Kiropraktoren 2001; 4: 4-6.

Manniche C. Fremtiden er lokale rygteams. Fysioterapeuten 2001; 12: 12-6.

Manniche C. Ondt i ryggen, ondt i nakken. En svensk kundskabssamling, MTV-nyt, Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering. Sundhedsstyrelsen 2001; 1 (3): 24-6.

Manniche C. 2-års statusrapport over Rygambulatoriet, SHF Ringe, 2001.

Manniche C. Liggekomfort. www.rygdoktor.dk, 2001.

Manniche C. En helhedsløsning på rygområdet. Realisme og utopi. www.rygdoktor.dk, 2001.

Manniche C. Udbuling af bruskskive i rygsøjlen. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C. Hvornår er der sket en skade i ryggen? www.sundhed.dk, 2001

Manniche C. Akutte lænderygsmarter. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C. Hvornår er ryggen rask og hvornår er den syg? www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C. Lænderyggens anatomi og funktion. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C. Træning af dårlig lænderyg - hvorfor og hvordan? www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C. Hvordan undersøger eksperten din ryg? www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C, Jacobsen J, Lemvig D. Rationelle og helstøbte patientforløb. Tidsskriftet Dansk Sundhedsvæsen 2001; 77: 228-32.

Manniche C, Jordan A. Carpaltunnel syndrom. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C, Jordan A. Uspecifikke nakkesmerter. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C, Jordan A. Trælår, muskelkontusion. www.sundhed.dk, 2001.

Manniche C, Jordan A. Rygskævhed (scoliose). www.sundhed.dk, 2001.

- Manniche C, Jordan A.* Brækket ribben. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Hypermobilitet. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Spinal stenose. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Lidelser i hoften. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Generelle lidelser i skulderregionen. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Dupuytren's kontraktur. www.sundhed.dk, 2001.
- Manniche C, Jordan A.* Letter: Evidence-based medicine. *Spine* 2001; 26: 842-3.
- Manniche C, Jordan A.* Letter: Cochrane Library Review. *Spine* 2001; 26: 994.
- Manniche C, Thomsen B.* Rygambulatoriet, Sygehus Fyn Ringe. 2-års status med fokus på den konkrete erfaring i teamdannelse og tværfaglighed. *Ugeskr. Læger* 2001; 163: 2270-3.
- Remvig L, Bendix T.* Rygsøjlen. Kapitel 5. I: Lærebog i Reumatologi. København: FADLs Forlag, 2001: 59-70.
- Solgaard Sørensen J, Tågehøj Jensen F, Andersen P, Nielsen M, Pedersen B, Christensen T.* Er visuel bedømmelse af MR-skanning tilstrækkelig ved udredning af patienter med temporallaps-epilepsi? Vurdering af den diagnostiske sikkerhed ved visuel bedømmelse af mesial temporal sklerose på MR-skanninger. *Ugeskr. Læger* 2001; 163/45: 6271-4.
- Whittingham W, Nilsson N.* Active Range of Motion in the Cervical Spine Increases After Spinal Manipulation. *Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics* 2001; 24 (9): 552-555.

KLINISK INSTITUT (KI)

Instituttet består af følgende forskningsenheder:

Anæstesiologi
Arbejds- og Miljømedicin
Børne- og ungdomspsykiatri
Dermato-venerologi- og allergicentret
Geriatrici
Hæmatologi
Infektionsmedicin, Intern Medicin, Lungemedicin, Reumatologi
Kardiologi
Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi
Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik
Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin
Klinisk Immunologi
Klinisk Mikrobiologi
Medicinsk Endokrinologi
Medicinsk Gastroenterologi
Nefrologi
Neurokirurgi
Neurologi
Obstetrik og Gynækologi
Oftalmologi
Onkologi
Ortopædkirurgi
Oto-rhino-laryngologi
Patologi
Plastikkirurgi
Voksenpsykiatri
Pædiatri
Radiologi
Thorax-karkirurgi
Urologi

Institutbestyrelse:

Professor, dr.med. *Poul Fl. Høilund-Carlsen*
Professor, dr.med. *Peter Junker*
Professor, dr.med. *Per Kragh-Sørensen*
Professor, dr.med. *Ove B. Schaffalitzky de Muckadell* (institutleder)
Professor, dr.med. *Anne Katrin Sjølie*
Stud.med. *Michael Dall*
Stud.med. *Tom Nicolaisen*

Anæstesiologi

Klinisk lektor, cand.med. *Poul Klint Andersen*

Klinisk lektor, cand.med. *Morten Hansen*

Klinisk lektor, dr.med. *Torsten Lang-Jensen*

Klinisk lektor, dr.med. *Jeppé Lund*

Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Schmidt*

Gæsteforsker, cand.med. *Claus Andersen*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *T.P. Enggaard* (kursusreserve-læge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *G. Handberg* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *H.S. Helbo Hansen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *P.M. Hansen* (kursusreservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *M.S. Hüttel* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *A.G. Jensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *M.K. Jensen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Stephan Alpiger

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C. Andersen har været chairman for Total Quality Management in anaesthetic practice ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins Årsmøde (1. november) samt deltaget med 1 poster (2. november). Har deltaget i PGA 55, New York, USA (7.-11. december) med 1 poster. Har været på studierejse til N.Y. Presbyterian Hospital, Weill Cornell Center, New York, USA (6. december).

T.P. Enggaard har holdt foredraget antidepressivas effekt i eksperimentelle smertemodeller ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins Årsmøde, København (1. november).

G. Handberg er formand for udvalget postoperativ rehabilitering under Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin. Deltog i 5th Congress of the European Association for Clinical pharmacology and therapeutics, Odense (11.-15. september) med 1 poster. Deltog i Årsmøde for Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin, København (1. november) med 1 poster samt forelæsningen Smerteenheden, fortid, nutid og fremtid. Holdt forelæsning Akut Smerteenhed på et Universitetshospital ved Dansk Smerteforums Årsmøde (24. marts).

Arrangeret temadag om accelererede patientforløb på Odense Universitetshospital (11. oktober).

H.S. Helbo Hansen har deltaget i symposium Neuromuscular Relaxants, current Developments in Anesthesia, Barcelona, Spanien (16.-18. februar). Har deltaget i 26th Congress of the Scandinavian Society of Anaesthesiologists, Tromsø, Norge (13.-17. juni) med 2 posters. Har holdt foredraget Om sambandet mellem epidural førløsningsanalgesi, maternal feber och neonatal sepsisutredning, Svensk Förening for Anestesi och Intensivvård (SFAI), Universitetssjukhuset, Lund, Sverige (20. august). Har holdt foredraget Komplikationer til epidural fødselsanalgesi: Temperaturforhøjelse ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins årsmøde, København (1. november).

P.M. Hansen har deltaget med 1 poster og 1 abstract i 4th IAAS International Congress on Ambulatory Surgery, Geneve, Schweiz (24.-26. april).

M.S. Hüttel er formand for Overlægerådet, Odense Universitetshospital, formand for Transfusionsrådet, Fyns Amt. Medlem af arbejdsgruppe under Amtsrådsforeningen til revision af overlægers ledelses- og administrati-onsuddannelse. Holdt inviteret foredrag Præoperativ risikovurdering ved patienter med lungecancer ved Nordisk Thorax-kirurgisk Forening, Århus (6.-7. december).

A.G. Jensen har holdt foredraget Handlingsplan ved ikke fungerende epidural eller spinal til fødsel eller kejsersnit ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins årsmøde, København (1. november).

M.K. Jensen har med foredraget Immediate or early tracheal extubation after coronary artery bypass grafting: Is there a difference in patient comfort and risk? samt med 1 poster deltaget i Annual Meeting European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA, Weimar, Tyskland (16.-19. maj). Har holdt foredraget Ekstubation efter koronarkirurgi: Skal det ske på operationslejet eller på intensivafdelingen? ved Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicins årsmøde, København (1. november).

H. Schmidt har deltaget i 8th World Congress of Intensive and Critical Care Medicine, Sydney, Australien (28. oktober-1. november). Inviteret foredragsholder Patientlogistik ved DSI Institut for Sundhedsvæsen (26.-27. februar). Har været Chairman på workshop på temamøde vedrørende kardiologiske og hjertekirurgiske patienter i Region Syd (12. september). Er vejleder for Ph.D.-studerende Stephan Alpiger.

Eksterne bevillinger og donationer

G. Handberg har fået 15.000 kroner fra Pfizer i projekt-

støtte til Ketamins effekt på smerter efter behandling for muskelknuder i livmoderen.

Publikationer

Andreasen AS, Schmidt H, Jarløv JO, Skov R. Autologous Transfusion of Shed Mediastinal Blood After Coronary Artery Bypass Grafting and Bacterial Contamination. *Ann Thorac Surg* 2001; 72: 1327-30.

Helbo-Hansen S, Qvist, N. Galdestenssygdom og graviditet. *Leder Ugeskr Læger* 2001; 163: 2230.

Leinoe E, Pachai A, Brandslund, I. Complement activation reaches maximum during equilibrium between antigen and antibody in an in vitro model for thrombolysis with streptokinase. *APMIS* 2000; 108 (10): 685-8.

Arbejds- og Miljømedicin

Klinisk lektor, dr. med. *Jesper Bælum*
Gæsteforsker *Lars Brandt*, Ph.D. (administrerende overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, Ph.D.-studerende *Preben Larsen* (Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Gæsteforsker *Svend Lings*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand. psyk. *Jens Erik Röd* (psykolog, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Lars Skadhauge*, Ph.D. (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Brandt har været censor i arbejds- og miljømedicin på de sundhedsvidenskabelige fakulteter Aarhus Universitet og Københavns Universitet. Deltog i PREMUS (Prevention of Work-Related Musculoskeletal Disorders), Amsterdam (30. september-4. oktober) med foredraget Neck and shoulder disorders among technical assistants and machine technicians in Denmark, The NUDATA Study og som medforfatter på 3 posters. Deltog som inviteret taler med foredraget Diagnostic criteria for muscle disorders. The 2nd PROCID Symposium, Gøteborg, Sverige. Har holdt fire populærvidenskabelige foredrag.

J. Bælum har været formand for bedømmelsesudvalg for Ph.D.-afhandling. Han har været kursusleder på speciallægekursus i arbejdsmedicin og censor i Miljømedicin i det fælles censorkorps. Han har sammen med Flemming Lander, Arbejdstilsynet udarbejdet vurdering af sundhedsprofil for rengøringsassistenter og kloakarbejdere for Branchearbejdsmiljørådet for Service- og Tjenesteydelser og sammen med Lars Skadhauge vurderet eksponering for pesticider og helbredseffekter for beskæftigede i gartneri og frugtavl for Kirsten Jensen-Udvalget under Miljøstyrelsen. Han har deltaget i studierejse til Det Europæiske Arbejds miljøagentur, Bilbao, Spanien (21.-24. april), deltaget i Congress on Epidemiology in Occupational Health, København (20.-22. august) (co-chairman) og Åben Forskerdag - år 2001, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Fredericia (8. oktober). To populærvidenskabelige artikler, fire udredningsrapporter og to populærvidenskabelige foredrag.

P. Larsen har deltaget i Congress on Epidemiology in Occupational Health, København, (20.-22. august). Larsen P, Sigsgaard T, Doekes G, Bælum J Results from the first year of a 3-years follow-up study of health effects of three microbiological pesticides, Åben Forskerdag 2001, Fredericia. Larsen P, Sigsgaard T, Doekes G, Bælum J Results from the first year of a 3-years follow-up study of

health effects of three microbiological pesticides, poster ved Ph.D.-day, Aarhus Universitet (november). Larsen P, Sigsgaard T, Doekes G, Bælum J Results from the first year of a 3-years follow-up study of health effects of three microbiological pesticides.

S. Lings har deltaget med foredraget Increased driving accident frequency in patients with multiple sclerosis and in patients with epilepsy. 11. Nordiske Trafikmedicinske Konferencen, Odense (19.-20. August) og Øget trafikulykkeshyppighed ved epilepsi og dissemineret sklerose, Åben Forskerdag 2001, Fredericia (8. oktober). Han har deltaget i 4. Nordic Safe Community Conference, Vejle (21.-24. august). To populærvidenskabelige artikler og to populærvidenskabelige foredrag.

L. Skadhauge har deltaget i Syddansk Sundhedsvidenskabelig Forskningsforum - Åben Forskerdag 2001, Fredericia (8. februar) med foredraget Risikofaktorer for astma hos voksne. Han har vurderet eksponering for pesticider og helbredseffekter for beskæftigede i gartneri og frugtavl for Kirsten Jensen-Udvalget under Miljøstyrelsen. Tre populærvidenskabelige foredrag og en populærvidenskabelig pjece.

Eksterne bevillinger og donationer

J. Bælum har modtaget 547.820 kroner fra Arbejdstilsynets pulje for det rummelige arbejdsmarked til projektet Fast I Bedre Job, et interventionsstudie af udstødningstruede.

P. Larsen har modtaget 46.000 kroner fra Fonden for Lægevidenskabelig Forskning mv. til projektet Mikrobiologiske bekæmpelsesmidler i gartnerier - En mulig sygdomsrisiko?

L. Skadhauge, P. Larsen og J. Bælum har modtaget 125.000 kroner fra Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum til projektet Risikofaktorer for astma hos voksne.

Publikationer

Høgh A, Mushtag G, Andersen KB, Röd JE. TVIST – Projekt Trusler & Vold, Helbred og Trivsel hos ansatte i Statsfængsler. Delrapport 1. København: Arbejds miljørådets Service Center, 2001.

Jensen GB, Andrup L, Jacobsen BL, Larsen P. Mikrobiologiske bekæmpelsesmidler - forekomst af bacillus thuringiensis i tarmfloraen hos væksthusearbejdere. AMI rapport nr 53. København: Arbejds miljøinstituttet, 2001.

Lings S. Increased driving accident frequency in Danish patients with epilepsy. *Neurology* 2001; 57: 435-9.

Børne- og ungdomspsykiatri

Klinisk lektor, cand.med. *Kirsten Hørder*
Klinisk lektor, cand.med. *Jørgen P. Jakobsen* (fratrådt 31. juli)

Klinisk lektor, cand.med. *Birgitte Vange* (tiltrådt 1. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Birgitte Dehlholm-Lambertsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Karsten Wittorff* (tiltrådt 1. september)

Klinisk assistent *Dorthe Petersen*
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Niels Bilenberg*, Ph.D. (fondslønnet, deltidsansat)

Videnskabelig medarbejder, professor, dr.med. *Christopher Gillberg* (Gøteborgs Universitet, fondslønnet, deltidsansat)

Videnskabelig medarbejder, cand.psych. *Lene Jensen* (1. februar - 30. juni, fondslønnet)

Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Ulla Nielsen*, Ph.D. (fratrådt 31. august)

Videnskabelig medarbejder, cand.psych. *Susan Møller Rasmusen* (fratrådt 31. maj, fondslønnet)

Forskningssekretær *Bente Anthony*
Stud.psych. *Rikke Lambek*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Dorthe Petersen

Gæsteforelæsninger

Med.dr. Marie Raastam, Gøteborgs Universitet, Sverige: Anorexia Nervosa en 10 års opfølgning i Gøteborg (26. februar).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsseminar 1.-3. afholdt i forbindelse med Ph.D.-projekter og andre studier med deltagelse af professor, dr.med. Christopher Gillberg (28. februar, 5.-6. juni, 11. oktober). 4. forskningsseminar med overlæge, dr.med. Pål Zeiner, Statens Center for Børne- og ungdomspsykiatri, Oslo, Norge: Klinisk forskning (12. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Bilenberg har deltaget i European Child Neuropsychiatric (ECNP) Consensus Meeting on ADHD and Conduct Disorder, Nice, Frankrig (18.-21. marts). Nordisk forskerseminar (NORFA) Samarbejde om longitudinelle studier af ADHD/DAMP børn, Skagen (11.-12. marts) og holdt foredraget Validity of a 12 item ADHD scale, developed from CBCL problem items (12. marts). Har deltaget i The Society for research into hydrocephalus and spina bifida,

Uppsala, Sverige (27.-30. juni) og holdt foredraget Behavioral and Emotional Problems in Children with Myelomeningocele (MMC) (29. juni). Er faglig sekretær og dokumentalist i forbindelse med valg af proces og kvalitetsindikatorer i den børne- og ungdomspsykiatriske kliniske kvalitetsdatabase BupBase.

B. Dehlholm-Lambertsen har planlagt og været kursusleder ved Ph.D.-kursus vedrørende kvalitative forskningsmetoder, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet (24.-28. september). Vejleder for Ph.D.-studerende Jette Møller Nielsen med projektet Alment praktiserende lægers sygdomsopfattelse i relation til patienter med somatiserende lidelse - en kvalitativ undersøgelse. Har sammen med K. Hørder deltaget i årsmøde for Dansk Selskab for Spiseforstyrrelse, Odense (3. maj) og BUP-DK's møde om Honosca, Et Børne- og ungdomspsykiatrisk outcome-instrument, København (8. juni) samt kursus ved Eia Assen: Multiple family Therapy, København (6.-7. september).

K. Hørder har deltaget i European Scientific Workshop The European Perspectives on Eating Disorders Research: Aetiology epidemiology and effectiveness i forbindelse med EU Cost B6-projekt, Rom, Italien (15.-17. februar) og her holdt foredraget Characteristics of Eating Disorder Adolescent classified across Europe: A study of the use of YSR in 9 different countries. Har deltaget i DPS' årsmøde om psykoterapi sammen med Jørgen P. Jakobsen, Ebeltoft (2. marts). Har holdt foredrag ved Årsmøde i Dansk Selskab for Spiseforstyrrelser Den fynske centermodel i behandlingen af patienter med spiseforstyrrelser, Odense (3. maj) og ved DPS' og BUP-DKs fællesmøde Behandling af Anorexia Nervosa hos børn og unge, København (21. maj). Har deltaget i BUP-DKs møde om Honosca, København (8. juni). Deltaget i kursus med Eia Assen, København (6.-7. september). Har deltaget i eksternt bedømmelsesudvalg ved cand.med. Mette Vaadegaards Ph. D.-afhandling Forekomsten af spiseforstyrrelser, Københavns Universitet. Har holdt et populærvidenskabeligt foredrag.

U. Nielsen har deltaget som eneste udpegede danske repræsentant i The 2nd European Research Seminar for Young Researchers i Child and Adolescent Mental Health, Treviso, Italien (2.-9. september).

D. Petersen har deltaget i Åben Forskerdag, Syddansk Forskerforum og her holdt foredraget Adfærd hos børn født i 1991 i Fyns Amt (8. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

K. Hørder har fra Sundhedsministeriets Psykiatripulje til styrkelse af forskningsindsatsen indenfor børne- og ungdomspsykiatri fået bevilget 170.000 kroner (2000-2002).

N. Bilenberg har fra Helsefonden fået bevilget 200.000 kroner til fællesprojekt Odense/Risskov: Klinisk follow-up af en børnepsykiatrisk kohorte.

Publikationer

Bilenberg N, Isager T, Buchave J. BupBase, en klinisk database i børne- og ungdomspsykiatri. Ugeskr. Læger, 2001; 43: 602-04.

Dehlholm-Lambertsen B, Vange B, Wittorff K. Psykofarmakologisk behandling til børn. Odense Universitets Lægemiddelkatalog

Kortegaard LS, Hørder K, Jørgensen J, Gillberg CHR, Kyvik KO. A preliminary population-based twin study of self-reported eating disorder. Psychol. Medicine 2001; 31: 361-365.

Dermato-venerologi- og Allergicentret

Professor, dr.med. *Klaus Ejner Andersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Carsten Bindslev-Jensen*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Flemming Brandrup*
Klinisk lektor, cand.med. *Anette Bygum* (tiltrådt 1. november)
Klinisk lektor, cand.med. *Hans Henning Ibsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Hanne Boje Rasmussen* (fratrådt 31. oktober)
Klinisk lærer, dr.med. *Karsten Fogh* (fratrådt 28. februar)
Klinisk lærer, cand.med. *Søren Frankild*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli)
Klinisk lærer, dr.med. *Hans Lomholt*
Klinisk lærer, cand.med. *Evy Paulsen*, Ph.D. (1. marts-30. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Henrik Sølvsten*, Ph.D. (fratrådt 30. juni)
Klinisk lærer, dr.med. *Lars Iversen* (tiltrådt 1. juli)
Projektkoordinator, cand.pharm. *Ulla Bindslev-Jensen*
Lægesekretær *Jytte Eslykke*
Sygeplejerske *Marianne Hald* (fratrådt 30. april)
Sygeplejerske *Lisbeth Jensen* (tiltrådt 1. juli)
Bioanalytiker *Ulla Johannesen*
Sygeplejerske *Anne Marie Larsen*
Sygeplejerske *Isabel Meirup* (tiltrådt 1. maj)
Sygeplejerske *Marianne Pedersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Flemming Andersen
Hanne Jøhnke
Morten Østerballe

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Privatdocent Ulrich R. Hengge, Essen, Tyskland holdt gæsteforelæsning om The spectrum of imiquimod's potential in dermatology - from science to the clinic, (31. oktober).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Afdelingen arrangerede møder for henvisende dermatologer med dia cases og foredrag, Odense (4. april, 31. oktober). Afdelingen arrangerede i samarbejde med praksiskonsulent Susanne Bader kursus for praktiserende læger i Praktisk dermatologi i praksis, Odense (12. marts, 8. oktober, 26. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

F. Andersen deltog i 59th American Academy of Dermatology sammen med T. Stoudemayer og A.M. Kligman med abstract Assessment of the efficacy of an aluminum oxide scrubbing cream in treating xerotic, itchy leg skin of the elderly, Washington, DC, USA (2.-7. marts). Han deltog desuden i 62nd Annual Meeting, Society for Investigative Dermatology sammen med T. Stoudemayer og A.M. Kligman med abstract Xerotic dry skin of the elderly. A summer vs. winter comparison based on non-invasive measurements of barrier function, Washington DC, USA (9.-12. maj). Deltog i et seminar arrangeret af Kao Corporation med foredraget Smoothing effect of anti-wrinkle cosmetics including amidino-L-proline and ginger extract on periorbital fine lines, Tokyo, Japan (30. juli-1. august).

K.E. Andersen deltog i et seminar om allergi (Shared Care) arrangeret af Audit Projekt Odense, Hindsgavl, Middelfart (12.-13. januar). Han deltog i Fragrance Allergy Workshop arrangeret af Research Institute for Fragrance Materials (RIFM) med foredraget Dose-response for elicitation of fragrance allergic contact dermatitis, Palm Beach, Florida, USA (24.-28. januar). Deltog i kursus for uddannelsesansvarlige overlæger arrangeret af Odense Universitetshospital, Fåborg Fjord (8.-9. februar), og han deltog desuden i projektmøde vedrørende fragrance chemical allergy, Malmö, Sverige (3. marts). Deltog i Vejlederkursus arrangeret af Sydregionen, Tønder (18.-19. april) samt i møde i European Environmental Contact Dermatitis Research Group, Havreholm (18.-20. maj). Var gæsteforelæser ved seminar om Hudtoxikologi - exponering, opptag och effekter, arrangeret af Toxikologiska Rådet, Karolinska Sjukhuset og holdt forelæsning om Hudeksponering - hvordan sker den og hvilke effekter fremkalder den, Stockholm, Sverige (21.-22. maj). Deltog som chairman for free communications section i 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology og holdt foredraget 8 years experience with SL-mix and Compositae mix, Gøteborg, Sverige (7.-10. juni) og han deltog også i DARC Årsmøde 2001, arrangør ALK-Abelló, Hørsholm (14. juni). Deltog som underviser i Sixth International Course on Occupational Dermatology arrangeret af NIVA med foredragene Dose response relationships for elicitation of allergic contact dermatitis, Update on predictive contact allergy testing; The Allergen Bank - a service for dermatologists in practice, Quality control of patch test materials, Tuusamo, Finland (16.-20. september). Han deltog i møde i European Environmental Contact Dermatitis Research Group, Madrid, Spanien (5.-7. oktober) og han var inviteret deltager i XIII International

Symposium on Contact Dermatitis and First South American Symposium on Cutaneous Allergy arrangeret af International Contact Dermatitis Research Group og holdt foredrag med titlerne Quantitative aspects of allergic contact dermatitis og Hand eczema after surgical washing and use of surgical gloves, Montevideo, Uruguay (23.-25. november). Underviste på A-kursus i Hudens tumorer og dermatokirurgi i emnet Non-melanom hudcancer, dermatologisk behandling, Odense (5.-7. december). Er medlem af Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger, medlem af European Environmental Contact Dermatitis Research Group, medlem af Den Danske Kontaktdermatitisgruppe og korresponderende medlem af Det Svenske og Finske Dermatologiske Selskab, bestyrelsesmedlem i Nordic Dermatological Society samt medlem af Editorial and Publications Committee, American Contact Dermatitis Society. Han er endvidere bestyrelsesmedlem i Syddansk Universitets Forskningsfond. Han er convener for Working Group 8 Biological evaluation of medical devices, Test for irritation and sensitization under Technical Committee 194, International Standard Organization. Han er endvidere medlem af Kosmetikrådet, Miljøstyrelsen og EU-Kommissionens Videnskabelige Komite for Kosmetiske Produkter og andre Forbrugsvarer end Levnedsmidler. Han er vejleder for 2 Ph.D.-studerende og deltager i EU-projekt Fragrance chemical allergy: a major environmental and consumer health problem in Europe (QLK4-1999-01558). Er medlem af editorial board for tidsskrifterne Contact Dermatitis, Dermatosen og American Journal of Clinical Dermatology og har været reviewer for Contact Dermatitis, Acta Dermato-Venereologica, Food and Chemical Toxicology, Pharmacology & Toxicology, Journal of Toxicology and Environmental Health og Skin Pharmacology and Applied Skin Physiology.

C. Bindselev-Jensen var medarrangør ved møde sammen med Audit Projekt Odense om samarbejdet omkring allergipatienterne med foredraget Allergicentret på Odense Universitetshospital, Hindsgavl (12.-13. januar). Han var inviteret foredragsholder ved (EAACI) European Academy of Allergology and Clinical Immunology's møde med emnet Standardization of doubleblind, placebo controlled food challenge, Wien, Østrig (19.-20. januar) og var inviteret ekspert ved FAO/WHO's ekspertmøde om allergisicci ved gensplejtede fødevarer. Han var chairman for sektion II og holdt foredraget Standardization of in vitro procedures, Rom, Italien (22.-25. januar). Var inviteret foredragsholder ved Den Svenske Allergistämna med foredraget Fødevareoverfølsomhed - hvad er sandt, Stockholm, Sverige (8.-9. februar). Han var inviteret foredragsholder ved American Academy of Dermatology's møde med foredraget Treatment of urticaria with antihistamines, Washington, USA (5.-9. marts). Han underviste på A-kursus i Medicinsk Allergologi i emnet Fødevareallergi, København (4.-5. april). Deltog i workshop arrangeret af The International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology (ICGEB) som inviteret foredragsholder med emnet Genetically modified foods

and allergy, Firenze, Italien (6. april). Han deltog ved European Academy of Allergology and Clinical Immunology's annual meeting som inviteret chairman for sessionen Food allergy II og foredragsholder med emnerne Do we really need challenge tests og Diagnostic work-up of food allergy, Food allergy, practical aspects, Berlin, Tyskland (8.-12. maj). Han var også inviteret foredragsholder ved 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology med emnet Antihistamines in urticaria, Gøteborg, Sverige (6.-7. juni). Han var arrangør og chairman på sessionen Sensibilisering ved atopiske sygdomme ved Dansk Selskab for Allergologisk Årsmøde, og han deltog endvidere med foredraget Nye forskningsprojekter, Koldingfjord (16.-17. august). Deltog i World Congress of Nutrition som inviteret foredragsholder med emnet Clinical aspects of food allergy, Wien, Østrig (28.-29. august). Han var chairman ved UCB-symposiet Allergiske sygdomme i Skandinavien, Hotel Hilton, København (6. september). Han underviste på A-kursus i pædiatri i emnet Pædiatrisk Allergologi, København (22. oktober) og deltog i symposiet Problems involved in the diagnosis of food allergy arrangeret af EAACI og The Spanish Society of Allergology and Clinical Immunology med foredraget Guidelines and standardization of the different procedures of controlled challenges with food, Bilbao, Spanien (10. november). Han er formand for Dansk Selskab for Allergologi, bestyrelsesmedlem i Dermatology Section under European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI), koordinator for Odense Universitetshospitals Allergicenter. Han er medlem af Ernæringsrådet, chairman for Interest group on adverse reactions to food under EAACI. Han er vejleder for 5 Ph.D.-studerende. Deltager i EU-projekt under FAIR-2 (CT97-3224). Projektleder på projekt A-1 under Danish Allergy Research Center, BIO-RISC og Epi-Pat samt forfatter på Lægemiddelkataloget.

F. Brandrup deltog i konferencen Handling og forvandling - om den fremtidige speciallægeuddannelse, København (12. marts). Han deltog også i Dansk Dermatologisk Selskabs årsmøde på Marselisborg Hospital (20.-21. april). Han deltog i 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology med foredragene Tropical skin infections/infestations in travellers og Epidermolysis bullosa simplex: Molecular characterization of the mutational spectrum in Danish patients samt med en poster med titlen Clinical findings and environmental factors related to UROD gene and HFE gene mutations in Danish patients with porphyria cutanea tarda. Modtog poster prize, Gøteborg, Sverige (7.-10. juni). Har været formand for bedømmelsesudvalget ved Ph.D.-afhandling af Axel E. Skytthe De danske 1931-1952 tvillingekohorter. Den relative betydning af genetiske og miljømæssige faktorer for tidlig død, Odense (13. juni). Deltog i Berzelius Symposium Cutaneous gene therapy - applications in genodermatoses and wound healing, Uppsala, Sverige (18.-20. september) og i 1. Nordiske Conference om Ehlers-Danlos syndrom, København (28. september). Underviste på A-kursus i emnerne Dermatologiske manifestationer ved infektionssygdomme og Hudmanifestationer ved reumatologiske

sygdomme, Odense (20. marts, 26. oktober). Han har undervist på kursus i Mikrobiologisk donorscreening i emnerne Syphilis, epidemiologi, symptomer, diagnostik og behandling. Han er endvidere hovedforfatter til emnerne vedrørende dermato-venerologi i Den Store Danske Encyklopædi og medforfatter til Lægemiddelkataloget. Han er reviewer for tidsskrifterne British Journal of Dermatology, Acta Dermato-Venereologica, Ugeskrift for Læger.

K. Fogh er kasserer i samt medlem af uddannelsesudvalget i Dansk Dermatologisk Selskab.

H. Jøhnke deltog med en poster og et abstract i 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology med titlen Sensitization to inhalant and food allergens in childhood, Gøteborg, Sverige (7.-10. juni). Hun har holdt foredrag ved Dansk Selskab for Allergologis årsmøde i emnet Den fynske fødselskohorte: Resultater af IgE, HR, priktest hos 0-18 måneder gamle børn, Koldingfjord (17. august).

H. Lomholt deltog i 12th Annual Meeting i American Contact Dermatitis Society og holdt foredraget H. Lomholt, S.C. Rastogi, K.E. Andersen Sodium dihydroxycetyl phosphate - a new cosmetic allergen?, Washington DC, USA (1. marts). Han deltog derefter i 59th Annual Meeting i American Academy of Dermatology, Washington DC, USA (2.-7. marts). Han er endvidere kasserer i Foreningen af Yngre Dermatologer.

E. Paulsen var inviteret foredragsholder ved 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology med emnet Occupational Plant Dermatoses i symposiet Occupational Dermatology, Gøteborg, Sverige (7.-10. juni). Hun er endvidere medlem af Den Danske Kontaktdermatitis-gruppe.

H.B. Rasmussen har deltaget i symposium Systemic Sclerosis arrangeret af Dansk Raynaud og Scleroderma Forening, Dansk Reumatologisk og Dansk Dermatologisk Selskaber, Rigshospitalet, København (30. marts). Hun har deltaget i 29th Nordic Congress of Dermatology and Venereology med foredraget Hereditary hypotrichosis simplex of the scalp. Clinical and molecular investigations in a Danish family, Gøteborg, Sverige (7.-10. juni). Har afsluttet Master of Public Management-studiet med masteropgaven Projekt - Modul Tjenestetid. Er endvidere medlem af Dansk Selskab for Sårheling og medlem af Forsknings- og Rådgivningsudvalg under Danske Sklerodermi og Raynaud Forening. Er endvidere formand for Diagnoseregistreringsudvalg under Dansk Dermatologisk Selskab. Hun er formand for specialeråd i dermato-venerologi i Fyns Amt. Hun er delegeret ved European Union of Medical Specialists samt medlem af Continual Medical Education udvalg under Dansk Dermatologisk Selskab. Medlem af Dansk Dermatologisk Selskabs udvalg vedrørende laserbehandling, Diagnose Relaterede Grupper (DRG) samt Euromelanom dag, og har deltaget ved udarbejdelse af Kræftplan for hudkræft foranlediget af Kræftplan Fyn. Desuden medlem af ERFA-gruppe for Modul Tjenestetid.

M. Østerballe har deltaget i Symposium on Immuno-

logical, Chemical and Clinical Problems of Food Allergy, Venedig, Italien (11.-13. marts). Han har deltaget i Dansk Selskab for Allergologis årsmøde med foredraget EPI-PAT, Koldingfjord (16.-18. august).

Eksterne bevillinger og donationer

F. Andersen har modtaget 1.146.000 kroner fra Løvens Kemiske Fabrik til medfinansiering af Ph.D.-studieforsøg.

K.E. Andersen har modtaget 132.500 ECU fordelt over 3 år fra EU (Contract QLRT-1999-01558) som deltager i projektet Fragrance chemical allergy: a major environmental and consumer health problem in Europe.

C. Bindslev-Jensen har modtaget 10.000.000 kroner fordelt over 4 år fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Development and implementation of control procedures for genetically modified foods with special reference to allergenicity. Har endvidere modtaget 12.000.000 kroner fordelt over 4 år fra Fødevarerministeriet til projekt Epi-pat med henblik på undersøgelse af fødevareroverfølsomheds hyppigheder.

H. Jøhnke har fra Dansk Dermatologisk Forskningsfond modtaget 10.000 kroner i projektstøtte og fra Kgl. Hofbuntmager Åge Bangs Fond har hun modtaget 56.000 kroner.

E. Paulsen har fået 100.000 kroner fra Kgl. Hofbuntmager Åge Bangs Fond i projektstøtte til Betydningen af luftbåren, peroral og lokal allergenkontakt hos Compositae-sensibiliserede personer med henblik på sekundær profylakse. Hun har endvidere modtaget 10.000 kroner fra Psoriasisfonden i projektstøtte til en dobbeltblind, placebokontrolleret undersøgelse af effekten af en kommerciel Aloe Vera gel på let til moderat psoriasis.

Klaus E. Andersen og Evy Paulsen er tilknyttet Videncenter for Allergi forårsaget af Kemiske Stoffer i Forbrugerprodukter, som har modtaget 19.924.213 kroner fordelt over 4 år fra Miljøstyrelsen (jr.nr. M 7041-0408).

Publikationer

Agner T, Andersen KE, Björkner B, Bruze M, Frosch PJ, Grubberger B, m.fl. Standardization of the TRUE Test imidazolidinyl urea and diazolidinyl urea patches. Contact Dermatitis 2001; 45: 21-25.

Aalberse S, Bindslev-Jensen C, Helm R, Hill D, Metcalfe D, Taylor S. Evaluation of allergenicity of genetically modified foods. Report of Joint FAO/WHO Expert consultation on allergenicity of foods derived from biotechnology. Rom: Food and Agriculture Organization of the United Nation (FAO), 2001: 22-24.

Andersen KE. Håndeksem. Hospital Health Care 2001; 2: 16-18.

Andersen KE. Mechanical trauma and hand eczema. I: Menné T, Maibach HI, red. Hand eczema, second edition. London: CRC Press, 2001: 129-131.

Andersen KE, From E, Thestrup-Pedersen K, Wulf HC. Klinisk dermatologi og venerologi. København: Munk-

- sgaard, 2001.
- Andersen KE, Johansen JD, Bruze M, Frosch PJ, Goossens A, Lepoittevin J-P, m.fl.* The time-dose-response relationship for elicitation of contact dermatitis in isoeugenol allergic individuals. *Toxicology and Applied Pharmacology* 2001; 170: 166-171.
- Andersen KE, White IR, Goossens A.* Allergens from the standard series. I: Rycroft RJG, Menné T, Frosch PJ, Lepoittevin J-P, red. Textbook of contact dermatitis, third edition. London: Springer, 2001: 605-658.
- Bindslev-Jensen C.* Antihistaminer. *Rationel Farmakoterapi*. København: Lægemiddelstyrelsen 2001.
- Bindslev-Jensen C.* Antihistaminer til systemisk brug. *Lægemiddelkataloget* 2001: 455-458.
- Bindslev-Jensen C.* Standardization of double-blind, placebo-controlled food challenges. *Allergy* 2001; 56: 75-7.
- Brandrup F.* Hvorfor kan scabies blive norsk? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4222-4.
- Brandrup F, Rasmussen HB.* Månedens billede: Neurofibromatosis Recklinghausen. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2373.
- Brandrup F, Sørensen SF.* Dermatologiske manifestationer ved reumatologiske sygdomme. I: Friis J, Junker P, Manniche C, Petersen J, Steengaard-Pedersen K, red. *Reumatologi*. København: FADL 2001; 505-520.
- Briggs D, Aspinall L, Dickens A, Bindslev-Jensen C.* A Statistical model for assessing the proportion of subjects with subjective sensitisation's in adverse reactions to foods. *Allergy* 2001; 56: 83-5.
- Frankild S, Lepoittevin J-P, Kreilgaard B, Andersen KE.* Tixocortol pivalate contact allergy in the guinea pig maximization test: frequency and cross-reactivity. *Contact Dermatitis* 2001; 44: 18-22.
- Hansen KS, Bindslev-Jensen C, Skov PS, Sparholt SH, Hansen GN, Niemeijer NR, Malling HJ, Poulsen LK.* Standardization of food allergen extracts for skin prick test. *J Chromatogr B Biomed Sci Appl* 2001; 756(1-2): 57-69.
- Hansen KS, Vestergaard HS, Skov PS, Vieths S, Kinchi M, Bindslev-Jensen C, Poulsen LK.* Double-blind, placebo controlled food challenge with apple. *Allergy* 2001; 56: 109-17.
- Hansen KS, Vieths S, Vestergaard HS, Skov PS, Bindslev-Jensen C, Poulsen LK.* Seasonal variation in food allergy to apple. *J Chromatogr B Biomed Sci Appl* 2001; 756: 19-32.
- Lomholt H, Rastogi SC, Andersen KE.* Allergic contact dermatitis from sodium dihydroxycetyl phosphate, a new cosmetic allergen? *Contact Dermatitis* 2001; 45: 143-145.
- Mortz CG, Lauritsen JM, Bindslev-Jensen C, Andersen KE.* Prevalence of atopic dermatitis, asthma, allergic rhinitis, and hand and contact dermatitis in adolescents. The Odense adolescence cohort study on atopic diseases and dermatitis. *Br J Dermatol* 2001; 144: 523-532.
- Paulsen E, Andersen KE, Hausen BM.* An 8-year experience with routine SL mix patch testing supplemented with Compositae mix in Denmark. *Contact Dermatitis* 2001; 45: 29-35.
- Paulsen E, Andersen KE, Hausen BM.* Sensitization and cross-reactions patterns in Danish Compositae-allergic patients. *Contact Dermatitis* 2001; 45: 197-204.
- Poulsen LK, Hansen TK, Norgaard A, Vestergaard H, Skov PS, Bindslev-Jensen C.* Allergens from fish and egg. *Allergy* 2001; 56: 39-42 .
- Thestrup-Pedersen K, Andersen KE, Menné T, Veien NK.* Treatment of hyperkeratotic dermatitis of the palms (eczema keratoticum) with oral acitretin. A single-blind placebo-controlled study. *Acta Derm Venereol* 2001; 81: 353-355.
- Ziboh VA, Mani I, Iversen L, Xi S.* Dihomo-(-)Linolenic Acid/15-Hydroxy-eicosatrienoic Acid in Skin Inflammatory and Proliferative Processes. I: Huang YS, Ziboh VA, red. *Linolenic Acid. Recent Advances in Biotechnology and Clinical Applications*. USA: Aocs Press, 2001: 198-206.

Geriatrici

Klinisk lektor, cand.med. *Karen Andersen-Ranberg*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Lars Erik Matzen*

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Andersen-Ranberg har deltaget i den 17. Verdenskongres i Gerontologi i Vancouver, Canada (1.-6. juli) med foredraget Cardiovascular morbidity among Danish centenarians. Ved samme kongres var hun chairman i foredragssessionen Cardiovascular health. Hun har tillige afholdt Master Lecture ved Deutsches Zentrum für Alternforschung an der Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg, Tyskland (17. september) med titlen The Danish Longitudinal Centenarian Study og været inviteret foredragsholder under samme titel ved det internationale seminar Longer Life and Healthy Aging arrangeret af IUSSP (International Union for Scientific Studies of Population, Committee on Health and Longevity), Peking University, Beijing, Kina (22.-25. oktober). Desuden inviteret oplægsholder på Ældreforskningsseminar vedrørende fremtidens Ældreforskning arrangeret af Socialforskningsinstituttet i København (25. september) samt inviteret foredragsholder med foredraget 100+-åriges helbred ved conference om De meget gamle arrangeret af Dansk Gerontologisk Institut, Odense (30. november). I december forsvarede hun sin Ph.D.-afhandling med titlen Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort. Hun er medlem af både den videnskabelige og den organiserende hovedkomite i forbindelse med planlægning og afholdelse af den 16. Nordiske Gerontologi Kongres i Århus år 2002 og har i beretningsperioden været medlem af Mødeudvalget under Dansk Selskab for Geriatri.

Publikationer:

- Andersen-Ranberg K, Vasegaard L, Jeune B.* Dementia is not inevitable: A population-based study of Danish Centenarians. *J Gerontol Psych Sci* 2001; 56B: 152-159.
- Andersen-Ranberg K, Schroll M, Jeune B.* Healthy centenarians do not exist, but autonomous do: A population-based study of morbidity among Danish centenarians. *J Am Geriatr Soc* 2001; 49: 900-908.
- Andersen-Ranberg K.* Centenarians in Denmark. An epidemiological study of a dynamic cohort. Ph.D.-afhandling. Odense: Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, 2001.
- Bathum L, Christiansen L, Nybo H, Andersen-Ranberg K, Gaist D, Jeune B, Petersen NE, Vaupel J, Christensen*

K. Association of mutations in the hemochromatosis gene with shorter life expectancy. *Arch Intern Med*. 2001; 161: 2441-2444.

Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L. Thyreoideadysfunktion hos ældre. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2770-2774.

Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L. Thyreoideadysfunktion hos ældre. Månedens Nordiske artikel. *Läkartidningen* 2001; 98: 3029-3031.

Tan Q, Yashin AI, Bladbjerg EM, de Maat MPM, Andersen-Ranberg K, Jeune B, Christensen K, Vaupel JW. Variations of cardiovascular disease associated genes exhibit sex-dependent influence on longevity. *Exp Gerontol* 2001; 36: 1303-1315.

Hæmatologi

Klinisk lektor, dr.med. *Bjarne Egelund Christensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Ilse Christiansen*
Gæsteforsker, dr.med. *Kai Gjerløff Schmidt* (overlæge
Odense Universitethospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Egelund Christensen har deltaget i Dansk Hæmatologisk Selskabs årsmøde, Hindsgavl (16.-17. marts) med bidraget Status over lymfomdatabase (LYFO). Desuden deltaget i Amtrådsforeningens konference (7. juni), Sundheds-IT, kvalitet og organisation med indlægget Krav til kliniske databaser, specielt med henblik på kvalitetsvurderinger. Deltaget i Sundhedsstyrelsens konference om Kliniske Kvalitetsdatabaser i Danmark, Odense (12. december) samt bidraget med indlægget Monitorering og forbedring af behandlingskvaliteten, LYFO. Har været formand for bedømmelsesudvalg vedrørende en af cand.med. Keld M. Homburgs indleveret Ph.D.-afhandling Identification and semiquantification of af tumour marker in leukapheresis products for autologous peripheral stem cell transplantation (forsvaret 2. november). Han er lægelig sekretær i LYFO (Dansk populationsbaseret registrering af maligne lymfomer).

I. Christiansen har deltaget i Sydregionsmøde vedrørende MabTherabehandling (marts). Undervist i hæmolytisk anæmi for intern medicinske læger (14. marts). Er medlem af Dansk Hæmatologisk Selskabs transplantationsudvalg og har deltaget i møde vedrørende revidering af transplantationsindikationer (maj). Medlem af Dansk Hæmatologisk Selskabs uddannelsesudvalg (fra august) og har herunder deltaget i Sundhedsstyrelsens møder for speciallægeuddannelsen i intern medicin to gange. Er medlem af Nordic Myeloma Study Group, som varetager revision og færdiggørelse af diverse protokoller.

K. Gjerløff Schmidt har undervist på A-kursus i hæmatologi med emnerne akutte leukæmier og malignt lymfom, København (13. februar). Har med bidraget Hvornår er en AML-patient gammel. Resultater af en populationsbaseret undersøgelse i Region Syd deltaget i Årsmøde i Dansk Hæmatologisk Selskab (16.-17. marts). Har deltaget i Onkologisk-Hæmatologisk regionsmøde, Odense (27. september) med bidraget Akut myeloid leukæmi. Opdaterede behandlingsresultater i Region Syd. Deltaget og bidraget ved møde i Dansk Hæmatologisk Selskab, København (4. oktober) med Lovende behandlingsresultater med gentagne serier mitoxantrone-højdosis AraC i en uselekeret population af voksne AML-patienter med en normal karyotype. Bidrag ved 43rd Annual Meeting, American Society of Hematology, Orlando, FL, USA (7.-

11. december) med At what age should patients with AML be termed „elderly“? Results of a population-based study of the impact of age on treatment outcome and its modification by karyotype og Fludarabine-Etoposide-G-CSF-Mitoxantrone-High-dose AraC (“Flegma”) up-front in adult AML with abnormal, non-favorable cytogenetics samt Encouraging treatment results following repeated courses of Mitoxantrone-High-dose AraC in an unselected population of adult AML patients with a normal karyotype. Er medlem af det af Dansk Hæmatologisk Selskab nedsatte forretningsudvalg, som varetager driften af den landsdækkende Akut Myeloid Leukæmi database.

Publikationer

Christensen BE, Jønsson V. Blodsygdomme: Basisbog i Medicin og kirurgi. Schroyeder TV, Schulze S, Hilsted J, Aldershvile J, red. København; Munksgaard, 2. udgave, 2001: 703-39.

Infektionsmedicin, Intern medicin, Lungemedicin og Reumatologi

Infektionsmedicin

Professor, dr.med. *Court Pedersen*

Klinisk lektor, cand.med. *Maren Kathrine Hornstrup*

Klinisk lektor, dr.med. *Svend Stenvang Pedersen*

Gæsteforsker, cand.med. *Sigurdur Skarphedinsson* (Ph.D.-studerende, KMA, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Ulrik Justesen* (Ph.D.-studerende, klinisk farmakologisk afdeling, Odense Universitetshospital)

Forskningssygeplejerske *Lene Hergens*

Forskningssygeplejerske *Helle Møller*

Forskningssygeplejerske *Anne Sorknæs*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Niels Fisker

Anette Holm

Christian Mogensen

Lone Mygind (pr. 1. august)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Hergens er kasserer i faglig sammenslutning af infektionsmedicinske sygeplejersker, FS27, som arrangerer landskurser og temadag inden for specialet. Er underviser i procedurerelaterede forholdsregler på afdelingens interne medicinske sygeplejerskeuddannelse.

A. Holm har deltaget i European Respiratory Society Annual Congress, Berlin, Tyskland.

L. Mygind har deltaget i European Respiratory Society Annual Congress, Berlin, Tyskland.

C. Pedersen har deltaget i flere internationale kongresser og møder. Han har undervist ved A-kursus i klinisk mikrobiologi, infektionsmedicin og gynækologi/obstetrik og har arrangeret A-kursus i infektionsmedicin. Han er hiv/hepatitis-konsulent i Direktoratet for Kriminalforsorgen, medlem af bestyrelsen for AIDS-Fondet, medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Infektionsmedicin samt medlem af projektgruppe vedrørende MTV-projektet behandling af kronisk hepatitis C. Han har været bedømmer på flere Ph.D.-afhandlinger ved Københavns Universitet og Syddansk Universitet. Han har endvidere deltaget i internationalt forskningssamarbejde vedrørende hiv og aids. Han er vejleder for 4 eksterne Ph.D.-studerende, Ulrik Justesen, Klinisk Farmakologisk Afdeling, Odense Universitetshospital, Sigurdur Skarphedinsson, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital samt Toke Barfod, Københavns Universitet og Søren Jensen-Fangel, Aarhus Universitet. Han er an-

svarshavende redaktør ved Lægemiddelkataloget og medlem af Institutrådet, Statens Seruminstitut.

S. Stenvang Pedersen er studieleder for medicin, formand for Studienævn for medicin. Han har deltaget i flere internationale kongresser. Han er deltager i Audit Projekt Odense. Han har undervist ved flere A-kurser samt ved Lægeforeningens kurser vedrørende infektionssygdomme. Han har tillige undervist ved OLAU-II kursus i klinisk videreuddannelse for yngre læger. Han har været bedømmer af flere Ph.D.-afhandlinger og har været censor i klinisk farmaci ved Danmarks Farmaceutiske Højskole.

A.D. Sorknæs er sekretær i FS18, som arrangerer landskursus og andre kurser for lungesygeplejersker. Hun har skrevet afsnit i Klinisk Sygepleje om KOL.

Eksterne bevillinger og donationer

C. Pedersen har fået 586.000 kroner fra Apotekerfonden til anvendelse i perioden 2000-2003. Han har endvidere fået 132.000 kroner fra Danmarks Lungeforening.

Lone Mygind har fået 50.000 kroner fra Christian Larsen og Dommer Ellen Larsens legat, 24.000 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond, 232.000 kroner fra Nationalforeningens Fond, 250.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 30.000 kroner fra A.P. Møller og hustrus Fond og 7.665 kroner fra Højbjerg Fonden.

A. Holm har fået 135.000 kroner fra Nationalforeningens Fond, 60.000 kroner fra Praktiserende Lægers Uddannelses- og Udviklingsfond og 7.665 kroner fra Højbjerg Fonden.

Publikationer

Cascade collaboration. The relationship between the HIV test interval, demographic factors and HIV disease progression. *Epidemiol Infect* 2001; 127: 91-100.

Bøgh M, Machuca R, Gerstoft J, Pedersen C, Obel N, Kvinesdal B, Nielsen H, Nielsen C. Subtype-specific problems with qualitative Amplicor HIV-1 DNA PCR test. *J Clin Virol* 2001; 20: 149-153.

Clumeck N, Goebel F, Rozenbaum W, Gerstoft J, Staszewski S, Montaner J, Johnson M, Gazzard B, Stone C, Athisegaran R, Moore S on behalf of the CNA30017 Study Team. Simplification with abacavir-based triple nucleosid therapy versus continued protease inhibitor-based highly active antiretroviral therapy in HIV-1 infected patients with undetectable plasma HIV-1 RNA. *AIDS* 2001; 15: 1517-1526.

Jensen-Fangel S, Kirk O, Blaxhult A, Gerstoft J, Pedersen C, Black FT, Lundgren JD, Obel N. The insufficient

- suppression of viral load by saquinavir hard gel is reversible: a retrospective cohort study. *HIV Clinical Trials* 2001; 2: 122-127
- Jensen-Fangel S, Pedersen C, Larsen CS, Tauris P, Møller A, Obel N.* Changing demographics in a HIV-infected population: Results from an observational cohort study in Western Denmark. *Scand J Infect Dis* 2001; 33: 765-70.
- Kirk O, Mocroft A, Pradier C, Bruun J, Hemmer R, Clotet B, Miller V, Viard JP, Phillips A, Lundgren JD and the EuroSIDA study group.* Clinical outcome among HIV-infected patients starting saquinavir hard gel compared to ritonavir or indinavir. *AIDS*, 2001; 15: 999-1008.
- Kirk O, Gerstoft J, Pedersen C, Nielsen H, Obel N, Katzenstein TL, Mathiesen L, Lundgren JD.* Low body weight and type of protease inhibitor predict discontinuation and treatment-limiting adverse drug reactions among HIV-infected patients starting a protease inhibitor regimen: consistent results from a randomised trial and an observational cohort. *HIV Medicine* 2001; 2: 43-51.
- Kirk O, Pedersen C, Cozzi-Leori A, Antunes F, Miller V, Gatell J, Katlama C, Lazzarin A, Skinhøj P, Barton S.* Non-Hodgkin lymphoma in HIV-infected patients in the era of highly active antiretroviral therapy. *Blood* 2001; 98: 3406-3412.
- Skarphedinsson S, Søgaaard P, Pedersen C.* Seroprevalence of Human Granulocytic Ehrlichiosis in high-risk groups in Denmark. *Scand J Infect Dis* 2001; 33: 206-210.
- Staszewski S, Keiser P, Montaner J, Raffi F, Gathe J, Brotas V, Hicks C, Hammer SM, Cooper D, Johnson M, Stenvang SS.* Trachealsugning. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 7078-79.
- Tortell S, Cutrell A, Thorborn D, Isaacs R, Hetherington S, Steel H, Spreen W for the CNA 3005 International Study Team.* Abacavir-lamivudine-zidovudine vs. indinavir-lamivudine-zidovudine in antiretroviral-naïve HIV-infected adults. *JAMA* 2001; 285: 1155-1163.
- Viard JP, Mocroft A, Chiesi A, Kirk O, Røge B, Panos G, Vetter N, Bruun J, Johnson M, Lundgren JD for the EuroSIDA study group.* Influence of age on CD4 cell recovery in Human Immunodeficiency Virus-infected patients receiving highly active antiretroviral therapy: evidence from the EuroSIDA study. *J Infect Dis* 2001; 183: 1290-94.

Intern medicin

Klinisk lektor, dr.med. *Ib Abildgaard Jacobsen*
 Gæsteforsker, cand.med. *Jesper Hallas* (overlæge, Medicinsk Afdeling, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

J. Hallas har deltaget i 5th Congress of European Associ-

ation for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september). Har været bedømmer på Charlotte Olsens Ph.D.-afhandling Use of Danish prescription databases in epidemiological studies of drug safety during pregnancy, Aarhus Universitet (forsvaret 31. maj). Foredrag: using large prescription databases i pharmacoepidemiological research. Foredragsholder på symposium, Folkehälsövårdsskolan, Göteborg, Sverige (27. november).

I. Abildgaard Jacobsen er formand for Dansk Medicinsk Selskab. Medlem af Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse. Medlem af Lægeforeningens Forskningsfonds videnskabelige bedømmelsesudvalg. Formand for bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med., Ph.D. Boye L. Jensens disputatsafhandling Regulation of juxtaglomerular apparatus function by sodium chloride, cand.med. Anne Louise Gasters Ph.D.-afhandling IVUS guided PCI og cand scient, Pernille Bjørg Hansens Ph.D.-afhandling Contraction mechanisms in renal resistance vessels illustrated by in vitro techniques. 50th Annual Scientific Sessions of the American College of Cardiology, Orlando, USA (18.-21. marts). 4th International Symposium on Angiotensin II Antagonism, London, England (3.-5. april). Sixteenth Scientific Meeting of the American Society of Hypertension, San Francisco, USA (15.-19. maj). Eleventh European Meeting on Hypertension, Milano, Italien (15.-18. juni).

Publikationer

- Gaist D, Rodríguez LAG, Huerta C, Hallas J, Sindrup SH.* Lipid lowering drugs and risk of myopathy: a population-based follow up study. *Epidemiology* 2001; 12: 565-9.
- Gaist D, Rodríguez LAG, Huerta C, Hallas J, Sindrup SH.* Are users of lipid-lowering drugs at increased risk of peripheral neuropathy? *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 56: 931-3.
- Hallas J.* Pharmacoepidemiology - current opportunities and challenges. *Norwegian J Epidemiol* 2001; 11: 7-12.
- Madsen H, Andersen M, Hallas J.* Drug prescribing among Danish children - a population-based study. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 57: 159-65.
- Rochat P, Hallas J, Gaist D, Friis ML.* Antiepileptic Drug Utilisation: A Danish Prescription Database Analysis. *Acta Neurol Scand* 2001; 104: 6-11.

Lungemedicin

Klinisk lektor, cand.med. *Henriette Enevoldsen*
 Klinisk lektor, cand.med. *Niels-Chr. G. Hansen*
 Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Andersen* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
 Gæsteforsker *Finn Rasmussen*, Ph.D. (kursusreservelæge, Odense Universitetshospital)
 Forskningssygeplejerske *Bettina Dalgaard* (fondslønnet, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H. Andersen har ved European Respiratory Society, annual congress deltaget med posteren Delayed referral seems to be a major reason for the poor prognosis of Danish lung cancer patients, Berlin, Tyskland (22.-26. september).

B. Dalsgaard har ved European Respiratory Society, annual congress deltaget med posteren Significant regional differences in self-reported incidence of asthma and prevalence of respiratory symptoms in healthy Danish twins, Berlin, Tyskland (22.-26. september).

H. Enevoldsen har deltaget i European Respiratory Society, annual congress, Berlin, Tyskland (22.-26. september) og i workshoppen CT of the Thorax, National Heart and Lung Institute, London, England (16. november).

N.C.G. Hansen har deltaget i International Conference of American Thoracic Society, San Francisco, USA (18.-23. maj) og præsenteret posteren The rise time to the peak expiratory flow is shorter in young adults with diagnosed asthma. Han har ved European Respiratory Society, annual congress deltaget med posteren Shorter rise time to the peak expiratory flow seems to precede a doctor's diagnosis of asthma in young males, Berlin, Tyskland (22.-26. september).

F. Rasmussen har været gæsteforsker ved McMaster University, Hamilton, Canada (6 måneder fra 1. marts). Han har deltaget i European Respiratory Society, annual congress med posteren The effect of respiratory tract symptoms, airway lability and atopy for the initiation of tobacco smoking in teenagers. The Odense schoolchild study, Berlin, Tyskland (22.-26. september).

Reumatologi

Professor, dr.med. *Peter Junker*

Klinisk lektor *Leif Ejstrup*

Klinisk lektor, dr.med. *Jens Møller Rasmussen*

Gæsteforsker, dr.med. *Bent W. Deleuran* (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Hans Chr. Horn* (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Anders J. Svendsen*, Ph.D. (1. reservelæge Gråsten Gighospital)

Gæsteforsker *Anne B. Voss*, ph.d. (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Helle Laustrup

Hanne Merete Lindegaard

Tine Lund

Ole Birger Pedersen (pr. 1. september)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Ejstrup har været underviser og delkursusleder i endags ryggkursus for Yngre Læger afholdt af Dansk Selskab for Intern Medicin i Odense (30. januar). Han har deltaget i videnskabeligt møde om udvikling af IL-1 β-hæmmer i Wien, Østrig (23.-25. marts). Har holdt foredrag i Psoriasisforeningen om psoriasisgigt (27. juni, 22. september). Har deltaget i 20. Internationale Reumatologikongres, Edmonton, Canada (25.-31. august). Har deltaget i William Harvey Research Conference vedrørende COX-2 hæmmere i Nice, Frankrig (1.-3. oktober). Han har deltaget i kursus om muskuloskeletal ultralyddiagnostik på Rhodos, Grækenland (14.-21. oktober). Underviser og delkursusleder på intern medicinsk A-kursus i Odense (22.-26. oktober). Har deltaget i 65th ACR-møde i San Francisco, USA (10.-15. november). Har deltaget i temadage arrangeret af Syddansk Universitet vedrørende forskningsprojekter i Region Syd afholdt i Kolding (27. november). Referent ved Ugeskrift for Læger. Formand for Videreuddannelsesudvalget i Dansk Reumatologisk Selskab. Udpeget af Sundhedsstyrelsen som inspektør af reumatologiske afdelinger. Fungerer som sagkyndig i Patientklagenævnet.

P. Junker har præsenteret forskergruppens arbejde Appendicular and generalized bone loss in rheumatoid arthritis of recent onset - a one year prospective study på 65th American College of Rheumatology Meeting, San Francisco, USA (10.-15. november). Han har desuden deltaget i international workshop Where the clinic meets the laboratory, Edinburgh, Skotland (23.-24. april). Han har holdt foredraget MTV-rapport om behandling af reumatoid artrit på Temadag om Bevægeapparatet, Institut for Regional Sundhedsforskning, Kolding (27. november). Han har været medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende professorat i reumatologi ved Lunds Universitet, medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende klinisk professorat intern medicin/reumatologi/fysioterapi ved Københavns Universitet og formand for bedømmelsesudvalget vedrørende klinisk professorat i ortopædkirurgi ved Syddansk Universitet. Har endvidere været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Klaus Henrik Søndergaards Ph.D.-afhandling Markers of inflammation and fibrosis in systemic sclerosis (forsvaret 10. maj) på Aarhus Universitet samt medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende cand.med. Birgitte Volcks Ph.D.-afhandling Glykoproteinet YKL-40 og det aminos terminale propeptid af type I prokollagen, PINP, hos patienter med reumatoid artrit og osteoartrose. Relationer til synovial inflammation og bruskdegradation (forsvaret 31. oktober) på Københavns Universitet. Han har tillige været censor på stud.scient. Sandie Breums specialerapport Det N-terminale propeptid af human kollagen type II: fremstilling af poly- og monoklonale antistoffer og deres anvendelse (forsvaret 20.april) på Syddansk Universitet. Han har været delkursusleder og underviser på A-kursus for vordende intern medicinere, Odense (22.-26. oktober).

Er forfatter ved Lægemiddelkataloget, medlem af Dansk Reumatologisk Selskabs lærebogsudvalg, medlem af konsistoriums publikationsudvalg og formand for en projektgruppe under Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering vedrørende medikamentel behandling af leddegigt. Endvidere er han medlem af bestyrelsen for Klinisk Institut, Syddansk Universitet, medlem af Overlægerådets Legatudvalg, medlem af bidragsudvalget i Fonden til Lægevidenskabens Fremme, medlem af Lægeforeningens Forskningsfonds videnskabelige bedømmelsesudvalg, medlem af bestyrelsen for Gårdejer af Stenløse Peder Laurits Pedersens Legat til Støtte for Lægevidenskabelig Forskning, bestyrelsesmedlem i Karen Hansens Mindefond og medlem af Gigtforeningens hovedbestyrelse. Han er medlem af censorkorpset i intern medicin, har fungeret som sagkyndig for Retslægerådet og er medlem af Advisory Board, Scandinavian Journal of Rheumatology.

H. Laustrup har på Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforums møde i Kolding holdt foredraget Lupus i Fyns Amt (27. november).

H.M. Lindegaard har været repræsenteret på 65th American College of Rheumatology Meeting, San Francisco, USA (11.-15. november) med arbejdet Appendicular and generalized bone loss in RA of recent onset - a one year prospective study. Hun har tillige holdt foredraget Lokaliseret og generaliseret knogletab hos patienter med tidlig reumatoid artrit i Dansk Knoglemedicinsk Selskab (27. april), i Den Danske Bindevævsklub (21. november) og i Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum (27. november).

O.B. Pedersen har holdt foredraget Ankyloserende spondylitis, epidemiologiske aspekter på Dansk Reumatologisk Selskabs forårsmøde, København (18. maj). Har endvidere holdt foredraget Entesen og den subkondrale knogle på Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforums møde i Kolding (27. november).

J.M. Rasmussen har deltaget i videnskabeligt møde om udvikling af IL-1 β -hæmmer i Wien, Østrig (23.-25. marts), i kursus om muskuloskeletal ultralyddiagnostik på Rhodos, Grækenland (14.-21. oktober) og i William Harvey Research Conference, Nice, Frankrig (1.-3. oktober). Han er formand for bestyrelsen for Fynsk Medicinsk Selskab, medlem af bestyrelsen i Dansk Reumatologisk Selskab og har været medlem af bestyrelsen i Dansk Medicinsk Selskab (til november). Han er medlem af forretningsudvalget i Foreningen til Fremme af Bevægeapparatets Årti. Han har været medlem af Forskningsudvalg under Dansk Sklerodermi og Raynaud Forening (til maj). Han er medlem af Gigtforeningens forskningsudvalg. Han er medlem af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Region Syd (udpeget af DMS). Han har holdt oplæg om Den lægelige videreuddannelse på et universitetshospital ved seminar for uddannelsesansvarlige overlæger ved Odense Universitetshospital (7. februar). Han har været mødeleder og arrangør af symposium i Dansk Reumatologisk Selskab, Dansk Dermatologisk Selskab og Dansk Sklerodermi og Raynaud Forening med

titlen Systemic sclerosis - new insights and therapies (30. marts). Han har holdt oplæg ved møde i Dansk Reumatologisk Selskab om Funktionsbærende enheder i reumatologien (26. oktober). Han har holdt oplæg ved Temadag om Bevægeapparatet i Syddansk Forskningsforum med titlen Bone & Joint Decade - betydning for forskning i Sydregionen (27. november). Han har været referent på artikler til Ugeskrift for Læger. Han har været medlem af §14 bedømmelsesudvalg vedrørende ansættelse af administrerende overlæge ved medicinsk afdeling, Fåborg Sygehus. Han har undervist ved A-kursus i reumatologi for læger i intern medicinsk undervisningsstilling. Han er tilmeldt MPM-uddannelsen under Åben Uddannelse ved Syddansk Universitet, Odense.

A. Voss har holdt foredraget Antikardiolipin-antistoffer ved systemisk lupus erythematosus på Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforums møde i Kolding (27. november).

Publikationer

- Enggaard TP, Junker P.* Kuldeagglutinin syndrom. Månedsbillede. Ugeskr Læger 2001; 163: 6922.
- Friis J, Junker P, Manniche C, Petersen J, Stengaard-Pedersen K, red.* Reumatologi. København, Århus, Odense: FADLs Forlag, 2001.
- Gam AN, Hviid I, Rasmussen GG, Rasmussen JM, Biering-Sørensen F, Pedersen BK.* Bevægeapparatets årti. Ugeskr Læger 2001; 163: 271.
- Garred P, Voss A, Madsen HO, Junker P.* Association of mannose-binding lectin gene variation with disease severity and infections in a population-based cohort of systemic lupus erythematosus patients. Genes and Immunity 2001; 2: 442-450.
- Hansen TM, Ejstrup L.* Spondylitis ankylopoietica. I: Friis J m.fl., red. Reumatologi. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001: 347-356.
- Helleberg M, Marker P, Bastian HL, Krogdahl A, Junker P.* Orale manifestationer af Wegener's granulomatose. Tandlægebladet 2001; 105: 1172-1177.
- Horn HC, Ottosen P, Junker P.* Renal crisis in asclerodermic scleroderma-lupus overlap syndrome. Lupus 2001; 10: 886-888.
- Jamil NE, Nguyen NTT, Falk C, Frederiksen T, Deleuran BW.* Tunge kitler er ikke årsag til lægernes hovedpine og nakkemyoser. Ugeskr Læger 2001; 163: 7271-7272.
- Junker P, Hørslev-Petersen K.* Bindevæv. I: Friis J m.fl. red. Reumatologi. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001; 43-48.
- Junker P, Petersen J.* Infektionsrelateret arthritis. I: Friis J m.fl., red. Reumatologi. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001: 387-394.
- Junker P, Rasmussen JM.* Reumatologiske manifestationer af intern medicinske sygdomme. I: Friis J m.fl., red. Reumatologi. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001: 499-503.
- Kjeldsen J, Rasmussen M, Schaffalitzky de Muckadell OB,*

- Kronborg O, Junker P.* Collagen metabolites in the peripheral and splanchnic circulation of patients with Crohn's disease. *Scand J Gastroenterol* 2001; 36: 1193-1197.
- Lindegaard H, Vallø J, Hørslev-Petersen K, Junker P, Østergaard M.* Low field dedicated magnetic resonance imaging in untreated rheumatoid arthritis of recent onset. *Ann Rheum Dis* 2001; 60: 770-776.
- Rasmussen JM, Faarvang KL, Hansen A, Pødenphant J, Schiøttz-Christensen B.* Fremtidens reumatologiske speciallæge - nye udfordringer og muligheder. *Dansk Reumatologi* 2001; 1: 5-21.
- Rasmussen JM, Jensen DV.* Speciallægekommisionen - hvor langt er vi? *Dansk Reumatologi* 2001; 1: 12-13.
- Rasmussen JM, Junker P.* Monarthritis og polyarthritis - differentialdiagnoser og udredning. I: Friis J m.fl., red. *Reumatologi*. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001: 280-291.
- Svendsen AJ.* Epidemiologiske problemstillinger i reumatologien. I: Friis J m.fl., red. *Reumatologi*. København, Århus, Odense: FADLs Forlag 2001: 667-678.
- Voss A, Jacobsen S, Heegaard NHH.* Association of β_2 -glycoprotein I IgG and IgM antibodies with thrombosis and thrombocytopenia. *Lupus* 2001; 10: 533-538.

Kardiologi

Professor, dr.med. *Torben Haghfelt*
Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Steen Hansen*
Klinisk lektor, dr.med. *Mogens Møller*
Gæsteforsker *Henrik Wulff Christensen* (Ph.D.-studerende i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Rozy Eckardt* (læge, Thorax-karkirurgisk Afdeling T, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Anne Louise Gaster*, Ph.D. (reservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Sabine Gill*, Ph.D. (reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Jens Brock Johansen*, Ph.D. (reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Anders Junker*, Ph.D. (overlæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Hans Mickley* (overlæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Henrik Nissen*, Ph.D. (1. reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Knud Erik Pedersen* (overlæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Erik Hertel Simonsen* (overlæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Claus Havregaard Sørensen* (læge, Den Kliniske Forskningsenhed, Ringkøbing Amt)
Gæsteforsker, dr.med. *Per Thayssen* (overlæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Claus Tveskov*, Ph.D. (1. reservelæge, Hjertemedicinsk Klinik B, Rigshospitalet)
Gæsteforsker *Lars Videbæk*, Ph.D. (1. reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Henrik D. Villadsen*, HD, Ph.D. (1. reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)
Forskningssygeplejerske *Charlotte Anker* (tiltrådt 15. august)
Forskningslaborant *Birgitte Toft Jensen*
Forskningssygeplejerske *Janne Milton Jørgensen*
Forskningssekretær *Vibeke Dahl Jørgensen*
Forskningslaborant *Birthe Poulsen*
Forskningslaborant *Ida Rosenlund*
Forskningssygeplejerske *Helle Tveskov*
Forskningssekretær *Bente Wichmann*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Regina Eichhorst

Lisette Okkels Jensen
Kirsten Mikkelsen
Tina Svendstrup Poulsen

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har afholdt internatmøde med emnet hjertesvigt for hospitalslæger og forskningssygeplejersker i Region Syddanmark (HjerteNetSyd-CHF), Hotel Koldingfjord (6.-7. april) samt temamøde i samme regi med samme emne, Kongebrogården (7. november), temamøde for praktiserende læger og hospitalslæger med emnet diagnostik og behandling af patienter med hjertesvigt, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (23. april). Har med Nuklearmedicinsk Afdeling, Thorax-karkirurgisk Afdeling T og Afdeling VITA (Cardiovascular Research Group (CARGO)) arrangeret temamøde (13. november). Desuden arrangeret temamøde med emnet Aterotrombotisk hjertekarsygdom for overlæger/ynge læger under speciallægeuddannelse inden for specialerne kardiologi, thorax-karkirurgi, endokrinologi, neurologi og geriatri samt læger fra primærsektoren/praktiserende læger - fra Region Syd, dvs. Fyns, Ribe og Sønderjyllands Amter, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (24. august). Symposium med emnet kardial prævention for overlæger, yngre læger og forskningssygeplejersker i Region Syddanmark (HjerteNetSyd-præventiv kardiologi), Hotel Koldingfjord (28. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

A.L. Gaster har forsvaret Ph.D.-afhandling med titlen IVUS guided PCI (3. maj)

T. Haghfelt har tilrettelagt og ledet A-kursus i kardiologi på Odense Universitetshospital (8.-12. januar) og har herudover været mødeleder og foredragsholder ved såvel nationale som internationale kardiologimøder, specielt vedrørende emnerne akut koronar syndrom, præventiv kardiologi og hjertesvigt. Han er herudover medlem af diverse styringsgrupper vedrørende internationale multicenterundersøgelser med undersøgelse og behandling af patienter med hjertesvigt. Han har skrevet populærvidenskabelige artikler i blandt andet Dagens Medicin, udarbejdet kardiologihæfter/uddannelseshæfter vedrørende iskæmisk hjertesygdom og praktisk håndtering af patienter med hjertesvigt. Har deltaget i kardiologisymposium Monte Carlo, Monaco (22.-26. februar), Scandinavian Resuscitation Council Meeting, Gøteborg, Sverige (18.-20. maj), European Arteriosclerosis Society Meeting, Glasgow,

Scotland (20.-23. maj), Hjertesvigt-Working Group Meeting, Barcelona, Spanien (8.-12. juni), European Society of Cardiology Meeting, Stockholm, Sverige (1.-5. september), Expert Meeting on Coronary Circulation, Zürich, Schweiz (17.-21. oktober). Endvidere været mødeleder ved flere indenlandske symposier og underviser ved efteruddannelseskurser i diverse lægekredsforeningers regi. Han er medlem af Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel, præsident for Scandinavian Resuscitation Council, Medlem af Executive Committee for European Resuscitation Council (udpeget af European Society of Cardiology). Han er Fellow of the American College of Cardiology (FACC) og Fellow of the European Society of Cardiology (FESC) samt Fellow of the American Heart Association. Endvidere medlem af redaktionskomiteerne for tidsskrifterne Cardiology (USA), Intercontinental Cardiology (Panama), Resuscitation (USA) og Scandinavian Cardiovascular Journal. Formand for Bønnelykkefondens bestyrelse (legatmidler til forskning i hjertesygdom) og var formand for arbejdsgruppe nedsat af Dansk Cardiologisk Selskab vedrørende Minimumskompetencer i afdelinger, der modtager akutte hjertepatienter. Han har været medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Niels Wedderkops Ph.D.-afhandling, Atherosclerotic Cardiovascular Risk Factors in Danish Children and Adolescents. A Community based approach with a special reference to Physical Fitness and Obesity (forsvarshandling 9. februar). Endvidere medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Henrik Rydes afhandling Effekten af afholdenhed på hjertets function, rytme og neurohumorale aktivering hos alkoholafhængige mænd (forsvarshandling 1. juni). Var formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Jacob Møllers Ph.D.-afhandling The Myocardial Performance Index. Prognostic and Clinical implication after first myocardial infarction (forsvarshandling 14. juni). Er endvidere hovedvejleder vedrørende de prægraduate forskningsprojekter stud.med. Jordi Dahl: Er der behov for en Brystsmerteklinik på Odense Universitetshospital og stud.med. Winnie Hedevang Olesen: Kontinuerlig Iskæmimonitorering og Hjertefrekvens Variabilitet hos patienter med Akut Koronart Syndrom. Var endvidere hovedvejleder vedrørende Ph.D.-projekt udfærdiget af Anne Louise Gaster: Intravaskulær ultralyd og intracoronar Doppler-undersøgelse som supplement til koronararteriografi (forsvar 3. maj). Vejleder for Ph.D.-studerende Lisette Okkels Jensen: Aterosklerotisk plaquereduktion med Simvastatin visualiseret med intravaskulær ultralyd hos patienter med iskæmisk hjertesygdom. Hovedvejleder for Ph.D.-studerende Regina Eichhorst: Hjerteepikrisens effekt på risikobylden hos patienter med iskæmisk hjertesygdom (Shared-Care-Koncept), hovedvejleder for Ph.D.-studerende Kirsten Mikkelsen: Neurohormoner og Hjertesvigt samt medvejleder for Ph.D.-studerende Claus H. Sørensen: Akut iskæmisk syndrom og depression, Ph.D.-studerende Rozy Eckardt: Révascularization and Myocardial Perfusion Imaging Study og Ph.D.-studerende Tina S. Poulsen: Peripheral artery disease in ischaemic heart disease.

H.S. Hansen var inviteret foredragsholder ved Lægedag Fyn 2001 med foredraget Kompliansproblemer (30. november). Han har deltaget i 2nd International Forum on Angiotensin II Receptor Antagonism, Monte Carlo, Monaco (24.-26. januar), American College of Cardiology's 50th Annual Scientific Session, Orlando, Florida, USA (18.-21. marts), The 16th Annual Scientific Meeting of the American Society of Hypertension, San Francisco, USA (14.-19. maj) samt XXIII Congress of the European Society of Cardiology, Stockholm, Sverige (1.-5. september). Han har været vejleder for cand.med. Niels Wedderkops Ph.D.-afhandling Kardiovaskulære risikofaktorer hos børn: En undersøgelse af fysisk aktivitet, fysisk form, antropometri, blodtryk, diæt, rygning, rygproblemer og serumlipidprofil hos danske skolebørn (The European Youth Heart Study) forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (9. februar). Han var formand for bedømmelsesudvalget ved cand.scient. Kirsten Hansens Ph.D.-afhandling Pharmacology of Endothelium-Dependent and Independent Relaxation of Rabbit Aorta, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (14. december). Han har undervist på A-kursus i kardiologi, Odense (20. februar) samt ved specialuddannelsen i almen medicin, Odense (25. oktober, 7. november). Han var medarrangør og ordstyrer ved forskermøde, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Fredericia (8. oktober) og ved Dansk Selskab for Intern Medicin efteruddannelseskursus Akut Kardiologi, Odense (5. december). Han er medlem af vurderingsudvalg ved besættelse af intern medicinske undervisningsstillinger og af Scientific Committee of the European Society of Cardiology, Stockholm, Sverige (1.-5. september). Han er formand for Dansk Cardiologisk Selskabs efteruddannelsesudvalg og medlem af Dansk Selskab for Intern Medicin møde- og efteruddannelsesudvalg. Han er medlem af den danske styringskomité for ASCOT-undersøgelsen.

L.O. Jensen blev nummer 2 ved Roche's foredragskonkurrence for yngre kardiologer ved Dansk Cardiologisk Selskabs årsmøde, Rebild (4. maj). Har med posteren Plaque volume varies less than lumen volume. A three-dimensional intravascular ultrasound study deltaget i Interventional Cardiology 2001: The International symposium, Aspen, USA (marts) og med posteren Simvastatin but not diet improves endothelial function within weeks deltaget i The American College of Cardiology 50th Annual Scientific Session, Orlando, USA (marts). Har med posteren Percutaneous transluminal coronary angioplasty and restenosis over 10 years. Results from the Danish PTCA Registry deltaget i XVIIIth Nordic Congress of Cardiology, Oslo, Norge (juni) og med posteren Plaque volume varies less than lumen volume in coronary arteries. An ECG-triggered three-dimensional intravascular ultrasound study deltaget i TCT Washington, USA (september).

J.B. Johansen har forsvaret Ph.D.-afhandling med titlen Tilt-table test mediated syncope in patients with unexplained syncope. An evaluation of cardiac autonomic control (16. marts). Har holdt foredraget Dual Chamber

pacings in the treatment of carotid sinus syndrome and neurally mediated tilt-positive cardioinhibitory syncope. Clinical results from long-term follow-up in a single center with evaluation of utility of the rate drop response algorithm. *Europace*, København (24. juni), holdt foredraget Predictors of a positive tilt table test, *Europace*, København (27. juni) samt holdt foredraget Pacemaker patient survival. Experience from 26000 consecutive implants. 7th Asian-Pacific Symposium on cardiac pacing and electrophysiology, Beijing, Kina (13.-16. oktober). Har endvidere forelagt poster-session Heart rate variability and hemodynamics in neurocardiogenic syncope, *Europace*, København (26. juni).

H. Mickley er formand for Dansk Cardiologisk Selskabs arbejdsgruppe om Kardial Rehabilitering. Han har som inviteret foredragsholder deltaget i følgende møder og symposier: Årsmøde for færøske kardiologer, Thors-havn, Færøerne (21. april), Nordic Cardiovascular Forum, Tromsø, Norge (7. september), møde i foreningen af Yngre Cardiologer, Odense (4. oktober), møde i Dansk Cardiologisk Selskab, København (11. oktober), årsmøde for islandske kardiologer, Reykjavik, Island (2. november), årsmøde for islandske geriatere, Reykjavik, Island (3. november). Medforfatter på posteren The vectorcardiographic system Teleguard is not as sensitive as 12-lead ECG in the early diagnosis of acute myocardial infarction præsenteret ved den XVIIIth Nordic Congress of Cardiology, Oslo, Norge (juni). Ligeledes medforfatter på posteren Prognostic importance of combined measurements from Holter monitoring early after first acute myocardial infarction: more than 10 years of follow-up præsenteret ved XXIIIth Congress of the European Society of Cardiology, Stockholm, Sverige (September) Har deltaget i 50th Annual Scientific Session, American College of Cardiology, Orlando, Florida, USA (17.-21. marts). Udfærdiget undervisningshæftet Kardiologien set i geriatrisk perspektiv til brug for praktiserende læger. Undervist i iskæmisk hjertesygdom på A-kursus i kardiologi, Odense (8. januar). Dansk koordinator for det internationale SAGE multicenter-studium. Kardiologisk repræsentant i tværfagligt Advisory Board vedrørende seksuel dysfunktion. Han har været hovedvejleder/vejleder for såvel Diplom-som Ph.D.-studerende. Supplement for Dansk Cardiologisk selskabs § 14- repræsentant under Sundhedsstyrelsen vedrørende ansættelse af kardiologiske overlæger. Medlem af Overlægeforeningens Repræsentantskab samt Overlægerådets Legatudvalg, Odense Universitetshospital.

M. Møller er chef for Dansk pacemaker og ICD Register, medlem af European Society of Cardiology's arbejdsgrupper om cardiac pacing og om Cardiac Arrhythmias samt formand for Dansk cardiologisk Selskabs arbejdsgruppe om pacemaker- og ICD-behandling. Han har deltaget i Sixth International Symposium on Atrial Fibrillation: Mechanisms and New Directions in Therapy, Boston, USA (12.-13. januar), i 6th International Meeting on Cardiac Pacing, Interlaken, Schweiz (18.-20. februar), i 50th Annual Scientific Session of the American College of Cardiology, Orlando, USA (18.-21. marts), som fore-

dragsholder i 22nd Annual Scientific Sessions of the North American Society of Pacing and Electrophysiology, Boston, USA (2.-5.maj), som faculty member, chairman og inviteret foredragsholder i *Europace* 2001, København (24.-27. juni) og som faculty member, chairman og inviteret foredragsholder i 7th Asian-Pacific Symposium on Cardiac Pacing and Electrophysiology, Beijing, Kina (13.-16.oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

K.V. Mikkelsen har fået forlænget sit kandidatstipendium til sit Ph.D.-projekt om Hjereteinsufficiens og Neurohormoner af Hjerteforeningen.

Publikationer

- Cobbe SM, Campbell RWF, Camm AJ, Nathan AW, Rowland E, Thomsen PEB, Møller M, Jordaens L.* Effects of intravenous dofetilide on induction of atrioventricular reentrant tachycardia. *Heart* 2001; 86: 522-26.
- Dalgård C, Thurøe A, Haastrup B, Haghfelt T, Stender S.* Saturated fat intake is reduced in patients with ischemic heart disease 1 year after comprehensive counseling but not after brief counseling. *Journal of the American Dietetic Association* 2001; 101 (12): 1420-1429.
- Gaster A, Korsholm L, Thayssen P, Pedersen KE, Haghfelt T.* Reproducibility of Intravascular Ultrasound and Intracoronary Doppler Measurements. *Catheterization and Cardiovascular interventions* 2001; 53: 449-458.
- Gaster AL, Slothuus U, Larsen J, Thayssen P, Haghfelt T.* Cost-effectiveness Analysis of Intravascular Ultrasound Guided Percutaneous Coronary Intervention versus Conventional Percutaneous Coronary Intervention. *Scand Cardiovasc J* 2001; 35: 80-85.
- Haastrup B, Gill S, Haghfelt T, Hørder M, Kristensen SR.* Dependency on Infarct Size Limits the Clinical Applicability of Non-Invasive Reperfusion Assessment by Biochemical Markers in Acute Myocardial Infarction. *Heart Drug* 2001; 1: 197-206.
- Haghfelt T.* Val-HeFT – Valsartan Heart Failure Trial. *Ugeskr Læger* 2001; 163 (13): 1867.
- Haghfelt T.* Val-HeFT – Valsartan Heart Failure Trial. *Ugeskr Læger* 2001; marts.
- Højlund-Carlsen PFI, Christensen HW, Johansen AHD, Haghfelt T.* Diagnostik af patienter med formodet stabil angina pectoris, myokardiescintigrafi/koronararteriografi. *Ugeskr Læger* 2001; 164 (1): 68.
- Hassager C, Thygesen K, Grande P, Hansen JF, Mickley H, Gustafsson I, Skagen K, Steensgaard-Hansen F.* Different effects of calcium antagonist and beta-blocker therapy on left-ventricular diastolic function in ischaemic heart disease. *Cardiology* 2001; 96: 65-71.
- Jensen JK, Mickley H.* Akut myokardieinfarkt associeret til mindre fysisk traume mod brystkassen. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6256-7.

- Jensen LO, Thayssen P, Pedersen KE, Haghfelt T.* Koronar aterosklerose vurderet ved koronarangiografi eller intravaskulær ultralyd. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4557-4561.
- Jensen LO, Thayssen P, Pedersen KE, Haghfelt T.* Koronar aterosklerose vurderet ved koronarangiografi eller intravaskulær ultralyd. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4857-4861.
- Johansen AHD, Gaster AL, Veje A, Thayssen P, Haghfelt T.* Interpretive intra- and interobserver reproducibility of rest/stress ⁹⁹Tc^m-sestamibi myocardial perfusion SPECT in a consecutive group of male patients with stable angina pectoris before and after percutaneous transluminal angioplasty. *Nuclear Medicine Communications* 2001; 22: 531-537.
- Johansen AHD, Poulsen TS, Højlund-Carlsen PFI, Thayssen P, Gaster AL, Veje A, Marving J, Haghfelt T.* Myocardial perfusion imaging and coronary angiography in patients with known or suspected stable angina pectoris. *Danish Medical Bulletin*.
- Johansen AHD, Poulsen TS, Højlund-Carlsen PFI, Thayssen P, Gaster AL, Veje A, Marving J, Haghfelt T.* Myokardiescintigrafi og koronararteriografi hos patienter med kendt eller formodet stabil angina pectoris. *Ugeskr Læger* 2001; 163 (13): 1852-1856.
- Johansen JB, Simonsen EH.* Permanent cardiac pacing is more effective than beta-blockade for preventing recurrent vasovagal syncope Evidence-based. *Cardiovascular Medicine* 2001; 5: 147-148.
- Lind P, Hintze U, Møller M, Mickley H.* Thrombolytic therapy preserves vagal activity early after acute myocardial infarction. *Scand Cardiovasc J* 2001; 35: 92-5.
- Lind P, Hintze U, Møller M, Mickley H.* Thrombolytic therapy increases vagal activity early after myocardial infarction. *Scand Cardiovasc J* 2001; 2: 92-95.
- Madsen JK, Mickley H.* Does stress testing have a role? I: de Bono D, Sobel EB, red. *Challenges in acute coronary syndromes*. Blackwell Science Ltd. 2001: 173-87.
- Makikallio T, Huikuri HV, Hintze U, Videbæk J, Mitrani RD, Castellanos A, Myerburg RJ, Møller M for the Diamond Study group.* Time and frequency domain, fractal and post-ectopic analysis of heart rate variability as predictors of mortality in congestive heart failure. *Am J Cardiol*. 2001; 87: 178-82.
- Mickley H.* Hvad fortæller FRISC-II undersøgelsen om behandlingen af ustabil koronarsygdom, specielt non-Q-tak myokardieinfarkt? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 305-7.
- Mickley H, Madsen JK.* Værdien af arbejdstest ved akut koronart syndrom. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 589-93.
- Mickley H, Agner H, Saunamaki K, Bøtker HE.* Seksuel aktivitet ved iskæmisk hjertesygdom. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 603-7.
- Møller M, Torp-Pedersen C, Køber L.* Dofetilide in patients with congestive heart failure and left ventricular dysfunction: Safety aspects and effect on atrial fibrillation. *Congestive Heart Failure* 2001; 7: 146-150.
- Wedderkopp N, Andersen LB, Hansen HS, Froberg K.* Fedme blandt børn – med særlig vægt på danske forhold. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2907-2912.
- Wedderkopp N, Leboeuf-Yde C, Andersen LB, Froberg K, Hansen HS.* Back pain reporting pattern in a Danish population-based sample of children and adolescents. *Spine* 2001; 26: 1879-1883.

Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi

Professor, dr.med. *Ole Kronborg*
Klinisk lektor, dr.med. *Henning Overgaard Nielsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Niels Qvist*
Laborant *Lene Leander Madsen*
Lægeseekretær *Kirsten Grinsted*
Lægeseekretær *Darley Pedersen*

Ph.D-studerende pr. 31.december:
Morten Rasmussen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

O. Kronborg har ved Bengt Ihre-forelæsning Riksstämman holdt foredraget Screening för kolorektal cancer i medelrisikbefolkningen, Stockholm, Sverige (2. april). Har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende professorat i kirurgi i Oslo og onkologi i Odense. 1. opponert ved disputats på Rikshospitalet i Oslo, Norge om forstadier til kræft i tyktarm.

H. Overgaard Nielsen har deltaget i Sixth Congress of the Asian Society of Hepato-Biliary-Pancreatic Surgery, Hongkong, Kina (6.-9. februar) og 39. World Congress of Surgery, Bruxelles, Belgien (26.-30. august). Studieophold Department of Surgery Prince of Wales Hospital, The Chinese University of Hongkong, Kina (14.-28. februar). I forbindelse med deltagelse i Sixth Congress of the Asian Society of Hepato-Biliary-Pancreatic Surgery holdt foredraget Laparoscopic Ultrasound-Guided biopsies in Upper Gastrointestinal Tract Malignancy (7. februar). I forbindelse med 39th World Congress of Surgery Bruxelles, Belgien holdt foredraget Complications of Staging Laparoscopy and Laparoscopic Ultrasound (LUS) - prospective study (28. august).

N. Qvist har med foredraget Lateral sphincterotomy in patients with outlet obstruction after surgery for Hirschsprungs disease and in short segment disease deltaget i VIIth International Meeting of the Pediatric Colorectal Club i Kyoto, Japan (4. april). Med foredraget Prolonged parenteral nutrition after neonatal gastrointestinal surgery deltaget i 4th European Congress of Paediatric Surgery i Budapest, Ungarn (4. maj). Med foredraget Akut appendicitis, klinisk kemiske undersøgelser deltaget i Dansk Kirurgisk Selskabs årsmøde i København (24. november). Han har været inviteret til at holde foredrag om Hæmoride-stapler ved Dansk Selskab for Ambulant Kirurgi i København (4. marts). Inviteret til at holde foredrag om Constipation in Infants and Children ved Nordic Association of Paediatric Gastroenterology and Nutrition i Helsingør (30. september). Inviteret til at holde foredrag ved postgraduat kursus i avanceret stapling og

ultralydsdissektion i Uppsala, Sverige (8. maj). Inviteret til at holde foredrag om, hvorfor børn får ondt i maven ved postgraduat kursus for praktiserende læger i København (19. maj). Har foredraget om Mb. Hirschsprung og kirurgisk behandling af IBD hos børn ved Dansk Gastroenterologisk Selskabs E-kursus i København (3. januar). Han har med foredraget UEMS in a Nordic perspective deltaget i Nordisk Kirurgisk Forenings årsmøde i Malmø, Sverige (24. august). Han har været inviteret som chairman ved Nordisk Gastromøde i Reykjavik, Island (11. juni). Deltaget i 1st Hvidovre Symposium on Perioperative Care – Colorectal Surgery (21.-22. juni). Har deltaget i eksternt bedømmelsesudvalg vedrørende Ph.D.-afhandling Peter Christensen: Scintigraphic assessment of colonic irrigation, Aarhus Universitet.

Eksterne bevillinger og donationer

O. Kronborg har modtaget 500.000 kroner fra Forskningsrådet.

Publikationer

- Bomme L, Lothe RA, Bardi G, Fenger C, Kronborg O, Heim S.* Assessments of clonal composition of colorectal adenomas by fish analysis of chromosomes 1, 7, 13 and 20. *Int J Cancer* 2001; 92: 816-23.
- Büllow S, Moesgaard F, Crone PO, Holm J, Kronborg O, Lund H, Myrhøj T, Petersen RH, Qvist N, Raskov H, Thomsen H.* Recidiv og overlevelse efter konventionel anterior resektion for cancer recti. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3793-7.
- John B, Kronborg O, Tøn HI, Kristinsson J, Fuglerud P.* A new fecal calprotectin test for colorectal neoplasia. Clinical results and comparison with previous method. *Scand J Gastroenterol* 2001; 36: 291-6.
- Büllow S, Moesgaard F, Crone P, Holm J, Kronborg O, Lund H, Myrhøj T, Petersen RH, Qvist N, Raskov H, Thomsen H.* Recidiv og overlevelse efter konventionel anterior resektion for cancer recti. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3793-7.
- Jørgensen BG, Qvist N.* Strategier til begrænsning af det perioperative forbrug af allogent blod. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 895-8.
- Kjeldsen J, Rasmussen M, Schaffalitzky de Muckadell OB, Kronborg O, Junker P.* Collagen Metabolites in the Peripheral and Splanchnic Circulation of Patients with Crohn Disease. *Scand J Gastroenterol* 2001; 36: 1193-97.
- Kronborg O.* Colonic Screening and surveillance. I: Axon A, red. Premalignant conditions of the GI tract: Possi-

- bilities for prevention. *Best Practice & Research Clinical Gastroenterology* 2001; 15: 301-16.
- Kronborg O.* Endoskopisk diagnostik af kolorektal neoplas. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6565.
- Kronborg O.* Faecal occult blood testing in the secondary prevention of colorectal cancer. *Eur J Cancer Prev* 2001; 10 (2): 167-8.
- Kronborg O.* Screening for kolorektal cancer i befolkningen. I: Bülow S, Crone P, Fonager K, Harlong H, Kronborg O, Matzen P, Nielsen HJ, Raskov HH, red. Nyt om kolorektal cancer. AstraZeneca Danmark A/S, 2001.
- Larsen TK, Qvist N, Bak M.* Delayed neutropenic enterocolitis in a 12-year old girl treated with total colectomy and J-pouch reservoir. *J Ped Surg* 2001; 36: 1066-7.
- Mortensen MB, Durup J, Pless T, Plagborg GJ, Ainsworth AP, Nielsen HO.* Hovendal C. Initial experience with new dedicated needles for laparoscopic ultrasound-guided fine-needle aspiration in histological biopsies. *Endoscopy* 2001; 33: 585-589.
- Mortensen PB, Larsen JF, Nielsson T, Nielsen HO, Hovendal CP.* Curativ behandling af cancer ventriculi. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1247-1250.
- Nielsen RG, Fenger C, Pedersen SA, Qvist N, Sørensen J, Husby S.* Diagnostisk udbytte ved gastro-intestinal endoskopi hos børn under ét år – en toårs opgørelse. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1074-8.
- Pedersen AG, Petersen OB, Wara P, Rønning H, Qvist N, Laurberg S.* Randomised controlled trial of laparoscopic versus open appendectomy. *Br J Surg* 2001; 88: 200-5.
- Qvist N, Hansen HSH.* Galdestenssygdom og graviditet. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2230.
- Rasmussen M, Kronborg O.* Fleksibel sigmoideoskopi i Danmark. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 771-774.
- Titlestad I, Ebbesen LS, Ainsworth AP, Lillevang T, Qvist N, Georgsen J.* Leucocyte-depletion of blood components does not prevent infectious complications in colorectal surgery. Results of a double-blinded randomized study. *Int J Colorectal Dis* 2001; 16: 147-53.

Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik

Professor, dr.med. *Mogens Hørder*
Professor, lic.scient. *Torben Arvid Kruse*
Lektor, cand. scient. *Jesper Dahlgaard*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Anne-Marie Gerdes*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Søren Risom Kristensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Niels Erik Petersen*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Kirsten Rasmussen*
Klinisk lektor, dr.med. *Palle Wang*
Konst. klinisk lektor *Per Erik Jørgensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Lise Bathum*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.scient. *Ole Blaabjerg*
Klinisk lærer, cand.med. *Bo Jørgensen*
Klinisk lærer, cand.polyt. *Poul Jørgen Jørgensen*
Klinisk lærer, lic.pharm. *Niels Anders Klitgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Lotte Nyelandsted Krogh*
Klinisk lærer, mag.scient. *Per Hyltoft Petersen*
Adjunkt, cand. med. *Qihua Tan*
Ekstern lektor, dr.med. *Ivan Brandslund*
Gæsteforsker, molekylærbiolog *Klaus Brusgaard*, Ph.D.
(Afdeling KKA, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.scient. *Hans Atli Dahl* (Afdeling KKA,
Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Per Grinsted* (Afdeling KKA,
Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Finn Lund Henriksen*, Ph.D.
(Afdeling KKA, Odense Universitetshospital)
Forskningsassistent, cand.scient. *Lene Christiansen*, Ph.D.
Forskningsassistent, cand.med. *Mads Thomassen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Charlotte Brasch Andersen

Christine Dalgård

Mette Nyegaard

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt 13KKA-seminarer med 39 indlæg. Seminarerne har til formål at redegøre for planlagt og igangværende udviklings- og forskningsarbejde - såvel afdelingens eget som det, der foregår i samarbejde med eller på initiativ af andre afdelinger.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C.B. Andersen har deltaget i 44th Thomas Petty Aspen Lung Conference, Aspen, USA (6.-9.juni) med posteren A Search for Linkage to Atopic Asthma in Candidate Regions in a Danish Population og på Danish Allergy Research Center, DARCs årsmøde med foredraget Gene-

tics of Allergy, Hørsholm (14. juni). Hun er medvejleder for bachelorstuderende Trine Larsen og Lotte Hatting.

O. Blaabjerg har undervist på Kursus i metodevalidering inden for klinisk biokemi, DSKB, Vejle (6.-8. februar). Har undervist på A-kursus Kvalitetssikring, Informationsdannelse og Metodevalidering, Odense Universitetshospital (17.-20. december).

K. Brusgaard har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde med indlæg Hyperinsulinæmisk hypoglykæmi: en undersøgelse for mutationer i børn med Familiær Nesidioblastosis (26.-27. januar). Har deltaget i Diabetes-gruppens juleseminar med indlægget Persistierende familiær hypoglycæmisk hyperinsulinisme, Odense Universitetshospital (7.-8. december). Deltaget i European Federation of Endocrine Societies med indlægget Genetic analysis of 21-hydroxylase in womans with hirsutisme, Torino, Italien (9.-13. juni). ABI user meeting (17. maj). Han er vejleder for specialestuderende Rune Ellegård Lyngsø med projektet Malonyl-CoA i humane nondiabetiske og diabetiske (type 2) muskelceller in vitro under påvirkning af høj koncentration af insulin, glukose og/eller fedtsyre, for Pia Karina Nørgaard med projektet Ekspression af vild type og mutant Lipoprotein Lipase i et in vitro system og for Sanni Nielsen med projektet Genetisk udredning for mutationer i enzymet 21-hydroxylase hos hirsute patienter samt for bachelorstuderende Sine Rossen med projektet Screening af adipøse individer for mutationer i POMC samt MC4R.

L. Christiansen har deltaget i 51st Annual Meeting of the American Society of Human Genetics, San Diego, USA (12.-16. oktober).

H.A. Dahl har været foredragsholder i Det Færøske Hus i København med foredraget Kan DNA-analyser fortælle, hvorfra færinger stammer? (6. april). Han har deltaget i Human Genome Meeting 2001 med posteren Search for susceptibility loci in patients with mental disorder from the Faroe Islands, Edinburgh, Scotland (17.-22. april).

J. Dahlgaard har deltaget i EuroBioChip konference, München, Tyskland (juni) og i ESF workshop, APEX on DNA microarrays - application in SNP analysis, mutation detection and DNA resequencing, Tartu, Estland (august). Han har holdt foredrag ved Les Treilles Foundation 2001: 18, Stress resistance, regulation of Hsps and thermal adaptation in Drosophila. In: Quantitative Evolutionary Genetics: Drosophila in the Post-Genome Era, Paris, Frankrig. Han har holdt foredraget Selection for heat knock-down resistance in Drosophila melanogaster, inbreeding, marker screening and crossing design for QTL analysis ved Workshop, Genkortlægning og makørasseret selektion – metoder og analyser for planter og

husdyr, Viborg, Danmark. Har holdt foredraget Establishment of a microarray core facility at Odense University Hospital ved ESF workshop, APEX on microarrays. Estonia Bio centre. Tartu, Estland.

C. Dalgård har deltaget i kursus arrangeret af FEBS/NATO-Science program med titlen Free Radicals, nitric oxide, and inflammation: molecular, biochemical, and clinical aspects i Antalya, Tyrkiet (23. september-3. oktober).

N. Fritzner har deltaget i praktisk-teoretisk workshop APEX on DNA microarrays, Applications in SNP Analysis, Mutation Detection and DNA Resequencing, et European Science Foundation-kursus, Tartu, Estland (27. august-2. september). Her blev givet et introduktionsoplæg om arbejdet som forskningsassistent ved Humant MicroArray Center, et nystartet center under afdeling for Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik. Har deltaget i praktisk-teoretisk workshop Biometrical Analysis of Molecular Markers, Heidelberg, Tyskland (22.-24. november).

A.M. Gerdes har været arrangør af A-kursus i onkogenetisk udredning og rådgivning for læger under videreuddannelse inden for klinisk genetik. Har undervist i cancergenetik i tværfagligt A-kursus i klinisk genetik for læger under videreuddannelse inden for klinisk genetik m.m., undervist i genetik og brystkræft i A-kursus i endokrin- og mammakirurgi for læger under videreuddannelse inden for kirurgi. Har undervist i arvelig cancer ved Ph.D.-kursus i basal cancerforskning (Aarhus Universitet). Har deltaget i konference om genteknologi, Hindsgavl samt i møde i Sydsvensk Onkogenetisk Netværk om arvelige kancerer. Deltagelse i eksternt bedømmelsesudvalg vedr. Ph.D.-afhandling (Anne-Charlotte Jäger). Hun er formand for cancergenetisk udvalg under Dansk Selskab for Medicinsk Genetik, medlem af genetisk udvalg under DBCG (Danish Breast Cancer Cooperative Group), medlem af styregruppe omkring von Hippel Lindaus sygdom, formand for undergruppe i MTV om HNPCC (Hereditær Non-Polypøs Colorektal Cancer), medlem af arbejdsgrupper til udarbejdelse af patientforløbsprogrammer for mammacancer og colorektal cancer i Fyns Amt, dansk repræsentant i EU-projektet International BRCA-Carrier Cohort Study. Hun har holdt foredrag om kliniske og genetiske aspekter ved cancer, Fynsk Medicinsk Selskab Odense (5. marts) samt om arvelig mamma- og ovariecancer, Det Medicinske Selskab i København, København (24. april). Har holdt foredrag om Molekylærbiologiske undersøgelsesmetoder samt arvelig brystkræft ved Onkologisk-hæmatologisk Regionsmøde, Odense (27. september). Foredrag om arvelig cancer, Patologisk Institut, Odense Universitetshospital og Kirurgisk Afdeling A, Odense Universitetshospital. Har desuden holdt 5 populærvidenskabelige foredrag, et TV-interview og flere artikler om arvelig cancer.

F.L. Henriksen har deltaget i Nucleoside Expert Workshop, Wien, Østrig (19. juni).

M. Hørdér er dekan ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens Sagkyndige Råd og sagkyndig rådgiver i

Sundhedsstyrelsen vedrørende laboratorieteknik, formand for Det Videnskabelige Råd, Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering, medlem af Videreuddannelsesudvalget for speciallæger, Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, formand for udvalg nedsat af Forskningsministeren og Sundhedsministeren vedrørende opfølgning på redegørelse for Medicinsk Sundhedsforskning, udpeget af Forskningsministeriet til bestyrelsen for John F. Kennedy Institutet, medlem af Redaktionskomiteen Ugeskrift for Læger, formand for arbejdsgruppe vedrørende forskningstræning under speciallægeuddannelsen, Det Nationale råd for Lægers videreuddannelse, medlem af bestyrelsen Dansk Selskab for Medicinsk Undervisning. Han har holdt foredrag om forskertræning i speciallægeuddannelsen, Norsk-Dansk Seminar, Sundhedsministeriet, København (28. marts). Indlæg om bioteknologi i sundhedsvæsnet ved konference om Biotech-klynger, Medicon Valley Academy, København (25. april). Foredrag om Universitetshospitalet ved konference om ME-SUF rapporten, Forsknings- og Sundhedsministeriet, København (25. april). Foredrag om Forskning ved Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskerseminar, Forsknings- og sundhedsministeriets konference, Skanderborg (26. september). Foredrag om MTV som redskab i Evidensbaseret Medicin, DEKS årsmøde, Odense (27. september). Lægen som professionel, foredrag ved møde i Dansk Selskab for Medicinsk Filosofi, Etik og Metode, København (29. november).

B. Jørgensen har deltaget i Kongres for Nordisk Medicinsk Laboratorieteknik, København (28. maj) med foredraget Evaluering af Triage® BNP System til nær-patient bestemmelse af Brain Natriuretic Peptide (afholdt af Kirsten Bahrt) samt i 8th International Symposium in Thromboembolism, Firenze, Italien (14.-16. juni) og i XVIII Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris, Frankrig (6.-12. juli). Han har undervist i Perifer arteriel sygdom ved staff-meeting, Medicinsk Kardiologisk Afdeling A, Århus Amtssygehus (8. februar) og Medicinsk Afdeling, Horsens Sygehus (20. september) i emnet Kvalitetssikring af INR-måling i almen praksis for Lægernes Indkøbsforening, Otterup (27. marts) og ved symposier for laboratorimedicensk fagpersonale, København (21. august) og Århus (22. august), i Kvalitetssikring af laboratorimedicinske undersøgelser i almen praksis for Praksisudvalget i Fyns Amt, Odense (27. august) samt i emnerne Cardiac reader EQA: Troponin T, Myoglobin og D-dimer, Kvalitetskontrol af almen praktiserende lægers INR-bestemmelser og Nyt fra SKUP Danmark ved DEKS brugermøde, Odense (26.-27. september). Han har undervist i Anvendelse af MTV-resultater i klinisk praksis ved Kursus i medicinsk teknologivurdering, Odense (10. maj) og i Validering af metode ved Al-lægekursus i klinisk biokemi, Dobbeltkursus i kvalitetssikring, informations-dannelse og metodevalidering, Odense (18. december). Han underviste sammen med Jørn Dalsgaard Nielsen, Steen E. Husted m.fl. ved Kursus i koagulation, trombose og antitrombotisk behandling, Femmøller (9.-10. marts) og sammen med Erling Birkemose i

MERU-kursus om Spinalvæske, Odense (11. oktober). Han er medvejleder for Ph.D.-studerende cand.med. Tina S. Poulsen, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital vedrørende projektet Peripheral artery disease in ischaemic heart disease (PAIN HEART). Han er landskoordinator for danske aktiviteter inden for Skandinavisk utprøving av laboratorieutstyr for primærhelsetjenesten (SKUP).

P.J. Jørgensen er medlem af IFCC/JCTLM's Network of Reference Laboratories on Enzymes. Han har deltaget i IFCC General Conference, Dubrovnik, Kroatien (8.-11. marts), 53rd Annual Meeting in American Association of Clinical Chemistry, Chicago, USA (29. juli-2. august) og Labquality Days, Helsinki, Finland (8.-11. februar) med foredraget Validation of new analysis systems. What can we expect from the manufacturers, what is left to the end users?

N.A. Klitgaard har som arrangør af sessionen Diabetes diagnose og monitorering og med foredraget Status for standardisering af HbA1c i Danmark deltaget i DEKS brugermøde (27. september). Han har undervist ved kursus i Famakologi og Toksikologi (21.-23. november) arrangeret af Uddannelsesudvalg II under Dansk Selskab for Klinisk Biokemi. Han har været medvejleder for Ph.D.-studerende Ulrik Justesen. Han er programkoordinator for Hæmoglobin A1c under Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring på Sygehuslaboratorier.

S.R. Kristensen har deltaget i XVIII Congress, The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris, Frankrig (6.-12. juli) med indlæggen Gene-environment interaction between C677T methylene tetrahydrofolate reductase polymorphism and smoking og Long-term effect of hormone replacement therapy on the fibrinolytic system in postmenopausal women: a randomized controlled study. Han har deltaget i AACCC/SCC 2001 Annual Meeting & Clinical Lab Expo, Chicago, USA (29. juli-2. august) og 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi, Vejle (25.-26. oktober). Han har siddet i bedømmelsesudvalg vedrørende Ph.D.-afhandlingen Hyperhomocysteinemia and atherosclerosis in apoE-deficient mice indleveret af Ji Zhou (forsvaret 7. september), Aarhus Universitet og vedrørende doktordisputatsen Pharmacodynamic effects of oral contraceptive steroids on biochemical markers for arterial thrombosis, indleveret af Kresten Rubeck Petersen (forsvaret 7. december), Københavns Universitet. Han har undervist i Tilstande med øget trombose-tendens - trombofili på det postgraduate DSTH-kursus i trombose og hæmostase arrangeret af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, Vejlefjord (1. marts) og var inviteret foredragsholder med foredraget Graviditet og trombose - Hvem skal have profylakse og hvordan? ved DSTHs årsmøde, 5. Brædstrupsymposium arrangeret af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, Brædstrup (18. maj).

T.A. Kruse har undervist på Ph.D.-kurset Eksperimentel og Molekylær Biologisk Forskning, Aarhus Universitet (4. maj, 2. november) og på følgende A-kurser: Neuropsykiatri, Herlev (26. februar), Klinisk Genetik, Næstved

(24. august). Har holdt forelæsning ved Dansk Medicinsk Selskabs årsmøde (26. januar), Det human genomprojekt ved HK-møde, København (21. marts), Gendiagnostik, LaH-møde, København (4. april), været chairman på Microarray-sessionen ved Dansk Selskab for Klinisk Biokemis årsmøde og holdt forelæsning samme sted (26. oktober). Han har deltaget i indvielsen af Danish Biotechnology Instrument Center (19. januar), International Congress of Human Genetics, Wien, Østrig (15.-19. maj), DARC-møde, ALK, København (14. juni), NKT-seminar, Odense (10. december). Han har været formand for adjunktbedømmelsesudvalg og lektorbedømmelsesudvalg, Syddansk Universitet. Formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalg, Syddansk Universitet, medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg, Københavns Universitet. Han er medlem af bedømmelsesudvalg for professorat i genetisk audiologi, Københavns Universitet, DBCGs genetiske udvalg, DBCGs tumorbiologiske udvalg, HUGO og American Society of Human Genetics. Han er projektleder i Danish Allergy Research Center og i Humant MicroArray Center under Dansk Bioteknologisk Instrumentcenter. Contractor på EU-projektet, Trinucleotide expansion in bipolar affective disorder, bestyrelsesmedlem i Kræftens Bekæmpelses forskningsprogram Kost, kræft og helbred, Collaborating Investigator ved CEPH, Paris, Frankrig. Han er vejleder for følgende Ph.D.-studerende: Mette Nyegaard, Charlotte Brasch Andersen, Annette Haagerup, Birte Degn, Marlene Lauritzen og Marianne Benn.

J.S. Madsen har deltaget i XVIII Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris, Frankrig (15.-21. august) med posteren Interaction between C677T Methylenetetrahydrofolate Reductase Polymorphism and Smoking: CC genotype protects against smoking associated hyperhomocysteinemia, AMEE (Association for Medical Education in Europe)-kongres, Berlin, Tyskland (2.-6. september) med foredraget Questions as the Key to Knowledge: Teaching Medical Students in Evidence Based Medicine og 5. danske kongres i Klinisk Biokemi, Vejle (25.-26. oktober) med posteren Interaction between C677T Methylenetetrahydrofolate Reductase Polymorphism and Smoking samt med mundtligt oplæg til session omhandlende medicinsk uddannelse. Hun har ved DSKB-møde holdt foredraget Evidensbaseret klinisk biokemi og uddannelse - pædagogiske overvejelser (9. februar), undervist i kritisk litteraturvurdering ved MTV-instituttet, København (19. februar), undervist i kritisk litteraturvurdering ved Kursus i Medicinsk Teknologivurdering, Middelfart (13. marts), kursusleder for og underviser ved kurset Forskningsmetodologi og Evidensbaseret praksis arrangeret af Konsulent- og Uddannelsesafdelingen, Odense Universitetshospital (9 dage, marts-maj), medplanlægger og foredragsholder ved seminar om Homocystein afholdt af Abbott, Odense (30. august), kursusleder og underviser ved MERU kursus om tolkning af ekg (1. november), undervist på introduktionskursus i forskningsmetodologi, Esbjerg (11. oktober) og undervist i klinisk kontrollerede undersøgelser på Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje, Oden-

se (19. december). Hun har fungeret som supervisor ved studiestartsordningen i forårssemestret. Hun er medlem af arbejdsgrupperne under DSKB, Arbejdsgruppe til fremme af evidensbaseret anvendelse af klinisk biokemi og arbejdsgruppe til implementering af speciallægekommisionens anbefalinger vedrørende den lægelige videreuddannelse.

M. Nyegaard har deltaget i 10th International Congress of Human Genetics, Wien, Østrig (15.-19. maj) og Celera Genomics præsentationsmøde om adgang til database med sekvens af det humane genom, Panum, København (14. december). Hun har deltaget i følgende Ph.D.-kurser: Research Traditions in Health Sciences, Syddansk Universitet (5.-8. marts), Medicinsk etik og videnskabsteori, Syddansk Universitet (23.-27. april) og Written Communication in Biomedicine, Syddansk Universitet (18. september-30. oktober). Hun har undervist i Databaser på kurset Human Patofysiologi, Syddansk Universitet, Odense (6. september) og Hæmoglobinopati (19. september) og er medvejleder for bachelorstuderende Trine Larsen og Lotte Hatting.

N.E. Petersen har været foredragsholder ved VIII Nordic Porphyria Seminar, Molecular genetic diagnostics of porphyrias, a word of caution, Stockholm, Sverige (16.-18. november) og ved Dansk Medicinsk Audiologisk Selskabs efteruddannelseskursus Genetiske Hørelidelser med foredraget Klinisk anvendelse af molekylærgenetiske metoder, Bispebjerg Hospital (4. januar). Han har undervist på kurset Human Patofysiologi, Syddansk Universitet i Molekylær patofysiologi. Han har været bedømmer på Bent Raungaards Ph.D.-afhandling Fluorescence flow cytometry in the detection of familial hypercholesterolemia and familial defective apolipoprotein B100, Aarhus Universitet (januar). Har været formand for bedømmelsesudvalget vedrørende John Teilmann Larsens Ph.D.-afhandling Tacrine as a probe drug for measuring CYP1A2 activity in vivo, Syddansk Universitet, Odense (11. januar).

P.H. Petersen har deltaget i 14th IFCC-FESCC European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Prag, Tjekkiet (26.-31. maj) med foredragene Importance of preanalytical variables in defining quality specifications for total (preanalytical and analytical) random and systematic errors, Effects of systematic and random factors on fasting plasma glucose and thereby on diagnosis of diabetes, Quality specifications for HbA1C based upon clinical utility and treatment goals, The estimation of analytical quality specifications for method comparison studies, Combining two delta values to predict crisis in renal post transplantation. Han har deltaget i Industrial Workshop during the AACC Congress, med foredraget Elements of analytical quality and strategies for choosing analytical quality specifications, Chicago, USA (30. juli-2. august). Har deltaget i 6th Conference on Quality in the spotlight in European Medical Laboratories on Autoverification, What is the importance of the choice of assumptions and models in the estimation of analytical quality specifications, Antwerpen, Belgien (8.-9. okto-

ber). Han har modtaget Professor James O. Westgard Quality Award 2001, Antwerpen, Belgien (oktober).

K. Rasmussen har deltaget i konference om genteknologi, Middelfart (24. august), Nordisk Konference ved Ehlers-Danlos Syndrom, København (28. september), Dansk Selskab for Medicinsk Genetik's temamøde om prænatal diagnostik og screening, Århus (8. november). Hun har undervist på postgraduat kursus i Medicinsk Etik (26. april, 29. november), Sundhedsstyrelsens A-kursus ved speciallægeuddannelsen i Klinisk Genetik, Næstved (20. august). Hun har undervist ved to efteruddannelseskurser for paramedicinske grupper og holdt en række populærvidenskabelige foredrag og temadage. Hun er formand for Uddannelsesudvalg og målbeskrivelse, udvalg i Dansk Selskab for Medicinsk Genetik. Medlem af §14-udvalg og Kvalitetssikringsudvalg i Dansk Selskab for Medicinsk Genetik, er i bestyrelsen for Cytogenetisk Centralregister, Den almindelige danske Lægeforenings lægeetiske nævn, arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsen vedrørende prænatal diagnostik.

Q. Tan var inviteret til at give en præsentation ved seminaret Biometrical analysis of Molecular Markers, Heidelberg, Tyskland (22.-24. november). Han modtog Ph.D.-graden for afhandlingen How genes affect longevity in heterogeneous populations: binomial frailty model and applications (6. december).

P. Wang har deltaget i Association for Medical Education in Europe (AMEE) Kongres, Berlin, Tyskland (2.-5. september). Medarrangør af 5. Danske kongres i Klinisk Biokemi (25.-26. oktober). Er dansk redaktør af Klinisk Kjemii i Norden og medlem af redaktionskomiteen for Danish Medical Bulletin.

Eksterne bevillinger og donationer

C. Brasch Andersen har modtaget 216.000 kroner fra Hørslev Fonden (2001-03) til sit Ph.D.-projekt Genetiske risikofaktorer for udvikling af atopiske sygdomme.

K. Brusgaard har modtaget 730.000 kroner fra Toyota-fonden.

C. Dalgård har fået 30.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat/Overlægerådet. Hun har endvidere modtaget i alt 350.000 kroner fra Syddansk Sundhedsvidenskabelige Forskningsforum (2001-2002) og 113.432 kroner fra henholdsvis Fyns og Ribes Amter (2001-2002). Alle til anvendelse i forbindelse med Ph.D.-projekt.

A.M. Gerdes har modtaget 1 mio. kroner fra Statens Regionale Forskningsmidler til projektet Arvelig mamma- og ovariecancer og 330.000 kroner fra den Kliniske, eksperimentelle onkologiske Forskningsenhed ved Odense Universitetshospital til projektet Defekte mismatch repair gener ved kolorektal cancer.

M. Hørder har modtaget et hæderslegat på 25.000 kroner fra Anna og Jakob Jakobsens legat.

T. Kruse har modtaget 352.000 kroner fra EU, BIO-MED 2 til projektet Cloning of genes containing expanded trinucleotide repeats in bipolar affective disorder, 2.078.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forsknings-

råd til projektet Genetics of Allergy, Danish Allergy Research Centre, 500.000 kroner fra Lundbeck Fonden (sammen med H. Ewald) til projektet Lokalisation og identifikation af gener af betydning for psykiatriske sygdomme i den færøske befolkning, 300.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Aldringsmodificerende gener: Identifikation af genotyper med indflydelse på aldring. Har endvidere modtaget 4.012 mio. kroner (9,6 mio. kroner over 3 år) fra Forskningsstyrelsen til Humant MicroArray Center. Han har modtaget 1.000.000 kroner (sammen med Dorte Crüger og Anne-Marie Gerdes) fra Forskningsstyrelsen via det regionale sundhedsforskningsprogram.

J.S. Madsen har fra Hjerteforeningen modtaget rejselegat på 8.000 kroner med henblik på deltagelse i XVIII Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris, Frankrig.

Publikationer

- Andersen M, Bjerre P, Schrøder HD, Edal A, Højlund-Carlson PF, Hyltoft Petersen P, Hagen C.* In vivo secretory potential and the effect of combination therapy with octreotide and cabergoline in patients with clinically non-functioning pituitary adenomas. *Clin Endocrinol* 2001; 54: 23-30.
- Bathum L, Christiansen L, Nybo H, Andersen Randberg K, Gaist D, Jeune B, Petersen NE, Vaupel J, Christensen K.* Association of mutations in the hemochromatosis gene with shorter life expectancy. *Arch Intern Med* 2001; 161 (20): 2441-4.
- Bathum L, Petersen HC, Rosholm JU, Hyltoft Petersen P, Vaupel J, Christensen K.* Evidence for a substantial genetic influence on biochemical liver function tests: Results from a population-based Danish twin study. *Clin Chem* 2001; 47: 81-7.
- Biosca C, Ricós C, Lauzurica R, Galimany R, Petersen PH.* Reference change value concept combining two delta values to predict crises in renal posttransplantation. *Clin Chem* 2001; 47: 2146-8.
- Børghlum AD, Balslev T, Haagerup A, Birkebæk N, Binderup H, Kruse TA, Hertz JM.* A new locus for Seckel syndrome on chromosome 18p11.31-q11.2. *Eur J Hum Genet* 2001; 9: 753-7.
- Børghlum AD, Hampson M, Kjeldsen TE, Muir W, Ewald H, Mors O, Blackwood D, Kruse TA.* Dopa decarboxylase genotypes may influence age at onset of schizophrenia. *Mol Psych* 2001; 6: 712-7.
- Christensen HT, Brusgaard K, Jacobsen BB.* Kongenit hyperinsulinisme. *Ugeskr Læger* 2001; 163 (17): 2354-8.
- Christiansen L, Bygum A, Kâehne M, Jensen A, Hørder M, Petersen NE.* Mutation screening of the entire coding region of the protoporphyrinogen oxidase gene using denaturing gradient gel electrophoresis and denaturing HPLC. *Clin Chem*; 47 (6): 1115-7.
- Collinson PO, Jørgensen B, Sylvé C, Haass M, Chwallek F, Katus HA, Müller-Bardorff M, Derhasching D, Hirschl MM, Zerback R.* Recalibration of the point-of-care test for CARDIAC T Quantitative with Elecsys Troponin T 3rd generation. *Clin Chem Acta* 2001; 307: 197-203.
- Dahlgaard J, Hasson E, Loeschcke V.* Behavioural differentiation in oviposition activity in *Drosophila buzzatii* from highland and lowland populations in Argentina: plasticity or thermal adaptation? *Evolution*, 2001.
- Dalgård C, Thurøe A, Haastrup B, Haghfelt T, Stender S.* Saturated fat intake is reduced in patients with ischemic heart disease 1 year after comprehensive counseling but not after brief counseling. *J Am Diet Assoc* 2001; 101: 1420-1424.
- Degn B, Lundorf MD, Wang A, Vang M, Mors O, Kruse TA, Ewald H.* Further evidence for a bipolar risk gene on chromosome 12q24 suggested by investigation of haplotype sharing and allelic association in patients from the Faroe Islands. *Mol Psych* 2001; 6: 450-5.
- Djurhuus MS, Vaag A, Klitgaard NAH.* Muscle Sodium, Potassium, and [³H] Ouabain Binding in Identical Twins, Discordant for Type 2 Diabetes. *J Clin Endocrinol Metab* 2001; 859-866.
- Djurhuus MS, Klitgaard NAH, Pedersen KK, Blaabjerg O, Altura BM, Altura BT, Henriksen JE.* Magnesium Reduces Insulin-Stimulated Glucose Uptake and Serum Lipid Concentrations in Type 1 Diabetes. *Metabolism* 2001; 50: 1409-1417.
- Enggaard TP, Klitgaard NA, Gram LF, Arendt-Nielsen L, Sindrup S.* Specific effect of Venlafaxine on single and repetitive experimental painful stimuli in humans. *Clin Pharmacol Ther* 2001; 69: 245-251.
- Ewald H, Flint TJ, Jørgensen TH, Wang, AG, Jensen P, Vang M, Mors O, Kruse TA.* Search for a Shared Segment on Chromosome 10q26 in Patients With Bipolar Affective Disorder or Schizophrenia From the Faroe Islands. *Am J Med Gen* 2001; 114: 196-204.
- Gahrn-Hansen B, Grinsted P, Jørgensen B, Munck A, red.* Laboratoriemedicin i almen praksis. Rationel anvendelse og kvalitetsudvikling i samspillet med de laboratoriemedicinske afdelinger. Håndbog udgivet af Fyns Amt, Laboratoriemedicinsk konsulentordning Fyn, Audit Projekt Odense, Forskningsenheden for Almen Medicin. September 2001. ISBN 87-90923-13-8.
- Henriksen FL, Petersen PH, Beck-Nielsen, Hørder M.* Calibration, specificity and trueness of a postheparin plasma lipoprotein lipase assay. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39 (3): 263-269.
- Haagerup A, Bjerke T, Schøitz PO, Binderup HG, Dahl R, Kruse TA.* Allergic rhinitis - a total genome-scan for susceptibility genes suggests a locus on chromosome 4q24-q27. *Eur J Hum Genet* 2001; 9: 945-52.
- Haastrup B, Gill S, Kristensen SR, Jørgensen PJ, Glatz JFC, Haghfelt T, Hørder M.* Biochemical ischemia markers for early identification of AMI-patients without ST-segment elevation in the ECG. *Cardiology* 2000; 94: 254-61.
- Haastrup B, Gill S, Haghfelt T, Hørder M, Kristensen SR.* Dependency on infarct size limits the clinical usefulness

- ness of non-invasive reperfusion assessment by biochemical markers in AMI. *Heart Drug* 2001; 1: 197-206.
- Jørgensen LGM, Stahl M, Brandslund I, Petersen PH, Borch-Johnsen K, de Fine Olivarius N. Plasma glucose reference interval in a low-risk population 2. Impact of the new WHO and ADA recommendations on diagnosis of diabetes mellitus. *Scand J Clin Lab Invest* 2001; 61:1 81-190.
- Jørgensen PE, Madsen JS, Larsen TB, Hilden J, Magid E. Evidensbaseret anvendelse af klinisk biokemi. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5815-19.
- Jørgensen TH, Borlum AD, Mors O, Wang AG, Pinaud M, Flint TH, Dahl HA, Vang M, Kruse TA, Ewald H. Search for common haplotypes on chromosome 22q in patients with schizophrenia or bipolar disorder from the Faroe Islands. *Am J Med Gen* 2001; 114 (2): 245-252.
- Kjeldsen AD, Brusgaard K, Poulsen. L, Kruse TA, Rasmussen K, Green A, Vase P. Mutations in the ALK-1 gene and the phenotype of hereditary hemorrhagic telangiectasia in two large Danish families. *Am J Med Gen* 2001; 98 (4): 298-302.
- Larsen JT, Clemensen SV, Klitgaard NA, Brøsen K. Clozapin-udløst toksisk hepatitis. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2013-2014.
- Lindholt JS, Jørgensen B, Fasting H, Henneberg EW. Plasma levels of plasmin-antiplasmin-complexes are predictive for small abdominal aortic aneurysms expanding to operation-recommendable sizes. *J Vasc Surg* 2001; 34: 611-5.
- Madsen H, Enggaard TP, Hansen LL, Klitgaard NA, Brøsen K. Fluvoxamine inhibits the CYP2D6 catalyzed biotransformation of tolbutamide. *Clin Pharmacol Ther* 2001; 69: 41-47.
- Madsen JS, Wallstedt B, Brandt CJ, Hørdler M. Spørgsmålet som (e)vidensnøgle: undervisning af medicinstuderende i evidensbaseret medicin. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3609-13.
- Madsen JS, Münster AMB. XVIII International Congress on Thrombosis and Haemostasis (mødereferat). *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5388.
- Petersen PH. Elements of analytical quality and strategies for choosing analytical quality specifications. *Blood Gas News* 2001; 10: 31-9.
- Petersen PH, Brandslund I, Jørgensen LGM, Stahl M, de Fine Olivarius N, Borch-Johnsen K. Evaluation of systematic and random factors in measurements of fasting plasma glucose as the basis for analytical quality specifications in the diagnosis of diabetes. 3. Impact of the new WHO and ADA recommendations on diagnosis of diabetes mellitus. *Scand J Clin Lab Invest* 2001; 61: 191-204.
- Petersen PH, Sandberg S, Fraser CG, Goldschmidt H. Influence of index of individuality on false positives in repeated sampling from healthy individuals. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39: 160-5.
- Petersen PH, Stöckl D, Westgard JO, Sandberg S, Linnet K, Thienpont L. Models for combining random and systematic errors. Assumptions and consequences for different models. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39: 589-95.
- Petersen PH, Whitcher JT, Myron Johnson A, Itoh Y, Carlström A. On behalf of the International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine Committee on Plasma Proteins. Strategy for determining racial and environmental similarities and differences for plasma proteins. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39: 1146-53.
- Sölétormos G, Petersen PH, Nielsen D. Computer-simulated tumor-marker data used to compare progression criteria for cytokeratin tissue polypeptide antigen in metastatic breast cancer. *Clin Chem* 2001; 47: 2035-7.
- Stahl M, Jørgensen LGM, Petersen PH, Brandslund I, de Fine Olivarius N, Borch-Johnsen K. Optimization of preanalytical conditions and analysis of plasma glucose. 1. Impact of the new WHO and ADA recommendations on diagnosis of diabetes mellitus. *Scand J Clin Lab Invest* 2001; 61: 169-80.
- Sørensen JG, Dahlgaard J, Loeschcke V. Genetic variation in natural populations of *Drosophila buzzatii*: Down regulation of Hsp70 expression and variation in heat stress traits indicating thermal adaptation. *Functional Ecology* 2001; 15.
- Sørensen JG, Dahlgaard J, Loeschcke V. Den moderne biologi kaster nyt lys over evolutionære processer. *Aktuelt Naturvidenskab* 2001; 1: 6-9.
- Tan Q, Yashin AI, De Benedictis G, Cintolesi F, Rose G, Bonafe M, Franceschi C, Vach W, Vaupel JW. A logistic regression model for measuring gene-longevity associations. *Clin Gen* 2001; 60 (6): 463-9.
- Tuxen MK, Sölétormos G, Petersen PH, Dombernowsky P. Interpretation of sequential measurements of cancer antigen 125 (CA 125), Carcinoembryonic antigen (CEA), and tissue polypeptide antigen (TPA) based on analytical imprecision and biological variation in the monitoring of ovarian cancer. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39: 531-8.
- Vallon-Christersson J, Cayan C, Haraldsson K, Loman N, Bergthorsson JT, Brøndum-Nielsen K, Gerdes AM, Møller P, Kristoffersson U, Olsson H, Borg Å, Monteiro AN. Functional analysis of BRCA1 C-terminal missense mutations identified in breast and ovarian cancer families. *Hum Mol Genet* 2001; 15 (10): 353-60.
- Von Eyben FE, Blaabjerg O, Petersen PH, Madsen EL, Amato R, Liu F, Fritsche H. Serum Lactate Dehydrogenase Isoenzyme 1 and Prediction of Death in Patients with Metastatic Testicular Germ Cell Tumors. *Clin Chem Lab Med* 2001; 39 (1): 38-44.
- Von Eyben FE, Madsen EL, Blaabjerg O, Petersen PH, von der Maase H, Jacobsen GK, Rørth M. Serum Lactate Dehydrogenase Isoenzyme 1 and Relapse in Patients with Nonseminomatous Testicular Germ Cell Tumors Clinical Stage I. *Acta Oncologica* 2001; 39: 536-40.

Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin

Professor, dr.med. *Poul Flemming Høilund-Carlsen* (fagkoordinator)

Klinisk lektor, cand.med. *Jens Marving* (fratrådt 31. december)

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Grupe*

Klinisk lærer, cand.med. *Allan Johansen* (tiltrådt 1. april, 1. reservelæge)

Klinisk lærer, cand.med. *Henrik Boel Jørgensen* (fratrådt 31. marts)

Klinisk lærer, cand.med. *Jane Simonsen*

Gæsteforsker, cand.med. *Steen Bonnema* (1. reservelæge, Medicinsk-Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Peter Licht*, Ph.D (1. reservelæge, Thorax-Karkirurgisk Afdeling T, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Kristina Tägil* (reservelæge, Afdelingen for Klinisk Fysiologi, Lunds Universitetshospital, Sverige)

Gæsteforsker, cand.med. *Jørn Bo Thomsen* (Øre-Næse-Halsafdeling F, Odense Universitetshospital)

Sekretær *Anette Albæk*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Peter Bartram

Henrik Wulff Christensen

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsdag i Nuklearmedicinsk Afdeling, Odense Universitetshospital, H.C. Andersens Hotel, Odense (23. marts).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Bartram har i forårs- og efterårssemestret undervist medicinstuderende, 3. og 4. semester i Videnskabsteori. Har sammen med J. Marving med foredraget Sentinel Node ved mammacancer i Danmark - Odense Universitetshospital deltaget i Surgical Days, Dansk Kirurgisk Selskab, København (20.-23. november).

S. Bonnema har holdt foredraget Resuming antithyroid drugs post-treatment has no influence on the final outcome of radioiodine therapy in hyperthyroid patients. A randomized study, Dansk Endokrinologisk Selskab (januar). Han har deltaget med posteren Similar effect of high-dose radioiodine on intra- and extrathoracic thyroid volume. Observer variation and comparison of ultrasound and MR in very large goitres ved Dansk Thyreoidea Selskab

(september) og ved 27th Annual Meeting of The European Thyroid Association, Polen (august), hvor han også holdt foredraget Radioiodine in large goitres - a review.

H.W. Christensen har holdt foredraget Diagnostik og behandling af brystmerter afledt fra det muskuloskeletale apparat hos patienter med formodet stabil angina pectoris ved Dansk Kiropraktor Forenings årsmøde, Sønderborg (9. november) samt ved Syddansk Universitets Forskningsforums Temadag, Kolding (27. november). Er specialvejleder for biomekanikstuderende ved Syddansk Universitet og han har endvidere undervist på turnusuddannelsen for cand manu. Apopleksia Cerebri - aspekter med relation til kiropraktorpraksis (10. maj) samt Den kliniske undersøgelse (14. maj). Har deltaget med poster Palpation of the Upper Thoracic Spine - an Observer Variability Study ved World Federation Chiropractic's 6th Biennial Congress, Paris, Frankrig (24.-26. maj), hvor han også holdt foredraget Diagnosis and Treatment Of Musculoskeletal Chest Pain In Patients With Suspected Stable Angina Pectoris.

P. Grupe har holdt foredraget Knoglescintigrafi ved lidelser i bevægeapparatet for læger, kiropraktorer m.fl. på Ringe Rygcenter (27. april). Han har deltaget i Conference on Sentinel Node Biopsy in Mucosal Head and Neck Cancer, Glasgow, Scotland (25.-26. juni).

P.F. Høilund-Carlsen er medlem bestyrelsen for Klinisk Institut, Syddansk Universitet, af Hjerteforeningens Forskningsudvalg og bestyrelsen i Anna Marie og Christian Rasmussens Mindefond. Desuden medlem af Sundhedsstyrelsens referencegruppe vedrørende Specifikationer for kliniske databaser. Endvidere partner i et Nordnet 2 projekt Medical Decision Support via the Internet (samarbejde Lund/Malmö, København, Kuopio, Odense). Har deltaget i 5th International Conference of Nuclear Cardiology med posteren Myocardial perfusion abnormalities in the unselected stable angina pectoris population, Wien, Østrig (2.-5. maj). Har desuden deltaget i World Federation of Chiropractic's 6th Biennial Congress, Paris, Frankrig (24.-26. maj). Har som inviteret foredragsholder deltaget i the Annual Autumn Meeting of the Finnish Cardiac Society med præsentationen Results of Cost-Effectiveness Analyses in the Diagnosis and Treatment of Coronary Artery Disease, Espoo, Finland (12. oktober). Har deltaget i og været mødeleder ved Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicins årsmøde med bidrag som inviteret foredragsholder Årets nyheder i nuklearmedicin og medforfatter på to foredrag i foredragskonkurrencen, Karrebæksminde (27. oktober). Sammen med T. Haghfelt chairman og oplægsholder i workshop om Diagnostik og behandling af stabil iskæmisk hjertesyg-

dom ved temamøde vedrørende kardiologiske og hjertekirurgiske patienter i Region Syd afholdt af Patientcenter Grøn og Odense Universitetshospital for administratorer og fagpersoner i regionen, H.C. Andersens Hotel, Odense (12. september). Opponent ved Henrik Wiggers Ph.D.-afhandling Clinical, morphological and biochemical correlates of chronic reversible ischemic myocardial dysfunction in patients with stable angina pectoris, Aarhus Universitet (26. marts).

A. Johansen har deltaget i 5th International Conference of Nuclear Cardiology med posteren Interpretive reproducibility of 99m-Tc-sestamibi myocardial perfusion SPECT in a consecutive group of male patients with stable angina pectoris before and after percutaneous transluminal angioplasty, Wien, Østrig (2.-5. maj). Har holdt foredraget Den diagnostiske værdi af UL-Doppler ved svimmelhed ved DSKFNMs årsmøde, Karrebæksminde (27. oktober). Han har undervist på A-kursus (klinisk fysiologi og nuklearmedicin) i nuklearkardiologi Bestemmelse af EF ved gated SPECT samt fejlkilder og problemer ved myokardiescintigrafi, Frederiksberg Hospital (17.-19. september). Han har undervist bioanalytikere i ekg på MERU-kursus, Odense Universitetshospital (1. november), radiografelever i nuklearmedicin, Sygepleje/radiografskolen, Fyns Amt (1. marts).

H.B. Jørgensen har deltaget i EANMs årsmøde, Napoli, Italien (25.-29. august).

P.B. Licht er medvejleder for Tina Poulsens Ph.D.-projekt ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syd-dansk Universitet. Han har med posteren Cerebellar infarction following cervical manipulation: Magnetic resonance follow-up of an asymptomatic patient og med foredrag og abstract Carotid artery blood flow during premanipulative testing deltaget i World Federation of Chiropractic's 6th Biennial Congress, Paris, Frankrig (24.-26. maj). Har endvidere med foredrag og abstract Endovascular treatment of severe symptomatic stenosis in the internal carotid artery: Early and late outcome deltaget i Scandinavian Association Vascular Surgery, Reykjavik, Island (juni).

J. Marving har holdt foredraget Sentinel node undersøgelse, hvad er det for noget? ved staffmeeting, Anæstesiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital (16. maj) og foredraget Den solitære knude i thyreoidea, udredning og behandling i ØNH-regi ved klinisk visit for ØNH-læger, Odense Universitetshospital (22. maj).

J. Simonsen har med poster og abstract NOx and c-GMP excretion in humans: Effects of oxytocin and of non-pressure natriuresis by volume expansion deltaget i Joint meeting with the German Physiological Society, Berlin, Tyskland (10.-13. marts) samt med posteren i Dansk Hypertensionsselskabs årsmøde, Slagelse (20.-21. april). Har deltaget i XII Scandinavian Congress of Clinical Physiology and Nuclear Medicine, Århus (25.-27. april) og har med posterne Acute natriuretic mechanisms in man operating at constant blood pressure and glomerular filtration rate og Oxytocin effects in normal man during low and high sodium diets deltaget i FASEB Summer Re-

search Conferences i Vermont, USA (16.-21. juni) Har endvidere med posterne Infusion of angiotensin fragments in humans after blockade of the renin-angiotensin-aldoosterone system og Mediators of non-pressure natriuresis in normal man deltaget i The XXXIVth International Congress of Physiological Sciences i Christchurch, New Zealand (26.-31. august).

K. Tägil har deltaget i 5th International Conference of Nuclear Cardiology med foredraget Tägil K, Andersson L-G, Balogh I, Højlund-Carlsen PF, Järund A, Ohlsson M, Underwood RS, Vanninen E, Edenbrandt E Evaluation of a new Internet based system for interpretation of myocardial perfusion images, Wien, Østrig (2.-5. maj). Hun har deltaget i Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicins årsmøde med foredraget Tägil K, Johansen A, Højlund-Carlsen PF, Järund A, Ohlsson M, Prvulovich EM, Underwood RS, Edenbrandt L Evaluation of a new Internet based system for automated interpretation of myocardial perfusion images, Karrebæksminde (27. oktober).

J.B. Thomsen har holdt foredragene Sentinel Lymph Node biopsy, SPECT-imaging, MRI, and Doppler Ultrasonography in Oral Squamous Cell Carcinoma ved The 1st International Conference on Sentinel Node Biopsy in Mucosal Head and Neck Cancer, Glasgow, Scotland (25.-26. juni), Cancer cavum oris ved Onkologisk-Hæmatologisk regionsmøde, H.C. Andersens Hotel, Odense (27. september) og Sentinel lymfeknudebiopsiering, SPECT, MR & ultralydsskanning af planocellulære mundhulecancer, Surgical Days, København (20.-23. november).

Eksterne bevillinger og donationer

S. Bonnema har fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond modtaget 26.000 kroner samt fra Desireé og Ydes Fond 14 dages studieophold i Golfe-Juan, Frankrig.

H.W. Christensen har fra Fonden til fremme af kiropraktisk forskning og postgraduat uddannelse fået 100.000 kroner.

Publikationer

Andersen M, Bjerre P, Schrøder HD, Edal A, Højlund-Carlsen PF, Pedersen PH, Hagen C. In vivo secretory potential and the effect of combination therapy with octreotide and cabergoline in patients with clinically non-functioning pituitary adenomas. Clin Endocrinol 2001; 54: 23-30.

Baudier F, Licht PB, Røder O, Andersen PE. Endovascular treatment of severe symptomatic stenosis in the internal carotid artery: Early and late outcome. Eur J Vasc Endovasc Surg 2001; 22: 205-10.

Gadsbøll N, Torp-Pedersen C, Højlund-Carlsen PF. In-hospital heart failure, first-year ventricular dilatation and 10-year survival after acute myocardial infarction. Eur J Heart Fail 2001; 3: 91-6.

Johansen A, Christensen HW, Højlund-Carlsen PF. Mødereferat af 5th International Conference of Nuclear Cardiology (Wien). Ugeskr Læger 2001; 163: 3490.

- Johansen A, Gaster AL, Veje A, Thayssen P, Haghfelt T, Høilund-Carlsen PF.* Interpretive intra- and interobserver reproducibility of rest/stress ⁹⁹Tc^m-sestamibi myocardial perfusion SPECT in a consecutive group of male patients with stable angina pectoris before and after percutaneous transluminal angioplasty. *Nucl Med Commun* 2001; 22: 531-7.
- Johansen A, Poulsen TS, Høilund-Carlsen PF, Thayssen P, Gaster AL, Veje A, Marving J, Haghfelt T.* Myocardial perfusion imaging and coronary angiography in patients with known or suspected stable angina pectoris. *Dan Med Bull* 2001; 48: 80-3 (parallelpublikation).
- Johansen A, Poulsen TS, Høilund-Carlsen PF, Thayssen P, Gaster AL, Veje A, Marving J, Haghfelt T.* Myokardiescintigrafi og koronararteriografi hos patienter med kendt eller formodet stabil angina pectoris. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1852-6.
- Licht PB, Friis S, Pettersson G.* Tracheal Cancer in Denmark - a Nationwide Study. *Eur J Cardiothorac Surg* 2001; 19: 339-345.

Klinisk Mikrobiologi

Professor, dr.med. *Hans Jørn Kolmos*
Klinisk lektor, dr.med. *Bente Gahrn-Hansen*
Klinisk lektor *Thøger Gorm Jensen*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Per Søgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Elsebeth Tvenstrup Jensen*
Klinisk lærer, cand.med., B.S. *Sigurður Skarphéðinsson*
Gæsteforsker, ledende auditor *Anna Knudsen* (amtshygienesygeplejerske, Sygehus Fyn)
Gæsteforsker, dr.med. *Jette E. Kristiansen* (overlæge, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Sønderborg Sygehus)
Gæsteforsker, M.P.H. *Barbro Nielsen* (amtshygienesygeplejerske, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Lars Peter Nielsen* (overlæge, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, professor emeritus, dr.med. *Knud Siboni*

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professeur Vincent Jarlier, Hôpital Pitié-Salpêtrière, Paris, Frankrig, Basic epidemiology from bedside to network (8. juni), professeur Alain Philippon, Hôpital Cochin, Paris, Frankrig, Recent development of β -lactamases in the Enterobacteriaceae. Recruitment from Kluyvera? (29. august). K. Siboni arrangerede begge forelæsninger.

Andre arrangementer afholdt forskningsenheden

J.E. Kristiansen og H.J. Kolmos arrangerede satellit symposiet Antimicrobial activity of non-antibiotics under 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (13. september). Program: Overlæge J.E. Kristiansen, Sønderborg Sygehus, Non-antibiotics: what are they and what can they be used for?, professor L. Amaral, Institute of Hygiene and Tropical Medicine, Universidade Nova de Lisboa, Portugal, Activity of phenothiazines against antibiotic susceptible, multi-drug and poly-drug resistant Mycobacterium tuberculosis, professor J.D. Williams, University of London, United Kingdom, Concordant pharmacodynamics, professor A.D. Russell, Welsh School of Pharmacy, Cardiff University, United Kingdom, Pharmacologically active drugs other than antibiotics that possess or enhance antimicrobial activity. H.J. Kolmos var mødeleder.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Gahrn-Hansen underviste ved A-kursus for infektionsmedicinere i bakteriologisk og parasitologisk diagnostik, Odense (19. marts), ved Audit-opfølgingskursus for almen praktiserende læger, Odense (20. marts), ved A-kursus for pædiatere om infektioner hos nyfødte, Odense (21. marts), ved aftenmøde for Lægerekredsforeningen i Fyns Amt om meticillinresistente Staphylococcus aureus, Odense (27. marts), ved A-kursus for ortopædkirurger i mikrobiologisk diagnostik og sygehushygiejne, Esbjerg (14. maj), på kursus i farmakoterapi for apoteksfarmaceuter, Pharmakon, Hillerød (29. maj), ved det teoretiske kursus for vordende almenmedicinere i Laboratoriemedicin, Odense (29. oktober). Hun fungerede som censor ved bioanalytikeruddannelsen. Hun deltog i seminar for uddannelsesansvarlige overlæger ved Odense Universitetshospital (8.-9. februar) og i møde for undervisere i mikrobiologi ved de tre danske lægeskoler og Årsmøde for kliniske mikrobiologer, Sandbjerg (15.-17. marts). Hun var medlem af Hygiejnekomiteen for Fyns Amt, medlem af Hygiejnekomiteens Implementeringsudvalg, suppleant i Lægemiddelkomiteen på Odense Universitetshospital, medlem af Studienævnet for Medicin ved Syddansk Universitet, tilforordnet Specialistnævnet (Klinisk Mikrobiologi), formand for vurderings- og ansættelsesudvalget vedrørende besættelse af blokstillinger i klinisk mikrobiologi, medlem af det faglige bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af overlægestillinger ved de kliniske mikrobiologiske afdelinger på Næstved Sygehus og Odense Universitetshospital og medlem af udvalg nedsat af Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi til revision af målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i klinisk mikrobiologi. Hun var formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Syddansk Universitet (Jens Søndergaard) og medlem af bestyrelsen for Henrik og Emilie Ovesen Foundation.

E.T. Jensen underviste om Norwalk infektioner – viral gastroenteritis på hospital i Infektionsmedicinsk Klub, Odense (februar) og Virale gastroenteritter for Lægerekredsforeningen i Fyns Amt, Odense (27. marts). Hun var medlem af arbejdsgruppe, som udarbejdede retningslinier til forebyggelse af prionsygdom, censor i mikrobiologi ved tandlægeuddannelserne i København og Århus, medlem af instruksudvalget under Hygiejnekomiteen for Fyns Amt.

T.G. Jensen var medlem af Uddannelsesudvalget og af ERS-udvalget under Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi, deltog i den kliniske rådgivningsgruppe i FynCom og blev konstitueret medlem af Kliniske Mikrobiologers

Organisation. Han var medlem af udvalg DS 2451-4 under Dansk Standard, der færdiggjorde den infektionshygiejniske delstandard, Overvågning. Udredning af udbrud foretaget af en Klinisk mikrobiologisk afdeling. Han præsenterede delstandardens krav til overvågning af antibiotikaresistens på to møder, dels i Dansk-fransk mikrobiologisk komite Paul Horstmann på Institut français, København (8. juni), dels på DEKS brugermødet i Odense (26.-27. september). Han deltog herudover i Årsmøde for kliniske mikrobiologer, Sandbjerg (16.-17. marts).

A. Knudsen var formand for instruksudvalget under Hygiejnekomiteen for Fyns Amt, for hygiejneudvalget i Sygehus Fyn, for udvalg til udarbejdelse af standarder i operationsafdelinger i Sygehus Fyn, for udvalg DS 2451-2 under Dansk Standard: Håndhygiejne, for udvalg DS 2451-6 under Dansk Standard: Infektionsprofylakse ved brug af urininkontinens hjælpemidler til engangsbrug, medlem af udvalg DS 2451-1 under Dansk Standard: Almen lægepraksis, næstformand i Dansk Selskab for Hygiejnesygeplejersker. Hun gennemførte uddannelsen som ledende auditor på Dansk Standards auditorkursus, Kolding (11.-15. juni), deltog i Dansk Selskab for Hygiejnesygeplejerskers Temadage om Dansk standard for infektionshygiejne, København (17. maj), og om Skimmelsvamp, Odense (4. oktober), i Årsmøde i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (7.-9. november).

H.J. Kolmos var formand for Hygiejnekomiteen for Fyns Amt og medlem af Hygiejnekomiteens implementeringsudvalg. Han underviste om smittevej og smitterisiko på 3M symposier, Glostrup (17. januar, 10. oktober), om legionærsygdom for sygehusmaskinmestre, Odense (14. februar), om resistensudvikling i forbindelse med længevarende bredspektret antibiotikabehandling ved videnskabeligt gå-hjem-møde om avanceret antibiotikastrategi ved infektion, Odense (27. februar), om ortopædkirurgiske infektioner, Middelfart (7. marts), om sårinfektioner på A-kursus i kirurgi, København (12. marts), om Chlamydia pneumoniae - er iskæmisk hjertesygdom en infektion? på møde i Lægekredsforeningen for Fyns Amt, Odense (27. marts), om fremmedlegemerelaterede og gastrointestinale infektioner på A-kursus i klinisk mikrobiologi, Menstrup (4. maj), om Strep A - diagnostik og epidemiologi på Abbott Forum, Fåborg (9. maj), om Infection control: the problem and its background for medarbejdere i Maersk Medical, Køge (28. maj), om meticillinresistente stafylokokker for Hygiejneudvalget i Sygehus Fyn, Ringe (31. maj), om gastrointestinale infektioner og sygehushygiejne for fynske praktiserende otologer, Gammel Brydegaard (24. august), om mikrobiologisk diagnostik i almen praksis, Middelfart (20. september), om Mechanisms of resistance på Scandinavian Postgraduate Course in Intensive Care Medicine, København (13. oktober), om infektion og bakteriologi i akutte sår på Nordisk Sårskole, København (31. oktober), om antibiotika, behandlingspolitik og resistensudvikling på specialuddannelsen for hygiejnesygeplejersker, København (29. november). Han deltog som inviteret foredragsholder i

11th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases, Istanbul, Tyrkiet (1.-4. april) med indlægget Audit as a tool to optimise antibiotic prescription in hospitals and general practise, i DEKS Brugermøde, Odense (27. september) med indlæg om kvalitetssikring af Strep A tests, i 3rd International Conference of the International Federation for Infection Control & 10th Annual Conference of Egyptian Society of Infection Control, Cairo, Egypten (24.-27. oktober) med indlæggene Antibiotic policies: an essential part of infection control og Implementing antibiotic policies: why and how?, i årsmøde i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (7.-9. november) med aftenforedraget Uden titel..., i 3rd Maltese Conference on Infection Control & Antibiotic Therapy, St. Julians, Malta (11. december) med indlæggene Topical issues on the prevention and control of hospital infections og Empiric treatment of serious infections. Han deltog herudover i møde for undervisere i mikrobiologi ved de tre danske lægeskoler og Årsmøde for kliniske mikrobiologer, Sandbjerg (15.-17. marts), i European Sterilization Leaders Conference, St. Paul, MN, USA (22.-25. april), i Temadag for Hygiejnesygeplejersker, København (17. maj), i Fagligt Forum for Sygehushygiejne, København (18. maj), i møde i COST B16, Prag (29.-30. juni), som vidne og faglig ekspert for EU-Kommisionen i ankesag ved EU-Domstolen om forbud mod vækstfremmere, Luxembourg (1.-3. juli), som indbudt mødedeltager i Workshop 2: determinants of antibiotic use in the primary health care under European Conference on Antibiotic Use in Europe, Bruxelles (15.-17. november). Han deltog som medlem af organisering committee i planlægningen af 3rd International Conference of the International Federation for Infection Control & 10th Annual Conference of Egyptian Society of Infection Control, Cairo, Egypten (24.-27. oktober), af 4th Congress of the International Federation of Infection Control, Malta (2003), af 20th Annual Meeting of the Scandinavian Society for Antimicrobial Chemotherapy, Odense (2003). Han var medlem af bestyrelsen i International Federation for Infection Control (IFIC), af H:S IAMA-studiegruppen (Infektion Aterosklerose Makrolid Antibiotika), af Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel, af redaktionskomiteen ved Lægeforeningens Medicinfortegnelse, af udvalg nedsat af Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi til revision af målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i klinisk mikrobiologi. Han var formand for legatkomiteen for Schering-Plough Prisen for Kliniske Mikrobiologer, beskikket censor i mikrobiologi ved Aarhus Universitet, formand for Syddansk Universitets bedømmelsesudvalg ved besættelse af stilling som klinisk professor i klinisk immunologi ved Klinisk Institut, Syddansk Universitet, tovholder ved bedømmelse af tre ansøgninger om Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet, formand for bedømmelsesudvalg ved besættelse af overlægestilling i Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital, medlem af bedømmelsesudvalg ved besættelse af stilling som administrerende overlæge i Klinisk Mikrobiologisk Afdeling,

Frederiksborg Amts Sygehus i Hillerød, medlem af SKUP-Danmark (Skandinavisk Afprøvning af Laboratorieudstyr til Primærsektoren), medlem af laboratoriekonsulentordningens arbejdsgruppe III. Han medvirkede herudover i radioprogrammet Principia om infektiøse årsager til mavesår og blodpropper (februar).

J.E. Kristiansen var generalsekretær for International Society of Antimicrobial Activity of Non-antibiotics, medlem af bestyrelsen i Federation of the European Societies for Chemotherapy and for Infection, medlem af magement committee og dansk repræsentant i COST Action B16, Reversal of antibiotic resistance by inhibition of trans-membrane transport, medlem af Referencegruppen vedrørende Resistensbestemmelse under Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi. Hun deltog i 22nd International Congress of Chemotherapy, Amsterdam, Holland (30. juni-4. juli), i management committee møde i Cost Action B16, Marseille, Frankrig (1.-2. december). Hun medvirkede i planlægningen af COST Action B16 satellitmøde samt non-antibiotika session i forbindelse med 4th European Congress of Chemotherapy & Infection, Paris, Frankrig (2002), og i planlægning af non-antibiotika session i forbindelse med 23rd International Congress of Chemotherapy, Durban, Sydafrika (2003).

B. Nielsen var formand for implementeringsudvalget under Hygiejnekomiteen for Fyns Amt, var medlem af 5 lokale hygiejneudvalg på Odense Universitetshospital, arrangerede et Miniseminar for personale på operationsafdelinger på Odense Universitetshospital (23.marts) og deltog i udarbejdelse af Informationsmateriale om infektionshygiejne ved montering, opbevaring og rengøring af hjerte-lunge-maskine. Hun underviste i Intensiv Specialuddannelse på UddannelsesCentret i Vejle Amt (6. marts, 29. marts, 27. november) og på Odense Universitetshospital (14. september), på Temadag for fertilitetssygeplejersker i Danmark (1. februar), for kliniske diætister på Odense Universitetshospital (1. marts), på landsmøde i Foreningen af sygeplejersker ansat ved sterilcentraler i Danmark (22. april), på Temadag for sygeplejersker og læger i anæstesi D og A (7. maj), i Introduktionsprogram for læger i Klinisk mikrobiologisk afdeling (1. august, 6. august, 14.august, 16.november). Hun deltog i fællesmøde for hygiejnesygeplejersker Sektion Øst og Sektion Vest i Middelfart (7. februar), i møde i Sektion Vest i Viborg (14. marts), i Temadag om Dansk standard for infektionshygiejne (17. maj), i Fagligt Forum for Sygehushygiejne, København (18. maj), i møde for hygiejnesygeplejersker Sektion Vest i Herning (5. september), i Årsmøde i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (7.-9. november).

L.P. Nielsen var kursusleder og underviste på A-kurser i klinisk mikrobiologi, Menstrup (21.-27. april) og virologi, Odense (8.-10. oktober). Han var herudover medlem af udvalg nedsat af Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi til revision af målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i klinisk mikrobiologi.

K. Siboni var medlem af Referencegruppen vedrørende Resistensbestemmelse under Dansk Selskab for Kli-

nisk Mikrobiologi, formand for udvalg DS 2451-4 under Dansk Standard: Overvågning, Udredning af udbrud. Foretaget af en Klinisk mikrobiologisk afdeling for Dansk-fransk Mikrobiologisk Komité Paul Horstmann knyttet til Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi. Han organiserede forelæsninger af professeur Vincent Jarlier, Hôpital Pitié-Salpêtrière, Paris om Basic epidemiology from bedside to network i Institut français, København (7. juni), og af professeur Alain Philippon, Hôpital Cochin, Paris om Recent development of β -lactamases in the Enterobacteriaceae. Recruitment from Kluiver ? i Institut Français, København (28. august), begge inviteret af Ambassade de France au Danemark. Han besøgte Hôpital Bichât-Claude Bernard, Paris, Frankrig (24.-28. juli) for at invitere foredragsholdere til 2002. Han deltog i Konference om Kliniske Kvalitetsdatabaser i Danmark, Odense (12. december).

S. Skarphéðinsson underviste om flavivirus og prion-sygdomme på A-kursus i virologi for mikrobiologer, Odense Universitetshospital (9.-10. oktober). Deltog i mødet Current Research in Tick-Borne Infections, Kalmar, Sverige (28.-30. marts) og i 41st Annual Interscience Conference on Antimicrobial Agents and Chemotherapy, Chicago, USA (16.-19. december).

P. Søgaard var medlem af uddannelsesudvalget for Lægekredsforeningen i Fyns Amt, medarrangør af Lægedag Fyn, Odense (30. november) og kursus i infektionsmedicin, Odense (27. marts). Han underviste på Lægemiddelstyrelsens kursus i mikrobiologi for yngre læger, Middelfart (1. marts).

Eksterne bevillinger og donationer

S. Skarphéðinsson modtog 50.000 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til studier af vektorbårne infektioner.

H.J. Kolmos modtog som medlem af H:S IAMA gruppen 330.000 kroner fra Hjerteforeningen til fortsatte studier af sammenhænge mellem infektion og aterosklerotisk hjertesygdom.

Publikationer

Amaral L, Viveiros M, Kristiansen JE. Phenothiazines: Potential alternatives for the management of antibiotic resistant infections of tuberculosis and malaria in developing countries. *Trop Med Int Health* 2001; 6: 1016-22.

Amaral L, Kristiansen JE. Phenothiazines: potential management of Creutzfeldt-Jakob disease and its variants. *Int J Antimicrob Agents* 2001; 18: 411-7.

Amaral L, Kristiansen JE, Viveiros M, Atouguia J. Activity of phenothiazines against antibiotic-resistant *Mycobacterium tuberculosis*: a review supporting further studies that may elucidate the potential use of thioridazine as anti-tuberculosis therapy. *J Antimicrob Chemother* 2001; 47: 505-11.

Arendrup M, Knudsen JK, Jensen ET, Jensen IP, Frimodt-Møller N. Prevalence of and detection of resistance to

- ampicillin and other beta lactam antibiotics in Haemophilus influenzae in Denmark. *Scand J Infect Dis* 2001; 33: 266-71.
- Bjerrum L, Grinsted P, Sjøgaard P.* Detection of bacteriuria by microscopy and dipslide culture in general practice. *European J Gen Practice* 2001; 7: 55-8.
- Dalsgaard NJ, Dons K, Høgenhaven H, Laursen H, Pagh M, Smith E, Jensen ET, Jepsen OB.* Prionsygd. Hygiejniske retningslinier til forebyggelse af smitte i sundhedssektoren. 1. udgave. København: Statens Seruminstitut, 2001; 48 sider.
- Gahrn-Hansen B, Kolmos HJ.* Antibiotikapolitik og behandling af hyppigt forekommende infektioner i almen praksis. *Rationel Farmakoterapi*, 2001; 7.
- Gahrn-Hansen B, Grinsted P, Jørgensen B, Munck A, red.* Laboratoriemedicin i almen praksis. Rationel anvendelse og kvalitetsudvikling i samspillet med de laboratoriemedicinske afdelinger. Fyns Amt; Laboratoriekonsulentordningen, Fyn; AuditProjekt Odense, Forskningsenheden for almen medicin, 2001; 72 sider.
- Grinsted P, Schmidt H, Bjerrum L, Poulsen EF, Kolmos HJ.* Behandling af bakteriel vaginose i almen praksis. *Rationel Farmakoterapi* 2001; 3.
- Justesen T, Korsager B, Kolmos HJ, Gerstoft J.* Vejledning i brug af antibiotika. I: Aldershvile A, Hansen MS, Kampmann JP, Vej-Hansen B, red. Lægeforeningens Medicinfortegnelse 24. udgave 2001/2002. København: Lægeforeningens Forlag, 2001: 831-55.
- Knudsen A, Pagh M, Junker L, Ilsøe S, Strøbæk S, Jensen C, Hyldgaard J.* DS 2451-2. Styling af infektionshygiejne i sundhedssektoren – Del 2: Krav til håndhygiejne. 1. udgave. København: Dansk Standard, 2001; 27 sider.
- Knudsen A, Ehlert C, Malmquist M, Quist D, Smidt BF, Stautz H, Thuesen M, Walter S.* DS 2451-6. Styling af infektionshygiejne i sundhedssektoren – Del 6: Krav til infektionsprofylakse ved brug af urininkontinenshjälpemidler til engangsbrug. 1. udgave. København: Dansk Standard, 2001; 18 sider.
- Kolmos HJ.* Role of the clinical microbiology laboratory in infection control - a Danish perspective. *J Hosp Infect* 2001; 48 (Supplement A): 50-4.
- Kolmos HJJ.* Midt i en influenzatid. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1292.
- Kolmos HJJ.* Flergangsakupunktur nåle er en potentiel risiko for overførsel af prionsygd (korrespondance-svar). *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1296.
- Kolmos HJJ, Jensen TG.* Antibiotika til nyfødte med sepsis: effekt og økologi. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1574.
- Kolmos HJJ, Nielsen B, Gahrn-Hansen B.* Legionella i Odense – hvad der virkelig skete. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5384-5.
- Munch M, Nielsen LP, Handberg KJ, Jørgensen PH.* Detection and subtyping (H5 and H7) of avian type A influenza virus by reverse transcription-PCR and PCR-ELISA. *Arch Virol* 2001; 146: 87-97.
- Nielsen LP.* Kompendium i virologi. FADLs Forlag, 2001; 88 sider.
- Obel N, Dissing PB, Nielsen LP.* Mononukleose- diagnostik og behandling. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3335-7.
- Siboni K.* Om opfyldelsen af overlægens pligter. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3141.
- Siboni K.* Erindring! Hold døren for heltinder og helte. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001; 212 sider.
- Siboni K, Jensen TG, Nielsen B, Korsager B, Bremmelgaard A.* DS 2451-4. Styling af infektionshygiejne i sundhedssektoren - Del 4: Krav til overvågning og udredning af udbrud foretaget af en klinisk mikrobiologisk afdeling. 1. udgave. København: Dansk Standard, 2001; 19 sider.
- Skarpheðinsson S, Sjøgaard P, Pedersen C.* Seroprevalence of Human Granulocytic Ehrlichiosis in High-risk Groups in Denmark. *Scand J Infect Dis* 2001; 33: 206-210.
- Tarp B, Kelsen J, Nielsen LP, Vinther B, Obel N.* Herpesvirus type 1-8 in sinus aspirates from HIV-infected patients and immunocompetent individuals. *Rhinology* 2001; 39: 98-102.
- Wejse C, Birkebaek NH, Nielsen LP, Andersen HM.* Respiratory tract infections in cytomegalovirus-excreting and nonexcreting infants. *Pediatr Infect Dis J* 2001; 20: 256-9.

Klinisk Immunologi

Professor, dr.med. *Torben Barington* (tiltrådt 1. august)
Klinisk lektor, cand.med. *Jørgen Georgsen*
Klinisk lektor *Søren Thue Lillevang*, Ph.D.
Gæsteforsker, dr.med. *Tom Kristensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.polyt. *Marianne Lange*, Ph.D. (molekylærbiolog, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Bjarne Kuno Møller* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Claus Henrik Nielsen*, Ph.D. (introduktionsreservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Ulrik Sprogøe-Jakobsen*, Ph.D. (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Kjell Titlestad*, Ph.D. (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jan Villadsen* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital).

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Niels Fisker

Keld M. Homburg (fratrådt 1. juni)

Marianne Antonius Jakobsen

Helle Laustrup

Claus Marcher

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Fisker deltog i 4th European Seminar on HIV and Hepatitis in Prison, Lissabon, Portugal (16.-17. marts).

J. Georgsen deltog i 7th European Congress of the International Society of Blood Transfusion, Paris, Frankrig (15.-18. juli). Brugermøde, Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring for Sygehuslaboratorier, Odense (27. september).

M.A. Jakobsen deltog i 11th International Congress of Immunology, Stockholm, Sverige (22.-27. juli).

S.T. Lillevang deltog i 11th International Congress of Immunology, Stockholm, Sverige (22.-27. juli).

U. Sprogøe-Jakobsen deltog i 7th European Congress of the International Society of Blood Transfusion, Paris, Frankrig (15.-18. juli). Brugermøde, Dansk Institut for Ekstern kvalitetssikring for Sygehuslaboratorier, Odense (27. september). Multiparameter flowcytometri, Møde i Dansk Selskab for FlowCytometri, Århus (6. september). Ortho Autovue brugermøde, Nyborg (22.-23. maj). Nordisk blodbanksoverlægemøde, Trondhjem, Norge (10.-12. oktober).

K. Titlestad deltog i Second Annual NATA Symposium (Network for Advancement of Transfusion Alternati-

ves), Berlin (23.-24. april). 7th European Congress of the International Society of Blood Transfusion, Paris (15.-18. juli). 54th Annual Meeting of the American Association of Blood Banks, San Antonio, Texas, USA (13-17. oktober).

J.A. Villadsen deltog i 7th European Congress of the International Society of Blood Transfusions, Paris, Frankrig (15.-18. juli). Optimising the oxygen tension for in vitro cell work, Oslo, Norge (8.-9. september).

Eksterne bevillinger og donationer

T. Barington har modtaget 1.050.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og 500.000 kroner fra Toyota-fonden.

M.A. Jakobsen har modtaget 15.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat.

Publikationer

Brevig T, Meyer M, Kristensen T, Zimmer J. Neural xenotransplantation: pretreatment of porcine embryonic nigral tissue with anti-Gal antibodies and complement is not toxic for the dopaminergic neurons. *Cell Transplant* 2001; 10: 25-30.

Brevig T, Meyer M, Kristensen T, Zimmer J. Xenotransplantation for brain repair: reduction of porcine donor tissue immunogeneticity by treatment with anti-Gal antibodies and complement. *Transplantation* 2001; 72: 190-6.

Christensen J, Balslev T, Villadsen JA, Heinsvig EM, Dam M, Poulsen JH. Removal of 10-hydroxycarbapazine by plasmapheresis. *Ther Drug Monit* 2001; 23: 374-9.

Christensen PB, Titlestad IL, Homburg KM, Georgsen J. Hepatitis B core antibodies in Danish blood donors: a surrogate marker of risk behaviour. *Vox Sang* 2001; 81: 222-7.

Fisker N, Christensen PB. Short versus standard schedule Hepatitis B vaccination to injecting drug users in prisons and drug treatment centres. *Rev Esp Sanid Penit* 2001; 3: 40-8.

Georgsen J, Ashford P, Steane E. Uma simbologia de código de barras internacional e sua Especificação de Aplicação para rotulagem de componentes sanguíneos, células progenitoras e tecidos. *ABO Revista de Medicina Transfusional* 2001; 8: 35-42.

Georgsen, J. Smitter dansk donorblod? *Ugeskr Læger* 2001; 153: 2613.

Homburg, KM. Identification and semiquantification of a tumour marker in leukapheresis products for autologous peripheral stem cell transplantation. Ph.D.-

- afhandling. Odense: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, 2001.
- Kristensen T, Georgsen J.* De fynske bloddonorkorps. Status på baggrund af mere end fem års erfaringer, 1995-2000. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6412-6.
- Sørensen H, Georgsen J.* Blodtransfusion. Indikationer og blodforbrug. *Ugeskr Læger* 2001; 153: 892.
- Titlestad IL, Ebbesen LS, Ainsworth, AP, Lillevang ST, Qvist N, Georgsen J.* Leukocyte-depletion of blood components does not significantly reduce the risk of infectious complications. Results of a double-blinded, randomized study. *Int J Colorectal Dis* 2001; 16: 147-153.
- Titlestad K, Georgsen J, Jorgensen J, Kristensen T.* Monitoring transfusion practices at two university hospitals. *Vox Sang* 2001; 80: 40-7.

Medicinsk Endokrinologi

Professor, dr.med. *Henning Beck-Nielsen*
Gæsteforsker, Director *Frank P. Alford*, MDMSci (Department of Endocrinology and Diabetes, Sct. Vincent's Hospital, Melbourne, Australien)
Klinisk lektor, dr.med. *Claus Hagen* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Klinisk lektor, dr.med. *Laszlo Hegedüs* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Bo Abrahamsen*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling, Aarhus Amtssygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Marianne Andersen*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Finn Noe Bennedbæk*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Steen Joop Bonnema*, Ph.D.-studerende (Afdelingslæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Thomas Heiberg Brix*, Ph.D. (klinisk assistent, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Kim Torsten Brixen*, Ph.D. (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Tina di Caterino* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Helle Døssing* (Afdelingslæge, Øre-, næse- halsafdeling F, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, *Viveque Egesgaard* (reservelæge, øre-, næse-, halsafdeling F, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Anette Fløgstad* (kursusreservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, stud.med. *Joanna Ganc* (Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Michael Gaster*, Ph.D (klinisk assistent, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Glinthorg* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Hansen*, Ph.D.-studerende (pædiatrisk Afdeling H, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Finn Lund Henriksen*, Ph.D. (kursusreservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense

Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jan Erik Henriksen*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Anne Pernille Hermann*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Ole Hother-Nielsen* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Iben Brock Jacobsen* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Moustapha Kassem* (afdelingslæge, Klinik for Molekylær Endokrinologisk Behandling, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, stud.med. *Kariatta Koroma* (Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, stud.med. *Mikael Kjer Poulsen* (Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Nis Nissen* (klinisk assistent, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
Bioanalytiker *Karin Dyrsgaard*
Bioanalytiker *Henny Hansen*
Bioanalytiker *Lone Hansen*
Bioanalytiker *Anette Riis Madsen*
Bioanalytiker *Charlotte B. Olsen*
Bioanalytiker *Else P. Rettmer*
Bioanalytiker *Kirsten R. Westermann*
Forskningssekretær *Elsebeth Byrge*, (vikar fra april 2000)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Hanne C. Christiansen
Dorte Hansen
Pia Skov Hansen (barselsorlov 1. juni-31. december)
Kurt Højlund
Dorte Møller Jensen
Jørgen Erik Jensen
Kent Kramme
Klaus Levin
Pernille Poulsen (barselsorlov 1. juli)
Lis Saalbach Stilgren
Peter Stæhr

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Abrahamsen er medlem af bestyrelsen for Dansk Noglemedicinsk Selskab. Han har deltaget i Dansk En-

dokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (26.-27. januar) med foredraget Cytokin mRNA niveauer i knoglevæv hos perimenopausale kvinder og 1st Joint Meeting of the International Bone and Mineral Society and the European Calcified Tissues Society, Madrid, Spanien (juni) med posterne Effects of the natural and artificial menstrual cycle on secretion of bone resorptive cytokines og When should densitometry be repeated in healthy peri- and postmenopausal women? The Danish Osteoporosis Prevention Study og i Dansk Bindevævsklub, Odense (november) holdt foredraget Evaluation of different doses of growth hormone (GH) on collagen metabolism and bone mass in adult onset GH deficiency: results from two 12-month randomised studies samt har deltaget i Eight Bath Conference on Osteoporosis, Bath, England (december) med foredraget Standardisation of BMD T-scores in the first five years after the menopause, som blev belønnet med Young Investigators Award. Han har været specialevejleder for kiropraktorstuderende Marianne Krogsgaard og Anne Halgard Petersen med specialet Forekomst af lav Bone Mineral Density hos 18-24-årige danskere som konsulteres i kiropraktisk klinik. Han har undervist på kiropraktorernes efteruddannelse i Odense (februar) om osteoporose, på Danske Bioanalytikerens kursus Aarhus Universitet (oktober) om DXA-scanning, samt på Ph.D.-kursus i knoglebiologi. Han har været medarrangør og underviser på Osteoporoseforeningens kursus (november) Osteoporose-forebyggelse og behandling.

M. Andersen har deltaget i 5th European Congress of Endocrinology, Torino, Italien (9.-13. juni). Deltog i The Endocrine Society's 83rd Annual Meeting, Denver, USA (20.-23. juni) med posteren Fetal antigen 1 in healthy adults and patients with pituitary disease. Relation to physiological, pathological and pharmacological growth hormone levels og var medforfatter på posteren Hyperinsulinaemia in hirsute premenopausal women. Medvejleder på den prægraduate forskeruddannelse, hvor Joanna Ganc forsvarede opgaven The *in vivo* α -subunit, LH and FSH secretory potential and the effect of decreased endogenous somatostatin tonus in normal men and women.

H. Beck-Nielsen var formand for Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd indtil 1. august. Er endvidere formand for Lægernes Forsikringsforening (Codan), formand for Fyns Amts Diabetes Udvalg, medlem af styregruppen for European Group of Insulin Resistance (EGIR), medlem af Nordisk Forsknings Komite, medlem af Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse, medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd, Syddansk Universitet, medlem af Ugeskrift for Lægers Videnskabelige Komite, medlem af European Charter for Clinical Nutrition, medlem af Hans Christian Andersen Academy, Syddansk Universitet, medlem af styregruppen for det internationale forskningsprojekt RECORD. Han har været medlem af bedømmelsesudvalget under Kræftens Bekæmpelse med henblik på udpegning af fire professorater i cancerforskning og har været opponent på Søren Urharmers doktorafhandling Studies of the Molecular Genetics of Impaired Insulin Secretion and Obesity, har undervist

på A-kursus i anæstesiologi i diabetes og kirurgi, kursusleder ved A-kursus i Endokrinologi, Odense (februar), undervist på kursus for karkirurger i arteriosklerose i underekstremiteterne hos diabetikere samt undervist i forskningsmetodologi for forskningsaktive læger og sygeplejersker i Sydregionen, Esbjerg Centralsygehus. Han har holdt foredrag i Velux Fonden, Kuvøseområder i Human Sundhedsvidenskabelig Forskning, København (februar), Diabetesforeningen Nye Forskningsresultater inden for Diabetesbehandling, Odense (marts). Chairman ved Forskningsforums Årsmøde, København (april). Samarbejdet mellem Industri- og Sundhedsvidenskabelig Forskning, International Insulin Receptor Symposium, Geneve, Schweiz (maj), Insulin Resistance in Skeleton Muscle, Glostrup Amtssygehus (maj), Sundhedsvidenskabelig Forskning i Danmark. Deltaget i møde på Christiansborg (maj) vedrørende Sundhedsvidenskabelig Forsknings Fremtid i Danmark. Chairman ved Nordisk Kongres, Odense (maj), Tvillingekongres, London (juli) Inheritance of Type 2 Diabetes based on Twin Studies. Chairman ved høring om Den Fremtidige Diabetesstrategi i Danmark arrangeret af Sundhedsstyrelsen, Christiansborg (september). Foredrag i ATV, Lundtofte (september) Betydningen af Fedme for Udvikling af Type 2 Diabetes. Chairman ved Seminar, Kongebrogården, Middelfart (september) Betydningen af Postprandial Hyperglykæmi.

F.N. Bennedbæk har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (26.-27. januar) med foredraget Laser-ablation af benigne solitære solide thyreoideaknuder - et pilotstudium samt i 73rd Annual Meeting of The American Thyroid Association, Washington DC, USA, (12.-15. september) med foredraget laser ablation of solitary solid cold thyroid nodules. A pilot study. Har undervist i 138. Kliniske Visits i Dansk Selskab for ØNH-sygdomme, Otologisk Afdeling F, Odense Universitets-hospital (22. maj), i den solitære knude i gl. thyreoidea, udredning og behandling i ØNH-regi; udredning, ultralydskanning, eksperimentel behandling.

S.J. Bonnema har deltaget i 27th Annual Meeting of The European Thyroid Association med foredraget Radioiodine in large goitres - a review i Polen (august) samt i 73rd Annual Meeting of The American Thyroid Association, Washington, USA (september), Management of the nontoxic multinodular goiter: A North American survey. Kongressen udsat til november). Har givet foredrag i Dansk Endokrinologisk Selskab (januar) Resuming antithyroid drugs post-treatment has no influence on the final outcome of radioiodine therapy in hyperthyroid patient; A randomized study, i Dansk Thyreoidea Selskab (november) med foredraget Similar effect of high-dose radioiodine on intra- and extrathoracic thyroid volume. Observer variation and comparison of ultrasound and MR in very large goitres.

T.H. Brix, har på Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (26.-27. januar) deltaget med foredraget Genetic versus environmental factors in the etiology of Graves' disease - a population based study of two Danish

twin cohorts, og med K.O. Kyvik, L. Hegedüs har han deltaget i 27th annual meeting of the European Thyroid Association, Warszawa, Polen, (25.-29. August) med foredraget Validity of self-reported hyper- and hypothyroidis. Har deltaget i 73rd annual meeting of the American Thyroid Association, Washington DC, USA, (12.-16. september) med Preliminary evidence of genetic anticipation in autoimmune thyroid disease. Forsvarede sin Ph.D.-afhandling Genetic and environmental factors in the etiology of autoimmune thyroid disease - a population-based twin study (17. december)

K. Brixen er kasserer for og medlem af bestyrelsen for Dansk Endokrinologisk Selskab samt medlem af Osteoporoseforeningens forskningsudvalg. Har deltaget i 2nd National UK conference on falls and postural stability, London, England (september) med posteren A two-year physical exercise program decreases bone loss at the hip in 85-year old women. Har deltaget i Third Egyptian-Scandinavian Symposium on Endocrinology and Metabolic Bone Diseases, Cairo, Egypten (marts) med foredragene Bone Mass Measurements: Current Techniques and Interpretation, Selective Estrogen Modulators (SERMS) New anti-osteoporotic agents samt Osteogenesis Imperfecta. Han har undervist på A-kursus i medicinsk endokrinologi i Århus (oktober) og Odense (februar), U-kursus i endokrin- og mammakirurgi i Odense (december) samt U-kursus i gynækologi i Odense (maj). Han har være medarrangør og undervist på Lægekredsforeningens kursus Praktisk Endokrinologi (marts), været medarrangør og undervist på Osteoporoseforeningens kursus, Nyborg (november) Osteoporose- forebyggelse og behandling samt undervist på Dansk Nuclearmedicinsk Selskabs kursus, Århus (april) Endocrinology in Nuclear Medicine og undervist på Ph.D.-kursus ved Aarhus Universitet i emnet Medicinalforskning. Han har været mødeleder ved Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) samt medarrangør og mødeleder ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), Odense (september). Han har været bedømmer for cand.med. Lars Rejnmarks Ph.D.-afhandling The influence of loop- and thiazide diuretics on calcium homeostasis and bone metabolism, Aarhus Universitet (1. juni) samt for cand.med. Dorte Qvesels Ph.D.-afhandling The Osteocyte. Morphometric Studies, Aarhus Universitet (16. november). Han er vejleder for Ph.D.-studerende cand.med. Kent Kramme og prægraduata forskerstuderende Kariatta Koroma.

A.R. Madsen har sammen med K. Westermann holdt foredraget på Nordisk Medicinsk Laboratorie Kongres, København (29. maj) Osteoporose og knogleskanning.

J. Ganc forsvarede sin afhandling In vitro secretory potential of α -subunit, LH, and FSH in normal subjects. The effect of pyrostigmine (23. oktober).

M. Gaster har deltaget i Internationalt Insulin Receptor Symposium i Geneve, Schweiz (5.-9. maj), Glucose transporter biology FASEB Summer Conference, Aspen, Colorado, USA (30 juni-5.juli) samt været på Short term mission, Dept. of Pharmacology, school of Pharmacy,

University of Oslo, Norge (30. juli-12. august) COST B17: insulin resistance, obesity and diabetes mellitus in the elderly.

D. Glintborg har deltaget i Dansk Endokrinologisk Årsmøde i Aalborg (26.-27. januar) og 5th EFES course in molecular and cellular endocrinology, Doorn, Holland (29. august-2. september) og i møder for yngre endokrinologer halvårligt i Århus.

C. Hagen har været anvendt af The Italian Ministry for University and Research til at vurdere ansøgninger fra 10 universiteter om støtte til områderne neuroendokrine peptider, pituitary hormones Physiological Mechanisms and Clinical Implications (juni). Har undervist på A-kursus i endokrinologi, København (januar). Har undervist på 3rd Egyptian Danish Meeting for Continuous Medical Education, Cairo, Egypten (marts). Har været medforfatter på foredrag ved American Endocrine Society, Denver, USA (juni) Fetal antigen 1 in healthy adults and patients with pituitary disease Relation to physiological, pathological, and pharmacological GH-levels. Har været medforfatter ved foredrag ved American Society for Bone and Mineral Research (oktober) Growth hormone does not alter cortical bone porosity in adult GH-deficiency - a 12 months double-blind placebo-controlled study. Har været medforfatter ved foredrag i Dansk Bindevævsklub, Odense (november) Evaluation of different doses of growth hormone on collagen metabolism and bone mass in adult onset GH-deficiency. Results from two 12 months randomized studies. Har deltaget i Skandinavisk Workshop Væksthormon fra barn til voksen, Reykjavik, Island (maj).

L. Hegedüs har været formand for bedømmelsesudvalget vedrørende cand.med. Lisbeth Sandal Kortegaards Ph.D.-afhandling Arvelighed af spiseforstyrrelser - belyst ud fra en uselekeret tvillingepopulation (forsvaret 27. februar). Han har deltaget ved Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde i Aalborg (26.-27. januar). Han har holdt foredraget Ultralydskanning af glandula thyreoidea ved Dansk Studiegruppe for Pædiatrisk Endokrinologis Møde, Odense (9. marts). Han har som inviteret foredragsholder holdt The Fleming Lecture og modtaget The Fleming Price i forbindelse med foredraget Radioactive iodine treatment for benign goitre afholdt i The Royal College of Physicians and Surgeons of Glasgow i Glasgow, Scotland (24.-25. maj). Han har som inviteret foredragsholder Genetic and environmental factors in autoimmune thyroid disease deltaget ved 5. European Congress of Endocrinology, Torino, Italien (9.-13. juni). Har deltaget i 27th Annual Meeting of The European Thyroid Association, Warszawa, Polen (25.-29. august). Ved dette møde været inviteret foredragsholder med Controversies in radioiodine therapy og mødeleder ved en workshop omhandlende samme emne. Han har deltaget i 73rd Annual Meeting of The American Thyroid Association, Washington DC, USA (12.-16. september). Han har deltaget ved Dansk Thyreoidea Selskabs 34. videnskabelige møde, Odense Universitetshospital (16. november). Endelig været inviteret foredragsholder med foredraget Genetic and environmental factors in multinodular goitre ved Årsmø-

de i Det Tyske Endokrinologiske Selskab, Hannover, Tyskland (22.-24. november). Herudover har han været medforfatter ved 16 foredrag/posters præsenteret i ind- og udland. Har undervist ved A-kursus i medicinsk endokrinologi vedrørende thyreoideasygdomme, Odense Universitetshospital (19.-23. februar) samt ved A-kursus i hoved-, hals-, thyreoidea- og lungepatologi på KAS Herlev (6.-9. marts). Han har været medarrangør og underviser ved Komiteen for Nordisk Specialistkursus i Endokrinologi, Visby, Gotland, Sverige (27.-31. august). Han har undervist ved 8. postgraduate kursus i klinisk endokrinologi (EFES, European Federation of Endocrine Societies), Louvain-la-Neuve, Belgien (19.-21. oktober) blandt andet med indlægget Radioiodine treatment in benign thyroid disorders. Han har undervist ved A-kursus i otorhinolaryngologi, Århus Kommunehospital (12.-14. november) samt A-kursus i Endokrin- og mammakirurgi, Odense Universitetshospital (3.-5. december). Er medlem af eksekutivkomiteen for Det Europæiske Thyreoidea Selskab og tilforordnet ved Sundhedsstyrelsens Specialistnævn i endokrinologi.

J.E. Henriksen er vejleder for praktiserende læge, Ph.D.-studierende Poul Erik Heldgaard, Ørum ved projektet Insulinresistens i almen praksis. Undersøgelse af en praksispopulation; indskrevet ved Københavns Universitet. Har ligeledes været opponert ved Søren Kofoed Rasmussens Ph.D.-afhandling Genetic and functional studies of candidate genes for type 2 diabetes mellitus and impaired insulin secretion and sensitivity (29. januar) samt ved Thomas Drivsholms Ph.D.-afhandling Glukoseintolerans blandt 60-årige danskere - prædiktorer, udvikling og relation til makrovaskulær sygdom (20. november). Har ligeledes deltaget i American Diabetes Association, 61st Annual Meeting, Philadelphia, USA (23.-26. juni) Specialist Symposium From risk factors to coronary heart disease Oslo, Norge (28.-29. november) samt 3rd Annual Endocrine Specialist Symposium Possibilities and Perspectives in Endocrine Treatment, Scanton, Borupgaard, Snekkersten, Denmark (2.-3. november) som medarrangør og chairman. Gæsteforelæsning ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics How to use to fast acting insulin analogues, Odense (12. september) og Screening, diagnostik og klassificering af diabetes mellitus, Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring for Laboratorier i sundhedssektoren (DEKS) brugermøde, Odense (27. september).

A.P. Hermann har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) med foredraget Livsstilsfaktorer og bone mineral density (BMD) hos perimenopausale kvinder. Har deltaget i The Endocrine Society's 83rd Annual Meeting, Denver, Colorado, USA (10.-23. juni) med posteren Hyperinsulinemia in premenopausal women admitted for hirsutism samt ved Dansk Endokrinologisk Selskabs klubaften med foredraget Insulinresistens hos kvinder med PCOS (7. maj).

O. Hother-Nielsen er medlem af Diabetesforeningens Lægeråd, medlem af European Group of Insulin Resistan-

ce og har deltaget i EGIRs årsmøde i Gøteborg, Sverige (maj). Er sekretær i CONSUL Komiteen for nordisk speciallægeuddannelse i Endokrinologi der arrangerer nordiske endokrinologikurser for kommende speciallæger. Har deltaget i det 13. Nordiske Endokrinologikursus Thyreoidea og calciumrelaterede sygdomme, Wisby Hotell, Visby, Gotland, Sverige (27.-31. august). Er ekstern lektor ved Institut for Medicinsk Biologi, Fagområdet for Fysiologi, Syddansk Universitet med henblik på varetæelse af undervisningen i diabetes og metabolisme. Har sammen med Kim Brixen afholdt endagskursus for yngre læger om Praktisk Endokrinologi (20. marts). Desuden afholdt kurser om diabetes for praktiserende læger, diabetessygeplejersker, lægemiddelkonsulenter m.m. Har været bedømmer og opponert på Michael Festersen Nielsens Ph.D.-afhandling om Regulation of hepatic and extrahepatic glucose metabolism in type 2 diabetic and nondiabetic subjects (forsvaret 7. december) ved Aarhus Universitet. Har deltaget i 11th European Congress on Obesity, Wien, Østrig (30.maj-2. juni), 61st Scientific Sessions and the American Diabetes Association, Philadelphia, Pennsylvania, USA (22.-26. juni), 37th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes (EASD), Glasgow, Scotland (10.-14. september), 6th Nordic Porfyrinmøde, Sästaholm, Stockholm, Sverige (16.-18. november).

K. Højlund har deltaget med foredrag ved Dansk Endokrinologisk Årsmøde, Aalborg (januar) Identification of protein markers of type 2 diabetes in the postabsorptive state using proteome analysis, ved The Copenhagen Muscle Research Centre (CMRC) Scientific Meetings, Winter/Spring, København (februar) Proteome analysis of skeletal muscle in type 2 diabetes, ved The 19th Annual Meeting of Anglo-Danish-Dutch Diabetes Group, Fåborg (maj) Identification of protein markers of type 2 diabetes using proteome analysis, ved 37th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes, Glasgow, Scotland (september) Glycogen synthase kinase-3 and AMP-activated protein kinase activity in skeletal muscle from type 2 diabetic subjects. Med poster har han deltaget ved VIIIth International Symposium on Insulin Receptors and Insulin Action, Geneve, Schweiz (maj) Glycogen synthase kinase-3 and AMP-activated protein kinase activity in skeletal muscle from type 2 diabetic subjects.

I.B. Jacobsen har deltaget i DADLs kursus Fra cand.med. til speciallæge (maj).

D.M. Jensen har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) samt i Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi, Herlev (november) med foredraget Screening for gestationel diabetes vha. kliniske risikoindeksorer. Ligeledes har hun deltaget i American Diabetes Association 61st Scientific Meeting, Philadelphia, USA (13.-16. juni) med posteren Maternal glucose tolerance and maternal and fetal morbidity. Impact of borderline glucose intolerance and gestational diabetes mellitus (GDM) samt i Diabetes in Pregnancy Study Group 32nd Annual Meeting, Oxford, England

(13.-16. september) med foredraget Screening for Gestational Diabetes Mellitus (GDM) in a Danish population. Hun har været inviteret til Nordic Federation of Obstetrics and Gynaecology 17th Nordic Perinatal Congress, Odense (maj) med foredraget Women with Gestational Diabetes Mellitus. Is it worthwhile to find them?

J.E. Jensen har deltaget ved Bi-Annual Meeting of the Scandinavian Society of Nephrology,

Odense (12.-15. maj), 1st International Symposium on Sirolimus, Wien, Østrig (21.-22. juni), 38th European Renal Association - European Dialysis And Transplantation Association Congress, Wien, Østrig (24.-27. juni) samt Barcelona, Spanien (14.-15. december) Redefining expectations in transplantation; individualising therapy for patients.

M. Kassem har deltaget i Danish-Egyptian symposium on osteoporosis, Cairo, Egypten (marts), European Symposium on Calcified Tissue, Madrid, Spanien (maj), Danish Center for growth and regeneration, Århus (november) samt et månedligt møde i Århus Amt. Han har undervist i akut endokrinologi, en del af A-kursus i akut medicin, Skejby Sygehus (marts), akut endokrinologi, endags-kursus for intensiv-sygeplejesker (4 gang om året) samt kursus i knoglebiologi, Ph.D.-kursus, Aarhus Universitet (oktober).

K. Kramme har deltaget ved Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) med oral posteren A 8 month Low Intensity Physical Exercise Program Decreases Bone Loss at The Hip in 85-year Old. Har deltaget ved Joint Meeting of The International Bone and Mineral Society and European Calcified Tissue, Madrid, Spanien (juni) med poster A 8 month Low Intensity Physical Exercise Program Decreases Bone Loss at the Hip in 85-year Old Women samt American Society of Bone and Mineral Research 23rd Conference on Falls and Stability, Royal College of Physicians, London, England (september) med poster A Two-Year Physical Exercise Program Decreases Bone Loss at the Hip in 85-Year Old Women. Annual Meeting, Phoenix, USA (oktober) med abstract og oral presentation Correlation between Emax during Fitness Test and Bone Mineral Density in Children and Adolescents (november), oral gæsteforelæsning i Dansk Knoglemedicinsk Selskab, Odense (april) The Influence of Physical Exercise on Peak Bone Mass.

K. Koroma har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (26.-27. januar) med foredraget Growth hormone dose not alter cortical bone porosity in adult GH-deficiency-a 12 month double blind placebo controlled study.

K. Levin har ved 61st scientific sessions, American Diabetes Association, Philadelphia, USA (22.-26.juni) været medforfatter på følgende postere: Increased insulin stimulated protein kinase B phosphorylation in skeletal muscle after troglitazone treatment; Impact of zygosity and age on in vivo insulin secretion in twins. Har deltaget i symposiet PPARs i Firenze, Italien (4.-7. april) From basic science to clinical applications.

T.B. Nielsen forsvarede sin Pd.D.-afhandling Isolati-

on, Encapsulation and Transplantation of Porcine Islet Tissue (17. december).

N. Nissen har deltaget ved Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) samt ved Dansk Knoglemedicinsk Selskab (april) med foredrag When should densitometry be repeated in healthy peri- and postmenopausal women? Og ved ECTS/IBMS, Madrid (juni) som andenforfatter på poster Danish Osteoporosis Prevention Study.

P. Poulsen har deltaget i Dansk Endokrinologisk Årsmøde, Aalborg (26.-27. januar) med foredrag Impact of zygosity and age on in vivo insulin action in twins samt 1st World Congress On Fetal Origins For Adult Disease, Mumbai, Indien (31. januar-5. februar) med poster Impact of zygosity and age on in vivo insulin action in twins.

L. Sahlbach Støilgren har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Aalborg (januar) med foredrag High protein intake seems to diminish post-menopausal bone loss. 5-years of follow-up in the Danish Osteoporosis Prevention Study samt 1st Joint Meeting of the International Bone and Mineral Society and the European Calcified Tissues Society, Madrid, Spanien (juni) med posteren High protein intake seems to diminish postmenopausal bone loss. 5-years of follow-up on the Danish Osteoporosis Prevention Study.

R.K. Støving har deltaget ved The 83rd Annual Meeting of the Endocrine Society i Denver, Colorado, USA (20.-23. juni) og præsenterede posteren Low levels of the IGFBP-3 ternary complex in patients with anorexia nervosa: Effect of partial weight recovery. Ved samme kongres medforfatter til posteren Fetal antigen 1 in healthy adults and patients with pituitary disease. Relation to physiological, pathological and pharmacological growth hormone levels.

Eksterne bevillinger og donationer

H. Beck-Nielsen har fået 500.000 kroner fra Apotekerfonden af 1991.

S.J. Bonnema har fået 26.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond samt 14 dages studieophold i Golfe-Juan, Frankrig.

K. Brixen har fået 50.000 kroner fra Pharmaceutical og 36.000 kroner fra Merck Sharp & Dohme.

C. Ejsted har fået 75.000 kroner fra Nyreforeningen.

M. Gaster har fået 240.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, fra Eva og Hans Carl Adolf Hansens mindelegat 20.000 kroner samt fra Fonden til lægevidenskabens fremme, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal 25.000 kroner.

D. Glinborg har fået 30.000 kroner fra Fonden for Lægevidenskabelig forskning ved Fyns Amt samt 10.000 kroner fra Ingemann O. Bucks Fond v. Overlægerådet.

J.E. Henriksen har modtaget æresbevisning på 75.000 kroner fra Berhard Rasmussen og Meta Rasmussens fond.

O. Hother-Nielsen har fået 200.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd.

C. Hagen har modtaget 200.000 USD fra WADA,

World Anti-Doping Agency til start af studiet Androgen and growth hormone study in the young. Har modtaget 400.000 kroner fra Novo Nordisk til støtte af studiet Effekt på glukosemetabolisme og hormonsekretion hos patienter med PCO, dobbeltblind behandling med triglitazon.

D. Hansen har fået 40.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond samt fra Overlægerådets Legatudvalg 20.000 kroner.

P.S. Hansen har fået 40.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond, 30.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat, 50.000 kroner fra overlæge Johan Boserup og Lise Boserup samt 10.000 kroner fra direktør Jacob Madsen og hustru Olga Madsens Fond. Ligeledes har P.S. Hansen fået tildelt et kandidatstipendium af Fonden af 17.12.1981, værdi ca. 330.000 kroner årligt i 3 år.

L. Hegedüs har fået 50.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond, 20.000 kroner fra Civilingeniør Poul Lundbeck og hustrus Fond til fremme af radiologien i Danmark samt 250.000 kroner fra Oxagen, Oxfordshire, England.

K. Højlund har fået 14.000 kroner fra Lægeforeningens forskningsfond, 25.000 kroner fra grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond, 25.000 kroner fra Eli Lilly Fonden, 250.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, 20.000 kroner fra Fonden til lægevidenskabens Fremme, 55.000 kroner fra Diabetesforeningen.

D.M. Jensen har fået 75.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden samt 25.000 kroner fra Diabetesforeningen.

J.E. Jensen har fået 20.000 kroner fra Fonden til lægevidenskabens fremme, A.P. Møllers og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal samt 90.000 kroner fra Diabetesforeningen til sit Ph.D.-projekt.

K. Kassem har fået 500.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond til Study on functional analysis of gene and gene products in aging and osteoporosis samt fra Novo Nordisk Fonden 150.000 kroner.

K. Kramme har fra Novo Nordisk Fonden fået 25.000 kroner samt fra Eli Lillys Forskningsfond 25.000 kroner.

T.B. Nielsen har fra Poul og Erna Sehested Hansens Fond fået 75.000 kroner.

N. Nissen har fået 25.000 kroner fra Eli Lillys Forskningsfond til projektet Hoftens geometri hos normale mænd og kvinder.

P. Poulsen har fået 100.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, Nordisk Forsknings Komité, æresbevisning 50.000 kroner fra Dandy Fonden samt fra Diabetesforeningen 125.000 kroner.

L. Stilgren har fra Fonden for Lægevidenskabelig forskning fået 66.000 kroner.

Publikationer:

Abrahamsen B, Stilgren L, Hermann AP, Tofteng CL, Bärenholdt O, Vestergaard P, Brot C, Nielsen SP. Discordance between changes in bone mineral density measured at different skeletal sites in perimenopausal

women - implications for assessment of bone loss and response to therapy: The Danish Osteoporosis Prevention Study. *J Bone Min Res* 2001; 16: 1212-9.

Andersen M, Bjerre P, Schrøder HD, Edal A, Højlund-Carlson PF, Pedersen PH, Hagen C. In vivo secretory potential and the effect of combination therapy with octreotide and cabergoline in patients with clinically non-functioning pituitary adenomas. *Clin Endocrinol* 2001; 54: 23-30.

Andersen M, Jensen CH, Støvning RK, Larsen LB, Schrøder HD, Teisner B, Hagen C. Fetal antigen I in healthy adults and patients with pituitary disease: Relation to physiological, pathological, and pharmacological GH-levels. *J Clin Endocrinol Metab* 2001; 86 (11): 5465-5470

Bennedbak FN, Karstrup S, Hegedüs L. 2Ultrason guided laser ablation of a parathyroid adenoma. *Br J Radiol* 2001; 74: 905-907.

Bonnema SJ, Bennedbak FN, Hegedüs L. Danske endokrinologers udredning og behandling af nontoksisk multinodøs struma. *Ugeskr. Læger* 2001; 163: 1265-1269.

Brix TH. Genetic and environmental factors in the etiology of autoimmune thyroid disease. A population-based twin study. Ph.D.-handling. Eget forlag, 2001.

Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L. The importance of genetic versus environmental factors in the etiology of Graves' disease - a population based study Danish twins. *J Clin Endocrinol Metab* 2001; 86: 930-934.

Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L. Validity of self-reported hyper- and hypothyroidism. Comparison of self-reported questionnaire data with medical record review. *Thyroid* 2001; 11: 769-773.

Christensen PM, Brøsen K, Brixen K, Beck-Nielsen H, Søgaard J, Kristiansen IS. Farmakøkonomiske evalueringer af osteoporosebehandling. En litteraturoversigt. *Ugeskr. Læger*.

Djurhuus MS, Klitgaard NAH, Pedersen KK, Blåbjerg O, Altura BM, Altura BT, Henriksen JE. Magnesium reduces insulin-stimulated glucose uptake and serum lipid concentrations in Type 1 diabetes. *Metabolism* 2001; 50: 1409-17.

Frystyk J, Skjærbaek C, Ivarsen P, Støvning RK, Dall Bek T, Hagen C, Ørskov H. Determination of free insulin-like growth factor-I in human serum: comparison of ultrafiltration versus direct immunoradiometric assay. *Growth Hormone and IGF Research* 2001; 11: 117-127.

Gaster M, Beck-Nielsen H, Schrøder HD. Proliferation conditions for human satellite cells. The fractional content of satellite cells. *Apmis* 2001; 109: 726-34.

Gaster M, Franch J, Beck-Nielsen H, Schrøder HD. The GLUT4 density in slow fibers is not increased in athletes. How can training increase the GLUT4 pool originating from slow fibers? *Phluger archives. Eur J Phys* 2001; 443: 196-201.

Gaster M, Kristensen RS, Schrøder HD, Beck-Nielsen H.

- A cellular model system of differentiated human myotubes. *Apmis* 2001; 109: 735-44.
- Gaster M, Schröder HD, Handberg A, Beck-Nielsen H. 2001. The basal kinetic parameters of glycogen synthase are unchanged in human myotubes exposed for chronic high insulin. *Biochem Biophys Acta* 2001; 1537: 211-221.
- Gaster M, Staehr P, Beck-Nielsen H, Schröder HD, Handberg A. GLUT4 is reduced in slow muscle fibers of type 2 diabetic patients: is insulin resistance in type 2 diabetes a slow, type 1 fiber disease? *Diabetes* 2001; 50 (6): 1324-9.
- Hansen D, Bennedbæk FN, Hansen LK, Høier-Madsen M, Hegedüs L, Jacobsen BB, Husby S. High prevalence of coeliac disease in Danish children with type 1 diabetes mellitus. *Acta Paediatr* 2001; 90: 1238-1243.
- Hegedüs L. Thyroid Ultrasound. *Endocrinol Metab Clin N Am* 2001; 30: 339-360.
- Højlund K, Wildner-Christensen M, Eshøj O, Skjærbæk C, Holst JJ, Koldkjær O, Jensen DM, Beck-Nielsen H. Reference intervals for glucose, beta-cell polypeptides and counterregulatory factors during prolonged fasting. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2001; 280: E50-E58.
- Jensen DM, Damm P, Sørensen B, Mølsted-Pedersen L, Vestergaard J, Klebe J, Beck-Nielsen H. The clinical impact of mild carbohydrate intolerance in pregnancy: A study of 2904 non-diabetic Danish women with risk factors for gestational diabetes mellitus. *Am J Obstet Gynecol* 2001; 185: 413-19.
- Justesen J, Stenderup K, Kassem MS. Mesenchymale stem cells. Potentiell anvendelse i celle og genterapi ved knogletab forårsaget af aldring og osteoporose. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5491-5.
- Justesen J, Stenderup K, Ebbesen E, Steiniche T, Kassem M. Adipocyte tissue volume in bone marrow is increased with aging and in patients with osteoporosis. *Biogerontology* 2001; 2: 165.
- Kassem M, Ellegård J. Reguleres knoglemassen via en central mekanisme? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 60.
- Kveiborg M, Flyvbjerg A, Eriksen EF, Kassem M. Calcitriol stimulates the production of insulin-like growth factor binding protein-2, -3 and -4 in human bone marrow stromal cells. *Europ J Endocrinol* 2001; 144: 549.
- Kveiborg M, Flyvbjerg F, Eriksen EF, Kassem M. Transforming growth factor β stimulates the production of insulin-like growth factor-I and insulin-like growth factor binding protein-3 in human bone marrow stromal osteoblast progenitors. *J Endocrinol* 2001; 169: 549.
- Kveiborg M, Rattan S, Eriksen EF, Clark B, Kassem M. Treatment with 1,25-dihydroxyvitamin D₃ reduces impairment of human osteoblast functions during cellular aging in culture. *J Cell Physiol* 2001; 186: 298.
- Lauszus FF, Rasmussen OW, Henriksen JE, Jensen L, Lauszus KS, Hermansen K, Klebe JG. Effect of a high monounsaturated fatty acid diet on blood pressure and insulin sensitivity in women with gestational diabetes mellitus. *European Journal of Clinical Nutrition* 2001; 55: 436-443.
- Lindholm J, Juul S, Jørgensen JOL, Astrup J, Bjerre P, Feldt-Rasmussen U, Hagen C, Jørgensen J, Kosteljanetz M, Kristensen LØ, Laurberg P, Schmidt K, Weeke J. Incidence and late prognosis of Cushing's syndrome: A population-based study. *J Clin Endocrinol Metab* 2001; 86: 117-123.
- Linnet J, Hegedüs L, Bjerre P. Results of a neurosurgical two-wall orbital decompression treatment of severe thyroid associated ophthalmopathy. *Acta Ophthalmol Scand* 2001; 79: 49-52.
- Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L. Thyreoideafunktion hos ældre. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2770-2773.
- Mikkelsen KV, Andersen-Ranberg K, Hegedüs L. Thyreoideadysfunktion hos ældre. Månedens nordiske artikel. *Läkartidningen* 2001; 98: 3029-3032.
- Nielsen TB. Isolation, Encapsulation and Transplantation of Porcine Islet Tissue. Ph.D.-afhandling. Eget forlag, 2001.
- Mosekilde L, Beck-Nielsen H, Sørensen OH, Nielsen SP, Charles P, Vestergaard P, Hermann AP, Gram J, Hansen TB, Abrahamsen B, Ebbesen EN, Stilgren LS, Jensen LB, Brot C, Hansen B, Tofteng CL, Eiken PA, Kolthoff NU. Behandling med hormonsubstitutionsterapi nedsætter risikoen for underarmsbrud hos postmenopausale kvinder. Resultater fra Danish Osteoporosis Prevention Study. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 7064-70.
- Poulsen LW, Qvesel D, Brixen K, Vesterby A, Boldsen JL. Low bone mineral density in the femoral neck of Medieval women - a result of multiparity? *Bone* 2001; 28: 454-8.
- Poulsen P, Vaag A. Glucose and insulin metabolism in twins: Influence of zygosity and birth weight. *Twin Research* 2001; 4 (5): 350-355.
- Poulsen P, Vaag A, Kyvik K, Beck-Nielsen H. Impact of genetic versus non-genetic factors on the components of the metabolic syndrome among male and female twins. *Diabetologia* 2001; 44: 537-543.
- Staehr P, Hother-Nielsen O, Levin K, Holst JJ, Beck-Nielsen H. Assessment of hepatic insulin action in obese Type 2 diabetic patients. Evidence for impaired direct as well as indirect effects of insulin. *Diabetes* 2001; 50: 1363-1370.
- Sternderup K, Justesen J, Eriksen EF, Rattan S, Kassem M. Number and proliferative capacity of osteogenic stem cells are maintained during aging and in patients with osteoporosis. *J Bone Miner Res* 2001; 16: 1120.
- Støvring RK, Bennedbæk FN, Hegedüs L, Hagen C. Evidence of diffuse atrophy of the thyroid gland in patients with anorexia nervosa. *Int J Eat Disord* 2001; 29: 230-235.
- Støvring RK, Hangaard J, Hagen C. Update on endocrine

- disturbances in anorexia nervosa. *J Pediatr Endocrin Metab* 2001; 14: 459-480.
- Tørring L, Justesen J, Mosekilde L, Falk E, Kassem M.* Troglitazone treatment induces adipogenesis but does not affect osteogenesis in mice. *Calcif Tissue Int* 2001; 69: 46.
- Vestergaard P, Hermann AP, Gram J, Jensen LB, Eiken P, Abrahamsen B, Brot C, Kolthoff N, Sørensen OH, Beck Nielsen H, Nielsen SP, Charles P, Mosekilde L.* Evaluation of methods for prediction of bone mineral density by clinical and biochemical variables in perimenopausal women. *Maturitas* 2001; 40: 211-20.

Medicinsk Gastroenterologi

Professor, dr.med. *Ove B. Schaffalitzky de Muckadell* (instituttleder)

Klinisk lektor, cand.med. *Troels Havelund*, Ph.D.

Klinisk lektor, dr.med. *Karsten Lauritsen*

Gæsteforsker, cand.med. *Claus Aalykke*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Gastroenterologisk Afdeling S, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jens Kjeldsen*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling, Vejle Sygehus)

Gæsteforsker, cand.med. *Lone Klinge*

Gæsteforsker, dr.med. *Torben Knudsen*, Ph.D.

Gæsteforsker, cand.med. *Helle Thiesson* (Ph.D.-studerende, Institut for Medicinsk Biologi, Fysiologi og Farmakologi, Syddansk Universitet)

Forskningssygeplejerske *Grete Eskesen* (fondslønnet)

Bioanalytiker *Birgitte Nørrelund* (fondslønnet)

Forskningssekretær *Rigmor Petersen* (fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Dorte Jarbøl

Anmarie Touborg Lassen

Mette Wildner-Christensen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C. Aalykke deltog i en workshop vedrørende specifikke COX-2 hæmmers indplacering i smertebehandlingen i Danmark, Hvedholm Slot (28. september).

T. Havelund har deltaget i et symposium med titlen Acid, reflux and cancer arrangeret af European Institute of Healthcare i Barcelona, Spanien (21. april). Han har holdt foredrag om rationel klinisk anvendelse af protonpump hæmmere ved lægemiddelhøring i Herning arrangeret af Klinisk Farmakologisk Center ved Aarhus Universitet (18. september).

D. Jarbøl har holdt foredrag med titlen Kan man lave klinisk forskning i almen praksis? (26. oktober). Hun har desuden holdt foredrag med titlen Hvorfor i alverden forske i almen praksis? ved Lægedage 2001 i Bella Centret i København (14. november).

T. Knudsen har deltaget i Ferring Symposium, Korsør (2.-3. marts), American Gastroenterological Associations møde Digestive Disease Week i Atlanta, Georgia, USA (20.-23. maj), Inflammatory Bowel Disease: A clinical approach to pathophysiology, diagnosis and treatment i Bologna, Italien (22.-23. juni), 9th European Gastroenterology Week, Amsterdam, Holland (7.-10. oktober). Han er medlem af bestyrelsen i Dansk Medicinsk Selskab og medlem af Dansk Gastroenterologisk Selskabs Videreuddannelsesudvalg. Han har deltaget i Dansk Gastroentero-

logisk Selskabs Efteruddannelseskursus i København (januar).

A.T. Lassen har deltaget i Workshop in Clinical Epidemiology i Ebeltoft (20.-22. august). Hun har holdt foredrag med titlen Forbruget af protonpump hæmmere i Danmark ved Klinisk Farmakologisk Center, Aarhus Universitet (18. september). Hun har forsvaret sin Ph.D.-afhandling *Helicobacter pylori eradication in management of dyspepsia* (2. februar).

K. Lauritsen holdt et inviteret foredrag i Dansk Selskab for Klinisk Farmakologis møde, KAS Gentofte med titlen *Esomeprazol, hvad nyt?* (18. januar). Han deltog i årsmødet for International Organization for the Study of Inflammatory Bowel Diseases (IOIBD) i Tromsø, Norge (5.-7. april) og American Gastroenterological Associations møde *Digestive Disease Week* i Atlanta, Georgia, USA (20.-23. maj) som led i præsentationen af gruppens arbejder *Gastrointestinal symptoms, quality of life and endoscopic diagnosis in patients with upper gastrointestinal symptoms; Triple therapy with pantoprazole, metronidazole and amoxicillin for the eradication of Helicobacter pylori in patients with duodenal ulcer; Effect of switching to budesonide on the quality of life of patients with steroid-dependent Crohn's disease; Safety of switching systemic steroids to budesonide modified-release capsules in steroid-dependent patients with inactive Crohn's disease*. Han holdt åbningsforelæsningsen med titlen *Medical treatment of gastroesophageal reflux disease* ved Det XXXIII Nordiske Gastroenterologmøde, Reykjavik, Island (10.-12. juni). Han var medarrangør af 5th EACPT-kongres i Odense, hvor han afholdt en forelæsnings med titlen *An evidence-based appraisal of reflux disease management* (12.-15. september). Han deltog i et internationalt møde om refluks sygdom i Cannes, Frankrig (22. september) med en inviteret forelæsnings *Esomeprazole in the prevention of relapse of gastroesophageal reflux disease*. Han var medarrangør og mødeleder ved en nordisk workshop, Hvedholm Slot (28. september) om *Specifikke COX-2 hæmmers indplacering i smertebehandlingen - kan der skabes konsensus?* Han var også inviteret foredragsholder med emnet *Long-term management of reflux disease* ved 9th United European Gastroenterology Week i Amsterdam, Holland (7.-10. oktober). Han var medarrangør af Dansk Gastroenterologisk Selskabs årsmøde, København (9. november), og han var mødeleder og foredragsholder ved et internationalt symposium om *gastroesophageal reflux* i Malaga, Spanien (27. november). Endvidere var han gæst ved den mexicanske gastroenterologkongres i Villahermosa, Mexico (21. november), hvor han afholdt forelæsnings med titlen *Why effective acid control is the key issue in gastroesophageal reflux*

disease; og New standards in acid control for medical treatment of gastroesophageal reflux disease. Han underviste om ulcusbehandling på Sundhedsstyrelsens A-kursus i klinisk farmakologi i Menstrup (14. marts, 3. oktober, 12. december), om mesalazinpræparater, steroider og anden immunosuppressiv behandling ved kronisk inflammatorisk tarmsygdom på Sundhedsstyrelsens A-kursus i medicinsk og kirurgisk gastroenterologi på Sandbjerg Slot, Sønderjylland (3. maj) og om behandling af gastroøsofageal reflukssygdom og ukompliceret ulcus på Sundhedsstyrelsens A-kursus i medicinsk og kirurgisk gastroenterologi, Herlev Sygehus (26. november). Han har været formand for Dansk Gastroenterologisk Selskab, formand for selskabets videreuddannelsesudvalg i et samarbejde med Sundhedsstyrelsen og for selskabets udvalg til monitorering af *Helicobacter pylori*-eradikationsterapi i Danmark i et samarbejde med Lægemiddelstyrelsen. Han har været medlem af Colitis-Crohn-Foreningens lægelige råd, medlem af redaktionen af Inflammatory Bowel Diseases og medforfatter af Lægemiddelkataloget med afsnit om ulcusmidler; antacida; anticholinergika; syntetiske anticholinergika med kvartært nitrogenatom; H₂-receptorantagonister; syrepumpehæmmere; sukralfat; ranitidinbismuthcitrat; prostaglandinanaloger; midler mod meteorisme; midler mod meteorisme i kombination med antacida; antirefluksmidler; peristaltikfremmende (prokinetiske) midler; spasmolytika med virkning på mavetarmkanalen; midler til behandling af akut blødende oesophagusvaricer.

O.B. Schaffalitzky de Muckadell er institutleder ved Klinisk Institut og formand for Fakultetets Udvalg vedrørende Akademiske Afhandlinger. Han er medlem af Dansk Gastroenterologisk Selskabs Endoskopiudvalg, bestyrelsen for Fynsk Medicinsk Selskab samt medlem af Sønderjyllands Forskningsråd. Han er endvidere medlem af Novo Nordisk Læge- og Naturvidenskabelige Forskningsfonds bedømmelsesudvalg, medlem af bestyrelse og bedømmelsesudvalg for P. Carl Petersens Fond samt Hess Thaysens Fond. Han har endvidere været medlem af Editorial Board, Scandinavian, Journal of Gastroenterology og Danish Medical Bulletin samt Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel. Han har været redaktør ved Medicinsk Kompendium og deltaget i arbejdsgruppen vedrørende evidensbaseret medicin ved Odense Universitetshospital. Han har også været sagkyndig ved Retslægerådet. Han har også været specialistanvænt tilforordnede i medicinsk gastroenterologi. Han har deltaget i American Gastroenterological Associations møde Digestive Disease Week i Atlanta, Georgia, USA (18.-25. maj), hvor gruppen arbejder på Low prevalence of *Helicobacter pylori* infection in the population of the county of Funen Denmark and its relation to dyspepsia blev præsenteret. Han har deltaget i Association for Medical Education in Europe (AMEE) årlige møde i Berlin, Tyskland (3.-5. september). Han har desuden deltaget i 2 disputatsbedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet. Han har undervist ved Scandinavian Association of Digestive Endoscopy's kursus i avanceret endoskopi i Odense (16.-17. januar). Han har

holdt introduktionsforelæsninger i filosofi og videnskabs-teori for medicin- og biomekanikstuderende, Syddansk Universitet (16. februar). Han har ved symposium på Rigshospitalet holdt foredrag med titlen Secretin in plasma: ups and downs (11. november). Han har deltaget i seminar for uddannelsesansvarlige overlæger ved Odense Universitetshospital, Fåborg Fjord (8.-9. februar). Han har tillige været arrangør, mødeleder og underviser (ulcus patofysiologi, ascites, funktionel tarmsygdom, diaré, inflammatorisk tarmsygdom) på Sundhedsstyrelsens A-kursus i medicinsk og kirurgisk gastroenterologi på Sandbjerg Slot i Sønderjylland (30. april-3. maj) og i kursus i klinisk forskning arrangeret af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet for Region Syd i Vejle (16. januar) og i Esbjerg (6. november). Han har desuden undervist ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Ph.D.-kursus i Klinisk Forskning i Odense (16. marts, 2. oktober). Han har været vejleder for Ph.D.-studerende Dorte Jarbøl, Annmarie Touborg Lassen, Helle Thiesson, Mette Wildner-Christensen og stud.med. Klaus Hansen (prægruat sundhedsvidenskabelig forskeruddannelse).

M. Wildner-Christensen har med posteren Eradication rate and evaluation of side effects after triple therapy for *Helicobacter pylori* (Hp) in a population study in the county of Funen Denmark deltaget ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics i Odense (12.-15. september). Hun har også med posteren Low prevalence of *Helicobacter pylori* infection in the population of the county of Funen Denmark and its relation to dyspepsia deltaget i American Gastroenterological Associations møde Digestive Disease Week i Atlanta, Georgia, USA (18.-25. maj).

Eksterne bevillinger og donationer

Cand.med. Lone Klinge har modtaget 180.000 kroner med henblik på probiotikaprosjekt fra A.J. Andersen og Hustrus Fond.

Publikationer

- Aalykke C, Lauritsen K. Epidemiology of NSAID-related gastroduodenal mucosal injury. *Best Pract Res Clin Gastroenterol* 2001; 15: 705-22.
- Bytzer P, Teglbjerg PS, Rune S, Lauritsen K, Aalykke C, Weywadt L, m.fl. *Helicobacter pylori*-negative duodenal ulcers: prevalence, clinical characteristics, and prognosis - Results from a randomized trial with 2-year follow-up. *Am J Gastroenterol* 2001; 96: 1409-16.
- Christensen PB, Krarup H, Niesters HG, Norder H, Schaffalitzky de Muckadell OB, Jeune B, Georgsen J. Outbreak of Hepatitis B among injecting drug users in Denmark. *J Clin Virol* 2001; 22: 133-41.
- Cortot A, Colombel JF, Rutgeerts P, Lauritsen K, Malchow H, Hamling J, m.fl. Switch from systemic steroids to budesonide in steroid dependent patients with inactive Crohn's disease. *Gut* 2001; 48: 186-90.

- Danish Dyspepsia Study Group (med deltagelse af blandt andre Hansen JM, Schaffalitzky de Muckadell OB).* Value of the unaided clinical diagnosis in dyspeptic patients in primary care. *Am J Gastroenterol* 2001; 3: 20-23.
- Frystyk J, Højlund K, Rasmussen KN, Jørgensen SP, Wildner-Christensen M, Ørskov H.* Development and clinical evaluation of a novel immunoassay for the binary complex of IGF-1 and IGF-Binding Protein-1 in human serum. *J Clin Endocrin & Metabolism* 2001; 87 (1): 260-266.
- Højlund K, Wildner-Christensen M, Eshøj O, Skjærbæk C, Holst JJ, Koldkjær O, m.fl.* Reference intervals for glucose, beta-cell polypeptides, and counterregulatory factors during prolonged fasting. *Am J Physiol Endocrin Metab* 2001; 280 (1): E50-8.
- Jarbøl D, Schaffalitzky de Muckadell OB.* Dyspepsi i almen praksis - hvilken strategi følger vi? *Fynske Læger* 2001; 3: 12.
- Kjeldsen J, Brynskov J, Rask-Madsen J.* Nye behandlinger af kronisk inflammatorisk tarmsygdom: anti TNF-antistoffer og probiotika. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1707.
- Kjeldsen J, Rasmussen M, Schaffalitzky de Muckadell OB, Kronborg O, Junker P.* Collagen metabolites in the peripheral and splanchnic circulation of patients with Crohn's disease. *Scand J Gastroenterol* 2001; 36: 1193-7.
- Kjeldsen J, Wilson B, Knudsen T.* Ciclosporinbehandling af patienter med aktiv colitis ulcerosa refraktære over for højdosis glukokortikoid. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 22-25.
- Klinge L, Schaffalitzky de Muckadell OB.* Antibiotikabehandling af rejsediarré. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4571-73.
- Rask-Madsen J, Lauritsen K, red.* Clinical Gastroenterology: Aspects of non-steroidal anti-inflammatory drug therapy. London: Baillière Tindall, 2001
- Schaffalitzky de Muckadell OB.* Metoder til diagnostik og behandling af dyspepsi. *MTV Nyt* 2001; 3: 20-23.
- Schaffalitzky de Muckadell OB.* Secretin in plasma: ups and downs. *Scand J Clin Lab Invest Suppl* 2001; 234: 105-8.
- Schaffalitzky de Muckadell OB.* Sure opstød - medicinsk eller kirurgisk behandling? *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5544.
- Talley NJ, Lauritsen K, Tunturi-Hihnala H, Lind T, Moum B, Bang C, m.fl.* Esomeprazole 20 mg maintains symptom control in endoscopy-negative gastro-oesophageal reflux disease: a controlled trial of 'on-demand' therapy for 6 months. *Aliment Pharmacol Ther* 2001; 15: 347-54.

Nefrologi

Klinisk lektor, dr.med. *Hans Dieperink*
Klinisk lektor, dr.med. *Bente Jespersen*
Gæsteforsker, cand.med. *Michael Aarup* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Sven Arvid Birkeland* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Claus Bistrup* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, stud.med. *Jon Kroll Bjerregaard* (stud.med., Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Preben Joffe* (tiltrådt 1. februar, overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Else Nielsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Helle Thiesson* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Laborant *Kirsten Beisheim*
Laborant *Dina Stæhr Dræby* (fondslønnet)
Laborant *Hannelore Lemming*
Laborant *Mette Svendsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Leila Maklouf

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Aarup har deltaget i 38th i ERA-EDTA, Wien, Østrig (24.-27. juni). Har desuden deltaget i undervisning i Nyreskole, Odense (14.-15. november).

S.A. Birkeland har deltaget som referee i 10th Congress of the European Society for Organ Transplantation i Lissabon, Portugal (7.-11. oktober). Har desuden været opponert på Diego Cantorovichs disputats med titlen *Xenogreffes d'îlots pancréatiques porcins et traitement immunosuppresseur sans corticostéroïdes avec du sérum antithymocytaire après transplantation rénale et pancréatique*, Nantes, Frankrig (26. oktober). Er fortsat leder af EU-projektet *Cancer after Transplantation (EURO-CAT)* med deltagelse af alle Nordiske transplantationscentre og Cancerregistre samt kolleger inden for molekylærpatologi, cytokinologi, virologi, vævstypeserolog og statistik.

C. Bistrup har deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj).

J. Kroll Bjerregaard har deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) med foredragene *Rapamycin prevents the age-dependent accumulation of collagen in the rat kidney* samt *Morphological changes in the afferent arteriole in the rat kidney after short term cyclosporin treatment* og desuden posterrepræsentation *Does Cyclosporin treatment result in accumulation of collagens in the*

rat kidney? Har deltaget med posterpræsentation i American Society of Nephrology (ASN) 2001 World Congress, San Francisco, USA (13.-17. oktober).

H. Dieperink er vejleder for Leila Maklouf på Ph.D.-projektet med titlen *Mechanism of Islet Allograft Rejection: Role of T cell Subsets*. Har deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) som medlem af den videnskabelige komite. Har desuden afholdt nefrologikursus for Danmarks Farmaceutiske Selskab, Odense (19.-21. september). Formand for bedømmelsesudvalget ved cand.med. Thomas B. Niensens Ph.D.-afhandling *Isolering, indkapsling og transplantation af Langerhans Ø-væv fra grise*.

B. Jespersen er vejleder for Claus Bistrup på projekt med titlen *Mekanismer for salt- og vandretention ved nefrotisk syndrom hos rotter og mennesker*. Er desuden vejleder for Helle Thiesson på projektet *Renale mekanismer ved patofysiologisk saltretention*. Deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) som medlem af den videnskabelige komite. Har deltaget i Alexis Carrel, Riksgrensen, Sverige (14.-17. juni).

P. Joffe har deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) og i IX Congress of the International Society for Peritoneal Dialysis, Montreal, Canada (25.-30. juni). Endvidere deltaget i *A Transplant Odyssey: The future is here*, Istanbul, Tyrkiet (20.-23. august). Har endvidere holdt følgende foredrag: *Peritoneal monitorering*, Baxters Nefrologiklub, København (14. marts), *pH's betydning, buffere, laktat, glukosenedbrydningsprodukter og Ernæring til dialysepatienter*, Peritonealdialysesygeplejerskers Årsmøde (30. april), *Peritonealdialysekateteranlæggelse og Nyeste rekommendationer vedrørende peritonitisbehandling*, Peritonealdialysesygeplejerskerens Årsmøde (1. maj), oplæg og diskussion omkring nyresygdomme, behandlingsformer, medicin samt transplantation, Nyreforenin-gens Ungdomskursus, Middelfart (3. november), *Physio-neal, nutraneal og extraneal. Hvilke væsker svarer til hvad?* Baxter, Allerød (16. november). Har desuden undervist på nefrologikursus for Danmarks Farmaceutiske Selskab, Odense (19.-21. september) i følgende emner: *Årsager til nyresygdomme, calcium/fosfat-stofskiftet, behandlingsprincipper ved nyresygdomme, pro contra for hæmodialyse, peritonealdialyse og transplantation, peritonealdialysevæsker, farmaceutisk specialitet, epidemiologi 1 og 2*.

L. Maklouf har deltaget i det årlige møde i det amerikanske transplantationsselskab, Chigaco, USA (maj) med foredraget *Mechanisms of Islet Allograft Destruction: Role of Autoimmunity*. Desuden deltaget i 61. årlige møde i det internationale pancreas- og ø-vævs transplantationssammenslutning, Østrig (juni) med foredraget

Mechanisms of Islet Allograft Destruction: role of Autoimmunity. Endvidere i det årlige møde i den amerikanske diabetessammenslutning, Philadelphia, USA (juni) med foredraget som ovenfor. Har præsenteret forskningsprogram ved forskerseminar, Harvard Medical School, Boston, USA (april).

E. Nielsen har deltaget i European Dialysis Transplantation Association, Wien, Østrig (24.-27. juni). Desuden deltaget i Nordic Symposium on Sirolimus, Bergen, Norge (2.-3. maj) og i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) samt symposium om chronic renal failure, Stockholm, Sverige (13.-14. september).

H. Thiesson har deltaget i Congress of the German and Scandinavian Physiological Societies in Berlin, Tyskland (10.-13. marts) med posterpræsentation. Har desuden deltaget i Nordiske Nyredage, Odense (13.-15. maj) med foredraget Involvement of cyclooxygenase products in the activation of the renin-angiotensin system during liver cirrhosis.

Publikationer

Birkeland SA. Steroid-free immunosuppression in renal transplantation. A long-term follow-up of 1000 consecutive patients. *Transplantation* 2001; 71: 1089-90.

Bistrup C, Nielsen FT, Jeppesen UE, Dieperink H. Effect of grapefruit juice on Sandimmune Neoral absorption among stable renal allograft recipients. *Nephrol Dial Transplant* 2001; 16: 373-377.

Blake PG, Breborowicz A, Han DS, Joffe P, m.fl. International Society of Peritoneal Dialysis (ISPD) Recommended training plan on Peritoneal Dialysis for Nephrology Trainees. ISPD 2001.

Hansen A, Kemp K, Kemp E, Bouchelouche K, Bouchelouche P, Dieperink H, Horn T, Larsen S. High-dose stabilized chlorite matrix WF 10 prolongs cardiac xenograft survival in the hamster-to rat model without inducing ultrastructural or biochemical signs of cardiotoxicity. *Pharmacol Toxicol* 2001; 89 (2): 92-5.

Neurokirurgi

Professor, dr.med. *Per Bjerre*
Klinisk lektor, dr.med. *Frank Gårskjær*
Klinisk lektor, cand.med. *Anders Kruse*
Klinisk lektor, cand.med. *Jesper Lundberg*

Ph.D-studerende pr. 31.december:
Jane Skjøth-Rasmussen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Bjerre deltog i 5th Skull Base Society Congress, København (15.-17. juni) og var chairman ved en session. Holdt foredraget Results of neurosurgical two-wall orbital decompression in the treatment of severe thyroid associated ophthalmopathy. Han deltog endvidere i 12th World Congress of Neurosurgery, Sydney, Australien (16.-20. september). Han er formand for bedømmelsesudvalget for professorat ved Patologisk Institut og professorat ved Neurologisk Afdeling. Underviste i Ph.D.-kursus i etik (25. april, 27. november). Han er formand for udvalget for praktikanttjeneste, formand for vurderings- og ansættelsesudvalget for neurokirurgi og medlem af Sundhedsstyrelsens uddannelsesbedømmelsesudvalg som repræsentant for universiteterne. Er endvidere neurokirurgisk sagkyndig for Patientklagenævnet og inspektør for Sundhedsstyrelsen i neurokirurgi.

A. Kruse deltog i 12th World Congress of Neurosurgery, Sydney, Australien (16.-20. september) og holdt foredraget Operation for thoracic disc herniation via the transthoracic approach. Deltog i meeting of The International Society of Pituitary Surgeons, Blue Mountains, Australien (20.-22. september) og holdt foredraget Nitric Oxide Synthase Activity in Pituitary Adenomas. Deltog endvidere i Brussels International Spine Symposium Vertebral osteoporotic compression fractures, Bruxelles, Belgien (16.-17. november). Han har undervist ved Dansk Selskab for Intern Medicin efteruddannelseskursus i praktisk håndtering af rygsmerter. Han er bestyrelsesmedlem i Dansk Rygkirurgisk Selskab, medlem af det rygfaglige koordineringsudvalg for Fyns Amt og konsulent for Patientskadeankenævnet. Medlem af fagligt bedømmelsesudvalg ved besættelse af overlægestilling ved Odense Universitetshospital. Var forfatter af følgende temaer under emnet Nakkekirurgi på website www.rygdoktor.dk: Kirurgisk behandling af diskusprolaps i halssøjlen, Kirurgisk behandling af cervikal spondylotisk myelopati, Kirurgisk behandling af reumatoide forandringer i columna cervicalis og Frakturer i columna cervicalis.

J. Skjøth-Rasmussen deltog i konferencen Brain Metabolism arrangeret af International Society of Neuro

Chemistry, Trondhjem, Norge (19.-23. maj). Deltog i 12th World Congress of Neurosurgery, Sydney, Australien (16.-20. september) og holdt sammen med P. Bjerre foredraget Monitoring of Cerebral Metabolism in Patients with Subarachnoid Hemorrhage, detection of early signs of cerebral ischemia. Underviste ved kursus arrangeret af CMA under emnet Cerebral mikrodialyse hos patienter med SAH, Århus (19. november).

Eksterne bevillinger og donationer

P. Bjerre og J. Skjøth-Rasmussen modtog fra SSVF (2000) en treårig bevilling på 500.000 kroner til TAP-assistance og vareindkøb vedrørende bed-side monitorering af cerebral metabolisme og blodforsyning hos patienter med subarachnoidblødning med henblik på tidlig detektion af vasospasmer.

P. Bjerre modtog som hædersgave 71.500 kroner fra William Nielsens Fond af 23. August 1951.

J. Skjøth-Rasmussen og M. Schulz modtog fra Mindefonden for Alice Brenaa 50.000 kroner til mikrodialyseundersøgelsen.

Publikationer

Bjerre P. Diagnostik af kronisk subduralt hæmatom (korrespondance). *Ugeskr Læger* 2001; 163: 313-14.

Linnet J, Hegedüs L, Bjerre P. Results of two-wall orbital decompression in the treatment of severe thyroid associated ophthalmopathy. *Acta Ophthalmol Scand* 2001; 79: 49-52.

Nepper-Rasmussen HJ, Bjerre P. Endovaskulære neuro-radiologisk indgreb. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4344-8.

Nepper-Rasmussen HJ, Bjerre P. Behandling af karotikokavernøse fistler via endovaskulære adgange. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 4364-7.

Nielsen OJV, Edal A, Kruse A. Anterior skruefiksatoren af dens axis-fraktur. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2140-3.

Neurologi

Klinisk lektor, dr.med. *Mogens Laue Friis*

Klinisk lektor, cand.med. *Ole Kristensen*

Klinisk lektor, cand.med. *Claus Madsen* (tiltrådt 1. april)

Klinisk lærer, cand.med. *David Gaist*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli)

Klinisk lærer, cand.med. *Masoud Falah* (tiltrådt 1. november)

Klinisk lærer, cand.med. *Anne-Mette Homburg* (tiltrådt 1. december)

Klinisk lærer, cand.med. *Unni Jeppesen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Karim Maklouf* (tiltrådt 1. september)

Gæsteforsker, dr.med. *Søren H. Sindrup* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Marianne Juel Kjeldsen

Karim Maklouf

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M.L. Friis har deltaget i 24th International Epilepsy Congress, Buenos Aires, Argentina (11.-18. maj), XVII World Congress of Neurology, London, England (17.-22. juni) og 55th Annual Meeting of the American Epilepsy Society, Philadelphia, Pennsylvania, USA (30. november-5. december).

M.J. Kjeldsen har deltaget i 24th International Epilepsy Congress, Buenos Aires, Argentina (11.-18. maj) med poster Kjeldsen MJ, Kyvik KO, Christensen K, Friis ML The role of genes and environment in febrile seizures. A populationbased study.

O. Kristensen har deltaget i 55th Annual Meeting of the American Epilepsy Society, Philadelphia, Pennsylvania, USA (30. november-5. december), 53rd Annual Meeting of American Academy of Neurology, Philadelphia, Pennsylvania, USA (5.-11. maj) og 17th Congress of the European Committee for Treatment and Research in Multiple Sclerosis, Dublin, Irland (12.-15. september).

C. Madsen har deltaget i 53rd Annual Meeting of American Academy of Neurology, Philadelphia, Pennsylvania, USA (5.-11. maj) og 17th Congress of the European Committee for Treatment and Research in Multiple Sclerosis, Dublin, Irland (12.-15. september).

K. Maklouf har været research fellow in immunology ved Center for Neurologic Diseases, Brigham & Women's Hospital and Harvard Medical School, Boston, Massachusetts (indtil 31. marts) og haft clinical fellowship ved Stroke Service, Department of Neurology, Massachu-

setts General Hospital, Boston, Massachusetts, USA (1. april-30. juni). Har deltaget i 53rd Annual Meeting of American Academy of Neurology, Philadelphia, Pennsylvania, USA (5.-11. maj) med poster Maklouf K, Imitola J, Khoury SJ Cytokine receptor expression pattern in human neural stem cells: Functional implications og i 17th Congress of the European Committee for Treatment and Research in Multiple Sclerosis, Dublin, Irland (12.-15. september) med poster Maklouf K, Imitola J, Khoury SJ Chemokine receptor expression pattern in human neural stem cells: Implications for MS. Har endvidere deltaget i 1st Annual Meeting of Federation of Clinical Immunology Societies, Boston, Massachusetts, USA (4.-6. maj).

S.H. Sindrup har holdt foredrag Cytochrome P450-mediated metabolism in opioid analgesia ved 20th Annual Scientific Meeting of American Pain Society, Phoenix, Arizona, USA (18.-22. april) samt holdt to foredrag: Antidepressants in neuropathic pain og Opioids in neuropathic pain ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (15.-20. september). Har præsenteret poster Sindrup SH, Gaist D, Johannsen L, Madsen C, Smith T Diagnostic yield by testing thin fiber function in patients examined for polynuropathy ved XVII World Congress of Neurology, London, England (17.-22. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Gaist modtog 8.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme som støtte til ophold ved Institute of Neurology, University College London, England.

Publikationer

Enggaard TP, Poulsen L, Arendt-Nielsen L, Hansen SH, Bjørnsdottir I, Gram LF, Sindrup SH. The analgesic effect of codeine as compared to imipramine in different human experimental pain models. *Pain* 2001; 92: 271-282.

Enggaard TP, Poulsen L, Arendt-Nielsen L, Klitgaard NA, Gram LF, Sindrup SH. Specific effect of venlafaxine on single and repetitive experimental painful stimuli in humans. *Clin Pharmacol Ther* 2001; 69: 245-251.

Finnerup NB, Johannsen IL, Sindrup SH, Bach FW, Jensen TS. Pain and dysesthesia in patients with spinal cord injury: a postal survey. *Spinal Cord* 2001; 39: 256-262.

Friis ML. Mortality in status epilepticus. I Johannsen SI, Tomson T, Sillanpää M, Pedersen B, red. *Medical Risks in Epilepsy*. Petersfield, England og Philadel-

- phia USA: Wrightson Biomedical Publishing Ltd, 2001: 57-62.
- Friis ML.* Antiepileptika. Rationel Farmakoterapi 2001; 5: 1-4.
- Gaist D, Rodriguez LAG, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH.* Lipid-lowering drugs and risk of myopathy: a population-based follow-up study. *Epidemiology* 2001; 12: 565-569.
- Gaist D, Rodriguez LAG, Huertas C, Hallas J, Sindrup SH.* Are users of lipid lowering drugs at increased risk of peripheral neuropathy. *Eur J Clin Pharmacol* 2001; 56: 931-933.
- Jensen TS, Gottrup H, Sindrup SH, Bach FW.* The clinical picture of neuropathic pain (Invited Review). *Eur J Pharmacology* 2001; 429: 1-11.
- Johannsen L, Smith T, Havsager AM, Madsen C, Kjeldsen MJ, Dalsgaard NJ, Gaist D, Schrøder HD, Sindrup SH.* Evaluation of patients with symptoms suggestive of chronic peripheral neuropathy. *J Clin Neuromusc Disease* 2001; 3: 47-52.
- Kjeldsen MJ, Kyvik KO, Christensen K, Friis ML.* Genetic and environmental factors in epilepsy: a population-based study of 11.900 Danish twin pairs. *Epil Res* 2001; 44: 167-178.
- Maklouf K, Houry SJ, Weiner HL.* IL-12: Immunological staging of multiple sclerosis and measure of response to therapy. I Kappos L, Kesselring J, Radü E, red. *Multiple Sclerosis: Tissue destruction and repair.* London: Martin Dunitz, 2001: 219-224.
- Maklouf K, Comabella M, Imitola J, Weiner HL, Houry SJ.* Oral salbutamol decreases IL-12 in patients with secondary progressive multiple sclerosis. *J Neuroimmunol* 2001; 117: 156-165.
- Maklouf K, Weiner HL, Houry SJ.* Increased percentage of IL-12+ monocytes in the blood correlates with the presence of active MRI lesions in MS. *J Neuroimmunol* 2001; 119: 145-149.
- Rochat P, Hallas J, Gaist D, Friis ML.* Antiepileptic drug utilization. A Danish prescription database analysis. *Acta Neurol Scand* 2001; 104: 6-11.
- Schmidt D, Arroyo S, Baulac M, Dam M, Dulac O, Friis ML, Kälviäinen R, Krämer G, van Parys J, Pedersen B, Sachdeo R.* Recommendations on the clinical use of oxcarbazepine in the treatment of epilepsy: a consensus view. *Acta Neurol Scand* 2001; 104: 167-170.
- Sindrup SH, Gaist D, Johannsen L, Havsager AM, Homburg AM, Kjeldsen MJ, Madsen C, Dalsgaard NJ, Ellemann K, Smith T.* Diagnostic yield by testing small fiber function in patients investigated for polyneuropathy. *J Peripheral Nervous System* 2001; 6: 214-218.
- Sindrup SH, Madsen C, Bach FW, Gram LF, Jensen TS.* St. John's wort has no effect in painful polyneuropathy. *Pain* 2001; 91: 361-365.
- Sindrup SH, Jensen TS.* Antidepressants in the treatment of neuropathic pain. I Hansson PT, Fields HL, Hill RG, Marchettini P, red. *Neuropathic Pain: pathophysiology and treatment.* Progress in Pain Research and Management. Seattle: IASP Press, 2001: 169-183.

Obstetrik og Gynækologi

Professor, dr.med. *Jes Grabow Westergaard*
Klinisk lektor, dr.med. *Aksel P. Lange*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole Mogensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Torben Munk*
Klinisk lektor, dr.med. *Birger Møller*
Klinisk lektor, cand.med. *Per Emil Rasmussen*
Klinisk lektor, cand.med. *Bente Sørensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Lars Grabow Westergaard* (fratrådt 31. december)
Klinisk lektor, cand.med. *Hanne Wielandt*, Ph.D. (fratrådt 30. april)
Klinisk lærer, cand.med. *Anne Marie Holm*
Klinisk lærer, cand.med. *Torlak Stokholm Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jan Schultz Larsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Lund*
Klinisk lærer, cand.med. *Lone Petersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Sven Rex*
Klinisk lærer, cand.med. *Randi Skov*
Klinisk lærer, cand.med. *Kirsten Søgaard*
Gæsteforsker, cand.scient. *Karin Erb* (biolog, Fertilitets-klinikken, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.scient. *Steen Broch Laursen*, Ph.D (biolog, Fertilitetsklinikken, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Charlotte Floridon
Annette Wind Olesen

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Fagområdet har i samarbejde med Fagområdet for pædiatri været arrangør af The XVII Nordic perinatal congress, Odense (23.-26. maj).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Erb har deltaget i Dansk IUI-møde, Vejle (26. januar) i Dansk Fertilitetsselskabs Årsmøde og her holdt indlægene Fælles Årsrapport, IVF, 2000 og Follow up af IVF-fødsler fra 1999, Svendborg (10.-11. marts). Deltaget i ESHRE-IVF-monitoring consortium møde som dansk repræsentant og afholdt indlægget Danish IVF in the year 1998, Brüssel (7.-8. april). Hun har deltaget i Dansk Biolog Møde, Århus (28.-29. maj) samt i 17th Annual meeting of ESHRE, Lausanne, Schweiz (30. juni-4. juli). Hun har som co-organizer deltaget i mødet State of ART - the maturing oocyte, International meeting, København (31. august-2. september) samt som coorganizer af Nor-

disk IVF laboratory meeting, Gøteborg, Sverige (14.-15. november).

A. Lange har deltaget i mødet Obstetriske guidelines og her holdt foredrag Svangreomsorg og Fødselshjælp, dokumentation - evidens - evidensstyrani - sund fornuft, Sandbjerg Slot (2.-4. februar). Har været medarrangør og deltaget i XVII Nordic Perinatal Congress, Odense (23.-26. maj). Han har deltaget i mødet Caesarean Section - the current position, Ålesund, Norge (13.-15. juni). Han er redaktør af NFOG Bulletin og medlem af NFOGs bestyrelse og medlem af redaktionskomiteen, Lægeforeningens Medicinfortegnelse samt desuden referent til Ugeskrift for Læger og Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica.

L. Petersen har deltaget i 2nd World Congress of Controverses in Obstetrics, Gynecology og Fertility, Paris, Frankrig (6.-10. september).

O. Mogensen har ved onkologisk-hæmatologisk regionsmøde organiseret og været chairman ved session Gynækologisk Cancer, Odense (22. februar). Han har deltaget i Nordisk Selskab for gynækologisk onkologisk møde, København (9.-10. marts). Han har deltaget i symposium On Gynecological Oncology, Vejle (7. september), i DSOGs møde vedrørende gynækologiske guidelines, Hindsø (13.-15. september), i møde for de onkologiske forskningssektioner i Århus, Aalborg og Odense, hvor han har holdt foredragene Kirurgisk behandling af ovariecancer - hvor aktive skal vi være? og Screening for ovariecancer, Fuglsøcentret (7. oktober). Har deltaget i NSOG-møde, Oslo (9.-20. oktober) og i DSOGs efterårsmøde, København (9.-10. november). Han er medlem af The FIGO Advisory Panel on Oncology. Han har været referent på Acta Oncologica, Acta Obstetrica et Gynaecologica Scandinavica og Radiotherapy and Oncology.

A. Wind Olesen har deltaget i 17th Nordic Perinatal Congress og præsenteret posteren Prenatal risk factors of prolonged pregnancy.

P.E. Rasmussen har deltaget i Ferring Symposium on Infertility, Korsør (2.-3. marts), i Dansk Fertilitetsselskabs Årsmøde, Svendborg (10.-11. marts), i mødet State of Art, The Maturing Oocyte, Novo Symposium, København (31. august-2. september). Han har deltaget i 2nd World Congress, Controversies in Obstetrics, Gynecology and Infertility, Paris (6.-9. september). Han har deltaget i DSOGs årsmøde og her holdt foredrag Intrauterin insemination - state of Art, København (9.-10. november).

S. Rex har deltaget i Dansk Fertilitetsselskabs Årsmøde, Svendborg (10.-11. marts).

R. Skov har deltaget i Postgraduat kursus i tidlige graviditetskomplikationer, Vedbæk (19.-20. januar) og i

kursus i Infertilitet og Efteruddannelse af Speciallæger, Hørsholm (1.-3. november).

B. Sørensen har deltaget i kursus Fødsler og bækkenbunden, København (25.-27. januar) og i 17th Nordic Perinatal Congress, Odense (23.-26. maj). Hun har været medforfatter på posteren Maternal glucose tolerance and maternal and fetal morbidity. Impact of borderline glucose intolerance and gestational diabetes mellitus, American Diabetes Association, 61st Scientific Meeting, Philadelphia, USA (13.-16. juni). Hun har deltaget i seminar om Færdighedslaboratorium, DSMU, København (23. august). Hun har deltaget i kurset The Theory of Obstetric Medicine, The Royal College of Physicians, London, England (9.-11. oktober), i kurset The Pelvic Floor Reconstruction - Principles and Practise, Royal College of Obstetricians and Gynaecologists, London, England (12.-15. november) og i Nordisk Kursus i Akut Obstetrik, NFOG, København (23.-25. november). Hun er medlem af DSOGs undervisningsudvalg.

S.G. Thomsen har deltaget i Yasmin-symposium, København (9. februar), i European Radiology Congress, Wien, Østrig (2.-5. marts), i XVII Nordic Perinatal Congress, hvor han har været medarrangør og kasserer, Odense (23.-26. maj), i symposiet 40 years Freedom of choice, Berlin (1.-2. juni), i 11th World Congress on Ultrasound in Obstetrics and Gynecology, Melbourne, Australien (23.-28. oktober).

J.G. Westergaard har deltaget i symposium Reproductive endocrinology an overview - Valedictory meeting in celebration of prof. T. Chard, St. Bartholomew's Hospital, London, England (11.-12. januar). Han har deltaget i møde vedrørende Obstetriske guidelines, Sandbjerg Slot (2.-4. februar) og i Ferring Symposium om Obstetrik og Infertilitet, Korsør (2.-3. marts). Han har været medarrangør, formand for den videnskabelige komite og vicepræsident Nordic Perinatal Congress, Odense, (23.-26. maj). Han har deltaget i 2nd World Congress on controversies in Obstetrics, gynecology and infertility, Paris, Frankrig (6.-9. september). Han har deltaget i kurset The Theory of Obstetric Medicine, The Royal College of Physicians, London, England (9.-11. oktober). Han er formand for DSOGs ekspertuddannelsesudvalg samt medlem af DSOGs udvalg for obstetriske kvalitetssikring. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg til besættelse af professorat i Obstetrik og Gynækologi ved Københavns Universitet. Han er associated editor ved Acta Obstetrics and Gynecology Scand.

L.G. Westergaard har deltaget i International Scientific Meeting, Optimizing IVF Results. The 15th Anniversary of the Egyptian IVF-ET Center som inviteret foredragsholder og holdt indlægget Ovulation Induction in IVF, hMG versus FSH, Aswan, Egypten (1.-2. februar). Han har været medarrangør af Ferring Symposium om Infertilitet og holdt foredraget Intrafollicular environment of mature follicles correlated to hormone stimulation regime, Korsør (2.-3. marts). Han har deltaget i The 1st Nordic Symposium in Embryonic Stem Cells, Røros, Norge (16.-18. marts). Han har deltaget i XIII Internatio-

nal Workshop on the Development and Function of the Reproductive Organs, Advances in Reproduction Research, From Follicle Culture to Nuclear Transfer and Embryonic Stem Cells, Jerusalem, Israel (1.-4. maj). Han har deltaget i Novos Internationale Symposium The Maturing Oocyte, København (31. august -2. september). Han har deltaget i 2nd World Congress on Controversies in Obstetrics and Gynaecology, Paris, Frankrig (6.-9. september) og i 6th ESHRE Winter Course - Infertility. Conception and Miscarriage som inviteret foredragsholder med indlægget Follicular phase LH and controlled ovarian hyperstimulation, Amsterdam, Holland (14.-15. december). Han har været medlem af eksternt bedømmelsesudvalg vedrørende Ph.D.-afhandling af cand.med.vet. Helene Jacobsen, Impact of in vitro culture on perinatal parameters in cattle. Forsvaret Landbohøjskolen (25. januar).

Publikationer

- Andersen PE, Lund N, Justesen P, Munk T, Elle B, Floridon C.* Uterine artery embolization of symptomatic uterine fibroids. Initial success and short-term results. *Acta Radiol* 2001; 42 (2): 234-8.
- Bendsen E, Laursen SB, Olesen C, Westergaard LG, Yding Andersen C, Byskov AG.* Effect of 4-octylphenol on germ cell number in cultured human fetal gonads. *Hum Reprod* 2001; 16: 236-43.
- Floridon C, Lund N, Thomsen SG.* Alternative treatment for symptomatic fibroids. *Curr Opin Obstet Gynecol* 2001; 13 (5): 491-5.
- Herbsleb M, Knudsen UB, Ørntoft TF, Bichel P, Norrild B, Knudsen AA, Mogensen O.* Telomerase activity, MIB-1, PCNA, HPV 16 and p53 as diagnostic markers for cervical intraepithelial neoplasia. *APMIS* 2001; 109: 605-17.
- Jensen DM, Damm P, Sørensen B, Mølsted Pedersen L, Westergaard JG, Klebe J, Beck-Nielsen H.* The clinical impact of mild carbohydrate intolerance in pregnancy: A study of 2904 non-diabetic Danish women with risk factors for gestational diabetes mellitus. *Am J Obstet Gynecol* 2001; 185: 413-9.
- Justesen P, Lund N, Andersen P-E, Elle B, Jensen CF.* Endovascular treatment of uterine fibromas. *Ugeskr Læger* 2001; 13: 163 (33): 4371-4.
- Khalil MR, Rasmussen PE, Erb K, Laursen SB, Rex S, Westergaard LG.* Homologous intrauterine insemination. An evaluation of prognostic factors based on a review of 2473 cycles. *Acta Obstet Gyn Scand* 2001; 80: 74-81.
- Khalil MR, Rasmussen PE, Erb K, Laursen SB, Rex S, Westergaard LG.* Intrauterine insemination with donor semen. An evaluation of prognostic factors based on a review of 1131 cycles. *Acta Obstet Gyn Scand* 2001; 80: 342-8.
- Larsen JF, Skajaa K, Westergaard JG, red.* Obstetrik. Munksgaard.
- Olesen AW, Jeune B, Boldsen JL.* Et fald i menarkealderen

- i Danmark. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5828-31.
- Olsen J, Melbye M, Olsen SF, Sørensen TI, Aaby P, Andersen AM, Taxbol D, Hansen KD, Juhl M, Schow TB, Sørensen HT, Andresen J, Mortensen EL, Olesen AW, Søndergaard C.* The Danish National Birth Cohort - its background, structure and aim. *Scand J Public Health* 2001; 29 (4): 300-7.
- Pedersen TK, Thomsen SG.* Spontaneous resolution of amniotic bands. *Ultrasound Obstet Gynecol* 2001; 18: 673-4.
- Westergaard H, Johansen AMT, Erb K, Andersen AN.* Danish National IVF Registry 1994 and 1995. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2001; 80: 169-74.
- Westergaard LG.* Ovulation induction with hMG. I Filicori M, red. *Proceedings from Ovulation Induction 2000. Third III World Congress. CIC Edizioni Internazionali. Rom, Italien, 2001: 241-9.*
- Westergaard LG.* Ovulation induction in assisted reproduction: hMG versus recombinant FSH. I Filicori M, red. *Proceedings from Recent Progress in Ovulation Induction. CIC Edizioni Internazionali. Rom, Italien, 2001: 111-8.*
- Westergaard LG, Yding Andersen CY.* The impact of follicular phase levels of LH on IVF outcome in normogonadotropic women. *Middel East Fertility Society Journal* 2001; 6: 99-107.
- Westergaard LG, Erb K, Laursen SB, Rex S, Rasmussen PE.* Human menopausal gonadotropin versus recombinant follicle stimulating hormone in normogonadotropic women down-regulated with gonadotropin-releasing hormone agonist who were undergoing in vitro fertilization and intracytoplasmic sperm injection: a prospective randomised study. *Fertil Steril* 2001; 76: 543-9.

Oftalmologi

Professor, dr.med. *Anne Katrin Sjølie*
Klinisk lektor, cand.med. *Kelvin Kamp Mortensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Kresten Work* (fratrådt 31. august)
Klinisk lektor *Niels Løgstrup*, Ph.D. (klinisk lærer til 31. august)

Klinisk lærer *Niels Lyhne*, Ph.D.
Klinisk lærer *Flemming Møller*, Ph.D.
Gæsteforsker, cand.med. *Tom Eggert* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Preben Hecht* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Majbrit Lind Laursen

Kamilla Rothe Nissen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T. Eggert er bestyrelsesmedlem i Danske Øjenlægers Organisation og i Værn om Synets lokalforening Fyn samt formand for vurderingsudvalget for speciallægeuddannelsen i oftalmologi i Danmark. Han deltog i Dansk Oftalmologisk Selskabs efteruddannelseskursus i Kolding (2.-4. marts), i Opportunities and Occurrences in Phaco and Refractive Surgery, satellitmøde fra Bruxelles, Belgien (9.-10. marts), holdt foredraget Dansk øjenlæge i Saudi Arabien på Danske Øjenlægers Organisations kursus for øjenlægesekretærer, Munkebjerg, Vejle (23. marts), holdt foredrag om grå stær på Øjendagen (5. april). Han deltog i Symposium on Cataract, IOL and Refractive Surgery, San Diego, USA (28. april-2. maj), deltog i XIXth Congress of the European Society of Cataract and Refractive Surgeons, Amsterdam, Holland (1.-5. september), hvor han holdt foredraget Practice styles and references of Danish cataract surgeons.

M.L. Laursen deltog i Dansk Oftalmologisk Selskabs efteruddannelseskursus i Kolding (2.-4. marts), i 11th Meeting of the European Association for the Study of Diabetic Eye Complications (EASDEC), Paris, Frankrig (19. maj) samt i Foreningen af yngre oftalmologers (FAYO) Glaukom-møde (5.-7. oktober). Hun holdt foredrag om øjenkomplikationer i forbindelse med diabetes på Øjendagen (5. april).

N. Lyhne erhvervede Ph.D.-graden med afhandlingen Øjets refraktion og refraktive komponenter. En populationsbaseret tvillingundersøgelse blandt 20- til 45-årige (juni). Han har undervist hjemmesygeplejersker i Fyns Amt om grå stær. Han holdt foredrag om grøn stær på Øjendagen (5. april).

K. Kamp Mortensen er af Dansk Oftalmologisk Sel-

skab udpeget som inspektør og har foretaget inspektorbesøg på Øjenafdelingen, Københavns Amts Sygehus i Herlev samt Øjenafdelingen, Vejle Sygehus. Han deltog i Advanced Vitreal Retinal Course, Amsterdam, Holland (16.-17. marts) samt møde omhandlende New Trends in Diagnostic and Therapy of Macular Diseases, Firenze, Italien (14.-15. september). Han holdt foredrag om aldersrelateret maculadegeneration på Øjendagen (5. april).

A.K. Sjølie var frem til 15. september formand for Dansk Oftalmologisk Selskab og var repræsentant for European Board of Ophthalmology og UEMS. Er stadig medlem af bestyrelsen for Dansk Oftalmologisk Selskab. Hun er chairperson i styringskomiteen for DIRECT - et multicenterstudie - på hvis vegne hun holdt foredraget Diabetic Retinopathy Candesartan Trials ved 4th International Symposium on Angiotensin II Antagonism, London, England (4. april). Holdt foredraget The Diabetic Retinopathy Candesartan Trials Programme ved European Association for the Study of Diabetic Eye Complications i Paris, Frankrig (19. maj). Hun var inviteret foredragsholder ved Oxford Symposium on Ophthalmology med foredraget Screening for Diabetic Retinopathy, an European Perspective (1.-4. juli), holdt foredraget Evaluating diabetic retinopathy and the therapeutic options for treatment i Symposium under EASD i Glasgow, Scotland (9. september), holdt endvidere foredraget The retinal renin-angiotensin system: implications for therapy in diabetes i Symposiet From pressure control to target organ protection, Wien, Østrig (20. oktober). Er vejleder for 3 Ph.D.-studerende.

Eksterne bevillinger og donationer

M.L. Laursen har til Ph.D.-projektet Diabetiske Øjenkomplikationer; epidemiologi og indsats fået 200.000 kroner fra Værn om Synet. Hun har endvidere modtaget 192.000 kroner i projektstøtte fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets forskningspulje, 60.000 kroner fra Diabetes Foreningen og 50.000 kroner fra Øjenfonden. Til apparatur og software har hun modtaget 17.520 kroner fra Direktør Ib Henriksens Fond og 16.775 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg.

K. Rothe Nissen har til færdiggørelse af projektet Synshandicap. En epidemiologisk undersøgelse modtaget 175.000 kroner fra Værn om Synet samt 147.000 kroner fra Dansk Blindesamfund.

Publikationer

Chaturvedi N, Sjølie AK, Porta M, Aldington SJ, Fuller JH, Songini M, Kohner EM, The EURODIAB Prospec-

- tive Complications Study Group*. Markers of Insulin Resistance Are Strong Risk Factors for Retinopathy Incidence in Type 1 Diabetes. *Diabetes Care* 2001; 24: 284-89.
- Lyhne N, Sjølie AK, Kyvik KO, Green A*. The importance of genes and environment for ocular refraction and its determiners: a population based study among 20-45 year old twins. *Br J Ophthalmol* 2001; 85: 1470-76.
- Møller F, Hansen M, Sjølie AK*. Is One 60° Fundus Photograph Sufficient for Screening of Proliferative Diabetic Retinopathy? *Diabetes Care* 2001; 24: 2083-85.
- Porta M, Sjølie AK, Chaturvedi N, Stevens L, Rottiers R, Veglio M, Fuller JH, The EURODIAB Prospective Complications Study Group*. Risk Factors for Progression to Proliferative Diabetic Retinopathy in The EURODIAB Prospective Complications Study. *Diabetologia* 2001; 44; 2: 2203-09.

Onkologi

Administrerende overlæge, dr. med. *Kamma Bertelsen*

Klinisk lektor *Olfred Hansen*, Ph.D.

Klinisk lektor *Niels Vilstrup Holm*, Ph.D.

Klinisk lektor *Per Pfeiffer*, Ph.D.

Ekstern lektor *Anette Damkier*, Ph.D.

Gæsteforsker *Steinbjørn Hansen*, Ph.D. (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Ann Knoop*, Ph.D. (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Mette Møller Nielsen*, Ph.D. (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Peter Sørensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Bertelsen deltog i Introduktion til Forskningsmetodologi arrangeret af Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, hvor hun underviste i Den videnskabs-etiske komites system og Registrering af forskningsdata arrangeret af Vejle Amt (16. januar). Hun deltog i Etisk Råds seminar Etiske spørgsmål i relation til finansiering af biomedicinsk forskning, København (31. januar) og seminar Samarbejdsaftaler mellem universiteter og private virksomheder, Undervisningsministeriet, København (15. marts). Hun underviste i Information af Forsøgspersoner på Ph.D.-kursus på Syddansk Universitet, Odense (23.-27. april). Hun deltog i debatdag med emnet Forsøg med mennesker - holdninger og rettigheder arrangeret af Den Centrale Videnskabetiske Komite, København (30. april) og tværfaglig temadag med emnerne Etik og Ethiske problemer i hverdagen, Odense Universitetshospital (30. maj). Hun deltog i Ethics and biomedical research - the process of balancing benefits and risks, Konferance Umeå, Sverige (11.-12. juni). Undermødet Gynækologiske Guidelines, Hindsgavl 2001 orienterede hun om arbejdet i de onkologiske arbejdsgrupper, Middelfart (13.-15. september). Hun var paneldeltager i Kræftens Bekæmpelses arrangement Hvad mener du om kræftpatienters vilkår i Fyns Amt?, Odense (2. oktober) og deltog i offentligt møde om emnet Fra biomedicinsk forskning til dagligdagens medicinske behandling, hvorunder hun talte om Behandling af forskningsprojekter i komitesystemet med eksempler fra den Centrale Videnskabetiske Komite, Viborg (9. oktober). På Den 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi holdt hun foredrag om Etik, Vejle (25.-26. oktober). Hun deltog i møde i Lægeforeningens Ethiske Udvalg, København (29. oktober). Hun underviste på kurset Forskningsmetodologi over emnet Videnskabetik, den videnskabetiske komites system, registrering af

forskningsdata arrangeret af Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Esbjerg (4. december). Hun har hele året været formand for Den Centrale Videnskabetiske Komite i København, Danmark.

O. Hansen har siden 1. april 2000 været Forskningsansvarlig overlæge ved Onkologisk Afdeling R, Odense Universitetshospital. Han har været medlem af Forretningsudvalget i Dansk Onkologisk Lungecancer Gruppe (DOLG) under Dansk Lungecancer Gruppe (DLGG) siden 1998. Han har siden 2000 været sagkyndig i Onkologi i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn og er udpeget af Amtsrådsforeningen i december til at varetage formandsposten for Uddannelsesrådet for Uddannelse af Personale i Stråleterapi under Statens Institut for Strålehygiejne, Sundhedsstyrelsen. Deltog i The 37th Annual Meeting of the American of Clinical Oncology, (ASCO), San Francisco, Californien, USA (maj). Han deltog ligeledes i The European Cancer Conference (ECCO II), Lissabon, Portugal (september) og i European School of Oncology: Anemia and cancer, Milano, Italien (november). Han underviste i Lungekræft, Speciallægekursus i Onkologi, Strålebehandling 2001, Århus og i Anæmi ved cancersygdomme, Speciallægekursus i Klinisk Immunologi, Odense. Han underviste ligeledes i Lungekræft. Lægedage for Lægekredsforeningen Vejle, i Billund (september) og for Lægekredsforeningen Fyn, i Odense (november). Han underviste i Onkologisk behandling af ikke-småcellet lungekræft for Dansk Thoraxkirurgisk Selskab, Århus (december).

N.V. Holm afholdt efter invitation foredraget Centralized or decentralized radiotherapy departments and quality systems for radiotherapy in Denmark ved 4th Nordic Symposium of Radiation Oncology, Århus (7.-9. juni). Han deltog i European Conference on Cancer Strategies & Outcomes, Edinburgh, Scotland (11.-14. marts). Han er medlem af Den daglige ledelse og følgegruppen for Det Danske Tvillingregister. Han er udpeget til medlem af Sundhedsministeriets følgegruppe vedrørende kræftsygdomme og Fyns Amts Kræftstyregruppe. Han er udpeget til Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende decentralisering af strålebehandling, som i januar udgav rapporten Decentralisering af strålebehandling. Faglige krav, modeller for etablering, krav til bemanning, befolkningsunderlag, transportafstand og økonomi. Han er medlem af ekspertgruppen, arbejdsgruppen og følgegruppen vedrørende kvalitetssikring af strålebehandling i Danmark, rapport sommeren 2001. Han har i beretningsperioden været medlem af ekstraordinær redaktionskomite vedrørende cancer, Ugeskrift for Læger. I september indbudt som medlem af advisory board til den store europæiske

kræftkongres ECCO 2003 i København, og han er i september udpeget som repræsentant fra Danmark til en undergruppe under det europæiske videnskabelige selskab om strålebehandling (ESTRO) vedrørende guidelines for radiotherapy. Han var af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet udpeget som formand for bedømmelsesudvalget af en Ph.D.-afhandling. I forårs- og efterårssemestret holdt han forelæsninger for medicinstuderende ved Syddansk Universitet i genetik, epidemiologi og onkologi, og har i foråret holdt forelæsninger i epidemiologi for studerende på Suppleringsuddannelsen og Kandidatuddannelsen. Han har i beretningsperioden været formand for Dansk Selskab for Onkologi.

P. Pfeiffer deltog i Onkologisk Regionsmøde i Region Syd omhandlende Optimal udredning og behandling af patienter med gastrointestinal cancer, Odense (27. september). Han holdt foredrag om CPT-II combined with 5 fluorouracil bolus/folinic acid (5 FU/FA) nordic schedule as front line therapy in patients with advanced colorectal cancer på ECCO 11, Lissabon, Portugal (21.-25. oktober). Han deltog med foredraget Current Treatment in Metastatic colorectal-cancer på DSOs efterårsmøde, Middelfart (30. november).

A. Damkier har deltaget i 13th International Symposium Supportive Care in Cancer, København (14.-16. juni). Hun har holdt et populærvideenskabeligt foredrag.

S. Hansen har deltaget i American Society of Clinical Oncology ASCO kongressen, San Francisco, California, USA (12.-15. maj). Han har deltaget med foredraget Onkologiske behandlingstilbud til patienter med kolorektalcancer ved Onkologisk Regionsmøde i Region Syd, Odense (27. september).

M.M. Nielsen forsvarede Ph.D.-afhandlingen Biological characterisation of soft tissue sarcomas - STS på Syddansk Universitet (9. februar). Hun har holdt foredrag om Biological characterisation of Soft Tissue Sarcomas - STS på Onkologisk Regionsmøde i Region Syd, Odense (27. september).

Eksterne bevillinger og donationer

N.V. Holm har fra National Institute of Ageing, National Institute of Health, USA sammen med James W. Vaupel (principal investigator) og K. Christensen i beretningsåret modtaget USD 7000 til forskning om livslængde, dødsårsager, daglig aktivitet og sygdomme blandt ældre samt udvidelse af det danske tvillingeregister som led i forskningsprojektet Oldest-Old-Mortality: Demographic Models and Analyses.

Publikationer

Baekelandt M, Lehne G, Trope CG, Szanto I, Pfeiffer P, Gustavsson B, Kristensen GB. Phase I/II trial of the multidrug-resistance modulator valspodar combined with cisplatin and doxorubicin in refractory ovarian cancer. *J Clin Oncol* 2001; 19 (12): 2983-2993.

Berek JS, Bertelsen K, du Bois A, Brady MF, Carmichael J, Eisenhauer EA, Gore M, Grenman S, Hamilton TC,

Hansen SW, Harper PG, Horvarth G, Kaye SB, Lück HJ, Lund B, McGuire WP, Neijt JP, Ozols RF, Parmer MKB, Piccart-Gebhart MJ, Van Rijswijk R, Rosenberg P, Rustin GJS, Sessa C, Thigpen JT, Tropè C, Tuxen MK, Vergote I, Vermorken JB, Willemsse PHB. Cancer épithélial de l'ovaire (stades évolués): conférence de consensus (1998). *Gynécob Obstét Fertil* 2001; 28: 576-83.

Bertelsen K. Kræft i æggestokkene. *Helse* 2001; 5: 30.

Christensen K, Wienke A, Skytthe A, Holm NV, Vaupel J, Yahn AI. Cardiovascular mortality in twins and the fetal origins hypothesis. *Twin Research* 2001; 4: 344-349.

Jakobsen A, Pfeiffer P, Hansen F, Sandberg E, Aabo K. Dual modulation of UFT with leucovorin and hydroxurea in metastatic colorectal cancer. *Acta Oncol* 2001; 40: 63-6.

Knoop A, Bentzen SM, Nielsen MM, Rasmussen BB, Rose C. Value of Epidermal Growth Factor Receptor, HER2, p53, and Steroid Receptors in Predicting the Efficacy of Tamoxifen in High-Risk Postmenopausal Breast Cancer Patients. *J Clin Oncol* 2001; 19: 3376-3384.

Nielsen MMN. Ph.D.-afhandling Thesis Biological characterization of Soft tissue sarcomas - STS. Odense: Syddansk Universitet, 2001.

Offersen BV, Pfeiffer P, Hamilton-Dutoit S, Overgaard J. Patterns of angiogenesis in nonsmall-cell lung carcinoma. *Cancer* 2001; 91: 1500-9.

Pfeiffer P. Non-kirurgisk behandling af patienter med carcinom i ventriklen. Hovendal C, m.fl., red. Klaringsrapport: Carcinoma ventriculi, cardiae og oesophagi. Ugeskrift for læger 2001.

Svendsen A, Holm NV, Kyvik KO, Hyltoft PH, Junker P. Predominance of environmental effects in the causation of rheumatoid arthritis. A historical cohort study based on a Danish nation-wide twin population. *BMJ* 2001; 323: 1-5.

Sørensen P, Høyer M, Jakobsen A, Malmström H, Havsteen H, Bertelsen K. Phase II Study of Vinorelbine in the Treatment of Platinum-Resistant Ovarian Carcinoma. *Gynecologic Oncology* 2001; 81: 58-62.

Vergote I, De-Brabanter J, Fyles J, Bertelsen K, Einhorn N, Sevela P, Gore ME, Kaern J, Verrelst H, Sjøvall K, Timmerman D, Vandewalle J, Van-Gramberen M, Tropè CG. Prognostic importance of degree of differentiation and cyst rupture in stage I invasive epithelial. *Ovarian carcinoma* 2001; 357 (9251): 176-82.

Wienke A, Holm NV, Skytthe A, Yashin AI. The heritability of mortality of heart diseases. A correlated frailty model applied to Danish twins. *Twin Research* 2001; 4: 266-274.

Ortopædkirurgi

Klinisk lektor, cand.med. *Lis Barfred* (fratrådt 31. december)

Klinisk lektor, cand.med. *Tune Ipsen* (fratrådt 28. februar)

Klinisk lektor, cand.med. *Søren Larsen* (tiltrådt 1. marts)

Klinisk lektor, cand.med. *Ole Ovesen*

Klinisk lektor, cand.med. *Niels Wisbech Pedersen*

Klinisk lektor, cand.med. *Ole Skov*, Ph.D.

Klinisk lektor, dr.med. *Karsten Thomsen*

Gæsteforsker, cand.med. *Mikkel Andersen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Tamás Barsi* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Daugaard* (reservelæge, Vejle sygehus)

Gæsteforsker, cand.med. *Christian Færgemann* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Carsten Holm* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Randi Holm* (fratrådt 31. juli, reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Shirzad Houshian* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, stud.med. *Ole Juul* (Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet)

Gæsteforsker, cand.med. *Søren Skydt Kristensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Lars Binderup Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Morten Schultz Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Søren Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Niels Henrik Maagaard Mortensen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Niels Dieter Röck* (adm. overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Schrøder* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Andreas Fricke

Maj Friis

Medarbejdernes aktiviteter uden for fagområdet

M. Andersen deltog med foredraget The consequences of the treatment for adolescent idiopathic scoliosis ved møde i European Federation of Orthopaedics and Traumatology (EFORT), Rhodos, Grækenland (1.-6. juni). Han præsenterede foredraget Vertebroplastik ved temadag om bevæ-

geapparatet i Syddansk Forskningsforum, Kolding (27. november).

H. Daugaard deltog med foredragene Exposure of radiation to the orthopaedic surgeon samt Rygkirurgisk røntgeneksposition ved brug af gennemlysningsskærm ved Dansk Ortopædisk Selskabs efterårsmøde, København (26.-27. oktober).

M. Friis deltog med foredraget Lower limb amputation in the County of Funen - epidemiology, risk factors and outcome ved temadag om bevægeapparatet i Syddansk Forskningsforum, Kolding (27. november).

R. Holm deltog med foredraget Short posterior fusion in unstable thoracolumbar fractures. A series of 29 consecutive patients with at least one year follow-up ved Dansk Ortopædisk Selskabs forårsmøde, Århus (4.-5. maj).

S. Houshian deltog med foredraget Wrist arthrodesis with the AO titanium wrist fusion plate: a consecutive series of 42 cases ved møde i European Federation of Orthopaedics and Traumatology (EFORT), Rhodos, Grækenland (1.-6. juni). Ved samme møde præsenterede han posteren Nancy nailing of femoral shaft fractures in children. Han er medlem af bestyrelsen i Dansk tværfagligt Traumeselskab. Han har undervist ved A-kursus i håndledsarthrodese, Odense (5.-7. marts).

T. Ipsen har undervist på A-kursus i Håndkirurgi, Odense (5.-7. marts) samt på infektionskursus, Esbjerg (14.-17. maj) og A-kursus i mikrokirurgi i håndkirurgien, Odense (1.-3. oktober). Han underviste i Foreningen af arm- og bedefekte, Pindstrup Centret (25. august). Han deltog i Advanced Hand Course, Davos, Schweiz (1.-7. december). Han er medlem af Beredskabsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende fyrværkeri samt medlem af den koordinerende arbejdsgruppe i Amternes fyrværkerikampagne.

O. Juul deltog med foredraget Sf-36 and Oswestry disability index in hip arthritis compared to degenerative lumbar stability ved møde i European Federation of Orthopaedics and Traumatology (EFORT), Rhodos, Grækenland (1.-6. juni). Han deltog med workshop-bidrag Sf-36 og Oswestry disability index for patienter med primær hofteartrose og patienter med degenerative lænderyglidelse, præoperativt og et år postoperativt ved temadag om bevægeapparatet i Syddansk Forskningsforum (27. november).

S.S. Kristensen var sammen med H.M. Mortensen arrangør af Dansk Idrætsmedicinsk Selskabs årsmøde 2001, Odense (8.-10. november).

L.B. Larsen deltog med foredragene Tilskadekomst efter færdselsuheld samt Stedregistrering af færdselsulykker ved møde i Selskabet for Risikovurdering under Inge-

niørforeningen i Danmark, Odense (15. marts). Deltog med foredraget Skademekanismer ved whiplash ved møde i Dansk selskab for Muskulo-skeletal Medicin, Rigshospital, København (16. marts). Han holdt foredraget Alvorlig tilskadekomst hos ældre fodgængere ved Dansk Selskab for Ulykkes- og skadeforebyggelses møde, Århus (3. maj). Han holdt foredraget Hvad ved vi om ulykker med cykler? ved Cykelkonference 2001 arrangeret af Trafikministeriet, Odense (7.-8. juni). Arrangør af 11. Nordiske Trafikmedicinske Konference, Odense (19.-20. august) og deltog med foredraget Alvorlig tilskadekomst efter færdselsuheld med motorkøretøj. Han deltog med foredraget Skadestuerregistrering af tilskadekomne efter færdselsuheld ved 4th Nordic Safe Community Conference, Vejle (21.-24. august). Deltog med foredraget The development in injuries following severe road traffic accidents with motor vehicles ved 1st Safe Community Conference on Cost Calculation and Cost-effectiveness in injury Prevention and Safety Promotion udarbejdet i samarbejde med C. Færgemann, Viborg (30. september-3. oktober). Han holdt foredraget Øget trafikulykkeshyppighed ved epilepsi og dissemineret sklerose udarbejdet af S. Lings ved Åben Forskerdag arrangeret af Syddansk Sundhedsvidenskabelig Forskningsenhed, Fredericia (8. oktober).

S. Larsen deltog med foredraget Scooter board accidents ved Dansk Selskab for Ulykkes- og skadeforebyggelses møde, Århus (3. maj).

M.S. Larsen deltog med foredraget Multitraumer 2000 ved 11. Nordiske Trafikmedicinske Konference, Odense (20. august). Formand for bestyrelsen i Dansk tværfagligt Traumeselskab. Medlem af bestyrelsen i ATLS Denmark Fond.

N.D. Röck er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for ulykkes- og skadeforebyggelse. Han er Lægeforeningens repræsentant i Rådet for Større Færdselssikkerhed. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens Udvalg vedrørende Kvalitetsmåling.

O. Skov deltog i Advanced Ilizarov Course ved Royal College of Surgeons of Edinburgh, Edinburgh, Scotland (19.-21. november).

K. Thomsen er medforfatter på foredraget Facet joint fusion a.m. Margerl preceding anterior interbody fusion with cages in 360° lumbar fusion. Indication, technique, and potential savings holdt af S. Rasmussen ved Dansk Ortopædisk Selskabs forårsmøde, Århus (4.-5. maj). Deltog med foredraget Non-documented treatment in significant adolescent idiopathic scoliosis i Nordisk Skolioseforenings årsmøde, Århus (14.-17. juni). Medforfatter på foredraget Reduction of the radiation dose in x-ray examinations of children with scoliosis, Nordisk Skolioseforenings årsmøde, Århus (14.-17. juni). Medforfatter på foredraget The long-term outcome after posterolateral lumbar spine fusion. A randomized clinical study, 28th annual meeting, International Society for the Study of the Lumbar Spine. Medforfatter på foredraget Operation for thoracic disc herniation via the transthoracic approach, 12th World Congress of Neurosurgery, Sydney, Australi-

en (20.-22. september). Medforfatter på foredraget Reduction of the radiation dose in x-ray examinations of children with scoliosis, European Society of Radiology, Budapest, Ungarn (4.-6. september). Medforfatter på foredraget The long-term outcome after posterolateral lumbar spine fusion. A randomized study, 16th annual meeting, North American Spine Society, Seattle, USA (september). Medlem af Dansk Ortopædisk Selskabs Uddannelsesudvalg. Medarrangør af temadag om bevægeapparatet i Syddansk Forskningsforum, Kolding (27. november). Medlem af bedømmelsesudvalget for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet på Ph.D.-afhandling ved reservelæge Christian Wong: Finite element method analysis and more remodelling of the lumbar spine. Medlem af projektstyrgruppen under Dansk Rygkirurgisk Selskab for MTV-projektet MTV af stabiliserende rygoperationer.

Publikationer

Barsi T, Færgemann C, Larsen LB. Tilskadekomst blandt buspassagerer i Odense Kommune 1996-1999. Ugeskr Læger 2001; 163: 5975-8.

Christensen FB, Lauersen M, Gelineck J, Eiskjær SP, Thomsen K, Bünger C. Interobserver and intraobserver reliability in interpreting radiographs of instrumented and noninstrumented lumbar spine fusions. Spine 2001; 5: 538-43.

Færgemann C, Larsen LB. The mechanism and severity of nonoccupational ladder fall injuries. Journal of Safety Research 2001; 32: 333-343.

Holm C, Larsen MS, Houshian S. Ul-scanning af abdomen hos hårdt kvæstede patienter. Ugeskr Læger 2001; 163: 5967-70.

Houshian S, Ipsen T. Metacarpal and phalangeal lengthening by callus distraction. Journal of Hand Surgery (British & European Volume) 2001; (26B) 1: 13-16.

Houshian S, Schrøder HA. Wrist arthrodesis with the AO titanium wrist fusion plate: a consecutive series of 42 cases. Journal of Hand Surgery (British and European Volume) 2001; (26B) 4: 355-359.

Houshian S, Mehdi, Larsen MS. The epidemiology of elbow fracture in children: analysis of 355 fractures with special reference to supracondylar humerus fractures. Journal Orthopaedic Science 2001; 6 (4).

Ulykkes Analyse Gruppen. Ulykker 1999. Tilskadekomne registreret på skadestuen, Odense Universitetshospital. Odense: Eget forlag, 2001.

Oto-rhino-laryngologi

Professor, dr.med. *Karsten Ejning Jørgensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Christian Godballe*
Klinisk lektor, cand.med. *Aksel Grøntved*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Ågot Møller Grøntved*
Klinisk lektor, cand.med. *John Jakobsen*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Mette Nyrop*
Klinisk lektor, cand.med. *Viggo Svane-Knudsen*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Ingolf Sveinbjørnsson*
Klinisk lektor, cand.med. *Frank Svendstrup*
Klinisk lærer, cand.med. *Ture Andersen*
Klinisk lærer, cand.odont. *Henning Lehmann Bastian*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
John Jacobsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T. Andersen har været medarrangør af 19th Danavox Symposium med titlen Genetics and the function of the auditory system, Hotel Scanticon, Kolding (21.-24. august).

C. Godballe har holdt/været medforfatter til følgende foredrag: Landsopgørelse af fistelfrekvens ved laryngektomi efter strålebehandling, Cai Grau, Lars Vendelbo Johansen, Hanne Sand Hansen, Elo Andersen, Christian Godballe, Lisbeth Juhler Andersen, Jesper Hald, Henrik Møller, Marie Overgaard, Lars Bastholt, Ole Greisen, Olfred Hansen, Jens Overgaard, Årsmøde i Dansk Selskab for Hoved- og Halskologi, København (2. marts), Arvelige medullær thyreoideacancer: Hvor skal vi sætte aldersgrænsen for profylaktisk thyreoidektomi?, Christian Godballe, Karsten Jørgensen, Annelise Krogdahl, Anne-Marie Gerdes, Dansk Selskab for Otolaryngologi - Hoved og Halskirurgi, København (28. april), Pharyngo-cutaneous fistulae as a complication to salvage laryngectomy after primary radiotherapy for head and neck cancer 1987-1997. A survey from the Danish Society for Head and Neck Oncology, Cai Grau, Lars Vendelbo Johansen, Hanne Sand Hansen, Elo Andersen, Christian Godballe, Lisbeth Juhler Andersen, Jesper Hald, Henrik Møller, Marie Overgaard, Lars Bastholt, Ole Greisen, Olfred Hansen, Jens Overgaard, Skandinavisk Selskab for Hoved- og Halskologi, Stockholm, Sverige (4.-6. maj), Thyreoideacancer hos børn i Danmark fra 1996-2001, Christian Godballe, 7. årsmøde i Foreningen af Danske Hoved- og Halskirurger (30.-31. oktober). Desuden deltaget i følgende kurser: 2nd International Copenhagen Course on Computer Aided Endoscopic Surgery of the Paranasal Sinuses end the Skull Base, København (5.-6. april), Advanced Operative surgical Techniques in Head and

Neck Malignancy (35 CME merits), University Hospital Aintree Liverpool, England (3.-7. september).

A.M. Grøntved har holdt følgende foredrag: Snorken, søvnapnø. Kirurgisk behandling ved symposium om snorken, søvnapnø. FAHO, Svendborg (20. januar), Tumorer i næse og bihuler, moderator ved Årsmøde i Dansk Rhinologisk Selskab, Nyborg (3.-5. maj), Kochlear implant i Danmark. Erfaringer og forventninger, Kochlear teamseminar, Kolding (22.-23. januar), The Danish healthcare system. HNO-Tagung, Kiel, Tyskland (16. juni), External rhinoplastic, Danish experiences. Gæsteforelæser, HNO-Tagung, Kiels Universitet og Praksisklinik, Kiel, Tyskland (16. juni), Kochlear implant - psykologiske aspekter. Paneldeltager, Kochlearimplant-seminar, Vejle (6. juni), PC-baseret database for ørekirurgi, Dansk Otokirurgisk Selskab, Nyborg (11. oktober), Kochlear implant - metoder og resultater, Dansk Otokirurgisk selskab, Nyborg (12. oktober), Kochlear implant. Paneldeltager, Dansk Otokirurgisk Selskab, Nyborg (12. oktober).

K.E. Jørgensen har holdt/været medforfatter til følgende foredrag: Den solitære knude i glandula thyroidea - diagnostiske overvejelser, Karsten Jørgensen, DSOHH, Rigshospitalet, København (28. april), Arvelig medullær thyreoideacancer: Hvor skal vi sætte aldersgrænsen for profylaktisk thyreoidektomi, Christian Godballe, Karsten Jørgensen, DSOHH, Rigshospitalet, København (28. april), Kirurgiske behandlingsresultater i serie på 1005 patienter, Karsten Jørgensen, Christian Godballe, Olfred Hansen, Lars Bastholt, DSOHH, Skejby Sygehus, Århus (6. oktober), Kongenitte malformationer og erhvervede stenoser i larynx og trachea, årsmøde i Foreningen af Danske Hoved-Halskirurger, Liselund Kursuscenter, Slagelse (1. november).

A. Kjeldsen har holdt følgende foredrag: Quality of life among HHT patients, Fourth HHT Scientific conference, Puerto de la Cruz, Tenerife, Spanien (20.-26. april), Epistaxis hos patienter med Hereditær Hæmorrhagisk Telangiectasi (Mb. Osler), Dansk Rhinologisk Selskabs årsmøde, Hesselet (3.-4. maj).

V. Svane-Knudsen har deltaget i kursus om Mellemørekirurgi, Stockholm, Sverige (22.-26. januar) samt møderne C1, Kreta, Grækenland (juni) og Otokirurgisk Årsmøde (oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

V. Svane-Knudsen har modtaget 20.000 kroner fra Fonden for lægevidenskabelig forskning ved Fyns Amts Sygehusvæsen samt 50.000 kroner fra Schioldanns Fond til laboranthjælp i cholesteatomforskning.

Publikationer

- Andersen PE, Kjeldsen AD.* Pulmonale arteriovenøse malformationer, moderne behandlingsprincipper. Ugeskr Læger 2001; 163,33: 4398-4401.
- Andersen PE, Kjeldsen AD, Oxhøj H, Vase P.* Perkutan transluminal embolisering af pulmonale arteriovenøse malformationer. Ugeskr Læger 2001; 163: 925.
- Faber CE, Grymer L, Norregaard O, m.fl.* Flextube reflectometry for localization of upper airway narrowing - a preliminary study in models and awake subjects. Respir Med 2001; 95: 631-638.
- Faber CE, Hilberg O, Jensen FT, m.fl.* Flextube reflectometry for determination of sites of upper airway narrowing in sleeping obstructive sleep apnoea patients. Respir Med 2001; 95: 639-648.
- Hansen O, Bastholt L, Jørgensen K.* Dose-response relationship i radiotherapy of early laryngeal cancer. Clin Otolaryngol 2001; 26: 170.
- Jørgensen KE, Hansen O, Bastholt L.* Primary treatment of T1 and T2 laryngeal cancer. Clin Otolaryngol 2001; 26: 169.
- Kjeldsen AD, Brusgaard K, Poulsen L, Kruse T, Rasmussen K, Green A, Vase P.* Mutations in the Alk1 gene and the phenotype in two large Danish families. Am J of Med Genetics 2001; 98 (4): 298-302.
- Qvist M, Grøntved AM.* Chronic otitis media sequelae in skeletal material from medieval Denmark. Laryngoscope 2001; 111: 114-8.
- Svane-Knudsen V, Halkier-Sørensen L, Rasmussen G, Ottosen PD.* Cholesteatoma: A Morphologic Study of Stratum Corneum Lipids. Acta Otolaryngol 2001; 121: 602-606.
- Thomsen JB, Johansen A, Hoilund-Carlsen PF, Karstoft J, Godballe C, Bastholt L, Jørgensen KE.* Triplex ultrasound of swellings in the neck. Clin Otolaryngol 2001; 26: 167.

Patologi

Professor, dr.med. *Claus Fenger*
Klinisk lektor *Ole Clemmensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Gitte Birk Kerndrup*
Klinisk lektor *Bjarne Nielsen*, Ph.D. (fratrådt 1. juli)
Klinisk lektor, dr.med. *Karen Ege Olsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Peter D. Ottosen*
Klinisk lektor, dr.med. *Niels Tinggaard Pedersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Daa Schrøder*
Klinisk lærer, cand.med. *Martin Bak*
Klinisk lærer, afdelingslæge *Per Ibsen* (fratrådt 1. november)
Klinisk lærer, overlæge *Kirsten Kock*
Gæsteforsker, dr.med. *Berit Hølund* (overlæge, Patologisk Institut, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Tine Plato Hansen
Charlotte Floridon Jensen
Anne-Vibeke Lænkholm
Birgitte Strange Preiss

Medarbejderens aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Bak har deltaget i DSPACs årsmøde i København (16.-18. marts). Har deltaget i Nordisk Medicinsk Laboratoriegruppens kongres i København med inviteret foredrag om mammografiscreening i Fyns Amt (27.-30. maj). Han var medforfatter til posteren S. Valtulini, C. Macchi Vaccination granulomas by aluminium hydroxide (40 mg/dose) in 6000 pigs: preliminary results with solochrome azurine histochemical investigations præsenteret ved 3° Congresso Nazionale Multisala SIVAR, Cremona, Italien (1.-3. juni). Han deltog i European Cancer Conference - ECCO 11 i Lissabon, Portugal (21.-25. oktober). Han deltog i DSPACs efteruddannelseskursus i klinisk cytologi i Odense med foredrag om kvalitetscirkel af præoperativ mammadiagnostik (16.-17. november). Han deltog i MedComs InternetKonference i Odense (6.-7. december). Han har undervist i mammapatologi ved A-kurser i radiologi (1. maj) og i kirurgi (3. december). Han har været vejleder for Ph.D.-studerende Anne-Vibeke Lænkholm.

O.J. Clemmensen sidder i forretningsudvalget for Dansk Melanomgruppe. Han har deltaget i dermatopatologisk seminar, Stockholm, Sverige (4. maj) med foredragene Morphologic hair changes in Menkes disease, IgA pemphigus og HIV associated cutaneous Leishmaniasis. Han har ved Dansk Selskab for Patologi og Cytologis årsmøde, København (16.-18. marts) deltaget med foredraget Sentinel lymfeknudediagnostik på patienter med malignt melanom og med posteren Rhabdomyomatøs

mesenkymalt hamartom. Han deltog i Dansk Dermatologisk Selskabs årsmøde, Århus (20.-21. april) og i organisationen og præsentationen af slide seminar ved 22nd Symposium of the International Society of Dermatopathology, Stresa, Italien (4.-6. oktober). Endvidere i Dansk Dermatologisk Selskabs efterårsmøde, København (23.-24. november) samt Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologis efteruddannelseskursus i Cytologi, Odense (16.-17. november). Tilrettelagde og underviste på A-kursus i Dermatologi, Odense (6.-7. december).

C. Fenger deltog med foredraget Histologisk udvikling og histopatologiske redskaber ved diagnosticering af polyper, flad dysplasi og cancer ved Ferring Symposium, Korsør (3. marts). Deltog endvidere med foredragene Ekspresion of APC, Beta-Catenin og PPAR* i colon cancer og Refinement of colorectal cancer metastases models i DSPACs Årsmøde, København (17. marts). Deltog med foredragene p53 is a strong prognostic factor for distant metastasis in rightsided colorectal adenocarcinomas og A randomized study of screening for colorectal cancer with faecal occult blood test - results after 13 years and 7 biennial screening rounds i 1st Multidisciplinary Colorectal Cancer Congress, Noordwijk, Holland (17.-20. april). Var medforfatter på foredraget Chylomicron inclusion disease with intracellular protein abnormalities and a severe clinical course, a novel cause of intractable diarrhea of infancy, World Congress of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition, Montreal, Canada (21.-23. juni). Deltog med foredragene Chylomicron inclusion disease og Biliary cystadenoma of the liver ved 18th European Congress of Pathology, Berlin, Tyskland (8.-13. september). Deltog med foredraget Krav til professionel histopatologisk udredning, herunder nyere molekylærbiologiske metoder ved Onkologisk-Hæmatologisk regionsmøde, Odense (27. september). Deltog med foredraget Kolorektale tumorer. Opdatering og WHO-klassifikation i DSPACs møde om gastrointestinale tumorer, Odense (4. oktober) og med foredraget Pathological Aspects in Colorectal Cancer ved Danish Society of Oncology and the Danish Colorectal cancer Group, Consensus meeting on colorectal cancer, Byggecentrum, Middelfart (30. november). Han deltog i kurserne Non-gynækologisk cytologi, Odense, (16.-17. november) og i Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse, Årsmøde og Workshops, Syddansk Universitet (8. november). Underviste ved A-kursus i colonkirurgi for uddannelsessøgende i kirurgi, Odense (5.-7. november) og i tumorpatologi for uddannelsessøgende i klinisk genetik, Odense (1. oktober). Er censor i Patologisk Anatomi ved Københavns og Aarhus Universiteter. Er medlem af arbejdsgrupperne Styregruppen for DAKREKA, Dansk Kolorektal Cancer

ledet af dr.med. Anders Jacobsen, Århus, Dansk Kirurgisk Selskabs ad hoc udvalg vedrørende Kolorektal Cancer, DCCG, DSPACs arbejdsgruppe vedrørende Kvalitetssikring ved patoanatomisk undersøgelse af kolorektalcancerpræparater ledet af overlæge Hans Svanholm, Århus, arbejdsgruppe omkring MTV-rapport vedrørende HNP-PC samt arbejdsgrupper under ledelse af Den Fynske Kræftplan vedrørende Øvre og nedre gastrointestinal cancer. Redaktør af Klinisk Patologi. Bedømmer ved Ph.D.-afhandling Kim Werther, Detection and characterisation of disseminated carcinoma cells in patients with colorectal cancer, Københavns Universitet. Er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Tine Plato Hansen og medvejleder for Morten Kobæk Larsen og Rasmus Gaardskær Nielsen. Modtog Dansk Selskab for Onkologi Onkologipris og Janssen-Cilag Gastroenterologipris.

B. Hølund er daglig leder af screening mod livmoderhalskræft i Fyns Amt. Hun har deltaget i International Meeting on Gynaecological Oncology (ESGO 12) Venedig, Italien (21.-24. april) med poster Evaluation of Thinprep-Paptest - liquid-based preparation technique for cervical cell samples. Hun har deltaget i Scandinavian HPV-clinical summit meeting i Oslo, Norge (27. november). Har endvidere deltaget i seminaret The next generation of cancerscreening, Stockholm, Sverige (29. november) med foredraget Is it possible to implement liquid based cytology in ordinary screening, or is it too expensive? Er medvejleder for Ph.D.-studerende Charlotte Floridon Jensen.

G.B. Kerndrup har deltaget i NOPHO cytogenetik udvalg (23.-24. april), 8th yearly Meeting of the European Working Group on Myelodysplastic Syndromes in Childhood (EWOG MDS), Prag, Tjekkiet (3.-6. maj) i forbindelse med I-BFM møde samme sted, COST B19 on Molecular Genetics of Solid Tumors, Semmering, Østrig (30. marts-1. april), COST B19 on Molecular Cytogenetics of Solid Tumors, Intra-Verbania (20.-23. september). Har deltaget i eksternt bedømmelsesudvalg ved Ph.D.-antagelse Line Buhl (Aarhus Universitet), Ekspresion af IL10 i mycosis fungoides belyst ved in situ undersøgelser og in vitro studier. Sidder i følgende nationale og internationale styringsgrupper: Dansk Hæmatologisk Selskabs AML Database Gruppe, NOPHO Cytogenetik Udvalg, EWOG-MDS Morphology Board, EWOG-MDS Molecular Genetics Board, Management Committee member - COST B19: Molecular Genetics of Solid Tumors under EU-kommissionen, landsdækkende AML-MTV-gruppe. Hun har blandt andet deltaget i følgende møder med videnskabelige indlæg: Dansk Hæmatologisk Selskabs Årsmøde, Hindsgavl Slot (16.-17. marts), Regionsmøde om kræftbehandling, Odense (27. september), Åben forskerdag, Syddansk Universitet, Fredericia (8. oktober), 3rd European Cytogenetic Conference, Paris, Frankrig (7.-10. juli), 33rd Meeting, International Society of Paediatric Oncology (SIOP), Brisbane, Australien (10.-13. oktober). Er Vejleder for Ph.D.-studerende Birgitte Strange Preiss, projekt Morfologiske, fænotypiske og genotypiske

forandringer ved akut myeloid leukæmi (AML). En populationsbaseret undersøgelse.

K.F. Kock sidder i arbejdsgruppen for cervixcancer i DGC (Dansk Gynækologisk Cancer). Hun er medforfatter på posteren Evaluation of ThinPrep-Pap test- a liquid based preparation technique for cervical cell samples præsenteret på ESCO Congress, Venedig, Italien (21.-24. april). Deltog i 14th International Congress of Cytology, Amsterdam, Holland (27.-31. maj) med posteren Follow-up of HPV Changes in Cervical Smears. Deltog i kursus om Cytologi - non- gyn, herunder nye anvendelsesmuligheder og metoder afholdt af Dansk Selskab for Patologi og Cytologi, Odense (16.-17. november).

K.E. Olsen har deltaget i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi Årsmøde i København (16.-18. marts), Svensk Förening för Cytologi och Svensk Förening för Patologi Årsmøde, Linköping, Sverige (10.-12. maj), Association for Medical Education in Europe kongres, Berlin, Tyskland (2.-5. september), 18th European Congress of Pathology, Berlin, Tyskland (8.-13. september). Har endvidere deltaget i møde i European Union COST Action B19 Working Group 2, Cytogenetics in carcinomas, Verbania, Italien (21.-22. september). Arrangør af DSPACs efteruddannelseskursus Cytologi, Odense (16.-17. november). Er medlem af patologiudvalget i Danish Breast Cancer Cooperative Group, Udvalg for kvalitetssikring i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi (DSPAC) og medlem af Dansk lungepatologigruppe (DaLuPa) under European Society for Pathology (ESP) Working Group for Lung Pathology.

P.D. Ottosen har været medarrangør og medlem af den videnskabelige komite vedrørende et fælles nordisk møde Nordiske Nyredage, som blev afholdt i Odense (13.-15. maj). Var i forbindelse hermed chairman og har selv afholdt to foredrag og præsenteret cases ved klinikopatologiske konferencer på mødet. Medforfatter på to abstracts: Does cyclosporin treatment result in accumulation of collagens in the kidney og Rapamycin prevents the age dependent accumulation of collagen in the rat kidney, som blev præsenteret dels som foredrag, dels som poster. Har deltaget i ASN/ISN World Congress of Nephrology, San Francisco, USA, (10.-17. oktober). Medforfatter på to abstracts Rapamycin prevents the age dependent accumulation of collagen in the rat kidney og The proximal tubule contain large amounts of fat in patients dying from diabetic coma. Begge abstracts publiceret i J Am Soc Nephrol og præsenteret ved mødet som posters. Bedømmer af Ph.D.- afhandling ved Aarhus Universitet, U.B.H. Laurson, The effect of lithium treatment on the expression of aquaporins and sodium transporters in rat kidney. Kursusleder for og underviser på A-kursus i Videnskabelige Metoder og reviewer for J Am Soc Nephrol.

N. Tinggaard Pedersen sidder i forretningsudvalget for Dansk Lymfomregister (LYFO). Han har deltaget i og bidraget med foredrag eller poster ved blandt andet følgende kongresser, årsmøder og symposier: Dansk Hæmatologisk Selskabs Årsmøde, Hindsgavl (16.-17. marts), American Society of Hematology, 43. annual

meeting, Orlando, USA (7.-11. december). Han har undervist på tværfagligt A-kursus i hæmatologi, København (12.-15. februar), Mikroskopi 2, hæmatologi praktiserende læger, Middelfart (21. september), Diplomuddannelsen, hæmatologi Laborantskolen, København (26. oktober, 2. november), Folkeuniversitetet, Syddansk Universitet, træthedssygdomme, Odense (17. november), Tema-dag, maligne lymfomer for bioanalytikere, Odense (3. november).

B.S. Preiss Ph.D.-studerende projekt Morfologiske, fænotypiske og genotypiske forandringer ved akut myeloid leukæmi (AML). En populationsbaseret undersøgelse. Har deltaget ved følgende møder med videnskabelige indlæg: BIOS 2001, San Jose, Californien, USA (26.-30. januar), Årsmøde Dansk Hæmatologisk Selskab, Hinds-gavl Slot (16.-17. marts), 3rd European Cytogenetist Conference, Paris, Frankrig (7.-10. juli), Dansk Hæmatologisk Selskab. Heldagsmøde, København (4. oktober), Åben forskerdag, Syddansk Universitet, Fredericia (8. oktober). Hun sidder desuden i den nationale AML-MTV gruppe.

H.D. Schrøder har deltaget i Skandinavisk Neuropatologisk Selskabs årsmøde, København, (25.-26. august) samt deltaget i Stem-cells, symposium, Lund, Sverige (10. august). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg for Ph.D.-afhandling Bodil Sørensen, The influence of nerve growth factors on regeneration of the peripheral nerves. Studies of nerve regeneration after crush in p75 receptor knockout mice, Aarhus Universitet. Er herudover medlem af et Ph.D.-bedømmelsesudvalg og har siddet i udvalg vedrørende besættelse af lektorat.

Eksterne bevillinger og donationer

C. Fenger har fået 130.000 kroner fra Læge Sofus Carl Emil Friis og hustru Olga Doris Friis Legat til studier over mikrosatellitinstabilitet ved kolorektal cancer.

G.B. Kerndrup har fået bevilliget 1.740.000 kroner fra Lands- og landsdelspuljen 2001-2003 til projekt Kromosomanalyse, spektral karyotypering og molekylærgenetisk analyse ved malignt lymfom, 400.000 kroner fra Toyotafonden til indkøb af apparatur og 400.000 kroner fra Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum til projektet Genetisk analyse ved malignt lymfom.

Publikationer

Andersen M, Bjerre P, Schrøder HD, Edal A, Hølund-Carlsen PE, Pedersen PH, Hagen C. In vivo secretory potential and the effect of combination therapy with octreotide and cabergoline in patients with clinically non-functioning pituitary adenomas. *Clin Endocrinol (Oxf)* 2001; 54: 23-30.

Andersen M, Jensen CH, Støvning RK, Larsen JB, Schrøder HD, Teisner B, Hagen C. Fetal antigen 1 in healthy adults and patients with pituitary disease. Relation to physiological, pathological and pharmacological growth hormone levels. *J Clin Endocrinol Metab*, in press.

Bomme L, Lothe RA, Bardi G, Fenger C, Kronborg O, Heim S. Assessment of clonal composition of colorectal adenomas by FISH analysis of chromosomes 1, 7, 13 and 20. *Int J Cancer* 2001; 92: 816-823.

Danscher G, Jo SM, Varea E, Wang Z, Cole TB, Schrøder HD. Inhibitory zinc-enriched (ZEN) terminals in mouse spinal cord. *Neuroscience* 2001; 105: 941-947.

Gaigg B, Neergaard TBF, Schreiber R, Hansen JK, Færgeman NJ, Jensen NA, Andersen JR, Friis J, Sandhoff R, Schrøder HD, Knudsen J. Depletion of Acyl-coenzyme A-Binding Protein Affects Sphingolipid Synthesis and Causes Vesicle Accumulation and Membrane. *Mol Biol Cell* 2001; 12: 1147-1160.

Gaster M, Beck-Nielsen H, Schrøder HD. Proliferation conditions for human satellite cells. The fractional content of satellite cells. *APMIS* 2001; 109: 726-734.

Gaster M, Franch J, Beck-Nielsen H, Schrøder HD. The GLUT4 density in slow fibres is not increased in athletes. How can training increase the Glut4 pool originating from slow fibres. *Eur J Physiol* 2001; 443: 196-201.

Gaster M, Kristensen SR, Beck-Nielsen H, Schrøder HD. A cellular model system of differentiated human myotubes. *APMIS* 2001; 109: 735-744.

Gaster M, Schrøder HD, Handberg A, Beck-Nielsen H. The basal kinetic parameters of glycogen synthase are in human myotube cultures are not affected by chronic high insulin exposure. *Biochim Biophys Acta* 2001; 1537: 211-221.

Gaster M, Staehr P, Beck-Nielsen H, Schrøder HD, Handberg A. GLUT4 Is reduced in slow muscle fibers of Type 2 diabetic patients. Is insulin resistance in Type 2 diabetes a slow, Type 1 fiber disease? *Diabetes* 2001; 50: 1324-1329.

Hasle H, Kerndrup GB. Meeting Report. Second International Symposium on Myelodysplastic Syndrome in Childhood. *Leukemia Research* 2001; 25: 1013-1017.

Jensen CH, Meyer M, Schrøder HD, Kliem A, Zimmer J, Teisner B. Neurons in the monoaminergic nuclei of the rat and human central nervous system express FA1/dlk. *Neuroreport* 2001; 12 (18): 3959-3963.

Johannsen L, Smith T, Havsager AM, Madsen C, Kjeldsen ML, Dalsgaard NJ, Gaist D, Schrøder HD, Sindrup SH. Evaluation of Patients With Symptoms Suggestive of Chronic Polyneuropathy. *J Clin Neuromusc Dis* 2001; 3 (2): 47-52.

Kerndrup GB. Nyere diagnostiske redskaber i Patologisk Anatomi. *Ugeskr Læger* 2001; 163.

Larsen TK, Quist N, Bak M. Delayed neutropenic enterocolitis in a 12-year-old girl treated with total colectomy and J-pouch reservoir. *J Pediatr Surg* 2001; 36: 1066-7.

Levin K, Schrøder HD, Alford FP, Beck-Nielsen H. Morphometric documentation of abnormal intramyocellular fat storage and reduced glycogen in obese patients with Type II diabetes. *Diabetologia* 2001; 44: 824-833.

- Møller MB, Nielsen O, Pedersen NT.* Cyclylin D3 Expression in Non-Hodgkin Lymphoma. Correlation with Other Cell Cycle Regulators and Clinical Features. *AM J Clin Pathol* 2001; 115: 404-412.
- Nielsen RG, Fenger C, Pedersen SA, Qvist N, Sørensen J, Husby S.* Diagnostisk udbytte ved gastrointestinal endoskopi hos børn under 1 år - en to års opgørelse. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1074-1078.
- Preiss BS, Pedersen RK, Kerndrup GB.* Spectral karyotyping (SKY) in Hematologic Neoplasia. *Progress in Biomedical Optics and Imaging* 2001; 4259: 56-59.
- Schmidt K, Kerndrup GB.* Daunoxome-Containing High-dose combination chemotherapy in bad risk acute leukaemia. *Proceedings, Bone Marrow Transplantation.* Nature Publishing Group. 2001: Bd. 27, supplement 1.
- Schmidt K, Kerndrup G, Mortensen LS, Preiss B, Pedersen NT, Gram-Hansen P, Friis L, Andersen TM.* At what age should patients with AML be termed elderly? Results of a population-based study of the impact of age on treatment outcome and its modification by karyotype. *Blood* 2001; 98 (suppl 1): 579a.
- Svane-Knudsen V, Halkier-Sorensen L, Rasmussen G, Ottosen PD.* Cholesteatoma: a morphologic study of stratum corneum lipids. *Acta Otolaryngol* 2001; 121: 602-606.
- Wang Z, Danscher G, Jo SM, Shi Y, Schrøder HD.* Retrograde tracing of zinc-enriched (ZEN) neuronal somat in rat spinal cord. *Brain Res.* 2001; 900: 80-87.
- Westergaard M, Henningsen J, Svendsen ML, Johansen C, Jensen UB, Schrøder HD, Kratchmarova I, Berge RK, Iversen L, Bolund L, Kragballe K, Kristiansen K.* Modulation of Keratinocyte Gene Expression and Differentiation by PPAR-Selective Ligands and Tetradecylthioacetic Acid. *J Invest Dermatol* 2001; 116: 702-712.

Plastikkirurgi

Klinisk lektor *Jens Ahm Sørensen*, Ph.D.

Klinisk lektor *Ann Udesen*

Gæsteforsker, cand.med. *Vivi Bakholdt* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Gad* (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Poul Harboe Jacobsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jens Lykke Sørensen*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

V. Bakholdt har deltaget med foredraget Mammapapil rekonstruktion med lokal lap i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical Days, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november). Har endvidere deltaget i 1st European Congress of Breast Reconstructury, Milano (11.-14. november) samt Forårsmøde ved Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi og Forårsmøde ved Dansk Mikrokirurgisk Selskab.

D. Gad har deltaget med foredraget Rekonstruktion af orbitalbundsfrakturer med polyethylen, en retrospektiv opgørelse i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical Days, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november).

P.H. Jacobsen har med foredragene Mortality following cosmetic breast surgery in Denmark og Implant rupture and self-reported symptoms in unselected Danish women with cosmetic silicone breast implants deltaget i European Societies of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery, European Section of IPRAS, Rom, Italien (16.-20. september). Har deltaget med foredraget Mortality following cosmetic breast surgery in Denmark i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical Days, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november). Endvidere deltaget med foredragene Implant rupture and self-reported symptoms among Danish women with cosmetic breast implants og Mortality following cosmetic breast surgery in Denmark i ASPSPSEF/ASMS 70th Annual Scientific Meeting, Orlando, Florida, USA (3.-7. november).

J.A. Sørensen har holdt foredrag om hoved-halscancer, bløddelsrekonstruktion med lokale og frie lapper ved Dansk Mikrokirurgisk Selskab, Hindsgavl (29.-30. marts). Han har med foredraget Sentinel lymph node biopsy, spect imaging, MRI and doppler ultrasonography in oral squamous cell carcinoma deltaget i The 1st International Conference on Sentinel Node Biopsy in Mucosal Head and Neck Cancer, Canniesburn, Glasgow, Scotland (25.-26. juni). Han har med foredraget Sentinel lymfeknude-

biopsi i cancer cavi oris deltaget i Onkologisk-hæmatologisk regionsmøde på Radisson SAS H.C. Andersen Hotel, Odense (27. september). Han har deltaget med foredragene Usædvanlig præsentation af primært malignt melanom i tonsil, Rekonstruktion af orbitalbundsfrakturer med polyethylen, en retrospektiv opgørelse, Sentinel lymfeknudebioptering, SPECT, MR og ultralydsskanning af planocellulære mundhulecancere, DIEP-lap til mammarekonstruktion incl. principper og præsentation af ny teknik, Sentinel lymfeknude ved hoved-halscancer i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical days, Radisson SAS Hotel, København (23. november). Har afholdt følgende undervisning: Cancer i mundhulen. Ætiologi, behandling og prognose, Anæstesiologisk Intensiv Afdeling V, Aarestrup Auditoriet, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (17. januar), Klinisk konference, Det forbrændte barn (28. februar), Behandling af sår, akutte og ældre traumatiske sår. Bløddelslæsioner, Infektioner. Behandling med svinglapper og frie lapper. Ugekursus i ortopedisk traumatologi, Odense Universitetshospital (20. marts). Han har deltaget i A-kursus i sår. Brandsårsbehandling, Herlev Amtssygehus (20. marts), Cancer cavi oris. Aktuelt status i behandling af mundhulecancer, Afdeling R, Odense Universitetshospital (9. maj). Han er medlem af Kirurgisk Vurderingsudvalg (1. februar) og hovedvejleder for Ph.D.-studende Jørn Bo Thomsen.

J.L. Sørensen har deltaget med foredraget Prævalensundersøgelse af kroniske sår på amtssygehuset i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical Days, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november).

A. Udesen har deltaget med foredragene Mikrodialyse anvendt ved arteriel og venøs okklusion i TRAM-lapper - En dyremodel, Mammapapil rekonstruktion med lokal lap, Frie TRAM-lapper anvendt til brystrekonstruktion - En retrospektiv opgørelse i Dansk Kirurgisk Selskab, Surgical Days, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november). Har deltaget i A-kursus i endokrin- og mammakirurgi, primær og sekundær rekonstruktion, Odense Universitetshospital (3. december).

Voksenpsykiatri

Professor, dr.med. *Per Kragh-Sørensen*
Professor, dr.med. *Thor kil Sørensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Annette Lolk*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Bent Nielsen*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.med. *Ulla Agerskov Andersen* (tiltrådt 1. februar)
Klinisk lærer, cand.med. *Nick Bo Bünger* (tiltrådt 1. februar)
Klinisk lærer, cand.med. *Aud Pernille Gansmo* (tiltrådt 1. februar)
Klinisk lærer, cand.med. *Ove Lindegaard Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Kirsten Lykke Storgaard* (tiltrådt 1. februar)
Gæsteforsker *Kjeld Andersen*, Ph.D. (adjunkt, Syddansk Universitet)
Gæsteforsker *John Theilmann Larsen*, Ph.D. (fondslønnet, læge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Kurt Bjerregaard Stage*, Ph.D. (læge, Odense Universitetshospital)
Forskningssygeplejerske *Jette Bruun* (fondslønnet)
Forskningssassistent *Linda Eckhardt* (tiltrådt 1. april, fondslønnet)
Sygeplejefaglig konsulent *Anne Kragh-Sørensen* (sygeplejerske, Odense Universitetshospital)
Forskningssekretær *Marianne Larsen* (tiltrådt 1. maj)
Forskningssassistent *Allan Thomsen* (fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Malene Grubbe Gøtke
Anette Søgaard Nielsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Kragh-Sørensen har sammen med A. Lolk deltaget i American Psychiatric Association, Annual Meeting 2001, New Orleans, USA (5.-10. maj). Har deltaget i følgende internationale møder: 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense (12.-15. september), 17th International Alzheimer's Disease Conference in Christchurch, New Zealand (20.-28. oktober), Scientific Workshop, Barcelona, Spanien (2.-4. november), 7th Congress of Nordic Society for Research in Brain Ageing (NorAge) 2001, Oslo, Norge (2.-3. december). Han har deltaget i følgende nationale møder: Reminyl lanceringsmøde, København (6. april), DemensDagene med emnerne Demens i Fyns Amt og De pårørendes betydning som omsorgsgivere set i et samfundsmæssigt perspektiv, København (19.-20. april), Seminar i Socialministeriet: Dialog om referencemodeller for samarbejdet på demensområdet (16. marts). Han har

som chairman og organisator deltaget i følgende symposier: Depression og somatik, København (27. april), debatdag vedrørende Depression og Stress, Skal/kan den nuværende organisation af indsatsen omkring depressionsbehandling ændres?, Odense (12. oktober) og stormøde vedrørende Demensudredning og medicin på Fyn (15. oktober). Han er daglig leder af Center for Demens- og Depressionsforskning, forskningsleder for fagområdet for psykiatri, Klinisk Institut, delkursusleder og underviser ved U-kurser, Dansk Psykiatrisk Selskab. Medlem af Klinisk Instituts bestyrelse, medlem af Styregruppen, Ældreforskningscentret, Odense Universitetshospital samt næstformand i Alzheimerforeningen og medlem af Alzheimerforeningens bestyrelse og forskningsudvalg samt medlem af arbejdsgruppe til udarbejdelse af faglige retningslinier for lægers ordination af de nye antidepressiva og neuroleptika under Sundhedsstyrelsen. Han er ligeledes medlem af en arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige tilrettelæggelse af sundhedsvæsenets indsats vedrørende udredning og behandling af demens under Sundhedsstyrelsen og medlem af arbejdsgruppe for Demensudredning i Fyns Amt. Medlem af styringsgruppe vedrørende MTV-rapport om demensudredning i Fyns Amt og Medlem af arbejdsgruppe, som har udarbejdet medicinsk teknologivurdering om anvendelse af billeddiagnostik ved demensudredning i Danmark. Medlem af arbejdsgruppe med henblik på udarbejdelse af klinisk database for demensudredning og behandling. Han er medlem af lægemiddeludvalget, Odense Universitetshospital og formand for Danish University Antidepressant Group (DUAG), medlem af The Neurologic Diseases in the Elderly Research Group, bestyrelsesmedlem i Nordic Society for Research in Brain Ageing (NORAGE), medlem af netværkssamarbejdets styregruppe (Danish Drug Monitoring Network), medlem af EURODEM EC Converted Action Epidemiology and Prevention of Dementia. Desuden er han i redaktionen af International Journal of Psychiatry in Clinical Practice. Han er vejleder for 2 Ph.D.-studerende.

A. Lolk har deltaget i Tenth Congress of the International Psychogeriatric Association, Nice, Frankrig (9.-14. september) og i kurset Evidence Based Medicine in Dementia and Old Age Depression, Skodsborg (19.-23. november). Hun har holdt følgende foredrag: Demens og Depression ved et symposium om depression og somatik, København (27. april) og The outcome of affective disorder in the elderly ved årsmøde i De Skandinaviske Selskaber for Biologisk Psykiatri, København (21.-23. september), om nyheder fra APA vedrørende gerontopsykiatri ved 2 møder arrangeret af Pfizer samt foredrag for praktiserende læger om Behandling af psykiatriske symptomer

og adfærdsforstyrrelser ved demens, Odense (4. december). Ved DemensDagene 2001 arrangeret af Hukommelsesklinikken, Rigshospitalet var hun mødeleder og underviser på workshop om Diagnostik og vurdering af demens ved hjælp af rating scales (20. april). Hun har undervist hjemmesygeplejersker og andet plejepersonale i Kerteminde og Odense Kommune og har undervist i AOF om demens og depression. Hun er delkursusleder og underviser på U-kursus i gerontopsykiatri, Dansk Psykiatrisk Selskab. Hun har været vejleder for en prægraduat forskerstuderende.

B. Nielsen har været formand for et Ph.D.-bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Ph.D.-afhandling De bliver ved med at ryge; et kvalitativt studie, Syddansk Universitet. Han er vejleder for 1 Ph.D.-studerende. Han har været underviser på U-kursus omhandlende alkoholmisbrugsbehandling og holdt flere foredrag vedrørende alkoholmisbrug.

T. Sørensen har deltaget i kongres om behandling af sexkriminelle, New Orleans, USA (3.-10. maj). Han er medlem af Dansk Selskab for Psykoanalytisk Psykoterapi og underviser ved selskabets supervisoruddannelse, er delkursusleder og underviser ved U-kurser og I-kurser, Dansk Psykiatrisk Selskab. Han har været kursusleder ved etikkursus for Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet og medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende kvote-2-studerende, Syddansk Universitet. Han er medlem af Arbejdsgruppen vedrørende en forstærket behandlingssindsats over for personer, der er dømt for seksualkriminalitet, og medlem af Sundhedsstyrelsens Arbejdsgruppe vedrørende målsætningen for kvalitet i distriktspsykiatrien samt Sundhedsstyrelsens Rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri. Han er bestyrelsesmedlem i Dansk Psykoanalytisk Selskab, medlem af bestyrelsen for Institut for Personlighedsteori, bestyrelsesmedlem i Psykiatrifonden samt fondsbestyrelsesmedlem i Skizofrenifonden. Han er medlem af lærerkollegiet i Psykoterapeutisk Arbejdsgruppe på Fyn samt medlem af lærerkollegiet i den første danske supervisoruddannelse ved Dansk Psykiatrisk Selskab og medlem af specialuddannelsesrådet for specialuddannelse i Psykiatrisk Sygepleje i Region Syd og på Fyn. Han er ligeledes medlem af behandlingsnetværket i Sex og Samfund.

Eksterne bevillinger og donationer

P. Kragh-Sørensen har fra Lands- og Landsdelsbevilling Odense Neuro-Center modtaget 878.800 kroner til demensforskning. Ebba og Verner Andersens Forskningsfond har støttet med 556.490 kroner til aflønning af forskningslæge, forskningssygeplejerske og forskningsassistent. Fra Danish University Antidepressant Group er modtaget 8.000 kroner til DUAG-5 projekt Langtidsbehandling af depressioner og fra Janssen-Cilag er modtaget 500.000 kroner til demensforskning.

M. Grubbe Gøtke har fra Eli Lilly Danmarks Psykiatriske Forskningsfond fået 25.000 kroner til Ph.D.-projekt.

B. Nielsen har modtaget en fireårig bevilling på 2,6 mio.

kroner fra Alkoholpuljen under Sundhedsstyrelsen. Bevillingen skal anvendes til randomiseret undersøgelse omhandlende Minnesota-behandling versus ambulant behandling i det offentlige regi. Han har endvidere modtaget 750.000 kroner ligeledes fra Alkoholpuljen under Sundhedsstyrelsen. Denne bevillingen rækker frem til 2003 og skal anvendes til kvalitetsudvikling af den offentlige alkoholmisbrugsbehandling.

Publikationer

Kragh-Sørensen P, Lolk A. Demens - udredning og behandling. Rationel Farmakoterapi. Lægemiddelstyrelsen, 2001.

Kragh-Sørensen P, m.fl. Demens - den fremtidige tilrettelæggelse af sundhedsvæsenets indsats vedrørende diagnostik og behandling. Redegørelse fra Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende demens. Sundhedsstyrelsen, 2001.

Nielsen B, Nielsen Søgaard A. Odensemодellen: Et bidrag til en evidensbaseret praksisbehandling af alkoholmisbrugere. Sam, 2001.

Nielsen B. Behandling af alkoholproblemer. MTV-Nyt 2001; 2: 12-16.

Pedersen SH, Stage KB, Bertelsen A, Kragh-Sørensen P, Sørensen T. ICD-10 Criteria for Depression in General Practice. J Affect Dis 2001; 65: 191-194.

Stage KB, Bech P, Kragh-Sørensen P, Nair NPV, Katona C, The Danish University Antidepressant Group. Differences in symptomatology and diagnostic profile in younger and elderly depressed inpatients. J Affect Dis 2001; 64: 239-48.

Aarland D, Andersen K, Larsen JP, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sørensen P. Risk of dementia in Parkinson's disease. A community-based, prospective study. Neurology 2001; 56: 730-736.

Pædiatri

Professor, dr.med. *Steffen Husby*
Forskningsprofessor, dr.med. *Søren Pedersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Niels Carlsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Susanne Halken*
Klinisk lektor, dr.med. *Arne Høst*
Klinisk lektor, cand.med. *Niels Illum*
Klinisk lektor, dr.med. *Bendt Brock Jacobsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Hans Peter Jacobsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Jens Kamper*
Klinisk lektor, cand.med. *Carsten Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Nils Foged*
Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Hejl*
Klinisk lærer, cand.med. *Gunner Nielsen*
Klinisk lærer, dr.med. *Henrik Oxhøj*
Gæsteforsker, cand.med. *Lone Agertoft* (børneafdelingen, Kolding Sygehus, forskningslektor ved projektet Early intervention with inhaled corticosteroids in wheezing pre-school children)
Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Thybo Christesen*, Ph.D. (børneafdeling H, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Ester Garne* (børneafdelingen, Kolding Sygehus, forskningslektor, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Anne Estmann Christensen
Dorthe Hansen
Rasmus Gaardskær Nielsen
Lene Annette Norberg

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Agertoft har deltaget i Weekend of the Nose 1: Safety in topical steroids, Prag, Tjekkiet (januar). Deltaget i Pædiatrisk astma og allergi kongres (Kolding) med foredraget Dosis/respons relation ved inhalationssteroid (effekt + systemeffekt), endvidere Long-term growth in children treated with inhaled budesonide or nedocromil sodium sammen med S. Pedersen samt The protective and bronchodilating effect of terbutaline delivered with two different spacer devices in children with asthma sammen med R. Petersen, B. Byrialsen og S. Pedersen, Kolding (februar). Hun har deltaget med foredraget Effectiveness and safety of Pulmicort in children with asthma ved American Thoracic Society Meeting, San Francisco, USA (maj), med posterpræsentation Growth During Long-term treatment With Inhaled Budesonide and nedocromil Sodium ved IPRAC Congress, Prag, Tjekkiet (april). Deltaget i Asia Asthma Forum 2001, Asthma control in the 21st Century med foredraget The importance of asthma control

in children, Bangkok, Thailand (juni), ved Allergic Rhinitis Summit Meeting, Safety in topical steroids, Montreal, Canada (august), ved Annual meeting of the European Respiratory Society med poster presentation Effect of administration of intranasal fluticasone propionate on lower leg growth rate in children with rhinitis sammen med S. Pedersen og sammesteds ved Long-term early asthma prevention (LEAP) study, Design and methods sammen med S. Pedersen, Berlin, Tyskland (september). Ved Pediatric Workshop Treating mild persistent asthma, Aix-en-Provence, Frankrig (november).

N. Carlsen var medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Hæmatologi og Onkologi Udvalg indtil september og er medlem af NOPHOs (Nordisk Forening for Pædiatrisk Hæmatologi og Onkologi) bestyrelse samt i NOPHOs arbejdsgrupper for neuroblastom og epidemiologi. Har deltaget i bestyrelsesmødet og leukæmiudvalgsmødet i Helsinki, Finland. Deltaget i NOPHOs nordiske protokoller for akutte leukæmier, maligne lymfomer, langerhanscelle histiocytose og aplastiske anæmier. Er medlem af International Society of Pediatric Oncology's ENSG (European Neuroblastoma Study Group) og har deltaget i ENSGs årsmøde i Wien, Østrig. Har desuden deltaget i Internationalt symposium for Niels Jacobsen om knoglemarvs-transplantation (1. november). Har undervist ved pædiatrisk A-kursus i pædiatrisk hæmatologi-onkologi (november). Har ved 3rd European Cytogenetic Conference holdt foredraget Cytogenetic aberrations in Childhood acute lymphoblastic leukemia in a Danish population-based study i Paris, Frankrig (7.-10. juli).

H. Thybo Christesen har holdt foredragene CRIB score. A better predictor for death and late morbidity in extremely prematures - the Danish ETFOL experience og Congenital hyperinsulinism ved XVII Nordic Perinatal Congress, Odense, (23.-26. maj). Han har holdt foredraget A novel activating glucokinase mutation (A456V) in a family with hyperinsulinism ved 6th LWPES ESPE Pediatric Endocrinology Joint Meeting, Montreal, Canada (6.-10. juni). Han er medforfatter til foredraget Hyperinsulinæmisk hypoglykæmi: En undersøgelse for mutationer i børn med familiær nesidioblastose ved Dansk Endokrinologisk Selskabs årsmøde, Aalborg (26.-27. januar). Han har holdt foredraget CRIB score. En bedre prædikator for død og sen morbiditet hos ekstremt præmature i ETFOL-studiet ved 10. Landsmøde i neonatologi, Gl. Avernæs (4.-6. oktober). Han har holdt foredraget Kliniske databaser - eksemplet NeoBasen, ved møde i Kvalitetsudvalget, Sygehus Fyn (12. oktober) og har holdt foredraget Klinik og genetik ved TSH og thyreoideahormon (T4 og T3) receptordefekter ved møde i Dansk Pædiatrisk Selskab (23. november).

A. Estmann Christensen har deltaget i European Educational Programme in Epidemiology, Firenze, Italien (25. juni-3. juli). Hun har deltaget i XXth Congress of the European Academy of Allergology and Clinical Immunology, Berlin med posteren Tobacco consumption during pregnancy and lactation in allergic families. Har med foredraget Tobacco consumption during pregnancy and nursing period in allergic families deltaget i Pædiatrisk astma og allergikongres, Kolding (februar). Hun har holdt foredraget Longitudinel monitorering af eksponering for tobaksrøg præ- og postnatalt. En prospektiv undersøgelse af allergidisponerede børn – fra 0-3 års alderen – og deres mødre ved videnskabeligt møde i Dansk Pædiatrisk Selskab, København. Hun har præsenteret posteren Tobacco consumption during pregnancy and nursing period in allergic families ved XVII Nordic Perinatal Congress, Odense (maj). Hun er medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs udvalg for Allergologi og pulmonologi.

E. Garne har deltaget med posteren Congenital heart diseases - prevalence and mortality ved Nordic Perinatal Congress, Odense (25. maj) og ved VI European Symposium on the Prevention of Congenital Anomalies med posteren Gastro-intestinal malformations - prevalence and prognosis, Catania (2. juni) samt ved XXIII Congress of the European Society of Cardiology med posteren How do we define congenital heart diseases and can we compare prevalence and mortality between regions, Stockholm, Sverige (2. september). Endvidere ved World Congress in Perinatal Medicine holdt foredraget Gastro-intestinal malformations in Funen County-prevalence and prognosis, Barcelona, Spanien (26. september). Sammesteds holdt foredraget How do we define congenital heart diseases and can we compare prevalence and mortality between regions.

S. Halken har holdt foredraget Passiv rygning og sygelighed hos børn ved videnskabeligt møde i Dansk Pædiatrisk Selskab (9. marts) og Astma og type I allergi hos børn ved Dansk Selskab for Allergologis Årsmøde, Kolding (18. august). Hun har været chairman ved EAACI XX Congress, Berlin, Tyskland (10. maj) og har holdt foredraget Allergen transfer in human breastmilk – protecting or sensitizing og foredraget Differentiated approaches for atopy/allergy prevention samt foredraget Update on hydrolysed infant formulae sammen med S. Dreborg (13. maj). Holdt foredrag Current perspectives in atopic dermatitis: the rolle of aeroallergens ved VII International Meeting on Pediatric Allergy, Porto, Portugal (28. juni). Hun er medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Udvalg for Pædiatrisk Allergologi og Pulmonologi, formand fra september 1998 og af Dansk Pædiatrisk Selskabs DRG arbejdsgruppe.

D. Hansen har deltaget i ISPAD Science School (ISPAD: International Society of Pediatric and Adolescent Diabetes), Lissabon, Portugal (2.-7. december). Har deltaget i Meeting of Nordic Association of Pediatric Gastroenterology and Nutrition, Helsingør (30. september-1. oktober) med foredraget High prevalence of coeliac disease in Danish patients with type 1 diabetes mellitus. Har

deltaget i 11. Novo Nordisk Børne Endokrinologi Symposium, Svendborg (25.-27. november) med foredraget Autoimmunitet ved type 1 diabetes mellitus. Har deltaget i årsmøde i dansk cøliakiforening med foredraget Cøliaki og diabetes, Fredericia (17. marts). Har udarbejdet posteren Development of thyroid dysfunction in children and adolescents with type 1 diabetes mellitus til Pediatric Endocrinology, 6th Joint Meeting, Montreal, Canada (6.-10. juli), men deltog ikke selv i mødet.

S. Husby har deltaget i First European Symposium on Gastrointestinal Motility, Capri, Italien (5.-7. april). Deltaget i XVII Nordic Perinatal Congress, Odense med foredraget Gastrointestinal malformation in Funen County, Denmark og i II International symposium on Pediatric Gastroenterology; Hepatology and Nutrition, Montreal, Canada (21.-23. juni) med posteren Chylomicron inclusion disease with intracellular protein abnormalities and a severe clinical course. A novel cause of intractable diarrhea of infancy in two siblings. Han har været mødearrangør og chairman ved Meeting of the Nordic Association of Paediatric Gastroenterology and Nutrition (NAPGAN), Helsingør (30. september-1. oktober). Har deltaget i Dansk Pædiatrisk Selskabs Høstmøde, Korsør (26.-27. oktober). Mødearrangør og foredragsholder med foredraget Immunologi og Ernæring ved I. Nordiske Kursus i Børnernerning, Snekkersten (november). Har været bedømmer af Dorte L. Jepsens Ph.D.-afhandling ved Københavns Universitet, Thymusstørrelsen hos nyfødte og børn i alderen op til ét år med særligt henblik på betydning af gestationsalder, fødselsvægt, neonatalinfektioner samt vægt (marts). Har deltaget i arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen vedrørende Behandling af galdevejsatresi. Han er medlem af censorkorpset for Landbohøjskolens uddannelse i Human Ernæring. Han er medlem af det lægelige udvalg i Colitis Crohn Foreningen. Medlem af bestyrelsen for Folkeuniversitetet i Odense.

A. Høst deltog i 2nd Allergy Up Date in Adults and Children med inviteret foredrag om Atopic eczema and milk allergy, Cavalese, Italien (19. januar). Han har deltaget i 5th Nordic Scientific Symposium in Allergology og holdt foredraget Clinical aspects of allergens and adjuvants, Gol, Norge (21.-25. februar). Han har deltaget i Norsk Forening for Allergologi og Immunpatologis kursus om matallergi og -intoleranse med foredraget Food challenges - from open to double blind placebo controlled food challenges, Oslo, Norge (23. marts). Han har deltaget i Finnish Pediatric Association, Division of Allergology and Clinical Immunology 30th Jubilee Meeting med inviteret foredrag Diagnosis, treatment and prognosis of cow's milk allergy, Helsinki, Finland (19.-21. april). Har deltaget i Dansk Pædiatrisk Selskabs Vårmøde, Hvidovre Hospital (4.-5. maj). Han har deltaget i The XXth Congress of The European Academy of Allergology and Clinical Immunology med foredraget Allergen transfer in human breast milk - protective or sentizer? med foredraget Update on atopy prevention, Does breast feeding help? Han har deltaget i 6th Conference of the European Federation of Asthma and Allergy Associations med foredra-

get What can be prevented in asthma and allergy?, Stockholm, Sverige (7.-9. juni). Han har deltaget i Dansk Selskab for Allergologi's årsmøde med foredraget Rhinitis in Children, Kolding (16.-18. august). Har deltaget i Dansk Pædiatrisk Selskabs høstmøde, Korsør (26.-27. oktober). Han har deltaget i Symposium on Adverse Reactions to Bovine Proteins med foredraget Frequency of cow's milk allergy symptoms, Milano, Italien (13.-15. december). Har undervist ved A-kursus i medicinsk allergologi, Frederiksberg Hospital, (5. april). Har været delkursusleder ved Dansk Pædiatrisk Selskabs A-kursus i Allergologi og Pulmonologi, København (22.-25. oktober). Han er medlem af Editorial Board for Pediatric Allergy and Immunology, er formand for Section on Pediatrics, European Academy of Allergy and Clinical Immunology, medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs bestyrelse (næstformand), bestyrelsesmedlem i Danish Allergy Research Centre (DARC). Endvidere været medlem af Dansk Medicinsk Selskabs arbejdsgruppe vedrørende højt specialiserede enheder, medlem af Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende miljøintervention ved husstøvmideallergi. Er medlem af World Health Organization (WHO's) og World Allergy Organization (WAO's) arbejdsgruppe om Primary Prevention of Allergy and Asthma og formand for arbejdsgruppen om Preventive Measures.

B. Brock Jacobsen har været kursusleder og underviser på Lægekredsforeningen for Fyns Amts kursus Nyt om børns sygdomme, Vissenbjerg (25. januar), underviser ved kurset Den Praktiske Endokrinologi, Basiskursus for sygeplejersker, farmaceuter, farmakonomer og bioanalytikere, København (9. maj). Undervist ved Endokrinologisk Workshop for sygeplejersker i væksthormoninsufficiens og binyrelidelser hos børn, Middelfart (22. maj). Arrangør og mødeleder ved 11. Novo Nordisk Børne Endokrinologi Symposium (25.-27. november), undervist ved A-kursus i Pædiatrisk Endokrinologi, vækst og udvikling, i thyreoidea- og calciumlidelser hos børn, Rigshospitalet (november). Endvidere deltaget i 31st International Symposium on Growth Hormone and Growth Factors in Endocrinology and Metabolism, Malta (27.-28. april). Han har sammen med professor P. Czernichow været arrangør af Pediatric Endocrinology Seminar, Paris, Frankrig (18.-20. maj). Deltaget i møde ved Dansk Register for Børne- og Ungdomsdiabetes, Hvidøre (28-29. maj). Desuden været medforfatter til foredraget A Novel activating glucokinase mutation (A456V) in a Family with Hyperinsulinism ved VI. Joint Meeting of the Lawson Wilkins Pediatric Endocrine Society and the European Society for Paediatric Endocrinology, Montreal, Canada (6.-10. juli) og til posteren Development of thyroid dysfunction in children and adolescents with type 1 diabetes mellitus. Endvidere medforfatter til foredraget Congenital hyperinsulinism ved XVII Nordic Perinatal Congress, Odense (23.-26. maj) og til A newborn with hypocalcemic seizure secondary to maternal D vitamin deficiency sammesteds. Medforfatter til foredraget High prevalence of coeliac disease in Danish Patients with type 1

Diabetes ved Meeting of the Nordic Association of Paediatric Gastroenterology and Nutrition (NAPGAN) Helsingør (30. september-1. oktober). Er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Børne- og Ungdomsdiabetes (DSBD) og i bestyrelsen for Det Danske Register for Børne- og Ungdomsdiabetes.

J. Kamper er associeret medlem af Dansk Selskabs Neonatologiudvalg og formand for neonatologiudvalgets neonatale database (NeoBase) udvalg. Han er medlem af følgegruppe til projekt om obstetriske kvalitet i regi af Evalueringscenter for Sygehuse i Danmark og af følgegruppe til Fødeplanudvalget for Fyns Amt. Han var præsident for XVII. Nordic Perinatal Congress i Odense (23.-27. maj), bidrog med følgende foredrag: CRIB-score in the Danish ETFOL Study og foredraget Infection with RS-virus in Infants with extremely low gestational age or birth weight. Deltog i Dansk Pædiatrisk Selskabs Vår møde, Hvidovre (4.-5. maj) og Høstmøde, Korsør (26.-27. oktober). Holdt foredraget med titlen Respiratory Data from ETFOL. A Danish national study of extremely premature and low birth weight babies. Medlem af arrangementskomitéen for X. Landssymposium i Neonatologi på Gl. Avernæs (4.-6. oktober) og bidrog med oversigtsforedrag om skoleproblemer hos præmature børn. Han var medlem af redaktionen for tidsskriftet Om spæd- og småbørn og arrangerede kvartalsvise møder med sundhedsplejerskerne i Fyns Amt. Han var mødeleder og foredragsholder ved A-kursus i Neonatologi ved speciallægeuddannelsen i pædiatri i Odense (19.-22. marts).

G. Nielsen har deltaget i symposiet Advances in Fetal and Perinatal Cardiology i Toronto, Canada (23.-25. maj) og i The 3rd World Congress of Paediatric Cardiology and Cardiac Surgery i Toronto, Canada (27.-31. maj). Har holdt foredrag i Dansk Pædiatrisk Selskab, Den fynske antivaccinationsbesvægelse, Hvad kan vi lære? Desuden været vejleder ved diplomopgave af stud.med. Britta Hansen Betydningen af Down Syndrom for morbiditet og mortalitet hos børn med kongenit hjertefejl. Han har fungeret som censor ved lægevidenskabelig embedseksamen i pædiatri ved universiteterne i Århus og København.

R. Gaardskær Nielsen har deltaget i The Fifth Nordic Scientific Symposium Nordic Society of Allergology i Norge (21.-25. februar) samt i First European Meeting on Pediatric Gastrointestinal Motility i Italien (5.-7. april).

H. Oxhøj har undervist i klinisk respirationsfysiologi ved Dansk Lungemedicinsk Selskab, Rigshospitalet (10.-12. september) samt undervist i medfødte hjertefejl ved Dansk Cardiologisk Selskab, Skejby Sygehus (27. september). Undervist i basal respirationsfysiologi ved A-kursus i Anæstesiologi, Skejby Sygehus (5. november). Endvidere ved European School of Respiratory Medicine holdt foredraget Can we differentiate cardiac and pulmonary dyspnea in childhood, Zabrze, Polen (5. september). Desuden deltaget i Harvard Winter Course in Congenital Heart Management, Dubai (6.-9. februar) og i Difficult concepts in Fetal Cardiology, Guy's Hospital, London, England (8.-9. november).

S. Pedersen har ved Symposium Recent developments

in corticosteroid use, Miami, USA (januar) holdt foredraget *The Long and Short About Inhaled Budesonide and Growth* og ved *The Canadian Paediatric Society, Symposium Recent developments in corticosteroid use* i Halifax, Calgary, Toronto og Montreal holdt foredraget *The Safety and Efficacy of Inhaled Corticosteroids in Children* (januar). Ved *Symposium Recent developments in corticosteroid use* i Tucson, Arizona, USA (januar) holdt foredraget *The Long and Short About Inhaled Budesonide and Growth*. Ved *Symposium Managing the ups and downs of asthma in the new millenium children* på Palma de Mallorca, Spanien (februar) holdt foredraget *Single inhaler therapy - its role in children*. Ved *Pædiatrisk astma og allergikongres, Kolding* (februar) holdt foredraget *Add-on treatment with leukotriene antagonists in children*. Sammesteds foredragene *Add-on treatment with Long-acting beta2 agonists* og *Long-term growth in children treated with inhaled budesonide or nedocromil sodium* og *The protective and bronchodilating effect of terbutaline delivered with two different spacer devices in children with asthma*. Ved *Annual Meeting of American Academy of Allergy and Immunology* holdt foredraget *Growth Issues with Inhaled Corticosteroids* og *Inhaled Steroids for Young Children: Nebulizers or MDI with Mask* og *Getting to the Nitty-Gritty: What is known about long-term Growth. Follow-up with Children Exposed to ICS? samt Benefit vs. risk: Is Early Intervention with Inhaled Corticosteroids the Right Approach in Children With Asthma?* New Orleans, USA (marts). Ved *Canadian Society of Allergy and Clinical Immunology Symposium* holdt foredraget *Inhaled Steroids: Apples vs Oranges?* New Orleans, USA (marts). Ved *IV International Congress on Pediatric Allergy and Immunology* holdt foredraget *Growth in asthmatic children after long-term treatment with budesonide*, Firenze, Italien (marts). Ved *International symposium Control Through Synergy* foredraget *Why should we measure control?* Nice, Frankrig (april) og ved *National Respiratory Consultant Forum* foredraget *Inhaled Steroids: Are we comparing apples and oranges?* Los Angeles, USA (april). Han har deltaget i *Workshop Challenges in the management of pediatric asthma*, London, Kitchener og Hamilton, Ontario, Canada (april). Ved *American Thoracic Society* holdt foredragene *Safety of Corticosteroids* samt *When should Inhaled Corticosteroids be Started* samt *Efficacy and Safety of Inhaled Corticosteroids; Optimizing the Therapeutic Ratio* og foredraget *Safety and Efficacy of Inhaled Corticosteroids*, San Francisco, USA (maj). Ved *AIPO National Congress on Pediatric Allergy and Immunology* holdt foredraget *Growth in asthmatic children during long-term treatment with budesonide* og *Effects of long term treatment with inhaled budesonide on adult height in children with asthma*, Rimini, Italien (juni). Deltaget i internationalt symposium med foredraget *Treatment of Childhood asthma*, Budapest, Ungarn (juni). Deltaget i *World Asthma Congress* med foredraget *Compliance*, Chicago, USA (juli). Ved *National Jewish Hospital* holdt foredraget *How to assess clinical relevant systemic effects of inhaled corticosteroids*, Denver Colorado,

USA (august). Han har deltaget i workshop med foredraget *Bone Mineral Density and other Safety Concerns from Long-term use of Budesonide*, San Antonio Texas, USA (august). Ved *5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics Symposium* holdt foredraget *Inhaled corticosteroids in asthma and rhinitis. Comparative study designs and what they show*, Odense (september). Ved *Annual meeting of the European Respiratory Society* holdt foredraget *Size and growth - children, corticosteroids and catch-up - the size limit* og sammesteds foredraget *Does early diagnosis and treatment influence the severity and long term outcome of childhood asthma* samt foredragene *Pediatrics. Why measure asthma control?*, *How to optimize treatment with add-on alternatives*, *Insight into treating infants and children: When to initiate long-term controller therapy*, *Nasal Fluticasone Propionate*, *Long-term early asthma prevention (LEAP) study: Design and methods*. *Management and prognosis of early wheezing*, Berlin, Tyskland (september). Ved *Satellite Symposium: Uncontrolled Asthma - Skydiving without a parachute* holdt foredraget *Consequences of uncontrolled asthma*, Philadelphia, USA (oktober). Ved *Train the trainer symposium* holdt foredraget *The Long and the Short of inhaled corticosteroids* i Traverse City, Michigan, Portland, Oregon og Seattle, Washington, USA (oktober). Ved *University of Toronto* foredraget *Global trends in the treatment of paediatric asthma* og ved *symposium og Grand Rounds at Hospital for Sick Children* foredragene *Assessing asthma severity and control in children* og *Global trends in the treatment of paediatric asthma*, Toronto, Canada (oktober). Ved *Allergy Society of Western Ontario* foredraget *Setting realistic goals for asthma treatment*, Toronto (oktober). Ved *Second meeting of the Turkish National Society of Allergy and Clinical Immunology* holdt foredraget *Inhaled corticosteroids and growth* og sammesteds foredraget *Effectiveness of inhaled corticosteroids in children*, Ankara, Tyrkiet (oktober). Deltaget i *Annual meeting of American College of Allergy, Asthma & Immunology* med foredraget *Controversial Issues in Inhaled Corticosteroid Therapy for Asthma* og sammesteds foredraget *What are the effects of delaying therapy in pediatric asthma?* samt *Long-term effects of inhaled corticosteroids*, Orlando, Florida, USA (november).

Eksterne bevillinger og donationer:

D. Hansen har fra Agnes og Knut Mørks Fond modtaget 40.000 kroner og fra Overlægerådets Legatudvalg 20.000 kroner.

S. Husby har som projektkordinator modtaget 1.160.000 kroner fra Syddansk sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum til forskningsprojektet Cøliaki hos børn og unge med diabetes.

Publikationer:

Agertoft L, Pedersen S. Asthma, Corticosteroids and Growth. *The New England Journal of Medicine* (cor-

- response) 2001; 344: 607-608.
- Agertoft L, Pedersen S. Effect of long-term treatment with inhaled budesonide on adult height in children with asthma. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 6746-6750.
- Bisgaard H, Pedersen S, Schiøtz O. Pædiatrisk pulmonologi. *Ugeskr Læger* 2001; 46: 6391-6395.
- Christesen HT, Brusgaard K, Jacobsen B, Brock. Kongenit hyperinsulinisme. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 2354-2358.
- Christesen HT, Feilberg-Jørgensen N, Jacobsen B, Brock. Pancreatic beta cell stimulation tests in transient and persistent congenital hyperinsulinism. *Acta Pædiatrica* 2001; 90: 1116-1120.
- Fleischer Michaelsen K, Husby S. Ernæring. I Schiøtz PO, Skovby F, red. *Praktisk Pædiatri*. København: Munksgaard, 2001: 121-132.
- Grønskov K, Olsen JH, Sand A, Pedersen W, Carlsen N, m.fl. Population-based risk estimates of Wilms tumor in sporadic aniridia. *Hum Genet* 2001; 109: 11-18.
- Halken S, Høst A. Food allergy. *Prevention. Curr Opin Allergy Clin Immunol* 2001; 1: 229-236.
- Hansen D, Bennedbak F, Hansen LK, Høier-Madsen M, Hegedüs L, Jacobsen BB, Husby S. High prevalence of coeliac disease in Danish children with type I diabetes mellitus. *Acta Pædiatr* 2001; 90: 1238-1243.
- Husby S, Høst A. Recurrent abdominal pain, food allergy and endoscopy (editorial). *Acta Paediatr* 2001; 90: 3-4.
- Husby S. Sensitization versus Tolerance. *Curr Opin in Allergy and Clinical Immunology*, 2001; 1: 237-42.
- Høst A. Primary and secondary dietary prevention. *Pediatr Allergy Immunol* 2001; 12 (S 14): 78-84.
- Iversen L, Taudorf E, Halken S, Knudsen L, Skov P, Lydeking-Olsen E, Espersen A, Agner T. Handlingsplan for forebyggelse af overfølsomhed og allergiske sygdomme i Danmark 2001-2005. *Teknologirådets rapporter 2000/7*.
- Jacobsen HP, Herskind AM, Nielsen BW, Husby S. IgE levels in unselected twins: high but dissimilar genetic influence on IgE levels at birth and in later childhood. *J Allergy Clin. Immunol*, 2001; 107: 659-663.
- Jacobsen B, Brock. Vækst og Endokrine Sygdomme. I Schiøtz PO, Skovby F, red. *Praktisk Pædiatri*. København: Munksgaard, 2001: 99-120.
- Klug Albertsen B, Schrøder H, Jacobsen P, Müller H-J, Carlsen NT, m.fl. Monitoring of Erwinase Asparaginase therapy in childhood ALL in the Nordic Countries. *Br J Clin Pharm* 2001; 52: 433-37.
- Klug Albertsen B, Schrøder H, Ingerslev J, Jakobsen P, Avramis VI, Müller H-J, Carlsen NT, m.fl. Comparison of intramuscular therapy with Erwinia Asparaginase and Asparaginase Medac. *Br J Haematol* 2001; 115: 983-90.
- Nielsen RG, Fenger C, Qvist N, Pedersen SA, Husby S. Diagnostisk udbytte ved gastrointestinal endoskopi hos børn under et år - en toårs opfølgelse. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1074-8.
- Pauwels RA, Busse WW, O'Byrne PM, Pedersen S, Tan WCT, Chen YZ, Ohlsson SV, Ullman A. The inhaled Steroid Treatment As Regular Therapy in early asthma (START) Study: rationale and design. *Controlled Clinical Trials* 2001; 22: 405-419.
- Pedersen, S. Clinical Relevance of Growth Studies. *Editorial. Allergy and Asthma Proceedings* 2001; 22: 165-167.
- Pedersen S. State of the art: Inhaled steroids and growth in children. *Am J Respir Crit Care Med* 2001; 163: 521-535.
- Pedersen, S. Introduction. *J Allergy Clin Immunol* 2001; 108: 1.
- Pedersen, S. Assessing the effect of intranasal steroids on growth. *J Allergy Clin Immunol* 2001; 108: 40-44.
- Pedersen, S. The Management of Pediatric Asthma: Which Asthma Outcomes Should be Followed? *Seminars in Asthma Management* 2001; 3: 4-8.
- Pedersen, S. The management of Pediatric Asthma: Preschool Children. *Seminars in Asthma Management* 2001; 3: 1-7.
- Pedersen, S. Astma hos børn. *Lægemiddelkataloget* 2001: 441-445.
- Schrøder H, Agger KE, Rosthøj S, Carlsen NT, m.fl. Antibacterial treatment for acute lymphoblastic leukemia. *D Med Bull* 2001; 48: 275-77.
- Vermeulen W, Rademakers S, Jaspers NGJ, Appeldoorn E, Raams A, Klein B, Kleijer WJ, Hansen Kjærsgård L, m.fl. A temperature-sensitive disorder in basal transcription and DNA repair in humans. *Nature Genetics* 2001; 27: 299-303.

Radiologi

Klinisk lektor, cand.med. *Lene Bak*
Klinisk lektor, med.dr. *Jens Karstoft*
Klinisk lektor, cand.med. *Dorthe Ulrik Knudsen* (tiltrådt 1. april)
Klinisk lektor, cand.med. *Trine Torfing*
Klinisk lærer, cand.med. *Anette Edal*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Nepper-Rasmussen*
Klinisk lærer, cand.med. *Mette Ramsdal Poulsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Walter Schwartz*
Klinisk lærer, cand.med. *Birgitte Svolgaard*
Gæsteforsker, cand.med. *Peter Bøgeskov Andersen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, lic.med. *Poul Erik Andersen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

P.B. Andersen har været kursusleder og underviser sammen med A. Edal ved MR-kursus for læger og radiografer på Odense Universitetshospital (22.-26. januar). P.E. Andersen har været arrangør og kursusleder samt underviser ved klinisk radiologisk A-kursus i Kar og endovaskulær interventionsradiologi på Odense Universitetshospital (2. maj). J. Karstoft har undervist på RAM i Skejby vedrørende Røntgendiagnostiske aspekter sekundært til nationale kræftplan (8. februar). Han har afholdt foredraget krav til professionel billeddiagnostik ved Onkologisk/Hæmatologisk Regionsmøde i Odense (27. september).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P.B. Andersen har deltaget i Bracco Advanced Magnetic Resonance Imaging Seminars: MRA in practice, Rom, Italien (19.-20. januar) samt kursus og årsmøde i Nordisk Forening for Neuroradiologi, Longyearbyen, Svalbard, Norge (10.-13. maj). Endvidere deltaget i MRI School - Advanced Course, Lund, Sverige (13.-15. september).

P.E. Andersen har deltaget i International Symposium for Radiology. Contrast Media: State of Art and Future Applications og Skandinavisk symposium för radiologi: Modern användning av kontrastmedel för CT och MR, Berlin, Tyskland (4.-5. maj). Endvidere deltaget i Annual Meeting and Postgraduate Course of the Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe (CIRSE), Göteborg, Sverige (22.-26. september) samt holdt foredraget Uterine Fibroid Embolisation ved Annual Meeting and Postgraduate Course of the Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe (CIRSE) - Scandinavian lunch meeting (25. september). Han er

fellow i Cardiovascular and Interventional Radiological Society og Europe (CIRSE). Desuden referee for European Journal of Vascular and Endovascular Surgery.

J. Karstoft har afholdt foredrag vedrørende Skanner-rapporten for Aalborg Amt (26. april) samt foredraget The need for diagnostic radiology på Nordic Conference on radiation oncology i Århus (8. juni). Endvidere undervist på Yngre Onkologers kursus med emnet Tumor-klassifikation (RECIST) i Århus (21. september). Har deltaget i ECR (1.-2. marts) og i symposiet om Dynamic and steady state MR imaging i Nice, Frankrig (14.-17. juni). Han er udpeget medlem af Sundhedsstyrelsens Kræftstyregruppe samt Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende Decentralisering af strålebehandling, er vejleder for Jørgen Bo Thomsens Ph.D.-projekt. Desuden været chairman i Berlin på symposiet Modern användning av kontrastmedel för CT och MR (5. maj).

Publikationer

- Andersen PE, Kjeldsen AD, Oxhøj H, Vase P.* Perkutan transluminal embolisation af pulmonale arteriovenøse malformationer. Ugeskr Læger 2001; 163: 925-28.
- Andersen PE, Lund N, Justesen P, Munk T, Elle B, Floridon C.* Uterine Artery Embolization of Symptomatic Uterine Fibroids. Initial success and short-term results. Acta Radiol 2001; 42: 234-38.
- Andersen PE, Schroeder TV, Elle B, Baudier J-F.* Interventionsbehandling af carotisstenoser. Ugeskr Læger 2001; 163: 4390-93.
- Andersen PE, Jacobsen IA, Justesen P.* Behandling af renovaskulær hypertension med perkutan transluminal renal angioplastik. Ugeskr Læger 2001; 163: 4393-97.
- Andersen PE, Kjeldsen AD.* Pulmonale arteriovenøse malformationer. Moderne behandlingsprincipper. Ugeskr Læger 2001; 163: 4398-4401.
- Baudier J-F, Licht PB, Røder O, Andersen PE.* Endovascular Treatment of Severe Symptomatic Stenosis of the Internal Carotid Artery. Early and Late Outcome. Eur J Vasc Endovasc Surg 2001; 22: 205-10.
- Justesen P, Lund N, Andersen PE, Elle B, Jensen CF.* Endovaskulær behandling af uterusfibromer. Ugeskr Læger 2001; 163: 4371-74.
- Sørensen JS, Jensen FT, Andersen PB, Nielsen MS, Pedersen B, Christensen T.* Er visuel bedømmelse af MR-scanning tilstrækkelig ved udredning af patienter med temporallapsepilepsi? Ugeskr Læger 2001; 163: 6271-74.

Thorax-kirurgi

Klinisk lektor, dr.med. *Lars Ib Andersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Søren Kruse-Andersen*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole C. Røder*
Gæsteforsker *Eva Holtved* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Erik Jakobsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Bent Møller Jensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Peter Pallesen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Calle Thøgersen* (ledende klinisk ingeniør, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Ib Andersen har holdt adskillige foredrag vedrørende hjertekirurgiske emner i hospitalsregi samt offentlige arrangementer, primært for Hjerteforeningen. Deltaget i kongresrejse til American Association of Thoracic Surgery's årsmøde i San Diego, USA (1.-15. maj). Desuden deltaget i efteruddannelseskursus vedrørende den kirurgiske behandling af mitralklapslidelser med vægten lagt på mitralplastik-kirurgi (26.-28. maj) i Milano hos professor Alfieri. Er formand for Hjerteforeningens Lokalkomite i Odense, formand for Dansk Thoraxkirurgisk Selskabs arbejdsgruppe vedrørende behandlingen af torakale aortaleidelser. Konsulent for Retslægerådet samt for Patientforsikringen. Undervist i A-kursus i operativ kirurgi, Odense Universitetshospital i februar. Hovedvejleder for stud.med. Nanna Danielsson vedrørende follow-up studie af 5 år koronar arterie bypass kirurgi fra 95 til 99 som led i en prægraduat sundhedsvidenskabelig forskeruddannelse. Hovedvejleder for Ph.D.-studerende, cand.med. Rozy Eckardt, klinisk assistent, Afdeling T på projektet REMIS, en undersøgelse af Revascularization and myocardial perfusion imaging study.

E. Jakobsen har holdt foredrag ved Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologis Årsmøde (17. marts) om Dansk Lunge Cancer Register, ved Fællesmøde mellem Kræftens Bekæmpelse og Dansk Lunge Cancer Gruppe (22. marts) om Dansk Lunge Cancer Register, ved Dansk Thoraxkirurgisk Selskabs årsmøde (maj) om Dansk Lunge Cancer Register, ved Nordisk Lungecancer Symposium i Helsingør (1.-15. september) om National Guidelines and Clinical Databases, ved Onkologisk Regionsmøde i Odense (27. september) om Det Nationale Indikatorprojekt og ved Sundhedsstyrelsens møde om Kliniske Kvalitetsdatabaser i Danmark (12. december) i Odense om Opbygning af kliniske kvalitetsdatabaser på tværs af

specialer. Har undervist på E-kursus i klassisk thoraxkirurgi (6.-7. december) i Århus. Deltaget i postgraduat kursus i General Thoracic Surgery i Lissabon, Portugal (16. september). Deltaget i EACTS/ ESTS joint meeting i Lissabon, Portugal (17.-19. september). Projektleder for Dansk Lungecancer Register. Formand for Indikatorgruppen vedrørende Lungekræft under det Nationale Indikatorprojekt. Dokumentalist og forfatter til publikationen Lungecancer. Kvalitetsmål, indikatorer og prognostiske faktorer. Det Nationale Indikator Projekt (september). Medlem af projektgruppen vedrørende lungecancer under Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering.

S. Kruse-Andersen har undervist ved A-kursus i operativ kirurgi, Institut for Eksperimentel Klinisk Forskning, Skejby Sygehus, (12. januar) samt Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (8. februar). Deltaget i 33rd Nordic Conference of Gastroenterology and 24th Nordic Endoscopic Meeting and 12th SAGIM Scientific Session, Reykjavik, Island (10.-13. juni). Desuden deltaget i 4th International Symposium on Sympathetic Surgery, Tampere, Finland (28.-30. juni) med foredragene Ultrasonic energy and ETS og Esophageal peristalsis and upper and lower esophageal sphincter function after thoracoscopic sympathectomy. Deltaget i 18th International Symposium on Neurogastroenterology and Motility, Madison, Wisconsin, USA (11.-15. november) med foredraget Does bilateral sympathectomy affect esophageal motility? Deltaget ved A-kurset Thoraxkirurgisk introduktionskursus, dels med tilrettelæggelse af halvdags session om esophagussygdomme, dels som underviser (21. november). Medlem af arbejdsgruppe under Scandinavian Association for Gastrointestinal Motility (SAGIM), som har til opgave at udarbejde forslag til nordisk standardisering af computerbaseret motilitetsanalyse i gastrointestinkanalen. Videnskabelig konsulent ved Ugeskrift for Læger samt ved tidsskriftet Respiratory Medicine. Forskningsleder ved afdeling T, Odense Universitetshospital. Medlem af censorkorpset i kirurgi. Medlem af bestyrelsen for Scandinavian Association for Gastrointestinal Motility (SAGIM). Suppleant i bestyrelsen, Klinisk Institut, Syddansk Universitet.

O.C. Røder har deltaget i AIVS-møde Sestriere, Italien (marts). Holdt et foredrag i forbindelse med overlæge Gravgårds afskedssymposium på Kolding Sygehus (april). Havde et indlæg på traumekurset på Odense Universitetshospital om kartraumer (maj). Deltog i SAVS-møde på Island med foredrag om endovaskulær behandling carotis stenoser. Foredraget afholdtes af P. Licht og vandt 1. præmie. Deltog i et møde på RH om carotis sygdom (august). ESVS-møde i Luzern, Schweiz for europæiske

karkirurger (september). Deltog i et praktisk kirurgisk kursus på Skejby Sygehus (september). Et symposium om thoracic outlet syndrom sammen med overlæge Nils Rohr, London, England (oktober). Er medlem af bestyrelsen i Dansk Karkirurgisk Selskab samt bestyrelsen for selskabet Karbase .

C. Thøgersen deltog i kongressen IEEE - 6th International Symposium on Signal Processing and Its Applications, Kuala Lumpur, Malaysia (14.-18. august). Han har undervist i perfusionsteknologi ved Den Danske Perfusionist Skole, Aarhus Universitet (30. marts), Teknologi i intensive afdelinger, Efteruddannelse for Intensivsygeplejersker, Efteruddannelsen, Fyns Amt (6. december), Anæstesiologisk teknologi ved Specialuddannelse for Anæstesisygeplejersker, Efteruddannelsen, Fyns Amt (10. oktober). Han deltog i stormødet Ledelse kræver mod til dialog vedrørende ledervurdering og professionalisering af ledelsesudøvelsen, Odense Universitetshospital (10. oktober). Han blev uddannelsesleder for national teoretisk uddannelse til klinisk ingeniør. Uddannelsen varetages af Odense Universitetshospital og Konsulent- og Uddannelsesafdelingen ved Fyns Amt. Han var medarrangør og mødeleder ved 19. Medicotekniske Fælleskursus, Brædstrup, Danmark (19.-20. september). Bestyrelsesmedlem og web-redaktør for Dansk Medicoteknisk Selskab (DMTS). Medlem af IEEE Biomedical Engineering Group, American Society for Healthcare Engineering, European Alliance of Clinical Engineering (EURACLE), Dansk Thoraxkirurgisk Selskab, Dansk Medicoteknisk Kontaktudvalg, Dansk Selskab for Digital Signalbehandling, Dansk Selskab for Medicinsk Informatik, Uddannelsesudvalget for kliniske ingeniører, Uddannelsesudvalget for kliniske teknikere samt Elektroteknisk Gruppe og Dansk Selskab for Mikroelektronik under Ingeniørforbundet i Danmark.

Publikationer

Andersen PE, Schroeder TV, Elle B, Baudier JF. Interventionsbehandling af carotisstenoser, statusartikel. Ugeskr Læger 2001; 163/33.

Baudier .-F, Licht PB, Røder OC, Andersen PE. Endovascular Treatment of Severe Symptomatic Stenosis of the Internal Carotid Artery: Early and Late Outcome. Eur. J. Vasc Endovasc surg 2001; 22: 205-210.

Jakobsen E. Dansk Lunge Cancer Register. Ugeskr Læger 2001; 163: 1696.

Justesen P, Rohr N. Endovaskulær behandling af aortaaneurismer. Ugeskr Læger 2001; 163/33.

Urologi

Professor, dr.med. *Steen Walter* (overlæge)
Klinisk lektor, dr.med. *Knud V. Pedersen* (overlæge)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

S. Walter har deltaget i European Urological Association's møde i Geneve, Schweiz (april). Afdelingen var repræsenteret med foredrag. Er medlem af Redaktionskomiteen *Danish Medical Bulletin* og Reaktionskomiteen i det videnskabelige panel i *Ugeskrift for Læger*. Medlem af den internationale komite vedrørende Outcome in Urinary Incontinence under den Internationale Continence Society's standardiseringskomite. Medlem af Dansk Standardiseringsråds underudvalg vedrørende hjælpemidler for urininkontinente og stomiopererede patienter. Medlem af Dansk Standards Komite vedrørende hygiejniske forhold hos urininkontinente patienter. Medlem af Den Almindelige Danske Lægeforenings Forskningskomite samt i bedømmelsesudvalget for professor I.C. Christoffersens Mindefond. Er i Redaktionskomiteen i Inkontinensforeningen og deltager aktivt i denne forenings informationer og møder. Formand (indtil 1. juni) for Dansk Urologisk Selskab og medlem af Præsidiat for Nordisk Urologisk Forening. Deltager i udredningsarbejdet for database for urininkontinente i fællesskab med Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologisk og Dansk Urologisk Selskab. Har udarbejdet Vejledende Retningslinier for urininkontinente patienter i neurologisk regi og i geriatrisk regi. Er medlem af International Continence Society's gruppe vedrørende benign hypertrophia prostatae symptomer og behandling. Har været med til at udarbejde statusbeskrivelse over ambulant behandling af patienter med urininkontinens på danske sygehuse, inkontinensbehandling i Danmark via Center for Evaluering og medicinsk teknologivurdering, Sundhedsstyrelsen. Har undervist flere steder i Danmark, Norden og Europa om emner inden for urologi og inkontinens, neurogen blæredysfunktion og følger af disse sygdomme samt om infra-vesikal obstruktion. Medlem af Censorkorpset i kirurgi ved Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Sidelder i bedømmelsesudvalget til vurdering af professorat i urologi, Oslo Universitet. Klinisk vejleder for Frank Henning Pedersen, der arbejder med stendannelse og citratudskillelse hos kvinder, og Gitte Rohr, der vurderer urininkontinens hos ældre. Har været vejleder for Lars Lund i hans disputats *Varicocele testis* forsvaret ved Aarhus Universitet (2. november).

Publikationer

- Bering Sørensen F, Walter S.* Urologisk behandling og kontrol af rygmarvsskadede personer. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5168-71.
- Colstrup H, Andreassen KH, Graversen PH, Walter S.* Det urologiske speciale. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 1694-5.
- Lose G, Fantel JA, Victor A, Walter S, Welsh TL, Vyman J, Matthiasson A.* Outcome measures for research in adult woman with symptoms of urinary tract dysfunction. *Acta Obst Gyn Scan* 2001; 80: 981-5.
- Lose G, Andersen JT, Nielsen JB, Fischer-Rasmussen W, Madsen H, Walter S.* Klaringsrapport nr. 12. Udredning og behandling af urininkontinens hos kvinder. *Ugeskr Læger* 2001.
- Nordenbo A, Jensen G, Schiødt AV, Sanders S, Fischer-Rasmussen W, Lose G, Madsen H, Biering-Sørensen F, Andersen JT, Nielsen JB, Walter S.* Klaringsrapport nr. 11. Vandladningsforstyrrelser ved neurologisk sygdom. *Ugeskr Læger* 2001.
- Sanders S, Kirschhoff M, Jensen G, Schiødt AV, Nordenbo A, Fischer-Rasmussen W, Lose G, Madsen H, Biering-Sørensen F, Andersen JT, Nielsen JB, Walter S.* Klaringsrapport nr. 10. Udredning og behandling af urininkontinens hos geriatriske patienter. *Ugeskr Læger* 2001.
- Walter S.* Continuing medical education - hvorfor og hvordan. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 3654-5
- Walter S.* Nyere minimalt invasive urologiske procedurer. *Ugeskrift for Læger* 2001; 163: 742-4.
- Walter S, Colstrup H.* Leder. Transrektal UL-scanning af prostata. *Ugeskr Læger* 2001; 1963: 891.
- Walter S, Lose G.* Leder. Urininkontinens. *Ugeskr Læger* 2001; 163: 5155.

BIOMEDICINSK LABORATORIUM

Professor, dr.med.vet. *Merel Ritskes-Hoitinga*
Adjunkt *Peter Bollen* (tiltrådt 1. november)
Dyrlæge *Helle Juul Rasmussen* (fratrådt 1. oktober)
Dyrlæge *Finn Østergaard Sørensen* (fratrådt 1. september)
Dyretekniker *Rebecca Andersen* (tiltrådt 8. januar, vikar)
Laborant *Karen Bentsen*
Dyretekniker *Anne Mette Durand*
Dyretekniker *Marianne Haastrup* (fratrådt 31. januar)
Dyretekniker *Janus Hansen* (fratrådt 7. januar)
Dyretekniker *Ket Hansen*
Forskningsassistent *Inger Marie Jegstrup*
Dyretekniker *Henriette Jørgensen*
Dyretekniker *Mette Kragsig*
Sekretær *Bente Haugaard Kristensen*
Dyretekniker *Line Kristensen*
Dyreassistentelev *Mette Marie Larsen* (fratrådt 31. august)
Dyretekniker *Lars Madsen*
Laborant *Inger Nissen*
Dyreassistentelev *Christina Ibsen* (tiltrådt 1. september)
Dyretekniker *Camilla Rasmussen*
Rengøringsassistent *Gurli Sahl*
Rengøringsassistent *Nonni Seedorf* (19. marts-19. maj)
Dyreassistentelev *Pernille Louise Simonsen*
Dyretekniker *Dina Stæhr*
Ledende Dyretekniker *Jesper Stæhr*
Laborant *Mette Svendsen*
Dyreassistentelev *Lone Dahl Thomsen*
Rengøringsassistent *Tine Thrane* (tiltrådt 1. juli)
Dyreassistentelev *Rene Vestergaard*

Ph.D.-studerende pr. 31.december:
Morten Kobæk-Larsen

Andre arrangementer afholdt af laboratoriet

Laboratoriet har arrangeret postgraduate kurser i dyreforsøgskundskab (20.-31. august), A-kursus i operativ kirurgi (5.-9. februar), praktisk kursus i laparoskopisk kirurgi (1.-2. november), kursus i eksperimentel mikrokirurgi (8.-12. oktober) og karkirurgisk kursus mikrokirurgi (1.-3. oktober). Et kursus omkring transgene dyr og teknikker blev afholdt i samarbejde med BMB, hvor Jesper Stæhr var Chairmann (6.-7. marts). Dyreadfærdsbehandler Anette Røpke har afholdt et kursus på Biomedicinsk Laboratorium i Dyreadfærd – og berigelse (20. marts). Jesper Stæhr har modtaget diverse grupper med i alt 300 personer, hovedsageligt skoleelever og uddannelsessøgende til rundvisning på Biomedicinsk Laboratorium.

Medarbejdernes aktiviteter uden for laboratoriet

J. Ritskes-Hoitinga har undervist ved dyreforsøgskurser på Panum Institutet, Københavns Universitet (6. januar), ved Aarhus Universitet (2. januar), ved KVL (26. juni, 1. oktober) og ved kursus in vivo farmakologi på KVL (7. juni). Undervist i laboratory animal nutrition organiseret af Charles River Strasbourg, Frankrig (24.-26. januar). Hun har med foredragene The need for defined and refined feeding methods, Characterization of a new reeler mouse phenotype, Research profile of the professorship in laboratory animal science at Odense University and The licensing of projects by the Danish Animal Experiment Board deltaget i Scand-LAS symposium, Århus (13.-15. maj). Hun har været referee/bedømmer af videnskabelige artikler til tidsskrift Scandinavian Journal for Laboratory Animal Science. Hun er medlem af programcomissie voor alternatieven, ZON, Den Haag, Holland og Acta Oncologica. Bestyrelsesmedlem og Vice-president of the working groups i FELASA board (Felasa = Federation of European Laboratory Animal Science Associations), formand i Felasa working group on quality systems for animal units og medlem af Council of Management af tidsskriftet Laboratory Animals. Medlemskab af foreningerne NVP, AALAS, LASA, Scand-LAS. Holdt foredrag ved dyrlægenetværksmøde, KVL om uddannelseskraft FELASA kategori A-D (27. marts). Foredrag ved møde på Groningen Universitet, Holland omkring fodring af forsøgsdyr Visie op voeding van proefdieren: kwaliteit versus kvantiteit (23. april). Foredrag ved Scand-LAS møde Århus Nephrocalcinosis in rabbits – a case description (13.-15. maj). Foredrag ved A-kursus i mikrokirurgi om Lovgivning og Etik, Odense (3. oktober). Foredrag Laboratory animal welfare training exchange meeting, St. Louis MO, USA FELASA categories A-D Educational guide lines samt workshop sammen med dyretekniker Dina Stæhr, LAWTE meeting Technique Swap – Euro centric handling, restraint & injection techniques (2.-3.august). Deltaget i bedømmelsesudvalget til adjungeret professorat KVL. I organisationskomiteen for Scand-LAS møde. I bedømmelsesudvalget Miriam van der Meer (4. oktober). Formand for Dyreetisk komite ved Lundbeck. Hun blev interviewet af DR TV Nyhederne om Rådet for Dyreforsøg (november), DR TV programmet Praktikanten, som er optaget på Biomedicinsk Laboratorium blev vist i tv (8. januar).

J. Stæhr har deltaget i 3 LIF møder (Lægemeddel Industri Foreningen), hvor han er med i arbejdsgruppen omkring sikring af personale, dyr og bygninger. Han har deltaget i 2 møder vedrørende Arbejdsmiljø på henholds-

vis Københavns Universitet og Lundbeck. Han holdt en præsentation af Biomedicin på Scand-LAS, Århus (13.-15. maj).

M. Kobæk-Larsen var inviteret foredragsholder med foredraget Colon cancer models ved Scand-LAS (Scandinavia society of Laboratory Animal Science) symposium, Århus (13.-15. maj). Han var desuden ved samme symposium chairmann ved sessionen omkring Animal Models and Comparative Medicine. På baggrund af tildeling af fondsmidler fra Løvens Kemiske Fabriks Forskningsfond blev hans Ph.D.-projekt udvalgt til publicering i deres årsberetning. Efterfølgende blev Ph.D.-projektet præsenteret på Forskningsafdelingen for cancerbiologi på Løvens Kemiske Fabrik, København (oktober). Han har deltaget med foredraget til Patologisk Selskabs Årsmøde på Rigshospitalet, København (17. marts). Studieophold hos Marianne Hoklands Laboratorium, Aarhus Universitet, hvor han lærte at dyrke og isolere rotte dendritiske celler udvundet fra knoglemarv (1.-31. maj). Undervist på kurset Forsøgsdyrkundskab, Odense (august). Medvejleder for specialestuderende Nanna Møller Sørensens projekt Molekylærbiologisk karakterisering af kolorektal cancer model (start 1. september).

P. Bollen har afholdt følgende præsentationer: Posterpræsentationen Female Göttingen minipigs develop obesity when fed ad libitum afholdtes på FELASA-mødet Experimental Biology, Orlando USA (31. marts-4. april). Forelæsningsen Bone density and mineralization of Göttingen minipigs fed two diets at different feeding levels blev afholdt på Scand-LAS mødet Welfare and comparative medicine, improving standards and achievements, Århus (13.-15. maj). Forelæsningsen Special breeds of swine and their use in biomedical research afholdtes på kurset Experimental surgical techniques in swine, Skejby Sygehus, Århus (8.-11. oktober). Forelæsningsen Swine model in cardiovascular research and telemetry afholdtes på AALAS National Meeting, Baltimore, USA (21.-25. oktober).

I.M. Jegstrup har deltaget i Scand-LAS symposiet med foredraget The introduction of welfare benefits to the laboratory animal base on biological studies of natural behaviour, Århus (13.-15. maj). Hun deltog i et seminar for Center for Bioetik og Risikovurdering med et indlæg om velfærds-karakterisering af transgene musestammer ved hjælp af eksisterende protokoller, København (9. maj). Har holdt foredrag om forsøgsdyrsberigelse til forsøgsdyrnetværks mødet ved Novo, Bagsværd (2. oktober). Har deltaget i en Novo-workshop (1.-2. november) og senere i LASA (Laboratory Animal Science Association) symposium med foredraget A welfare protocol as means for refinement and supervision samt præsenteret en poster af samme navn (28. oktober-3. november).

Eksterne bevillinger og donationer

P. Bollen har modtaget bevilling fra Akademiet for de tekniske Videnskaber (ATV) i perioden januar-juni 2001 på 36.175 kroner.

M. Kobæk-Larsen har til sit Ph.D.-projekt vedrørende karakterisering af en dyremodel af kolorektal cancer og metastaser modtaget 35.112 kroner fra Else og Aage Grønbeck-Olsens Legat samt modtaget 60.000 kroner fra Lykfeldts legat til indkøb af telemetriudstyr til monitorering af rotter med levermetastaser.

I.M. Jegstrup har modtaget 115.000 kroner fra Novo Nordisk, 90.000 kroner fra Center for Bioetik til brug for berigelsesprojekt. 30.000 kroner fra Ingeniør K.A. Rohde og hustrus legat til indkøb af telemetri udstyr. 10.000 kroner fra Laboratory Animal Limited.

Publikationer

Bollen PJA, Madsen LW, Jørgensen KD, Ritskes-Hoitinga J. Ad libitum feeding of Göttingen minipigs with two types of diet- a pilot experiment. Proceeding of the International XII ICLAS and VII Joint Meeting, 26-28 May 1999, Palma de Mallorca, Spain. Animal Research and welfare: a partnership 2000: 239-241.

Bollen PJA. Nutrition of Göttingen minipigs: A Study of the influence of ad libitum and restricted feeding on the physiology of the Göttingen minipig. Thesis 2001 (Ritskes-Hoitinga J main supervisor).

Bollen PJA, Chawalibog A, Tauson A-H, Meyer O, Ritskes-Hoitinga J. Effect of sex on metabolisable energy intake and nitrogen retention in Göttingen minipigs. Proceedings of the 15th symposium on energy metabolism in animals. Jakobsen K, Chwalibog A, red. EAAP Publication. Wageningen: Wageningen Press, 2001: 361-364.

Bollen PJA, Ritskes-Hoitinga J. Female Göttingen Minipigs develop obesity when fed ad libitum (abstract). The FASEB Journal 2001; 15 (5): A961.

Bollen PJA, Meyer O, Ritskes-Hoitinga J. Bone density and mineralization of Göttingen minipigs fed two diets at different feeding levels. Abstract. Scand-LAS symposium welfare and comparative medicine, improving standards and achievements, Århus. Maj 2001.

Bollen P. Nutrition of Göttingen Minipigs. Ph.D.-afhandling, december 2001.

Havenaar R, Ritskes-Hoitinga J, Meijer JC, Zwart P. Biologie en Zoötechniek. I Van Zutphen LFM, Baumans V, Beynen AC, red. Proefdieren en dierproeven. Wetenschappelijke Uitgeverij Bunge. 3. reviderede udgave, Utrecht, 2001.

Havenaar R, Meijer JC, Morton DB, Ritskes-Hoitinga J, Zwart P. Biology and husbandry of laboratory Animals. I van Zutphen LFM, Baumans V, Beynen AC, red. Principles of Laboratory Animal Science. 2. reviderede udgave. Amsterdam og London: Elsevier Science Publishers BV, 2001: 17-74.

Hedegaard-Pedersen H, Boldyreff B, Vach W, van der Meer M, Ritskes-Hoitinga J. Behavioural tests in the B6D2F2.PKCK/Beta mouse: preliminary study. Proceedings of the International XII ICLAS and VII Felasa Joint Meeting, 26-28 May 1999, Palma de Mallorca, Spain. Animal Research and welfare: a partnership,

- 2000: 218-220.
- Larsen MO, Rolin B, Wilken M, Carr RD, Svendsen O, Bollen PJA.* Parameters of glucose And lipid metabolism in the male Göttingen minipig: influence of age, body weight and breeding family. *Comp Med* 2001; 51 (5): 436-442.
- Nielsen TB.* Isolation, Encapsulation and Transplantation of Porcine Islet Tissue. Ph.D.-afhandling, december 2001.
- Ritskes-Hoitinga J.* Animals and models, who cares ? Text of the professorial seminar held 28th November 1997. 2. udgave. 2001.
- Ritskes-Hoitinga J.* The need for defined diets and refined feeding methods. *Scand J Lab Anim Sci* 2001; 28 (1): 54-54.
- Ritskes-Hoitinga J, Jilge B.* Felasa quick reference paper on laboratory animal feeding and nutrition. www.felasa.org/working/nutrition.rtf. 2001.
- Ritskes R, Ritskes-Hoitinga J.* Endorfiner – Sådan producerer kroppen sine lykkehormoner. Bogan forlag, 2001.
- Van den Broek FAR, Ritskes-Hoitinga J, Beynen AC.* Influence of excessive fluoride consumption on the severity of dystrophic cardiac calcification in DBA/2 mice. *Biological Trace Element Research* 2000; 78: 191-203.

CENTER FOR PROTEOMANALYSE

Lektor *Stephen J. Fey*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Peter Mose Larsen* (centerleder)
Forskningsadjunkt *Dan Beinthin Rasmussen*, Ph.D.
Akademisk medarbejder *Kenneth Bendix Jensen*, Ph.D.
(fratrådt 30. november)
Akademisk medarbejder *Toke Gaarde Schmidt*, Ph.D.
(fratrådt 31. oktober)
Forskningsassistent *Lioudmila Dyul'ger Chiriaeva* (tiltrådt 1. marts)
Forskningsassistent *Arkadiusz Nawrocki* (tiltrådt 1. marts)
Forskningsassistent *Adelina Rogowska-Wrzęsinska* (tiltrådt 1. juli)
Laborant *Chris Christensen*
Centersekretær, korrespondent *Emma Espe-Pedersen*
IT-medarbejder, cand.scient. *Jef Faridi*
Laboratoriemedhjælp *Lotte Behrendt Hansen*
Laborant *Marianne Palmelund Knudsen* (tiltrådt 1. september)
Korrespondent *Kirsten Thonsgaard Leed* (fratrådt 30. november)
Laboratorietekniker *Andrea Maria Lorentzen*
Billedbehandler *Sune Lund* (fratrådt 4. marts)
Laborant *Viola Smed Mose Larsen*
Billedbehandler *Tina Haugstrup Nawrocki* (tiltrådt 1. september)
Bioanalytiker *Lone Svargo Petersen* (fratrådt 31. juli)
Laboratorietekniker *Janne Kjølby Skalshøj*
Laborant *Lene Storgaard*
Assistent *Randi Merete Sørensen* (tiltrådt 1. november)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Martin Nielsen
Krzysztof Wrzesinski

Gæste Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Ditte Andreassen, Odense Universitetshospital
Kurt Højlund, Odense Universitetshospital
Lars Pedersen, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby

Andre arrangementer afholdt af centret

Besøg af overlæge, klinisk lektor *Henrik Daa Schrøder*, Syddansk Universitet, Klinisk Institut, Patologi for drøftelse af Limb-girdle patienter og muligheden for anvendelse af proteomanalyse (12. januar).

Besøg af dr. *Moshe Tom*, Israel Oceanographic and Limnological Research Marine Biology Department, Haifa, Israel for drøftelse af et EU projekt angående havforurening (15. januar).

Besøg af dr. *Marius Ueffing*, Ludwig-Maximilians Universität, München, Tyskland og institutleder, profes-

sor *Jens Zimmer Rasmussen*, Syddansk Universitet, Institut for Medicinsk Biologi for drøftelse af et epilepsi-projekt (29. januar).

Besøg af marketingchef for proteomanalyse *Bertil Djup-sund*, Amersham Pharmacia Biotech, Löddeköpinge, Sverige og tekniker *Thomas Olsen*, Amersham Pharmacia Biotech, Hørsholm i forbindelse med opstilling og afprøvning af en plet-skære-robot (30. januar, 3. maj) samt henholdsvis direktør *Günter Theßeling*, Amersham Pharmacia Biotech, Freiburg, Tyskland og direktør *Richard Larsen*, Amersham Pharmacia Biotech, Hørsholm i forbindelse med en prøveopstilling af massespektrometri-udstyr (21. februar, 27. april).

Besøg af dr. *Andrew Blakey*, PerkinElmer Life Sciences, Cambridge, England i forbindelse med opgradering af fluorescens-udstyr (30. januar).

Besøg af overlæge, professor *Henning Beck-Nielsen* og Ph.D.-studerende *Kurt Højlund*, Syddansk Universitet, Klinisk Institut, Medicinsk Endokrinologi for drøftelse af et projekt inden for Type 2 Diabetes (12. marts).

På Center for Proteomanalyse blev der afholdt flere møder med NKT Research Center, Ballerup for drøftelse af samarbejdsprojektet omkring videreudvikling og afprøvning af forskellige modeller til proteinseparation og proteomanalyse (28. marts, 24. april, 31. august).

Besøg af direktør *Lars Olsen*, Løvens Kemiske Fabrik, Ballerup for drøftelse af Inkubator-modellen for samarbejder mellem industri og universiteter (2. april).

Besøg af direktør *Henrik Schmidt*, videnskabelig medarbejder *Adam Rubin* og ingeniør *Steffen Pryds*, PicoSep A/S, Odense for drøftelse af proteinseparation (4. april, 2. maj, 3. oktober, 20. december).

På Center for Proteomanalyse blev der afholdt møder om forskningsprojektet Improved Proteome Analysis in Medical Biotech (IPAMB) støttet af Forskningsrådets særprogram Technology by Highly Oriented Research (THOR) (5. april, 5. november).

Besøg af patentmedarbejder *Pierre Denes Kary*, Ph.D., patentmedarbejder *Jesper Thorsen* og patentmedarbejder *Claus Bach Hagen*, Plougmann, Vingtoft & Partners, København for drøftelse af patentstrategi for Center for Proteomanalyse's patenter (9. april).

Besøg af udviklingskonsulent *Rasmus Offersen*, Dansk Teknologisk Institut, Taastrup og direktør *Chr. Ulrik Maegaard*, IWM Consulting A/S, Kerteminde for drøftelse af udvikling af udstyr til proteomanalyse (9. april, 21. maj).

Besøg af studerende *Sang Hoon Ha*, Pohang University of Science and Technology, Postech Biotech Center, Korea for drøftelse af fedme-projekt (26. april).

Besøg af lektor *Bjarne K. Ersbøll*, programmør *Sergio*

Cienfuegos Orinda, Ph.D.-studerende Lars Pedersen, programmør Steen Rasmussen og programmør Thomas Jensen, Danmarks Tekniske Universitet, Institut for Informatik og Matematisk Modellering, Lyngby for drøftelser og præsentation af software-programmet til billedbehandling (9. maj, 22. maj, 13. december, 19. december).

Besøg af forskningschef Arne Møller, NeuroSearch A/S og NS Gene A/S, Ballerup for drøftelse af EU-projekt inden for neuro-degenerative sygdomme (21. maj, 13. august).

Besøg af forskningsdirektør Ilkka Hemmilä og udviklingschef Jari Hovinen, Wallac OY PerkinElmer Life Sciences, Turku, Finland samt direktør Henrik Schmidt og ingeniør Steffen Pryds, PicoSep A/S, Odense for drøftelse af fluorescens-farvning af proteiner (23. maj).

Besøg af konsulent Henrik Frydenlund Hansen, NKT Innovation, Brøndby for drøftelse af fremtidige samarbejdsmuligheder. Også direktør Henrik Schmidt, PicoSep A/S, Odense deltog i mødet (25. maj).

Besøg af projektleder dr. Inger Byrjalsen, forskningsleder John Mo, projektmedarbejder Karina Lishmann Nielsen og Ph.D.-studerende Helene Solvang, Osteometer Biotech A/S, Herlev for drøftelse af projekter inden for cancer og rheumatoid arthritis (30. maj, 3. september, 24. oktober).

Besøg af jobkonsulent Dragica Bech og laboratorietekniker Loay Mehdi Ibrahim Mettan for drøftelse af mulighederne for eventuel ansættelse af Loay Mehdi Ibrahim Mettan på Center for ProteomAnalyse (30. maj, 17. december).

På Center for ProteomAnalyse blev der afholdt møder med NeuroSearch A/S, Ballerup og Azign A/S, København for at drøfte samarbejdsmuligheder for forskellige projekter (13. juni, 27. august).

Besøg af Ph.D.-studerende Ditte Andreasen, Syddansk Universitet, Institut for Medicinsk Biologi for drøftelse og planlægning af Ph.D.-projekt (31. juli).

Besøg af elektroforese-konsulent Cate Poulsen og salgsmedarbejder Lene Jørgensen, Amersham Pharmacia Biotech, København i forbindelse med opsætning og afprøvning af udstyr (9. august, 16. november).

Besøg af director Zeev Smilansky, Compugen, Tel Aviv, Israel samt lektor Ole Nørregaard Jensen og lektor Peter Højrup, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi for præsentation af nyt software til billedbehandling (14. august).

Besøg af koncerndirektør Søren Isaksen, NKT Holding A/S, Brøndby, direktør Ole Kring og direktør Ove Poulsen, NKT Research Center, Brøndby samt direktør Henrik Schmidt og ingeniør Steffen Pryds, PicoSep A/S, Odense i forbindelse med drøftelserne angående NKT Academy (16. august).

Besøg af professor Ez-Zoubir Amri, Université Nice, Centre de Biochemi, Institute of Signaling Development, Biology and Cancer Research, Frankrig og institutleder, lektor Karsten Kristiansen, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi for drøftelse af et nærmere samarbejde (17. august).

Besøg af journalist Rolf Haugaard Nielsen, Berlingske Tidende, København for drøftelse af artikel om proteomanalyse og forskning (20. august).

Besøg af udviklingschef Erik Knudsen, Syddansk Universitet, Udviklingskontoret for drøftelse af Center for ProteomAnalyses ansøgning til Det Jysk-Fynske Erhvervs-samarbejde angående projektet Proteomics & Toxicology (24. august).

Besøg af dr. Arif Anwar og dr. Carlo Iannicola, DoubleTwist, Cambridge, England for præsentation af deres bioinformatic software og oplæg til et fælles samarbejde (3. september, 7. november).

Besøg af koncerndirektør Søren Isaksen, koncerndirektør Thomas Hofman-Bang og administrerende direktør Tom Knutzen, NKT Holding A/S, Brøndby, ingeniør Esben Strøbech, NKT Research A/S, Brøndby samt direktør Henrik Schmidt, videnskabelig medarbejder Adam Rubin og ingeniør Steffen Pryds, PicoSep A/S, Odense for drøftelse af samarbejdet mellem PicoSep A/S, Odense og Center for ProteomAnalyse (25. september).

Besøg af professor Ole Skøtt og Ph.D.-studerende Ditte Andreasen, Syddansk Universitet, Institut for Medicinsk Biologi for drøftelse af Ditte Andreasens Ph.D.-projekt (26. september).

Besøg af dr. Lene Oddershede, dr. Jakob Kisbye Dreyer og dr. Kirstine Berg-Sørensen, Niels Bohr Institutet, København for drøftelse af projekter inden for proteinmobilitet (3. oktober).

Besøg af director, professor dr. Amal K. Mukhopadhyay, Hamburg Universitat, Institut fur Hormon- und Fortpflanzungsforschung, Tyskland for drøftelse af samarbejde inden for analyse af stamceller (4. oktober).

Besøg af ingeniør Flemming Todbjerg-Nielsen og entreprisedirektør Freddy Jensen, Skanska Jensen A/S, Odense for drøftelse af den planlagte ombygning i dele af laboratorieområdet (10. oktober).

Besøg af professor, overlage dr.med. Torben Barington, Odense Universitetshospital, Klinisk Immunologisk Afdeling for drøftelse af et forskningsprojekt inden for aldring (21. november).

Besøg af dr. Flemming Dela, Københavns Universitet, Panum Institutet for drøftelse af forskningsprojektet Improved Proteome Analysis in Medical Biotech (IPAMB) støttet af Forskningsrådenes særprogram Technology by Highly Oriented Research (THOR) (22. november).

Besøg af professor Simone Seror, Université Paris-Sud, Institut de Genetique et Microbiologie, Frankrig for drøftelse af det igangværende samarbejde vedrørende *Bacillus subtilis* samt en ansøgning til The Human Frontier Programme angående proteomanalyse (27. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

S.J. Fey og P. Mose Larsen deltog i planlægningsmøder hos Osteometer Biotech A/S, Herlev for drøftelse af fremtidige samarbejder (5. januar, 25. april). Deltog sammen med E. Espe-Pedersen og K.T. Leed i Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakul-

tets arrangement Fakultetets Dag (17. januar). Deltog sammen med C. Christensen, J. Faridi, K.T. Leed, P. Mose Larsen, A. Nawrocki, L.S. Petersen, A. Rogowska-Wrzesinska, J.K. Skalshøj og K. Wrzesinski i indvielsen af det nye Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter ved Syddansk Universitet (19. januar). Deltog sammen med P. Mose Larsen og K. Wrzesinski i symposiet Current Trends in Drug Discovery Research, CTDDR-2001 i Lucknow, Indien i anledning af Central Drug Research Institute's 50-års jubilæum. P. Mose Larsen var chairman for The Mellanby Symposium og holdt endvidere indlæggen Proteomics - the Potential and the Drawback og Proteomics in Drug Development, S.J. Fey holdt indlægget Proteomics and Multiple Drug Resistance, og K. Wrzesinski præsenterede posteren Proteome analysis as a tool to study hepatotoxic effects using human cells. S.J. Fey og P. Mose Larsen fik hver tildelt Central Drug Research Institute's Memorial Plaque for Best Lecture Presented, og P. Mose Larsen fik overrakt prisen The Mellanby Memorial Award (10.-17. februar). Deltog i møder arrangeret af professor Simone Seror, Université Paris-Sud, Institut de Genetique et Microbiologie, Frankrig for at drøfte forskningsprojektet Evolution and Post-translational modifications, Human Science Frontier Programme (23.-24. februar). Deltog i et møde vedrørende bioinformatik og uddannelse arrangeret af lektor Raymond P. Cox, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi (27. februar). Holdt foredrag på Marselisborg Gymnasium, Århus over emnet Medicinsk forskning og dens indvirkning på vores hverdag (5. marts). Deltog sammen med P. Mose Larsen og A. Rogowska-Wrzesinska i The Environmental Mutagen Society's 32nd Annual Meeting: A Science Odyssey i San Diego, California, USA. S.J. Fey præsenterede posteren Comprehensive analysis of protein levels of drug resistant and sensitive yeast strains, A. Rogowska-Wrzesinska præsenterede posteren Function analysis of *Saccharomyces cerevisiae* genes using single gene deletion mutants and proteome analysis, og P. Mose Larsen holdt indlægget Proteomics: An Odyssey between Exciting Possibilities and Misleading Limitations (15.-25. marts). Besøgte sammen med P. Mose Larsen Cell Genesys Inc., Foster City, California, USA for drøftelse af et fremtidigt samarbejde angående karakterisering af cancer celler (20. marts). Deltog sammen med P. Mose Larsen og dekan Jens Oddershede, Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet i bestyrelsesmøder i Pride Proteomics ApS, Odense (26. marts, 15. juni). Deltog sammen med P. Mose Larsen i statusmøde vedrørende Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter-bevillingen. Mødet fandt sted hos centerleder, professor Peter Roepstorff, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi (29. marts). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et planlægningsmøde hos Den Danske Forskningsfond CCBR, Ballerup (30. marts). Deltog sammen med P. Mose Larsen i planlægnings- og udviklingsmøder hos NeuroSearch A/S og NS Gene A/S, Ballerup (30. marts, 4. september). Deltog sammen med P. Mose Larsen i statusmøder hos PicoSep A/S, Odense.

Møderne blev afholdt hos NKT Innovation, Brøndby og NKT Research Center, Brøndby (10. april, 6. juni). Deltog i et planlægningsmøde angående den nye bioinformatikuddannelse hos lektor Ole Nørregaard Jensen, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi (19. april). Deltog sammen med P. Mose Larsen i Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultets Institut- og Studieledermøde (30. april). Deltog sammen med P. Mose Larsen i møder hos Syddansk Universitets Patentudvalg (3. maj, 22. oktober). Deltog sammen med P. Mose Larsen i Amersham Pharmacia Biotech Europe G.m.b.H.'s 2nd Proteomics Information Exchange Meeting i Münster, Tyskland. P. Mose Larsen med indlægget Quantitative Fluorescence Detection of Proteins og S.J. Fey med indlægget Ultra-High Resolution of Proteins on Zoom Gels (6.-8. maj). Deltog sammen med P. Mose Larsen og V.S. Mose Larsen i Dansk Selskab for Trombose og Hæmostases årsmøde Det 5. Brædstrup Symposium arrangeret af Trombose Centret, Brædstrup Sygehus på Pejsegården, Brædstrup (18. maj). Besøgte sammen med P. Mose Larsen Nonlinear Dynamics Limited, Newcastle, England for demonstration af et nyt software-program (28.-29. maj). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et seminar afholdt af Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet for at markere professor Ole J. Bjerrums udnævnelse til adjungeret professor ved fakultetet (31. maj). Havde sammen med P. Mose Larsen møde med professor Asla Pitkänen, Kuopio University, Finland angående gennemgang af resultater fra epilepsi-projektet. Mødet foregik i København (31. maj). Deltog sammen med P. Mose Larsen i møder hos Azign A/S, København, og NeuroSearch A/S, Ballerup for drøftelse af projektet m-RNA and protein profiling by microarray analysis and proteomics in Epilepsia. I mødet deltog også professor Asla Pitkänen, Kuopio University, Finland (1. juni). Deltog i European Science Foundations møde Network on Aspergillus and Aspergillosis i Paris, Frankrig, med indlægget What have We Learned using Proteome Analysis on *Saccharomyces cerevisiae*? (8.-11. juni). Overværede sammen med P. Mose Larsen en demonstration af et nyt software-program hos Amersham Pharmacia Biotech Europa G.m.b.H, Freiburg, Tyskland. Arrangementet foregik i Frankfurt (11. juni). Deltog i Danmarks Tekniske Universitets Isotopkursus (18. juni-6. juli). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et møde på Syddansk Universitet, Klinisk Institut med overlæge, professor Henning Beck-Nielsen og Ph.D.-studerende Kurt Højlund angående patentansøgninger og Kurt Højlunds Ph.D.-projekt (6. august). Deltog sammen med P. Mose Larsen i projektmøder hos PicoSep A/S, Odense (7. august, 4. september). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et møde på Kolding Sygehus, Rheumatologisk Afdeling i forbindelse med oprettelsen af et forskningsprojekt angående Rheumatoid Arthritis og Osteo Arthritis. I mødet deltog også overlæge Karin Grau, Kolding Sygehus, Rheumatologisk Afdeling, og administrerende overlæge Kim Hørslev-Petersen, Kong Christian X's Gigtshospital, Gråsten (8. august). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et

NKT Academy-møde på Syddansk Universitet (16. august). Deltog sammen med P. Mose Larsen i Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenters seminar på Syddansk Universitet - S.J. Fey med indlægget *New Possibilities to Detect even more Proteins* (21. august). Deltog i The European Association for the Study of Diabetes' årsmøde i Glasgow, Skotland med indlægget *Proteome Analysis: Identification of Markers for β -cell Dysfunction and Damage in Type I Diabetes Mellitus* (9.-13. september). Deltog i The Proteomic Forum 2001, International Meeting on Proteome Analysis i München, Tyskland med indlægget *New Diagnostic Markers for Diabetes* (16.-19. september). Deltog sammen med P. Mose Larsen og V.S. Mose Larsen i møder/introduktionslektioner med professor Klaus Altland, Giessen Universität, Tyskland i forbindelse med professor Klaus Altlands overdragelse af forskningsudstyr til elektroforese til Center for ProteomeAnalyse (20.-21. september). Deltog i konferencen *Proteomic Symposium 2001*, arrangeret af Université Nice, Centre de Biochemi, Institute of Signaling Development, Biology and Cancer Research, Frankrig med indlægget *Dissecting Diabetes at the Molecular Level* (27.-29. september). Deltog i Terrapinn Pharma Events' conference *Genomex 2001* i London, England dels som chairman, dels med indlægget *Why has Proteomics suddenly become a Key Tool for Biotechnology* (23.-24. oktober). Deltog i møde hos lektor Bjarne K. Ersbøll, Danmarks Tekniske Universitet, Institut for Informatik og Matematisk Modellering, Lyngby for drøftelse af software-projektet angående computeriseret billedbehandling (25. oktober). Deltog sammen med P. Mose Larsen i Nordisk ADC-brugermøde hos AGFA Gevaert A/S, Glostrup. På konferencen, der blev afholdt i Odense, holdt P. Mose Larsen indlægget *ADC-system – set fra en anden vinkel* (29.-30. oktober). Deltog i Danmarks Grundforskningsfonds konference *Dansk Nationalt Initiativ inden for Bioinformatik* på Carlsberg Research Center, København (30. oktober). Deltog i Syddansk Universitet, Sikkerhedsorganisationens møde i Kolding (31. oktober). Sammen med P. Mose Larsen var der flere møder med director, professor dr. Amal K. Mukhopadhyay og dennes forskergruppe på Hamburg Universität, Institut für Hormon- und Fortpflanzungsforschung angående samarbejde omkring stamcelle-projekter. Desuden holdt P. Mose Larsen og S.J. Fey hver et foredrag, *Proteomics: A Shortcut in Pharmacology and The genetic Background for Hypertension* (1.-2. november). Deltog sammen med P. Mose Larsen i møde afholdt af PicoSep A/S, Odense på Hvedholm Slot for drøftelse af strategi i forbindelse med patenter og patentering (6. november). Deltog i Medicon Valley Academy's konference 1. Baltic Biotech Forum på Schloss Teschow, Teterow, Tyskland med indlægget *Proteomics: Pitfalls and Potentials* (7.-9. november). Var sammen med P. Mose Larsen inviteret til at holde hver et indlæg over emnet *Proteomics – Possibilities, Pitfalls and exciting Results: Diabetes dissected at the molecular level* på Ewha Womens University, Division of Molecular Life Sciences, Seoul, Korea (15. november). Deltog sammen med P.

Mose Larsen med hver et indlæg *Functional Proteomics for mapping Diabetes Development og What Did We Learn from *Saccharomyces cerevisiae*? A Proteome Analysis of Genes With Unknown Function* på konferencen *International Symposium on Functional Proteomics and Genomics*, arrangeret af professor Sung Ho Ryu, Pohang University of Science and Technology, Postech Biotech Center, Korea (15.-18. november). Deltog sammen med P. Mose Larsen som chairmen i *Proteomics Workshop'en The Postgenome World: Proteomics in Context* i Zhuhai, Kina. Endvidere holdt de hver et indlæg *Multiple drug resistance and micro organisms og Diabetes dissected at the molecular level og viste videoen Practical steps in Proteomics: High resolution 2D gels, visualising the protein patterns by fluorography, fluorescence or silver staining, and collecting the protein for mass spectrometry*, en ca. 45 minutters præsentation. Workshop'en var arrangeret af *European Molecular Biology Organization og European Biotechnology Node for China*. I forbindelse med konferencen i Zhuhai holdt de også hver et indlæg *Proteomics and Medical Biotech og Function of Unknown Genes* på Zhuhai University, Kina (28. november-5. december). Havde sammen med P. Mose Larsen møde med professor Yu Wang, Ministry of Science and Technology, China National Center for Biotechnology Development, Beijing, Kina (5. december). Deltog sammen med P. Mose Larsen med hver et indlæg *Cancer development and metastatic potential analysed by proteome analysis og New possibilities in proteome analysis* i konference samt møde om fremtidige samarbejdsmuligheder hos Beijing Institute of Radiation Medicine, Kina (6. december). Deltog i the *European Federation for Pharmaceutical Sciences' 9th Conference on Optimising Drug Development* i Basel, Schweiz med indlægget *Proteomics: From Animal Model to Potential new Biomarkers in Type I Diabetes* (10.-12. december). Møde med professor Asla Pitkänen, Kuopio University, Finland for drøftelse af epilepsi-projektet (13. december). Deltog sammen med P. Mose Larsen og chefkonsulent Jørgen Schou, Syddansk Universitet, Ledelsessekretariatet i møder med Wallac OY PerkinElmer Life Sciences, Turku, Finland for drøftelse af Ph.D.-projekter og samarbejdsaftale (13.-14. december).

P. Mose Larsen deltog i Dansk Medicinsk Selskabs årsmøde på Københavns Universitet, Panum Institutet med indlægget *Dansk biomedicinsk forskning i postgenom æraen - Proteomanalyse af Langerhanske Øer ved Diabetes Mellitus* (26. januar). Deltog sammen med dekan Jens Oddershede, Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet i bestyrelsesmøder i PicoSep A/S, Odense. Møderne blev holdt hos NKT Innovation, Brøndby og PicoSep A/S (3. april, 20. juni, 25. september). Deltog i møde hos Osteometer Biotech A/S, Herlev for drøftelse og planlægning af innovations post-doc-projekter (4. april). Deltog som jury-medlem i finalen i konkurrencen for Unge Forskere og Opfindere, der fandt sted i København (20. april). Deltog i indvielsen af det nye Campus-område på Syddansk Universitet (31. maj). Del-

tog i arrangementet Årets Høder Forelæsning afholdt af Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (8. juni). Deltog i Svenska Kemistsamfundet – Analytiska Sektionens årlige møde Analysdagarna i Stockholm, Sverige med indlægget 2D-gels - Performance and new Developments (11.-12. juni). Deltog i arrangement på Syddansk Universitet til markering af rektor-skiftet (21. juni). Deltog i workshop'en Functional Genomic and Host-Pathogen Interactions under programmet KA2 – Control of infectious diseases, arrangeret af European Commission – DG Research, Bruxelles, Belgien med indlægget Genomics and Proteomics: Cervical cancer - virus/host interaction analysed by proteomics (21.-22. juni). Deltog i planlægningsmøde hos Pride Proteomics ApS, Odense (26. juni). Deltog sammen med V.S. Mose Larsen og A. Nawrocki i FEBS Lisbon 2001 - PABMB. Pan-American Association for Biochemistry and Molecular Biology, 27th Meeting of the Federation of European Biochemical Societies: Bioinformatics, Functional Genomics and Proteomics i Lissabon, Portugal. V.S. Mose Larsen deltog i kurset Modern cell and tissue culture, P. Mose Larsen holdt indlægget Functional Proteomics for Mapping Diabetes Development, og A. Nawrocki holdt indlægget Proteome Analysis of Pleiotropic Drug Resistance in *Saccharomyces cerevisiae* (29. juni-5. juli). Deltog i møde hos NeuroSearch A/S, Ballerup angående forhandlingerne mellem Azign A/S og Pride Proteomics ApS. Også direktør Kenneth W. Christensen, Pride Proteomics ApS deltog i mødet (17. august). Deltog i møde på Amtsgården for gennemgang af Center for Proteomanalyses oplæg til Det Jysk-Fynske Erhvervsamarbejde om støtte til projektet Proteomics & Toxicology (23. august). Deltog i Forskerparken Fyns møde med Intercern, Reigate, England for at fortælle om Center for ProteomAnalyse samt proteomanalyse og nye metoder til tidlig diagnostik. Mødet var arrangeret af Denmark Invest, København og Fyns Erhvervsråd (3. september). Deltog i Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultets Institut- og Studieledermøde (5. september). Deltog i Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Ledelsesgruppes møde i Winsløwparken (5. september). Deltog i The European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics' femte kongres i Odense arrangeret af overlæge, professor Kim Brøsen, Syddansk Universitet, Institut for Sundhedstjenesteforskning med indlægget The Use of Proteome Analysis in Drug Discovery (12.-15. september). Deltog i The Joint Annual Meeting of the German Society of Clinical Chemistry and the German Society of Laboratory Medicine i Rostock, Tyskland med indlægget Proteomics – Possibilities and Pitfalls (16.-19. september). Deltog i fakultetskonferencen Syddansk Universitet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet i regionalt, nationalt og internationalt perspektiv afholdt af Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Odense (4. oktober). Deltog i Rotary møde på Restaurant Skoven, Odense med indlægget Bioteknologi – Hvad vil vi med det? (25. oktober). Deltog i Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tek-

niske Fakultets Videnskabsfestival, der blev afholdt på Restaurant Skovbakken (25. oktober). Deltog i møde hos Fyns Amt angående Center for ProteomAnalyses oplæg til Det Jysk-Fynske Erhvervsamarbejde om støtte til projektet Proteomics & Toxicology (31. oktober). Deltog i det halvårige møde for Institutledere og Eksterne Repræsentanter hos rektor Jens Oddershede, Syddansk Universitet. Mødet blev afholdt i Kolding (8. november). Deltog i Fyns Amt, Ungdomsuddannelsesafdelingens møde på Sct. Knuds Gymnasium angående forsøgsundervisning i bioteknologi ved gymnasiale uddannelser (9. november). Deltog i møde på Odense Rådhus i forbindelse med en drøftelse af Bio/medico-området på Fyn (9. november). Deltog i møde hos rektor Jens Oddershede, Syddansk Universitet i forbindelse med et besøg fra Udenrigsministeriet for drøftelse af profilering af Syddansk Universitet i udlandet (13. november). Inviteret til at holde foredraget Leger lige børn bedst? i forbindelse med Dansk Industri og Rektorkollegiets møde på Dansk Industris Conference Center Gammel Vindinge ved Nyborg (27. november). Deltog i møde i Patentudvalget på Syddansk Universitet (7. december). Deltog sammen med dekan Henrik Pedersen, Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet og lektor Ole Nørregaard Jensen, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi i møde med produktivitetsudviklingschef Bjarne Palstrøm og chefkonsulent Bettina Christiansen, Dansk Industri på Syddansk Universitet, Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet for drøftelse af samarbejdet mellem dansk industri og danske universiteter inden for bioteknologi (10. december). Deltog i Syddansk Universitets møde med NKT Innovation, Brøndby om bioteknologi (10. december). Deltog i bestyrelsesmøde i Pride Proteomics ApS, Odense (11. december).

J. Faridi deltog i Syddansk Universitets Fælles edb-møde nummer 2 (6. december).

E. Espe-Pedersen deltog sammen med R.M. Sørensen i et informationsmøde hos Syddansk Universitet, Regnskabsafdelingen (11. december).

V.S. Mose Larsen deltog sammen med M. Nielsen og J.K. Skalshøj i Syddansk Universitets førstehjælpkursus arrangeret af Dansk Røde Kors, Odense (28.-29. august, 4.-5. september). Deltog sammen med K. Wrzesinski i seminaret The Stem Cell Systems om dyrkning af humane celler/stamceller hos Bio Whittaker Molecular Application ApS, Vallensbæk Strand (26. september).

A. Nawrocki og A.M. Jensen deltog i en test af et nyt software-program hos Nonlinear Dynamics Limited, Newcastle, England (18.-21. juni). Deltog i Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets arrangement Forskningens Dag på Odense Universitetshospital med abstract'et Proteome analysis of *Saccharomyces cerevisiae*: a new approach to understand molecular pathology (1. november).

M. Nielsen og L.S. Petersen deltog i 3. Statusmeetings der Proteome-Alliance, Proteom-Zentrum Rostock, Rostock Universität, Tyskland - M. Nielsen med indlægget Proteome Analysis of Synovial Fluid (19.-21. marts).

Deltog i kurset Biostatistik: Introduktion til brug af STATA, arrangeret af Syddansk Universitet, Institut for Statistik og Demografi (6.-7. og 11.-12. september). Deltog sammen med J.K. Skalshøj i Syddansk Universitets brandbekæmpelseskursus hos Odense Brandvæsen (11. september).

D.B. Rasmussen deltog i workshop'en 2nd International Workshop on Computer Assisted Fundus Image Analysis (CAFIA 2001) på Amtssygehuset i Herlev arrangeret af Computer Assisted Fundus Image Analysis, Lyngby (5.-7. oktober). Deltog i kurset Statistical Shape Analysis 20, arrangeret af Danmarks Tekniske Universitet, Institut for Informatik og Matematisk Modellering, Lyngby (21. november).

A. Rogowska-Wrzesinska deltog i seminaret Cellular stress processes in toxin producing filamentous fungi with special reference to *Fusarium sub species* på Den Kongelige Veterinær Landbohøjskole, Frederiksberg med foredraget Proteome Analysis of Yeast *Saccharomyces cerevisiae*. New Tools and Applications (24.-25. august).

Eksterne bevillinger og donationer

Sammen med dr. Moshe Tom, Israel Oceanographic and Limnological Research Ltd., Haifa, Israel, professor Steve G. George, University of Stirling, Skotland, professor J. Kevin Chipman, University of Birmingham, England og professor Peter Roepstorff, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi har Center for ProteomAnalyse fra EUs særlige program for forskning og teknologisk udvikling Energy, Environment and Sustainable Development modtaget i alt 1.999.998 ECU til det fireårige projekt Genomic tools for bio-monitoring of pollutant coastal impact (GENIPOL). Center for ProteomAnalyses andel heraf andrager 413.771 ECU.

Sammen med NKT Holding A/S, Brøndby og NKT Research Center, Brøndby har Center for ProteomAnalyse indgået en samarbejdsaftale, hvor der i 2001 er modtaget 1.977.145 kroner.

Der er fortsatte kontrakter med:

Forskningsstyrelsen, Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter, idet Center for ProteomAnalyse har fået bevilget i alt 12,4 mio. kroner - herunder en treårig kontrakt til projektet Molecular Cell Science Center (MCSC): From Gene to Protein Function. Heraf er i 2001 modtaget 4.334.900 kroner. Beløb i alt for kontraktperioden 42,7 mio. kroner til Syddansk Universitet.

Statens Forskningsråd, idet dr. Jørgen Vinten og dr. Flemming Dela, Københavns Universitet, Panum Institutet, overlæge, professor Henning Beck-Nielsen og dr. Aase Handberg, Ph.D., Odense Universitetshospital, Endokrinologisk Afdeling M, dr. James G. McCormack og dr. Christine Reynet, NOVO Nordisk A/S, Bagsværd og dr. Klaus Herick, PerkinElmer Life Sciences, Cambridge, England har modtaget 1.177.770 kroner fra Statens Forskningsråds særprogram Technology by Highly Oriented Research (THOR) til forskningsprojektet Improved Proteome Analysis in Medical Biotech (IPAMB). Projektet

strækker sig over fire år (1998-2002), og bevillingen er på i alt 7 mio. kroner.

EU, idet Anders Blomberg, Ph.D., Göteborg Universitet, Sverige, professor Angelika Görg, Technische Universität München, Tyskland, professor Matthias Mann, CEBI, Syddansk Universitet, professor Marc Boutry, Université Catholique de Louvain, Belgien, director Sven-Erik Sköld, Amersham Pharmacia Biotech, Uppsala, Sverige, director Bill Mason, Life Science Resources, Cambridge, England og director Ole Vorm, MDS Protana A/S, Odense sammen med S.J. Fey og P. Mose Larsen i 1997 indgik en kontrakt på 2.642.000 ECU for forskningsprojektet Proteome Analysis Group in Europe: *Saccharomyces cerevisiae* (PAGES), der finder sted i den treårige periode 1997-2000 (forlænget seks måneder til 2001). Center for ProteomAnalyses andel heraf andrager 638.000 ECU.

Bundesrepublik Deutschland, idet der med Rostock Universitet, Tyskland i 1999 er indgået kontrakt vedrørende forskningsprojektet BMBF Leitprojekt: Proteom-Analyse des Menschen/Aufbau eines Kompetenz-Zentrums. Projektet strækker sig over en fireårig periode (1999-2003) og bevillingen er på i alt 33.191.952 DEM. Center for ProteomAnalyses andel heraf andrager 1.489.948 DEM.

Novartis Pharma AG, Basel, Schweiz omfattende en etårig kontrakt med henblik på forskellige forskningsprojekter. Center for ProteomAnalyse har modtaget 653.107 kroner.

Osteometer Biotech A/S, Herlev omfattende en flerårig kontrakt, og Center for ProteomAnalyse har i den forbindelse modtaget 500.000 kroner til forskningsprojektet inden for endometriecancer.

GlaxoWellcome, Stevenage, England omfattende en seks måneders kontrakt til forskellige forskningsprojekter. Center for ProteomAnalyse har modtaget 414.256 kroner.

Publikationer

Larsen MR, Sørensen GL, Fey SJ, Mose Larsen P, Roepstorff P. Phospho-proteomics: Evaluation of the use of enzymatic de-phosphorylation and differential mass spectrometric peptide mass mapping for the site specific phosphorylation assignment in proteins separated by gel electrophoresis. *Proteomics*, 2001; 1: 223-238.

Nawrocki A, Fey SJ, Goffeau A, Roepstorff P, Mose Larsen P. The effect of transcription regulatory genes of PDR1, pdr1-3, and PDR3 in pleiotropic drug resistance. *Proteomics* 2001; 1: 1022-1032.

Mose Larsen P, Fey SJ, Larsen MR, Nawrocki A, Andersen HU, Roepstorff P, Kähler H, Heilmann C, Voss MC, Boutry M, Degant H, Pociot F, Karlsten AE, Nerup J. Proteome analysis of IL-induced changes in protein expression in rat islets of Langerhans. *Diabetes* 2001; 50 (5): 1056-1063.

Rogowska-Wrzesinska A, Mose Larsen P, Blomberg A, Görg A, Roepstorff P, Norbeck J, Fey SJ. Comparison of the proteomes of three yeast wild type strains: CEN.PK2, FY1679 and W303. *Comparative and Func-*

- tional Genomics 2001; 2: 47-66.
- Fey SJ, Mose Larsen P. 2D - or not 2D. Current Opinions in Chemical Biology 2001; 5: 26-33.*
- Larsen MR, Mose Larsen P, Fey SJ, Roepstorff P. Characterization of differently processed forms of enolase 2 from Saccharomyces cerevisiae by two-dimensional gel electrophoresis and mass spectrometry. Electrophoresis 2001; 22 (3): 566-575.*
- Nawrocki A, Fey SJ, Goffeau A, Roepstorff P, Mose Larsen P. The effect of transcription regulatory genes of PDR1, pdr1-3, and PDR3 in pleiotropic drug resistance. European Journal of Mass Spectrometry 2001; 7: 195-205.*
- Jensen KB, McKenzie CJ, Pedersen JZ. Indication of a Hydrogen-Atom Abstraction Reaction Relevant to a Mechanistic Proposal for the Oxygen-Evolving Complex of Photosystem II. Inorganic Chemistry 2001; 40: 5066-5067.*

Patenter

Desuden er der indlagt i alt 12 nationale patentansøgninger på følgende områder:

- Endometrium cancer
- Organ rejection
- Diabetes
- Hypertension
- Proteomanalyse
- Billedbehandlingssoftware

FORSKNINGSENHEDEN FOR TROMBOSEFORSKNING

Professor, dr.med. *Jørgen Jespersen*
Lektor, dr.med. *Jørgen Gram*
Lektor, professor *Cornelis Kløft*, Ph.D.
Lektor, mSc. *Moniek de Maat*, Ph.D.
Adjunkt, cand.scient. *Else-Marie Bladbjerg*, Ph.D.
Adjunkt *Johannes Sidelmann*, Ph.D.
Bioanalytiker *Gunhild Andreassen*
Bioanalytiker *Anette Larsen*
Korrespondent *Liddy Larsen*
Bioanalytiker *Asta Nørregård*
Bioanalytiker *Kathrine Overgaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Anna-Marie Bloch Münster (finansieret af Ribe Amt)
Aage Kristian Olsen (finansieret af Ribe Amt, i samarbejde med Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole)
Jonna Skov Madsen (i samarbejde med Klinisk Biokemisk Afdeling, Odense Universitetshospital)

Disputatsarbejde:
Kresten Rubeck Petersen (i samarbejde med Rigshospitalet/Frederiksberg Hospital)
Jesper Dan Nielsen (i samarbejde med Kirurgisk afdeling, Centralsygehuset Esbjerg Varde)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Afdelingen organiserede og sponsorerede et symposium i samarbejde med European Concerted Action on Anticoagulation (ECAA) med titlen Evidence-based behaviour in oral anticoagulant therapy ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), hvor afdelingen også var repræsenteret i organisationskomiteen, Odense (12.-15. september). Afdelingen har afholdt kursus for bioanalytikere i Det hæmostatiske system: Clot - klinik og kemi. Centralsygehuset Esbjerg Varde (28.-29. september). Afdelingen har deltaget i planlægning, undervisning og ledelse af Kursus i Forskningsmetodologi, Modul 1 arrangeret af Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum og afholdt på Syddansk Universitet, Esbjerg (8.-9. oktober). Afdelingen afholdt kursus for bioanalytikere i regi af Danske Bioanalytikere (dbio). Kurset fandt sted på Centralsygehuset i Esbjerg (30. oktober-2. november). Den 7. december forsvarede overlæge Kresten Rubeck Petersen sin disputats Pharmacodynamic effects of oral contraceptive steroids on biochemical markers for arterial thrombosis. Studies in non-diabetic women and in women with insulin-dependent diabetes mellitus. Forsvaret fandt sted på

Panuminstituttet, København. Arbejdet er udført i et samarbejde mellem Afdeling for Tromboseforskning, Syddansk Universitet, Esbjerg og Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, Rigshospitalet/Frederiksberg Hospital.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

E.-M. Bladbjerg har sammen med J. Jespersen, A.-M.B. Münster og M. de Maat deltaget i Leiden Fibrinolysis & Proteolysis Workshop 8 - Inflammation in Vascular Disease med foredraget Quality control of genetic methods. Her deltog hun desuden i 2nd Hot Topic Workshop on hs-CRP, High Sensitivity CRP as a risk marker of cardiovascular diseases, Leiden (25.-28. april). Hun har holdt foredraget DNA-analyser ved tromboseudredning ved Staff-møde, Centralsygehuset Esbjerg Varde (3. maj). Desuden har hun sammen med J. Gram, J. Sidelmann, A.-M.B. Münster og M. de Maat deltaget i XVIII Congress of The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-12. juli). Hun underviste sammen med J. Jespersen, J. Gram og J. Sidelmann i Det hæmostatiske system Clot - klinik og kemi, Centralsygehuset Esbjerg Varde (28.-29. september) og internt i Kvalitetskontrol i DNA laboratoriet (4. oktober). Hun underviste ved Kursus i Forskningsmetodologi, Modul 1, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Syddansk Universitet, Esbjerg sammen med J. Jespersen og J. Sidelmann (9. oktober). Deltog i Åben Forskerdag, Fredericia (8.-9. oktober) med foredraget Inheritance of inflammatory markers. A twin study sammen med J. Gram, A.-M.B. Münster og Aa.K. Olsen samt i 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi (DSKB), Vejle (25.-26. oktober) med foredraget Inheritance of inflammatory markers. A twin study sammen med J. Gram og M. de Maat. Desuden har hun undervist i efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere sammen med J. Jespersen, J. Gram og J. Sidelmann, Centralsygehuset Esbjerg Varde (30. oktober- 2. november) samt i uddannelsen Folkesundhedsvidenskab, Modul 1.4K ved Syddansk Universitet, Esbjerg, i molekylær biologi og ernæring sammen med J. Jespersen og J. Sidelmann (10.-12. december). Har været fagkonsulent ved tidsskriftet Blood Coagulation and Fibrinolysis, og hun er vejleder ved Ph.D.-studium ved Afdeling for Klinisk Biokemi, Esbjerg Centralsygehus i samarbejde med den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, København. Hun er medlem af Pædagogisk udvalg, Syddansk Universitet, Esbjerg.

J. Gram underviste i DIC, Anæstesiologisk afdeling, Centralsygehuset Esbjerg Varde (20. februar) og sammen

med J. Jespersen og J. Sidelmann ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase & Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, Vejle fjord Kursuscenter (1.-2. marts), i Hæmostase - den blødende og den trombostruede patient, Sønderborg Sygehus (27. april) samt i DIC, Anæstesiologisk afdeling for anæstesi sygeplejersker/anæstesilæger, Centralsygehuset Esbjerg Varde (19. april, 22. november, 4. december). Han holdt foredraget Dyb venetrombose - Epidemiologi og biokemi ved Staff-meeting, Centralsygehuset Esbjerg Varde (3. maj). Deltog sammen med J. Jespersen i DSTHs Årsmøde 2001-5. Brædstrupsymposium (18. maj) og i 44. Hamburger Symposium über Blutgerinnung und Klinische Hämostaseologie, Hamborg (15.-16. juni). Desuden har han deltaget i XVIII Congress of The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-12. juli). Han underviste i DIC, Hæmatologisk Afdeling, Centralsygehuset Esbjerg Varde (11. september). Han underviste i Det hæmostatiske system Clot - klinik og kemi, Centralsygehuset Esbjerg Varde (28.-29. september). Han deltog i Åben Forskerdag, Fredericia (8.-9. oktober). Deltog som chairman i 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi (DSKB), Vejle (25.-26. oktober). Desuden har han undervist i efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Centralsygehuset Esbjerg Varde (30. oktober- 2. november). Han holdt foredraget Coagulation and Fibrinolysis: Basic concepts and major players, Novo, København (29. november). Er vejleder ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet i et samarbejde med Afdeling for Klinisk Biokemi, Odense Universitetshospital samt ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet i et samarbejde med Medicinsk Afdeling, Centralsygehuset Esbjerg Varde. Har været fagkonsulent ved tidsskrifterne Thrombosis and Haemostasis og Thrombosis Research. Han er officiel dansk repræsentant i Council i European Thrombosis Research Organisation (ETRO), der hører under Europarådet, og medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase.

J. Jespersen deltog i Yasmin Symposium - arrangeret af Schering, København (9. februar), i Uddannelseskonference - Sygeplejerskolerne og CVU-tanker, Roskilde Højskole (23. februar). Han underviste ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase & Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, Vejle fjord Kursuscenter (1.-2. marts). Deltog i Den Jysk-Fynske konference Jysk-fynske erhvervsredegørelse: Samarbejde på tværs, Vejle (29. marts). Han underviste ved Forskerseminar Fra laboratorium til klinisk praksis, Vejle fjord Kursuscenter (30.-31. marts). Han deltog i ETRO Working Party on Fibrinolysis. Thrombin-activatable fibrinolysis inhibitor (TAFI) og i 2nd Hot Topic Workshop on hs CRP. High Sensitivity CRP as a Risk Marker of Cardiovascular Diseases, hvor han var inviteret som chairman ved Leiden Fibrinolysis & Proteolysis Workshop 8 - Inflammation in Vascular Disease, Leiden (25.-28. april). Han har holdt foredraget Evidensbaseret adfærd i den venøse tromboseklinik ved Staff-møde, Centralsygehuset

Esbjerg Varde (3. maj). Han deltog som chairman i DSTHs Årsmøde 2001 - 5. Brædstrupsymposium, Brædstrup (18. maj). Deltog i 14th IFCC European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Prag (26.-31. maj) og i 40 Years Freedom of Choice. The silent revolution. Celebration on occasion of the 40th anniversary of the pill in Europe, Berlin (1.-2. juni). Han deltog i 44. Hamburger Symposium über Blutgerinnung und Klinische Hämostaseologie, Hamborg, hvor han holdt foredraget Venous thromboembolism and oral contraceptives (15.-16. juni). Underviste ved WHO Training Course, Bruxelles (6.-14. august) og var inviteret som chairman ved 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), Odense, herunder også som chairman ved symposiet Oral direct thrombin inhibition. A new strategy in prevention and treatment of thrombosis, hvor han indledte med Introductory remarks (12.-15. september) samt i Third Amsterdam Menopause Symposium, Amsterdam (22.-25. september). Han underviste i Det hæmostatiske system Clot - klinik og kemi, Centralsygehuset Esbjerg Varde (28.-29. september). Deltog i Fakultetskonference, Odense (4.-5. oktober) og holdt foredraget Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse ved arrangementet Fokus på Esbjerg, Syddansk Universitet, Esbjerg. Han var kursuseleder ved kursus i Forskningsmetodologi, Modul 1, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Syddansk Universitet, Esbjerg, hvor han også underviste (8.-9. oktober) samt internt i Lupus anti-koagulans (25. oktober). Han har undervist i efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Esbjerg Centralsygehus (30. oktober- 2. november). Han har sammen med J. Sidelmann holdt foredraget D-dimer: Diagnostiske og kliniske aspekter ved venøs tromboembolisme, Auditoriet, Centralsygehuset Esbjerg Varde (22. november) samt undervist ved uddannelsen Folkesundhedsvidenskab, Modul 1.4K ved Syddansk Universitet, Esbjerg i Introduktion Krop og Folkesundhed (10.-12. december). Han er vejleder ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet i et samarbejde med Afdeling for Klinisk Biokemi, Odense Universitetshospital. Han har været fagkonsulent ved tidsskrifterne Thrombosis and Haemostasis og Scandinavian Journal of Clinical and Laboratory Investigation. Er dansk repræsentant for International Federation of Clinical Chemistry (IFCC). Desuden er han medlem af Styringskomiteen (chairman) inden for Biomed and Health Programme under European Concerted Action on Anticoagulation (ECA) (1994-98 og 2001-), Programme no. PL 931349, Styringskomiteen inden for EUs Standardization, Measurement, and Testing Programme, Normalisation and Standardisation of Home Prothrombin Time Monitors (1999-) Programme no SMT4-CT98-2269, subkomiteen Haemostatic Function and Cardiovascular Diseases under Scientific and Standardization Committee inden for International Society on Thrombosis and Haemostasis, Executive Board af Scandinavian Menopause Society, arbejdsgruppe vedrørende praktiske aspekter af antikoagulansbehandling -

Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, arbejdsgruppe vedrørende retningslinier for antikoagulationsbehandling i kardiologien under Dansk Cardiologisk Selskab og Dansk Selskab for Klinisk Biokemi og Ribe Amts Sundhedsforskningsudvalg. Han er medlem af bestyrelsen for Institut for Human Reproduktion. Har været initiativtager til og er medlem af styregruppen vedrørende Thrombobase-projektet på Fyn (Fyncom). Projektet støttes af to EU-forskningsprogrammer Biomed II og Telematik. Han er medlem af Scientific Advisory Board af studiet Open-label, randomized study to evaluate the effects of eight oral contraceptive (OC) regimens on coagulation and fibrinolysis, University Hospital, Essen, National Advisory Board vedrørende 5th European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), Odense (september), Scientific and Organising Committees for 14th IFCC European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Prag (juni), Det Videnskabelige Udvalg for Kvalitetssikring (nedsat 1997) under Dansk Selskab for Klinisk Kemi, Working Group on Calibrated Plasmas within ISTH/SSC Subcommittee on Control of Anticoagulation, IFCC/ISTHs fælles komite vedrørende standardisering af koagulationsanalyser (C-SCT), Det centrale vurderings/ansættelsesudvalg i klinisk biokemi (1998) under Sundhedsstyrelsens Specialistnævn, Fakultetsrådet ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, American Association for Clinical Chemistry, European Menopause and Andropause Society, American Heart Association's Council on Arteriosclerosis, Thrombosis, and Vascular Biology, Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse, Editorial Board af det officielle tidsskrift Thrombosis and Haemostasis, (senior adviser) Advisory Board (Class 1996) for International Society for Fibrinolysis and Proteolysis. Han er udpeget af International Society on Thrombosis and Haemostasis (ISTH/SSC Committee) som medlem af Working Group on Diagnostic Standards, er tilfornordnet ved Sundhedsstyrelsens Specialistnævn vedrørende klinisk biokemi og udpeget til Advisor for the ECAT Foundation, International Thrombophilia External Quality Assessment Scheme. Er initiativtager til og medlem af European Network on Peroral Anticoagulant Treatment - etableret ved møde i Bologna (februar 1997). Er inviteret som medlem af Scientific Program Advisers ved The 18th International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Kyoto, oktober 2002. Er sammen med Jørgen Gram udpeget af International Society on Thrombosis and Haemostasis (SSC, fibrinolysis) til at forestå standardiseringsarbejde for kvantiteter relateret til det fibrinolytiske system, og han er udpeget som formand for Forskningsudvalget ved Centralsygehuset Esbjerg Varde.

M. de Maat har deltaget i Leiden Fibrinolysis & Proteolysis Workshop 8 - Inflammation in Vascular Disease. Her deltog hun desuden i 2nd Hot Topic Workshop on hs-CRP. High Sensitivity CRP as a risk marker of cardiovascular diseases med foredragene Determinants of habitual blood levels of CRP og Genetic regulation of response to triggers, Leiden (25.-28. april). Desuden har hun været

deltager ved XVIII Congress of The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-12. juli). Hun deltog desuden i 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi (DSKB), Vejle (25.-26. oktober), hvor hun holdt foredraget Genetic polymorphisms of haemostatic factors and cardiovascular disease.

A.-M. Bloch Münster har deltaget i Leiden Fibrinolysis & Proteolysis Workshop 8 - Inflammation in Vascular Disease, Leiden (25.-28. april). Desuden har hun deltaget i XVIII Congress of The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-12. juli) og i Åben Forskerdag, Fredericia (8.-9. oktober) med foredraget Inhalation of scu-PA: A potential new treatment of acute lung injury in a double blind placebo controlled study. Hun holdt foredraget Inhalation of plasminogen activator in treatment of acute lung injury på Intensiv Afdeling, Odense Universitetshospital (17. oktober). Hun deltog i KKA-seminar, Odense (23. oktober) og i Forskningens Dag, Odense (1. november).

Aa.K. Olsen underviste i Praktisk anæstesi af grise, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (14. marts). Han deltog i Videnskabeligt årsmøde, Selskabet for Ernæringsforskning, Middelfart (4.-5. maj) samt i 31st Annual Symposium of the Scandinavian Society for Laboratory Animal Science, Århus (13.-15. maj). Han underviste i Forsøgsdyrkundskab, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (2.-5. juli, 12. september, 1.-4. oktober) samt i Forsøgsdyrkundskab, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. august). Han deltog i Åben Forskerdag, Fredericia (8.-9. oktober). Er medlem af Bestyrelsen for Scandinavian Society for Laboratory and Animal Science. Var inviteret som chairman ved sektionen Anaesthesia and Analgesia of Laboratory Rodents and Pigs ved symposiet 31st Annual Symposium of the Scandinavian Society for Laboratory Animal Science.

J. Sidelmann underviste ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase & Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, Vejle fjord Kursuscenter (2. marts). Han har deltaget i XVIII Congress of The International Society on Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-12. juli). Han har holdt foredragene Laboratory screening of thrombophilia, Dade Behring BCS User Meeting, København (28. august) og Tromboseudredning i Danmark/Norden, 4. Nordiske Brugermøde - Koagulation, Frederikshavn (3. september). Han har undervist i Det hæmostatiske system Clot - klinik og kemi, Centralsygehuset Esbjerg Varde (28.-29. september), ved Kursus i Forskningsmetodologi, Modul 1, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Syddansk Universitet, Esbjerg (9. oktober), intern undervisning i Lupus antikoagulans (25. oktober). Han har undervist i efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Centralsygehuset Esbjerg Varde (30. oktober-2. november). Han har holdt foredraget D-dimer: Diagnostiske og kliniske aspekter ved venøs tromboembolism, Auditoriet, Centralsygehuset Esbjerg Varde (22. november). Desuden har han undervist ved uddannelsen Folke-

sundhedsvidenskab, Modul 1.4K ved Syddansk Universitet, Esbjerg, i Koagulation og Fibrinolyse og DVT (10. december).

Eksterne bevillinger og donationer

Afdelingen modtog i 2001 økonomisk støtte som del af en treårig bevilling fra Esbjerg Fonden og Lida og Oskar Niensens Fond til gennemførelse af projektet Effekten af FXIII-polymorfier på fibrinstruktur og den plasmin-inducerede nedbrydning af fibrin og fra Fonden for Lægevidenskabelig Forskning ved Ringkøbing, Ribe og Sønderjyllands amter til projektet Effekten af intraperitoneal heparin ved kontinuerlig ambulant peritoneal dialyse samt fra Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum - Regionale Fondsmidler til projekterne Evaluering af den genetiske komponents betydning for kardiovaskulære risikofaktorer inden for hæmostase og inflammation og Impact of dietary antioxidant intervention on markers of oxidative stress and haemostasis.

Publikationer

- Andreotti F, Patrizi R, Buffon A, Crea F, Maseri A, Klufft C, m.fl. on behalf of the ECAPTURE Study Group.* Coronary artero-venous gradient of endogenous urokinase. *Thromb Res* 2001; 103/Suppl: S29-34.
- De Maat MPM, Gram J, Jespersen J, Klufft C.* A common calibrator does not secure harmonisation of commercial t-PA and PAI-1 antigen measurements. *JIFCC*, bd. 13, 2, 2001: www.ifcc.org/ejifcc/vol13no2/1301200104.htm.
- De Maat MPM, Meijer P, Binder BR, Keber D, Risberg B, Klufft C, Jespersen J.* Urokinase-type plasminogen activator system predicts risk of cardiovascular events in patients with angina pectoris. Results of the ECAPTURE Study. *Blood Coagul Fibrinol* 2001; 12: 453-8.
- Husted SE, Lassen JF, Nielsen HK, Hansen KW, Antonsen S, Nielsen JD, Jespersen J.* Praktiske aspekter ved peroral antikoagulationsbehandling. En klaringsrapport-udarbejdet af en arbejdsgruppe under Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase. *Ugeskr Læger* 2001; 13: 1-35.
- Kayser M, Krawczak M, Excoffier, Dieltjes P, Corach D, Cagliá, Cehrig C, Bernini LF, Jespersen J, m.fl.* Extensive analysis of chromosome Y microsatellite haplotypes from globally dispersed human populations. *Am J Hum Genet* 2001; 68: 990-1018.
- Larusdottir H, Olsen AK, Gamst-Andersen H, Ølholm-Larsen M, Hansen AK.* Occlusion prevents the use of vascular loops for blood sampling and dosing in minipigs. *Scand J Lab Anim Sci* 2001; 2: 114-20.
- Münster A-MB, Jensen JI, Bech B, Gram J.* Activation of blood coagulation in pigs following lower limb gunshot trauma. *Blood Coagul Fibrinol* 2001; 12: 477-85.
- Myrup B, Rossing P, Jensen T, Parving H-H, Hølmer G, Gram J, Klufft C, Jespersen J.* Lack of effect of fish oil supplementation on coagulation and transcapillary

escape rate of albumin in insulin-dependent diabetic patients with diabetic nephropathy. *Scand J Clin Lab Invest* 2001; 61: 349-56.

- Olsen AaK, Larsen LF, Bladbjerg EM, Hansen AK, Jespersen J, Marckmann P.* A high-fat meal does not activate blood coagulation factor VII in minipigs. *Blood Coagul Fibrinol* 2001; 12: 117-22.
- Olsen AK, Bladbjerg EM, Jensen AL, Hansen AK.* Effect of pre-analytical handling on haematological variables in minipigs. *Lab Animal* 2001; 35: 147-52.
- Petersen KR.* Pharmacodynamic effects of oral contraceptive steroids on biochemical markers for arterial thrombosis. Studies in non-diabetic women and in women with insulin-dependent diabetes mellitus. Disputats. København: Lægeforeningens Forlag, 2001: 1-23.
- Tan Q, Yashin AI, Bladbjerg EM, Ranberg KA, Jeune B, Christensen K, m.fl.* Variations of cardiovascular disease associated genes exhibit sex-dependent influence on human longevity. *Exp Gerontol* 2001; 36: 1303-15.

Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering (CAST)

Centerleder, cand.polit. *Jan Sørensen*
Adjunkt, cand.scient. *Hindrik Vondeling*, Ph.D.
Forskningsadjunkt, cand.rer.soc. *Eva Draborg*, Ph.D. (fratrådt 28. februar)
Forskningsassistent, MSc. (Health Science) *Karla Douw* (fratrådt 30. august)
Forskningsassistent, cand.oecon. *Jens Gundgaard*
Konsulent, cand.oecon. *Torben Larsen*
Konsulent, cand.scient.san. *Lene Nøhr-Jensen* (1. januar-30. juni)
Konsulent, cand.oecon. *Jens Olsen*
Konsulent, BA *Benit Løwe Nielsen* (1. juli-30. november)
Konsulent, BA *Monika Madsen* (1. juli – 31. december)
Korrespondent *Charlotte Bruun Pedersen*

Andre arrangementer afholdt af centret

T. Larsen har arrangeret et fagligt seminar, som fandt sted i Odense Universitetshospitals klinikbygning om Lemvig-forsøget med hjemmetræning af patienter med følger af apopleksi (14. juni).

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

K. Douw har på vegne af det Danske Tidlige Varsling System været medlem af EuroScan (European Information Network on New and Changing Health Technologies) og deltaget i møderne i Birmingham, England (1. marts) og Bilbao, Spanien (21. oktober). Endvidere har hun deltaget i følgende møder og konferencer: Et todages møde arrangeret af Working Group 5 af det Europæiske projekt European Collaboration on Health Technology Assessment og holdt foredrag sammen med H. Vondeling om Metoder og Resultater af en Europæisk Spørgeskemaundersøgelse om uddannelse og træning i MTV (16.-17. marts), MTV-instituttets årsmøde, hvor hun holdt foredrag om resultaterne fra pilotprojektet om etablering af et dansk system for tidlig varsling af nye medicinske teknologier (19. april), MTV-enhedernes temadag, hvor hun holdt oplæg om resultaterne af projektet Europæisk Spørgeskemaundersøgelse om uddannelse og træning i MTV (25. april). Hun præsenterede rapporten Fremme af evidensbaseret praksis på Odense Universitetshospital for et Sygeplejefagligt Forum ved Odense Universitetshospital (9. maj). Desuden deltog hun i det 17. årlige møde ved International Society of Technology Assessment in Health Care, Philadelphia, USA, hvor hun præsenterede posteren Supporting health care decision making: the

development of a Danish Early Warning System (3.-6. juni).

J. Gundgaard har deltaget i møde med Nordic Health Economists' study group i Odense (24.-25. august), Pharmaco-economics meeting i Odense (11. september). Han har besøgt National Institute of Public Health and Environment (RIVM), Bilthoven, Holland (4.-6. november) med henblik på etablering af videnskabeligt samarbejde.

T. Larsen deltog i Kommunernes Landsforenings Arbejdsseminar vedrørende metodeudvikling på træningssområdet i Fredericia (24. januar) og i MTV-Instituttets Årsmøde i København (25. april). Han præsenterede hovedresultater fra plejeanalysen af Sygehus Nord for Viborg Amts Sundhedsudvalg (23. oktober). Desuden deltog han i INTERSYMP-konferencen i Baden-Baden, Tyskland og gav et foredrag med titlen The Internet, Home-Based Mental Training and Sustainable Development (30. juli- 3. august) og i mødet for Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, hvor han gav en præsentation af PLEJEANALYSE – et case-study på Sygehus Nord (23. november), samt deltog i NHESG-mødet i Odense (23.-25. august). Desuden deltager han som sundhedsøkonom i Sekretariatet for Referenceprogrammets arbejdsgruppe vedrørende apopleksi.

J. Olsen har deltaget i møde med Nordic Health Economists' study group i Odense (24.-25. august), Pharmaco-economics meeting i Odense (11. september). Han har besøgt National Institute of Public Health and Environment (RIVM), Bilthoven, Holland (4.-6. november) med henblik på etablering af videnskabeligt samarbejde.

J. Sørensen har været kursusleder ved et kursus om medicinsk teknologivurdering ved Sygehus Fyn, Center Vest. Desuden har han undervist i decision analysis ved Ph.D.-kursus i sundhedsøkonomi (17. januar) og i cost-utility analyser ved DSI-kursus i sundhedsøkonomi (30. maj) samt i sundhedsøkonomi ved en række OLAU II-LAK kurser. Han har været vejleder for læge Annemarie Bondegaard Thomsens Ph.D.-uddannelse ved Københavns Universitet og censor ved Master of Public Health-eksaminer ved Københavns Universitet (12.-13. juni) og Aarhus Universitet (20.-21. juni). Han har deltaget i MTV-Instituttets temadag om MTV i Odense (19. april), hvor han gav indlæg om tidlig varsling af nye og kommende medicinske teknologier, i arbejdsseminarer med Forskningscenter for Kvalitetssikret Lægemedellanvendelse (FKL), København (15. marts, 10. september) og Nyborg Strand (7.-8. maj), møde for nordiske sundhedsøkonomer i Odense (23.-25. august) samt conference om pharmaco-

economics i Odense (11. september). Han er medlem af MTV-Instituttets arbejdsgruppe vedrørende MTV af behandling og diagnostik af patienter med leddegigt, Amtsrådsforeningens MTV-netværk, Fyns Amts udvalg for MTV og tidlig varsling, samt editorial committee for European Journal of Public Health. Han har været ekspert-reviewer for den Europæiske Kommission vedrørende mid-term review af et forskningsprojekt i programmet Quality of Life and Management of Living Resources (22. november).

H. Vondeling præsenterede i samarbejde med K. Douw interim-resultaterne af en international survey om uddannelsesprogrammer i medicinsk teknologivurdering i det andet møde af ECHTA Working Group V (Europæisk Samarbejde i Medicinsk Teknologivurdering) i København (17.-18. marts). Han deltog i Årsmøde af MTV-Instituttet (19. april), hvor hans kolleger T. Jørgensen, J. Sørensen og K. Douw præsenterede resultaterne af et pilotprojekt om etablering af et dansk system til tidlig varsling. I samarbejde med K. Douw, W. Oortwijn, J. Sørensen og T. Jørgensen præsenterede han posteren Priority setting for early assessment of emerging health technologies in Denmark ved den tredje International Health Economics Association Conference i York, England (22.-25. juli). Endvidere præsenterede han paperet Assessment of glitazones in treatment of type 2 diabetes patients ved den femte konference for European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics i Odense (12.-15. september).

Eksterne bevillinger og donationer

K. Douw har fra Sundhedsstyrelsens Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering modtaget finansiering af et treårigt Ph.D.-forløb.

K. Douw, H. Vondeling og J. Sørensen har modtaget 160.000 kroner fra Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering til at fortsætte projektet Etablering af et dansk system til tidlig varsling af nye medicinske teknologier i periode april-september 2001.

E. Draborg har indgået en samarbejdsaftale med Fyns Amts sundhedssekretariat om evaluering af Projekt Forældrekorps om alkohol og andre rusmidler (75.000 kroner).

T. Larsen har indgået en samarbejdsaftale med Viborg Amt om en analyse af plejefunktionen på Sygehus Nord (415.000 kroner) og med LO i Odense om at gennemføre en evaluering af samarbejdsaftale af 13. april 2000 mellem Odense Kommune og A-kasser tilknyttet LO Odense (100.000 kroner).

B.L. Nielsen, M. Madsen og J. Sørensen har indgået en samarbejdsaftale med Fødselsbetjeningen i Fyns Amt om evaluering af fødselsbetjeningens projekt Team'et' (220.000 kroner).

J. Olsen og J. Sørensen har indgået en samarbejdsaftale med Evalueringscenter for Sygehuse om at gennemføre en sundhedsøkonomisk analyse af implementering af et referenceprogram for hoftebrud (342.000 kroner).

J. Sørensen har modtaget 80.000 kroner af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til gennemførelse af en workshop om discrete choice/conjoint analysis og efterfølgende publikation.

Publikationer

Bech M. Delrapport 2: Virksomhedssurvey. Koordinationsudvalget i Odense Kommune, 2001.

Birk-Olsen M. Evaluering af Fyns Amts projekt Forældrekorps om alkohol og andre rusmidler, 2001.

Douw K. Fremme af Evidensbaseret praksis på Odense Universitetshospital. Odense: Fyns Amt, 2001.

Douw K, Vondeling H, Bakketeig L. HTA education and training in Europe, 2001.

Douw K, Vondeling H, Jørgensen T, Sørensen J. Etablering af et dansk system til tidlig varsling af nye medicinske teknologier. Rapport fra et pilotstudie. Odense: MTV-Instituttet, 2001.

Douw K, Vondeling H, Bakketeig L. European Survey on education and training in health technology assessment. CAST Report. Odense: Syddansk Universitet, 2001.

Douw K. Supporting health care decision making: the development of a Danish Early Warning System. Poster ved møde i International Society of Technology Assessment in Health Care, 2001.

Gundgaard J, Nielsen JN, Olsen J. SAS-programmer fra frugt- og grøntprojektet, bd. 1 og 2, 2001.

Krogh C, Sørensen J. Delrapport 4: Kommunikationsanalyse af kampagnen Det Rummelige Arbejdsmarked. Koordinationsudvalget i Odense Kommune, 2001.

Larsen RJ, Sørensen J, Poulsen PB, Olsen J, Asmussen M, Christensen TL. Systematisk review af økonomiske evalueringer udført som en del af interantionale MTV-projekter. Poster til MTV-Instituttets Årsmøde, 2001.

Larsen T, Gundgaard J. Plejeanalyse af Sygehus Nord. Hovedrapport. Viborg Amt, 2001.

Nielsen BL, Madsen M. Evaluering af Fødselsbetjeningens projekt Team'et', 2001.

Nørgård GH, Jacobsen J, Sørensen J. Delrapport 3: Evaluering af arbejdsfasteholdelsesteam. Koordinationsudvalget i Odense Kommune, 2001.

Olsen J, Sørensen J. En mini-MTV om anskaffelse af digitalt optageudstyr, 2001.

Poulsen PB, Sørensen J, Larsen RJ, Olsen J, Asmussen M, Christensen TL. Systematic review of economic evaluations undertaken in international HTA studies. Poster ved ISHTAHC-møde Philadelphia, USA, 2001.

Sørensen J, Bech M, Nielsen KE. Delrapport 1: Mål- og procesevaluering. Koordinationsudvalget i Odense Kommune, 2001..

Sørensen J, Bech M, Nielsen KE, Nørgård GH, Jacobsen J, Krogh C. Sammenfatning af den gennemførte evaluering. Koordinationsudvalget i Odense Kommune, 2001.

Sørensen J, Draborg E, Olsen J. Statusevaluering af den selvejende institution Aabenraa Sygehus, 2001.

Sørensen J, Willaing I. Sundhedsøkonomi og kvalitetsudvikling i Kærgård J, m.fl. red. Kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet. København: Munksgård, 2001.

Thomsen AB, Sorensen J, Sjogren P, Eriksen J. Economic evaluation of multidisciplinary pain management in chronic pain patients: a qualitative systematic review. *J Pain Symptom Manage.* 2001; 22 (2): 688-98. Review.

Vondeling H, Douw K, Oortwijn, Sørensen J, Jørgensen T. Priority Setting for Early Assessment of Emerging Health Technologies in Denmark Poster ved IHEA-møde I York, England, 2001.

Enheden for Uddannelsesudvikling

Klinisk lektor, cand.med. *Lasse Bugge*
Pædagogisk konsulent *Merete Munk*
Chefkonsulent, cand.scient. *Birgitta Wallstedt*
Erhvervsproglig korrespondent *Anne Grete Petersen*

Enheden for Uddannelsesudvikling har givet støtte til klinisk lektor Erik Skovbjerg og studieadjunkt Lotte O'Neill til deltagelse i Masteruddannelse i Medical Education i Dundee, Skotland.

Der har været afholdt 9 kortere pædagogiske kurser.

Enheden var involveret i følgende udviklingsprojekter: Bachelor- og kandidatuddannelse i Folkesundhedsvidenskab (Birgitta Wallstedt), Forum for Professionsbachelorerne Forskningstilknytning (Merete Munk), Masteruddannelse i Rehabilitering (Merete Munk), kvalitetsudvikling af praktikanttjenesten i lægeuddannelsen (klinisk lektor Lasse Bugge), Laboratoriet for Kliniske færdigheder (klinisk lektor Erik Skovbjerg), individorienterede optagelsesprocedurer (Birgitta Wallstedt).

Medarbejdernes aktiviteter uden for enheden

B. Wallstedt har holdt foredrag/workshop om studentereaktiverende undervisning på Center for Erhvervsproglige Studier, Syddansk Universitet (22. januar), på Center for Mellemøststudier, Syddansk Universitet (14. februar) og på Årsmøde for Dansk Universitetspædagogisk Netværk i Vingsted (2. marts). Hun har desuden holdt foredrag/workshop om problembaseret læring ved Årsfesten på Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (8. marts) samt ved samme institutions seminar på Kongskilde (2. oktober). Foredrag om problembaseret læring og læringsformer i sundhedsuddannelser på Odense Universitetshospitalers uddannelsesdag (5. december). Workshop om evalueringsformer ved Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelses årsmøde. Hun har i samarbejde med Ph.D.-studerende, 1. reservelæge Jonna Skov Madsen deltaget i AMEE-konference med foredraget "Spørgsmålet som vidensnøgle" (2.-5. september). Hun har desuden deltaget i Nettverkskonferensen om Universitets- og Høgskolepædagogikk, Tromsø (8.-9. oktober) og i Karolinska Institutets evalueringssmøde om optageprocedurer, Sigtuna (18.-19. september). Hun er medlem af Det regionale Råd for den lægelige videreuddannelse i region Syd og i Styregruppen for MHPE (Master of Health Professions Education).

Merete Munk har holdt oplæg om forskningstilknytning ved Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelses temadag (19. september) og ved Dansk Sygeplejeråds kursus for rektorer, vicerektorer, afdelingsledere og uddannelsesledere (5. december). Hun aflagde studiebesøg ved Lear-

nings Labs, Hogesschool van Arnhem en Neijmegen og Hanzehogesschool van Groningen (5.-6. april). Hun deltog som ambassadør ved International Council of Nurses' 22nd Quadrennial Congress (10.-15. juni) og var workshopleder ved Dansk Sygeplejeråds ledermesse (4. december). Hun deltog i Marselisborgcentrets konference om rehabilitering (19. november), i Rehabiliteringsforum Danmarks konference om inkluderende uddannelse og brugerinddragelse (27. november) og i Nettverkskonferensen om Universitets- og Høgskolepædagogikk, Tromsø (8.-9. oktober).

Publikationer

Wallstedt B, Mårtenson D. Den nye studieordning efter det første år. Rapport nr. 5 i Den pædagogiske rapportserie. Odense: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, 2001.

Wallstedt B, Ringsted CV, Eika B. Kernefaglighed i Lægeuddannelsen. Ugeskr Læger 2001; 163; 3614-3615.

Eika B, Wallstedt B, Ringsted CV. Og så skal vi lige evaluere.... Ugeskr Læger 2001; 163; 3633-3635.

Ringsted CV, Eika B, Wallstedt B. Kompetencemåling i klinisk uddannelse. Ugeskr Læger 2001; 163; 3635-3637.

Munk M. Pædagogiske studier af høj kvalitet. Sygeplejersken 2001; 516.

Studienævn for Medicin

Studieleder *Svend Stenvang Pedersen*

I 2001 godkendte Undervisningsministeriet de af studienævnet udarbejdede nye studieordninger for den Lægevidenskabelige Bacheloruddannelse og den Lægevidenskabelige Kandidatuddannelse.

En væsentlig del af studienævnets indsats har været at sikre, at overgangen fra den gamle til de to nye studieordninger er forløbet så glat som muligt. Dette har blandt andet omfattet tilrettelæggelse af overgangsordninger, regler for dispensationer og informationstrategi. Endvidere har der været foretaget justeringer af læseplaner og fagenes semesterplacering for at opnå mere hensigtsmæssige studieforløb for de studerende.

Studieordninger og målbeskrivelser er blevet lagt på internettet, og der er udarbejdet plan for halvårlig revision af målbeskrivelser.

I forbindelse med ny studieordning har studienævnet godkendt retningslinier for fordybelsesopgave, som træder i kraft i 2002.

Studienævnet har sat fokus på de studerendes IT-færdigheder og anvendelse af IT i undervisningen. Professor Peter Bie, formand for fakultetets IKT-udvalg, har deltaget i studienævnsmøde herom.

Studienævnet ønsker at medvirke til at optimere udbyttet af de studerendes klinikophold og har haft formanden for praktikanttjenesten, professor Per Bjerre til møde i studienævnet.

Studienævnet har sammen med Enheden for Uddannelsesudvikling og Klinisk Institut foretaget en evaluering af mundtlig eksamen i medicin og kirurgi på 13. semester ved vintereksamen 2001/2002.

Medlemmer af studienævnet har deltaget i årsmødet for Association for Medical Education in Europe, Berlin.

Studienævn for Idræt

Studieleder *Finn Berggren*

Det igangsatte arbejde med revision af studieordningen for Idræt og Sundhed er videreført. Grunduddannelsesdelen er i den aktuelle beretningsperiode blevet godkendt af fakultetet, og der arbejdes videre med bachelorår og overbygning.

Blandt de væsentlige ændringer i forhold til den tidligere studieordning kan nævnes en udbygning af de humanistisk-samfundsvidenskabelige teorifag på grunduddannelsen og en forstærket indsats inden for området friluftsliv. På overbygningsdelen arbejdes med en tydeligere erhvervsorientering af visse undervisningsmoduler. De åbne uddannelser Motion og Sundhedsfremme samt Idrættens Træner Akademi gennemføres nu for henholdsvis fjerde og tredje gang med pæne deltagertal. Medarbejdere fra instituttet har deltaget i udarbejdelsen af studieprogrammer for masteruddannelser ved fakultetet i henholdsvis Master i Rehabilitering (forventet start september 2002) og Master i Gerontologi (forventet start september 2003).

Instituttet var repræsenteret ved universitetets Åbent Hus-arrangement. Størsteparten af instituttets studerende deltog i en fælles idrætsdag i Århus for danske idrætsstuderende (20. april). Fagrådet for idræt har i samarbejde med studienævnet gennemført en velbesøgt debatdag om Kropsdyrkelse og religion (21. november).

Sekretariatsfunktionen for studieadministrationen er blevet ændret og består nu af et fællesfakultært studiesekretariat samt et uddannelsessekretariat med geografisk placering på IOB. Der er udarbejdet en forenklet procedure til undervisningsevaluering, og der arbejdes videre med problematikken omkring anvendelse af computere i forbindelse med skriftlig eksamen. Et udvalg, hvori studienævnet var repræsenteret, har udarbejdet en ny, udvidet procedure for optag af kvote 2-ansøgere. Instituttets overflytning af laboratorier og kontorer til nye faciliteter i nærheden af de praktiske idrætsfaciliteter ser ud til at have den ønskede effekt og føre til en bedre sammenhæng i den studerendes hverdag og et bedre studiemiljø.

Instituttet har gennemført et intensivt kursus inden for programmet European Master in Physical Activity for the Elderly (30. april-10. maj). Instituttet deltager sammen med Høgskolen i Telemark, Norge og Idrottshøgskolan, Stockholm i udviklingen af et fællesnordisk studietilbud på bachelorniveau i friluftsliv. Der er etableret samarbejde med idrætsuniversiteter i Rom, Köln, Wien og Athen omkring udvikling af en masteruddannelse i Preventive and Adapted Physical Activity.

Studienævn for Klinisk Biomekanik

Studieleder *Niels Grunnet-Nilsson*

Studienævn for Klinisk Biomekanik arbejder fortsat med at indføre mere studenteraktiverende undervisningsformer i det omfang det skønnes pædagogisk og fagligt hensigtsmæssigt, ligesom der arbejdes med en bedre koordinering af den eksisterende problembaserede undervisning.

Studienævnet er desuden opmærksom på nødvendigheden af at fremme et positivt studiemiljø med en klar fagidentitet hos de studerende. Dette sker blandt andet på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse, studienævnet i år 2000 gennemførte blandt biomekanikstuderende på bachelordelen. Resultaterne fra undersøgelsen tyder på, at en del af frafaldet blandt de biomekanikstuderende i studiets første år skyldes en oplevelse af manglende faglig identitet.

Studienævnet har løbende undersøgt aftagernes vurdering af det samlede femårige studium gennem udsendelse af spørgeskemaer til dimittender og deres turnussupervisorer 6 måneder efter kandidateksamen, ligesom studienævnet er i løbende dialog med ledelsen af den kiropraktiske turnusuddannelse i Danmark. Som et resultat af aftagernes evaluering har studienævnet iværksat arbejdet med at undersøge muligheden for en omlægning af undervisningen i biomekanikfagene.

Uddannelsen i Folkesundhedsvidenskab

Studieleder *Evelyne de Leeuw*

Uddannelsen i Folkesundhedsvidenskab startede i august med 40 studerende på Syddansk Universitet, Esbjerg. Det var ikke på dette tidspunkt muligt at vælge et formelt studienævn, da der dels manglede videnskabeligt personale og dels ikke tidligere havde været nogen studerende. Den gruppe af personer, der var aktive i forberedelserne af den nye uddannelse (professor Jørgen Jespersen, Institut for Tromboseforskning, lektor Jens-Jørgen Jensen, Institut for Statskundskab, lektor Flemming Svejstrup, IST Sundhedsfremme) fortsatte deres arbejde sammen med den nye professor i sundhedsfremme Evelyne de Leeuw - fremover under navnet Studiekoordinationsgruppen for Folkesundhedsvidenskab. Chefkonsulent Birgitta Wallstedt, Enheden for Uddannelsesudvikling har været pædagogisk rådgiver for Studiekoordinationsgruppen. Gruppen har haft månedlige møder for at drøfte læseplan og udkast til moduler, udpege modul-koordinatorer og andet relevant personale. Der har været to møder med institutledere og dekaner fra både Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet med henblik på koordinering mellem fakulteter og institutter. Der har været forhandlinger med institutledere og afdelingsledere om allokering af personale til den nye uddannelse. Studiekoordinationsgruppen har arrangeret kurser og workshops for interesseret personale om Problem Based Learning. I slutningen af 2001 blev der formuleret en Studieordning, og der blev taget skridt til valg af Studienævn for 2002.

Studienævn for den sundhedsfaglige kandidatuddannelse og suppleringsuddannelsen

Studieleder *Helle Ploug Hansen*

Studienævnet har i forårssemestret medvirket ved revision og godkendelse af de eksisterende studieordninger for de to uddannelser. Der er ligeledes blevet arbejdet på og indført, at studerende på de to uddannelser kan modtage vejledning i forbindelse med eksamensopgaver fra en lang række ansatte ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. I efterårssemestret har studienævnet implementeret den reviderede studieordning. Der er nu indført ECTS-point ved hvert kursus, og små prøver er blevet obligatoriske ved de fleste kurser. Der arbejdes på at sikre en tilfredsstillende vægtning mellem monovidenskabelige og flervidenskabelige kurser og tilgange. Der er etableret forskellige undervisningssammenlægninger mellem idrætsuddannelsen og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse og suppleringsuddannelsen. De studerende på kandidatuddannelsen kan blandt andet følge den obligatoriske undervisning på idrætsuddannelsen som valgfag. På suppleringsuddannelsen følger de studerende undervisningen i kropskultur eller idrætskultur på idrætsuddannelsen.

Koordinator for de kliniske konferencer

Klinisk lektor, cand.med. *Ulf Schönsted-Madsen*

Medarbejderens aktiviteter

Ulf Schönsted-Madsen har arrangeret og deltaget i Fyns Amts Heltidspraktiserende Otologers (FAHO) møde om Snorken og Apnø-monitorering, Vejstrup, Fyn (20. januar), undervist i Tympanometri i almen praksis for Vester-egnens 12-mandsforening og Højst 19, Tønder (25. januar), deltaget i Dansk Selskab for Otolaryngologi-Hoved og Halskirurgi (DSOHH) ordinære 878. møde, København (27. januar), i Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) møde og blev der udnævnt til co-chairman for området Fra Continued Medical Education (CME) til Continued Professional Development (CPD), Bruxelles, Belgien (26. februar), undervist på blokkursus OB64 i ORL-lidelser i almen praksis og samme aften holdt klinik for A-kursister i specialet Almen medicin, Odense (7. marts), deltaget i AstraZenicas uddannelsesdage for otologer Tinnitus - kan det behandles, Roskilde (9. marts), deltaget aktivt i EDB/EDIFACT-kursus og holdt der foredraget Hvordan anvender lægen EDB og EDI?, København (12. marts), medarrangør af møde for Fynske Otologer, Odense (20. marts), deltaget i 2nd International Copenhagen Course on Computer Aided Endoscopic Surgery of the Paranasal Sinuses and the Skull Base, København (5.-6. april), deltaget i det 879. ordinære møde i DSOHH, København (28. april), undervist praktikant i Virksomhedspraktik, Service, Odense (23.-26. april), aktivt deltaget i Pfizer+ konferencen Børn, de kære børn eller hvad? og holdt der foredraget Feber og Snot, København (27. april), medtilrettelagt og deltaget aktivt i Dansk Rhinologisk Selskabs årsmøde og ledet to sessioner som chairman, Nyborg (3.-4. maj), aktivt deltaget i GlaxoSmithKlines kursus Asthma del II og holdt der foredraget Næsen og Bihulerne samt Rhinitis og Allergi, Odense (18. maj), været panelleder ved interview af ansøgere til Det Sundhedsvidenskabelige Studie, kvote 2, Odense (22. maj), deltaget i Gå-hjem-møde om praksisdrift og -afvikling, Odense (22. maj), medarrangør af og deltager i årsmødet i foreningen Danske Otologer i Praksis, Middelfart (24.-27. maj), arrangør og mødeleder af FAHO-mødet, Odense (30. maj), undervist kommende lægemiddelkonsulenter hos Schering-Plough A/S i emnerne Næsens Anatomi, Rhinitis Allergiske- og Non-allergiske, Differentialdiagnoser, Diagnostik og Behandling, Farum (19. juni), aktivt deltaget i UEMS ORL-sektions årsmøde og holdt der foredraget indholdet i CPD, Turku, Finland (14.-17. juni), arrangør og mødeleder af FAHO-mødet, Helnæs, Fyn (24. august), deltaget i Club 100 arrangement, Odense (6. september), medarrangør af og chairman for to sessioner

ved DSOHHs efteruddannelseskursus Audiologi, Rebild (13.-15. september), som repræsentant for Danske Øre-, Næse-, Halslægers Organisation (DØNHO) deltaget i FAS' UEMS-årsmøde, København (6. oktober), undervist på blokkursus OB76 i ORL-lidelser i almen praksis og samme aften holdt klinik for A-kursister i specialet Almen medicin, Odense (10. oktober), undervist på blokkursus O76 i ORL-lidelser i almen praksis og samme aften holdt klinik for A-kursister i specialet Almen medicin, Odense (24. oktober), medarrangør og mødeleder af FAHO-mødet Hvorledes arbejder farmakologen?, Odense (25. oktober), deltaget i det 881. og det 882. ordinære møde i DSOHH, København (16.-17. november), medarrangør af møde for Fynske Otologer, Odense (19. november), deltaget i UCB Pharma-symposiet En opdatering i allergi, Odense (21. november), som underviser deltaget i 1. Internationaler Kurs für endonasale NNH-Chirurgie og holdt der forelæsningerne Ambulante NNH-Chirurgie og Spätergebnisse der mikrochirurgischen NNH-Chirurgie, Bochum, Tyskland (3.-6. december), medarrangør og mødeleder af FAHO, Afdeling K, Odense Universitetshospital - mødet Ansigtstraumer, Behandling af Alaisufficiens og holdt foredraget Søvnmonitorering og tolkning af kurverne, Odense (12. december).

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

Under Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet hører følgende institutter, centre og laboratorier:

Center for Agro-Industriell Bioteknologi
Bioenergigruppen
Institut for Biokemi og Molekylær Biologi
Biologisk Institut
Institut for Elektronik og Data
Fysisk Institut
Kemisk Institut
Mads Clausen Institut for Produktinnovation
Institut for Matematik og Datalogi
Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi
Laboratoriet for Naturligt Interaktive Systemer
Institut for Produktion og Maskinteknik
Center for Proteomanalyse (se årsberetning fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet)
Institut for Teknisk Fysik

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultetssekretariat

Overassistent *Lina Dyrvig* (fra 1. april)
Overassistent *Janne Ilbjerg*
Overassistent *Vibeke Jeppesen*
Fakultetssekretær, cand.jur. *Karen Margrethe Kristensen*
Overassistent *Lone Kjærgård Larsen*
Kontorfuldmægtig *Liselotte Nielsen*
Overassistent *Tine Nielsen* (til 31. marts)
Fuldmægtig, cand.scient. *Anne Kathrine Overgaard* (fra 1. september)
Overassistent *Lone Poulsen*
Overassistent *Ulla Rytter*
Fuldmægtig, cand.scient. *Mette Thybo* (til 31. august)

Faglig vejleder *Anne Dorthe Haaning Andersen* (til 30. november)
Faglig vejleder *Astrid Ejlersen* (til 14. juli)
Faglig vejleder *Ulrik Brandt Hansen*
Faglig vejleder *Nete Henriksen* (fra 1. november)
Faglig vejleder *Henriette Lysholt* (fra 1. august)
Faglig vejleder *Signe Inglev Steffansen* (til 30. september)

Ingeniørsektorkontoret

Overassistent *Birgit Andersen*
Korrespondent *Joan Gabel* (til 31. august)
Kontorchef, HD *Mathias Madsen*
Overassistent *Niels Mikkelsen*

Undervisningsprisen

Lektor Arne Lykke Larsen, Fysisk Institut tildeltes ved universitetets årsfest i oktober Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultets undervisningspris.

CENTER FOR AGRO-INDUSTRIEL BIOTEKNOLOGI

Lektor, lic.pharm. *Pauli Kiel*, Ph.D. (centerleder)
Laboratoriefuldmægtig *Margrethe Andersen* (fondsønnet i 2 måneder)

Procesingeniør *Dorthe Bech* (tiltrådt 1. marts, fondsønnet i 10 måneder)

Korrespondent *Ellen Karlsen*

Forskningsassistent *Mette Kristensen* (fratrådt 31. januar, fondsønnet.)

Laborant/tekniker *Lene Søndergaard* (tiltrådt 1. januar, fondsønnet i 7 måneder)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Mette Kristensen

Medarbejderes aktiviteter uden for centret

M. Andersen og P. Kiel har været på studieophold vedrørende lysinfermentering hos firmaet AECI Bioproducts (Pty) Ltd, Durban, Sydafrika (14.-23. maj). Har sammen med P. Kiel været på studieophold vedrørende lysinfermentering hos firmaet S.A. Bioproducts (Pty) Ltd, Durban, Sydafrika (21. november-7. december).

P. Kiel deltog i fyraftensmødet Forskning, uddannelse og efteruddannelse i Vestjylland med udgangspunkt i den nye forskerpark i Esbjerg arrangeret i et samarbejde mellem Aalborg Universitet Esbjerg, Børsens Gazelleklub, Esbjerg Erhvervscenter, Forsknings- og Udviklingsparken Vest A/S og Syddansk Universitet Esbjerg. Deltog med foredraget Bioteknologi og Bioraffinering (21. marts). Har været på studieophold vedrørende lysinfermentering hos firmaet AECI Bioproducts (Pty) Ltd, Durban, Sydafrika (14.-23. maj). Var medarrangør sammen med blandt andre University of Potsdam, Research, Development and Practice Association, Green BioRefinery Brandenburg af International Symposium Green BioRefinery, Teltow, Tyskland (10.-11. oktober). Har været på studieophold vedrørende lysinfermentering hos firmaet S.A. Bioproducts (Pty) Ltd, Durban, Sydafrika (21. november-7. december).

M. Kristensen deltog i kurset Superpro Designer Training Course, Intelligen, Inc., Wageningen University, Holland (18.-19. juni). Har deltaget i kurset Selected Topics of Industrial Chemical Processes, K-ICP1, Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum, Odense (24. april) og i kurset Bioreaktorers konstruktion og drift, BK53, Syddansk Universitet, Odense (16.-27. juli).

Eksterne bevillinger og donationer

P. Kiel har fået 58.000 kroner fra Direktoratet for FødevarerErhverv, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiske-

ri til projektet Biobaserede fødevareremballager til løn og anskaffelse af udstyr.

Publikationer

Andersen M, Kiel P, Kristensen, M. Grønttørrings- eller kartoffelmelsindustri som basis for dansk polylaktatproduktion, Tidsskrift for Landøkonomi, Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab 2002; 1: 43-55.

Andersen M, Kiel P, Kristensen, M. medforfattere sammen med Levnedsmiddelcentret KVL, Laboratoriet for Plantefibre KVL, BioCentrum DTU, Institut for Kemiteknik DTU, Miljødivisionen Teknologisk Institut, Emballage og Transport Teknologisk Institut, Afd. for Plantebiologi og Biogeokemi Risø for Direktoratet for FødevarerErhverv til Slutrapport for bioemballageprojektet, Biobaserede emballager – materialer til fødevarer (NON97-1) 2001: 1-46.

BIOENERGIGRUPPEN

Fuldmægtig, cand.agro. *Teodorita Al Seadi*
Fuldmægtig, cand.agro. *Kurt Hjort-Gregersen* (ansat ved
Fødevarerøkonomisk Institut)
Afdelingsleder, cand.agro. *Jens Bo Holm-Nielsen*
Institutsekretær, overassistent *Gurli Inger Kirsten*

Andre arrangementer afholdt af instituttet

J.B. Holm-Nielsen arrangerede og ledede i samarbejde med den svenske biogasforening SGBF og den svenske rensningsanlægsforening RVF et trænings- og teknologiuudviklingskursus for ledende medarbejdere ved Svenske Biogasfællesanlæg, Malmø (6.-8. marts).

Bioenergigruppen var medarrangør og afholdt træningsprogram for belgiske biogas eksperter i samarbejde med ledende danske biogasleverandørvirksomheder (19.-23. marts).

J.B. Holm-Nielsen planlagde og deltog i studietur i samarbejde med EnergiGruppen Jylland til Nanjing Municipality, opfølgning på UN-biogasseminarer i Kina og projekt forberedende arbejde (20.-27. april).

J.B. Holm-Nielsen var medarrangør sammen med Niras A/S for et delegationsbesøg fra Ecology - Fund, Warszawa, Polen i forbindelse med Poldanor Biogasprojektet, Energistyrelsen 2001. Arbejds møder på Syddansk Universitet samt studiebesøg (11.-13. juni).

J.B. Holm-Nielsen planlagde og deltog i studietur for Økologiske landmænd og rådgivere til Sydtyskland fokuserende på samspillet mellem biogasenergiudnyttelse på økologiske landbrug i Bayern og Baden Würtenberg (12.-15. august).

T. Al Seadi ledede et amerikansk studiebesøg på Lintrup Biogasfællesanlæg og holdt foredraget Biogas systems and technologies in Denmark and Europe – main experiences and concepts (14. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

T. Al Seadi deltog sammen med J.B. Holm-Nielsen og Gurli Inger Kirsten i Nordic and European Bioenergy Conference – Bioenergy 2001 i Århus - J.B. Holm-Nielsen med åbningstalen Welcome and opening address by the chairman of the organizers og med foredraget State of the art of biogas in Europe. Redigering, layout og udgivelse af Bioenergy 2001 konference-rapport er foretaget af T. Al Seadi, J.B. Holm-Nielsen og Gurli Inger Kirsten. (25.-28. september).

J.B. Holm-Nielsen deltog med foredraget Planning, organizing & financing Biogas Plants; Danish Experience ved Hangzhou Biogas Workshop i Hangzhou, Kina (26.-

28. februar). Han deltog med foredraget Betriebserfahrungen der Cofermentationsanlage Klärschlamm – Bioabfall Grindsted, Dänemark ved Cofermentation in kommunalen Kläranlagen konferencen IFA-Tulln, Østrig (28.-30. marts). Han deltog med foredraget Manure based biogas systems – Danish Experience (udarbejdet af T. Al Seadi og J.B. Holm-Nielsen) ved Biogas 2001 International i Messecenter, Augsburg, Tyskland (22.-24. juni). Han deltog med foredragene Experience and goals in introducing renewable sources of energy in Denmark og Wind energy in Denmark ved Biomass and other renewable energy sources for 21st century konferencen i Ljubljana, Slovenien (2.-5. september). Han deltog i workshop om kildesorteret husholdningsaffalds genanvendelse via biogas og komposteringsprocesserne afholdt af København Kommunes miljøafdeling i samarbejde med Rambøll, København (13. september). Han deltog i Agroptigasprojektet, Växjö, Sverige. Projektstartmøde, 5. ramme-program EU 2001-2005. Partnere Syddansk Universitet, SLU, FAL og Växjö Kommune, Sverige (19.-21. september). Deltog med foredraget Manure based biogas systems – Danish Experience ved seminaret Possibilities of biogas utilisation in Poland. International Fair Polish Agriculture (POLAGRA), Poznan, Polen (5. oktober). Han deltog i Organics Diversion Symposium, workshop om husdyrgødning, forureningsbekæmpelse af grundvand og biogassystemer i landbruget med foredraget Manure based biogas systems – Danish Experience. Erfaringsudveklinger mellem Danmark og Landbrugsministeriet i Ontario, Canada inkl. andre central myndigheder (6.-10. november). Endelig deltog han med foredraget Biogas development in a Polish perspective. Case story ved seminar om renewable energy technologies på Polish Environmental Tehcnology (POLEKO) International Trade Fair, Poznan, Polen (21.-22. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Bioenergigruppen har fået 3.971.000 kroner fra Energistyrelsen for at deltage i samarbejde med Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut, Danmarks Tekniske Universitet, Landbrugets Rådgivningscenter, Dansk Gasteknisk Center mfl. i det tværministerielle biogasudviklingsprogram under ledelse af Energistyrelsen. Arbejdet omfatter teknologivurdering og implementering af nye teknologier. Afholdelse af workshops, seminarer, konferencer og en række andre sekretariatsfunktioner er en integreret del af Bioenergigruppens videncenterfunktion, ligesom vejledning af studenterprojekter varetages. Projektperiode: 1994 - 2002. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen

Bioenergigruppen har fået 21.800 kroner fra Energistyrelsen i et samarbejdsprojekt med Farre Grovfoder Forsyning i Give til et forprojekt for etablering af biogasanlæg for Farre Grovfoder Forsyning (15. september-31. december).

Bioenergigruppen har fået 108.843 EURO fra EU Commission, Generaldirektoratet for Energi og Transport for et projekt under Växjö Kommune. Demonstration of an optimised production system for biogas from biological waste and agricultural feedstock. Projektperiode: 2001-2005. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 50.250 EURO fra EU Commission, Generaldirektoratet for Energi og Transport for et projekt under BRITISH BIOGEN. Biomass Market Stimulation. Projektperiode: 2001-2002. Hovedansvarlig: J. B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 14.500 EURO fra EU Commission, Generaldirektoratet for Energi og Transport for et projekt under UMBERA. Wood pellets and wood procurement. Market Developments in Ireland. Projektperiode: 2001-2002. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 43.350 kroner fra Direktoratet for Fødevarerhverv i et samarbejdsprojekt med Danmarks Jordbrugsforskning, afdelingen for Jordbrugsteknik for et projekt til Bakteriel fremstilling af økologisk svinefoder baseret på græs. Projektperiode: 2001-2002. Hovedansvarlig: J. B. Holm-Nielsen

Publikationer

Al Seadi, T. Good Practice in Quality Management of AD residues from biogas production. Task 24 og AEA Technology Environment. England: IEA Bioenergy, 2001.

Holm-Nielsen, JB, Al Seadi, T. State of the art of biogas in Europe. Nordic and European Bioenergy Conference – Bioenergy 2001 – Proceedings. Risskov: BioPress, 2001.

INSTITUT FOR BIOKEMI OG MOLEKYLÆR BIOLOGI

- Professor, dr.rer.nat.habil. *Olaf-Georg Issinger*
Professor *Jens Kristian Knudsen*
Professor *Matthias Mann* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Professor, dr.scient.h.c. *Peter Roepstorff*
Professor *Poul Valentin-Hansen*
Adjungeret professor *Birte Svensson*, Kemisk Afdeling, Carlsberg Laboratorium
Docent, mag.scient. *Hans Peter Degn* (fratrådt 31. august)
Lektor, dr.rer.nat.habil. *Brigitte Susanne Boldyreff*
Lektor *Raymond Pickett Cox*, Ph.D.
Lektor *Stephen Roger Douthwaite*, Ph.D.
Lektor, lic.techn. *Kenn Gerdes*
Lektor, cand.scient. *Kay Gulløv*
Lektor, cand.scient. *Jan Krogh Hansen*
Lektor, lic.scient. *Peter Højrup*
Lektor, lic.scient. *Jens Jørgen Lønsmann Iversen*
Lektor *Ole Nørregaard Jensen*, Ph.D. (prodekan)
Lektor *Finn Kirpekar*, Ph.D. (til 30. maj lektor med hovedvægt på forsknings- og udviklingsarbejde, begge ansættelser aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Lektor, cand.scient. *Karsten Kristiansen* (instituttleder)
Lektor *Susanne Mandrup Larsen*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Frants Roager Lauritsen*
Lektor *Anne-Mette Thylstrup Miller*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Lars Folke Olsen*
Lektor, cand.scient. *Ole Sand*
Lektor *Lotte Søgaard-Andersen*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, mag.scient. *Peder Grove Sørensen*
Lektor *Barbara Guerra*, Ph.D. (til 30. september adjunkt aflønnet af Kræftens Bekæmpelse, fra 1. december aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
Forskningsadjunkt *Jens Skorstengaard Andersen*, Ph.D. (til 31. marts aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond, fra 1. april aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Adjunkt *Anne-Margrethe Krogsdam Christensen*, Ph.D. (forskningsassistent 18. juli-30. september, begge ansættelser aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Adjunkt *Carmen Leonore Foster*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Adjunkt *Leonard James Foster*, Ph.D. (1. august-31. december, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Thomas Franch*, Ph.D. (fratrådt 30. juni, aflønnet af Carlsbergfondet)
Forskningsadjunkt *Nils Joakim Kaas Færgeman*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Judith Arunodhaya Jebanathirajah*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar, aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Adjunkt *Christian Isak Jørgensen*, Ph.D. (fratrådt 31. januar)
Adjunkt *Thomas Jørgen Dyreborg Jørgensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts, aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Adjunkt *Birgitte Haahr Kallipolitis*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, aflønnet af midler fra Forskningsstyrelsens FREJA-program)
Adjunkt *Sven Kjellström*, Ph.D. (tiltrådt 1. september, aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
Adjunkt *Irina Hristova Kratchmarova*, Ph.D. (tiltrådt 1. september, aflønnet af MDS Proteomics a/s)
Adjunkt *Esther Kudzai Mutenda*, Ph.D. (til 30. september forskningsadjunkt, begge ansættelser aflønnet af midler fra Forskningsstyrelsen)
Adjunkt *Carsten Pedersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Forskningsadjunkt *Juri Rappsilber*, Ph.D. (aflønnet af EU-midler)
Forskningsadjunkt *Petra Schrotz-King*, Ph.D. (fratrådt 30. juni, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Adjunkt *Stefan Schröder*, Ph.D. (til 31. juli forskningsadjunkt, begge ansættelser aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
Adjunkt *Hanno Steen*, Ph.D. (aflønnet af MDS Proteomics a/s, til 30. september forskningsassistent aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Adjunkt *Marek Tchorzewski*, Ph.D. (15. februar-30. april, aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
Ekstern lektor *Per Hove Andreasen*, Ph.D. (fra 1. februar)
Ekstern lektor, cand.scient. *Carsten Hunding* (fra 1. september)
Forskningsassistent, cand.scient. *Marina Bjørling-Poulsen* (tiltrådt 1. maj, aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
Forskningsassistent, cand.scient. *Jonas Borch* (tiltrådt 1. juni, aflønnet af Biacore AB)
Forskningsassistent, cand.scient. *Hugo Ahlm Grønlund* (1. januar-30. juni)
Forskningsassistent, cand.scient. *Jacob Bo Hansen* (fratrådt 15. marts)
Forskningsassistent, cand.scient. *Thomas Kruse* (1. maj-31. august)
Forskningsassistent, cand.scient. *Mingfu Liu* (fratrådt 31. marts, aflønnet af Roussel Santé R&D)
Forskningsassistent, cand.scient. *Hanne Dahl Mortensen*

- (fratrådt 30. juni, aflønnet af EU-midler)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Thorleif Møller* (1. marts-31. maj)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Curt Aimé Friis Nielsen* (tiltrådt 7. maj)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Suraj Peri* (tiltrådt 1. februar, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Nagendra Narayan Thakur* (tiltrådt 1. maj, aflønnet af EU-midler)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Jesper Voldby* (fratrådt 31. juli, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Forskningsassistent, cand.scient. *Lene Aarenstrup* (29. januar-28. juli, fra 29. april aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
 Kemiingeniør, cand.polyt. *Karina Alsøe Barington* (tiltrådt 1. december, aflønnet af MDS Proteomics a/s)
 Fuldmægtig, cand.jur. *Elisabeth Ehmer* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Akademisk medarbejder, cand.scient. *Mette Valentin Lausen* (tiltrådt 15. november)
 Akademisk medarbejder *Shao-En Ong* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Akademisk medarbejder, diplomingeniør *Morten Øgendahl* (tiltrådt 1. november)
 Gæsteforsker *Shola Adeyeye* (27. november-5. december, professor ved Duquesne University, Pittsburg, USA)
 Gæsteforsker *Nieves Ibarrola*, Ph.D. (hele året, opholdet finansieret af Ministerio Di Education y Cultura, Madrid, Spanien)
 Gæsteforsker *Yasushi Ishihama*, Ph.D. (fra 1. august, opholdet finansieret af Eisai Co., Ltd., Tokyo, Japan)
 Gæsteforsker *Birgitte Haahr Kallipolitis*, Ph.D. (1. maj-31. juli, aflønnet af Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole).
 Gæsteforsker *Edwin Lasonder*, Ph.D. (fra 1. august, opholdet finansieret af University of Nijmegen, Holland)
 Gæsteforsker *Lise Madsen*, Ph.D. (17. februar-24. marts, 13.-27. juni, 15.-19. august, 15. september-7. oktober, 12.-20. december, opholdene finansieret af Norges forskningsråd)
 Gæsteforsker *Ariane Minet*, Ph.D. (hele året, opholdet finansieret af Schweizerischer Nationalfonds zur Förderung der Wissenschaftlichen Forschung)
 Gæsteforsker, dr. *Olga Mirgorodskaya* (26. juli-25. september og fra 1. december, opholdet finansieret af Institute of Cytology RAS, St. Petersburg, Rusland)
 Gæsteforsker *Jord H.A. Nagel* (2. marts-30. maj, opholdet finansieret af Plasmid Fondet)
 Gæsteforsker *Akhilesh Pandey*, M.D., Ph.D. (hele året, opholdet finansieret af Department of Pathology, Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, USA)
 Gæsteforsker *Marta Riera* (10. marts-25. maj, aflønnet af Barcelona Universitet, Spanien)
- Gæsteforsker, dr. *Jeong Kon Seo* (25. februar-25. maj, opholdet finansieret af Cancer Research Institute, Seoul National University, Sydkorea)
 Gæsteforsker *Marek Tchorzewski*, Ph.D. (8. februar-25. maj, aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
 Laborant *Fie Probst Andersen* (tiltrådt 1. oktober, aflønnet af MDS Proteomics a/s, laborantpraktikant til 31. januar)
 Laboratorietekniker *Jens Roswalld Andersen* (orlov til og fratrådt 31. august)
 Laborantpraktikant *Lene Drud Andersen* (fratrådt 31. august)
 Laborant *Søren Andersen*
 Laborantpraktikant *Tina Brandt Andersen* (1. januar-31. december)
 Laborant *Ulla Borgen Andersen* (tiltrådt 1. november)
 Laborantpraktikant *Hans Kristian Bach* (tiltrådt 1. september)
 Laborant *Helena Moss Christensen* (1. januar-30. juni og fra 1. oktober)
 Maskinarbejder *Torben Christensen*
 Laboratorietekniker *Anne-Mette Wennermark Christiansen*
 Laborant *Inger Christiansen*
 Laboratorietekniker *Jette Clemmensen*
 Overassistent *Tina Hansen Dreymann*
 Laborantvikar *Anita Dueholm* (fratrådt 20. september)
 Laboratoriemedhjælper *Henny Krogh Friborg*
 Laboratoriemedhjælper *Bente Friis*
 Laborant *Connie Gram*
 Laborantpraktikant *Henriette Elkjær Hansen* (fratrådt 10. september)
 Laboratoriemedhjælper *Jytte Hansen* (fratrådt 31. oktober)
 Laborant *Lykke Haastrup Hansen* (orlov til 30. november)
 Laborant *Yvonne Hansen*
 Kontorfunktionær *Linda Heinsvig* (tiltrådt 15. maj)
 Laborant *Pia Hovendal*
 Laborant *Lene Andrup Jakobsen* (tiltrådt 1. november, fra 1. december aflønnet af Danmarks Grundforskningsfonds Nukleinsyrecenter, laborantvikar til 31. oktober)
 Laboratorietekniker *Hans Hugo Jensen*
 Laborantpraktikant *Christa Bech Jeppesen* (tiltrådt 1. september)
 Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Lisbeth Lindevang Johansen*
 Laborantpraktikant *Bianca Jørgensen* (tiltrådt 1. september)
 Laborant *Jonna Sørine Jørgensen*
 Kontorfuldmægtig *Kæthe Jørgensen* (fratrådt 31. december)
 Laborantpraktikant *Heidi Kirk* (fratrådt 31. august)
 Laborant *Christina Bruun Kirkegaard* (orlov til 20. september)
 Laboratorietekniker *Helle Kamstrup Kjær* (fratrådt 31. marts)
 Laborantpraktikant *Ronnie Klimsøe* (fratrådt 16. januar)

Laborant *Erling Lund Knudsen*
 Tegner/grafiker *Nina Krogh*
 Laborantpraktikant *Karina Jannet Larsen* (1. januar-31. december)
 Laboratorietekniker *Kirsten Elisabeth Laursen*
 Laborantvikar *Vagn Jørgen Frøhlke Linkilde* (fratrådt 30. september)
 Kemotekniker *Anita Lunding*
 Korrespondent *Charlotte Visbeck Madsen*
 Laboratoriemedhjælper *Minerva Fernandez Mallo* (orlov fra 1. november, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Maskintekniker *Per Martensen* (tiltrådt 25. april)
 Laborantpraktikant *Charlotte Meyer* (1. januar-31. december)
 Kontorfuldmægtig *Helle Marquard Mortensen* (aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
 Laboratoriemedhjælpervikar *Juan Daniel Navarro* (tiltrådt 1. november, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Elektronikmekaniker *Jimmy Lindhardt Nielsen* (tiltrådt 4. november, elektronikmekanikerlærling til 3. november)
 Ingeniørassistent *Jørgen Bang Nielsen*
 Laborant *Mogens Møller Nielsen* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Laborant *Pia Nyborg Nielsen* (fratrådt 31. maj, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Laborantpraktikant *Ulrik Nielsen* (1. januar-31. december)
 IT-medarbejder *Mikkel Olrik*
 Laboratoriemester *Ernst Ovesen* (fratrådt 31. december)
 Elektroniktekniker *Peter Ovesen* (fratrådt 31. oktober)
 Laborant *Jack Preben Pedersen*
 Laborant *Jane Serup Pedersen*
 Fotograf *Doris Gahner Petersen*
 Laborant *Dorthe Dolleris Petersen*
 Laborantpraktikant *Judie Møller Reese Petersen* (1. januar-31. december)
 Ingeniørassistent *Klaus Lehn Petersen*
 Elektroniktekniker *Jan Poulsen* (tiltrådt 1. maj, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Laboratorietekniker *Kate Rafn*
 Miljøtekniker *Anette Rasmussen* (tiltrådt 1. oktober)
 Laborantpraktikant *Lisbeth Aakær Rasmussen* (fratrådt 31. august)
 Ingeniør *Karsten Schibbye* (1. februar-9. marts, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
 Laboratoriemedhjælper *Dorte Raaschou* (tiltrådt 12. november)
 Laborant *Lene Skou*
 Maskinarbejder *Minh Vuong Truong* (1. januar-9. februar)
 Maskinarbejderlærling *Franz Robert Weigt*

Laborant *Eva Welander-Raabjerg*
 Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Tenna Aggerholm
Jesper Heeno Andersen
Kristian Sass Bak-Jensen
Hans Christian Beck
Blagoy Andonov Blagoev
Susanne Kjelstrup Christensen
Janne Kudsk Christiansen
Gitte Ebersbach
Tine Ebstrup
Maiken Lynge Eriksen
Lobvi Ernesto Matamoros Fernandez
Esben Nørgaard Flindt
Jesper Franch
Klaus Stensgaard Frederiksen
Anne-Marie Hansen
Torben Helledie
Karin Hjernø
Dorte Holst
Morten Tovborg Jensen
Charlotte Sværke Jørgensen
Claus Jørgensen
Eva Ellehauge Jørgensen
Trine Nørgaard Jørgensen
Tina Charlotte Guldberg Klenø
Thomas Kruse
René Lametsch
Jane Nøhr Larsen
Morten Krog Larsen
Mingfu Liu
Sune Lobedanz
Sabrina Melchior
Hans Thorleif Møller
Jakob Møller-Jensen
Birgitte Brinkmann Olsen
Kim Vagn Bøllingtoft Pedersen
Rasmus Koefoed Petersen
Andreas Petri
Anders Aamann Rasmussen
Kim Ravnskjær
Jette Wagtberg Sen
Allan Stensballe
Birgitte Kjær Sørensen
Inge Dørk Villsen
Hongbin Zhang
Ole Østergaard
Lene Aarenstrup

Gæste-Ph.D.-studerende:
Emmanuelle Com (17. september-17. december, Marie Curie Training Site Fellow)
Geun Hyoung Ha (3. april-30. juni, opholdet finansieret af Gyeongsang National University, Jinju, Sydkorea)
Sang Hoon Ha (5. februar-31. maj, opholdet finansieret af Signal Transduction Lab, Postech, Pohang, Sydkorea)
Noemi Mallorqui (15. juni-15. september, opholdet finan-

sieret af University of Girona, Spanien)
Andrej Petrov (24. oktober-11. november, opholdet finansieret af NATO Linkage Grant)
Bjarne Rask Poulsen (løbende, opholdet finansieret af Wageningen University, Holland)
Wolfgang Rist (fra 26. september, Marie Curie Training Site Fellow)
Rhys Roberts (23. marts-30. november, Marie Curie Training Site Fellow)
Margarida Saraiva (fra 5. september, Marie Curie Training Site Fellow)
Frédéric Silvestre (4.-16. november, opholdet finansieret af University of Namur, Department of Biology, Belgien)

Scholarstipendiater:

Stud.scient. *Maria Sandberg Boysen* (fra 1. juli, finansieret af Novo Nordisk/Novozymes)
Stud.scient. *Mads Grønberg* (1. februar-30. november, finansieret af Novo Nordisk/Novozymes)
Stud.scient. *Jan Kaare Larsen* (fra 1. juli, finansieret af Novo Nordisk/Novozymes)
Stud.scient. *Kenneth Beri Ploug* (fra 1. oktober, finansieret af Kræftens Bekæmpelse)
Stud.scient. *Majken Camilla Trolle Wadum* (fra 1. februar, finansieret af Novo Nordisk/Novozymes)

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat 3 undervisningsassistenter og 19 instruktører, som har undervist i alt 860 konfrontationstimer. 17 Ph.D.-studerende har i forårssemestret og efterårssemestret undervist i alt 986 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Dr. Leonard Foster, Division of Cell Biology at the Hospital for Sick Children, Toronto, Ontario, Canada: Mechanisms and regulation of GLUT4 vesicle traffic (24. januar). Dr. Ormond A. MacDougald, Department of Physiology, University of Michigan Medical School, USA: Inhibition of adipogenesis by Wnt signaling (15. marts). Mr. Jord Nagel, Leiden Institute of Chemistry, Gorlaeus Laboratories, Holland: RNA folding kinetics: Natural and artificial model systems (16. marts). Dr. Leisa Stenberg, Ph.D., Department of Clinical Chemistry, Lund University Hospital, Sverige: On the hunt for novel vitamin K-dependent proteins (21. marts). Professor Jotun Hein, Institute of Biological Sciences, Aarhus Universitet: Algorithms for statistical multiple alignment (22. marts). Professor Dr. Heinz Welfle, Max-Delbrück-Centrum für Molekulare Medizin, Berlin, Tyskland: Physicochemical studies on omega, epsilon and zeta proteins on the broad-host range *Streptococcus pyogenes* plasmid SM19035 (20. april). Professor Alan G. Marshall, Florida State University, USA: Accurate mass measurement: Taking full advantage of nature's isotopic complexity (7. maj). Dr. Marilyn Wiebe, Department of Life Science, Aalborg Universitet: Fungal strain stability in chemostats (7. juni).

Dr. Daan van Aalten, Wellcome Trust Biocentre, Division of Biological Chemistry and Molecular Microbiology, School of Life Sciences, University of Dundee, Scotland: Structures and conformational changes of the acyl-CoA responsive transcription factor FadR (27. juni). Professor W. Scott Champney, Department of Biochemistry and Molecular Biology, J.H. Quillen College of Medicine, East Tennessee State University, USA: Antibiotic inhibition of bacterial ribosomal subunit formation (9. juli). Dr. Bart Staels, Institut Pasteur de Lille, Frankrig: PPARs, nuclear receptors controlling the metabolic syndrome (13. august). Zeev Smilansky, VP Proteomics Compugen Ltd, Tel Aviv, Israel: Computational proteomics in Compugen (14. august). Stanley J. Korsmeyer, M.D., Dana-Farber Cancer Institute, Harvard Medical School, Boston, Massachusetts, USA: The mitochondrial gateway to apoptosis (23. august). Dr. Mette Groom Goodin, Department of Pharmacology, Otago School of Medical Sciences, University of Otago, New Zealand: Mechanism of action of catechins in breast cancer models: Estrogen receptor-mediated responses and apoptosis (5. september). Dr. Natalia Bykova, Plant Research Department, Forskningscenter Risø, Roskilde: Plant mitochondrial phospho-proteomics: Problems and solutions (10. september). Professor Henk Stunnenberg, Department of Molecular Biology, Nijmegen Center for Molecular Life Sciences, University of Nijmegen, Holland: The basal transcription complex TAC is a downstream target of p300/CBP (5. oktober). Professor Eugene Grishin, Shemyakin and Ovchinnikov Institute of Bioorganic Chemistry, Moscow, Rusland: Arthropod venom toxins: Structure and function (9. oktober). Dr. Simone Seror, Institut de Génétique et Microbiologie, Centre National de la Recherche Scientifique, Université Paris-Sud, Orsay, Frankrig: Towards a functional phosphoproteome in *Bacillus subtilis* (26. november). Lektor Klaus D. Grasser, Department of Life Science, Aalborg Universitet: Architectural chromatin-associated proteins of plants (28. november). Dr. Gerhard Mittler, Genzentrum, München, Tyskland: Novel critical role of a human mediator complex for basal RNA polymerase II transcription (4. december). Dr. Flavio Ortigao, Director of Science, Thermo Hybaid GmbH, Ulm, Tyskland: XNA on Gold Microarrays: A high quality surface platform for performing Functional Genomic and Proteomic Analysis (11. december). Dr. Niels-Ulrik Frigaard, Department of Biochemistry and Molecular Biology, Pennsylvania State University, USA: Adaptations to the environment in the photosynthetic apparatus of green sulfur bacteria: Physiological and genomic aspects (20. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

P. Roepstorff stod for arrangementet i forbindelse med indvielsen af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter, DABIC. Åbningstalen blev holdt af forskningsminister Birte Weiss. Derudover var der indlæg fra adm. direktør Mads Krogsgaard Thomsen, Novo Nordisk A/S,

Peder Olesen Larsen, programkomiteens formand, Peter Roepstorff som centerleder og Peter Sandøe, Center for Bioetik og Risikovurdering, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Hver af grupperne i DABIC præsenterede en poster (19. januar).

N.J. Færgeman, J. Krogh Hansen og J. Knudsen var i organisationskomiteen for mødet *Yeast Lipids: A model to study eukaryotic lipid function and metabolism* i Svendborg (23.-26. maj). Ved denne lejlighed holdt N.J. Færgeman foredraget *Vacuole protein transport and vacuole assembly in *Saccharomyces cerevisiae* requires the presence of Acyl-CoA Binding Protein, Acb1p*. J. Knudsen holdt foredraget *Role of acyl-CoA binding protein (Acb1p) in vesicular trafficking and protein acylation*.

R.P. Cox og M. Miller arrangerede koordineringsmøde for TMR-network vedrørende *Green Bacterial Photosynthesis* ved Syddansk Universitet (24. maj).

P. Roepstorff arrangerede et DABIC-seminar på Syddansk Universitet med deltagelse af alle medlemsgrupperne og blandt andet følgende indlæg fra F. Kirpekar *MALDI Q-TOF mass spectrometer at the University of Southern Denmark* (21. august).

S. Douthwaite arrangerede mødet *Molecular mechanisms of macrolide antibiotic action and resistance: Applications in drug development*, inden for EU's 5. ramme-program (12. oktober). Blandt andet gav F. Kirpekar indlægget *Application of Matrix Assisted Laser Desorption/Ionization (MALDI) mass spectrometry in the analysis of RNA modifications*.

T.J.D. Jørgensen var medarrangør af heldagsmøde i Dansk Selskab for Massespektrometri på Syddansk Universitet (18. oktober).

O. Nørregaard Jensen arrangerede et symposium *NKT Innovation meets SDU Biotechnology* på Syddansk Universitet (20. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

BIOMEDICINSK FORSKNING OG MOLEKYLÆR CELLEBIOLOGI

B. Boldyreff og O.-G. Issinger deltog i Third International Symposium CK2-III: Protein kinase CK2, from structure to regulation i San Esteban, Los Andes, Chile, hvor B. Boldyreff holdt foredraget *Physiological function of the protein kinase CK2 beta subunit: Studies of interacting partners and knockout mice* (8.-10. januar). Hun deltog i 31st Annual Symposium of the Scandinavian Society for Laboratory Animal Sciences i Århus, hvor hun var inviteret til at holde foredraget *Physiological role of protein kinase CK2 beta subunit: The knockout approach* (13.-15. maj). Hun deltog i Mouse Molecular Genetics Meeting i Heidelberg, Tyskland (22.-26. august). Hun deltog i et internationalt samarbejds-møde med dr. T. Buchou og professor C. Cochet, begge Commissariat à l'Énergie Atomique i Grenoble, Frankrig (26.-27. august). Hun besøgte dr. Cooper og dr. Yeung, begge Institute of

Reproductive Medicine, University of Münster, Tyskland i forbindelse med et internationalt samarbejds-møde og holdt foredraget *Physiological role of protein kinase CK2 beta subunit: The knockout approach* (15.-16. oktober).

B. Guerra har siden 15. april været på forskningsophold ved Department of Biology, University of California, San Diego, USA.

O.-G. Issinger deltog i Third International Symposium CK2-III: Protein kinase CK2, from structure to regulation i San Esteban, Los Andes, Chile, hvor han holdt foredraget *Crystallization and characterization of crystals of human protein kinase CK2 holoenzyme* (8.-10. januar). Han holdt foredraget *Protein kinases in disease* ved NAMBB-møde (New Approaches in Molecular Biotechnology for Biomedicine) i Wien, Østrig (23.-27. maj). Han holdt foredraget *Protein kinase CK2: From structure to function* i firmaet Sanofi Synthelab i Strasbourg, Frankrig (17. juli). På Farmakologiske Institut, University of Washington i Seattle, USA holdt han foredraget *The crystal structure of the human CK2 holoenzyme* (17. september). Han deltog i 6th World Congress on Advances in Oncology og 4th International Symposium on Molecular Medicine i Hersonissos på Kreta, Grækenland, hvor han præsenterede posteren *Fas-associated factor-1 interacts with protein kinase CK2 in vivo upon apoptosis induction* (18.-20. oktober). Han holdt foredraget *Protein kinase CK2 structure function relationship* på Institut for Biokemi, University of Leuven, Belgien (9. november). På Urologisk Klinik, Universität des Saarlandes i Homburg, Tyskland holdt han foredraget *Cross-talking between signaling pathways in benign prostate hyperplasia* (13. november). Var i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelse af et professorat i molekylærbiologi ved Institut for Kemi, Roskilde Universitetscenter og i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelse af et adjungeret professorat i kræftcellebiologi ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet. Han var i bedømmelsesudvalget vedrørende vurdering af det belgiske statsnetværk for interuniversitært (Leuven, Gent, Bruxelles) samarbejde. Han har bedømt tre ansøgninger til Wilhelm-Sander-Stiftung, Tyskland og en ansøgning til Wellcome Trust, England. Han blev genvalgt for en treårig periode som medlem af Det Læge- og Naturvidenskabelige Udvalg, Kræftens Bekæmpelse.

CELLULÆR KOMPLEKSITET

T. Aggerholm deltog i Nordic Meeting on Mass Spectrometry i Bergen, Norge, hvor hun holdt foredraget *Direct detection of contaminants in water by desorption chemical ionisation MIMS* (18.-21. august). Hun har siden 21. september været på forskningsophold ved Purdue University, Indiana, USA.

F.R. Lauritsen deltog i 49th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA, hvor han holdt foredraget *Desorption chemical ionization MIMS: A new method for the characterization of contaminants in water* (27.-31. maj). Han besøgte Purdue University, Indiana, USA med henblik på etablering af forsk-

ningssamarbejde (1. juni-3. juli). Han var inviteret til State University of Campinas i Brasilien med henblik på etablering af forskningssamarbejde og holdt her foredraget Applications of Membrane Inlet Mass Spectrometry (12.-21. oktober). Han holdt foredraget Cellulær kompleksitet ved Naturvidenskabeligt Selskab Fyn (28. november).

L. Folke Olsen deltog i European Science Foundation-workshoppen Nonlinear Chemistry in Complex Reactors i Palermo, Italien og holdt foredraget Complex dynamics in enzyme reactors (18.-21. januar). Han besøgte Institut for Farmakologi, Toxikologi og Biologi, Palermos Universitet, Italien for at drøfte fælles forskningsprojekt med dr. Mario Allegra (22.-24. januar). Han deltog i 2nd Workshop on Computation of Biochemical Pathways and Genetic Networks i Heidelberg, Tyskland og holdt foredraget Simulations of oscillations of NAD(P)H and reactive oxygen species in neutrophilic leukocytes (21.-22. juni). Han var på forskningsophold ved European Media Laboratory i Heidelberg, Tyskland (15. august-31. december). Han er fortsat medlem af styregruppen for European Science Foundation-programmet Nonlinear Chemistry in Complex Reactors: Models and Experiments.

EKSPERIMENTEL MIKROBIOLOGI

S. Douthwaite var inviteret til at holde foredraget Mode of action of ketolide antibiotics ved mødet Novel Ketolide Antibiotics i New York, USA (23.-25. marts). Han deltog i 11th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases i Istanbul, Tyrkiet (31. marts-3. april), hvor han holdt foredraget Telithromycin interacts directly with the base of A752 in domain II of 23S rRNA. Han deltog i 2nd International Forum on Ketolides, St. Thomas, Jomfruøerne (17.-19. maj) og holdt foredraget Mechanism of action of the novel ketolide antibiotics. Han deltog i International Chemotherapy Congress i Amsterdam, Holland (30. juni-3. juli), hvor han holdt foredraget Structural-activity relationship of the ketolide telithromycin. Han besøgte GR Micro, London, England (30. juli). Han holdt foredraget Potential uses of modified oligonucleotides in molecular biology ved Danmarks Grundforskningsfonds Nukleinsyrecenters møde på Sydansk Universitet (22. november). Han besøgte Institut für Physikalische Biologie, Heinrich-Heine-Universität, Düsseldorf, Tyskland (21. december).

K. Gerdes' forskningsgruppe deltog i minisymposiet Structural Studies of Protein Biosynthesis på Aarhus Universitet (20. januar). K. Gerdes og J. Møller-Jensen deltog i Keystone-symposiet Bacterial Chromosomes i Santa Fe, USA, hvor K. Gerdes holdt foredraget Translational Control by RNA Folding and Antisense RNA (7.-12. februar). I forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve holdt han foredrag med titlen Celledelingskontrol i bakterier (28. februar). Han deltog i Gordon Research-konferencen Plasmid and Chromosome Dynamics i New England, New Hampshire, USA og præsenterede posteren Oscillation of ParA of pB171 is correlated with plasmid DNA segregation (Ebersbach G, Gerdes K)

(22.-28. juli). Deltog i The 2001 Molecular Genetics of Bacteria and Phages Meeting i Madison, Wisconsin, USA, hvor han holdt foredraget RelE, a global regulator of translation, is activated by nutritional stress samt præsenterede posteren Oscillation of ParA of pB171 is correlated with plasmid DNA segregation (Ebersbach G, Gerdes K) (31. juli-5. august). Han deltog i gruppemøde i Berlin, Tyskland i forbindelse med EU-bevilling og holdt foredraget Toxin-antitoxin loci in *E. coli* (25. september). Han holdt foredrag på Novozymes A/S, Bagsværd med titlen Rapid induction and reversal of a viable-but-nonculturable-state of *E. coli* og på Pantheco A/S, Hørsholm med titlen Antisense RNAs in programmed cell death (22. november). På Institut for Biologi og Kemi, Roskilde Universitetscenter holdt han foredraget Two different mechanisms behind DNA segregation in prokaryotes (28. november).

J. Møller-Jensen deltog i Keystone-symposiet Bacterial Chromosomes i Santa Fe, USA, hvor han præsenterede posteren Temporal control of *hok* translation by a metastable RNA structure (Møller-Jensen J, Franch T, Gerdes K) (7.-12. februar).

B.H. Kallipolitis deltog i konferencen ISOPOL XIV - International Symposium on Problems of Listeriosis i Mannheim, Tyskland med posteren *Listeria monocytogenes* response regulators important for stress tolerance and pathogenesis. Hun modtog ved samme lejlighed ISOPOL-prisen for bedste poster (13.-16. maj). Hun deltog i mødet *Listeria* Network DK Symposium på Mejeri- og Levnedsmiddelinstituttet, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og præsenterede foredraget Response regulators important for stress tolerance and virulence in *Listeria monocytogenes* (11. juni). Hun deltog i mødet *Listeria* Network DK Symposium på Institut for Veterinær Mikrobiologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, hvor hun præsenterede foredraget The genome sequence - implications for our studies on two-component signal transduction systems in *Listeria monocytogenes* (24. september). Hun deltog i mødet *Listeria* Network DK Symposium på Institut for Veterinær Mikrobiologi, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, hvor hun præsenterede foredraget Two-component systems important for stress tolerance and virulence in *Listeria monocytogenes* (10. oktober).

M. Liu deltog i mødet 12th International Symposium on the Biology of Actinomycetes (ISBA) i Vancouver, Canada (5.-9. august), hvor han præsenterede posteren The tylosin resistance gene *tlrB* of *Streptomyces fradiae* encodes a methyltransferase that targets G748 in 23S rRNA (Liu M, Kirpekar F, Douthwaite S).

S. Lobedan deltog sammen med L. Søgaard-Anderesen i 28th International Conference on the Biology of the Myxobacteria på University of Warwick, England, hvor han holdt foredraget Identification and analysis of the C-signal molecule of *M. xanthus* (18.-22. juli).

T. Møller besøgte Richard G. Brennans forskningsgruppe ved Department of Biochemistry and Molecular Biology, Oregon Health Sciences University i Portland,

Oregon, USA for at studere krystalstrukturen af det bakterielle Hfq-protein (1. februar-6. april). I denne forbindelse holdt han foredragene Hfq, a bacterial Sm-like protein that mediates RNA-RNA interaction og Spot 42 RNA mediates discoordinate expression of the *E. coli* galactose operon.

L. Søgaard-Andersen deltog i mødet Bacterial Locomotion and Signal Transduction VI i Cuernavaca, Mexico, hvor hun præsenterede foredraget C-signal induces a cell density dependent motility response during fruiting body formation in *M. xanthus* (14.-19. januar). I forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve holdt hun foredrag med titlen Bakteriell udvikling og differentiering (27. februar-3. marts). Hun deltog i mødet DNA microarrays in microbiology i København (19.-20. april). Hun deltog i mødet Myxococcus Microarray and Genome Annotation Meeting i Houston, Texas, USA (4.-7. maj). Hun deltog i 28th International Conference on the Biology of the Myxobacteria på University of Warwick, England, hvor hun holdt foredraget Pattern formation by the C-signal, a cell-surface associated morphogen, in *M. xanthus* (18.-22. juli).

P. Valentin-Hansen afholdt i forbindelse med Ph.D.-kurset *In vitro* Gene-expression, Panum Institutet, Københavns Universitet (5.-9. februar) en forelæsning over emnet Riboregulation - small RNAs in bacteria that act by an antisense mechanism. Han var inviteret til workshoppen Mechanisms of DNA-bound proteins in Prokaryotes, Centre for International Meetings on Biology i Madrid, Spanien (2.-5. april), hvor han holdt foredraget cAMP-CRP and the regulation of translation. I forbindelse med forskningsbesøg ved Institute of Genetics and Selection of Industrial Microorganisms i Moskva, Rusland (25.-29. juni) holdt han foredraget Riboregulation in bacteria and protein-mediated RNA-RNA interaction. Han var i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelse af et lektorat i bakteriell fysiologi og genetik ved Molekylærbiologisk Institut, Københavns Universitet. Han er formand for Fuhrmann Fonden.

EUKARYOT GENEKSPRESSION OG DIFFERENTIERING

A.-M. Krogsdam Christensen besøgte sammen med C. Jørgensen og K. Kristiansen Institute of Signaling, Developmental Biology and Cancer Research, CNRS, Centre de Biochimie, Nice, Frankrig (2.-4. april). Hun deltog sammen med D. Holst, C. Jørgensen, K. Kristiansen og S. Mandrup i First International Symposium on PPARs: From Basic Science to Clinical Application i Firenze, Italien, hvor hun holdt foredraget Regulation of PPAR δ -mediated transactivation (4.-7. april).

T. Helledie var på forskningsophold ved Nijmegen Center for Molecular Life Sciences i Nijmegen, Holland (15. januar-2. februar).

D. Holst deltog i First International Symposium on PPARs: From Basic Science to Clinical Application i Firenze, Italien (4.-7. april).

C. Jørgensen besøgte Institute of Signaling, Developmental Biology and Cancer Research, CNRS, Centre de Biochimie, Nice, Frankrig (2.-4. april). Han deltog i First International Symposium on PPARs: From Basic Science to Clinical Application i Firenze, Italien (4.-7. april).

K. Kristiansen og S. Mandrup deltog efter invitation i Novo Nordisk-Boehringer Ingelheim Obesity Symposium i Helsingør (14.-16. januar). De besøgte efter invitation Astra-Zeneca i Göteborg, Sverige, hvor K. Kristiansen holdt foredraget Ligand-dependent and independent regulation of PPAR-mediated transactivation (21.-23. januar). K. Kristiansen deltog i Keystone-symposiet The PPARs: A Transcription Odyssey i Keystone, Colorado, USA, hvor følgende poster blev præsenteret: Opposing roles of CDK9 in PPAR γ -mediated transactivation (Petersen RK, Hansen JB, Kratchmarova I, Mandrup S, Kristiansen K) samt Reciprocal regulation of PPAR δ and NF- κ B activity in psoriasis (Westergaard M, Henningsen J, Johansen C, Svendsen ML, Jensen UB, Schrøder HD, Iversen L, Bollund L, Kragballe K, Kristiansen K) (4.-12. februar). I forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve afholdt han en forelæsning om differentiering og cancer samt en forelæsning om eukaryot transkriptionsregulering (1. marts). Han holdt et foredrag om Molekylær Diagnostik og Cancer i Fynsk Medicinsk Selskab, Odense Universitetshospital (5. marts). Han holdt efter invitation foredraget PPAR δ and NF- κ B activity in lesional psoriatic skin ved Århus-Kiel Dermatology Meeting på Marselisborg Hospital i Århus (23. marts). Han besøgte Institute of Signaling, Developmental Biology and Cancer Research, CNRS, Centre de Biochimie, Nice, Frankrig for at diskutere forskningssamarbejde og holdt en forelæsning med titlen Novel roles of the retinoblastoma protein in controlling white versus brown adipocyte differentiation (2.-4. april). Deltog i First International Symposium on PPARs: From Basic Science to Clinical Application i Firenze, Italien, hvor posteren Opposing roles of CDK9 in PPAR γ -mediated transactivation (Petersen RK, Hansen JB, Kratchmarova I, Mandrup S, Kristiansen K) blev præsenteret. Desuden var han sammen med S. Mandrup medforfatter på to foredrag (4.-7. april). Holdt et foredrag på Institut for Molekylær Cellebiologi, Københavns Universitet med titlen Peroxisome proliferator-activated receptors: A link between diet, transcriptional regulation and cellular homeostasis (20. april). Han besøgte CCBP i Ballerup, hvor han holdt foredraget A novel role of the retinoblastoma protein in controlling white versus brown adipocyte differentiation (25. april). Var inviteret foredragsholder ved Nobel Forums symposium Molecular and Physiological Aspects of Type II Diabetes and Obesity, Karolinska Institutet i Stockholm, Sverige, hvor han holdt foredraget A novel role of the retinoblastoma protein in controlling white versus brown adipocyte differentiation (26.-27. april). Han besøgte Haukeland Sykehus, Universitetet i Bergen, Norge for at diskutere forskningsprojekter (7.-9. maj). Han var inviteret foredragsholder og deltog sammen med S. Mandrup i 42nd International Conference on the Bio-

science of Lipids i Bergen, Norge, hvor han holdt foredraget Novel roles of the retinoblastoma protein in the regulation of white versus brown adipocyte differentiation (5.-9. juni). Han deltog som vejleder i Morten Elholms disputatsforsvar ved Universitetet i Bergen, Norge (11. juni). Holdt en gæsteforelæsning med titlen PPARs - nutrient-controlled transcriptional regulators of cellular proliferation and differentiation ved Institute for Nutrition Research, Universitetet i Oslo, Norge (22. august). Han deltog som inviteret foredragsholder i mødet Nuclear Receptors - Recent Developments i Oslo, Norge, hvor han holdt foredraget Down-regulation of PPAR-mediated transactivation (22.-25. august). Han deltog i 4th International Smolenice Insulin Symposium on Lipids and Insulin Resistance: The Role of Fatty Acids Metabolism and Fuel Partitioning i Smolenice, Slovakiet, hvor posterne Tetracyclthioacetic acid prevents high fat diet induced adiposity and insulin resistance (Madsen L, Guerre-Millo M, Flindt EN, Berge K, Tronstad KJ, Bergene E, Sekökova E, Rustan AC, Mandrup S, Kristiansen K, Klimes I, Stæls B, Berge RK) og Opposing roles of fatty acids and acyl-CoA esters in the regulation of PPAR-mediated transactivation (Jørgensen C, Krogsdam A, Kratchmarova I, Helledie T, Elholm M, Berge RK, Mandrup S, Kristiansen K) blev præsenteret (29. august-2. september). Var inviteret foredragsholder med foredraget The role of PPAR δ in cellular proliferation and differentiation ved XIV International Congress of The Polish Pharmacological Society i Krakow, Polen (10.-13. september). Deltog efter invitation og sammen med S. Mandrup i Biokemisk Forenings 30. årsmøde på Gl. Avernæs i Ebberup (1.-3. oktober), hvor han holdt foredraget PPARs - nutrient-controlled transcriptional regulators of cellular proliferation and differentiation. Var inviteret foredragsholder ved Nordic Nutrition Forums Seminar Dietary fatty acids and gene regulation with special emphasis on insulin resistance and obesity i Lillehammer, Norge med foredraget Induction and modulation of PPAR-mediated transactivation in adipocytes (11.-12. oktober). Var inviteret til og deltog sammen med S. Mandrup i 4th Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism i Rokua/Oulu, Finland, hvor han holdt foredraget The role of PPAR δ in the control of cellular proliferation and differentiation (25.-27. oktober). Besøgte i forbindelse med forskningssamarbejde Haukeland Sykehus, Universitetet i Bergen, Norge, hvor han holdt et foredrag med titlen An update on PPAR δ (6.-11. november). Han besøgte sammen med dekan H. Pedersen og udviklingschef E. Knudsen universitetet i Riga, Letland for at diskutere muligheder for etablering af uddannelsesmæssige og forskningsmæssige samarbejder (30. november-1. december). Deltog i DLARFID-møde i forbindelse med EU-projekt i Krakow, Polen (20.-22. december). Har holdt et populærvenskabeligt foredrag. Var medlem af bedømmelseudvalget vedrørende Ph.D.-afhandlingen Binding aspects of translation elongation factors EF1A and eEF1A. eEF1A: A protein for all seasons, Francisco Mansilla Castaño, Aarhus Universitet. Han var medlem af bedømmelseudvalget vedrørende en

adjunktstilling ved Aarhus Universitet. Er bedømmer for det franske INSERM. Er medlem af bestyrelsen for Fuhrmann Fonden og Universitetets Forskningsfond. Han er videnskabelig rådgiver for Evolva Ltd.

S. Mandrup deltog efter invitation i Novo Nordisk-Boehringer Ingelheim Obesity Symposium i Helsingør (14.-16. januar). Hun besøgte efter invitation Astra-Zeneca i Göteborg, Sverige (21.-23. januar). Hun var inviteret til at besøge University of North Carolina i Greensboro, North Carolina, USA (24.-27. februar) for at holde foredraget Regulation and function of the acyl-CoA binding protein og for at diskutere samarbejdsprojekter. Hun besøgte University of Michigan i Ann Arbor, Michigan, USA (27. februar-4. marts) med henblik på udarbejdelse af artikel. Hun holdt foredraget Fedme og type II diabetes i foreningen Respekt for menneskeliv i Odense (17. marts) og foredraget Molekylære mekanismer i type II diabetes i Cellebiologisk Forening, Odense (3. maj). Deltog i First International Symposium on PPARs: From Basic Science to Clinical Applications i Firenze, Italien (4.-7. april), hvor hun holdt foredraget The gene encoding the acyl-CoA binding protein is activated by PPAR α and γ through an intronic PPRE overlapping an alternative splice donor site. Desuden præsenterede hun posteren The gene encoding the acyl-CoA binding protein is activated by PPAR α and γ through an intronic PPRE overlapping an alternative splice donor site (Helledie T, Boysen MS, Jensen SS, Larsen JN, Larsen LK, Kristiansen K, Mandrup S). Hun deltog i 42nd International Conference on the Bioscience of Lipids i Bergen, Norge (5.-9. juni) og i 4th International conference on lipid binding proteins i Maastricht, Holland (10.-12. juni), hvor hun var inviteret til at holde foredraget Role of FABPs and acyl-CoA binding protein (ACBP) in PPAR-mediated transactivation. Hun var inviteret til at besøge Nijmegen Center for Molecular Life Sciences, Holland for at holde foredraget Regulation and function of the acyl-CoA binding protein og for at diskutere samarbejde (13.-15. juni). Deltog i symposiet Mechanisms of eukaryotic transcription i Cold Spring Harbor, New York, USA, hvor hun præsenterede posteren The gene encoding the acyl-CoA binding protein is activated by PPAR γ and PPAR α through an intronic PPRE (29. august-2. september). Hun deltog i Biokemisk Forenings årsmøde på Gl. Avernæs i Ebberup (1.-3. oktober), hvor hun arrangerede sessionen Transcriptional regulation, og hun deltog i 4th Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism i Rokua/Oulu, Finland (25.-27. oktober), hvor hun præsenterede posteren The gene encoding the acyl-CoA binding protein is activated by PPAR γ and PPAR α through an intronic PPRE. Var medlem af bedømmelseudvalget vedrørende Ph.D.-afhandlingen Identification and characterization of genes involved in estrogen induced growth inhibition of human breast cancer, Helle Ohlsson, Københavns Universitet. Er Syddansk Universitets repræsentant i Biokemisk Forening.

FOTOSYNTESE

R.P. Cox holdt i forbindelse med efteruddannelseskur-

sus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve foredraget Fjenden på porten: hvordan bakterier invaderer tarmceller (28. februar). Han deltog i møde i Society for General Microbiology i Edinburgh, Skotland (26.-30. marts). Han deltog i 9th International Symposium on Microbial Ecology i Amsterdam, Holland (26.-31. august). Han er medlem af bestyrelsen for forskerskolen School of Aquatic Sciences.

M. Miller holdt foredraget Green bacterial photosynthesis i forbindelse med Ph.D.-kurset Sediment Biogeochemistry, Rønbjerg, Løgstør (19. juni). Hun holdt foredraget Mass spectrometric analysis of the light harvesting apparatus in green sulfur bacteria ved International Conference on Tetrapyrrole Photoreceptors in Photosynthetic Organisms, Brown University i Providence, Rhode Island, USA (25.-30. juli). Hun er medlem af regeringens BioTIK følgegruppe og medlem af bestyrelsen for Arbejdsmiljøinstituttet. Hun er endvidere medlem af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

LIPID

N.J. Færgeman holdt i forbindelse med minisymposium på Danmarks Tekniske Universitet, Kgs. Lyngby foredraget Dissecting vesicular trafficking and signalling pathways by using green fluorescent protein and fluorescence microscopy (18. juni). Sammen med J. Knudsen besøgte han Umeå Center for Pathogenesis, Umeå University, Norge (12.-14. august).

J. Knudsen besøgte Umeå Center for Pathogenesis, Umeå University, Norge (12.-14. august). Han var inviteret foredragsholder ved 4th Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism i Rokua/Oulu, Finland (25.-28. oktober) og holdt foredraget Acyl-CoA binding protein (ACBP): Structure, function and evolution. Han var inviteret foredragsholder ved Nordic Nutrition Forums Seminar Dietary fatty acids and gene regulation with special emphasis on insulin resistance and obesity i Lillehammer, Norge med foredraget A role of ACBP in protein acylation and cell signaling (12.-13. oktober). Han var i bedømmelsesudvalget vedrørende en lektorstilling på Panum Institutet, Københavns Universitet.

M.K. Larsen deltog i Micro Array-workshop hos MWG-Biotech i Ebersberg, Tyskland (8.-10. februar). Han deltog med en poster i Yeast Lipids-mødet afholdt i Svendborg (23.-26. maj). Han deltog i Cold Spring Harbor Summer School, *C. elegans*-kursus, i Cold Spring Harbor, New York, USA (24. juli-13. august).

PROTEININTERAKTION

J.S. Andersen deltog i møde om deltagelse i et EU-initiativ inden for Structural genomics i Frankfurt, Tyskland (9. april). Han var inviteret til at holde forelæsningen The structure and composition of nucleoli i forbindelse med Wilhelm Bernhard's workshop on the cell nucleus i Arachon, Frankrig (1.-5. september). Han holdt foredraget Proteomics of the human nucleolus ved Human Fron-

tier Science Programme joint meeting i Dundee, Skotland (27.-29. november).

M. Mann var inviteret til at holde forelæsningen Multi-Protein Complexes Studied by Proteomic Methods og medarrangør af foredragsserien Proteomics, Genomics and Combinatorial Approaches sammen med Tim Mitchison, Harvard Medical School, Chris Ponting, Oxford University og Christopher W.V. Hogue, University of Toronto, Biophysics Society 2001, Boston, Massachusetts, USA (17.-21. februar). Han var gæsteforelæser med forelæsningen Impact of proteomics on the functional elucidation of the genome ved mødet New Technologies for Proteomics i Boston, Massachusetts, USA (22.-23. februar). Han var inviteret til at holde forelæsningen Proteomics- to study genes and genomes ved IBC Proteomics-konference i Basel, Schweiz (1.-2. marts). Han var inviteret gæsteforelæser med forelæsningen Impact of proteomics on the functional elucidation of the genome ved CHI's Human Proteome Project-konference i McLean, Virginia, USA (2.-4. april). Ved Imperial Cancer Research Foundation, London, England var han inviteret til at holde forelæsningen Proteomics (5. april). Han var inviteret til at holde forelæsningen Proteomics to study genes and genomes ved Meyenburg Cancer Prize Lecture i Heidelberg, Tyskland (9. maj). Han var inviteret gæsteforelæser med The role of mass spectrometry in molecular medicine ved kongressen Functional Proteomics i Rotterdam, Holland (18. maj). Ved American Society for Mass Spectrometry-konference i Chicago, USA holdt han foredraget Comparison of different nanoscale methods for the analysis of the nucleolus, a very complex human organelle (Andersen JS, Molina H, Bunkenborg J, Podtelejnikov AV, Stensballe A, Lamond A, Gygi SP) (27.-31. maj). Han var inviteret til at holde foredraget Functional genomics by mass spectrometry ved Dansk Farmakologisk Møde i Odense (8.-9. juni). Han var inviteret gæsteforelæser med forelæsningen Post-genomics at the protein level: Mass spectrometric tools and strategies ved Federation of European Biochemical Societies Conference 2001 i Lissabon, Portugal (3. juni-8. juli). Han var inviteret gæsteforelæser med forelæsningen Proteomics to annotate the human genome ved Electrophoresis Symposium i München, Tyskland (16.-17. september). Han var inviteret gæsteforelæser med forelæsningen Proteomics methods in target discovery ved Medicon Valley BioConference 2001 i København (19.-20. september). Han holdt foredraget Von der Massenspektrometrie zur Biologie: Elektrospray, Sequence Tags und Zell Signal Transduktion ved møde i Gesellschaft deutscher Chemiker i Würzburg, Tyskland (25. september). Han modtog ved denne lejlighed Freseniusprisen på 15.000 DM samt en guldmedalje fra Gesellschaft deutscher Chemiker for at have ydet en særlig indsats inden for den analytiske kemi. Han holdt gæsteforelæsningen Mapping macromolecular assemblies by mass spectrometry ved Eli Lilly, Proteomics-seminar i Indianapolis, USA (2. oktober). I forbindelse med EMBO-workshoppen Protein-protein interactions i München, Tyskland (22. oktober) holdt han gæsteforelæsningen

Protein-protein interactions probed by co-precipitation and mass spectrometry. Han deltog i mødet Danish National Bioinformatics Needs på Carlsberg Laboratoriet, København (30. oktober). Han var gæsteforelæser med forelæsningsen Signaling processes elucidated by mass spectrometry ved Seaborg Symposium i Los Angeles, USA (3. november). Han holdt gæsteforelæsningsen Investigating cellular function by proteomics methods ved German/French Cell Biology Meeting i Strasbourg, Frankrig (7.-11. november). Han deltog i Workshop on Human Nucleolus i Dundee, Scotland (26.-30. november).

A. Pandey var inviteret til at holde forelæsningsen Using proteomics to study signal transduction pathways ved Institute of Science i Bangalore, Indien (4. januar). Han var inviteret til at holde forelæsningsen Integrating molecular biology with bioinformatics and proteomic tools to study signal transduction ved Massachusetts Institute of Technology i Cambridge, USA (21. februar). Han var inviteret af American Society of Hematology, The Leukemia and Lymphoma Society, Boston, USA til at holde forelæsningsen Proteomic approaches to studying signaling pathways in leukemias and lymphomas (7. december).

J. Rappsilber deltog sammen med H. Steen i 49th ASMS-konference i Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA, hvor J. Rappsilber præsenterede posteren Detection of arginine dimethylated peptides by precursor ion scanning quadrupole TOF mass spectrometry in positive ion mode (27.-31. maj). Han deltog i GDCh-Jahrestagung Chemie 2001 i Würzburg, Tyskland (23.-29. september) med forelæsningsen Proteomanalyse von Multiproteinkomplexen am Beispiel des humanen Spleißoms (23.-29. september). Ved Sixth International School on Crystallography of Biological Macromolecules i Como, Italien holdt han foredraget The use of mass spectrometry in structural biology (12.-15. maj). Han var inviteret til at holde forelæsningsen Mass spectrometry ved College on Biophysics: From Molecular Genetics to Structural Biology, Abdus Salam International Center for Theoretical Physics, UNESCO i Trieste, Italien (1.-4. oktober). Har været på gæstefold ved Universitetet i Dundee, Skotland (28. marts-5. april) og ved EMBL i Heidelberg, Tyskland (1.-9. maj, 12.-14. juli).

H. Steen var inviteret til at holde forelæsningsen Nano-electrospray tandem mass spectrometry for the identification of proteins and the analysis of tyrosine phosphorylation ved Institut for Biokemi og Molekylærbiologi, Albert-Ludwigs-Universität i Freiburg, Tyskland (18. februar). Han deltog i det 34. årlige møde i det tyske Selskab for Massespektrometri i München, Tyskland med to foredrag: Analysis of peptides containing sulfated tyrosine and distinction from peptides containing phosphorylated tyrosine (Rappsilber J, Steen H, Önnelfjord P, Haselmann KF, Zubarev R, Heinegård D, Mann M) og Strategies for the sensitive analysis of protein-nucleic acid cross-links by mass spectrometry (Steen H, Petersen J, Mann M, Jensen ON) (4.-7. marts). Han deltog i 49th ASMS-konference i Mass Spectrometry and Allied Topics i

Chicago, USA (27.-31. maj) med foredraget Characterization of STAM2 using a new method for tyrosine phosphorylation analysis by tandem mass spectrometry (Steen H, Küster B, Fernández M, Pandey A, Mann M) samt posterne Mass spectrometry analysis of UV-cross-linked protein-DNA complex: Tryptophans 54 and 88 of *E. coli* SSB cross-link to DNA (Steen H, Petersen J, Mann M, Jensen ON) og Phospho-proteomics: Towards a map of phosphotyrosine signaling networks in the nucleus (Küster B, Cans C, Raida M, Steen H, Superti-Furga G, Neubauer G). Han besøgte Max Planck Institutet for Molekylær Plantefysiologi i Golm, Tyskland og gav forelæsningsen New vistas in tyrosine phosphorylation analysis by tandem mass spectrometry (9. august). Han deltog i Proteomic Forum 2001 i München, Tyskland, hvor han præsenterede posteren Tyrosine phosphorylation mapping of the EGF signalling pathway (Steen H, Küster B, Fernández M, Pandey A, Mann M) (14.-16. september). Han deltog i 14th Lake Louise Workshop on Tandem Mass Spectrometry (Canadian Society for Mass Spectrometry) i Lake Louise, Canada, hvor han holdt foredraget High-resolution fragment ion selection for precursor ion scanning (Steen H, Mann M) (29. november-1. december). Er blevet tildelt en personlig pris på DM 10.000 af det tyske selskab for massespektrometri for sin Ph.D.-afhandling.

PROTEINSTRUKTUR OG -FUNKTION

J. Borch besøgte BIACORE AB, Uppsala, Sverige (3.-4. september) med det formål at starte samarbejde vedrørende kombinationen BIACORE og massespektrometri.

P. Højrup deltog i ABRF-konferencen i San Diego, USA (24.-27. februar). Sammen med L. Matamoros, O. Nørregaard Jensen og A. Stensballe deltog han i 49th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA (27.-31. maj). Han deltog i Medicine Valley BioConference 2001 i København (19.-20. september) med foredraget Software for proteomics analysis. Ved 8th Annual Meeting of the Oxygen Society præsenterede han posteren Changes in protein expression after a superoxide dismutase mimetic in stroke (15.-17. november). Han deltog i 1st Beijing International Conference on Parkinson's Disease i Beijing, Kina (15.-17. oktober), hvor han var inviteret til at holde foredraget Proteomics in the analysis of potential neurotoxic protein complexes implicated in Parkinson's disease samt foredraget Mass spectrometry and Proteomics på Fourth Military Hospital i Xi'an (19. oktober). I forbindelse med Ph.D.-kursus holdt han foredragene Structure and post-translational modifications of the collectins (7. februar) på Medicinsk Mikrobiologi, Syddansk Universitet samt Mass spectrometry of peptides and proteins (16. august) på Aarhus Universitet. Han holdt desuden heldagskurset Homology Searches ved Anvendt Bioinformatik Center i København (21. marts).

J. Jebanathirajah deltog i 12th International Conference on Arabidopsis Research ved University of Wisconsin-Madison, USA med posterpræsentationen Identifica-

tion of a Cytochrome P450 involved in a high CO₂ response (Jebanathirajah JA, Ferreira F, Narwani T, Sage R, Coleman JR) (23.-27. juni). Hun var inviteret til at holde foredraget A putative receptor kinase affecting the photosynthetic response to elevated CO₂ ved Max-Planck-Institut für molekulare Genetik i Berlin, Tyskland (9. august) samt Isolation and genetic characterization of mutants of *Arabidopsis thaliana* with altered sensitivity to elevated carbon dioxide ved Max-Planck-Institut für molekulare Pflanzenphysiologie i Golm, Tyskland (9. august). Hun deltog i ICES DEG Proteomic Forum 2001, International Meeting on Proteome Analysis ved Technische Universität München i Tyskland (16.-19. september) samt i Lake Louise Tandem Mass Spectrometry Workshop i Alberta, Canada med foredraget Glycomodificomics: Concepts, strategies and preliminary applications, hvor hun også blev tildelt Lake Louise Tandem Mass Spectrometry Travel Award for konferencens bedste præsentation (30. november).

O. Nørregaard Jensen var inviteret til at holde foredraget Protein identification and characterization using mass spectrometry and bioinformatics hos Lundbeck A/S i København (1. februar). Han var gæsteforelæser ved Moscow Winter School, Ovchinnikov and Shemiakin Institute of Bioorganic Chemistry i Moskva, Rusland med foredraget Identification and structural characterization of proteins by mass spectrometry (8. februar). Samme foredrag holdt han ved Moscow State University (8. februar). Han var inviteret til at holde foredraget Modification-specific proteomics: Mass spectrometry based strategies for phosphoprotein analysis på Carlsberg Laboratorium i København (22. februar) samt foredraget Identifikation og karakterisering af proteiner involveret i cellulære transport- og signaleringsprocesser i forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve (1. marts). Ved NOVUM/Karolinska Institutet i Huddinge, Stockholm holdt han foredraget Proteomic strategies to study signaling pathways (20. marts). Han var inviteret til at holde foredraget Getting the whole picture? Opportunities for proteomics and biological mass spectrometry in the yeast lipid world ved Yeast Lipids mødet i Svendborg (23.-26. maj). Deltog i 49th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA, hvor han præsenterede posteren Mass spectrometric analysis of a UV-cross-linked protein-DNA complex (Steen H, Petersen J, Mann M, Jensen ON) (27.-31. maj). Ved Stockholms Universitet, Sverige holdt han gæsteforedraget The impact of proteomics and its relation to genomics (12. juni) og ved Université de Marseille, Frankrig holdt han foredraget From genome to proteome: Protein identification and characterization by mass spectrometry (2. juli). Han var inviteret til at holde foredraget Mass spectrometry in functional proteomics: Analytical tools for protein identification and characterization ved Department of Chemistry, University of York, England (4. juli). Deltog sammen med F. Kirpekar, K. Mutenda og P. Roepstorff i Fifth International Symposium on Mass Spectrometry in the

Health and Life Sciences: Molecular and Cellular Proteomics i San Francisco, USA med foredraget New tandem mass spectrometry methods for phosphopeptide analysis (Stensballe A, Jensen ON) (26.-30. august). Han var gæsteforelæser ved Summer University of Southern Stockholm: Molecular Approaches to Study Gene Expression and Protein Function i NOVUM/Karolinska Institutet, Huddinge, Sverige med foredraget Functional proteomics: Identification and characterization of proteins and protein complexes by mass spectrometry (18. september). Under sin rejse til Sydkorea afholdt han foredraget Proteomics and Mass Spectrometry: Strategies to study post-translationally modified proteins på Pohang Technical University (24. september), Gyeong Sang University, Chinju (26. september) samt Yonsei University (28. september). Ved Institute of Science and Technology, University of Manchester, England var han inviteret til at holde foredraget Phosphoprotein analysis by tandem mass spectrometry (21. november) og ved Institut für Zellbiologie und Klinisches Neurobiologie, Universität Hamburg, Tyskland holdt han foredraget Proteomics and mass spectrometry: Strategies for investigation of cell signaling pathways (5. december). Var opponert på følgende Ph.D.-forsvar: Michael Chalmers: Mass spectrometric characterization of modified proteins, Michael Barber Centre for Mass Spectrometry, Institute of Science and Technology, University of Manchester, England (21. november), Tuula Nyman: Biochemical characterization and functional studies on human leukocyte IFN-alpha using mass spectrometry and proteome analysis, Department of Analytical Chemistry, University of Helsinki, Finland (15. juni), Tasso Miliotis: Interfacing HPLC with MALDI and ESI-MS for automated high sensitivity analysis of proteins and peptides, Department of Analytical Chemistry, Lunds Universitet, Sverige (30. marts).

T.J.D. Jørgensen deltog sammen med P. Roepstorff i et møde ved Division of Clinical Chemistry, University Hospital, Malmø, Sverige, hvor han holdt foredraget Dynamics of urokinase receptor interaction with peptide antagonists studied by amide-hydrogen exchange and mass spectrometry (9. februar). Han holdt foredraget Receptor-ligand interactions assessed by hydrogen/deuterium exchange combined with electrospray ionization mass spectrometry ved Micromass User Meeting, Radisson SAS Royal Hotel, København (22. marts) samt foredraget Electrospray and MALDI ion sources ved European Low-Energy Ion Facility Workshop on Ion Sources i Århus (18.-19. maj). Han deltog i Gordon-konferencen Biological Molecules in the Gas Phase på Connecticut College, USA (10.-15. juni) med posteren CID of selectively deuterium labeled peptide antagonists (Jørgensen TJD, Roepstorff P, Ploug M). Han holdt foredraget Investigating receptor-ligand interactions using hydrogen/deuterium exchange combined with electrospray ionization mass spectrometry ved Micromass Proteomics Seminar, ACE Biosciences, Odense (8. november) samt foredrag om massespektrometri og biomolekyler på Kemisk Institut, Syddansk Universitet (15. oktober).

F. Kirpekar holdt foredrag om High-throughput analyse af RNA- og protein-ekspression i forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve (27. februar). Han besøgte firmaet Micromass i Manchester, England med henblik på indkøb af forskningsinstrumenter (22.-23. marts) og deltog i 5th International Symposium on Mass Spectrometry in the Health & Life Sciences, San Francisco, USA (26.-30. august) med posteren Identification of RNA modifications by chemical derivatisation and mass spectrometry (Mengel-Jørgensen J, Nielsen ML, Kirpekar F). Han besøgte Institut für Medizinische Physik, Universität Münster, Tyskland med henblik på forskningssamarbejde (13.-14. december).

L.E. Matamoros Fernández deltog i 49th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA, hvor han præsenterede posteren Analysis of Wheat Arabinoxylans by MALDI and ESI Mass Spectrometry (Matamoros Fernández LE, Obei N, Scheller H, Roepstorff P) (27.-31. maj). Han holdt foredraget Characterization of wheat arabinoxylans by MALDI-MS and ESI-ITMS ved et møde hos Danisco Food, København (28. oktober).

S. Melchior deltog i NATOs Summer School, Advanced Study Institute in New Frontiers in Mass Spectrometry. Recent Development in Instrumentation and Applications, som blev holdt i Tétouan, Marokko (30. august-11. september). Hun deltog i tre SUE-møder (Sektorforskning, Universiteter og ErhvervsLiv) i forbindelse med fællesprojektet The Barley Proteome med foredragene Application of mass spectrometry på Carlsberg Laboratorium, København (6. februar), Protein identification of Barke (barley) i Odense (30. maj) og The amylases på Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København (12. oktober).

E.K. Mutenda deltog i Micromass PITTCON Releases and User Meeting i København (22. marts). Hun deltog med foredraget ESI-MS methods for the identification and sequence determination of pectin fragments and their complexes i et Centerkontraktmøde i Odense (26. marts). Hun deltog i Proteomics Seminar 2001 i København (28. marts) samt Europectin Meeting i Wageningen, Holland (4.-5. maj). Ved Pectins and Pectinases-konferencen i Rotterdam, Holland modtog hun en pris for en af konferencens bedste poster (Quadrupole Ion Trap Mass Spectrometry of Pectin Lyase A Cleavage Products) (6.-10. maj). Ved Fifth International Symposium on Mass Spectrometry in the Health and Life Sciences: Molecular and Cellular Proteomics i San Francisco, USA præsenterede hun posteren Application of quadrupole ion trap mass spectrometry in determining the specificity of Pectin lyase A (26.-30. august). Hun deltog i European Proteome Seminar Tour 2001 i Århus (14. september), og ved Dansk Selskab for Massespektrometris årsmøde i Odense holdt hun foredraget Determination of pectinase specificity by ion trap mass spectrometry (18. oktober). Sammen med P. Roepstorff deltog hun i Europectin Meeting i Rom med

foredraget Analysis of pectin sugars using the Esquire-LC (9.-10. november).

P. Roepstorff har holdt gæsteforelæsningsen Proteomics, status and challenges ved et Proteomics Symposium i Osaka, Japan (23. januar) samt i Tokyo (25. januar). Firmaet Sumitomo Pharmaceuticals i Osaka inviterede ham til at holde foredraget Mass spectrometry on proteomics (24. januar). Han holdt ligeledes foredraget Proteomics, status and challenges ved det internationale symposium Proteomics and Cell Signaling på Yonsei University i Seoul, Korea (30. januar). Ved Minisymposium on Mass Spectrometry, Wallenberg Laboratory på Malmö Allmänna Sjukhus, Sverige var han inviteret til at holde foredraget Protein mass spectrometry in the post genome era (9. februar). Han deltog i PITTCON 2001 Symposium on Emerging Analytical Approaches to Proteomics i New Orleans, USA med foredraget Modification-specific proteomics. The next level in proteome analysis (4.-9. marts) og var inviteret foredragsholder ved Proteomics Seminars 2001 med foredraget Surface plasmon resonance and MS, a powerful combination (28. marts). Han var inviteret gæsteforelæser ved Cambridge Healthtech Institute's Human Proteome Project: Genes Were Easy i McLean, USA med foredraget Modification specific proteomics (3. april). Han holdt foredraget MALDI-TOF mass spectrometry in protein chemistry - proteomics in functional genomes ved Mass Spectrometry 2001 arrangeret af Life Sciences i London, England (10. april) og var ligeledes inviteret til at holde foredraget Modification specific proteomics, the next level in proteome analysis i forbindelse med European Science Foundation Series on Integrated Approaches for Functional Genomics: Proteomics: Focus on Protein Interaction, som blev holdt i Rom, Italien (12. maj). Han var inviteret til at holde foredraget The role of mass spectrometry in the post genome era ved Ångström Laboratory, Uppsala Universitet, Sverige (31. maj). Ved 4th Carbohydrate Bioengineering Meeting på Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm, Sverige var han inviteret til at holde foredraget Analysis of biological macromolecules by mass spectrometry: Application to studies of glycoproteins, plant carbohydrates and glycolytic enzymes (13. juni). Han var session chairman og medarrangør af Fifth International Symposium on Mass Spectrometry in the Health and Life Sciences: Molecular & Cellular Proteomics som afholdtes i San Francisco, USA (26.-30. august). Han holdt gæsteforelæsningsen Structure elucidation of carbohydrates and glycoproteins by mass spectrometry ved NATOs Advanced Study Institute in New Frontiers in Mass Spectrometry. Recent Development in Instrumentation and Applications, som blev holdt i Tétouan, Marokko (28. september). Han var inviteret til at holde åbningsforedraget (Molécules d'intérêt biologique: Rappel historique et évolution des techniques) ved 18èmes Journées francaises de Spectrométrie de Masse, La Rochelle, Frankrig (11. september). Han afholdt følgende inviterede foredrag: Assignment of post translational modifications in proteomics ved Proteomics Forum 2001 International Meeting on Proteome Analysis ved

Technische Universität München, Tyskland (19. september), Proteomics, the next level after genomics ved Joint Annual Meeting of the Life Sciences 2001 i Wien, Østrig (24. september) samt Modification specific proteomics, the next level in proteome analysis ved et Proteomics: Technical Approach and Functional Analysis Symposium ved Faculté de Médecine Pasteur i Nice, Frankrig (28. september). Holdt plenarforelæsning Proteomanalyse, hvorfor og hvordan for 5. Danske Kongres i Klinisk Biokemi i Vejle (25. oktober). Han var inviteret foredragsholder ved Biologisk Selskabs møde i København med foredraget Proteomics, the next step after genomics (21. november). Han var inviteret til at holde foredraget Proteomics: General discussion and outlook ved Workshop on Proteomics arrangeret af Novartis i Basel, Schweiz (5. december). Han er medlem af bestyrelsen for Danmarks Fiskeriundersøgelser samt medlem af og formand for Life Science and Technology Panel under NATO Scientific Affairs Division, hvor han deltog i møder i Bruxelles (11.-12. januar, 4.-5. oktober) samt i Tbilisi (24.-29. maj). Han er formand for bestyrelsen for Danish Center for NMR Spectroscopy of Biological Macromolecules og i bestyrelsen for Center for faststof NMR ved Aarhus Universitet. Han er medlem af styringsgruppen for det bioteknologiske konsortium Wallenberg Consortium North i Sverige og har i forbindelse hermed deltaget i møder i Stockholm (1.-2. marts, 1.-2. oktober). Han er endvidere international repræsentant i Conseil scientifique du département Sciences Chimiques du CNRS. Han er medlem af redaktionskomiteer for følgende videnskabelige tidsskrifter: Journal of Mass Spectrometry, Mass Spectrometry Reviews, Journal of the American Society for Mass Spectrometry, Molecular Biotechnology, Proteomics, Cellular and Molecular Proteomics and Analytical Chemistry. Han er centerleder for Center for Eksperimentel Bioinformatik og for Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter. Han er medlem af Syddansk Universitets patentudvalg. 1. juni blev han udnævnt til æresdoktor ved Uppsala Universitet, Sverige.

A. Stensballe deltog i 49th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Chicago, USA, hvor han præsenterede posteren Comparison of different nanoscale methods for the analysis of the nucleolus, a very complex human organelle (Andersen J, Mann M, Podtelejnikov AV, Molina H, Stensballe A, Lamond A, Gygi SP) (27.-31. maj). Han deltog i Biokemisk Forenings 30. årsmøde på Gl. Avernæs i Ebberup (1.-3. oktober).

TEKNISK MIKROBIOLOGI

J.J. Lønsmann Iversen holdt i forbindelse med efteruddannelseskursus for biologilærere i gymnasiet og HF på Tune Landbrugsskole, Greve foredraget Biotransformation: cellulær katalyse (2. marts). Han repræsenterede Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum og Syddansk Universitet ved temamødet IT i bioteknologiingeniøruddannelserne i København arrangeret af Ingeniørforeningen og Teknologisk Institut (21. juni). Han har flere gange opholdt sig ved afdelingen Molecular Genetics of Industrial

Micro-organisms, Wageningen University i Holland i forbindelse med forskningssamarbejde. Endvidere har han gæstet T.N.O. Zeist, Holland for at planlægge et fælles forskningsprojekt med professor Kees van den Holden (30. oktober). Han er medlem af bestyrelsen i Danmarks Mikrobiologiske Selskab.

ANDRE MEDARBEJDERE

O. Sand har holdt en række populærvidenskabelige foredrag. Han er formand for Syddansk Universitets stipendieudvalg. Han er Syddansk Universitets repræsentant i bestyrelsen på Sct. Knuds Gymnasium.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Blagoev modtog 10.000 kroner fra Plasmid Fondet som støtte til en kongresrejse til Keystone, USA.

B. Boldyreff modtog en rammebevilling på 524.520 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Physiological role of protein kinase CK2 beta subunit: studies using a knockout mouse.

R.P. Cox og M. Miller har fra EU-programmet Training and Mobility of Researchers modtaget 1,404 mio. EURO til fordeling mellem 5 partnere til projektet Green bacterial photosynthesis: Structure, function and regulation of light-harvesting systems and core-complexes (1996-2002). Fra EU-programmet Interreg II har de modtaget i alt 102.340 EURO til projektet Molecular Ecology of Green Bacteria in Baltic Sediments (1998-2001). De modtog en rammebevilling på 740.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Grønne fototrofe bakteriers molekylære mikrobiologi (2001-2003).

S. Douthwaite modtog sammen med adjunkt Birte Vester (Københavns Universitet) 250.000 kroner (2000-2001) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Han modtog USD 5.000 fra Pharmacia & Upjohn Company som betaling for et plasmid. Han er sub-contractor i en Quality of Life and Management of Living Resources EU-bevilling (sammen med dr. Dominique Fourmy, CNRS, Frankrig og professor Jaanus Remme, Tartu University, Estland) og modtager 297.600 EURO (2001-2003). Han deltager i et Grundforskningsfondcenter, The Nucleic Acid Center, sammen med professor Jesper Wengel mfl. fra Kemisk Institut, der modtog en totalbevilling på 34,3 mio. kroner (2001-2006).

K. Gerdes modtog sammen med GX Biosystems A/S, København, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Estación Experimental del Zaidan, Spanien og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet en EU-bevilling fra the Biotechnology Research and Technological Development Programme (the Specific RTD Programme) på 212.400 ECU (1998-2001). Han modtog 95.000 kroner fra Plasmid Fondet til dækning af rejse- og opholdsomkostninger for Ph.D.-studerende Jord Nagel fra Leiden Universitet, Holland.

B. Guerra modtog 1,905 mio. kroner fra Kræftens Bekæmpelse til projektet Cellulært respons på DNA-

skade: Fysiologisk relevans af kompleks formation og proteinfosforylering katalyseret af proteinkinase CK2 (2001-2003). Fra Kræftens Bekæmpelse modtog hun 100.000 kroner i rejsetilskud til forskningsophold i USA.

A.M. Hansen modtog 15.000 kroner fra Plasmid Fondet som støtte til studieophold i USA.

P. Højrup modtog sammen med lektor Jan Enghild, Institut for Molekylær og Strukturel Biologi ved Aarhus Universitet 750.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Funktionen af extracellulær superoxid dismutase (EC-SOD) i ideopatisk pulmonær fibrose (2001-2003). Også sammen med Jan Enghild modtog han en rammebevilling på 870.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til samme projekt (2001-2003). Han modtog yderligere 75.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Primær strukturbestemmelse af de mæmmale kollektiner: Conglutinin Kollektin-43, Mannose Binding Lectin, Surfactant Protein-A, og Surfactant Protein-D. Indgik to samarbejdsaftaler, således med NatImmune A/S, hvorfra han modtog 30.000 kroner, og Statens Serum Institut, hvorfra han modtog 40.000 kroner.

O.-G. Issinger modtog en rammebevilling på 1,23 mio. kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd sammen med John Nielsen, Danmarks Tekniske Universitet til projektet Characterization of the Structure of Protein Kinase CK2, Design and Synthesis of New Protein Kinase Inhibitors by Combinatorial Chemistry (1999-2001). Fra Kræftens Bekæmpelse modtog han en bevilling på 1,662 mio. kroner til projektet Programmeret celledød i kræft: Fysik-kemisk stress induktion undersøgelser, især signal transduktion i cellelinier og tumorer i „nøgne mus“ (2001-2003).

J.J. Lønsmann Iversen har til projektet Increase of flux through the pentose phosphate pathway in the filamentous fungus *Aspergillus niger* i samarbejde med afdelingen Molecular Genetics of Industrial Microorganisms, Wageningen, Holland modtaget 300.000 kroner til løn og drift fra Forskerakademiet og EU (Eurofung, 5. ramme-program). Han har fra Dansk Biomasse A/S, Norferm A/S, Novozymes A/S og Novo Nordisk A/S fået bevilget 175.000 kroner af i alt 350.000 kroner til delvis finansiering af syv udenlandske civilingeniørstuderendes afsluttende studium ved universitetet.

O. Nørregaard Jensen modtog en rammebevilling på 620.553 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Proteom-analyse af celleoverflader og -membraner (2001-2003). Fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtog han ligeledes en bevilling på 30.000 kroner til udarbejdelse af ansøgning i forbindelse med Functional Proteomics and Structural Genomics Strategies for Investigation of Molecular Mechanisms underlying Obesity and Obesity-related Diseases. Han modtog 96.000 kroner fra Carlsbergfondet til driftsomkostninger i forbindelse med etablering af en ny strategi til analyse af protein-nukleinsyre interaktioner.

F. Kirpekar modtog en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 120.000 kroner til

støtte for projektet Massespektrometrisk karakterisering af RNA-modifikationer. Han indgik en samarbejdsaftale med Scandinavian Micro Biodevices A/S og modtog i den forbindelse 20.000 kroner til udveksling og videreudvikling af teknisk ekspertise.

J. Knudsen modtog 1,5 mio. kroner fra SUE-programmet (Sektorforskning, Universiteter og Erhvervsliv) til projektet Development, manufacturing and application of DNA arrays (2000-2003). Beløbet er en del af en totalbevilling på 7 mio. kroner til fordeling mellem 4 partnere. Fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtog han 1,278 mio. kroner til projektet The physiological function of acyl-CoA-binding protein (ACBP) in lipid metabolism, protein acylation, vesicular transport and gene regulation (1999-2002). Han modtog 44.160 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, 50.000 kroner fra Carlsbergfondet, 15.000 kroner fra Plasmid Fondet og 10.000 kroner fra Novo Nordisk A/S til afholdelse af mødet Yeast Lipids: A Model to Study Eucaryotic Lipid Function and Metabolism i Svendborg.

I. Kratchmarova modtog 10.000 kroner fra Plasmid Fondet som støtte til en kongresrejse til Keystone, USA.

K. Kristiansen modtog en bevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 700.000 kroner (1999-2001) til gennemførelse af projektet Phosphorylation-dependent regulation of PPAR/RXR-mediated transactivation. Han modtog 130.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet The role of PPAR δ and NF- κ B in keratinocyte differentiation and function. Modtog CHF 20.000 fra Schweizerischer Nationalfonds zur Förderung der Wissenschaftlichen Forschung til dækning af driftsudgifter for gæsteforsker Ariane Minet. Modtog 21.000 kroner fra Møllerens Fond til indkøb af centrifuger.

F.R. Lauritsen modtog 1,394 mio. kroner fra Erhvervsfremmestyrelsen i forbindelse med sin deltagelse i Center for Vandkvalitetssensorer (VAKS) (2000-2002). Modtog sammen med L. Folke Olsen en rammebevilling på 450.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Små substituerede benzeneres betydning for biologiske systemer (1999-2001).

S. Mandrup modtog en rammebevilling på 830.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Functional investigations of the acyl-CoA binding protein by targeted disruption of the gene (2001-2003). Hun modtog 530.400 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til indkøb af PCR-system til projektet Quantitative real-time PCR-based analysis of gene expression. Modtog USD 5.000 fra University of Northern Carolina, Greensboro til støtte for projektet CLA Reduces Adipogenesis in Human Preadipocytes og 70.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Function of ACBP in pancreatic beta-cells - investigations using targeted disruption of the gene. Fra Diabetesforeningen modtog hun 70.000 kroner til støtte for projektet Expression and function of peroxisome proliferator activated receptors in pancreatic beta-cells.

M. Mann har sammen med Peter Mose Larsen, Center for ProteomAnalyse modtaget en EU PAGES-bevilling

på 187.000 EURO til projektet Proteome analysis group in Europe: *Saccharomyces cerevisiae* (1998-2001). Center for Eksperimentel BioInformatik, CEBI, blev i 2000 af EU godkendt som Marie Curie Training Site, og i den forbindelse modtog M. Mann som koordinator for projektet en bevilling på 230.000 EURO eller 92 „fellow months“ (2000-2004). Han er fra Human Frontier Science Program Research Grants blevet tildelt 66.506 EURO (2001-2003) og modtog et legat for enestående forskning på 75.000 kroner fra Købmand Bernhard og hustru Meta Rasmussens Fond, Odense. Han modtog en donation på 250.000 kroner fra Maria und Wilhelm Meyenburg Foundation i Tyskland. Der er indgået en samarbejdsaftale mellem MDS Proteomics, Inc., Toronto, Canada og Syddansk Universitet. I medfør af denne samarbejdsaftale tilføres M. Manns forskningsgruppe 8,5 mio. kroner (2001-2003).

T. Møller modtog 5.500 kroner fra Plasmid Fondet til en studierejse til Oregon Health Sciences University, Portland, USA.

A. Pandey er fra Plasmid Fondet tildelt 25.000 kroner med henblik på rejseaktivitet i forbindelse med sin forskning.

S. Peri modtog 10.000 kroner fra Plasmid Fondet til rejser i forbindelse med sit videnskabelige arbejde.

J. Rappsilber modtog fra EU et Marie Curie Individual Fellowship på 623.613 kroner (2000-2001).

P. Roepstorff har som centerleder for CEBI, Center for Eksperimentel BioInformatik, bestående af Proteinstruktur og funktions- og Eukaryot genekspression og differentieringsgruppen samt Protein Interaction Laboratory, alle på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, og Center for ProteomAnalyse, modtaget en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond på 35 mio. kroner (1998-2002). Som centerleder for DABIC, Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter, har han modtaget 42,7 mio. kroner (2000-2003) til projekter på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi og Center for ProteomAnalyse ledet af P. Roepstorff, S. Douthwaite, K. Gerdes, F. Kirpekar, M. Mann og K. Kristiansen samt S. Fey og P. Mose Larsen. Samtidig modtog han 1,5 mio. kroner til dækning af administrationsomkostninger for Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter. Sammen med dr. Brian Anderton, Institute of Psychiatry i London deltog han og forskere fra fire andre europæiske institutioner i et fælles Prion Signal Transduction-projekt. Han har modtaget en EU-bevilling på 194.400 EURO (1998-2001) til dette formål. Sammen med Danisco A/S og Danmarks Tekniske Universitet har han fra Forskningsstyrelsens Centerkontraktprogram modtaget en bevilling på 883.530 kroner til projektet Elucidation of Functional Groups in Pectin (1999-2002). Sammen med Carlsberg Laboratoriet, Sejet Planteforædling og Forskningscenter Risø har han modtaget en bevilling fra Forskningsstyrelsens SUE-program (Sektorforskning, Universiteter og Erhvervsliv). Hans andel udgør 2,3 mio. kroner (2000-2004) til projektet The Barley Proteome. Ligeledes har han sammen med Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Danmarks JordbrugsForskning modtaget en bevilling fra Ministeriet for Fødevarer, Land-

brug og Fiskeris Strukturdirektorat (Bioteknologi i Fødevareforskningen) til projektet Modification of hemicelluloses for improving the baking quality of wheat på 1,4 mio. kroner (1999-2003). Han har modtaget støtte gennem en række samarbejdsaftaler med industrivirksomheder - således: Fra Biacore AB modtog han 310.000 kroner til aflønning af en forskningsassistent, fra AstraZeneca, Lund modtog han 259.970 kroner til udveksling af analytisk know-how, fra Cerbios-Pharma SA, Barbengo, Schweiz modtog han 54.970 kroner i forbindelse med overførsel af ekspertise og know-how.

L. Søggaard-Andersen modtog 4 mio. kroner fra Forskningsstyrelsens FREJA-program (1999-2002) til projektet Genetic control of differentiation and development in bacteria.

P. Valentin-Hansen modtog en rammebevilling på 818.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Global Genregulering via RNA (2001-2003).

Publikationer

Abo-Hashema KA, Cake MH, Lukas MA, Knudsen J. The interaction of acyl-CoA with acyl-CoA binding protein and carnitine palmitoyltransferase I. *Int J Biochem Cell Biol* 2001; 33: 807-15.

Aggerholm T, Lauritsen FR. Direct detection of polyaromatic hydrocarbons, estrogenic compounds and pesticides in water using desorption chemical ionization MIMS. *Rapid Commun Mass Spectrom* 2001; 15: 1826-31.

Almond A, Bunkenborg J, Franch T, Gotfredsen CH, Duus JØ. Comparison of aqueous molecular dynamics with NMR relaxation and residual dipolar couplings favors internal motion in a mannose oligosaccharide. *J Am Chem Soc* 2001; 21: 4792-02.

Bacher G, Körner R, Atrih A, Foster SJ, Roepstorff P, Allmaier G. Negative and positive ion matrix-assisted laser desorption/ionization time-of-flight mass spectrometry and positive ion nano-electrospray ionization quadrupole ion trap mass spectrometry of peptidoglycan fragments isolated from various *Bacillus* species. *J Mass Spectrom* 2001; 36: 124-39.

Berge K, Tronstad KJ, Flindt EN, Rasmussen TH, Madsen L, Kristiansen K, m.fl. Tetradecylthioacetic acid inhibits growth of rat glioma cells *ex vivo* and *in vivo* via PPAR-dependent and PPAR-independent pathways. *Carcinogenesis* 2001; 22: 1747-55.

Bergquist J, Gobom J, Blomberg A, Roepstorff P, Ekman R. Identification of nuclei associated proteins by 2D-gel electrophoresis and mass spectrometry. *J Neurosci Meth* 2001; 109: 3-11.

Blackstock W, Mann M. A boundless future for proteomics? *Trends Biotechnol* 2001; 19: S1-S2.

Blackstock W, Mann M, red. A trends guide to proteomics. Supplement to *Trends Biotechnol.* 2001; 19 (10).

Blagoev B, Pandey A. Microarrays go live - new prospects for proteomics. *Trends in Biochemical Sciences* 2001;

- 26: 639-41.
- Bonnin E, Le Goff A, Körner R, van Alebeek G-JWM, Christensen TMIE, Voragen AGJ, Roepstorff P, *m.fl.* Study of the mode of action of endopolygalacturonase from *Fusarium moniliforme*. *Biochim Biophys Acta* 2001; 1526: 301-9.
- Bronnikova TV, Schaffer WM, Olsen LF. Nonlinear dynamics of the peroxidase-oxidase reaction: I. Bistability and bursting oscillations at low enzyme concentrations. *J Phys Chem B* 2001; 105: 310-21.
- Chen JJ, Rappsilber J, Chiang YC, Russell P, Mann M, Denis CL. Purification and characterization of the 1.0 MDa CCR4-NOT complex identifies two novel components of the complex. *J Mol Biol* 2001; 314: 683-94.
- Chen CY, Gherzi R, Ong SE, Chan EL, Raijmakers R, Pruijn GJM, Stoecklin G, Moroni C, Mann M, *m.fl.* AU binding proteins recruit the exosome to degrade ARE-containing mRNAs. *Cell* 2001; 107: 451-64.
- Christensen S, Mikkelsen M, Pedersen K, Gerdes K. RelE, a global inhibitor of translation, is activated by nutritional stress. *Proc Natl Acad Sci USA* 2001; 98: 14328-33.
- Christensen ST, Sørensen H, Beyer NH, Kristiansen K, Rasmussen L, Rasmussen MI. Cell death in *Tetrahymena thermophila*: New observations on culture conditions. *Cell Biol Int* 2001; 25: 509-19.
- Dierick J-F, Pascal T, Chainiaux F, Eliaers F, Remacle J, Larsen PM, Roepstorff P, Toussain O. Transcriptome and proteome analysis in human senescent fibroblasts and fibroblasts undergoing premature senescence induced by repeated sublethal stresses. *Ann N Y Acad Sci* 2000; 908: 302-5.
- Douthwaite S. Structure-activity relationships of ketolides versus macrolides. *Clin Microbiol Infect* 2001; 7: 11-17.
- Douthwaite S, Champney WS. Structures of ketolides and macrolides determine their mode of interaction with the ribosomal target site. *J Antibiot Chemother Topics* 2001; 48: 1-8.
- Douthwaite S, Fourmy D. Deep in the ribosome (Au coeur du ribosome). *Biofutur* 2001; 207: 42-45.
- Ebersbach G, Gerdes K. The double *par* locus of virulence factor pB171: Plasmid segregation is correlated with oscillation of ParA. *Proc Natl Acad Sci USA* 2001; 98: 15078-83.
- Eiland F, Klamer M, Lind A-M, Leth M, Bååth E. Influence of Initial C/N ratio on chemical and microbial composition during long term composting of straw. *Microb Ecol* 2001; 41: 272-80.
- Eiland F, Leth M, Klamer M, Lind A-M, Jensen HEK, Iversen JLL. C and N turnover and lignocellulose degradation during composting of *Miscanthus* straw and liquid pig manure. *Compost Sci Util* 2001; 9: 186-96.
- Elholm E, Dam I, Jørgensen C, Krogsdam A, Holst D, Kratchmarova I, Göttlicher M, Gustafsson J-Å, Berge RK, Flatmark T, Knudsen J, Mandrup S, Kristiansen K. Acyl-CoA esters antagonize the effects of ligands on PPAR α conformation, DNA binding and interaction with co-factors. *J Biol Chem* 2001; 276: 21410-16.
- Eriksen NT, Kratchmarova I, Neve S, Kristiansen K, Iversen JLL. Automatic inducer addition and harvesting of recombinant *Escherichia coli* cultures based on indirect on-line estimation of biomass concentration and specific growth rate. *Biotechnol Bioeng* 2001; 75: 355-61.
- Friesen WJ, Paushkin S, Wyce A, Massenet S, Pesiridis GS, Van Duyn G, Rappsilber J, Mann M, *m.fl.* The methylosome, a 20S complex containing JBP1 and pICln, produces dimethylarginine-modified Sm proteins. *Mol Cell Biol* 2001; 21: 8289-300.
- Fritzner NG, Hansen MM, Madsen S, Kristiansen K. Use of microsatellite markers for identification of indigenous trout (*Salmo trutta* L.) in a geographical region heavily influenced by stocked domesticated trout. *J Fish Biol* 2001; 58: 1197-10.
- Færgeman NJ, Black PN, Zhao XD, Knudsen J, DiRusso CC. The Acyl-CoA synthetases encoded within FAA1 and FAA4 in *Saccharomyces cerevisiae* function as components of the fatty acid transport system linking import, activation, and intracellular utilization. *J Biol Chem* 2001; 276: 37051-59.
- Gaigg B, Neergaard TB, Schmeiter R, Hansen JK, Færgeman NJ, Jensen NA, Andersen JR, Friis J, Sandhoff R, Schroder HD, Knudsen J. Depletion of acyl-coenzyme A-binding protein affects sphingolipid synthesis and causes vesicle accumulation and membrane defects in *Saccharomyces cerevisiae*. *Mol Biol Cell* 2001; 12: 1147-60.
- Garnier C, Lafitte D, Jørgensen TJ, Jensen ON, Briand C, Peyrot V, Højrup P, Roepstorff P. Phosphorylation and oligomerization states of native pig brain HSP90 studied by mass spectrometry. *Eur J Biochem* 2001; 268: 2402-7.
- Greenfield TJ, Franch T, Gerdes K, Weaver KE. Antisense RNA regulation of the *par* post-segregational killing system: structural analysis and mechanism of binding of the antisense RNA, RNAII and its target, RNAI. *Mol Microbiol.* 2001; 42: 527-37.
- Grubelnik V, Larsen AZ, Kummer U, Olsen LF, Marhl M. Mitochondria regulate the amplitude of simple and complex calcium oscillations. *Biophys Chem* 2001; 94: 59-74.
- Guerra B, Boldyreff B, Issinger, O-G. Fas-associated factor 1 interacts with protein kinase CK2 in vivo upon apoptosis induction. *Int J Oncol* 2001; 19: 1117-26.
- Guerra B, Niefind K, Ermakowa I, Issinger O-G. Characterization of CK2 holoenzyme variants with regard to crystallization. *Mol Cell Biochem* 2000; 227: 3-11.
- Hansen JB, Zhang H, Rasmussen TH, Petersen RK, Kristiansen K. Peroxisome proliferator-activated receptor δ (PPAR δ)-mediated regulation of preadipocyte proliferation and gene expression is dependent on

- cAMP signalling. *J Biol Chem* 2001; 276: 3175-82.
- Hansen LH, Kirpekar F, Douthwaite S. Recognition of nucleotide G745 in 23S ribosomal RNA by the RrmA methyltransferase. *J Mol Biol* 2001; 310: 1001-10.
- Harada H, Andersen JS, Mann M, Terada N, Korsmeyer SJ. p70S6 kinase signals cell survival as well as growth, inactivating the pro-apoptotic molecule BAD. *Proc Natl Acad Sci USA* 2001; 98: 9666-70.
- Hassan II, Reis CA, Bennett EP, Mirgorodskaya E, Roepstorff P, Hollingsworth MA, Burchell J, Taylor-Papadimitriou J, Clausen H. The lectin domain of UDP-N-acetyl-D-galactosamine: polypeptide N-acetyl-galactosaminyltransferase-T4 directs its glycopeptide specificities. *J Biol Chem* 2000; 275: 38197-205.
- Hauser MJB, Kummer U, Larsen AZ, Olsen LF. Oscillatory dynamics protect enzymes and possibly cells against toxic substances. *Faraday Disc* 2001; 120: 215-27.
- Hensel F, Brandlein S, Eck M, Schmidt K, Krenn V, Kloetzer A, Bachi A, Mann M, *m.fl.* A novel proliferation-associated variant of CFR-1 defined by a human monoclonal antibody. *Lab Invest* 2001; 81: 1097-108.
- Hjerrild M, Milne D, Dumaz N, Hay T, Issinger O-G, Meek D. Phosphorylation of MDM2 at serine 267 by protein kinase CK2 in vitro and in cultured cells. *Biochem J* 2001; 355: 347-56.
- Hojrup P, Roepstorff P, Houen G. Human placental calreticulin. Characterization of domain structure and post-translational modifications. *Eur J Biochem* 2001; 268: 2558-65.
- Jensen HEK, Leth M, Iversen JJJ. *Miscanthus* straw compost as growth medium for pot plants. *Comb Proc Int Plant Prop Soc* 2000; 49: 424-26.
- Jensen HEK, Leth M, Iversen JJJ. Growth of *Hedera helix* L. container plants in compost substrates made with *Miscanthus x ogiformis* Honda straw and various N-sources. *Compost Sci Util* 2001; 9: 206-14.
- Jensen HEK, Leth M, Iversen JJJ. Growth of *Hedera helix* and *Fatsia japonica* pot plants in compost substrates based on *Miscanthus* straw and various N-sources. Proceedings of the Int. Symp. on Composting of Organic Matter, Halkidiki, Macedonia, Greece 31. august-1. september 1999. *Acta Hort* 2001; 549: 137-45.
- Jensen HH, Hjerrild M, Guerra B, Larsen MR, Hojrup P, Boldyreff B. Phosphorylation of the Fas associated factor FAF1 by protein kinase CK2 and identification of serines 289 and 291 as the *in vitro* phosphorylation sites. *Int J Biochem Cell Biol* 2001; 33: 577-89.
- Kallipolitis BH, Ingmer H. *Listeria monocytogenes* response regulators important for stress tolerance and pathogenesis. *FEMS Microbiol Lett* 2001; 204: 111-15.
- Khokkattiwong S, Goessler W, Pedersen SN, Cox R, Francesconi KA. Dimethylarsinoylacetate from microbial demethylation of arsenobetaine in seawater. *Appl Organometal Chem* 2001; 15: 481-89.
- Kirpekar F, Krogh TN. RNA fragmentation studied on a MALDI Qq-TOF mass spectrometer. *Rapid Commun Mass Spectrom* 2001; 15: 8-14.
- Klamer M, Eiland F, Lind A-M, Leth M, Iversen JJJ, Søjchting U, Bååth E. Changes in chemical composition and microbial biomass during composting of *Miscanthus* straw. I: Warman PR, Taylor BR, red. Proceedings of International Composting Symposium, Halifax, Nova Scotia, Canada, September 1999. New York: CBA Press, 2000: 322-34.
- Kruse T, Lobedan S, Berthelsen NMS, Sjøgaard-Andersen L. C-signal: A cell surface-associated morphogen that induces and coordinates multicellular fruiting body morphogenesis and sporulation in *M. xanthus*. *Mol Microbiol* 2001; 40: 156-68.
- Kuster B, Mortensen P, Andersen JS, Mann M. Mass spectrometry allows direct identification of proteins in large genomes. *Proteomics* 2001; 1: 641-50.
- Larsen MR, Larsen PM, Fey SJ, Roepstorff P. Characterization of differently processed forms of enolase 2 from *Saccharomyces cerevisiae* by two-dimensional gel electrophoresis and mass spectrometry. *Electrophoresis* 2001; 22: 566-75.
- Larsen MR, Sørensen GL, Fey SJ, Larsen PM, Roepstorff P. Phospho-proteomics: Evaluation of the use of enzymatic de-phosphorylation and differential mass spectrometric peptide mass mapping for site specific phosphorylation assignment in proteins separated by gel electrophoresis. *Proteomics* 2001; 1: 223-38.
- Larsen PM, Fey SJ, Larsen MR, Nawrocki A, Andersen IJU, Kahler II, Ileilmann C, Voss MC, Roepstorff P, *m.fl.* Proteome analysis of interleukin-1 β -induced changes in protein expression in rat islets of Langerhans. *Diabetes* 2001; 50: 1056-63.
- Leth M, Jensen HEK, Iversen JJJ. Influence of different nitrogen sources on composting of *Miscanthus* in open and closed systems. *Comp Sci Util* 2001; 9: 197-205.
- Lindorff-Larsen K, Lerche MH, Poulsen FM, Roepstorff P, Winther JR. Barley lipid transfer protein, LTP1, contains a new type of lipid-like post-translational modification. *J Biol Chem* 2001; 276: 33547-53.
- Luo MJ, Zhou ZL, Magni K, Christoforides C, Rappsilber J, Mann M, *m.fl.* Pre-mRNA splicing and mRNA export linked by direct interactions between UAP56 and Aly. *Nature* 2001; 413: 644-47.
- Mann M, Hendrickson RC, Pandey A. Analysis of proteins and proteomes by mass spectrometry. *Ann Rev Biochem* 2001; 70: 437-73.
- Mann M, Pandey A. Use of mass spectrometry-derived data to annotate nucleotide and protein sequence databases. *Trends Biochem Sci* 2001; 26: 54-61.
- Matamoros FLE, Kalume DE, Calvo L, Mallo MF, Vallin A, Roepstorff P. Characterization of a recombinant monoclonal antibody by mass spectrometry combined with liquid chromatography. *J Chrom* 2001; 752: 247-61.
- Mattei B, Bernalda MS, Federici L, Roepstorff P, Cervone F, Boffi A. Secondary structure and post-translational modifications of the leucine-rich repeat protein PGIP

- (Polygalacturonase-Inhibiting Protein) from *Phaseolus vulgaris*. *Biochemistry* 2001; 40: 569-76.
- Mattei B, Cervone F, Roepstorff P. The interaction between endopolygalacturonase from *Fusarium moniliforme* and PGIP from *Phaseolus vulgaris* studied by surface plasmon resonance and mass spectrometry. *Comp Funct Genom* 2001; 2: 359-64.
- Maurer P, Redd M, Solsbacher J, Bischoff FR, Greiner M, Podtelejnikov AV, Mann M, *m.fl.* The nuclear export receptor Xpo1p forms distinct complexes with NES transport substrates and the yeast ran binding protein 1 (Yrb1p). *Mol Biol Cell* 2001; 12: 539-49.
- Milkereit P, Gadal O, Podtelejnikov A, Trumtel S, Gas N, Petfalski E, Tollervey D, Mann M, *m.fl.* Maturation and intranuclear transport of pre-ribosomes requires Noc proteins. *Cell* 2001; 105: 499-509.
- Mirgorodskaya E, Hassan H, Clausen H, Roepstorff P. Mass spectrometric determination of O-glycosylation sites using beta-elimination and partial acid hydrolysis. *Anal Chem* 2001; 73: 1263-69.
- Møller-Jensen J, Franch T, Gerdes K. Temporal translational control by a metastable RNA structure. *J Biol Chem* 2001; 276: 35707-13.
- Nawrocki A, Fey SJ, Goffeau A, Roepstorff P, Larsen PM. The effects of transcription regulating genes PDR1, pdr1-3 and PDR3 in pleiotropic drug resistance. *Proteomics* 2001; 1: 1022-32.
- Niefind K, Guerra B, Ermakova I, Issinger O-G. Structure of human CK2: insights into basic properties of the CK2 holoenzyme. *EMBO J* 2000; 19: 5320-31.
- Olsen LF. Simulations of oscillations of NAD(P)H and reactive oxygen species in neutrophilic leukocytes. I: Gauges R, van Gend C, Kummer U, red. *Proceedings of 2nd Workshop on Computation of Biochemical Pathways and Genetic Networks*. Berlin: Logos Verlag, 2001: 89-99.
- Olsen LF, Lunding A, Lauritsen FR, Allegra M. Melatonin activates the peroxidase-oxidase reaction and promotes oscillations. *Biochem Biophys Res Commun* 2001; 284: 1071-76.
- Ong S-E, Pandey A. An evaluation of the use of two-dimensional gel electrophoresis in proteomics. *Biomolecular Engineering* 2001; 18: 195-205.
- Otte S, Belden, WJ, Heidtman M, Liu J, Jensen ON, Barlowe C. Erv41p and Erv46p: New components of COPII vesicles involved in transport between the ER and Golgi complex. *J Cell Biol* 2001; 152: 503-18.
- Pellizzoni L, Charroux B, Rappsilber J, Mann M, Dreyfuss G. A functional interaction between the survival motor neuron complex and RNA polymerase II. *J Cell Biol* 2001; 152: 75-85.
- Peltier J-B, Ytterberg J, Liberles DA, Roepstorff P, van Wijk KJ. Identification of a 350 kDa ClpP protease complex with 10 different Clp isoforms in chloroplasts of *Arabidopsis thaliana*. *J Biol Chem* 2001; 276: 16318-27.
- Peri S, Ibarrola N, Blagoev B, Mann M, Pandey A. Common pitfalls in bioinformatics-based analyses: look before you leap. *Trends Genet* 2001; 17: 541-45.
- Peri S, Steen H, Pandey A. GPMAW - a software tool for analyzing proteins and peptides. *Trends Biochem Sci* 2001; 26: 687-89.
- Peters C, Bayer MJ, Buhler S, Andersen JS, Mann M, Mayer A. Trans-complex formation by proteolipid channels in the terminal phase of membrane fusion. *Nature* 2001; 409: 581-88.
- Petersson A-S, Steen H, Kalume DE, Caidahl K, Roepstorff P. Investigation of tyrosine nitration in proteins by mass spectrometry. *J Mass Spectrom* 2001; 36: 616-25.
- Rappsilber J, Ajuh P, Lamond AI, Mann M. SPF30 is an essential human splicing factor required for assembly of the U4/U5/U6 tri-small nuclear ribonucleoprotein into the spliceosome. *J Biol Chem* 2001; 276: 31142-50.
- Rappsilber J, Steen H, Mann M. Labile sulfogroup allows differentiation of sulfotyrosine and phosphotyrosine in peptides. *J Mass Spectrom* 2001; 36: 832-33.
- Rogowska-Wrzesinska A, Mose Larsen P, Blomberg A, Gorg A, Roepstorff P, Norbeck J, *m.fl.* Comparison of the proteomes of three yeast wild type strains: CEN.PK2, FY1679 and W303. *Comp Funct Genom* 2001; 2: 1-8.
- Roher N, Miro F, Boldyreff B, Llorens F, Plana M, Issinger O-G, *m.fl.* The carboxy-terminal domain of human grp94 protects the catalytic subunit of protein kinase CK2 (CK2 α) against thermal aggregation. Role of disulphide bonds. *Eur J Biochem* 2001; 268: 429-36.
- Sauer J, Christensen T, Frandsen TB, Mirgorodskaya E, McGuire KA, Driguez H, Roepstorff P, Sigurskjold BW, Svensson B. Stability and function of interdomain linker variants of glucoamylase 1 from *Aspergillus niger*. *Biochemistry* 2001; 40: 9336-46.
- Schaffer WM, Bronnikova TV, Olsen LF. Nonlinear dynamics of the peroxidase-oxidase reaction: II. Compatibility of an extended model with previously reported model-data correspondences. *J Phys Chem B* 2001; 105: 5331-40.
- Schmidt EN, Ørsnes H, Graf T, Christensen T, Degn H. Monitoring organic compounds in aqueous solution by rotating ball inlet mass spectrometry with continuous wave infrared laser desorption. *Sensor Actuat B-Chem* 2001; 76: 411-18.
- Shin M, Kang S, Hyun SJ, Fujita N, Ishihama A, Valentini-Hansen P, Choy HE. Repression of *deoP2* in *Escherichia coli* by CytR: conversion of a transcription activator into a repressor. *EMBO J* 2001; 20: 5392-99.
- Sokolova EA, Mirgorodskaya OA, Roepstorff P, Savelyeva NV, Zamolodchikova TS. Comparative study of the action of bovine duodenal proteinases (duodenases) on polypeptide substrates. *Biochemistry (Moscow)* 2001; 66: 62-67.
- Spada F, Steen H, Troedsson C, Kallesoe T, Spriet E,

- Mann M, Thompson EM. Molecular patterning of the oikoplasmic epithelium of the larvacean tunicate *Oikopleura dioica*. *J Biol Chem* 2001; 276: 20624-32.
- Steen H, Kuster B, Fernandez M, Pandey A, Mann M. Detection of tyrosine phosphorylated peptides by precursor ion scanning quadrupole TOF mass spectrometry in positive ion mode. *Anal Chem* 2001; 73: 1440-48.
- Steen H, Kuster B, Mann M. Quadrupole time-of-flight versus triple-quadrupole mass spectrometry for the determination of phosphopeptides by precursor ion scanning. *J Mass Spectrom* 2001; 36: 782-90.
- Steen H, Mann M. Similarity between condensed phase and gas phase chemistry: Fragmentation of peptides containing oxidized cysteine residues and its implications for proteomics. *J Am Soc Mass Spectrom* 2001; 12: 228-32.
- Steen H, Petersen J, Mann M, Jensen ON. Mass spectrometric analysis of a UV-cross-linked protein-DNA complex: Tryptophans 54 and 88 of *E. coli* SSB cross-link to DNA. *Protein Sci* 2001; 10: 1989-2001.
- Stensballe A, Andersen S, Jensen ON. Characterization of phosphoproteins from electrophoretic gels by nano-scale Fe(III) affinity chromatography with off-line mass spectrometry analysis. *Proteomics* 2001; 1: 207-22.
- Stensballe A, Jensen ON. Simplified sample preparation for mass spectrometry: In-gel digestion on the MALDI probe. *Proteomics* 2001; 1: 955-66 samt *Eur J Mass Spectrom* 2001; 7: 111-21 (joint issue).
- Stuckmann I, Weigmann A, Shevchenko A, Mann M, Huttner WB. Ephrin B1 is expressed on neuroepithelial cells in correlation with neocortical neurogenesis. *J Neurosci* 2001; 21: 2726-37.
- Svendsen P, Kristiansen K, Hjorth JP. Protein-binding elements in the proximal parotid secretory gene enhancer essential for salivary-gland-specific expression. *Biochem J* 2001; 357: 537-44.
- Sönksen CP, Roepstorff P, Markgren P-O, Danielson UH, Hämäläinen MD, Jansson O. Capture and analysis of low molecular weight ligands by surface plasmon resonance combined with mass spectrometry. *Eur J Mass Spectrom* 2001; 7: 385-91.
- Tronstad KJ, Berge K, Flindt EN, Kristiansen K, Berge R. Optimization of methods and treatment conditions for studying effects of fatty acids on cell growth. *Lipids* 2001; 36: 305-13.
- van Aalten DM, DiRusso CC, Knudsen J. The structural basis of acyl coenzyme A-dependent regulation of the transcription factor FadR. *EMBO J* 2001; 20: 2041-50.
- van Aalten DM, Milne KG, Zou JY, Kleywegt GJ, Bergfors T, Ferguson MA, Knudsen J, *m.fl.* Binding site differences revealed by crystal structures of *Plasmodium falciparum* and bovine acyl-CoA binding protein. *J Mol Biol* 2001; 309: 181-92.
- Vester B, Douthwaite S. Macrolide resistance conferred by base substitutions in 23S rRNA. *Antimicrob Agents Chemother* 2001; 45: 1-12.
- Westergaard M, Henningsen J, Svendsen ML, Johansen C, Jensen UB, Kratchmarova I, Schrøder HD, Berge RK, Iversen L, Bolund L, Kragballe K, Kristiansen K. Modulation of keratinocyte gene expression and differentiation by PPAR-selective ligands and tetradecylthioacetic acid. *J Invest Dermatol* 2001; 116: 702-12.
- Ørsnes H, Zenobi R. Interface for on-line liquid sample delivery for matrix assisted laser desorption ionisation mass spectrometry. *Chem Soc Rev* 2001; 30: 104-12.

BIOLOGISK INSTITUT

- Professor *Poul Bjerregaard*
Professor *Donald E. Canfield*
Professor, dr.phil. *Axel Michelsen*
Professor *John Clifford Rankin*
Lektor, cand.scient. *Frede Østergaard Andersen*
Lektor, lic.scient. *Jakob Christensen-Dalsgaard*
Lektor *Mogens Flindt*, Ph.D.
Lektor *Kevin A. Francesconi*, Ph.D. (orlov fra 1. juli)
Lektor *Marianne Holmer*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Frank Bo Jensen*
Lektor *Henning Skovgaard Jensen*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Bodil Korsgaard*
Lektor, dr.scient. *Erik Kristensen*
Lektor, lic.scient. *Ole Næsbye Larsen* (instituttleder)
Lektor *Lee Anton Miller*, Ph.D.
Lektor *Tariq Mustafa*, Ph.D.
Lektor *Knud Ladegaard Pedersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. oktober)
Lektor, dr.scient. *Hans Ulrik Riisgård*
Lektor, cand.scient. *Annemarie Surlykke*
Lektor, lic.scient. *Steffen Søndergaard Madsen*
Konsulent *Simon Boel Pedersen*, (aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningslektor *Bo Thamdrup*, Ph.D. (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Lisette Bachmann Christiansen*, Ph.D. (aflønnet af Århus Amt)
Forskningsadjunkt *Morten Busk*, Ph.D. (1.-31. januar, aflønnet af Center for Respirationsfysiologisk Adaptation, Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsadjunkt *Kirsten Habicht*, Ph.D. (Orlov fra 1. februar, aflønnet af EU)
Forskningsadjunkt *Bridget Hallam*, Ph.D. (tiltrådt 15. oktober, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Nikolaj Holmboe*, Ph.D. (fratrådt 31. januar, aflønnet af EU)
Forskningsadjunkt *Karin Kinnberg*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, aflønnet af Miljø- og Energiministeriet)
Forskningsadjunkt *Ulrik Nørum*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar, aflønnet af Miljø- og Energiministeriet, Miljøstyrelsens Pesticidkontor)
Forskningsadjunkt *Niels Skals*, Ph.D. (fratrådt 31. januar, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Jakob Tougaard*, Ph.D. (orlov 1.-30. november, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Jakob Zopfi*, Ph.D. (indtil 31. marts aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond, fra 1. april aflønnet af Swiss National Science Foundation)
Forskningsstipendiat *Yanan Shen*, Ph.D. (fratrådt 31. marts, aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent, cand.scient. *Thomas Kjergaard Andreassen* (1. marts-31. maj, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsassistent, cand.scient. *Henrik Holbech* (1. marts-30. juni aflønnet af Nordisk Ministerråd, 1. juli-31. december aflønnet af Miljøstyrelsen)
Akademisk medarbejder, cand.scient. *Christian Nielsen* (fratrådt 31. august, aflønnet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri)
Gæsteforsker *Claudio Agnisola* (25. februar-31. marts, 31. oktober-11. november)
Gæsteforsker *Mats Amundin* (16.-27. maj, 4.-11. november)
Gæsteforsker *Coen Elemans* (8.-26. oktober)
Gæsteforsker *Britta Gribsholt* (6. november-30. december)
Gæsteforsker *Marianne Egebjerg Jensen* (1. oktober-31. december)
Gæsteforsker *Sokratis Papaspyrou* (1. september-31. december)
Gæsteforsker *Jakob Zopfi* (1. april-31. december)
Elektroingeniør *Bent Bach Andersen*
Korrespondent *Mette Andersen* (orlov fra 1. december, aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Maskinarbejder *Finn Andreasen*
Ingeniørassistent *Torben Andreasen*
Laboratorietekniker *Annie Bach*
Laboratorietekniker *Susanne Boeriths*
Laborant *Hanne Brandt*
Laboratorietekniker *Anette Christensen* (fratrådt 1. januar)
Laborant *Birthe Christensen* (indtil 28. februar aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram, fra 1. marts aflønnet af Miljø- og Energiministeriet, Miljøstyrelsens Pesticidkontor)
Laboratorieassistent *Lis Christensen*
Laborant *Vibeke Eriksen* (delvist aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Laboratiebetjent *Poul Henning Esbensen*
Laborantelev *Jytte Delcin Hansen* (1. januar-31. december)
Maskinlærling *Ole Kronborg Hansen* (fratrådt 23. december)

Laborant *Vibeke Hepworth*
Laboratorietekniker *Bente Frost Jacobsen* (orlov til 30. september)
Laboratorieassistent *Jytte Jessen*
Laboratiebetjent *Lennart Johannesson*
Laboratorietekniker *Carina Kronborg Lohmann*
Kontorfuldmægtig *Merete Jørgensen*
Laborant *Janni Boritz Kristiansen* (fratrådt 31. august)
Laborantelev *Finn Lund* (tiltrådt 1. august)
Assistent *Marianne Madsen* (fratrådt 30. juni)
Laborant *Lone Morgen*
Ingeniørassistent *Frank Mortensen* (aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Assistent *Yvonne Mukherjee* (tiltrådt 1. november, aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Laborant *Charlotte Nielsen* (aflønnet af Aarhus Amt)
Korrespondent *Lone Nørgaard* (delvist aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond og Carlsbergfondet)
Assistent *Musse Olesen* (fratrådt 30 juni)
Laborantelev *Camilla Højriis Pedersen* (fratrådt 31. juli)
Laboratorietekniker *Jette Porsgaard*
Elektronikmekaniker *Charlotte Ryberg* (fratrådt 31. december, elektroniklærling til 30. november, 1.-31. december aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Laboratorietekniker *Lilian Salling*
Overassistent *Pia Lykkegaard Svendsen* (tiltrådt 1. maj)
Laborant *Peter Søholt* (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Elektroniklærling *Jan Sejer Sørensen*
Maskinlærling *Peter Valdemar Sørensen* (tiltrådt 1. januar)
Betjent *Therese Therkildsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lene Andersen
Britta Bachmann
Anna Heilskov
Kenneth Kragh Jensen
Morten Kanneworff
Anker Laubel
Christian Lindholst
Louise Leonharder Madsen
Ole Ilsøe Nielsen
Kit Nissen
Marianne Helene Rasmussen
Tina Høj Rasmussen
Kasper Reitzel
Pinsak Suraswadi
Ketil Sørensen
Naline Thongtham
Christian Tipsmark
Tritep Vichkovitten
Magnus Wahlberg

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat 3 eksterne lektorer, 12 undervisningsassistenter og 11 instruktører. Disse har tilsammen undervist i 813 konfrontationstimer. De Ph.D.-studerende har tilsammen undervist i 826 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Assistant Professor Joel E. Kostka, Department of Oceanography, Florida State University, USA: Pathways of organic carbon mineralization in salt marsh sediments (25. februar).

Research Scientist Barbara McGregor, Max Planck Institute for Marine Microbiology, Bremen, Tyskland: The carbon isotopic composition of 16S rRNA (25. februar).

Dr. Yasser A. Mahmmoud, Biofysisk Institut, Aarhus Universitet: Phosphorylation of Na⁺, K⁺-ATPase by protein A and protein kinase C: Functional significance in regulation (15. marts).

Cand.scient. Henrik Tyle, Miljøstyrelsen: Risikovurderinger for toluen og trichlorbenzen samt andre aspekter af risikovurdering af kemikalier (16. maj).

Lektor Lars Peter Nielsen, Afdelingen for Mikrobiel Økologi, Aarhus Universitet: Phosphorus Control of Nitrification and Methane Oxidation in an Amazonian Lake (13. juni).

Dr. Ted Cranford, Department of Biology, San Diego State University, Californien, USA: The Physiology of Dolphin Sonar Signal Generation (30. juli).

Journalist Ulrik Sass, Fyens Stiftstidende: Hvad vil du fortælle? (11. september).

Cand.scient. Pernille Schriver, Marslevgård Natur- og Miljøformidling, Marslev: Naturoplevelser, læderbukser og hjemmelavede bolsjer (11. september).

Ph.D.-studerende Peter Teglberg Madsen, Biologisk Institut, Aarhus Universitet: Sperm Whale Bioacoustics: Getting close to the source (27. september).

Senior Scientist Rune Dietz, Afdelingen for Arktisk Miljø, Danmarks Miljøundersøgelser, Roskilde: Unicorns of the Sea and their Cousins: Satellite Tracking Monodontidae in the Arctic (8. oktober).

Professor Peter McGregor, Afdeling for Adfærdsbiologi, Zoologisk Institut, Københavns Universitet: Animal Communication: Networks and Eavesdropping (9. oktober).

Lektor Lars Kamp Nielsen, Københavns Universitet: Environmental Changes in L. Victoria the Past 35 Years - Causes and Consequences (10. oktober).

Ph.D., Research Scientist Jonas Teilmann, Afdeling for Arktisk Miljø, Danmarks Miljøundersøgelser, Roskilde: Satellite Tracking and Diving Behavior of Harbor Porpoises (11. oktober).

Ph.D., Senior Scientist Liselotte Wesley Andersen, Afdeling for Kystzoneøkologi, Danmarks Miljøundersøgelser, Rønne: Harbour Porpoise Population Studies Using Molecular Techniques (11. oktober).

Ph.D.-studerende Per Bendix Jeppesen, Aarhus Kom-

munehospital: Traditional Plant Medicine as Treatment for Diabetes (30. oktober).

Overlæge Mirza Mansoor Raza, Odense Universitets-hospital: Årsager til kræft og muligheder for forebyggelse (5. november).

Stud.scient. Rico Boye, Vicepræsident i Nepenthes: The Tropical Forests - Problems and Perspectives for the Future (12. december).

M.Sc., Freelance consultant Uffe Wilken: Coral Reefs and Mangroves - Management of Natural Resources in the Tropics (12. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

D. Canfield er medarrangør af Goldschmidt Conference 2004, som skal holdes i København i 2004, og han er ligeledes medarrangør af Goldschmidt Conference 2002, som skal holdes i Davos, Schweiz i 2002.

J. Christensen-Dalsgaard var medarrangør af 19. Danavox symposium med titlen: Genetics and the function of the auditory system på Hotel Scanticon, Kolding (21.-24. august).

L.A. Miller arrangerede et symposium med titlen: Harbor Porpoise (*Phocoena phocoena*) Biology and By-catch Problems på Fjord- og Bæltcenteret i Kerteminde (24. marts).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

F.Ø. Andersen deltog i 16th Biennial Conference of the Estuarine Research Federation i Tampa, USA (2.-9. november), hvor han holdt foredraget Effects of leaf litter decomposition on phosphorus cycling in mangrove sediments. Har desuden været medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Vand & Jord.

B. Bachmann har præsenteret en poster ved ICEBAMO 2001 (International Conference on Environmental and Biological Aspects of Main-Group Organometals) i Graz, Østrig (5.-9. juni). Derudover har hun haft forskningsophold ved Kemisk Institut på Karl-Franzens Universitet i Graz, Østrig (8.-23. oktober).

P. Bjerregaard holdt et inviteret foredrag Presence and significance of compounds similar to estrogen in municipal wastewater ved 7. Nordiske Konference om rensning af kommunalt spildevand, Hvidovre (17. januar). Han holdt et inviteret foredrag Estrogenic effects in aquatic ecosystems ved 6th Nordic Conference NORDTOX2001, Interphase between Human Toxicology and Ecotoxicology, Beito, Norge (27. januar). Han holdt foredrag over problemstillingen Hormonforstyrrende stoffer i Miljøkemisk Selskab, Farmaceutisk Højskole, København (5. februar). Han deltog i Miljøstyrelsens Pesticidforskningsseminar i Odense (14.-15. marts). Han deltog i møde i OECDs ekspertgruppe vedrørende testsystemer for hormonforstyrrende virkninger i amfibier, Paris (26.-27. april). Han deltog i EU-kommissionens European Workshop on Endocrine Disrupters, Aronsborg, Sverige (18.-20. juni).

Holdt ved Amtsbiologernes (DAVID) årsmøde foredraget Hormonforstyrrende kemikalier: Baggrund og status. Esbjerg (3. september). Deltog i bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af professorat ved Roskilde Universitetscenter og i Ph.D.-bedømmelsesudvalg for Alireza Hossainis In vivo models for the study of endocrine disrupting chemicals samme sted. Har i en række foredrag for gymnasieelever redegjort for problemerne vedrørende hormonforstyrrende kemikalier. Medlem af forskningsrådenes ekspertpanel vedrørende bekæmpelsesmidler. Han er medlem af Nordic project group om zebrafish test development under Nordisk Ministerråd og har deltaget i gruppens møder i Hørsholm (25.-26. juni) og Oslo (23. oktober). Har endvidere deltaget som følgegruppemedlem ved møder hos Miljøstyrelsens Pesticidkontor i følgegruppen for pesticidforskningsprojekterne inden for indsatsområdet Vandløb og vandhuller, iværksat af Miljøstyrelsens Pesticidkontor.

D.E. Canfield holdt foredrag ved konferencen Earth Surface Processes arrangeret af Geochemical Society og the European Union of Geochemists i Edinburgh, Skotland (27. juni). Han holdt ligeledes foredrag ved Deep Biosphere Symposium på Max Planck Institute for Marine Microbiology, Bremen, Tyskland (2. oktober), på et kursus med titlen Stable Isotope Geochemistry i Boston, USA (4. november) og ved Geological Society of America Meeting in Boston, USA (8. november). Han var på feltarbejde ved Golfo Dulce i Costa Rica med specialestuderende J. Petersen, Syddansk Universitet og T. Dalsgaard, Danmarks Miljøundersøgelser (21.-30. november). Han sad i bedømmelsesudvalg ved Ph.D.-forsvar ved N.H. Schovsbo, Geologisk Museum, Københavns Universitet: An Integrated geochemical and palaeoecological investigation of ancient dysoxic sediments (30. januar). Han sidder i bestyrelsen for DanBIF-the Danish node of the Global Bioinformation Facility og er også medlem af DanBIF user group. Han har deltaget i opstarten og er i næstformand i The international Ph.D. school, SOAS-School of Aquatic Sciences. Han holdt foredrag ved Folkeuniversitetet om The History of Life (20. marts). Han er medlem af redaktionskomiteen for følgende tidsskrifter: Limnology and Oceanography, The American Journal of Science, Geochimica et Cosmochimica Acta, Geobiology og Aquatic Microbial Ecology.

J. Christensen-Dalsgaard deltog med poster i 28. Göttingen Neurobiologentagning, Göttingen, Tyskland (7.-10. juni). Herefter besøgte han Biologisches Institut, Humboldt-Universität, Berlin, Tyskland, hvor han holdt foredraget: Directional hearing in frogs and toads (12. juni). Han deltog med poster i 6th International Congress of Neuroethology, Bonn (29. juli-3. august). Han var medarrangør af 19. Danavox symposium med titlen Genetics and the function of the auditory system på Hotel Scanticon, Kolding (21.-24. august), hvor han holdt foredraget Towards a neuroethology of human hearing. Introduction to the symposium, The interface between psychophysics and neurophysiology. I anledning af 50-året for grundlæggelsen af Hørecentralen, Odense Universitetshospital af-

holdt han foredraget Udviklinger og udfordringer i udforskningen af menneskets hørelse (3. december).

L.B. Christiansen har deltaget i konferencen 14th International Congress of Comparative Endocrinology (26.-30. maj), Sorrento, Italien. På temadagen Miljøfremmede stoffer i spildevand og slam ved Ferskvandscentret, Silkeborg (11. oktober) afholdt hun foredraget Østrogenlignende stoffer i spildevand B effekter på skaller og bækørreder. Hun har desuden holdt et populærvidenskabeligt foredrag ved Ungdommens Naturvidenskabelige Forening (UNF) og skrevet to populærvidenskabelige artikler.

M.R. Flindt var til møde hos EU-kommisionen i Brussel (8.-11. april). I maj gik turen til Southampton Oceanographic Center for at fortsætte det interdisciplinære EU-projekt omhandlende Feedback mechanisms between hydrodynamics and benthic macrophytes (8.-15. maj). Han var formand for bedømmelsesudvalget for Anna Isabel Lillebø Batistas Ph.D.-forsvar The effect of salt marshes plants on the nutrient dynamic in the Mondego Estuary, Portugal, udført ved Zoological Institute, University of Coimbra, Portugal. Efterfølgende bidrog han med undervisning på Ph.D.-kurset Mass balances in estuaries afholdt på Institute of Marine Research, University of Coimbra, Portugal (1.-14. juli). Han deltog på EUs ELOISE-kongress i Rende, Syditalien med foredragene Feedback mechanisms between hydrodynamics and benthic macrophytes og Ecological evaluation of the Venice Lagoon based on measurements of macrophyte growth and loss rates and nutrient fluxes in a summer and a winter field campaign (5.-7. september). Han var medlem af bedømmelsesudvalget for Sixtus L. Kayombos Ph.D.-forsvar ved Farmaceutisk Højskole, København: Development of a holistic ecological model for design of facultative waste stabilization ponds in tropical climates. (27. november). Han deltog i 16th Biennial Conference of the Estuarine Research Federation i Florida, USA med foredraget Feedback mechanisms between hydraulic, nutrient fluxes and benthic microbial activity.

K. Habicht har været på orlov (1. februar-31. januar 2002) til et forskningsophold ved NASA Ames Research Center, Californien, USA betalt af USAs National Research Council. Hun har deltaget i 11th Goldschmidt Conference i Hot Springs, Virginia, USA (21.-25. maj), hvor hun holdt et foredrag med titlen The effect of sulfate concentration on the sulfur isotope fractionation during sulfate reduction by sulfate-reducing bacteria. Hun deltog i The Geological Society of America Annual Meeting, Boston, Massachusetts, USA (4.-8. november), hvor hun holdt et inviteret foredrag med titlen Microbial sulfur isotope fractionation in modern sediments and through Earth history. Hun var på feltarbejde i Yellowstone N.P., USA (27. juni-4. juli).

A. Heilskov har været på forskningsophold ved University of the Philippines (16.-29. november), hvor hun deltog i projektet Benthic impacts of marine aquaculture in the Bolinao area, Philippines.

H. Holbech har deltaget i EU-mødet Expert meeting on

the zebrafish test, Stockholm, (10. maj). Han er medlem af Nordic Project group on zebrafish test development under Nordisk Ministerråd og har deltaget i gruppens møder i Oslo (24. januar), Hørsholm (25.-26. juni) og Oslo (23. oktober). Han har holdt flere foredrag om hormonforstyrrende stoffer for blandt andet Århus Amt og gymnasieelever.

M. Holmer var på forskningsophold på Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, Spanien (1. august 2000-30. juli). Hun var på forskningsophold på University of the Philippines, Philippines med projektet Benthic impacts of marine aquaculture in the Bolinao area, Philippines (17.-30. november). Hun holdt gæsteforelæsning ved Centro de Estudios Avanzados de Blanes, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Spanien med titlen Why study sediment biogeochemistry in seagrass sediments? (19. maj). Hun er medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Chemistry and Ecology.

F.B. Jensen deltog i det afsluttende minisymposium i Center for Respirationsfysiologisk Adaptation på Aarhus Universitet, hvor han holdt et foredrag med titlen Comparative analysis of autoxidation in haemoglobin (1.-2. marts). Han deltog i mødet Pumps, Channels and their Physiological Significance afholdt af Scandinavian Physiological Society i Århus, hvor han præsenterede posteren Influence of temperature on red blood cell anion exchange (26.-28. oktober). Han besøgte Kristinebergs Marine Forskningsstation i Sverige for at tage prøver til forsøg med *Myxine* hæmoglobin (6.-8. november). Han har holdt et populærvidenskabeligt foredrag om luftåndende fisk for gymnasieelever fra Silkeborg.

H.S. Jensen har deltaget i Estuarines Research Federations biennial meeting i Tampa, Florida, USA (2.-9. november) og holdt et foredrag med titlen Relative phosphorus release and phosphorus retention efficiency in sediments along gradients in salinity and iron accumulation rates. Han har sammen med M. Flindt arrangeret og deltaget i studierejse for Miljøteknologiuddannelsen (24.-30. juni) med følgende besøg: Biodegma komposteringsanlæg i Hassfurt, Tyskland, Thetis, rådgivende ingeniører, Venedig, Italien, Informative Center of the Venice Water, Venedig, Italien, Forsøgsrodzoneanlæg, Padova Universitet, Italien, Joint Research Centre, ISPRA, Environment Institute, Italien. Han har sammen med Ph.D.-studerende K. Reitzel, specialestuderende Jonas Hansen, og F.Ø. Andersen formidlet viden om restaurering af Sønderby Sø ved offentligt møde i Assens Kommune (10. april), interview i Danmarks radio (24. oktober), TV-udsendelse i TV2-lokal (26. oktober), etablering af websiden www.soenderby.sdu.dk (september).

K.K. Jensen deltog i 28th Göttinger Neurobiology Conference (7.-10. juni) i Göttingen, Tyskland og i konferencen 6th International Congress for Neuroethology, Bonn, Tyskland arrangeret af Det Internationale Selskab for Neuroetologi (30. juli-2. august).

M. Kanneorff har deltaget i 28. Göttinger Neurobiology Conference The Neuroscience at the Turn of the Century (7.-10. juni) i Göttingen, Tyskland med posteren

Single cell response to binaural sound stimuli in the *dorsolateral nucleus* of the grass frog og har derudover deltaget i 19. Danavox Symposium: Genetics and the function of the auditory system (21.-24. august) i Kolding.

B. Korsgaard har deltaget i 14th International Congress of Comparative Endocrinology, Sorrento, Italien (26.-30. maj) med posterbidraget Estrogenic effects on growth, development and metamorphosis in juvenile *Rana temporaria* samt med yderligere 2 posters. Hun har deltaget i 11th International Symposium on Pollutant Responses in Marine Organisms, Plymouth, England (10.-13. juli) med 2 posterbidrag. Hun er medlem af Statens Naturvidenskabelig Forskningsråd, af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris udvalg for dansk akvakulturforskning samt samme ministeriums Strukturudvalg for Fiskepleje. Hun er medlem af Statens Jordbrugs- og Veterinærvidenskabelige Forskningsråds udvalg for Fiskeriforskning og af Miljøstyrelsens Rådgivende Pesticidforskningsudvalg samt medlem af Undervisningsministeriets tværgående fagkonsulentudvalg. Hun har været medlem af bedømmelsesudvalg for seniorforskerstilling ved Danmarks Fiskeri og Havundersøgelser samt været medlem af bedømmelsesudvalg til adjunktstilling ved den Kongelige Veterinære Landbohøjskole.

E. Kristensen har med foredraget Transformations of C, N and P compounds in sediments and waterways of the Bangrong mangrove forest deltaget i Thai-Danish Scientific Cooperation Programme (SCP) Concluding Conference i Phuket, Thailand (10.-22. februar). Han har med foredraget Impact of polychaetes (*Nereis* and *Arenicola*) on carbon biogeochemistry in coastal marine areas: Past, present and future developments deltaget i 221st National Meeting, American Chemical Society i San Diego, USA (1.-5. april). Han har deltaget i bedømmelsesudvalg ved lektoransættelse på Aarhus Universitet. Han er review editor på tidsskriftet Aquatic Microbial Ecology. Han er bestyrelsesmedlem ved Vadehavscenret, Ribe.

O.N. Larsen forelæste i Sansefysiologiens Grundbegreber 1-2 på Sundhedsstyrelsens 1. delkursus i Audiologi på Rigshospitalet (22. januar). Han medvirkede i TV-udsendelse DR2: Viden Om (27. februar) og deltog i Society for Experimental Biology's årsmøde i Canterbury, England (4.-6. april), hvor han med sine hollandske kolleger C.P.H. Elemans og J.L. van Leeuwen bidrog med foredragene Sound production in birds I: Vibrating membranes and sound in a physical model og Sound production in birds II: A biomechanical model of the syrinx samt en poster Bird song: Comparison of a preliminary physical and biomechanical model of avian vocalisation. Han udførte beregnings- og sammenskrivningsarbejde på Department of Animal Science, University of Wageningen i Holland (12.-21. november) og holdt indbudt gæsteforelæsning ved universitetet i Leiden, Holland, Direct observation of syringeal muscle action (22. november) samt deltog med samme foredrag i 8th Benelux Congress of Zoology, Nijmegen, Holland (23.-24. november). Endelig var han medlem af GBIF-udvalget (Global Biodiversity Information Facility) ved Københavns Universitet

samt medlem af bestyrelserne for Odense Zoologiske Have og Folkeuniversitetet i Odense - i begge tilfælde udpeget af Syddansk Universitet.

C. Lindholm har været på uddannelsesophold på RMIT University, Department of Applied Chemistry i Melbourne, Australien for at lære todimensional gaskromatografi samt andre kemiske analyse teknikker (1. september-4. februar 2002).

L.L. Madsen har deltaget i konferencen Pollutant Responses in Marine Organisms (Primo 11), Plymouth, England (10.-13. juli) med to poster: Madsen LL, Korsgaard B, Bjerregaard P. 4-*tert*-octylphenol and 17 β -estradiol applied by feeding to flounder *Platichthys flesus*: Induction of vitellogenin and accumulation in tissues og Madsen LL, Aagaard T, Korsgaard B, Bjerregaard P. An investigation of possible estrogenic endocrine disruption of wild male flounder *Platichthys flesus* in Denmark. Har deltaget i kurset Advanced Aquatic Toxicology (8.-10. juli) arrangeret i forbindelse med ovenstående konference.

S.S. Madsen deltog i 5th International Smolt Workshop i Westport, Irland (3.-7. september) med posteren Madsen SS, Skovbølling S, Nielsen C, Korsgaard B. 17 β estradiol and 4-nonylphenol delay smolt development and downstream migration in Atlantic salmon. Han var på forskningsophold ved Department of Zoology, North Carolina State University, Raleigh, North Carolina, USA (10.-30. september).

A. Michelsen deltog i den 26. Neurobiologiske kongres i Göttingen, Tyskland (6.-10. juni) med posteren Honeybee dance communication: Is information on direction transferred by a jet air flow and a time code? samt i den 6. Internationale kongres for Neuroetologi i Bonn (29. juli-3. august) med posteren A travelling wave in the curious ear of the praying mantis. Sammen med O.N. Larsen var han i Odense vært for Audio Engineering Society, Section Denmark (31. august) og holdt foredrag om den aktuelle forskning ved Center for Lydkommunikation. Han har i Naturvidenskabeligt Selskab holdt foredrag om Lydkommunikation hos små dyr (19. september) og i De fynske Bivener om Honningbiernes dansesprog i ny belysning (27. november). Han er leder af Center for Lydkommunikation under Danmarks Grundforskningsfond, medlem af advisory boards for Journal of comparative Physiology A og Bioacoustics, af Carlsbergfondets direktion, af Tuborgfondet, og af bestyrelsen for Fjord- og Bæltcenteret. Han var medlem af et udvalg til bedømmelse af ansøgerne til et professorat ved Københavns Universitet.

L.A. Miller har været på forskningsophold hos Dr. David Helweg, Marine Mammal Environmental Support Program Office, SPAWARSCEN, San Diego, California, USA (15.-19. januar). Han afholdt rundvisning på Marinbiologisk Forskningscenter, Kerteminde for et udvalgt publikum (15. februar). Han deltog i European Cetacean Society 15th Annual Conference i Rom, Italien (6.-10. maj) med posteren How do satellite tags affect harbour porpoise behavior? Han afholdt populærvideenskabeligt foredrag og felttur om flagermus for Ryslinge

Naturklub (14. maj). Han deltog sammen med M.H. Rasmussen og M. Wahlberg i feltundersøgelser over retningsegenskaber af biosonar hos hvidnæsedelfiner i farvandet omkring Keflavik, Island (8.-17. august). Han deltog i 14th Biennial Conference on the Biology of Marine Mammals, Vancouver, Canada (28. november-3. december) med posteren Does underwater noise from offshore wind farms potentially affect seals and harbour porpoises? Han deltog i Cetacean-fish predator-prey workshop, Vancouver, Canada (4. december) med foredraget Detection and anti-detection systems. Han deltog i Porpoise detector seminar, Danmarks Miljøundersøgelser, Risø, Roskilde (22.-23. oktober). Han sidder i redaktionskomiteen for tidsskriftet Aquatic Mammals. Han er medlem af Steering Group of the Fjord & Bæltcenters Porpoise Project. Han er udpeget af Syddansk Universitet til skolebestyrelsen for Midt fyns Gymnasium.

K.B. Nielsen deltog i konferencen Third International Conference on Mycorrhiza (ICOM III), Adelaide, Australien (8.-13. juli) med posteren Arbuscular mycorrhiza in *Littorella uniflora* (L.) Ascherson. Ved konferencen arrangerede hun sammen med Dr. Jacqueline Baar, University of Nijmegen, Holland workshoppen Mycorrhizal fungi in (semi-) aquatic environments.

U. Nørum har deltaget i Miljøstyrelsens Pesticidforskningsseminar i Odense (14.-15. marts) med foredraget Pesticiders indvirkning på bevægelsesadfærd hos ferskvandstangloppen *Gammarus pulex*. Han har endvidere deltaget som følgegruppemedlem ved møder hos Miljøstyrelsens Pesticidkontor (20. april) og Dansk Hydraulisk Institut - Institut for Vand og Miljø (5. oktober) i følgegruppen for pesticidforskningsprojekterne inden for indsatsområdet Vandløb og vandhuller iværksat af Pesticidkontoret.

J.C. Rankin har undervist på forskellige kurser på The School of Biological Sciences, University of Wales, Bangor under SOCRATES-programmet (26. februar-9. marts). Han deltog i Society for Experimental Biology mødet i Canterbury, England (2.-6. april) og i Symposium of the Society for Experimental Biology i Sorrento, Italien (25.-26. maj) med fordraget Drinking in hagfishes and lampreys. Han deltog som dansk medlem af Council i The European Association of Departments of Biology møde, Jena, Tyskland (1.-2. juni). Han har besøgt Leiden Universitet, Holland (18.-20. oktober), Ressources Aquatiques Continentales, Cemagref, Bordeaux (2.-4. december), la Station de Biologie Marine d'Arcachon (5. december) og Museum Nationale d'Histoire Naturelle, Paris (6.-7. december) i forbindelse med et EU-projekt om den europæiske ål. Han er fortsat medlem af Editorial Board for tidsskriftet Comparative Biochemistry and Physiology. Desuden har han været med i et bedømmelsesudvalg for seniorforskeransættelse ved Danmarks Fiskeriundersøgelser.

M.H. Rasmussen præsenterede en poster med titlen Behaviour of free-ranging white-beaked dolphins in Icelandic waters ved European Cetacean Society Conference i Rom, Italien (6.-11. maj). Hun deltog i et NORFA-kursus

om Dybhavets Biologi i Sandgerdi på Island (18.-30. juni). Derudover foretog hun lydoptagelser fra hvidnæsen ud for Keflavik ved Island (8.-17. august). Hun hjalp specialestuderende Malene Simon med feltoptagelser fra spækhuggeren i Nordnorge (22.-28. oktober). Hun deltog i et forskerkursus om forvaltning af marinepattedyr i Bergen, Norge (29. oktober-10. november). Hun deltog derudover i en konference i og en workshop med titlen Predator-prey workshop i Vancouver i Canada (28. november-7. december) arrangeret af Marine Mammal Society

T.H. Rasmussen har været på forskningsophold på RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), National Institute of Public Health and the Environment, Laboratory of Pathology and Immunobiology, Bilthoven, Holland (11. april-4. maj), hvor hun arbejdede med immunohistokemisk identifikation af vitellogenin i ål-kvabbe (*Zoarces viviparus*) embryoner. Hun holdt under opholdet foredraget The Eelpout (*Zoarces viviparus*) as indicator organism for xenoestrogens. Hun har desuden holdt et populærvidenskabeligt foredrag om hormonforstyrrende kemikalier (28. marts) og har været medlem af det Naturvidenskabelige og Tekniske Ph.D.-studienævn.

K. Reitzel har bidraget til to populærvidenskabelige artikler.

H.U. Riisgård var på studieophold på Kristineberg Marine Forskningsstation, Sverige (13.-25. august). Han er fortsat tilknyttet redaktionen af tre marinbiologiske fagtidsskrifter Journal of North Atlantic Marine Science: Sarsia, Journal of Sea Research samt Marine Ecology Progress Series (MEPS). Desuden er han redaktør af MEPS Discussion Forum. Han er medlem af Selection Panel for Transnational Access to the Research Infrastructure Kristineberg Marine Research Station (TARI fordele økonomisk støtte fra EU til forskere fra medlemslande). Endelig er han af Miljø- og Energiministeriet blevet genbeskikket for en treårs periode som sagkyndigt medlem af Miljøklagenævnet.

Y. Shen har deltaget i International Conference on Precambrian Biology i Beijing, Kina (4.-10. januar).

A. Surlykke deltog i workshopen Spatial Cognition in Vertebrates: Concepts and Critical Experiments organiseret af Spatial Cognition Working Group at the Institute for Advanced Study Berlin, Wissenschaftskolleg zu Berlin, Tyskland (22.-24. februar). Hun deltog med posteren Surlykke A, Hansen C, Jensen ME, Kalko EKV: Bats emit high intensity calls in the field i 6th International Congress of Neuroethology, Bonn, (29. juli- 3. august). Hun var på forskningsophold ved Department of Neurobiology and Behavior, Mudd Hall, Cornell University, Ithaca, USA (12.-20. oktober), hvor hun holdt foredraget Bats and Insects: Audition and Interaction shaped by acoustics and other constraints (17. oktober). Hun var på forskningsophold ved Department of Psychology, University of Maryland, USA (21.-29. oktober). Hun har holdt flagermus-ekskursioner og foredrag om sin forskning i flagermus for forskellige organisationer: Danmarks Naturfredningsfore-

ning, 12-mandsforeningen af Godsejere på Sjælland, Personaleforening ved Syddansk Universitet.

K. Sørensen var på forskningsophold ved Marine Biological Laboratory, Woods Hole, USA (2. april-15. august). Han deltog i ISME-9 Eurocongress Conference: Interactions in the Microbial World, Amsterdam, Holland (26.-31. august). Han deltog i workshoppen Sediments and Biofilms, i Kastanienbaum, Schweiz (10.-14. september), og endelig var han på feltarbejde ved Mariager Fjord (9. oktober).

B. Thamdrup har været på forskningsophold ved NASA Ames Research Center i Californien (1. februar-31. januar 2002) og deltaget i feltundersøgelser i saltindvindingsanlæggene i Guerrero Negro, Baja California Sur, Mexico (31. maj-12. juni, 8.-16. oktober). Han deltog med posteren Dinitrogen Production Through Anaerobic Ammonium Oxidation in Marine Sediments i Gordon Research Conference on Chemical Oceanography i Tilton, New Hampshire (20.-24. august).

C. Tipsmark deltog i 6th International Workshop on Salmonid Smoltification i Westport, Irland (3.-7. september). Han har været på forskningsophold ved Dr. R. Borski, Department of Zoology, North Carolina State University, Raleigh, North Carolina, USA (8.-30. september).

J. Tougaard besøgte Feromongruppen, Ekologihuset, Lunds Universitet, Sverige (29.-31. januar) og holdt i den forbindelse foredraget Sensitivity of Biological Receptors B Why are some more sensitive than others? (29. januar). Han deltog i Annual Conference of the European Cetacean Society i Rom (6.-10. maj) med posteren Functional anatomy of the eye of the sperm whale og deltog i det 19th Danavox symposium, Genetics and the function of the auditory system, Kolding (23.-24. august). Han afviklede desuden undervisning i 2.-delskurset Zoofysiologi 1 ved Biologisk Institut, Aarhus Universitet (18. september-11. oktober). Endelig holdt han foredraget Stokastisk Resonans og Signaldetektionsteori ved Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet (20. november).

M. Wahlberg var på forskningsophold ved Department of Earth and Environmental Science, University of Pennsylvania, USA (til 2. maj). Han var herunder på forskningsophold ved Hawaiian Institute of Marine Biology, Hawaii, USA (16. februar-2. marts). Begge steder holdt han foredraget Sperm whale clicks. Han deltog med foredraget Activity patterns of perch (*Perca fluviatilis*) i 4th Conference on Fish Telemetry in Europe, Trondheim, Norge (26.-30. juni). Han deltog i The 17th International Congress on Acoustics, Rom, Italien (2.-7. september) med foredraget Acoustic and diving behaviour of male sperm whales. Endelig deltog han i workshoppen Development and usage of PODs for porpoise monitoring arrangeret af Danmarks Miljøundersøgelser, Risø (10. oktober). Han var på følgende feltarbejder: Bygholm Vejle (22. maj), Island (8.-17. august) og Kerteminde (17.-20. oktober, 20. november).

J. Zopfi deltog i temadagen Bakteriel sulfatreduktion i naturlige og menneskeskabte miljøer på Aarhus Universi-

tetet (31. maj) samt i feltundersøgelser i Camargue, Frankrig (7.-14. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

F.Ø. Andersen har sammen med lektor O. Pedersen, Københavns Universitet og lektor T.V. Madsen, Aarhus Universitet for årene 2001-2004 modtaget en rammebevilling på 1.260.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

P. Bjerregaard modtog sammen med K. Francesconi tredje del af en treårig rammebevilling på 600.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Metals in aquatic organisms: Accumulation, biotransformation mechanisms, and biological roles. Han modtog sammen med E. Baatrup, Aarhus Universitet og B. Korsgaard første del af en treårig rammebevilling på 1.212.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Mekanismer for hormonforstyrrende stoffers virkning hos fisk. Han modtog sammen med G. Petersen, Dansk hydraulisk Institut første del af en fireårig bevilling på 3,6 mio. kroner fra Miljøstyrelsen til projektet Udvikling af testsystemer med zebrafisk (*Danio rerio*) til vurdering af kemikaliers hormonforstyrrende virkninger. Han modtog sammen med U. Nørum første del af en toårig bevilling på 1.798.507 kroner fra Miljøstyrelsen til projektet Pesticiders indvirkning på bevægelsesadfærd hos ferskvandstangloppen *Gammarus pulex*. Endelig modtog han sammen med B. Korsgaard 500.000 kroner fra Århus Amt til projektet Hormoneffekter i vandmiljøet.

Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb med D. Canfield som centerleder finansieres af Danmarks Grundforskningsfond med i alt 11,5 mio. kroner for perioden 1998-2002. D. Canfield har desuden modtaget 300.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til konstruktion af en nitrate analyzing machine.

M. Flindt oppebærer (1998-2001) en EU-bevilling på 1,5 mio. kroner til projektet F-ECTS under MAST 3. Han har videre modtaget 375.000 kroner fra det Italienske forskningsråd til at lede et projekt omhandlende nedbrydningsprocesser og -rater i industrihavne. Endelig modtog han sammen med E. Kristensen 450.000 kroner fra Carlsbergfondet til projektet Studier af feedback mekanismer mellem fysiske og økologiske processer i det akvatiske miljø.

M. Holmer har modtaget et rejsestipendium fra Rådet for Ulandsforskning på 20.000 kroner, (hovedansøger Birgit Olesen, Aarhus Universitet). Hun har modtaget 1.185.997 EURO til et EU-projekt under 5. rammeprogram: Quality of Life med titlen Effects of nutrient release from Mediterranean fish farms on benthic vegetation in coastal ecosystems. M. Holmer er hovedansøger, og der er i alt 8 europæiske partnere i projektet. Hun oppebærer sammen med D. Canfield, F.Ø. Andersen, E. Kristensen og H.S. Jensen en treårig bevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (2000-2002) på 750.000 kroner til projektet Macroorganisms, microorganisms and chemical diagenesis in aquatic benthic systems.

H.S. Jensen har sammen med M. Flindt modtaget 50.000 kroner fra Fondation Idella til afholdelse af studietur for Miljøteknologi.

S.S. Madsen, B. Korsgaard og F.B. Jensen har modtaget 200.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Miljøskift hos euryhaline benfisk: molekylære og cellulære mekanismer og effekter af polutanter.

A. Michelsen oppebærer sammen med J. Christensen-Dalsgaard, L. Miller, O.N. Larsen og A. Surlykke en bevilling på 25 mio. kroner i perioden 1999-2003 til Center for Lydkommunikation finansieret af Danmarks Grundforskningsfond.

T. Mustafa har sammen med kolleger på Zoofysiologisk Institut, Aarhus Universitet modtaget en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 1.818.601 kroner til projektet Hemoglobin and Heart Muscle Function; Molecular and Cellular Adaptations for Tissue Oxygen Supply and Metabolism (2001-2004).

O.I. Nielsen har modtaget 1.559.969 kroner fra Rådet for Ulandsforskning til finansiering af sit Ph.D.-projekt (1998-2001).

C. Rankin har modtaget 84.973 EURO til EU-projektet Estimation of the reproductive capacity of European eel.

H.U. Riisgård har fra Access to Research Infrastructure fået betalt 2 uger ophold på Kristineberg Marine Forskningsstation, Sverige samt 15 skibstimer (værdi 15.000 kroner) med forskningsskibet R/V Arne Tiselius til indsamling af bunddyr i Gullmarsfjorden samt modtaget 24.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til rejser og projektmaterialer.

B. Thamdrup har modtaget 115.340 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Oxidative Pathways in the Sulfur Cycle of a Hypersaline Microbial mat.

J. Zopfi modtog 540.000 kroner fra Swiss National Science Foundation til projektet Sulfur Isotope fractionation during microbial oxidation and disproportionation of inorganic sulfur compounds.

Publikationer

Aggergaard S, Jensen FB. Cardiovascular changes and physiological response during nitrite exposure in rainbow trout. *J Fish Biol* 2001; 59: 13-27.

Andersen JB, Jensen FB, Wang T. Effects of temperature and oxygen availability on circulating catecholamines in the toad *Bufo marinus*. *Comp Biochem Physiol* 2001; 129A: 473-486.

Bolis CL, Piccolella M, Dalle Valle AZ, Rankin JC. Fish as model in pharmacological and biological research. *Pharm Res* 2001; 44: 265-280.

Böttcher MB, Thamdrup B. Anaerobic sulfide oxidation and stable isotope fractionation associated with bacterial sulfur disproportionation in the presence of MnO_2 . *Geochim. Cosmochim. Acta* 2001; 65: 1573-1581.

Böttcher MB, Thamdrup B, Vennemann TW. Oxygen and sulfur isotope fractionation during anaerobic bacterial

disproportionation of elemental sulfur. *Geochim. Cosmochim. Acta* 2001; 65: 1601-1609.

Brauner CJ, Wang T, Val AL, Jensen FB. Non-linear release of Bohr protons with haemoglobin-oxygenation in the blood of two teleost fishes; carp (*Cyprinus carpio*) and tambaqui (*Colossoma macropomum*). *Fish Physiol Biochem* 2001; 24: 97-104.

Bury NR, Grosell M, Wood CM, Hogstrand C, Wilson RW, Rankin JC, Busk M, Lecklin T, Jensen FB. Intestinal iron uptake in the European flounder (*Platichthys flesus*). *J Exp Biol* 2001; 204: 3779-3787.

Canfield DE. Isotope fractionation by natural populations of sulfate-reducing bacteria. *Geochim Cosmochim Acta* 2001; 65: 1117-1124.

Canfield DE. The Earth Cubed, a review of Geochemistry, Geophysics, Geosystems (G3): An electronic journal of the Earth sciences. *Nature* 2001; 413: 675.

Canfield DE. By geochemistry of sulphur isotopes. I: Valley JW, Cole DR, red. Stable Isotope Geochemistry (MSA Reviews and Mineralogy and Geochemistry; bd. 43). Blacksburg, Virginia: Mineralogical Society of America, 2001: 607-636.

Christiansen LB, Plesner T. Intersex og andre effekter på reproduktionssystemet i skalle og bækørred - relationer til østrogener og østrogenlignende stoffer. Teknisk rapport. Århus: Århus Amt, Natur og Miljø, 2001.

Detmers J, Brüchert V, Habicht KS, Kuever J. Diversity of Sulfur Isotope Fractionations by Sulfate-Reducing Prokaryotes. *Appl Environ Microbiol* 2001; 67: 888-894.

Fones GR, Davison W, Holby O, Thamdrup B. High-resolution metal gradients measured by in situ DGT/DET deployment in Black Sea sediments using an autonomous benthic lander. *Limnol Oceanogr* 2001; 46: 982-988.

Fritzner NG, Hansen MM, Madsen SS, Kristiansen K. Use of microsatellite markers for identification of indigenous brown trout in a geographical region heavily influenced by stocked domesticated trout. *J Fish Biol* 2001; 58: 1197-1210.

Grosell M, Laliberte CN, Wood S, Jensen FB, Wood CM. Intestinal HCO_3^- secretion in marine teleost fish: Evidence for an apical rather than a basolateral Cl^-/HCO_3^- exchanger. *Fish Physiol Biochem* 2001; 24: 81-95.

Habicht KS, Canfield DE. Isotope fractionation by sulfate-reducing natural populations and the isotopic composition of sulfide in marine sediments. *Geology* 2001; 29: 555-558.

Heilskov AC, Holmer M. Effects of benthic fauna on organic matter mineralization in fish-farm sediments: importance of size and abundance. *ICES. J Mar Sci* 2001; 58: 427-434.

Hermansen P, Larsen PS, Riisgård HU. Colony growth rate of encrusting bryozoans (*Electra pilosa* and *Celleporella hyalina*): importance of algal concentration and water flow. *J Exp Mar Biol Ecol* 2001; 263: 1-23.

Holbech H, Andersen L, Petersen GI, Korsgaard B, Pedersen KL, Bjerregaard P. Development of an ELISA

- for Vitellogenin in whole body homogenate of zebrafish (*Danio rerio*). *Comp Biochem Physiol C* 2001; 130 (1): 119-131.
- Holmboe N, Kristensen E, Andersen FØ. Anoxic decomposition in sediments from a tropical mangrove forest and the temperate Wadden Sea: Implications of N and P addition experiments. *Estuar Coast Shelf Sci* 2001; 53: 125-140.
- Holmer M, Andersen FØ, Holmboe N, Kristensen E, Thongtham N. Spatial and temporal variability in benthic processes along a mangrove-seagrass transect near the Bangrong Mangrove, Thailand. *Wetlands Ecol Manag* 2001; 9: 141-158.
- Holmer M, Andersen FØ, Nielsen SL, Boschker HTS. The importance of mineralization based on sulfate reduction for nutrient regeneration in tropical seagrass sediments. *Aquat Bot* 2001; 71: 1-17.
- Holmer M, Bondgaard EJ. Photosynthetic and growth response of eelgrass to low oxygen and high sulfide concentrations during hypoxic events. *Aquat Bot* 2001; 70: 29-38.
- Holmer M, Juhasz P. Sulphate reduction and sulphur cycling in freshwater sediments: a review. *Freshwater Biology* 2001; 46 (4): 431-451.
- Holmer M, Lassus P, Stewart JE, Wildish DJ. ICES Symposium on Environmental Effects of Mariculture. Introduction. *ICES J Mar Sci* 2001; 58: 363-368.
- Jensen FB. Comparative analysis of autoxidation of haemoglobin. *J Exp Biol* 2001; 204: 2029-2033.
- Jensen FB. Hydrogen ion binding properties of tuna haemoglobins. *Comp Biochem Physiol* 2001; 129A: 511-517.
- Jensen FB, Wang T, Brahm J. Acute and chronic influence of temperature on red blood cell anion exchange. *J Exp Biol* 2001; 204: 39-45.
- Jensen ME, Miller LA, Rydell J. Detection of prey in a cluttered environment by the northern bat *Eptesicus nilssonii*. *J Exp Biol* 2001; 204: 199-208.
- Jørgensen BB, Weber A, Zopfi J. Sulfate reduction and anaerobic methane oxidation in Black Sea sediments. *Deep Sea Res I* 2001; 48: 2097-2120.
- Korsgaard B, Andreassen TK, Christiansen T. The maternal-fetal relationship in the eelpout *Zoarces viviparus*: impacts from the environment. Wright P, MacKinlay D, red. Proceedings of IVth International Conference on Early Fish Development. Aberdeen: University of Aberdeen, 2001: 13-20.
- Kristensen E. Impact of polychaetes (*Nereis* and *Arenicola*) on sediment biogeochemistry in coastal areas: Past, present, and future developments. *Abstr Pap Am Chem S.* 2001; 221: 137.
- Kristensen E. Impact of polychaetes (*Nereis* spp. and *Arenicola marina*) on carbon biogeochemistry in coastal marine sediment. A review *Geochem Trans* 2001; 12.
- Kristensen E, Holmer M. Decomposition of plant material in marine sediment exposed to different electron acceptors (O₂, NO₃⁻ and SO₄²⁻), with emphasis on substrate origin, degradation stage and the role of bioturbation. *Geochim Cosmochim Acta* 2001; 65: 419-434.
- Kristiansen HR, Rankin, JC. Discrimination between endogenous and exogenous water sources in juvenile rainbow trout fed extruded dry feed. *Aquat Living Resour* 2001; 13: 359-366.
- Larsen PS, Riisgård HU. Chimney spacing in encrusting bryozoan colonies (*Membranipora membranacea*): observations and hydrodynamic modelling. *Ophelia* 2001; 54: 167-176.
- Larsen TS, Kristensen JA, Asmund G, Bjerregaard P. Lead and zinc in sediments and biota from Maarmorilik, West Greenland: An assessment of the environmental impact of mining wastes on an Arctic fiord system. *Environ Pollut* 2001; 114: 275-283.
- Lindholst C, Pedersen SN, Bjerregaard P. Uptake, metabolism and excretion of bisphenol A in the rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Aquat Toxicol* 2001; 55: 75-84.
- Martins I, Pardal MA, Lillebø AI, Flindt MR. Hydrodynamic as a major factor controlling the occurrence of green macroalgae blooms in a eutrophic estuary: A case study on the influence of precipitation and river management. *Estuar coastal Shelf Sci* 2001; 52: 165-177.
- Michelsen A. How nature engineers ears. I: Backhaus W, red. *Neural Coding of Perceptual Systems*. Singapore: World Scientific Publ. Co, 2001: 221-236.
- Michelsen A. Directional hearing and sound generation in field crickets: two matched filters. I: Backhaus W, red. *Neural Coding of Perceptual Systems*. Singapore: World Scientific Publ. Co, 2001: 546-561.
- Michelsen A, Rohrseitz K, Lindauer M. Honeybee dance communication: Is information on direction transferred by a jet air flow and a time code? I: Elsner N, Kreuzberg GW, red. *Göttingen Neurobiol Report* 2001. Stuttgart: Georg Thieme Verlag, 2001: 380.
- Miller LA, Surlykke A. How some insects detect and avoid being eaten by bats: The tactics and counter tactics of prey and predator. *BioScience* 2001; 51: 570-581.
- Moss CF, Surlykke A. Auditory scene analysis by echolocation in bats. *J Acoust Soc Am* 2001; 110: 2207-2226.
- Mouritsen H, Larsen ON. Pied Flycatchers, *Ficedula hypoleuca*, tested in computer controlled Emlen funnels use stellar cues for a time-independent compass only. *J Exp Biol* 2001; 204 (22): 3855-65.
- Møhl B, Wahlberg M, Heerfordt A. A large-aperture array of non-linked receivers for acoustic positioning of biological sound sources. *J Acoust Soc Am* 2001; 109 (1): 434-437.
- Nielsen C, Holdensgaard G, Petersen HC, Björnsson BTh, Madsen SS. Genetic differences in physiology, growth hormone levels and migratory behaviour of Atlantic salmon smolts. *J Fish Biol* 2001; 59: 28-44.
- Norrgrén L, Förlin L, Holbech H, Valle M, Örn S. Zebrafish (*Danio rerio*) - A model species for evaluation of

- endocrine disrupting chemicals. *TemaNord* 2001; 514: 27-28.
- Petersen GI, Andersen L, Holbech H, Norrgren L. Sex differentiation and vitellogenin induction in zebrafish (*Danio rerio*) after early life stage exposure. *TemaNord* 2001; 514: 18-25.
- Rankin JC, Cobb CS, Frankling SC, Brown JA. Circulating angiotensins in the river lamprey, *Lampetra fluviatilis*, acclimated to freshwater and seawater: possible involvement in the regulation of drinking. *Comp Biochem Physiol* 2001; 129B: 311-318.
- Riisgård HU. Physiological regulation versus autonomous filtration in filter-feeding bivalves: starting points for progress. *Ophelia* 2001; 55: 193-209.
- Riisgård HU. Inaccurate bivalve clearance rate measurements: a reply. *Mar Ecol Prog Ser* 2001; 221: 307-309.
- Riisgård HU. On measurement of filtration rate in bivalves - the stony road to reliable data, review and interpretation. *Mar Ecol Prog Ser* 2001; 211: 275-291.
- Riisgård HU, Kamermans P. Switching between deposit and suspension feeding in coastal zoobenthos. I: Reise K, red. Ecological comparisons of sedimentary shores. Ecological studies. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag, 2001: 73-101.
- Riisgård HU. The stony road to reliable filtration rate measurements in bivalves: a reply. *Mar Ecol Prog Ser* 2001; 215: 307-310.
- Riisgård HU, Larsen PS. Minireview: Ciliary filter feeding and bio-fluid mechanics - present understanding and unsolved problems. *Limnol Oceanogr* 2001; 46: 882-891.
- Seidelin M, Brauner CJ, Jensen FB, Madsen SS. Vacuolar-type H⁺-ATPase and Na⁺,K⁺-ATPase expression in gills of Atlantic salmon (*Salmo salar*) during isolated and combined exposure to hyperoxia and hypercapnia in fresh water. *Zool Sci* 2001; 18: 1199-1205.
- Seidelin M, Madsen SS, Cutler CP, Cramb G. Expression of gill vacuolar-type H⁺-ATPase B subunit, and Na⁺,K⁺-ATPase α_1 and β_1 subunit messenger RNAs in smolting *Salmo salar*. *Zool Sci* 2001; 18: 315-324.
- Shen Y, Buick R, Canfield DE. Isotopic evidence for microbial sulfate reduction in the early Archaean era. *Nature* 2001; 410: 77-80.
- Sørensen KB, Finster K, Ramsing NB. Thermodynamic and kinetic requirements in anaerobic methane oxidizing consortia exclude hydrogen, acetate and methanol as possible electron shuttles. *Microb Ecol* 2001; 42: 1-10.
- Tipsmark CK, Madsen SS. Rapid modulation of Na⁺/K⁺-ATPase activity in osmoregulatory tissues of a salmonid fish. *J Exp Biol* 2001; 204: 701-709.
- van Aerle R, Nolan M, Jobling S, Christiansen LB, Sumpster JP, Tyler CR. Sexual disruption in a second species of wild cyprinid fish (the gudgeon, *Gobio gobio*) in United Kingdom freshwaters. *Environ Toxicol Chem* 2001; 20: 2841-2847.
- Wahlberg M, Møhl B, Madsen PT. Estimating source position accuracy of a large aperture hydrophone array for bioacoustics. *J Acoust Soc Am* 2001; 109 (1): 397-406.
- Zopfi J, Ferdelman TG, Jørgensen BB, Teske A, Thamdrup B. Influence of water column dynamics on sulfide oxidation and other major biogeochemical processes in the chemocline of Mariager Fjord (Denmark). *Mar Chem* 2001; 74: 29-51.
- Zopfi J, Kjær T, Nielsen LP, Jørgensen BB. Ecology of *Thioploca* spp.: NO₃⁻ and S⁰ storage in relation to chemical microgradients and influence on the sedimentary nitrogen cycle. *Appl Environ Microbiol* 2001; 67: 5530-5537.

INSTITUT FOR ELEKTRONIK OG DATA

Lektor, civilingeniør *Niels Lervad Andersen*
Lektor, civilingeniør *Ib Christensen* (studieleder)
Lektor, civilingeniør *Anna Friesel* (fratrådt 31. december)
Lektor, ingeniør *Svend Hansson*
Lektor, ingeniør *Henning Jensen* (fratrådt 30. september, institutleder til 31. august)
Lektor, cand.scient. *Per Møller*
Lektor, ingeniør *Sven-Erik Petersen*
Lektor, cand.scient. *Søren Top*
Lektor, ingeniør *Erik Urth* (sektorleder, 1. september-31. december tillige fg. institutleder)
Ekstern lektor, civilingeniør *Claus Thybo*
Laboratorietekniker *Chresten Hansen*
Sekretær, overassistent *Gerda Reppien*

Elasticitetsteori ved Aalborg Universitet (forårssemestret) samt deltaget i kursus vedrørende matematikprogrammet Mathcad (21.-22. november).

E. Urth var medlem af Rektorforsamlingen for Ingeniørhøjskolerne, bestyrelsesmedlem i Hans Damm Research A/S og Damm Cellular Systems A/S. Desuden var han medlem af styregruppen for netværket Elektronik og Informationsteknologi.

Andre arrangementer afholdt af instituttet

I august arrangerede instituttet pædagogisk seminar med undervisere fra hhv. Aalborg Universitet og Center for Didaktik og Metodeudvikling ved Danmarks Tekniske Universitet. Fokus-området var Projektorienteret undervisning og Ansvar for egen læring.

Den 1. september startede den ny diplomingeniøruddannelse inden for IT.

I oktober blev der afholdt et seminar med temaet Fremtiden for ingeniøruddannelserne i Sønderborg. Seminaret resulterede i forslag til reorganisering af institutstrukturen i Sønderborg.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Christensen har deltaget i Embedded Systems Conference Europe i Stuttgart, Tyskland (9.-11. oktober). Holdt indlæg ved Industriens dag i Sønderborg om krav til kommende ingeniørstuderende. Har deltaget i Very High Speed Integrated Circuit Hardware Description Language seminar på Ingeniørhøjskolen i Århus (13. november). Har deltaget i embedded seminar på Aalborg Universitet, Center for Indlejrede Software Systemer (26. november).

S. Hansson har deltaget i konferencen Embedded Systems Conference Europe i Stuttgart, Tyskland (9.-11. oktober), seminarerne The next generation wireless technology, Agilent technologies Aalborg (25. januar), Xilinx development tools, Ingeniørhøjskolen i Aarhus (13. november) og Development of communicating embedded software systems, Center for Indlejrede Software Systemer, Aalborg Universitet (26. november). Han har deltaget i kurset Lokalnet – protokoller og enheder, Teknologisk Institut, Taastrup (27.-28. august).

P. Møller har i beretningsperioden fulgt et kursus i

FYSISK INSTITUT

Professor, dr.scient. *Ole G. Mouritsen* (fra 1. september)
Professor, dr.rer.nat. *Peter Sigmund*
Adjungeret professor *Alan Cooper Luntz*
Adjungeret professor, dr. scient. *Jørgen Schou*
Docent, lic.scient. *Niels Kjær Nielsen* (studieleder for Ph.D.-uddannelsen)

Lektor, lic.scient. *Arne Lykke Larsen*
Lektor, dr.scient. *Per Morgen*
Lektor, dr.scient. *Jørgen Boiden Pedersen*
Lektor *Victor V. Petrunin*, Ph.D.
Lektor, dr.habil. *Horst-Günter Rubahn*
Lektor, dr.scient. *Paolo Sibani* (instituttleder)
Lektor, dr.scient. *Peter Touborg*
Lektor, dr.scient. *Sven Mosbæk Tougaard*
Adjunkt *Dennis Heejong Kim*, Ph.D. (fra 1. september, fondsansat)
Adjunkt *Ling Miao*, Ph.D.
Adjunkt *Lars Kildemark Nielsen*, Ph.D. (1. juli-30. september, fondsansat)
Adjunkt *Adam Cohen Simonsen*, Ph.D. (fra 1. juli, fondsansat)

Ekstern lektor, lic.scient. *Ove Splittorff*
Ekstern lektor, *Henning Holme Mikkelsen*, Ph.D.
Forskningsstipendiat *Liv Haahr Hornekær*, Ph.D.
Gæsteforsker *Valerio Biancalana* (26. juni-3. juli, fondslønnet)
Gæsteforsker *Vladimir Bordo* (24.-21. juni, 18. november-15. december, fondslønnet)
Gæsteforsker *Lev Glazov* (1. juli-31. august, fondslønnet)
Gæsteforsker *Santiago Heredia-Avalos* (1. august-30. september, fondslønnet)
Gæsteforsker *Leszek Jozefowski* (12. marts-6. april, 5. september-12. december, fondslønnet)
Gæsteforsker *Ed Kintzel* (27. juni-10. juli, fondslønnet)
Gæsteforsker *Anatoly A. Neufeld* (6.-30. marts, fondslønnet)
Gæsteforsker *Yosef Verbin* (12.-28. juli)
Laboratoriebetjent *Erling Hartmann Andersen*
Akademisk medarbejder, dr.rer.nat. *Arnd Baurichter*
Kontorfuldmægtig *Karen Cauthery*, ED
Ingeniørassistent *Per Winding Christensen*
Bioanalytiker *Tove Nyberg*
Ingeniør *Darios Nassiri Rizi*
Overassistent *Birgit Else Syrak Sørensen*
Ingeniørassistent *Torben Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Trine Andersen
Lone Bech
Bo Toftmann Christensen

Michael Christensen
Jesper Dall
Petur Martin Glerfoss
Martin Jermer Hansen
Michael Andersen Lomholt

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 2 undervisningsassistenter og 6 studenterinstruktører. Disse har undervist i alt 409 konfrontationstimer. Herudover har der været ansat 5 Ph.D.-studerende, som i alt har undervist i 377 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Lektor Dorthe Dahl-Jensen, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet for Astronomi, Fysik og Geofysik: Resultater fra GRIP og NGRIP, Dybe iskerneboringer på Grønlands indlandsis (13. februar). Professor Jan Linderberg, Aarhus Universitet, Kemisk Institut: Fathers of Quantum Chemistry, some stories (27. februar). Professor Nils O. Andersen, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet, Ørsted Laboratoriet: Light and Atoms (6. marts). Professor Chris Pethick, NORDITA, København: Dilute atomic gases: new quantum systems (20. marts). Professor Erik Uggerhøj, Aarhus Universitet, Institute for Storage Ring Facilities (ISA): How to measure the influence of extremely strong fields found in vicinity of pulsars and black holes (27. marts). Professor Jeppe C. Dyre, Roskilde Universitetscenter, Institut for Matematik og Fysik: Universality of AC conduction in disordered solids (10. april). Professor Aric K. Menon, Mikroelektronik Centret, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby: Magnetic Nanostructures in Digital Recording (24. april). Dr. S.K. Sekatskii, Institute de Physique de la Matière Condensée, Université de Lausanne, Schweiz: Fluorescence resonance energy transfer scanning near-field optical microscopy (26. april). Lektor Bent Ørsted, Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet: Symmetries in mathematics and in physics (2. maj). Seniorforsker Henrik Flyvbjerg, Afdeling for Materialeforskning, Forskningscenter Risø, Roskilde: Modeling Microtubule Dynamics. Doing molecular biology with the tools of theoretical physics (8. maj). Professor Jens Onsgaard, Aalborg Universitet, Institut for Fysik: Reactions on alkali-modified copper surfaces (15. maj). Adjunkt Peter Balling, Aarhus Universitet, Institut for Fysik og Astronomi: Investigations of ultrafast structural dynamics on surfaces (22. maj). Lektor Winnie Svendsen, Center for Communications, Optics and Materials (COM), Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby: Hyperpolarized ^{129}Xe and ^3He in biophysics and Medical research (29. maj). Dr. S.V. Biancalana, Univer-

sità di Siena, Italien: Light Induced Atom Desorption (28. juni). Forskningslektor Henrik Bruus, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet, Ørsted Laboratoriet: Interaction effects in low-density electron gases: A two-subband model of the 0.7 anomaly in quantum point contacts (11. september). Dr. J.C. Schön, Max-Planck-Institut für Festkörperforschung, Stuttgart, Tyskland: Energy landscapes and their application to structure prediction and dynamics of solids (18. september). Professor J.H. Davis, Department of Physics, University of Guelph, Ontario, Canada: Membrane Molecular Biophysics: Nuclear Magnetic Resonance, Molecular Dynamics Simulations, *Ab initio* studies (1. oktober). Dr. H.-G. Doebereiner, Max-Planck-Institut für Kolloid- und Grenzflächenforschung, Golm, Tyskland: Giant Vesicles: Exciting Tools for Probing Soft Matter (2. oktober). Forskningslektor Christian Rischel, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet: Time resolved spectroscopies of small molecules and proteins (3. oktober). Professor Henrik Jeldtoft Jensen, Department of Mathematics, Imperial College, London, England: Tangled Nature: a model of evolutionary ecology (23. oktober). Dr. Elsebeth Schröder, Department of Applied Physics, Chalmers University of Technology, Göteborg, Sverige: Bridging Length Scales in Materials Science. Theory - in 'soft' and 'hard' matter (30. oktober). Forskningsprofessor Antti-Pekka Jauho, Mikroelektronik Centret, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby: Moore's Law: what challenges and opportunities does quantum physics present? (6. november). Professor Jan Ambjørn, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet: Quantum Gravity and the Counting of Geometries (13. november). Adjunkt Emmanuelle Boubour, Mikroelektronik Centret, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby: Real-time observation of microscale electro-optical phenomena in thin polymer films (20. november). Dr. Beate Klösgen, Physics Department, Humboldt University, Berlin Tyskland: Structure and interaction of lipid membranes - biological relevance and potential applications (17. december). Lektor Jens Jørgen Gaardhøje, Københavns Universitet, Niels Bohr Institutet: The Little Big Bang in the laboratory: Collisions between gold nuclei at 100A GeV + 100A GeV at RHIC (18. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

A. Baurichter, V.V. Petrunin og J. Schou organiserede Nordic Workshop on Surface Physics in Planetary and Astrophysical Environments (9. august).

O.G. Mouritsen var sammen med F. Gregersen, Københavns Universitet arrangør af endags-symposiet Theory of Darwinian Evolution at the Turn of the Millennium på Carlsberg Akademi (28. oktober). Han var initiativtager til dannelse af the Hans Christian Andersen Academy ved Syddansk Universitet, Odense og vært for prof. S.J. Gould, Harvard University, USA, som gav Akademiets første årsforelæsning (29. oktober). Han var arrangør af mini-workshoppen Physical and Biophysical Properties of Long-chain Molecular Systems (3. december).

Instituttet (ved P. Sigmund) var arrangør for International Symposium on Stopping of Heavy Ions (STOP01) med 33 deltagere (5.-8. august).

S. Tougaard arrangerede mødet Concluding workshop on the EU-INCO Copernicus Project: IC15CT960800 ved Syddansk Universitet med 10 deltagere (22.-23. juni).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

A. Baurichter deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (31. maj-1. juni), hvor han præsenterede posteren Dynamic displacement of N₂ from Ru(0001) by atomic hydrogen (sammen med L. Diekhöner, H. Mortensen, C. Åkerlund, og A.C. Luntz). Han bidrog med posteren State resolved adsorption, desorption and scattering of N₂ on Ru(0001) i Gordon Research Conference: Dynamics at Surfaces, New Hampshire, USA (sammen med H. Mortensen, L. Diekhöner, E. Jensen, L. Hornekær, V.V. Petrunin, og A.C. Luntz) (12.-17. august).

L. Bech var på forskningsophold ved synkrotronen, ASTRID, Aarhus Universitet (26. februar-12. marts, 26. marts-17. april, 23.-26. august, 24. oktober-22. november). Hun deltog med posteren The alkali-modified Cu(112) interface and its interactions with CO, H and CO₂ i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (sammen med J. Onsgaard, P.J. Godowski, S.V. Hoffmann og C. Svendsgaard) (31. maj-1. juni). Desuden deltog hun med posteren Interactions between alkali-modified vicinal Cu(111) surfaces and CO, H and CO₂ i 20th European Conference on Surface Science, Krakow, Polen (sammen med P.J. Godowski, S.V. Hoffmann, Z. Li og J. Onsgaard) (4.-7. september).

B. Toftmann Christensen besøgte Naval Research Laboratory, Washington, USA og holdt foredraget Laser ablation of silver: An experimental study of the ablation yield and plume expansion (18. april-17. maj). Han deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg med bidraget Electron temperatures and densities from laser-ablated silver at 355 nm samt Dynamics of the expansion plume from laser ablated silver (sammen med J. Schou, B. Thestrup, B. Dogget, T.N. Hansen og J.G. Lunney) (31. maj-1. juni). Han deltog i E-MRS (European Materials Research Society) Spring Meeting, Strasbourg, Frankrig med bidraget Electron temperatures and densities (sammen med J. Schou, T.N. Hansen og J.G. Lunney) (5.-8. juni). Han fremlagde Progress report from Risø experiments, ion probes ved det 5. MPPP (Monitoring for pulsed plasma processing - New plasma probes for advanced manufacturing) (midtvejs) møde, Dublin, Irland (25.-26. juni). Han deltog med bidraget Resonant vs. non-resonant infrared pulsed laser deposition of polymer films ved Dansk optisk selskabs årsmøde i Århus (sammen med D.M. Bubb, J.S. Horwitz, R.A. McGill, D.B. Chrisey, M.R. Papantonakis, R.F. Haglund Jr.) (22.-23. november).

J. Dall deltog i SunTune Optimizing Training, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby (13.-15. februar) samt i workshoppen: Exobiology and the Origin of Life,

Aarhus Universitet (10. maj) og Energy Landscapes, Telluride, Colorado, USA (12.-18. august). Han deltog også i symposiet Theory of Darwinian Evolution at the Turn of the Millennium, Carlsberg Akademiet, København (28. oktober). Deltog i 2001 Complex Systems Summer School ved Santa Fe Institute, New Mexico, USA (9. juni-7. juli).

L.H. Hornekær deltog med posteren Laboratory studies of molecular hydrogen formation on interstellar dust grains ved Dansk Fysisk Selskabs årsmøde og årsmødet for Netværk for Kvinder i Fysik i Nyborg (sammen med A. Baurichter, V.V. Petrunin, D. Field og A.C. Luntz)(30. maj-1. juni) samt ved Gordon Research Conference: Dynamics at Surfaces i Andover, NH, USA (12.-17. august).

A.C. Luntz besøgte Applied Physics Department, Chalmers University, Göteborg, Sverige (28.-30. januar). Han gav et inviteret foredrag med titlen Laser assisted associative desorption and the dynamics of activated adsorption, ved Annual March meeting of the American Physical Society, Seattle, WA, USA (11.-15. februar). Han holdt foredraget N_2 dissociation on Ru(0001): a view from both sides of the barrier ved Chemistry Department, Princeton University, Princeton, NJ, USA (26. april) og gav et inviteret foredrag med titlen CH_4 dissociation on Ru(0001): a view from the back side of the barrier ved 221st Annual meeting of the American Chemical Society, San Diego, CA, USA (31. april-5. maj). Han besøgte Halifax University, Halifax, Nova Scotia, Canada (23. juli) og deltog i 48th National AVS conference, San Francisco, CA, USA (29. oktober-1. november).

L. Miao deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg og var diskussionsformand for en faststoffysik-session (31. maj-1. juni). Hun holdt to inviterede forelæsninger om Statistical Physics of Fluid Membranes ved International Summer School on Physics of Biomembranes and Complexation i Helsinki, Finland (15.-16. august) og deltog i International Conference From Biomembranes to Cationic Liposomes i Helsinki, Finland (17.-19. august). Hun deltog også i den internationale konference om Modeling of Complex Systems i Erice, Italy (22.-26. oktober), hvor hun holdt et inviteret plenarforedrag om Theoretical Modelling of Phase Equilibria of Lipid-bilayer Membranes. I forbindelse med forskningssamarbejde var hun på en række korte besøg ved Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby (1.-3. februar, 28. maj, 18.-20. juni, 27.-29. juni, 21. august), ved Forskningscenter Risø, Roskilde (29. maj) og ved Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, København (15. oktober). Endelig arbejdede hun som medlem af ansættelsesbedømmelsesudvalget for NORDITAs adjunktstilling i teoretisk biofysik.

P. Morgen holdt foredraget Nanofysik og nanokemi i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening (UNF), Aalborg (23. februar). Han deltog i National Science Foundation's Colloquium on Nanoscience, Washington DC med posteren Linear growth mode of silicon oxidation (17.-20. maj), og i 19th Nordic Semiconductor Meeting, Lyngby med foredraget MOS-properties of ultra thin oxides on silicon (20.-25. maj). Han deltog i EADTU

Science and Technology Academic Network Meeting i Dublin, Irland med foredraget New Instructional Possibilities in Physics, using the Internet (12.-17. juni) og som leder af et forretningsmøde i netværket. Han holdt foredraget Nanostrukturer og nanoteknologi for Ungdommens Naturvidenskabelige Forening (UNF), Århus (20. september). Han holdt foredraget CD-ROM som integrator og differentiator i projektorienteret undervisning på Århus Teknikum i regi af Selskabet for Tekniske Uddannelsesspørgsmål (9. oktober). Mødets tema var Projektorienteret undervisning- hvordan?-sådan! Han deltog i EADTU (European Association of Distance Teaching Universities) Science and Technology Academic Network Meeting i Hagen, Tyskland som ordstyrer i en session om New Media, New Methods (2.-3. november) og som formand for et forretningsmøde i netværket. Har opholdt sig som gæsteforsker ved lagerringen ASTRID, Aarhus Universitet (11.-25. februar, 9.-23. september). Han er medlem af bevillingsrådet for Syddansk Innovation, i Forskerparken, næstformand i styregruppen for DAOU (Danish Association of Open Universities) og formand for et europæisk netværk, Science and Technology Distance Education Academic Network, under EADTU (European Association of Distance Teaching Universities). Han er direktør og formand for bestyrelsen i NanoS ApS.

O.G. Mouritsen holdt inviteret foredrag om Nano-scale Structure in Membranes in Relation to Enzyme Action-Computer Simulation vs Experiment ved Europhysics Conference on Computational Physics, Aachen, Tyskland (5.-8. september). Han holdt et foredrag om En Magisk Kugle - om Biofysik i Udviklingen af nye Cancerterapier, Naturvidenskabeligt Selskab på Fyn, Odense (10. oktober). Han holdt et foredrag om Biofysik for fynske gymnasielærere i Odense (1. november). Han holdt et foredrag om Center for Biomembrane Physics ved Kemisk Instituts Kandidatsymposium, Syddansk Universitet, Odense (10. november). Han gav et general physics colloquium om Fluctuations and Biological Function på Imperial College, London (14. november). Han gav et indlæg om Insights from Biomembrane Physics-Lessons for Biotechnology ved mødet NKT meets SDU-Biotechnology på Syddansk Universitet, Odense (10. december). Han gav et inviteret foredrag om Nature's Own Self-assembly Principles på Kick-off Meeting of the Hydra Project på Syddansk Universitet, Odense (11. december). Han var opponent ved disputatsen Role of the Phospholipid Composition for the Drug-membrane and Protein-membrane Interactions af A.V. Agasøster ved Det Matematisk-naturvidenskabelige Fakultet ved Universitetet i Bergen, Norge (22. november). Han er formand for Den Danske Nationalkomite for Biofysik og medlem af bestyrelsen for Dansk Fysisk Selskab. Han er medlem af bestyrelsen for Centre for Drug Design og Transport. Han er medlem af priskomiteen for Brødrene Hartmann Fond. Han er medlem af bestyrelsen for LiPlasome Pharma A/S. Han er medlem af bestyrelsen for Danish Graduate School of Biophysics. Han er medlem af Experimentariums præsidium. Han er medlem af kredsen af fagredaktører for

tidsskriftet *Aktuel Naturvidenskab*. Han er medlem af redaktionskomiteerne for de internationale tidsskrifter *Biochemica et Biophysica Acta*, *Biophysical Chemistry*, *European Biophysics Journal with Biophysical Letters*, *Computational Materials Science* og *Chemistry and Physics of Lipids*. Han er adjungeret professor ved Helsinki University of Technology. Han er medlem af Scientific Advisory Board for COMP (Computational Condensed-matter and Complex Materials Research Unit) under det Finske Akademis Center of Excellence Programme.

N. Kjær Nielsen holdt foredrag med titlen *Forening af naturkræfter på Frodskaparsetur Føroya*, Torshavn (31. juli). Han ledede en ekskursion med 7 studerende til Stenomuseet og Institut for Fysik og Astronomi, Århus (30. november).

J. Boiden Pedersen deltog i 7th International Symposium on Magnetic Field and Spin Effects in Chemistry and Related Phenomena, Tokyo, Japan (15.-20. juli), hvor han afholdt et inviteret foredrag med titlen *Recombination probability of geminate radical pairs in high magnetic fields* (sammen med M.J. Hansen og A.A. Neufeld) samt præsenterede posteren *Theoretical approaches in CIDEP studie* (sammen med A.B. Doktorov og A.A. Neufeld). Var gæsteprofessor ved RIKEN (The Institute of Physical and Chemical Research) Wako, Saitama, Japan (14.-23. november), hvor han holdt kollokviumforedrag med titlen *Towards a quantitative analysis and understanding of recombination data of geminate radical pairs in high magnetic fields* (sammen med M.J. Hansen).

V.V. Petrunin holdt foredrag *State resolved detection of laser assisted associative desorption of N₂ from Ru (0001)* på Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (sammen med L. Diekhöner, A. Baurichter, H. Mortensen, E. Jensen, L. Hornekær og A.C. Luntz) (31. maj-1. juni) og holdt foredraget *Evanescent-wave stimulated surface-processes* på Dansk Optisk Selskab årsmøde i Århus (sammen med V.G. Bordo, L. Jozefowski og H.-G. Rubahn) (22.-23. november).

H.-G. Rubahn holdt foredraget *Evanescent wave and nonlinear spectroscopy*, Toulouse Universitet, Frankrig (12. januar). Han deltog med posteren *Laser-induced fluorescence spectroscopy of the gas boundary layer: An alternative to optical surface spectroscopy* i konferencen *Optical Spectroscopy at Interfaces, OSI 2001*, Bad Honnef, Tyskland (sammen med V. Bordo) (20.-23. maj). Han deltog i konferencen *CLEO 2001 (Conference on Lasers and Electrooptics)*, Baltimore, USA (6.-11. maj), og han holdt kollokviet *Optics at the border*, Florida State University, Tallahassee, USA (11. maj) og kollokviet *Structural and optical properties of ultrathin metallic and organic films*, Yale University, New Haven, USA (14. maj). Han deltog med foredraget *Multiphoton evanescent wave spectroscopy and dynamics* i konferencen *Nanoengineered Materials and Molecular Manufacturing*, San Diego, USA (sammen med V. Bordo) (29. juli-3. august) og i konferencen *Organic Photons and Electron med Structure and non-linear optical properties of ultrathin p-phenylene oligomer films*, San Diego, USA (sammen med F. Balzer)

(29. juli-3. august). Han holdt kollokviet *Borderline Optics*, Jagellionian University, Krakow, Polen (11. juni) og kollokviet *DASA: Dipole-assisted self assembly of light emitting p-nP needles* på Istituto de Fisica, Università di Siena, Italy (3. september). Deltog med foredraget *Growth of optically active p-phenylene fibres on mica* i konferencen *ECOSS 20 (European Conference on Surface Science)*, Krakow, Polen (sammen med F. Balzer) (4.-7. september).

P. Sibani besøgte Kemisk Institut på Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby (14. marts), hvor han gav foredraget *Monte Carlo without rejections: the Waiting Time Method*. Han opholdt sig på Imperial College, London, UK (10.-12. juni), hvor han samarbejdede med prof. H.J. Jensen og holdt foredraget *Aging and rejuvenation effects in glassy dynamics*. Han besøgte Max Planck Institut, Stuttgart, Tyskland (13.-16. juni), hvor han samarbejdede med dr. C.J. Schön og gav det samme foredrag. Han deltog i 21st IUPAP (International Union of Pure and Applied Physics) International Conference on Statistical Physics i Cancun, Mexico (15.-20. juli), hvor han bidrog med posteren *Faster Monte Carlo Simulations at Low Temperatures. The Waiting Time Method*. Han arrangerede workshoppen *Energy Landscapes in Telluride*, Colorado, USA (12.-18. august) og besøgte San Diego State University, San Diego, California, USA (20.-23. august). Han blev inviteret til generelkonference for SPHINX (Statistical Physics of Glassy and Non-Equilibrium Systems) i Il Ciocco, Castelveccchio Pascoli, Italien, hvor han holdt foredraget *Aging and SOC in driven dissipative systems* (29. august-6. september).

A. Cohen Simonsen deltog i workshoppen *Structure of Biomembranes*, Forskningscenter Risø, Roskilde (29. maj). Han holdt foredraget *Force spectroscopy on single DNA molecules* på Kemisk Institut, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby (12. september).

P. Sigmund holdt et inviteret foredrag om *Stopping of Heavy Ions* ved ISI-2001 (Ion-Surface Interactions) i Zvenigorod, Moskva, Rusland (27.-31. august) og om *Theory of Antiproton Stopping* ved 2nd International Workshop on Atomic Collisions and Atomic Spectroscopy with Slow Antiprotons (PBAR-01) i Århus (14.-15. september). Om sidstnævnte emne talte han også ved Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (1.-2. juni). Ved International Conference on Atomic Collisions in Solids (ICACS-19) i Paris, Frankrig (29. juli-3. august) talte Sigmund om *Binary Theory of Light-Ion Stopping* og ved International Symposium on Stopping of Heavy Ions (STOP01) i Odense om *Binary Theory of Electronic Stopping*. I det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab gav han en meddelelse om Niels Bohrs teori om alpha-partiklers nedbremsning i et moderne perspektiv (22. februar) og om dertil relaterede emner i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening i Odense (20. september) samt atomfysikseminaret ved Aarhus Universitet (15. november). Ved et møde af Gymnasieskolernes Lærerforening i Svendborg (2. november) talte han om *Overvejelser vedr. fysik og filosofi*. Han var i øvrigt fagkonsulent i fysik for

Danmarks Nationalleksikon, medlem af spørgepanelet for Spørg Naturvidenskaben, formand for komiteen Stopping of Heavy Ions under International Commission on Radiation Units and Measurements (ICRU) og medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs udvalg for udadrettet virksomhed.

S. Tougaard holdt det inviterede foredrag Non-Destructive Quantification of Surface Nano-Structures by Analysis of the XPS Peak Shape ved The Second International Symposium on Practical Surface Analysis (PSA-01), Nara, Japan (19.-21. november). Han var chairman ved mødet og havde desuden bidragene QUASES-ARXPS: Software for Analysis of Surface Nano-Structures by Angle Resolved XPS or AES (sammen med T.S. Lassen), og Determination of inelastic mean free path of high energy electrons from shape analysis of K-auger and K-conversion spectra emitted from thin films (sammen med L. Kövér m.fl.). Han deltog i mødet Synchrotron Microanalysis: accurate and traceable elemental analysis on the microscopic level, MICRO-XRF, (EU-Fifth Framework Programme) at Department of Chemistry, University of Antwerp, Belgien (15.-16. januar) og holdt her foredraget State-of-the-art X-ray photo electron spectroscopy; quantitative analysis from peak intensity and peak shape; existing projects on traceability. Han deltog i INCO (International Cooperation) Copernicus symposiet: Determination of Standardized Parameters in Surface Analysis ved Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Ungarn (8.-11. februar) og holdt indlæg om Morphology on the nano scale of thin films of Ag, Co, and Au/Co/Al; determination of IMFPs and dielectric response calculation of surface excitation spectra. Han deltog i European Conference on Applications of Surface and Interface Analysis (ECASIA-01) (30. September-5. oktober) i Avignon, Frankrig, hvor han præsenterede Practical Correction Procedures for Elastic Electron Scattering Effects in ARXPS (sammen med T.S. Lassen og A. Jablonski) og Comparison of Source Functions obtained by using the QUASES and the Partial Intensity Analysis for Inelastic Background Correction: KLL Auger Spectra of 3d transition elements (sammen med L. Kövér, I. Cserny og W.S.M. Werner), Quantification and IMFP Determination by Peak Shape Analysis of ARXPS (sammen med N. Suzuki), og Experimental Determination of the Surface Excitation Parameter for Surface Analysis by Means of Reference Samples (sammen med G. Gergerly m.fl.). Ved ECASIA-01 konferencen arrangerede han desuden sessionen New Software Developments og holdt her foredraget Software for Quantitative Determination of Surface Nano-Structures by Analysis of Angle Resolved XPS or AES (sammen med T.S. Lassen). Han deltog i VAMAS TWA2 on Surface Chemical Analysis møde i Avignon, Frankrig (1. oktober) og holdt her indlægget Tests of algorithms for ARXPS. Han var på forskningsophold ved Institute of Materials Science, ICMSE (Instituto de Ciencia de Materiales de Sevilla), Sevilla, Spanien (9. marts-28. april), hvor han arbejdede med fremstilling af tynde ZnO film på substrater af Si, SiO₂, og Al₂O₃ og med undersøgelser af

deres morfologi og vækstmekanismer på nano-meter skala. Under opholdet arbejdede han desuden med udvikling af programmet til dielektrisk respons udregning af energitabsprocesser for elektroner ved faste stoffers overflader. Han holdt samme sted foredraget Inelastic Electron Mean Free Paths; Applications in Quantitative Analysis of Surface Nano-structures (19. april). Han besøgte Department of Applied Chemistry, Utsunomiya University, Japan (22.-24. november). Han var i Advisory Committee Board for de tre internationale konferencer International Congress of Chemical Sciences 2001 (ICAS-2001), Waseda University, Tokyo, Japan (6.-10. august), The Second International Symposium on Practical Surface Analysis, Nara, Japan (19.-21. november) og European Conference on Applications of Surface and Interface Analysis, Avignon, Frankrig, (30. september-5. oktober). Han er leder af det internationale forskningsprojekt Tests of Algorithms for Data Processing in XPS under Versailles Project on Advanced Materials and Standards (VAMAS). Han leder et internationalt EU-projekt under Copernicus-programmet Determination of Standardized Parameters Describing the Electron Transport for Quantitative Surface Analysis by Electron Spectroscopies (EU-kontrakt No. ERBIC15CT960800). Han deltager i EU-projektet Synchrotron Microanalysis: accurate and traceable elemental analysis on the microscopic level (under 5th framework: EU contract: B6RD-CT-2000-00345 MICRO-XRF). Han er medlem af ISO TC/201 committee on ISO Standards for Surface Analysis. Han er Associate editor for tidsskriftet Surface Science Spectra, medlem af Editorial board for tidsskriftet Journal of Electron Spectroscopy and Related Phenomena og af Advisory editorial board for tidsskriftet Surface and Interface Analysis samt af International Advisory Committee for tidsskriftet Journal of Surface Analysis. Han er direktør for QUASES - Tougaard ApS.

Eksterne bevillinger og donationer

A. Baurichter, V.V. Petrulin og A.C. Luntz oppebærer sammen med D. Field, Aarhus Universitet en treårig rammebevilling på 453.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Laboratory simulation of H₂ formation on interstellar grains.

L. Hornekær modtog et forskningsstipendium på 416.070 kroner fra Carlsbergfondet.

L. Miao og O.G. Mouritsen m.fl. oppebærer en treårig rammebevilling på 240.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Computer Simulations of Structured Fluids.

P. Morgen modtog en personlig rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, for to år, på 148.800 kroner.

O.G. Mouritsen og L. Miao m.fl. har fra Danmarks Grundforskningsfond fået bevilget 35.137.000 kroner til drift af MEMPHYS-Center for Biomembrane Physics for perioden 1. oktober 2001-30. juni 2006.

J. Boiden Pedersen har sammen med P. Sibani fået en

treårig rammebevilling på 420.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Dynamics of complex systems in physics and chemistry.

V.V. Petrunin og H.-G. Rubahn oppebærer en treårig rammebevilling på 485.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Nonlinear optical surface and evanescent wave spectroscopy.

H.-G. Rubahn har fra Ciriuss fået bevilget 14.450 kroner til at invitere gæsteforlæserne fra Italien og Polen. Han modtog 9.400 kroner fra firmaet JO-EL A/S til lønmidler til et studie om Efficient transmission of light through optical fibers.

P. Sigmund modtog 33.600 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til symposiet STOP01 (International Symposium on Stopping of Heavy Ions) og 15.000 kroner fra Ingeniør N. M. Knudsens Fond til ICRUs (International Commission on Radiation and Measurements) årsmøde 2002 i Odense.

P. Sigmund, S. Tougaard og professor H.H. Andersen, Københavns Universitet oppebærer en treårig rammebevilling på 130.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Particle penetration and surface processes involving light and heavy charged particles: applications to quantitative surface analysis.

S. Tougaard har modtaget 282.000 kroner fra EU til projektet Synchrotron Microanalysis: accurate and traceable elemental analysis on the microscopic level (under 5th framework: EU contract: B6RD-CT-2000-00345 MICRO-XRF).

Publikationer

Aminov KL, Boiden Pedersen J. Quantum theory of high-energy electron transport in the surface region. *Phys Rev B* 2001; 63: 125412-27.

Andersen TH, Tougaard S, Larsen NB, Amdal K, Johannsen I. Surface Morphology of PS-PDMS Diblock Copolymer Films. *J Electron Spectroscopy* 2001; 121: 93-110.

Balzer F, Rubahn H-G. Second Harmonic Generation and shielding effects of alkali clusters on ultrathin organic films. *Nanotechnology* 2001; 12: 105-9.

Balzer F, Rubahn H-G. Structure and non-linear optical properties of ultrathin p-phenylene oligomer films. *Proceedings SPIE* 2001; 4461: 238-45.

Balzer F, Rubahn H-G. Dipole-assisted self assembly (DASA) of light-emitting p-nP needles on mica. *Appl Phys Lett* 2001; 79: 3860-2.

Bech L, Onsgaard J, Hoffmann SV, Godowski PJ. CO dissociation on K-modified Cu(112) and Cu(117). *Surf Sci* 2001; 482-485: 243-9.

Bordo VG, Rubahn H-G. Evanescent-volume wave spectroscopy of the gas-solid boundary layer. *Optics and Photonics News* 2001; 12/12: 41.

Bordo VG, Rubahn H-G. Multiphoton evanescent wave spectroscopy and dynamics. *Proceedings SPIE* 2001; 4456: 86-96.

Bordo VG, Loerke J, Jozefowski L, Rubahn H-G. Two-

photon laser spectroscopy of the gas boundary layer in crossed evanescent and volume waves. *Phys Rev A* 2001; 64: 012903-1-11.

Bordo VG, Loerke J, Rubahn H-G. Two-photon evanescent-volume wave spectroscopy: a new account to gas-solid dynamics in the boundary layer. *Phys Rev Lett* 2001; 86: 1490-3.

Bubb DM, Horwitz JS, McGill RA, Chrisey DB, Papantonakis MR, Haglund Jr. RF, Toftmann B. Resonant infrared pulsed-laser deposition of a sorbent chemoselective polymer. *Appl Phys Lett* 2001; 79: 2847-9.

Cohen Simonsen A, Tougaard S, Hansen JL, Nylandsted Larsen A. Probing the ex situ morphology of Ge islands on Si(001): AFM and XPS inelastic peak shape analysis. *Surf Interf Anal* 2001; 31: 328-37.

Dall J, Sibani P. Faster Monte Carlo simulations at low temperatures. The waiting time method. *Computer Physics Communications* 2001; 141: 260-7.

de Vega HJ, Larsen AL, Sánchez N. Non-Singular String-Cosmologies From Exact Conformal Field Theories. *Nucl Phys Proc Suppl* 2001; 102: 201-8.

Diekhöner L, Mortensen H, Åkerlund L, Baurichter A, Luntz AC. Dynamic displacement of N₂ from Ru(0001) by incident D and H atoms. *J Chem Phys* 2001; 114: 4215-20.

Diekhöner L, Mortensen H, Baurichter A, Luntz AC. Laser assisted associative desorption of N₂ and CO from Ru(0001). *J Chem Phys* 2001; 115: 3363-73.

Diekhöner L, Mortensen H, Baurichter A, Jensen E, Petrunin VV, Luntz AC. N₂ dissociative adsorption on Ru(0001): The role of energy loss. *J Chem Phys* 2001; 115: 9028-35.

Gerlach F, Balzer F, Rubahn H-G. The growth of sodium rough films on mica(0001) as determined by Helium atom scattering. *Appl Surf Sci* 2001; 173: 262-9.

Gergely G, Menyhárd M, Gurban S, Sulyok A, Tóth J, Varga D, Tougaard S. Surface Excitation Effects in Electron Spectroscopy. *Solid State Ionics* 2001; 141-142: 47-51.

Hansen K, Andersen JU, Hvelplund P, Møller SP, Pedersen UV, Petrunin VV. Observation of a 1/t decay law for hot clusters and molecules in a storage ring. *Phys Rev Lett* 2001; 87: 123401, 1-4.

Holmelund E, Thestrup B, Schou J, Larsen NB, Nielsen MM, Johnson E, Tougaard S. Deposition and characterization of ITO films produced by laser ablation at 355 nm. *Applied Physics* 2001; A74: 147-52.

Hornekær L, Kjærgaard N, Thommesen AM, Drewsen M. Structural Properties of Two-component Coulomb crystals in linear Paul traps. *Phys Rev Lett* 2001; 86: 1994-7.

Jensen T, Tækker L-B, Gundlach C, K-Dam F, Morgen P, Hoffmann SV, Li Z, Pedersen K. Molecular oxygen on the Si(111)-7x7 surface. *Phys Rev* 2001; B54: 045304-8.

Kövér L, Tougaard S, Tóth J, Daróczy L, Szabó I, Langer G, Menyhárd M. Determination of overlayer thickness by QUASES analysis of photon excited KLL Auger

- spectra of Ni and Cu films. *Surf Interf Anal* 2001; 31: 271B9.
- Kravetsky IV, Marowsky G, Rubahn H-G.* Room temperature adsorption of Na on Si(111)7x7 as studied by resonant optical second harmonic generation. *Surf Sci* 2001; 474: 47-54.
- Larsen AL, Sánchez N.* New Coherent String States and Minimal Uncertainty in WZWN Models. *Nucl Phys* 2001; B618: 301-11.
- Larsen AL, Nicolaidis A.* Second Order Perturbations of a Macroscopic String: Covariant Approach. *Phys Rev* 2001; D63: 125006.
- Larsen AL.* Chaotic String Dynamics Near Black Hole. I: Dabrowski MP, Kozłowski J, red. Proceedings for the 2nd International Conference, Chaos in Dynamical Systems. Szczecin: Institute of Physics Publishing, University of Szczecin, 2001: 1-10.
- Lassen TS, Tougaard S, Jablonski A.* Practical Correction Procedures for Elastic Electron Scattering Effects in ARXPS. *Surf Sci* 2001; 481: 150-62.
- Miao L, Nielsen L, Thewalt J, Ipsen JH, Bloom M, Zuckermann MJ, Mouritsen OG.* From Lanosterol to Cholesterol: Structural Evolution and Differential Effects on Lipid Bilayers. *Biophys J* 2002; 82: 1429-44.
- Morgen P, Jensen T, Gundlach C, Tækker L-B, Hoffmann SV, Pedersen K.* From oxygen adsorption to the growth of thin oxides on silicon surfaces. *Computational Materials Science* 2001; 21: 481-7.
- Neufeld AA, Doktorov AB, Boiden Pedersen J.* Green's function calculation of electron spin polarization. IV. Radical pairs in micelles. *J Chem Phys* 2001; 115: 3219-29.
- Neufeld AA, Doktorov AB, Boiden Pedersen J.* Green's function calculation of electron spin polarization. V. Quasi-equilibrium and fast mixing approximation for micellar radical pairs. *J Chem Phys* 2001; 115: 3230-40.
- Onsgaard J, Bech L, Svensgaard C, Godowski PJ, Hoffmann SV.* Reactions on alkali-modified low-index stepped copper surfaces. *Progress in Surf Sci* 2001; 67: 205-16.
- Pedersen K, Kristensen TB, Pedersen TG, Morgen P, Li Z, Hoffmann, SV.* Optical second harmonic generation and photoemission from quantum well states in thin Ag films on Si(111). *Surf Sci* 2001; 735: 482-5.
- Petrunin VV, Harbst M, Andersen T.* Resonant multicolor spectroscopy in the photodetachment continuum: Observation of the 4S metastable state in the negative calcium ion. *Phys Rev A* 2001; 63: 030701(R), 1-4.
- Sibani P, Andersen CM.* Aging and self-organized criticality in driven dissipative systems. *Phys Rev E* 2001; 64: 21103-5.
- Sigmund P, Schinner A.* Nonperturbative theory of charge-dependent heavy-ion stopping. *Phys Scr* 2001; T92: 222-4.
- Sigmund P, Schinner A.* Effective Charge and related/unrelated Quantities in Heavy-Ion Stopping. *Nucl Instrum Methods B* 2001; 174: 535-40.
- Sigmund P, Schinner A.* Heavy-Ion Stopping: Bohr Theory Revisited. i: Fundamental and Applied Aspects of Modern Physics. World Scientific 2001; 178-87.
- Sigmund P, Schinner A.* Binary Theory of Antiproton Stopping. *Europ Phys J D* 2001; 15: 165-72.
- Sigmund P, Schinner A.* Resolution of the Frozen-Charge Paradox in Stopping of Channeled Heavy Ions. *Phys Rev Lett* 2001; 86: 1486-9.
- Sigmund P.* Niels Bohrs teori for alpha-partiklers nedbremsning i et moderne perspektiv. *Kvant* 2001; 12: 13-21.
- Suzuki, N, Kato T, Tougaard S.* Quantification of Well-characterized Langmuir-Blodgett Film by Analysis of the PeakShape of XPS taken at Different Emission Angles. *Surf Interface Anal* 2001; 31: 862-8.
- Tougaard S, Krawczyk M, Jablonski A, Pavluch J, Tóth J, Varga D, Gergely G, Menyhárd M, Sulyok A.* Intercomparison of Methods for Separation of REELS Elastic Peak Intensities for Determination of IMFP. *Surf Inter Anal* 2001; 31: 1-10.
- Tækker L-B, Jensen T, Morgen P, Hoffmann SV, Li Z.* Systematic oscillation of peak positions in photoemission spectra during alternating caesium and oxygen exposures of silicon surfaces. *Applied Surf Sci* 2001; 171: 122-8.
- Zhang J, Rubahn H-G.* A symmetry property investigation of the Na/Si(111)7x7 interface by means of optical second harmonic generation. *Journal of Xian Institute of Technology* 2001; 21: 189-95.
- Zhang J, Bordo VG, Rubahn H-G.* A SHG-study of Na-induced Si(111)7x7 surface symmetry changes. *Solid State Comm* 2001; 118: 273-7.

KEMISK INSTITUT

- Professor, dr.scient. *Hans Toftlund Nielsen*
Professor, dr.scient. *Jens Oddershede* (rektor fra 1. juli)
Professor *Jesper Wengel*
Adjungeret professor *John R. Sabin*
Docent, dr.scient. et h.c. *Jan Becher*
Lektor, cand.scient. *Torben Stroyer Hansen*
Lektor, lic.scient. *Jens Peter Jacobsen* (orlov fra 1. juni)
Lektor, dr.scient. *Frank Jensen*
Lektor, dr.scient. *Hans Jørgen Aagaard Jensen*
Lektor, cand.scient. *Palle Waage Jensen* (instituttleder)
Lektor *Henrik Koch*, Ph.D. (fratrådt 31. december)
Lektor, cand.scient. *Christian Lohse*
Lektor *Christine Joy McKenzie*, Ph.D.
Lektor, cand.polyt. *Jørgen Møller* (fratrådt 28. februar)
Lektor *Poul Nielsen*, Ph.D. (lektorvikar 1. juli-30. september, adjunkt indtil 30. juni)
Lektor, dr.phil. *Carl Th. Pedersen*
Lektor, lic.scient. *Erik Bjerregaard Pedersen*
Lektor, cand.pharm. *Gudrun Ploug-Sørensen*
Lektor, cand.scient. *Ole Simonsen*
Lektor, lic.techn. *Eivind Morten Skou* (studieleder)
Lektor, dr. *Paul C. Stein*
Lektor, dr.scient. *Erik Nørby Svendsen*
Lektor *Terence Warner*, Ph.D.
Lektor, lic.scient. *Ole Wernberg*
Lektor *Roman A. Zubarev*, Ph.D.
Forskningslektor *Nicolai Poopeiko* (tiltrådt 1. august, aflønnet af Nukleinsyrecentret, gæsteforsker 1. marts-31. juli, opholdet finansieret af Biotek)
Forskningsadjunkt *Ravindra Babu* (aflønnet af Biotek/Forskningsstyrelsen, gæsteforsker indtil 30. april, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsadjunkt *Gilles Gaubert* (aflønnet af Exiqon A/S)
Forskningsadjunkt *Jan O. Jeppesen*, Ph.D. (tiltrådt 1. december, forskningsassistent 1.-30. november)
Forskningsadjunkt *Michael Petersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. maj, forskningsassistent 1. marts-30. april, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Nukleinsyrecentret)
Forskningsadjunkt *Stefan Vogel*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, gæsteforsker 1. april-30. juni, opholdet finansieret af Forskningsstyrelsen og Biotek)
Amanuensis, cand.scient. *Nils Just Christensen* (tiltrådt 1. august)
Ekstern lektor, cand.scient. *Karen Schou*
Forskningsassistent, cand.scient. *Torsten Bryld* (aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Cureon A/S)
Forskningsassistent, cand.scient. *Ulf Bech Christensen* (aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd og Nukleinsyrecentret)
Forskningsassistent *Viatcheslav Filitchev* (fratrådt 28. februar, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd)
Forskningsassistent, cand.scient. *Kristina Knudsen* (tiltrådt 1. september, aflønnet af Miljø- og Energiministeriet)
Forskningsassistent *Michael Leibold* (fratrådt 30. april, aflønnet af EU-bevilling)
Forskningsassistent, cand.scient. *Jørn Thyssen* (1.-31. marts, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsassistent *Juliusz Adam Wolny*, Ph.D. (1. juni-30. november, aflønnet af Miljøstyrelsen og indtægtsdækket virksomhed)
Gæsteforsker *Hamed Abdel-Bary* (1.-31. august, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Omar Makram Ali* (tiltrådt 1. juli, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker, dr. *A. Balakin* (23. juli-3. august, opholdet finansieret af Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker, professor *David Bishop* (25. maj-1. juni, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *Todor Deligeorgiev* (fratrådt 14. januar, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *Jernej Drofenik* (5.-11. marts og 26. marts-1. april, opholdene finansieret af NATO)
Gæsteforsker *Ahmed A. El-Barbary* (23. juli-7. september, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Naser El-Brollosy* (13. marts-9. november, opholdet finansieret af et ægyptisk stipendium)
Gæsteforsker *Farag El-Essawy* (1. marts-31. august, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker, dr. *Timo Fleig* (9.-18. januar og 6.-15. november, opholdene finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og EU)
Gæsteforsker, dr. *M. Gorshkov* (6.-17. juli, opholdet finansieret af Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd, 15. oktober-2. november, opholdet finansieret af Bruker)
Gæsteforsker *Atef Hamed* (tiltrådt 1. oktober, opholdet finansieret af et ægyptisk stipendium)
Gæsteforsker *Khaled Hilmy* (fratrådt 30. juni, opholdet

finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Abd El-Hamid Ismail* (fratrådt 30. juni, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker, dr. *O. Mirgorodskaya* (22. november-31. december, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *John Ogilvie* (30. juli-30. september, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *Joost van Stralen* (25. februar-10. marts, opholdet finansieret af EU)
Gæsteforsker, dr. *Jury Yelkin* (2.-20. juli, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd
Akademisk medarbejder, cand.scient. *Lars Duelund* (tiltrådt 1. december, aflønnet af MEMPHYS-centret, forskningsassistent 1. juni-31. oktober, aflønnet af Miljøstyrelsen, gæsteforsker indtil 31. maj, opholdet finansieret af Lübecks Medicinske Universitet, Tyskland)
Akademisk medarbejder *Kirsten Halkjær Lund*, Ph.D. (1. januar-30. november)
Overassistent *Nina Alster* (aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Exiqon A/S, arbejdssted: Københavns Universitet)
Laborant *Irene Mose Andersen*
Laborant *Hanne Christensen* (fratrådt 31. august)
Overassistent *Ulla Christensen* (tiltrådt 1. december, delvis aflønnet af Nukleinsyrecentret)
Laborant *Ella Dons*
Assistent *Tove Fonager* (fratrådt 31. maj)
Laborant *Brian Gregersen*
Laboratoriemedhjælper *Birgit Gucwa*
Korrespondent *Inger Rose Hansen*
Ingeniørassistent *Poul Bjerner Hansen*
Laborant *Susanne Juhl Hansen*
Laborant *Ulla Holm*
Laborant *Birthe Haack*
Ingeniørassistent *Torben Hanquist Jensen*
Fuldmægtig, cand.scient. *Per Trolle Jørgensen* (aflønnet af DANIDA, Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd)
Laborant *Louise Anker Knudsen* (fratrådt 30. april)
Elektroniktekniker *Ulrik Kähler* (22. januar-31. december)
Ingeniørassistent *Peter Friis Lange* (uddannelsesorlov)
Laborant *Suzy Willsen Lena* (laborantelev indtil 31. juli)
EDB-medarbejder *Peter Malmberg* (fratrådt 31. januar)
Laborant *Catherine Samantha Moritz* (delvis aflønnet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og Nukleinsyrecentret, laborantelev indtil 31. januar)
Laborant *Carin Krog Nielsen*
Laborantelev *Christina Nielsen* (1. januar-31. december)
Ingeniørassistent *Tommy Nørnberg*
Overassistent *Dorthe Pedersen*
Laborant *Inge Marie Pedersen*
Laborant *Charlotte Kjær Rasmussen*

Laborantvikar *Berit Rosengaard* (fratrådt 31. december, delvis aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Nukleinsyrecentret)
Laborantelev *Palle Kjær Sørensen* (tiltrådt 1. august)
Laborant *Ole Tang Sørensen* (fratrådt 28. februar)
Laboratoriemedhjælper *Bodil Thomsen*
Laborant *Jutta Thorslund*
Betjent *Torben Trostmann* (tiltrådt 1. januar)
Laborant *Birthe Tulinius* (fratrådt 31. marts, aflønnet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, arbejdssted: Virologisk Afdeling, Statens Seruminstitut)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Bogdan Budnik
Philip Børsting
Nanna Kristina Christensen
Thomas Enevoldsen
Kim F. Haselmann
Carsten Jessen
Frank Kjeldsen
Janus Schreiber Larsen
Rikke Lolck
Lars Mikkelsen
Naja Mogensen
Jakob Thoudahl Nielsen
Katrine Ellemann Nielsen
Kent Nielsen
Lars Preuss Nielsen
Jesper Kielberg Pedersen
Lene Petersen
Karin Kirkegaard Rasmussen
Michael Raunkjær
Signe Inglev Steffansen
Frans D. Therkelsen
Rie Popp Troelsen
Claus Vestergaard

Gæste-Ph.D.-studerende:

Allam Hassan Ali (tiltrådt 1. maj, opholdet finansieret af ægyptisk channel-program)
Yasser Ali (fratrådt 31. december, opholdet finansieret af DANIDA)
Smriti Trikhia (1. februar-31. december, opholdet finansieret af Forskningsstyrelsen og Biotek)

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 16 undervisningsassistenter og 25 instruktører. Disse har undervist i alt 2.346 konfrontationstimer. 13 Ph.D.-studerende har i løbet af forårssemestret og efterårssemestret undervist i alt 977 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Ph.D.-studerende *Elisa Rosenbohm*, Københavns Universitet: Gasfasedannelse og nitring af phenoler i atmosfæren (25. januar). Professor *Grzegorz Mloston*, Section of Heterorganic Compounds, University of Lodz, Polen:

Imidazole N-Oxides as Versatile Building Blocks for Preparation of Imidazole Derivatives (15. februar). Kurt Gothelf, Kemisk Institut, Aarhus Universitet: Studies and Application of Self-assembled Monolayers of Zanthates and Thiols on Gold Surfaces (21. februar). Professor V.S. Parmar, Department of Chemistry, University of Delhi, Indien: Biocatalytic Reactions of Importance in Organic Synthesis (2. april). Jerro Olsson, Edgbaston School of Chemistry, Birmingham, England: Towards PSII Analogs Driven by Ruthenium Photophysics (18. april). Frank Reichel, Degussa, Tyskland: Goldschmidt Polyurethane Additives: Interfacially Active Organosiloxanes – a Crucial Additive for the Manufacture of Many Consumer Goods, in Particular Polyurethane Foams (18. april). Professor Sybren Wijmenga, Department of Medical Biosciences, Umeå University, Sverige: Unwinding the Structure of Branched DNA (19. april). Mogens Brøndsted Nielsen, Laboratorium für Organische Chemie, Eidgenössische Technische Hochschule (ETH), Schweiz: Highly Functionalized Dimeric Tetraethynylethenes and Expanded Radialenes (20. april). Professor Thomas Bjørnholm, Kemisk Institut, Københavns Universitet: Nano-chemistry – New Challenges and Opportunities (21. maj). Charlotte Held Gotfredsen, Kemisk Afdeling, Carlsberg Laboratorium, Valby: Exploring Different Applications of the Nano- and High-Resolution MAS NMR Probes in Studies of Free and Resin bound Biomolecules (30. maj). Andrzej Okruszek, Polish Academy of Sciences, Centre of Molecular and Macromolecular Studies, Department of Bioorganic Chemistry, Polen: The Synthesis of Phosphorodithioate Analogues of Nucleotides and Oligonucleotides by Dithiaphospholane Approach (13. juni). Dwaine A. Braasch, University of Texas, Southwestern Medical Center, USA: Characterization and Application of Locked Nucleic Acid (LNA) Oligomers (21. juni). Professor Takeshi Toru, Department of Applied Chemistry, Nagoya Institute of Technology, Japan: Asymmetric Reactions Using Sulfur Functions (3. august). Andres Ramos, National Institute for Medical Research, London, England: Biomolecular NMR (3. december). Wolfram Gronwald, Institut für Biophysik und Physikalische Biochemie, Universität Regensburg, Tyskland: Biomolecular NMR (4. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

J.P. Jacobsen og P.C. Stein organiserede Det 22. NMR diskussionsmøde i Slukefter med i alt 90 deltagere (25.-26. januar).

Kemisk institut har været vært for Kemisk Forenings Årsmøde, et fællesmøde for sektionerne for teoretisk kemi, organisk kemi og uorganisk kemi samt Dansk Forening for Molekylspektroskopi, Dansk Selskab for Historisk Kemi såvel som Dansk Selskab for Miljøkemi. Mødet blev arrangeret af F. Jensen, H.J. Aagaard Jensen, P. Nielsen, H. Toftlund Nielsen, Paul C. Stein, O. Wernberg og Chr. Lohse (14. juni).

H.J. Aagaard Jensen har arrangeret DIRAC working

group meeting under EU COST Chemistry Action D23 (24.-26. august).

C. Th. Pedersen, R.P. Troelsen og J. Wengel arrangerede Efterårslaboratorium for gymnasieelever (14.-20. oktober).

P.W. Jensen har arrangeret KIKS '01; instituttets syvende kandidatsymposium for kandidater og Ph.D.'er fra instituttet samt ansatte og studerende (10. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Becher deltog i SMARTON 4 Workshop (Structuring, Manipulation, Analysis and Reactive Transformation of Nanostructures) i Cambridge som bestyrelsesmedlem, hvor J.O. Jeppesen og K.A. Nielsen også deltog (4.-7. januar). Han deltog i flere møder som medlem af RSC (The Royal Society of Chemistry)-komiteen Organic Task Force i London og Cambridge vedrørende den fremtidige udvikling af RSCs organiske publikationer (26.-27. februar, 3. maj). Han var på forskningsophold ved Université d'Angers i Frankrig (9.-27. juni). Her holdt han foredraget Tetrathiafulvalenes - From Heterocyclic Chemistry to Molecular Devices (19. juni). Samme foredrag holdt han ved 12th European Symposium of Organic Chemistry (ESOC12) i Groningen, Holland som invited lecturer, hvor Ph. Børsting også deltog (13.-18. juli), samt ved The Fourth International Symposium on Crystalline Organic Metals, Superconductors and Ferromagnets (ISCOM2001) i Hokkaido, Japan, ligeledes som invited lecturer (9.-15. september). Han deltog i SMARTON 5-mødet i Maastricht, Holland med posteren Oriented Growth of Molecular Nanowires on Mica Surface (15.-18. november) samt i et steering committee-møde (16. november). Han har været directeur de thèse og medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende en Ph.D.-afhandling indleveret af Gaëlle Trippé, Université d'Angers: Du macrocycle complexant a l'électrode modifiée synthèse et propriétés (26. oktober). Han er medlem af Cismi-Fondens og MO-DECS (Molecular Design of Chemical Systems) bestyrelser, regional coordinator for The Global Supramolecular Network samt medlem af redaktionskomiteerne ved tidskrifterne Journal of Heterocyclic Chemistry og Advanced Functional Materials. Han er endvidere medlem af The Management Committee for COST D11 Action on Supramolecular Chemistry samt medlem af ESF (European Science Foundation), Steering Committee for SMARTON (Structuring, Manipulation, Analysis and Reactive Transformation of Nanostructures) samt bestyrelsen for Association Scientifique Franco-Danoise (ASFD).

K. Bondensgaard deltog i Det 22. NMR-diskussionsmøde i Slukefter, hvor J.P. Jacobsen, K.E. Nielsen og P.C. Stein også deltog (25.-26. januar).

B. Budnik deltog i 49th American Society for Mass Spectrometry Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics, Illinois, USA, hvor K.F. Haselmann, K.H. Lund og R. Zubarev også deltog (27.-31. maj). Han har

siden 1. oktober været på udlandsophold ved The Ångström Laboratory, Uppsala, Sverige.

Ph. Børsting præsenterede en poster med titlen A Ring-Closing Metathesis Strategy Towards Conformationally Restricted Di- and Trinucleotides ved Kemisk Forenings Årsmøde, Odense (14. juni). Han præsenterede endvidere en poster med titlen Conformational Restriction of Di- and Trinucleotides by Ring-Closing Metathesis ved 12th European Symposium of Organic Chemistry (ESOC12), Groningen, Holland (13.-18. juli).

U.B. Christensen har deltaget i 11th European Carbohydrate Symposium – EUROCARB XI i Lissabon, Portugal, hvor P. Nielsen også deltog (2.-7. september).

T. Stroyer Hansen har deltaget i et symposium arrangeret af Dansk Selskab for Miljøkemi med titlen Global opvarmning – fup eller faktum? i København (19. april). Han deltog i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med posterne Monitoring of NO₂ in Greenland, Validering af bombepulskurven ved analyse af italienske vine og Undersøgelse og datering af grænseoverskridende luftforurening i Danmark, Grønland og Færøerne (14. juni). I forbindelse med en målekampagne deltog han i en ekskursion til Island (21. juli-4. august).

K.F. Haselmann har deltaget i 49th American Society for Mass Spectrometry Conference on Mass spectrometry and Allied Topics, Illinois, USA med foredraget Novel Electron Induced Activation Techniques for Polypeptide ions (27.-31. maj) samt NATO Summerschool on Advanced Mass Spectrometry i Tetouan, Marokko (1.-11. september). Han har siden 1. oktober været på udlandsophold hos Dr. P.R.R. Langridge-Smith, The University of Edinburgh.

J.P. Jacobsen deltog i Det 22. NMR-diskussionsmøde i Slukefter (25.-26. januar).

F. Jensen har deltaget i Molecular Quantum Mechanics konference i Seattle, USA med en poster (22.-26. juli). Han har holdt foredrag ved Kemisk Institut, Københavns Universitet (21. november). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en Ph.D.-afhandling indleveret af Torben Rasmussen, Danmarks Farmaceutiske Højskole: Molecular Modeling of Asymmetric Catalysis (2. maj). Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Center for Scientific Computing.

H.J. Aagaard Jensen har deltaget i EU/RTN Meeting on: Molecular Properties and Molecular Materials i Santiago de Compostela, Spanien, hvor H. Koch, J.K. Pedersen og J. Thyssen også deltog (26.-27. januar). Han gav det inviterede foredrag Implementation of a Four-component Multiconfiguration Self-consistent Field Method: Why and How ved konferencen Relativistic Effects in Heavy Element Chemistry and Physics i Kerkrade, Holland (21.-26. april), hvor også J.K. Pedersen og J. Thyssen deltog. Han gav det inviterede foredrag New Relativistic 4-component Methods for Molecular Properties ved Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (14. juni). Endvidere bidrog han med flere indlæg ved DIRAC (Direct Iterative Relativistic All-electron Calculations) working group meeting

på Syddansk Universitet i Odense (24.-26. august), hvor J.K. Pedersen og J. Thyssen også deltog.

P.W. Jensen deltog i COST-G8 Workshop (European Co-operation in the field of Scientific and Technical Research) i Genua, Italien (27.-29. september). Han var medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en Ph.D.-afhandling indleveret af Marianne Glerup, Københavns Universitet: Raman Spectroscopy and X-ray Diffraction on Ceramic Oxides (8. juni). Han er medlem af redaktionskomiteen for Dansk Kemi og medlem af Management Committee for EU COST-G8 Action: Non-destructive Analysis and Testing of Museum Objects.

J.O. Jeppesen har deltaget i SMARTON 4 Workshop (Structuring, Manipulation, Analysis and Reactive Transformation of Nanostructures) i Cambridge, England, hvor han holdt foredraget Making Linear Molecular Machines (4.-7. januar). Ved Kemisk Forenings Årsmøde i Odense holdt han foredraget Toward Molecular Computers (14. juni). Han deltog endvidere i 26th International Symposium on Macrocyclic Chemistry Fukuoka, Japan, hvor K.A. Nielsen også deltog, med posterne Making Linear Molecular Machines og Molecules In Devices (15.-20. juli).

K. Knudsen har i forbindelse med et Dancea-tørvegravningsprojekt deltaget i to feltekspeditioner til Færøerne (16.-20. maj) og Island (28. juli-4. august). Hun har besøgt Institut für Umwelt-Geochemie, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg med det formål at forarbejde tørvekerner fra Færøerne (17.-24. september). Endelig har hun deltaget i 6th International Conference on Mercury as a Global Pollutant i Minamata, Japan med posteren Long-Term Record of Atmospheric Mercury Accumulation in Peat Cores from The Faroe Islands (15.-19. oktober).

H. Koch har deltaget i EU/RTN network meeting on Molecular Properties and Molecular Materials i Santiago de Compostela, Spanien (26.-27. januar).

C. Lohse afholdt en eksperimentel kemiforelæsning på Svendborg Gymnasium (11. januar). Forelæsningen bliver det koldere i Danmark, om drivhuseffekten, blev afholdt i Odense (6. og 19. februar) samt på Ryslinge Højskole (6. december). Han holdt foredraget Isotopteknik til undersøgelse af årsager til CO₂-stigningen i atmosfæren på Københavns Universitet (19. april) og foredraget 14-C analyser som hjælpemiddel i miljøkemi i Miljø- og Sundhedsforvaltningen på Færøerne (18. maj). Han har deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med posteren Validering af bombepulsen ved analyse af italiensk vin (14. juni). Han holdt foredraget Syrer i vin i Meyers Madhus (3. september). Han har været på feltmålinger på Færøerne (16.-20. maj, 21.-23. september), på Island (22. juli-4. august), i Ispra, Italien (9.-11. april, 14.-21. oktober) og i Athen (9.-11. december). Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Transportforskning, Miljøministeriets rådgivende forskningsråd og Miljøministeriets rådgivende udvalg for Arktik. Han er desuden formand for kemiprogrammet under Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd og medlem af Forskningsministeriets udvalg for jordobservation. Endelig er han universitetets kontaktperson

son i en samarbejdsaftale med Fyns Amt omkring luftforureningsmålinger.

K.H. Lund har deltaget i 49th American Society for Mass Spectrometry Conference on Mass spectrometry and Allied Topics, Illinois, USA, hvor hun præsenterede posteren ESI MS in the Detection of Diiron Catalytic Species in Biomimetic Oxidation Reactions (27.-31. maj).

C.J. McKenzie deltog i 17th Nordic Structural Chemistry Meeting, Århus med foredraget Solid, Solution and Gas Phase Studies of Biomimetic Iron Complexes: Characterisation of Novel Fe(III) Peroxides and Fe(IV) Ferryl Species (7.-10. januar). Hun deltog endvidere i Gordon Conference, Metal Ions in Biology, Californien, USA med 2 poster (22.-26. januar). Hun holdt foredraget Modelling Mononuclear Non-heme Iron i Philadelphia, USA (30. januar), foredraget Dioxygen and Peroxide Activation by Biomimetic Iron and Manganese Compounds ved Kemisk Forenings uorganiske sektionens møde på H.C. Ørsted Institutet, Københavns Universitet (22. marts) samt foredraget Dioxygen and Peroxide Activation by Labile Biomimetic Iron and Manganese Compounds ved Academia Sinica, Taipei, Taiwan (21. maj). Hun deltog ved Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med 3 poster (14. juni), samt med 3 poster ved International Conference on Bioinorganic Chemistry, Firenze, Italien (26.-31. august). Hun deltog i COST D21-møde i Firenze, Italien med foredraget Characterisation of Labile Dimanganese Complexes and Evidence for Dioxygen Activation (29. august). Endvidere deltog hun i COST D21-møde om the Synthesis and Reactivity Studies of Biomimetic Model Complexes for Active Sites of Manganese-Containing Enzymes i Bologna, Spanien med foredraget Models for Mn-lipoxygenase: Solvent Controlled Alkylperoxide Oxidation of a Mn(II) Complex to give mono- and dinuclear oxo-bridged species. Hun har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Université D'Angers, Frankrig vedrørende Gaëlle Trippés Ph.D.-afhandling Du macrocycle complexant a l'électrode modifiée synthèse et propriétés. Samme sted holdt hun foredraget Reactive Models for Non-heme Metallobiosites: A Step Towards Biomimetic Oxidation Catalysts (26. oktober). Hun har været medlem af bedømmelsesudvalg ved Lunds Universitet, Sverige vedrørende Anders Thappers Ph.D.-afhandling Modelling of Molybdopterin-dependent Enzymes.

H. Toftlund Nielsen har holdt eksperimentalforelæsnings Historiens første højeksplosiv og andre sprængstoffer i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening i Odense (1. marts). Han deltog i Third Annual NOHEMIP Meeting, Instituto Agronomico per l'Oltremare, Firenze, Italien, hvor han holdt foredraget Model Compounds for Lipoxygenase, Applications in the Development of Driers (16.-18. marts). Endvidere deltog han i 4th TMR-TOSS Meeting, Bordeaux, Frankrig (10.-13. maj) samt i Denmark-Taiwan Biological Inorganic Chemistry Symposium, Taipei, Taiwan, hvor han holdt foredraget Model Compounds with Lipoxygenase Activity (19.-26. maj). Han deltog i symposiet Fotokemisk energiproduktion på Syddansk Universitet, hvor han holdt foredraget Photo-

chemical Charge Separation in Synthetic Systems (20.-21. juni) samt i COST D21 Working group meeting i Bologna, Spanien, hvor han holdt foredraget Covalently Linked Ruthenium(II) - Manganese(II) Complexes (29.-30. august). Endelig deltog han i et Paint mini-symposium i Leiden, Holland, hvor han holdt foredraget Model Compounds for Lipoxygenase (6. september). Han har derudover deltaget i Kemilærerforeningens Regionalmøde i Odense, hvor han holdt foredraget Ørstedes aftenforelæsning april 1820 (5. november). Han har siddet i bedømmelsesudvalg vedrørende bedømmelse af en Ph.D.-afhandling indleveret af Niels Højmark Andersen, Danmarks Tekniske Universitet: Electronic Properties of Two-Center Iron Proteins (26. maj). Han sidder i styregruppen for COST D21 Metalloenzymes and Chemical Biomimetics og i styregruppen for ESF-initiativet Molecular Magnetic Materials. Han har desuden fungeret som referee i Deutsche Forschungs-Gemeinschafts program Molecular Magnetism.

K.A. Nielsen har deltaget i SMARTON 4 Workshop (Structuring, Manipulation, Analysis and Reactive Transformation of Nanostructures), Cambridge, England, hvor han bidrog med posteren PyrroloTTF in Molecular Devices (4.-7. januar). Han deltog endvidere i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense, hvor han bidrog med posteren Making Linear Molecular Machines (14. juni), samt i 26th International Symposium on Macrocyclic Chemistry, Fukuoka, Japan, hvor han bidrog med to poster Making Linear Molecular Machines and Molecules In Devices (15.-20. juli). Han har holdt foredrag om Monopyrrolotetrahydrofulvalene in Supramolecular and Electronic Device Systems ved Hokkaido University, Sapporo, Japan (23. juli).

K.E. Nielsen deltog i Det 22. NMR-diskussionsmøde i Slukefter (25.-26. januar).

P. Nielsen har deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (14. juni). Han har derudover deltaget i 11th European Carbohydrate Symposium - EUROCARB XI i Lissabon, Portugal (2.-7. september) med posteren Bim- and Tricyclic Furanose and Nucleoside Derivatives Obtained by Ring-Closing Metathesis Reactions. Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet vedrørende Thomas Boesens Ph.D.-afhandling Synthesis of New Types of Preorganised Nucleoside Mimics (6. marts). Han er medlem af bestyrelsen for Organisk Kemisk Sektion, Kemisk Forening.

J. Oddershede har været medlem af redaktionen af Advances in Quantum Chemistry og Theoretical Chemistry Accounts. Han har været medlem af Odense Erhvervsråds IT-analysegruppe, Undervisningsministeriets rådgivende gruppe vedrørende Fremtidens Ungdomsudannelser og Danmarks Forskningsråd, i bestyrelsen for Center for Industriel Produktion, IT-Vest, NOVI A/S, PicoSep, Amrose, Odense Erhvervsråd, Forskerparken Fyn, Syddansk Innovation og Forskerparken Fyns Ejendomsselskab samt formand for bestyrelsen for Pride Aps. Han har i årets løb holdt ca. 20 foredrag og indlæg i relation til sine hverv som dekan og rektor.

C.Th. Pedersen deltog i The European Chemistry Thematic Networks møde om The Image of Chemistry i Lund (26.-28. april). Han holdt foredraget Studiet af reaktive intermediater ved hjælp af flash vacuum pyrolyse kombineret med IR-matrix spektroskopi og massespektrometri på H.C. Ørsted Institutet, Københavns Universitet (2. maj). Han holdt foredraget Matrix IR-spektroskopi kombineret med massespektrometri som et værdifuldt redskab til studiet af reaktive intermediater ved Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (14. juni). Han deltog i 18th International Congress of Heterocyclic Chemistry i Yokohama, Japan med foredraget Formation of Iminosubstituted Propadienethiones by Thermal (FVP) and Electron Impact Induced Fragmentation of Multisulfur Heterocycles (29. juli-3. august). Han holdt foredraget Hvorfor er rødvin rød? på Damarks Tekniske Universitet (2. oktober). Han holdt foredraget Kemien af vin og andre gærede drikke i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening i Odense (25. oktober). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en Ph.D.-afhandling indleveret af Ales Reisinger, The University of Queensland, Australien: Photochemistry of Pyridyl Azides: Preparation of Novel 1*H*- and 5*H*-1,3-Diazepines and their Chemistry. Han er medlem af redaktionskomiteerne for Sulfur Letters, Sulfur Reports og Dansk Kemi samt Den Danske Nationalkomité for Kemi. Han er medlem af bestyrelsen for Kemisk Forenings historiske sektion. Han er formand for Kemisk Forenings Nomenklaturudvalg.

E. Bjerregaard Pedersen besøgte Menoufia University, Tanta University og Ministry of Health i Ægypten vedrørende forlængelse af Enreca-projekt under DANIDA (27. april-4. maj). Han deltog i XVIth International Symposium on Glycoconjugates, Haag, Holland (19.-24. august). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende to Ph.D.-afhandlinger: Iben Damager, Den Kongelige Veterinære Landbohøjskole: Chemical Synthesis of Complex Carbohydrates and their Use as Substrates for Enzymes Involved in Starch Biosynthesis (13. august) og Birgitte Møhlholm Malle, Danmarks Tekniske Universitet: Iminosugars. Synthesis and Biological Activity (21. september).

J.K. Pedersen har deltaget i EU/RTN Network Meeting on Molecular Properties and Molecular Materials i Santiago de Compostela, Spanien (26.-27. januar). Han har deltaget med posteren Reduced Scaling in 4-component Relativistic Calculations ved konferencen Relativistic Effects in Heavy Element Chemistry and Physics i Kerkrade, Holland (21.-26. april). Endvidere deltog han med et foredrag i DIRAC Working Group Meeting afholdt på Syddansk Universitet (24.-26. august).

L. Petersen var på udlandsophold ved University of Southampton, England med professor Jeremy Kilburn som vejleder (1. oktober 2000-1. juli).

M. Petersen deltog i 4th International Conference on Molecular Structural Biology i Wien (5.-9. september).

M. Raunkjær deltog i 37th National Organic Chemistry Symposium i Montana, USA (10.-14. juni).

J.R. Sabin deltog i Invitational Symposium on Novel

Computational Approaches to Low-Energy Atom-Atom and Atom-Ion Scattering, i Gainesville, Florida, USA, hvor han holdt et foredrag over emnet Collision Cross Sections Calculated with END (3. februar). Han deltog også i the Pan-American Workshop on Molecular and Materials Science, Gainesville, Florida, USA, hvor han holdt en forelæsning over emnet Collision Cross Sections for Energy Deposition Studies (21.-23. februar). Han deltog i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense og præsenterede en poster med titlen Shape Dependent Molecular Properties: Energy Deposition (14. juni). Han har endvidere holdt forelæsning om Collision Cross Sections for Energy Deposition Studies ved mødet Interactions i Odense (6. juli). Han deltog i Workshop on Stopping of Heavy Ions (STOP01) i Odense (6.-8. august), hvor han holdt et foredrag over emnet Energy Deposition Studies $N^{4+} \rightarrow H$ og præsenterede posteren Why is S_{max} for H^+ around $E_p = 100keV$ Most of the Time? Han deltog i 21st Werner Brandt Workshop, Donostia, Spanien (17.-1. september), hvor han holdt forelæsninger over emnerne Calculation of Molecular Collision Cross Sections for Energy Deposition Studies og Shape Dependent Energy Deposition. Han har holdt et foredrag om emnet Calculation of Molecular Collision Cross Sections for Energy Deposition Studies ved the Quantum Theory Project Gainesville, Florida, USA (10. oktober). Han er fortsat redaktør af Advances in Quantum Chemistry og medredaktør af The International Journal of Quantum Chemistry samt redaktionsmedlem af Croatia Chemica Acta. Han er medlem af The International Network for The Final Exam in Engineering Physics ved Chalmers University of Technology, Göteborg og amerikansk koordinator for University of Southern Denmark/University of Florida Exchange Program. Han er fortsat medlem af organisationskomiteen for The Sanibel Symposia og The Werner Brandt Workshop.

E. Skou har deltaget i en studierejse med Patentkonsortiet for Produktionsteknologi/materialer/byggeri/forbrugsgoder til USA med besøg på M.I.T. og Harvard Medical School i Boston og Southwestern Medical Center i Dallas (24. februar-8. marts) samt deltagelse i AUTM 2001 (Association of University Technology Managers Meeting) i New Orleans (1.-3. marts). Han deltog i møde om IT undervisning, Københavns Teknikum, Ballerup arrangeret af Ingeniøruddannelsernes pædagogiske Netværk (2.-3. april, 17. maj). Han har deltaget i SSI 2001 (International Conference on Solid State Ionics) i Cairns, Australien med foredraget Oxygen Transport in $La_{1-x}Sr_xFe_{1-y}Mn_yO_{3-d}$ Perovskites (8.-13. juli). Han har endvidere deltaget i SEFI 2001 (European Society for Engineering Education) i København (12.-14. september). Han har været inviteret deltager i NEFP-workshoppen New Materials and Technologies for Polymer Electrolyte Fuel Cells i Helsinki med foredraget Characterization and Optimization of Platinum Based PEM Fuel Cell Electrodes (27.-28. september). Han har deltaget i ASTP-konferencen Science Based Patenting & Licensing i Barcelona (11.-12. oktober). Han har besøgt Universität Karlsruhe, hvor han holdt foredraget High Temperature Electrocatalysis (17.-19. oktober).

Han har besøgt Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, hvor han holdt foredraget High Temperature Electrocatalysis (29. oktober). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende fire Ph.D.-afhandlinger: Jesper Rømer Hansen, Danmarks Tekniske Universitet: Strontium and Vanadium Doped Lanthanum Chromites for Interconnector Materials in Solid Oxide Fuel Cells (23. februar), Nadia Walsby, University of Helsinki: Preparation and Characterization of Radiation-Grafted Membranes for Fuel Cells (17. august), Frederik Cappeln, Danmarks Tekniske Universitet: High Temperature Corrosion of Iron Based Alloys in Molten Mixtures of Alkali Chlorides and Sulphates (16. november) og Anton Lundqvist, Kungl. Tekniska Högskolan i Stockholm: Transient Electrochemical Methods for Investigation of Porous Battery Electrodes Applied to the Metal Hydride and LiMn_2O_4 -electrode (14. december). Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Elektrokemisk Forening samt af følgegruppen for DK-SOFC (Solid Oxide Fuel Cells). Endvidere er han medlem af en international følgegruppe under NATO Science for Peace Programme (projekt Lithium Rechargeable Batteries) samt af Ingeniøruddannelsernes Pædagogiske Netværk (IPN). Endelig er han medlem af Patentkonsortiet: Energi, miljø, transport og forsyning, medlem af International Advisory Board for Solid State Protonic Conductors 11 samt medlem af styregruppen for NORFA-netværket (New Materials and Technology for Low Temperature Fuel Cells).

P.C. Stein deltog i Det 22. NMR-diskussionsmøde i Slukefter (25.-26. januar).

E. Nørby Svendsen har i perioden august 2001-august 2002 forlagt tjenestested til Université Montpellier II, Frankrig med henblik på studier inden for Traitement Informatique de la Connaissance en Chimie Organique.

J. Thyssen har deltaget i EU/RTN Network Meeting on Molecular Properties and Molecular Materials i Santiago de Compostela, Spanien (26.-27. januar). Han deltog endvidere i konferencen Relativistic Effects in Heavy Element Chemistry and Physics i Kerkrade, Holland (21.-26. april). Han gav et foredrag ved DIRAC (Direct Iterative Relativistic All-electron Calculations) Working Group Meeting afholdt på Syddansk Universitet (24.-26. august).

R.P. Troelsen afholdt en workshop arrangeret af Naturfagsdidaktisk guerillagruppe på Københavns Universitet med titlen Kompetenceudvikling i kemiuddannelserne på Københavns Universitet (3. maj). Hun har deltaget i en konference arrangeret af Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik (DCN) med titlen Fremtidens naturvidenskabskompetence – hvilke kompetencer har de unge, og hvilke kompetencer skal udvikles i løbet af studiet? i Middelfart (17.-18. maj). Hun deltog endvidere i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med posteren Hvad er naturvidenskabsdidaktik? – Og hvorfor er der brug for den nu? (14. juni). Hun deltog i et seminar arrangeret af EVITEK-gruppen (EVITEK står for Etik, Videnskab og Teknologi) under DCN med titlen Filosofikum - fagets videnskabsteori på Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse i Odense (25. juni) samt i en konference på Syddansk

Universitet om studiekompetencer arrangeret af Fyns Amt, Det almenpædagogiske samarbejdsprojekt og Syddansk Universitet (26. november).

J. Wengel deltog i Modified Oligonucleotides and their Conjugates as Antisense and Antigene Agents i Lodz, Polen med det inviterede foredrag LNA (Locked Nucleic Acid) and Analogues: Synthesis and High-Affinity Nucleic Acid Recognition (13.-16. maj). Han har holdt samme foredrag ved Institute of Organic Chemistry and Technology, Silesian Technical University, Polen (17. maj). Han deltog i The 28th Symposium on Nucleic Acid Chemistry i Yokohama, Japan med plenarforedraget The a-L-ribo-Isomers of RNA and LNA (Locked Nucleic Acid) (7.-9. november). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Danmarks Farmaceutiske Højskole vedrørende Ph.D.-afhandlingen A Combinatorial Library Approach to the Identification of Protease Substrates and Inhibitors indleveret af Marianne Willert (3. maj) samt ved Københavns Universitet vedrørende Ph.D.-afhandlingen Natural Chloro Compounds in Crop Plants indleveret af Pia Bachmann Holst (9. maj). Han er medlem af Advisory Editorial Board for tidsskriftet Antisense Drug Research and Development, styregruppen for MO-DECS og medlem af Danmarks Naturvidenskabelige Akademi. Han var medlem af priskomiteen for Carlsberg Forskerpris til støtte for kemi. Han har afholdt fem populære videnskabelige foredrag.

O. Wernberg deltog i møde om IT-undervisning, Københavns Teknikum, Ballerup arrangeret af Ingeniøruddannelsernes pædagogiske Netværk (2.-3. april, 1. maj). Han har været opponert på Ph.D.-afhandlingen Reactions of Model and Anticancer Active Platinum (IV/II) Complexes indleveret af K. Lemma, Lunds Universitet (2. november). Han er kontaktperson for Socrates-netværk.

R. Zubarev har deltaget i følgende konferencer med inviterede foredrag: Gas-phase Interactions of Peptide and Protein Molecular Ions with Electrons ved symposiet Nanoscale Biotechnology på Aalborg Universitet (29.-30. januar), Fourier Transform Mass Spectrometry with 2.94 μm Infrared Matrix Assisted Laser Desorption Ionization ved Meeting of the German Mass Spectrometry Society, München (4. marts), Electron Capture Dissociation of Non-covalent Complexes and Negative Ions ved Third North American FT-ICR MS Conference i Texas, USA (22.-24. marts), Beyond Electron Capture Dissociation ved 19th Informal Meeting in Mass Spectrometry, Noszvaj, Ungarn, (29. april-2. maj) samt ved 1st Gordon Conference on Biomolecules in the Gas Phase, Connecticut, USA (10.-15. juni), Activation Methods in Mass Spectrometry and Structure Evaluation of Proteins by ECD-FTMS ved NATO Advanced Study Institute, New Frontiers in Mass Spectrometry. Recent Developments in Instrumentation and Applications, Tetouan, Marokko (1.-11. september), Electron-induced Dissociation of Biomolecules in a Penning-trap ved 3rd Euroconference on Atomic Physics at Accelerators (APAC 2001), Århus (8.-13. september), Ion-electron Fragmentation Reactions of Peptides in Fourier Transform Mass Spectrometry ved 6th

European Workshop on Fourier Transform Ion Cyclotron Resonance Mass Spectrometry, Kerkrade, Holland (16.-19. oktober) samt Determination of Sites of Labile Post-translational Modifications by Fourier Transform Mass Spectrometry ved Advances in Mass Spectrometry. Bioanalysis and Proteomics, Lund (6.-7. december). Han har desuden holdt foredraget Interaction of Low-energy Electrons with Gas Phase Biological Ions ved International Symposium on Low Energy Electron-Molecule Interactions (LEEMI 2001) i Tyrol, Østrig (4.-7. marts) samt været chairman ved 49th Conference of the American Society for Mass Spectrometry, Chicago, USA (27. maj -2. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

J. Becher har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtaget 600.000 kroner til anskaffelse af MALDI-TOF instrument samt 300.000 kroner til aflønning af en postdoc.

F. Jensen, H.J. Aagaard Jensen, H. Koch og J. Oddershede har sammen med to forskere ved Aarhus Universitet modtaget en årlig rammebevilling på 350.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

C. Lohse har modtaget bevillinger til undersøgelser af luftforurening på 96.000 kroner og 52.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, ligesom han er med i en rammebevilling på 600.000 kroner under Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd. Han har tillige modtaget 4.200 kroner fra Nordisk Ministerråd. Sammen med T. Stroyer Hansen har han til fem forskellige projekter modtaget hhv. 286.347 kroner, 176.452 kroner, 125.391 kroner, 37.891 kroner og 35.572 kroner fra DAN-CEA. Fyns Amt har støttet et samarbejdsprojekt med 215.641 kroner, og endelig har han modtaget 209.208 EURO fra Kommissionen til et EU-projekt om luftforurening i Middelhavsområdet.

P. Waage Jensen har sammen med forskere fra Københavns Universitet, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole og Roskilde Universitetscenter modtaget en rammebevilling på 250.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

C.J. McKenzie har modtaget 67.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til at forberede en ansøgning under Større Tværgående Forskningsgrupper med titlen Fotokemisk Energiproduktion. Hun har modtaget 70.000 kroner fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik til projekt Metals in Biology til workshops og undervisning.

H. Toftlund Nielsen har modtaget 200.000 kroner fra Miljøministeriet til projektet Miljøvenlige Sikkativer. Han deltager derudover i to EU TMR netværk, hvorfra han i alt har modtaget 200.000 kroner.

P. Nielsen har modtaget 60.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Syntese og evaluering af konformationelt begrænsede og derivatiserede nukleosider og oligonukleotider. P. Nielsen deltager i Nukleinsyrecentret, der støttet af Danmarks Grund-

forskningsfond blev etableret 1. september under ledelse af J. Wengel.

C.Th. Pedersen har modtaget 25.000 kroner fra Møllerens Fond som støtte til udgivelse af essaysamlingen Det Forkælede Samfund.

E. Bjerregaard Pedersen har sammen med Statens Seruminstitut modtaget 2.697.251 kroner fra Danida til et forskningsbistandsprojekt ved Menoufia University og Tanta University i Ægypten. Fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd/Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd har han modtaget 750.000 kroner til etablering af Medicinalkemi i Odense. E. Bjerregaard Pedersen deltager i Nukleinsyrecentret, der støttet af Danmarks Grundforskningsfond blev etableret 1. september under ledelse af J. Wengel.

P.C. Stein og J.P. Jacobsen modtog følgende støtte til det 22. NMR diskussionsmøde i januar: Møllerens Fond 25.000 kroner, Bruker 8.500 kroner, AGA 5.000 kroner, Varian 3.970 kroner, Martek 2.522 kroner, Sigma/Aldrich 2.500 kroner, ACD Laboratoriums 2.012 kroner og fra Silanes 1.853 kroner.

E. Nørby Svendsen har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd fået bevilliget 69.240 kroner til støtte for projektet Genkendelse af elektroniske ladningsfordelinger for supramolekyler.

J. Wengel har modtaget 240.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Sequence Specific Recognition of DNA and RNA. Han har sammen med E. Bjerregaard Pedersen, P. Nielsen og S.R. Douthwaite (Institut for Biokemi og Molekylær Biologi) modtaget 1.078.000 kroner fra Danmarks Grundforskningsfond til etablering og drift af Nukleinsyrecentret (NAC, Nucleic Acid Center) med henblik på gennemførelse af kemisk-biologiske studier af nukleinsyrene. Han har sammen med en forsker fra Københavns Universitet og en forsker fra Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole modtaget 4.121.000 kroner som støtte fra Forskningsstyrelsen ved Programkomiteen for Bioteknologi til drift af minicentret med titlen Organic Chemical Biotechnology. Han har endvidere sammen med en forsker fra Københavns Universitet fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og fra Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd modtaget 400.000 kroner til projektet med titlen Synthetic Bioorganic Chemistry. Han har desuden sammen med forskere fra Kræftens Bekæmpelse og Exiqon A/S fra Forskningsstyrelsen modtaget 1.000.000 kroner til projektet med titlen LNA as a Cancer-Therapeutic Molecule. Endelig har han deltaget i forskningssamarbejdsprojekter med firmaerne Exiqon A/S og Cureon A/S.

R. Zubarev har fra Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd modtaget 1.500.000 kroner til projektet Peptide Sequencing by Electron Capture dissociation with Ion Trap Mass spectrometry. Han har derudover modtaget 200.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til Synthetic Library for Peptide disulfide-Linked Nanostructures. Via et samarbejde med Bruker har han modtaget 300.000 kroner.

Publikationer

- Abdel Megied AES, Ali OM, Kofoed T, Pedersen EB. Preparation of oligodeoxynucleotides containing 5-(N-methylpiperazinyl) and 5-benzyloxymethyl uracils. *Nucleosides, Nucleotides & Nucleic Acids* 2001; 20: 1-9.
- Apell SP, Cabrera-Trujillo R, Oddershede J, Trickey SB, Sabin JR. Shape dependent molecular polarizabilities. *Intern J. Quantum Chem.* 2001; 86: 35-49.
- Arzumanov A, Walsh AP, Liu X, Rajwanshi VK, Wengel J, Gait MJ. Oligonucleotide analogue interference with the HIV-1 TAT protein-tar RNA interaction. *Nucleosides, Nucleotides & Nucleic Acids* 2001; 20: 471-80.
- Arzumanov A, Walsh AP, Rajwanshi VK, Kumar R, Wengel J, Gait MJ. Inhibition of HIV-1 Tat-dependent trans-activation by steric block chimeric 2'-O-methyl/LNA oligoribonucleotides. *Biochemistry* 2001; 40: 14645-54.
- Ashton PR, Becher J, Fyfe MCT, Nielsen MB, Stoddart JF, White AJP, *m.fl.* Tetrathiafulvalene-containing pseudorotaxanes. *Tetrahedron* 2001; 57: 947-56.
- Babu BR, Wengel J. Universal hybridization using LNA (locked nucleic acid) containing a novel pyrene LNA nucleotide monomer. *Chem. Comm.* 2001; 20: 2114-15.
- Ballardini R, Balzani V, Di Fabio A, Gandolfi MS, Becher J, Lau J, *m.fl.* Macrocycles, pseudorotaxanes and catenanes containing a pyrrolo-tetrathiafulvalene unit: absorption spectra, luminescence properties and redox behavior. *New J. Chem.* 2001; 25: 293-98.
- Batten S, McKenzie CJ, Nielsen LP. Dichloro[N,N,N',N'-(2-pyridylmethyl)-1,4-benzenediamine]iron(II). *Acta Cryst.* 2001; C57: 156-57.
- Becher J, Brimert T, Jeppesen JO, Pedersen JZ, Zubarev R, Bjørnholm T, Reitzel N, *m.fl.* The first tetrathiafulvaleno-annelated porphyrins. *Angew. Chem., Int. Ed.* 2001; 40: 2479-2500.
- Berg KE, Tran A, Raymond MK, Abrahamsson M, Wolny J, Redon S, Andresson M, Sun L, Styring S, Hammerström L, Toftlund H, *m.fl.* Covalently linked ruthenium(II) - manganese(II) complexes: Distance dependence of quenching and electron transfer. *Eur. J. Chem.* 2001; 1019-29.
- Boisen A, Hazell A, McKenzie CJ. Structural characterisation of the H-bonded [Mn^{II}(OH)₂... (OCH₃)₂Mn^{III}] motif: A model for resting state hydroxylic solvent coordination in M(II)-M(III) enzymes. *Chem Comm.* 2001; 20: 2136-37.
- Budnik BA, Haselmann KF, Zubarev RA. Electron detachment dissociation of peptide di-anions: an electron-hole recombination phenomenon. *Chem. Phys. Lett.* 2001; 342: 299-302.
- Cabrera-Trujillo R, Sabin JR, Deumens E, Öhrn Y. Stopping cross section and charge exchange study on the He⁺ - Ne System. *AIP Proceedings CP576.* New York: The American Institute of Physics, 2001: 3-6.
- Christensen NK, Dahl BM, Nielsen P. Incorporation of α - and β -LNA (locked nucleic acid) monomers in oligodeoxynucleotides with polarity reversals. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2001; 11: 1765-68.
- Christensen NK, Dalskov JK, Nielsen P. Synthesis and evaluation of α -LNA. *Nucleosides, Nucleotides & Nucleic Acids* 2001; 20: 825-29.
- Christensen U, Jacobsen N, Rajwanshi VK, Wengel J, Koch T. Stopped-flow kinetics of locked nucleic acid (LNA)-oligonucleotide duplex formation: studies of LNA-DNA and DNA-DNA interactions. *Biochem. J.* 2001; 354: 481-84.
- Collier CP, Jeppesen JO, Luo Y, Perkins J, Wong EW, Heath JR, Stoddart JF. Molecular-based electronically switchable tunnel junction devices. *J. Am. Chem. Soc.* 2001; 123: 12632-41.
- Duelund L, Hazell R, McKenzie CJ, Preuss Nielsen L, Toftlund H. Solid and solution state structures of mono- and di-nuclear iron(III) complexes of related hexadentate and pentadentate aminopyridyl ligands. *J. Chem. Soc., Dalton Trans.* 2001; 2: 152-56.
- Egdal RK, Hazell A, McKenzie CJ. μ -Oxo-bis{chloro-[N,N'-dimethyl-N,N'-bis (2-pyridylmethyl)ethane-1,2-diamine]iron(III)} perchlorate 0.75 hydrate. *Acta Cryst.* 2001; E58: m10-m12 .
- Egli M, Minasov G, Teplova M, Kumar R, Wengel J. X-ray crystal structure of a locked nucleic acid (LNA) duplex composed of a palindromic 10-mer DNA strand containing one LNA thymine monomer. *Chem. Comm.* 2001; 7: 651-52.
- El-Emam A, Nasr MNA, Pedersen EB, Fouad T, Nielsen C. Synthesis of certain 6-(arylothio) uracils as potential antiviral agents. *Phosphorus Sulfur Silicon* 2001; 174: 25-35.
- Filichev VV, Brandt M, Pedersen EB. Synthesis of an aza analogue of 2-deoxy-D-ribofuranose and its homologues. *Carbohydr. Res.* 2001; 333: 115-22.
- Filichev VV, Pedersen EB. Synthesis of 1'-aza-C-nucleosides from (3R, 4R)-4-(hydroxymethyl) pyrrolidin-3-ol. *Tetrahedron* 2001; 57: 9163-68.
- Glasius M, Boel C, Bruun N, Easa LM, Hornung P, Klausen HS, Klitgaard KC, Lindeskov C, Møller CK, Nissen H, Petersen APF, Kleefeld S, Boaretto E, Hansen TS, Heinemeier J, Lohse C. Relative contribution of biogenic and antropogenic sources to formic and acetic acids in the atmospheric boundary layer. *J. Geophys. Res.* 2001; 106: 7415-26.
- Glasius M, Boel C, Bruun N, Easa LM, Lindeskov C, Heinemeier J, Hansen TS, Lohse C. The relative contribution of natural and fossil fuel sources to particles. I: Midgley P, Reuther M, Williams M, red. Transport and chemical transformation in the troposphere, proceedings of Eurotrac Symposium 2000. Berlin: Springer Verlag, 2001: 264.
- Goodsite ME, Rom W, Heinemeier J, Lange T, Ooi S, Appleby PG, Shotyk W, van der Knaap WO, Lohse C, Hansen TS. High-resolution AMS 14C dating of post-bomb peat archives of atmospheric pollutants. *Radio-*

- carbon 2001; 43: 495-515.
- Hansen TB, Nielsen KH, Troelsen RP, Winther E. Naturvidenskab, dannelse og kompetence. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, 2001.
- Hansen TS, Kruse M, Nissen H, Glasius M, Lohse C. Measurements of nitrogen dioxide in Greenland using Palmes diffusion tubes. *J. Environ. Monit.* 2001; 3: 139-45.
- Haselmann KF, Budnik BA, Olsen JV, Nielsen ML, Reis CA, Clausen H, Johnson AH, Zubarev RA. Advantages of external accumulation for electron capture dissociation in fourier transform mass spectrometry. *Anal. Chem.* 2001; 73: 2998-3005.
- Hazell A, McGinley J, Toftlund H. Synthesis and characterization of complexes formed between the ligand-tris(2-pyridylmethyl)amine and the Group III metals gallium and thallium. *Inorg. Chim. Acta* 2001; 323: 113-18.
- Hazell A, McKenzie CJ, Nielsen J. 1,3-Dithiacyclohexene-2-thione-5-(2-pyridine). *Acta Cryst.* 2001; C57: 859-60.
- Håkansson AE, Wengel J. The adenine derivative of α -L-LNA (α -L-ribo configured locked nucleic acid): Synthesis and high-affinity hybridization towards DNA, RNA, LNA and α -L-LNA complementary sequences. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2001; 11: 935-38.
- Jensen F. Polarization consistent basis sets. *Principles. J. Chem. Phys.* 2001; 115: 9113-25.
- Jensen GA, Singh SK, Kumar R, Wengel J, Jacobsen JP. A comparison of the solution structures of an LNA-DNA duplex and the unmodified DNA:DNA duplex. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 2* 2001; 7: 1224-32.
- Jensen KB, McKenzie CJ, Pedersen JZ. Indication of a hydrogen-atom abstraction reaction relevant to a mechanistic proposal for the oxygen-evolving complex of photosystem II. *Inorg. Chem.* 2001; 40: 5066-67.
- Jeppesen JO. Et stort skridt nærmere molekylære computere. *Dansk Kemi* 2001; 82: 20-23.
- Jeppesen JO, Perkins J, Becher J, Stoddart JF. Slow shuttling in an amphiphilic bistable [2]rotaxane incorporating a tetrathiafulvalene unit. *Angew. Chem., Int. Ed.* 2001; 40: 1216-21.
- Karwowski B, Okruszek A, Wengel J, Stec WJ. Stereocontrolled synthesis of LNA dinucleoside phosphorothioate by the oxathiaphospholane approach. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2001; 11: 1001-3.
- Kværnø L, Wengel J. Antisense molecules and furanose conformations – is it really that simple? *Chem. Comm.* 2001; 16: 1419-24.
- Kværnø L, Wengel J. Novel bicyclic nucleoside analogue (1S,5S,6S)-6-hydroxy-5-hydroxymethyl-1-(uracil-1-yl)-3,8-dioxabicyclo[3.2.1]octane: Synthesis and incorporation into oligodeoxynucleotides. *J. Org. Chem.* 2001; 66: 5498-503.
- Kværnø L, Wightman RH, Wengel J. Synthesis of a novel bicyclic nucleoside restricted to an S-type conformation and initial evaluation of its hybridization properties when incorporated into oligodeoxynucleotides. *J. Org. Chem.* 2001; 66: 5106-12.
- Larsen JS, Abdel Aal MT, Pedersen EB, Nielsen C. Synthesis and anti-HIV activity of HEPT and S-DABO-analogues with 5-benzyl and 5-phenyl substituents. *J. Heterocycl. Chem.* 2001; 38: 679-83.
- Lohse C. Vinavl og drivhuseffekt. *Dansk Kemi* 2001; 10: 42.
- McLafferty FW, Horn DM, Breuker K, Ge Y, Lewis MA, Cerda B, Zubarev RA *m.fl.* Electron capture dissociation of gaseous multiply charged ions by fourier-transform ion cyclotron resonance. *J. Am. Soc. Mass Spectrom.* 2001; 12: 245-49.
- Mohamed AA, Jensen F. Steric effects in S_N2 reactions. The influence of solvation. *J. Phys. Chem. A* 2001; 105: 3259-68.
- Nielsen MB, Jeppesen JO, Lau J, Lomholt C, Damgaard D, Jacobsen JP, Becher J, *m.fl.* Binding studies between tetrathiafulvalene derivatives and cyclobis(paraquat-p-phenylene). *J. Org. Chem.* 2001; 66: 3559-63.
- Nielsen P, Petersen M, Jacobsen JP. Synthesis and NMR-analysis of tricyclic nucleosides. *Nucleosides, Nucleotides & Nucleic Acids* 2001; 20: 1309-12.
- Norman P, Bishop DM, Jensen HJA, Oddershede J. Near-resonant absorption in the time-dependent self-consistent field and multiconfigurational self-consistent field approximations. *J. Chem. Phys.* 2001; 115: 10323-34.
- Olsen AG, Nielsen C, Wengel J. Synthesis and evaluation of anti-HIV activity of 3-azido-4-hydroxymethyl-tetrahydrofuran derivatives containing 2-(thymine-1-yl)methyl, 2-(cytosine-1-yl)methyl or 2-(adenine-9-yl)methyl substituents - a new series of AZT analogues. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 1* 2001; 8: 900-04.
- Olsen JV, Haselmann KF, Nielsen ML, Budnik BA, Nielsen PE, Zubarev RA. Comparison of electron capture dissociation and collisionally activated dissociation of polycations of peptide nucleic acids. *Rapid Commun. Mass Spectrom.* 2001; 15: 969-74.
- Paulsen H, Benda R, Herta C, Schümann V, Chumakov AI, Duelund L, Winkler H, Toftlund H, *m.fl.* Anisotropic nuclear inelastic scattering of an iron(II) molecular crystal. *Phys. Rev. Lett.* 2001; 86: 1351-54.
- Paulsen H, Duelund L, Winkler H, Toftlund H, Trautwein AX. Free energy of spin-crossover complexes calculated with density functional methods. *Inorg. Chem.* 2001; 40: 2201-03.
- Pease AR, Jeppesen JO, Stoddart JF, Luo Y, Collier CP, Heath JR. Switching devices based on interlocked molecules. *Acc. Chem. Res.* 2001; 34: 433-44.
- Pedersen CTh. Peber er allehånde, men er allehånde også peber. *Dansk Kemi* 2001; 3: 6-11.
- Pedersen CTh. Stinkende delikatesser. *Dansk Kemi* 2001; 12: 42-44.
- Pedersen CTh, Fanghänel E, Flammang R. N-substituted 3,6-dihydro[1,2]dithiolo[4,3-c]dithioleimines: poten-

- tial precursors for new neutral or ionized heterocumulenes in the gas phase. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 2* 2001; 356-62.
- Pedersen CTh, Wong MW, Flammang R.* The thermal fragmentation of 1,6-dioxo-6a λ^4 -thiapentalenes: formation of acylthioketenes and thioacylketenes. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 2* 2001; 2047-52.
- Perkins J, Collier CP, Heath JR, Jeppesen JO, Luo Y, Nielsen KA, m.fl.* Toward artificial molecular devices. *Molecular Electronics and Bioelectronics* 2001; 12: 69-74.
- Petersen L, Pedersen EB, Nielsen C.* Three routes for the synthesis of 6-benzyl-1-ethoxy-2,4-dioxo-1,2,3,4-tetrahydropyrimidine-5-carbaldehyde. *Synthesis* 2001; 4: 559-564.
- Petersen M, Håkansson AE, Wengel J, Jacobsen JP.* α -L-LNA (α -L-ribo configured Locked Nucleic Acid) recognition of RNA. A study by NMR spectroscopy and molecular dynamics simulations. *J. Am. Chem. Soc.* 2001; 123: 7431-2.
- Raj HG, Kohli E, Goswami R, Goel S, Rastogi RC, Jain SC, Wengel J, m.fl.* Mechanism of biochemical action of substituted benzopyran-2-ones. Part 8: Acetoxycoumarin: Protein transacetylase specificity for aromatic nuclear acetoxo groups in proximity to the oxygen heteroatom. *Bioorg. Med. Chem.* 2001; 9: 1085-9.
- Ravn J, Nielsen P.* Synthesis of bicyclic nucleosides by ring-closing metathesis. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 1* 2001; 985-93.
- Ravn J, Thorup N, Nielsen P.* A conformationally locked tricyclic nucleoside. Synthesis, crystal structure and incorporation into oligonucleotides. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 1* 2001; 1855-61.
- Rosenbohm C, Vanden Berghe D, Vlietinck A, Wengel J.* Parallel synthesis of a small library of novel aminoglycoside analogs based on 2-amino-2-deoxy-D-glucose and D-ribose scaffolds. *Tetrahedron* 2001; 57: 6277-87.
- Sabin PB, Sabin JR.* Effects of Confinement on Mean Excitation Energy. *Int. J. Quantum Chem.* 2001; 82: 277-81.
- Sams CK, Somoza F, Bernal I, Toftlund H.* Coordination chemistry of transition metal complexes of a novel pentadentate ligand. *Inorg. Chim. Acta* 2001; 318: 45-52.
- Schenker S, Stein PC, Wolny JA, Brady C, McGarvey JJ, Toftlund H, Hauser A.* Biphasic Behavior of the High-Spin \rightarrow Low-Spin Relaxation of [Fe(btpa)](PF₆)₂ in Solution (btpa = *N,N,N',N'*-Tetrakis(2-pyridylmethyl)-6,6'-bis(aminomethyl)-2,2'-bipyridine). *Inorg. Chem.* 2001; 1: 134-39.
- Svendsen EN.* Calculation of spectroscopic constants using neural networks. *J. Mol. Struct.* 2001; 116: 24-29.
- Søgaard M, Odgaard M, Skou EM.* The use of accurate platinum ares determinations in the optimization of composite electrodes of platinum and a polymer proton conducting electrolyte. *Solid State Ionics* 2001; 145: 31-35.
- Sørensen AM, Nielsen KE, Vogg B, Jacobsen JP, Nielsen P.* Synthesis and NMR-studies of dinucleotides with conformationally restricted cyclic phosphotriester linkages. *Tetrahedron* 2001; 57: 10191-201.
- Sørensen MD, Kværnø L, Bryld T, Håkansson AE, Keinicke L, Verbeure B, Herdewijn P, Wengel J.* The α -L-ribo-isomers of RNA and LNA (locked nucleic acid). *Nucl. Acids Res. Suppl.* 1 2001; 25-26.
- Sørensen MH, Nielsen C, Nielsen P.* Synthesis of a bicyclic analogue of AZT restricted in an unusual O4'-endo conformation. *J. Org. Chem.* 2001; 66: 4878-86.
- Thybin YuO, Håkansson P, Budnik BA, Haselmann KF, Kjeldsen F, Gorshkov M, Zubarev RZ.* Improved low-energy injection systems for high rate electron capture dissociation in fourier transform ion cyclotron resonance mass spectrometry. *Rapid Commun. Mass Spectrom.* 2001; 15: 1849-54.
- Toftlund H.* Hvem skrev den første kemihistorie? *Dansk Kemi* 2001; 82: 40-43.
- Toftlund H.* Very early observations on fuel cells. *Ionics* 2001; 7: 161-64.
- Toftlund H.* Spin equilibrium in solutions. *Monatsheft für Chemie* 2001; 132: 1269-77.
- Troelsen RP.* Ny sektion under Kemisk Forening? *Dansk Kemi* 2001; 8: 9-10.
- Troelsen RP.* The Role of the experiment in chemistry – concerning aims and objectives of labwork in tertiary education. I: Evans RH, Andersen AM, Sørensen H, red. Bridging research methodology and research Aims. København: The Danish University of Education, 2001: 308-16.
- Wengel J, Petersen M, Nielsen KE, Jensen GA, Håkansson AE, Kumar R, Sørensen MD, Rajwanshi VK, Bryld T, Jacobsen JP.* LNA (locked nucleic acid) and the diastereoisomeric α -L-LNA: Conformational tuning and high-affinity recognition of DNA/RNA targets. *Nucleosides, Nucleotides & Nucleic Acids* 2001; 20: 389-96.
- Wengel J.* LNA (Locked Nucleic Acid). I: Crooke ST, red. Antisense Drug Technology. New York: Marcel Dekker, 2001: 339-57.
- Zahran MA, Afify HA, Pedersen EB.* Synthesis of 1-substituted indole-3-carboxaldehyde related to acyclic nucleosides and their condensed pyrenyl derivatives. *J. Chem. Research* 2001; 9.
- Ørum H, Wengel J.* Locked nucleic acids (LNA): A promising molecular family for gene-function analysis and antisense drug development. *Curr. Opin. Mol. Therapeutics* 2001; 3: 239-43.

MADS CLAUSEN INSTITUTTET FOR PRODUKTUDVIKLING

Professor *Christo Angelov*, Ph.D.
Professor *Jacob Buur*, Ph.D.
Professor *Roderick Melnik*, Ph.D.
Lektor *Tom Djajadiningrat* (tiltrådt 1. august)
Lektor *Hemant Kamath* (tiltrådt 1. oktober)
Lektor *Morten Willatzen*, Ph.D.
Adjunkt *Erik Lerdahl* (tiltrådt 1. august)
Adjunkt *Werner Sperschneider* (tiltrådt 1. august)
Adjunkt *Linxiang Wang* (tiltrådt 1. januar 2002)
Antropolog *Mette Kjærsgaard* (aflønnet af Danfoss A/S)
Antropolog *Gregers Petersen* (tiltrådt 1. august)
Humanistisk datalog *Kirsten Bagger* (aflønnet af Danfoss A/S)
Forskningsassistent *Lars Rytter* (tiltrådt 1. november)
Teknisk assistent *Karin Andersen* (aflønnet af Danfoss A/S)
Fuldmægtig *Henriette Sjøgreen Kristensen*
Arkitekt *Niels Thede Schmidt-Hansen* (aflønnet af Danfoss A/S)
Civilingeniør *Ingrid van Rijn* (aflønnet af Danfoss A/S)
Direktør *Frands Voss*, Ph.D. (Instituttleder)
Instituttsekretær, kontorfuldmægtig *Mai Britt Bladmose Zauner* (tiltrådt 1. november)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Birgit Fabius
Søren Top
Jesper Pedersen

Instituttet blev etableret i juli 1999, og flyttede i lokaler på Syddansk Universitet, Sønderborg, i februar 2000. Uddannelsen til Civilingeniør i Mekatronik blev etableret med start i september 2000, hvor vi første gang, uddannelsen blev udbudt, startede med 32 studerende. Vi har nu i alt 51 studerende. I september 2001 blev IT-Vest-uddannelsen IT Produktudvikling etableret, og startede med 9 studerende.

Der har i efterårssemestret været ansat 4 eksterne lektorer. Disse har undervist i alt 182 skematimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Alexander Uskov, Lebedev Physical Institute, Moskva: Pure Dephasing in Quantum Dots (10. august).
Professor Bill Verplank, Stanford University: Sketching Interaction Design Paradigms (14. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Der har været afholdt konference for den jysk-fynske erhvervsredegørelse (30. januar), og Amtets studievejle-

dere har afholdt møde (26. marts). Mads Clausen Institutet har desuden løst opgaver for to private firmaer. Der blev afholdt Design Reflection Workshop med eksterne deltagere (19. april).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

Jacob Buur var censor ved Ph.D.-afhandling ved Institut for Produktdesign, Trondheim (9. maj), deltog i forskningsseminar på Interactive Institute, Malmø (17. maj), deltog på konference i Tokyo (9.-13. juli), afholdt en tutorial på Interact Conference i Tokyo (9.-13. juli) og præsenterede papers på Nordic Interactive Conference i København (31. oktober-2. november) og på Design Thinking Research Symposium i Delft (18.-20. december).

Birgit Fabius deltog løbende i forskernetværket SYN-OPSIS omkring innovativt udviklingsarbejde i industrien.

Henriette Sjøgreen Kristensen besøgte danske og udenlandske designskoler for inspiration til planlægning af IT Product Design uddannelsen: Arkitektur & Design, Aalborg Universitet (21. februar), Multimedier, Syddansk Universitet Odense (7. marts), Interactive Design Institute, Ivrea (27.-28. marts), Domus Academy, Milano (29.-30. marts), Interactive Institute, Malmø (15. juni), Designseminariet i Højer (20. marts, 24. juni), Royal College of Art, London (24.-26. juni), afholdt informationsmøderne Etnografi, Aarhus Universitet (16. maj), Universität Flensburg (21. maj), MCI (2. maj, 28. maj), deltog på konference vedrørende Center for Pervasive Computing Design Antropologi i Århus (22. august), Nordic Interactive Conference i København (31. oktober-3. november), deltog på Interactive Summer School, Ivrea, Italien (31. august-10. september).

Roderick Melnik deltog på konference i Ålborg (31. marts), deltog på konference vedrørende Applied Mathematics in our Changing World i Berlin (2.-6. september), holdt indlæg i Vilnius (31. maj-2. juni), IMACS meeting (24. juni-1. juli), London (27.-31. juli), Augsburg (1.-3. august), deltog på seminar vedrørende Quasi-hydrodynamic models describing the dynamics of semiconductor plasma i Hamborg (25. oktober).

Søren Top deltog på konferencer i Budapest (17.-23. juni), Design Pattern Workshop i Finland (20.-21. august), The Critical Systems Conference i Birmingham (23.-24. oktober), deltog på Summer school on Software Architecture (13.-17. august).

F. Voss holdt foredrag på PHEE Conference ved Institution of Electrical Engineering, London (15. januar), holdt indlæg om produkter og produktudvikling i år 2010 på Teknologisk Instituts konference om produktudvikling

i København (10. september), holdt indlægget Tightening the Link between University and Industry – a New Approach in Research and Education på 1st Baltic Sea Workshop on Education in Mechatronics i Kiel (22. september), besøgte Beijing Polytechnic, Kina for at orientere om Syddansk Universitet og interviewe 28 ansøgere til scholarships, møde med formanden for uddannelseskommissionen for hele Kina, besøgte uddannelseskommissionen i Hohhot, Indre Mongoliet for at orientere om Syddansk Universitet (31. marts-7. april).

M. Willatzen deltog på konference i Ustaoset (28.-31. januar) og holdt indlæg i Chicago (4.-8. juni), Hongkong (29. juni-7. juli), Kiel (22. september), var opponent for Jan van Deventers Material Investigations and Simulation Tools towards a Design Strategy for an Ultrasonic Densitometer på Luleå University of Technology (31. oktober-3. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Mads Clausen Institutet modtog 3 mio. kroner fra Bitten og Mads Clausen Fonden.

I forbindelse med etablering af IT Produktudvikling uddannelsen modtog Institutet 1 mio. kroner fra IT Vest.

Fra CIT modtog Institutet 2 mio. kroner (over 2 år).

Gruppen for matematisk modellering har i samarbejde med institut for kemi, fysik, matematik, computer science og Mærsk Institutet modtaget en bevilling på 13,2 mio. kroner til en 1024 node Beowulf SuperCluster computer af DSCS (Danish Center for Scientific Computing).

Publikationer

Iversen O, Buur J. Playing games to understand design. Proceedings of the First Danish Human-Computer Interaction Research Symposium, DAIMI PB – 555. Århus: Aarhus Universitet, 2001: 31-32.

Matthews B, Buur J, Brereton M, Brick Games in Boardrooms: Making Use Context Tangible. In: Lloyd P, Christiaans H. Designing in Context. Delft: Delft University Press, 2001: pp. 187-198.

Buur J, Djajadiningrat T, Pedersen J, Sperschneider W. The Power of Use Context – Designing where the Action is. Nordic Interactive Conference, Copenhagen 2001.

Buur J, Binder T. Video as Design Material – Expanding the Potential of Video in User Centred Design (tutorial). I Hirose, M, red. Human-Computer Interaction – INTERACT '01. IOS Press, IFIP Tokyo, 2001: 821-822.

Fabius B, Buur J. Learning from design reflection: Retrospective stories of industrial development processes.

Melnik R. Phase Transition and Hysteresis Analysis for Shape Memory Alloys Applications. 6th International Conference on Mathematical Modelling and Analysis.

Melnik R. Stochastic Dynamics with Hyperbolic HJB-Type Equations. International Conference on Dynamics of Continuous, Discrete and Impulsive Systems.

Melnik R. Constructing Operator-Difference Schemes for Problems with Matching Boundaries. 6th International Conference on Difference Equations and Application, Icedea2001.

Melnik R. Numerical Analysis of dynamic Characteristics of Coupled Piezoelectric Systems in Acoustic Media. IMACS meeting.

Melnik R. Quasi-hydrodynamic models describing the dynamics of semiconductor plasma. Seminar in Applied Mathematics at the University of Hamburg and Technical University of Hamburg-Harburg.

Melnik R. Optimal Cubature Formulae and Recovery of Fast-Oscillatory Functions from an Interpolational Class (with Melnik, KN), BIT.

Melnik R. Numerical Mathematics 2001; 41 (4): 747-774.

Melnik R. Thermomechanical Behaviour of Thermoelectric SMA Actuators (with Roberts, A.J.). Journal de Physique IV 2001; 88 (8): 515-520.

Melnik R. Discrete Models of Coupled Dynamic Thermoelasticity for Stress-Temperature Formulations. Applied Mathematics and Computation 2001; 122 (1): 107-132.

Melnik R. Coupled Thermomechanical Waves in Hyperbolic Thermoelasticity (with Strunin, DV and Roberts, AJ). Journal of Thermal Stresses 2001; 24 (2): 121-140.

Melnik R. Computational Analysis of Coupled Physical Fields in Piezothermoelastic Media. Computational Physics Communications 2001; 142 (1-3): 231-237.

Melnik R. Phase Transition and Hysteresis Analysis for Shape Memory Alloys Applications. Mathematical Modelling and Analysis 2001; 6 (2): 300-309.

Melnik R. Modelling Dynamics of Multilayered SMA Actuators (with Roberts, AJ). Proceedings SPIE 2001; 4235: 117-125.

Melnik R. Coupled thermomechanical dynamics of phase transitions in shape memory alloys and related hysteresis phenomena (with Roberts AJ, Thomas KA). Mechanics Research Communications 2001; 28 (6): 637-651.

Melnik R. Mathematical Models of Coupled Field Theory and Their Applications.

Melnik R. Introduction to Coupled Field Theory.

Petersen G, Sperschneider W, Kjærsgaard M. Design Anthropology – When opposites attract. Proceedings of the First Danish Human-Computer Interaction Research Symposium, DAIMI PB – 555. Århus: Aarhus Universitet, 2001: 41-42).

Sperschneider W, Schmidt-Hansen, NT. Why user manuals should go electronic. Proceedings of the First Danish Human-Computer Interaction Research Symposium, DAIMI PB – 555. Århus: Aarhus Universitet, 2001: pp. 47-48).

Voss F. Industrializing Universities or „Academising“ Industry?. Conference Proceedings.

Voss F. Produkter og produktudvikling i år 2010. Conference Proceedings.

- Voss F.* Tightening the link between university and industry – a new approach in research and education within product innovation in mechatronics. Conference Proceedings.
- Willatzen M.* Ultrasound transducer modeling – general theory and applications to ultrasound reciprocal systems. IEEE Transactions on Ultrasonics, Ferroelectrics, and Frequency Control 2001; 48: 100-112.
- Willatzen M.* Perturbation theory applied to sound propagation in flowing media confined by a cylindrical waveguide. Journal of Acoustical Society of America 2001; 109: 102-107. *Willatzen M.* Ultrasonic reciprocal transducer systems and flow measurement. I Proceedings of the 24th Scandinavian Symposium on Physical Acoustics. Kristiansen UR, red. Scientific/Technical Report 2002; 420103: 50-58.
- Willatzen M.* Radial temperature variations in cylindrical waveguides and implications for ultrasonic flow measurement. Journal of Acoustical Society of America, 1pEA3 2001; 109, 2.
- Willatzen M.* Ultrasonic flow measurement errors in cylindrical waveguides due to multi-mode transducer excitation. I Proceedings of the 8th International Conference on Sound and Vibration. Cheng L, Li KM, So, RMC, red. Hong Kong: Hong Kong Polytechnic University, 2001: 2987-2994
- Willatzen M.* Mathematical Modelling of Mechatronic Devices and Applications in Industrial Flow Meters, presented at the Baltic-Nordic Meeting on Mechatronics and Education, Kiel, Germany, September.
- Willatzen M.* Temperature gradients and flow meter performance, Ultrasonics 2001; 39: 383-389.
- Willatzen M.* Sound propagation in a moving fluid confined by cylindrical walls – a comparison between an exact analysis and the local-plane-wave approximation. Journal of Sound and Vibrations 2001; 247: 719-729.
- Willatzen M.* Sound propagation in a moving fluid confined by cylindrical walls – exact series solutions for radially dependent flow profiles. Acustica 2001; 87: 552-559.
- Willatzen M.* The influence of a liquid flow on sound fields confined by conical walls. Journal of Sound and Vibrations 2001; 248: 847-863.

INSTITUT FOR MATEMATIK OG DATALOGI

Professor *Uffe Haagerup*
Professor *Peter Kornerup*
Professor *Henrik Pedersen*, D.Phil. (orlov til 31. januar)
Docent, lic.scient. *Hans Jørgen Munkholm*
Lektor, lic.scient. *Jørgen Bang-Jensen*
Lektor *Joan Faye Boyar*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Edmund Christiansen* (instituttleder)
Lektor *Kim Skak Larsen*, Ph.D.
Lektor *Klaus Meer*, Dr.rer.nat., Habil.
Lektor dr. *Niels Jørgen Nielsen* (orlov fra 1. september)
Lektor *Andrew Swann*, D.Phil.
Lektor *Bjarne Toft*, Ph.D. (orlov 1. januar-31. juni)
Lektor *Jesper Villadsen*, Ph.D. (orlov 1. februar-31. juli, fratrådt 31. juli)
Lektor *Bent Ørsted*, Ph.D.
Adjunkt *René dePont Christensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt *Richard Cleyton*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt *Birte Feix*, Ph.D. (fratrådt 30. juni, fondslønnet)
Adjunkt *Anna Fino*, Ph.D. (1. Marts-31. maj, fondslønnet)
Adjunkt *Jacob v.B. Hjelmberg*, Ph.D. (1. Januar-30. juni)
Adjunkt *Lars Jacobsen*, Ph.D. (tiltrådt 1. september, forskningsassistent til 30. november)
Adjunkt *Paul Mitchener*, Ph.D. (fratrådt 31. juli, fondslønnet)
Adjunkt *Steen Thorbjørnsen*, Ph.D. (fondslønnet)
Adjunkt *Brian Vinter*, Ph.D. (orlov fra 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient. *Jeppe Buk* (1. februar til 30. juni)
Ekstern lektor, cand.scient. *Ole Storm Pedersen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient. *Hans Georg Schmidt*
Gæsteforsker *Leah Epstein* (3.-13. juli, fondslønnet)
Gæsteforsker *Jing Huang* (6.-26. maj)
Gæsteforsker *Leonid S. Melnikov* (30. november-31. december)
Gæsteforsker *Alexander Pelczynski* (15. Marts-15. april)
Gæsteforsker *Sergei Stepanov* (1. September-31. december, fondslønnet)
Gæsteforsker *Michael Stiebitz* (1.-30. september)
Gæsteforsker *Stéphan Thomassé* (16.-30. april)
Gæsteforsker *Vadim G. Vizing* (2.-24. december)
Sekretær, assistent *Kirsten Bernt Andersen* (tiltrådt 1. maj)
Sekretær, overassistent *Mette Andersen* (fratrådt 28. februar)
Bibliotekar, overassistent *Margit Christiansen*
Systemprogrammør *Anders Fredslund* (tiltrådt 1. januar)
Ingeniør *Einar la Cour Hougs*
Biblioteksmedhjælper, assistent *Ib Kugler* (fratrådt 30. november)
Sekretær, kontorfuldmægtig *Lisbeth Larsen*

Driftsleder *Søren Larsen*, Ph.D. (orlov 1. Januar-31. maj, fratrådt 31. maj)
Systemprogrammør *Longina Przybyszewska*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lars Aagaard
Bardur Arantsson
Jessica Carter
Lene M. Favrhojdt
Jens Svalgaard Frederiksen
Helge Riis Jørgensen
Kasper Larsen
Morten Nyhave Nielsen
Morten Monrad Pedersen
Agata Przybyszewska
Martin Villumsen

Der har været ansat 35 instruktører og 1 undervisningsassistent. Disse har undervist i alt 2291 konfrontationstimer. Herudover har der været ansat 6 Ph.D.-studerende, som i alt har undervist 243 konfrontationstimer.

Odense Matematiske Bibliotek har udlånt 689 bøger og tidsskrifter til andre biblioteker i ind- og udland. Tilsvarende institutioner har modtaget 1154 kopier af artikler fra vore samlinger. Fra danske biblioteker har vi hjemlånt 84 bøger og tidsskrifter, og vi har modtaget kopi af 204 artikler fra biblioteker i ind- og udland. Biblioteket har ydet speciel assistance til 32 gymnasie- og HF-elever i forbindelse med deres store tredjeårsopgave.

Gæsteforelæsninger

Lektor Jens Arnsjang m.fl., DIKU Musical Informatics Group, Københavns Universitet: Musical Informatics (6. februar). Peter Høyer, Basic Research in Computer Science, Datalogisk Institut, Aarhus Universitet: Searching Ordered Lists on a Quantum Computer (7. februar). Lektor Jens Arnsjang og lektor Jon Sparring, Datalogisk Institut, Københavns Universitet: Computer Vision to Animate Vision (13. februar). Professor Mary Cryan, Basic Research in Computer Science, Datalogisk Institut, Aarhus Universitet: Evolutionary Trees can be Learned in Polynomial Time in the Two-State General Markov Model (13. marts). Professor A. Pelczynski, Mathematics Department, University of Warszawa, Polen: Polydisc slicing in C^n (10. april). Ph.D.-studerende Ivan Iachine, Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, Odense: Mathematical Models for Twin Survival Data: The Frailty Concept (10. maj). Professor Peter Winkler, Fundamental Mathematics Research Bell Labs, Lucent

Technologies, New Jersey, USA: Games People Don't Play (30. august). Professor Marco Gori, Dipartimento di Ingegneria dell'Informazione, Università di Siena, Italien: Inside Google's Web Page Scoring System (18. september). Professor Bruce D. Shriver, President Genesis 2, Inc., Tromsø og Hong Kong Universitet: The Ubiquitous Embedded System (23. oktober). Professor David Pisinger, Datalogisk Institut, Københavns Universitet: Using Decomposition Techniques and Constraint Programming for Solving the Two-Dimensional Bin Packing Problem (4. december). Professor Nils A. Baas, Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet, Trondheim, Norge: Higher order topology (7. december). Professor Anna Östlin, Basic Research in Computer Science, Aarhus Universitet: The Complexity of Constructing Evolutionary Trees Using Experiments (11. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

H. Pedersen arrangerede EDGE-workshop (19.-22. april) og en Natural Shape Workshop (18. maj), begge på Syddansk Universitet.

A.F. Swann arrangerede LMS Durham Symposium on Special Structures in Differential Geometry (30. juli-8. august). Medarrangører var professor Nigel Hitchin, Oxford University, England og professor Simon Salamon, Università degli Studi di Torino, Italien. Symposiet blev støttet af London Mathematical Society og Engineering and Physical Sciences Research Council.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Bang-Jensen deltog i Finite and Infinite Combinatorics, Budapest som inviteret foredragsholder med foredraget Connectivity of Directed Graphs (5.-11. januar). Besøgte Institut für Mathematik, Freie Universität Berlin, hvor han holdt to foredrag med titlerne Large Connectivity of Directed Graphs og Path and Cycles in Directed Graphs. Sidstnævnte foredrag var et inviteret foredrag i det såkaldte Graduierten Kolleg ved FU-Berlin (16.-23. januar). Deltog i mødet Matematik i samfundsvidenskaberne på Syddansk Universitet, hvor han holdt foredraget Diskret matematik - eksempler på anvendelser i samfundsvidenskab (3. marts). Besøgte Department of Mathematics, RWTH, Aachen, Tyskland (3.-12. juni). Deltog i First Köln-Twente workshop on Graphs and Combinatorial Optimization i Köln, Tyskland med foredraget Making a tournament k -arc-strong by reversing arcs (6.-8. juni). Deltog i Eighth Conference on Integer Programming and Combinatorial Optimization (IPCO VIII) i Utrecht, Holland (13.-15. juni). Deltog i Dimacs Connect Institute workshop on Tournaments med hovedforedraget Connectivity of Tournament-like digraphs, Rutgers University, New Brunswick, USA (16.-20. juli). Deltog i Workshop on Graphs, Morphisms and applications i Barcelona med foredraget Convex-round graphs are circular perfect (29. September-6. oktober). Besøgte Department

of Mathematics, Technische Universität Ilmenau, Tyskland, hvor han holdt foredraget Problems and conjectures concerning connectivity of Tournament-like digraphs (12.-21. oktober). Besøgte Institut für Mathematik, Universität Hannover, hvor han holdt foredraget Erhöhung des Kantenzusammenhangs eines (Di)Graphen durch Zufügen von Kanten oder Umkehrung von orientierten Kanten (17.-19. december). Han er medlem af Danmarks Matematikundervisningskommission, hvor han sidder som Datalogis repræsentant i udvalget. Han er udpeget af Nationalkomiteen for matematik.

J.F. Boyar var indtil 31. juli medlem af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd. Deltog sammen med L.M. Favrhøldt, J.S. Frederiksen, K.S. Larsen, K. Meer og M.N. Nielsen i The 9th Annual European Symposium on Algorithms og de associerede satellit-workshops, Århus (27.-31. august).

J. Carter var Visiting Scholar ved Filosofisk Institut, University of California at Berkeley, Californien, USA (12. Januar-12. Juli). Holdt foredrag ved Institut for Studiet af Matematik og Fysik samt deres Funktioner i Undervisning, Forskning og Anvendelsers (IMFUFA) institutseminar med titlen Matematikkens Ontologi belyst ved en historisk case i K -teori, ved Roskilde Universitetscenter (20. september). Deltog i konferencen Mathematics as a Rational Activity ved Roskilde Universitetscenter arrangeret af Dansk Netværk for Matematikkens Historie og Filosofi (1.-3. november).

E. Christiansen deltog i 2nd Danish Symposium on Applied Analysis, København med foredraget Differential inequalities and complementarity (23.-25. august). Han har desuden afholdt to populærvideenskabelige foredrag samt udgivet en populærvideenskabelig artikel i en lærebog for gymnasiet.

L.M. Favrhøldt besøgte Susanne Albers, Universität Dortmund, Tyskland (1. oktober 2000-30. marts). Besøgte Leah Epstein, School of Computer Science, The Interdisciplinary Center, Herzliya, Israel (21. maj-2. juni). Havde besøg af Leah Epstein, School of Computer Science, The Interdisciplinary Center, Herzliya, Israel (3.-13. juli). Besøgte Susanne Albers og Rob van Stee, Freiburg Universität, Tyskland (24. november-2. december).

U. Haagerup var medarrangør af projektet Operator Algebras ved Mathematical Sciences Research Institute (MSRI) i Berkeley, Californien, USA, der strakte sig over hele året 2000-2001. Han opholdt sig ved MSRI og holdt i den forbindelse flere forelæsninger (20. Januar-30. April). Holdt forelæsning om The invariant subspace problem relative to a von Neumann factor of type II_1 ved et fælles MSRI-UCBerkeley kollokvium (22. januar) og gav i februar en serie forelæsninger ved MSRI over emnet Spectral decomposition of all operators in a II_1 -factor, which is imbeddable in R^w . Han holdt gæsteforelæsning ved UCSB (Santa Barbara), igen med titlen The invariant subspace problem relative to a von Neumann factor of type II_1 (16. marts) og holdt endvidere en forelæsning i Voiculescu's seminar ved UC Berkeley med titlen Asymptotic expansion of the eigenvalue distribution for selfad-

joint Gaussian random matrices (18. april). Han deltog endvidere i to workshops ved MSRI, Free Probability and Non-commutative Banach Spaces (22.-27. januar) samt Quantization and non-commutative geometry (23.-27. april). Han holdt forelæsning ved konferencen om Banachalgebraer Balticon 2001 på Dalum Landbrugsskole (6. august) og deltog som foredragsholder i Dansk-Norsk-Verstetsmøte i Operator algebra, Lysebu, Oslo (17.-19. august) samt i konferencen C^* -algebren i Oberwolfach, Tyskland (10.-14. december). Ved alle tre lejligheder var titlen på foredraget The invariant subspace problem relative to a von Neumann factor of type II₁. Han var medarrangør af to minisymposier i Non-commutative Geometry, som blev afholdt i Lund (24. September) og i Stockholm (25. September) i forbindelse med, at professor Alain Connes (Paris) modtog Crafoord Prisen fra det Svenske Vitenskabsakademi 26. september. Han er formand for redaktionskomiteen for tidsskriftet Acta Mathematica, som udgives af Mittag-Leffler Institutet i Stockholm og er principal investigator i Grundforskningscentret for Matematisk Fysik og Stokastik (MaPhySTo), Aarhus.

L. Jacobsen deltog i konferencen Seventh Italian Conference on Theoretical Computer Science, Torino, Italien med foredragene Complexity of Layered Binary Search Trees with Relaxed Balance samt Exponentially Decreasing Number of Operations in Balanced Trees (4.-6. oktober).

P. Kornerup har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af tre adjunktstillinger ved Institut for Datalogi, Aalborg Universitet. Han har været redaktør for et særnummer af tidsskriftet Theoretical Computer Science (endnu ikke udkommet) og har været medlem af programkomiteer for konferencerne Cryptographic Hardware and Embedded Systems (CHES-2001) og 15th IEEE Symposium on Computer Arithmetic (ARITH-15) samt deltaget i sidstnævntes programkomitemøde i Dallas, Texas, USA (3-4. Februar) samt selve symposiet i Colorado, USA (11.-13. Juni). Medlem af det Naturvidenskabelige Fakultetsråd og dets adfunktudvalg samt universitetets IT-udvalg. Han er desuden medlem af Fagligt Forum for Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd samt forskningsrådenes udvalg vedrørende ESA Følgeforskning og Småsatellitter. Han deltager som Danmarks repræsentant i NATOs forskningsråd for Physical Sciences and Technology og har deltaget i dets møder i Bruxelles (12.-13. Februar, 15.-16. Oktober) samt i St. Petersburg (28.-29. Juni). Han er desuden medlem af IT-Forum under Odense Erhvervsråd. Opholdt sig ved Ecole Normale Supérieure de Lyon, Frankrig (26. Februar-18. April) med henblik på forskningssamarbejde. Under opholdet bidrog han med forelæsninger om rational aritmetik ved et Ph.D.-kursus, Arithmétique des Ordinateurs i Prapoutel-les-Sept-Laux, Isère, Frankrig (26.-30. marts).

K.S. Larsen er medlem af Patentkonsortiet for IT, telekommunikation, elektronik og måleteknik og af Tietgenskolens Uddannelsesråd for Datamatikeruddannelsen. Han var medlem af bedømmelsesudvalget for Jakob Pag-

ters Ph.D.-afhandling Time-Space Trade-Offs, Datalogisk Institut, Aarhus Universitet og af bedømmelsesudvalget for Kerttu Pollari-Malmis Ph.D.-afhandling Batch Updates and Concurrency Control in B-Trees, Laboratory of Information Processing Science, Helsinki University of Technology. Han deltog i konferencen Twentieth ACM SIGACT-SIGMOD-SIGART Symposium on Principles of Database Systems, Santa Barbara, USA med foredraget Relaxed Multi-Way Trees with Group Updates (21.-23. maj).

K. Meer besøgte professor Hubertus Theodor Jongen, Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen, Tyskland (2.-5. maj) i forbindelse med et forskningssamarbejde. Deltog i sommerskole om logiske metoder, BRICS, Aarhus Universitet (25.-28. juni). Deltog i Rundbordsamtale om Bioinformatik, Foulum (24. september). Deltog i Dagstuhl Seminar on Computability and Complexity in Analysis, Schloss Dagstuhl Wadern, Tyskland (11.-16. november) med foredraget A step towards a complexity theory for dynamical systems.

H.J. Munkholm var medlem af bedømmelsesudvalget, da Kaare Nielsen forsvarede sin Ph.D.-afhandling On the Trace Homology and Algebraic K-theory of Truncated Polynomial Algebras ved Aarhus Universitet (27. marts). Han deltog i kursus afholdt af Dansk Center for Naturvidenskab i Middelfart (17.-18. maj). Han er medlem af Nationalkomiteen for Matematik og formand for universiteternes censorkorps i matematik.

M.N. Nielsen deltog i konferencerne STOC 2001, Annual ACM Symposium on Theory of Computing, Kreta, Grækenland (6.-8. juli), ICALP 2001, Twenty-Eighth International Colloquium on Automata, Languages and Programming (8.-12. juli) og ATMOS 2001, Workshop on Algorithmic Methods and Models for Optimization of Railways (13. juli), hvor han præsenterede artiklen Seat Reservation Allowing Seat Changes. Deltog i møde ESGI 41, The 41st European Study Group With Industry, Odense, Denmark. Deltog i møde under AMORE projektet, Algorithmic Methods for Optimizing the Railways in Europe, Patras, Grækenland (29. oktober-4. november).

N.J. Nielsen opholdt sig ved Department of Mathematics, University of Illinois, Urbana-Champaign, USA (27. Januar-12. Februar) i forbindelse med et forskningssamarbejde. Under opholdet gav han en gæsteforelæsning med titlen A Banach space with a symmetric basis which is of weak cotype 2 but not of cotype 2. Han deltog i kongressen Function spaces VI, som blev afholdt ved universitetet i Wrocław, Polen (2.-9. september). Her bidrog han med en forelæsning med titlen The Maurey extension property for Banach spaces with the Gordon-Lewis property. I september havde han forlæggelse af tjenested til Mathematisches Seminar, Universität Kiel og har siden 1. oktober været ansat som gæsteprofessor samme sted. Han besøgte universitetet i Paderborn (21.-25. November), hvor han holdt en forelæsning med titlen Extension properties and weak type 2 Banach spaces.

H. Pedersen var gæst ved University of California, Riverside, USA (19.-31. januar) og holdt ved den lejlig-

hed foredraget Einstein Metrics with Torus Symmetry. Han deltog i Mathematica Scandinavica redaktørmøde i Reykjavik, Island (15.-18. marts). Han deltog i EDGE-EAGER Workshop, New Interfaces Between Geometry and Physics i Miraflores, Madrid, Spanien (31. Maj-6. juni). Han holdt foredraget Neutral Ricci-Flat Metrics on Nilmanifolds ved LMS Durham Symposium, Special Structures in Differential Geometry (30. juli-9. august). Han var gæst ved Cambridge University, England (14.-19. oktober). Han besøgte Universitetet i Riga (1.-2. december) med henblik på udvikling af samarbejdsmuligheder inden for bioteknologi. Han er Principal Coordinator på EU-netværket EDGE med en ramme på 1,5 millioner EURO. Han er dansk redaktør på Mathematica Scandinavica og redaktør på Glasgow Mathematical Journal. Han er medredaktør af bladet Matilde som udgives af Dansk Matematisk Forening. Han er formand for bestyrelsen for Pride Proteomics. Han er medlem af bestyrelsen for Mærsk McKinney Møller Institut for Produktionsteknologi, IT-Vest, Center for Industriel Produktion, Mads Clausen Institutet, PicoSep, og han repræsenterer Syddansk Universitet i Konsortium for UdviklingsCenter Årslev og i Scan-Balt. Han har holdt 5 foredrag og indlæg relateret til formidling af naturvidenskab og teknik.

A.F. Swann deltog i workshop on Special Geometric Structures in String Theory, Mathematisches Institut, Universität Bonn (8.-12. september) med foredraget Torsion and the Einstein Equations. Besøgte Institut de Mathématiques, Université de Neuchâtel, Schweiz (13.-18. november). Holdt to foredrag om Holonomy and the Einstein equations og Potentials in HyperKähler geometry with torsion. Besøgte King's College, London og Jesus College, Oxford (12.-15. december). Holdt Theoretical Physics Seminar foredrag ved Department of Mathematics, King's College London, om Superconformal symmetry and quaternionic geometries with torsion (12. december). Besøgte Jesus College, Oxford, England (13.-15. december) med henblik på forskningssamarbejde med Dr. Andrew Dancer. Bestyrelsesmedlem af Dansk Matematisk Forening. Han har desuden udgivet en populærvidenskabelig artikel.

S. Thorbjørnsen tilbragte forårssemesteret (12. januar-15. juli) ved Mathematical Sciences Research Institute (MSRI), Berkeley, USA som led i nævnte instituts program i operator algebra. Han deltog sammen med U. Haagerup i workshoppen Free Probability and Non-commutative Banach spaces ved MSRI, hvor han holdt foredraget Selfdecomposability and Levy processes in Free Probability (22.-27. januar). Han holdt et foredrag med samme titel i Probabilistic Operator Algebras seminaret ved University of California at Berkeley, USA (4. april). Han besøgte University of Illinois at Urbana-Champaign, USA, hvor han samarbejdede med professor M. Junge og afholdt foredraget Selfdecomposability and Levy processes in Free Probability (11.-15. april). Han deltog sammen med U. Haagerup i workshoppen Quantization and Non-commutative geometry ved MSRI (23.-27. april) og deltog i 29th Canadian Symposium on

Operator Algebras, ligeledes ved MSRI (26. april-1. maj). Han besøgte Centro de Investigacion en Matematicas (CIMAT), Guanajuato, Mexico, hvor han samarbejdede med professor O.E. Barndorff-Nielsen og holdt foredraget Selfdecomposability and Levy processes in Free Probability (2.-9. maj). Han deltog sammen med L. Aagaard, U. Haagerup og A. Przybyszewska i Dansk-Norsk operator algebra symposium ved Lysebu, Oslo, Norge, hvor han holdt foredraget Levy processes in Free Probability (17.-19. august). Han deltog i Q-mini-workshop ved Centre for Mathematical Physics and Stochastics (MaPhySto), Aarhus Universitet, hvor han holdt foredraget The Levy-Ito Decomposition in Free Probability (4. oktober). Han besøgte University of Waterloo, Canada, hvor han holdt foredraget Mixed Moments of Voiculescus Gaussian Random Matrices (2.-5. december). Han deltog i Workshop on Free Probability and Random Matrices ved The Fields Institute, Toronto, Canada med foredraget On Asymptotic Expansions for Polynomials of Gaussian Random Matrices (6.-7. december), og han deltog i Canadian Mathematical Society Winter 2001 Meeting ved Toronto Colony Hotel, Toronto, Canada (8.-9. december).

B.Toft deltog i det sidste Combinatorialists of New England møde på Smith College i Northampton Massachusetts, USA med foredraget Julius Petersen - the Man, the Myth, the Legend (5. maj). Han deltog i The 14th Cumberland Conference, University of Memphis, USA som Principal Speaker med foredraget Timetables, Factors and Colorings (17.-19. maj). Han deltog endvidere i konferencen Horizons in Combinatorics, Vanderbilt University, USA som Featured Speaker med foredraget Hadwiger's Conjecture - then and now (21.-24. maj). Deltog i en workshop om den stærke perfekte grafformodning på Princeton University, USA og holdt i samarbejde med specialestuderende Thomas Carlsen et indlæg om Criticality and Perfectness (7.-11. september). Han deltog i Kolloquium über Kombinatorik, Technische Universität Braunschweig, Tyskland - dels med en tale om professor Horst Sachs og hans arbejder i forbindelse med tildelingen af Euler-medaljen til Sachs, dels med foredraget Hadwiger's Conjecture revisited (16.-17. november). Han var visiting professor ved Vanderbilt University, Nashville, Tennessee, USA (1. januar-30. juni) med henblik på gennemførelse af forskningsprojektet Colorings and Contractions i samarbejde med M.D. Plummer og K. Kawarabayashi. Han har deltaget i bedømmelsesudvalget for Jørgen Bang-Jensens doktorafhandling Digraphs: Theory and Algorithms. Medlem af redaktionskomiteen for Journal of Graph Theory. Holdt foredrag ved Vanderbilt University, Nashville, USA om Deeply asymmetric planar graphs (14. februar), Julius Petersen - the man, the myth, the legend (1. marts) og Timetables, factors and colorings (28. marts). Han har endvidere holdt foredrag ved Middle Tennessee State University, Murfreesborough, USA om Scheduling without waiting periods (13. marts) og Julius Petersen (28. marts) og ved University of Illinois, Urbana-Champaign, om Julius Petersen - the man, the myth, the legend (1. maj). Medlem af Folkeuniversitetets program-

råd og styrelsen for Naturvidenskabeligt Selskab på Fyn. Han har holdt et populærvenskabeligt foredrag og offentliggjort en populærvenskabelig artikel.

B. Vinter holdt foredraget The Beowulf-style cluster computer - the personal super computer i seminarrækken Computers in Science ved Datalogisk Institut, Aarhus Universitet (25. oktober). Han har deltaget i konferencen Parallel Computing ved Complesso Universitario Monte S. Angelo, Napoli, Italien (4.-7. september) og Communicating Process Architectures, Bristol, England (16.-19. september). Opholdt sig på CERN, Geneve, Schweiz (22. September-18. december).

B. Ørsted deltog i Workshop on Geometric Aspects of Spectral Theory, Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, USA med det inviterede foredrag Equivariant zeta functions and conformal geometry (12. marts). Han var gæst ved Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, USA (9.-19. marts). Deltog i Aspects of Symplectic Analysis Workshop, Department of Mathematics, Blekinge Institute of Technology, Karlskrona, Sverige (26.-28. marts) med det inviterede foredrag The Maslov index and Jordan algebras (28. marts). Deltog i Analyse Seminaret ved Matematisk Institut, Københavns Universitet med foredraget Analogues of L-functions in conformal geometry (26. april) og i Workshop on Algebraic and Analytic Representation Theory, Matematisk Institut, Aarhus Universitet med foredraget Maslov indices and geometry of Hermitian symmetric spaces (30. april). Holdt forelæsningen Symmetries in mathematics and in physics i Fysisk Instituts seminar, Syddansk Universitet (2. maj). Var gæst ved Université Pierre et Marie Curie, Institut de Mathématiques, Paris, Frankrig (26. maj-22. juni), hvor han holdt foredraget Ergodic measures and infinite-dimensional Jordan algebras (12. juni). Deltog i Théorie des Groupes, Colloque International, Journées Solstice d'été 2001 ved Université Paris 7, Frankrig, hvor han holdt foredraget The Maslov index and Hermitian symmetric spaces (20.-22. juni). Deltog i Workshop on Integral Geometry in Representation Theory ved Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, USA med foredraget The Maslov index and bounded cohomology (10. oktober). Var gæst ved Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, USA (6.-15. oktober). Medlem af bedømmelsesudvalget ved Vagn Henning Ridder Ebbesens Ph.D.-forsvar af afhandlingen Invariant Eigendistributions and Fundamental Solutions for the Laplacian on Real Hyperbolic Spaces, Aarhus Universitet (3. december). Han deltager i Syddansk Universitets Center for Universitetspædagogik og er ankerperson for Syddansk Universitet ved Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik. Redaktør af Journal of Lie Theory.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Arantssons Ph.D.-stipendium er finansieret af Færøernes Forskningsudvalg.

J. Bang-Jensen og B. Toft er sammen med kolleger ved universiteterne i Aalborg og København støttet af en

rammebevilling i Diskret matematik fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på ialt 1.080.000 kroner i perioden 2001-2003.

J. Boyar, K.S. Larsen og K. Meer har i perioden 1. juni 2000-31. maj 2003 sammen med kolleger ved Aarhus Universitet og 9 andre europæiske institutioner fået støtte fra EUs Fifth Framework til projekt IST-1999-14186: Algorithms and Complexity – Future Technologies (AL-COM-FT) på 666.667 EURO (4.952.000 kroner) årligt.

J. Boyar og K.S. Larsen har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtaget en bevilling på 100.000 kroner for hvert af årene 1999-2001.

E. Christiansen deltager sammen med 18 andre forskere og Ph.D.-studerende fra andre danske universiteter i en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 440.000 kroner årligt.

U. Haagerup modtog 54.000 kroner i 2001 fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til forskning i operator algebra ved Syddansk Universitet (del af SNFs rammebevilling til Operator algebra i Danmark).

U. Haagerup havde orlov uden løn fra Syddansk Universitet under opholdet ved Mathematical Sciences Research Institute i foråret 2001 på godt 3 måneder og var i denne periode lønnet af the Clay Mathematical Institute.

P. Kornerup har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd en rammebevilling på 60.000 kroner i hvert af årene 1999-2001.

K. Meer er medlem af to EU-projekter ESPRIT working group on Neural and Computational Learning Theory NeuroCOLT 2 og Algorithms and Complexity - Future Technologies.

H.J. Munkholm har fra en EU netværksbevilling modtaget ca. 205.000 kroner til aflønning af postdoc Paul Mitchener i perioden 1. januar-31. juli.

N.J. Nielsen har i 1999-2001 haft en rammebevilling på 120.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd fordelt med 40.000 kroner på hvert af de tre år.

H. Pedersens ophold i USA blev støttet af University of California, Riverside med 2.000 USD. Besøget i Reykjavik blev støttet af Mathematica Scandinavica med 5.565 kroner. Rejse og ophold i Madrid blev betalt af den inviterende part. Opholdet i Durham blev støttet af LMS med 6.000 kroner. Han deltager i en forskningsgruppe på 8 personer, Geometry and Global Analysis with Applications, som støttes af en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd med årligt 300.000 kroner. Han deltager i en forskningsgruppe på 8 personer, Computing Natural Shape, som støttes af en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd med 6.999.600 kroner over 5 år. EU støttede med 68.726 EURO til postdoc Doc Birte Feix.

S. Stepanovs ophold ved instituttet blev finansieret af den danske stat gennem Cirius-programmet.

B. Toft deltager i et EU-støttet INTAS-program Graph Colouring. Programmet har ud over Syddansk Universitet deltagere fra Technische Universität Ilmenau, University of Nottingham, Russian Academy of Sciences, Novosi-

birsk og Odessa Academy of Food Technology. Programmet støttes over tre år, 1999-2001, med 46.400 EURO.

B.Toft har modtaget et beløb på 73.115 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Colourings and Contractions gennemført i foråret 2001 ved University of Vanderbilt, USA.

B.Ørsted deltager i Algebraisk og Analytisk Repræsentationsteori, som er et projekt støttet af en rammebevilling under Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (ca. 300.000 kroner pr. år i 1999-2001).

Publikationer

- Bajard J-C, Didier L-S, Kornerup P.* RNS Modular Multiplication and Base Conversions. Proceedings of 15th IEEE Symposium on Computer Arithmetic. IEEE Computer Society Press, 2001; 59-65.
- Bang-Jensen J.* Making a tournament k -arc-strong by reversing Arcs. Electronic Notes in Discrete Mathematics 2001; 8: 4 sider.
- Bang-Jensen J, Yeo A.* The minimum spanning strong subdigraph problem for extended semicomplete digraphs and semicomplete bipartite digraphs. J Algorithms 2001; 41 (1): 1-19.
- Bjørndalen JM, Anshus OJ, Vinter B, Larsen T.* PATHS - Integrating the Principles of Method-Combination and Remote Procedure Calls for Run-Time Configuration and Tuning of High-Performance Distributed Applications. Proceedings of NIK2001: 164-75.
- Boyar J, Krarup S, Nielsen MN.* Seat Reservation Allowing Seat Changes. I: Baresi L, Lévi J-J, Mayr R, Pezzé M, Taentzer G, Zaroliagis C, red. Proceedings of the Satellite Workshops of the 28th International Colloquium on Automata, Languages, and Programming. Elsevier Science BV, Electronic Notes in Theoretical Computer Science 2001; 50: 26-40.
- Boyar J, Larsen KS, Nielsen MN.* The Accommodating Function: a generalization of the competitive ratio. SIAM J Computing 2001; 31 (1): 233-58.
- Casazza PG, Nielsen NJ.* Embeddings of Banach spaces into Banach lattices and the Gordon-Lewis property. Positivity 2001; 5: 297-321.
- Christiansen E, Pedersen OS.* Automatic mesh refinement in limit analysis. Internat J Numer Methods Engrg 2001; 50: 1331-46.
- Clerc J-L, Ørsted B.* The Maslov index revisited. Transformation Groups 2001; 6 (4): 303-20.
- Defour D, Muller J-M, Kornerup P, Revol N.* A new Range Reduction Algorithm. Proc 35th Asilomar Conference on Signals, Systems, and Computers. IEEE Press, 2001; 1656-1660.
- Dykema K, Haagerup U.* Invariant Subspaces of Voiculescu's Circular Operator. GAFA, Geom funct anal 2001; 11: 693-741.
- Fagerberg R, Jensen RE, Larsen, KS.* Search Trees with Relaxed Balance and Near-Optimal Height. I: Dehne F, Sack J-R, Tamassia R, red. Seventh International Workshop on Algorithms and Data Structures. Lecture Notes in Computer Science bd. 2125. Springer-Verlag, 2001: 414-25.
- Gutin G, Toft B.* Interview with Vadim G. Vizing. European Mathematical Society Newsletter 2000; 38: 22-23.
- Hjelmborg JvB.* Purely infinite and stable C^* -algebras of graphs and dynamical systems. Ergodic Theory and Dynamical Systems 2001; 21: 1789-1808.
- Jacobsen L, Larsen KS.* Variants of (a,b)-Trees with Relaxed Balance. International Journal of Foundations of Computer Science 2001; 12 (4): 455-78.
- Jacobsen L, Larsen KS.* Complexity of Layered Binary Search Trees with Relaxed Balance. I: Restivo A, Ronchi Della Rocca S, Roversi L, red. Seventh Italian Conference on Theoretical Computer Science, Lecture Notes in Computer Science, bd. 2202. Springer-Verlag, 2001: 269-84.
- Jacobsen L, Larsen KS.* Exponentially Decreasing Number of Operations in Balanced Trees. I: Restivo A, Ronchi Della Rocca S, Roversi L, red. Seventh Italian Conference on Theoretical Computer Science, Lecture Notes in Computer Science, bd. 2202. Springer-Verlag, 2001: 293-311.
- Jensen TR, Toft B.* 25 pretty graph colouring problems. I: DIMATIA surveys (related to the Fifth Czech and Slovak Symposium on Combinatorics, Graph Theory, Algorithms and Applications, Prague July 6-11, 1998). Discrete Math 2001; 299: 167-69.
- Jongen HT, Meer K.* Ellipsoidmethoden. I: Walz G, red. Lexikon der Mathematik. Heidelberg: Spektrum-Verlag 2001; 2: 37-38.
- Jongen HT, Meer K.* Innere-Punkte Methoden. I: Walz G, red. Lexikon der Mathematik. Heidelberg: Spektrum-Verlag 2001; 2: 491-94.
- Jongen HT, Meer K.* Flere artikler inden for området Optimering. I: Walz G, red. Lexikon der Mathematik. Heidelberg: Spektrum-Verlag, 2001: I alt 14 sider.
- Kobak PZ, Swann AF.* HyperKähler Potentials in Cohomogeneity Two. J reine angew Math 2001; 531: 121-39.
- Kobak PZ, Swann AF.* HyperKähler Potentials via Finite Quotients. Geom Dedicata 2001; 88: 1-17.
- Kobak PZ, Swann AF.* The HyperKähler Geometry Associated to Wolf Spaces. Boll Unione Mat Ital Sez B Artic Ric Mat 2001; 8 (4): 587-95.
- Larsen KS, Soisalon-Soininen E, Widmayer P.* Relaxed Balance using Standard Rotations. Algorithmica 2001; 31 (4): 501-12.
- Larsen KS, Ottmann T, Soisalon-Soininen E.* Relaxed Balance for Search Trees with Local Rebalancing. Acta Informatica 2001; 37 (10): 743-63.
- Larsen KS.* Relaxed Multi-Way Trees with Group Updates. I: Buneman P, red. Twentieth ACM SIGACT-SIGMOD-SIGART Symposium on Principles of Database Systems. ACM Press, 2001: 93-101.
- Munkholm HJ, Prassidis S.* On the vanishing of certain K-theory Nil groups. I: Aguade I, Broto C, Cascuberta C,

- red. Cohomological Methods in Homotopy Theory. Basel: Birkhauser Verlag, 2001: 307-21.
- Pedersen H.* Hypercomplex Geometry. I: Marchiafava S, Piccinni P, Pontecorvo M, red. Proceedings of the Second Meeting in Quaternionic Structures in Mathematics and Physics. World Scientific, 2001: 313-20.
- Pedersen H.* Quaternionic Geometry and Complex Methods. I: Pathak RS, red. Proceedings of the conference Geometry, Analysis and Applications. Singapore: World Scientific, 2001: 35-45.
- Poon YS, Swann AF.* Potential Functions of HKT Spaces. Classical Quantum Gravity 2001; 18: 4711-14.
- Swann AF.* Weakening Holonomy. I: Marchiafava S, Piccinni P, Pontecorvo M, red. Proceedings of the second Quaternionic Meeting, Roma 6-10 September 1999. Singapore: World Scientific, 2001: 405-15.
- Swann AF.* Featured Review, Joyce DD. Compact manifolds with special holonomy. Oxford Mathematical Monographs. Oxford University Press, Oxford, 2000. xii+436 pp. ISBN: 0-19-850601-5, Mathematical Reviews, 2001k: 53093, 2001.
- Swann AF.* Some Quaternionically Equivalent Einstein Metrics. Twistor Newsletter 1990; 30: 18-20. Reprinted in Further Advances in Twistor Theory, vol. III: curved twistor spaces (Mason LJ, m.fl., red.), Chapman & Hall/CRC, Research Notes in Mathematics 2001; 424: 45-48.
- Swann AF.* Homogeneity of Twistor Spaces. Twistor Newsletter 1991; 32: 8-9. Reprinted in Further Advances in Twistor Theory, vol. III: curved twistor spaces (Mason LJ, m.fl., red.), Chapman & Hall/CRC, Research Notes in Mathematics 2001; 424: 50-53.
- Swann AF.* Exceptional HyperKähler Reductions. Co-author Kobak PZ, Twistor Newsletter 1998; 44: 23-26. Reprinted in Further Advances in Twistor Theory, vol. III: curved twistor spaces (Mason LJ, m.fl., red.), Chapman & Hall/CRC, Research Notes in Mathematics 2001; 424: 81-84.
- Toft B.* Matematik løser problemer. I: Niss M, red. Matematikken og Verden. Forlaget Fremad 2001; 7: 158-79.
- Vinter B, Anshus O, Larsen T, Bjørndalen J.* Using Two-, Four- and Eight-Way Multiprocessors as Cluster Components. I: Chalmers A, Mirmehdi M, Muller H, red. Proc of Communicating Process Architectures. Amsterdam: Concurrent Systems Engineering, IOS Press, 2001: 129-48.

MÆRSK MC-KINNEY MØLLER INSTITUTTET FOR PRODUKTIONSTEKNOLOGI

Professor *Wouter Joosen*
Professor *Bent Bruun Kristensen*
Professor *Henrik Hautop Lund*
Professor *John William Perram* (orlov 1. januar-31. august)
Gæsteprofessor *John Hallam* (15. september-31. december)
Lektor, dr.phil. *Ivar Balslev* (konstitueret institutleder fra 1. august)
Lektor *Michael Kölling* (tiltrådt 1. maj)
Lektor *Luigi Pagliarini* (1. august-31. december, ansat 1/4)
Lektor *Henrik Gordon Petersen*, Ph.D.
Lektor *Peder Thusgaard Ruhoff*, Ph.D. (institutleder, orlov 1. august-31. december)
Adjunkt *Lars Kirkegaard Bækdal*, Ph.D. (orlov 1. januar-30. juni, fratrædt 30. juni)
Adjunkt *Bo Nørregaard Jørgensen*, Ph.D.
Adjunkt *Anton Shiriaev*, Ph.D.
Adjunkt *Dorthe Sølvason*, Ph.D.
Adjunkt *Allan Sørensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. juni, forskningsassistent 1. marts-31. maj)
Adjunkt *Steffen Thorkildsen* (1. oktober-31. december, eksternt finansieret)
Adjunkt *Torben Worm*, Ph.D. (fratrædt 30. april)
Forskningsadjunkt *John Immerkær*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Palle Nowack*, Ph.D. (eksternt finansieret, ansat 2/5)
Forskningsassistent *Kent Johansen* (tiltrådt 1. november, eksternt finansieret)
Gæsteforsker *Pavel Petrovic* (1. august-31. december)
Gæsteforsker, Ph.D.-studerende *Daniel May* (1. januar-28. februar)
Gæsteforsker, Ph.D.-studerende *Barbara Caci* (1. juni-30. juni)
Gæsteforsker, specialestuderende *Martijn Rooker* (1. januar-1. juni)
Ekstern lektor *Lars Kirkegaard Bækdal*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient. *Niels Jul Jacobsen* (1. februar-30. juni, 1.-31. august)
Sekretær, overassistent *Dorthe Anicka*
Sekretær, overassistent *Maja Stokholm Jensen*
Elektroingeniør *Søren Peder Jensen*
IT-elev *Benny Kausing* (tiltrådt 23. juli)
Projektchef *Thomas Knudsen* (fratrædt 31. maj)
Elektroniktekniker *Danny Kyrring* (tiltrådt 1. august, 1/2 eksternt finansieret)
Sekretær, overassistent *Vibeke Nielsen* (tiltrådt 1. november, ansat 1/2 eksternt finansieret)
Systemadministrator, ingeniør *Andreas Stephanou*

Akademisk medarbejder *Anders Steengaard Sørensen* (tiltrådt 1. august, eksternt finansieret)
Systemadministrator, cand.scient. *Brian Børge Birkebæk Truelsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Martin Damsbo
Kasper Døring
René Dencker Eriksen
Anna Friesel
Olga Kolesnichenko
Jian Li
Martin Mølbach Olsen
Leonid Paramonov
Mads Paulin
Kasper Hallenborg Pedersen
Morten Monrad Pedersen
Morten Lind Petersen
Kasper Støp
Søren Top
Esben Hallundbæk Østergaard

Der har været ansat 9 instruktører. Disse har undervist i alt 330 konfrontationstimer. 4 Ph.D.-studerende har undervist i alt 120 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Rolf Pfeifer, Artificial Intelligence Laboratory, University of Zurich, Schweiz: Embodied Artificial Intelligence – physical and information theoretical implications of embodiment, Ph.D.-studerende Josh Bongard, Artificial Intelligence Laboratory, University of Zurich, Schweiz: The Evolution of Higher-Order Repeated Structure in Artificial Ontogeny, lektor Thiemo Krink, Department of Computer Science, Aarhus Universitet: Biologically-inspired computing – How real bugs can improve computing (2. april). Professor Peter Bøgh Andersen, Department of computer science/Center for Human Machine Interaction, Aalborg Universitet: Object-orientation and semiotics (4. maj), Ph.D. Steffen Thorkildsen, Lego: Flexible Surface Treatment (17. maj). Professor Edgar R. Smith, Latrobe University, Bundoora, Australien: Student led interaction with online teaching resources in mathematics: EXAMPLES FROM A COURSE IN FLUID MECHANICS (16. august). Paul Valckenaers, Mechanical Engineering Department - P.M.A., Katholieke Universiteit Leuven, Belgien: On emergence (31. august). Professor Anders Heyden, Department of Mathematics, Lund Institute of Technology, Lund Universitet, Sverige:

Computer Vision at the Mathematical Imaging Group (25. oktober).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Mærsk Institutet var vært for SCAI (Seventh Scandinavian Conference on Artificial Intelligence). Koordinator for konferencen var professor Henrik Hautop Lund (20.-21. februar). Institutet var ligeledes vært for arrangementet The 41st European Study Group with Industry (ESGI), som er en industrimatematisk workshop (13.-17. august).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Balslev deltog i The Fourth SMESME International Conference, Aalborg (14.-16. maj) og præsenterede her bidraget RoBlock - a demonstration of flexible production technology. Deltog i 4th Int. Workshop on Visual Form, Capri, Italien (28.-31. maj) og bidrog med posteren Training space truncation in vision-based recognition. Gav inviteret foredrag ved konferencen Industriel visiondag ved Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby med titlen Fleksibel håndtering med robotter (31. maj). Deltog i 10. danske konference om mønstergenkendelse og billedanalyse, Datalogisk Institut, København (31. august) og bidrog med foredraget Recognition of 3D objects using perspective images.

M. Damsbo har været på Northwestern University, Chicago, hvor han arbejdede med evolutionære metoder anvendt på optimering af protein-strukturer. Samarbejds partnere på kemisk institut, NWU var Brian Kinnear og professor Mark Ratner (1. marts-1. december). Han har holdt foredraget Polypeptide Folding with Evolutionary Computation på Northwestern University, Chicago (25. august) samt foredraget SolEvo - A Generic Evolutionary Computation Framework på EuroGen 2001, Athen, Grækenland (18. september). Deltog i konference om evolutionære metoder i industrielle applikationer, Athen, Grækenland (19. september).

R.D. Eriksen holdt foredraget The 2D Tensor Voting library ved Institute for Robotics and Intelligent Systems, University of Southern California, Los Angeles, USA (21. september).

B.B. Kristensen var medlem af bedømmelsesudvalget for B. Lønvijs Ph.D.-afhandling A Configurable Process for Design of Object-Oriented Software Architectures ved Aalborg Universitet (18. maj). Han har deltaget i programkomiteen for TOOLS PACIFIC 2002 (Technology of Object-Oriented Languages and Systems) Sydney, Australien (18.-20. februar). Han har sammen med M. Kölling, P. Nowack, B.N. Jørgensen, K.H. Pedersen, D. May deltaget i TangO Projektet om softwareteknologi til understøttelse af pervasive computing og sammen med P. Nowack med deltagelse af virksomhederne KMD, Nykredit Data, Unibank, Tryg-Baltica, Danske Bank, Tieto-Enator Consulting, VW-Data e-Solutions, Adaptive Systems, SITICOM - Fischer & Lorenz etableret Software Architecture Network (SWAN).

H.H. Lund blev udnævnt til evaluator af tre tiltag under EU-programmet Future and Emergent Technology: Disappearing Computing, Intelligent Information Interfaces (I3) og Open Scheme. Han var desuden evaluator for EU-programmet Descartes Prize samt medlem af Fagligt Forum under Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd. Han var kritiker for Applied Soft Computing Journal samt medlem af dommerpanelet for Autonomous Minirobots in Research and Edutainment (AMIRE2001). Han sad i bedømmelsesudvalget professorat ved Open University i Storbritannien. Han deltog i netværksamarbejde som medlem af EU Network EvoNet (Evolutionary Computation), EU Network EURON (Robotics), EU Network AgentLink II (Multi-Agent Systems). Han var desuden medlem af RoboCup Executive Committee, RoboCup Junior (formand) og RoboFesta International Scientific Committee, som er nedsat på initiativ af den japanske regering. Han skrev artikler om teknologioverførsel og gav interviews til Erhvervsbladet, Berlingske Tidende, Jyllands-Posten, Politiken, Ingeniøren, Produktions Horisont, Ekstra Bladet, Femina, Fyns Stiftstidende, Etisk Råds Debatavis, Ugeskrift for Læger, Den Store Danske Encyklopædi, Søndagsavisen, TV2, DR, TV-Danmark samt den japanske TV-kanal Aichi. Han medvirkede desuden i optagelserne af en permanent video for National Museum of Emerging Science and Innovation i Tokyo, Japan. Han holdt et indlæg på Teknik & Data i Odense Congress Center (8. februar) og deltog i en workshop vedrørende Morpho-functional Machines i Tokyo (marts). Han besøgte Siemens i München (20. april) og holdt et indlæg på Svendborg HTX (16. maj). Han deltog i Produktionsteknisk Forenings møde i Holeby (14. juni). Han besøgte universitetet i Nijmegen, Holland (19. juni). Han deltog i et møde arrangeret af LEGO Electronics (17. august). I august besøgte han RoboCup 2001 i Seattle, USA, hvor han holdt et indlæg. Han var gæsteforelæser på konferencen AmiRE (1st International Conference on Autonomous Minirobots for Research and Edutainment/5th International Heinz Nixdorf Symposium 2001 i Paderborn, Tyskland (22. oktober) og på RoboFesta UK i Milton Keynes, Storbritannien (1. november). Han holdt et indlæg på UNF i Odense (15. november) samt på RoboFesta i Yokohama, Japan (24. november).

D. May har deltaget i konferencerne Second International Conference on Generative Systems in the Electronic Arts (Second Iteration: emergence), Melbourne, Australien (5.-7. december), KoalaPLoP 2001, Australian Conference on Pattern Languages of Programs, Melbourne, Australien (29. juni-1. maj) samt EuroPLoP 2001, European Conference on Pattern Languages of Programs, Irsee, Tyskland (4.-8. juli). Han har deltaget i programkomiteen for VikingPLoP 2002 (Scandinavian Conference on Pattern Languages of Programs).

P. Nowack har med foredraget Software Architecture & Configuration Management deltaget i European Conference on Object-Oriented Programming (ECOOP), Workshop on Object-Oriented Architectural Evolution (OOAE), Budapest, Ungarn (18.-20. juni). Foredraget var baseret

på et samarbejde med Lars Bendix, Aalborg Universitet. Han har med foredraget The TangO Project deltaget i workshop om IT for det maritime område, Göteborg, Sverige (9.-11. august) og i den forbindelse været om bord på containerskibet Sine Mærsk for at lave feltstudier (10.-11. august). Han har endvidere deltaget i Staging Seminar, Rold Storkro (24.-25. april). Han har fungeret som referee for Addison-Wesley Series on Object Technology. Editors: Paul W. Becker, Ross Venables, Jessica Cirone.

L. Paramonov deltog i konferencen 5th IFAC symposium Nonlinear Control Systems (NOLCOS 2001) Saint Petersburg, Rusland (4.-6. juli).

M.M. Pedersen har holdt foredrag over artiklen Simulation af Vejtrafik på Aalborg Universitet i forbindelse med konferencen Trafikdage på Aalborg Universitet (28. august). Han deltog ligeledes i konferencen (27.-28. august). Han deltog også i konferencen Teletubbies 2001: Seminar for Young Nordic Transport Telematics Researchers hos Statens Vegvesen og SINTEF i Trondheim (22.-23. marts).

J.W. Perram har holdt følgende kollokvier: Spatio-temporal agents, Department of Computer Science, University of Adelaide, Australien (12. januar), The pendulum: old mathematics, new physics, Department of Automatic Control, University of Lund, Sverige (26. februar), Non-linear dynamical systems in the undergraduate physics curriculum, Department of Applied Mathematics, University of Sydney, Australien (7. marts), IT-enhanced physics education, Department of Applied Physics, Royal Melbourne University of Technology, Australien (18. juni), The thermodynamics of heat engines from a dynamical systems perspective, Department of Mathematics, Monash University, Australien (25. juli), Visualisation of heat engines, Jysk Selskab for Fysik og Kemi, Aarhus Universitet (26. september), The thermodynamics of heat engines from a dynamical systems perspective, Department of Technical Physics, Delft University of Technology, Holland (5. oktober), Trajectory planning for painting robots, Mærsk Institutet (8. november). Han deltog endvidere i SCAI2001 som co-chair.

H.G. Petersen deltog i SPIE (The International Society for Optical Engineering) Symposia on Intelligent Systems and Manufacturing i Boston USA (28. oktober-1. november), hvor han holdt et foredrag med titlen Distributed motion planning for modular robots.

A.S. Shiriaev har holdt følgende kollokvier: Stabilization of underactuated nonlinear systems. Ørsted Institute, Danmarks Tekniske Universitet (14. marts), Some stabilization problems for underactuated nonlinear systems. Department of Control Engineering, Aalborg Universitet (30. marts), Some stabilization problems for underactuated nonlinear systems, Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Sverige (10. april) samt deltaget i 7th Scandinavian Conference on Artificial Intelligence, Mærsk Institutet (21. februar), 5th IFAC Symposium Nonlinear Control Systems, i St. Petersburg, Rusland (4.-6. juli). Han holdt foredraget Ranking Prote-

ins Matched to Mass Spectrometric Data hos MDS Proteomics (22. november).

K. Støy var på besøg ved University of Southern California's Information Sciences Institute i forbindelse med sit miljøskifte (15. juli-31. december).

D. Sølvason deltog i 32nd International Symposium on Robotics (ISR2001) i Seoul, Korea sammen med A.S. Sørensen (19.-21. april), hvor hun præsenterede posteren Smartpainter, a generic robot spray painting system.

A. Sørensen holdt foredraget Control of an underactuated mechanical system på Mærsk Institutet (22. januar). Han besøgte Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Sverige (24. januar). Han præsenterede posteren Control Experiments with the Furuta pendulum ved Seventh Scandinavian Conference on Artificial Intelligence, SCAI'01 på Mærsk Institutet (20. februar). Han holdt foredraget Friction Compensation in the Furuta Pendulum for Stabilizing Rotational Modes ved Department of Control Engineering, Aalborg Universitet (30. marts). Han deltog i Automotive Control Workshop, Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Sverige (18.-19. maj). Han deltog i Advanced Course on Artificial Intelligence ACAI-01, The Third European Agent Systems Summer School, Prag, Tjekkiet (2.-10. juli). Han deltog i 41st European Study Group with Industry (ESGI41) på Mærsk Institutet (13.-17. august). Han deltog i MAGECC (Multi-AGENT Coordination and Control) Review Meeting på Katholieke Universiteit i Leuven, Belgien (3.-4. oktober). Han holdt foredraget Construction of stable periodic movements of an underactuated system ved Department of Mechanical Engineering, Northwestern University, USA (3. december). Han deltog i 40th IEEE Conference on Decision and Control (CDC'01), Orlando, USA (4.-7. december).

Eksterne bevillinger og donationer

Mærsk Institutet modtog en støtte på 5 mio. kroner fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

I forbindelse med forsknings og udviklingsprojektet Dockwelder, som forløber i perioden 2001-2004, har instituttet modtaget en bevilling fra EU på 2.100.000 kroner.

Robotgruppen under ledelse af professor Henrik Hautop Lund har modtaget 5,3 mio. kroner fra EU-programmet Future and Emergent Technology samt 2,5 mio. kroner fra Statens Teknisk Videnskabelige Forskningsråd til to projekter om intelligente artefakter. Begge projekter har en løbetid på 3 år.

B.B. Kristensen modtog 22.000 kroner fra Forskningsstyrelsens Forskeruddannelseskonto til rejse- og opholdsudgifter til gæstestipendiat Daniel May, Monash University, Melbourne, Australien. Han har endvidere sammen med M. Kölling og med virksomheden LEGO etableret projektet Flexible Inter Processing (FLIP) med et samlet budget på 6,5 mio. kroner, hvoraf de 1,45 mio. kroner er finansieret af CIT/Center for Pervasive Computing.

P.T. Ruhoff har sammen med forskningspartnere fra

Institut for Informatik og Matematisk Modellering, Danmarks Tekniske Universitet og Tetraplan A/S, København modtaget 1,5 mio. kroner fra Transportrådets Transforsk '99-program til forskningsprojektet Simulation af Vejtrafik (1999-2002).

Publikationer

- Balslev I, Knudsen T, Kristensen BB, Petersen HG, Ruhoff PT.* RoBlock - a demonstration of flexible production technology. Proceedings of The Fourth SMESME (Stimulating Manufacturing Excellence in Small and Mediumsize Enterprises) International Conference, Aalborg.
- Eriksen RD, Balslev I.* Training space truncation in vision-based recognition. Arcelli L.P. Cordella GS di Baja, red. Proceedings of Int. Workshop on Visual Form 4. Lecture Notes in Computer Science 2001; 2059: 494-503.
- Eriksen RD, Balslev I.* Recognition of 3D objects using perspective images. Proceedings of 10.th Danish Conf. on Pattern Recognition and Image Analysis, 2001: 151-158.
- Gerkey BP, Vaughan RT, Støy K, Howard A, Sukhatme GS, Mataric MJ* Most Valuable Player: A Robot Device Server for Distributed Control. In proceedings of the International Conference on Intelligent Robotic Systems, Maui, Hawaii, USA. Også i Proceedings of the Second International Workshop on Infrastructure for Agents, MAS, and Scalable MAS at Autonomous Agents, Montreal, Canada.
- Gregersen K, Petersen HG, Petersen ML.* Distributed motion planning for modular robots. In Proceedings of the SPIE Symposia on Intelligent Systems and Manufacturing, Conference 4571, Boston, oktober 2001.
- Holm J, Pedersen MM, Ruhoff PT.* Simulation af Vejtrafik. Lohmann-Hansen A, Nielsen J, red. Konference-rapport fra Trafikdage på Aalborg Universitet. Aalborg: Aalborg Universitet, Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, 2001: 397-406.
- Kristensen BB.* Subjective Behavior. International Journal of Computer Systems Science and Engineering 2001; 16, 1: 13-24.
- Ludvigsen H, Shiriaev AS, Egeland O.* 'Stabilization of stable manifold of upright position of the spherical pendulum'. Modeling, Identification and Control 2001; 22, 1: 3-14.
- Lund HH, Mayoh B, Perram J, red.* Seventh Scandinavian Conference on Artificial Intelligence. Amsterdam: IOS Press, 2001.
- Lund HH.* Robotter og kunstig intelligens på hospitalet. Ugeskrift for læger 2001; 51: 7218-7222.
- Lund HH.* Adaptive Robotics in Entertainment. Applied Soft Computing 2001: 1-1.
- Lund HH, Pagliarini L* Edutainment Robotics: Applying Modern AI Techniques. Proceedings of AMIRE-2001, 2001.
- Lund HH.* Co-evolving Control and Morphology with LEGO Robots. To appear in Hara and Pfeifer, red. Morpho-functional Machines. Heidelberg: Springer-Verlag, 2001.
- May DC, Kristensen BB, Nowack P.* TangO: Modeling In Style Proceedings of the Second International Conference on Generative Systems in the Electronic Arts (Second Iteration: emergence), Melbourne, Australia, 2001. To be published on CD-ROM.
- May DC.* Patterns for Building the Sustainable Organization Australian Conference on Pattern Languages of Programs, Melbourne, Australien, 2001.
- May DC.* Building the Cultural Artifacts of the Organization European Conference on Pattern Languages of Programs, Irsee, Tyskland, 2001.
- May DC, Taylor P.* Knowledge Management with Patterns Communications of the ACM.
- Miglino O, Lund HH.* Behavioural Trajectories of Adaptive Mobile Robot for Animal Behavioural Studies. I: Lund, Mayoh, and Perram, red. Seventh Scandinavian Conference on Artificial Intelligence. Amsterdam: IOS Press, 2001.
- Miglino O, Lund HH.* Do rats need cognitive maps of environmental shapes? Cognitive Processing, Winter 2001; 2.
- Møller MB, Jørgensen BN.* Enhancing Jini's Lookup Service using XML-based Service Templates. In Proceedings of TOOLS EUROPE 2001, Fribourg, Switzerland, IEEE 2001; 19-32.
- Olsen MM, Petersen HG.* A new method for estimating parameters of a dynamic robot model. IEEE Transactions On Robotics and Automation 2001; 17, 1: 95-100.
- Pagliarini L, Lund, HH.* Art, Robots, and Evolution as a Tool for Creativity. I: Bentley PJ, Corne DW, red. Creative Evolutionary Systems. San Francisco: Morgan Kaufmann Publishers Inc., 2001.
- Pagliarini L, Rubinacci F, Lund HH, Sementina C.* I modelli simulati aiutano ad apprendere le tradizionali discipline scolastiche? Democratica Sarda, Sassari, Italy, red. Proceedings of Italian Congress of Experimental Psychology, 2001: 76-78.
- Pagliarini L.* A member of Vivaria Artist Commissions, Alive Art Handbook, CD-ROM, University of Bogota, Columbia.
- Paramonov L, Lund HH.* A Minimalistic Approach to Humanoids. Proceedings of the IEEE-RAS International Conference on Humanoid Robots, IEEE Press, Tokyo, 2001.
- Rooker M, Lund HH.* Run-time Adaptation of Robot Soccer Players. Summary in Lund, Mayoh, and Perram, red. Seventh Scandinavian Conference on Artificial Intelligence. Amsterdam: IOS Press, 2001.
- Sando GM, Spears KG, Hupp JT, Ruhoff PT.* Large Electron Transfer Rate Effects from the Duschinsky Mixing of Vibrations. The Journal of Physical Chemistry A 2001; 105 (22): 5317-5325.
- Shiriaev AS, Egeland O, Ludvigsen H, Fradkov AL.* VSS-

- version of Energy Based Control for Swinging Up a Pendulum. *Systems & Control Letters* 2001; 44, 1: 45-56.
- Shiriaev AS, Fradkov AL*. Stabilization of Invariant Sets for Nonlinear Systems with Applications to Control of Oscillations. *International Journal of Robust and Nonlinear Control* 2001; 11: 215-240.
- Shiriaev AS, Paramonov L, Sørensen A, Robertsson A*. Stabilization of Rotational Modes for the Furuta Pendulum. In the Proceedings of the 5th IFAC Symposium Nonlinear Control Systems, St. Petersburg 2001; 836-841.
- Shiriaev AS*. Further Properties of Special Saturated System. In the Proceedings of the 5th IFAC Symposium Nonlinear Control Systems, St. Petersburg 2001; 1063-1068.
- Shiriaev AS, Paramonov L, Kolesnichenko O*. On Stability Analysis of 2nd Order Persistently Excited Systems. In the Proceedings of the 7th Scandinavian Conference on Artificial Intelligence. Amsterdam: IOS Press, 2001: 135-141.
- Spina A, Pagliarini L*. Globalization: tra arte scienza e societa. *Rivista di Psicologia dell'Arte. Nuova Serie* 2001; 87-92.
- Stone P, Asada M, Balch T, D'Andrea R, Fujita M, Hengst B, Kraetzschmar G, Lima P, Lau N, Lund HH, Polani D, Scerri P, Tadokoro S, Weigel T, Wyeth G*. RoboCup-2000: The Fourth Robotic Soccer World Championships. *AI Magazine* 2001; 22, 1: 11-38.
- Støy K*. Using Situated Communication in Distributed Autonomous Mobile Robots, proceedings of the 7th Scandinavian Conference on Artificial Intelligence (SCAI).
- Sølvason D, Petersen HG*. Smartpainter, a generic robot spray painting system. Proceedings of the 32nd ISR (International Symposium on Robotics) Korea, april 2001.
- Sørensen A, Shiriaev AS*. Friction compensation in the Furuta pendulum for stabilizing rotational modes. In the Proceedings of 40th IEEE Conference on Decision and Control, Orlando, Florida, USA 2001; 3772-3777.
- Sørensen A, Shiriaev AS*. Control Experiments with the Furuta pendulum. In the Proceedings of the 7th Scandinavian Conference on Artificial Intelligence. Amsterdam: IOS Press, 2001: 161-163.
- Sørensen AS, Petersen HG, Jacobsen NJ, Jakobsen OG*. A development of parallel robotic modules for long reach applications In Proceedings of the 32nd Int. Symposium on Robotics, Korea, april 2001.
- Truyen E, Vanhaute B, Joosen W, Verbaeten P, Jørgensen BN*. A Dynamic Customization Model for Distributed Component-Based Applications. In Proceedings of The 21st International Conference on Distributed Computing Systems Workshops (DDMA'2001), Phoenix, USA 2001; 147-152.
- Truyen E, Vanhaute B, Joosen W, Verbaeten P, Jørgensen BN*. Dynamic and Selective Combination of Extensions in Component-Based Applications, In proceedings of the 23rd International Conference on Software Engineering, Toronto, Ontario, Canada 2001; 233-242.
- Østergaard EH, Mataric MJ, Sukhatme GS*. Distributed Multi-Robot Task Allocation for Emergency Handling. Proceedings from IEEE/RSJ International Conference on Robots and Systems, (IROS), Maui, Hawaii 2001; 821-826.

LABORATORIET FOR NATURLIGT INTERAKTIVE SYSTEMER (NIS-LABORATORIET)

Professor, dr.phil *Niels Ole Bernsen*

Professor *Laila Dybkjær* (tiltrådt 1. juli, forskningslektor 1. januar-30. juni)

Forskningslektor *Mykola Kolodnytsky* (tiltrådt 1. august, fondslønnet)

Forskningsassistent *Katja Hansen* (fondslønnet)

Forskningsassistent *Malene Wegener Knudsen* (fratrådt 27. august, fondslønnet)

Forskningsassistent *Mohamed-Zakaria Kurdi* (tiltrådt 1. august, fondslønnet)

Forskningsassistent *Marcela Charfuelán Oliva* (tiltrådt 1. januar, fondslønnet)

Sekretær, korrespondent *Merete Bertelsen* (delvist fondslønnet)

Fuldmægtig *Svend Kiilerich* (fondslønnet)

Projektmedarbejder *Torben Kruchov Madsen* (fondslønnet)

Korrespondent *Nanett Mosumgaard* (fratrådt 31. december, fondslønnet)

Systemadministrator *Bent Nygaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Holmer Hemsén

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Professor Elisabeth André, Augsburg Universitat, Tyskland besogte NIS-Laboratoriet og holdt foredrag om animated interface agents (5. marts). Forskningschef Walter van de Velde, Starlab, Bruxelles, Belgien besogte NIS-Laboratoriet og holdt foredrag om situation aware systems (29. marts). Joakim Gustafson, Telia, Stockholm og Linda Bell, Kungl Tekniska Hogskolan, Stockholm, Sverige besogte NIS-Laboratoriet og holdt foredrag om Spoken dialogue systems with conversational animated agents (5. april).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

NIS-Laboratoriet var vert for mode med European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) manager Marc Blasband, Compuleer, Holland og conference manager Maria Finders, Messe Basel, Schweiz om udstilling pa Orbit/COMDEX Europe 2001 (16. januar). NIS-Laboratoriet var vert for planlagningsmode i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories (15. februar). NIS-Laboratoriet var vert for en workshop i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories

(29.-30. marts). NIS-Laboratoriet var vert for teknologi-mode i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories (19. april). Direktorerne for Zentropa, Kobenhavn, Niels Aalbæk Jensen og Carsten Madsen besogte NIS-Laboratoriet for at diskutere udviklingssamarbejde (2. maj). Designer Sally Beardsley, Kobenhavn besogte NIS-Laboratoriet (3. maj). Finansdirektor Klaus Jakobsen, TVropa, Kobenhavn besogte NIS-Laboratoriet for at diskutere igangvarende webTV-samarbejde vedrorende webTV-kanalen i3labTV (1. juni). NIS-Laboratoriet var vert for evalueringsmode i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories (6.-7. juni). Konsulent Preben Spaeth, AUC, Aalborg besogte pa EU-Kommissionens vegne NIS-Laboratoriet for at samle information om erfaring fra ledelse af store EU-projekter med henblik pa FP6 (25. juli). NIS-Laboratoriet var vert for workshop i det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Natural Interactivity Tools Engineering (NITE) (26.-27. juli). i3net manager Marc Blasband, Compuleer, Holland besogte NIS-Laboratoriet vedrorende i3 Village udstillingen pa COMDEX Europe 2001 (30. juli). NIS-Laboratoriet var vert for workshop i Today's Stories projektet (29. august). NIS-Laboratoriet var vert for besog fra firmaet Speechware, Aalborg (3. oktober). NIS-Laboratoriet var vert for workshop i det af Robert Bosch AG ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Virtual Intelligent Co-Driver (VICO) (8.-9. oktober). NIS-Laboratoriet har i 2001 haft besog af journalister fra blandt andet Ingeniøren og TV2-Fyn.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

N.O. Bernsen organiserede og deltog i mode om ekstern kommunikation og partnership-programmet i det af NIS-Laboratoriet ledede European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net), Kobenhavn (5. januar). Han deltog i mode pa Odense Radhus om forslag til universitet-samfund samarbejdet Laboratorium for digitale medier (19. januar). Han modtes i Nyborg med European Network in Language and Speech (ELSNET) koordinator Steven Krauwer om NIS-Laboratoriets sub-kontrakter med ELSNET (30. januar). Han organiserede og deltog i Coordinating Group mode og mode om Annual Conference i i3net, Rom, Italien (4.-5. februar). Han deltog i mode i The Executive Board of ELSNET, Luxembourg (11.-12. februar), repræsenterede sammen med koordinator Steven Krauwer ELSNET ved peer review af

netværket sammesteds (13. februar) og repræsenterede sammen med Laila Dybkjær og flere partnere det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Collaboration in Language and Speech Science and Technology (CLASS) ved peer review af projektet sammesteds (13. februar). Han deltog i teknisk møde i National Science Foundation/EU Telematics/Language Engineering projektet International Standards for Language Engineering (ISLE), Max Planck Institutet, Nijmegen (28. februar) og i den internationale ISLE-workshop om metadata sammesteds (1.-2. marts). Han deltog sammen med Marcela Charfuelán Oliva og Laila Dybkjær i kick-off-mødet i EU Telematics/Language Engineering projektet Virtual Intelligent Co-Driver (VICO), Stuttgart (7.-8. marts). Han deltog i EU Human Language Technologies Open House-konferencen med det inviterede foredrag Can we „think big“ on natural interactivity?, Luxembourg, (12.-13. marts). Han repræsenterede sammen med Laila Dybkjær og flere partnere ISLE-projektet ved peer review i Luxembourg (27. marts). Han deltog i møde om Future of ELSNET, Paris (9. april). Han deltog sammen med Laila Dybkjær i workshop i det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Natural Interactivity Tools Engineering (NITE), Stuttgart (18. april) og deltog sammen med Laila Dybkjær og Malene Wegener Knudsen i workshop i den af NIS-Laboratoriet ledede Natural Interactivity and Multimodality (NIMM) Working Group i ISLE-projektet sammesteds (19.-20. april). Han organiserede og deltog i Coordinating Group møde i i3net, Porto, Portugal (22. april). Han deltog sammen med Katja Hansen i i3net's Spring Days sammesteds (23.-25. april). Han var af EU-Kommissionen inviteret deltager i Information Society Technologies (IST) Framework Programme Six (FP6) Strategic Programme Consultation Meeting on The European Research Area, Bruxelles (25. april). Han var af EU-Kommissionens IST Future and Emerging Technologies Programme (FET) inviteret deltager i Strategic Workshop on Frontier IST Research in FP6 sammesteds (26.-27. april). Han organiserede og deltog i Coordinating Group møde i i3net, Amsterdam (18. maj). Han deltog i møde i The Executive Board of ELSNET, Stockholm (27.-28. maj). Han organiserede og deltog i brainstormingmøde vedrørende næste fase af i3net, København (29. maj). Han deltog sammen med Marcela Charfuelán Oliva og Laila Dybkjær i workshop i VICO-projektet, Stuttgart (6. juni). Han var granskare ved Annika Flycht-Erikssons licentiatseminarium Modularity in domain handling for spoken dialogue systems, Linköping Universitet (8. juni). Han blev af projektpartnerne udpeget til at overtage ledelsen af EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories efter Starlabs kollaps (12. juni). Han deltog i møde hos Zentropa, Avedøre med repræsentanter for Danske E-Venture (15. juni). Han gav inviteret foredrag User-oriented evaluation of spoken dialogue systems ved International Course on Speech and Language Engineering Evaluation, Paris (2.-3. juli). Han deltog i Association for Computational Linguistics 39th Annual Meeting and 10th Conference of the

European Chapter (ACL/EACL), hvor han var medlem af den videnskabelige komite for workshop om Evaluation for Language and Dialogue Systems og co-chair for workshop om Human Language Technology and Knowledge Management, Toulouse (6.-11. juli). Han deltog sammen med Laila Dybkjær i teknisk møde mellem partnere fra USA og Europa i ISLE-projektet sammesteds (7. juli). Han gav sammen med Laila Dybkjær femdages-kurset Annotation of dialogue corpora ved ELSNET European Summer School on Language and Speech Communication: Text and Speech Corpora, Prag (16.-20. juli). Han mødtes med Steven Bird, University of Pennsylvania, USA om ISLE-projektet. Han var i den videnskabelige komite for og deltog i International Speech Communication Association konferencen Eurospeech med foredraget Combining multi-party speech and text exchanges over the Internet, Aalborg (3.-7. september). Han deltog i Orbit/COMDEX Europe konferencen og udstillingen, hvor han var ansvarlig for den 420 m² store i3 Research Village-udstilling med 27 stande repræsenterende forskningen i i3net, Basel, Schweiz (25.-28. september). Han var inviteret deltager i Connecting Leaders seminaret sammesteds (25. september). Han stod for i3nets General Assembly sammesteds (25. september). Han deltog som koordinator for Today's Stories projektet i peer review af projektet sammesteds (26. september). Han organiserede og deltog i i3nets Coordinating Group møde sammesteds (27. september). Han gav det inviterede foredrag Interaction and beyond ved Orbit/COMDEX sammesteds (28. september). Han gav det inviterede foredrag Natural Interactivity Resources and Tools ved kick-off-workshop i EU Telematics/Language Engineering netværket Face and Gesture Network (FG-Net), Grenoble (1.-2. november). Han deltog i møde på Tietgenskolen om Laboratorium for digitale medier (13. november). Han deltog sammen med Laila Dybkjær og Mykola Kolodnytsky i workshop i NITE-projektet, Pisa, Italien (26.-27. november). Han repræsenterede som projektkoordinator CLASS-projektet ved peer review i Luxembourg (29. november). Han deltog som designeret projektkoordinator i kontraktforhandling om EU Telematics/Language Engineering projektet Natural Interactive Communication for Edutainment (NICE), Luxembourg (4. december). Han deltog i og var co-chair for den internationale CLASS workshop om Natural Interactivity and Intelligent Information Presentation i Verona, Italien (13.-15. december).

L. Dybkjær deltog i møde på Odense Rådhus om forslag til universitet-samfund samarbejdet Laboratorium for digitale medier (11. januar). Hun drøftede sammen med Niels Ole Bernsen muligt samarbejde med Udviklingschef Mikael Ejrnæs, Amtsparekassen Fyn (15. januar, 14. marts). Hun deltog i møder om og i det af NIS-Laboratoriet ledede danske dialogprojekt hos ATP-Huset, Hillerød (2. april, 7. maj, 18. maj, 1. juni, 8. juni, 9. november, 13. december), hos PDC (31. august, 2. november, 28.-29. november), sammen med Niels Ole Bernsen hos ATP-huset (10. august, 12. oktober). Hun deltog i Association for Computational Linguistics 39th Annual

Meeting and 10th Conference of the European Chapter (ACL/EACL) workshoppen Evaluation Methodologies for Language and Dialogue Systems, Toulouse, Frankrig (6.-7. juli), hvor hun gav foredraget Usability Evaluation in Spoken Language Dialogue Systems. Hun deltog sammen med Niels Ole Bernsen, Holmer Hemsén og Marcela Charfuelán Oliva i Second SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue, som hun var co-organiser af, og hvor hun gav åbningstalen til workshoppen, Aalborg (1.-2. september). Hun ledede SIGdials forretningsmøde, Aalborg (1. september). Hun deltog sammen med Niels Ole Bernsen i COCODSA 2001 Workshop on Language Resources and Technology Evaluation – Technical, Global and Regional Perspectives med foredraget Surveys of multimodal data resources, annotation schemes and tools, Aalborg, (2. september). Hun deltog i International Speech Communication Association-konferencen Eurospeech med Special Interest Group on Discourse and Dialogue's (SIGdial) SIGshow, Aalborg (3.-7. september). Hun deltog sammen med Marcela Charfuelán Oliva i Philips SpeechMania training course, Aachen (24.-28. september). Hun deltog i møde hos TV2 Fyn om forslag til universitet-samfund samarbejdet Laboratorium for digitale medier (1. november). Hun deltog i den internationale CLASS workshop om Natural Interactivity and Intelligent Information Presentation med foredraget Exploring Natural Interaction in the Car, Verona (13.-15. december).

K. Hansen deltog sammen med T. Husted i teknisk seminar vedrørende EU Esprit Long-Term research projektet Today's Stories ved Starlab, Bruxelles, Belgien (8.-9. januar). Hun var deltager ved en workshop i CAB-projektet (Construction kits made of Atoms and Bits) under ESPRIT - ESE programmet (Experimental School Environments) i Genova, Italien (26. marts). Hun var deltager i plenarmøde for EU Esprit Long-Term research projektet Today's Stories i Bruxelles, Belgien (21.-22. juni). Hun arrangerede og gennemførte i samarbejde med Niels Ole Bernsen en stand med Today's Stories teknologien i i3net research village på Orbit/Comdex Europe 2002 i Basel, Schweiz (24.-28. september). Gennem hele 2001 arrangerede og gennemførte hun regelmæssigt workshops med børn og lærere ved Nr. Broby skole i forbindelse med Today's Stories projektet.

H. Hemsén deltog i Ph.D.-seminaret Imaging Technologies ved Aarhus Universitet (19.-23. marts). Herudover deltog han i 9th ELSNET European Summer School on Language and Speech Technologies, Prag, Tjekkiet (16.-27. juli).

M. Kolodnytsky deltog i developers meeting i det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Natural Interactivity Tools Engineering (NITE), Edinburgh (22.-23. oktober).

M.-Z. Kurdi deltog i møde om det europæiske HLT-projekt Virtual Intelligent CO-driver (VICO) i forbindelse med Eurospeech Conference, Aalborg, (3.-7. september). Han deltog i GDR PRC, Toulouse, Frankrig (4. oktober).

M.C. Oliva deltog i møde om talegenkendelse hos

Daimler-Chrysler i EU Telematics/Language Engineering projektet Virtual Intelligent Co-Driver (VICO), Ulm (19. marts).

Eksterne bevillinger og donationer

NIS-Laboratoriet har modtaget godt 3 mio. kroner fra ErhvervsFremme Styrelsen til et udviklingsprojekt ledet af NIS-Laboratoriet som skal demonstrere udnyttelsen af talesproglig dialogteknologi for danske virksomheder og organisationer gennem udvikling af et første avanceret talesprogligt dialogsystem på dansk. I projektet deltager softwarehuset Prolog Development Center A/S (PDC), København, og ATP-Huset, Hillerød.

NIS-Laboratoriet har modtaget 300.000 kroner fra IT VEST til udvikling af fjernundervisning af masterstuderende på overbygningsuddannelsen i interaktive medier inden for rammerne af Flexnet-projektet.

NIS-Laboratoriet har modtaget 1.850.000 kroner fra EU-Kommissionens IST Future and Emerging Technologies program til videreførelse af The European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) som koordineres af NIS-Laboratoriet.

NIS-Laboratoriet har modtaget 525.000 kroner fra EU-Kommissionens IST Future and Emerging Technologies program i anledning af NIS-Laboratoriets overtagelse af ledelsen af Today's Stories projektet fra kollapsede belgiske Starlab.

NIS-Laboratoriet er desuden blevet partner i netværket Nordic network for multimodal interfaces (MUMIN). Netværket skal undervise forskerstuderende fra de nordiske lande i multimodale grænseflader og finansieres af Nordisk Forskerakademi (NORFA) med 470.000 kroner.

Publikationer

Bernsen NO. Naturligt interaktive og proaktive systemer. Nye former for samliv med computersystemer. Vanførefondens Årsberetning 2000-2001. København, 2001: 7-9

Bernsen NO. Skunkworks, cafés, troubadours and the rest of it. Leder, i3magazine 2001; 11: 1.

Bernsen NO. Natural human-human-system interaction. I: Earnshaw R, Guedj R, van Dam A, Vince J, red. Frontiers of Human-Centred Computing, On-Line Communities and Virtual Environments. Berlin: Springer Verlag 2001: 347-363.

Bernsen NO. The i3 community. I: Caenepeel M, red. i3 Orbit/COMDEX 2001 Village Guide. Edinburgh: University of Edinburgh, 2001: 4-7.

Bernsen NO, Dybkjær L. Combining multi-party speech and text exchanges over the Internet. I: Dalsgaard P, Lindberg B, Benner H, red. Proceedings of Eurospeech' 2001, 7th European Conference on Speech Communication and Technology, Aalborg 2001. International Speech Communication Association (ISCA), 2001: 1189-1192.

Bernsen NO, Dybkjær L. Exploring natural interaction in the car. I: Bernsen, NO, Stock O, red. Proceedings of

- the International Workshop on Information Presentation and Natural Multimodal Dialogue (IPNMD-2001), Verona, December 2001. ITC-Irst, Trento, 2001: 75-79.
- Bernsen NO, Dybkjær L, Martin J-C, Knudsen MW.* Multimodal and natural interactivity corpora and coding schemes. *ELRA Newsletter*, 2001; 6.2: 3.
- Bernsen NO, Hansen K.* Today's Stories. I: Caenepeel M, red. *i3 Orbit/COMDEX 2001 Village Guide*, 2001: 19.
- Bernsen NO, Stock O, red.* Proceedings of the International Workshop on Information Presentation and Natural Multimodal Dialogue (IPNMD-2001), Verona, December 2001. Istituto Trentino di Cultura - Irst, Trento, 2001.
- Dybkjær L.* SIGdial – Special Interest Group on Discourse and Dialogue. I: Dalsgaard P, Lindberg B, Benner H, red. *Proceedings of Eurospeech'2001, 7th European Conference on Speech Communication and Technology, Aalborg 2001.* International Speech Communication Association (ISCA), 2001: 1345-1348.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* Usability evaluation in spoken language dialogue systems. I: Paroubek P, Novick DG, red. *Proceedings of the Workshop on Evaluation for Language and Dialogue Systems, Association for Computational Linguistics 39th Annual Meeting and 10th Conference of the European Chapter (ACL/EACL) 2001, Toulouse, France, July 2001.* Morgan Kaufman Publishers, 2001: 9-18.
- Knudsen MW, Dybkjær L, Bernsen NO.* Surveys of multimodal data resources, annotation schemes and tools. I: Lee L, red. *Proceedings of the COCOSDA'2001 Workshop on Language Resources and Technology Evaluation – Technical, Global and Regional Perspectives, Aalborg, Denmark, 2 September, 2001, adjacent to Eurospeech'2001.* Taipei: National Taiwan University, 2001: 135-146.
- Luz S, Bernsen NO.* A tool for interactive advice on the use of speech in multimodal systems. *Journal of VLSI Signal Processing*, 2001; 29: 129-137.

INSTITUT FOR PRODUKTION OG MASKINTEKNIK

Lektor, ingeniør *Eric Behnke*
Lektor, euroingeniør *Ib Bergen*
Lektor *Arne Bilberg*, Ph.D.
Lektor, ingeniør *Arne Bjerre*
Lektor, ingeniør *Hans Brandt*
Lektor, ingeniør *Kjeld Svan Hansen*
Lektor, cand.scient. *Richard F. Læntver*
Lektor, ingeniør *Egon Villumsen* (instituttleder)
Laborant *Poul Agerbæk-Larsen*
Sekretær, overassistent *Antje Buch-Larsen* (fratrådt 31. august)
Maskinarbejder *Per Jarman Jørgensen*
Ingeniør *Leif Madsen* (fratrådt 30. november)

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Bergen deltog i Vintermødet i Dansk Metallurgisk Selskab (3.-5. januar). Han deltog i seminaret Nye Værktøjsmaskiner hos A-V-N Maskin A/S, Hvidkærvej, Odense (24. april). I hele forårssemesteret deltog han i et samarbejde mellem Center for Erhvervsudvikling, Designseminariet i Højer, Alucluster og Syddansk Universitet for fremme af industriel design. Han deltog i Dansk Mekatronisk Selskabs Mekatronikdag på Danmarks Tekniske Universitet (20. juni). Han deltog i Letmetalkonferencen i Haugesund med efterfølgende møde i netværket Alunord (10.-12. oktober). Han besøgte virksomheden Dolmar i Hamborg (25. oktober) og deltog i Hydro Automotive Tønders indvielse af ny fabrik (30. november). Han var bestyrelsesmedlem i Center for Anvendt Teknologi i Sønderjylland-Schleswig (C.A.T.S.). Herudover har han arrangeret heldags virksomhedsbesøg på Danfoss og deltaget i disse (25. juni, 16. august).

A. Bilberg er på halv tid tilknyttet virksomheden LINAK A/S som teknologiarkitekt. Opgaverne består af strategiske overvejelser og projekter vedrørende anvendelse af ny teknologi - eksempelvis montageteknologi, logistik og informationsteknologi. Er desuden på LINAK koordinator og kontaktperson på studenterprojekter. Sideløbende i planlægningsudvalgene til konferencerne Teknik & Data og ATV-SEMAPPs årlige konference Produktion 'yy. Deltager i Syddansk Innovations bedømmelsesudvalg for nye opfindelser.

H. Brandt har under udvikling af eksportingeniøruddannelsen deltaget i det grænseoverskridende samarbejde med Flensburg Universitet. I et Interreg II-projekt er der sammen med uddannelsen Energie- und UmweltManagement (EUM) udarbejdet studieplaner, der giver de studerende mulighed for at erhverve et internationalt dobbelt-diplom. Desuden er han medlem af en styregruppe for de

grænseoverskridende studier Sønderborg-Flensburg og medlem af Prüfungsausschuss (studienævn) for EUM-studiet i Flensburg.

R.F. Læntver var daglig leder af Center for Anvendt Teknologi i Sønderjylland-Schleswig (C.A.T.S.), der var et grænseoverskridende samarbejde med Fachhochschule Flensburg støttet af Interreg II. Interreg-projektet er ophørt i slutningen af 2001, men samarbejdet med Flensburg søges videreført. Han repræsenterer diplomingeniøruddannelserne i Sønderborg i Ingeniøruddannelsernes Pædagogiske Netværk (IPN).

INSTITUT FOR TEKNISK FYSIK

Lektor *Søren Hassing*, Ph.D. (instituttleder, aflønnet af Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum)

Lektor *Peter Møller Juhl*, Ph.D. (tiltrådt 1. oktober, adjunkt indtil 30. september)

Lektor, cand.scient. *Ole Sonnich Mortensen*

Lektor, ingeniør *Claus Poulsen* (aflønnet af Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum)

Ekstern lektor, cand. scient. *Mikael Olsen* (tiltrådt 1. august, IT-driftsleder indtil 31. juli)

Overassistent *Ulla Pedersen* (fratrådt 30. oktober)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

John Flint

Karsten Wedel Madsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

P. Møller Juhl deltog i kick-off møde for erhvervsforsker Karsten Wedel Madsen på Oticon, København (4. januar). Han deltog sammen med Ole Sonnich Mortensen i et møde om samarbejde vedrørende måling/beregning af de akustiske egenskaber af Herning-lurerne på Herning Museum (5. april). Besøgte sammen med Søren Hassing Danish Pro Audio Microphones i Allerød med henblik på etablering af samarbejde (22. august).

K. Wedel Madsen deltog i 2nd European Congress on Constitutive Models for Rubber, Hannover, Tyskland (10.-12. september).

O. Sonnich Mortensen holdt foredraget Internettet og formidling ved konferencen Ny læring i det nye Årtusinde, Odense (8. februar) og foredrag om World Wide Web for WebGirls Odense (14. februar). Han holdt foredraget Internettet, overalt og for alle ved Fællespædagogisk Dag, Institut for Blinde og Svagtseende, København (17. april).

Eksterne bevillinger og donationer

Ole Sonnich Mortensen har fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik modtaget 110.000 kroner til projektet Webbaseret læringsmiljø i eksperimentel naturvidenskab.

Publikationer

Polack JD, Christensen LS, Juhl PM. An innovative design for omnidirectional sound sources. *Acta Acustica* 2001; 87: 13-518.

Henriquez VC, Juhl PM, Jacobsen F. On the modeling of narrow gaps using the standard boundary element method. *J Acoust Soc Am* 2001; 109: 1296-1303.

Seoane MAS, Juhl PM, Henriquez VC. Calculation of transfer functions related to a head and torso simulator.

I: Cheng L, LI KM, So RMC, red. Proceedings of the Eighth International Congress on Sound and Vibration. Hong Kong, 2001: 135-142.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

De Samfundsvidenskabelige institutter blev ændret med virkning fra 1. januar 2001 således, at der fra denne dato var følgende institutter:

Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura
Institut for Organisation og Ledelse
Institut for Marketing
Institut for Statskundskab
Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi
Økonomisk Institut

Centre
Centre for European Studies
Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO)
Dansk Center for Migration og Etniske Studier (DAMES)

Tværfakultære centre og institutter
Institut for Journalistik (instituttet er fælles med Det Humanistiske Fakultet)
Institut for Sundhedstjenesteforskning (instituttet er organisatorisk placeret under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet)
Institut for Statistik og Demografi (instituttet er fælles for alle 4 fakulteter)
Demografisk Forskningscenter

Fakultetssekretariatet i Odense

Assistent *Gitte Engelbrecht Gregersen* (fastansat fra 1. januar)
Overassistent *Lena Haslestad Jeppesen*
Fakultetssekretær, cand.jur. *Lisbeth Kristjansen*
Informationsmedarbejder, cand.oecon. *Tanja Nissen*

Edb-organisation
Fuldmægtig *Kurt Bilde* (tiltrådt 1. september)
Fuldmægtig *Henrik Neumann Frederiksen* (tiltrådt 15. oktober)
Betjent *Kim Glad* (tiltrådt 1. april)
Assistent *Jannie Johnsen* (tiltrådt 1. marts)
Edb-medarbejder *Martin G. R. Jørgensen*
Edb-support *Gitte Monefeldt*
Sekretariatsleder, fuldmægtig, cand.merc. *Bjarne Nielsen*
Fuldmægtig cand.merc. *Jan Pedersen*
Edb-support *Lene Baier Wedell*

Fakultetssekretariatet i Esbjerg

Assistent *Lise Abrahamsen*
Kontorelev *Sabine Bjerre*
Kontorelev *Lise Klit* (tiltrådt 15. august)
Sekretariatsleder, kontorfuldmægtig *Birgit Mikkelsen*
Kontorelev *Eva Rødgaard Nielsen*
Overassistent *Lis Heyk Petersen*

Fakultetssekretariatet i Kolding

Assistent *Lene Kaas Hansen* (fratrådt 31. august)
Assistent *Mette Dahl Jensen* (barselsorlov fra 15. juni)
Overassistent *Annette Bruun Larsen*
Assistent *Betina Nielsen* (barselsvikar fra 1. maj)

Sekretariatsleder, kontorfuldmægtig *Annette Rahbek*
Kontorelev *Pia Havnemark Rasmussen* (udlært, vikar fra 1. september)
Assistent *Henny Voetman*
Assistent *Gitte Willms*

Fakultetssekretariatet i Sønderborg

Assistent *Charlotte Agerschou*
Kontorelev *Lene Christensen*
Assistent *Lene Kaas Hansen* (tiltrådt 1. september)
Overassistent *Gitte Juhl* (fratrådt 1. september)
Sekretariatsleder, kontorfuldmægtig *Poul Viereck*

Sekretariat for Dagstudierne under Samfundsvidenskab i Odense

Assistent *Louise Andersen* (barselsvikar indtil 31. maj)
Overassistent *Else Bisgaard*
Sekretariatsleder, afdelingsleder *Alice Borbély*
Overassistent *Tina Hall*
Korrespondent *Sadie Lund Johansen*
Assistent *Sonja Binslev Lehrmann* (tiltrådt 15. januar)
Korrespondent *Charlotte Pilgaard Møller* (orlov)
Overassistent *Dorte Cohrt Nebel* (barselsvikar fra 1. juni)
Assistent *Lotte Petersen*

Sekretariatet for Åben Uddannelse

Assistent *Louise Andersen* (tiltrådt 1. juni)
Assistent *Mette Fuglsig*
Assistent *Gitte Brandt Nielsen* (fratrådt 16. april)
Sekretariatsleder, kontorfuldmægtig *Kirsten Nielsen*
Assistent *Lisa Nilsson*

Eksamenskontoret i Odense

Assistent *Jannie Johnsen* (fratrådt 28. februar)
Assistent *Joan Nielsen* (tiltrådt 1. februar)
Assistent *Pernille Saaby*
Sekretariatsleder, kontorfunktionær *Vibeke Ølund*

Undervisningsprisen

Undervisningsprisen blev tildelt professor Bent Iversen.

INSTITUT FOR JOURNALISTIK

Professor *Peter Harms Larsen*
Professor, dr.phil. *Anker Brink Lund*
Professor, dr.phil. *Jørn Henrik Petersen*, Ph.D. (institut- og studieleder)
Professor, dr.phil. *Peder Skyum-Nielsen*, Ph.D.
Lektor, journalist *Jens Franck*
Lektor, mag.art. *Ebbe Grunwald*
Lektor, journalist *Niels Chr. Larsen*
Lektor, journalist *Lise Lyngbye*
Lektor, journalist *Joachim Steenstrup*
Lektor, cand.mag. *Charlotte Wien*, Ph.D.
Lektor, journalist *Lone Zilstorff*
Ekstern lektor, journalist *Manuel Vigilius* (tiltrådt 1. september, Carlsbergfondet)
Sekretær *Dorte Banke* (indtil 31. juli)
Sekretær *Ellinor Kruse* (tiltrådt 1. juni)
AV-tekniker *Lars Rubach Møller*
Kontorfuldmægtig *Inger Pedersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Peter Bro
Hanne Jørndrup
Gitte Meyer
Tine Rostgaard
Henriette Schjøth
Ulla Freek Uhrskov

Der har været ansat 8 instruktører, som har undervist i 224 konfrontationstimer. Desuden har der været ansat 4 undervisningsassistenter, der har undervist i 96 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

TV-fotograf *Frederik Thorup*, TV2/Øst: Intro til optagelsesudstyr (5. februar). Vagthavende *Poul Erik Overgaard*, *Jørgen Møller*, *Jan Kurt Larsen*, *Jan S. Kristensen*, Odense Politi: Om 112-stoffet i medierne (8. februar). Journalist *Kim Dahl Nielsen*, Jydske Vestkysten og journaliststuderende *Kasper D. Borch*, Jydske Vestkysten: Cavlingpris-modtagere anno 2001 (28. februar). Journalist *Natasja Crone*, Danmarks Radio: Fra sportsjournalist til studie-vært ved Det Internationale Melodi Grand Prix (5. marts). Folketingskandidat *Jesper Kinch-Jensen*: Organisationskilder - magt eller afmagt (5. marts). Journalist *Betina Leth*, *Bastard Film*: Om visual storytelling (6. marts, 13. marts, 30.-31. oktober). Lektor *Peter Bugge*, Aarhus Universitet, Slavisk Institut: Mellem Europa og Asien: Opfindelsen af Østeuropa (19. marts). Fagkonsulent *Henrik Skovgaard Nielsen*, Undervisningsministeriet: Europa og Islam - kultur - kultursammenstød (19. marts). Journalist

Nils Mulvad, Dicar: Computerstøttet journalistik (13. marts, 27. marts). Journalist *Kurt Strand*, Danmarks Radio: Det kritiske interview (22. marts). Journalist *Anne Nielsen*, Næstved Tidende: Lokaljournalisten som fortæller (29. marts). Konsulent *Peter Stenholm*, DA: Retlig og aftalemæssig regulering på arbejdsmarkedet (5.-6. april). Journalist *Kristian Frederiksen*, TV2/Danmark: Om at finde og fortælle historien i historien - i tv-nyheder (24. april). Journalist *Betina Leth*, *Bastard Film*: Coaching vedrørende features (1. maj). Journalist, *Arya Gunwan*, UNESCO Indonesia: Radiojournalistik (2. maj). Pressefotograf *Lisbeth Thorlacius*, Roskilde Universitets Center: Det gode pressefoto (4. maj). Professor *Jørgen Poulsen*, RUC: Avislæsning & Mediesociologi (7. maj). Fhv. nationalbankdirektør *Erik Hoffmeyer*: Globale finansmarkeder - økonomiske og politiske aspekter (14. maj). Redaktionssekretær *Peder Meisner*, DR Fyn: Nyhedsprioritering - hvordan dækkes et døgn (6. juni). TV-fotograf *Carsten Reenberg*, TV2/Danmark: Samarbejde med fotograf (6. juni). Billedredaktør *Lars Chr. Wamberg*, Politiken: Det visuelle citat (6. juni). Redaktionssekretær *Carl-Johan Rosenberg*, DR Nyhederne: Den redaktionelle styring, planlægning og rytme (6. juni). Redaktionssekretær *Roald Andersen*, TV2/Danmark: Om redaktionssekretærens rolle på tv-nyhedsredaktionen (6. juni). Lokalredaktør *Karsten L. Sørensen*, Fyens Stiftstidende: Kommunalvalg set fra avisredaktionen (7. juni). Redaktionschef *Torben Møldrup*, Jyllands-Posten: Redigering, prioritering og layout (8. juni). Journalist *Lone Ryg Olsen*, Jyllands-Posten: Ung journalist, kvinde og mor (29. august). Nyhedschef *Jens Gaardbo*, TV2: Nyhedschefens drøm (29. august). Chefredaktør *Karsten Madsen*, Jydske Vestkysten: Journalistik - det bedste fag (29. august). Programchef *Lars Vesterlørke*, DR: Radio og Journalistik (29. august). Projektleder *Christian Frederiksen*, Odense Kommune: Etik, socialt arbejde og journaliseringen (18. september). Journalist *Kristian Frederiksen*, TV2/Danmark: Kreative Nyheder (25. september). Redaktionschef *Klaus Henriksen*, Københavns Radio: Public Journalism (8. oktober). Skuespiller og instruktør *Kasper Koch*: Hvad fortæller kroppens sprog (11. oktober). Journalist *Kaare Johansen*, Vejle Amts Folkeblad og journalist *Nana Hanghøj*, Fredericia Dagblad: Sådan dækkes kommunalvalget (25. oktober). Udenrigsjournalist *Poul Brink*, DR: Fra Nordirland over Baskerlandet til Pakistan (2. november). Professor *Christian Koch*, Københavns Universitet: Forstå verden: Politisk journalistik for fremtiden (5. november). Redaktionssekretær *Anette Larsen Hyllested*, Fyens Stiftstidende: Design & Layout (8. november). Journalist *Niels Brinch*, TV2: Rollen som ankermand på Nyheder-

nes Breaking News ved terrorangrebene den 11. september og starten på Afghanistan-angrebet (8. november). Professor Ove Kaj Pedersen, Københavns Universitet: Politisk journalistik (12. november). Journalist Anne Middeboe Christensen, Information: Kulturredaktioners arbejde (16. november). Journalist Michael Ulvemann, Jyllands-Posten og journalist Jacob Rubin, Jyllands-Posten: Opsporing af Amdi Petersen, (28. november). Ph.D.-studerende Randi Marselis, Københavns Universitet: TV-Mediet i det multietniske samfund (30. november). Lektor Iben Jensen, Roskilde Universitets Center: Hvornår er man lige kvalificeret (3. december). Lektor Roy Langer, Handelshøjskolen, København: Tysklands image i danske medier (4. december). Journalist Anders Agger, Danmarks Radio: Features - fortælle teknik i tv (4. december). Journalist Rushy Rashid: Fra pakistaner til pakidaner (6. december). Studievært Trine Sick, Danmarks Radio: Hvad betyder sproget for serveringen af tv-nyheder (13. december). Informationsmedarbejder Niels Sørensen, Folketingsgets EU-Oplysning: Officielle EU databaser og internet ressourcer (19. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har afholdt et seminar, hvor lektor Nils Arne Sørensen, Center for Engelsk, Syddansk Universitet m.fl. afdækkede aspekter af, hvordan europæere har konstrueret geografiske regioner som fjendebilleder, og hvordan andre har set og brugt forestillinger om Europa (19. marts). Endvidere har der i samarbejde med Fyens Stiftstidende været arrangeret en høring om mediernes rolle i forhold til Det lille demokrati, Er du en af de fynske ildsjæle? (24. oktober). Endelig har der været arrangeret en duel mellem tidligere pressechef i Venstre og politisk kommentator Henrik Qvortrup og professor Anker Brink Lund „Spindoctore“ (5. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

P. Bro har holdt foredrag om Public Journalism for Danmarks Journalistiske Efteruddannelse, Århus (10. januar), om Politik og Presse for fynske borgmestre og kommunalchefer, Odense (11. januar), om Public Journalism for redaktionen på Københavns Radio (21. februar), om Evaluering af Public Journalism-projekter for studerende ved Danmarks Journalisthøjskole, Århus (21. marts), om Spindoktorens sorte boks på konferencen om professionaliseringen af den politiske kommunikation, Århus (4. april), om Projekt-journalistik for journalister ved Jyllands-Posten, Københavns Radio og TV DK-Lokalrapporten, København (9. april), om Nye former for journalistisk aktivisme for studerende ved Roskilde Universitets Centers journalistuddannelse (25. april), om Medierne i demokratiet for Socialpolitiske forening, Skive (3. maj), om Public Journalism for ansatte på Weekend Nu, København (8. august), om Public Journalism i ind- og udland for Politikens indlandsredaktion, København

(16. august), om Public Journalism for medarbejdere ved Radio Fyn, Odense (30. oktober), om Det lille demokrati og pressen ved Danske Dagblades Forenings konference Pressen i Demokratiet - Demokratiet i Pressen, København (4. november), om Journalistiske arketyper ved Bogmessen 2001, København (17. november) og om Engagerende journalistik for Nørrebro-medier, København (29. november). Han har desuden været arrangør, oplægsholder og ordstyrer ved høringen Det lille demokrati og pressen, Odense (24. oktober).

E. Grunwald har været medlem af ekspert- og baggrundsgruppen for CFJEs Elektroniske Videnbase om Journalistik. Han har desuden været medlem af CFJE udviklingsgruppe for netlæringsforløb om journalistisk sprog og fortælling. Han fungerede som instruktør for de redaktionelle medarbejdere på Politiken i København (26. marts, 2. april, 17. april). Han har deltaget i evalueringssmøde i København med udgangspunkt i rapport om det samlede forløb af de afholdte interne kurser for de redaktionelle medarbejdere på Politiken (27. september). Han har gæsteforelæst om Sproget på internettet på uddannelsen til Master i Computer-Mediated Communication (MCC) på Bornholm (6.-7. oktober). Han har desuden gæsteforelæst om Godt formidlingsprog i Lægeforeningen, København (9.-10. november).

Niels Chr. Larsen har arrangeret studietur til Nyborg om politi- og retsstoffet (13. februar), studietur til København om det politiske stof i medierne. Der var møder med chefredaktionerne på BT, Ekstra Bladet, Berlingske Tidende og Ritzau og møder på Christiansborg med folketingspolitikere og pressemedarbejdere for de politiske partier, projektuge på Jyllands-Posten med nyhedsredaktør Asger D. Holm (1.-5. maj), informationsmøder om journalistuddannelsen på Herning Højskole, Brandbjerg Højskole, Askov Højskole, Ry Højskole og Esbjerg Højskole, studieture til TV2, Jyllands-Posten, Fyens Stiftstidende. Han har deltaget i ugekursus om netmedier på Den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (28. maj-1. juni).

P. Harms Larsen har været medlem af Redaktionskomiteen for Vidensbasen under Center for Journalistik og Efteruddannelse, været medlem af en udviklingsgruppe, der i regi af TV-Udvikling i Danmarks Radio har implementeret det tværfaglige kursus i tv-dramaturgi Power TV for alle tv-medarbejdere i DR, været medlem af følgegruppen for Østersøcentret, Vordingborg, været medlem af Danmarks Radios jubilæumspriskomite vedrørende dokumentarprogrammer, været konsulent vedrørende ledelses- og organisationsudvikling for SVT - Malmö. Han har holdt forelæsning om Nyhedspakkernes dramaturgi med efterkritik for TV-Avisens nyhedsredaktion (25. januar), afholdt dramaturgikursus for DRs B&U-afdeling (17.-18. februar), været deltager på den internationale tv-konference for Public-service-stationer Input i Capetown, Sydafrika (28. april-6. maj), holdt forelæsning om Analytisk efterkritik i medieinstitutioner for SVTs nyhedsredaktion i Stockholm, Sverige (11. maj), holdt forelæsning om Reklamefilmens dramaturgi på Den Danske Reklameskole, København (30. juni), været moderator på de danske

tv-producenters TV-festival om temaet Reality-tv på Filmskolen, København (14. september), holdt forelæsning med efterkritik om tv-sporstindslagernes fortælleformer for TV-Sporten i DR (5. oktober), holdt videoforelæsning og deltaget i paneldiskussion på SAMS konference, Ålborg, om Udviklingen af nye tv-former (2.-4. november) og møde vedrørende reality-tv med programdirektøren for TV-Danmark (23. november).

A. Brink Lund er adjungeret professor ved Handelshøjskolen i København, medlem af komiteen til uddeling af IAA-pris for non-profit kommunikation, informationskyndigt medlem af patientstøtteudvalget under Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse, kommunikationsudvalgsmedlem i den danske UNESCO-komite under Undervisningsministeriet, medlem af redaktionen for årbogen Grafiana, Danmarks grafiske Museum/Dansk Pressemuseum og sagkyndigt medlem af Kulturministeriets udvalg vedrørende elektroniske programarkiver. Han har været medbedømmer ved besættelse af professorat samt Ph.D.-opponent ved Umeå Universitet, Sverige. I samarbejde med Lise Lyngby og Niels Chr. Larsen har han udarbejdet en rapport om zoning af lokalstoffet på Fyens Stiftstidende Bedre end i gamle dage. I samarbejde med Katrine Nielsen Jensen har han lavet undersøgelsen Unge holdninger til medier og demokrati. Han har holdt gæsteforelæsninger ved Danmarks Journalisthøjskole, Århus (18. januar), Aarhus Universitet (15. marts), Handelshøjskolen i København (18. april), Göteborgs Universitet (6. maj) og Stockholms Universitet (7. maj). Desuden har han deltaget i eksterne kurser, oplæg og seminarer i og om Dagbladernes fremtid efter ORKLA, Dansk Journalistforbund Kreds 1 (22. januar), bestyrelsesseminar ved Holbæk Amts Venstreblad og Kalundborg Folkeblad (31. januar), konference i strategisk kommunikation, Handelshøjskolen i København (2. februar), Udstillingsudvalget, Grafisk Museum/Dansk Mediemuseum, Odense (7. februar), Medarbejderkonference ved dagbladet Politiken, København (3. marts), Om sundhedskampagner, Slagelse Sygeplejeskole (9. marts), Medarbejderkonference ved Søndagsavisen, Odense (13. marts), Har dagspressen en fremtid? Avisen i Undervisningen, Danmarks Journalisthøjskole, Århus (15. marts), Produktudvikling i redaktionen, Center for Journalistik og Efteruddannelse, Århus (20. marts), Interviewer ved Dacapo Teatrets 10 års jubilæum, Odense (23. marts), Oplæg ved bestyrelsesseminar for TV2-regionerne, Odense (24. marts), Konference om kommunikationsstrategi, Dansk Farmaceutforening, København (29. marts), En nyhedsuge i Danmark, Dansk Kommunikationsforening, København (29. marts), seminar for Ph.D.-studerende i journalistik, Odense (10. april), Fagpressens Fremtid, København (17. april), Strategikonference, Teknologirådet i København (18. april), Medierne fødekæde, Ledernes Hovedorganisation, København (18. april), Hvem sætter den politiske dagsorden, Handelshøjskolen, København (18. april), delegeretmøde i Dansk Journalistforbund, Nyborg Strand (23.-24. april), bestyrelsesseminar ved Lolland-Falster Folketidende, Nykøbing F. (25. april), Hvorfor er sygehuse godt medie-

stof?, København (4. maj), Religion i medierne, Folkekirken Oplysningsudvalg og TV2, Odense (7. maj), Forskerseminar om magt og medier, Magrudredningen, Århus (9. maj), Amtet og pressen, Fyens Amt, Odense (22. maj), Fagpresseforeningens Bordingpris, Københavns Rådhus (23. maj), Medier og Miljø, Mediejournalistforeningens jubilæumsseminar, København (30. maj), Efterkritik på TV2-Nyhederne (30. april-1. maj), Nordisk Journalistlæremøde, Biskops Arnö, Sverige (8.-10. maj), medarbejderkonference ved EkstraBladet, København (20. juni), Medier i netværkssamfundet, Rødning Højskole (6. august), bestyrelsesseminar ved Århus Stiftstidende, Ebeltoft (24. august), Regionen og mediesituationen, Jyske Vestkysten, Rødning (19. september), medarbejderkonference ved dagbladet B.T., København (20. september), Medier og magt, lederakademiet for amter og kommuner, Odense (21. september), opponert ved doktordisputats, Umeå Universitet (29. september), Pressen i demokratiet ved Danske Dagblades Forenings årsmøde, Billund (11. oktober), Etniske minoriteter i medierne, EUMC, Wien (15. oktober), Journalistik og historisk (ud)dannelse, Carlsberg Akademi (26. oktober), medarbejderkonference på Landsbladet, Axelborg, København (2. november), Pressen og demokratiet, År 2000 Fonden og Danske Dagblades Forening, Det kongelige Bibliotek (4. november), Spindoktorer og politiske patienter, Stud.samf.-forum, Odense (5. november), Hvad vil vi med journalistikken? Dansk Journalistforbund Kreds 5, Skive (7. november), Tror vi på TV?, Odense (27. november), Styrk avisen – spar på papiret, bestyrelsesseminar Lolland-Falster Folketidende (28. november), Distriktsbladets fremtid, redaktionsseminar, På Gaden, København (29. november).

L. Lyngbye har været medlem af Danmarks priskomite for modig og engageret lokaljournalistik. Hun har undervist akademiske medarbejdere på dagbladet Børsen i journalistik. I samarbejde med Niels Chr. Larsen og Anker Brink Lund har hun udarbejdet en analyse af abonnenters og ikke-abbonenters læsning af Nordvestsiderne i Fyens Stiftstidende med titlen Det skal være nyt. Derudover har hun afholdt et kursus i journalistisk skrivning for redaktionen af bladet Stud.Samf. (28. april). Sammen med lektor Erik Farmann fra Danmarks Journalisthøjskole har hun afholdt to kurser for journalister i Ukraine og Moldova med temaet Training the trainers arrangeret af European Journalism Center i Maastricht (17.-23. juni) samt et tilsvarende kursus for hviderussiske journalister i Vilnius (30. november-2. december). Hun har for Den Sociale Højskole i Odense, Efter- og videreuddannelsen afholdt et kursus for amatører – fokus på skriftlig fremstilling/formidling (25.-26. oktober, 21. november). Desuden har hun holdt informationsmøder om journalistuddannelsen for elever på Krogerup Højskole og Ryslinge Højskole. Endelig har hun ledet studiebesøg på Fyens Stiftstidende, Berlingske Tidende, Politigården og Domhuset i Odense samt Christiansborg.

G. Meyer har været medlem af Nielsen-udvalget, der udarbejdede en rapport om bioetik og bioret i uddannel-

serne på Københavns Universitet. Hun har været medlem af en arbejdsgruppe vedrørende screening og information under Dansk Selskab for Almen Medicin. Hun har været medforfatter til artikel og forelæsning om Det almene perspektiv i naturvidenskaberne. Specialisering uden åndelig dværgvækst - ved undervisningsministerens Sorø-møde (1.-3. august), været ordstyrer og oplægsholder ved 25 års jubilæet i Danske Videnskabsjournalister (24. august). Hun har været medarrangør af konference i Tekværket (nedsat af Teknologirådet), Skjoldenæsholm (17-18. september), holdt oplæg om offentlig dialog om bioteknologi for arbejdsgruppe med repræsentanter for de teknisk-videnskabelige akademier i Europa. Royal Academy of Engineering, London (20. september). Hun har deltaget med paperet Public Dialogue and Scientific Ignorance på konferencen European Society for Agricultural and Food Ethics Firenze (3.-5. oktober). Hun har holdt foredrag - Er det så svært? for arbejdsgruppe om forskningsformidling under Folkeuniversitetet, Skærum Mølle, Vemb (2. november), forelæsning om Forskning, formidling og presse på Ph.D-kursus for læger om bioetik, Syddansk Universitet (26. november), oplæg om evaluering af forskning, Københavns Universitet, Institut for Statskundskab (4. december), oplæg ved møde om Focus on Biotechnology arrangeret af Analyseinstitut for Forskning, Mols (6.-7. december).

J.H. Petersen har i perioden været institut- og studieleder, medlem af Nationaløkonomisk Tidsskrifts redaktionsudvalg, formand for Socialforskningsinstituttets forskningsudvalg, medlem af Socialforskningsinstituttets tænketank om velfærdssamfundets fremtid, næstformand for bestyrelsen på Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum, medlem af forskningsudvalget for Institut for Pensions- og Ældrepolitik og medlem af Fyens Stiftsstedes bestyrelse. Har været medlem af et bedømmelsesudvalg på Roskilde Universitets Center vedrørende besættelse af et professorat i samfundsvidenskab med særligt henblik på velfærdsstaten. Han præsenterede et indlæg om Værdi- og tilfredshedsmålinger i sundhedssektoren på et pressemøde i København afholdt af Sundhedsministeriet, Amtsrådsforeningen og Hovedstadens Sygehusfællesskab (10. januar), forelæsning om Medierne som den fjerde statsmagt på en konference i Nyborg arrangeret af Dansk Selskab for Virksomhedsledelse (24. januar), forelæsning Konflikterne bag nyhederne, DR, Søborg (27. januar). Han har deltaget i et seminar arrangeret af Socialforskningsinstituttet over temaet Den danske velfærdsstat i historisk lys, hvor han forelæste om Velfærdsstatens genese (27.-28. februar). Han opholdt sig som gæsteprofessor i Indien (3.-14. april). Han forelæste på Punjabi University, Patiala om The Danish Old Age Pension System under Transformation. A Herald of a Transformation of the Danish Welfare State? (5. april), om The Ethics of the Welfare State. A Comparison of Denmark and Germany på Indian Institute of Advanced Studies, Shimla (6. april) og Centre for Rural and Industrial Development i Chandigarh (7. april), om Challenges confronting the Danish Welfare State, Jawaharlal Nehru

University, New Delhi (9. april) og Indian Institute of Public Administration (10. april). Han forelæste om Social Ansvarlighed i et virksomhedslederseminar arrangeret af Unisys i St. Paul-de-Vence, Frankrig (2.-6. maj), om Aktuelle problemer i velfærdsstaten på et seminar arrangeret af Arbejdsministeriet, Socialministeriet og ATP (29. maj), om Noget-for-noget eller noget-for ingenting på henholdsvis Den Sociale Højskole i Esbjerg og ved et seminar for medarbejdere ved Centrene for Social Formidling, Esbjerg (6. juni), om Udvalgte dele af den socialpolitiske historie på Socialministeriets personalekonference i Helsingør (30. august), introduktion af festskriftet i anledning af Socialministeriets 75 års jubilæum (7. september), om Velfærd og vækst i det næste årti ved Dansk Arbejdsgiverforenings arbejdsmarkedspolitiske konference, Egelund (19. september), oplæg om Udfordringer til velfærdsstaten ved et seminar på Socialforskningsinstituttet (2. oktober), foredrag om Politikere, journalister og medier ved VUC, Odense (3. oktober), om Medierne og Folkekirken, Sandbjerg (22. oktober), om Samfund og værdier i Foreningen af Fri Ungdomsskoler (29. oktober), om Velfærdsstatens oprindelse i Dansk Selskab for Socialhistorie, København (23. november), ordstyrer ved national konference om fremtidens lægemidler arrangeret af Fyns Amts MTV-udvalg (29. november).

H. Schjøth har deltaget i Konference om digital udvikling, Forvaltning, presse og offentlighed, København (28. februar), Foreningen for Undersøgende Journalistik årsseminar, Danmarks Radio (9-10. april). Hun har holdt kursusoplæg for politi- og retsreportere på Den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (28. marts), deltaget i CAR-dag arrangeret af Foreningen for Computerstøttet Journalistik, Danmarks Journalisthøjskole, Århus (26. april).

P. Skyum-Nielsen har været ekstern sprogkonsulent for DR Nyheder, Radio- og TV-avisen, sekretær i Centrum for Metriske Studier - Norden, medlem af Redaktionsrådet for Ledelse i Dag, medlem af bedømmelsesudvalg for erhvervsproglig Ph.D.-afhandling, Handelshøjskolen i Århus, medlem af bedømmelsesudvalg angående lektorstilling i medier og sprog ved Institut for Nordisk Filologi, Københavns Universitet. Har holdt foredrag med titlen Er der behov for en faglitterær forfatteruddannelse i dag? ved årsmødet i Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversætterforening (NFF), Oslo (24. marts), foredrag om God skriftlig fremstilling, Fyns Statsamt, Odense (29. marts) foredrag om Nordisk assonantik ved den syvende nordiske metrikkonference, Umeå Universitet, Sverige (5. oktober).

J. Steenstrup har deltaget i Konferencen Net Media 2001, London, England (4.-6. juli). Desuden har han holdt et enkelt foredrag om Sportsjournalistik og pressekontakt for Fodboldklubben AGF, København (13. oktober).

C. Wien har afholdt to intensive kurser i informationsøgning ved den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (5. marts, 11.-15. juni). Hun har deltaget med paperet Journalisters brug af ekspertkilder i danske aviser på Nordmediakonferens, Reykjavik, Island (11.-13. august).

Peter Bro og Henriette Schjøth deltog også i denne konference. Hun har desuden været ansat som ekstern lektor ved Master-uddannelsen i Computer-Mediated Communication på Roskilde Universitets Center. Desuden afsluttede hun evalueringen af Odense Kommunes projekt Retur til fremtiden for traumatiserede flygtninge.

Eksterne bevillinger og donationer

Anker Brink Lund har modtaget 900.000 kroner fra År 2000 Fonden, Dagspressens Fond og Pressens Uddannelsesfond til projektet Pressen i demokratiet – demokratiet i pressen samt 354.700 kroner fra Folketingets Magtudredning til projektet En nyhedsuge i Danmark. Han har modtaget 2.000 kroner pr. løbende måned til samarbejdsprojekt med Ugebrevet MandagMorgen om dataindsamling med henblik på udgivelse af det månedlige tillæg *MedieMonitor*. Han har modtaget 214.000 kroner til samarbejdsprojektet med Nævnet for Etnisk Ligestilling om Etniske minoriteter i nyhedsjournalistikken.

Peder Skyum-Nielsen har fra Carlsbergfondet modtaget en bevilling på 200.000 kroner til undervisningsfritagelse i forbindelse med færdigskrivning af projektet *Livsord*.

Institut for journalistik har modtaget 500.000 kroner fra Undervisningsministeriet til udvikling af en faglinieopdelt diplomuddannelse i journalistik. Beløbet deles mellem instituttet og Danmarks Journalisthøjskole.

Publikationer

- Bro, Peter. „Spindoktorens sorte boks.“ *Professionaliseringen af den politiske kommunikation*. Red. Rasmus Jønsson, Rasmus Nielsen og Steffen Borch. Kolding: Labcom, 2001. 34-55.
- Larsen, Peter Harms. „Den iscenesættende journalist. Om brug af „journalistisk plot“ som fortællelementer i tv-journalistik.“ *Vidensbasen*. Center for Journalistik og Efteruddannelse, 2001.
- Larsen, Peter Harms. „Power TV.“ Et kursuskompendium. TV-udvikling, Danmarks Radio.
- Lund, Anker Brink. „The Genealogy of News.“ *Nordicom Review*, 22 (2001): 37-43.
- Lund, Anker Brink. „Researching Journalistic Food-Chains.“ *Nordicom Information*, 23.2 (2001): 15-23.
- Lund, Anker Brink. „EU-journalistikens upartiske ligegyldighed.“ *Dansk Presse* 2.1 (2001): 22-26.
- Lund, Anker Brink. „Sådan bruger danskerne nyheder.“ *Dansk Presse* 2.2 (2001): 24-29.
- Lund, Anker Brink. „Fagbladet Sygeplejersken igennem 100 år.“ *Sygeplejersken* 101.3 (2001): 9-29.
- Lund, Anker Brink. „Invitation til mediesociologi.“ *Dansk Sociologi* 12.2 (2001): 77-84.
- Lund, Anker Brink. „Den påklædte journalist.“ *Den nøgne journalist*. Niels Ufer. Forlaget Ajour, 2001. 99-113.
- Lund, Anker Brink. *Forskning om medier og demokrati*. Danske Dagblades Forening, 2001.
- Lund, Anker Brink, Katrine Nielsen Jensen og Kalle Marosi. „Danskernes holdninger til medier og demo-

krati.“ Danske Dagblades Forening, 2001.

Petersen, Jørn Henrik. „Frit valg på alle hylder?.“ *Social Forskning* 4 (2001): 46-53.

Petersen, Jørn Henrik. „Hen til kommoden og tilbaws igen.“ Et bidrag om socialpolitikens historie. *Festskrift i anledning af Socialministeriets 75 års jubilæum*. København, 2001. 9-59.

Petersen, Jørn Henrik. „Indian Lectures.“ Odense: Department of Journalism, 2001. 54.

Petersen, Jørn Henrik. „The Future of the Welfare State - The Danish Case“ (på japansk). Kwansei Gakuin University. *Journal of Sociology*, 40th Anniversary Special Issue (2001): 17-23.

Petersen, Jørn Henrik. „Tilfredse danskere.“ *NYH:S*, marts (2001): 14-15.

Skyum-Nielsen, Peder. *Otte sprogbreve*. Danmarks Radio, 2001.

Skyum-Nielsen, Peder. „Assonansord.“ *Ord til Arne Hamburger*. Red. Henrik Galberg Jacobsen og Jørgen Schack. København: Dansk Sprognævn, 2001. 25-28.

Skyum-Nielsen, Peder. „DR sker noget.“ *Sprog & Samfund* 2 (2001): 6-7.

Wien, Charlotte. „Searching the Internet“. *Qualitative Market Research: An International Journal* 4. (2001)

Wien, Charlotte og Anker Brink Lund. „Flid, fedt og snyd - kildens leg med journalisten.“ *Profil og offentlighed - public relations for viderekommende*. Red. Mie Femø Nielsen. Samfundslitteratur, 2001. 89-109.

INSTITUT FOR MARKETING

Professor, lic.merc, DESS *Søren Askegaard* (cand.negot.-studieleder)

Professor, dr.sc.eco. *Dominique Bouchet* (Ph.D.-studieleder)

Professor *Per Vagn Freytag*, Ph.D. (institutleder)

Professor, dr.merc. *Tage Koed Madsen* (dekan)

Professor *Niels Jørgensen*

Adjungeret professor *Alladi Venkatsh*, Ph.D.

Gæsteprofessor *A. Fuat Firat* (1.-30. november)

Gæsteprofessor *Mohan Lal Agrawal* (26.-31. marts)

Gæsteprofessor *Daniel Skidmore-Hess* (1. september til 31. oktober)

Lektor, lic.merc. *Lars Thøger Christensen* (orlov)

Lektor, lic.scient.pol. *Andreas Cornett*

Lektor *Torben Damgaard*, Ph.D.

Lektor, cand.polit. *H.C. Haugård*

Lektor *Svend Hollensen*, Ph.D.

Lektor, lic.merc. *Jan Møller Jensen*

Lektor, lic.merc. *Hans Rask Jensen*

Lektor *Thorbjørn Knudsen*, Ph.D.

Lektor *Kristian Philipsen*, Ph.D. (orlov)

Lektor, cand.merc. *Marcus Jepsen Schmidt* (orlov)

Lektor, lic.merc. *Per Servais*

Lektor, cand.oecon. *Nils Karl Sørensen*

Lektor, lic.merc. *Per Østergaard*

Adjunkt *Markus Becker*, Ph.D.

Adjunkt, cand.merc. *Ann Højbjerg Clarke* (tiltrådt 15. september, forskningsassistent til 31. marts)

Adjunkt *Mette Præst Knudsen*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)

Adjunkt *Elin Brandi Sørensen*, Ph.D.

Adjunkt, cand.negot. *Lars Thording*, Ph.D.

Amanuensis, cand.oecon. *Hilmer Juhl Christensen*

Amanuensis, cand.mag. *Tessa Pernille Gjødese*n (tiltrådt 1. august)

Amanuensis, cand.merc. *Lene Schandorff* (tiltrådt 1. august)

Amanuensis, cand.merc. *Malene Haubjerg Scharling* (1. juli-30. august, forskningsassistent til 31. april)

Amanuensis, cand.merc. *Hans Eibe Sørensen* (tiltrådt 1. august)

Ekstern lektor, cand.oecon. *Sven Buhrkall*

Ekstern lektor, cand.oecon. *Zohair Diwan*

Ekstern lektor, cand.oecon. *Maryam Golchin*

Ekstern lektor, cand.merc. *Klaus Holmsberg*

Ekstern lektor, cand.merc. *Peter Julius Jørgensen*

Ekstern lektor, cand.merc. *Ole Stegmann Mikkelsen*

Ekstern lektor *Ole Mortensen*

Ekstern lektor, cand.merc. *Niels Munch*

Ekstern lektor, cand.merc. *Thomas Mølgaard*

Ekstern lektor, *Ole Bang Nielsen*, HD

Ekstern lektor, cand.merc. *Hans Aksel Pedersen*

Ekstern lektor, cand.merc. *Tina Lundø Pedersen*

Forskningsassistent, cand.negot. *Mette Lund Kristensen*

Korrespondent, cand.phil. *Meta Andrés*, ED

Korrespondent *Charlotte Lund Hansen*, ED

Fuldmægtig *Lone Kirk Steenberg Jensen*

Institutsekretær *Christina Langkilde*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Anders Bengtsson

Niels Nølsøe Grünbaum

Dannie Kjeldgaard

Peter Lehmann Madsen

Risto Johannes Moisio

Marianne Stenger

Diana Storm

Anna Marie Dyhr Ulrich

Der har i 2001 været ansat 6 undervisningsassistenter og 7 instruktører, som tilsammen har undervist og vejledt svarende til 603 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Ronald Lynn Decker, University of Wisconsin - Eau Claire holdt et oplæg på Syddansk Universitet, Sønderborg: *Entrepreneurs' viability in the USA* (20. marts) og et oplæg på Syddansk Universitet, Kolding *Characteristics of American entrepreneurs* (23. marts). Professor Mohan Lal Agrawal, Center for Services Management, Indien holdt to forelæsninger om outsourcing (28. marts, 30. marts) samt underviste på det internationale program i Sønderborg. Politisk kommentator Ralf Pittekow: *Det personlige samfund* (24. april). Ph.D.-stipendiat Søren Dejgaard, Handelshøjskolen i København: *Virtuelle virksomheder og elektroniske markeder* (4. oktober). Lektor Martine Gertsen, Handelshøjskolen i København: *Danish Cultural Barriers in International Marketing* (24. oktober). Direktør Ole Bang Nielsen, Kansas Arbejdsbeklædning: *Taktisk m/p i praksis* (7. november). Marketing- og analysechef Lars Hedal, Ecarisma A/S, Odense: *Små virksomheder og internettet* (13. november). Konsulent Niels Munch, PLS Consult: *Strategisk markedsføringsplanlægning i praksis* (21. november). Marketing Professor Evert Gummeson, Stockholms Universitet: *Relationship Marketing* (7. december). Direktør Lars Dagnæs, Institut for Transportstudier: *International logistik* (5. december). Administrerende direktør Mik Odershede, Wilke Markedsanalyse A/S, Odense: *Markedsanalyse i praksis* (19. december). Ud over at deltage i et forskningsprojekt om *Comparative Regional Integration* fungerede gæsteprofessor Daniel Skidmore-Hess, Arm-

strong Atlantic State University Savannah, USA som gæstelærer på det internationale program, HA-uk og cand.merc.-studiet.

Andre arrangementer afholdt af instituttet

P.V. Freytag arrangerede et Ph.D.-kursus om relationsmarkedsføring på Sandbjerg Gods (10.-15. juni). D. Bouchet arrangerede Ph.D.-kursus om Qualitative Research Methods (19.-25. november). Forelæserne på dette seminar var ud over Søren Askegaard, Dominique Bouchet og Per Østergaard fra Institutet: Professor Fuat Firat, Arizona State University West og professor Romain Laufer, HEC School of Management, Frankrig.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

S. Askegaard deltog i forskningsseminaret Vi blickar ut över Öresund. Pågående projekt och framtidsvisioner inom den konsumentnära livsmedelsforskningen afholdt i Lund af Sveriges Lantbruksuniversitet (14. februar). Han var på forskningsophold ved Bilkent University, Ankara, Tyrkiet. Afholdt her et Ph.D.-kursus i Consumption Theory (26. marts-13. maj). Ligeledes afholdt han Ph.D.-seminar ved Université de Paris II Panthéon-Assas inden for emnet Globalization of consumption (18. maj). Han deltog i den 5. europæiske konference for Association for Consumer Research, Berlin med præsentation af følgende paper: Cross-Border Shopping in the Open European Market: 1 Litre of Hard Liquor, 20 Litres of Wine, 24 Litres of Beer, 400 Cigarettes, max. 30 Kilo (20.-23. juni) og i møde afholdt af Krakow University of Economics inden for konsortiet European Master of Business Studies (25.-27. oktober). Var ordstyrer ved en konference om forbrugerforskning af Erhvervsministeriets rådgivende udvalg om forbrugerforskning (21. november). Han præsenterede paperet Is There a Trans-Cultural Meaning of Cherished Possessions? på 8. konference for Cross Cultural Research på Hawaii (13.-16. december). Han er tilfornordnet professor ved Lunds Universitet, Företagsekonomiska institutionen på deltidsbasis. Han har været reviewer for tidsskrifterne Journal of Consumer Research og Consumption, Markets, and Culture samt for et bogprojekt hos forlaget Palgrave. Endvidere har han været reviewer for Association for Consumer Research 5th European Conference. Endvidere er han medlem af editorial board ved tidsskriftet Consumption, Markets and Culture. Han har været medlem af et Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i Århus samt to Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Lunds Universitet. Medlem af et lektor-bedømmelsesudvalg ved Göteborgs Universitet. Medlem af Erhvervsministeriets udvalg for forbrugerforskning. Har sammen med Dominique Bouchet været officiel evaluator for Norges Forskningsråd.

D. Bouchet kunne den 1. januar 2001 fejre 25-års jubilæum som ansat i den danske stats tjeneste. Han holdt to heldagsseminarer om interkulturel kommunikation for the Euroadvisers of the EURES network støttet af the

European Commission. The EURES network aims to facilitate mobility of workers and build the European Labour Market. Disse to seminarer blev arrangeret af den danske Arbejdsmarkedsstyrelse i samarbejde med den franske Agence Nationale pour l'Emploi. De blev afholdt i Brussels (9. januar, 30. januar). Han deltog i et forskningsmøde om From collective bargaining to social partnerships: an anthology on new agendas and new roles of the social partners in Europe med Dr. Bernhard Ebbinghaus fra Max Planck Institute for the study of societies, Professor Dr. Berndt Keller, University of Konstanz, professor Jens Erik Kristensen, Aarhus Universitet. Forskningsmødet var arrangeret af The Copenhagen Centre i forbindelse med Partnerships and Social Responsibility in the New Economy og ledet af Sven-Åge Westphalen fra The Copenhagen Centre, en institution oprettet af den danske regering og knyttet til Socialministeriet i Danmark (29. januar). Han deltog sammen med Professor Chris Rojek fra Nottingham Trent University som opponent i forsvaret af Can-Sen Oois Ph.D.-afhandling Mediated cultures: Production and consumption of Copenhagen and Singapore på Institut for Kommunikation og Ledelse, Handelshøjskolen i København (7. februar). Han har holdt et todagesseminar om Operating as business leaders in multi-cultural and international environments på Borregaard Hovedgård nær Oslo for Orklas topmanagement (14-15. februar). Han har holdt et seminar om Servicebegrebets mangfoldighed. Forandringsprocessers og kulturelle forskelles betydning for strategiudvikling inden for servicesektoren for Servicebranchens Chefakademi arrangeret af Handelshøjskolens Efteruddannelsescenter på Conferencecentret Egelund, Fredensborg (19. februar). Han holdt et pædagogisk seminar om De børne- og ungdomskulturer, vi møder i dag på Bramdrup Skole i Kolding Kommune (6. marts). Han opholdt sig på Universitetet i Valladolid i Spanien, hvor han holdt et sociologisk seminar som et led i Ph.D.-programmet i sociologi (el curso de doctorado de sociología) Intervención en procesos de cambio y organizativo y transculturalidad. På samme universitet holdt han også en gæsteforelæsning på filosofisk institut med titlen Exotismo y alteridad: sobre el proceso de identidad y el laberinto del respeto social samt en gæsteforelæsning på sociologisk institut med titlen Intervención para la integración sociocultural de población inmigrante. Holdt ligeledes på sociologisk institut i anledning af diplomoverrækkelsen på masterprogrammet gæsteforelæsningen Problemas de metodología al estudiar los procesos de cambio social de la sociedad supramoderna (21.-26. marts). Han deltog med oplægget Kulturel mangfoldighed identitet og interkulturel kommunikation i et sociologisk perspektiv i Konferencen om Individualitet værdier og fællesskab arrangeret af Danmarks pædagogiske universitet, Videnscenter for lærerprocesser ved Aalborg Universitet, Skipper Clement Seminarier samt Center for menneskelige ressourcer og afholdt i Aalborg Kongress og Kultur Center (30.-2. maj). I forbindelse med samme forskningsprojekt har Dominique Bouchet inviteret og holdt et firedages forskningsseminar med

Pilar Barba Licenciada en Filosofía y Ciencias de la Educación. Jefe de Sección en la Consejería de Educación y Cultura de la Junta de Castilla y León, Professor i sociologi Florentina Moreno fra Universidad de Valladolid og Raúl Domingo Motta, Director de la Cátedra Itinerante UNESCO „Edgar Morin“ del Instituto Internacional para el Pensamiento Complejo, Buenos Aires, Argentina og lektor i filosofi Emilio Roger fra Universidad de Valladolid (11.-15. maj). Han har besøgt Professeur Rachid Amirou og hans team på Département de sociologie, Université de Montpellier 3 i Frankrig for at deltage i en workshop om turismeforskning (31. maj- 5. juni). Ligeledes i forbindelse med forskningsprojektet den Gode Oplevelse har han inviteret og holdt forskningsmøder med Kazuhiko Okuda fra Senshu University i Tokyo, Japan (7.-25. juni). Han inviterede Professeur Rachid Amirou, Département de sociologie, Université de Montpellier 3 for at drøfte turismeforskning sammen med ham og flere medarbejdere på instituttet (14.-18. juni). Deltog i UNESCOs internationale konference i anledning af doctor honoris causa ved Syddansk Universitet, Edgar Morins 80 års fødselsdag med oplægget Edgar Morin pourfendeur de la rationalisation spécialisée, sectaire et « adultisante ». Konferencen blev afholdt på UNESCO-palæet i Paris (10. juli). Deltog i den af RITIM (Research Institute for Telecommunications and Information Marketing) ved University of Rhode Island i USA arrangerede COTIM 2001 (Conference on Telecommunications and Information Marketing) i en invited parallel session on Cultural perspectives on the Technologies of Ubiquity sammen med Professor Nikilesh Dholakia fra University of Rhode Island, Professor A. Fuat Firat fra Arizona State University West, Professor Alladi Venkatesh fra University of California at Irvine og præsenterede et paper om IT, consumption, Culture and Social Change. A Socio-anthropological Perspective (17.-19. juli). Sammen med Professor Fuat Firat og Lektor Anne Bouchet fra Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse foretog han en forskningsrejse i Alsace og Vercors i Frankrig i forbindelse med forskningsprojektet Den gode oplevelse (20.-25. juli). Han foretog en forskningsrejse til England for at besøge Warwick Castle samt andre attraktioner, foretage observationer og lave interviews i forbindelse med forskningsprojektet den Gode Oplevelse (3.-7. august). Han holdt et kursus over emnet Udvikling af interkulturel kompetence og den kulturelle faktors indvirkning på servicebegrebet på Servicebranchens Chefakademi 2001-2002 Modul 1: Chefen som et lærende menneske afholdt i Karrebæksminde og arrangeret af Efteruddannelsescenret, Handelshøjskolen i København (30. august). Deltog som repræsentant for Syddansk Universitet, Ph.D.-uddannelsen i EDAMBA (European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration) 10th conference afholdt på Handelshøjskolen I København over temaet Management and Business Education in the Learning Economy (6.-8. september). Han holdt et oplæg om Cultural differences between the Nordic countries in comparison with France på Saint-Gobain

Nordic and Baltic general managers meeting afholdt på Rusthållargården, Arild, Sverige (13.-14. september). Blev inviteret af forskningsgruppen om Turisme ved Lund og Helsingborg Universiteterne for at holde et forskningsseminar, hvor han præsenterede det teoretiske grundlag samt de metodologiske principper for forskningsprojektet Den gode oplevelse (26. september). Blev inviteret som key note speaker af Universidad de Valladolids vicerectorado de extensión universitaria, Centro Buendía på den internationale filosofikonference arrangeret af Facultad de filosofía y letras Multiculturalidad y globalización. Congreso Internacional X jornadas de filosofía for at holde oplægget La actualidad del cosmopolitismo. Sobre la aptitud para repartir el mundo con el otro. Una conferencia inspirada por Immanuel Kant y Hannah Arendt (14.-16. november). Han blev inviteret af stiftelsen Marknads- teknisk Centrum i Stockholm for at lede konferencen Barn och ungdomar som lojala konsumenter afholdt i Stockholm som et led i Forskningsformidlingsprojektet Tillväxt och förnyelse i livsmedelssystemet. Han holdt oplægget Marketing, Children and Consumption samt det afsluttende opsamlingsoplæg Marketing, Children and Consumption – concluding thoughts and reflections from today’s discussion (3. december). Han er blevet bedt om skriftligt at vurdere ansøgninger for Norges Forskningsråd (Scientific appraisal of strategic programme application). Han var fortsat Professor II på Handelshøjskolen BI i Oslo med tilknytning til Institut for Marketing og holdt i denne forbindelse et par forskningsseminarer samt vejledte Ph.D.-studerende. Han var formand for et professorat-bedømmelsesudvalg, hvor Professor Folke Ölander fra Handelshøjskolen i Århus og Professor Hans Georg Gemünden, Technische Universität, Berlin deltog. Han var formand for et andet professorat-bedømmelsesudvalg, hvor Professor Patrick Hetzel fra ClFFOP Université Paris I Panthéon Assas, Paris og Professor Solveig Wickström fra Stockholm Universitet deltog. Han var formand for et andet professorat-bedømmelsesudvalg, hvor Professor Sidney Levy fra Eller Collage of Business and Public Administration University of Arizona Tucson og Professor J.M.T. Balmer fra Bradford University School of Management i England deltog. Han er medlem af Odense Universitets Forskningsfond og deltager i projektet Den gode oplevelse. Fra begreb til konkrete værktøjer iværksat af Turismens Udviklings Center og Fyntour. Han er ansvarlig for forskningsdelen i dette projekt og medlem af bestyrelsen for det samlede projekt. Repræsenterer fortsat Syddansk Universitet i Dansk Byplanlaboratorium. Er på the editorial board of Décisions Marketing Revue officielle de l’Association Française de Marketing (The French Marketing Association’s journal for executives and researchers) og the editorial board of Consumption, Markets and Culture. Han er co-editor i Hæfter for gæstfrihed (A Journal of political philosophy dealing with issues related to the European Union and integration problems within democratic states). Er på the editorial board of La Création Sociale. Sociétés – Cultures – Imaginaires publication from the Centre de Sociologie des Représentations et des

Pratiques Culturelles, Université Pierre Mendès-France, Grenoble, Frankrig. Han er reviewer for Association for Consumer Research 2001 Conference, Association Française de Marketing, European Marketing Academy, Macro Marketing samt for enkelte Journals som eksempelvis Consumption Markets and Culture. Sammen med Professor Don Ratz fra the College of William and Mary i Williamsburg og Lecturer Pierre McDonagh fra the Dublin Insitute of Technology organiserede han (som co-chair) Macromarketing Conference 2001 Globalization and Equity: Macromarketing Contributions afholdt i Williamsburg, VA, USA (7.-10. august). Han er siden 1999 og fortsat suppleant med særlig ledelsesmæssig og samfundsmæssig indsigt for Dansk Folkeoplysnings Samråds repræsentant i Dommerudnævnelsesrådet ved Justitsministeriet. Han er ligeledes fortsat medlem af Socialministeriets offentlig Forskningsudvalg om Velfærdsforskning og deltog i denne egenskab i et par møder. Han er medlem af styregruppen for projektet Den gode oplevelse, som styres af Fyntour. Han er Book Review Editor på Consumption, Markets and Culture. Endelig har han afholdt en række foredrag af mere populærvidenskabelig karakter.

A.P. Cornett har i beretningsperioden været formand for bestyrelsen for NS-RSA, Nordic Section of the Regional Science International samt medlem af bestyrelsen og siden 1. august formand for Centre for European Studies ved Syddansk Universitet. Han er medlem af programkomiteen for 7th Nordic-Baltic Conference in Regional Science, Ystad, Sverige, der afholdes 2.-5. oktober 2002. Er medlem af programkomiteen for den 15th European Advanced Studies Institute in Regional Science, Emerging Market Economies and European Economic Integration, Eksjö, Sverige, der afholdes 10.-16. juni 2002. Han er medlem af programkomiteen for den 43rd Congress of the European Regional Science Association at University of Jyväskylä, Finland, som finder sted 27.-30. august 2003. Han har i beretningsperioden ligeledes været i organisationskomiteen for og deltaget i NS-RSA seminar The Uddevalla symposium 2001 Regional Economies in transition med bidraget From Trade Integration to the Integration of the Production System - a case study of the impact of economic transition on trade and specialization in the Baltic Rim, Vänersborg, Sverige (14.-16. juni). Han deltog i Centre for European Studies Danish ECSA Conference on Comparative Regional Integration, Syddansk Universitet, Odense, med bidraget International Trade and the trading regime in a Comparative Regional Integration Perspective (1.draft) (25.- 26. maj). Han deltog i Pacific Regional Science Association thirty-ninth annual meeting i Portland, USA (30. juni-4. juli), hvor han præsenterede paperet International Trade and Specialization in a Global framework: A Regional Integration Perspective. Han deltog ligeledes i European Regional Science Association, 41st European Congress, Zagreb, Kroatien (29. august-1. september) med bidraget: Toward an integrated European Economic System? An Assessment of the Integration of the European Trading System. Han

deltog i Årsmødet for Dansk Selskab for Europaforskning på Aarhus Universitet (28. september). Han organiserede det 4. danske regionalforskerseminar på Ærø, hvor han præsenterede et oplæg med titlen Det skæve Danmark - gammel vin på nye flasker (4.-5. oktober). Han deltog i forskningsprojektet Urban System and Urban Networking in the Baltic Rim Region, der var delvist finansieret via et EU Interreg 2b projekt. I denne forbindelse præsenterede han et oplæg på projektets afsluttende konference i Berlin med titlen: Regional Integration through Trade in the Baltic Region. (2.-3. april). Han har holdt oplæg på Nordregio konferencen Urban Regions in the Nordic Countries - Policies and Strategic Perspectives, Stockholm (15.-16. maj) med titlen Spatial Development: Regional and Global Specialization. Han holdt et oplæg på Fachtagung, Die europäische Stadt im Europa der Regionen, Institut für Städtebau und Wohnungswesen München der Deutschen Akademie für Städtebau und Landesplanung (4. december) med titlen: Regionale Disparitäten: Finanzausgleichsmechanismen als Instrumente der Regionalpolitik und in europäischer Perspektive.

T. Damgaard deltog i Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO) årsmøde på Sandbjerg Gods (25.-26. januar). Han deltog i LOK theme 4 Conference, Copenhagen Business School med præsentation af paper: How to catch the Bird's Flight (25.-26. oktober). Han har med præsentationen Advisory of SMEs - Why use a steamroller to crack nuts deltaget i LOK Research Conference, Hindsgavl Slot (3.-4. december). Han desuden deltaget i en række udviklingsmøder med Teknologisk Institut og deltagervirksomheder i LoS-projektet - Ledelse og Styling i mindre virksomheder.

P.V. Freytag har i perioden været formand for bestyrelsen for CESFO. Han fungerede som reviewer til en konference og som reviewer til to tidsskrifter. Han deltog i center for småvirksomhedsforskning (CESFOs) årsmøde (25.-26. januar). Han holdt et indlæg om strategisk in- og outsourcing arrangeret af Syddansk Universitet i samarbejde med center for erhvervsudvikling i Sønderborg (20. februar). Han holdt tiltrædelsesforelæsning om emnet Benchmarking som koncept, strategi og værktøj (8. maj). Han var opponert på en Ph.D.-afhandling ved Handelshøjskolen i København (1. juni). Han deltog i IMP-konferencen i Oslo, hvor han var sessionsleder og præsenterede en artikel (8.-11. september). Han forestod et seminar om benchmarking i samarbejde med DJØF og forlaget Børsen (29. oktober).

N.N. Grünbaum deltog i Ph.D.-kurset Relationship Marketing - Basis, Concepts and Methods på Sandbjerg Gods (10.-15. juni). Han deltog i EIASM Summer School on Writing for Research Purposes i Venedig, Italien (22. juli-5. august).

S. Hollensen var i beretningsperioden reviewer af indsendte papers til 8th Cross Cultural Conference (12.-15. december). Han holdt gæsteforelæsning om Indtrængning på udenlandske markeder på Aalborg Universitetscenter, MBA-modul i International Marketing (14. september). Han præsenterede papiret Outsourcing Retention-centric

Customer Services - A Framework for Integrating Choice Factors and Customer Expectations (forfattet sammen med M. Lal Agrawal, Center for Services Management, India og P.V. Freytag, Syddansk Universitet) ved the Tenth Annual AMA Frontiers In Services Conference, Washington DC (25.-28. oktober). Han var Session Chair ved samme konference. Han holdt gæsteforelæsningsne: Entry Strategies for International Markets (30. oktober), Global e-commerce – A European perspective (1. november) ved Lubin School of Business (Graduate Center), Pace University, White Plains, New York. Han præsenterede papiret Distance reduction in international strategic alliances – a dyadic perspective (udarbejdet sammen med Anna Marie Dyhr Ulrich, Syddansk Universitet) ved 8th Cross Cultural Research Conference, Turtle Bay, Oahu, Hawaii og var Session Chair ved samme konference (12.-15. december).

H.R. Jensen er fortsat medlem af Forskningsforums Programkomite for Ernærings- og Levendsmiddelforskning (FELFO) udpeget af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd samt af Erhvervsministerens Rådgivende Ekspertudvalg Vedrørende Forbrugerforhold udpeget af erhvervsministeren. Han fungerer på 4. år som external examiner ved Department of Marketing, Dublin City University, Irland. Han holdt et foredrag om politisk forbrug på danske hjemkundskabslæreres årskongres, Skarrildhus (2. februar). Har deltaget i den årlige internationale konference om Retailing and Consumer Services i Vancouver, Canada, hvor han præsenterede papiret Staging Political Consumption (15.-19. juni). Han har endvidere forelagt papiret A Frame of Reference for Analyzing Political Consumption på The First International Conference on Political Consumption i Stockholm (31. maj-3. juni). Han var ordstyrer på Temadag om Forbrugerforskning arrangeret af Erhvervsministerens Rådgivende Ekspertudvalg vedrørende Forbrugerforhold i Ingeniørernes Hus, København (21. november).

N. Jørgensen sidder i bestyrelsen for Center for Logistik og Transport, CALT og for Institut for Transportstudier. Han deltog i en studietur til logistikforskningssmiljøerne i Bath og Cardiff arrangeret af Center for Industrial Produktion, AUC (2.-4. april). Han deltog i Nofoma-konferencen om Collaboration in Logistics i Reykjavik (14.-15. juni). Han deltog i the 11th international conference on research in the distribution trades i Tilburg, Holland, hvor han præsenterede artiklen The changed role of distribution decisions (27.-29. juni). Han deltog i konferencen 16:e Nordiska Företagsekonomiska Årsmødet i Uppsala med fremlæggelse af artiklen Er styring af detailhandelen en illusion? (15.-18. august). Han deltog i The 17th annual IMP conference i Oslo, hvor han præsenterede artiklen A contingency model for the company's use of relationship building (9.-11. september). Deltog i Third international workshop on Standardisation i Hamburg, Tyskland (23.-25. september) hvor artiklen Standardisation: Three Tales and a Proposition blev præsenteret sammen med Kurt Pedersen og Jørgen

Ulf Møller-Nielsen (begge fra Handelshøjskolen i Århus).

D. Kjeldgaard var på feltarbejde i Grønland i byerne Nuuk og Aasiaat (26. februar-3. marts, 30. april-30. maj) i forbindelse med sig Ph.D.-projekt. Han har afleveret papiret Consumption Practice in The Everyday Life of Young Danes - Navigating Local Landscapes of Global Symbols til distribution ved seminaret Youth Marketing Reaches Forty, Kingston University, UK (17. maj). Han deltog i konferencen Global Youth? Young People in the Twenty-first Century arrangeret af British Sociological Association og University of Plymouth (3.-5. september) med papiret Youth Identities and Globalization: Central and Peripheral Consumer Culture in Denmark and Greenland. Han deltog i 6. HCR forskningsmøde (10.-11. oktober) og efterfølgende i den 29. årlige konference for Association for Consumer Research, Austin, Texas (12.-14. oktober) med papiret Youth Identities and Consumer Culture.

M.P. Knudsen deltog i forskningsprojekt om Knowledge flows in innovation-related activities (KNOW) sammen med forskere fra 6 andre lande. Hun deltog i LINK forskningsgruppen med projektet Organizational Means of Knowledge Transfer in MNCs og herunder i LINK's årlige konference Governing Knowledge Processes i København (7.-8. september). Er endvidere medlem af Danish Research Unit for Industrial Dynamics (DRUID) og har fungeret som reviewer på tidsskriftet R&D Management.

T. Knudsen præsenterede Why Tacit Knowledge Protects the Firm's Evolutionary Potential (And Why Codification Doesn't) ved konferencen The Nature and Evolution of Institutions at the Max Planck-Institute for Research into Economic Systems, Jena, Tyskland (11.-13. januar). Præsenterede How Institutional Categories Mold Cognitive Categories and How It Matters for Firms' Environmental Performance ved AFEE-sessionen på 2001 ASSA meetings (7.-9. januar). Præsenterede sammen med Geoffrey M. Hodgson The Complex Evolution of a Simple Traffic Convention: The Functions and Implications of Habit ved konferencen The Nature and Evolution of Institutions ved the Max Planck Institute for Research into Economic Systems, Jena, Tyskland (11.-13. januar) og i revideret form ved 1st Symposium on Evolutionary and Computational Ideas in Economics and Organizations arrangeret af Institut for Marketing, Syddansk Universitet (8. juni). Arrangerede sammen med Bo Eriksen, Syddansk Universitet og Dan Levinthal, Wharton Ph.D.-kursen Organizations and environments: Adaptation in a dynamic environment, der blev afholdt ved Syddansk Universitet (14.-20. maj). Arrangerede sammen med Mie Augier, Stanford University konferencen 1st Symposium on Evolutionary and Computational Ideas in Economics and Organizations afholdt ved Syddansk Universitet (8. juni) med deltagelse af foredragsholdere fra Europa og USA. Konferencen var finansieret af SSF og Syddansk Universitet. Præsenterede sammen med Tage Koed Madsen Determinants of the Firm's Environmental Performance

ved the 5th Nordic Environmental Research Conference, Århus (12.-14. juni) og sammen med Bo Eriksen Environmental Absorptive Capacity. Præsenterede The Evolutionary Significance of Tacit Knowledge ved DRUIDs Nelson & Winter Conference (12.-15. juni). Han præsenterede The Significance of Tacit Knowledge in the Evolution of Human Language ved the 2001 meetings of the International Society for History, Biology, and Social Studies of Biology (19.-21. juli), Quinnipiac University, Connecticut. Præsenterede sammen med M. Becker The Role of Routines in Reducing Pervasive Uncertainty ved The 2001 Academy og Management Meetings, Washington (6.-8. august). Han fik tildelt Statoils Forskningspris 2001 for fremragende indsats inden for strategi og evolutionær økonomisk teori. Deltog sammen med T.K. Madsen og B. Eriksen i forskningsprojektet Sustainability and International Competitiveness in Danish Manufacturing Companies under Center for Samfundsvidenskabelig Miljøforskning (CeSaM). Deltog sammen med Bo Eriksen i LINK-forskningsgruppen med forskningsprojektet Organizational Architecture and Technology Transfer finansieret af SSF. Deltog hele året i en arbejdsgruppe nedsat af erhvervsministeren og miljø- og energiministerens, som havde til opgave at komme med et bud på, hvordan vi opnår en grøn erhvervsudvikling, der både er til gavn for miljøet og for konkurrenceevnen.

T.K. Madsen har besøgt Handelshøjskolen i Stockholm (4. april) og har deltaget i Fifth Nordic Environmental Research Conference, Aarhus Universitet (14.-16. juni), hvor han sammen med T. Knudsen præsenterede papiret Determinants of the Firm's Environmental Performance. Han har været Faculty Member ved et Doctoral Tutorial ved University of Vaasa (26. august) samt Board Member, session chairman og discussant ved Sixth Workshop in International Business, University of Vaasa (27.-28. august), hvor han også holdt foredraget Born Global Firms - Conceptualizations and Empirical Findings. Han har derudover holdt 3 populærvenskabelige foredrag. Han er medlem af The Editorial Board for Journal of International Marketing og af Abstracts Editorial Board for International Journal of Research in Marketing. Han har derudover været reviewer for tidsskriftet International Business Research, for Academy of Marketing Science Conference 2001 og for European Marketing Academy Conference 2001. Har været fagekspert for Norges Forskningsråd i forbindelse med ansøgninger inden for marketingområdet. Han er medlem af Forskerparken Fyns vurderingskomite tilknyttet Forskningsministeriets rammebevilling til forskerparker i Danmark, af bevillingsrådet for Syddansk Innovation, af Consortium for International Marketing Research (CIMaR), af Afsætningsøkonomisk Forskningsråd, af styregruppen for Odense Erhvervsråds projekt Viden til Vækst samt af bestyrelserne for Amrose A/S samt Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning. Endelig er han medlem af Danmarks Eksportråds referencegruppe for undersøgelse af små og mellemstore virksomheders eksportpotentiale. Han har været medlem

af et bedømmelsesudvalg vedrørende et professorat i erhvervsøkonomi ved Uppsala Universitet.

P.L. Madsen deltog i „kk2000+“ Temadag for virksomheder om kernekompetencer i små og mellemstore virksomheder (20. februar). Han deltog i Ph.D.-kurset Relationship Marketing - Basis, Concepts and Methods på Sandbjerg Gods (10.-15. juni). Han besøgte University of Denver, Colorado, USA (3. oktober-30. november) og University of Wisconsin, Eau Claire, USA (1.-28. december).

J.-P. Peronard har 21. juni afsluttet sit studieophold ved Department of Communication Studies, The University of Montana, Missoula. Han har desuden deltaget i Ph.D.-seminaret Case-studiet: Feltarbejde og kvalitative metoder som samfundsvidenskabelig forskningsstrategi (7.-12. oktober) og i Ph.D.-kurset Network analysis (19.-23. november).

M.J. Schmidt deltog i Symposium i anvendt statistik i København (22.-24. januar). Han deltog i the 30th EMAC Conferences i Bergen, Norge, hvor han præsenterede papiret Circulars - A Study of Consumer Perceptions. EMAC, session 7.8.3. 2001. Revideret udgave forventes publiceret i International Journal of Advertising i løbet af 2002. (8.-11. maj). Han deltog endvidere i ACR konferencen i Berlin, Tyskland (22.-24. juni), hvor han præsenterede papiret Using Unobtrusive Methods in Consumer Research. An Assessment. Han deltog i The 8th Cross Cultural Research Conference, Turtle Bay, Oahu, Hawaii, hvor han præsenterede papiret A Cross-Cultural Investigation of the Quantity Surcharge Phenomenon (marketing.byu.edu/htmlpages/ccrs/proceedings01/forward.htm) (12.-15. december).

M.H. Scharling deltog i Ph.D.-kurset Relationship Marketing - Basis, Concepts and Methods på Sandbjerg Gods (10.-15. juni).

M. Stenger deltog i International Seminar on Political Consumerism i Stockholm, Sverige (31. maj-3. juni). Hun deltog i Ph.D.-kurset Relationship Marketing - Basis, Concepts and Methods på Sandbjerg Gods (10.-15. juni). Hun deltog i EIASM Summer School on Writing for Research Purposes, Venedig, Italien (22. juli-5. august). Hun deltog i forbrugerforskningskonferencen Aktuel dansk forbrugerforskning - resultater og udfordringer i København (21. november).

D. Storm deltog i den 5. europæiske konference for Association for Consumer Research, Berlin, Tyskland (20.-23. juni).

E.B. Sørensen forsvarede sin Ph.D.-afhandling med titlen Means-end chains i et kognitivt perspektiv på Handelshøjskolen i Århus (24. august). Hun har i løbet af året deltaget i en række seminarer og konferencer - blandt andre følgende: CESFOs årsmøde (25.-26. januar), Sandbjerg Slot. Hun deltog i konferencen Childrens' socialization as consumers and their perception of advertising (26. juni) på Handelshøjskolen i København arrangeret af Forum for Reklameforskning. Ved XXXVI Annual Colloquium of Economic Psychology: Environment and Wellbeing, Bath, Storbritannien (6.-10. September) præ-

senterede hun paperet A critical evaluation of means-end chains and laddering - in a discursive perspective. Hun deltog i konferencen Børn og unge som forbrugere – hvad er problemet? arrangeret af Forbrugerinformation (27. september) på Basecamp, København. Hun har desuden været gæsteforelæser på Ph.D.-kurset Casestudiet: Feltarbejde og kvalitativ metode (10. oktober) på Sandbjerg Slot.

A.M. Dyhr Ulrich deltog i Ph.D.-kurset Relationship Marketing – Basic, Concepts and Methods på Sandbjerg Gods (10.-15. juni).

P. Østergaard var medarrangør af den 6. HCR konference afholdt i Austin, Texas, USA (10.-11. oktober). Han var chair for sessionen Consumption and the Good Life på den 22. Association consumer research conference (12.-14. oktober), Austin, Texas, USA. Han har været ad hoc reviewer for flere tidsskrifter og konferencer. Han er medlem af Editorial board på følgende tidsskrifter: Journal of Economic Psychology, Journal of Consumer Culture, Academy of Marketing Science Review.

Eksterne bevillinger og donationer

D. Bouchet modtog 70.000 kroner fra stiftelsen Marknadsteknisk Centrum i Stockholm som støtte til forskningsprojektet Marketing, Children and Consumption og 400.000 kroner fra Fyn Tour som støtte til forskningsdelen af projektet Den Gode Oplevelse.

A.P. Cornett modtog Jean Monnet permanent course grant på 4000 ECU for undervisningsprogrammet Comparative Systems and Regional Integration in the EU udbudt ved cand.merc.int.-studiet i Flensborg.

Fra LOK-forskningscenter, Tema 4.1, har T. Damgaard for perioden 2000-2003 modtaget 504.000 kroner til forskning i Development of Competitiveness and Competencies in relation to the Governance of Inter-Firm Networks.

P.V. Freytag var projektleder af et større forskningsprojekt om Benchmarking gennemført sammen med bl.a. TIC. I projektet deltog endvidere N. Jørgensen, S. Hollensen, P. Lehmann Madsen og M. Haubjerg Scharling. Projektet afsluttedes med udgangen af 2001. Et andet større forskningsprojekt, som P.V. Freytag forestår, Konkurrencekraft 2000+/Strategisk in- og outsourcing, modtog i perioden ca. 350.000 kroner i støtte fra Erhvervsfremmestyrelsen. I projektet deltog endvidere L. Kirk Steenberg Jensen, S. Hollensen, P. Servais, N. Nolsøe Grünbaum, A.M. Dyhr Ulrich, A.H. Clarke og P. Lehmann Madsen. Han deltager endvidere i forskningsprojekt IPOS (International positionering af dansk industri). IPOS forestås af center for Industriel produktion ved AUC. Gennemførelsen af IPOS projektet er finansieret af Dansk Industri.

T. Knudsen modtog Statoil-prisen på 100.000 kroner.

N. Jørgensen har modtaget støtte til forskningsprojektet Konsekvenser af infrastruktur og det indre marked for udvalgte forsyningskæder. Bevillingen er på i alt 1.890.000 kroner fordelt over 2 år (udløb 2001) og deles mellem Institut for Transportstudier i Bov og Syddansk Universi-

tet. N. Jørgensen har fået bevilget 425.000 kroner fra Erhvervsfremmestyrelsen fordelt over 3 år som en del af centerkontrakten Fremtidens transportkoncepter.

P. Østergaard modtog 180.000 kroner fra Forbrugerstyrelsen under Erhvervsministeriet til projektet Mærkevarer som symbol og symptom på globaliseringen: En analyse af konsekvenserne for kultur og identitet.

Publikationer

Askegaard, Søren og Fabian F. Csaba. „The Good, the Bad, and the Jolly: Taste, Image, and Symbolic Resistance to the Coca-Colonization of Denmark.“ *Imagining Marketing*. Red. S. Brown og A. Patterson. London: Routledge. 124-140.

Askegaard, Søren og Lars Thøger Christensen. „Corporate Identity and Corporate Image Revisited: A Semiotic Exercise.“ *European Journal of Marketing*, 35.3/4 (2001): 292-315.

Askegaard, Søren, Michael Solomon og Gary Bamossy. Consumer Behaviour. A European Perspective. 2. reviderede udg. London: Prentice-Hall.

Bouchet, Dominique. „Om ægte jævning og jævnt ægthed i dansk kultur.“ Dansk uden tårer. Uden indvandring intet velfærd. Red. Herbert Pundik og Louise Haslund-Christensen. København: Politiken Forlag, 2001. 56-65.

Bouchet, Dominique. „O noiva e o piercing“ in Descobertas N. 51/52 de Janeiro a Junho de 2001, Centro Nacional de Cultura, Lisboa, Portugal 2001: 16-21.

Bouchet, Dominique. „Mad & Køn. Om den kønsspecifikke rangorden, der er indbygget i madkulturen.“ *Food Market Norden* 7.4 (2001): 18-19.

Bouchet, Dominique. „Det danske „vi“ og det „udanske“ udtryk.“ *Hæfter for gæstfrihed* 2 (2001): 62-64.

Cornett, Andreas P. „International arbejdsdeling i produktionssystemer - konsekvenser og muligheder“. *CESFO Årsrapport 2000/2001*: 31-36.

Cornett, Andreas P. „Regional Integration through Trade in the Baltic Region.“ *Urban systems and Urban Networking in the Baltic Sea Region, Committee for Spatial Development in the Baltic Sea Region*. Ed. by Niels Boje Groth. *Conference Publication*. Berlin: 2001. 1-6. Danish Forest and Landscape Research Institute, Hørsholm. ISBN 87-7903-099-8.

Cornett, Andreas P. „International Trade and Specialization in a Global framework: A Regional Integration Perspective.“ *CFES Working Paper* 6 (2001).

Damgaard, Torben og André B. Jensen. „Portfolio Strategy.“ *Portfolio Relationships – in a Relationship Perspective*. Red. Per V. Freytag. København: Forlaget Thomson, 2001. 27-57.

Freytag, Per V., Mohan Lal Agrawal og Svend Hollensen. Outsourcing Retention-centric Services (RcS)“. Red. Rust, Ronald T. m.fl. Præsenteret på The Tenth Annual AMA Frontiers in Services Conference, University of Maryland, Washington, oktober 2001.

Freytag, Per V. og Lone Kirk Steenberg Jensen. „Conti-

- nuous Strategic Sourcing“. Red. Håkon Håkonsson m.fl. www.bi.no. Præsenteret på IMP-konferencen i Oslo, august 2001.
- Freytag, Per V. „Benchmarking. Når marked og kunde er omdrejningspunktet.“ *Benchmarking på tværs af faggrænser*. Red. Michael Christensen. DJØFs forlag, 2001. 79-92.
- Freytag, Per V. og Ann Højbjerg Clarke. „Business-to-business market segmentation“. *Industrial Marketing Management* 30.6 (2001). 473-486.
- Freytag, Per V., red. Portfolio Planning in a Relationship Perspective. København: Forlaget Thomson, 2001.
- Freytag, Per V. og Svend Hollensen. „The process of benchmarking, benchlearning and benchaction.“ *The TQM Magazine* 13.1 (2001): 25-33.
- Freytag, Per V., red. Benchmarking – en praktisk tilgang. København: Børsens Forlag A/S, 2001.
- Hollensen, Svend. Benchmarking – en praktisk tilgang, (sammen med Per Vagn Freytag, red., Malene H. Scharling, Niels Jørgensen og Peter L. Madsen). København, Børsens Forlag, 2001. 1-12. Børsens Forlag.
- Hollensen, Svend. „Danske „Born Globals“ i computerindustrien.“ *CESFO Årsrapport 2000/2001*.
- Hollensen, Svend. „En ny vej til det internationale møbelmarked: Denka Holding.“ *International Business*. København: Børsens Håndbøger, 2001.
- Hollensen, Svend. „Global marketing – A market response approach, 2nd edition.“ *Financial Times/Prentice Hall*.
- Hollensen, Svend. „The process of benchmarking, benchlearning and benchaction.“ (sammen med Per V. Freytag) *The TQM Magazine* 13.1 (2001): 25-33.
- Jensen, Jan Møller og Anders Hybholt Sørensen. „Publikumsanalyse for De Fynske Attraktioner: En geografisk segmenteringsanalyse.“ *Fonden Fyntour og Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning, 2001*.
- Jensen, Hans Rask. „Antecedents and Consequences of the Consumer’s Value Assessments.“ *Journal of Retailing and Consumer Services* 8 (2001): 299-310.
- Jones, Richard og S. Knudsen. „Organisational Storytelling: Managing the exchange of identities“. *Bridging Marketing Theory and Practice. Proceedings of the ANZMAC conference*. Red. S. Chetty og B. Collins. New Zealand: Massey University, 2001.
- Jørgensen, Niels og Axel Schultz-Nielsen. „Leverandørsamarbejde, formulering og pleje.“ *Logistikledelse*. Red. Axel Schultz-Nielsen, Jens Ocksen Jensen og John Johansen. København: Børsens Forlag A/S, 2001. Kap. 2.6.
- Knudsen, Thorbjørn og Tage Koed Madsen. „Improving the firm’s environmental conduct: a source of competitive advantage?“ *Journal of Strategic Marketing* 9 (2001): 129-144.
- Madsen, Tage Koed, Erik Rasmussen og Felicitas Evangelista. „The Founding of the Born Global Company in Denmark and Australia: Sensemaking and Networking.“ *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics* 13.3 (2001): 75-107.
- Madsen, Tage Koed. „Ocean Spray: Cranberries in Scandinavia.“ *Global Marketing. Foreign Entry, Local Marketing, and Global Management*. Red. Johny K. Johansson. Irwin McGraw-Hill, 2001. 179-183.
- Madsen, Tage Koed. „Daloon A/S: The Catering Market in Germany.“ *Global Marketing. Foreign Entry, Local Marketing, and Global Management*. Red. Johny K. Johansson. Irwin McGraw-Hill, 2001. 306-315.
- Schmidt, Marcus J. „Using an ANN Approach for Analyzing Focus Groups.“ *Qualitative Market Research* 4.2 (2001): 100-11.
- Schmidt, Marcus J. „Institutionalizing Fair Democracy: The Theory of the Minipopulos.“ *Futures* 33.3/4 (2001): 361-70.
- Schmidt, Marcus J. „Using Unobtrusive Methods in Consumer Research: An Assessment.“ *European Advances in Consumer Research* 5.
- Schmidt, Marcus J. „Investigating an Unobtrusive Data Gathering Technique: Estimating Readership of Circulars by Analyzing Fingerprints.“ *Advertising Research in The Nordic Countries*. Red. Flemming Hansen og Lotte Yssing Hansen. København: Samfundslitteratur, 2001. 228-43.
- Schmidt, Marcus J. „Kategorisering af læsere af tilbudsaviser ved hjælp af K-means clusteranalyse.“ *Symposium i Anvendt Statistik*. København: UNI-C, 2001. 77-92.
- Servais, Per og Jan Møller Jensen. „The Internationalization of Industrial Purchasing: The Example of Small Danish Manufactures.“ *Reassessing The Internationalization of the Firm*. Red. C.A. Axinn og P. Matthysens. *Advances in International Marketing* 11 (2001): 227-254.
- Servais, Per og Jan Møller Jensen. „Danske SMV=ers udenlandske indkøb.“ *International Business*. Red. Kurt Pedersen og Jesper Strandskov. København: Børsens ledelseshåndbøger, 2001.
- Storm, Diana, John F. Sherry, Jr., Robert V. Kozinets, Adam Duhachek, Krittinee Nuttavuthisit og Benét Deberrry-Spence. „Being in the Zone: Staging Retail Theater at ESPN Zone Chicago“. *Journal of Contemporary Ethnography*. Vol. 30, 4, August 2001, 465-510.
- Storm, Diana. „Telling Tales of the Consumer in Cyberspace - a phenomenological study of Online shopping experiences“. *Working paper in Marketing* 27 (2001). Odense: School of Business and Economics, University of Southern Denmark.
- Storm, Diana. „The Paradox of Crossing Borders in a Border-less World“. *European Advances in Consumer Research* 5 (2001). Sørensen, Elin Brandi. Means-end chains og laddering i et kognitivt perspektiv. Ph.D.-afhandling. Århus: Institut for Markedsøkonomi/MAPP Centret, Handelshøjskolen i Århus, 2001.
- Sørensen, Elin Brandi. „A critical evaluation of means-end chains and laddering - in a discursive perspective“. *IAREP 2001 Conference Proceedings „Environment and well-being*. Red. Adrian Scott. Bath: University of

- Bath, 2001. 277-280.
- Sørensen, Elin Brandi. Means-end chains og laddering i et kognitivt perspektiv. Ph.D.-afhandling. Århus: Institut for Markedsøkonomi/MAPP Centret, Handelshøjskolen i Århus, 2001.
- Sørensen, Nils Karl. „Modelling the Seasonality of Hotel Nights in Denmark by County.“ *Seasonality in Tourism*. Red. T. Baum og S. Lundtorp. Pergamon Press, Elsevier, Amsterdam 2001. Kap. 5: 75-88.
- Østergaard, Per. „Forbrugerforskning og meningsbegrebet: En vidensarkæologisk og kulturanalytisk redegørelse“. *Om Mening – Meningsbegrepet i lys af menneske, marked og media*. Dorthe Eide, Ove Jakobsen, Jean Jamion, red. Bodø: Handelshøgskolen i Bodø. 2001. 1881-204.

INSTITUT FOR MILJØ- OG ERHVERVSØKONOMI

Professor, mag.scient.soc. *Helge Tetzschner*
Lektor, cand.merc. *Leif Andersen*
Lektor, cand.merc. *Pernille Eskerod*, Ph.D.
Lektor, cand.oecon. *Henning Peter Jørgensen*
Lektor, cand.merc. *Svend Ole Madsen*, Ph.D.
Lektor, statsautoriseret revisor *Valdemar Nygaard*
Lektor, cand.oecon. *Finn Olesen*
Lektor, cand.merc. *Iver Poulsen*
Lektor, cand.oecon. *Tommy Søndergård Poulsen*
Lektor, cand.polit. *Eva Roth*
Lektor, cand.scient. *Knud Sinding*, Ph.D.
Lektor, cand.merc. *Knud Stokholm*
Lektor, lic.merc. *Villy Søgaard*
Lektor *Hanne Wittorff Tanvig*, Ph.D. (orlov fra 1. februar)
Lektor, cand.scient.oecon. *Niels Vestergaard*, Ph.D. (instituttleder)
Adjunkt, cand.oecon. *Urs Steiner Brandt*, Ph.D.
Ekstern lektor *Sune Ahrenkiel*
Ekstern lektor *Birthe Krabbe*
Ekstern lektor *Mette Ploug Bergholt*
Ekstern lektor *Niels Henrik Poulsen*
Ekstern lektor *Hans Jørgen Svanholt*
Kandidatstipendiat, cand.merc. *Hans Jørgen Jensen Skriver*
Kandidatstipendiat, cand.merc. *Anna Lund Jepsen*
Forskningsassistent, cand.oecon. *Frank Jensen*, Ph.D.
Forskningsassistent, cand.rer.soc. *Birgit Nahrstedt*
Forskningsassistent, cand.merc. *Heine Ruppert*
Korrespondent *Anne-Marie Grinderslev*
Overassistent *Ulla H. Oehlschläger*
Overassistent *Mona Thinggaard Udesen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lone Grønbæk Kronbak
Bodil Stilling Blichfelt
Erik Lindebo
Max Nielsen

Gæsteforelæsninger

Lektor Per Darmer, Handelshøjskolen i København: Forskningsmetoder i organisation og kultur (9. februar). Svend Taugaard, Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg: Vadehavet (28. februar). John Frederiksen, Ribe Amt: Kystzoneplanlægning, Vadehavet (20. marts). Henrik Weis Aalbæk, Lego, Billund: Operationelle EDB-systemer – SAP (30. april). Anders Sørensen, Erhvervsministeriets Centre for Economic and Business Research: Ny økonomi (9. maj). Kristiaan Kerstens, Labores (CNRS-URA 362), Bel-

gien: Static efficiency decompositions and capacity utilisation: Integrating technical and economic capacity notions (19. September). Lektor Alex Dubgaard, Landbohøjskolen: Vurderingsmetoder i forbindelse med Skjern Å (10. oktober).

Konsulent Erik Damm, EU-Vest / TIC (11. oktober). Victor Sohmen, School of Business & Economics, Umeå Universitet, Sverige: Cross-Cultural Organisational Communication and Preparing and Presenting Professional Presentations (29.-30. oktober). Professor Esben Munk Sørensen, Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet: Ejerrettigheder i landskabet – landdistrikterne under ombygning (30. oktober). Direktør Thomas Sillesen, Densen Audio Technologies, Esbjerg (1. november). Konsulent Dorte Madsen, Connector: Projektledelse ved udvikling af samarbejdsmodel på demensområdet (12. november). Lektor Jens Kaalhaug Nielsen, Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet: Marginalisering og industriel udvikling (14. november). Direktør Torben Ring, RST: Udvikling af en mindre IT-virksomhed (15. november). Konsulent Eva Riis Burisch, ASIC Consulting APS, København: Logical Framework Metoden – fra projektets tilblivelse til deres afslutning (6. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet var medarrangør af debatmøde omkring udviklingen i skattegrundlag (22. august). Instituttet er hjemsted for forskerskole og -netværk „Center for Fisheries and Aquaculture Management and Economics (FAME). Der er i 2001 afholdt Workshop: Property Rights and Institutional Changes, Fredericia (10.-11. September) og Ph.D.-kursus: Dynamic Analysis and Applications in Resource and Environmental Economics, Fredericia (12.-16. november).

Instituttet har været arrangør af brobygningsaktiviteter for gymnasier og erhvervsskoler, hvor der er afholdt 8 arrangementer. I samarbejde med Esbjerg Erhvervscenter blev der afholdt 5 Fyraftensmøder i løbet af foråret: Den lærende organisation med indlæg fra lektor H.J. Skriver, Syddansk Universitet og konsulent Niels J. Skaarup fra Strandgaard Gruppen A/S (30. januar), Ledelse af internationale projekter med indlæg fra lektor P. Eskerod, Syddansk Universitet og Manager Process Engineering Jan Albrechtsen fra Danisco Cultor A/S (22. februar), Virksomheden og dens omgivelser med indlæg fra lektor V. Søgaard, Syddansk Universitet og kvalitetschef Ewan Worck Nielsen fra Esbjerg Fiskeindustri a.m.b.a. (20. marts), Entrepreneurship og lokal erhvervsudvikling med indlæg fra professor H. Tetzschner, Syddansk Universitet og direktør Lars Schou fra BioCore A/S (24. april), Leve-

randørsamarbejde med indlæg fra lektor S.O. Madsen, Syddansk Universitet og Strategisk Indkøbskonsulent Ole Stegmann Mikkelsen fra Danfoss A/S (15. maj).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

B.S. Blichfeldt deltog i en række Ph.D.-workshops og kurser, blandt andet Ph.D.-workshop om case-studiet, tværfagligt videnskabsteoretisk og –metodisk Ph.D.-kursus samt EIASMs summer school on writing for research purposes. Derudover deltog hun i konferencen PmTage '01, som blev afholdt i Wien, Østrig og arrangeret af Projectmanagement Group, Wirtschaftsuniversität Wien.

U.S. Brandt deltog i 11th EAERE 2001 annual conference (juni) in Southampton, og præsenterede Group uniform solution. Han deltog i september i konferencen: Environmental Policy, Assessing the Costs of Compliance, London School of Economics og præsenterede Hot Air in Kyoto, Cold Air in The Hague.

P. Eskerod var på et tre ugers forskningsophold ved Projektmanagement Group, Wirtschaftsuniversität Wien, Østrig (19. april-12. maj). Hun deltog i konferencen Project Management Creativity, IPMA International Symposium and NORDNET 2001, Stockholm, Sverige (31. maj-1. juni). Desuden deltog hun i et træningsseminar for assessorer til The International Project Management Award, Nuremberg, Tyskland arrangeret af GPM Deutsche Gesellschaft für Projektmanagement (14.-15. juli). Hun deltog i den nordiske konference NFF Företagsekonomiska Ämneskonferencen, Uppsala, Sverige (16.-18. august). Hun arrangerede et halvdagsseminar i Fredericia om videnovertførsel mellem projektledere i regi af Foreningen for Dansk Projektledelse (3. oktober). Hun deltog i konferencen pm days '01, Benchmarking the Project-oriented Society (21.-22. november) samt i konferencen Projekt & Business (22.-23. november). Begge dele blev afholdt i Wien, Østrig og var arrangeret af Projektmanagement Group, Wirtschaftsuniversität Wien. Hun arrangerede sammen med B.S. Blichfeldt en studierejse for de cand.merc.-studerende i Esbjerg til de to forannevnte konferencer i Wien. Hun har desuden deltaget i møder og seminarer i NCB-udviklingsgruppen i Foreningen for Dansk Projektledelse for at udvikle en National Competence Baseline i projektledelse (22. januar, 25.-26. januar, 22.-23. marts, 12.-13. juni, 10. juli, 3. august, 22.-23. august, 4. september, 24. september, 11. oktober, 24.-25. oktober, 29. november).

L.G. Kronbak var i Davis, Californien, USA på studieophold som en del af Ph.D.-uddannelsen (1. januar-1. august), hvor hun deltog i forskellige Ph.D.-kurser. Hun deltog i Fishnet Introductory seminar (23.-24. oktober), hvor hun præsenterede The Dynamics of an Open Access: The case of the Baltic Sea Cod Fishery. Seminaret blev afholdt på Mols. Hun underviste på FAME Ph.D.-kursen Dynamic Analysis and Applications in Resource and Environmental Economics, Fredericia (12.-16. november). Desuden har hun deltaget i Fishnet lectures on

Fisheries research and fisheries politics, København (30. november).

F. Jensen deltog i EAERE konference i Southampton og præsenterede paperet Prices versus Quantities for Common Pool Resources (25.-27. juni). Samme paper blev præsenteret på FAME workshop, Fredericia (10.-11. september). I december blev han tildelt en Ph.D.-grad i økonomi for afhandlingen Fisheries Management under Imperfect Information.

H.P. Jørgensen er medlem af bestyrelsen (bureauet) for den Europæiske Forening for Fiskeriøkonomer (EAFE). Han har været formand for bedømmelsesudvalget vedrørende en Ph.D.-afhandling af F. Jensen. Han har sammen med T. Poulsen deltaget i et projekt om Skattegrundlagsudligning og udsving i kommunal indkomstdannelse, som er afsluttet i 2001 med finansiel støtte fra Esbjerg Kommune. Oplæg for Esbjerg Erhvervscenters bestyrelse vedrørende udviklingen i erhvervsstrukturressourcer og skattegrundlag (22. august). Oplæg om sektorinteraktion i forbindelse med tilpasning i produktion, ressourcer og markeder på Fishnet Introductory seminar (23.-24. oktober).

S.O. Madsen deltog i Nordiske Företagsekonomiske Ämnekonference, Uppsala 2001 Viden i organisationer og præsenterede Videnintegration i og mellem mindre virksomheder. Medarrangør af Fyraftensmøderne, som blev afviklet i et samarbejde med Esbjerg Erhvervscenter.

B. Nahrstedt deltog i EMMFID møde afholdt i København (18. januar og 30. august). Hun deltog i Aktuel debatmøde om Grænsependlernes problemer (6. april). Desuden har hun deltaget i Fishnet lectures on Fisheries research and fisheries politics (30. november).

T. Poulsen udarbejdede i samarbejde med H.P. Jørgensen et projekt om skattegrundlagsudligning og udsving i kommunal indkomstdannelse, som blev støttet finansielt af Esbjerg Kommune.

E. Roth deltog og var Chairman i konferencen FAO Expert Consultation on Indicators of Sustainable Aquaculture Development, Rom, Italien (24.-27. september). Hun deltog i konferencen Sustainability issues in Aquaculture and Fisheries, Wageningen University (11. januar) med indlæg A discussion on the use of Sustainability Index for Aquaculture production. Deltog i Fishnet Introductory seminar (23.-24. oktober). Dertil projektmøder i forbindelse med Nordisk værdifastsættelsesprojekt for rekreativt fiskeri (Nordisk Ministerråd) og EU-projektet MISSFISH (FAIR CT98 4255). Referee for Fisheries Research and Fisheries Management and Ecology.

H. Ruppert har deltaget i en konference omkring Forskerskoler arrangeret af Forskningsrådet (10. december). Desuden har han deltaget i Fishnet Introductory seminar (23.-24. oktober) og Fishnet lectures on Fisheries research and fisheries politics (30. november).

K. Sinding deltog i seminaret International Mining Investment i Dundee arrangeret af Centre for Petroleum, Energy and Mineral Law and Policy, University of Dundee (4.-8. juni). Endvidere deltog han i årsmødet i Academy of Management, Washington DC (5.-8. august). I årets løb har han været tilknyttet Centre for Petroleum, Energy

and Mineral Law and Policy, University of Dundee som Senior Research Fellow.

H.J. Skriver deltog i konferencen Project Management Creativity IPMA International Symposium and Nordnet 2001 i Stockholm (31. maj-1. juni). Han deltog i Nordiska Företagsekonomiska Åmnekonferencen i Uppsala (14.-17. august) og præsenterede paperet Læring/videnudveksling blandt projektledere. Han har været indlægsholder på et seminar arrangeret af Foreningen For Dansk Projektledelse med et oplæg med titlen Videnoverførsel mellem projektledere (3. oktober). Han har afholdt lederseminar på virksomheden Focon Electronic Systems A/S, Sønderborg (3. december).

V. Søgaard har deltaget i bedømmelsesudvalg for Stiftelsen Lantbrugsforskning vedrørende kooperationsforskning i Sverige. Han er medlem af bestyrelsen for Forskningsenheden for Maritim Medicin. Han er i styrekomiteen for A12 Action Network on Rural Development i EU, og han deltog i Dansk Byplanlaboratoriums seminar Mulighedernes Land på Sorø Storkro (8.-9. september).

H. Tetzschner er medlem af bestyrelsen for Center for Forskning og Udvikling af Landdistrikter og medlem af bestyrelsen for Center for Småvirksomheds Forskning. Han har været formand for bedømmelsesudvalg vedrørende stillingen som Centerleder ved Center for Forskning og Udvikling af Landdistrikter under Indenrigsministeriet og medlem af bedømmelsesudvalg på en Ph.D.-afhandling ved Aalborg Universitet. Han har været faglig rådgiver for Mellempolitik Samvirke på et projekt om etniske iværksættere i Nord Vest kvarteret og deltager i LOK Turisme forskningscenteret.

N. Vestergaard deltog i SØMIIs afslutningsseminar med indlægget: Hvorfor kan fiskeriet ikke styres? (6.-7. marts). Han deltog i EAERE Conference i Southampton, hvor han præsenterede Moral Hazard Problems in Fisheries Regulation: The Case of Illegal Landings (28.-30. juni). Han er koordinator på et EU-finansieret projekt om Measuring Capacity of Fishing Industries using the Data Envelopment Analysis Approach. Deltog i Fishnet Introductory seminar (23.-24. oktober) og FAME workshop (10.-11. september), begge gange med oplæg om FAME. Han er medlem af SØMIIs bestyrelse. Han deltog i bedømmelsen af en Ph.D.-afhandling ved Göteborg Universitet. Referee for Norge Forskningsråd, Land Economics og Scandinavian Journal of Economics. Leder af Center for Fisheries and Aquaculture Management and Economics (FAME) og bestyrelsesmedlem af Fishnet.

Eksterne bevillinger og donationer

Instituttet har modtaget 7.424.426 kroner til forskerskole og netværk Center for Fisheries and Aquaculture Management and Economics (FAME) fra SJVF (2001-2004), og 1.775.000 kroner fra Direktoratet for Fødevarerhverv til projektet An Economic Management Model for the Fishery in Denmark (EMMFID) under § 24.38.60.30 til projekter under forskningsprogrammet Forskning i Fiskeribiologi og Fiskeriforvaltning (2001-2004).

F. Jensen har modtaget 532.000 kroner til indlejring af miljøforskning (2001-2004).

H.P. Jørgensen har modtaget 75.084 EURO fra EU til projektet The relationship between fleet capacity, landings, and the component parts of fishing effort, der er et samarbejde mellem Syddansk Universitet, CFER England, SJFI Danmark og IREPA Italien (2000-2002).

E. Roth har modtaget 70.724 EURO fra EU til projektet Market driven incentive structures for sustainable fisheries management (MISSFISH) (1999-2001).

K. Sinding har modtaget bevilling på 973.507 kroner fra SSF til projektet Livscyklusorienteret miljøledelse – Inddragelse af leverandører og kunder i virksomhedernes miljøindsats (2001-2003).

H. Tetzschner har modtaget 115.000 kroner til pædagogisk udvikling af et cand.merc.-studium ved Syddansk Universitet, Esbjerg fra Esbjerg Seminariums fond.

N. Vestergaard har modtaget 94.560 EURO til projekt om Technical efficiency in EU fisheries: Implications for monitoring and management through effort control (TE-MEC) fra EUs 5. rammeprogram (2000-2002) og 58.608 EURO fra DGfish, EU Kommissionen til projekt om Measuring Capacity in Fishing Industries using the Data Envelopment Analysis Approach (2000-2001) og 1.264.000 kroner fra Det Strategiske miljøforskningsprogram til projekt under SØMII om Informational Problems in Environmental Resource Regulation (1997-2001).

Publikationer

Blichfeldt, Bodil Stilling og Pernille Eskerod. „Market Orientation and Management of Product Development Projects.“ *Proceedings (på CD-ROM) til konferencen projectmanagement tage '01, Benchmarking the Project-oriented Society.* Red. Roland Gareis og Martina Huemann. Wien: Wirtschaftsuniversität Wien, november 2001.

Brandt, Urs Steiner: „Are uniform solutions focal? The case of international environmental agreements.“ *IME Working Paper 17.* Syddansk Universitet, 2001.

Brandt, Urs Steiner: „Group Uniform Solutions.“ *IME Working Paper 18.* Syddansk Universitet, 2001.

Brandt, Urs Steiner. „Uniform Reductions are not that Bad.“ *IME Working Paper 20.* Syddansk Universitet, 2001.

Brandt, Urs Steiner og Gert Tinggaard Svendsen. „Hot Air in Kyoto, Cold Air in The Hague.“ *IME Working Paper 22.* Syddansk Universitet, 2001.

Eskerod, Pernille og Hans Jørgen Skriver. „Creative ways to enhance knowledge transfer/learning between project managers.“ *Proceedings til konferencen Project Management Creativity, IPMA International Symposium and NORDNET 2001.* Stockholm: maj-juni 2001. 169-177.

Eskerod, Pernille og Hans Jørgen Skriver. „Kulturens betydning for overførsel af viden mellem projektledere.“ *Proceedings (på hjemmesiden) til den 16. Nordiska Företagsekonomiska Åmnekonferens.* Uppsala: august

- 2001.
- Grønbaek, Lone. „Fishery Economics and Game Theory.“ *IME Working Paper* 14. Syddansk Universitet, 2001.
- Jensen, Frank. „Prices versus Quantities for Common Pool Resources.“ *IME Working Paper* 19. Syddansk Universitet, 2001.
- Jensen, Frank og Niels Vestergaard. „Management of Fisheries in the EU: A Principal-Agent Analysis.“ *Marine Resource Economics* 16.4. (2001).
- Jensen, Frank. „Fisheries Management under Imperfect Information.“ *SØM publikation* 43 (2001).
- Jensen, Frank. „A Critical Review of the Fisheries Policy: Total Allowable Catches and Rations for Cod in the North Sea.“ *IME Working Paper* 16. Syddansk Universitet, 2001.
- Jørgensen, Henning P. og Tommy Poulsen. Esbjergs skattegrundlag i 1990'erne. Lokale ressourcer og indkomstdannelsen. Rapport til Esbjerg Kommune.
- Jørgensen Henning P., Mette Bergholt og Tommy S. Poulsen. Undersøgelse af Esbjerg Kommunes Skattegrundlag. Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, Syddansk Universitet Esbjerg. Esbjerg: Borgmesterens afdeling, Esbjerg Kommune, 2001.
- Jørgensen Henning P. „Sector interaction on adjustments in fish production and markets.“ *Proceedings from EAFE Conference*. Salerno: april 2001.
- Madsen, Svend Ole. „Lavteknologiske produkter – Højteknologiske processer.“ *Børsens Håndbog for strategi og ledelse*. 2001. Kapitel 6.4.
- Nahrstedt, Birgit og Finn Olesen. Økonomi Historie & Statistik – en metodebog. København: Jurist- og Økonomenforbundets Forlag, 2001. 110.
- Olesen, Finn og Frank Jensen. „A Note on Marx.“ *IME Working Paper* 21. Syddansk Universitet, 2001.
- Olesen, Finn. „Jørgen Pedersen – An early Danish contributor to Keynesian economics.“ *Journal of Post Keynesian Economics* 1 (2001): 31-40.
- Olesen, Finn. „Ernst Brandes: Samfundsspørgsmaal – en kritik af Malthus og Ricardo“. *IME Working Paper*, no. 27. Syddansk Universitet, 2001.
- Olesen, Finn. „Har den økonomiske teorihistorie nogen berettigelse? – en kommentar og en boganmeldelse.“ *Samfundsøkonomen* 6 (2001): 32-34.
- Olesen, Finn. „European Integration – On the road to prosperity?“ *CFES Working Paper* 5. 2001.
- Olesen, Finn. „On Machinery. Tog Ricardo fejl?“ *IME Working Paper* 26. Syddansk Universitet, 2001.
- Olesen, Finn og Jørgen Drud Hansen. „European Integration: Some Adapted Facts.“ *Argumenta Oeconomica* 1 (2001): 11-29.
- Olesen, Finn. „Den marginalistiske revolution: En dansk spire der ikke slog rod?“ *IME Working Paper* 23. Syddansk Universitet, 2001.
- Olesen, Finn. „Om økonomi, matematik og videnskabelighed – et bud på en provokation.“ *Samfundsøkonomen* 3 (2001): 21-27.
- Olesen, Finn og Morten Skak. „Labour Markets: Europe's Big Headache.“ *European Integration: An Economic Perspective*. Red. J. Drud Hansen, J. Drud. Oxford: Oxford University Press, 2001. 33-54.
- Olesen, Finn og Jørgen Drud Hansen. „Monetary Integration: Old Issues – new Solutions.“ *European Integration: An Economic Perspective*. Red. J. Drud Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. 163-92.
- Olesen, Finn og Jørgen Drud Hansen. „From European Economies towards a European Economy?“ *European Integration: An Economic Perspective*. Red. J. Drud Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. 227-45.
- Olesen, Finn. „Jørgen Pedersen on fiscal policy – A note.“ *IME Working Paper* 15. Syddansk Universitet, 2001.
- Olesen, Finn. „Moral, etik og økonomi.“ *Samfundsøkonomen* 1 (2001): 12-20.
- Poulsen, Tommy. „Skattekonkurrence og EU's skattestruktur.“ *IME Working Paper* 24. Syddansk Universitet, 2001.
- Roth, Eva, A.-L. Toivonen, S. Navrud, B. Bengtsson, G. Gudbergsson, P. Tuunainen, H. Appelblad og G. Weissglas. „Methodological, conceptual and sampling practices in surveying recreational fishery in the Nordic countries - experiences of a valuation survey.“ *Fisheries Management and Ecology* 8 (2001): 355-367.
- Roth, Eva, Peter Burbridge, Vicki Hendrick og Harald Rosenthal. „Social and Economic Policy Issues Relevant to Marine Aquaculture.“ *Journal of Applied Ichthyology* 17.4 (2001): 194-206.
- Roth, Eva. „Denmark.“ *Inshore Fisheries Management*. Red. D. Symes og J. Phillipson. Holland: Kluwer Academic Publishers, 2001. 61-78.
- Roth, Eva og Natalie Steins. „The Role of Aquaculture in Inshore Fisheries.“ *Inshore Fisheries Management*. Red. D. Symes og J. Phillipson. Holland: Kluwer Academic Publishers, 2001. 223-238.
- Roth, Eva. FAIR CT98 4255, Market-driven incentive structure for sustainable fisheries management, (MIS-SFISH) – Final Project Report 2001, Centre for Economics and Management of Aquatic Resources (CEMARE), University of Porthmouth, UK (H. Pickering, S. Jaffry, D. Whitmarsh, P. Wattage, Y. Ghulam, J. Frere), Institute of Environmental and Business Economics (IME) University of Southern Denmark, Esbjerg, (E. Roth) Danish Institute of Agriculture and Fisheries Economics, Copenhagen (M. Nielsen) and University of Evora, Portugal (R. Junqueira Lopes). (263 pages).
- Roth, Eva, A.-L. Toivonen, Håkon Appelblad, Bo Bengtsson, Peter Geertz-Hansen, Gudni Gudbergsson, Dadi Kristoffersson, Hilde Kyrkjebø, Ståle Navrud, Pekka Tuunainen og Gösta Weissglas. „Economic value of recreational fisheries in the Nordic countries.“ *Tema-Nord* 604 (2000): 70.
- Sinding, Knud. „Environmental Management Systems as Sources of Competitive Advantage.“ *IME Working Paper* 25. Syddansk Universitet, 2001.

- Sinding, Knud og P. Peck.* Environmental self-regulation in the mining industry. Seminar paper, Centre for Petroleum, Energy and Mineral Law and Policy, University of Dundee.
- Søgaard, Villy, Børge Obel og Torben Bager.* Organisation og strategi - en introduktion til faget Virksomhedsøkonomi. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Søgaard, Villy og Johannes Michelsen.* „Policy Instruments Promoting Conversion to Organic Farming and their Impact in 18 European Countries 1985-97.“ *Political Science Publications* 1 (2001).
- Søgaard, Villy.* Public Sector Research Establishments (PSREs) in Agrochemicals, Seeds and Plant Biotechnology: Overview. TSER Programme. European Commission - DG XII, Project No. PL 97/1280, Contract No. SOE1-CT97-1068.
- Søgaard, Villy.* „Bayer AG: Chemicals and life Sciences.“ *AgBioForum* 4.1 (2001): 68-73.
- Tetzschner, Helge og Henrik Herlau.* Securing Knowledge Assets in the Early Phase of Innovation. *IME Working Paper* 28. Syddansk Universitet, 2001.
- Tetzschner, Helge.* „The Market System and the Role of Public-Private Partnerships.“ *International Journal of Public-Private Partnerships* 33.2 (2001): 219-234.

INSTITUT FOR ORGANISATION OG LEDELSE

- Professor, dr.merc. *Torben Bager* (instituttleder)
Professor *Poul Rind Christensen* (centerleder CESFO)
Professor, dr.oecon. *Børge Obel*
Professor, dr.merc. *Steffen Jørgensen*
Professor, dr.oecon. *Niels Chr. Petersen*
Adjungeret professor, dr.oecon. *Niels Chr. Knudsen*
Docent, cand.merc. *Axel Schultz-Nielsen* (fratrådt 15. oktober)
Lektor *Bo Eriksen*, Ph.D.
Lektor *Grethe Heldbjerg*, Ph.D.
Lektor, cand.oecon. *Jørgen Clement Jensen*
Lektor, cand.merc. *Lars Jørgensen*
Lektor, cand.merc. *Asger Larsen* (fratrådt 31. august)
Lektor, cand.scient.pol. *Birger Brodin Larsen*
Lektor *Ole Olesen*, Ph.D.
Lektor, mag.scient.soc. *Karsten Boye Rasmussen*
Lektor, lic.merc. *Mikael Søndergaard*
Gæstektor *Erling Juul Rasmussen* (28. september-16. november)
Gæstektor *Thomas Schøtt*, Ph.D. (23. februar-9. marts, 24. april-22. juni, 24. juli-27. august, 16.-30. november)
Adjunkt *Tor Beltov*, Ph.D.
Adjunkt *Jens Bøgetoft Christensen*, Ph.D.
Amanuensis, cand.negot. *Jeanette Lemmergaard*
Amanuensis, cand.merc. *Jørgen Prip*
Amanuensis, cand.merc. *Erik Søndergaard* (tiltrådt 1. august)
Forskningsassistent, cand.scient.oecon. *Jette M. Christensen*
Forskningsassistent, MSc FCIQB *Mick Hancock*
Forskningsassistent, HA *Torben Richard Jensen* (1. maj-10. juni, 1.-30. september)
Forskningsassistent, cand.merc. *Kim Klyver*
Forskningsassistent, cand.merc. *Kristin Balslev Munksgaard* (barselsorlov fra 8. august)
Forskningsassistent, cand.merc. *Jane Vestergaard Møller* (vikar fra 1. august)
Forskningsassistent, cand.oecon. *Shahamak Rezaei* (1.-31. januar)
Ekstern lektor, cand.merc. *Mads Achilles*
Ekstern lektor *Torben Andersen*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.oecon. *Sven Buhrkall*
Ekstern lektor, cand.oecon. *Hans-Otto Storm Carlsen*
Ekstern lektor, cand.merc. et jur. *Flemming Christensen*
Ekstern lektor, cand.psych. *Ebbe Folmann*
Ekstern lektor, cand.oecon. *Arne Fredens*
Ekstern lektor, cand.merc. *Stig Holmelund*
Ekstern lektor, cand.merc. *Ejnar Husum*
Ekstern lektor *Eleanor Jensen*, HD
Ekstern lektor, cand.polyt. *Holger Myrup Jensen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Jan Kristiansen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Torben Lübker*
Ekstern lektor, cand.merc. *Jan Astrup Nielsen*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Kenneth Koed Nielsen*
Ekstern lektor *Kent Nielsen*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.merc. *Hans Olesen*
Ekstern lektor, cand.samf.adm. *Ejnar Bo Pedersen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Allan Ammentorp Sørensen*
Ekstern lektor, akademiingeniør *Peter Sørensen*
Korrespondent *Bodil Salløv Agger*
Korrespondent *Mona Andersen*
Assistent *Susanne Jakobsen* (vikar fra 1. november)
Assistent *Susanne Feldt Jørgensen* (barselsorlov fra 28. marts)
Overassistent *Dorthe Krogh*
Assistent *Anne Kyster* (vikar 1. april-24. oktober)
Overassistent *Aase Simonsen*
Fuldægtig, cand.merc. *Lone Fajstrup Toftild* (orlov 15. januar-19. marts)
Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Dorthe Døjbak
Majbritt Rostgaard Evald
Thomas Gulløv
Kent Wickstrøm Jensen (forskningsassistent 1. februar-1. marts)
Kim Nielsen (tiltrådt 1. september)
Jesper Piihl
Mette Schmidt (barselsorlov fra 25. august)
Malene Haubjerg Scharling (tiltrådt 1. september)
Susanne Gren Svendsen
Steven Verjans
Der har i 2001 været ansat i alt 28 undervisningsassistenter og 17 instruktører. Disse har undervist og vejledt svarende til i alt 3.191 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet:

Jesper Bank: Kan succeskriterier fra sportens verden overføres til erhvervslivets verden? (28. februar). Adm. direktør Anne Birgitte Lundholdt, Danske Slagterier: The Strategic Challenges of the Danish Pork Industry (30. april). Professor Dan Levinthal, The Wharton School of the University of Pennsylvania: Cognition and Models of Search (18. maj). Adjunkt Mette Præst, Institut for Udenrigshandel, Handelshøjskolen i Århus: Knowledge Flows, Absorptive Capacity and Geographical Proximity in European Industry (29. maj). Associate Professor of Sociology, University of Pittsburg, Thomas Schøtt, Ph.D: Net-

værk blandt organisationer (12. juni). Professor Jacek Krawczyk, Victoria University of Wellington, New Zealand: Coupled Constraint Nash Equilibria in Environmental Games (12. juni). Forskningsprofessor Lars Thøger Christensen, Handelshøjskolen i København: Samspillet mellem intern og ekstern kommunikation - fra identitet til image og tilbage igen (31. august). Bankdirektør Peter Straarup, Danske Bank: The Financial Sector - Trends and Strategies (6. september). Niels Schreiner Andersen, Schreiner Andersen Management a/s: Competitive power through a virtual organization (1. november). Personalechef Jørgen Laursen, Wittenborg: Personaleledelse og internationalisering: forskellen på teorierne og virkeligheden. (14. november). Professor, dr. Walter Trockel, IMW, Universität Bielefeld, Tyskland: Alternative Approaches to the Nash Bargaining Solution - Kooperativ spilteori med anvendelser i social choice (28. november). Lektor Lennart Nørreklit, Aalborg Universitet: Virkelighed og validitet. Arrangeret i samarbejde med Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura (12. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet arrangerede institutkonference med følgende indlæg: Etablering af IKT-baserede undervisningsforløb – muligheder for integration af IKT i eksisterende undervisningsforløb af projektleder Jørgen Olsen, Entrepreneurship-undervisning og undervisningsbaseret forskning af professor Helge Tetzschner og Undervisningsevaluering og kontroverser om dens anvendelse af lektor Peter Dahler-Larsen (29. januar). P.R. Christensen arrangerede konferencen Under Uret: Mødepunkt for forskere og Samfund – i erhvervsforskningens arbejdsværelse med deltagelse af direktør Kenneth Iversen, Unimerco A/S, der holdt oplæg om Kompetenceudvikling i mindre og mellemstore virksomheder (27. februar). T. Bager arrangerede med deltagelse af G. Heldbjerg Ph.D.-seminar for organisationsforskere ved Syddansk Universitet og Handelshøjskolen i Århus (29. august). Instituttet arrangerede institutkonference med deltagelse af rektor Jens Oddersheide, der holdt oplæg om Universitets- og forskningsledelse (30. august). Instituttet arrangerede i samarbejde CESFO en faglig dag for alumneforeningen med titlen Iværksætning og lokal erhvervsudvikling i globalt perspektiv. T. Bager forelæste i denne forbindelse over emnet Hvad er Entrepreneurship? – Og hvordan står det til med den danske iværksætterkultur? (31. august). O.B. Olesen og N.C. Petersen afholdt en international workshop med titlen Workshop on DEA (21.-22. september). G. Heldbjerg arrangerede foredrag med Erling Juul Rasmussen, University of Auckland, New Zealand: Arbejdsmarkedsreformer og SMW i N.Z (24. oktober). P.R. Christensen arrangerede i samarbejde med gæstelektor Thomas Schøtt Ph.D.-kursus i Social Network Analyses afholdt ved Syddansk Universitet (19.-23. november). G. Heldbjerg arrangerede besøg af Jakob Westphall, indehaver af konsulentfirmaet Dynamic Management Consultants – DMC.

Tema: Personlighedsudvikling og organisatorisk forandring (28. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet:

T. Bager deltog i årsmøde for Center for Småvirksomhedsforskning på Sandbjerg Gods (25.-26. januar). Han holdt forelæsning om Ethnic business in Denmark ved forskningsrådenes Welfare and Urban Development-konference i København (16.-17. maj). Han præsenterede papiret Global business nomads and global networking: Understanding the global dimension of entrepreneurship through ethnic business ved forskningskonferencen Movements of Entrepreneurship arrangeret af forskningscenteret ESBRI, Stockholm (9.-12. juni). Han har været medarrangør af LOK-konference i Århus, hvor han forelæste om Entrepreneurship, vækst og kompetenceudvikling (26. september). Han var formand for bedømmelseskomiteen vedrørende Entrepreneur of the Year i det sydlige Jylland arrangeret af Ernst & Young (4. oktober). Han har været medarrangør af heldagsseminar i København om undervisning og uddannelse i entrepreneurship som led i Global Entrepreneurship Monitor-projektet (25. oktober). Han har på LOK-forskningskonferencen på Hinds-gavl Slot præsenteret papiret Corporate high-tech incubators: An alternative approach to the creation and growth of high-tech firms (3.-4. december). Han har desuden deltaget i bedømmelse af professorat ved Bodø Høgskole, Norge, adjunkt/lektorstilling ved Handelshøjskolen i Århus og lektorstilling ved Den Sociale Høgskole i Esbjerg. Derudover er han medlem af forskningsrådenes udvalg for fødevarerforskning (FELFO), den tværinstitutionelle bestyrelse for MBA-uddannelsen samt bestyrelsen for Center for Småvirksomhedsforskning. Han har i beretningsperioden holdt to populærvideenskabelige foredrag og skrevet to populærvideenskabelige artikler.

T. Beltov deltog sammen med Niels Christian Petersen og Ole B. Olesen i 8. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi på Panuminstituttet med foredraget Kvalitetsmåling i relation til produktivitetmåling af sygehuse (9. maj). Han deltog i 3. European Productivity Workshop, Oviedo, Spanien med foredraget Incorporation of Quality Dimensions in DEA (25.-27. september).

J.B. Christensen deltog i LoS-centerkontrakt, herunder udviklingsdage, refleksionsdage mv. Han har desuden gennemført udviklingsprojekt omkring anvendelse af kulturundersøgelsen som forandringsapproach sammen med Teknologisk Institut og Finercentralen A/S og har i den forbindelse gennemført kulturundersøgelse og udviklingsdage på virksomheden. Han deltog i årsmøde for Center for Småvirksomhedsforskning (25.-26. januar) og deltog i LOK-seminar under tema 1.1 om kulturteori, hvor han holdt indlæg om Livsverden og kultur (9. februar). Han har forelæst om Organisationskultur og livsverden ved Jyske Banks kompetenceudviklingsdag (26. februar) samt om En postmoderne organisationsforståelse på Statsbiblioteket i Århus (21. maj).

P.R. Christensen har været kursusholder ved European Doctoral Program in Entrepreneurship and Small Business ved Universitetet i Växjö (26.-27. april). Han har endvidere afholdt en workshop i LOK-regi med temaet koordination i interorganisatorisk perspektiv (8.-9. marts). I beretningsperioden har han været medlem af programkomiteen for Nordic Workshop on Interorganisational Research, Göteborg, hvor han deltog som sessionsleder og debatdeltager (17.-19. august). Han har også været medlem af programkomiteen for Nordic Small Business Conference. Endvidere har han været temaleder for LOK-Forskningscentrets tema om Kompetenceudvikling i et interorganisatorisk perspektiv. Han har som temaleder i LOK-Forskningscentret deltaget i diverse møder i ledelsesgruppen og LOKs bestyrelsesmøder (26. juni, 4. december). Han har deltaget i LOKs forskningskonference med bidraget Bridges over troubled water: Subcontractors as connective nodes in global and national supply networks (3.-4. december). Han har i beretningsperioden været medlem af bestyrelsen for LoS-forskningsprogrammet samt medlem af den videnskabelige komite for Industriens Realkredit Fond (IRF). Han har virket som sagkyndig for Erhvervsfremmestyrelsen i forbindelse med udgivelse af styrelsens rapport om danske kompetenceklynger. Han har også været medlem af bestyrelsen for European Council for Small Business. Han har endvidere været medlem af Kolding Erhvervsråds repræsentantskab. Derudover har han været med til bedømmelse af to professorater ved henholdsvis Aalborg Universitet og Handelshøjskolen i København. Han har også medvirket i to Ph.D.-bedømmelsesudvalg. Han er desuden medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Entrepreneurship & Regional Development og har virket som reviewer ved dette tidsskrift og ved Entrepreneurship & Innovation samt ved AKFs publikationer.

D. Døjbak har med foredraget The role of managers in organizational adaptation deltaget i EGOS konference (European Group of European Studies) i Lyon, Frankrig (14.-20. maj).

B. Eriksen har været på studieophold finansieret af SSF ved Fuqua School of Business, Duke University (1. juni-31. august). Han har deltaget i Academy of Management Annual Meeting, Washington DC. Var discussant ved sessionen Adaptation vs Selection: Insights from Studying Long Lived Companies (3. august). Han deltog i konferencen Governing Knowledge-Processes i Vedbæk med foredraget An evolutionary perspective on corporate transformation. The case of Bang & Olufsen A/S (7.-8. september). Han holdt foredrag om Organizational learning in R&D intensive industries: Contributing processes and mechanisms ved konferencen Strategic Management Society 21st Annual International Conference i San Francisco (21.-24. oktober). Endelig deltog han i INFORMS Annual Meeting 2001 i Miami Beach, Florida med foredraget Organizational learning in R&D intensive industries: Contributing processes and mechanisms (4.-7. november).

T. Gulløv præsenterede et working paper Assumptions

for building a model of organizational adaptation ved EIASM-workshop i Organizational Design, Bruxelles (11.-14. marts.). Han deltog i EGOS-konference med et working paper A model of Organizational Adaptation i Lyon, Frankrig (14.-20. maj). Derudover har han deltaget i et Ph.D.-kursus Coevolution of Strategy and Organization Form ved Erasmus Universiteit i Rotterdam (3.-5. oktober). Han har deltaget i et LOK/KUV-seminar i København (29. november) og i en LOK-konference i Middelfart (3.-4. december).

G. Heldbjerg har deltaget i årsmøde for Center for Småvirksomhedsforskning (25.-26. januar). Hun har i Forskeruddannelsesprogram i Erhvervsøkonomiske Forskningsmetoder (FEFM) – ansøgning til Forskeruddannelsesrådets Forskerskoleprogram – været Syddansk Universitets medlem i gruppen for Research Design. Derudover har hun været pre-reviewer for Prentice Hall på den kommende 5. udgave af D. Buchanan & A. Huczynski: Organizational Behaviour.

K.W. Jensen deltog i konferencen CASOS 2001 i Pittsburgh, USA med foredraget Designing Projects. An Evaluation of a Computational Simulation Model in the context of Small Software Development Projects (4.-8. juli). Han deltog i CASOS Summer Institute 2001 i Pittsburgh, USA (9.-14. juli) og i NOFIA Ph.D.-kursus Coevolution of Strategy and Organization Form ved Erasmus Universiteit Rotterdam, Holland (3.-5. oktober).

L. Jørgensen besøgte The National University of Singapore, Singapore Management University, University of the Philippines i Quezon City og Los Banos (28. januar-10. februar). Han deltog i ASEA-UNINET mødet i Phuket, Thailand med det formål at øge kendskabet til Syddansk Universitet og de engelsksprogede programmer (28. januar-10. februar). Han har deltaget i engelskkursus i Canterbury, England (22. april-5. maj). Han deltog i et netværksmøde i Huddersfield, England (24.-27. maj). Han deltog i et netværksmøde i Bielefeld, Tyskland (13.-16. september). Han deltog i en studietur til Bruxelles og Luxembourg med de udenlandske studerende (7.-12. oktober).

S. Jørgensen har været redaktør for International Game Theory Review. Han har været medlem af bestyrelsen for Center for Anvendt Logistik og Transportforskning og Odense Universitets Forskningsfond. Han deltog i DET Workshop on Learning ved Økonomisk Institut Københavns Universitet (10.-11. juni). Opholdt sig ved BWL, Universität Wien (19.-25. februar) samt ved Department of Marketing, HEC, Montreal som led i forskningssamarbejde (23.-31. maj).

B. Obel er ansvarlig for LOK-projekt 2.2: Strategy, Structure, and Leadership in Small and Medium Sized Enterprises. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende professorat på Handelshøjskolen i Århus. Han arrangerede workshop om Organizational Design på EIASM (the European Institute for Advanced Studies in Management) i Bruxelles (12.-13. marts). Han deltog i LOK-konference på Hindsgavl med foredraget Return on Assets Loss from Situational and Contingency Misfits (4. december). Var på forskningsophold på The Fuqua School

of Business, Duke University, Durham, USA (6.-16. november). Derudover er han redaktør af Ledelse og Erhvervsøkonomi, Journal of Productivity Analysis samt bogserien Information and Organization Design, Kluwer Academic Publishers. Han sidder i bestyrelsen for EIASM og er medlem af redaktionskomiteen for Ledelse i Dag. Desuden er han medlem af priskomiteen for Statoils Erhvervsøkonomiske pris samt for Tietgenprisen.

O.B. Olesen deltog i 8. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi på Panuminstituttet, med foredraget Kvalitetsmåling i relation til produktivitetmåling af sygehuse (9. maj). Han har været opponent på papiret Scale, efficiency and organisation in Norwegian psychiatric outpatient clinics for children af Vidar Halsteinli, Jon Mag-nussen og Sverre A.C. Kittelsen på Nordic Health Economic Study Groups møde, Syddansk Universitet (22.-25. august). Han deltog i 3rd European Productivity Workshop, Oviedo, Spanien med foredraget Incorporation of Quality Dimensions in DEA (25.-27. september). Han deltog sammen med Niels Chr. Petersen i Dansk Sygehus Instituts møde i København om Produktiviteten i Sygehussektoren med foredraget Produktivitetmåling (24. oktober). Desuden deltog han i INFORMS Joint National Meeting, Miami, USA med foredraget Incorporation of Quality Dimensions in DEA (4.-7. november). Han har været referee på artikler fra Management Science, Journal of Productivity Analysis, Journal of Operation Research Society, European Journal of Operational Research, Journal of Southern Economics, Computers og Operations Research.

N.C. Petersen har været opponent på Ph.D.-afhandlingen The Role of Production Assumptions in Data Envelopment Analysis af Timo Kuosmanen ved Helsinki School of Economics. Derudover har han været referee på papirer i et antal internationale tidsskrifter. Han deltog i 8. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi på Panuminstituttet med foredraget Kvalitetsmåling i relation til produktivitetmåling af sygehuse (9. maj). Han deltog i 3. European Productivity Workshop, Oviedo, Spanien med foredraget Incorporation of Quality Dimensions in DEA (25.-27. september). Han deltog i Dansk Sygehus Instituts møde i København om Produktiviteten i Sygehussektoren med foredraget Produktivitetmåling (24. oktober).

K.B. Rasmussen deltog med foredraget Hvordan kommer vi i gang i seminaret Kig i din krystalkugle i Ballerup (22. februar). I forbindelse med et SIBAU-seminar hos SAS i København præsenterede han Erfaringer med data warehouse og data mining i undervisningen (28. februar). Han deltog i EIASM (European Institute for Advanced Studies in Management) workshop om Information and Organizational Design i Bruxelles med et working paper Organizational Success in Data Warehouse Development (12.-13. marts). Han afholdt for Civiløkonomforeningen foredrag i Århus og København om den virtuelle organisation og om data warehouse og data mining (2. april, 17. april). For Dansk Dataforening holdt han afslutningsfore-læsningen omkring Den virtuelle organisation - hvad kan vi bruge? ved seminaret Professionel IT-ledelse - hvad gør

dig til fremtidens leder? (4. april). Som editor for IASSIST newsletter IQ (quarterly) deltog han i møde i Amsterdam (14. maj) og i IASSIST 2001 konferencen, hvor han bidrog med indlægget Preliminary findings from the IASSIST web questionnaire 2001 - Professional associations in transition to virtual communities for collaboration: the case of IASSIST i et projektsamarbejde med Repke de Vries (16. maj). I forbindelse med konferencen deltog han også i møde vedrørende udviklingen af Data Documentation Initiative (en XML beskrivelsesstandard) (16.-18. maj). Han åbnede Confex-konferencen Succesfuld Data Warehousing – med e-Bizz, Business Intelligence & Data Mining i Lyngby med indlægget Data warehouse og data mining – genskab kundens købmandsidyl med fremtidens informationsteknologi og opnå viden, der virker (15. maj). Han deltog i IBMs Forum for e-business i København (23. oktober) og i SAS Users Group Conference 2001 i København (14.-15. november). Han holdt foredrag hos Ingeniørforeningen i Danmark (IDA) om den virtuelle organisation, data warehouse og data mining (2. november) samt om Den virtuelle organisation – hvor er den? (17. december). Han deltog med en posterudstilling om Data Warehouse and Distribution of Organizational Knowledge i First Danish Human-Computer Interaction Research Symposium i Århus (27. november). Deltog i Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i København (Institut for Ledelse, Politik og Filosofi) for afhandlingen Videnledelse i perspektiv – om udfordringer ved organisering og ledelse af viden med forsvar (19. november). Var ligeledes i bedømmelsesudvalg sammesteds for adjunkt/lektorstilling. Deltog i LOK-konference på Hinds-gavl (3.-4. december).

A. Schultz-Nielsen har været hovedredaktør for tidskriftet Ledelse & Erhvervsøkonomi og har i den forbindelse fungeret som reviewer på et antal artikler. I samarbejde med J. Johansen og J.O. Jensen har han fortsat sit hverv som hovedredaktør af Børsens Håndbog i Logistikledelse. Igennem første halvdel af beretningsperioden har han været formand for det landsdækkende HA-fællesudvalg. Blev i 2000 medlem af Tietgenpris-Komiteen. Han har i den anledning deltaget i forberedende møder for så vidt angår indkaldelse af kandidater til 2002-uddelingen. Han har videreført sit medlemskab af Styregruppen og Følgegruppen for Transforsk99-projektet Konsekvenser af infrastruktur og det indre marked for udvalgte forsyningskæder. Endelig skal det nævnes, at han har været reviewer på lærebogen Complete Business Statistics, McGraw-Hill, 5. udgave 2002.

M. Søndergaard holdt foredraget Det virtuelle Universitet ved konferencen Ny læring i det nye årtusinde på Odense Teknikum (8. februar). Desuden holdt han foredraget Business Ethics and cross cultural competence på Handelshøjskolen i Århus (9. februar). Endvidere behandlede han emnet Corruption Management in China på Fletcher School of Law and Diplomacy, Boston (22. februar). Han deltog med foredraget Organizational Adaptation in the Global Business Environment. The Role of Managerial Intentionality in Adaptation in the Case of

ABB 1988 – 1999 på den 17. EGOS colloquium i emnekredsen Mastering Strategic Renewal and Organizational Change in Time of Deconstruction, Lyon. Ved samme konference holdt han desuden foredraget Corporate Diplomat: Essential Integrator for Global Corporations. An Undeveloped Concept in International Cross Cultural Management, i emnekredsen Managing boundaries in Organizations (5.-7. juli). På workshoppen Experiential Teaching and Learning in International Management: What We've learned and What We're Learning deltog han som panelmedlem med indlægget Simulation of Business Ethics in International Management Courses and the use of Information Technology. Academy of Management, Washington (4. august). På samme konference var han Facilitator ved sessionen Organizational Commitment: Some Recent Findings (8. august). Desuden deltog han sammen med Per Servais med foredraget The Matter of Choice in the Determinants of Capacity of Exploiting Global Supplier Networks of Danish Small and Medium Sized Enterprises i LOK-konference på Hindsgavl (3.-4. december). Han har siddet i bedømmelsesudvalg i forbindelse med en adjunktstilling ved Handelshøjskolen i København. Derudover har han været medlem af teaching committee og udpeget landerepræsentant for membership involvement committee, International Management Division, Academy of Management. Han har været reviewer på International Journal of Cross Cultural Management og Organizational Science.

Eksterne bevillinger og donationer:

A. Schultz-Nielsen deltager i en projektgruppe, der ultimo 1999 modtog støtte fra Transportrådet på små 2 mio. kroner til et projekt inden for Transforsk99 programmet. I beretningsperioden har der været god fremdrift i arbejdet, som imidlertid mod forventning ikke blev afsluttet inden udgangen af 2001.

I CESFO-regi er modtaget bevillinger for i alt ca. 12 mio. kroner i perioden 1999-2004. For en nærmere uddybning se under Center for Småvirksomhedsforskning i Årsberetningen.

Publikationer:

- Bager, Torben. „Indvandring og erhvervsudvikling.“ *Årsrapport 2000/2000*. Center for Småvirksomhedsforskning, 2001. 67-72.
- Bager, Torben. „Indvandring og erhvervsudvikling.“ *Årsberetning 2000*. Syddansk Universitet, 2001. 73-76.
- Bager, Torben og Majbritt Rostgaard Evald. „Corporate high-tech incubators: An alternative approach to the creation and growth of high-tech firms.“ *LOK Proceedings 2001 fra Research Conference, december 3-4, 2001 Hindsgavl, Middelfart, Denmark*, bd. 1. København: LOK Research Center. 2001. 240-258.
- Bager, Torben, Børge Obel og Søgaard Villy. *Organisation og strategi – en introduktion*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

- Bager, Torben og Shahamak Rezaei. „Indvandreraktiviteter i Danmark.“ *CESFO rapport III*, 2001. 3-80.
- Bager, Torben og Shahamak Rezaei. „Immigrant businesses in Denmark: Captured in marginal business fields?“ *CESFO Working Paper 1* (2002): 3-79.
- Beltov, Tor, Steffen Jørgensen, Christian Larsen, Ole B. Olesen og Niels Chr. Petersen. *Introduktion til produktion, logistik og optimering*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Christensen, P.R. „Internationalisering af kompetenceklynger.“ *Årsrapport 2000/2001*. Center for Småvirksomhedsforskning, 2001. 37-43.
- Christensen, P.R. og P.H. Andersen. „Bridges over troubled water: Subcontractors as connective nodes in global and national supply nets.“ *LOK Proceedings 2001 fra Research Conference, december 3-4, 2001 Hindsgavl, Middelfart, Denmark*, bd. 2. København: LOK Research Center, 2001. 326-356.
- Christensen, P.R. og K.B. Munksgaard. „Transformationspres & inerti i netværk af små virksomheder: Den rustfri stålindustriklynge i Trekantområdet, Danmark.“ *Nordiske Organisasjons Studier* 4.3 (2001): 82-109.
- Heldbjerg, Grethe. „A Culture of Patriarchy: The Organising of the Danish Audit Profession.“ *CESFO Working Paper 3* (2001): 1-42.
- Heldbjerg, Grethe. „Dürkheim, Freud og Schein: - Et tilløb og et forsøg på en syntese.“ *Institut for Organisation og Ledelse Working Paper 2* (2001): 1-54.
- Jørgensen, Steffen og Georges Zaccour. „Time Consistency in Cooperative Differential Games.“ *Decision and Control in Management Science: In Honor of Professor Alain Haurie*. Red. Georges Zaccour. Boston: Kluwer Academic Publishers, 2001. 349-68.
- Jørgensen, Steffen og Georges Zaccour. „Time Consistent Side Payments in a Dynamic Game of Downstream Pollution.“ *Journal of Economic Dynamics and Control* 25 (2001): 1973-87.
- Jørgensen, Steffen og Georges Zaccour. „Incentive Equilibrium strategies and Welfare Allocation in a Dynamic Game of Pollution Control.“ *Automatica* 37.1 (2001): 29-36.
- Jørgensen, Steffen, Simon Pierre Sigue og Georges Zaccour. „Stackelberg Leadership in a Marketing Channel.“ *International Game Theory Review* 3.1 (2001): 13-26.
- Jørgensen, Steffen, Sihem Taboubi og George Zaccour. „Cooperative Advertising in a Marketing Channel.“ *Journal of Optimization Theory and Applications* 110.1 (2001): 145-58.
- Larsen, Peter Dahler, Poul Erik Mouritzen, Steffen Petersen, Mikael Søndergaard. „Methodology.“ *Social Bonds to City Hall, How Appointed Managers enter, experience, and leave their Jobs in Western Local Government*. Red. Peter Dahler Larsen. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 137-146.
- Obel, Børge, Dorthe Døjbak og Tanja Nissen. „OrgCon – vejen til at lære din virksomhed bedre at kende.“

- Ledelse i Dag* 44 (2001): 322-332.
- Obel, Børge. „Anmeldelse af Peter Bogetoft og Henrik Ballebye Olesen, Afregning i Andelselskaber. Teoretiske modeller og praktiske eksempler fra slagterbranchen.“ *Nationaløkonomisk Tidsskrift* 139 (2001): 234.
- Petersen, Niels Chr. „A Comment on: Lower Bound Restrictions on Intensities in DEA by Bouhnik et al.“ *Journal of Productivity Analysis* 16 (2001): 263-67.
- Rasmussen, Karsten Boye. „Datamining – er der guld i virksomhedens data?“ *Ledelse og Erhvervsøkonomi* 1/2 (2001): 91-108.
- Schultz-Nielsen, Axel, m.fl. Spørgeskemaundersøgelser i ferskvarebranchen og industrivarebranchen. Som led i afrapporteringen af Transforsk99 projektet foreligger der 6 notater, som er udgivet af Center for Anvendt Logistik og Transport (CALT), 2001.
- Schultz-Nielsen, Axel og Niels Jørgensen. „Leverandørsamarbejde, forankring og pleje.“ *Børsens Håndbog i Logstikledelse*, 2001. 1-18.
- Søndergaard, Mikael. „Values of Local Government CEOs in Job Motivation: How Do CEOs See the Ideal Job?“ *Social Bonds to City Hall, How Appointed Managers enter, experience, and leave their Jobs in Western Local Government*. Red. Peter Dahler Larsen. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 57-76.
- Søndergaard, Mikael. „Geert Hofstede, Culture’s Consequences: Comparing Values, Behaviours, Institutions, and Organizations Across Nations.“ *International Journal of Cross Cultural Management*, 2001. 243-246.
- Søndergaard, Mikael og Per Servais. „The Matter of Choice in the Determinants of Capacity of Exploiting Global Supplier Networks of Danish Small and Medium Sized Enterprises.“ *LOK Proceedings 2001 fra Research Conference, December 3-4, 2001 Hvidovre, Middelfart, Denmark*, bd. 1 København: LOK Research Center, 2001. 112-132.

INSTITUT FOR STATISTIK OG DEMOGRAFI

Professor, dr. scient. *Bent Jørgensen*
Professor *Werner Vach*, Ph.D.
Adjungeret professor, dr. scient. *Philip Hougaard* (tiltrådt 1. maj)
Gæsteprofessor *Demitris S. Dendrinis* (18.- 31. maj)
Lektor *Vera Lucia Botelho*, Ph.D.
Lektor *Bernard Jeune* (instituttleder, Institut for Sundhedstjenesteforskning)
Lektor, cand. oecon. *Finn Klitvang*
Lektor *Gustav Kristensen*, Ph.D. (orlov fra 1. juli)
Lektor *Jørgen Lauridsen*, Ph.D.
Gæstelektor *José Raul Martinez* (20. august-8. september)
Gæstelektor *Gordon Smyth* (1.-29. juli)
Gæstelektor *Geir Olve Storvik* (indtil 30. juni)
Gæstelektor *Irina Mikhailovna Sushko* (16. april-16. maj, 1. september-31. oktober)
Gæstelektor *Vladimir Vinogradov* (10. august-1. september)
Gæstelektor *Sergeiy Yanchuck* (1.-31. maj, 16. juni-7. juli, 25. november-9. december)
Adjunkt *Lars Korsholm*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Shahriar Yousefi* (Ph.D.-studerende indtil 1. april, forskningsassistent 1. april-1. december)
Forskningsassistent *Anthony Gichangi* (tiltrådt 15. oktober)
Forskningsassistent *Ivan Iachine* (Ph.D.-studerende indtil 31. juli, forskningsassistent fra 1. august)
Forskningsassistent *Helle Aagaard-Hansen* (delvist aflønnet af midler fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik)
Forskningsassistent *Bjarke Mirner Klein* (tiltrådt 1. november, på orlov fra Ph.D.-studium)
Ekstern lektor *Erik Møllman Bøye*
Ekstern lektor *Jørgen Olsen*
Ekstern lektor, scient. pol. *Carsten Ulstrup Johansen*
Ekstern lektor *Lauritz Moustgaard* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Helge Gram Christensen* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Søren P. Iversen* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Hans Henrik Hansen* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Louis Behrend* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Hans Otto Storm Carlsen* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Bo Beck* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Ejner Husum* (fra 15. oktober)
Ekstern lektor *Sonnich Jensen* (fra 15. oktober)
Undervisningsassistent *Niels Wulff* (fra 15. oktober)
Kontorassistent *Viggo Erling Hansen* (tiltrådt 1. oktober)
Institutsekretær, BA i erhvervsprog *Annette Schmidt-Mogensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lars Jensen
Sven Jesper Knudsen

Instruktorer tilknyttet instituttet har undervist 710 konfrontationstimer. De Ph.D.-studerende har undervist i 80 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Cand.stat. Svend Kreiner, Ph.D., Københavns Universitet, Biostatistisk afdeling: Grafiske modeller – 20 år efter (3. april). Cand. polyt. Judith L. Jacobsen, Ph.D., Novo Nordisk A/S: Statistiske spørgsmål i den farmaceutiske industri (1. maj).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet afholdt the 16th International Workshop on Statistical Modelling på Syddansk Universitet, Odense med lokal organisationskomite bestående af B. Jørgensen, B.M. Klein, L. Korsholm og W. Vach (1.-6. juli).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

A. Gichangi deltog i todages møde i dansk Selskab for Teoretisk Statistik, Danmarks Tekniske Universitet (13.-14. november).

I. Iachine deltog i kurset The Data of Denmark afholdt af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense (30. april-4. maj). Han holdt foredrag på Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet med titlen Mathematical Models for Twin Survival Data: The Frailty Concept, Odense (10. maj). Han deltog i 16th International Workshop on Statistical Modelling, Odense (1.-6. juli). Desuden deltog han i en workshop med foredraget Combining Twin Survival Data from Different Sources: Application of the Correlated Frailty Model to Nordic Twin Data i Jydsk Longitudinelt Selskab, Center for Registerforskning, Århus (23. august).

L. Jensen præsenterede på Symposium i Anvendt Statistik, København papiret En ny metode til analyse af data fra repeated measures design med hensyn til effekt af covariater (22.- 24. januar).

B. Jørgensen deltog sammen med B.M. Klein i Jydsk Longitudinelt Selskabs møde, Landbrugets Rådgivnings Center, Skejby (31. januar). Han deltog i symposiet Extreme Value Analysis, Leuven, Belgien (5.-8. august). Han var medlem af bedømmelsesudvalget for Klaus Larsens Ph.D.-afhandling Analysis of Questionnaire Data from Longitudinal Studies ved Københavns Universitet (28.

september). Han var medlem af bedømmelsesudvalget for Peter K. Dunns Ph.D.-afhandling Likelihood-Based Inference for Tweedie Generalized Linear Models ved the University of Queensland, Australien. Han er medlem af bestyrelsen for Scandinavian Journal of Statistics.

B.M. Klein deltog i Jydsk Longitudinalt Selskabs møde, Center for Registerforskning, Aarhus Universitet (23. august). Han deltog i kurset Mixed Models Analysis, University of Edinburgh, England (26.-29. september). Han deltog i workshop om netstøtte i nærundervisningen, IT-indsatsen, Aalborg Universitet (1. november). Han deltog i todages møde i Dansk Selskab for Teoretisk Statistik, Danmarks Tekniske Universitet (13.-14. november).

S.J. Knudsen deltog i the 16th International Workshop on Statistical Modelling på Syddansk Universitet, Odense med foredraget Air Pollution Data for Toronto, Canada: A Frail Population State Space model (4. juli).

L. Korsholm deltog i Mixed Models Analysis of Medical data Using SAS, University of Edinburgh (26.-28. september).

G. Kristensen opholdt sig i Estland som gæstelærer ved Tartu University i faget Applied Econometrics (22. januar-2. februar). Vandt i marts den internationale konkurrence (udskrevet af the Governing Board for EuroFaculty under the Council of Baltic Sea States) om at blive direktør for EuroFaculty, Tartu-Riga-Vilnius. EuroFaculty skal med bistand fra 10 østersølande omstille undervisningen ved de samfundsvideenskabelige fakulteter i de baltiske lande til vestlig standard. Fra 1. august (med orlov fra Syddansk Universitet) ansat som direktør for EuroFaculty med direktorat i Riga.

J. Lauridsen deltog i Symposium i Anvendt Statistik, København, hvor han præsenterede papiret Income-related inequalities in health - a sensitivity analysis (22.-24. januar). Uddrag af samme papir blev præsenteret på 16th International Workshop on Statistical Modelling, Odense (1.-6. juli). På Dansk Forum for Sundhedsøkonomis årsmøde, København deltog han ved præsentationen af et papir med titlen Estimation af danske EuroQol-tariffer ved hjælp af Time Trade-Off-metoden (9. maj). Desuden deltog han ved International Health Economics Associations Third International Conference, York som medforfatter ved præsentation af følgende tre papirer: Econometric issues in estimating non-direct EQ-5D tariffs (sammen med K.U. Wittrup-Jensen og K. M. Pedersen), Implicit restrictions in econometric models (sammen med C. K. Andersen) og Demand for private health insurance and demand for health care by privately insured in Denmark (sammen med T. Christansen) (22.-25. juli). Videre deltog han på Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Odense med et foredrag med titlen An econometric model of demand for private health insurance (24.- 25. august). Endelig deltog han på Seminar for regional- og byforskerne, Ærø, hvor han præsenterede papiret Spatial Autoregressively Distributed Lag Models: Equivalent Forms, Estimation, and an Illustrative Commuting Model (4.- 5. oktober).

H. Støvring har holdt et inviteret foredrag ved det 6. almenmedicinske forskningsseminar med titlen Muligheder og begrænsninger i anvendelsen af forløbsdata. Et eksempel fra forløbsundersøgelsen i Odense (FLUKS), København (11. januar). Han har haft et ophold ved Department of Statistics, University of Chicago, hvor han holdt et foredrag med titlen Estimation of Prevalence and Incidence in Pharmacoepidemiological and Other Health-related Event Databases (28. januar-7. februar). Han deltog i 16th International Workshop on Statistical Modelling, Odense, hvor han vandt førstepræmien i the Student Competition for bedste foredrag (1.- 6. juli).

W. Vach deltog i The 22nd Annual Conference of the International Society of Clinical Biostatistics i Stockholm, hvor han holdt foredraget On the Predictability of Sensitivity Analyses in the Case of Incomplete Covariates (19.-23. august). Han deltog i en workshop om Recent Developments and Applications in the Statistical Analysis of Discrete Structures på Ludwig-Maximilian-Universität, München, hvor han holdt et foredrag om Understanding Language Acquisition Among Children from Cross-sectional Data (11.- 13. oktober). Han deltog i 7. Herbstkolloquium des Graduiertenkollegs Angewandte Statistik på Universität Dortmund med foredraget A Case Study in Analysing Associations Among Binary Variables (2.- 3. november). Han deltog i et møde organiseret af Committee for Applied and Theoretical Statistics of the National Academy of Science om Statistical Methods for Monitoring the Safety of Medical Products i Washington DC og holdt et foredrag om Methodological Research Around the Odense University Pharmacoepidemiological Database (11.- 12. december). Han er associate editor af Biometrics.

S. Yousefi var inviteret til konferencen Oligopoly & Complex Dynamics: Tools & Models, organiseret af Centre for Regional Science, Umeå Universitet (16.-19. juni), hvor han præsenterede et oplæg med titlen Once more on Chaotic Duopoly.

Eksterne bevillinger og donationer

Bent Jørgensen har sammen med Lars Korsholm og Werner Vach fået 185.609 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Statistisk analyse for mixturmodeller og semiparmetriske modeller. Han har til the 16th International Workshop on Statistical Modelling fået 28.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, 25.000 kroner fra Novo Nordisk A/S, 7.500 kroner fra Adept Scientific A/S og 8.933 kroner fra Universidad del País Vasco, Spanien. Han har til udvikling af en netbaseret mastergrad i anvendt statistik fået 500.000 kroner og 125.000 kroner fra H. Lundbeck A/S.

Publikationer

Alt, K.W. og W. Vach „Untersuchungen zur Verwandtschaftsstruktur der merowinger- zeitlichen Bevölkerung von Eichstetten/Kaiserstuhl.“ *Ein frühmittelalterliches Reihengräberfeld bei Eichstetten am*

- Kaiserstuhl. *Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg*, bd. 75. Red B. Sasse. Stuttgart: Konrad Theiss Verlag. 2001.
- Christensen, K., H. Støvring og M. McGue. „Do genetic factors contribute to the association between birth weight and blood pressure?“ *J Epidemiol Community Health* 55.8 (2001): 583-587.
- Danne, T., H.B. Mortensen, P. Hougaard, H. Lynggaard, H.-J. Aanstoot, F. Chiarelli, D. Daneman, B. Dinesen, H. Dorchy, P. Garandau, S. Greene, H. Hoey, R.W. Holl, E.A. Kaprio, M. Kocova, P. Martul, N. Matsuura, K.J. Robertson, E.J. Schoenle, O. Søvik, P.G.F. Swift, R.M. Tsou, M. Vanelli og J. Åman. For the Hvidøre Study Group on Childhood Diabetes. „Persistent differences among centers over 3 years in glycemic control and hypoglycemia in a study of 3,805 children and adolescents with type 1 diabetes from the Hvidøre Study Group.“ *Diabetes Care* 24 (2001): 1342-1347.
- Gaster, A.L., L. Korsholm, P. Thayssen, K.E. Pedersen og T.H. Haghfelt. Reproducibility of Intravascular Ultrasound and Intracoronary Doppler Measurements, Catheterization and Cardiac Imaging. 2001.
- Hoey, H., H.-J. Aanstoot, F. Chiarelli, D. Daneman, T. Danne, B. Dinesen, H. Dorchy, M. Fitzgerald, P. Garandau, S. Greene, R.W. Holl, P. Hougaard, E.A. Kaprio, M. Kocova, H. Lynggaard, P. Martul, N. Matsuura, H. McGee, H.B. Mortensen, K.J. Robertson, E.J. Schoenle, O. Søvik, P.G.F. Swift, R.M. Tsou, M. Vanelli og J. Åman. For the Hvidøre Study Group on Childhood Diabetes. „Good metabolic control is associated with better quality of life in 2,101 adolescents with type 1 diabetes.“ *Diabetes Care* 24 (2001): 1923-1928.
- Hougaard, P. „A Surveillance programme for serious adverse events during phase III drug development studies.“ *Drug Information Journal* 35 (2001): 1301-1314.
- Hougaard, P. „The normality assumption : Pro et contra.“ *Research Report* 38. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Jensen, I. og G. Kristensen. „Frequency of Nightly Wet-ting and the Efficiency of Alarm Treatment.“ *Scand J Urol Nephrol* 35 (2001): 357-363.
- Jensen, I. og G. Kristensen. „Nightly Voiding Habits of Enuretic Patients. The First 40 days with the Alarm Treatment at Nocturnal Enuresis.“ *Research Report* 32. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syd-dansk Universitet, 2001.
- Jensen, L. „En ny metode til analyse af data fra repeated measures design med hensyn til effekt af covariater.“ *Symposium i Anvendt Statistik 2001*. Red. Niels-Erik Jensen og Peter Linde. København: Økonomisk Insti-tut København, Danmarks Statistik, 2001. 47-59
- Klein, B. „The Zig-Zag Model for Regular Proper Disper-sion Models.“ *Monographs*, bd. 5. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Klein, B. „Schalls algoritme for generaliserede lineære blandede modeller.“ *Monographs*, bd. 4. Odense: In-stitut for Statistik og Demografi, Syddansk Universi-tet, 2001.
- Knudsen, S.J. „Air Pollution Data for Toronto, Canada: A Frail Population State Space Model.“ Proceedings of the 16th International Workshop on Statistical Model-ling. Red. B. Klein og L. Korsholm. 2001. 259-266.
- Kristensen, G. og J. Zhang. „European Economic Conver-gency – and the entrance of new members in the European Union.“ *New Analytical Advances in Trans- portation and Spatial Dynamics*. Red. M. Gastaldi M. og A. Reggiani. England: Ashgate Publishing Limited, 2001. 253-273.
- Kristensen, G. „The Pure Theory of the Multilevel Auto-regression Coefficient.“ *Research Report* 41, Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Univer-sitet, 2001.
- Kristensen, G. „Education and Income Distribution wi- thin the Family.“ *Research Report* 40. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Michalek, S., M. Wagner, J. Timmer og W. Vach. „Finite sample properties of the maximum likelihood estima- tor and of likelihood ratio tests in hidden Markov models.“ *Biometrical Journal* 43 (2001): 863-879.
- Pedersen-Bjerggaard, U., B. Agerholm-Larsen, S. Pram- ming, P. Hougaard og B. Thorsteinsson. „Activity of angiotensin-converting enzyme and risk of severe hypoglycaemia in type 1 diabetes mellitus.“ *Lancet* 357 (2001): 1248-1253.
- Støvring, H. og W. Vach. „Estimation of Prevalence and Incidence in Pharmacoepidemiological and other He- alth-related Event Databases.“ *Research Report* 35. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2001.
- Tan, Q., A.I. Yashin, G. De Benedictis, F. Cintolesi, G. Rose, M. Bonafe, C. Francheschi, W. Vach og J.W. Vaupel. „A logistic regression model for measuring gene-longevity associations.“ *Clinical Genetics* 60 (2001): 463-469.
- Vach, W. „Cross validation calibration based shrinkage – revisited for the construction of prognostic indices.“ *Statistica Neerlandica* 55 (2001): 35-52.
- Vach, W., A. Du Bois og K. Schulz. „A stochastic model to analyse risk factors for emesis in multi-cycle chemo- therpaies.“ *Journal of Statistical Planning and Infe- rence* 96 (2001): 221-246.
- Warming-Rasmussen, B. og L. Jensen. Revisor som of- fentlighedens tillidsrepræsentant. København: Forla- get Thomsom, Forlaget FSR, 2001.
- Worm, C., E. Vad, L. Puggaard, H. Støvring, J. Lauritsen og J. Kragstrup. „Effects of a multi- component exer- cise program on functional ability in community dwel- ling, frail, older adults.“ *Journal of Aging and Physical Activity* 9.4 (2001): 414-424.
- Yousefi, S., m.fl. „Complex Dynamics in a Simple model of Trade.“ *Discrete Dynamics in Nature and Society*,

bd. 5.

Yousefi, S. „Intrinsic Stability, Multi Stability and Instability: A New Look at Puu’s Chaotic Oligopoly.“ *Fortcoming in Oligopoly and Dynamics, Tools and Models*. Red. T. Puu. Springer, 2002.

Zhang, J. og G. Kristensen. „The paradox of unequal regional investment and equal regional growth in China.“ *Ann Reg Sci* 35 (2001): 637-655.

INSTITUT FOR REGNSKAB, FINANSIERING OG ERHVERVSJURA

- Professor *Ole Bjørn*
Professor *John Asmus Christensen*, Ph.D.
Professor, dr.oecon. *Peter Ove Christensen*
Professor, lic.jur. *Nis Jul Clausen*, LL.M. (instituteder)
Professor, lic.jur. *Søren Friis Hansen* (tiltrådt 1. august)
Professor *Poul Israelsen*
Professor, lic.jur. *Bent Iversen*
Danske Bank-professor, lic.oecon. *Kristian Risgaard Miltersen* (aflønnes af Danske Bank, studieleder for Ph.D.-studiet indtil 31. august, tjenestestedsforlæggelse fra 15. september)
Professor, lic.jur. *Hans Viggo Godsk Pedersen* (studieleder for de Erhvervsøkonomiske Dagstudier)
Adjungeret professor, statsautoriseret revisor *Søren Rasmussen* (tiltrådt 1. april)
Docent, lic.oecon. *Bjarne Graabech Sørensen*
Lektor, cand.merc. *Jens Abild-Nielsen*
Lektor, cand.jur. *Henning Boysen*
Lektor, cand.merc. *Ole Christensen* (studieleder for Åben Uddannelse)
Lektor *Hans Frimor*, Ph.D. (orlov indtil 12. august)
Lektor, cand.jur. *Leif Heiselberg*
Lektor, cand.polit. *Esben Holstein*
Lektor, cand.oecon. *Jens Ocksen Jensen*
Lektor *Peter Bjørn Jensen*, Ph.D. (orlov fra 1. august)
Lektor, cand.jur. *Jørgen Morton Jessen*
Lektor *Jytte Grambo Larsen*, Ph.D.
Lektor *Bent Ole Gram Mortensen*, Ph.D.
Lektor *Claus Munk*, Ph.D.
Lektor, lic.oecon. *Mogens Nielsen*
Lektor *Susanne Pedersen*, Ph.D.
Lektor, cand.merc. *Erik Sønderskov*
Lektor *Lars Vangsgaard*, Ph.D.
Lektor *Bent Warming-Rasmussen*, Ph.D.
Adjunkt *Anders Damgaard*, Ph.D. (fratrådt 31. maj)
Adjunkt *Jan Timmermann Pedersen*, Ph.D.
Adjunkt *Michael Steinicke*, Ph.D. (Ph.D.-studerende indtil 30. juni)
Amanuensis, cand.oecon. *Niels Bobjerg Bøgh*
Amanuensis *Leif Højskov*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. januar)
Ekstern lektor, cand.merc. *Carit Jacques Andersen*
Ekstern lektor *Jan Stentoft Arlbjørn*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.jur. *Hans Henrik Banke*
Ekstern lektor *Peter Birkholm*, Ph.D.
Ekstern lektor *Birgitte Bjørn*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.jur. *Claus Bjørndal*
Ekstern lektor, cand.merc., cand.jur. *Flemming Christensen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Jesper Christensen*
Ekstern lektor, professor *Jens Oluf Elling*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Rolf Elm-Larsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Bjørn Graae*
Ekstern lektor, cand.jur. *Henrik Werner Hansen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Lone Hansen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Mogens Hansen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Preben Hansen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Erik Høgh*
Ekstern lektor, cand.jur. *Peter Flint Jensen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Paul Jepsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Flemming Johnsen*
Ekstern lektor *Lars Kiertzner*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.jur. *Kjeld Klausen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Flemming Heden Knudsen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Kresten Kragh-Schmidt*
Ekstern lektor, cand.jur. *Jens Valdemar Krenchel*
Ekstern lektor, cand.jur. *Bertha Schioldan Lund*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Jens Møller*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Lars Knage Nielsen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Peder Harbjerg Nielsen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Torben Nielsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Finn Olavsgaard*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Søren Pedersen*
Ekstern lektor *Leif Bork Petersen*, HD
Ekstern lektor *Thomas Plenborg*, Ph.D.
Ekstern lektor *Carsten Rohde*, Ph.D.
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Erik W. Schrøder*
Ekstern lektor, cand.jur. *Michael Serup*
Ekstern lektor *Niels Steenholdt*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.merc. *Peter Stærmosé*
Ekstern lektor, cand.merc. *Kaj Clausen Svarrer*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Per Therkelsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Sigurd Trolle*
Ekstern lektor, cand.merc.aud. *John Wiingaard*
Ekstern lektor, cand.jur. *Anders Ørgaard*
Forskningsassistent, cand.jur. (tysk) *Birgit Feldtmann* (tiltrådt 1. juli)
Forskningsassistent, cand.scient.oecon. *Christian Riis Flor* (Ph.D.-studerende indtil 31. juli)
Forskningsassistent, cand.merc.jur. *Nina Dietz Legind* (kandidatstipendiat indtil 31. oktober)
Korrespondent *Lene Holbæk*
Institutsekretær *Inga Jakobsen*
Korrespondent *Ingeborg Uldahl*
Korrespondent *Ngaio Ustrup* (tiltrådt 15. september)
Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Jakob Bundgaard
Jane Ferniss (tiltrådt 1. november)
Ole Friis
Martin Skovgaard Hansen

Mette Hansen
Simon Lysbjerg Hansen (tiltrådt 1. september)
Lars Jensen
Inge Langhove Jeppesen (tiltrådt 1. august)
Flemming Larsen
Kasper Larsen (tiltrådt 1. september)
Dan Moalem
David Moalem
Jens Smed Rasmussen (orlov fra 16. april)

Der har i 2001 været ansat i alt 41 undervisningsassistenter og 20 instruktører. Disse har undervist og vejledt svarende til i alt 2878 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Change Agent Jan Stentoft Arlbjørn, Ph.D., DANDY A/S: Logistik og supply chain management: Fra teori til praksis (8. marts). Statsautoriseret revisor Claus Pørksen, KPMG: International skatteret (16. marts). Produktchef Bent Pagh, Strongline Software A/S: Implementering af ERP-systemer (3. april). Statsautoriseret revisor Jens Vinther Frederiksen, KPMG: Videnregnskab (17. april). Professor, Dr. Reiner Quick, Universität Essen, Tyskland: Peer-Review of German auditors - implementation of a new control system (3. maj). Statsautoriseret revisor Gunnar Tessin, KPMG: How should a common European Peer-Review system work? - A Danish auditor's experience with differences in Danish and German auditing (3. maj). Professor Florin Şabac, University of Alberta, Edmonton, Canada: Correlated performance measures in dynamic incentives with limited commitment (9. maj). Konsulent, cand.merc. Kresten Kragh-Schmidt, Trinity Consult A/S: Ledelse via nøgletal (10. maj). Statsautoriseret revisor Søren Rasmussen, Deloitte & Touche: Vurdering af dansk udlandsskat-teret (16. maj). Thomas Knudsen og Jesper Cramon, Arthur Andersen: Fusioner og opkøb (29. maj). Professor, dr.oecon. Petter Bjerksund, Norges Handelshøyskole, Bergen: Valuation of power options (1. juni). Professor Jacek B. Krawczyk, Victoria University of Wellington, New Zealand: A Markovian approximated solution to a portfolio management problem (13. juni). Professor Frank de Jong, Universiteit van Amsterdam, Holland: Estimation of the Libor market model: Combining term structure data and option prices (21. juni). Statsautoriseret revisor Otto Damgaard og cand.merc.aud. Henrik Steffensen, PricewaterhouseCoopers: Hvad betyder den nye årsregnskabslov og IAS-standarderne for danske virksomheder? (26. september). Statsautoriseret revisor Claus Pørksen, KPMG: Dansk/Tysk dobbeltbeskatningsaftale (22. oktober). Cand.oecon. Poul Erik Sørensen: Strategisk cost management (24. oktober). Projektleder Peter Gormsen, Novozymes A/S: Activity-based costing (20. november). Docent Lennart Nørreklit, Aalborg Universitet: Virkelighed og validitet (11. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Abild-Nielsen har sammen med J.A. Christensen, O. Christensen og E. Sønderskov deltaget i European Accounting Association's 24th Annual Conference i Athen, Grækenland (18.-20. april).

O. Bjørn har holdt foredrag for Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer samt forskellige erhvervsorganisationer om skattemæssige emner. Han har indtil april været formand for Ligningsrådet og har i den egenskab deltaget i en række konferencer og møder afholdt af foreninger og organisationer inden for skatteadministrationen. Er endvidere medlem af Skatteretsrådet. Han er næstformand i Investeringsforeningen Sparinvest, Sparinvest Holding A/S samt en række datterselskaber under denne concern.

J. Bundgaard har på FSRs kursus i International skatteret for specialister holdt foredraget Danmark som holdingland og opdatering vedrørende tynd kapitalisering, København (6.-7. december).

J.A. Christensen har deltaget i møde i Technical Committee i EUs Cost-program i Bruxelles, Belgien (11.-12. januar). Han var på studieophold på University of Florida, Gainesville, USA (11.-18. marts). Han har deltaget som faculty både i European Accounting Association's 24th Annual Conference i Athen, Grækenland (18.-20. april) og PricewaterhouseCoopers European Doctoral Colloquium i Athen, Grækenland (21.-23. april). På konferencen holdt han oplægget Administered Prices in a Health Care Delivery Setting. Han deltog i konferencen P.D. Leake Lectures in Accounting i Oxford, England (14.-16. maj), og ved The 2001 Globalization Conference på Humboldt University i Berlin, Tyskland var han Chairman for en session om New Technologies, New Market Structures, and their Impact on Accounting, Management Control and Auditing (22.-25. juni). Han har endvidere deltaget i American Accounting Association's kongres i Atlanta, USA (11.-15. august). Han var på studieophold på University of Florida, Gainesville, USA (16.-21. august). Han har afholdt Ph.D.-kursus i Analytical Accounting Research som et led i EDEN-programmet i Bruxelles, Belgien (2.-5. oktober). Han har deltaget i møde i Technical Committee i EUs Cost-program i Den Haag, Holland (25.-26. oktober). Er medlem af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, af Technical Committee i EUs Cost-program for Social Sciences, af bestyrelsen for Odense Universitetsforlag og af Editorial Board of the Review of Accounting Studies. Han er Associate Editor på European Accounting Review og på Management Accounting Research. Han har deltaget i bedømmelsesudvalg til bedømmelse af lektor i regnskab ved Norges Handelshøyskole, Bergen.

O. Christensen har deltaget i European Accounting Associations 24th Annual Conference i Athen, Grækenland (18.-20. april).

P.O. Christensen har deltaget i Workshop on Compensation ved Ecole Polytechnique i Paris, Frankrig med

præsentation af artiklen Accounting Policies in Agencies with Moral Hazard and Renegotiation (11.-12. januar). Sammen med C.R. Flor, M.S. Hansen, M. Hansen, K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen deltog han i Danske Bank Symposium on Credit Risk Modeling i Stavrbyskov, Middelfart (15.-16. januar). Ved en gæsteforelæsning på University of Florida, USA præsenterede han artiklen Cost of Capital in Residual Income for Performance Evaluation (1. februar). Han har sammen med K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen deltaget i møde i Mathematical Finance Network på Sørup Herregaard, Ringsted (5.-6. april). Han har endvidere deltaget i The First T.N. Thiele Symposium on Stochastics in Insurance and Finance ved Københavns Universitet (31. august-1. september). Han har deltaget i bedømmelsesudvalg til bedømmelse af adjunktur samt lektorat i finansiering ved Institut for Finansiering, Handelshøjskolen i København.

N.J. Clausen har holdt foredraget Samfinansiering og samarbejdsaftaler - Universiteter og erhvervsvirksomheder, fællesseminar mellem Etisk Råd og Den Centrale Videnskabetiske Komité (31. januar). Han har været på forskningsophold ved School of Law, Duke University, USA (15. marts-2. april). Han holdt indlægget Publicity eller anonymitet - Åbenhed om aktiebesiddelser på corporate governance seminar ved Handelshøjskolen i Århus (23. april). Han er medlem af Nordisk forskernetværk for Selskabsret og har i forbindelse hermed deltaget med foredraget Overtagelsestilbud - dansk perspektiv og historie i seminaret Bolags- och börsret i Stockholm, Sverige (23.-24. august). Har arrangeret konferencen Securities Regulatory and Corporate Developments in the U.S. that Affect International Transactions (8. oktober) med foredrag af professor of law, dr.merc.h.c. James D. Cox, Duke University, North Carolina, USA. Yderligere har han arrangeret seminaret Indsigt i aktionærkredsen, Reformering af reglerne om aktiefortegnelse, storaktionær- og insiderregistre (16. november) begge afholdt på Syddansk Universitet. På sidstnævnte seminar holdt han indlægget Indsigt i aktionærkredsen - Regulering og effektivitet. Han har præsenteret artiklen Disclosure of Major Shareholdings på konferencen Problems of Financial Markets, London, England (8. december) arrangeret af Institut for Advance Legal Studies og det svenske netværk for Europa forskning. Har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende et professorat ved Lunds Universitet, Sverige. Han har modtaget Foreningen af Erhvervsjuristers litteraturpris 2001 for bogen Børsretten. Er medlem af editorial board for International and Comparative Corporate Law Journal samt medlem af redaktionskomiteen for Nordisk Tidsskrift for Selskabsret og for Finans/Invest. Han er desuden medlem af bestyrelsen for Odense Universitetsforlag.

B. Feldtmann har deltaget i Nordisk Workshop i Strafferet arrangeret af Stockholms Universitet og Uppsala Universitet, Aske Kursgård, Sverige (24.-26. august). Hun har deltaget i Strafferetlærerseminaret i Kertemind arrangeret af Københavns Universitet (30. august-1. september).

C.R. Flor har præsenteret artiklen Debt Maturity, Calibrability, and Dynamic Capital Structure ved Danske Bank Symposium on Credit Risk Modeling i Stavrbyskov, Middelfart (15.-16. januar) og igen ved Nordic Symposium on Contingent Claims i Stockholm, Sverige, hvor han deltog sammen med M.S. Hansen (25.-26. maj). Endvidere deltog han sammen med M.S. Hansen i den årlige Ph.D.-workshop arrangeret af Dansk Forskeruddannelsesnetværk i Finansiering, Nyborg, hvor han præsenterede artiklen Capital Structure and Real Assets: Effects of an Implicit Collateral to Debt Holders (1.-2. november).

O. Friis har deltaget i en regnskabsvejledningsarbejdsgruppe under Foreningen af Statsautoriserede Revisorers regnskabstekniske udvalg.

H. Frimor har deltaget i American Accounting Association's Annual Meeting i Atlanta, USA (12.-15. august).

M.S. Hansen har deltaget i Danske Bank Symposium on Credit Risk Modeling: Theory and Practice i Stavrbyskov, Middelfart (15.-16. januar). Han deltog i Forsikringsmatematisk Laboratoriums kollokvium på Københavns Universitet, hvor han sammen med M. Hansen præsenterede artiklen Portfolio Choice and Fair Pricing in Life Insurance Companies (27. marts). Han har deltaget i Financial Risk Exposure in Life and Pension Insurance Symposium på Norges Handelshøyskole i Bergen, hvor artiklen Optimal Portfolio Choice and the Bonus Option in Pension Funds blev præsenteret (19.-20. april). Endvidere har han deltaget i Nordic Symposium on Contingent Claims, Handelshögskolan i Stockholm, Sverige med præsentation af Portfolio Choice and Fair Pricing in Life Insurance Companies (25.-26. maj) og han har sammen med K.R. Miltersen, C. Munk, B.G. Sørensen og L. Vangsgaard deltaget i 28th Annual Meeting of the European Finance Association, Barcelona, Spanien (22.-25. august). Han præsenterede artiklen Optimal Consumption, Investment and Life Insurance Strategies with a Stochastic Investment Opportunity Set på Ph.D.-workshop arrangeret af Dansk Forskeruddannelsesnetværk i Finansiering, Nyborg (1.-2. november).

M. Hansen har deltaget i Ph.D.-tutorial på University of California, Los Angeles, USA (3.-5. januar), i konferencen Financial Mathematics: Risk Management, Modeling, and Numerical Methods afholdt på University of California, Los Angeles, USA (8.-12. januar) og i Danske Bank Symposium on Credit Risk Modeling: Theory and Practice i Stavrbyskov, Middelfart (15.-16. januar). I forbindelse med sin deltagelse i Forsikringsmatematisk Laboratoriums kollokvium på Københavns Universitet præsenterede hun sammen med M.S. Hansen artiklen Portfolio Choice and Fair Pricing in Life Insurance Companies (27. marts), og samme artikel præsenterede hun på International Symposium on Financial Exposure in Life Insurance and Pension Insurance ved Norges Handelshøyskole i Bergen (19.-20. april).

S.F. Hansen har deltaget i Første Europæiske Juristmøde, Nürnberg, Tyskland (11.-14. september). Han har holdt en gæsteforelæsning på Handelshøjskolen i København i EU-ret for lettiske studerende (2. oktober). Han har

undervist på Universitas Vilnensis, Faculty of Law, Vilnius, Litauen (19.-23. november).

P. Israelsen har sammen med P.B. Jensen deltaget i EIASMs 5th International Seminar on Manufacturing Accounting Research i Pisa, Italien, hvor han præsenterede artiklerne Activity-based Cost Information, Identification and Discussion of some Unresolved Issues og Validity of Management Control, Towards Constructivist Pragmatism (6.-8. juni). Har holdt gæsteforelæsning om principper for omkostningers tilregning i forskellige profitabilitetshierarkier ved Aarhus Universitet (11. oktober). Han har endvidere været Advisory Board medlem for Center for Virksomhedsudvikling og Ledelsesteknologi, Handelshøjskolen i København, redaktionsmedlem af tidskriftet Økonomistyring og Informatik, reviewer for samme og Management Accounting Research.

B. Iversen har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende Jørgen Lykkegaards Ph.D.-afhandling Goodwill godtgørelse i mellemmandsforhold, Aarhus Universitet. Han deltog i sin egenkab af formand for Patentudvalget ved Syddansk Universitet i studierejse til USA (24. februar-8. marts), hvor udvalget afholdt møder henholdsvis med amerikanske patentforskere ved Harvard University, Boston og med forskere ved Texas University, Dallas. I tilslutning hertil deltog han i Den internationale Patentorganisation AUTUMNs årsmøde i New Orleans, Louisiana. Han deltog i 8th International Consumer Law Conference i Auckland, New Zealand (5.-11. april). Har afholdt kursus i mellemmands- og forhandlerret for medlemmer af advokatsamfundet, Vejle (15. maj) og i København (17. maj) samt deltaget i en international patentkonference i Cardiff, Wales (13.-17. oktober). Holdt en forelæsning over emnet licensaftaler og EU-konkurrenceretten for medlemmer af patentkonsortierne ved Risø, Danmarks Tekniske Universitet, Landbohøjskolen og Rigshospitalet på Syddansk Universitet (7. november).

J.O. Jensen har i samarbejde med John Johansen og Axel Schultz-Nielsen fortsat sit hverv som hovedredaktør af Børsens Ledelseshåndbog i Logistikledelse.

L. Jensen har holdt indlæg på symposium i anvendt statistik på Københavns Universitet med titlen En ny metode til analyse af data fra repeated measures design med hensyn til effekt af covariater (22.-24. januar).

P.B. Jensen har deltaget i EIASMs 5th International Seminar on Manufacturing Accounting Research i Pisa, Italien (6.-8. juni).

F. Larsen har deltaget i Energistyrelsens Vindenergi-konference, Billund (26.-27. marts). Han har deltaget med artiklen Measures Promoting Sustainable Energy Production på konferencen The Ecological Modernisation of Society, Århus (14.-16. juni). Han deltog i konferencen Energía y desarrollo global: Reto empresarial del siglo XXI, arrangeret af Universidad Rey Juan Carlos, Madrid, som blev afholdt i Ronda, Spanien (23.-27. juli). Han deltog i Renewable Energy Certificate System Open Seminar, København (28. september), i konferencen Sol-energiens muligheder arrangeret af Horisont-gruppen, Odense (23. oktober) og i konferencen Havvindmøller

arrangeret af Brændsels- og Energiteknisk Selskab, København (24. oktober).

J.G. Larsen har været på studieophold ved Harvard University, Boston, USA (15. august-5. september).

N.D. Legind har været på Bankrättsligt seminarium, Lund, Sverige (23.-24. marts). Hun har været på Summer School in English Legal Methods, University of Cambridge, England (9. juli-4. august).

K.R. Miltersen har arrangeret Danske Bank Symposium on Credit Risk: Theory and Practice i Stavry Skov, Middelfart. På symposiet præsenterede han artiklen Dynamic Capital Structure with Callable Debt and Debt Renegotiations (15.-16. januar). Han har været på forskningsophold ved Johannes-Gutenberg Universität Mainz, Tyskland (19.-26. februar). Ved CEPR-konferencen The Firm and Its Stakeholders: The Evolving Role of Corporate Finance, Courmayeur, Italien, præsenterede han artiklen Dynamic Capital Structure with Callable Debt and Debt Renegotiations (22.-26. marts). Han har deltaget i møde i Mathematical Finance Network på Sørup Herregård, Ringsted (5.-6. april). Han var medarrangør af International Symposium on Financial Exposure in Life and Pension Insurance ved Norges Handelshøyskole, Bergen, hvor han deltog med indlægget Minimum Rate of Return Guarantees: An International Comparison (19.-20. april). Han præsenterede artiklen Dynamic Capital Structure with Callable Debt and Debt Renegotiations på Handelshøyskolen BI, Oslo, Norge (2. maj) og deltog som discussant i 2001 Nordic Symposium on Contingent Claims Analysis på Handelshögskolan i Stockholm, Sverige (26.-27. maj). Han har afholdt et heldagskursus for Danske Bank med titlen Asset Allocation: A Mathematical Introduction (30. maj). Han var invited speaker både ved Workshop on Finance and Insurance på Handelshögskolan i Stockholm, Sverige og præsenterede i den forbindelse artiklen Minimum Rate of Return Guarantees: The Danish Case (15.-16. juni), ved The Midnight Sun Workshop on Stochastic Analysis and Mathematical Finance, Kautokeino, Norge, hvor han holdt oplægget Dynamic Capital Structure with Callable Debt and Debt Renegotiations (27. juni-2. juli) samt ved 23rd European Meeting of Statisticians, Funchal, Madeira, Portugal, hvor artiklen The Market Model of Futures Rates blev præsenteret (13.-18. august). Han deltog som discussant i 28th Annual Meeting of the European Finance Association, Barcelona, Spanien (22.-25. august). Han har deltaget i følgende Ph.D.-bedømmelsesudvalg: Camilla Landén, Kungl Tekniska Högskolan, Stockholm, Sverige, On the Term Structure of Forwards, Futures and Interest Rates. Mogens Steffensen, Forsikringsmatematisk Laboratorium, Københavns Universitet, On Valuation and Control in Life and Pension Insurance. Mouaoya Noubir, Ecole Nationale des Ponts et Chaussées, Paris, Frankrig, Méthodes numériques et algorithmes probabilistes pour l'évaluation des dérivées exotiques des taux d'intérêts dans le cadre des modèles de marché des taux Libor et taux de swap. Jacob Lester, Institut for Økonomi, Københavns Universitet, Essays in Capital Structure Theory and Financial Markets. Jøril

Mæland, Norges Handelshøyskole, Bergen, Asymmetric Information and Irreversible Investments: Real Option Valuation and Strategies. Er medlem af European Finance Associations Executive Committee. Han er udnævnt til Professor II ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Han har været på forskningsophold på The John E. Anderson Graduate School of Management, University of California, Los Angeles, USA (19. september-31. december).

Dan Moalem har været på studieophold ved Duke University, North Carolina, USA (7. august-31. december).

David Moalem har været på studieophold ved Duke University, North Carolina, USA (7. august-31. december).

B.O.G. Mortensen har deltaget med oplæg i møde i Selskabet for Teknologianalyse og -vurdering, København (17. januar). Deltog med oplæg i møde i Center for Samfundsvidenskabelig Miljøforskning, Århus (22. januar). Han har præsenteret artiklen CO₂-Quoten og EE-Stromzertifikate - Ein Regimenwechsel in der dänischen Umweltregulierung des Elektrizitätsversorgungssektors in EU-rechtlicher Perspektivierung på den 2. Internationale Energiewirtschaftstagung - IEWT 2001 - Strategien und Instrumente für den Wettbewerb in der Energiewirtschaft, Wien, Østrig (21.-23. februar). Han deltog med oplæg i møde i Forskergruppen for Bæredygtig Erhvervsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (20. marts). Han har deltaget i møder i Den danske Energiretsforening, København (27. marts, 8. oktober, 16. november). Har holdt foredraget EE-Zertifikate - Eine neues Instrument in den dänischen Umweltbestimmungen des Elektrizitätsversorgungssektors aus EU rechtlicher Perspektive på Universität Lüneburg, Tyskland (13. november). Yderligere er han sagkyndigt medlem af Energiklagenævnet i sager efter elforsyningsloven.

C. Munk har deltaget i Danske Bank Symposium on Credit Risk Modeling i Stavry Skov, Middelfart (15.-16. januar), og han var på forskningsophold ved Johannes Gutenberg Universität i Mainz, Tyskland, hvor han præsenterede artiklen Optimal Consumption and Investment Strategies with Stochastic Interest Rates (21.-28. februar). Han har deltaget i møde i Mathematical Finance Network på Sørup Herregaard, Ringsted (5.-6. april). Han deltog i 28th Annual Meeting of the European Finance Association, Barcelona, Spanien (22.-25. august).

H.V.G. Pedersen er koordinator i redaktionsudvalget for Aktuel erhvervsjura i Revision & Regnskabsvæsen.

J.T. Pedersen har været på studieophold ved Institut für Privatrecht, Christian-Albrechts-Universität, Kiel, Tyskland (4. juni-8. juli).

S. Pedersen er medlem af Cand.merc.aud.-fællesudvalget (§ 17-udvalget). Hun har deltaget i konference afholdt af European Association of Tax Law Professors i Lissabon, Portugal (31. maj-2. juni).

M. Steinicke har deltaget i møde i Dansk Forening for Europaret (17. september, 11. oktober). Han har gæsteforelæst på Handelshøjskolen i København for lettiske studerende om forbrugerrret (9. oktober, 11. oktober). Han har

deltaget i konferencen Public-Private Partnerships: can the EU accomodate national initiatives? Maastricht, Holland (25.-26. oktober). Han har undervist på Universitas Vilnensis, Faculty of Law, Vilnius, Litauen (12.-16. november).

S. Storm deltog i konferencen Trafikdage på Aalborg Universitet, hvor hun fremlagde en artikel om Frequent Flyer Programmes as a marketing strategy (27.-28. august). Hun deltog i et seminar i den nordiske arbejdsgruppe for luftfartsmarkedet i Konkurrencestyrelsen og fremlagde en artikel om Flybonusprogrammer som markedsføringsinstrument, konkurrenceretlige og forbrugerretlige aspekter, København (10. december).

E. Sønderkov har deltaget i European Accounting Association's 24th Annual Conference i Athen, Grækenland (18.-20. april).

B.G. Sørensen har deltaget i møde i Mathematical Finance Network på Sørup Herregaard, Ringsted (5.-6. april) og i 28th Annual Meeting of the European Finance Association, Barcelona, Spanien (22.-25. august). Han er formand for universitetets kantineudvalg og medlem af publikationsudvalget. Han er medlem af HD-fællesudvalget og af redaktionsudvalget for Finans/Invest. Han har været medlem af et lektorbedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i Århus og i et bedømmelsesudvalg vedrørende Claus Parums Ph.D.-afhandling Corporate Finance, Elleve artikler om kapitalstruktur, kapitalomkostninger, udlodningspolitik, skattesystem, værdiansættelse og det danske kapitalmarked, Handelshøjskolen i København.

L. Vangsgaard har deltaget i 28th Annual Meeting of the European Finance Association, Barcelona, Spanien (22.-25. august).

B. Warming-Rasmussen har været reviewer på en artikel indgivet med henblik på udgivelse i The European Accounting Review. Han har holdt indlæg med titlen Independence as Boundary Object på EIASM konferencen on Auditor Regulation i København (14. juni). Han er endvidere medlem af Reviforas bedømmelsesudvalg for tildelingen af Danica-prisen, i indeværende år som formand. Har været gæsteforelæser på Forvaltningshøjskolen's spydspidsuddannelse med emnet etiske og moralske overvejelser i skatteligningen, København (2. oktober). Han er medlem af scientific committee for EARNet, har været reviewer af 4 artikler til første EARNet-konference samt deltaget i konferencen som discussant og chairperson i Wuppertal, Tyskland (26.-27. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

J. Christensen har modtaget 61.281 kroner fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til aflastning for hans medlemskab af samme.

P.O. Christensen og finansieringsgruppen (K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen) er med i en netværksbevilling, Netværk i Matematisk Finansiering fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd under prioriteringsområdet Dynamiske processer i økonomien. Denne

bevilling udgør 2 mio. kroner for perioden 15. september 1998 til 14. september 2002.

P. Israelsen har modtaget 37.000 kroner fra Erhvervsfremmestyrelsen i forbindelse med deltagelse i projektet Benchmarking Danish Industries (sammen med Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Handelshøjskolen i København).

B. Iversen har modtaget Det Samfundsvidenskabelige Fakultets undervisningspris 2001 på 20.000 kroner.

K.R. Miltersen har modtaget en rammebevilling fra Danske Bank. Bevillingen udgør 750.000 kroner for perioden 1. december 1997 til 30. november 2002. Beløbet er givet i forbindelse med, at han blev udnævnt til Danske Bank-professor.

K.R. Miltersen og P.O. Christensen er med i netværksbevillingen Dansk Forskeruddannelsesnetværk i Finansiering fra Forskeruddannelseskantoret og Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Bevillingen udgør 1.1 mio. kroner for perioden 1. juli 1999 til 30. juni 2004.

David Moalem har modtaget Tuborgfondens pris på 150.000 kroner til forskningsophold i USA.

B.O.G. Mortensen er blevet tildelt årets forskerpris 2001 af Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning på 6.000 kroner og DONGs jubilæumslegat på 50.000 kroner

C. Munk har sammen C. Sørensen, Handelshøjskolen i København modtaget 15.000 schweizerfranc (75.000 kroner) fra INQUIRE-Europe til støtte af forskningsprojektet Dynamic Asset Allocation with Stochastic Income and Interest Rates.

B. Warming-Rasmussen har modtaget 10.000 kroner fra FSRs studie- og understøttelsesfond til publikation af forskningsrapporten Revisor som offentlighedens tillidsrepræsentant. Bevillingen er givet i tillæg til en bevilling på 25.000 kroner til selve den empiriske undersøgelse.

Publikationer

Bjørn, Ole. „Fradragsret for omkostninger, der vedrører virksomhedernes skattemæssige pligter - hvornår foreligger deren skattesag.“ *Skattepolitisk Oversigt* (2001): 206-19.

Bjørn, Ole. „Kommunalreformen ad bagdøren - omlægninger i det skatteadministrative system.“ *Skattepolitisk Oversigt* (2001): 376-61.

Bjørn, Ole. „Ligningsplanlægning og ligningseffektivitet.“ *Juridiske Emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 9-24.

Bjørn, Ole. „Udvalgte afgørelser fra domstolene, Landskatteretten, Skatteministeriet og Told- og Skattestyrelsen.“ *SR-Skat 1, 2, 3, 4, 5 og 6* (2001).

Bundgaard, Jakob. Armslængdeprincippet & Transfer Pricing. København: Forlaget Magnus Informatik, 2001.

Bundgaard, Jakob. „Den skatteretlige dimension af erhvervsjura som ledelsesredskab.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. Køben-

havn: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 25-38.

Bundgaard, Jakob. „Første praksis om tynd kapitalisering - et spørgsmål om dokumentation.“ *SR-Skat 1* (2001): 83-96.

Christensen, John, Ole Christensen, Steffen Jørgensen og Mogens Nielsen. Omkostningsteori og Regnskab. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Christensen, Peter O., Svend Erik Graversen og Kristian Miltersen. „Dynamic Spanning in the Consumption Based Capital Asset Pricing Model.“ *European Finance Review* 4.2 (2001): 129-56.

Christensen, Peter O. og Gerald A. Feltham. „Efficient Timing of Communication in Multi-period Agencies.“ *Management Science* 47 (2001): 280-94.

Christensen, Peter O. og Bjarne G. Sørensen. Rentesregning, 2. udg. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Christensen, Peter O. og Bjarne G. Sørensen. Investeringsteori, 4. udg. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Christensen, Peter O. og Bjarne G. Sørensen. Virksomhedens finansiering, 4. udg. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Clausen, Nis Jul, m.fl. Dansk Privatret, 12. udg. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001.

Clausen, Nis Jul. „Københavns Fondsbørs Afgørelser og udtalelser 1. juli-31. december 2000.“ *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2 (2001): 129-37.

Clausen, Nis Jul. „Københavns Fondsbørs Afgørelser og udtalelser 1. januar-30. juni 2001.“ *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 4 (2001): 285-394.

Clausen, Nis Jul. „Hard cases makes bad laws? - To eksempler fra børsretten.“ *Ugeskrift for Retsvæsen* 2001 B (2001): 385-91.

Clausen, Nis Jul. „Børsrettens territoriale anvendelse - refleksioner over retsstillingen i Danmark.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 39-54.

Clausen, Nis Jul. „Securities Markets and their Regulation - a chicken and egg situation.“ *The Internalisation of Companies and Company Laws*. Red. Mette Neville og Karsten Engsig Sørensen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 281-89.

Feldtmann, Birgit, Katharina Köhler og Manuela Schäfer. „Allemagne.“ *Prisons de femmes en Europe - Rapport d'observation sur les conditions de détention*. Red. Elke Albrecht og Véronique Guyard. Paris: Dagorno, 2001. 17-32.

Friis, Ole. „Aktiebaserede aflønningsordninger.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 2 (2001): 28-33.

Hansen, Søren Friis og Henrik Dam. „Kapitalkrav i selskabsretten og skatteretten.“ *Festskrift til Bernard Gomard*. Red. Lennart Lyngge Andersen m.fl. København: Forlaget Thomson GadJura, 2001. 73-98.

Hansen, Søren Friis. „Selskabsretlige aspekter af elektronisk kommunikation.“ *Nordisk Tidsskrift for Selskabs-*

- ret 1 (2001): 58-75.
- Hansen, Søren Friis. „The Takeover of Corporate Group Law - examples from a Scandinavian Perspective.“ *The Internalisation of Companies and Company Laws*. Red. Mette Neville og Karsten Engsig Sørensen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 31-52.
- Hansen, Søren Friis. „C 212 & L 212 Centros Limited Revisited.“ *European Business Organization Law Review* 1 (2001): 141-57.
- Hansen, Søren Friis. „Stiftungen im dänischen Recht.“ *Stiftungsrecht in Europa*. Red. Klaus J. Hopt og Dieter Reuter. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2001. 267-99.
- Hansen, Søren Friis. „Den forsvundne fuldmægtig - skaber problemer for regeringens IT-strategi og for L 139.“ *Ugeskrift for Retsvæsen* 2001 B (2001): 183-87.
- Heiselberg, Leif. „Betragtninger over en denuntiation.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 56-64.
- Israelsen, Poul og Per Nikolaj D. Bukh. „TN - CSC Scandinavia: Controlling and Accounting for Time.“ *Cases in Management Accounting; Current Practices in European Companies*. Red. Tom Groot og Kari Lukka. London: Prentice Hall, 2001. www.booksites.net/download/groot_lukka/
- Iversen, Bent, m.fl. Dansk Privatret, 12. udg. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001.
- Iversen, Bent. Licensaftaler & EU-konkurrenceretten. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Iversen, Bent. „Fra autonomi til styring - et blik ind i universitetsforskerens hverdag.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 65-79.
- Jensen, Jens Oksen og Peter Lynggard. „Kalkulation og økonomistyring i spedition- og eksportvognmandsbranchen.“ *Børsens Ledeshåndbog i Logistikledelse*, februar 2001, afsnit 4.8.
- Jensen, Jens Oksen, Søren Holm-Rasmussen og Lone Hansen. Økonomisk styring og virksomhedsanalyse - i et markedsorienteret perspektiv, 2. udg. Århus: Systime, 2001.
- Jensen, Jens Oksen og Ole Christensen. Økonomistyring og budgettering, 4. udg. Århus: Systime, 2001.
- Jensen, Lars. „En ny metode til analyse af data fra repeated measures design med hensyn til effekt af covariater.“ *Symposium i Anvendt Statistik. Økonomisk Institut, København. Danmarks Statistik*. Red. Niels-Erik Jensen og Peter Linde. 2001. 47-59.
- Larsen, Flemming og Ellen Margrethe Basse. „Ressourcer og kortlægning.“ *Miljøretten, bd. III - Affald, jord, råstoffer og undergrund*. Red. Ellen Margrethe Basse. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 19-46.
- Larsen, Jytte, Torben Haghfelt, Anne L. Gaster, Ulla Slothuus og Per Thyssens. „Cost-effectiveness Analysis of Intravascular Ultrasound Guided Percutaneous Coronary Intervention versus Conventional Percutaneous Coronary Intervention.“ *Scandinavian Cardiovascular Journal* 35 (2001): 80-85.
- Larsen, Jytte Grambo og Ulla Slothuus. Cost of Stable Angina Pectoris. *Health Economics Papers* 4, 2001.
- Miltersen, Kristian R., K. Sandmann og D. Sondermann. „Closed Form Solutions for Term Structure Derivatives with Log-Normal Interest Rates.“ *Options Markets - Volume II: Interest Rate Derivatives, Exotics, Real Options, and Empirical Evidence*, bd. 6: The International Library of Critical Writings in Financial Economics. Red. Constantinides, G.M. og A.G. Malliaris. Gloucester: Edward Elgar Publishing, 2001.
- Moalem, Dan. Kompendium i Ejendomsret 1 - Tinglysning. København: Forlaget SB, 2001.
- Moalem, Dan. Kompendium i Ejendomsret 3 - Pant. København: Forlaget SB, 2001.
- Moalem, Dan. „Venture capital selskaber - samspil mellem jura og økonomi.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 80-91.
- Moalem, Dan. „Københavns Fondsbørs' KVM Vækstmarked - et teknologi eller et vækst index?“ *Revision & Regnskabsvæsen* 4 (2001): 32-38.
- Moalem, Dan, Jacob Kornerup og Jens Valdemar Krenchel. „Innovationsforeninger - en venture capital enhed for professionelle investorer.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 9 (2001): 16-22.
- Moalem, David. „Retsstiftende passivitet.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 92-105.
- Mortensen, Bent Ole Gram. „Olie- og naturgasindvinning.“ *Miljøretten, bd. III - Affald, jord, råstoffer og undergrund*. Red. Ellen Margrethe Basse. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 385-401.
- Mortensen, Bent Ole Gram. „Elforsyningsvirksomhed.“ *Miljøretten, bd. III - Affald, jord, råstoffer og undergrund*. Red. Ellen Margrethe Basse. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 403-28.
- Mortensen, Bent Ole Gram. „VE-beviser - omlægning af de danske støtteordninger til vedvarende energi.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001*. Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 106-19.
- Mortensen, Bent Ole Gram. „The legal efficiency of voluntary environmental agreements illustrated by the EU electricity sector.“ *Journal of Cleaner Production, Elsevier* 9.2 (2001): 155-66.
- Mortensen, Bent Ole Gram. Prisbestemmelser og myndighedskompetencer - en redegørelse omhandlende energiforsyningslovene. København: Energitilsynet og Energiklagenævnet, 2001.
- Munk, Claus og Carsten Sørensen. „Skal investorer med lang investeringshorisont have større aktieandel?“

- Finans/Invest* 7 (2001): 10-17.
- Munk, Claus, Carsten Sørensen og Tina Nygaard Vinther. „Portfolio Choice under Inflation: Are Popular Recommendations Consistent with Rational Behavior?“ *Working paper 2001-6, Institut for Finansiering, Handelshøjskolen i København.*
- Pedersen, Hans Viggo Godsk. Familie- og arveret, 5. udg. København: Forlaget FSR, 2001.
- Pedersen, Hans Viggo Godsk. „Nyere domspraksis om kreditkonsignation.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001.* Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 120-31.
- Pedersen, Hans Viggo Godsk, m.fl. „Aktuel Erhvervsjura.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 2 (2001): 45-61, 4 (2001): 58-64, 6 (2001): 38-50, 8 (2001): 28-42, 10 (2001): 48-56 og 12 (2001): 50-63.
- Pedersen, Jan Timmermann. „Produktansvarsloven - objektivt ansvar og begrebet defekt.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001.* Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 132-47.
- Pedersen, Susanne, m.fl. Skattevejledning 2001 - Eksempler og oversigter. København: Forlaget Magnus, 2001.
- Pedersen, Susanne. „Det skatteretlige familiebegreb.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001.* Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 148-60.
- Steinicke, Michael. Varenes frie bevægelighed og offentlige indkøb (Ph.D.-afhandling). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001.
- Steinicke, Michael. „Aftalelovens ugyldighedsregler anvendt på aftaler indgået gennem offentlige udbud.“ *Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2001.* Red. Bent Iversen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2001. 167-80.
- Steinicke, Michael og Bjarne Becher Jensen. „Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.“ *Tidsskrift for Bolig- og Byggeret* 4 (2001): 341-45.
- Steinicke, Michael. „Afgrænsningen af varenes frie bevægelighed - metodevalg i historisk og komparativ belysning.“ *EU-ret & Menneskeret* (2001): 193-207.
- Steinicke, Michael. „Public procurement and the negotiated procedure - a lesson to learn from US law?“ *European Competition Law Review* 8 (2001): 331-39.
- Steinicke, Michael. „Private personer som forpligtede af EF-traktatens bestemmelser om de frie bevægeligheder.“ *Ugeskrift for Retsvæsen* 2001 B (2001): 254-57.
- Storm, Susanne. „Frequent Flyer Programmes in the EU: Consumer Protection Issues and the Unfair Contract Terms Directive.“ *International Travel Law Journal* 4 (2001): 240-53.
- Storm, Susanne. „An air transport marketing initiative: are frequent flyer programmes desirable from the point of view of consumer protection and competition law in Europe?“ *ISP's skriftserie* 255. Aalborg: Transportrådet og Trafikforskningsgruppen, Aalborg Universitet, 2001.
- Storm, Susanne. „Community Consumer Protection and Tourism.“ *European Community Tourism Law and Policy.* Red. Paul Constable. Chambery, Frankrig: European Tourism University Partnership, 2001. 188-237.
- Warming-Rasmussen, Bent og Henrik Steffensen. „Revision af årsregnskabsloven - et bud fra regnskabsbrugere.“ *Den Nye Årsregnskabslov. Udvalgte artikler fra Revision & Regnskabsvæsen.* København: Forlaget FSR. 2001. 49-61.
- Warming-Rasmussen, Bent og Lars Jensen. Revisor som offentlighedens tillidsrepræsentant. København: Forlaget FSR. 2001.
- Warming-Rasmussen, Bent. „Revisors uafhængighed i dobbeltfunktionen.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 1 (2001): 14-25.
- Warming-Rasmussen, Bent. „Revisors uafhængighed i dobbeltfunktionen - En replik.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 4 (2001): 46-48.

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB

Professor *Kurt Klaudi Klausen*
Professor *Finn Laursen*
Professor, dr.scient.pol. *Poul Erik Mouritzen* (studieleder statskundskab)
Professor *Mogens N. Pedersen* (instituttleder)
Adjungeret professor, dr.scient.pol. *Ole P. Kristensen* (fratrådt 31. januar)
Fulbright professor *Clarence Stone* (tiltrådt 1. september)
Lektor, dr.scient.pol. *Erik Beukel*
Lektor *Roger Buch*, Ph.D.
Lektor *Peter Dahler-Larsen*, Ph.D.
Lektor *Niels Ejersbo*, Ph.D.
Lektor *Morten Balle Hansen*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Lektor, lic.phil. *Jens-Jørgen Jensen*
Lektor *Peter Kurrild-Klitgaard*, Ph.D.
Lektor, lic.scient.pol. *Johannes Michelsen*
Lektor *Søren Hviid Pedersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. oktober)
Lektor, cand.mag. *Søren Riishøj*
Adjunkt *Rikke Berg*, Ph.D. (fratrådt 31. juli)
Adjunkt *Ulrik Kjær*, Ph.D.
Adjunkt *Lene Bøgh Sørensen*, Ph.D. (fratrådt 30. juni)
Adjunkt *Vibeke Normann Andersen*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 29. februar)
Amanuensis, cand.polyt. *Holger Myrup Jensen* (ekstern lektor indtil 31. august)
Amanuensis, cand.scient.soc. *Klaus H. Levinsen* (kandidatstipendiat indtil 31. maj., forskningsassistent indtil 31. august)
Ekstern lektor, cand.mag. *Ida Borch* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Birte Krabbe* (tiltrådt 1. februar)
Ekstern lektor *Annie Gaardsted Frandsen*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. august)
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Kurt Houlberg*
Ekstern lektor, professor, oecon.dr., dr.h.c. *Erik Johnsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Erik Lindegaard* (tiltrådt 1. februar)
Ekstern lektor *Sven H. Madsen*, Ph.D.
Ekstern lektor *Thomas Pedersen*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar)
Ekstern lektor, cand.jur. et art. *Max Rasmussen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor *Ole M. Reesen*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.oecon *Mads Rieper* (tiltrådt 1. september)
Forskningsassistent, cand.scient.adm. *Nina Middelboe* (tiltrådt 1. november)
Kandidatstipendiat, cand.oecon. *Steffen Petersen* (forskningsassistent indtil 31. august)

Korrespondent *Gitte M. Kaastrup*, ED
Overassistent *Ann Skovly*
Kontorfuldmægtig *Vibeke Pierson*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Derek J. Beach
Mette Sicard Filtenborg
Kasper Møller Hansen (forskningsassistent 1. september-31. december)
Robert Klemmensen (tiltrådt 1. november)
Kennet Lynggaard
Rens van Munster (tiltrådt 1. august)
Maciej Wilga (tiltrådt 1. november)

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 15 instruktører. Disse har undervist i alt 985 timer.

Gæsteforelæsninger

Forskningschef Bertel Heurlin, Dansk Udenrigspolitisk Institut, København: Clash of Civilizations? (29. januar). Afdelingschef Henrik Grunnet, Indenrigsministeriet, København: Udviklingen i dansk flygtninge- og integrationslovgivning (30. januar). Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus: Integration af indvandrere på arbejdsmarkedet (30. januar). Biskop Jan Lindhardt, Roskilde Stift: Den multietniske udfordring - Et europæisk perspektiv (30. januar). Byrådsmedlem, institutionsleder Ahmet Demir, Hvidovre Kommune: Marginale grupper og deres integration - især med fokus på unge (31. januar). Kontorchef Birgit Hedegaard, Kommunernes Landsforening, København: Implementering af den nye integrationslov (31. januar). Integrationskonsulent Olav Tornøe, Hedensted Kommune, Morten Heilskov, job- og bistandschef, Odense Kommune og konsulent Merete Kjeldsen, Integrationssenheden, Århus kommunale skolevæsen: Hvad er en succesfuld integration? (1. februar). Pastor Søren Krarup, Seem, Ribe, kirkeminister Johannes Lebech, København: Det multikulturelle samfund: En trussel eller udfordring (1. februar). Professor Lise Tøgeby, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Udviklingen i danskernes holdninger til de etniske minoriteter (1. februar). Politisk Redaktør Pieter Raunwe, DR, København: Flygtningeindvanderområdet i den dagsaktuelle politik (2. februar). Byrådsmedlem Jane Marie Jegild, Odense: Fra opstillingsmøde til byrådsmøde (8. marts). Adjunkt Niels Nørsgaard Kristensen, Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet: Kvalitativ metode i praksis (3. april). Direktør, dr.scient.pol. Karen Siune, Analyseinstituttet for Forskning, Århus: Kan der etableres en kvalificeret forskningspolitik gennem udredninger m.m. fra

Analyseinstitut for Forskning? (20. april). Kommitteret Jon Andersen, Folketingets Ombudsmand, København: Retssikkerhed og menneskerettigheder (4. maj). Lektor Ole Riis, Institut for Sociale Forhold og Organisation, Aalborg Universitet: Religiøs pluralisme i Danmark og Europa (4. maj). Politisk kommentator Ralf Pittelkow, Morgenavisen Jyllands-Posten, Århus: Det personlige samfund (8. maj). Direktør Kurt Houlberg, ECO-Analyse, Odense: Kommunale budgetter, nøgletal og effektivitet (10. maj). Professor Erik Hoffmeyer, København: Globale finansmarkeder: økonomiske og politiske aspekter (14. maj). Professor Bent Rold Andersen, Næstved: Er der en ældrebombe? (18. maj). Professor Sven Steinmo, Department of Political Science, University of Colorado, USA: Historical Institutionalism in Comparative Political Analysis (21. maj). Gæsteprofessor Tim Shaw, Aalborg Universitet: New Regionalism in Contemporary Africa: from development corridors to conflict diamonds (23. maj). Professor Hans Aage, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter: Ruslands tredje forsøg på kapitalisme (31. maj). Lektor Märta Lisa Magnusson, Center for Minoritetsstudier, Flensborg: Magtkampe i den asymmetriske russiske føderation (31. maj). Byrådsmedlem, institutionsleder Ahmet Demir, Hvidovre Kommune: Den multietniske udfordring (20. juni). Lektor Jens Erik Kristensen, Institut for Idehistorie, Aarhus Universitet: Den økonomiske fornuft og moderniseringen af den offentlige sektor – et idehistorisk perspektiv (24. august). Kommunikationskonsulent Anne Katrine Lund, København: Kvalitetssikring af kommunikation (6. oktober). Professor Gerald Schneider, Konstanz Universitet, Tyskland: Political Sources of Foreign Economic Liberalization (30. oktober), Bargaining in the European Union: An Evaluation of Competing Game-Theoretic Models (31. oktober). Politisk redaktør Henrik Qvortrup, BT, København: Spindoktorer/politisk kommunikation (14. november). Budgetchef Mogens Sehested Kristensen, Fyns Amt, Odense: Kontraktstyring (22. november). Stadsdirektør Erik Lindegaard, Odense: Samspelet mellem politikere og embedsmænd (30. november). Lektor Jørgen Dige Pedersen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Føderale systemer i udviklingslande: Brasilien og Indien (5. december). Lektor Merete Onsbergs, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, Københavns Universitet: Actio (8. december). Professor Bo Rothstein, Göteborg Universitet, Sverige: Just Institutions Matter. The Moral and Political Logic of the Universal Welfare State (10. december). Professor Thomas A. Schwandt, University of Illinois, USA: Criteria or Human Judgment (11. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet arrangerede et journalistkursus om kommunalvalg. Foredragsholdere var P.E. Mouritzen: Siden sidst – noget nyt under solen?, U. Kjær: Rekruttering af kommunalpolitikere, R. Berg: Kommunalpolitik – enkeltsager eller visioner?, R. Buch: De lokale partier fører valgkamp,

M.N. Pedersen og A. Gaardsted Frandsen: Valgkampen i medier og forsamlingshuse, P.E. Mouritzen og J. Elklit, Aarhus Universitet: Styreform og valgsystemer i det store udland (12. juni). P.E. Mouritzen og J. Elklit: Hvem stemmer? Og på hvem? S. Risbjerg Thomsen, Aarhus Universitet og A. Gaardsted Frandsen: Valgresultatet, M.N. Pedersen: Når lagkagen skal deles – konstitueringen, R. Berg og U. Kjær: Er det de 'rigtige' politikere, vi får valgt? R. Buch og A. Gaardsted Frandsen: De kære amter – borgere og politikere, R. Berg, R. Buch og U. Kjær: Er vi på vej mod en ny kommunalreform? (13. juni). K. Klaudi Klausen arrangerede i regi af International Public Management Network konferencen Developing and Integrating Graduate Public Management Curricula: Contrasting Perspectives. Michael Barzelay, London School of Economics, England, Sanford Borins, University of Toronto, Canada, Rob Laking, Victoria University of Wellington, New Zealand og Christoph Reichard, University of Potsdam, Tyskland holdt oplægget: Current challenges to management and leadership - theory and practice in four countries throughout the world (18.-20. juli). Endvidere arrangerede instituttet sammen med Kommunaldirektørforeningen i Danmark et seminar om ledelse med efterfølgende stiftende generalforsamling i Kommunaldirektørforeningens Ledelsesakademi. P.E. Mouritzen holdt i den forbindelse foredraget Institutionelle og kulturelle betingelser for kommunernes administrative ledelse, og K. Klaudi Klausen holdt foredraget Politisk og administrativ ledelse (21. september).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

V. Normann Andersen deltog i et seminar i regi af Netværk om Offentlighed på Danmarks Journalisthøjskole, Aarhus, hvor hun fremlagde paperet Deliberative Democracy and a Deliberative Poll (18. januar). Hun deltog i konferencen Nye deltagelsesformer og demokratisk styring - Deliberasjon som revitalisering av demokratiet? i Bergen, Norge (26.-27. februar), hvor hun præsenterede en revideret udgave af førnævnte paper. Deltog i ECPR 29th Joint Session - Workshop, Governance and Democratic Legitimacy, Grenoble, Frankrig (6.-11. april), hvor hun præsenterede paperet Democratic Legitimacy and the Deliberative Poll on the euro. Hun deltog i konferencen for Forvaltningsforskere i Aalborg (26.-27. april). Hun deltog i et seminar på Rødding Højskole i forbindelse med forskningsprojektet Medier og Demokrati i Netværks-samfundet (6.-7. august). Har præsenteret paperet The Deliberative Poll: Opinion formation in the experimental context of Deliberative Polling ved The American Political Science Association 97th Annual Meeting (30. august-2. september) i San Francisco, USA, Division 38: Political Communication, Panel 38-4: Political Information and Opinion Formation. Hun har derudover holdt en række foredrag primært om folkeskolens udvikling og skrevet en populærvidenskabelig artikel om skoleledelse i et reformfelt.

D. Beach præsenterede papers ved European Studies Association's konference i Madison, USA (31. maj - 2. juni), ved 4th Pan-European International Relations konference i Canterbury, England (8.-9. september) og ved Dansk Selskab for Europaforsknings årsmøde i Århus (28. september).

E. Beukel var officiel opponert ved Mike Winnerstigs disputatsforsvar *A World Reformed? The United States and European Security. From Reagan to Clinton*, Statsvetenskapliga Institutionen, Stockholm Universitet, Sverige (2. februar). Deltog i International Studies Association's 42nd Annual Convention i Chicago, Illinois, USA, hvor han var Chair for et panel om *Ten Years with the Trade and Environment Nexus: Theories, Values and Reflections* og forelagde et paper *Eco-leadership or Eco-imperialism? Grappling with the Trade and Environment Issue in WTO* (20.-24. februar). Han deltog i Nordic International Studies Association's symposium på Københavns Universitet om *Globalization and Small States*, hvor han forelagde paperet *In Tempestuous Waters: Denmark and the WTO Regime* (29.-30. marts). Deltog i konference om *Comparative Regional Integration* på Syddansk Universitet, hvor han forelagde paperet *Regional or Global? Comparing Dynamics of European and Global Public Good Regimes* (25.-26. maj). Deltog i bedømmelsesudvalg vedrørende Ole Kirkelunds Ph.D.-afhandling *Free Trade, Regime Theory and the WTO Trade-Environment Debate* på Roskilde Universitetscenter (14. september). Deltog i Handelspolitisk konference i Udenrigsministeriet, Asiatic Plads, København (1. oktober). Har desuden afholdt populærevidenskabelige foredrag om WTO, EU og handelspolitiske emner.

R. Buch har været sekretær i Dansk Selskab for Statskundskab. Har holdt en lang række foredrag i politiske partier, kommunalbestyrelser, Kommunernes Landsforening og ved offentlige møder om partiernes udvikling, kommunernes udvikling og diskussionen om behovet for en kommunalreform samt kommunalvalg. Var i forbindelse med valgene (20. november) valgexpert for DR1 og DR2 samt bidrager til mange andre medier.

P. Dahler-Larsen har holdt oplæg om en personalepolitisk undersøgelse af adjunktens arbejdsvilkår på en konference i Dansk Universitetspædagogisk Netværk i Middelfart (1. marts). Han har holdt foredrag om undervisningsevaluering på konferencen *Det Læreri Læreri* i Kolding (3. april). Han har holdt oplæg om evalueringernes fremtid på møde i Århus arrangeret af Dansk Evalueringsselskab (3. april). Han har deltaget i konferencen for forvaltningsforskere i Ålborg (26.-27. april) med et oplæg om evaluering. Har holdt gæsteforelæsning om undervisningsevaluering på Danmarks Pædagogiske Universitet, København (3. maj.) Han har deltaget i et møde i den internationale gruppe af evalueringsskere INTEVAL i Stockholm, Sverige (20. juni) angående planlægning af en publikation. Han har deltaget med et kort skriftligt oplæg i konferencen for forskere i *Den Danske Magtudredning* i Vedbæk (23.-24. august). Han har præsenteret paperet *How is evaluation practice shaped by organizational fac-*

tors? A survey på konferencen *Mainstreaming Evaluation* arrangeret af American Evaluation Association i St. Louis, USA (8. november). Han har bidraget med et oplæg om kvalitativ dataanalyse på et Ph.D.-kursus i Ålborg arrangeret af Aalborg Universitet (19.-20. november). Han har holdt foredrag om evaluering på den nordiske konference *Skolan i Spejlbild - en nordisk konferens om selvvrdering* i skolan i Helsinki, Finland (22. november). Han er medlem af bestyrelsen i Folkeuniversitetet i Odense samt medlem af bestyrelsen i European Evaluation Society. Han har holdt en række foredrag samt skrevet to artikler.

M. S. Filtenborg har deltaget i en workshop arrangeret af the Interdisciplinary Research Network on the Influences of EU Enlargement on Baltic Societies, Cesis, Letland, med paperet *EU Enlargement and New Modes of Governance: Perspectives on Subnational Mobilization in the Baltic Sea Region* (9.-11. marts). Hun har deltaget i ECPRs Ph.D. summer school *Governance and Legitimacy in the European Union*, Bruxelles, Belgien (26. august-8. september). Hun deltog som observatør på konferencen *The Baltic Sea Region becoming a Model Region of Europe?* arrangeret af Baltic Sea States Sub-regional Cooperation, Riga, Letland (25.-28. oktober). Hun præsenterede paperet *Strategic Coalition-building in the European Polity* på et seminar arrangeret af Mannheimer Zentrum für Europäische Sozialforschung, Mannheim, Tyskland (11. december).

N. Ejersbo har deltaget i *The Fifth International Research Symposium on Public Management*, Barcelona, Spanien med paperet *The use of contracting in local government reform - A comparative analysis* (9.-12. april). Han præsenterede paperet *Between audit and management: Auditing contracts in Danish central government* på European Group of Public Administration's konference i Vasa, Finland (5.-8. september). Han deltog i *Association for Public Policy, Analysis and Management Annual Research Conference*, Washington DC, USA, hvor han præsenterede paperet *Lessons from contractual governance in Scandinavia and the United States* (1.-3. november). Han har deltaget i Dansk Selskab for Statskundskabs konference *Politologien og Europaforskningen*, Hindsgavl Slot, Middelfart (22.-23. oktober). Han har deltaget i en række projektmøder i forbindelse med de fælles skandinaviske projekter *Regioner i Skandinavien* og *Nordisk målstyring i kommuner*. Derudover har han afholdt en række foredrag om offentlig organisation og ledelse.

M. B. Hansen har deltaget i Dansk Selskab for Statskundskabs konference *Politologien og Europaforskningen*, Hindsgavl Slot, Middelfart (22.-23. oktober). Han har endvidere holdt foredrag og oplæg om forskellige emner inden for offentlig organisation og forvaltning.

K. M. Hansen deltog i en konference inden for netværk om offentlighed på Danmarks Journalisthøjskole, Århus (18. januar), hvor han fremlagde paperet *Deliberative Democracy and a Deliberative Poll*. En revideret udgave af paperet blev præsenteret på konferencen *Nye deltagelsesformer og demokratisk styring - Deliberasjon som revitalisering av demokratiet?* i Bergen, Norge (26.-27.

februar). Han deltog i ECPRs 29th Joint Session - Workshop Governance and Democratic legitimacy i Grenoble, Frankrig, hvor han præsenterede paperet Democratic Legitimacy and the Deliberative Poll on the euro (6.-11. april). Han har fremlagt paperet Participation and Political Efficacy in an Experimental Context - The case of the Deliberative Poll on the euro på konferencen Developments in Public Participation and Innovations in Community Governance i Barcelona, Spanien (7.-9. juni). Han præsenterede paperet The Deliberative Poll: Opinion formation in the experimental context of Deliberative Polling ved The American Political Science Association 97th Annual Meeting (30. august-2. september) i San Francisco, USA. Han var visiting scholar ved The Scandinavian Consortium for Organizational (SCANCOR) ved Stanford University, USA (17. juni-19. december) og deltog i den forbindelse i flere workshops og seminarer. Han præsenterede paperet The potential of deliberative democracy - the case of the Deliberative Poll on the euro på SCANCOR, Stanford, USA (8. oktober) og i en revideret udgave på Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences (12. oktober).

U. Kjær har deltaget i en workshop ved European Consortium of Political Research's 29th Joint Sessions of Workshops, hvor han præsenterede paperet Pathways to the European Parliament - National Office as a Stepping Stone?, Grenoble, Frankrig (6.-11. april). Ved Fælleskonference for den norske og danske magtudredning deltog han i workshoppen Køn og magt med præsentation af projektet Danske politikeres rekruttering 1849-2000, Vedbæk (23.-24. august). Har endvidere deltaget i projektmøde i The EuroLite Research Network og her holdt oplægget Development of the Danish Parliamentary Database, Siena, Italien (11.-14. oktober). Han har deltaget i projektmøde i The Euroloc Network omkring forskningsprojektet The European Mayor, Firenze, Italien (19.-20. oktober). Deltog i Konference om partier og Folketing arrangeret af Den Danske Magtudredning og præsenterede sammen med M.N. Pedersen paperet De danske folketingsmedlemmer: en parlamentarisk elite og dens udvikling 1849-2000, Odense (1.-2. november). Ved X Nordiske kommunalforskerkonference arrangeret af Nordforsknetsværket fremlagde han paperet Kommunesammenlægninger - Hvor skal rådhuset så ligge? Åbo, Finland (23.-25. november). Han deltog i referencegruppe nedsat i forbindelse med forskningsprojektet Kommunale samarbejder, der er finansieret af Det kommunale momsfond, samt i arbejdet i en styregruppe nedsat i forbindelse med evalueringen af projektet Nye samarbejdsformer, der pågår i kommunesamarbejdet mellem Bredebro, Højer, Løgumkloster, Skærbæk og Tønder kommuner. Han har desuden deltaget i arbejdet i baggrundsgruppen nedsat i forbindelse med den danske del af The International Social Survey Programme (ISSP). Han har formidlet sin forskning gennem kommentarer i trykte og elektroniske medier, herunder været kommentator for DR Radioavisen i forbindelse med kommunalvalget i november. Han har også holdt ni populærvidenskabelige foredrag om kommunalpolitik.

K. Klaudi Klausen holdt forelæsning på MPP-uddannelsen ved Roskilde Universitets Center (26. januar) om masterafhandlinger, om skoleledelse ved en konference for skoleledere i Torshavn, Færøerne (16. marts), om regionalisering ved en konference på Universitetet i Lund, Sverige (3. april), om socialt entreprenørskab ved City Universitetet i Stockholm, Sverige (20. april), om funktionsbærende enheder ved Fyns og Vejle Amters diplomuddannelse i Middelfart (21. april). Han deltog i en forvaltningskonference ved Aalborg Universitet (27. april) med et oplæg om relationen mellem politikere og embedsmænd og holdt forelæsning om pædagogisk ledelse ved Danmarks Pædagogiske Universitet i København (7. maj). Han arrangerede en international konference i regi af the International Public Management Network ved Syddansk Universitet i Odense (18.-20. juli) om erfaringer med midcareer masteruddannelser. Han holdt forelæsning om liberalistiske reformer ved Handelshøjskolen i Københavns MPA sommerskole (23. juli) og deltog i Demokrati- og magtudredningens konference i Vedbæk (23.-24. august) med et oplæg om territorial dynamik. Han var endvidere med i baggrundsgruppen, der etablerede Ledelsesakademiet for kommunale topchefer. Herunder etablerede han det internationale forskerpanel, og han holdt oplæg ved den stiftende generalforsamling på Syddansk Universitet, Odense om Ledelse mellem politik og administration (21. september). Han arrangerede sammen med Torben Beck Jørgensen, Københavns Universitet et seminar i regi af Demokrati- og magtudredningen om territorial dynamik på Steensgaard, Millinge (27.-28. september). Han holdt oplæg på MPA-uddannelsen i Trondhjem, Norge om New Public Management (31. oktober), om 20 års liberalistiske reformer ved X Nordiske kommunalforskertræf ved Åbo Akademi, Finland (23.-25. november). Han deltog med et oplæg om Marketising the Public Sector: What has really happened? ved en konference arrangeret af the European Institute of Public Administration i Maastricht, Holland (6.-7. december). Han har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende tildeling af titlen som adjungeret professor ved Aalborg Universitet, ved besættelsen af et docentur ved Høgskolen i Nord-Trøndelag samt et professorat ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i Norge. Han har desuden deltaget i diverse eksterne udvalgsarbejder, blandt andet vedrørende uddannelsespolitik (Civiløkonomerne), Sundhedsvæsenets lederuddannelse (Fyns og Vejle Amt), IT og erhvervsudvikling på Fyn (Fyns og Odense Erhvervsråd) samt vedrørende diplom- og masteruddannelser og kompetenceudvikling i Danmark (Handelshøjskolen, Vejle Amt, Huset Mandag Morgen). Han er indtrådt som medlem af bestyrelsen for Muusmann, Research and Consulting, han er fortsat medlem af fondsbestyrelsen for Dafolo A/S. Han er medlem af redaktionsrådet for tidskriftet Ledelse i Dag og the editorial board for The International Public Management Journal.

P. Kurrild-Klitgaard har deltaget i Annual Meeting, Public Choice Society, San Antonio, Texas, USA (9.-11. marts), Liberty Fund Colloquium „Civil Society and Vir-

tue“, Siena, Italien (23.-24. marts), Annual Meeting, European Public Choice Society, Paris, Frankrig (18.-21. april), Liberty Fund Summer Colloquium, Lake Tahoe, NV, USA (28. juli-3. august), 1st General Conference, European Consortium for Political Research, Canterbury, England (6.-8. september). Han var Visiting Scholar, Institute for Social and Economic Research and Policy, Columbia University, USA (1. juni 2001-31. januar 2002), Visiting Scholar, Department of Economics, New York University, USA (1. juli 2001-31. januar 2002). Han repræsenterer instituttet i bestyrelsen for Center for Amerikanske Studier, bestyrelsen for Dansk Selskab for Statskundskab. Han er valgt som medlem af Executive Board, European Public Choice Society, deltager i det svenske forskningsprojekt Demokrati och Konstitutionalism, City Universitetet, Stockholm, Sverige 1999-2001. Har endvidere været Adjunct Policy Expert, Heritage Foundation, Washington, DC, USA, Adjunct Scholar, Ludwig von Mises Institute, Auburn University, AL, USA og Adam Smith Institute, London, UK, redaktør for *Advances in Austrian Economics* (Elsevier), medlem af Editorial Board, *Journal of Libertarian Studies*, redaktør af *Libertas*. Har præsenteret papers og holdt gæsteforelæsningserne *Intransitivity and non-robustness in voter preferences: Evidence from Danish election surveys*, Public Choice Society, San Antonio, TX, USA (10. marts), *Paradoxes of voting in list systems of proportional representation: Evidence from Danish elections*, Public Choice Society, San Antonio, TX, USA (10. marts), *Opting-Out: The constitutional economics of exit*, European Public Choice Society, Paris, Frankrig (20. april), *Economic consequences of constitutions: A theory and survey*, European Public Choice Society, Paris, Frankrig (20. april), *Paradoxes of voting in list systems of proportional representation: Evidence from Danish elections*, 1st General Conference, European Consortium for Political Research, Canterbury, England (8. september), *The economic consequences of constitutions*, Kaplan Workshop on Political Economy, Dept. of Economics, George Mason University, VA, USA (8. november), *The economic consequences of constitutions*, Austrian Economics Colloquium, Dept. of Economics, New York University, NY, USA (10. december). Har været diskusant på panel om *Historical Topics in Applied Constitutional Political Economy*, Annual Meeting, Public Choice Society, San Antonio, TX, USA (9. marts). Har været tilknyttet DR-TV og DR-Radio i forbindelse med det amerikanske præsidentvalg og er politisk kommentator i *Berlingske Tidende*. Han har holdt en række foredrag i politiske foreninger mv., skrevet artikler og noter i populærvidenskabelige og politiske tidsskrifter, bidraget til Danmarks Nationalleksikon, skrevet tre kronikker og diverse klummer i aviser.

F. Laursen deltog i International Studies Association's 42nd Annual Convention i Chicago, USA (20.-24. februar), hvor han fremlagde papir om *Political Economy vs. Social Constructivism: Explaining Regional Integration in the 1990s*. Han arrangerede en konference om *Comparative Regional Integration* (25.-26. maj) i Odense. Kon-

ferencen fandt sted i samarbejde med Center for European Studies, Syddansk Universitet og Dansk Selskab for Europaforskning. Efter invitation fra EU-China Higher Education Cooperation Programme deltog han i konference i Beijing, Kina (10.-13. juli) om *New Trends and Perspectives in European Studies*. Han fremlagde papir med titlen *Nice and Post-Nice: Explaining Current and Predicting Future Developments in the EU*. Deltog i Hong Kong Convention of International Studies, Hong Kong, Kina (26.-28. juli), hvor han organiserede et panel om *Comparative Regional Integration*. Deltog i 4th Pan-European IR Conference i Canterbury, England (8.-10. september) med panel om *National Preference Formation and Interstate Bargaining: The Treaty of Nice*. Fremlagde selv papir om *Denmark and the Treaty of Nice*. Deltog i Workshop om *A core curriculum in postgraduate European studies – An epistemic community for tomorrow's Europe?* arrangeret af epsNet ved Centre Européen de Science Po, Paris, Frankrig (28.-29. september). Deltog i konference arrangeret af Centre International de Formation Européenne (CIFE) om *Gouvernance européenne: régulation politique, structures, procédures et légitimité* (5.-6. oktober) i Bruxelles, Belgien. Holdt gæsteforelæsnings om *integrationsteorier* ved Institut Européen des Hautes Etudes Internationales (IEHEI), Nice, Frankrig (21.-22. november). Bidrog ved „Efter Nice“-høringen med indlæg om *En forenkling af traktaterne med henblik på at gøre dem klarere og lettere at forstå uden at ændre deres indhold* arrangeret af Den Socialdemokratiske gruppe i Europa-parlamentet, Odense (8. december). Er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Europaforskning og Den Danske Komité for Europa-Kollegiet i Brygge, Belgien og Natolin, Polen. Er desuden medlem af Conseil fédéral og Commission exécutive for Centre International de Formation Européenne, Nice, Frankrig.

K. Levinsen deltog i Council of Europe Seminar for Young Social Scientists, EYC Budapest, Ungarn (4.-9. september) med paperet *Political Individualism and Value Fragmentation Among Young Danes*. Han holdt foredrag om *Individualisering og ungdom* ved IVUC-kursus for studievejledere, Odense (25. april). Er medlem af Center for Universitetspædagogik, Syddansk Universitet.

K. Lynggaard har været på studieophold ved Department for Politics and International Studies ved University of Warwick, England (1. januar-14. august). Han deltog med paperet *Studying Policy Change: Constructing an Analytical Strategy* i ECPR 29th Joint Session of Workshops, Grenoble, France (6.-11. april). Han deltog i *Organic Food and Farming – Towards Partnership and Action in Europe*, København (10.-11. maj) arrangeret af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Han deltog desuden med paperet *Agriculture Policy and Organic Farming in the EU - The Role of Policy Entrepreneurship* på DSEs årsmøde *Perspektiver for dansk EU-forskning 2001*, Århus arrangeret af Dansk Selskab for Europaforskning i samarbejde med Jean Monnet Centeret ved Aarhus Universitet (28. september).

J. Michelsen var inviteret som taler ved tidsskriftet

AgraEuropes EuroOrganic konference (22. februar) i München, Tyskland om emnet Markets for Organic Food and Institutional Arrangements of Organic Farming Regulations in Europe. Han var også inviteret til at tale ved det danske fødevarerministeriums European Conference Organic Food and Farming. Towards Partnership and Action in Europe (10.-11. maj) i København om emnet Organic farming in a social context. Han deltog i European Consortium for Political Research Joint Sessions of Workshops i Grenoble, Frankrig (6.-11. april) med papere Organic farming in Europe – environmental self-regulation and institutional diversity. Fødevarerministeren udpegede ham som medlem af ministeriets Fødevarerpolitisk Forum. Han er derudover medlem af Advisory Board for Sociologia Ruralis, Journal of the European Society for Rural Sociology. Han var faglig leder og underviser ved et kursusforløb i offentlig ledelse for afdelingsledere ved Sønderjyllands Amts Sygehusvæsen (oktober-december). Holdt foredraget Fremtidens økologiske udfordring i Danmark og Europa hos dlg. Odense (8. januar) og foredraget Organic Food in Denmark and Germany – in a European Perspective ved Öko-Veranstaltung von der Dänische „Öko-gruppe“ i Den Danske Ambassade, Berlin, Tyskland (22. januar). Har desuden skrevet to populærvidenskabelige artikler, heraf en offentliggjort i Tyskland.

P.E. Mouritzen har holdt oplæg om emnet Forskningsorganiseringen ved Institutt for statsvitenskap: Forskningshotel eller forskningsmiljø? på Institutt for Statsvitenskaps instituttsamling, Oslo, Norge (29. maj). Han var lærer på the Sixth Annual European Summer School in Local Government Studies, Madrid, Spanien (9.-18. juli), hvorunder han holdt en forelæsning om Political-Executive Models and their Implications for Local Government. Han holdt foredrag om Trusler mod kommunestyret - er den danske velfærdsmodel i fare? på konferencen om Udviklingsmuligheder for det kommunale selvstyre, Den Kommunale Højskole, Grenå (2.-4. september). Han har holdt flere foredrag om kommunale og ledelsesmæssige emner. Er fortsat koordinator af netværket EUROLOC, som gennemfører årlige sommerskoler for Ph.D.-studerende samt medlem af editorial advisory board for Government and Policy, af advisory board for Scandinavian Political Studies og af den rådgivende redaktionskomite for Tidsskriftet Politica. Endelig er han medlem af bestyrelsen for Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut og af Socialforskningsinstituttets tænketank om velfærdsforskning.

M.N. Pedersen er formand for bestyrelsen for Odense Universitetsforlag og for bestyrelsen for Center for Udviklingsforskning. I sidstnævnte egenskab deltog han i et antal møder og konferencer arrangeret af Ministeriet for Udviklingsbistand. Han har været konsulent for og bidrager til Danmarks National Leksikon samt konsulent for Riksbankens Jubileumsfond, Stockholm, Sverige. Han er universitetets repræsentant i bestyrelsen for Kunsthallen Brandts Klædefabrik, medlem af den danske udvælgelseskomite til College d'Europe i Brügge samt af besty-

relsen for Professor Sven Henningsens Forskningspris. Han er formand for ACs Udvalg til beskyttelse af videnskabeligt arbejde (UBVA) og har været medlem af rådet for COPYDANs sektion for Undervisningskopier. Han har som formand for en evalueringskommission for norsk statskundskab deltaget i et antal planlægningsmøder. Han er fortsat medlem af editorial boards for tidsskrifterne European Journal of Political Research, Political Studies, Journal of Legislative Studies samt Swiss Political Science Review. Han har deltaget i møder i et forskningsprojekt om nye tendenser i demokratiteori Bordeaux, Frankrig (2.-4. marts) og Nijmegen, Holland (8.-11. november) - i begge tilfælde med paper-præsentation. Han deltog i den årlige kongres i Thematic Network for Political Science i Paris, Frankrig (8.-10. juni) samt i Den Danske Magtudredningskonference i Odense (1.-2. november).

S. Petersen har deltaget i X Nordiske Kommunalforskertræf i Åbo, Finland (23.-25. november), hvor han præsenterede papere Forholdet mellem politikere og embedsmænd i lokalpolitik i udvalgte vestlige lande.

S.H. Pedersen har præsenteret papere Politics, Valuepluralism and Multiculturalism ved ECPR konferencen i Canterbury, England (6.-8. september). Har desuden holdt foredrag arrangeret af Radikale Studenter, Aarhus Universitet med titlen Nogle betragtninger over det teologiske-politiske problem.

S. Riishøj deltog i konferencen Environmental Protection in the Baltic Region: Environmental Challenges in the Process of Eastward Expansion of the European Union i Gdansk, Polen arrangeret af Gdansk Teknisk Universitet og Civic Education Project (9.-11. marts). Han var discusant og præsenterede papere The Enlargement of the EU, Status of the negotiations with special attention to environmental issues and Poland's negotiations. Han deltog i European Consortium for Political Research (ECPR) i Grenoble, Frankrig, (6.-9. september) med papere Development of Parties and Party Systems in Central East Europe, with Solidarity as a case. Han holdt gæsteforelæsnings Transformationens politiske økonomi ved Aalborg Universitet (8. maj). Han holdt oplæg på international konference afholdt af Socialistisk Folkepartis Oplysningsforbund på Christiansborg, København om Nice-traktaten og EUs udvidelse mod øst, over temaet Status over Nice-topmødet og vurdering af topmødets følger for udvidelsen mod øst, set fra Bruxelles (27. januar).

C. Stone deltog i paneldebat på 1st General Conference, European Consortium for Political Research, Canterbury, England (6.-8. september). Han deltog i Dansk Selskab for Statskundskabs konference Politologien og Europaforskningen (22.-23. oktober). Han holdt oplæg om Policy networks and urban regimes på Roskilde Universitets Center (9. november) og på Örebro Universitet, Sverige (13. december). Han holdt foredraget Rebuilding civic capacity: Lessons from the USA på Formas konferencen Den uthålliga staden som livsmiljø II i Stockholm, Sverige (16. november). Han deltog i X Nordiske kommunalforskertræf ved Åbo Akademi, Finland (23.-25. november).

Eksterne bevillinger og donationer

V. Normann Andersen har i forbindelse med et større tværfagligt forskningsprojekt Medier og Demokrati i Netværkssamfundet modtaget 190.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd og Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Projektet løber frem til 2004.

E. Beukel har fra Dansk Udenrigspolitisk Institut (DUPI) modtaget 30.000 kroner til et forskningsprojekt om Trade Politics and New Values: Interests, Ideas, and Environmental Linkages. E. Beukel har fortsat en Jean Monnet Chair i Europæisk Politisk Integration.

U. Kjær har modtaget 120.000 kroner fra Det Kommunale Momsfond og 70.000 kroner fra Bornholms Forskningscenter til gennemførelse af projektet Een eller fem kommuner? - Bornholmernes syn på en kommunesammenlægning. Projektet løber i perioden 1. maj 2001 til 30. april 2002.

Sammen med H.K. Krogstrup fra Aalborg Universitet har P. Dahler-Larsen modtaget 4 mio. kroner fra Socialministeriet til et projekt om udvikling af evalueringsmodeller. Projektet løber i perioden 2001-2003. P. Dahler-Larsen har sammen med Jørgen Gleerup, Center for Kulturstudier modtaget 1.320.000 kroner fra Omstillingsfonden for perioden 1999-2001 til et projekt om personalepolitik og undervisningspolitik. I samarbejde med Center for Higher Education Practice, Open University, England, Dansk Universitetspædagogisk Netværk samt Center for Forskningsformidling på Syddansk Universitet har P. Dahler-Larsen modtaget 370.000 kroner for perioden 2000-2003 fra Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede til deltagelse i et internationalt projekt om effektmåling og kvalitetsudvikling af pædagogisk efteruddannelse af universitetslærere. P. Dahler-Larsen har modtaget 222.000 kroner fra Den Danske Magtudredning til forskningsprojektet Evaluering og Magt. Projektet løber i perioden 2001-2002. P. Dahler-Larsen og N. Ejersbo har modtaget 30.000 kroner fra Den Danske Magtudredning til forskningsprojektet Djøficering af offentlig ledelse: Gør en ny ledelseselite nogen forskel? Projektet løber i perioden 2001-2002.

P. Kurrild-Klitgaard har fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 80.280 kroner i støtte til afvikling af forskningsprojektet Paradoxes of Democracy i USA.

F. Laursen har modtaget 10.000 DEM fra FernUniversität, Hagen, Tyskland for bidrag til projekt om europæisering af nationale parlamenter. F. Laursen har modtaget 20.000 kroner fra Dansk Udenrigspolitisk Institut (DUPI) til konference om komparative regional integration i Odense (25.-26. maj).

P.E. Mouritzen har modtaget 620.000 kroner fra Det Kommunale Momsfond til et projekt om evaluering af styrelsesændringen i København, Odense og Aalborg Kommuner. Projektet løber i perioden 1998-2001. P.E. Mouritzen har modtaget 351.000 kroner fra København, Odense og Aalborg Kommuner til et projekt om evaluering af styrelsesændringerne i København, Odense og

Aalborg Kommuner for perioden 1998-2001. P.E. Mouritzen har modtaget 1.660.059 kroner fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Size and Local Democracy in Europe. A Comparative European Research Project. Projektet løber i perioden 2001-2002. P.E. Mouritzen har modtaget 5.000 NLG fra det Hollandske Indenrigsministerium til gennemførelse af en undersøgelse af stemmeafgivning ved kommunalvalg. P.E. Mouritzen har fået bevilget 4.000 GBP til afholdelse af den 6. European Summer School in Local Government Studies, Madrid, Spanien, juli 2001.

D. Beach har modtaget 20.000 kr. i støtte af Dansk Udenrigspolitisk Institut til udgivelsen af bogen Between Law and Politics: The relationship between the European Court of Justice and EU Member States.

Publikationer

Andersen, Vibeke Normann. Anmeldelse af Allan Dreyer Hansen „Diskursteori, demokrati og lokaludvalg.“ *Økonomi og Politik* 74.1 (2001): 65-67.

Andersen, Vibeke Normann. „Et lærende Samfund - en flerhed af betydninger?“ *Ledelse I Dag*, 45.11.4, 3 (2001): 54-367.

Andersen, Vibeke Normann og Kasper Møller Hansen. „Revitalisering af demokrati - Den danske folkehøring om euroen.“ *Deliberasjon og demokrati*. Red. Erik Oddvar Eriksen og Marit Skivenes. Bergen: LOS-Senteret, 2001. 169-196.

Andersen, Vibeke Normann. „Mellom egeninteresse og fellesskap. Nye former for demokratisk deltagelse på skoleområdet i Danmark og Norge.“ *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift* 17.4 (2001): 427-451.

Beach, Derek. Between Law and Politics: The relationship between the European Court of Justice and EU Member States. København: DJØF Forlaget, 2001.

Berg, Rikke og Ulrik Kjær. „Kommunalpolitikkerne - Hvem er de? Og hvad vil vi med dem?“ *Kommunestyrets fremtid*. Red. Rolf Norstrand og Nils Groes. København: AKF Forlaget, 2001. 185-98.

Berg, Rikke og Ulrik Kjær. „Dialogen mellem politikere og borgere.“ *AKF Nyt* 4 (2001): 26-30.

Beukel, E. „Greening the World Trade Organization Trading Regime? Towards a Structural Power Model.“ *Journal of International Relations and Development* 4.2 (2001): 138-56.

Beukel, Erik. „In Tempestuous Waters: Denmark and the WTO Regime.“ *Danish Foreign Policy Yearbook 2001*. Red. Bertel Heurlin og Hans Mouritzen. København: Danish Institute of International Affairs (DUPI), 2001. 77-113.

Beukel, Erik. „Educational Policy: Institutionalization and Multi-Level Governance.“ *Making Policy in Europe*, 2. udg. Red. Svein S. Andersen og Kjell A. Eliassen. London: Sage Publications, 2001. 124-39.

Buch, Roger. Kommunalvalgene i perspektiv. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Buch, Roger. „To kommunalpolitiske paradokser og to

- kommunalreformer," *Samfundsøkonomen* 7 (2001): 17-21.
- Dahler-Larsen, Peter. „From Programme Theory to Constructivism: On Tragic, Magic and Competing Programmes.“ *Evaluation* 7.3 (2001): 331-349.
- Dahler-Larsen, Peter og Hanne Kathrine Krogstrup. „Tendenser i evaluering - en introduktion.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 13-20.
- Dahler-Larsen, Peter. „Organisationalisering af evaluering.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 79-94.
- Dahler-Larsen, Peter. „Monitorering af undervisning.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 156-161.
- Dahler-Larsen, Peter og Flemming Larsen. „Anvendelse af evaluering - Historien om et begreb, der udvider sig.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 211-220.
- Dahler-Larsen, Peter og Hanne Kathrine Krogstrup. „Evalueringens konstitutive virkninger.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 232-245.
- Dahler-Larsen, Peter m.fl. „Evalueringernes fremtid - fremtidens evalueringer.“ *Tendenser i Evaluering*. Red. Peter Dahler-Larsen og Hanne Kathrine Krogstrup. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 260-270.
- Dahler-Larsen, Peter. „Forholdet mellem evaluering og værdier.“ *Voksenuddannelse under Forandring*. Red. Jørgen Gleerup. København: Gads Forlag, 2001. 48-67.
- Dahler-Larsen, Peter. „Vor tids evalueringssbølge.“ *AKF nyt* 2 (2001): 9-14.
- Ejersbo, Niels og Carsten Greve. „Contractualisation and Parliament: The Case of Denmark.“ *Managing Parliaments in the 21st Century*. Red. Peter Falconer, Colin Smith og William Webster. Amsterdam: IOS Press, 2001. 155-172.
- Ejersbo, Niels og Carsten Greve. „Den offentlige sektor på kontrakt: temaer, erfaringer og udfordringer.“ *Modernisering av offentlig sektor*. Red. Tor Busch m.fl. Oslo: Universitetsforlaget, 2001. 185-200.
- Hansen, Kasper Møller og Mogens N. Pedersen. „Folkehøringens fremtidsmuligheder - en kritisk diskussion.“ *Lekmannsstyre under press - Festskrift til Audun Offerdal*. Red. Anne Lise Fimreite, Helge O. Larsen og Jacob Aars. Oslo: Kommuneforlaget, 2001. 343-361.
- Hansen, Kasper Møller. Anmeldelse af Johannes Andersen, Jørgen Goul Andersen og Lars Torpe. „Hvad folket magter - Demokrati, magt og afmagt.“ *Politica* 33.2. (2001): 212-214.
- Jensen, Jens-Jørgen. „Hvalen og elefanten - EU's forhold til Rusland.“ *Vindue mod Øst* 2 (2001): 12-17.
- Kjær, Ulrik. „Kvinder i kommunalpolitik - er grænsen nået?“ *Kvinder, Køn & Forskning* 10.1 (2001): 68-78.
- Klausen, Kurt Klaudi. Skulle det være noget særligt? Organisation og ledelse i det offentlige. København: Børsens Forlag, 2001.
- Klausen, Kurt Klaudi, m.fl., red. Modernisering av offentlig sektor. *New Public Management i praksis*. Antologi. Oslo: Universitetsforlaget, 2001.
- Klausen, Kurt Klaudi, m.fl. „Indledning - om modernisering og bokens indhold.“ *Modernisering av offentlig sektor. New Public Management i praksis*. Red. Tor Busch, Erik Johnsen, Kurt Klaudi Klausen og Jan Ole Vanebo. Oslo: Universitetsforlaget, 2001: 13-23.
- Klausen, Kurt Klaudi. „New Public Management - en fortolkningsramme for reformer.“ *Modernisering av offentlig sektor. New Public Management i praksis*. Red. Tor Busch m.fl. Oslo: Universitetsforlaget, 2001. 24-34.
- Klausen, Kurt Klaudi og Steen Hildebrandt, red. Offentlig ledelse på dagsordenen. København: Børsens Forlag, 2001.
- Klausen, Kurt Klaudi og Steen Hildebrandt. „Spørgsmål om ledelse.“ *Offentlig ledelse på dagsordenen*. Red. Steen Hildebrandt og Kurt Klaudi Klausen. København: Børsens Forlag, 2001. 15-38.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Leadership and management - roles and styles among local government CEOs.“ *Learning from International Public Management Reform*. Red. Larry Jones, James Guthrie og Peter Steane. London: JAI Elsevier Science, 2001. 435-454.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Ny løn - en lille brik i et stort reformkompleks.“ *Samfundsøkonomen* 5 (2001): 4-9.
- Klausen, Kurt Klaudi. Anmeldelse af Henrik P. Bang m.fl., red. 2000 „Demokrati fra Neden. Casestudier fra en dansk kommune.“ *Økonomi og Politik* 3.74 (2001): 60-63.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „An empirical example of the Condorcet paradox of voting in a large electorate.“ *Public Choice* 107 (2001): 135-145.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Velstandens grundlov: Magtdeling, rettigheder og gevinstsøgning.“ *Politica* 33.1 (2001): 41-63.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „On rationality, ideal types and economics: Alfred Schütz and the Austrian School.“ *Review of Austrian Economics* 14.2/3 (2001): 119-143.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Flemming Juncker: Iværksætter, modstandsmand, debattør.“ *Libertas* 37 (2001): 11-15.
- Laurson, Finn. Guide til Nice-traktaten: Baggrund, Kommentarer og Perspektiver. København: Den Danske Europabevægelse, 2001.
- Laurson, Finn. „Reflections on the Danish Euro No: Will the EU move towards more variable geometry?“ *Regional Contact* 15 (2001): 84-92.
- Laurson, Finn. „Dansk EU-politik i Europæisk Perspektiv: Nice og Post-Nice.“ *Økonomi og Politik* 2 (2001):

- 2-13.
- Laursen, Finn.* „EU Enlargement: Interests, Issues and the Need for Institutional Reform.“ *Making Policy in Europe*, 2. udg. Red. Svein S. Andersen og Kjell A. Eliassen. London: SAGE, 2001. 206-228.
- Laursen, Finn.* „The Danish Folketing and its European Affairs Committee: Strong Players in the National Policy Cycle.“ *National Parliaments on their Ways to Europe: Losers or Latecomers?* Red. Andreas Maurer og Wolfgang Wessels. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft, 2001. 99-115.
- Levinson, Klaus.* „Undervisningsmetode i samfundsfag.“ *Samfundsfag - en metodebog*. Red. Torben Eilsøe. Frederikshavn: Dafolo, 2001. 9-22.
- Lynggaard, Kennet.* „The Farmer Within an Institutional Environment. Comparing Danish and Belgian Organic Farming.“ *Sociologia Ruralis* 41.1 (2001): 85-111.
- Michelsen, Johannes.* „Recent development and political acceptance of organic farming in Europe.“ *Sociologia Ruralis* 41.1 (2001): 3-20.
- Michelsen, Johannes.* „Organic farming in a regulatory perspective. The Danish case.“ *Sociologia Ruralis* 41.1 (2001): 62-84.
- Michelsen, Johannes, m.fl.* Organic Farming in Europe: Economics and Policy, bd. 9: Organic farming development and agricultural institutions: a study of six countries. Stuttgart: University of Hohenheim, 2001.
- Michelsen, J. og Susanne Padel.* „Institutionelle Rahmenbedingungen für eine deutliche Ausdehnung des Ökologischen Landbaus – Erfahrungen aus drei europäischen Ländern.“ *Agrarwirtschaft* 7 (2001): 395-400.
- Michelsen, Johannes og Villy Søgaard.* „Policy instruments for promoting conversion to organic farming and their effects in Europe 1985-97.“ *Political Science Publications* 1. Odense: Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, 2001.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Spændinger i velfærdsstaten?“ *Kommunestyrets fremtid*. Red. Rolf Norstrand og Nils Groes. København: AKF Forlaget, 2001. 379-404.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Er udvalgsstyret den rigtige styreform?“ *Kommunestyrets fremtid*. Red. Rolf Norstrand og Nils Groes. København: AKF Forlaget, 2001. 364-375.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Er udvalgsstyret den rigtige styreform?“ *AKF Nyt* 4 (2001): 39-45.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Det usynlige finansieringssystem.“ *AKF Nyt* 4 (2001): 22-26.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Velfærden og den usynlige finansiering.“ *Socialforskning* 4 (2001): 32-38.
- Mouritzen, Poul Erik.* „Hovedstaden, De Skæve, De Fem og De Tavse. Debatten om kommunal udligning.“ *Fokus* 10 (2001): 15-22.
- Mouritzen, Poul Erik og Torben Beck Jørgensen.* Udgiftspolitik og budgetlægning. 2. udg. Århus: Systime, 2001.
- Mouritzen, Poul Erik og Søren Winter.* „Why People Want Something for Nothing: The Role of Asymmetrical Illusions.“ *European Journal of Political Research* 39 (2001): 109-143.
- Pedersen, M.N.* „The Interplay of Nominations and Elections in Danish Politics.“ *Political Science Publications* 2. Odense: Department of Political Science and Public Management, University of Southern Denmark, 2001.
- Pedersen, M.N.* „Electoral Volatility.“ *Encyclopedia of Democratic Thought*. Red. P.B. Clarke og J. Fowleraker. London & New York: Routledge, 2001. 266-68
- Pedersen, M.N. og K.M. Hansen.* „Folkehøringens fremtidsmuligheder- en kritisk diskussion.“ *Lekmannsstyre under press. Festskrift til Audun Offerdal*. Red. A.L. Fimreite, m.fl. Oslo: Kommuneforlaget, 2001. 343-59.
- M.N. Pedersen.* Anmeldelse af P. Esaiasson og K. Heidar, red. Beyond Westminster and Congress: The Nordic Experience. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 42 (2001): 648-50.
- Riishøj, Søren.* „Solidaritet.“ *Vindue mod Øst* 3 (2001): 7-11.
- Riishøj, Søren.* „Om valget i Polen.“ *Vindue mod Øst* 1 (2001): 18-19.
- Riishøj, Søren.* „Studiet af politiske partier i Central-og Østeuropa- med en gennemgang af den vigtigere litteratur.“ *Statsvetenskapligt Tidsskrift* 1 (2001): 277-295.
- Riishøj, Søren, red.* Helt eller delt? – Perspektiverne for et helt Europa efter Nice. København: SFOF/Axel, 2001.
- Riishøj, Søren.* „Om EUs udvidelse mod øst- fra Eurobegejstring til voksende euro-realisme og betydelig skepsis i Østudvidelsen, konsekvenser og udfordringer.“ *Eurodebat* (2001): 11-30.
- Riishøj, Søren.* Østeuropa, politiske, sociale og økonomiske Udfordringer. København: Forlaget Columbus, 2001.
- Riishøj, Søren.* Anmeldelse af Trond Berge: „Forurensning eller arbejdsløshed: reaktioner på industriforurensning og industrinedleggelse i byen Copsa Mica, Romania.“ *Nordisk Øst Forum* 15.2 (2001): 84-87.
- Stone, Clarence.* „If civic culture is the answer, what is the question?“ *Economic Development Quarterly* 15.4 (2001): 313-317
- Maciej Wilga.* „Le constructivisme dans le domaine de l'intégration européenne.“ *L'Europe en Formation* 322 (2001): 67-88.

ØKONOMISK INSTITUT

Professor *Rabah Amir*, Ph.D. (orlov)
Professor *Jan Rose Skaksen*, Ph.D. (instituttleder)
Professor *Christen Sørensen*
Adjungeret professor, dr.polit. *Erik Hoffmeyer*
Jean Monnet Professor *Jørgen Drud Hansen* (orlov fra 1. august)
Lektor, cand.polit. *Per Andersen*
Lektor *Jan Guldager Jørgensen*, Ph.D. (lektor 1. juli, studieleder 1. juli)
Lektor *Teit Lüthje*, Ph.D.
Lektor, cand.oecon. *Niels Nannerup*
Lektor, cand.polit. *Morten Skak*
Lektor *Peter Sudhölter*, Ph.D. (tiltrådt 15. oktober)
Lektor, dr.hum. *Zygmunt Tkocz*
Adjunkt *Tim Jeppesen*, Ph.D. (orlov 1. maj-31. oktober, fratrådt, ekstern lektor 1. maj-30. juni)
Adjunkt *Philipp J.H. Schröder*, Ph.D. (fratrådt 1. september)
Forskningsassistent *Joakim Søndergaard Hansen* (1. februar-31. marts)
Ekstern lektor *Per Svejstrup Hansen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Hans Heinrich*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Søren Peter Iversen* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor, cand.oecon. *Anna Lise Kianzad* (fratrådt 31. januar)
Ekstern lektor *Troels Kristensen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand. oecon. *Jeppé E. Larsen*
Ekstern lektor, professor, dr.oecon. *Lars Matthiessen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor *Thomas Pedersen* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor *Michael Stæhr* (tiltrådt 1. februar)
Sekretær *Dorrit Andersen-Alstrup*
Korrespondent *Hanne Bille*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Antonio R. Andrés (tiltrådt 1. oktober)
Elina Eguizarova (tiltrådt 10. januar)
Anna Jarosz (fratrådt 1. september)
Jesper Fredborg Larsen (orlov fra 14. juni)
Anna Stepanova (forskningsassistent fra 1. september)

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 32 undervisningsassistenter og 23 instruktører. Disse har haft i alt 1526,8 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Kasper Ullegård, Rente og valutaanalytiker, Danske Bank: Go Euro? - valutamarkedet set gennem et case studie af

EUR/USD (23. april). Fuldmægtig Per Stokholm: Danske erfaringer med liberalisering af gasmarkedet (7. maj). Forskningschef Søren E. Frandsen, Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut: CGE-Modeller og CAP (9. maj). Associate professor David Maddison, University College London: The amenity value of the Italian climate (5. oktober). Lektor, cand.scient.pol. Gert Tinggaard Svendsen, Ph.D., Handelshøjskolen i Århus: Designing a GHG Market in the EU (7. november). Professor Toke Aidt, Jesus College, Cambridge: Policy compromises: corruption and regulation in a dynamic democracy (9. november). Professor Wieslaw Watroba, University of Economics Wroclaw: Some Patterns of Globalization (27. november). Projektleder, cand.oecon. Annette Christensen, Transportrådet: Kørselsafgifter og samfundsøkonomisk vurdering af Femer Bælt-forbindelsen (6. december). Professor Torben M. Andersen, Aarhus Universitet: Aktuel dansk økonomi - på vej mod en økonomisk krise? (7. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

P. Andersen har været bestyrelsesmedlem i Samfund, Økonomi og Miljø, et åbent forskningscenter under Det Strategiske Miljøforskningsprogram. I den forbindelse har han deltaget i SØM-seminar på Skjoldenæsholm (6.-7. marts) med oplæg om miljøpolitik i et federalt system. Han har inden for rammerne af Det miljøøkonomiske Netværk, som han er formand for, deltaget i Ph.D-workshop i Roskilde (31. maj) samt i workshop om Kyoto-mekanismerne i København (12. december). Har været medlem af bestyrelsen i Det fynske Miljøselskab.

A.R. Andrés deltog i en Ph.D.-workshop på Rungstedgaard (16.-17. november).

E. Eguizarova deltog i et lecture course i Berlin (juni). Deltog endvidere i en workshop for unge økonomer i Ringsted (november).

T. Lüthje har deltaget i konferencen The Annual Meeting of the Association for Global Business (15.-17. november) i Cancun, Mexico med papiret: Is the Classification of International Trade in Horizontal and Vertical Intra-Industry Trade Usable? Har endvidere været part i et forskningsteam omkring Europæisk Integration, der blandt andet har udmyntet sig i en lærebog udgivet på Oxford University Press. Deltager i et større projekt omkring måling af udenrigshandel m.m. ved Institut for Udenrigshandel, Handelshøjskolen i Århus.

J. G. Jørgensen har deltaget i workshoppen Interdisciplinary Research Network on the Influence of EU enlargement on Baltic Societies, Cesis, Letland med et oplæg om

Centre for European Studies på Syddansk Universitet (9.-11. marts). Workshopen var en del af projektet med EuroFaculty, University of Latvia, University of Turku bevilliget af Nordisk Råd. Han deltog i den 51st International Atlantic Economic Conference i Athen, Grækenland med præsentation af papiret Effects of Tariffication: A formalisation of tariff/quota conversions under monopolistic competition (14.-19. marts). Deltog desuden i The Nordic International Trade Seminars (NOITS) - 2001, København, Danmark, hvor han fremlagde samme papir (18.-20. maj). Endelig havde han samme papir med på konferencen Danish ECSA Conference arrangeret af Centre for European Studies, Syddansk Universitet, Odense (25.-26. maj). Har deltaget i Third Annual Conference of the European Trade Study Group, Brussel, Belgien, hvor han fremlagde papiret Tariffication under monopolistic competition: A conflict between consumers' and government's interests (14.-16. september). Han har været referee på Canadian Journal of Economics samt afholdt to populærvidenskabelige foredrag dels om ØMU'en og dels om udenrigshandel.

N. Nannerup deltog i European Association of Environmental and Resource Economists' conference i Southampton, England med præsentation af artiklen: Repeated Joint Implementation Contracts and the Benefits of Second Sourcing (27. juni-1. juli). Deltog i Det Økonomiske Råds konference om Bæredygtighed, Miljø og Økonomi på Christiansborg (20. marts). Han har deltaget i Ph.D.-workshops inden for Det Miljøøkonomiske Netværk. Desuden påbegyndte han et eksternt forskningsprojekt i samarbejde med Amterne og Kommunernes Forskningsinstitut vedrørende afledte prisen-effekter på energimarkedet af landes CO₂-politik. Endelig har han haft referee-virksomhed for en række internationale tidsskrifter.

P.J.H. Schröder har deltaget i konferencen International Atlantic Economic Conference, Athens med papiret: Effects of Tariffication: A Formalisation of Tariff/Quota Conversions under monopolistic competition (14.-19. marts) Deltog desuden i The Nordic International Trade Seminars (NOITS) - 2001, København, Danmark med samme papir (18.-20. maj). Endelig fremlagde han samme papir på konferencen Danish ECSA Conference arrangeret af Centre for European Studies, Syddansk Universitet, Odense (25.-26. maj). Var desuden medlem af institutbestyrelsen (januar-august), medlem af Center for Cand.negot.-studier (januar-august) og medlem af CFES.

M. Skak har deltaget i Closing Workshop, Cesis, Latvia, on Interdisciplinary Research Network on the Influences of EU Enlargement on Baltic societies, hvor han præsenterede papiret: A Wirtschaftswunder Scenario of the Baltic Countries? (medforfatter: J. Drud Hansen) (9.-11. marts). Han har desuden deltaget i The Danish ECSA Conference on Comparative Regional Integration, Syddansk Universitet, hvor han præsenterede papiret Holiday houses, access to nature and political optimising (25.-26. maj). Deltog i årskonferencen Perspektiver i dansk EU-forskning, 2001, Aarhus Universitet arrangeret af Dansk

Selskab for Europaforskning, hvor han præsenterede papiret Access to Private Nature, the Social vs. the Political Optimum (28. september).

J.R. Skaksen har fra oktober været Research fellow, CEBR, Økonomi- og Erhvervsministeriet. Har fra december tillige været Research fellow, IZA, University of Bonn. Er desuden medlem af bestyrelsen i e*trade Bank, Danmark. Han har deltaget i Nordic International Trade Seminars (NOITS), hvor han præsenterede papiret Who gain and who lose on international outsourcing? (18.-20. maj). Han deltog i CEBR konference med papiret Outsourcing and the wage gap. Why are Europe and US so different? (21. maj). Deltog i European Economic Association konference i Lausanne med papiret Who gain and who lose on international outsourcing? (29. august-1. september).

C. Sørensen er formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi samt for Præsidiat for Foreningen Grønlandske Børn. Er medlem af Det økonomiske Råd, Danmarks Forskningsråd, Erhvervsankenævnet, Energiklagenævnet, bestyrelsen for TV2, Erhvervsministeriets referencegruppe og Ørestad Forum.

Z. Tkocz holdt foredrag på University of Economics Wroclaw over emnet Welfare State and Globalization (28. maj). Har deltaget i workshopen Welfare State and the Social System i Berlin, hvor han fremlagde papiret Welfare State - the changing system (oktober). Han har desuden som paneldeltager deltaget i konferencen om Enlargement of the European Union, Munster (november).

Eksterne bevillinger og donationer

Fra Forskerakademiet og Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd har P. Andersen på vegne af Det miljøøkonomiske Netværk fået bevilget 1.2 mio. kroner til Ph.D.-aktiviteter.

Fra det danske udenrigsministerium har J. Guldager Jørgensen modtaget en bevilling på 685.000 kroner. Bevillingen skal især medgå til dækning af udgifter i forbindelse med scholarships for 20 studerende fra de baltiske lande og Polen for et semester under European Studies programmet på oecon-studiet.

Jan Rose Skaksen har fra det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd sammen med Torben M. Andersen og Niels Haldrup modtaget 1.050.000 mio. kroner til projektet International Integration, Structural Change and Economic Policy.

Publikationer

Andersen, P., L. Nielsen og T. Jeppesen. „Tradable Green Certificates and the Flexible Mechanisms - Differences and Similarities.“ *Climate Change Research. Danish Contributions*. København: Gads Forlag, 2001. 341-52.

Andersen, Per og T. Nissen. „Erstatningsansvar og farligt affald i Stok eller Gulerod?“ *Virkemidler i miljøpolitikken*. Det Strategiske Miljøforskningsprogram, 2001.

- 20-23.
- Eguiazorova, Elina, Niels Nannerup, A. Stepanova og Rabah Amir. Monopoly versus R&D-Integrated Duopoly. *Economic Discussion Paper*, 5. University of Southern Denmark, 2001.
- Hansen, Jørgen Drud og Jan Guldager Jørgensen. „Market Integration and Industrial Specialization on a Monopolistic Competitive Market.“ *Journal of Economic Integration*, 16.3 (2001).
- Hansen, Jørgen Drud og Finn Olesen, European Integration - Some Adated Facts. *Argumenta Oeconomica* 1.10 (2001): 11-29.
- Hansen, Jørgen Drud. Har forestået redigeringen af antologien European Integration, An Economic perspective. Oxford: Oxford University Press, 2001. 255 sider. Jørgen Drud Hansen har i denne fremstilling bidraget ved kapitlerne:
- Hansen, Jørgen Drud og Philipp J.H. Schröder. Kapitel 1, Economic Integration in Europe: Setting the Stage. 1-16.
- Hansen, Jørgen Drud. Kapitel 2, European Demographics: Trends and Problems. 17-32.
- Hansen, Jørgen Drud og Jan Guldager Jørgensen. Kapitel 5, Industrial Structures: Specialization, Efficiency and Growth. 81-108.
- Hansen, Jørgen Drud og Finn Olesen. Kapitel 8, Monetary Integration: Old Issues - New Solutions. 163-192.
- Hansen, Jørgen Drud og Finn Olesen. Kapitel 10, From European Economies towards a European Economy?. 227-245.
- Hansen, Jørgen Drud, Camilla Jensen og Erik Stroyer Madsen. „Green Subsidies and Learning-By-Doing in the Windmill Industry.“ *Discussion Paper*. København: Centre for Industrial Economics, Institute of Economics, Københavns Universitet, 2001. 1-22.
- Jørgensen, Jan Guldager og Philipp J.H. Schröder. Reductions in Real versus Tariff Barriers: The Effects of Industry Concentration. Centre For European Studies. *CFES Working Paper* 3. Syddansk Universitet, 2001.
- Jørgensen, Jan Guldager og Philipp J.H. Schröder. Ranking ad Valorem and Specific Tariffs under Imperfect Competition. *Economic Discussion Papers* 3. Department of Economics, Syddansk Universitet, 2001.
- Jørgensen, Jan Guldager. „Integration, Market Proximity and Multinational Corporations.“ *Argumenta Oeconomica* 1.10 (2001).
- Jørgensen, Jan Guldager, Teit Lüthje og Philipp J.H. Schröder. European patterns of specialization from trade. *European Studies Discussion Paper* 39. Department of Economics, Syddansk Universitet, 2001.
- Jørgensen, Jan Guldager, Teit Lüthje og Philipp J.H. Schröder. „Trade: The Workhorse of Integration.“ *European Integration - An Economic Perspective*. Red. J.D. Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. Kapitel 6.
- Jørgensen, Jan Guldager. „Foreign Direct Investment: Flows and Motives.“ *European Integration - An Economic Perspective*. Red. J.D. Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. Kapitel 7.
- Lüthje, Teit. Intra-Industry Trade in Intermediate Goods. *International Advances in Economic Research*, bd. 7, 4 (2001): 393-408.
- Lüthje, Teit, og Jørgen Ulff-Møller Nielsen. Is the Classification of International Trade in Horizontal and Vertical Intra-Industry Trade Usable? *Working Paper* 01-2. Institut for Udenrigshandel. Handelshøjskolen i Århus, 2001.
- Lüthje, Teit. The Conditions for the Formation of a Vertical Integrated Multinational Enterprise. *Journal of Global Business*, bd. 12, 23 (2001): 47-57.
- Lüthje, Teit. „Teknologisk udvikling og udenrigshandel med halvfabrikata.“ *Økonomi & Politik*, bd. 3 (2001): 30-42.
- Lüthje, Teit. „Economic Growth: Prospects and Challenges.“ *European Integration: An Economic Perspective*. Red. J. D. Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. 55-79.
- Lüthje, Teit. The Delimitation Between the Concepts Intra- and Inter-industrial Trade. *Economic Discussion Papers* 1. Økonomisk Institut, Syddansk Universitet, 2001.
- Lüthje, Teit. Europæisk integration og økonomisk vækst. *Economic Discussion Papers* 2. Økonomisk Institut, Syddansk Universitet. 2001.
- Lüthje, Teit. Discussion of the Concept Intra-Industry Trade. *Economic Discussion Papers* 4. Økonomisk Institut, Syddansk Universitet, 2001.
- Lüthje, Teit. Economic Growth: Prospects and Challenges. *Economic Discussion Papers* 14. Økonomisk Institut, Syddansk Universitet. 2001.
- Nannerup, Niels. „Equilibrium pollution taxes in a two industry open economy.“ *European Economic Review* 45 (2001): 519-532.
- Schröder, Philipp J.H. „On the Speed and Boundaries of Structural Adjustment when Fiscal Policy is Tight.“ *Economic Systems*, bd. 25, 4 (2001): 435-452.
- Schröder, Philipp J.H. „Reconsidering Money: Monetary Exchange with Additive Transaction Costs.“ *Journal of Institutional and Theoretical Economics*, bd. 157, 2 (2001): 301-318.
- Schröder, Philipp J.H. „Eastern Enlargement: The New Challenge.“ *European Integration: An Economic Perspective*. Red. J.D. Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Skak, Morten. „Wage Formation in Europe.“ *CFES Working Paper* 4. Centre For European Studies, Syddansk Universitet, 2001.
- Skak, Morten og Finn Olesen, „Labour Markets: Europe’s Big Headache.“ *European Integration. An Economic Perspective*. Red. J. D. Hansen. Oxford: Oxford University Press, 2001. 33-54.
- Skak, Morten. „Access to Private Nature, the Social vs. the Political Optimum.“ *CFES Working Paper* 7. Centre For European Studies, Syddansk Universitet, 2001.

- Skak, Morten og J. Drud Hansen. „A Wirtschaftswunder Scenario of the Baltic Countries?“ *CFES Working Paper* 8. Centre For European Studies, Syddansk Universitet, 2001.
- Skaksen, M.Y. og J.R. Sørensen. Should trade unions appreciate foreign direct investment? *Journal of International Economics* 55 (2001): 379-390.
- Skaksen, J.R. og A. Sørensen. „Har globaliseringen påvirket det danske arbejdsmarked?“ *CEF AP* 3 (2001).
- Sudhölter, P. og J. Potters. The Semireactive Bargaining Set of a Cooperative Game. *International Journal of Game Theory* 30 (2001): 117-139.
- Sudhölter, P. „Equal Treatment for Both Sides of Assignment Games in the Modified Least Core.“ *Power Indices and Coalition Formation*. Red. M. Holler og G. Owen. Boston/Dordrecht/London: Kluwer Academic Publishers, 2001. 175-202, 2001.
- Sørensen, Christen m.fl. Danmarks Forskningsråd 2001. Danmarks Forskningsråds 2000-årsrapport. Kvalitet og fornyelse - gennem rekruttering til den offentlige forskning. København
- Sørensen, Christen m.fl.: Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi 2001. Den økonomiske udvikling i Grønland. København og Nuuk.

Dansk Center for Migration og Etniske Studier (DAMES)

Dansk Center for Migration og Etniske Studier (DAMES) blev oprettet 1. maj 1995 ved Sydjysk Universitetscenter på basis af en bevilling på finansloven og en egenfinansiering fra Sydjysk Universitetscenter. Centrets formål er at koordinere og styrke indvandrer- og migrationsforskningen i Danmark, at være forankringspunkt i det internationale forskningssamarbejde, at samle kompetente seniorforskere, at virke som uddannelsessted for yngre forskere, at forstærke formidlingen af resultater til både offentlige og private interessenter. Centret har frem til 31. december 1999 årligt modtaget en statsbevilling på 3,5 mio. kroner, der administreredes af Forskningsministeriet. I 2000 blev statsbevillingen nedskåret til 1,8 mio. kroner, og Forskningsministeren meddelte, at centret ikke fremover ville modtage statsstøtte. Centret blev videreført som et forskningscenter ved Institut for Miljø og Erhvervsøkonomi frem til 1. juli 2001, hvorefter det har sorteret direkte under Det samfundsvidenskabelige Dekanat. Det vil pr. 1. januar 2002 blive knyttet til den tværfakultære forskningssenhed i folkesundhedsvidenskab, som er oprettet ved Syddansk Universitet i 2001.

Lektor, mag.scient. *Jan Hjarnø*, Ph.D. (centerleder)
Lektor *John Wrench*, B.Sc (Econ), Ph.D.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lulu Hjarnø (er indskrevet ved Afdelingen for Socialantropologi ved universitetet i Lund)

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

J. Hjarnø har fremlagt to arbejder i forbindelse med videnskabelige møder. Fremlagde han nogle af de foreløbige resultater af de midler, han har fået fra forskningsrådernes pulje til forskning i social velfærd og byudvikling i udlandet ved en evalueringskonference finansieret af de statslige forskningsråd og arrangeret af Statens Byggeforskningsinstitut (maj). Som evaluator talte professor Ivan Light fra ULCA i USA. Fremlagde et oplæg om udviklingen på det danske arbejdsmarked på en konference afholdt af European Trade Union Institute i Bryssel (september). Har deltaget i flere konferencer og seminarer og fremlagt arbejder i forbindelse med udarbejdelsen af 15 ansøgninger til EU-kommissionen, hvoraf 8 opnåede bevilling. Desuden har han deltaget i en række bestyrelsesmøder for internationale programmer og projekter, hvoraf kan nævnes Metropolisprogrammet, EUROFOR, etc. Har været på feltarbejde i Stillehavet i begyndelsen af 2001.

John Wrench deltog i et seminar ved universitetet i Bern, Schweiz (januar), hvor han holdt talen *Anti-Discrimination Policies in Europe* (januar). Bidrog med talen *Teaching*

Diversity Management in a European Context ved den 24. årskonference vedrørende *Teaching Public Administration* på Arizona State University (februar). Fremlagde arbejdet *Evaluation of the Copenhagen Police Training Project* ved en konference i Bryssel (marts) Senere samme måned gav han talen *Trade Union Movements and the Inclusion of Immigrant Populations* ved et seminar arrangeret af det svenske LO, som fandt sted på Runö Folkhögskola i Stockholm. Talte om *The New Diversity Challenge in Europe* ved en konference i *International Trade Union House* i Bryssel (maj) og holdt to taler om *diversity management* i Sverige, det ene ved et seminar organiseret af Swedish Council for Work Life Research (RALF) i Stockholm og det andet ved et seminar på universitetet i Norrköping. I samme måned deltog han i en rundbordskonference vedrørende indvandring af arbejdsmarked ved „Ecole des Haute Etudes en Science Sociales“ i Paris. Han sad i panel med generaldirektøren for ILO og FNs højkommissær for menneskerettigheder Mary Robinson i Folkenes Hus i Geneve (30 maj). Fremlagde et arbejde om *Disadvantage in the labour market* ved en konference arrangeret af British Academy i London (juni) og i samme måned talte han om *diskrimination på de europæiske arbejdsmarkeder* ved Rockefeller Fonden i Bellagio i Italien. Præsenterede talen *Mange kulturer, mange personalepolitikker* ved *Carnet-E* konferencen HRM i modlys på Handelshøjskolen i København (august). Fremlagde talen *Hvad er mangfoldighedsledelse?* ved et seminar arrangeret af foreningen Nydanskere i København (september). Samme måned havde han et oplæg om *ethnic minority workers and the European employment strategy* ved en konference arrangeret af European Trade Union Institute i Bryssel. *Business initiative in the fight against racism* var titlen på et bidrag ved en EU-konference om *Youth for Tolerance and Democracy* i Berlin. Han organiserede og ledede i Rotterdam et gruppeseminar om *diversity management* ved den 6. internationale årskonference i metropolisprogrammet (27. november). Her var oplægsholder fra USA, Australien og adskillige EU-lande. I samme måned deltog han også i et møde i Wien som medlem af ekspertgruppen, der er tilknyttet „European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia“.

Eksterne bevillinger og donationer

Jan Hjarnø har modtaget en bevilling fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskning på 530.000 kroner til et projekt, der fokuserer på at finde ud af, hvad det er, der forskel på mænd og kvinder. Undersøgelse vil blive påbegyndt i 2002, og det spændende svar forventes publiceret i 2003. Undersøgelsen administreres og udføres under

ADMID ved Aalborg Universitet. J. Hjernø har også sammen med Centrets partnere i EU søgt en række projekter ved EU-kommissionen. I alt er indsendt 15 ansøgninger, hvoraf 8 blev accepteret. Centret har kun beholdt to af disse bevillinger, hvor det ene fokuserer på en kortlægning og analyse integrationspolitikken i de individuelle EU-medlemsstater, mens det andet projekt fokuserer på arbejdsmarkedspolitikken over for medborgere af udenlandsk oprindelse i EU-landene. DAMES' ansvar er at dække Danmark, Sverige og Finland. Endelig har J. Hjernø været parthaver i en bevilling fra Forskningsrådernes pulje til velfærdsforskning, som blev administreret af Statens Byggeforskningsinstitut. Bevillingen er blevet brugt til en evalueringskonference af resultaterne fra de ca. 50 mio. kroner, som forskningsrådene for et par år siden gav til studier i velfærd og byudvikling, hvor J. Hjernø fik en bevilling på 4,5 mio. kroner.

Publikationer

Wrench, John. „British unions and racism: organisational dilemmas in an unsympathetic climate.“ *Trade Unions, Immigration, and Immigrants, 1960-1993*. Red. R. Penninx og J. Roosblad. Oxford, Berghahn, 2001, 133-155.

Wrench, John og Tariq Modood. „The Effectiveness of Employment Equality Policies in relation to Immigrants and Ethnic Minorities in the UK.“ Geneva: International Labour Office, 2001. 92.

Wrench, John. „Diversity management in Europe.“ *Equal Voices* 5 (2001): 24-25.

Wrench, John. „Massnahmen gegen Diskriminierung am Arbeitsplatz: Beispiele aus der Europäischen Union.“ *Tangram* 11 (2001): 48-51.

Wrench, John. Has been Editor of the *Research in Ethnic Relations Series* with Ashgate Publishing Ltd. since 1988, and when he came to Denmark this was made a joint series between the DAMES and the UK Centre for Research in Ethnic Relations. In 1999 the series was expanded to encompass the Comparative Studies in Migration and Ethnic Relations series of Utrecht University, and re-launched as the *Research in Migration and Ethnic Relations* series. During 2001 six books were published in the series.

Centre for European Studies

Centre for European Studies blev initieret af Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og støttet gennem en bevilning fra EU-Kommissionens Monnet-program til etablering af et Jean Monnet European Centre of Excellence. Herved blev det muligt at koncentrere de aktiviteter under Jean Monnet programmet og andre aktiviteter vedrørende europæiske studier, der foregik ved det tidligere Odense Universitet og Handelshøjskole Syd efter fusionen til Syddansk Universitet.

Centre for European Studies er et tværfagligt forskningscenter, hvor forskere fra flere institutter på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet samarbejder, ligesom centret er åbent for forskere fra andre fakulteter. Centrets forskningsaktiviteter er koncentreret om problemstillinger med relation til europæisk integration og falder hovedsagelig inden for økonomi og politologi, men også sociologi og jura er repræsenteret.

Blandt centrets aktiviteter er en seminarrække, hvor forskere tilknyttet centret og inviterede nationale og internationale forskere fremlægger forskningsresultater. I centrets skriftserie publicerer forskere tilknyttet centret deres foreløbige forskningsresultater.

Forskningen omhandler blandt andet felterne: Handels-teori og -politik, generel økonomi, politik i EU i og uden for euro-området, arbejdsmarkedet herunder sociologiske, retlige og sociale aspekter, samspil mellem markeder, regering og socialpolitik, migration og velfærd samt transitionsøkonomi med fokus på østudvidelsen. Ligeledes forskes der i europæisk integration med udgangspunkt i EUs regeringskonferencer (inklusive Amsterdam- og Nice-traktaterne), komparativ regional integration samt andre vigtige policy-områder, eksempelvis vedrørende fremtidige udvidelser af EU. Danmarks forhold til EU indgår som en central del af denne forskning.

Bestyrelse:

Jean Monnet professor *Jørgen Drud Hansen*, Økonomisk Institut, Odense (centerleder, fratrædt 1. august)

Professor *Finn Laursen*, Institut for Statskundskab, Odense (udtrædt august)

Lektor *Andreas P. Cornett*, Institut for Marketing, Sønderborg (centerleder fra 1. august)

Lektor *Finn Olesen*, Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, Esbjerg

Professor *Jan Rose Skaksen*, Økonomisk Institut, Odense
Centersekretær *Dorrit Andersen-Alstrup*

Gæsteforelæsninger

Centret har afholdt 2 gæsteforelæsninger: Forskningschef Søren E. Frandsen, Statens Jordbrugs- og Fiskeri-økon-

omiske Institut, Economic Impacts of the Enlargement of the European Union - Analyzing the importance of direct payments (9. maj) og lektor Daniel Skidmore-Hess, Armstrong State University, Savannah, USA, NAFTA and regional economic integration in North America (2. oktober).

Andre arrangementer afholdt af centret

Sammen med den danske Europabevægelsen afholdt Centret en konference på Syddansk Universitet: EU efter Nice - på vej mod en EU-forfatning? (21. maj). Sammen med ESCA (Danish Section for European Community Studies Association) afholdt Centret en todages international konference på Syddansk Universitet: Comparative Regional Integration (25.-26. maj). På campus Sønderborg blev de åbne forelæsninger om EU for studerende fra andre fakulteter videreført inden for rammerne af det engelsksprogede program.

Medarbejdernes aktiviteter uden for Centret

J. D. Hansen deltog som medvært sammen med Dansk Europabevægelse ved konferencen med temaet EU efter Nice - på vej mod en EU-forfatning? (21. maj). Han deltog som medarrangør sammen med Dansk Selskab for Europaforskning (Danish Section for European Community Studies Association) i konferencen Comparative Regional Integration og fremlagde her papiret med titlen The Welfare State and Migration (25.-26. maj). Han deltog desuden i Santander-netværkets European Studies gruppe, Dresden (juni). Formålet med denne konference var primært at fremme identifikationen af forsknings- og undervisningsområdet European Studies på universiteterne. Han deltog desuden i foråret i arbejdet med Udenrigsministeriets projekt med Syddansk Universitet om studieophold for baltiske og polske studerende for et semester på European Studies-programmet. Formålet med projektet er at forberede de baltiske lande og Polen på optagelse i EU gennem en videnformidling om EU. Han var centerleder for Centre for European Studies indtil den 31. juli, hvor han tiltrådte et gæstprofessorat i European Economics i Vilnius for to semestre.

A.P. Cornett deltog i konferencen Comparative Regional Integration (25.-26. maj). Han har i beretningsperioden været i organisationskomiteen for og deltaget i NS-RSA-seminaret The Uddevalla symposium 2001 Regional Economies in transition med bidraget From Trade Integration to the Integration of the Production System - a case study of the impact of economic transition on trade and specialization in the Baltic Rim, Vänersborg, Sverige (14.-16. Juni). Han repræsenterede centret ved årsmø-

det for Dansk Selskab for Europaforskning på Aarhus Universitet (28. september).

Der henvises i øvrigt til de respektive institutter.

Eksterne bevillinger og donationer

J. Drud Hansen har fra EU-Kommissionen fået bevilget 124.000 kroner for 2000/2001 til etablering af Jean Monnet European Centre of Excellence.

Andreas P. Cornett modtog Jean Monnet permanent course grant på 4.000 ECU for undervisningsprogrammet Comparative Systems and Regional Integration in the EU, udbudt ved cand.merc.int.-studiet i Flensborg.

Publikationer

Der henvises til de respektive institutters beretning.

Center for Småvirksomhedsforskning CESFO

Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO) er en tværfaglig forskningsorganiserende enhed ved Syddansk Universitet. Det er CESFOs vision, at centret skal være det danske tyngdepunkt for den danske og internationale forskning i entrepreneurship og ledelse i små og mellemstore virksomheder. Derfor bidrager CESFO til udviklingen af en dansk forskningstradition i tæt samarbejde med relevante brugergrupper og forskere. CESFO har opbygget et internationalt forskningsnetværk og er som sådan repræsenteret i bestyrelsen for European Council for Small Business, der udgør det centrale organ for forskningssamarbejdet i entrepreneurship og small business i Europa. CESFO deltager i et internationalt forskningskonsortium Global Entrepreneurship Monitor (GEM) under ledelse af London Business School (UK) og Babson College (USA), ligesom CESFO er tilknyttet Scandinavian Institute for Research in Entrepreneurship (SIRE). Forskere fra CESFO bidrager til European Doctorial Program, et årligt tilbagevendende Ph.D.-kursus i entrepreneurship.

Centrets daglige ledelse består af centerleder, professor Poul Rind Christensen samt et sekretariat placeret ved Institut for Organisation og Entrepreneurship ved Syddansk Universitet, Kolding. Til centret er endvidere knyttet ca. 25 forskere ansat i medfør af bevillinger til CESFO samt forskere, som er fast knyttet til centrets forskningsaktiviteter (se projektrelaterede medarbejdere under „Eksterne midler og donationer“). Alle disse medarbejdere er ansat ved fagligt relevante institutter.

Bestyrelse:

Professor *Poul Rind Christensen*

Professor *Torben Bager*

Professor *Per Vagn Freytag* (formand)

Professor *Helge Tetzschner*

Kontorchef i Erhvervsfremme Styrelsen *Jesper Rasmussen*

Direktør *Per Sørensen*

Direktør *Erik Jacobsen*

Gæsteforelæsninger

Docent Chris Steyaert, Entrepreneurship and Small Business Research Institute, Stockholm: Recurring Themes and Movements in SME and entrepreneurship Research (25. januar). Multi-iværksætter Claus Krøyer: Min egen rolle i min forandringsproces (22. marts). Professor Peter Hines, leder af Lean Enterprise Research Centre, Cardiff Business School, Wales, England og konsulent Chris Butterworth: Supplier Associations: Our Experiences. For deltagere i Leverandørsammenslutningsprojektet samt erhvervsvirksomheder i lokalområdet (16. maj). Profes-

sor Peter Hines, leder af Lean Enterprise Research Centre, Cardiff Business School, Wales, England og konsulent Chris Butterworth: Lean Thinking in the Company and Supply Base (17. maj).

Andre arrangementer afholdt af centret

CESFO har afholdt sin årlige forskningskonference, Årsmødet – for medarbejdere og forskere tilknyttet centret. På Årsmødet blev der afholdt et forskningsseminar omkring CESFOs fremtidige forskningsprofil (25.-26. januar). CESFO har arrangeret LOK tema 4 Workshop med temaet koordination i et interorganisatorisk perspektiv (8.-9. marts). CESFO har været vært for et Refleksionsforum, hvor konsulenter fra TI, brancheforeninger og forskere fra CESFO drøftede nye forskningsresultater med relevans for konsulenter og brancheforeninger (21. august). CESFO har afholdt Ph.D.-kursus med titlen Social Network Analysis. 20 deltagere fra hele Norden (19.-23. november).

Eksterne midler og donationer

GEM (Global Entrepreneurship Monitor): Bevilling fra Erhvervsfremme Styrelsen på 500.000 kroner og 250.000 kroner fra Ernst & Young (1. januar-31. december). Et internationalt komparativt studium ledet af London Business School, UK og Babson College, USA. I alt 29 lande deltager. Programmet beskæftiger sig med analyser af nye virksomheders start og vækst i de deltagende lande. (Torben Bager og Mick Hancock).

Leverandørsammenslutningen: En regional forandringskontrakt med bevillinger fra Erhvervsfremme Styrelsen på 2,4 mio. kroner. Projektperioden er 1. november 1998-30. november 2002. Forsøgsprojekt med det formål at styrke det udviklingsorienterede samarbejde mellem større internationalt orienterede virksomheder og deres mindre danske underleverandører. Projektet gennemføres i samarbejde med Trekantsrådets Erhvervsprogram og en række virksomheder i den rustfrie stålindustri i Trekantområdet. (Poul Rind Christensen, Torben Damgaard, Kristin Munksgaard og Mette Schmidt).

LOK (Center for forskning i Ledelse, Organisation og Kompetence): CESFO deltager i et femårigt samarbejde med Aalborg Universitet og Handelshøjskolerne i København og Århus som led i LOK-initiativet (1. juli 1999-1. juli 2004). Centret er etableret som et „center uden mure“. Handelshøjskolen i København står for centerledelsen. Der er ansat 2 Ph.D.-studerende på projektet. CESFO-forskere koordinerer og deltager i følgende 3 delprojekter:

LOK 3.2.: Ledelse og kompetenceudvikling i et entre-

preneurperspektiv. Bevillingsramme: 1,8 mio. kroner (Torben Bager og Majbritt Rostgaard Evald).

LOK 4.1.: Samarbejdsudvikling og konkurrenceevne blandt små virksomheder. Bevillingsramme: 504.000 kroner (Torben Damgaard).

LOK 4.2.: Organiseringen af mindre underleverandørers kompetenceopbygning. Bevillingsramme: 1,6 mio. kroner (Poul Rind Christensen, Torben Damgaard og Mette Schmidt).

LOS (Ledelse og Styring i mindre virksomheder): En centerkontrakt med en samlet bevillingsramme på knap 25 mio. kroner, hvor CESFOs andel udgør 4,4 mio. kroner. Projektperioden er 1. juni 1999-31. december 2002. Centerkontrakten er opdelt i to hovedtemaer: Virksomhedernes interne forandringsberedskab og Virksomhedernes eksterne relationer. I projektet samarbejdes med Teknologisk Institut i Vejen og Tåstrup, 26 små og mellemstore virksomheder og 3 brancheforeninger. Der er ansat 1 Ph.D.-studerende og 1 forskningsassistent på projektet. ILOS-regi arbejder CESFO desuden med videreudbygningen af et dokumentationscenter for forskning i entrepreneurship og småvirksomhedsforskning. (Fra CESFO deltager: Poul Rind Christensen, Kim Klyver, Jesper Piuhl, Torben Damgaard, Jens Bøgetoft Christensen, Per Freytag, Torben Bager og Lone Toftild).

Benchmarking: En bevilling på 3,9 mio. kroner fra Erhvervsfremme Styrelsen til et toårigt projekt (1. januar 1999-31. december 2001) med titlen Udvikling af et benchmarking-værktøj. Eksterne deltagere fra TIC-Sønderjylland, TIC-København, Ni-Con og Udviklingspark Sønderjylland. (Fra CESFO deltager Per V. Freytag, Svend Hollensen, Niels Jørgensen og Peter L. Madsen).

Industriel Konkurrencekraft 2000+/Strategisk In- og Outsourcing: Et LOK-projekt med en bevillingsramme på 2,7 mio. kroner. Projektperiode løber fra 1. oktober 1999 til 30. juni 2002. I projektet analyseres 14 mindre til mellemstore virksomheder. Formålet er at udvikle værktøjer, som kan hjælpe den enkelte virksomhed med at fastslå det nuværende samt det fremtidige behov for hvilke aktiviteter, der kan henholdsvis insources og/eller outsources. Ekstern deltagelse fra Center for Erhvervsudvikling, TIC-Sønderjylland og AF-Regionskontor. (Fra CESFO deltager Per Freytag, Lone Kirk, Peter L. Madsen, Niels Grünbaum, Per Servais, Svend Hollensen, Ann Clarke og Anna Marie Dyhr Ulrich).

Publikationer:

Heldbjerg, G. A culture of patriarchy: the organising of the Danish audit profession. Working Paper 3, 2001.

Piuhl, J. Hvis du bare lærer at elske, hvad jeg kan give – management-koncepter i et aktør-netværksperspektiv. Working Paper 2, 2001.

Bager, Torben. og S. Rezaei. Immigrant business in Denmark: Captured in marginal business fields? Working Paper 1, 2001.

Bager, Torben og S. Rezaei. Indvandrevirksomheder i Danmark - med vægt på selvstændige erhvervsdriven-

de fra Ex-Jugoslavien, Pakistan, Tyrkiet, Iran og Kina. *CESFO Rapportserie nr. III.*

CESFOs Årbog 1999/2000.

Øvrige publikationer er medtaget under den enkelte forsker.

DEMOGRAFISK FORSKNINGSCENTER

Professor, dr.oecon. *Hans Chr. Johansen*
Professor *James W. Vaupel*, Ph.D. (tilknyttet IST - Epidemiologi, hvorunder aktiviteter og publikationer er nævnt)

Forskningsprofessor, dr.med. *Kaare Christensen* (tilknyttet IST - Epidemiologi, hvorunder aktiviteter og publikationer er nævnt)

Forskningsprofessor, lic.scient. *Jesper Boldsen* (også tilknyttet IST - Epidemiologi)

Forskningslektor, mag.scient.soc. *Lisbeth B. Knudsen*

Forskningsadjunkt, cand.scient *Axel Skytthe*

Fuldmægtig, cand.mag. *Per Berg*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Grethe Banggaard (til 31. maj, forskningssistent 1. juni-31. august)

Isabella Gomes Carneiro

Anette Jensen

Lene Mollerup

Andre arrangementer afholdt af centret

Seminarrække afholdt sammen med Institut for Statistik og Demografi, hvorunder forelæsere og seminarartitler er nævnt. På det 14. Nordiske Demografiske Symposium overtog Danmark formandskabet af Nordisk Demografisk Forening, og Lisbeth B. Knudsen, som er formand for den danske demografiske forening, blev dermed formand for den nordiske forening. På den europæiske befolkningskonference i Helsinki (juni 2001) deltog Isabella Carneiro og Lisbeth B. Knudsen i mødet i 'EAPS Advisory Board' som repræsentanter for henholdsvis Demografisk Forskningscenter (Lisbeth B. Knudsen) og Dansk Demografisk Forening (Isabella Carneiro). Axel Skytthe forsvarede Ph-D-afhandlingen *The Danish 1931-1952 Twin Cohorts. The Relative Importance of Genetic and Environmental Factors to Early Death in a Twin Population* ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet (13. juni).

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

G. Banggaard har deltaget i Grethe Det 24. Nordiske historikermøde på Aarhus Universitet (9. -13. august) Desuden i det årlige SSHA-møde (Social Science History Association) i Chicago med foredraget *Disease combating and health promoting measures - Danish law and infant and child mortality 1750-1870* (15.-18. november).

J. Boldsen har arrangeret og ledet tre OOOS-møder (Odense Occasional Osteology Seminars), OOOS III med følgende talere: Troy Case (Arizona State University),

Rebecca Miller (Penn State University), Elisabeth Windmüller (Aarhus Universitet) Niels Lynnerup (Københavns Universitet), Eezbieta Jaskulska (University of Warsaw) og Jørgen Thomsen og Jesper Boldsen (Syddansk Universitet, Odense) (15. maj). OOOS IV med følgende talere: Peter K.A. Jensen (Aarhus Kommunehospital), Thomas Nielsen (Syddansk Universitet, Odense), Torbjörn Ahlström (Lunds Universitet) og Jesper Boldsen (Syddansk Universitet, Odense) (26. september). OOOS V med følgende talere: Ursula Wittwer-Backofen (Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock) George Milner (Pennsylvania State University) og Hans Christian Petersen og Jesper Boldsen (Syddansk Universitet, Odense) (19. november). Han opholdt sig i marts finansieret af Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock ved universitetet i Coimbra, Portugal for at undersøge skeletter med kendt alder og køn med henblik på at forbedre mulighederne for osteologisk bestemmelse af alderen ved døden. Han deltog i CAA 2001: Conference on Computer Applications in Archaeology i Visby på Gotland, Sverige (25.-29. april). Han holdt følgende foredrag: *Osteological estimation of age at death based on the principle of transition analysis. Simultaneous estimation of sample prevalence and symptom sensitivity and specificity for the palaeopathological (palaeoepidemiological) diagnosis lepra*, og sammen med Lene Mollerup *The temporal distribution of Syphilis and Syphilis like lesions in the Black frairs in Odense, Denmark. A likelihood based approach to cemetery analysis*. Han besøgte sammen med Lene Mollerup the Max Planck Institute for Demographic Research for at diskutere og evaluere resultater og retninger i palæodemografien ved Max Planck instituttet (23.-24. august). Er medlem af styregruppen for den Antropologiske DataBase, Syddansk Universitet (ADBOU) og daglig leder af ADBOU. Er associate editor ved *Journal of Biosocial Science* og on-line journalen *Demographic Research*.

I.G. Carneiro deltog i januar/februar i et kursus om Family Dynamics holdt af The International Max Planck Research School for Demography i Rostock. Hun har også gennemgået et kursus ved Syddansk Universitet Register Data in Denmark (30. april-4. maj). Hun deltog i den europæiske befolkningskonference (EPC 2001) i Helsinki, hvor hun præsenterede et paper om Nest leaving in Brazil: evidence from survey data (med Lisbeth B. Knudsen) og var medforfatter på *Mixed Marriages in Denmark: Patterns and Trends* præsenteret af Vera Botelho fra Institut for Statistik og Demografi (7.-9. juni). Deltog i The Second Demographic Transition in Europe: Euroconference on Family and Fertility Change in Mo-

dern European Societies: Explorations and Explanations of Recent Developments i Bad Herrenalb, Tyskland, (23.-28.juni). Sammen med Lisbeth B. Knudsen deltog hun i XXIV IUSSP General Conference, Salvador, Bahia, Brasilien og præsenterede deres fælles paper (med Rafael G. Osorio fra Applied Economics Research Institute i Brasilia) om Late stayers : who are they ? - The home leaving process in Brazil and Denmark (18.-24. august). Hun deltog i First Meeting of the Informal Working Group of the Generations and Gender Programme i Budapest (24.-25. september).

A. Jensen opholdt sig ved Lunds Universitet, Sverige (1. marts-1. juni). Hun deltog i 14th. Nordic Demographic Symposium - Nordic 2001, Tjøme, Norway med præsentation af sit Ph.D.-projekt (3.-5. maj). Endelig deltog hun i et MP 175 kursus ved Lunds Universitet i Economic Demography in a Historical Perspective (14.-22. maj) .

H.C. Johansen deltog i det 14. nordiske demografiske symposium i Tjøme i Norge med et paper om Danish Population Estimates 1665-1840 (3.-5. maj), i et symposium om Different Paths to Modernity i Lund med et paper om Scandinavian Urbanisation 1850-1970 (18.-20. april) og i et seminar i Lund med en præsentation af Demografisk Forskningscenter (30. maj). Han har holdt foredrag i Den danske Demografiske Forening om Bagudrettede befolkningsprognoser for Danmark i perioden 1665-1840 (14. marts) og ved det samfundsvidenskabelige fakultets MBM-program om Den danske befolkningsudvikling 1750-2000. Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved besættelsen af et professorat i økonomisk historie ved Det europæiske Universitet i Firenze og formand for bedømmelsesudvalget for Iliana Kohlers Ph.D.-afhandling om Adult and Old-Age Mortality Dynamics in Bulgaria and Russia. Afhandlingen blev forsvaret den 21. november. Han er fortsat medlem af bestyrelsen for Dansk Jernbanemuseum og Handels- og Søfarstmuseet og har været medlem af eksekutivkomiteen for The International Economic History Association.

L.B. Knudsen deltog i et møde om Reproduktionsepidemiologi i Århus arrangeret af Epidemiologisk Grundforskningscenter (15. marts). Hun deltog i det 14. Nordiske Demografiske Symposium, Tjøme, Norge og præsenterede et paper om Delayed fertility in Denmark - an overview of recent trends, et om Impact of educational attainment on the timing of births and number of children. The case of Denmark og var medforfatter til Leaving home in a multiple destination perspective: evidence from Danish register data (med Isabella Carneiro som førsteforfatter) (3.-5. maj). Deltog i et seminar i Lund med den økonomisk demografiske gruppe ved Lunds Universitet og præsenterede Demografisk Forskningscenters forskning om fertilitet og familieudvikling (30. maj). Deltog i åbningsseminaret for det nye Academy for Migration Studies in Denmark (AMID), som var etableret 1. januar 2001 (23. februar). Hun var inviteret til et seminar i København om Velfærdsstatens historie arrangeret af forskningsgruppen for komparative studier på Socialforskningsinstituttet og deltog med et paper Fra fravalg til

vilvalg - den planlagte familie (27.-28. februar). Hun arrangerede et møde om Legally Induced Abortion - The Scandinavian way i København, under rammen af det Nordiske Netværk om Abortepidemiologi (NordABE) i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. Præsenterede et paper om Recent trends in induced abortion in Denmark and et om The role of induced abortion in the process of family formation samt redigerede efterfølgende en Research Report i Demografisk Forskningscenters serie indeholdende abstracts og resumeer fra mødet (10.-12. marts). Holdt en forelæsning om The fertility Database på et internationalt Ph.D.-kursus om Data of Denmark arrangeret af Demografisk Forskningscenter (1. maj). Hun holdt et foredrag om Fertilitet og familiepolitik i Danmark på en konference om Fødsler i de nordiske lande arrangeret af den Nordiske Socialstatistiske Kommitte (NOSOSKO) og det svenske socialdepartement i Stockholm (29. maj). På EPC 2001 var hun ordstyrer på en af undersessionerne under temaet Fertility, Contraception and Reproductive Health og præsenterede selv et paper om Births and induced abortions among teenagers and young adults: Aspects of the delayed family formation in Denmark samt var medforfatter på First births by women's occupation and higher education across Europe af E. Aracil, A. DeRose, O. Ekert-Jaffé, H. Joshi H, L.B. Knudsen, K. Lynch, R. Mougín, F. Racciopi og M. Rendall. På den XXIV IUSSP General Conference i Salvador, Bahia, Brasilien præsenterede hun en poster On the relationship between current fertility situation, previous pregnancy history and childlessness among women in their 30s in Denmark (18.-24. august). Holdt et oplæg om Befolkningsudviklingen i 'Gamle Danmark' på et seminar om ældreforskning på Socialforskningsinstituttet (25. september). Hun deltog i The Second Rostock Working Party on Stepfamily Fertility, som fandt sted i MPIDR, Rostock. Præsenterede et paper om Stepfamily Fertility in Denmark: Possible Analyses of Danish Register Data (11.-12. oktober). Hun var inviteret til at tale om Provokeret abort i de nordiske lande på et møde for medlemmer af abortkomiteer i Norge, Oslo arrangeret af Helseilsynet i Oslo (8.-9. november). Hun holdt et foredrag om Hvem er ansvarlig for sundhed og forebyggelse på en konference om Sundt og godt - på arbejde og i fritiden, som var arrangeret af FTF (13. november). Hun holdt foredrag om Hvad ved vi om fødsler i Danmark i det 20. århundrede på Folkeuniversitetet i København (13. november). Var keynote speaker om Impact of policy on the timing of child birth and the number of children per woman på en workshop om Gender Relations, Family and Work arrangeret af NIEPS (Network of Integrated European Population Studies), Oudenaarde, Belgium (30. november). Hun er udpeget som medlem af redaktionen af en internetbaseret database og nyhedsbrevs-service, som er etableret af foreningen Sex & Samfund som et af initiativerne til at iværksætte initiativer under regeringens Handlingsplan for nedsættelse af antallet af provokerede aborter.

L. Møllerup har deltaget i en international konference med foredraget The temporal distribution of Syphilis and

syphilis like lesions in the Black friars in Odense, Denmark - A likelihood based approach to cemetery analysis: Archaeological informatics - Pushing the envelope, Gotland, Sverige (26.-29. april). Hun har deltaget i nationale konferencer: Arkæologisk Forsknings Seminar, Institut for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet (28.-29. marts), Nordisk Stratigrafi Møde, afholdt på Viborg Stiftsmuseum (3.-5. august) samt Demografisk forskningsmøde afholdt af Max Plank Institutet, Rostock, Tyskland (23.-24. august). Hun har deltaget i en række dagseminarer afholdt af Afdelingen for Middelalder Arkæologi, Aarhus Universitet, Afdelingen for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet, ADBOU, Syddansk Universitet. Har holdt foredragene Begravelserne ved Øm Kloster, Øm Klosters Museumsforening (7. februar), Kirkegården, graven og befolkningen i senmiddelalderens danske byer, Afdeling for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet (21. marts). Hun har deltaget i et Ph.D.-kursus i Paleopathologi arrangeret af det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (29. oktober-2. november) og følger et fortløbende ugentlig kursus i Paleoepidemiologi arrangeret af ADBOU, Syddansk Universitet (september 2001-juni 2002). Desuden har hun haft en række konsultationer (Moesgård Museum, Århus, Horsens Museum, Aalborg Historiske Museum) vedrørende jordfundet humant skeletmateriale og har udformet rapporter om fundene. Hun har deltaget i opstillingen af udstillingen Gråbrødreklostret i Aalborg samt arrangeret og afholdt udstillingen Det Humane Skelet på Aalborg Museum (10. november). Hun er et aktivt medlem af Metodenetværket, gruppe af Ph.D.-studerende, Afdeling for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet samt af gruppen Yngre middelalderarkæologer, Århus.

A. Skytthe deltog i 10th International Congress on Twin Studies, Imperial College, London med foredraget The relative importance of genetic and environmental factors to early death - a classical twin study. Endvidere var han medforfatter til to postere: C. Tomassini, A. Rosina, F. Billari, A. Skytthe og K. Christensen The effect of losing the partner and losing the twin on Mortality - tildelt pris for bedste poster presentation i den genetiske sektion - og H. Frederiksen, D. Gaist, A. Skytthe, J.W. Vaupel, M. McGue og K. Christensen The heritability of hand grip strength, a study of 1,624 danish twin pairs aged 45-96 (4.-7. juli) Han deltog med det inviterede foredrag The Danish Twin Registry. Ascertainment and Current research ved en workshop om European Twin Registers organiseret af Istituto Superiore di Sanità, Rom, Italien (17.-18. december). Han er medlem af bestyrelsen for Det danske Tvillingeregister, medlem af IKT-udvalget ved det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

Eksterne bevillinger og donationer

Centret er finansieret ved en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond.

Publikationer

- Boldsen, J.L.* „Epidemiological approach to the paleopathological diagnosis of leprosy.“ *American Journal of Physical Anthropology*, bd. 115, 4 (2001): 380-387.
- Boldsen, J.L.* „Les patronymes, révélateurs des migrations sur l'île Bornholm (Danemark).“ *Le Patronyme - Histoire, anthropologie, société*. Red. G. Brunet, P. Darlu og G. Zei. Bd. 2, kap. 1. 159-172.
- Carneiro, I.G. og L.B. Knudsen.* „Fertility and Family Survey in Countries in the ECE Region - Country Report - Denmark - Comparable FFS data.“ *United Nations Economic Commission for Europe and United Nations Population Fund*.
- Christensen, K., A. Wienke og A. Skytthe, m.fl.* „Cardiovascular Mortality in Twins and the Fetal Origins Hypothesis.“ *Twin Research* 4(2001): 344-349.
- Christensen, V.B. og J.L. Boldsen.* „Æblekassereglementet.“ *Ugeskrift for Læger* 17.51 (2001): 7248-49.
- Jensen, A.* „...saalænge Verden staar“ - Hverringes gods' afgivelse af jord til staten i 1925 i forbindelse med lensafløsningen.“ *Cartha*, 2001. 5-18.
- Jensen, A.* Statshusmandskolonierne i Flødstrup sogn på Østfyn - et kulturmiljø under forandring. Odense, 2001.
- Jeune B., A. Skytthe.* „Centenarians in Denmark In the Past and the Present.“ *An English Selection* 13 (2001): 75-94.
- Johansen, H.C.* „Redere og Økonomi, Dansk søfarts historie, bd. 7, 1960-2000. København, Gyldendal, 2001. 93-249.
- Johansen, H.C.* „La evolucion de la industria y del comercio.“ *Udenrigsministeriets håndbog: Dinamarca*. Udenrigsministeriet, 2001. 88-92.
- Johansen, H.C.* „Danish Population Estimates 1665-1840.“ (sammen med Jim Oeppen). *Research Report* 21. Danish Center for Demographic Research, Syddansk Universitet, 2001. 32.
- Johansen, H.C.* „Copenhagen 1801.“ *Research Report* 23, Danish Center for Demographic Research, Syddansk Universitet, 2001. 20.
- Johansen, H.C.* „Folketællingen 1801, nye muligheder, Metode & Data.“ *DDA Nyt* 84.1 (2001): 12-21.
- Johansen, H.C.* „Urban social and demographic reconstitution.“ *The case of eighteenth century Odense, History and Computing*, bd. 11, 1999. 115-27.
- Knudsen, L.B.* „Induced Abortion in the Nordic Countries.“ *Research Report* 22. Red. Lisbeth B. Knudsen. Danish Center for Demographic Research, Syddansk Universitet, 2001.
- Nielsen, L.D. og L.B. Knudsen.* „Er du din egen ulykkes smed?“ *Salt* 10.2 (2001): 10-11.
- Rasch V., L.B. Knudsen og H. Wielandt.* „Pregnancy Planning and acceptance among Danish women.“ *Acta Obstet Gynecol Scand* 80 (2001): 1030-5.
- Wienke A., N.V. Holm, A. Skytthe og A.I. Yashin.* „The Heritability of Mortality Due to Heart Diseases: A Correlated Frailty Model Applied to Danish Twins.“ *Twin Research* 4 (2001): 266-274.

Det Humanistiske Fakultet

Under Det Humanistiske Fakultet hører følgende institutter:

DIG	Dansk Institut for Gymnasiepædagogik
FI	Filosofisk Institut
IFKI	Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab
IHKS	Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse
ILKM	Institut for Litteratur, Kultur og Medier
IPFU	Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling
ISK	Institut for Sprog og Kommunikation

Det Humanistiske Fakultetssekretariat

Kontorfuldmægtig *Laila Andersen*
Kontorfuldmægtig *Gerda Bagger*
Fuldmægtig, cand.lact. *Lotte Bloch* (tiltrådt 15. maj)
Kontorassistent *Anne Ellitsgaard* (tiltrådt 13. august)
Overassistent *Anne Grethe Hansen*
Overassistent *Stine Grøndal Hansen* (indtil 31. januar)
Overassistent *Else Jensen*
Fakultetssekretær, cand.jur. *Grete Klit*
Fuldmægtig, cand.mag. *Tomas Bech Madsen*
Fuldmægtig, cand.jur. *Lisbeth Broegaard Petersen* (orlov fra 1. oktober)
Overassistent *Merete Schneider*
Overassistent *Charlotte Stolzenbach* (tiltrådt pr. 1. februar)
Fuldmægtig, cand.mag. *Lotte Rosing Videbæk* (vikar fra 24. september)
Fuldmægtig, cand.mag. *Britta Løck Worm*

Humanioras udviklingskontor

Fuldmægtig, cand.rer.soc. *Jakob Ejersbo Hansen*
Fuldmægtig, cand.mag. *Tomas Bech Madsen*
Kontorfuldmægtig *Gitta Stærmosé*

IT-funktionen

Fuldmægtig, cand.phil. *Allan Bengtsson*
Supportmedarbejder *Martin Gotfredsen*
Sekretær *Martin Lund* (indtil 30. april)
Supportmedarbejder *Michael Juul Mortensen*
Supportmedarbejder *Anja Rasmussen*
Afdelingsleder *Jørn Erik Wennerstrøm*

DTP-funktionen

Sekretær *Elsebeth Jensen*

Undervisningsprisen

Lektor, dr.phil. Erich G. Klawonn, Filosofisk Institut, tildeltes ved universitetets årsfest Det Humanistiske Fakultets undervisningspris.

DANSK INSTITUT FOR GYMNASIEPÆDAGOGIK

Professor, dr.pæd., cand.mag. *Karen Borgnakke* (tiltrådt 1. oktober)

Professor, mag.art., lic.phil. *Finn Hauberg Mortensen*
Lektor, cand.pæd. *Lillian Zöllner*, Ph.D. (fratrådt 31. marts)

Lektorvikar, cand.scient. *Jens Dolin*

Forskningsadjunkt, cand.mag. *Ellen Krogh*

Amanuensis, mag.art. *Harry Haue*

Amanuensis, cand.scient. *Claus Michelsen*, Ph.D.

Amanuensis, cand.mag. *Peter Henrik Raae*

Forskningsassistent, mag.art. *Steen Beck*

Forskningsassistent, cand.scient. *Marit Schou* (fratrådt 31. juli)

Uddannelseschef, cand.mag. *Erik Damberg* (sekretariatschef til 1.juli)

Fuldmægtig, cand.mag. *Christina Bruun Levinsen* (tiltrådt 1. juli)

Sekretær *Pernille Swain* (tiltrådt 1. september)

Sekretær *Dorte Winther*

Lærere ved teoretisk pædagogikum:

Gymnasielektor, cand.mag. *Margit Clausen*

Gymnasielektor, cand.scient. *Pernille Ehlers*

Gymnasielektor, cand.mag. *Peter Hobel*

Gymnasielektor, cand.mag. et psych. *Inger-Margrethe Holm*

Gymnasielektor, cand.mag. *Jørgen Husballe*

Gymnasielektor, cand.mag. *Gitte Ingerslev*

Gymnasielektor, cand.mag. *Kirsten Jakobsen*

Gymnasielektor, cand.mag. *Annette Kjærgaard*

Gymnasielektor, cand.mag. *Ole Juul Lund*

Gymnasielektor, cand.mag. *Gunnar Lundsgaard*

Gymnasielektor, cand.scient. *Jesper Ranfelt*

Gymnasielektor, cand.scient. *Knud Rasmussen*

Gymnasielektor, cand.mag. *Mette Rogne*

Gymnasielektor, cand.scient. *Lone Ryttersgaard*

Gymnasielektor, cand.mag. *Ivar Ørnby*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Gymnasielektor, cand.mag. *Marianne Abrahamsen* (privat)

Handelsskolelektor, cand.scient. *Søren Antonius* (Undervisningsministeriet)

Gymnasieadjunkt, cand.scient. *Dinna Balling* (Århus Amt)

Lektor, cand.mag. *Torben Spanget Christensen* (Århus Amt)

Gymnasielektor, mag.art. *Claus Engstrøm* (Ringkøbing Amt)

Stipendiat, cand.phil. *Yvonne Fritze* (Høgskolen i Lillehammer)

Gymnasielektor, mag.art. *Bodil Hedeboe* (Fyns Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Peter Kaspersen* (Vestsjællands Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Åse Lading* (Københavns Amt)

Gymnasieadjunkt, cand.mag. *Jesper Thøis Madsen* (Fyns Amt, orlov 1. august 2001-31.juli 2002)

Gymnasielektor, cand.mag. *Tanja Miller* (Viborg Amt)

Redaktør, mag.art. Vår i Ólavstovu (Det Færøske Forskningsråd)

Gymnasielektor, cand.mag. *Ole Emil Rasmussen* (Frederiksberg Kommune)

Gymnasielektor, cand.mag. *Pia Ravn* (Nordjyllands Amt)

Gymnasielektor, cand.scient. *Verner Schilling* (Københavns Kommune)

Gymnasielektor, cand.mag. *Ulla Senger* (Nordjyllands Amt)

Lektor, cand.ling.merc. *Elsebeth Toft* (Syddansk Universitet)

Gymnasielektor, cand.mag. *Dorthe Uldall* (Ribe Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Niels Valdemar Vogensen* (Fyns Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Lisbeth Birde Wiese* (Undervisningsministeriet)

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Professor Kurt Klaudi Klausen, Syddansk Universitet: Offentlige organisationer og ledelse (7. februar). Lektor Jørgen Gleeurup, Syddansk Universitet: De gymnasiale uddannelser og ledelse (7. februar). Ph.D.-studerende Christine Mølgaard Frandsen, Roskilde Universitetscenter: Refleksiv konstruktivistisk analysestrategi (28. februar). Lektor, lic.phil. Jens Erik Kristensen, Aarhus Universitet: Kompetence og dannelse i socialanalytisk perspektiv (7. marts). Lektor Lars Bo Kaspersen, Københavns Universitet: Giddens vidensbegreb som det er udviklet i 90'erne samt hans strukturteori i videnskabsteoretisk perspektiv (21. marts). Professor Frede V. Nielsen, Danmarks Pædagogiske Universitet: Fagdidaktik som forskningsområde (18. april). Professor Lars Qvortrup, Syddansk Universitet: IT i undervisning og evaluering (2. maj). Professor Kirsten Drotner, Syddansk Universitet: Forholdet mellem kvantitative og kvalitative metoder i design og analyse (25. september). Lektor Martin Hvidt, Syddansk Universitet: Statistik i relation til empiriindsamling og analyse (27. september). Lektor Jens Rasmussen, Danmarks Pædagogiske Universitet: Konstruktivistiske læringsteorier i et erkendelsesteoretisk lys (10. oktober). Lektor Steen Visholm, Roskilde Universitetscenter: Læring og psykodynamik (24. oktober).

Følgende har holdt gæsteforelæsninger på Masterud-

dannelse i Gymnasiepædagogik foråret 2001: Professor Lars Ovortrup, lektor Henrik Kaare Nielsen, lektor Steen Visholm, lektor Per Fibæk Laursen, lektor Jørgen Lerche Nielsen, lektor Alma Rasmussen, lektor Lis Jespersen, Søren Kruse, rektor Karl Henrik Jørgensen, rektor Niels Clausen, rektor Erling Petersson.

Følgende har holdt gæsteforelæsnings på Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik efteråret 2001: Sven-Erik Holgersen, rektor Erling Petersson, lektor Jørgen Gleeurup, professor Kurt K. Klausen, lektor Kjeld Steen Iversen, lektor Uffe Brinkkjær, professor Lars Qvortrup, Jørgen Sørensen, rektor Allan Kjær Andersen, lektor Lotte Rahbek Schou, lektor Peter Østergaard Andersen, lektor Lejf Moos, lektor Jens Carl Ry Nielsen, lektor Morten Balle Hansen, Steen Larsen, adjunkt Bo Kampmann Walther, forskningsleder Ola Erstad, lektor Tove Løve, regionschef Steffen Svendsen, lektor Birte Kaiser, gymnasielektor Heidi Graff, lektor Peter Plant, bibliotekar Birgit Heie, redaktør Hanne Woller, lektor Peter Føge Jensen, Søren Ødegaard, Mads Haugsted, skoleinspektør Jens Raahauge, Carl P. Knudsen, lektor Gitte Ingerslev, direktør Jarl Damgaard, Malou Juelskjær.

Andre arrangementer afholdt af instituttet

DIG har holdt forskeruddannelsesseminar (7.-8. februar, 28. februar, 7.-8. marts, 21. marts, 4. april, 18.-19. april, 2. maj, 16. maj, 6. juni, 13. juni, 31. august, 12. september, 19. september, 25.-27. september, 10. oktober, 24.-25. oktober, 7. november, 21. november, 19.-20. december). DIG har i samarbejde med Fyns Amt afholdt en konference om arkitektur og pædagogik (26. marts). Introduktionsforløb for nye Ph.D.-studerende (7.-9. august samt 30.-31. august). Indvielse af et elektronisk forskningsbibliotek, der rummer læremidler, opgaver og regelsamlinger (19. juni). Tiltrædelsesforelæsning af forfatter, mag.art. Carsten Jensen i anledning af hans tiltrædelse som adjungeret professor i kulturanalyse ved Det Humanistiske Fakultet (31. august). Der blev afholdt ekskursion for medarbejderne til Hofmannsgave (7. september). Claus Michelsen har forsvaret sin Ph.D.-afhandling (18. september). DIG har i samarbejde med Undervisningsministeriet afholdt en konference om undervisningen i psykologi på det gymnasiale niveau (18. september). Karen Borgnakke har afholdt tiltrædelsesforelæsnings Almenpædagogiske problemstillinger i senmoderne relief (5. december).

Medarbejderenes aktiviteter uden for instituttet

M. Abrahamsen har holdt oplæg ved Danmarks Pædagogiske Universitet i Århus ved diplomuddannelsen i ledelse om Ledelse og omverdenen (4. april, 11. april), om ledelse og ledelsesprocesser i gymnasiet ved et pædagogisk arrangement på Slagelse Gymnasium (4. september), om ledelsesprocesser og magt i gymnasiet for de administrative inspektorer i Vestsjællands Amt (9. september).

K. Borgnakke holdt oplæg på DIG's Ph.D.-seminar om Veje til pædagogisk forskning og refleksion: Sociologi,

psykologi, antropologi, filosofi (1) (19. september), deltog i konference arrangeret af Høgskolen i Oslo med oplæg om forholdet mellem almenpædagogik, didaktik og fagdidaktik - set fra et dansk synspunkt (12.-14. oktober), holdt oplæg på DIG's Ph.D.-seminar om Veje til pædagogisk forskning og refleksion: Sociologi, psykologi, antropologi, filosofi (2) (24. oktober). Hun deltog i konference arrangeret af Statens Humanistiske Forskningsråd om strategiplaner for forskningen (31. oktober) og stod for Ph.D.-kursus i Nyere sociologiske teorier/ Jürgen Habermas på Danmarks Pædagogiske Universitet (21. november). Hun deltog i evaluering af center for forskning i matematiklæring og center for læseforskning, Statens Humanistiske Forskningsråd (november). Hun holdt tiltrædelsesforelæsning på Syddansk Universitet med titlen Almenpædagogiske problemstillinger - i senmoderne relief (5. december). K. Borgnakke deltager i forskeruddannelse i NorFa-regi med ansvar for tilrettelæggelse af kurser, undervisning og gensidig Ph.D.-vejledning. Hun er medlem af Den landsdækkende Ph.D.-koordinering inden for pædagogik og uddannelsesforskning, tværinstitutionelt samarbejde mellem de pædagogiske forskningsmiljøer på de danske universiteter. Medlem af styregruppen i Ethnography i Nordic Education Research Network støttet af Nordisk Forskeruddannelsesakademi med seniorforskere og Ph.D.-studerende fra Norge/Sverige/Finland/Danmark. Tillige medlem af det beslægtede europæiske netværk i relation til EERA, The European Educational Research Association. Herudover er K. Borgnakke medlem af Fagligt Råd for Videnscenter for Læreprocesser, Aalborg Universitet samt medvirker som bedømmer af forskningsprojekter og forskeruddannelse ved Nordisk Forskeruddannelsesakademi.

T. Spanget Christensen har deltaget i metodeseminar Det kvalitative forskningsinterview ved Steinar Kvale og Torben K. Jensen, Center for Kvalitativ Metodeudvikling, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet (7.-9. november 2001).

E. Damberg har deltaget i udviklingen af et DIG-administreret undervisningsministerielt projekt Skagerak - et samarbejdsforum for erfaringsudveksling mellem danske og norske gymnasieskoler (10. januar, 29. januar, 12. marts, 21. marts, 1. maj, 14.-15. september). Han har været medlem af Undervisningsministeriets referencegruppe for hf-forsøg (11. januar). Han har holdt oplæg for Undervisningsministeriet om Udvikling af lærerkvalifikationer (8. juni) og deltaget i arbejdsgruppe i Undervisningsministeriet om samme emne (22. oktober). Han har været med i styregruppen for Undervisningsministeriets og Fyns Amts projekt Elev-Student, og han har deltaget i Vejle Amts arbejdsgruppe om særligt begavede elever (17. april og 25. april). Han deltager for Undervisningsministeriet i arbejdet i referencegruppen for det norske udviklingsarbejde i de videregående skoler Projekt Differensiering (19. februar, 16. marts, 11. juni, 12. december). Han har deltaget i Ribe Amts Gymnasieforum (12. oktober). Han har udviklet skoleudviklingsstrategier på Færøerne (13.-16. november). Han har ledet et DIG-

udført undervisningsministerielt projekt i relation til Udviklingsprogrammet om evaluering af eksamensforsøg i gymnasiet og på hf. Han har holdt foredrag om gymnasielæreres videreuddannelse for Gymnasieskolernes Lærerforening (14. oktober). Han har deltaget i det universitetspædagogiske arbejde som næstformand i DUN (Dansk Universitetspædagogisk Netværk) (1.-3. marts, 25. september). Han har været initiativtager til og er formand for DFUU (Dansk Form for Uddannelsesudvikling), en del af et europæisk netværk blandt uddannelsesledere (EFEA) (27. februar, 8. marts, 23. marts, 16. august, 23. august, 27. november). Han har været med i et EU-projekt om litteraturundervisning, COTEPR (30.-31. marts, 29.-30. juni).

J. Dolin deltog i udviklingskursus for pædagogikum afholdt af Undervisningsministeriet i Middelfart (8.-10. januar). Deltog i Geografilærerforeningens jubilæums-konference i København (25.-26. januar) og holdt foredraget En (ny) geografisk didaktik. Deltog i Gymnasieskolernes Lærerforenings rundbordssamtale på Sophienberg om Gymnasiets Fremtid (31. januar). Deltog i Nordlab-DK seminar om den eksperimentelle dimension i uddannelserne (1. februar). Deltog i konferencen på Roskilde Universitetscenter om Naturfagene i skolen og demokratisk dannelse (2.-3. februar). Deltog i DIGs konference i Odense om fagpædagogik og holdt foredraget Aktuelle problemer i naturvidenskabernes didaktik (12. februar). Arrangør af og oplægsholder på fagligt pædagogisk kursus for gymnasielærere i geografi, Magleås Kursuscenter (13.-16. marts). Foredraget Ny geografisk fagdidaktik – fra halvpositivisme til postmodernisme. Hvad kan geografi bidrage med fra en dannelsesmæssig synsvinkel? på seminariegeografilærernes årsmøde i Svendborg (20. marts). Foredraget Arbejdsformer og læreprocesser i fysik på fagligt pædagogisk kursus i fysik i Vissenbjerg (22. marts). Deltog i Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktiks konference i Middelfart om Fremtidens naturvidenskabskompetence (17.-18. maj) og holdt foredraget Kompetenceudvikling i fysik – hvorledes forbindes undervisning med læring? Deltog i Dansk Fysisk Selskabs uddannelsessektions årsmøde på Nyborg Strand (31. maj-1. juni) og holdt foredraget Overgangen mellem folkeskolen og gymnasiet i fysik. Holdt foredraget Undervisning og læring i naturvidenskabelige fag på Undervisningsministeriets VUC-konference i Gjern (9. august). Deltog i The Third International Conference of European Science Education Research Association i Thessaloniki med temaet Science Education Research in the Knowledge Based Society og holdt foredraget The use of Multiple Representations in Physics Education (21.-26. august). Deltog i The Ninth International Conference of European Association for Research in Learning and Instruction i Freiburg med temaet Bridging Instruction to learning med foredraget A Competence Based Curriculum (28. august-1. september). Holdt foredraget Autentisk fysik på konferencen Fremtidens Gymnasiale Uddannelser arrangeret af Undervisningsministeriet, Amdtsrådsforeningen og Gymnasieskolernes Lærerforening i Odense Congress Center (17. september). Foredraget Geografisk fagdidaktik i post-

modernitetens skær på Geografisk Institut, Roskilde Universitetscenter (13. november). Foredraget Fagligheden i „andre“ arbejdsformer på pædagogisk weekend for Frederikshavn Gymnasium (17. november). Foredraget Fra elev til studerende på eksportingenørernes efteruddannelseskursus på Magleås (6. december). Han er medlem af det Naturvidenskabelige Uddannelsesråd nedsatte FyKom-udvalg vedrørende en nyorganisering af de naturvidenskabelige uddannelser i Danmark. Endvidere er han censor for seminarierne i geografi og naturfag samt censor i skriftlig fysik for gymnasiet.

Y. Fritze har deltaget på konferencen Didaktik og teknologi - om didaktik i fleksibel undervisning ved Høgskolen i Lillehammer, Norge med paperpræsentationen Iagttagelse og forståelse i den teknologibaserede kommunikation (7.-8. februar) og på konferencen 4th International Workshop - Interactive Computer aided Learning - Experiences and Visions 2001, Carinthia Tech Institute i Villach, Østrig med paperpræsentationen Communication in the technologybased examination (26.-28. september) Y. Fritze har deltaget på seminaret First Research seminar on Systems Theory an Education: Chaos and Complexity ved Danmarks Pædagogiske Universitet i København (22.-23. november) og har holdt oplæg i forbindelse med Ph.D.-kurset IT i undervisning og evaluering ved DIG (2. maj).

H. Haue holdt i forbindelse med indvielsen af DIGs elektronisk bibliotek og arkiv forelæsning om den netbaserede lærebog som forskningsfelt (19. juni). H. Haue er formand for bedømmelsesudvalget for en Ph.D.-afhandling. H. Haue holdt foredrag for rektorer og inspektorer ved de fynske gymnasier om almindelse, fag og faglighed på Gl. Avernæs (27. februar) og om kernefaglighed og tværfag på Øregaard Gymnasium (26. marts). Han holdt foredrag i forbindelse med indvielsen af udstillingen Kirken og byen i Odense Domkirke (12. juli) og på Kerteminde Seniorhøjskole om dannelse (13. november).

E. Krogh har deltaget i konference med Dansk lærerforeningens litteraturpædagogiknetværk om Dialogen i klasserummet, Schæffergården, Gentofte (9.-10. marts). Har med paper under titlen Teaching writing in a Foucauldian perspective deltaget i international konference om Genres and Discourses in Education, Work and Cultural Life: Encounters of Academic Disciplines on Theories and Practices på Høgskolen i Oslo, Norge (14. maj). Har holdt foredraget Kompetence mellem kvalifikation og dannelse på kursus om projektarbejde og skoleudvikling på Rungsted Gymnasium (21. september). Afholdt workshop om skrivning på Dansk lærerforeningens årsmøde om Dansk fagets kerne og fremtid, Kolding (5. oktober). Holdt foredraget Dansk faget som dannelsesfag i kursusrække arrangeret af Forum for dansk lærere, Danmarks Pædagogiske Universitet og Dansk lærerforeningen, Aalborg (8. oktober).

Å. Lading har deltaget i kongressen Subjectivity, Culture and Social Change, Inter University Centre, Dubrovnik (7.-13. maj), i seminaret Livshistorier, Roskilde Universitetscenter (4.- 5. oktober). Har holdt foredragene

Teamarbejde i det moderniserede gymnasium, Frederiksberg pædagogisk center (13. marts), Læreres teamwork, Esbjerg Statsskole (4. oktober), Projektarbejde og teamwork, Vejle Amt (10.-11. oktober), Det gode team, Rønde Gymnasium (7. november).

C. Michelsen deltog i konferencen Integration af IT i matematikundervisningen i Nyborg (18.-19. januar) arrangeret af Forum for matematikkens didaktik og i konferencen NORMA01-Conceptions of Mathematics i Kristianstad (8.-12. juni). Han holdt foredraget Funktionsbegrebet – et redskab i matematik og fysik på Frederiksberg Gymnasium (28. august). Han deltog i årsmødet i Handelsskolernes Matematiklærerforening i Vejle, hvor han holdt foredraget Hvad kommer først. Det abstrakte eller det konkrete? (14. september). Han deltog i det 14. heldagsseminar om fagdidaktik/uddannelsesforskning på Roskilde Universitetscenter med et oplæg om danske erfaringer med forsker/lærersamarbejde (11. oktober). Han har sammen med Jørgen Dejgaard afholdt kursus om modeller i matematik ved Matematisk Institut, Universitetet i Oslo (18.-19. oktober). Han var medlem af den internationale programkomite ved den 3. nordiske konference om matematikkens didaktik, NORMA01, i Kristianstad. Han er medlem af den lokale organisationskomite for den 10. verdenskongres i matematikundervisning, ICME-10, i København 2004, af den internationale programkomite for Preconference to ICME-10 i Växjö i 2002 samt af bestyrelsen for Forum for matematikkens didaktik.

F. Hauberg Mortensen holdt en række møder med repræsentanter for instituttets eksterne samarbejdspartnere: Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (19. januar, 9. maj), Danmarks Pædagogiske Universitet (29. januar), Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Syddansk Universitet (2. februar), Aarhus Universitet (16. januar), Fyns Amt (8. februar), Malmö Högskola (12.-13. februar, 28. maj), Storstrøms Amt (15. februar), Ringkøbing Amt (16. februar, 29. november), Nordjyllands Amt (20. februar), Ribe Amt (21. februar), Sønderjyllands Amt (21. februar, 20. marts), Københavns Universitet, Det Naturvidenskabelige Fakultet (27. februar, 27. marts, 23. april, 9. maj, 7. juni, 22. juni, 3. juli, 14. august), Dansk Universitetspædagogisk Netværk, Vejle (1.-2. marts), Frederiksborg Amt (12. marts), Vejle Amt (22. februar, 2. april, 24. september), LO (23. marts), Helsingør Gymnasium (20. juni), Aurehøj (5. oktober), Institut for Demografi og Statistik, Syddansk Universitet (4. december). Han deltog i følgende konferencer mv: Fagdidaktik arrangeret af DIG (12. januar), Universiteterne og videnssamfundet arrangeret på Kunstakademiets Arkitekteskole på Holmen (22. februar), Sprog arrangeret af Undervisningsministeriet på Danmarks Pædagogiske Universitet (15. marts), Pædagogik og arkitektur arrangeret på Syddansk Universitet af Idé-forum og DIG (26. marts), Sorø-mødet arrangeret af undervisningsminister Margrethe Vestager (1.-3. august), Lektoratsudvalgets sommermøde på Hindsgavl (3.-4. august), Rektormødet på Nyborg Strand arrangeret af Undervisningsministeriet

(22.-24. november), Fremtidens danskfag arrangeret af Undervisningsministeriets arbejdsgruppe, Rungstedgaard (30. november-1. december), Naturvidenskabspædagogik arrangeret af Kemisk Institut, Syddansk Universitet (13. december). Han var på forelæsningsrejse i Italien med forelæsninger om H.C. Andersens eventyr ved Universitetet i Viterbo (29. marts) og om Villy Sørensen og den nordiske velfærdsstat ved La Sapienza, Rom (30. marts). Han var på rejse for Undervisningsministeriets lektoratsudvalg til Budapest og Moskva (9.-11. april). Han deltog i det årlige møde i Society for the Advancement of Scandinavian Studies (SASS) i Chicago med en forelæsning om Søren Kierkegaard og H.C. Andersen samt som Chair for et Brandes-panel (25. april-30. april). I forbindelse med opbygningen af DIGs forskerskole foretog han sammen med Erik Damberg en rejse til Tórshavn (8.-10. juni). Han holdt forelæsning om Villy Sørensen på University of California, Berkeley og deltog i Lektoratsudvalgets nordamerikanske regionalmøde i San Francisco (1.-6. november). Han var formand for udvalget, der bedømte ansøgere til et professorat i almenpædagogik ved DIG og for et udvalg, der bedømte en adjungeret professor i kulturanalyse ved Det Humanistiske Fakultet. Han var medlem af et udvalg, der bedømte Peter Lützens Ph.D.-afhandling på Institut for Nordisk Filologi, Københavns Universitet (10. januar, forsvaret 23. april) og af et udvalg, der bedømte ansøgere til et professorat i litteraturpædagogik ved Universitetet i Tromsø. Han var formand for Undervisningsministeriets Lektoratsudvalg til 1. juli (Møder: 22. januar, 6. februar, 5. marts, 18. maj, 20. juni). Han er fortsat formand for Fynsk Selskab for Nordiske Studier samt medlem af Det humanistiske Fakultets Ph.D.-studienævn og lokaleudvalg. Videre er han fortsat medlem af Forskeruddannelsesrådet (Møder: 23. januar, 27. marts, 29. maj, 15. juni, 10. oktober, 27. november), af bestyrelserne for Danmarks Pædagogiske Universitet (Møder: 27. februar, 14. juni, 20. september, 20. november, 12. december) og Forskningsstyrelsens forberedelsesgruppe vedrørende EUs 6. rammeprogram (Møder: 12. marts, 22. august) samt af Fagligt Råd ved Videncenter for Lærepædagogik ved Aalborg Universitet. Han er næstformand for bestyrelsen for Danmarks Humanistiske Forskningscenter (Møder: 9. januar, 6. marts, 27. marts, 3. oktober, 17. december). Han er medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL) og blev for en femårig periode fra 8. maj valgt som selskabets bestyrelsesformand (Møder: 8. maj, 7. juni, 23. august, 27. august). Deltager i tilsynet med DSLs udgivelse ANDERSEN (13. september, 9. oktober, 6. december). Han er fortsat medlem af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, af den videnskabelige komite ved Società Italiana per gli studi Kierkegaardiani, af styregruppen vedrørende projektet Elev/Student (Møder: 24. januar, 30. januar, 21. februar, 21. maj, 3. september, 11. december), af projektgruppe vedrørende arkitektur og pædagogik (Møder: 19. januar, 9. marts), af Idégruppen i Fyns Amt (Møder: 1. februar, 8. maj, 2. oktober) samt af censorkorpset ved universiteternes danskstudier. Han var medlem af styregruppen for

Andersen Academy, Syddansk Universitet (26. november) samt formand for et udvalg vedrørende samarbejde på det pædagogiske felt mellem Det Humanistiske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (Møder: 4. januar, 10. september, 1. oktober). Videre var han medlem af arbejdsgruppe vedrørende pædagogik og IT på Det Humanistiske Fakultet (Møder: 19. april, 21. august) og af arbejdsgruppe oprettet af DIG vedrørende læremiddelforskning (17. september, 23. oktober). Han har deltaget i evaluering af forskningscentre for læsning og regning for Statens Humanistiske Forskningsråd (10. maj) samt i Undervisningsministeriets udrednings- og udviklingsprojekt Fremtidens Danskfag (24. august, 26. september, 15. november). Han holdt oplæg om kernefaglighed ved fakultetsdagen på Båring Højskole arrangeret af Det Humanistiske Fakultet (4. maj), om kernefaglighed og globalisering ved konference på Munkebjerg Hotel, Vejle for medarbejdere ved amtscentre arrangeret af Amtscenret for undervisning, Fyns Amt (22. maj), om fagpædagogik på DIG ved konference om naturfagsdidaktik arrangeret af Det Naturvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (25. juni), om masteruddannelsen ved konference om kompetenceudvikling i gymnasiet arrangeret af Gymnasieskolernes Lærerforening, Hotel Hilton (24. oktober), om kvalitet af Ph.D.-kurser på workshop ved konference om forskeruddannelse arrangeret af Forskeruddannelsesrådet på Hotel Hilton (10. december), om Villy Sørensens forfatterskab, Danmarks Radio (21. december).

P. Ravn har deltaget i Studier i læring - teoretiske og empiriske positioner (13.-14. februar, 27.-28. februar, 26.-27. marts) arrangeret af Ph.D.-studienævnet, Danmarks Pædagogiske Universitet og Forskerskolen i Livslang Læring, Roskilde Universitetscenter. Hun har deltaget i NorFa Ph.D.-forkongres Etnografi og læring og NFPF kongressen Pædagogikkens mandefald i Stockholm (14.-18. marts), NorFa Conference Ethnographic Research in Cultural Studies and Education Göteborgs Universitet (8.-10. juni) og forskeruddannelseskursus Projekt-pædagogik ved Videnscenter for Læreprocesser (6. december). Hun har desuden afholdt følgende foredrag: Læreprocesser og projektarbejde, Rungsted Gymnasium (3. september), Læreprocesser og projektarbejde, Skanderborg Amtsgymnasium, (3. september), Projektarbejde, Birkerød Gymnasium (21. november).

P.H. Raae har deltaget i et evalueringsprojekt for Uddannelsesstyrelsen, Undervisningsministeriet vedrørende enkeltfags hf. Han har holdt foredraget Kompetencer, skoleudvikling og lærerarbejde på Ribe Statsseminarium (30. august), foredraget Nye tilrettelæggelsesformer og skoleudvikling på konferencen Fremtidens gymnasiale Uddannelser arrangeret af Undervisningsministeriet, Amtsrådsforeningen og Gymnasieskolernes Lærerforening, Odense Congress Center (17. september), på Konference om undervisningen i psykologi på det gymnasiale niveau og på avu foredraget Om undervisningen i psykologi set i lyset af udviklingsprogrammet for ungdomsuddannelserne (18. september), på Undervisningsministeriets Forstandermøde 2001 foredraget Forsøg og udvikling

på hf-enkeltfagsområdet, Nyborg Strand (19. november), på seminar arrangeret af Undervisningsministeriet foredraget Kompetence, organisations- og lærerudvikling, Færøerne (12.-14. november).

D. Uldall har deltaget i Symposium ved Computeres and Learning Research Group, Open University Milton Keynes (15. marts), i Ed-Media World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications afholdt ved Universitetet i Tampere (25.-29. Juni), i Nordisk Historikermøde, heldagssessionen Fortidens spor, nutidens øjne ved Aarhus Universitet (10. august) og i European Association for Research on Learning and Instruction ved Universitetet i Freiburg (27. august-1. september).

Publikationer

Damberg, Erik, red. „Fag og pædagogik“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 22 (2001).

Damberg, Erik, red. „Arkitektur og pædagogik“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 23 (2001).

Damberg, Erik, red. „Forskningsbaseret brug af teknologi i gymnasieundervisningen“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 24 (2001).

Damberg, Erik, red. „Intellektuel eller ekspert?“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 25 (2001).

Dolin, Jens og Verner Schilling, red. „At Lære Fysik - Et studium i gymnasieelevers læreprocesser i fysik“. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie 19 (2001).

Dolin, Jens. „Fremgangsmåde og metodiske overvejelser“. At Lære Fysik - Et studium i gymnasieelevers læreprocesser i fysik. Red. Jens Dolin og Verner Schilling. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie 19 (2001): 13-22.

Haue, Harry. Faglighedens tre søjler. I: „Fag og fagpædagogik“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 22 (2001): 51-67.

Haue, Harry. „Adjunkternes kravlegård - om didaktik i pædagogikum“. Undervisning og læring - almen didaktik og skolen i samfundet. Red. Signe Holm-Larsen, Susanne Wiborg og Thyge Winther-Jensen. Vejle: Kroghs Forlag, 2001. 251-263.

Kaspersen, Peter „...kun løs er al fremmed tale? Modersmålsundervisningen i gymnasiet i en række europæiske lande“. Rapport fra Uddannelsesstyrelsen.

Krogh, Ellen. „At skrive et fag frem“. Dansk Noter 2 (2001): 26-34.

Krogh, Ellen. „Fagpædagogik i dansk“. GYMNASIEPÆDAGOGIK 22 (2001).

Krogh, Ellen. „Fagpædagogik i dansk. O Gud! I Køge!“ Hsd # 73 (2001): 20-23.

Michelsen, Claus og Jørgen Dejgaard. „Trafikmodeller“. Matematiklærerforeningen (2001).

Michelsen, Claus. „Integrating physics and mathematics by modelling“. Physics Teacher Education Beyond 2000. Red. Roser Pinto og Santiago Surinach. Elsevier, 2001. 389-392.

Mortensen, Finn Hauberg. „Øvelse gør ikke Master“. Uddannelse 9 (2001): 18-23.

- Mortensen, Finn Hauberg.* „Mellem spørgsmål og svar“. *Vandfanget* 4 (2001): 23-25.
- Mortensen, Finn Hauberg.* „Jeg har spist et æble“. *Vandfanget* 4 (2001): 26-39.
- Mortensen, Finn Hauberg.* Emil Aarestrup 200 år. Strømperne og sarkofagen - om 'gavedigtet' og om 'gavedigtene' „Til Nanna“ og „Med en Brystnaal“. *Nordica* 18. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 101-112.
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* Læsninger i dansk litteratur, bd. 1-5 (2. udg.). Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Mortensen, Finn Hauberg.* „Det slette, det sande og den skønne. Johan Ludvig Heiberg: Nye Digte, 1841“. *Læsninger i dansk litteratur*, bd. 2: 1820-1900. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 102-117.
- Mortensen, Finn Hauberg.* „Flak jorden rundt. Ludvig Holberg Erasmus Montanus“. *Læsninger i dansk litteratur*, bd. 1, 1200-1820. Odense: Odense Universitetsforlag 2001. 160-176.
- Mortensen, Finn Hauberg.* „Dele hele. Villy Sørensen: Sære historier“. *Læsninger i dansk litteratur*, bd. 4, 1940-1970. Odense: Odense Universitetsforlag 2001. 91-109.
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* Lærebog 2000. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 17 (2001).
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* J. Gleerup og Finn Wiedemann: De ungdomskulturelle læringskulturer. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 18 (2001).
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* „Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik“. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 19 (2001).
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* „Forelæsningsbibliotek 2001“. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 20 (2001).
- Mortensen, Finn Hauberg, red.* „Forskeruddannelse i Gymnasiepædagogik“. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 21 (2001).
- Raae, Peter Henrik, Annamette Andersen, Bodil Redder Bodil og Elsebeth Sanden.* „Evaluering af forsøg på hf-enkeltfag“. *Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie* 38 (2001).
- Raae, Peter Henrik.* „Ungdomskulturer. Koder og unge skolebrugere“. *GYMNASIEPÆDAGOGIK* 23 (2001).

FILOSOFISK INSTITUT

Professor, dr.phil. *David Favrholdt* (fratrådt 30. april)
Lektor, mag.art. *Carsten Bengt-Pedersen* (studieleder,
Center for Filosofi)

Lektor, fil.dr. *Cynthia M. Grund*

Lektor *Povl Gøtke*, Ph.D.

Lektor, mag.art. *Jørgen Hass*

Lektor, cand.phil. *Jens Hebor*

Lektor, mag.art. et cand.mag. *Tim Jensen* (instituttleder,
tiltrådt 1. januar, studieleder, Center for Religionsstudier)

Lektor, mag.art. et dr. *Søren Harnow Klausen* (orlov)

Lektor, dr.phil. *Erich G. Klawonn*

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff*

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen*

Adjunkt *Mikael Aktor*, Ph.D.

Adjunkt *Lars Binderup*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar)

Adjunkt *Jesper Sørensen*, Ph.D.

Adjunkt *Peter Wolsing*, Ph.D.

Undervisningsadjunkt, cand.phil. *Caroline Schaffalitzky
de Muckadell* (tiltrådt 1. februar)

Adjunktvikar *Morten Hansen*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts)

Centersekretær, overassistent *Rita Jacobsen*

Centersekretær, assistent *Birgitte Ryfeldt Rasmussen*

Institut- og centersekretær, kontorfuldmægtig *Wibke
Rickers*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Poul René Bertelsen (privatist)

Hans Tophøj Bork

Kristian Rasmussen (tiltrådt 1. oktober)

Gæsteforelæsninger

Den norske filosof *Lars Fr.H. Svendsen* har holdt forelæsningsen *Ondskab og terror - ondskabens filosofi i et aktuelt perspektiv* (1. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har afholdt den første konference i NTSMB, Netværk for Tværvidevidenskabelige Studier af Musik og Betydning (15.-17. november) samt i samarbejde med Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet og Søren Kierkegaard Forskningscenter, Københavns Universitet seminar om Søren Aabye Kierkegaard (1. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

M. Aktor er sekretær i DAHR, Dansk Selskab for Religionshistorie, affilieret til IAHR, International Association

for the History of Religions. Han er formand for foredragsforeningen RELIGIO ved Center for Religionsstudier. Han har deltaget uden paper i årsmøde i DAHR, Odense (26. oktober) og i konference i Netværk for Tværvidevidenskabelige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet (15.-17. november).

C. Bengt-Pedersen er formand for censorkorpset i filosofi ved universiteterne, censor i videnskabsteori ved Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole og medlem af censorkorpset for den sundhedsfaglige kandidat- og suppleringsuddannelse ved Aarhus Universitet og Syddansk Universitet. Han har holdt foredrag ved en temadag om Mennesket, naturen og teknikken på Vestfyns Gymnasium, Glamsbjerg (15. februar) og om Natursyn på Seniorhøjskolen, Kerteminde (6. november).

L. Binderup har deltaget uden paper i seminaret *Det onde*, Syddansk Universitet (20. september). Han har holdt foredraget *Etik - naturligt begrundet?* i foredragsforeningen Symposium, Center for Filosofi, Syddansk Universitet (19. september) samt *Etisk naturalisme - fallit eller renaissance?* i foredragsforeningen Filosofisk Forening, Aarhus Universitet (1. november). Han har desuden været referee for tidsskriftet *Philosophical Quarterly*, University of St. Andrews, Skotland.

H. Tophøj Bork har holdt foredrag om *Empati* på Fyns Pædagogseminarium, Odense (23. november).

D. Favrholdt er medlem af *Academia Europaea*, af *British Society of Aesthetics*, af *Videnskabernes Selskab*, af *Platonselskabet*, af *nationalkomiteen under International Union for the History and Philosophy of Science* og af bestyrelsen for *Dansk Filosofisk Selskab*. Indtil 1. maj var han medlem af bestyrelsen for *Videnskabernes Selskabs grundforskningsfond*, bestyrelsen for *Grosserer A. Collstrops Fond*, bestyrelsen for *Niels Bohr Arkivet* samt vicepræsident i *Videnskabernes Selskab* og formand for *Den Humanistiske Klasse sammesteds*. Han har holdt foredrag om *Begrebet bevægelse* på *Fyens Billedhugger Værksteder, Hollufgård* (16. januar), om *Æstetik og idræt* på *Kulturministeriets konference „Idrættens rigsdag“*, VEGA, København (5. marts), om *Definitionen af kunst og kunstværk*, i *Studenterkredsen*, Odense (13. marts), i *Højskoleforeningen 8520, Elsted* (14. marts), på *Roskilde Universitets Center* (16. marts) og i *Mobil, forening for kunsthistoriestuderende ved Aarhus Universitet* (10. april). Han har desuden holdt foredrag om *Kunst ved åbning af kunstudstillingen Rundrejse 2001.dk* på *Vendsyssel Kunstmuseum, Hjørring* (7. april). **D. Favrholdt** har efter sin fratreden 30. april holdt en række foredrag og gæsteforelæsninger i ind- og udland.

C.M. Grund er medlem af *The American Philosophical Association*, af *American Society for Aesthetics*, af

British Society of Aesthetics, af Selskabet for Filosofi og Psykologi, af Dansk Filosofisk Selskab og af redaktionen for Sats, Nordisk Tidsskrift for Filosofi. Hun har deltaget med paper om Music, Logic and Intentionality på Twelfth Meeting of the FWO Research Society on Foundations of Music Research: Music and Logic, Ghent University (19. januar) og været seminarleder for et tværvideenskabeligt Ph.D.-seminar over Ludwig Wittgensteins Filosofiske Undersøgelser, Forskerskolen for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet (11.-13. maj). Hun har været medarrangør af konference i Netværk for Tværvideenskabelige Studier af Musik og Betydning og sammesteds holdt foredraget Musik og lydæssig nyhedsværdi, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november). Endvidere har hun holdt et populærvideenskabeligt foredrag over musik og betydning, Præstebro Kirke, Herlev (13. november).

P. Götke er medlem af censorkorpset for lærerseminarernes religionsfag og beskikket som teologisk sagkyndig i domstolsbehandling af gejstlige læresager. Han har deltaget med oplæg om Aktuel religionsfilosofi i rundbordssamtale om religionsfilosofi og kernefaglighed, Aalborg Universitet (27. februar) samt uden paper i konference i Netværk for Tværvideenskabelige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november), i Fagdidaktisk debatforum, Syddansk Universitet, Odense (5. april) og i debatdagen Har idræten overtaget religionens rolle?, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (21. november). P. Götke har desuden holdt følgende foredrag: Moderne management og hjemmehjælp, Odense Kommune, Nyborg (24. januar), Kristendom i religionsvideenskabelig ramme, Teologisk Forening, Aarhus Universitet (13. februar), Modernitet, identitet og sjælesorg, Præstehøjskolen i Løgumkloster (6. marts), Det moderne samfund, LC-gruppe i Odense (12. september), Kristendom som værn mod det onde? ved seminar om Religionskrig arrangeret af Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet, Odense (10. oktober), Modernitet og religiøsitet, Folkeuniversitetet i Odense (25. oktober), Universitetspædagogisk forum - form og funktion, Forum for Universitetspædagogik, Syddansk Universitet (21. november).

J. Hass har undervist ved Ph.D.-kursus i medicinsk etik og videnskabsteori under Det Sundhedsvideenskabelige Fakultet (23.-27.april og 26.-30. november) samt ved Ph.D.-kurset Den tyske idealisme under Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet (14.-18. maj). Han har gæsteforelæst ved Det Kongelige Kunstakademis Arkitektsskole (2. marts), Amtscenteret for Undervisning, Fyns Amt (28. februar), Idéhistorie, Aarhus Universitet (30. september) samt ved forskeruddannelsen under Nordjyllands Amt, Aalborg (12.-13. november).

T. Jensen er formand for DAHR, Dansk Selskab for Religionshistorie og generalsekretær i EASR, European Association for The Study of Religions, begge associeret IAHR, International Association for the History of Religions. Han er formand for Norrel, Nordisk Samarbejdskomite for Religionshistorie, medlem af redaktionen for

CHAOS, Dansk-norsk Tidsskrift for Religionshistoriske Studier, national editor på Temenos, Nordic Journal for Comparative Religion, medlem af redaktionen for Religionsvideenskabelig Skriftserie, Aarhus Universitet, medredaktør på forlaget Gyldendals serie Levende Religioner - Tradition og Fornyelse samt medlem af censorkorpset for universiteternes og lærerseminarernes religionsfag og af censorkorpset for uddannelserne i dansk som andetsprog. T. Jensen har deltaget med paper om How much and what kind of community does it take to become a religion? på BASR/EASR konferencen Religion and Community, Cambridge (10.-13. september), om Kernen i religionsstudier anno 2001 på DAHRs årsmøde, Odense (26. oktober), uden paper i EASR-seminar om Themes and Problems in the History of Religions in Contemporary Europe, Messina (30.-31.marts) og i American Academy Annual Meeting, Denver (17.-20.november). Han har desuden som led i Socrates lærerudveksling holdt forelæsninger om Religion & Religious Education in Denmark på University of Warwick (19.-22. maj), deltaget i Donnerska Institutets planlægningsseminar om Ritual Studies, Åbo (23.-24. august) og været på studierejse i Californien (9.-16. november). Han har holdt følgende formidlende foredrag: Nye vinkler på religionsundervisningen, Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne, Sorø (23. januar), Danmark på vej mod det flerkulturelle samfund - traditionelle og nye værdier, konflikter og løsninger, Temadag Danmarks Pædagogiske Universitet, Esbjerg (26. februar), Værdidebatten i asylarbejdet, for Beredskabsstyrelsen, Snekkersten (5. marts), Holdninger og værdier, FOKUTO-konference, Svendborg (26. april), Kultur og religion, Katalysator-seminar om Integration for begyndere, Odense (5. maj), Formidling af værdier i religionsfaget, Båringmødet 2001, Løgumkloster (31. juli), Religion versus ikke-religiøse værdier, VUC-seminar, Undervisningsministeriet, Silkeborg (6. august), Islam og os ved seminar om Religionskrig arrangeret af Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet, Odense (10. oktober), Etikken og religionerne i nutiden, Folkeuniversitetet i Odense (10. oktober), Islam og det danske demokrati, VUC Vest, Albertslund (29. november), Livsopfattelser og religion i et migrationsperspektiv, Tværsektorial efteruddannelse, Odense Kommune (4. december), Religion og politik i Danmark, foredragsforeningen RELIGIO, Odense (5. december). Han har afholdt hel- og halvdagskurser og undervist om: Religion, kultur og islam for Udlændingestyrelsen, Værløse (17. januar) og Slagelse (3. april), Religion og kultur for Politiskolen, København (12., 13. og 19. februar, 2. april, 15. og 28. maj), Islam, muslimer og os for Holstebro Pædagogseminarium (26. marts), Den tværkulturelle samtale for Kriminalforsorgen, Kalundborg (14. juni), Lunde (25. oktober). Han har desuden varetaget undervisning om Religion og kultur på PD-uddannelsen Dansk som andetsprog for voksne og på efteruddannelseskurser for indvandrerlærere for Center for Multikulturelle Studier, Institut for Humanistiske Fag, Danmarks Pædagogiske Universitet (6., 20. og 27. februar, 12., 19. og 20. marts) og om Verdensreligioner og

kristendom på cand.pæd.-uddannelsen i Religion og livstolkning, Danmarks Pædagogiske Universitet (17. marts, 10. og 24. april, 8. maj).

S. Harnow Klausen har været gæsteforsker (Humboldt-stipendiat) ved Eberhard-Karls-Universität Tübingen og fra 1. december frikøbt af SHF til et forskningsprojekt vedrørende metafysisk realisme. Han er næstformand for Dansk Filosofisk Selskab, medlem af Nordic Society for Phenomenology og medarbejder ved Høst & Søns Filosofifileksikon. Han har været formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalget ved Morten Hansens afhandling *A Theory of Aristotle's Philosophy of Ousia. A Study of the Middle Books of the Metaphysics*. Deltog uden paper i Humboldt-stiftelsens introduktionsarrangement i Regensburg (15.-17. februar) og i Manfred Franks ugentlige kollokvium vedrørende tidsbegrebet i Tübingen (april-juni). Han holdt foredrag Om muligheden af en realistisk virkelighedsforståelse, Københavns Universitet (20. april), og deltog med paper om Making Sense of Transcendent Reality: Phenomenological Contributions to Realism i seminaret Phenomenology in the Nordic Countries ved Humanistisk Forskningscenter, København (30. maj-2. juni). Han har endvidere holdt foredrag om Transcendental argumentation, Roskilde Universitets Center (26. oktober), om Hvordan lader realismen sig begrunde? i foredragsforeningen Symposium, Odense (13. november), om Mening, fremtrædelse og musik på konference i Netværk for Tværfaglige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november). Endvidere holdt han gæsteforelæsningsen *Wie lässt sich der Realismus begründen?* ved Institut für Philosophie der Universität Regensburg (4. december).

E. Klawonn er medlem af redaktionen for Danish Yearbook of Philosophy. Han modtog Syddansk Universitets undervisningspris til årsfesten (5. oktober).

K.G. Rendtorff er medlem af bestyrelsen for Fyns Stifts Teologiske Kursus, af programudvalget for Folkeuniversitetet i Odense og af censorkorpset for universiteternes og lærerseminariernes religionsstudier. Han har holdt følgende forelæsnings for Fyns Stifts Teologiske Kursus: Om litteratur og teologi: Mennesket i tiden: Milan Kundera, Tilværelsens ulidelige lethed (27. januar), Dostojevskijs syn på lidelsen som lutring: Brødrene Karamassov (3. marts), Idealisten, magten og kærligheden: Per Olov Enquist, Livlægens besøg (10. marts), Holger Mikkelsen ved livets aften: Tage Skou-Hansen, Frit løb (31. marts), Eksistens i tiden - Rudolf Bultmanns teologiske livshistorie: Litteratur, kunst og moderne kristendom (22. september), Krigsprædikener: dekonstruktion af Jesu liv (3. november), Sagkriteriet: Eksistens i afgørelsens øjeblik (1. december). For Seniorhøjskolen, Kerteminde har han holdt foredragene Moral og frihed i europæisk kultur (13. marts) og Værdierne opløsning og den misforståede lykke (10. april). For Gymnasiernes Religionslærerforening Etik i nutiden: Idealerne, magten og kærligheden (12. marts). For Skt. Knuds provstikonvent: Religion og livsoplysning i dansk tradition litterært belyst (17. april). For Odense Vestre Rotary Club: Arven efter kommunist-

men (14. maj) og for Folkeuniversitetet i Odense: Dialog mellem religionerne? (15. november).

C. Schaffalitzky de Muckadell har deltaget uden paper i seminaret *Det onde*, Syddansk Universitet (20.-21. september) og i konference i Netværk for Tværfaglige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november). Hun har desuden holdt følgende formidlende foredrag: Etik – naturligt begrundet? i foredragsforeningen Symposium, Center for Filosofi, Syddansk Universitet (19. september), Retfærdighed i politisk filosofi, videokonferenceforedrag for VUC, Struer (25. januar), Moralfilosofisk førstehjælp, tværfaglig temadag ved medicinsk afdeling C, Odense Universitetshospital (30. maj), Etik, for medicinstuderende ved Syddansk Universitet (25. september) og *Det onde - findes det?* ved seminar om Religionskrig arrangeret af Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet, Odense (10. oktober).

J. Sørensen har deltaget med paper om Religiøs tro og handling i moderniteten på Bio/ Skepsis-konferencen *Der er mer mellom himmel og jord...*, Norsk Biologforening, Blindern, Oslo (11. maj) og med paper om Rituel og musikalsk betydning i konference i Netværk for Tværfaglige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november). Han har endvidere deltaget uden paper i konferencen *Cognition, Emotion og Repræsentation*, Institut for Filosofi, Pædagogik og Rhetorik, Københavns Universitet (18.-19. maj) og i DAHRs årsmøde, Syddansk Universitet (26. oktober). Han holdt foredraget *Magic and Ritual Efficacy* ved Center for Semiotik Forskning, Aarhus Universitet (11. oktober). Herudover har han holdt følgende formidlende foredrag: Religion som etnisk og national markør ved seminar om Religionskrig arrangeret af Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet, Odense (10. oktober), Religiøs tro og handling i moderniteten, Folkeuniversitetet i Odense (8. november) samt løbende deltaget i studiegruppe i ritualistik ved Teologisk Fakultet i Århus.

N. Thomassen er medlem af bestyrelsen for Nordisk Institut for Filosofi og medlem af censorkorpset for filosofi ved universiteterne. Han har fungeret som konsulent og redaktør af serien *Gyldendal Filosofi*, været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende Marina Jacobsens Ph.D.-afhandling *Fra Barbari til Værdighed*. En præsentation af det latinamerikanske befielsesprojekt med forsvar på Roskilde Universitets Center (22. juni), af bedømmelsesudvalg vedrørende Etik og assisteret reproduktion af Thomas Søbirk Pedersen forsvaret ved Københavns Universitet (27. april) samt af bedømmelsesudvalg af endnu ikke antaget Ph.D.-afhandling i filosofi på Aarhus Universitet. Han deltog med paper om *Træk af Søren Kierkegaards begreb om lykke* i seminar om Søren Aabye Kierkegaard, Syddansk Universitet, Odense (1. oktober).

P. Wolsing er formand for Studenterkredsen, Odense, og bestyrelsesmedlem i den filosofiske foredragsforening Symposium. Han har i Foreningen for Filosofi og Psykologi, Københavns Universitet holdt foredraget *Om det spekulative i filosofien* (14. marts), deltaget med foredra-

get Det nødvendige Onde - Et filosofihistorisk perspektiv i seminar om Det onde, Syddansk Universitet (21. september), med foredraget Frihed og individualitet. Schelling som forløber for Kierkegaard på seminar om Søren Aabye Kierkegaard, Syddansk Universitet (1. oktober). Han deltog uden paper i konferencen Intersubjectivity and Self-Realization, Sandbjerg Slot (28.-30. januar), i et seminar med Michael Theunissen, Goethe-Institutet, København (1.-2. marts), i konferencen Der Begriff als die Wahrheit. Zum Anspruch der Hegelschen Subjektiven Logik, Eberhardt-Karls Universität, Tübingen (14.-16. juni), i Studenterkredsens Sommermøde, Grundtvigs Højskole (10.-16. juli) og i konference i Netværk for Tværfaglige Studier af Musik og Betydning, Syddansk Universitet, Odense (15.-17. november). Han har holdt foredrag om Filosofien som forfatter i Center for Filosofis foredragsforening Symposium (6. december).

Eksterne bevillinger og donationer

C.M. Grund har modtaget 600.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til Netværk for tværvideenskabelige studier af musik og betydning.

Publikationer

- Aktor, Mikael. „Untouchables, Women and Territories: Rituals of Lordship in Parāsāsmṛti“. *Invented Identities: The interplay of gender, religion and politics in India*. Red- Julia Leslie og Mary McGee. *SOAS Studies on South Asia: Understanding and Perspectives*. Delhi: Oxford University Press, 2000: 133-56.
- Aktor, Mikael. Erik Reenberg Sand og Jørgen Podemann Sørensen, red. *Comparative Studies in History of Religions: Their Aim, Scope, and Validity*. Boganmeldelse. *Religionsvidenskabeligt Tidsskrift* 39: 82-87.
- Binderup, Lars. „Epistemisk naturalisme og cirkularitet - kommentar til Lægård“. *Filosofiske Studier* 21 (2001): 55-59.
- Favrholdt, David. red. Niels Bohr: Collected Works, bd. 10. Kinesisk udgave. Beijing, 2000.
- Favrholdt, David. „Om sprog og erkendelse.“ *Uddannelse* 1 (2001): 35-40.
- Favrholdt, David. „Om begrundelsen af den menneskelige erkendelse.“ *Filosofiske Studier*, bd. 21. København: Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, 2001. 99-120.
- Favrholdt, David. „Filosofi og naturvidenskabelig erkendelse.“ *FILOSOFI* 4 (2001): 6-16. Favrholdt, David. „Den forfærdelige evighed.“ *E som Encyclopædi*, Red. Sune Frølund. København: Gyldendal, 2001. 50-57.
- Grund, Cynthia M. Music, Logic and Intentionality. *Proceedings of the Twelfth Meeting of the FWO Research Society on Foundations of Music Research: Music and Logic*. Ghent: Ghent University, January 19, 2001 (version for conference presentation), kap. 2: 11 pp.
- Götke, Povl. „Den herredømmefri kommunikation“. *Retorikmagasinet* 41 (2001).

Hass, Jørgen. „Der letzte Rauch“ – Nietzsches Metaphysikkritik und der Perspektivismus“. *Text & Kontext*, bd. 23. Wilh. Fink Verlag. 75-86

Jensen, Tim. „Fra værdifuld religionsforskning til vurdering af religioner?“. *Værdier i religionsforskning og religionsundervisning i Danmark*. Red. Lars Albinus, Armin W. Geertz og Peter Widmann. Århus: Det Teologiske Fakultet, 40-57.

Jensen, Tim. „Den kristne religion i de religionsvidenskabelige uddannelser i Danmark“. *Kristendomshistorie på tværs*. Red. Lene Buck, Morten Thomsen Højsgaard og Lakshmi Sigurdsson. København: Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet, 75-88.

Jensen, Tim. „Religion og religionspluralisme: Udviklinger og udfordringer“, *Psykologisk Pædagogisk Rådgivning*, årg. 38, 6, (2001): 461-482.

Jensen, Tim. „Reflections on the IAHR Congress, Durban, August 2000“. *CSSR Bulletin*, bd. 30, 3: 64-65.

Klausen, Søren Harnow. „Staunch Externalism: How to Resist the Pull Towards Internalism in the Theory of Knowledge“. *Danish Yearbook of Philosophy* 35 (2001): 73-94.

Klawonn, Erich. Sjæl-legeme-problemet. Positioner og argumenter. Odense: Odense Universitetsforlag.

Klausen, Søren Harnow. „Staunch Externalism: How to Resist the Pull Towards Internalism in the Theory of Knowledge“. *Danish Yearbook of Philosophy* 35 (2001): 73-94.

Rendtorff, Knud. Eksistens i tiden. Rudolf Bultmann - en teologisk livshistorie. Odense: Odense Universitetsforlag.

Sørensen, Jesper. „Magi og rituel effektivitet — en kognitiv tilgang“. *Religionsvidenskabeligt Tidsskrift* 38 (2001): 59-71.

Sørensen, Jesper. „Evolution og Religion“. *Totem* særnummer (2001): 52-66.

Thomassen, Niels. Ulykke og lykke. Et livsfilosofisk udspil med stadigt hensyn til Søren Kierkegaard, København: Gyldendal.

INSTITUT FOR FAGSPROG, KOMMUNIKATION OG INFORMATIONSVIDENSKAB

Professor *Per Hasle* (studieleder)
Professor *Per Anker Jensen* (daglig leder af cand.IT-uddannelsen)
Professor, Dr.scient. *Peter Øhrstrøm* (tiltrådt 1. august)
Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær* (studieleder fra 1. marts)
Lektor, Dr.phil. *Maria Bonner* (studieleder)
Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl*
Lektor *Lise Lotte Weilgaard Christensen*, Ph.D.
Lektor *Ellen Christoffersen*, Ph.D. (instituttleder fra 1. marts)
Lektor, cand.interpret. *Simon Clement*
Lektor, cand.phil. *Birthe Kirk Gawinski*
Lektor *Annelise Grinsted*, Ph.D. (instituttleder, orlov fra 1. marts)
Lektor, cand.ling.merc. *Frank Grue*
Lektor, cand.interpret. *Alexandra Bonde Henriksen*
Lektor, cand.mag. *Lis Susanne Holm*
Lektor, licenciada en economia *Virginia Hvid*
Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D. (prodekan fra 1. marts)
Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen*
Lektor *Pia List*, Ph.D.
Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen*
Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund*
Lektor *Margrethe Hansen Møller*, Ph.D. (studieleder til 28. februar)
Lektor, cand.phil. *Carl-Henrik Nielsen*
Lektor, cand.ling.merc. *Inge-Marie Nielsen*
Lektor *Birgitte Jul Norlyk*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Niels Kristian Pedersen*
Lektor, cand.interpret. *Bertha Marie Toft*
Lektor, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk*
Adjunkt *Birte Asmub*, Ph.D. (tiltrådt 15. august)
Adjunkt, cand.ling.merc. *Lene Dybbroe* (adjunktvikar til 30. august)
Adjunkt, cand.phil. *Lars Eriksen* (fratrådt 30. juni)
Adjunkt *Stefan Thomas Gries*, Ph.D.
Adjunkt, cand.ling.merc. *Anne Marie Hulgaard*
Adjunkt, cand.mag. *Ella Mølgaard* (amanuensis til 31. januar)
Adjunkt *Mette Nelson*, Ph.D.
Adjunkt *Anne Neville*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt *Anne Rasmussen*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt, cand.scient. *Peter Rossen Skadhauge*
Amanuensis, cand.mag. *Tavs Bjerre* (fratrådt 31. december)

Ekstern lektor, cand.mag. *Ruth Feil*
Ekstern lektor *Asta Høy*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.mag. *Kjeld Melvad* (afgået ved døden 10. oktober)
Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete Henriksen Qvist*
Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*
Akademisk IT-medarbejder *Jørgen Albretsen* (tiltrådt 1. april)
Korrespondent *Nicole Beth* (tiltrådt 1. januar)
Overassistent *Hanne Gabe Dissing* (fratrådt 30. september)
Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*
Fuldmægtig *Helle Hede Hansen* (tiltrådt 1. januar)
Overassistent *Ulla Jørgensen*
Overassistent *Bodil Kjærsgaard*
Overassistent *Mona Lüthje*
Assistent *Majbritt Juhl Nielsen* (tiltrådt 10. september)
Kontorelev *Tina Sandholm Rasmussen* (fratrådt 14. august)
Kontorfuldmægtig *Anne-Mette Sprogø*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Karin Belhaj
Tina Paulsen Christensen

Gæsteforelæsninger

Usability Lead *Klaus Kaasgaard*, Microsoft Corporation, Mountain View, USA: IT og brugervenlighed, Kolding (24. februar). Vice President *Ole M. Daugbjerg*, Danfoss A/S, Nordborg: Corporate Brand - Street Potential, Kolding (4. april). Førsteamanuensis *Trine Dahl*, Norges Handelshøyskole, Bergen: Datamaskinen som hjælpemiddel i den tekstlingvistiske forskning, med særligt fokus på tekstkondensering/tekstresumering og nye tendenser inden for tekstlingvistikken, Kolding (14. september). Professor, Dr. *Caja Thimm*, Universität Bonn, Tyskland: Formen und Funktionen elektronischer Schriftlichkeit, Sønderborg (20. september). Udviklingsdirektør *Michael Grøn*, Oversætterhuset A/S, Århus: Anvendelse af moderne oversættelsesværktøjer i praksis, Kolding (2. oktober). Direktør *Annelise Bech*, Lingtech A/S, København: Sprogteknologi i anvendelse: Maskinoversættelse hos Lingtech A/S, Kolding (15. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har i samarbejde med Institut for Erhvervsinformatik og Handelshøjskolen i København afholdt to DAN-TERM-temadage over emnet Kvalitet i sprogproduktio-

nen. Der var følgende indlæg: Finans- og organisationschef Morten K. Andreasen, Crisplant a/s, Århus: Motivation og cost benefit, international kommunikationschef Lone Kaas Bræmer og translatør Sys Bundgård, begge Unibank A/S, København: Term- og frasebank på bankens intranet samt brug af oversættelsehukommelse, forskningsleder Gert Engel, Institut for Erhvervsinformatik, Kolding: Hvordan kommer man i gang?, projektleder Torben Dahl Jensen, Institut for Erhvervsinformatik, Kolding: Præsentationsformer for terminologiske data, projektkoordinator Lisbeth Kjeldgaard, Crisplant a/s, Århus: Opbygning af en termbase og integration i virksomhedens arbejde, professor Bodil Nistrup Madsen, Handelshøjskolen i København: Metoder og værktøjer, Kolding og København (9.-12. januar). Institutet har afholdt Ph.D.-forsvaret Kvantitativ terminologi - en algoritme til automatisk identifikation af teksttypiske lemmata i tekster med esoterisk diskursorientering ved Bjarne Blom, Kolding (7. marts). Institutet har i samarbejde med Institut for Erhvervsinformatik afholdt workshop om Termbank Syd-projektet, Kolding (29. maj). Institutet har afholdt Ph.D.-forsvaret Sprachpolitik und Sprachenrecht im Königreich Dänemark und in der Bundesrepublik Deutschland. Eine Untersuchung der Amts- und Gerichtssprache ved Lars Eriksen, Sønderborg (7. juni). Institutet har afholdt workshoppen Tekstresumering/tekstkondensering med førsteamanuensis Trine Dahl, Norges Handelshøjskole, Bergen som gæst, Kolding (14. september). Institutet har i samarbejde med Institut for Erhvervsinformatik og Handelshøjskolen i København arrangeret konferencen Vidensstyring i danske virksomheder, København (4. oktober). Institutet har afholdt tiltrædelsesforelæsning i anledning af Peter Øhrstrøms udnævnelse til professor i humanistisk informationsvidenskab, Kolding (22. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

M. Ankjær har deltaget i The 8th Nordic and Baltic Symposium on Intercultural Communication ved Det Erhvervsproglige Fakultet, Handelshøjskolen i København (23.-24. november).

B. Asmuss har deltaget i konferencen Clan-CA: Technological Tools for CA arrangeret af Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA og Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense (21.-23. september). Hun har deltaget i konferencen Phonetics in Conversation med indlæg ved lekturer Richard Ogden arrangeret af University of York, England i samarbejde med NorFa. Konferencen fandt sted på Aarhus Universitet (15.-17. december). Hun har deltaget i netværket MOVIN - Microanalysis of Verbal/non-Verbal/Visuel Interaction og har i den forbindelse deltaget i en række netværksmøder på Aarhus Universitet og Roskilde Universitetscenter hver anden fredag i efterårssemestret. Hun har deltaget i NorFa Network for Researchers in Conversation Studies.

K. Belhaj har deltaget i temadagen Kvalitet i sprogpro-

duktionen arrangeret af DantermCentret og afholdt på Syddansk Universitet, Kolding (9. januar). Hun har deltaget i Ph.D.-kurset Linguistic Research Areas på Syddansk Universitet, Odense (januar-marts). Hun har deltaget i IT-Sprogseminar arrangeret af Danske Sprogseminarer, København (29. marts). Hun har deltaget i Ph.D.-kurset Videnskabsteori og sprogforskning, Handelshøjskolen i København (2.-4. april) og i Ph.D.-kurset Language and Thought, Syddansk Universitet, Odense (26.-27. maj). Hun har deltaget i summerschool om Information Technology, Syddansk Universitet, Odense (24.-29. juni). Hun har deltaget i The 13th European Symposium on Language for Special Purposes arrangeret af University of Vaasa, Finland (20.-24. august).

M. Bonner har deltaget i konferencen Sprache und Recht, 37. Jahrestagung des Instituts für deutsche Sprache, Mannheim, Tyskland (13.-15. marts).

L.L. Weilgaard Christensen har deltaget i temadagen Kvalitet i sprogproduktionen arrangeret af DantermCentret og afholdt på Syddansk Universitet, Kolding (9. januar). Hun har med en poster presentation om Termbank Syd deltaget i konferencen TAMA 2001: Sharing Terminological Knowledge afholdt af TermNet og NL-Term i Lessius Hogeschool Antwerpen, Belgien (1.-2. februar). Hun har deltaget i et møde arrangeret af EAFT - European Association for Terminology ligeledes i Antwerpen, Belgien (3. februar). Hun har deltaget i Danterm-brugergruppens generalforsamling med et indlæg om Termbank Syd, Handelshøjskolen i København (17. maj). Hun har med indlægget Identification of Non-realised Agents in Technical Texts og en poster presentation om Termbank Syd deltaget i The 13th European Symposium on Language for Special Purposes ved University of Vaasa, Finland (20.-24. august). Hun har deltaget i konferencen Vidensstyring i danske virksomheder arrangeret af Handelshøjskolen i København i samarbejde med Institut for Erhvervsinformatik, Kolding. Konferencen fandt sted i København (4. oktober). Hun er medlem af styregruppen for DantermCentret samt af Terminologigruppen under DantermCentret som Syddansk Universitets repræsentant.

T. Paulsen Christensen har deltaget i Ph.D.-kurset Linguistic Research Areas, Syddansk Universitet, Odense (29. januar og 14. marts). Hun har været på studieophold ved EU-Kommissionen i Bruxelles, Belgien og EU-domstolen i Luxembourg (18.-22. juni). Hun har med indlægget Juristisches Übersetzen - alles andere als nur Routine? deltaget i The 13th European Symposium on Language for Special Purposes, University of Vaasa, Finland (20.-24. august). Hun har deltaget i Ph.D.-kurset Retskilderne, Juridisk Institut, Aarhus Universitet (30. oktober) samt i Ph.D.-kurset Translation Research Methodology, Handelshøjskolen i København (6.-7. december).

E. Christoffersen har med indlægget Identification of Non-realised Agents in Technical Texts deltaget i The 13th European Symposium on Language for Special Purposes, University of Vaasa, Finland (20.-24. august). Hun er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Fagsprog og Fagkommunikation.

B. Gawinski har deltaget i konferencen Ny læring i det nye årtusind arrangeret af blandt andre Odense Tekniske Skole og Syddansk Universitet på vegne af de fynske uddannelsesinstitutioner, Odense Tekniske Skole (8. februar). Hun har deltaget i workshop om Termbank Sydprojektet, Kolding (29. maj). Hun har deltaget i Networking the Learner - 7th World Conference on Computers in Education arrangeret af Uni-C, København (29. juli-3. august). Hun har deltaget i en konference om leksikografi i Norden arrangeret af Nordisk Forening for Leksikografi og afholdt i Torshavn, Færøerne (22.-25. august).

S.T. Gries har med indlægget Cognitive Determinants of Implicit Quantifications: Evidence from Danish, English and German deltaget i the International Cognitive Linguistics Conference arrangeret af The International Cognitive Linguistics Association, Santa Barbara, USA (22.-27. juli). Han har med indlægget Evidence in Linguistics: Three Approaches to Genitives in English deltaget i konferencen Twenty-Eighth LACUS Forum arrangeret af The Linguistic Society of Canada and the United States, Montreal, Canada (31. juli-4. august).

P. Hasle har holdt en gæsteforelæsnings om Objektorientering og sproganalyse, Aarhus Universitet (2. april). Han har deltaget i den nationale forskerskole i Medier, Kommunikation og Journalistik i samarbejde med professor Kirsten Drotner, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet. Han har været medansøger til SHF-netværksansøgning om Danish Network for Philosophical Logic and its Applications. Han er medlem af bestyrelsen for Labcom, Kolding som Syddansk Universitets repræsentant. Han er censorformand for det landsdækkende censorkorps for humanistisk informatik. Han har fået offentliggjort kronikken Indhold bag skærmen i Morgenavisen Jyllandsposten.

A.B. Henriksen har deltaget i seminar om Veje og Turisme arrangeret af Vejdirektoratet og Turismens Fællesråd, Sønderborg (21. marts).

A.M. Hulgaard har med foredraget Tysklands kultur og politiske opbygning deltaget i et kursus for Trekantområdets politiske og administrative ledere, Fredericia (1. marts). Hun har været foredragsholder ved et seminar med emnet Wirtschaftsknigge Skandinavien ved Industrie- und Handelskammer Flensburg, Tyskland (3.-4. april). Hun har med indlæg Om veje til succes på det tyske marked deltaget i seminar afholdt af Dansk Industri, København (31. oktober-1. november).

V. Hvid har deltaget i Curso de especialización de formación de profesores de español. La integración de lengua y la cultura en el proceso de aprendizaje ved Universidad de Alcalá de Henares, Madrid, Spanien (11.-22. juni)

P.A. Jensen har deltaget i The Second International OntoQuery Workshop: Ontologies and Search, arrangeret af lektor Hanne Erdman Thomsen, Handelshøjskolen i København og lektor Troels Andreasen, Roskilde Universitets Center og afholdt på Handelshøjskolen i København (18.-19. januar). Han har været officiel taler ved Center for Sprogteknologi 10 års jubilæum, København (29. janu-

ar). Han har deltaget i SPINN-seminaret arrangeret af seniorforsker Bolette Sandford Pedersen, Center for Sprogteknologi, Schæffergården, København (26.-27. oktober). Han har deltaget i OntoQuery Projekt Workshop, Søminestationen, Holbæk (1.-2. november). Han har været medlem af udvalget til bedømmelse af Christian Heyde Petersens Ph.D.-afhandling. Han har været medansøger til oprettelse af forskerskole for sprog- og vidensbehandlende IT-systemer - en forskerskole for datalogi, logik og datalingvistik. Hovedansøgeren var lektor Henning Christiansen, Roskilde Universitetscenter. Han har deltaget i netværket Den Lingvistiske Landskoordinering i Danmark, som beskæftiger sig med koordinering af Ph.D.-kurser inden for sprogfagene og lingvistik, herunder datalingvistik sprogpedagogik mv. Han har deltaget i følgende internationale netværk: GENST-NET: Nätverk för gemensam nordisk forskarutbildning i språkteknologi, som koordineres af professor Kimmo Koskeniemi, University of Helsinki, Finland, finansieres af Nordisk Ministerråd og administreres af NorFa (Nordiska Forskeruddanningsakademien), OntoWeb: Ontology-based information exchange for knowledge management and electronic commerce og SPINN: Sprogteknologi og Informationsøgning i Norden, et netværk om harmonisering og sammenkædning af sprogteknologiske ordbaser med henblik på informationsøgning, som ledes af Bolette S. Pedersen, Center for Sprogteknologi, København. Han har deltaget i projekt OntoQuery: Ontology-based Querying of Databases, hvor de øvrige deltagere var Roskilde Universitetscenter, Center for Sprogteknologi, København, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby og Handelshøjskolen i København og i projekt FOGRA: Formel Grammatik for Dansk. Han har været gæsterektor af en særudgave af Nordic Journal of Linguistics, vol. 24.2, der omhandlede The Lexicon in Linguistic Theory.

L. Johnsen har deltaget i seminar om 3. generations webløsninger afholdt af Integrator Uniware, Hotel Radisson SAS, Århus (16. januar). Han har deltaget i The International Information Mapping Conference arrangeret af Carstens+Partner GmbH og Information Mapping Europe, München, Tyskland (7.-8. maj). Han er medlem af bestyrelsen for Rosborg Gymnasium.

H.L. Jørgensen har deltaget i Hvis viden er vigtig - et seminar om videndeling arrangeret af FLUID, København (8. februar). Han har deltaget i seminaret Systems Thinking afholdt af International Teaching Seminars, London, England (28. juni-1. juli).

E. Mølgaard er medlem af Arbejdsgruppe Sprog og Interkulturel Forståelse under Region Sønderjylland/Schleswig.

M.H. Møller har deltaget i konferencen MT Summit VIII arrangeret af European Association for Machine Translation, Santiago de Compostela, Spanien (18.-22. september). Hun har deltaget i konferencen Europæisk Sprogdag i anledning af Det Europæiske Sprogår 2001, København (26. september).

P. List har deltaget i konferencen Communication in Organizations arrangeret af og afholdt ved Universität

Mannheim, Tyskland (29.-31. marts). Hun har deltaget i workshoppen Narrative, Cognition and Culture arrangeret af Forskerskolen i Sprog og Kommunikation, Sydansk Universitet. Workshoppen blev afholdt i Nyborg (17.-23. juni). Hun har deltaget i konferencen Deutschland - Dänemark: Eine Europäische Nachbarschaft arrangeret af das Goethe-Institut Kopenhagen, København (13.-14. september). Hun har med indlægget Neue Medien - alte Lehrerrollen? deltaget i konferencen New Forms of Teaching Modern Languages som afslutning på Tempus-projektet, Tyumen State University, Rusland (2.-4. november).

M. Nelson har deltaget i konferencen NoDaLiDa 2001 arrangeret af Department of Linguistics, Uppsala Universitet, Sverige (21.-22. maj). Hun har deltaget i kursus i Framemaker ved Integrator Uniware, Birkerød (28.-31. maj). Hun er medlem af styregruppen for Krüger A/S i forbindelse med DANTERM-centerkontrakten.

I.M. Nielsen har deltaget i the 11th Colloquium on Generative Grammar arrangeret af Facultad de Filosofía y Letras, University of Zaragoza, Spanien (4.-6. april). Hun har deltaget i Ph.D.-kursus om semantik, Handelshøjskolen i København (7.-9. maj) og i Ph.D.-kurset Translation Research Methodology, ligeledes Handelshøjskolen i København (6.-7. december).

B. Norlyk har med indlægget Metaphors and Discourse Practices in Engineering and Marketing Cultures deltaget i en konference arrangeret af Association for Business Communication Europe i Dresden, Tyskland (24.-26. maj). Hun har med indlægget Intertextual Transformations in a Cross-cultural Perspective deltaget i konferencen LICTRA 2001 ved Institut für Angewandte Linguistik und Translatologie, Universität Leipzig, Tyskland (4.-7. oktober). Hun har deltaget i The 8th Nordic and Baltic Symposium on Intercultural Communication ved Det Erhvervsproglige Fakultet, Handelshøjskolen i København (23.-24. november).

A. Rasmussen har deltaget netværksmødet Organisationsstilpasning - IT og viden er ved at revolutionere organisations- og ledelsesformer arrangeret af Institut for Erhvervsstudier, Aalborg Universitet i samarbejde med Mekoprint A/S, Aalborg (7. november). Hun har deltaget i konferencen Hvordan underviser vi 70.000 medarbejdere i elektroniske patientjournaler? arrangeret af Dansk selskab for medicinsk informatik, Hotel Scanticon, Middelfart (12. november). Hun har deltaget i ITI-Seminaret: Selvstudiematerialer og interaktion ved Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet (12. december).

B. Toft har med indlægget Systems of Concepts at a Crossroads deltaget i IITF workshop arrangeret af The International Institute for Terminology and Research i forbindelse med LSP 2001 i Vaasa, Finland (23. august). Hun har deltaget i The 13th European Symposium on Language for Special Purposes med indlægget A Unified Metascientific Basis for Future Terminology Science(s)?, University of Vaasa, Finland (24. august). Hun har deltaget i seminaret The Object of Study of Humanities, Københavns Universitet (7. september) og i Sprogligt Web-

seminar arrangeret af Danske Sprogseminarer, København (29. november). Hun er medlem af bestyrelsen for Internationales Institut für Terminologieforschung og redaktør af the IITF Journal, der udgives af TermNet, Wien, Østrig.

Eksterne bevillinger og donationer

P.A. Jensen deltager i det tværvidenskabelige projekt OntoQuery: Ontology-Based Querying of Databases, som har deltagelse af Center for Sprogteknologi, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen i København, Roskilde Universitetscenter samt Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, Syddansk Universitet. Projektet har en samlet bevilling frem til 2004 på 6,9 mio. kroner. Institutet har i 2001 modtaget 15.000 kroner af denne bevilling.

Publikationer

Bjerre, Tavs. „Causation, Event Structure and Process Specifying Adverbials.“ *Nordic Journal of Linguistics* 24 (2001): 29-46.

Bjerre, Tavs. „Verbs and Descriptions of Complex Situations.“ *Structural Aspects of Semantically Complex Verbs*. Red. N. Dehé og A. Wanner. Frankfurt am Main: Forlaget Peter Lang, 2001. 65-82.

Buhl, Ole. Pragmatisk engelsk erhvervsgrammatik. Holstebro: Ventus, 2001.

Christensen, Lise Lotte Weilgaard. „METAL tages i brug.“ *METAL - Mechanical Translation and Analysis of Language*. Red. Ellen Christoffersen, Margrethe Hansen Møller og Lise Lotte Weilgaard Christensen. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001. 73-83.

Christensen, Lise Lotte Weilgaard, Ellen Christoffersen og Margrethe Hansen Møller, red. METAL - Mechanical Translation and Analysis of Language. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001.

Christoffersen, Ellen. „Tekstoptimering, testprocedurer og testresultater.“ *METAL - Mechanical Translation and Analysis of Language*. Red. Ellen Christoffersen, Margrethe Hansen Møller og Lise Lotte Weilgaard Christensen. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001. 49-71.

Christoffersen, Ellen. „Tilvejebringelse af det lingvistiske grundlag.“ *METAL - Mechanical Translation and Analysis of Language*. Red. Ellen Christoffersen, Margrethe Hansen Møller og Lise Lotte Weilgaard Christensen. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001. 9-16.

Gries, Stefan Thomas. „A Multifactorial Analysis of Syntactic Variation: Particle Movement Revisited.“ *Journal of Quantitative Linguistics* 8 (2001): 33-50.

Jensen, Per Anker og Peter Rossen Skadhauge. „Linearization and Diathetic Alternations in Danish.“ *Constraint-Based Approaches to Germanic Syntax*. Red. T. Kiss og D. Mauers. Stanford: CSLI-publications,

2001. 111-140.
- Jensen, Per Anker, Carl Vikner og Jørgen Fischer Nilsson. „Towards an Ontology-based Interpretation of Noun Phrases.“ *Ontology-based Interpretation of Noun Phrases. Proceedings of the First International OntoQuery Workshop 2001*. Red. Per Anker Jensen og Peter Rossen Skadhauge. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001. 43-55.
- Jensen, Per Anker og Peter Rossen Skadhauge, red. Ontology-based Interpretation of Noun Phrases. Proceedings of the First International OntoQuery Workshop. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001.
- Johnsen, Lars. „Object-orientation, Visual Language and XML.“ *Technical Communication*, 48, 1 (2001): 59-65.
- Møller, Margrethe Hansen. „Systemstruktur og ordbøger.“ *METAL - Mechanical Translation and Analysis of Language*. Red. Ellen Christoffersen, Margrethe Hansen Møller og Lise Lotte Weilgaard Christensen. Kolding: Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, 2001. 17-48.
- Nelson, Mette. „XMLising CDs.“ *XML Scandinavia 2001. Proceedings*. København: XML User Group Denmark, 2001. 89-100.
- Norlyk, Birgitte. „Language and Communication Needs in Small and Medium-sized Companies: Redefining the Language Specialist.“ *Association Internationale Langue et Economie, XXIII*. (2001). 140-153.
- Norlyk, Birgitte. „Hvad er prisen? Små virksomheder og sproglige kompetencer.“ *Årsrapport 2000-2001*. Red. Per Freytag. Kolding: Center for Småvirksomhedsforskning, 2001. 73-77.
- Rasmussen, Anne. „Moralsk ræsonneren belyst via Scandinavian Star.“ *Tegn og betydning - betydningsdannelse i filosofisk, biologisk og semiotisk perspektiv*. Red. Torkild L. Thellefsen. København: Akademisk Forlag, 2001. 224-250
- Skadhauge, Peter Rossen og Per Anker Jensen. „Linearization and Diathetic Alternations in Danish.“ *Constraint-Based Approaches to Germanic Syntax*. Red. T. Kiss og D. Mauers. Stanford: Forlaget CSLI-publications, 2001. 111-140.
- Toft, Bertha. „Review of Rita Temmerman: Towards New Ways of Terminology Description; the sociocognitive approach.“ *Terminology, international journal of theoretical and applied issues in specialized communication* 7, 1. Red. Marie Claude L’Homme og Ulrich Heid. Amsterdam: Forlaget John Benjamins, 2001. 125-128.
- Toft, Bertha og Bernd Düsterbeck. „Terminology boosts - with globalized warehouse data.“ *Viden om viden - Del 1 Udvikling*. København: DANTERM-Centret, 2001. 263-276.

INSTITUT FOR HISTORIE, KULTUR OG SAMFUNDSBESKRIVELSE

- Professor, dr. phil. *Poul Holm*
Professor, dr. phil. *Bent Jensen*
Professor, dr. phil. *Knud J.V. Jespersen*
Professor, dr. oecon. *Hans Chr. Johansen* (orlov)
Professor, dr. phil. *Flemming Just* (prorektor)
Professor *David Nye*
Adjungeret professor, dr. phil. *Henrik Becker-Christensen*
Fulbright professor *Marwin Melosi* (til 30. juni)
Fulbright professor *Vivian Thompson* (fra 1. juli)
Fulbright professor *Scott de Veaux* (fra 1. juli)
Docent, dr. phil. *Per Boje* (orlov)
Docent, dr. phil. *Jacob Isager*
Docent *Jens Qvortrup*, Ph.D. (delvis orlov)
Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen*
Lektor, lic.phil. *Tønnes Bekker-Nielsen*
Lektor *Lars Bisgaard*, Ph.D. (fra 1. august, adjunkt til 31. juli)
Lektor, Maitre ès lettres *Anne Tipsmark Bouchet*
Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D.
Lektor, dr. phil. *Jesper Carlsen* (instituttleder)
Lektor, dr. phil. *Per H. Hansen*
Lektor *Harry Hendrick*, Ph.D.
Lektor *Martin Hvidt*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Signe Isager*
Lektor, fil.dr. *Monika Janfelt* (fra 15. august, adjunkt til 14. august)
Lektor *Carsten Selch Jensen*, Ph.D. (fra 1. maj, forskningsadjunkt til 30. april, aflønnet af Statens Humanistiske Forskningsråd)
Lektor *Kurt V. Jensen*, Ph.D. (orlov fra 1. september)
Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig*
Lektor, dr. phil. *Kay Lundgreen-Nielsen*
Lektorvikar, dr. phil. *Anders Monrad Møller*
Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (orlov til 30. april)
Lektor *Mehmet Ümit Necef*, Ph.D.
Lektor, mag.art. *Søren Mørch*
Lektor *Helle Lykke Nielsen*, Ph.D.
Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg* (til 31. januar)
Lektor, cand.mag. *Torben Rugberg Rasmussen*
Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D.
Lektor, dr. phil. *Finn Stendal Pedersen*
Lektor, lic.phil. *Fritz Saaby Pedersen*
Lektor *Joyce Senders Pedersen*, Ph.D.
Lektor, dr. phil. *Poul Pedersen* (orlov fra 1. september)
Lektor, dr. phil. *Helle Porsdam*
Lektor, mag.art. *Birte Poulsen* (til 31. januar og 25. juni-31. juli, aflønnet af Carlsbergfondet)
Lektor, dr.habil. *Martin Rheinheimer*
Lektor, fil.dr. *Kahled Salih*
Lektor, cand.mag. *Peter Seeberg*
Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde*
Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen*
Lektor *Peter Thaler*, Ph.D.
Lektor, cand.phil. *Henrik Tvarnø* (orlov)
Lektor *Robin Lorsch Wildfang*, Ph.D. (aflønnet af Carlsbergfondet)
Lektorvikar, dr. phil. *John Lind* (fra 1. august, forskningslektor til 31. juli)
Adjunkt *Anne Marie Carstens* (27. maj-17. august)
Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D.
Adjunkt *Bo Ejstrud*, Ph.D. (fra 1. september, forskningsassistent 1. marts-31. august)
Adjunkt *Anne Magnussen*, Ph.D.
Adjunkt, cand.mag. *Martin Mikkelsen* (orlov)
Adjunkt *Klaus Petersen*, Ph.D. (fra 1. august)
Adjunkt *Linda Rasmussen*, Ph.D. (aflønnet af Statens Humanistiske Forskningsråd)
Adjunkt *Stuart Ward*, Ph.D. (til 15. januar)
Amanuensis, cand.mag. *Helene Blinkenberg Hastrup* (fra 1. september)
Amanuensis, cand.mag. *Ivar Herlev Sørensen*
Forskningsassistent, konservator *Benni Arne Berg* (7. august-6. september)
Forskningsassistent, cand.phil. *Maria Berg Briese* (1. august-30. september)
Forskningsassistent, cand.mag. *Jacob Hornemann* (til 28. februar)
Forskningsassistent, cand.scient.pol. *Morten Valbjørn Iversen*
Forskningsassistent, cand.phil. *Charlotte Jensen* (15. januar-30. juni)
Forskningsassistent, cand.phil. *Adam T. Schacke* (til 30. september)
Overassistent *Kristine Brorsen* (til 8. januar)
Overassistent *Anne-Marie Gertsen*
Kontorfuldmægtig *Lis Krogh Hansen*
Assistent *Pia Hansen* (orlov til 7. januar)
Kontorfuldmægtig *Vivian Kapper*
AC-fuldmægtig *Sheila Kirby* (fra 1. marts)
Overassistent *Lilian Kristensen*
AC-fuldmægtig *Birgit Bjerre Laursen* (til 31. juli)
Overassistent *Helle K. Raun*
Overassistent *Lone Lindschouw Pedersen*
Tegner *Inger Bjerg Poulsen*
Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Liv Egholm Andersen
Hanne Bache
Maibritt Bager

Maria Berg Briese
Kirsten Bruun
Ane Bysted
Lars Christensen
Katrine Dalsgård
Jakob Engberg
Thomas Wegener Friis
Gunna Funder Hansen
Karsten Hermansen
Charlotte Jensen
Harald Hartvig Jepsen
Knud Korff
Helle Brade Kreipke
Jeppe Kristensen
Inge Marie Larsen
Hanne Møller
Anette Nibe
Mogens Rostgaard Nissen
Kennet Pedersen
Merete Pedersen
Thomas Pedersen
Troels Rasmussen
Gerret Schlaber
Gunnar Lind Haase Svendsen
Katrina Lantos Swett

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Cand.philol. Trude Meland, Oljemuseet, Stavanger, Norge: Italiensk fascistisk propaganda: Mosaikudsmyknigen på Foro Italico, Rom, Italien (22. marts). Ph.D. Dorthe Gert Simonsen, København: Tegnets tid. Historie og historicitet efter den sproglige vending (15. maj). Professor, dr.phil. Inge Nielsen, Institut für klassische Archäologie, Universität Hamburg, Tyskland: Hellenistiske herskerpaladser (Odense 17. maj, Esbjerg 18. maj). Redaktør Søren A. Nielsen, Politiken, København: Kan man stole på avisen? (23. oktober). Professor Berndt Ostendorf, München, Tyskland: Liberating Modernism, Degenerate Art, or Subversive Reeducation? The Impact of Jazz on European Culture (2. november). Direktør Jørgen Kuehl, Institut for grænseregionsforskning, Aabenraa: Nationale mindretal og national identitet (27. november). Forskningsadjunkt Tabish Khair, Københavns Universitet: An Indian perspective on the colonial experience (27. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Inden for forskningsprojektet Danmark og korstogsbevægelsen har der været afholdt følgende forelæsninger: Professor Sally Vaughn, University of Houston, USA: The Scandinavians and the Continent: Mirror Images of Social and Political Organizations (21. marts). K.V. Jensen: Korstog ved verdens yderste rand. Danmark og Portugal i 1100-tallet. En power point præsentation (30. maj). F. Just har arrangeret forelæsninger med generalsekretær Søren Christensen, Nordisk Ministerråd, København:

Udfordringer for det nordiske samarbejde (8. marts), finansminister Marianne Jelved: Norden og EU (26. marts), fhv. udenrigsminister Niels Helweg Petersen: Danmark og forbeholdene (27. marts), lektor, dr.phil. Kurt Jacobsen, Center for Virksomhedshistorie, Handelshøjskolen i København: Økonomisk historie og virksomhedsøkonomi (4. april). P.H. Hansen har i samarbejde med Society for European Business History arrangeret work-shoppen Multinationals and Dictatorship. Forelæsere var blandt andre: Professor Mira Wilkins, Florida International University, USA: Multinationals and dictatorship, professor Gerald D. Feldman, University of California-Berkeley, USA: Competition and Collaboration among the Axis Multinational Insurers: Munich Re, Generali, and Riunione Adriatica, 1933-1943, dr. Martin Dean, Center for Advanced Holocaust Studies, USA: Multinational Jewish Business and the transfer of capital abroad in the face of Aryanization 1933-1939, professor Luciano Segreto, Università degli Studi di Firenze, Italien: COCOM: Controlling strategic East-West Trade. Kommentatorer var blandt andre professor Alice Teichova, University of Cambridge, England, dr. Joost Jonker, Utrecht University, Holland, dr. Jeffrey Fear, University of Pennsylvania, USA. Syddansk Universitet (29.-30. marts). P.H. Hansen har arrangeret seminar om Historieteori med følgende forelæsere: Forskningsbibliotekar, dr.phil. Morten Thing, Roskilde Universitetsbibliotek: Spor, tegn, historie, adjunkt Niels Brimnes, Ph.D., Historisk Institut, Aarhus Universitet: Konstruktion og kontekst. Fra kildens årsag til tekstens virkning, stud.mag.art. Henrik Madsen, Center for Historie, Syddansk Universitet: Amerika, du hast es besser als unser Kontinent, das Alte. Amerikadiskurs og europæisk identitet i Der Teutsche Merkur 1773-89, professor D. Favrholt, Filosofisk Institut, Syddansk Universitet: I hvilken forstand eksisterer fortiden?, stud.mag. Jeppe N. Jepsen, Center for Historie, Syddansk Universitet: Levn og beretning. En begrebshistorisk analyse, lektor Claus Møller Jørgensen, Ph.D., Historisk Institut, Aarhus Universitet: Den sproglige vending og det funktionelle kildebegreb. Syddansk Universitet (12. december). H. Hendrick har på Syddansk Universitet arrangeret forskningsseminar med følgende forelæsere: A. Magnussen: Spanish Interpretations of democracy, welfare and the past, 25 years after Franco's death (26. september), F. Stendal Pedersen: The concept of democracy and the Paris commune, 1792-94 (10. oktober), L. Egholm: Identity and selfpresentation. A microhistorical analysis of Ludovico di Varthemas Itineratio, 1510, K. Petersen: The Nordic model - some historical thoughts on welfare policy in the Nordic countries (7. november), lektor, dr.phil. Ning de Conick Smith, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet: The Panopticon of childhood. Harold E. Jones Child Study Center. Berkeley, 1946-60 (21. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

L. Erslev Andersen, se Center for Mellemøst-studier.

M. Bager, se Center for Maritim og Regional Historie.

T. Bekker-Nielsen har foretaget studie- og ekskursionsforberedelsesrejse til museer i Köln, Paris, Langres, Metz og Trier i Tyskland og Frankrig (22. juni-1. juli) og studierejse til museer i Famagusta, Soloi, Kyrenia, Güzeyurt samt feltstudier på Karpashalvøen, Cypern (12.-21. oktober). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende Evy Johanne Hålands dr.art.-afhandling *Greke fester. En sammenlignende undersøgelse af kvindelige og mandlige verdier*. Universitetet i Bergen, Norge. Medlem af redaktionskomiteen for *Classica et Mediaevalia. Revue danoise de philologie et d'histoire*. Han har været arrangør af udstillingen *Aldus Manutius - den første moderne forlægger*. Syddansk Universitetsbibliotek, Esbjerg (september 2001-marts 2002).

L. Bisgaard har tilrettelagt halvdagsseminaret *Middelalderens landskabslove i ny belysning*, Syddansk Universitet (5. december). Har med foredrag om *The Hagiography of the Three Magi* deltaget i konferencen *Medieval History Writing and Crusading Ideology* arrangeret af projektet *Danmark og Korstogsbevægelsen og Renvall Institutet, Helsinki Universitet, Finland i Rom, Italien* (11.-18. januar). Han har holdt foredrag om *Reformationen i Danmark* for *Historisk Samfund for Fyns Amt, Odense* (24. marts), om *Kirke og Byliv i senmiddelalderens Danmark* ved *arkæologernes middelaldertræf på Moesgård* (7. april), om *Gildernes rolle i foredragsrække om dansk byhistorie, om Religion og identitet i den senmiddelalderlige by*, Center for Byhistorie, Århus (1. oktober) og om *Reformationen i Husum* ved seminar med temaet *Porten til Europa, Halig Hooge, Tyskland* (26.-28. oktober). Formand for Center for Middelalderstudier. Medlem af bestyrelsen for *Historisk Samfund for Fyns Amt*. Bidragyder til *Den Store Danske Encyklopædi* og *Nationalmuseets Danmarks Kirker*. Han har afholdt populærvidenskabelige foredrag ved *Folkeuniversitetet*.

A. Bouchet har deltaget i seminar om *Kulturaf og Cultural studies: Dannelse, traditionstab og formidling i lyset af globalisering, pluralisme og flerkulturalitet*. Teoretiske og praktiske konsekvenser, arrangeret af *Fagdidaktisk Debatforum*, Syddansk Universitet og de fynske gymnasier (5. april). I forbindelse med et forskningsprojekt vedrørende *Turisme og det imaginære* har hun besøgt *Université de Montpellier 3* for at deltage i et forskningsseminar sammen med *Rachid Amirou* og hans kolleger fra *Département de sociologie* og *Centre de recherche sur l'imaginaire*, Frankrig (1.-2. juni). Hun har deltaget i seminar om *Frankofoni på Romansk Institut, Aalborg Universitet* arrangeret af samarbejdsudvalget for fransk ved *Aalborg Universitet, Aarhus Universitet* og *Syddansk Universitet* (9.-10. november). Er repræsentant for *De videregående uddannelser i Svendborg Gymnasiums bestyrelse*.

M. Bregnsbo har deltaget i *Det 24. Nordiske Histori-*

kermøde, Århus (9.-13. august). Gæsteunderviser ved *University of Aberdeen, Skotland* (22.-29. april). Visiting fellow ved *Clare Hall, University of Cambridge, England* (1. oktober-31. december). Medlem af redaktionen af *1066. Tidsskrift for Historie*. Redaktør af *Nyere Tid* ved *Nyt fra Historien*. Bidragyder til *Den Store Danske Encyklopædi*. Medlem af styrelsen og kasserer for *Dansk Historisk Fællesråd* (indtil 1. oktober). Han har holdt foredraget *Fra multikulturelt samfund til multikulturelt samfund*. Danmark fra 1500 til i dag ved *de statskundskabsstuderendes temauge, Syddansk Universitet* (29. januar). Han har holdt gæsteforelæsning om *Dansk enevælde i europæisk perspektiv* ved *University of Aberdeen, Skotland* (25. april). Han har afholdt et populærvidenskabeligt foredrag.

J. Brøndal har med oplæg om *The Concept of Being Scandinavian-American* deltaget i konferencen *Trading Cultures på Handelshøjskolen i København* arrangeret af *Nordic Association for American Studies* (8.-11. august). Han har med oplæg om *Dansk-amerikansk politisk kultur i Midtvesten ca. 1890-1914* deltaget i seminaret *Nye perspektiver i dansk udvandringshistorie* arrangeret af *Det danske Udvandrerarkiv, Aalborg* i samarbejde med *Institut for Historie og Internationale Studier, Aalborg Universitet* (25. september). Bidragyder til *Den Store Danske Encyklopædi*. Han har holdt et populærvidenskabeligt foredrag.

A.L. Bysted har sammen med *C.S. Jensen, K.V. Jensen* og *J.H. Lind* deltaget i forskerkursus om *Medieval history writing and crusading ideology*. Her holdt hun foredraget *The Crusade in the History of Salvation*, *Det finske Institut og Det danske Institut i Rom, Italien* (12.-16. januar). Sammen med *C.S. Jensen, K.V. Jensen* og *J.H. Lind* har hun deltaget i *International Medieval Congress 2001* ved *University of Leeds*, hvor hun holdt foredraget *The Theology of the Baltic Crusades: 'Imitatio Christi' in the Works and Deeds of Archbishop Anders Sunesen*, *Leeds, England* (9.-12. juli). Hun har deltaget i *Det 24. Nordiske Historikermøde i Århus* (9.-13. august) og på symposiet *Land og By i Middelalderen* holdt hun foredraget *Den som vil følge mig til kronen, han skal også følge mig til kampen - om aflad og åndelig løn for korstog* (26.-28. oktober).

J. Carlsen har med foredraget *Cosa e ager Cosanus - reconsiderato* deltaget i det internationale kollokvium *Strutture agrarie, insediamenti, territori in Italia nell'età imperiale: esperienze di ricerca a confronto*, *Parma, Italien* (9. april) og med foredraget *Administrationen og udnyttelsen af ager publicus i senrepublikken og tidlig kejsertid* i *Det 24. Nordiske Historikermøde, Århus* (9.-13. august). Han har holdt gæsteforelæserne *Protagonisti della storia agraria romana: i sovrintendenti degli affittuari durante il Principato* og *Il paesaggio rurale della valle di Segermes: alcune proposte* ved *Università degli Studi di Parma, Italien* (9.-10. april). Han har været på studieophold i *Italien* (2.-30. april). Han har været medlem af *bedømmelsesudvalg* til en *førsteamanuensisstilling* ved *Universitetet i Bergen, Norge*. Formand for *bestyrelsen*

for Folkeuniversitetet i Odense og medlem af Byhistorisk Udvalg. Medlem af redaktionerne for *Classica et Mediaevalia* og *Den jyske Historiker*. Bidragsyder til *Den Store Danske Encyklopædi*.

A.M. Carstens har med bidrag om Syddansk Universitets Halikarnassoskampagne i 2000 deltaget i II International Symposium of Excavations, Surveys and Archeometry i Ankara, Tyrkiet (28. maj-1. juni).

L. Egholm har sammen med styregruppen for Netværk for historieteori og historiografi organiseret heldags-sessionen *Mod nye historier og sammen med cand.scient.soc. Morten Ranum, København* holdt introduktionsforelæsningsen *Udfordring, perspektiv, modstand* ved Det 24. Nordiske Historikermøde i Århus (10. august). Hun har givet forelæsninger om *Da Ludovico di Varthema rejste mod Øst. En undersøgelse af mikrohistoires muligheder og begrænsninger ved identitetstablering og selviscenesættelse i 1500 tallet Norditalien, om Kildens og Fortællingens status i den mikrohistoriske tilgang i forhold til poststrukturalisme, Universitetet i Bergen, Norge* (14. september). Medlem af redaktionsrådet for *Den jyske Historiker*. Medlem af styregruppen for Netværk for historieteori og historiografi.

B. Ejstrud har afholdt foredrag om *Indikative modeller og det usynlige kulturlandskab* ved konferencen *Bæredygtig forvaltning af det foranderlige landskab, Vingsted-centret, Vejle* (29.-30. maj). Han har holdt foredrag om *Indicative models. Testing the methods* ved konferencen *Landschaftsarchäologie und GIS: Prognosekarten – Besiedlungsdynamik-prähistorische Raumordnungen, Wünsdorf, Brandenburg, Tyskland* (15.-19. oktober).

J. Engberg har med to oplæg, *Justins dialog med Jøden Trypho og Latinsk kristen apologetik - Tertullian, Minucius Felix og Cyprian* deltaget i forskerseminarerne *Antikken og Kristendommen*, Aarhus Universitet (12. september, 3. oktober, 24. oktober, 21. november og 12. december). Han har deltaget i to Ph.D.-dage ved Center for Antikstudier, Aarhus Universitet, i den første med oplægget *Omvendelse og Modstand* (18. februar og 6. december). Han har medvirket til at arrangere temadag *Fællesskab i Antikken* Ideal, funktion, betydning, Antikklubben, Syddansk Universitet med oplægget *Menigheden som fællesskab* (18. maj). Han har deltaget i Det 24. Nordiske Historikermøde, Aarhus Universitet (9.-13. august) og i *Historiker Ph.D.-seminar på Livø* arrangeret af Aalborg Universitet (20.-22. august). Endelig har han holdt oplæg om *Paulus' omvendelse - Normative beretninger?* i Antikhistorikerklubben, Aarhus Universitet (18. september), i Antikklubben, Syddansk Universitet (6. november), på Institut for Historie, Københavns Universitet (8. november) og til *Humanioras Ph.D.-forelæsninger* på Syddansk Universitet (13. november).

T.W. Friis har arrangeret forsøgsundervisning under *Kriminalforsorgen. Indsatte i Nyborg Statsfængsel* deltog i kurset *Fanget i DDR* (18. juni-6. juli). Han har deltaget i konferencerne: *Intelligence - the human Element, International Intelligence History Study Group, Hamborg, Tyskland* (8.-10. juli), *Det 24. Nordiske Historiker-*

møde, Århus (9.-13. August), *Bearing Public Witness, Oral History Association, St. Louis, USA* (17.-21. oktober), *Det lange perspektiv på Arbejderhistorien, Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie, København* (25.-26. oktober), *Stasi im Westen, Bundesbeauftragte für die Unterlagen der Staatssicherheitsdienstes der Deutschen Demokratischen Republik, Berlin, Tyskland* (14.-16. november). Han har med oplæg om *Østtysk efterretningsvirksomhed i Danmark under den kolde krig* deltaget i *Historiker Ph.D.-Seminar på Livø* arrangeret af Aalborg Universitet (20.-22. august). Han har været på arkivrejse til *Freiburg, Tyskland* (26. februar -9. marts) og *Berlin/Greifswald, Tyskland* (7.-17. november). Medlem af bestyrelsen for *Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH)*.

P.H. Hansen har deltaget i konferencen *Crisis and Renewal in 20th Century Banking*, arrangeret af *European Association for Banking History, Ljubljana, Slovenien* (18.-19. maj). Han har deltaget i *European Business History Association's årsmøde Business and Knowledge* og været kommentator på sessionen *Information Asymmetries in the Financial Industry, Oslo, Norge* (30. august-1. september). Han har præsenteret arbejdsrapporten *From International to Multinational. The Danish Banking System, 1846-2000* ved Det 24. Nordiske Historikermøde i Århus (9.-13. august). Han har besøgt *Bank of Englands arkiv i London, England* (30. juli-3. august). Medlem af *SEBH's Advisory Board*. Derudover har han afholdt populærvidenskabelige foredrag.

H. Hendrick har med paper om *Welfare and family polices: from Thatcher to Blair* deltaget i *British Studies Conference, Syddansk Universitet* (17. marts). Han har med paper om *Children's Emotional Welfare in Post-War Britain* deltaget i *History Research Seminar, Stockholm Universitet, Sverige* (21. marts). Har givet foredrag om *The History of Childhood for gymnasielærerne, Nyborg Gymnasium* (24. marts). Han har afholdt gæsteforelæsningsen om *British Youth Culture since 1945* ved *Aalborg Universitet* (30. marts). Har med paper om *Children's History and the Sociology of Emotions* deltaget i *Anthropology Research group ved Københavns Universitet* (7. april) og med paper om *Children's Emotional Welfare in Post-War Britain* deltaget i *Anthropology Research Group, Aarhus Universitet* (20. maj). Han har deltaget i *Childhood Studies Group ved Social Science Research Unit, London University, England* (17. oktober).

P. Holm, se Center for Maritim og Regional Historie.

M. Hvidt, se Center for Mellemøst-studier.

J. Isager har foretaget studierejse til de engelske udgravninger af *Butrint i forbindelse med projektet Nordvestgrækenland (Epirus) efter kejser Augustus' grundlæggelse af byen Nikopolis, Albanien* (9.-15. juni). Medlem af bestyrelsen for *Det danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom, Italien* og *Klassikerforeningens udvalg for Oldtidskundskab*. Formand for *Komiteén til udgivelse af Peder Hansen Resens Atlas Danicus*. Medlem af baggrundsgruppen og bestyrelsen (næstformand) for tidskriftet *Sfinx*.

S. Isager har foretaget studierejse til Korfu, Grækenland og Butrint, Albanien med henblik på epigrafiske studier (9.-15. juni). Har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende lektorat i Antikkens Historie ved Aarhus Universitet. Hun har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende Evy Johanne Hålands dr.art.-afhandling *Greske fester*. En sammenlignende undersøgelse af kvindelige og mandlige verdier, Universitetet i Bergen, Norge.

M.V. Iversen, se Center for Mellemøst-studier.

M. Janfelt har deltaget i seminaret *Liv eller død over biografien?* København (17.-18. maj). Hun har deltaget i Det 24. Nordiske Historikermøde, Aarhus Universitet (12. august). Hun har deltaget i temamøde *Den danske velfærdsstats historie* arrangeret af Dansk Forening for Økonomisk og Social Historie, København (23. november). Hun har holdt populærvidenskabelige foredrag.

B. Jensen har med bidraget *Det onde, Den onde og De onde* deltaget i konference om *Det Onde*, Syddansk Universitet (20.-21. september). Har med bidraget *Historie-skrivning og Den kolde Krig* deltaget i konference om *Kultur og Den kolde Krig*, Københavns Universitet (25. oktober). Deltaget med bidraget *Putins Rusland* i østseminar arrangeret af partiet Venstre, Nyborg (30. november-1. december). Vidneafgivelse om DKP under *Den kolde Krig* under retssagen *Frank Aaen versus Jørgen Røjel* ved Fredericia ret (7. august). Han har holdt forelæsning om *Danmark og Sovjetunionen under Den kolde Krig*, Danmarks ambassade i Moskva, Rusland (12. december).

C.S. Jensen har med foredrag om *The nature of the early missionary activities and crusades in Livonia 1186-1201 - as described in modern historical writings and contemporary medieval chronicles* deltaget i forskerkursus om *Medieval history writing and crusading ideology*, Rom, Italien (11.-18. januar). Han har med foredrag om *War and Peace in Livonia. The early missionary activities and crusades in the Baltic* deltaget i *International Medieval Congress*, Leeds, England (11. juli). Han har desuden holdt populærvidenskabelige foredrag om middelalderens korstogsbevægelse, samt om middelalderhistoriske temaer generelt.

K.V. Jensen har sammen med lektor, dr. Tuomas Lehtonen, Helsinki Universitet, Finland arrangeret et forskerkursus om *Medieval history writing and crusading ideology*, og han har forelæst om *Crusading at the Fringe of the Ocean - Denmark and Portugal in the Twelfth Century*, Rom, Italien (11.-18. januar). Han har deltaget i seminaret *The Making of Europe* arrangeret af Historisk Institut, Aarhus Universitet med et foredrag af samme titel, men ganske anderledes indhold (12. februar). Samme tema blev behandlet igen ud fra endnu en ny vinkel i foredraget *Korstog ved verdens yderste rand. Danmark og Portugal i 1100-tallet* som led i seminarrækken *Samfundsmagten og magten i samfundet i Danmark før 1350*, Københavns Universitet (22. februar). Han har forelæst om *Riccoldo of Monte Croce 1242-1320: a Florentine Missionary among the Muslims and his Contra legem saracenorum* ved konferencen *Arabic and Judaic Influences*

in and around Dante Alighieri (28. april) og om *Crusading at the periphery: Denmark and Portugal* ved *Institute of Historical Research, Cambridge University, England* (30. april). Han har holdt foredrag om *Danske korstog i Østersøområdet, Løgumkloster Højskole* (2. juli), og han har med foredraget *Crusading at the Fringe of the Ocean. Denmark and Portugal in the twelfth century* deltaget i *International Medieval Congress* ved *Leeds University, England* (11. juli). Den 1. september tiltrådte K.V. Jensen et etårigt forskningsstipendium ved Danmarks Humanistiske Forskningscenter, København. Derefter deltog han med foredraget *Religious borders in the periphery of Europe* i kongressen *Regions and borders of Northern Europe*, Durham University, England (18. september). Han gæsteforelæste om *Center, periferi og korstog* i nogle nylige *Europahistorier* ved Roskilde Universitet (9. oktober). Han har med foredraget *Imitatio Christi i den grad - korstogene som en spirituel rejse* deltaget i seminaret *Rummet og rejsen*, Københavns Universitet (16. november). Han har holdt fire populærvidenskabelige foredrag i folkeuniversitetsregi eller studenterforeninger i Odense og Esbjerg om forskellige korstogshistoriske emner. Er censor og censorformand ved *Iransk filologi*, Københavns Universitet. Medredaktør af *Nyt fra Historien* (til august 2001) og medlem af repræsentantskabet for SFINX.

K.J.V. Jespersen har holdt forelæsning om *Fra brandstifter til brandslukker. SOE og den danske modstandskamp 1940-1945* arrangeret af *Dansk Militærhistorisk Kommission*, København (31. maj). Forelæsning om *Besættelsen 1940-1945 på Hjemmeværnsskolen i Nymindesgab* arrangeret af *Hjemmeværnets Historiske Kommission* og *Hjemmeværnskommandoens Informationsafdeling* (22. september). Meddelelse i *Det kgl. danske Videnskabernes Selskab: Mindeord* om professor, dr.phil. Erling Ladewig Petersen (6. december). Han har deltaget som kommentator i seminar om *Antisemitisme i Danmark?* arrangeret af *Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier*, Københavns Universitet (2. marts). Medlem af professoratsbedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet. Formand for et af Kulturministeriet nedsat evalueringspanel til evaluering af forskningen i *Statens Arkiver*. Evalueringsrapporten afgivet til Kulturministeriet 1. juni og kort efter offentliggjort under titlen *Forskning i Statens Arkiver 1993-2000 - En evalueringsrapport*. Er fortsat *Kongelig Ordenshistoriograf*. Er konsulent og bidragsyder ved *Den Store Danske Encyklopædi* (supplementsbindet) samt ved *Gyldendals Etbindsleksikon*. Medlem af bestyrelsen for *Odense Universitets Forskningsfond*. Medlem af *Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab* og formand for dettes privatarkivkommission - i sidstnævnte egenskab tillige medlem af *Kulturministeriets Privatarkivudvalg*. Medlem af bestyrelsen for *Højgaard og Schultz' Fond* for tidligere tvangsarbejdere. Medlem af forfattergruppe vedrørende *Dansk udenrigspolitisk historie*. Er tilsynsførende med to udgivelsesprojekter under *Kildeskriftselskabet*. Medlem af repræsentantskabet for *Askov Højskole*. Medlem af *Atlantsam-*

men slutningens repræsentantskab. Medlem af Hjemmevernsmuseets repræsentantskab. Har holdt fire populære videnskabelige foredrag.

F. Just. Medlem af bestyrelsen for Samtidshistorisk Selskab og medlem af styregruppen for forskningsrådsinitiativet Besættelsestidens erhvervmæssige og økonomiske forhold. Medlem af bestyrelserne for Esbjerg Folkeuniversitet, Esbjerg Universitetspris, Esbjerg Seminariefond, Center for Agro-Industrial Bioteknologi. Desuden medlem af en række regionale „visionsgrupper“ og af den europæiske tænketank Groupe de Bruges vedrørende landbrug og landområder. Medlem af ekspertgruppen under Direktoratet for Fødevarerhverv vedrørende etablering af jordbrugerfonde, medlem af forskningsudvalget under Norma og Frode Jacobsens Fond, referee for Riksbankens Jubileumsfond. Arrangør af konference for Jyske Vestkysten om regionens udvikling, Rødding Højskole (9. september). Initiativtager til Christiansborg-konference om parlamentarismens udvikling (20. september). Foredrag om Ribe Amt som udviklingsamt, Esbjerg Hovedbibliotek (9. maj), Landbruget, miljøet og forbrugerne, Finanssektorens Efteruddannelse, Skanderborg (3. september), Folketinget og internationale relationer, Christiansborg, konference arrangeret af Folketingets præsidium (20. september), Strukturudvikling og miljø, Landhusholdningsselskabets vinterseminar, Forskningscenter Foulum, Viborg (11. december).

E. Kulavig har været på forskningsophold ved European University Institute, Firenze, Italien (forårssemester). Der afholdt han forelæsning om The Soviet Leadership and the Hungarian Crisis 1956, Firenze, Italien (8. marts). Han har været medarrangør af forskerkursus for Norfa og har holdt forelæsning om Russisk nynationalisme samt leder af Ph.D.-workshop, Tallinn, Estland (24.-29. juli). Deltagelse i forfatterkollektivet omkring bogen Regionernes Rusland. Medlem af forskernetværket Forandring og kontinuitet i Rusland, Østeuropa og Baltikum. Medlem af redaktionskomiteen for Nordisk Østforum og i redaktionen af Vindue mod Øst.

J. Kristensen har med paper om Anglo-Australian Relations and the end of Empire deltaget i Australian Modern British History Association Conference, La Trobe University, Melbourne, Australien (4.-6. februar). Han har været på arkivbesøg ved National Archives of Australia, Canberra (7.-21. februar). Har deltaget i konferencen i Britiske Studier, Legacies of Thatcherism: British Culture and Society, 1979-2001, Syddansk Universitet (9.-10. marts) samt i Det 24. Nordiske Historikermøde, Aarhus Universitet (10.-11. august) og i Dansk selskab for Europa-forskning årskonference Perspektiver i dansk EU-forskning (28. september). Han har med oplæg om Britisk identitet mellem Imperium og Europa deltaget i Ph.D.-historikerseminar, arrangeret af Aalborg Universitet, Livø (19.-22. august).

J.H. Lind har været stipendiat ved Det danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom (Accademia di Danimarca) med henblik på at arbejde i Vatikan-arkivet omkring diplomatiske forbindelser mellem pavestolen og russiske

fyrstedømmer i middelalderen, Italien (1.-31. januar). Medlem af bedømmelsesudvalget til bedømmelsen af Mats Roslunds doktorafhandling Gäster i huset. Kulturell överföring mellan slaver och skandinaver 900 till 1300, Arkeologiska institutionen, Lunds Universitet, Sverige. Han har holdt følgende videnskabelige foredrag: On Puzzling Approaches to the Crusading Movement in Recent Scandinavian Historiography ved forskerkurset Medieval history writing and crusading ideology, Rom, Italien (11.-18. januar), Dansk-russiske forbindelser i middelalderen, NOM, Foreningen for Nordeuropæisk Oldtid og Middelalder, Aarhus Universitet (23. april), Collaboration and confrontation between East and West in the Baltic during the early Baltic crusades ved The International Medieval Congress, Leeds University, England (11. juli), Mobilization of the European Periphery against the Mongols. Innocent IV's All-European Policy in its Baltic Context, i forbindelse med projektet Culture Clash or Compromise (CCC), Visby, Sverige (28.-30. september), A Swedish Crusader King as Russian Orthodox Saint on the Valamo Archipelago? ved Colloque international: L'Île et le sacré Université de Paris-Sorbonne (Paris IV), U.F.R. d'études slaves, Frankrig (2.-4. oktober), Rusland - ind og ud af Europa, gæsteforelæsning ved forløbet Europa: Center og periferi 1000-1600. Roskilde Universitetscenter (16. oktober).

K. Lundgreen-Nielsen har deltaget i årsmøde i Selskabet for Samtidshistorisk forskning (2. februar) og i samme selskabs møde om Forholdet mellem historie og journalistik, København (26. oktober). Medlem af bedømmelsesudvalg ved Romansk Institut, Københavns Universitet vedrørende Morten Heibergs Ph.D.-afhandling Mussolini and Franco. Men who would be emperors. The Spanish Civil War (1936-1939) and the Fascist Struggle for Supremacy.

A. Magnussen har som del af Socrates lærerudveksling afholdt undervisning om spansk kultur og tegneserier ved Universitat Jaume I, Castellón, Spanien (20. oktober-2. november). Hun har holdt foredrag om Spanien efter franquismen, demokratisering og velfærd, Spansklærerforeningen, Næstved (14. november). Har med foredraget The interpretation of history as part of the constitution of social reality deltaget i konferencen Semiotic Evolution and the Dynamics of Culture, Groningen, Holland (22.-24. november).

A.M. Møller har været medlem af Styregruppen for Told Skat Museet, af Foreningen Told Skat Museets venner og af bestyrelsen for Den danske historiske Forening. Redaktør sammen med lektor Carsten Due-Nielsen, Københavns Universitet af Historisk Tidsskrift. Kasserer i Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie. Medlem af redaktionskomiteen til udgivelse af Dansk Søfarts Historie. Bidrager til Den Store Danske Encyklopædi. Har desuden skrevet anmeldelser i Historisk Tidsskrift samt miniartikler i Skalk og Rubicon.

P. Grau Møller er formand for Landbohistorisk Selskab (fra 30. marts) og har sæde i Vejshistorisk Selskabs bestyrelse (for undervisningsinstitutionerne), repræsen-

tantskabet for Dansk Center for Byhistorie, i bestyrelsen for Molinologisk Forskningscenter Lillémølle, for Historisk Samfund for Fyns Amt samt repræsentant i Odense Kommunes arkivudvalg (fra 1. juli) og i kontaktmødet mellem de fynske kulturhistoriske museer og amtets forvaltning for Natur- og vandmiljø (fra 1. juli). Han har deltaget i internt seminar i forskergruppen Mennesker i det agrare Landskab, Forskningscenter Bornholm, Nekso (2.-3. august), deltaget med indlæg om Anvendelsen af GIS i historisk landskabsforskning i Det 24. Nordiske Historikermøde, Århus (11. og 13. august), holdt oplægget Danish agricultural reforms and the Danish landscape for en gruppe kursister i landadministration hos Kampsax, Odense (31. august og 1. november), deltaget i konference om Vadehavets kulturmiljø (Wadcult) i Bad Baderkesa, Tyskland (17.-19. september), deltaget i seminar om indvandring til dansk landbrug afholdt af Landbohøistors Selskab, Tisvildeleje (20.-21. september). Har holdt oplæg for biologi- og historielærere om Miljøhistorie, Amtsgymnasiet i Sønderborg (8. oktober), deltaget i møde i museernes landbrugspulje på Melstedgård, Bornholm (29. oktober), deltaget i konference om korthistorie på Landbrugsakademiet, Stockholm, Sverige (6. november), deltaget i møde i de odenseanske lokalarkiver (21. november), deltaget i seminar om byhistorie afholdt af Dansk Center for Byhistorie i Den gamle By, Århus (26. november). Han har deltaget i bedømmelsesudvalget for en Ph.D.-afhandling ved Institut for Historie, Københavns Universitet og har været medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende en seniorforskerstilling ved Landsarkivet for Fyn.

S. Mørch har holdt foredrag om Danske statsministre, Publicistklubben, København (23. januar) og samme for historiestuderende ved Københavns Universitet (22. marts), om Politik og politikere, Den kommunale Højskole, Grenå (3. maj), om Danske statsministre, Seminariernes historielærerforening, Odense (11. september) og samme for De historiestuderendes Forening, Odense (13. september), om Moderne verdenshistorie ved kursus for danske erhvervsledere, Slovenien (22.-28. september), om Danske statsministre for historiestuderende, Aarhus Universitet (11. oktober), om Universitetsundervisning på seminar afholdt af Evalueringsinstituttet, København (23. oktober), om Historikernes rolle ved Faglig Dag, Syddansk Universitet (30. oktober). Han har desuden afholdt 6 populærvideenskabelige foredrag.

M. Ümit Neeef, se Center for Mellemøst-studier.

A. Nibe har holdt følgende foredrag: The Shaping of American Views on the Welfare State and Its Recipients ved Ph.D.-seminaret The American City and the Public Welfare arrangeret af Center for American Studies ved Aarhus Universitet (8.-9. marts), Race in the American Welfare State: Public Perceptions of Welfare Recipients ved CAAR-konferencen Crossroutes: The Meaning of Race for the 21st Century, Sardinien, Italien (21.-26. marts). Hun har deltaget i NAAS-konferencen Trading Cultures, København (8.-11. august) samt the Danish-American Fulbright Commission's 50th Anniversary, Re-

porting USA: How We Interpret Contemporary Society, Culture, and Politics (8. november).

H. Lykke Nielsen, se Center for Mellemøst-studier.

D.E. Nye har været medlem af Executive Board, Society for the History of Technology og deltog i møde på Hagley Museum, Delaware, USA (28.-29. marts). Han har deltaget i Socrates-programmet på University of La Laguna, Tenerife. I foråret har han været midlertidigt medlem af Fulbright Kommissions Scholarship Committee. Fra 1. november medlem af bestyrelsen på Museum for Fotokunst, Odense. Medlem af bedømmelsesudvalg til et professorat på University College, Dublin, Irland. Medlem af bedømmelsesudvalg til lektorat på Roskilde Universitets Center. Han har været examiner for Leeds University, England på en Ph.D.-afhandling af Richard Haw, Brooklyn Bridge: Reading the Cultural Text og har været skriftlig eksaminator for Åbo Akademi, Finland på en Ph.D.-afhandling af Pia Maria Älbeck, Energy, Heterotopia, Dystopia: George Orwell, Michel Foucault and the Twentieth Century Environmental Imagination. Han har været interviewet om symboler i amerikanske kultur af La Opinion de Tenerife, Spanien (16. marts). Som medlem af Executive Board deltog han i mødet ved The Nordic Association of American Studies, København (14.-18. august). Han har holdt følgende foredrag: The Grand Canyon and the Contradictions of Federal Land Policies, Aalborg Universitet (16. januar), Why Did Socialism Fail in the United States? Universidad de la Laguna (12. marts), The Statute of Liberty as a Multicultural Symbol, Universidad de la Laguna (14. marts), How Americans have Understood Europe, 1750-2000, Institut for Journalistik, Syddansk Universitet (19. marts), Electrification and the Technological Sublime, James Madison University, Virginia, USA (3. april), Contextualism and Narration in the History of Technology, årsmøde ved Teknologisk Selskab, Aalborg (4. maj), Post - Thomas Edison - Recalling an Anti-biography på konferencen: Liv eller Død Over biografi?, København (10. maj), Landscape and Communication på Annual International Conference of the Association of Transportation and Communication Museums, København (28. maj), Foundational Space, Technological Narrative, Bayreuth Universitet (14. oktober), Master Narratives of Technology: The Case of Energy, Aarhus Universitet (28. november). Han har været konsulent for The National Science Foundation, Washington, USA og for følgende forlag og tidsskrifter: MIT Press, New York University Press, Chicago University Press, Oxford University Press, Sage Publications, Journal of American History, American Studies og Technology and Culture. Han er fortsat redaktør (sammen med C. Pedersen) af tidsskriftet American Studies in Scandinavia. Han er fortsat redaktør af Odense American Studies International Series med fire numre i serien (48-51). Han har skrevet boganmeldelser til følgende tidsskrifter: Business History, American Studies in Scandinavia og Journal of American History.

C. Pedersen har været arrangør af The Black History Month Seminar: The Election of 2000, Syddansk Univer-

sitet (9. februar). Han har været medarrangør af konferencen *Crossroutes: The Meanings of Race for the 21st Century* afholdt af The Collegium for African American Research, Cagliari, Sardinien (21.-25. marts). Han har holdt åbningstale *Trading People: Slavery and Migration in the 21st Century* ved konferencen *Trading Cultures, The Nordic Association of American Studies, Handelshøjskolen i København* (8. august). Han har holdt foredrag om Den nye amerikanske krig, Faaborg Gymnasium (4. oktober). Han er præsident af The Collegium for African American Research. Han er bestyrelsesmedlem af Fulbright Kommissionen i Danmark. Redaktør sammen med D. Nye af *American Studies in Scandinavia* og sidder i redaktionen af *Forum for European Contributions in African American Studies (FORECAAST)*.

F. Stendal Pedersen er fortsat medlem af redaktionen af Tidsskriftet *Historie og Landbohistorisk Selskab* samt af bestyrelsen for *Historisk Samfund for Fyns Stift*.

J.S. Pedersen har deltaget i The Fourth Conference on *British Studies: Legacies of Thatcherism*, hvor hun organiserede en workshop om *British Studies in the Classroom*, Syddansk Universitet (9.-10. marts). Hun har med forelæsning om *Women, Intellectual Culture, and Freedom: Liberal Feminist Strategies of Emancipation during the Long Nineteenth Century in England* deltaget i The Fifth International English Culture Conference: *Culture and Freedom* ved University of Lisbon, Spanien (28.-30. november). Hun er corresponding medlem af redaktionen for *History of Education* og har skrevet boganmeldelser for *The History of Universities, The European Legacy* og *Nyt fra Historie*. Hun har været konsulent for *The European Legacy* og *History of Education Quarterly*. Bidrager til *Den Store Danske Encyklopædi* og har skrevet en populærvidenskabelig artikel om *Køn og Universitetet*.

P. Pedersen har været gæst ved *Deutsches Archäologisches Institut* i Berlin, Tyskland med henblik på arkitekturstudier i instituttets bibliotek (15.-31. januar og 3.-11. maj). Han har været på studierejse i Grækenland med henblik på bymursstudier og med henblik på publiceringsopgave for *Det tyske arkæologiske Instituts Olympiaprojekt* (2.-20. juni). Han har været i Bodrum som leder af Syddansk Universitets arkæologiske *Halikarnassosprojekt*, Tyrkiet (8.-29. august). Han har deltaget i møde på *Det danske Institut i Athen, Grækenland* (22.-26. marts) og forestod ledelsen af *Center for græsk-romerske Studiers faglige ekskursion til Athen og Peloponnes, Grækenland* (20.-29. april). Han har været faglig leder af efteruddannelseskursus i græsk arkitektur for gymnasielærere, *Vesttyrki* (6.-13. oktober).

K. Petersen har deltaget i *Det 24. Nordiske Historikermøde*, Aarhus Universitet (9.-13. august), i seminaret *Den kolde krig og kulturen*, Københavns Universitet (25. oktober), seminaret *De lange linjer i Arbejderhistorien*, Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, København (26.-27. oktober). Medlem af redaktionen for *Arbejderhistorie*. Tidsskrift for historie, kultur og debat, medlem af redaktionsrådet for *Den Jyske Historiker*, medlem af redaktionen for *Nyhedsbrev for Netværk for Nordisk*

Velfærdsstatshistorie samt medlem af det videnskabelige råd for *NordeuropaStudien, Zeitschrift für Politik, Wirtschaft und Kultur*. Koordinator for heldagssessionen *Frihed, lighed og tryghed, Nordisk velfærds politik på Det 24. Nordiske Historikermøde i Århus* (13. august). Holdt oplæg om *Mod lyset! Socialdemokratiets befrielse af det danske folk? Socialdemokratiet og velfærdsstaten på seminaret De lange linjer i Arbejderhistorien*, Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, København (26. oktober). Oplæg om *The Nordic Model of Welfare på Historical Research Seminar, Syddansk Universitet* (7. november). Holdt foredrag om *Den socialdemokratiske velfærdsstat*, *Dansk Forening for Økonomisk og Socialhistorie årsmøde*, Københavns Universitet (23. november). Oplæg om *Goddag mand økseskaft*. Om historisk og samfundsvidenskabelig udforskning af velfærdsstatens historie, *Center for Comparative Welfare Studies, Aalborg Universitet* (5. december). Han har holdt 2 populærvidenskabelige foredrag og skrevet 2 populærvidenskabelige artikler.

H. Porsdam har holdt tale ved åbningen af udstillingen *The Exhibition Denmark, October 1943: The Rescue of the Jews From Annihilation* produceret af *Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-45*, i USAs Kongres, *Senate Russell Building, Washington D.C.* Modtog ved denne lejlighed hædrende omtale (*Congressional Citation*) af USAs Repæsentanternes Hus ved medlem af Repæsentanternes Hus *Tom Lantos* for sin forskning (2. maj). Arrangør af *American Studies Research Seminar on Popular Culture and Film*, Syddansk Universitet (2. november). Moderator ved den danske Fulbright Kommissions 50 års jubilæum, København (8. november). Foredrag om *Det retliggjorte USA på Haderslev Gymnasium* (1. februar). Oplæg om *Black Reparations* ved *Black History Month Seminar*, *Center for Amerikanske studier, Syddansk Universitet* (15. februar). Foredraget *Vi ses i retten: Da amerikansk rights talk kom til Danmark* ved *Dansk Etnografisk Forenings Årsmøde på Nationalmuseet i København* (20. april). Foredrag ved konferencen *Konflikt der Rechtskulturen? Die USA und Deutschland in Vergleich*, München, *The Political Is Personal: The Death Penalty in American Culture* (18. maj). Foredrag for *Kaospiloterne om Det retliggjorte Amerika*, Århus (22. maj). Foredrag om *Danish Legalization as Americanization for Humanity in Action*, København (7. juni). Foredrag om *How Rights Talk, American Style Is Coming Our Way* ved *Nordic Association for American Studies, Handelshøjskolen i København* (9. august). Foredraget *American and European Perceptions of Human Rights for studerende i European Master's Program on Human Rights and Democratization*, Venedig, Italien (8.-9. oktober). Foredrag om *USA som retliggjort samfund*, Syddansk Universitet (7. november). Foredraget *USA ved overgangen til det 21. århundrede* ved *VUC, Holbæk* (14. november). Har derudover afholdt et populærvidenskabeligt foredrag.

T. Rugberg Rasmussen, se *Center for Mellemøststudier*.

M. Rheinheimer, se Center for Maritim og Regional Historie.

K. Salih, se Center for Mellemøst-studier.

G.L. Schlaber har deltaget i seminaret Nationale mindretal i det dansk-tyske grænseland 1945-2000. En europæisk model? arrangeret af Institut for Grænseregionsforskning og Institut für Zeit- und Regionalgeschichte, Aabenraa (23.-24. marts). Han har med foredraget Socialhistorie i Vestslesvig deltaget i seminaret Arkiver fra det gamle Tønder Amt arrangeret af Landsarkivet for Sønderjylland og Landesarchiv Schleswig-Holstein, Tønder (24. april). Han har deltaget i Schleswig-Holsteinischer Archivtag arrangeret af Stadtarchiv Flensburg, Flensburg (12. juni). Han har med foredraget Socialpolitik i en lille region: Sønderjylland mellem Frederik VI og Bismarck deltaget i Det 24. Nordiske Historikermøde arrangeret af Aarhus Universitet, Århus (9.-13. august). Redaktør og bidrager til projektet Den elektroniske portal til Sønderjyllands historie arrangeret af Landsarkivet og Historisk Samfund for Sønderjylland. Medarbejder i projekterne På embedets vegne bd. IV arrangeret af Statens Arkiver og Selskabet til Udgivelse af Kilder til Dansk Historie, Sønderjyllands administrationshistoriske atlas, i samarbejde med projektet Danmarks administrationshistoriske atlas hidtil arrangeret af Historisk Samfund for Sønderjylland og Kort- og Matrikelstyrelsen. Han er bestyrelsesmedlem og regnskabsfører for Arbeitskreis für Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holstein, Tyskland. Han har været på arkivbesøg ved Bundesarchiv og Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz, Berlin, Tyskland (1.-9. maj). Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag, udgivet avisartikler og i alt fem boganmeldelser.

P. Seeberg, se Center for Mellemøst-studier.

T. Stræde har holdt foredrag om De tyske koncentrationslejre: funktion og udvikling ved åbningen af udstillingen Mellem modstand og tilpasning om forfølgelsen af Jehovas Vidner i Det tredje Rige arrangeret af Jehovas Vidners oplysningstjeneste, Odense Rådhus (19. februar), om Tyske erstatningsbetalinger til nazismens ofre, Mosaik Troessamfund arrangeret af B'nai B'rith Danmarkslogen, København (27. februar). Han har afholdt to foredrag på Handelshøjskolen i København om Sklaven- og Zwangsarbeit im Nationalsozialismus — das Beispiel Volkswagen (20. marts) og Die neue Entschädigungsdebatte (27. marts). På den internationale kongres om Investigative Journalism holdt han sammen med senior producer Roberta Baskin, ABC-News, New York, USA oplæg om Researching Volkswagen 3rd Reich Slave Labor, Hotel d'Angleterre, København (28. april). Holdt tale om Denmark, October 1943: The Rescue of the Jews from Annihilation ved åbningen af udstillingen af samme navn produceret af Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-45, i USAs Kongres, Washington DC (2. maj). Ved åbningen af samme udstilling på spansk - Una Muralla Humana. El salvamento de los judios daneses del exterminio nazi, Octubre de 1943 - på Museo de la Shoá i Buenos Aires holdt han foredrag om 1940ernes danske politiske kultur som forudsætning for jødernes redning. Han har

deltaget i en paneldebat om Zwangsarbeiter und Entschädigungszahlung ved det Tysk-Danske Handelskammers årsmøde i Det kgl. Teater, København (6. juni). Holdt endvidere foredrag om Restitution for Nazi Crimes ved forskningsseminar på Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, København (20. juni) og om Zwangsarbeit in der deutschen Rüstungsindustrie 1939-45 und die Frage der Entschädigung på Instituto Cultural Brasil-Alemanha (Goethe-Institut), Salvador da Bahia, Brasilien (20. september). Arrangerede for Center for Tyske Studier og i samarbejde med Københavns Universitets Østasieninstitut et symposium om Tyskland og det fjerne Østen. Selv bidrog han med foredrag om Tysk-jødisk eksil i Shanghai under 2. verdenskrig (6. april). Deltog i Holocaust-symposium arrangeret af Danmarks Komité for Levende Historie i Politikens Hus, København (28. januar) og i Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudiers forskningsseminarer, København (22. februar og 29. maj). Han deltog sammen med P.H. Hansen og F. Just i det forberedende møde til projektet Dansk erhvervsliv under den tyske besættelse på Center for Virksomhedshistorie ved Handelshøjskolen i København (29. januar). Han deltog i den internationale konference om Multinationals and Dictatorship arrangeret af Society for European Business History og European Association of Banking History på Syddansk Universitet (29.-30. marts). Han deltog endvidere i 2nd Copenhagen Conference on Discrimination and Toleration med temaet The Right to Compensation and Related Remedies for Racial Discrimination på Det Danske Center for Menneskerettigheder, København (27.-28. april) og i 1. Treffen dänischer Hochschulgermanisten, arrangeret af Center for Tyske Studier, Syddansk Universitet, på Goethe-Institutet, København (28.-29. september). Deltog i det 53. årsmøde i Sociedade Brasileira para o Progresso da Ciência i Salvador da Bahia, Brasilien (21.-26. juli). Han deltog i konferencen Nyt lys over Oktober 1943 arrangeret af Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier på Christiansborg og holdt indledningsforedraget om Nyere forskning om Holocaust: problemer og perspektiver (11. oktober). Har gennemført forskningsrejser til USA og Island med særligt henblik på studier i National Archives, College Park, Maryland, USA (30. april-14. maj) og til Buenos Aires, Argentina (5.-12. november). Han har endvidere besøgt Volkswagen-koncernens historiske arkiv i Wolfsburg, Tyskland (12.-14. juni). Han er gæsteprofessor ved Departamento de Letras Germânicas, Universidade Federal da Bahia i Salvador da Bahia, Brasilien (8. juli 2001-31. august 2002). Modtog 1. maj hædrende omtale Congressional Citation af USAs Repræsentanternes Hus for sin forskning i Holocaust, formidlingsindsats i forbindelse med udstillingen Denmark, October 1943 og humanitære indsats for nazismens ofre (Proceedings and Debates of the 107th Congress, First Session, Washington DC). Har optrådt med forskningsformidlende interviews et antal gange i TV-Avisen, TVDanmark-Fyn og Webavisen samt Fyens Stiftstidende, Jyllands-Posten, Berlingske Tidende, Politiken, Information og endvidere fagbladene HK-Industri og TIB-Nyt

(Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark) samt Modstandskampen 1940-45 og FV-Bladet udgivet af Frihedskampens Veteraner. Han er medlem af Den Danske Nationalkomite for Rådgivning af Ofrene for Nazi-Tysklands Forfølgelses-, Tvangsarbejds- og Folkedrabspolitik. Medarbejder ved udstillingsprojektet Mythen der Nationen II: Nationale Identität und Holocaust ved Deutsches Historisches Museum, Berlin. Bidrager til Den Store Danske Encyklopædi og medarbejder ved Encyclopaedia of Nazi Camps and Places of Detention, der udgives af Center for Advanced Holocaust Studies ved United States Holocaust Memorial Museum, Washington DC, USA.

I. Herlev Sørensen, se Center for Mellemøst-studier.

N.A. Sørensen har deltaget i seminaret Folk og fællesskab ved Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, København (12.-13. januar). Han var medarrangør og bidrog med foredraget Warm Beer and Cool Britannia samt workshop-oplæg British heritage film ved konferencen Legacies of Thatcherism: The 4th Bi-Annual British Studies Conference at Odense, Syddansk Universitet (9.-10. marts). Har deltaget i Det 24. Nordiske Historikermøde, Århus (9.-14. august). Han har med foredrag om The Danish Resistance as a lieu de memoire deltaget i konferencen Resistances: European Cultural History Conference, Université de Nice, Frankrig (14.-16. september) og i seminaret Folkedrab og historierevisionisme ved Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, København (28. november) samt med foredraget Remembering and Forgetting the Great War in Ireland i IFACIS-konferencen Ireland and Europe, Århus (6.-9. december). Bidrager til Den Store Danske Encyklopædi. Han har holdt fire populærvidenskabelige foredrag og medvirket i fem radioudsendelser på DR P1 om historiske og politiske emner.

P. Thaler har med foredraget Tot oder lebendig? Die österreichische Nachkriegsidentität und ihre jüngsten Herausforderungen deltaget i Østrig Seminar, Syddansk Universitet (30. november). Han har holdt foredrag om Nationalhistorie og nationalmytologi: Identitetsdannelse i efterkrigstidens Østrig. Polyhistor Public Lecture Series, Esbjerg (13. december). Er Corresponding Editor ved Austrian History Yearbook.

R.L. Wildfang har holdt gæsteforelæsning om American vs. Danish higher education and research: a person experience, The University of California at San Diego ESL Program, USA (juli). Hun har med foredrag om Vesta in Public and Private: Women and religion in ancient Rome deltaget i seminar om Kjønn, religion og erindring i et historisk perspektiv: Kvinner og religion i Midøsten og Middelhavs-regionen, Universitetet i Bergen, Norge (12.-15. september).

Eksterne bevillinger og donationer

M. Bregnsbo har modtaget 18.000 GBP fra Carlsbergfondet til studieophold som visiting fellow ved Clare Hall, University of Cambridge, England 2001-2002.

B. Jensen er projektansvarlig for SHF-rammebevilling

til forskningsprojektet Forandring og kontinuitet i Rusland, Baltikum og Østeuropa. Periode: 1993-1999. Beløb: 7.2 mio. kroner. Projektansvarlig for bevilling fra Carlsbergfondet til projektet Identificering af tyngdepunkter i forholdet mellem Danmark og Sovjetunionen 1917-1964. Periode: 1998-2001. Beløb: 1.448.880 kroner.

C.S. Jensen var frem til udgangen af april finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd under projektet Danmark og Korstogsbevægelsen. Østersøregionens integrering i middelalderens Europa. Den første maj påbegyndte han forskningsprojektet De fattige, kirken og samfundet i 1500-tallets Danmark, hvortil han fra Statens Humanistiske Forskningsråd har modtaget i alt 995.979,00 kroner for en toårig periode.

S og W Fondet har 1994-95 bevilget 100.000 kroner til K.J.V. Jespersen til forberedende arkivarbejde vedrørende den danske SOE-sektions historie. Carlsbergfondet har 1995 stillet en restbevilling på 16.000 kroner til rådighed for samme projekt. Statsministeriets 5. maj udvalg i anledning af 50-året for Befrielsen har 1994 bevilget 100.000 kroner til færdiggørelse og publikation af ovennævnte projekt. En engelsksproget udgave af publikationen er for øjeblikket under forberedelse. K.J.V. Jespersen har i første halvdel af året været halvt frikøbt af Carlsbergfondet i forbindelse med udarbejdelse af bidrag til Dansk Udenrigspolitik Historie. Bidraget er afleveret til redaktion og forlag 1. september. Forventet udgivelse: Forår 2002.

F. Just deltager i perioden 1998-2002 i Fødevareministeriets og Miljøministeriets forskningsprogram omkring Arealanvendelse - jordbrugerens som arealforvalter. Bevillingen i 2001 var på 161.000 kroner. Han deltager desuden i perioden 1998-2001 i Det Strategiske Miljøforskningsprogram under Center for Samfundsvidenskabelig Miljøforskning (CeSaM) med et projekt omkring Agendasetting and Greening of the Common Agricultural Policy. Bevillingen i 2001 var på 24.000 kroner. Han er koordinator for projektet Jyske Vestkysten om 10 år i samarbejde med Institut for Journalistik og Institut for Litteratur, Kultur og Medier. Der er bevilget 25.000 kroner. Dansk koordinator for Tempus-projektet Regional Training Centres in EU Affairs. Han deltager desuden i Magtudredningen i delprojektet Internationalisering af forvaltningen.

P. Pedersen har modtaget 30.000 kroner fra Novo Nordisk Fondens udvalg for Kunsthistorisk Forskning og 40.200 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til trykning af The Salmakis inscription and Hellenistic Halikarnassos, Halikarnassian Studies bd. IV.

Publikationer

Bisgaard, Lars. De glemte altre. Gildernes religiøse rolle i senmiddelalderens Danmark. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Bisgaard, Lars. „Guild and Power. A list Commemorating the Dead in Odense.“ *Medieval Spirituality in Scandinavia and Europe. A Collection of Essays in Honour of Tore Nyberg.* Red. Lars Bisgaard, Carsten

- Selch Jensen, Kurt Villads Jensen og John Lind. Odense: Odense Universitetsforlag. 245-63.
- Bisgaard, Lars.* „Med slægtens samtykke. Det adelige testamente 1340-1559.“ *Riget, Magten og Æren. Den Danske Adel 1350-1660.* Red. Per Ingesmann og Jens William Jensen. Århus: Aarhus Universitetsforlag. 191-213.
- Bisgaard, Lars.* „Fraugde i Middelalderen.“ *Fraugde og Tornbjerg sogne før og nu.* Red. Lars Bisgaard, Grethe Møller og Rita Pedersen. 7-20.
- Bregnsbo, Michael.* „Carlos V y Dinamarca.“ *Carlos V/ Karl V. 1500-2000.* Red. Alfred Kohler. Madrid og Wien: Sociedad Estatal para la Commemoración de los Centarios de Felipe II y Carlos V/Österreichische Akademie der Wissenschaften. 2001. 487-97.
- Bregnsbo, Michael.* „Blodbadet i København.“ *En anden historie. Ni alternative Danmarkshistorier.* Red. Rasmus Dahlberg. København: Aschehoug Dansk Forlag, 2001. 170-97.
- Brøndal, Jørn.* „Immigration and Immigration Law.“ Red. George T. Kurian m.fl. *Encyclopedia of American Studies* 2. New York: Grolier, 2001. 334-39.
- Brøndal, Jørn.* „Pastors and Politics: The Interaction Between Scandinavian-American Ministers and Politicians in the Late Nineteenth and Early Twentieth Centuries.“ Red. Harry T. Cleven m.fl., *Norwegian-American Essays 2001.* Oslo: NAHA-Norge og Det norske Emigrantmuseum, 2001. 151-62.
- Carlsen, Jesper.* Romerriget. Samfund, familie, slaver. Århus: Systime, 2001.
- Carlsen, Jesper.* „Landowners, Tenants and Estate Managers in Roman Italy.“ *Landwirtschaft im Imperium Romanum.* Red. Peter Herz og Gerhard Waldherr. St. Katharinen: Scripta Mercaturae Verlag 2001. 41-55.
- Egholm, Liv og Lene Wul.* „På rejse gennem mikrohistoriske fortællinger.“ *Nyt fra historien* (2001): 65-72.
- Egholm, Liv og Lene Wul.* „A.D. Jørgensens Fædrelandsfortællinger – en mikrohistorisk analyse.“ Red. Claus Møller Jørgensen og Carsten Tage Nielsen. *Historisk analyse – nye teorier og metoder.* Roskilde: Roskilde Universitets Center, 2001. 19-57.
- Friis, Thomas Wegener.* Den Nye Nabo. DDRs forhold til Danmark 1949-1960. København: SFAH 2001.
- Hendrick, Harry.* „Louise Jackson, Child Sexual Abuse in Victorian England.“ *Journal of Victorian Culture* 6.2 (2001): 363-68.
- Hermansen, Karsten.* Ved fælles hjælp... Søassuranceforening „Ærø“ G/S 1876-2001. København: Marstal Søfartsmuseum, 2001.
- Hermansen, Karsten.* „Hertug Hans den Yngre, Søbygård og kirkehøjheden på Als og Ærø.“ *Pluk* 2 (2001): 2-11.
- Isager, Jacob, red.* Foundation and Destruction. Nikopolis and Northwestern Greece. The archaeological evidence for the city destructions, the foundation of Nikopolis and the synoecism. Monographs of the Danish Institute at Athens 3. Århus: Aarhus University Press, 2001.
- Isager, Jacob.* „Eretria in Epirus and the Foundation of Nikopolis. Models of Civilization in Strabo.“ *Foundation and Destruction. Nikopolis and Northwestern Greece.* Red. Jacob Isager. *Monographs of the Danish Institute at Athens* 3. Århus: Aarhus University Press, 2001. 17-28.
- Isager, Jacob, red.* Enas Danos stis stanes ton Sarakatsanon tis Pindarou tou 1922. To Institutou tis Danias stin Athena, 2001 (Nygræsk udgave af Carsten Høegs dagbog, breve og fotos fra en studierejse blandt det græske nomadefolk Sarakatsanerne i 1922. Oversættelse: P. Goula). Athen: Det danske Institut, 2001.
- Isager, Signe og Henrik Holmboe, red.* Translators and Translations, Greek-Danish. Athen. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2001.
- Janfelt, Monika.* „Föreningarna Norden – mellan nordism och nationalism.“ *Mångkulturalitet och folkligt samarbete.* Red. Krister Ståhlberg. *Nord* 29. *Forskningsprogrammet Norden og Europa.* Nordisk Ministerråd. København: 2000. 15-33.
- Jensen, Bent.* Daniija-Rossija. Stranitsy polititjeskikh i ekonomitjeskikh otnosjenij kontsa XIX-natjala XXV. Imperator Aleksandr III i imperatritsa Marija Fjodorovna. Perepiska. 1884-1894 gody. Red. Aleksandr Bokhanov og Julija Kudrina. Moskva: „Russkoe slovo“, 2001. 74-87.
- Jensen, Bent.* Dolgoe osvobozdenie ostrova Bornkhol'm 1945-1946. Moskva: Rossijskij gosudarstvennyj gumanitarnyj universitet, 2001.
- Jensen, Bent.* Sredi tsareubijts. Vdovstvujusjtjaja imperatritsa, semja poslednogo russkogo tsarja i Zapad. Moskva: Russikj put', 2001.
- Jensen, Bent.* „Die dänische Osteuropaforschung.“ *Nordost-Archiv. Zeitschrift für Regionalgeschichte.* Neue Folge Band IX/2000 Heft 1 (2001): 51-90.
- Jensen, Bent.* „Historiefortrængning. Historieskrivningen om Rusland i det 20. århundrede.“ *Kritik* 149 (2001): 31-40.
- Jensen, Carsten Selch, m.fl., red.* Medieval Spirituality in Scandinavia and Europe. A Collection of Essays in Honour of Tore Nyberg. Odense: Odense University Press, 2001.
- Jensen, Carsten Selch.* „The Nature of the Early Missionary Activities and Crusades in Livonia, 1185-1201.“ *Medieval Spirituality in Scandinavia and Europe. A Collection of Essays in Honour of Tore Nyberg.* Odense: Odense University Press, 2001. 121-37.
- Jensen, Carsten Selch.* „Urban Life and the Crusades in North Germany and the Baltic Lands in the Early Thirteenth Century.“ *Crusade and Conversion on the Baltic Frontier 1150-1500.* Red. Alan Murray. Ashgate, 2001. 75-94.
- Jensen, Kurt Villads, Carsten Selch Jensen og John Lind.* „Communication Crusades and Crusading Communications in the Baltic Region.“ *Scandinavian Economic History Review* 49: 5-25.
- Jensen, Kurt Villads.* „A Knight in Town.“ *Medieval*

- Spirituality in Scandinavia and Europe. A Collection of Essays in Honour of Tore Nyberg.* Red. Lars Bisgaard, Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen og John Lind. Odense: Odense University Press, 2001. 139-44.
- Jensen, Kurt Villads. „Denmark and the Second Crusade: The formation of a crusader state?“ *The Second Crusade, Scope and Consequences.* Red. J. Phillips og M. Hoch. Manchester: Manchester University Press, 2001. 164-179.
- Jensen, Kurt Villads. „Introduction.“ *Crusade and conversion on the Baltic Frontier 1150-1500.* Red. Alan Murray. Ashgate, 2001, xvii-xxv.
- Jensen, Kurt Villads. „Cowboydere, banangrossister og middelalderhistorikere.“ Festforelæsning 22. juni 2001 i anledning af kandidatafslutningen ved Center for historie, Syddansk Universitet. Odense: 2001.
- Jensen, Kurt Villads. Korstog ved verdens yderste rand - Danmark og Portugal i 1100-tallet. En Power Point Presentation på www.sdu.dk/Hum/kvj/ppp_korstog-filer/frame.htm
- Jensen, Kurt Villads. „9. april 1241. Danmark og det mongolske verdensrige.“ *En anden historie. Ni alternative Danmarkshistorier.* Red. Rasmus Dahlberg. København: Aschehoug 2001. 11-27.
- Jensen, Kurt Villads. „Historie er en systematisk genbrugsbutik.“ *Videnskabelighed: Femten portrætter.* Udg. Elisabeth Vestergaard, Dan Flemming Nikolaj Mouridsen. Aarhus: Analyseinstitut for Forskning, 2001. 95-105.
- Jensen, Kurt Villads. „Myten om prins Svend.“ *Skalk 2* (2001): 20-25.
- Jensen, Kurt Villads. „Jens Grand som vidne i Lübeck.“ *Siden Saxo 18* (2001): 30-35.
- Jensen, Kurt Villads. „Denmark and the Crusading Movement. The integration of the Baltic Region into Medieval Europe.“ *Ships, Guns and Bibles in the North Sea and the Baltic States, c. 1350-c.1700.* Red. A.I. Macinnes, T. Riis og F.G. Pedersen. East Linton: Tuckwell, 2000. 188-205.
- Jespersen, Knud J.V. Udenrigsministeriets Faktaark om „Dronningen og Kongehuset“ og „Danmarks historie“ udkommet på engelsk, tysk, fransk og spansk.
- Jespersen, Knud J.V. „Fra fødselsadel til rangadel. Den danske adel 1600-1800.“ Red. Per Ingesman og Jens William Jensen. *Riget, Magten og Æren. Den danske adel 1350 -1660.* Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2001. 604-33.
- Jespersen, Knud J.V. Anmeldelse af Sebastian Olden-Jørgensen *Kun navnet er tilbage. En biografi om Peter Griffenfeld.* København 1999. *Historisk Tidsskrift* 101 (2001): 199-206.
- Just, Flemming. „Actitudes y comportamiento de los agricultores ante las políticas agroambientales. Una aproximación al caso danés.“ *Naturaleza, agricultura y política agroambiental en España.* Red. Ángel Paniagua Mazorra. Madrid: 2001. 13-39.
- Just, Flemming, red. Uddannelse, Uddannelse, Uddannelse – en debatbog om uddannelser og arbejdsmarked i Ribe Amt. Esbjerg: 2001.
- Just, Flemming. „Ribe Amt på uddannelseskortet.“ *Uddannelse, Uddannelse, Uddannelse – en debatbog om uddannelser og arbejdsmarked i Ribe Amt.* Red. Flemming Just. Esbjerg: 2001. 19-26.
- Kulavig, Erik. „Den etniske dimension i russisk politik.“ Red. Lars P. Poulsen-Hansen og Niels Erik Rosenfeldt. *Regionernes Rusland.* København: Dansk Udenrigspolitisk Institut, 2001. 77-95.
- Lundgreen-Nielsen, Kay. Tro eller Blændværk? Danmark og Den Spanske Borgerkrig 1936-1939. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Magnussen, Anne. „Spanske tegneserier i 1970erne og 1980erne – fra politiske budskaber til europæisk integration.“ *Den Jyske Historiker* 91/92 (2001): 207-30.
- Møller, Anders Monrad. „FIRE R.B.S. og derefter. I øverste højre hjørne - danske frimærker i 150 år.“ *Post Danmark* 2001. 23-43.
- Møller, Anders Monrad. „En fuldkommen sikker Ankerplads. Historien om Rørvig toldsted og søfarten fra Isefjorden 1680 til 1903.“ Red. Bo Bræstrup og Kurt Sørensen. *Mellem Kattegat og Isefjord. Rørvigs natur og kulturhistorie.* Rørvig Naturfredningsforening, 2001. 189-207.
- Nyberg, Tore. „Frühes und spätes Mittelalter in Skandinavien - ein möglicher Vergleich?“ *Das europäische Mittelalter im Spannungsbogen des Vergleichs. Zwanzig internationale Beiträge zu Praxis, Problemen und Perspektiven der historischen Komparatistik.* Red. Michael Borgolte. Berlin: Akademie Verlag, 2001. 197-208.
- Nyberg, Tore. „Die nova militia Birgittas von Schweden und ihr Nachfolgeorden.“ *Vergangenheit und Gegenwart der Ritterorden.* Red. Zenon Hubert Nowak og Roman Czaja. *Ordines Militares. Colloquia Torunensia Historica XI.* Universytet Mikolaja Kopernika, 2001. 145-57.
- Nyberg, Tore. „Der Ritus bei der Äbtissinnenweihe im Birgittenkloster Maria Mai, Maihingen/Ries.“ *Auxilia historica. Festschrift für Peter Acht zum neunzigsten Geburtstag.* Red. Walter Koch m.fl. München: C.H. Beck, 2001. 335-45.
- Nyberg, Tore, red. Birgittiana 9-10 (2000).
- Nye, David Edwin. Contemporary American Society, 4. udg. København, Akademisk Forlag.
- Nye, David Edwin. „Technology and Cultural Difference.“ Dale Carter. *Marks of Distinction: American Exceptionalism Revisited.* Århus: Aarhus Universitetsforlag. 93-111.
- Nye, David Edwin. „The Sublime and the Skyline: Learning to See the New York Skyscraper.“ *OASIS* 50. 1-18.
- Nye, David Edwin. „Thomas Edison“ og „Electrification.“ *Encyclopedia of American Studies*, bd. 2, New York: Grolier: 62-64, 77-79.
- Nye, David Edwin. „Technology.“ *Encyclopedia of Ame-*

- rican Studies, bd. 4. New York: Grolier. 216-22.
- Pedersen, Carl. „USA og Europa fra George Washington til George W.“ *Rubicon* 9, 1 (2001): 23-30.
- Pedersen, Carl. „The Tropics in New York: Claude McKay and the New Negro Movement.“ Red. Geneviève Fabre og Michel Feith. *Temples for Tomorrow: Looking Back at the Harlem Renaissance*. Bloomington: Indiana University Press, 2001. 259-70.
- Pedersen, Fritz S. „Anonymous Parisian astronomer of 1290: Part 1.“ *Cahiers de l'institut du moyen-âge grec et latin* 72 (2001): 169-269.
- Pedersen, Joyce Senders. „The Political Education of W. Lyon Bleas: The Politics of the Third Way in Early Twentieth Century England.“ *Proceedings of the Sixth Conference of the International Society for the Study of European Ideas at the University of Haifa, Israel, 16-21 August, 1998*. Red. Sascha Talmor and Rachel Ben-David. CD Rom (International Society for the Study of European Ideas, Haifa, 2001) ISBN 965-555-067-2.
- Pedersen, Joyce Senders. „Enchanting Modernity: The Invention of Tradition at Two Women's Colleges in Late Nineteenth and Early Twentieth Century Cambridge.“ *PEO* 113. Odense: Center for Engelsk, Syd-dansk Universitet, 2001.
- Pedersen, Poul. Report of the Turkish-Danish Investigations at Ancient Halikarnassos (Bodrum) in 1999. 22. Kazi Sonuclari Toplantisi. 2. Cilt 287-98.
- Petersen, Klaus, Hilda Rømer Christensen og Urban Lundberg, red. Frihed, lighed og tryghed. Nordisk velfærdspolitik i det 20. århundrede. Rapport til Nordisk Historikermøde august 2001, bd. 2. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2001.
- Petersen, Klaus og Niels Finn Christiansen, red. „The Nordic Welfare States 1900-2000.“ *Scandinavian Journal of History*, bd. 26, nr. 3, 2001.
- Petersen, Klaus, Rasmus Mariager og Mads Mordhorst, red. Fortællinger i tiden. Festschrift til Dorthe Gert Simonsen. København: Københavns Universitet, 2001.
- Petersen, Klaus. De loyales ungdomsoprør. Socialdemokratisk Samfund 1966-1973. København: Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie.
- Petersen, Klaus. „Programmeret til velfærd? Om ideologi og velfærdspolitik i socialdemokratiske partiprogrammer efter 1945.“ *Arbejderhistorie* 2 (2001): 223-51.
- Petersen, Klaus og Niels Finn Christiansen. „The Dynamics of Social Solidarity. The Danish Welfare State 1900-2000.“ *Scandinavian Journal of History*, bd. 26, nr. 3, (2001): 177-96.
- Petersen, Klaus. „Himmel eller helvede? Overvejelser om nogle temaer i velfærdsstatens begrebshistorie i efterkrigstidens politiske debat i Danmark.“ *Fortællinger i tiden*. Red. Rasmus Mariager, Mads Mordhorst og Klaus Petersen. København: Københavns Universitet, 2001. 103-16.
- Petersen, Klaus og Regin Schmidt. „Gemensam nordisk front.“ *Arbetarhistoria* 25,100 (2001): 42-46.
- Porsdam, Helle, red. Folkways and Law Ways: Law in American Studies. Odense: University of Southern Denmark University Press, 2001.
- Porsdam, Helle. „Rights Talk: The Case of the United States.“ *Legal Cultures and Human Rights: The Challenge of Diversity*. Red. Kirsten Hastrup. The Hague: Kluwer Law International, 2001. 131-46.
- Porsdam, Helle. „They Came to Lawyers, You Know, What Can You Do?': American Exceptionalism and Judicial Activism.“ *Marks of Distinction*. Red. Dale Carter. Århus: Aarhus University Press, 2001. 231-56.
- Porsdam, Helle. „Camelots endeligt. Da Kennedy myten døde.“ *Den jyske Historiker* Julenummer (2001): 55-63.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Die Eidergrenze im 19. Jahrhundert.“ *Grenzfriedenshefte* 1 (2001): 17-30.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Fattigdom i Aabenraa provsti i 1800-tallet.“ *Sønderjysk Månedsskrift* 7/8 (2001): 193-98.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Die Grenze in den Köpfen. Beobachtungen, Erfahrungen und Gedanken eines Grenzgängers.“ *Grenzfriedenshefte* 3 (2001): 189-208.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Historieforskning gennem omdøbning af stednavne. Kaliningradska oblast: regionen ved Østersøen mellem to diktaturer og det nye Europa.“ *Rubicon* 2.9 (2001): 25-31.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Physikatsberichte als sozialgeschichtliche Quellen. Schleswigsche Landarme und ihre Versorgung Mitte des 19. Jahrhunderts als Beispiel.“ *Rundbrief des AKWSG* 81 (2001): 35-43.
- Schlaber, Gerret Liebing. „Sønderjylland/Slesvig: et forbillede for hele Europa eller to nationale blindveje?“ *Rubicon* 1.9 (2001): 59-66.
- Stræde, Therkel. „Danske entreprenører i Tyskland under den 2. Verdenskrig.“ *Arbejderhistorie* 1 (2001): 1-22.
- Stræde, Therkel. „Denmark, October, 1943. The Rescue of the Danish Jews from Annihilation.“ *36 trykte plancher i storformat, udgivet af Museet for Danmarks Frihedskamp 1940-45, 2. revid. udgave i samarbejde med Udenrigsministeriet og Project Judaica Foundation Inc.* Washington DC: 2001.
- Stræde, Therkel. „Beretning vedr. Vilnius International Forum on Holocaust Era Looted Cultural Assets.“ *Årsberetning 1999-2000. Udgivet af Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier i serien Arbejdsrapporter fra Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier*, bd 1. København: 2001.
- Sørensen, Nils Arne og Thorsten B. Olesen. „Spiser bjørner harer?“ *Historie* 2 (2000): 358-66.
- Sørensen, Nils Arne. „Remembering the Great War.“ *Narratives of Remembrance*. Red. Marianne Børch. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 37-61.
- Sørensen, Nils Arne, Bernard Eric Jensen, Tønnes Bekker Nielsen og Paul Ulff-Møller. Gads Historieleksikon. København: Gad, 2001.
- Sørensen, Nils Arne. „Europa eller det åbne hav. Storbritannien og Europa i historisk perspektiv.“ *Rubicon* 1 (2001): 31-36.

Sørensen, Nils Arne. „Tværfaglighedens mange glæder.“
Engelsk og samfundsfag i tværfagligt samarbejde - et inspirationshæfte. Udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser, hæfte 10. København: Uddannelsesstyrelsen, 2001. 8-14.

Thaler, Peter. *The Ambivalence of Identity: The Austrian Experience of Nation-Building in a Modern Society*. West Lafayette: Purdue University Press, 2001.

Thaler, Peter. „Fluid Identities in Central European Borderlands.“ *European History Quarterly* 31:4 (2001): 519-48.

Wildfang, Robin. „The Vestal Virgins and Annual Public Rites.“ *Classica et Mediaevalia* (2001): 1-34.

INSTITUT FOR LITTERATUR, KULTUR OG MEDIER

- Professor, dr.phil. *Kirsten Drotner*
Professor, dr.phil. *Minna Skafte Jensen*
Professor, mag.art. *Jørgen Dines Johansen*
Professor, lic.phil. *Anne-Marie Mai*
Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup*
Professor, lic.phil. et mag.art. *Finn Hauberg Mortensen*
(delvis udlånt til Dansk Institut for Gymnasiepædagogik)
Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard*
Professor, mag.art. *Lars Qvortrup*
Professor, dr.phil. *Lars Ole Sauerberg*
Professor, cand.mag. *Povl Schmidt*
Docent, dr.phil. *Johan de Mylius*
Lektor, mag.art. *Lise Præstgaard Andersen*
Lektor, dr.phil. *Steffen Arndal*
Lektor, mag.art. *Mette Bryld*
Lektor, dr.phil. *Marianne Børch*
Lektor, dr. *Jacques Caron*
Lektor, dr. *Claudio Cifuentes-Aldunate*
Lektor, dr.phil. *Ning de Coninck-Smith*
Lektor cand.phil. *Mogens Davidsen* (uden forskningspligt),
Lektor, cand.phil. *Johannes Nørregaard Frandsen* (instituttleder)
Lektor, mag.art. *Jørgen Gleerup* (1. januar overgået til Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling)
Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund*
Lektor, mag.art. *Henning Goldbæk* (tiltrådt 1. september)
Lektor, cand.mag. *Jørn Guldberg*
Lektor, lic.phil. *Sven Halse*
Lektor, cand.mag. *Lars Handesten*, Ph.D.
Lektor, mag.art. *Rasmus Thorning Hansen*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. juli)
Lektor, mag.art. *Inger-Lise Hjordt-Vetlesen*
Lektor *Clara Juncker*, Ph.D.
Lektor, dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen*
Lektor, dr. *Gérard Lehmann*
Lektor, cand.phil. *Ulrik Lehrmann*
Lektor, dr.phil. *Nina Lykke* (50% orlov)
Lektor, mag.art. *Flemming Mouritsen*
Lektor, cand.mag. *Annelise Ballegaard Petersen*
Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D.
Lektor, cand.phil. *Henning Pryds* (uden forskningspligt),
Lektor, cand.phil. *Claus Schatz-Jakobsen* (forskningsadjunkt indtil 31. januar)
Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder*
Lektor *Rikke Schubart*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Lektor, dr. *Roy Sellars*
Lektor, lic.phil. et mag.art. *Anne Scott Sørensen*
Lektor, mag.art. *John Thobo-Carlson*
Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen*
Lektor, cand.mag. *Bo Kampmann Walther*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. juli)
Lektor, cand.phil. *Ane-Grethe Østergaard*
Udenlandsk lektor, cand.philol. *Morten Gaustad*
Adjunkt, cand.mag. *Anne Vibeke Borup*, Ph.D.
Adjunkt, cand.mag. *Helle Davidsen* (Ph.D.-stipendiat indtil 31. august)
Adjunkt, mag.art. *Gitte Duemose Hansen*, Ph.D. (fratrådt 31. august)
Adjunkt *Per Krogh Hansen*, Ph.D.
Adjunkt, mag.art. *Dag Heede*, Ph.D.
Adjunkt *Bodil Kirstine Jensen*, Ph.D. (fratrådt 31. august)
Adjunkt *Karin Esmann Knudsen*, Ph.D.
Adjunkt *Charlotte Kroløkke*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli)
Adjunkt, cand.phil. *Henrik Roesgaard Lassen*, Ph.D.
Adjunkt *Karen Hvidtfeldt Madsen*, Ph.D. (tiltrådt 15. august)
Adjunkt, cand.mag. *Gitte Braut Rose*, Ph.D.
Undervisningsadjunkt, cand.phil. *Knud Bjarne Gjesing* (tiltrådt 1. januar)
Undervisningsadjunkt, mag.art. *Leif Søndergaard* (tiltrådt 15. august, forskningslektor indtil 30. april)
Forskningsadjunkt, cand.phil. *Karen Katharine Elberg* (fratrådt 31. december)
Forskningsadjunkt, cand.mag. *Jesper Olesen* (fratrådt 28. september)
Forskningsassistent, mag.art. *Maria Rhode Davidsen*
Forskningsassistent, cand.mag. *Lars Bo Jensen* (tiltrådt 25. juni)
Forskningsassistent, cand.mag. *Bo Vestergaard Madsen* (1. januar-14. april)
Amanuensis, cand.mag. *Dorte Andersen*
Amanuensis, cand.mag. *Morten Boeriis* (fratrådt 5. december)
Amanuensis, lic.phil. *Erling Davidsen*
Amanuensis, cand.mag. *Finn Wiedemann* (1. februar overgået til Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Kolding)
Centersekretær, overassistent *Annette Andersen*
Centersekretær, kontorassistent *Pia Krogh Andersen* (18. juni-31. december)
Centersekretær, overassistent *Camilla Bernsdorf*
Centersekretær, kontorfuldmægtig *Sonja Bild*
Centersekretær, overassistent *Gerda Carsing*
Centersekretær, overassistent *Winnie Drevsfeldt*
Centersekretær, overassistent *Jeanet Dal Hartvigson*
Centersekretær, overassistent *Marianne Hegelund* (fratrådt 31. januar)
Centersekretær, overassistent *Lisbeth Helge* (fratrådt 31.

oktober)
Centersekretær, assistent *Ingerlis Højgaard* (fratrådt 22. juni)
Centersekretær, overassistent *Jette Kraaer*
Centersekretær, overassistent *Irma Dyhrmann Kruk*
Centersekretær, overassistent *Ellinor Kruuse* (fratrådt 31. maj)
Forskningssekretær, fuldmægtig *Torben Kure Marker* (fratrådt 31. december)
Institutsekretær, overassistent *Anne-Christina Damsgaard Nielsen*
Centersekretær, overassistent *Lise Lotte Julin Nielsen*
Centersekretær, overassistent *Solveig B. Ottosen*
Centersekretær, overassistent *Birgitta Rosendal*
Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Bente Cremer Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lisa Korsbek Christensen
Toeke Riis Ebbesen (tiltrådt 1. januar)
Camelia Elias
Lise Ajatsa Lyng Falkenberg
Astrid Fosvold
Jon Helt Haarder (forskningsassistent indtil 31. januar)
Jesper Zimmer Hansen (tiltrådt 1. juni)
Søs Haugaard (tiltrådt 15. juli)
Hans-Christian Jensen (fratrådt 15. september)
Heidi Jørgensen (tiltrådt 1. august)
Inger Hartby (privatist)
Britt Aaskov Kaznelson
Helle Bjørg Andersen Kjær (fratrådt 31. januar)
Tinna Kjær-Olesen (fratrådt 12. november)
Lars Kielerich Laustsen (tiltrådt 1. februar)
Rune Ottogreen Lundberg (tiltrådt 1. december) (forskningsassistent 1. august-30. september)
Cindie Aaen Maagaard
Jimmi Michelsen
Alexander Nazarov (tiltrådt 1. oktober)
Lotte Nyboe (barselsorlov fra 5. august)
Troels Rasmussen
Stina Teilmann
Michael Harlind Aagaard

Gæsteforelæsninger

Forfatter Jan Sonnergaard: Nye danske noveller (24. februar). Virksomhedskonsulent, mag.art. Elisabeth Plum: Mangfoldighed som begreb og virksomhedsstrategi (15. januar). Professor Tomas Hägg, Bergen Universitet: Jungfrun och hennes älskare: fragment av en hellenistisk roman och ett nypersiskt versepos (15. marts). Johnny Wøllekær, Odense Stadsarkiv: Fra arkiv til levende formidling (marts). Niels Kayser Nielsen, Aarhus Universitet: Idræt og lokalhistorie (marts). Lektor, cand.mag. Ove Christensen, Dansk Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet: Æstetisk idioti – om Triers dogmefilm, Center for Dansk (8. oktober). Professor, Dr.phil., Thomas Bredsdorff, Institut for Nordisk Filologi, Københavns

Universitet: Oplysningstanken og kampen mod den (10. september). Forfatter Henrik Pablo Llambias: Anmeldelsens rolle i dag (29. maj). Forfatter Lars Bukdahl og Jens Blendstrup: Præsentation og diskussion af forfatterskab (29. august). Koncertpianist og Multimediakunstner Jaroslaw Kapuschinski: In search of media performance idiom (11. september). Forfatter Jacques Derrida, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris/University of California, Timothy Bahti, University of Michigan og John Llewelyn, Edinborough: Glossing Glas, Koldinghus (25.-26. maj). Forfatter og kunstnerisk leder af Zentropas pornofilm-afdeling Nicolas Barbano: Heltinder i pornofilm (21. november). Forfatter Jens Kofoed-Pihl: Kvinder i WIP-film (Women-in-Prison films) (23. oktober). Forfatter Søren Ulrik Thomsen: Spil Dansk – Koda's 75-års jubilæum (30. november). Adjunkt Iben Jensen, Roskilde Universitetscenter: Kulturel identitet og mangfoldighedsledelse (8. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har deltaget i det litterære Ph.D.-kursus i litteraturforskning inden for rammerne af det landsdækkende netværk Samarbejde om Ph.D.-kurser i litteraturforskning. Temaet på seminaret var Litteraturens Grænser og blev holdt på Sandbjerg Gods, Sønderborg (2.-6. april). Forskningsseminaret Glossing Glas med den franske filosof Jacques Derrida blev afholdt på Koldinghus (25.-26. maj). Seminaret Se Ondskaben Indefra afholdtes af studerende fra Center for Litteraturvidenskab og Semiotik, Center for Nordisk og Center for Filosofi på Syddansk Universitet, Odense (21.-22. september). I samarbejde med Søren Kierkegaard Forskningscenter, Københavns Universitet afholdtes et endagsseminar om Søren Kierkegaards forfatterskab (1. oktober). Instituttet afholdt det internationale seminar Síntomas en la prosa hispana contemporánea på Kystgården i Nyborg. Instituttet inviterede til digterkoncert med Lin-ensemlet og Søren Ulrik Thomsen på Syddansk Universitet, Odense (30. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

L. Præstgaard Andersen har ledet og undervist på sprog- og litteraturkursus for finske studerende (Nordkursordningen) (1. juni-23. juni). Hun er fortsat medredaktør af Nordica – Tidsskrift for nordisk teksthistorie og æstetik.

S. Arndal har holdt foredrag om forskellige aspekter af H.A. Brorsons salmedigtning ved Munkebjerg Kirke (23. januar), ved Tommerup Kirke (14. marts), ved Dansk selskab for 17-hundredtals-studiers møde i Ribe (27. april) og i Ryslinge Valgmenighed (21. november). Han deltog i 1. Internationaler Kongress für Pietismusforschung i Halle (Saale), Tyskland, hvor han holdt foredrag om Christian Friedrich Richter, Es glantzet der Christen inwendiges Leben in literarischer, psychologischer und theologischer Sicht (28. august-1. september).

A. Borup har deltaget i internt forskerseminar på Rødding højskole (8.-10. januar), konference om modernisme

på Aalborg Universitet (4.-5. april), konference med Jacques Derrida: Glossing Glas, Koldinghus (25.-26. maj), Arena-seminar på Hald Hovedgaard, Viborg (1.-2. juni), internt arbejdsseminar på Center for Dansk, Syddansk Universitet, Kolding (18.-19. juni), seminar om Peter Seebergs forfatterskab, Syddansk Universitet, Kolding (7. september) Hun har deltaget i studierejser til London. Formål: Storbyen som formidlingsform: udstilling på Modern Tate: Century City. Art and Culture in the Modern Metropolis (17.-20. april). Hun har deltaget i studierejse til Paris først med formålet Studier af moderne kunst og arkitektur (19.-22. maj) og siden med formålet Studier af moderne kunst, teater og arkitektur (24.-29. september). Hun har forelæst på Litteraturhistorie, Aarhus Universitet om Avantgardens aktualitet og genkomst (6. februar) og på Litteraturvidenskab, Københavns Universitet om samme emne (13. februar). Hun har lavet åbent interview med forfatteren Jan Sonnergaard på Åbent Hus, Syddansk Universitet, Kolding (24. februar). Hun har som led i kursusrækken Periodelæsning arrangeret af Dansk-lærerforeningen og Syddansk Universitet forelæst om Nyeste tid (12. november). Hun har holdt tre foredrag på kursusinstitutionen Liselund, Slagelse på kurset Metafysik og modernisme: Den danske modernismekonstruktion, Klaus Høecks *Hjem* 1985, En løgner er en løgner er en løgner (26.-28. marts). Hun har holdt foredrag om Naja Marie Aids forfatterskab på Folkebiblioteket i Gram (24. oktober) og om Helle Helles forfatterskab på Folkebiblioteket i Toftlund (27. november). Hun har holdt foredrag på Litteraturrådets konference om litteraturen i et tværfæstetisk perspektiv på Louisiana (3. december) og om ny dansk litteratur på Rødding Højskole (30. december). Hun har i Politikens Lørdagskronik skrevet Få noget på krogen i dansk litteratur (17.-18. november). På Kunstrådets Website har hun skrevet Pejling af litteraturen (10. december).

M. Bryld har med foredraget *The Infertility Clinic and the Birth of the Lesbian: the Political Debate on Assisted Reproduction in Denmark* deltaget i FREJA-konferencen Gender, Genes and European Bio-politics ved Linköpings Universitet, Sverige (4.-6. maj). Hun har deltaget i symposiet Cultural Studies, Gender and ICT's på Utrecht Universitet, Holland (22.-24. november). Hun er medlem af den internationale programkomite for SLS Europe 2002.

M. Børch gav på Syddansk Universitet forelæsningen *Den yderste skrækvision: Individet som sin egen tvilling* (om vampyrer og dobbeltgængere i engelsk litteratur) ved et arrangement afholdt af Cassandra, Køn, vampyrer og gotik (12. september). Hun gæsteforelæste ved Engelsk Institut, Københavns Universitet: *Metafictional Aspects of Jeanette Winterson's The Passion* (29. november). Hun er endvidere redaktør af *Narratives of Remembrance*.

J. Caron har deltaget i Institut Français-Semaine de la Francophonie (marts). Han har deltaget i symposiet *La Journée du Québec*, Københavns Universitet (marts). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg ved Dr.phil. Dominique Desroches, Université de Montréal, Faculté de philosophie, Québec, Canada med afhandlingen *Ex-*

pressions éthiques de l'intériorité. Analyse des effets de la distance théorique sur la sphère éthique de Kierkegaard. Han er medlem af Søren Kierkegaard Forskningscenteret, København. Han er leder af CEDEF, Centre de Documentation et d'Etudes Francophones. Han har afholdt forelæsning om *Approche métissée de la francophonie, avec exemples dans la littérature québécoise actuelle* på Aarhus Universitet, Romansk Institut (november). Han har formidlet en bog gave fra Pro Helvetia, Schweiz og fra les Affaires Culturelles, Belgien.

C. Cifuentes-Aldunate har været gæsteforelæser ved II Encuentro mitológico arrangeret af Institut für Romanische philologie, Aachen Universitet med titlen *El mito del cuerpo* (10.-13. marts). Har deltaget i International Kongres om *Escritura de Mujeres* ved Lund Universitet, Sverige med forelæsningen *Bordear el significante en Fue al Alba*, de Clara Janés (23.-25. marts). Har arrangeret seminaret *La Lírica Andaluza Contemporánea* og gav forelæsningen *La poesía de un poeta granadino actual: Antonio Carvajal* ved lektor Claudio Cifuentes Aldunate og *Un análisis del Romance de la pena negra de Federico García Lorca* ved studerende Anders Eliasson. Har arrangeret det internationale seminar *Síntomas en la prosa hispana contemporánea* på Kystgården i Nyborg (13.-16. september) med deltagelse af forskere fra en lang række lande. Han gav selv forelæsningen *Simulacros de sujetos desintegrados: auténticas falsificaciones*.

N. de Coninck-Smith har deltaget i European Association for the History of Medicine and Health, 5th Conference: *Health and the Child Care and Culture in History*, Geneva Medical School (13.-16. september). Hun har endvidere deltaget i *Les écoles de plein air au XXe siècle. Colloque international*. Paris - Suresnes (7.-9. december). Hun har foretaget studierejse til University of California, Berkeley - Department of History (1. januar-31. juli). Hun er endvidere medlem af Medierådet (pr. 1. august) og Editor af *The International Encyclopedia of the History of Childhood*, Macmillan Publishers New York (pr. 1. januar). Hun har holdt foredrag i Dept. of History, UC-Berkeley: *With Anne Marie Nørvig and Sofie Rifbjerg in America. Danish educators and the debate about the family and parenting 1945-1955* (14. februar) og gentaget det i Scandinavian Dept. University of Seattle (4. marts). Endvidere har hun holdt foredrag i Scandinavian Dept. University of Seattle med titlen *Danger is looming here* (6. marts). Hun har holdt foredrag i Scandinavian Dept., UC-Berkeley med titlen *The Century of the Child. Aspects of Danish Childhood in the 20th Century* (4. maj). Hun har holdt 9 populærvidenskabelige foredrag og udgivet 4 populærvidenskabelige artikler.

K. Drotner holdt hovedforedraget ved konferencen *New Technologies: New Paradigms and Practices for Media Studies*, Staffordshire University (23.-24. februar). Hun har været ordstyrer ved Forsknings- og IT-ministeriets konference om Status, strategi og perspektiv for dansk kønsforskning (30. marts). Hun har deltaget i konference under forskningsprogrammet *Changing Media, Changing Europe*, European Science Foundation, Palermo (26.-29.

april). Hun har holdt foredraget Ungdom i en globaliseret verden ved konferencen Individualitet, værdier, fællesskab i Aalborg (2. maj). Hun har været medarrangør af konferencen E-USages: International Conference on Uses and Services in Telecommunications og holdt i den forbindelse åbningsforedraget New Media, New Paradigms? A Nordic Perspective støttet af France Telecom og Institut de Recherches Economiques et Sociales sur les Télécommunications (12.-14.juni). Hun holdt åbningsforedraget, New Media, New Options, New Communities? Towards an Integrative Perspective on Media and ICT Research ved 5. Nordiske konference for Medie- og Kommunikationsforskning, Reykjavik (11.-13.august). Hun holdt hovedforedraget Kulturel globalisering og moderne dannelse ved konferencen What's Next? under Institutt for It og Utdanning, Oslo Universitet (27. september). Hun har deltaget i Carlsberg-symposiet Theory of Darwinian Evolution at the Turn of the Millenium arrangeret under Det kongelige danske Videnskabernes Selskab. Hun har været medlem af udvalg til bedømmelse af svensk Ph.D.-uddannelse i medie- og kommunikationsvidenskab, og været medlem af bedømmelsesudvalg for Ester Pollacks Ph.D.-afhandling Medier och brott, Institutionen för Journalistik, Medier och Kommunikation, Stockholms Universitet (3. marts). Hun har været bestyrelsesmedlem i Kulturministeriets Udviklingsfond (1999-2001), medlem af Public-service-rådet under Kulturministeriet, medlem af kursusnavn i den nationale forskerskole i medier, kommunikation og journalistik (2001-2003) og medlem af editorial board på European Journal of Cultural Studies. Hun er anmelder og referee ved Young: Nordic Journal of Youth Research, European J. of Communication, Theory, Culture & Society, Kvinnovetenskaplig tidskrift, European J. of Cultural Studies. Hun holdt jubilæumsforedraget Dannelse i det 21. århundrede: er medierne løsningen eller problemet? på Zahles Skole (26.marts). Hun holdt foredragene Mellem det globale og det lokale: europæiske børns mediekultur på Danmarks Pædagogiske Universitet (3.maj) og Parenteser i hverdagen: æstetisk produktion og kulturel identitet på Peter Sabroe-seminariet (7. september). Redaktør af temanummer af *Mediekultur*. Om børns og unges mediebrug (2000). Hun har holdt tre tv-interviews, fire radiointerviews samt tre populærvidenskabelige foredrag.

T. Riis Ebbesen har deltaget i seminar om Designforskning og teori i Norden på Lunds Universitet, Sverige (16.-17. januar). Han deltog i konferencen CADE 2001 og Postgraduate Forum på School of Art i Glasgow, England (8.-13. april). Han deltog desuden på konferencen om Arkitektur og IT på Arkitektskolen i Århus (27.-28. april) og på Design History Societys årlige konference ved Royal College of Art i London, England (20.-22. september).

J. Nørregaard Frandsen har holdt en række foredrag om kulturelle, litterære, folkelige og kirkelige emner i foreninger, menighedsråd, kulturudvalg, organisationer, i virksomheder, ved kultur- eller uddannelsesinstitutioner samt på højskoler, landbrugsskoler, efterskoler, seminari-

er og gymnasier. Han har holdt festforelæsning ved Landbrugets Kulturfonds årsmøde på Kollekølle og har gæsteforelåst ved Roskilde Universitets Center, ved Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, ved Forskningscenter for Skov og Landskab samt Arkitektskolen i Århus. Han har desuden forelåst ved Folkeuniversitetet i Odense, Otterup, Struer, Vejle, Varnæs, Aabenraa, Nykøbing F., Aalborg, Lemvig, Viborg og Esbjerg. Han er medlem af Humanistisk Uddannelsesråd, medlem af Folkeuniversitetsnævnet samt medlem af en række faglige bestyrelser, medlem af repræsentantskabet for TV2-Fyn samt medlem af komiteen til udpegning af Årets Fynbo. Han er medredaktør af skriftserien Udspil. Han er litteraturanmelder ved Fyens Stiftstidende og skriver klummen Sprogligt talt i Kristeligt Dagblad. Han har været i styregruppen for forskningsprojektet Grænser i landskabet (1995-2001), der finansieres af Danmarks Forskningsråd under programmet Menneske, Landskab og Biodiversitet, hvor han også har været projektleder samt medredaktør af et nyhedsblad. Han er ligeledes i ledelsen af forskningsprojektet Det agrare Landskab (1998-2002), der støttes af Statens Humanistiske Forskningsråd.

K.B. Gjesing er medredaktør af Nordica. Tidsskrift for nordisk teksthistorie og æstetik. Han har endvidere været litteraturanmelder ved Morgenposten, Fyens Stiftstidende.

J. Nordby Gretlund stillede spørgsmålene What Are the Themes and Topics of New Southern Fiction? And Is It Teachable? i Engelsklærerforeningen, Vejen Gymnasium (12. marts). Han gav the Commencement Address ved University of South Carolina i Beaufort (4. maj). Han deltog i en Short Fiction konference ved Universitetet i Oslo med foredraget The Architecture of Text and Subtexts in Short Fiction by Eudora Welty and Flannery O'Connor (3. juni). Ved Nordic Association for American Studies' konference på Handelshøjskolen i København holdt han foredrag om Trends of the Last Five Years in Southern Fiction (9. august). Han er medlem af det rådgivende udvalg for Stauffenberg Verlags serie: Transatlantic Perspectives, medlem af det redaktionelle udvalg for og bidragsyder til The South Carolina Encyclopedia, læser for University of South Carolina Press, litteraturanmelder for avisen The State, Columbia, S.C. og litteraturredaktør for The Southern Studies Forum Newsletter. Han har endvidere været redaktør af American Studies in Scandinavia: A Southern Issue, bd. 33.2, 2001.

J. Guldberg deltager i et projekt om landskabsæstetik under Miljø- og Fødevareministeriernes forskningsprogram Jordbrugeren som arealforvalter (1997-2002). Han deltager i delprojektet Byudvikling og velfærd sammen med Arkitektskolen i Aarhus under Forskningsrådenes program om velfærdsforskning (1997-2002).

J. Helt Haarder har holdt foredraget En mandig stærk og klar Prosa - litteraturens køn hos Pontoppidan ved Pontoppidanselskabets årsmøde på Gyldendal, København (16. maj). Han har med forelæsningen Store Klaus og Lille Klaus – om biografien og andre biografiske genrer deltaget i seminaret Liv eller død over Biografien, Køben-

havn (17.-18. maj). Han var medarrangør af konferencen *Glossing Glas. A Research Seminar and Symposium on Glas af Jacques Derrida på Koldinghus* (25.-26. maj). Han deltog i en paneldebat om anmeldere og anmeldelser på Kolding Folkebibliotek (29. maj). Han holdt foredraget *Henrik Pontoppidan læst igen på Rødding Højskole* (8. august). Han gav forelæsningen *Den nye udgave af Danske Digtere i det 20. Århundrede på grunduddannelsen på Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, Aarhus Universitet* (1. oktober). Han gav forelæsningen *Admirer comme grand poète eller chérir comme ami de cœur? Sainte-Beuves litterære portræt på overbygningen på Institut for litteraturhistorie, Aarhus Universitet* (9. november). Han har desuden skrevet 52 boganmeldelser til *Jyllandsposten* og en enkelt til *Danish Literary Magazine*.

S. Halse deltog i gymnasielærernes fagdag arrangeret af Gymnasieskolens Tysklærerforening, hvor han holdt foredraget *Den litterære idyl 1750-1850* (7. februar). Han holdt foredrag på *Varde Gymnasium* med titlen *Hovedlinjer i den tysksprogede litteratur efter 1989* (24. oktober). Han holdt foredrag på germanistkongressen på *Goethe-Instituttet i København* med titlen *håndværkerautobiografien i skæringspunktet mellem litteratur, kultur og socialhistorie* (29. september).

L. Handesten har i Brandesselskabet holdt foredrag om *Johannes V. Jensen* (7. februar). Han har holdt danskursus for Høgskolen i Telemark (*Dansk-Norsk samarbejde*) med kursustitlen *Rejsen og maskinen, på Schæffergården, Jægersborg* (21. februar). Han har holdt foredrag for Kredsen i Århus om *Johannes V. Jensen* (22. februar). Han har holdt *Dansklærerforeningens kursus om Johannes V. Jensen* *Den 'rigtige' Johannes V. Jensen i Hvalpsund* (7. marts). Han har holdt forelæsning om *Johannes V. Jensen* ved *Institut for nordiske studier i København* (12. marts) og endvidere festforelæsning ved *Center for nordiske studier* (16. marts).

G. Duemose Hansen har sammen med A. Ballegaard Petersen arrangeret studietur til Berlin (15.-18. maj), besøgt udstillingen *Century City, Tate Modern, London* (16. marts) og fungeret som redaktør på *K & K*. Hun har afholdt foredraget *Opklaringens Kartografi i Studenterforeningen, Odense* (9. maj).

P. Krogh Hansen har holdt foredraget (Endnu) et svar på spørgsmålet: *Er der nogen forskel mellem modernisme og realisme?* på *Betydende former. Modernismens retorik (SHF-1998-2001) arbejdskonference på Klitgården, Skagen* (26.-28. januar). Han har holdt foredraget *Fra karakter (personlighed) til karakter (tegn) på konferencen Modernismens retorik, Aalborg Universitet* (4.-5. april). Han har holdt foredraget *Ny dansk litteratur på Børkop Folkebibliotek* (2. oktober) og *Rødding Folkebibliotek* (30. oktober). Sammen med lektor Roy Sellars arrangerede han konferencen *Glossing Glass. A Research Seminar and Symposium on Glas af Jacques Derrida på Koldinghus* (25.-26. maj). Han var ordstyrer ved debatmødet *Konstruktiv kritik eller ydmygende gabestok? En aften om anmelderens rolle i dag på Kolding Folkebibliotek* (29. maj 2001). Han var 'MC' ved og medarrangør af

Kulturnat Poetry Slam, Kolding Folkebibliotek (25. august) med deltagelse af seks danske lyrikere. Han fik essayet *Anders Bodelsen tur-retur* optrykt i *Berlingske Tidende* (23. november). Endvidere har han været medlem af redaktionen for *K&K. Kultur og Klasse. Kritik og Kultur-analyse siden 1999*, og han deltager i det SHF-finansierede forskningsprojekt *Betydende Former. Modernismens Retorik* (1998-2001).

S. Haugaard har deltaget i *SCÆNA – The second International Conference of Shakespeare and his Contemporaries in Performance* på *St. John's College, Cambridge, England* (9.-11. august). Hun har endvidere gennemført et studieophold ved *University of Reading* under *Dr. Grace Ioppolos* auspicer (1. oktober 2001-15. januar 2002). Hun deltog i den forbindelse i symposiet *life.after.theory* på *Loughborough University, England* (10. november) og i fire tværfaglige forskningsseminarer, *University of Reading* (oktober, november, december).

I.-L. Hjørdt-Vetlesen deltog i konferencen i København i forbindelse med færdigudgivelsen af *Dansk Kvindebiografisk leksikon* og er fortsat tilknyttet censorkorpset ved *Litteraturvidenskab*.

H.-C. Jensen har holdt oplæg om *Angloamerikansk designhistoriografi på Dansk Kunsthistorikerforeningsseminar, Københavns Universitet* med titlen *Designvidenskab på kant med kunsthistorien?* (10. februar). Han har holdt oplæg om *velfærd og design på Velfærdsbyforskerseminar ved Arkitektskolen i Aarhus* (25. september). Han har udarbejdet arbejdsrapport nr. 22 med titlen *Moderne materielle kulturstudier i design ved Center for Kulturstudier*.

M. Skaft Jensen har deltaget i et mindeseminar for professor *Albert Wifstrand* i Lund og givet et „minnesbild“ (3. marts). Hun har deltaget i årsmødet på *Det danske Institut i Athen* (23.-24. marts). Hun har været medarrangør af *antikklubbens temadag om Fællesskaber i antikken* og holdt oplægget *Fællesskaber om litteratur, Syddansk Universitet, Odense* (11. maj). Hun har deltaget i *Platon-selskabets seminar i Lund* (8.-10. juni) og holdt forelæsningen *Athen i de homeriske digte* (8. juni). Hun har deltaget i konferencen *Germania latina – Latinitas teutonica* på universitetet i München og holdt foredraget *Erasmus Laetus (1526-1582) advocating regional competition across Europe* (12. september). Hun har deltaget i konferencen *Dante: tiden, läsarna och verket* på *Stockholms Universitet* og holdt foredraget *Dante og Middelalderens Troja-fortællinger* (5. oktober). Hun har deltaget i afslutningskonferencen for *Antikprogrammet under Norges Forskningsråd, Oslo* (12.-13. oktober). Hun har deltaget i opnormeringen af lektor *Magnus Wistrand, Göteborg Universitet* til professor. Hun har deltaget i *bedømmelsesudvalget vedrørende Ingela Nilssons disputats Erotic Pathos, Rhetorical Pleasure: Narrative Technique and Mimesis in Eumathios Makrembolites – Hysmine & Hysminias, Uppsala University 2001* og overværet forsvaret ved *Göteborg Universitet* (21. april). Hun har deltaget i *bedømmelsesudvalget vedrørende Arnaq Groves Ph.D.-afhandling Nedskrivning af nyere grønlandsk, mundtlig fortælletra-*

dition, København 2000, og opponeret officielt ved hendes forsvar, Københavns Universitet (16. maj). Hun har deltaget i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelsen af et 50 procents lektorat i Latin ved Lunds universitet og i den forbindelse påhørt prøveforelæsninger sammesteds (22. maj). Hun har deltaget i bedømmelsesudvalget vedrørende et professorat i klassisk filologi, særlig latin, ved Universitetet i Oslo, hvor professor Monika Asztalos, Stockholm blev indstillet. Hun har endvidere haft konsulentopgaver for Norges Forskningsråd og Riksbankens jubilæumsfond. Hun har været medlem af følgende: Det kongelige danske Videnskabernes Selskab, Det Norske Videnskabs-Akademi, Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, Kommissionen for Thesaurus Linguae Latinae, Folklore Fellows of the Epic, bestyrelsen for Det danske Institut i Athen, styringsgruppen for Antikkprogrammet under Norges forskningsråd, Folkemindesamlingens forskningsudvalg, Det danske Sprog- og Litteraturselskab, redaktionen af *Classica et Mediaevalia*, The advisory board for tidsskriftet *Oral Tradition* (Ohio). Hun har givet meddelelsen Nogle bemærkninger om Det homeriske Spørgsmål i Videnskabernes Selskab, København (3. maj). Hun har holdt gæsteforelæsningsen Nationale Selbsterbilleder der dänischen Lateindichtung 1560-1570 ved Christian-Albrechts-Universität zu Kiel (31. maj). Hun har holdt foredraget 1500-tallets danske nationalisme, som den kommer til udtryk i den latinsksprogede poesi i Historisk Foreningsforening (24. oktober).

J. Dines Johansen var førsteopponent ved Torjus Midtgardens disputats Peirces spekulative grammatik ved Universitetet i Oslo (12.-13. januar). Han var inviteret til at give plenarforelæsningsen *Iconizing Literature* ved Third International Symposium, *Iconicity in Language and Literature*, Friedrich-Schiller Universität, Jena (29.-31. marts). Han holdt ligeledes denne forelæsnings (Iconizing Literature) ved University of Oregon (23. april) og ved University of California, Berkeley (24. april). Han deltog i Society for the Advancement of Scandinavian Studies (SASS) i Chicago med oplægget *Counteracting the Fall*. On Andersen's *The Snow Queen* and *The Ice Maiden* (26.-29. april). Han deltog i Peirce: An International Colloquium ved Université de Perpignan med forelæsningsen *Iconizing Literature* (27.-30. juni). Under Socrates-programmet gav han tre forelæsninger: *Iconicity in Literature*, *Iconizing Literature* og *When the cat is away, . . .* On proverb, similarity, and metaphor ved Arbeitsstelle für Semiotik, Technische Universität, Berlin. Derudover afholdt han konsultationstimer for de studerende (16.-22. juli). Han var af Ibsen-Sentret ved Oslo Universitet inviteret til en konference om fællesnordiske tiltag inden for Ibsen-forskningen (15.-16. september). Han var eneopponent ved forsvaret af Harri Veivos doktordisputats *The Written Space* ved Helsingfors Universitet (5. oktober). Han var af Ibsen-Sentret ved Universitetet i Oslo inviteret til at deltage i konferencen *Ibsen i Italia* på Det Norske Institut i Rom (24-27. oktober).

C. Juncker var gæsteforsker ved Universitetet i

Firenze (19.-24. maj) og ved Universitetet i Bergen (20.-25. september). Hun var opponent på Lena Karlssons Ph.D.-afhandling *Multiple Affiliations: Autobiographical Narratives of Displacement by (Im)migrant US Women* ved universitetet i Umeå, Sverige (5. maj). Hun var formand for the American Studies Network book prize committee. Hun har holdt foredrag arrangeret af Engelsklærerforeningen om amerikansk litteratur og film på Aarhus Akademi (14. marts). Hun deltog med foredraget *Life Lessons: Mamie Garvin Fields's Carolina Memoir* i konferencen *The Meaning of 'Race' for the Twenty-First Century* arrangeret af Collegium for African American Research, Cagliari, Italien (23. marts). Hun holdt foredraget *Marketing Marilyn* ved konferencen *Trading Cultures* arrangeret af Nordic Association for American Studies i København (9. august) og foredraget *American Literature and Film: The Fifties* ved konferencen *New Trends in American Studies* arrangeret af ASANOR i Bergen, Norge (22. september). Hun holdt foredraget *Marilyn Monroe: Biographical Representations of Amerikanske Studiers Forskningsseminar* på Syddansk Universitet (2. november) og foredraget *Adapting American Literature to Film* på Dansk Pædagogisk Center, Frederiksberg (13. november).

B. Hakon Jørgensen arrangerede sammen med Isak Winkel Holm og Frederik Tygstrup, begge Københavns Universitet, det fælles Ph.D.-seminar *Litteraturens grænser på Sandbjerg Gods* (2.-6. april). Han deltog i netværket Nordliks årlige møde i Reykjavik, Island, (30. november, 2. december). Han holdt det populærvidenskabelige foredrag *Karen Blixens modspil til kristendommen i Teologisk Forening*, København (6. marts). Han holdt ligeledes det populærvidenskabelige foredrag *Symbolismen ved århundredskiftet (1900)* ved Efteruddannelsen for gymnasielærere ved Amtscentralen i Odense (25. september) og han holdt det populærvidenskabelige foredrag *Indespærret med bogen. Fænomenologiske betragtninger for Studenterkredsen*, Odense (26. november). Han skrev som anmelder ved *Kristeligt Dagblad* 10 anmeldelser.

B. Aaskov Kaznelson har haft ophold ved Aleksanteri-Instituttet for Russiske og Østeuropæiske Studier i Helsinki (19. september-18. oktober). Hun har været gæsterektor på Nordisk Østforums temanummer 1/2001: *Køn og forandring i Østeuropa*.

K. Esmann Knudsen har deltaget i konference om Jacques Derrida: *Glossing Glas*, Koldinghus (26. maj) og i seminar om Peter Seebergs forfatterskab, Syddansk Universitet, Kolding (7. september). Hun har været på studierejser til: Lund/Stockholm Haven som formidlingsform: *Drottningholm* (26.-30. marts), London: *Storbyen som formidlingsform: Udstilling på Modern Tate: Century City. Art and Culture in the Modern Metropolis*, haven som formidlingsform: *Kew Gardens* (17.-20. april), Italien Haven som formidlingsform: italienske renaissancehaver (1.-8. juli), Paris: *Arkitektur, by- og haveplan som formidlingsform: akser, boulevarder og passager, Vaux le Vicomte, Parc des Buttes Chaumont, Parc de la Villette* (24.-29. september). Hun har som led i Dansk lærerfor-

eningens skolebaserede kurser i Nyeste tid - Litteraturpædagogik holdt foredrag om Litteraturens flertydighed i relation til analyse og fortolkninger på Amtsgymnasiet i Paderup (15. januar), Randers VUC (16. januar) og Nakskov Uddannelsescenter (17. januar). Hun har holdt foredrag om Det moderne universitet arrangeret af Soroptimisterne, Odense (14. februar). Hun har holdt foredrag om Litteraturhistorien i dansk på Tønder Gymnasium arrangeret af Dansk lærerforening (15. marts). Hun har holdt foredrag om Herlige haver, Rødding Højskole (18. juli). Hun har som led i en kursusrække Periode læsning arrangeret af Dansk lærerforening og voksenuddannelserne i Ribe Amt holdt foredrag om Det historiske i dansk - guldalderen på en anden måde på Esbjerg VUC (29. november). Hun har holdt foredrag om Haven som formidlingsform på kurset Litteraturhistorie - Crème de la crème, arrangeret af Dansk lærerforeningens Handelsskolesektion, på Sixtus, Middelfart (30. november).

C. Kroløkke har deltaget i konferencen Sapphire and Sappho in cyberspace: Gender and Race in Internet Relay Chat. Internet Research 2.0 konference, Minneapolis, MN USA (oktober).

H. Roesgaard Lassen har holdt foredraget World Fiction: Transcultural Writers in Postcolonial England. Et gymnasieleærer-inspirationsmøde på Aabenraa Gymnasium og HF (7. marts). Han har holdt foredraget Den upersonlige vold: Om multinational terrorisme, James Bonds opgør med ærkeskurken Goldfinger, samt forholdet mellem kunst og virkelighed, ifølge Oscar Wilde for Askov Højskole og Vejen filmklub på Askov Højskole (23. oktober). Han har holdt foredraget Personlig vold som virkemiddel i kunsten: Om begrebet katharsis, American Psycho, Raymond Chandler og James Ellroys L.A. Confidential for Askov Højskole og Vejen filmklub på Askov Højskole (13. november). Han har givet præsentation af Havestolspilotten med Robert Zola Christensen. Offentligt interview (30 min.) v/Søren Winterberg. Under Uret - Forlaget Borgens scene. Bogmessen i Forum i København (17. november). Han har holdt foredraget Vandrehistorien og vore dages folketro ved Morgensamling på VUC i Glamsbjerg på Fyn (21. november). Han har i en fællestime i forbindelse med temadagen Ind i sproget - ud i verden (det Europæiske sprogår 2001) holdt foredraget Tro og tabu: Vandrehistorien som udtryk for moderne folketro på Vestfyns Gymnasium (4. december). Han har i samarbejde med Robert Zola Christensen fra maj 2000 til sommeren 2001 hver 14. dag skrevet og redigeret e-mail nyhedsbrevet Vandrehistorie Nyt på Jubii.dk.

U. Lehrmann holdt foredraget Det tidlige gennembrud - 1850-70 i Dansk lærerforening i Kolding (8. oktober). Han holdt ligeledes foredraget Aktuelle tendenser i journalistikken i Dansk lærerforening i Vejle (november). Han var medlem af bedømmelsesudvalg ved besættelse af lektorstilling ved Institut for Nordisk filologi ved Københavns Universitet.

N. Lykke deltog i møde i redaktionen for European Journal of Women's Studies på forlaget Sage i London (2.-3. marts). På konferencen Gråt inte - forska. Konferens

om kvinno rörelse och kvinno/genusforskning arrangeret af Forum för Kvinnliga Forskare och Kvinnoforskning, Linköpings Universitet, Sverige deltog hun med foredrag i panelet Finns det en nordisk feminism och en nordisk kvinno/genusforskning? (6.-7. marts). Hun ledte seminar i forskergruppen Kyborger og cyberspace - mellem fortælling og socioteknisk virkelighed (15.-16. marts, 30.-31. august) og holdt foredraget Kyborgificeringen af blikket (med M. Bryld). Hun holdt gæsteforelæsningsen Edens Have, tur/retur. Postkoloniale rekonstruktioner af Kvinden, Naturen og Den Ædle Vilde på Institutionen for Genusvetenskap, Göteborgs Universitet (19. marts). Hun deltog som workshopleder i to konferencer om curriculum development i Women's Studies arrangeret af ATHENA (Advanced Thematic Network in Activities Women's Studies) på Gender Studies Programme, European University Institute, Firenze (30. marts-1. april) og igen på Institute for Feminist Studies, Complutense University, Madrid (26.-28. oktober). I samme forbindelse deltog hun i bestyrelsesmøder for AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe) (1. april, 27. oktober) og med foredraget Response to Bente Rosenbeck: Experiences in Scandinavia i konferencen Gender Studies in Europe, arrangeret af Gender Studies Programme, European University Institute, og ATHENA (2. april). Endvidere deltog hun med foredraget Women in Science: Sweden versus Denmark. A Case Story about Neighbouring Countries with Different Gender Profiles i symposiet Women and Science: the Dutch Case arrangeret af The Netherlands Research School of Women's Studies, Utrecht University, Holland (17. april). På invitation fra Women's Studies Institute, Lancaster University, England gav hun her to gæsteforelæsnings over emnet Feminist Studies and Interdisciplinarity. A deconstruction and critical revision of categories on which institutionalization of Women's/Gender/Feminist Studies has been based (24.-25. april). Hun har i regi af FREJA-projektet Kyborger og cyberspace arrangeret den internationale konference Gender, Genes and European Biopolitics, Linköpings Universitet, Sverige og i den forbindelse holdt foredraget Cyborgs as Undecidables and Cyborgs in Drag (4.-6. maj). Hun arrangerede det internationale forskerkursus Feminist Cultural Studies - Global Nature, Global Culture på Linköpings Universitet, Sverige (7. maj). Hun ledte seminar for den internationale programkomite for konferencen Experimenting Arts and Sciences, Second European Conference of the International Society for Literature and Science arrangeret på Ledernes Uddannelsescenter, Odense (18.-19. maj). Hun arrangerede den internationale konference Gender Research and Gender Research Financing in Europe arrangeret af AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research In Europe), Linköpings Universitet (15.-17. juni). I samme forbindelse deltog hun i bestyrelsesmøde i AOIFE (18. juni). Hun deltog med foredragene Cyborgs in the Garden of Eden og Cyborgs as Undecidables and Cyborgs in Drag i Ph.D.-seminaret Feminist studies of science and technology: ways of working arrangeret af Center for Teknologi,

Innovasjon og Kultur, Oslo Universitet, Norge (19.-20. juni). Hun holdt gæsteforelæsnings Genusstudier - ny disciplin eller transdisciplinær udfordring? på Institutionen för Genusvetenskap, Göteborg Universitet, Sverige (1. oktober). Som keynote speaker holdt hun foredraget Er mandsforskning også feministisk forskning? på konferencen Tintin på nye eventyr - mandsforskere uden grænser arrangeret af Nordisk Institut for Kvinne- og Kønnsforskning, Hillerød (26. oktober). Hun deltog med plenumforedraget Response to Mary Braithwaite, Gender in Research: Gender impact assessment of the FP5 specific programmes - Improving human research potential and the socio-economic knowledge base på konferencen Gender & Research arrangeret af DG Research, EU-kommissionen, Bruxelles, Belgien (8.-9. november). Endvidere holdt hun som keynote speaker foredraget Cyborgs in Drag? Gender and Ethnicity in Science Documentaries - Between Deconstruction and Conservation, på konferencen Information Technology, Transnational Democracy and Gender arrangeret af universiteterne i Luleå og Ronneby, Sverige (16.-18. november). Hun deltog endvidere med foredraget Undecidable Natures? Science Documentaries Between Purification and Hybridization i konferencen Cultural Studies, Gender and Information and Communication Technologies. An International Symposium organized by the Netherlands Research School of Women's Studies, Utrecht University, and the University of California at Santa Barbara under the auspices of the Netherlands Organization for Scientific Research (NWO) (22.-24. november). Hun ledte samt underviste på Ph.D.-kurset Cyborgs and Techno-bodies. Feminist Cultural Studies of Technoscience, Netherlands Research School of Women's Studies, Utrecht University (26.-28. november). Hun deltog i konferencen Wildlife Europe arrangeret af Wildlife Europe, Swedish Television, Sundsvall (5.-9. december). Har været ekstern bedømmer i forbindelse med professorbedømmelse af dr. Jackie Stacey, University of Lancaster. Desuden er hun forskningsleder for projektet Kyborger og cyberspace - mellem fortælling og socioteknisk virkelighed, der finansieres af FREJA-programmet under Forskningsstyrelsen (1999-2002). Endvidere er hun (sammen med Rosi Braidotti, Universiteit Utrecht, Holland) redaktør af bogserien Gender, Theory and Culture, der udgives af forlaget Sage, London, England. Desuden er hun medredaktør af det europæiske tidsskrift The European Journal of Women's Studies, Sage, London og medlem af den internationale redaktionsgruppe for det tidsskriftet Feminist Theory, Sage, London. Hun er medlem af bestyrelsen og managing director for den europæiske kvinde- og kønsforskningsforening AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe). Hun er desuden medlem af styringsgruppen for det SOCRATES-finansierede netværk ATHENA (Advanced Thematic Network in Activities Women's Studies) og her videnskabelig koordinator for det tematiske panel A Cross-European Comparative Study of Degrees, Qualifications and Professional Outlets of Women's/Gender/Feminist Studies. Desuden

er hun medlem af den internationale programkomite for den anden europæiske konference i The International Society for Literature and Science. Endelig er hun medlem af den internationale programkomite for 5th European Feminist Research Conference.

K. Hvidtfeldt Madsen har deltaget i konferencen CULT 2001, som blev afholdt i Eigtveds Pakhus i København (3.-5. oktober).

A.-M. Mai har været ansat på Scandinavian Department, University College London som gæsteforsker (januar). Hun har fungeret som formand for kulturministeriets Litteraturråd og som formand for bestyrelsen for den selvejende institution Dansk Litteratur Center. Hun har holdt forelæsninger om ny dansk litteratur for Daneklærerforeningen, Aalborg (6. februar), forelæst om samme emne ved Folkeuniversitetet i Aabenraa (2. april), ved Grundtvigs Højskole (4. august) og ved Løgumkloster Højskole (10. august). Hun har været tilrettelægger og forelæser på forskeruddannelseskursus ved Den litteraturvetenskapliga Institutionen, Göteborg Universitet (19.-22. august), forelæst om udgivelsen Danske Digtere i det 20. århundrede på Den litterære Institutions årsmøde, Hald Hovedgård (31. august). Hun har holdt åbningsforelæsnings ved Folkeuniversitetet i Esbjerg (4. september), holdt foredrag om ny dansk litteratur på Vejle Bibliotek (20. september), holdt gæsteforelæsnings om udgivelsen Danske Digtere i det 20. århundrede på Danskstudiet, Roskilde Universitets Center (3. oktober), været gæsteforelæser og tilrettelægger på Designskolens forskningskonference Space and Spaciality (24.-27. oktober), holdt forelæsnings om ny dansk litteratur på Danmarks Pædagogiske Universitet, Esbjerg (26. oktober), forelæst om ny dansk litteratur på Daneklærerforeningens internatkursus i Middelfart (29. november). Hun har deltaget i bedømmelsesudvalg for lektorat i dansk litteratur, Aalborg Universitet.

J. Michelsen har deltaget i det litterære Ph.D.-kursus på Sandbjerg Gods, Sønderborg (2.-6. april). Han er fortsat medlem af bestyrelsen for foredragsforeningen Fynsk Selskab for Nordiske Studier. Han er indtrådt som medredaktør af det danskfaglige tidsskrift Synsvinkler.

J. Moestrup har deltaget i 6. Nordiske Italianistkongres i Lund, Sverige (16.-18. august) og i 2. Nordiske Danteseminar i Stockholm, Sverige (5.-7. oktober). Han har været medlem af bedømmelsesudvalget til besættelse af en stilling som lektor i italiensk ved Aarhus Universitet. Han er vicepræsident for AISLLI (Associazione internazionale per gli studi di lingua e letteratura italiana). Han er medlem af støttekredsen for Det italienske Kulturinstitut i København. Han er næstformand for italienskencensorerne i Danmark. Han er medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Inventario, Firenze og af redaktionskomiteen for tidsskriftet Studi di Italianistica dell'Africa australe, Pretoria. Han er endvidere litteraturanmelder ved Fyens og Aarhus Stiftstidender.

F. Mouritsen har været medlem af styregruppen for Sekretariat for Børnekulturforskning og har deltaget i gruppens møder på Danmarks Pædagogiske Universitet, København (2. februar, 4. april). Han er medlem af Styre-

gruppen for netværket Børnekulturforskning i Norden (BIN) og har deltaget i møder og bidraget til planlægningsseminarer, København (3.-4. februar), Stockholm (8.-10. juni). Han har bidraget med oplæg til forskerkurset Studier i barndom og børnekultur, Danmarks Pædagogiske Universitet, København (1.-2. marts). Han har holdt forelæsningen Barndom og børnekultur i historisk belysning på konference arrangeret af Amtscenter for Undervisning, Fyns Amt på Gl. Avernæs (12. marts). Han holdt forelæsningen Legekultur - Fremtidens kultur ved Folkeuniversitetet i Århus (26. april). Han deltog i konferencen Traditions and transitions. 13th Congress of the International Society for Folk Narrative Research og bidrog med paper og præsentation Narrative Aspects of Children's Culture in Storytelling and Play, University of Melbourne, Australien (16.-20. juli). Han bidrog med oplæg og ledelse af workshoppen Æstetiske læreprocesser på konferencen Pædagogisk forskning og udvikling arrangeret af IPFU og de tilknyttede seminarier, Odense socialpædagogiske Seminarium (23. august). Han holdt foredraget Børnekulturen i landsbyen for Vitten Beboerlaug (17. september). Han deltog i projektseminar arrangeret af kulturprojekterne i forskningsprogrammet Børns vilkår og velfærd, Syddansk Universitet, Odense (30. november). Han har fungeret som censor ved kandidatuddannelsen på Danmarks Biblioteksskole. Han er medlem af censorkorpset for Litteraturvidenskab. Han har været medlem af styregruppen for Sekretariat for Børnekulturnetværk. Han er ansvarlig for forskningsrådsbevilling inden for programmet Børns vilkår og velfærd til projektet Børnekultur, Medier og Legekultur og for samarbejdet med beslægtede projekter inden for programmet. Han er medlem af planlægnings- og styregruppen for netværket Børnekulturforskning i Norden (BIN). Han er medlem af bestyrelsen for Opgang 2. Han er formand for Børne- og ungdomskultursammenslutning (BUKS) og redaktør af Tidsskrift for børne- og ungdomskultur, Odense Universitetsforlag.

J. de Mylius er medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og deltager i dets arbejde. Han er medvejleder på Ph.D.-afhandling for Asta Gustaitieni, Litauen (tidl. studerende her som Ivanauskaitė), hvor han var officiel repræsentant ved hendes Ph.D.-forsvar i Vilnius (29.-30. maj), han er sproglig og litterær konsulent på Silvana Orel Kos' oversættelse af H.C. Andersens eventyr til slovensk. Centret er ved centerleder Johan de Mylius medlem af Ingemann-selskabet (møde 19. januar, 17. august, 30. september, 2. december). Han er medlem af styregruppen i Samfundet til Udgivelse af Ny Musiks H.C. Andersen-projekt, hvor der har været afholdt projektmøder (2. februar, 12. juni), han har holdt HCA-møde med Niels Langkilde om HCA-2005 (10. januar, 31. januar, 1. oktober), han har holdt møder med Dansk Sygeplejeråd (18. januar, 1. marts), han har deltaget i projektmøder om HCA-2005-portalen med Lars Seeberg m.fl. (23. maj, 27. september, 14. november), han har deltaget i projektmøder med forlagsdirektør Johannes Riis, Gyldendal, København om udgivelse af H.C. Ander-

sens samlede værker (18. juni, 10. august), han er indvalgt i Kulturministeriets komite for Holbergmedaljen, hvor han deltog i møde i Litteraturrådet, København (12. november) Han har holdt møde med slovenske journalister i anledning af forestående statsbesøg (21. januar), han har holdt oplæg om HCA ved idrætskonference (2. marts). Han har holdt møde med professor Lin Hua, Kina (30. marts), møde med Hanne Ladefoged, USA (2. maj). Han har holdt forelæsning på Testrup Højskole Kunstneren og præsten. Med ryggen vendt mod Gud. Tråde fra Søren Kierkegaard til Karen Blixen (5. juni), foredrag for et hold kinesere fra Udenrigsministeriet på H.C. Andersens Hus (13. juni). Han har holdt møde med Troels Myram, IT-forskerparken, Odense (14. august), med skuespiller Christian Steffensen om et HCA-projekt til 2005 (16. august), med professor Zwi Har El, Israel om en HCA-database (23. august), med Debbie Rosenberg, redaktionschef på Biography, New York (29. august), med slovenske journalister om H.C. Andersen (11. september), Han har holdt forelæsning på seminar arrangeret af filosofisk institut, Kierkegaard-Centret og litteraturinstituttet Opbyggelighed – en litterær og sproglig maske (1. oktober), har holdt møde med Haderslev Seminarium, Henrik Balle Nielsen, hvor han gav oplæg om H.C. Andersen samt præsentation af Centret (11. oktober), han har deltaget i åbning af Ib Spang Olsen-udstilling på Sophienholm (12. oktober). Han har holdt møde med Michel Forget, Strasbourg, (30. oktober), med Astrid Sæther fra Ibsen Komiteen, Norge (12. september). Han holdt oplæg for FynTour i Børnekulturhuset Fyrtojet, Odense, H.C. Andersen frem til 2005 (14. december). Han har skrevet Litteratur (med forfatterportrætter som billedtekster) i Bogen om Danmark, udgivet af Danmarks Nationalleksikon, København, 2001.

M. Nøjgaard har deltaget i Association internationale des études françaises' kongres, Paris, Ecole Normale supérieure (3.-6. juli). Han har deltaget i seminar, Uppsala Universitet, Sverige, Romanska institutionen (12.-14. november). Han har deltaget i arbejdsmøde til forberedelse af et nordisk realismeprojekt på Oslo Universitet, klassisk og romansk institutt (7.-9. december) Han været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende professorat i spansk, Lunds Universitet og er medlem af det norske nationale bedømmelsesudvalg vedrørende professoratsopryk inden for det romanske område. Han har været konsulent for det norske forskningsråd, blandt andet vedrørende postdoc-stillinger. Han har været medredaktør af Orbis Litterarum, medlem af indstillingsudvalget vedrørende Frode Hedorf og Hustrus Fonds pris for erhvervsproglig forskning og af bestyrelsen på Lise og Knud Tøgebys fond, formand for de erhvervsproglige censorer i Danmark. Medlem af styregruppen for det fondsstøttede skandinaviske forskningsprojekt Den franske realisme i Norden. Har holdt forelæsning på Uppsala universitet, Romanska institutionen over emnet Théorie de la description littéraire. Han har yderligere holdt to åbne seminarer, blandt andre for gymnasielærere (om Molière og Alphonse Daudet). Han har holdt populærvidenskabelige foredrag om Victor Hugo i Aalborg og Helsingør, om Romain

Gary i Holstebro og om Molière i Horsens. Han har endvidere skrevet artikler til Danmarks Nationalleksikon.

A. Ballegaard Petersen har arrangeret ekskursion til Berlin (15.-18. maj). Hun har været medlem af bedømmelsesudvalg på Københavns Universitet vedrørende en lektorstilling i tysk litteratur og kultur. Hun har endvidere været medlem af bedømmelsesudvalg på Aalborg Universitet vedrørende Ph.D.-afhandling. Hun deltog i konferencen City in Literature arrangeret af Onderzoekschool Literatuurwetenschap (Forskerskolen i litteraturvidenskab) ved universitetet i Leiden, Holland med foredrag om City in Romantic Prose Fiction (12.-13. december). Hun holdt foredrag på Vestfyens Gymnasium i Glamsbjerg om Berlin i 1920'erne (28. februar).

T. Pettitt har med oplægget Textual to Oral: The Impact of Transmission on Narrative Word-Art, bidraget til et International Workshop, Oral History of the Middle Ages: The Spoken Word in Context afholdt ved Central European University, Budapest, Ungarn (26. februar). Han deltog med fordraget The Morphology of the Parade ved et Colloquium arrangeret af Société Internationale pour l'Étude du Theatre Médiéval i Groningen, Holland (2. juli). Han bidrog med forelæsningen New Britain's Dome and England's New Globe: Shakespearean Circulations til Fourth British Studies Conference arrangeret i samarbejde med British Council og Engelsklærereforeningen ved Center for Engelsk, Syddansk Universitet, Odense (10. marts).

L. Qvortrup var professor II på Høgskolen i Lillehammer. Han var endvidere medlem af Kulturministeriets Udviklingsfond fra august. Han var medlem af bestyrelsen for Hotel pro Forma, han var medlem af IT-tænketanken ved KMD/Høje Tåstrup kommune og medlem af kompetenceudvalg under Undervisningsministeriet. Han har skrevet Artikel om Virtual Reality til Den Store Danske Encyklopædi, 2001.

T. Rasmussen har holdt indlæg på DGI-forskningskonference med titlen Lederuddannelse og demokrati. Han har holdt foredrag ved Folkeuniversitetet i Viborg med titlen Demokrati i krop og tale (maj).

L.O. Sauerberg har været formand for bedømmelsesudvalg vedrørende professorat(er) i Global English ved Syddansk Universitet, Kolding, og været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende lektorat i britisk litteratur ved Aarhus Universitet samt medlem af bedømmelsesudvalg ved adjunktur i britisk litteratur og Ph.D.-afhandling ved Aalborg Universitet. Han har bidraget med oplæg om moderne britisk litteratur ved konferencen Legacies of Thatcherism: British Culture and Society 1979-2001 arrangeret af Center for Engelsk, Syddansk Universitet i samarbejde med Engelsk Institut, Københavns Universitet og British Council (10. marts). Han har holdt foredraget Fra nykritik til postkolonial kritik ved seminariernes efteruddannelseskursus i dansk på Kystgården, Nyborg (13. marts). Han har holdt foredraget Fries litteraturteori mellem poetik og metafysik for Studenterkredsen ved Aarhus Universitet (22. marts) og har endvidere holdt foredraget James Joyce og Ulysses ved Danmarks Bibli-

oteksskoles efteruddannelseskursus Det 20. århundredes store romaner på Vejle Bibliotek (9. maj). Han har holdt gæsteforelæsningen Historie, litterært set ved Center for Historie, Syddansk Universitet (30. november). Han er General and English Editor af Orbis Litterarum: International Review of Literature og censor i Litteraturvidenskab ved Københavns og Aarhus Universiteter. Som konsulent ved Danmarks Nationalleksikon har han ansvaret for området „engelsksproget litteratur“ og er selv artikelforfatter. Han er litteraturkritiker ved Morgenavisen Jyllands-Posten.

P. Schmidt har været center- og studieleder ved Center for Nordiske Studier og er fortsat formand for DKB-fondens bestyrelse.

R. Schubart har deltaget i konferencen Gender and Violence in the Nordic Countries i Køge, Danmark (23.-24. november). Paper: Exploit the hell out of them: Women-in-Prison Films as Perverse Male Pleasures. Hun har holdt foredrag om filmen Robocop på Filmmuseet (14. december). Hun har været medredaktør af Mediekultur. Hun har i Politiken skrevet kronikken Amerika og den rituelle vold (29. oktober).

R. Schröder har deltaget i symposiet Monsters, Marvels and Miracles arrangeret af Centre for Medieval Studies, Syddansk Universitet, Odense (5.-6. november) og i seminar for universitets- handelshøjskolegermanister Statut og Pejling på Goethe-Instituttet i København og har holdt foredrag om Der Niebelungenmythos im 20. Jahrhundert (28.-29. september). Har foretaget studierejse til Fachhochschule Köln, Fachbereich Restaurierung und Konservierung von Kunst- und Kulturgut for at deschiffrere ulæselige passager på et pergamentfragment fra 1300-tallet ved hjælp af fotografiske og computertekniske metoder. Resultaterne vil indgå i hans forskningsprojekt om Sangspruch-digteren Regenbogen fra omkring år 1300. Han er medlem af Sproghistoriekredsen ved Institut for Sprog og Kommunikation og af bestyrelsen for Center for Middelalderstudier ved Syddansk Universitet. Han har skrevet artiklen Mäster Rumelant og mordet på den danske kungen. Tidlig Musik. Magasinet för musik från medeltid, renässans och barock.

R. Sellars holdt foredraget Resisting Adorno: Beckett, Resistance and the Politics of Non-identity på konferencen Resistances, Université de Nice (15. september). Han holdt et foredrag med titlen Adorno, Glas and the Allegory of Death på Stockholms Universitet (26. oktober) og gav forelæsningen Nietzsche and literary theory under Socrates-programmet på Université de Perpignan (11.-20. december).

L. Søndergaard har holdt tre foredrag på Socialpædagogisk Seminarium i Odense om Introduktion til middelalderen (med middelalderbyvandring), om Himmel og helvede, fester og fornøjelser og om Børn og lege i middelalderen (7. juni, 11. juni, 14. juni). Han har deltaget i 10th Colloquium i Société Internationale pour l'Étude du Théâtre Médiéval i Groningen med oplæg om Carnival is Festival: Dances as Entertainment. Samtidig fungerede han som forfatter og instruktør på Et spil om en doktor, der

blev opført ved den sideløbende festival for middelalder-teater (2.-7. juli). Han er fratrådt som sekretær for Société Internationale pour l'Étude du Théâtre Médiéval efter at have fungeret siden 1998 (7. juli). Han har holdt forelæsning på Folkeuniversitetet i Odense om To træsko, en murske og en hammer - om Træskoværkstedet og dets kalkmalerier på Fyn - ledsaget af lysbilledforevisning (1. oktober). Han har holdt foredrag på Seniorhøjskolen i Kerteminde om Den magiske natur i middelalderen (30. oktober). Han har holdt foredraget Far West of Spain - the Land of Cockaign på Center for Middelalderstudiers Symposium om Marvels, Monsters and Miracles. Imaginary Journeys and Landscapes in the Middle Ages (5.-6. november). Han har tillige holdt foredraget Rejsen til verdens ende - om monstre og mirakler på seminaret Rummet og rejsen i middelalderlig religiøsitet, København (17. november).

A. Scott Sørensen har på seminaret Krop og identitet. Debatter og fiktioner om kønnet, Institut for litteraturhistorie på Aarhus Universitet holdt forelæsningen Køn og performance på nettet (16. februar). Hun har holdt forelæsning på Sociologisk Institut, Københavns Universitet om aktuel ungdomskultur og digitale medier (29. marts). Hun har deltaget i årskonference for Foreningen for kønsforskning (29. april). Hun har oprådt som faglig ressourcerson ved konference på LEGOs Milano-center for konceptudvikling i Milano (28.-29. maj). Hun har tillige holdt foredrag på Folkeuniversitetet i Odense om Børn og skræk (12. september). Hun har deltaget i konferencen Internet research 2.0: INTERconnection ved University of Minnesota med en forelæsning om Approaches to the Internet and the Genre of Chatting. Community, Identity and Discourse (10.-14. oktober). Hun har som ressourcerson deltaget i Ligestillingsministeriets konference om Mangfoldighed – redskaber, metoder og resultater (26. oktober). Hun har holdt forelæsning om Dansk ungdomskulturforskning – status og perspektiv ved konference om Ungdomskulturforskning i ett nordiskt perspektiv. Nuvarande status och framtida möjligheter ved Södertörns Högskola (9.-10. november). Hun har holdt forelæsning om børne- og ungdomskultur ved et årtusindskifte på Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling, Århus Universitetshospital (13. december). Hun har for Swedish Research Council, Vetenskapsrådet siddet i et fagligt udvalg vedrørende longitudinell forskning. Hun har siddet i bedømmelsesudvalg under RUC ved Institut for Uddannelsesforskning vedr. Ph.D.-afhandling om læreprocesser. Hun sidder i bestyrelsen for Center for Selvmordsforskning som repræsentant for Syddansk Universitet. Hun sidder i bestyrelsen for KRAKA-prisen under Foreningen for Kønsforskning og er faglig leder af netværk for Køn og Kultur. Hun har været tilknyttet forskningsprojektet Cyborger og Cyberspace under FREJA-programmet og følgende faglige fora: BIN (Børne- og ungdomskultur i Norden), faglig baggrundsgruppe for CEFU (Center for Ungdomsforskning), SMID (Sammenslutningen af medieforskere i DK.), Foreningen for Kvinde- og Kønsforskning og Dansk Selskab for 1700-talsstudier. Hun fungerer

desuden som referee/anmelder ved tidsskrifterne Kvinder, køn og forskning, BUM (Børne- og Ungdomsmagasinet), MedieKultur og Tidsskrift for børne- og ungdomskultur.

S. Teilmann har været medlem af Churchill College, Cambridge University i Michaelmas Term (2. oktober-19. december).

J. Thobo-Carlsen foretog en teater- og museumsekskursion med følgende indhold: Robert Wilsons udstilling Anna didn't come home last night på Det danske Kunstinstrimuseum, udstillingen Sjølebilleder. Symbolismen i dansk og europæisk maleri 1870-1910 på Statens Museum for Kunst og udstilling Kroppen i det 20. århundrede på Arken (13.-14. januar). Overværelse af forestillingerne Samuel Becketts Krapps sidste bånd og Ionescos Enetime, begge Folketeatret, København (16. januar). Han deltog i forskningsrådsprojektet Modernismens Retoriks interne seminar Betydende Former, Klitgården, Skagen, med foredraget Æstetisk form hos Bakhtin (16.-28. januar). Han har været frikøbt medlem af projektet Betydende Former. Modernismens retorik, finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd (1998-2002), hjemsted Aalborg Universitet (1. februar-15. maj). Han var redaktør af og skrev forord til ovennævnte projekts Arbejdsrapporter nr. 13-17: The Roles of Author and Reader in Modernist Prose. Han deltog i Ph.D.-forsvarshandlingen af Ida Klitgårds afhandling A Modernist Poetics of the Sublime in Virginia Woolf's The Waves på Københavns Universitet (2. marts). Han deltog i ovennævnte projekts eksterne seminar Modernismens Retorik på Aalborg Universitet med foredraget Læsningens (an)svarlighed. Om Bakhtin og Beckett (4.-5. april). Han deltog i seminaret Glossing Glas med og om Jacques Derrida på Koldinghus (26. maj). Han deltog i ovennævnte projekts modernismekonference i Dublin med titlen fortællingen i Norden efter 1960 – med særligt henblik på intertekstuelle relationer til international modernisme med foredraget Fortælleren/fortalt. Om det narrative og det dialogiske i Samuel Becketts trilogi Molloy, Malone Dies/og The Unnamable (24.-28. maj). Han deltog i Ph.D.-forsvarshandlingen af Mikkel Brunn Zangenbergs afhandling Becketts ontiske rum. En undersøgelse af fiktionsverden og erkendelseskonstruktion i Samuel Becketts tidlige værk (1929-1945) på Københavns Universitet (7. september). Han var på studieophold i Frankrig (10.-24. november).

C. Kold Thomsen har holdt forelæsning om Jazz and Literature i forbindelse med Socrates-ophold på Manchester Metropolitan University, England (22. februar). Han har deltaget i Nordisk Jazz-seminar ved Musikvetenskabelig Institut ved Jyväskylä Universitet, Finland og holdt foredraget The 'Epic Tendency' in (African-) American composition in jazz, esp. since the mid-1950' es (5. juni). Han var formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalg på Katri-ne Dalsgårds Ph.D.-afhandling I Sign My Family's name: Race, Class, Gender, and the African american Migration in the Making and Unmaking of Dorothy West's Career. A Bio-Critical Study. 443 sider. Den skriftlige indstilling afsluttet oktober. Han har været med i forskningssamar-

bejde med Det fynske Musikkonservatorium om Den Tredje Vej: jazz og komposition. Han har medvirket til oprettelse af mulighed for, at studerende på BA-niveau kan tage kurser ved begge institutioner – i første omgang amerikanske studier og musikhistorie. Han har bidraget med flere populærvidenskabelige tekster til Den Store Danske Encyklopædi, under V-W.

B.K. Walther har holdt foredraget Ny dannelse - nye skemaer? for Undervisningsministeriet og Dan sklærerenforeningen på TietgenSklen i Odense (6. februar). Han har med foredraget Digital æstetik og avantgarde som model for IT-brugen på Humaniora deltaget i konferencen Ny Læring på Odense Tekniske Skole (8. februar). Han har i forbindelse med undervisningsrække ved Åben Uddannelse for Børne- og Ungdomskultur, Syddansk Universitet holdt foredraget Avantgarden og nye elektroniske medier (3. februar). Andre foredrag: Refleksioner over digital æstetik og gymnasiefaglighed, Ringe (8. marts), Hvad er digital æstetik?, forelæsningsrække (3 gange), Center for Interaktive Medier, Syddansk Universitet (fra 19. april), Ind i hovedet: Filmen og den nye bevidsthed, 5 foredrag v. Folkeuniversitet, Odense (fra 10. september), Filmen og den nye bevidsthed, 3 foredrag v. Aalborg Folkeuniversitet (fra 10. oktober), Kierkegaards synsmaskiner - metaforik for øje og sind, foredrag Syddansk Universitet arrangeret af Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Filosofisk Institut og Søren Kierkegaard Forskningscenter (1. oktober), Interaktiv fiktion: Historie, Nutid, Fremtid, foredrag v. Peoples Group, Marketing og Reklame, København (29. august), Introduktion til kompleksitetsteori, foredrag (sammen med Lars Qvortrup) v. Kollokvierække ved Center for Interaktive Medier, Syddansk Universitet (24. september), Computerspil og moderne digital film i et læringsmæssigt perspektiv, IT-pædagogik, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Vejle (25. september) og Høje Taastrup (27. september), Computeren og oplevelses- og mediegenealogien, IT-pædagogik, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Syddansk Universitet (3. november), Interferentielle kunstprocessers betydningsdannelse, foredrag ved NTSMB, Netværk for Tværvideenskabelige Studier af Musik og Betydning, Filosofisk Institut og NTSMB, Syddansk Universitet (16. november).

Østergaard, Ane-Grefthe har undervist ved Universidad de Zaragoza (5.-9.maj). Hun har deltaget i internationalt kollokvium *Síntomas en la prosa hispana contemporánea* med foredraget *Si ya sabemos que se muere, por qué no se muere?* Reflexiones acerca de una reescritura: *Antígona Furiosa de Griselda Gambaro* (13.-16. september).

Eksterne bevillinger og donationer

C. Cifuentes-Aldunate har modtaget 30.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til projektet *Síntomas en la literatura hispana contemporánea*. Internationalt kollokvium i Nyborg 13.-16. september.

K. Drotner har modtaget 80.000 kroner fra Statens

Humanistiske Forskningsråd til projektforberedelse under initiativet „Større, tværgående forskergrupper”.

J. Nørregaard Frandsen har sammen med Ph.D.-stipendiat Troels Rasmussen modtaget 200.000 kroner fra DGI's Forskningsudvalg til udvikling af Netværk for Folkelig Idrætsforskning. Han har (sammen med Anders W. Berthelsen) modtaget 14.000 kroner fra BG Banks Fond, 10.000 kroner fra Nykredit samt 8.000 kroner fra Roulunds Fabrikker til arbejdet med en lokalhistorisk bog om Tarup-Paarup. Han har (sammen med fotokunstneren Robert Leyh) modtaget 20.000 kroner fra Litteraturrådet til støtte af udgivelsen af bogen *Jutlandia Daisyland. Havet Landet Byen*.

N. Lykke har en bevilling på 5 mio. kroner fra FREJA-programmet under Forskningsstyrelsen til gennemførelse af projektet *Kyborger og cyberspace – mellem fortælling og socioteknisk virkelighed for perioden 1999-2002*. Projektet er et samarbejde mellem 8 forskere på Aarhus Universitet og Syddansk Universitet. Desuden har N. Lykke som deltager i den europæiske kvinde- og kønsforskningsforening AOIFE – sammen med 60 andre europæiske universiteters kvinde- og kønsforskningsprogrammer – en bevilling på 228.900 Euro fra SOCRATES-programmet til projektet *ATHENA (Advanced Thematic Network in European Women's Studies)* for perioden 1998-2001.

K. Hvidtfeldt Madsen har modtaget 81.600 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til oversættelse af Ph.D.-afhandlingen *Karen Hvidtfeldt Madsen, Modstand som æstetik & æstetik som modstand*, udgivet på Roskilde Universitetsforlag 2000. Hun har endvidere modtaget AC's UBVA-legat på 12.500 kroner for samme værk.

F. Mouritsen har sammen med A. Scott Sørensen, C. Jessen og L. Henningsen til projektet *Børnekultur, Medier og Legekultur* fået en bevilling på 3 mio. kroner i programperioden 1997-2002. Fra Forskningsrådenes program *Børns Vilkår og Velfærd*. Bevillingen for 2001 var på 296.484 kroner.

M. Nøjgaard har modtaget 87.000 kroner fra Carlsberg-fondet til færdiggørelse af en videnskabelig afhandling om litterær beskrivelse.

L. Qvortrup har som leder af forskningsprojektet *Staging of Virtual Inhabited 3D Spaces*, der er et fireårigt forskningsprojekt under forskningsrådene modtaget en samlet bevilling på 21 mio. kroner.

Troels Rasmussen har til udgivelsen af sin bog *Lederuddannelse og demokrati*. En gymnastikhøjskoles historie modtaget i alt 116.000 kroner fra DKB-fonden. Kulturministeriets udvalg for Idrætsforskning, Undervisningsministeriets Tips- og Lottomidler, DGI's Forskningsudvalg, Viborg Amt og Carlsbergs Mindelegat for Bryggere J.C. Jacobsen.

P. Schmidt har til paperbackudgave af *Læsninger i Dansk Litteratur 1-5* samt tilhørende tekstsamlinger modtaget 315.000 kroner. Skriftserien *Udspil* har modtaget 116.000 kroner i støtte fra DKB-fonden.

R. Sellars har modtaget FF 35.000 fra Le Ministre des Affaires Etrangères, Paris og 35.000 kroner fra Statens

Humanistiske Forskningsråd til det internationale symposium Glossing Glass, Jacques Derrida på Koldinghus 25.-26. maj.

L. Søndergaard har afsluttet sit treårige postdoc-stipendium (på halv tid) med projektet Fastelavn og Karneval i (nord)europæisk middelalder finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd med 600.000 kroner (30. april). Han har ligeledes modtaget 35.000 kroner fra Carlsbergfondet til afholdelse af symposium om Marvels, Monsters and Miracles. Imaginary Journeys and Landscapes in the Middle Ages – A Symposium (5.-6. november).

Publikationer

Andersen, Lise Præstgaard. „Jeg blev ved mit. Et portræt af en gammel modstandsmænd – og nogle tanker i den anledning.“ *Nordica* 18 (2001): 265-302.

Andersen, Lise Præstgaard. „Anmeldelse af „En højtråbende stridsmand“. *Munk*. Per Stig Møller. København: Gyldendal, 2000.“ *Nordica* 18 (2001): 341-344.

Andersen, Lise Præstgaard. „Aage Henriksen, kvinderne og det kvindelige.“ *Reception* 43, 2001.

Arndal, Steffen. „Grenzen und Grenzüberschreitungen in Hans Adolph Brorsons geistlichen Liedern.“ *Dänisch-deutsche Doppeltgänger. Transnationale un bikulturelle Literatur zwischen Barock und Moderne*. Red. Heinrich Detering, Ann-Bitt Gerecke og Johan de Mylius. Kiel: 2001. 50-62.

Arndal, Steffen. Hans Adolph Brorson. *Arkiv for dansk litteratur*. Det Kongelige Bibliotek. 30 sider.

Borup, Anne. „Ivan Malinowski“ og „Per Kirkeby.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag.

Borup, Anne. „Poesi for øjne og ører.“ Materiale udgivet i forbindelse med udstillings- og oplæsningsprojektet *TOTALEMATERIALE* på Museumscenter Aars (17.2.-7.3). Red. Charlotte Mosen Jensen og Svend-Allan Sørensen.

Borup, Anne. „Systemer i polemik.“ *Apparatur* 2 (2001).

Bryld, Mette. „Queer Desire in Russia.“ *The European Journal of Women's Studies* 3 (2001): 405-407.

Bryld, Mette. „The Infertility Clinic and the Birth of the Lesbian: the Political Debate on Assisted Reproduction in Denmark.“ *The European Journal of Women's Studies* 3 (2001): 299-312.

Børch, Marianne. „Capturing the present that is flitting away from us.“ *Narratives of Remembrance*. Red. Marianne Børch. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 123-146.

Cifuentes-Aldunate, Claudio. „Fernando de Herrers y su manierismo precursor Manierismo: Historia de una imprecisión conceptual.“ *Fuente sellada ... Aproximaciones al discurso manierista en la lírica española*. Red. Hans Felten og David Nelting. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 2001. Lang/Studien und Dokumente zur geschichte der Romanischen Literatur 43. 1-10.

Cifuentes-Aldunate, Claudio. „Antonio Carvajal: Clima.“

Peter Frölicher et al. Cien años de poesía . 72 poemas españoles del siglo xx: estructuras poéticas y pautas críticas. Bern: Peter Lang Verlag, 2001. 603-614.

Cifuentes-Aldunate, Claudio. „Globalización e identidad: una antítesis de imposible síntesis. A propósito de El forastero de José María Arguedas.“ *Pensadores y Escritores hispanos*. Red. Eduardo Naranjo og Inger Enkvist. Heterogénesis, Lund: Universidad de Lund, 2001. 33-44.

Cifuentes-Aldunate, Claudio. „Mario Vargas Llosa y el pesimismo humanista de sus relatos urbanos.“ *Pjece nr. 40*. Odense: Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet. 2001.

Coninck-Smith, Ning de. „En rejse mellem grænselände. Om Ulykkestilfælde og forbrydelser.“ *Walter Benjamin. 33 læsninger i Barndom i Berlin omkring år 1900*. Red. Marianne Barlyng og Henrik Reeh. Hellerup: Forlaget Spring, 2001. 156-160.

Drotner, Kirsten. „Difference and Diversity: Trends in Young Danes' Media Cultures.“ *Media, Culture and Society* 22.2 (2000): 149-166.

Drotner, Kirsten. „Bred mediebrug, bedre kompetencer: om forholdet mellem medieanvendelse og kompetencer hos de 15-18-årige.“ *Børns og unges mediebrug*. Red. Kirsten Drotner. *Temanummer af Mediekultur* (2000): 36-43.

Drotner, Kirsten. „Konvergens og divergens: brugerperspektiver på medieforskningen.“ *Mediekultur* 31 (2000): 111-116.

Drotner, Kirsten. *Medier for fremtiden: børn, unge og det nye medielandskab*. København: Høst & Søn, 2001.

Drotner, Kirsten. „Global Media Through Youthful Eyes“. *Children and their Changing Media Environment: A European Comparative Study*. Red. Sonia Livingstone og Moira Bovill. New York, Lawrence Erlbaum, 2001: 283-305.

Drotner, Kirsten. „Donald Seems So Danish: Disney and the Formation of Cultural Identity.“ *Dazzled by Disney*. Red. Janet Wasko, m.fl. Leicester: Leicester UP, 2001. 102-120.

Drotner, Kirsten. „Ungdom i en globaliseret verden.“ *Individualitet, værdier, fællesskab*. Red. Peter Rosendal Frederiksen, m.fl. Frederikshavn: Dafolo, 2001. 169-182.

Drotner, Kirsten. „Medier i virkeligheden.“ *Årsberetning 2000 Syddansk Universitet*. Temaartikel for humaniora, 2001: 77-81.

Falkenberg, Lise Lyng. *Den moderne død – ni nye noveller*. København: Kunstbiblioteket, 2001.

Falkenberg, Lise Lyng. *The Monkeys – caught in a false image*. København: Forlaget Underskoven, 2001.

Frandsen, Johs. Nørregaard, Bo Fritzboeger, Tove Hels, Kjell Nilsson og Carsten Riis Olesen, red. *Grænser i landskabet*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Frandsen, Johs. Nørregaard. „På grænsen mellem by og land“. *Grænser i landskabet*. 157-174.

Frandsen, Johs. Nørregaard. „Efterskrift.“ *Regine Ol-*

- sens dagbog*. Erik Søndergaard Hansen (udgiver). Århus: Forlaget Hovedland, 2001. 71-83.
- Frandsen, Johs. Nørregaard og Robert Reinhardt Leyh. Jutlandia Daisyland. Havet Landet Byen. Århus: Forlaget Hovedland, 2001.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Maria Giacobbe“, „Gynter Hansen“. *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 352-357, 443-448.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Parcelhuset. Manifestation af en drøm.“ *Tegl. Tidsskrift for Murerfagets Oplysningsråd* (2001): 14-15.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Ned med nakken.“ *Dal-gas-Posten* 1, Aarhus, 2001. 6-9.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Vita Andersen - et portræt.“ Forfatterweb, Dansk Bibliotekscentral, www, 2001.
- Gaustad, Morten. „En postmoderne kulturradikalisme.“ *Bøynen: tidsskrift for nordistikk og litteraturvitenskap* 3-4 (2000), udgivet 2001: 18-29.
- Gaustad, Morten og Sara Koch. „Norsk – mindre språk, større muligheter.“ *Modersmålselskabets årbog 2001*. 27-38.
- Gjesing, Knud Bjarne. „Elsa Gress“, „Peter Seeberg“, „Martha Christensen.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 99-104, 114-128, 307-311.
- Gjesing, Knud Bjarne. „Husk at du skal fortælle – om inspirationserfaringen i Martin A. Hansens dagbøger.“ *Efterskrifter. Omkring Martin A. Hansens dagbøger*. Red. Anders Thyrring Andersen og Jørgen Jørgensen. København: Gyldendal, 2001. 165-187.
- Gjesing, Knud Bjarne. „En mudret polemik.“ *Nordica* 18 (2001): 9-23.
- Gjesing, Knud Bjarne. „Anmeldelse af Carl Henrik Koch: „Strejftog i den danske filosofis historie.“ *Nordica* 18 (2001): 320-322.
- Gjesing, Knud Bjarne. „Anmeldelse af Marianne Juhl, Peter Seeberg og Peter Vejrum: „Som et firben i solen.“ *Nordica* 18 (2001): 344-352.
- Gretlund, Jan Nordby. „Fiction is Like Fire: Interviews with Mary Hood.“ *American Studies in Scandinavia: A Southern Issue*, bd. 33.2 (2001): 69-82.
- Gretlund, Jan Nordby. „McRaven, Laura.“ *Dizionario dei personaggi letterari*, bd. 2. Torino: UTET, 2001. 111-112.
- Guldborg, Jørn. Fra Rubjerg Knude til Twin Peaks. Om Niels Hausgaards kulturstudier. Arbejdsrapport 23. Kultur og Formidling. Odense: Center for Kulturstudier, 2001. 52 sider.
- Haarder, Jon Helt. „Fysiognomi og biografi.“ *Standart* 1 (2001): 23-24.
- Haarder, Jon Helt. „Freeware versioner af Thomsen-programmet – om Thomsen-interviewet.“ *Spring* 16 (2001): 157-162.
- Haarder, Jon Helt. „Villy Sørensen.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 139-155.
- Haarder, Jon Helt. „En udflugt til MB-miljøet.“ *Kritik* 153 (2001): 78-80.
- Haarder, Jon Helt. „Preface.“ *Burke Sean. The Web of Circumstance Challenges Posed by the Biographical Question to Contemporary Theory*. Odense: Institut for Litteratur, Kultur og Medier, 2001. 1-3.
- Handesten, Lars. „Johannes V. Jensen og Georg Brandes.“ *Nordica* 18 (2001).
- Handesten, Lars. „Rejsen som dannelse. Da verden blev et punkt.“ *Grib tiden*. Red. Bente Scavenius. Gyldendal, 2001.
- Handesten, Lars. „Epigonernes år. Dansk litteratur 2000.“ *Nordisk Tidsskrift*, årgang 77.3 (2001): 235-248.
- Hansen, Gitte Duemose. „Shoppingkulturens fortællinger.“ *Varene tar makten*. Red. Erling D. Holm og Siri Meyer. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2001. 80-97.
- Hansen, Per Krogh. „Husmandsfænomenologi i kritiske gevandter (replik).“ *Kritik* 151 (2001): 70-73.
- Hansen, Per Krogh. „Prinsesser, prinser og prostituerede. M.s.h.p. J.C. Grøndahls kunst(ige) eventyr Stilheden i Glas.“ *Metafiktion. Selvrefleksionens retorik i moderne litteratur, teater, film og sprog*. Red. Anker Gemzøe, Britta Tim Knudsen og Gorm Larsen. Holte: Forlaget Medusa, 2001. 97-116.
- Hansen, Per Krogh. „... i en eim av HB og sur rullings ... En litterær turists ferieberetning fra de norske randområder.“ *Vagant* 2/3 (2001): 29-37.
- Hansen, Per Krogh. „Anders Bodelsen.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2000. 283-294.
- Hansen, Per Krogh. „I en em af hjemmebrændt og sur rulletobak. Skidne tendenser i ny norsk litteratur.“ *Kritik* 154 (2001): 55-66.
- Hansen, Per Krogh. „Tekstanalyse. Begær. Erotik. Pornografi. Sexologi.“ *Synsvinkler*. Særudgave (2001): 47-51.
- Heede, Dag. Det umenneskelige. Analyser af seksualitet, køn og identitet hos Karen Blixen. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Heede, Dag. „Queering the Queer. Herman Bang and the Pleasures and Dangers of Allegorical Readings.“ *Scandinavica* 40.1 (2001): 11-40.
- Jensen, Minna Skafte, m.fl. Den humanistiska cirkelns kvadratur. Om humanioras möjligheter och framtid. Göteborg: Göteborgs Universitetsforlag.
- Jensen, Minna Skafte. „Peder Hegelunds Sammling der Epigramme Melanchthons (1583).“ *Melanchthon und Europa*, bd. 6.1. Red. Günther Frank und Martin Treu. Stuttgart: Jan Thorbecke. 139-155.
- Jensen, Minna Skafte. „Homer, Hipparchos og tre skrivere.“ *Sphinx* 24.1 (2001): 12-16.
- Jensen, Minna Skafte. Anmeldelse af Ainoi, Logoi, Mythoi. Fables in Archaic, Classical and Hellenistic Greek Literature. With a Study of the Theory and Terminology of the Genre. Red. Gert van Dijk. Leiden/New York/Köln: Brill 1997. *Fabula* 41 (2001): 326-328.

- Jensen, Minna Skafte. „Response to Hans Helander: Neo-Latin Studies: Significance and Prospects.“ *Symbolae Osloenses* 76 (2001): 74-77.
- Jensen, Minna Skafte. „How ancient Greek literature reached Danish readers.“ *Translators and Translations. Greek-Danish*. Red. Henrik Holmboe og Signe Isager. Athen: The Danish Institute at Athens, 2001. 25-34.
- Jensen, Minna Skafte, Jan Helldén og Thomas Pettitt. *Inclinate Aurem. Oral Perspectives on Early European Verbal Culture. A Symposium*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Johansen, Jørgen Dines. „Xiao Aiyoufu“ zhong de chongfu yu juewang.“ (Gentagelse og fortvivelse i Lille Eyolf). *Yibusheng yu xiandaixing: Xifang yu Zhongguo (Ibsen og moderniteten: Vesten og Kina, Wang Ning udg.)*. Tiajin: 2001. 342-356.
- Johansen, Jørgen Dines. „Fem gode grunde til ikke at læse litteratur.“ *Kritik* 152 (2001): 7-17.
- Johansen, Jørgen Dines. „Fortællingens fascinationskraft.“ *Apparatur* 1 (2001): 10-16.
- Johansen, Jørgen Dines. „The Closing of an Epoch: Punishment and Euthanasia. Death in John Gabriel Borkman.“ *Proceedings IX International Ibsen Conference*. P. Bjørgby og A. Aarseth, red. Bergen, 5-10 June 2000. 377-386.
- Johansen, Jørgen Dines. „Når katten er ude, spiller muse- ne på bordet – om ordsprog, metafor og analogi.“ *Tegn og betydning. Betydningsdannelse i filosofisk, biologisk og semiotisk perspektiv*. T.L. Thellefsen, udg. 186-201.
- Juncker, Clara. „Island Queen: Frances Butler Leigh’s „Ten Years on a Georgia Plantation (1883)““. *American Studies in Scandinavia* 33.2 (2001): 14-23.
- Juncker, Clara. „A moden Priscilla: Self-Representations in Mamie Garvin Fields’s Carolina Memoir.“ *The Southern Quarterly* (2001): 122-130.
- Juncker, Clara. „Life Lessons: Mamie Garvin Fields’s Carolina Memoir.“ *Xavier Review* 21.1 (2001): 12-24.
- Jørgensen, Bo Hakon. „Feberen i blodet.“ *Grib tiden*. Red. Bente Scavenius. København: Gyldendal, 2001. 184-195.
- Kaznelson, Brit Aaskov og Rikke Haue. „Hvorfor køn“. *Nordisk Østforum* 1 (2001): 5-11.
- Kaznelson, Brit Aaskov. „Far med forklæde og mor som mappedyr. Utraditionel kønspraksis i russiske familier.“ *Nordisk Østforum* 1 (2001): 49-60.
- Kaznelson, Brit Aaskov. Anmeldelse af Anna Rotkirch. *The Man Question. Loves and Lives in Late 20th Century Russia*. *Nordisk Østforum* 1 (2001): 97-99.
- Knudsen, Karin Esmann. „Landskabshavens tableauer.“ *Tableau. Det sublime øjeblik*. Red. Elin Andersen og Karen Klitgaard Povlsen. Århus: Forlaget Klim, 2001.
- Kroløkke, Charlotte. „A Space of Her Own: A Discourse Analysis of Internet Relay Chat.“ *Språk, Kön och Kultur: Rapport från fjärde nordiska konferensen om språk och kön*. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborg Universitet, 2001. 142-149.
- Lassen, Henrik Roesgaard. „A Regenerative Approach to Oral Traditions of the Past? Modern Contemporary Legends and their Medieval and Ancient Counterparts.“ *Inclinate Aurem – Oral Perspectives on Early Verbal Culture*. Red. Jan Helldén, Minna Skafte Jensen og Thomas Pettitt. Odense: Odense Universitetsforlag, 255-280.
- Lassen, Henrik Roesgaard og Robert Zola Christensen. *Havestolspiloten. Vandrehistorier om det bizarre, det makabre og det saftige*. København: Borgens Forlag, 2001.
- Lassen, Henrik Roesgaard og Robert Zola Christensen. „Tror du på den?“ Illustreret af Tore Bahnson. *Tidens Mand* 3 (2001): 50-53.
- Lassen, Henrik Roesgaard. „Sounding the Depths: Wieck’s Contextual Exploration of Adventures of Huckleberry Finn (Review Essay).“ *American Studies in Scandinavia*. A Southern Issue. Red. Jan Nordby Gretlund. 33.2 (2001): 36-40.
- Lassen, Henrik Roesgaard, Bo. G. Ekelund og A. Nissen. „Scandinavian Contributions.“ *American Literary Scholarship: an Annual 1999*. Red. Gary Scharnhorst. Durham og London: Duke University Press, 2001.
- Lehrmann, Ulrik. „Den unge Henrik Cavling og det moderne gennembrud i dansk journalistik.“ *Grafiana* (2001): 26-44.
- Lehrmann, Ulrik. red. *Virkeligheden – set i Herman Bangs Speil*. Århus: Ajour, 2001.
- Lehrmann, Ulrik. „Journalisten Herman Bang.“ *Virkeligheden – set i Herman Bangs Speil*. Århus: Ajour, 2001. 7-24.
- Lykke, Nina, Maria Puig og Christine Michel, red. *Women’s and Gender Studies - to innovate curricula and qualifications. Report, Thematic panel of experts 1.a., ATHENA, Advanced Thematic Network in Women’s Studies under the Socrates-programme*. Odense: University of Southern Denmark, 2001.
- Lykke, Nina, red. *Lesbian Studies, Lesbian Lives, Lesbian Voices, European Journal of Women’s Studies, Special Issue*, London: Sage, bd. 8.3, 2001.
- Lykke, Nina. „Finns det en nordisk feminism och en nordisk kvinno/genusforskning? Det danska svaret.“ *Gråt gärna - men forska*. Red. Renée Frangeur. Forum för kvinnoforskning og kvinnliga forskare. Linköping: Linköpings Universitet, 2001. 77-82.
- Lykke, Nina. „Fra ‘Os vs Dem’ til en mangestemmig og dialogisk international feminisme.“ *Svensk Genusforskning i Världen. Globala Perspektiv i Svensk Genusforskning och Svensk Genusforskning i Ett Globalt Perspektiv*. Red. Anna Johansson. Göteborg: Nationella Sekretariatet för Genusforskning, 2001. 108-124.
- Lykke, Nina. „Institutionalization - between successor-discipline and transdisciplinary challenge. Notes on conceptual frameworks.“ *Women’s and Gender Studies - to innovate curricula and qualifications. Report, Thematic panel of experts 1.a., ATHENA, Advanced Thematic Network in Women’s Studies under the Socrates-programme*. Red. Nina Lykke, Paria Puig og

- Christine Michel. Odense: University of Southern Denmark, 2001. 17-25.
- Lykke, Nina, Maria Puig og Christine Michel. „Women’s Studies - from Institutional Innovation to New Job Qualifications. Report from ATHENA panel 1a.“ *The Making of European Women’s Studies III*. Red. Rosi Braidotti, Ilse Lazaroms og Esther Vonk. Utrecht: ATHENA, Utrecht University, 2001. 123-134.
- Lykke, Nina. „Theory, Methodology, Epistemology and Context in Interdisciplinary Women’s and Gender Studies“ and „Gender, Genes and European Biopolitics“ and „AOIFE Information.“ *The Making of European Women’s Studies III*. Red. Rosi Braidotti, Ilse Lazaroms, Ilse og Esther Vonk. Utrecht: ATHENA, Utrecht University, 2001. 176, 178, 180.
- Lykke, Nina. „Hvad er feministiske kulturstudier? En præsentation.“ *Tankestrejf. Temanummer: Køn og Kultur* 2.1 (2001): 11-20.
- Lykke, Nina. „Indlæg til Positioner og visioner.“ *Enkät - kvinno-vetenskaplig tidskrift* 1 (2001): 91-92.
- Madsen, Karen Hvidtfeldt. „Fortrængninger og fortællinger: Heimat som erindring.“ *Kultur og Klasse* 91 (2001): 65-80.
- Mai, Anne-Marie, red. *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2: Fra Morten Nielsen til Hans-Jørgen Nielsen. København: Gads Forlag, 2001.
- Mai, Anne-Marie og Thomas Bredsdorff, red. *1000 danske digte*. København: Rosinante, 2001.
- Mai, Anne-Marie. „Mere end ét er fornødent: om en europæisk modtagelse af Søren Ulrik Thomsens Det skabtes vaklen.“ *Spring* 16 (2001): 177-183.
- Mai, Anne-Marie. Anmeldelse af Engle i sneen af Erik Skyum-Nielsen. *Kritik* 150 (2001): 105-107.
- Michelsen, Jimmi. „Svend Åge Madsen.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 407-421.
- Michelsen, Jimmi. „Vagn Lundbye.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 470-475.
- Moestrup, Jørn. „La letteratura italiana del Novecento nella compagine europea.“ *Novecento. Storia, letteratura scienza, arti*. Salerno: Edizioni Sottotraccia, 2001. 49-61.
- Mouritsen, Flemming. „Cecil Bødker.“ *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bd. 2. Red. Anne-Marie Mai. København: Gads Forlag, 2001. 266-277.
- Mouritsen, Flemming. „Refleksivitet og refleksionstyper i børns udtryksformer.“ *At forske i en bevægelig verden. Tidsskrift for børne- og ungdomskultur*, 43 (2001): 171-190.
- Mouritsen, Flemming. „Børns grafiske Udtryk.“ *Billedpædagogisk Tidsskrift* 1 (2001): 6-10.
- Mouritsen, Flemming. „Børnekultur, Medier og legekultur.“ *Children’s Living Conditions and Welfare. Conference Report*. Red. Marie Louise Bistrup, m.fl. København: National Institute of Public Health, 2001. 111-117.
- Mylius, Johan de, Heinrich Detering og Anne-Bitt Ge-
recke. *Dänisch-deutsche Doppelgänger. Transnationale und bikulturelle Literatur zwischen Barock und Moderne*. Göttingen, Wallstein Verlag: 2001.
- Mylius, Johan de. H.C. Andersen. Mit Danmark. Tekster af H.C. Andersen, indledninger og udvalg v. Johan de Mylius, illustreret af Mads Stage. Høst & Søn, 2001.
- Mylius, Johan de. „Der deutsche Andersen. Zur Grundlegung des biographischen Andersen-Bildes in Deutschland.“ *Dänisch-deutsche Doppelgänger. Transnationale und bikulturelle Literatur zwischen Barock und Moderne*. Red. Heinrich Detering, Anne-Bitt Ge-
recke og Johan de Mylius. Göttingen: Wallstein Verlag, 2001. 157-173.
- Mylius, Johan de. „Var han ikke en stor Mand, saa var han dog en berømt Mand. Receptionshistorisk analyse af Edvard Collins H.C. Andersen og det Collinske Huus.“ *Anderseniana 2000*. Odense Bys Museer, 2001. 5-31.
- Johan de Mylius. „Lys og skygge i Andersens eventyr“ i program til Peter Schaufuss ballettens forestilling „H.C. Andersen“. Holstebro: 2001. 18-19 (3-spaltet).
- Mylius, Johan de. (ansvh.) H.C. Andersen Litteraturen 1875-1968. En bibliografi ved Aage Jørgensen. Løbende opdateret på internettet efter tilladelse af forfatteren og Akademisk Boghandel, Aarhus. www.andersen.sdu.dk.
- Mylius, Johan de. (ansvh.) H.C. Andersen-links fremlagt og løbende opdateret på www.andersen.sdu.dk.
- Mylius, Johan de. (ansvh.) H.C. Andersen-publikationer fremlagt og løbende opdateret på internettet: www.andersen.sdu.dk.
- Nøjgaard, Morten. „Romain Gary – Das brennende Ich.“ Anmeldelse af A. Poier-Bernhard. *Orbis Litterarum* 56.4. 314-315.
- Petersen, Annelise Ballegaard. „På fordægtige veje – om „Krumme Strasse““. Walter Benjamins Berlin. Red. Marianne Barlyng og Henrik Reeh. København: Forlaget Spring, 2001. 120-125.
- Petersen, Annelise Ballegaard, red. *Tyskland – en kulturhistorie*. København: Rosinante, 2001.
- Petersen, Annelise Ballegaard. „Fra mangfoldighed til ensretning eller eksil. Tyskland 1918-1945.“ *Tyskland – en kulturhistorie*. København: Rosinante, 2001. 161-227.
- Petersen, Annelise Ballegaard. „En tysk karriere i Kapstaden i 1700-tallet.“ *Das ästhetische Wiesel* 2 (2001): 16-18.
- Pettitt, Thomas. „The Living Text: The Play, the Players, and Folk Tradition.“ *Porci ante Margaritam: Essays in Honour of Meg Twycross*. Red. Sarah Carpenter, Pamela King og Peter Meredith. Leeds: School of English, University of Leeds, 2001. 413-429.
- Pettitt, Thomas. „Introduction: ‘I See a Voice’.“ *Oral Perspectives on Early European Verbal Culture*. Red. Jan Helldén, Minna Skafté Jensen og Thomas Pettitt. Odense: Odense University Press, 2001. 9-19.
- Pettitt, Thomas. „Textual to Oral: The Impact of Transmission on Narrative Word-Arr.“ *Oral History of the Middle Ages: The Spoken Word in Context*. Red.

- Gerhard Jaritz og Michael Richter. Krets og Budapest: Medium Ævum Quotidianum og Department of Medieval Studies, Central European University, 2001. 19-38.
- Pettitt, Thomas. „This man is Pyramus’: A Pre-History of the English Mummings’ Plays.“ *Medieval English Theatre* 22 (2000), udgivet (2001): 70-99.
- Pettitt, Thomas og Leif Søndergaard, red. „Traditions of the people: customs and folk drama.“ *The Medieval European Stage, 500 -1550*. Red. William Tydeman. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 615-665.
- Qvortrup, Lars. „Interactive Multimedia Art – Digital Media and Hypercomplexity.“ *Mare Articum. The Baltic Art Magazine* 2.7 (2000) (udkom 2001): 8-13.
- Qvortrup, Lars. red. *Virtual Interaction: Interaction in Virtual Inhabited 3D Worlds*. London: Springer Verlag London, 2001. 443 sider.
- Qvortrup, Lars. „Introduction – Welcome into the Interface.“ *Virtual Interaction: Interaction in Virtual Inhabited 3D Worlds*. Red. Lars Qvortrup. London: Springer Verlag London, 2001. 1-18.
- Qvortrup, Lars. „Det lærende samfund.“ *Samvirke* januar (2001): 20-24.
- Qvortrup, Lars. „Læring og dannelse i det hyperkomplekse samfund.“ *Daghøjskolen* 16.1 (2001): 6-9.
- Qvortrup, Lars. „Mellem værk og publikum – om interaktiv multimediekunst.“ *Kulturministeriets Udviklingsfond. Årsberetning*. København: Kulturministeriet, 2001. 18-21.
- Qvortrup, Lars. „Interaktiv multimediekunst – digitale medier og hyperkompleksitet.“ *Cyberflux. Digital kunst og kommunikation*. Red. Anne Scott Sørensen og Bo Kampmann Walther. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 49-78.
- Qvortrup, Lars. „Enkelhed og interferens i det hyperkomplekse samfund – med Site Seeing Zoom som eksempel.“ *Kritisk Forum for Praktisk Teologi* 12, 2001. 27-37.
- Qvortrup, Lars. *Det lærende samfund – hyperkompleksitet og viden*. København: Gyldendal, 2001.
- Rasmussen, Troels. *Lederuddannelse og demokrati. En gymnastikhøjskoles historie*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Rasmussen, Troels. „Lederuddannelse og demokrati.“ *Idræt, krop og demokrati*. Antologi. Red. Ove Korsgaard, Bo Vestergaard Madsen og Niels Kayser Nielsen. København: Gads Forlag, 2001. 151-173.
- Rasmussen, Troels. „En rundbordssamtale om demokrati.“ *Årsskrift for Gymnastik- og Idrætshøjskolen ved Viborg 2001*. 73-80.
- Sauerberg, Lars Ole. *Intercultural Voices in Contemporary British Literature: The Implosion of Empire*. London og New York: Palgrave, 2001.
- Sauerberg, Lars Ole. „Fact-Flirting Fiction: Historiographical Potential or Involuntary Parody?“ *Modern Critical Interpretations: William Styron’s Sophie’s Choice*. Red. Harold Bloom. Philadelphia: Chelsea House Publishers. 151-165.
- Sauerberg, Lars Ole. „Facts and Greasy Piglets: An Essay on Historiography and Fiction.“ *Narratives of Remembrance*. Red. Marianne Børch. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 85-109.
- Sauerberg, Lars Ole. Leif Davidsen. *Dansk Bibliotekscenters fortættelsesintroduktioner* (2001).
- Schatz-Jakobsen, Claus. „Thomas Carlyle and the Characteristics of Nineteenth-Century English Literature.“ *Orbis Litterarum* 56.3 (2001): 183-204.
- Schmidt, Povl. red. *Danske Litterære Tekster fra 1500- og 1600-tallet*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Schubart, Rikke. „Filmens moderne amazoner.“ *BLA’ 3* (2001): 5-6.
- Søndergaard, Leif. „At the Edge of the World: Early Medieval Ideas of the Nordic Countries.“ *Medieval Spirituality in Scandinavia and Europe*. A collection of Essays in Honour of Tore Nyberg. Red. Lars Bisgaard, m.fl. 2001. 51-71.
- Søndergaard, Leif. „Prologues and Epilogues of Fastnachtspiele: Their Functions in the Socio-Cultural Context.“ *European Medieval Drama* 4 (2000).
- Søndergaard, Leif. „Prologues and Epilogues of Fastnachtspiele: Their Functions in the Socio-Cultural Context.“ *European Medieval Drama* 4, 2000. Red. André Lascombes og Sidney Higgins. Turnhout, Belgien, 2001. 141-154.
- Søndergaard, Leif. „En erotisk anretning – tolkning af Aarestrups En Middag.“ *Nordica* 18 (2001): 119-131.
- Sørensen, Anne Scott. *Approaches to the Internet and the Genre of Chatting. Community, Identity and Discourse*. Working paper nb. 1 from the Research Project Cyborgs and Cyberspace. The Freja Programme. Odense: University of Southern Denmark. 18 pages.
- Sørensen, Anne Scott. „Becomings: Studies in boys, men and masculinity.“ *Young. Nordic Journal of Youth Research* 4 (2000) (udkommet 2001): 40-52.
- Sørensen, Anne Scott og Bo Kampmann Walther. red. *Cyberflux: Digital Kunst og Kommunikation*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.
- Sørensen, Anne Scott. „Cyberia – et cyberkulturelt eksperimentarium.“ *Cyberflux: Digital Kunst og Kommunikation*. Red. Anne Scott Sørensen og Bo Kampmann Walther. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 105-136.
- Sørensen, Anne Scott. „Feministisk litteraturkritik og litterær kønskritik.“ *Litteraturens tilgange – metodiske angrebsvinkler*. Red. Johannes Fibiger, Gerd Lütken og Niels Mølgård. København: Gads Forlag, 2001. 273-303 + leksikon.
- Sørensen, Anne Scott. „En guidet tur i feministisk kulturkritik.“ *Tankestreff* 1 (2001): 2-11.
- Sørensen, Anne Scott. „Media Literacy. A core issue in recent studies in youth and new media.“ *Young*. 9.2 (2001): 53-59.
- Sørensen, Anne Scott. *Narrative Intelligence*. Paper,

- LEGO-conference, Milano 2001. 18 pages.
- Sørensen, Anne Scott. „Unge, medier og læring – en omstridt trekant.“ I netskriftet *Ungdom* 5 (2001): 5 sider, <http://www.cefu.dk/nyhedsbrev/nr5/>
- Sørensen, Anne Scott. Dansk kvindebiografisk leksikon. bd. I-IV (6 biografier). København: Rosinante, 2000-2001.
- Teilmann, Stina. „Proprietærer og Plagiarister. En indføring i nyere litteraturtyveri.“ *Kritik* 150 (2001): 4-11.
- Thobo-Carlsen, John. „Becketts dialogiske de-sign.“ *Metafiktion – selvrefleksionens retorik*. Red. Anker Gemzøe, Britta Timm Knudsen og Gorm Larsen. København: Medusa, 2001. 143-169.
- Thobo-Carlsen, John. „Preface.“ *The Roles of Author and Reader in Modernist Prose. Working papers no. 13-17*. Ålborg: Significant Forms, The Rhetoric of Modernism, 2001. 2-3.
- Thobo-Carlsen, John. „The music of silence.“ *Towards an Impossible Literature through Beckett and Woolf*. *The Roles of Author and Reader in Modernist Prose. Working Papers no. 13*. Red. John Thobo-Carlsen. Aalborg: Significant Forms, The Rhetoric of Modernism, 2001.
- Thobo-Carlsen, John, red. *The Roles of Author and Reader in Modernist Prose. Working Papers no. 13-17*. Aalborg: Significant Forms, The Rhetoric of Modernism, 2001.
- Thomsen, Christen Kold. „Blues-stemmen i amerikansk litteratur.“ *Spontaneous Combustion/Øjeblikkets antændelse*. Red. Benedicta Pécseli. København: Copenhagen JazzHouse, 2001. 233-237.
- Walther, Bo Kampmann. „Cyberflux - et slags forord“ og „Myst-o-Mania: Cyber-Play for voksne. Refleksioner over interaktiv fiktion.“ *Cyberflux. Digital kunst og kommunikation*. Red. Bo Kampmann Walther og Anne Scott Sørensen. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. 7-20, 79-103.
- Walther, Bo Kampmann, red. *Litteraturteoretisk antologi*. København: Gyldendal, 2001.
- Walther, Bo Kampmann. „Indledning“ *Litteraturteoretisk antologi*. København: Gyldendal, 2001. 7-10.
- Walther, Bo Kampmann. „Fra billede til billede - problemer i den digitale æstetik.“ *Synsvinkler* 25 (2001): 85-100.
- Walther, Bo Kampmann. „Questioning the Moment. Reflections on a Strange Figure (or a Moving Image).“ *Kierkegaard Studies Yearbook 2001*. Red. Niels Jørgen Cappelørn. Berlin og New York: de Gruyter, 2001: 234-246.
- Walther, Bo Kampmann. „Ny dannelse - Computeren, kunsten og et nyt begreb om historie.“ *Udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser*. København: Uddannelsesstyrelsen, juni 2001: 11-17.
- Walther, Bo Kampmann. „404 ERROR - eller: elektronisk avantgarde“ *BLÆST* 3 (2001): 9-16.
- Walther, Bo Kampmann. „2 sublime begivenheder i universets nyere historie.“ *APPARATUR* 2 (2001)
- Østergaard, Ane-Grethe. „Adiós Robinson de Julio Cortázar – o – la cárcel de la civilización.“ *Univers répressifs*. Red. R. Caplán, m.fl. Paris: L'Harmattan, 2001. 131-137.

INSTITUT FOR SPROG OG KOMMUNIKATION

- Professor, dr.phil. *Carl Bache*
Professor *Hans Basbøll* (orlov fra 1. oktober)
Professor, dr.phil. *Gerhard Boysen*
Professor *Henrik Galberg Jacobsen*
Professor, dr.phil. *Hans Frede Nielsen*
Docent, dr.phil. *Johannes Wagner*
Lektor, dr.phil. *Flemming G. Andersen*
Lektor, cand.phil. *Jørgen Chr. Bang*
Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur*
Lektor *Teresa Cadierno Lopez*, Ph.D.
Lektor *John M. Dienhart*, MA
Lektor, lic.phil. *Annette Grindsted*
Lektor, dr.phil. *Erik W. Hansen*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann*
Lektor *Leo Francis Hoye*, Dr.Philol.
Lektor *Bjarne le Fevre Jakobsen*, Ph.D.
Lektor, cand.ling.merc. *Anne Margrethe Bruun Jørgensen*
Lektor, cand.ling.merc. *Leon Dambro Jørgensen*
Lektor, licenciée ès lettres *Anne-Marie Kiener*
Lektor *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D.
Lektor *Hans Jørgen Ladegaard*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Fritz Larsen*
Lektor, lic.phil. *Steffen Nordahl Lund* (instituteder)
Lektor *Sharon L. Millar*, Ph.D.
Lektor *Uwe Kjær Nissen*, Ph.D.
Lektor, cand.dipl. *Marina Orlova-Jermak* (fratrådt 31. december)
Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen*
Lektor, cand.ling.merc. *Sonja Poulsen*
Lektor *Gitte Rasmussen*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm*
Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Søren Schneider*
Lektor, mag.art. *Aldis Sigurðardóttir*
Lektor, cand.mag. *Flemming Smedegaard*
Lektor, cand.mag. *Flemming Talbo Stubkjær*
Lektor, cand.jur. *Poul Thybo*
Lektor, cand.ling.merc. *Elsebeth Toft*
Lektor *Anne Jensen*, Ph.D. (orlov 1. februar-3. maj)
Lektorvikar *Merete Birkelund*, Ph.D.
Lektorvikar *Dorthe Bleses*, Ph.D.
Lektorvikar, cand.interpret. *Hans Peter Elmøe*
Lektorvikar, cand.mag. *Merete Pedersen*
Forskningslektor, cand.med. et dr.phil. *Eckhard Bick*
Adjunkt *Catherine Elisabeth Brouwer*, Ph.D.
Adjunkt *Dennis Day*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar)
Adjunkt *Helen Korsgaard*, Ph.D.
Adjunkt *Karl-Henrik Lund*, Ph.D.
Undervisningsadjunkt, cand.mag. *Birgit Sandberg* (tiltrådt 1. september)
Adjunktvikar *Astrid Jensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. januar)
Amanuensis *John Mason*, MA
Amanuensis, cand.mag. *Christian Heyde Petersen* (fratrådt 31. juli)
Amanuensis, cand.mag. *Lucas Ruiz* (tiltrådt 1. august)
Amanuensis, cand.mag. *Simon Torp* (tiltrådt 1. august)
Udenlandsk lektor, cand.mag. *Christian Benne*
Udenlandsk lektor, fil.dr. *Lisa Christensen*
Udenlandsk lektor *Sonya Saunders*, MA
Handelslærer *Ulla Brehm*, ED
Forskningsassistent, cand.mag. *Lone Hegelund* (fratrådt 31. december)
Gæsteforsker, licentiat *Susana Afonso*, (Universidade do Porto, Portugal)
Gæsteforsker, licentiat *Raquel Marchi*, (Universidade de Sao Paulo, Brasilien, indtil 30. september)
Sekretær, overassistent *Kirsten Albjerg*
Centersekretær, korrespondent *Elisabeth Bjørnson Erhardtson*
Centersekretær, kontorfuldmægtig *Charlotte Granly*
Centersekretær, korrespondent *Stine Grøndal Hansen* (tiltrådt 1. februar)
Centersekretær, overassistent *Inger-Lise Hoyer*
Centersekretær, overassistent *Lillian Johansen*
Centersekretær, overassistent *Merete Hillerup Jørgensen*
Institutsekretær, korrespondent *Martin G. Lund*
Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Lis Fischer Nielsen*
Centersekretær, korrespondent *Dagny Sylvest Pedersen*
Centersekretær, overassistent *Christine Phoebe Støvring*
Centersekretær, overassistent *Susanne Østergaard*
Fuldmægtig, cand.mag. *Anette Wulff*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Mette Bruus
Omar Dhahir
Kenneth Reinecke Hansen
Søren Harder
Anders Hougaard
Jacob Ladefoged
Marianne Wolff Lundholt
Thomas O. Madsen
Regitze Møller Nielsen
Nina Nørgaard
Helle Falcher Petersen
Ditte Rasmussen
Pia Thomsen
Jane Vinther

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Professor Todd Oakley, Case Western Reserve University, USA: Toward a Coherence Theory of Film Art (7. februar), Ph.D.-stipendiat Ronald Jacobsen, Handelshøjskolen i Århus: Emergent Structure in Newsweek Blends (16. februar), professor Per Aage Brandt, Aarhus Universitet: Counterfactuals We Live By and the Relevance of Relevance Spaces (25. april), Ph.D.-studerende Beatrix Busse, Universität Osnabrück, Tyskland: What's in a Vocative? – or a Functional Analysis of Vocative Constructions in the Language of Shakespeare (4. maj), lektor Karen Lagggård, Grønlands Universitet: Greenlandish Syntax (10. maj), lektor Eva Eppler, University of Surrey Roehampton, England: Word order in causal clauses in 'Emigranto': A 'bilingual' contribution to the weil-debate, professor Helmuth Richter, Freie Universität Berlin, Tyskland: History of Linguistics – To What Ends? (11. september), Ph.D.-stipendiat Ronald Jacobsen, Handelshøjskolen i Århus: What is Radical Construction Grammar? (2. november), professor Michael Fortescue, Københavns Universitet: Pattern and Process: A Whiteheadian Perspective on Linguistics (9. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Konference om Det Kvantitative Interview med foredrag af Docent Charles Antaki, Loughborough University, England: Editing Questions to Cope with Respondents' Perceived Difficulties, professor Douglas Maynard, University of Wisconsin, USA: The Ethnography of Survey Research: Variation in Practices and Refusal Conversion, lektor Hanneke Houtkoop-Steenstra, Utrecht Universitet, Holland: The Structure of Questioning Turns in Questionnaire Questions og Ph.D.-stipendiat Hanne-Pernille Stax, Syddansk Universitet: Respondents' Comprehension of Scripted Interviews (11.-12. januar).

OLC-seminar med foredrag af professor Peter Harder, Københavns Universitet: Kognition i funktionelt perspektiv og professor Finn Collin/Ph.D.-stipendiat Anders Engstrøm, Københavns Universitet: Metaforer, sandhedsbetingelser og semantik (20. april).

Tyvende Tværfaglig Vikingsymposium med foredrag af dr.phil. Gillian Fellows-Jensen, Københavns Universitet: Nordisk bosættelse i England. Et tilbageblik efter 20 år, Anne Christina Sørensen, Ph.D., Køge Museum: Skibsgraven fra Ladby år 2001 og museumsinspektør Bodil Holm Sørensen, Ladby Skibsmuseum, Kertinge: Ladbyområdet forskningspotentiale (4. maj).

TemaDag: Ord og fagter: Forholdet mellem sprog og nonverbal kommunikation med foredrag af amanuensis Lone Laursen, Syddansk Universitet: The Work of Iconic Gesture in Interaction, professor Marianne Gullberg, Max Planck Institute, Nijmegen, Holland: A Helping Hand? Second Language Learners, Gestures, and Compensation, professor Asli Özyürek, Koc University Istanbul, Tyrkiet: How do Speakers use their Gestures in Typologically Different Languages?, lektor Jakob Steensig, Aarhus Universitet: Facial Expressions, Head Movements, Gest-

ure and Displays of Understanding in Educational Small Group Interaction, professor David McNeill, University of Chicago, USA: The Role of Gesture in Language, Thought, and Communication (25. maj).

I Sproghistoriekredsen ved Institut for Sprog og Kommunikation er afholdt følgende forelæsninger: lektor Erik Hansen, Syddansk Universitet: Synkroniens krise – historiske ind- og udfald (5. april), adjunkt Karl-Henrik Lund, Syddansk Universitet: Aktive partcipier i oldrussisk (26. april), dr.phil. Arne Juul, København: Den levende fonograf: Nordmændenes Professor Higgins og Engelsk Filologi (1879)/Englische Philologie (1892-96) (20. september), lektor Flemming Talbo Stubkjær, Syddansk Universitet: Etableringen af „Hochdeutsch“ som sproglig norm i det 18. århundredes Wien (25. oktober), lektor Aldís Sigurdardóttir, Syddansk Universitet: Symbolisten/modernisten Laxness omsat til dansk guldaldersprog. Sproghistoriske, kulturelle og oversættelsesteoretiske betragtninger (22. november).

ISFL-kredsen afholdtes følgende arrangementer: Forelæsninger ved amanuensis Morten Boeriis, Syddansk Universitet: Kinematografi i et systemisk funktionelt perspektiv (22. februar), lektor Uwe Helm Petersen, Syddansk Universitet: Verbalgruppen og verbale gruppekomplekser i dansk (29. marts), Ph.D.-stipendiat Nina Nørgaard, Syddansk Universitet: SFL og litterær analyse (26. april) samt en workshop med titlen Erfaringer med SFL i praktisk tekstanalyse med indlæg af lektor Flemming Smedegaard, Syddansk Universitet: Dansk Virksomhedskommunikation med særligt henblik på virksomhedsbegrebet, Ph.D.-stipendiat Bodil Hedeboe, Syddansk Universitet: Dansk i gymnasiet med særligt henblik på genrebegrebet, lektor Steffen Nordahl Lund, Syddansk Universitet: Tekstbeskrivelse i fransk (31. maj).

Instituttets IT-center afholdt følgende workshops: Nr. 10 ved adjunkt Dennis Day, Syddansk Universitet: Demonstration of a Distance Learning Platform and a System for Generating Course Web Sites (30. marts), nr. 11 ved lektor Poul Søren Kjærsgaard, Syddansk Universitet: Demonstration af Databaser (3. maj), nr. 12 ved lektor John M. Dienhart, Syddansk Universitet: What's New in the World of VISL (25. oktober)

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

T. Lund Andersen har deltaget i følgende Ph.D.-kurser: Advanced Semantics, Handelshøjskolen i København (7.-9. maj), Language typology, historical linguistics and syntactic theory, Aalborg Universitet (15.-18. maj), Summer School in Language and Communication, Syddansk Universitet (14.-29. juni) og Systemisk Funktionel Linguistik på Syddansk Universitet (19.-20. september, 10.-11. og 31. oktober, 1. og 28.-29. november). Endvidere har han deltaget med forelæsningen The System of THEME in the Danish Clause på 13th Euro-International Systemic Functional Workshop, Université de Bretagne Occidentale, Frankrig (16.-19. juli), og med forelæsningen Register

Analysis in Practice - on the Reception and Production of Text Types ved Exploring Ideational Grammar, 2nd Systemic Functional Research Community Workshop, Katholieke Universiteit Leuven, Belgien (21.-24. november). Han er medlem af forskergruppen i systemisk funktionel lingvistik på dansk på Syddansk Universitet, ligesom han er tilknyttet dels European Systemic Functional Research Community, dels The Sydney Circle of Systemic Functional Scholars.

C. Bache deltog i Forskningsforums årsmøde, København (26. april) og i NOP-HS's møde om elektronisk publicering af tidsskrifter, København (10. maj). Holdt foredrag om strukturændringer på Det Humanistiske Fakultet i Odense, Aarhus Universitet (29. maj). Endelig deltog han i konferencen Language, Brain and Culture i Sydney, Australien (11.-14. december), hvor han holdt foredraget Blending, Grammar and Conceptual Disintegration. Han er medlem af Statens Humanistiske Forskningsråd, dets Ph.D.-udvalg, Strategiudvalg, Evalueringsudvalg og fra 1. august dets Forretningsudvalg. Han sidder i bestyrelsen for Odense Universitetsforlag, er medlem af universitetets forskningsfond og fungerede frem til maj som fagkonsulent (sammen med Niels Davidsen-Nielsen) i engelsk sprog og som forfatter i sprogvidenskab for Den Store Danske Encyklopædi. Fra 1. august er han medlem af Dansk Sprognævns Forskningsudvalg.

J. Chr. Bang holdt foredraget Den sociale dimension i runologien - set i lyset af den dialektiske sprogteori ved symposierækken Sprog og socialitet på Syddansk Universitet arrangeret af ELI Research Group (9. marts). I samme symposierække holdt han (med filosofen Jørgen Døør) foredraget Den sociale dimension i grammatikker - set i lyset af deleprincipper og kernemodsætningerne (23. marts). Han holdt titeloplægget ved kollokviet Dansk som andetsprog og andet sprog end dansk på Syddansk Universitet arrangeret af seminarieadjunkt Jeppe Bundsgaard, Odense Seminarium, i et samarbejde mellem lærere og forskere ved Syddansk Universitet, Odense Seminarium, Skaarup Seminarium og Fyns Pædagogseminarium (16. marts). Han forestod et offentligt Runologisk Experiment: Runernes Mindeligheder på Syddansk Universitet (23. maj). Han var oplægsholder ved symposiet Language and Social Context ved Center for Lingvistik og holdt foredraget Sprog- og kommunikationsmodellens sociale implikationer, Aalborg Universitet (8.-9. juni). Han var oplægsholder ved seminaret Sprogteori og skønlitteratur arrangeret af tidsskriftet Det Ny Humanisten på Syddansk Universitet (15. november). Han holdt sammen med filosofen Jørgen Døør det indledende foredrag ved symposiet Bio-kommunikation på Syddansk Universitet, arrangeret af ELI Research Group (30. november). Han er medlem af ELI Research Group for Ecology, Language & Ideology, Syddansk Universitet. Han er for perioden 1999-2002 genvalgt som medlem af The Scientific Commission on Language and Ecology i Association Internationale de Linguistique Appliquée (AILA).

H. Basbøll opholdt sig som gæsteforsker ved Institut für Germanistik, Abteilung Skandinavistik, Universität

Wien, Østrig (8.-19. januar), hvor han forelæste og afholdt seminarer om Neuere skandinavische Sprachwissenschaft. Han præsenterede sammen med den øvrige projektgruppe Odense-Projektet i Sprogtilegnelse på Institut for Almen og Anvendt Lingvistik, Københavns Universitet (9. februar). Han deltog i The 2nd Bisontine Conference for Conceptual and Linguistic Development in the Child Aged from 1 to 6 years, Besançon, Frankrig (21.-23. marts), hvor han sammen med D. Bleses holdt forelæsnings Linguistic types and cognitive categories: the acquisition of Danish past tense morphology. Sammen med D. Bleses, T.O. Madsen og P. Thomsen holdt han forelæsnings Kløjs danske børn i sproget - fokus på tilegnelsen af leksikon og morfologi ved Selskab for Nordisk Filologi, København (25. oktober). Han holdt Presentation of the Odense Language Acquisition Project and of Danish inflectional morphology, The Pre- and Protomorphology Workshop på Universität Wien, Østrig (1.-3. november). Han var leder af det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august. Han er medlem af Editorial Board for tidsskriftet Cognitive Linguistics og af Advisory Board for RASK og Nowele. Siden 1. oktober har han haft orlov for at arbejde som forskningsstipendiat ved Danmarks Humanistiske Forskningscenter med projektet Samspil mellem lydstruktur, grammatik og kognitive principper på moderne dansk.

E. Bick var forelæser ved i 13th Nordic Conference on Computational Linguistics, Uppsala Universitet, Sverige (21.-22. maj), og han præsenterede (in absentia) sammen med gæsteforskerne S. Afonso og D. Santos posteren Floresta sintá(c)tica: um treebank para o português ved XVII Encontro da Associação Portuguesa de Linguística, Lissabon, Portugal (2-5. oktober). Han deltog i en workshop ved Gymsprog-Konferencen, Middelfart (15.-17. november) og holdt foredraget Leksikografiske og corpuslingvistiske muligheder ved brugen af en Constraint Grammar parser for dansk på Leksikografernes Landsforenings årsmøde på Københavns Universitet (22. november). Han har afholdt flere VISL-demonstrationer og workshops i pædagogiske miljøer, og han præsenterede VISL-projektet på Ålborg Amtsentral (27. november). I forbindelse med projektet Floresta Sintá(c)tica og AC/DC-projektet har han sammen med S. Afonso og R. Marchi afholdt to workshops ved henholdsvis SINTEF (Projecto Processamento Computacional do Portugues), Blindern, Oslo og på Syddansk Universitet. Siden midt på året er han tilknyttet det fællesnordiske projekt Nomen Nescio. Han deltager i samarbejdet omkring Corpus 2000 og er projektleder for PaNoLa, et 2-årigt NORFA-finansieret tværnordisk forskningsprojekt i Constraint Grammar. Endelig er han projektansvarlig for VISL-GYM, et samarbejde med Undervisningsministeriet og fagkonsulenterne og projektansvarlig for VISL-HHX, et ELU-finansieret samarbejde med henblik på introduktion af engelsk og dansk VISL i handelsgymnasierne.

M. Birkelund har deltaget i seminarerække La linguistique modulaire ved Romansk Institut, Aarhus Universitet (februar-maj) samt i ELU-kursusrække Kommunikationsteori ved Center for Erhvervsproglige Studier, Syddansk Universitet (februar-oktober). Hun deltog i seminaret Fransk år 2001 om pædagogiske problemstillinger i fransk, Roskilde Universitetscenter (27. april), i Colloque International Macro-syntaxe et macro-sémantique ved Romansk Institut, Aarhus Universitet (17.-19. maj) samt i seminaret Structures linguistiques et interactionnelles dans le français parlé ved Romansk Institut, Københavns Universitet (22.-23. juni). Hun forsvarede sin Ph.D.-afhandling Modalité et temporalité dans les contrats commerciaux rédigés en français. - Une analyse de l'emploi des temps verbaux dans les énoncés performatifs (1. juni). Hun holdt foredraget Anvendelse af modalverber som udtryk for forpligtelse i kontrakter. En semantisk/pragmatisk analyse af devoir og skulle på SHF-grammatikmøde, Sandbjerg Gods (11.-13. oktober). Ved 2° Convegno CERLIS Conflict and Negotiation, Bergamo, Italien, holdt hun (sammen med lektor Kirsten Wølch Rasmussen, Handelshøjskolen i Århus) foredraget Adoucissement du conflit comme technique de négociation (18.-20. oktober).

D. Bleses præsenterede sammen med den øvrige projektgruppe Odense-Projektet i Sprogtilegnelse på Institut for Almen og Anvendt Lingvistik, Københavns Universitet (9. februar). Hun deltog i The 2nd Bisontine Conference for Conceptual and Linguistic Development in the Child Aged from 1 to 6 years, Besançon, Frankrig, hvor hun (sammen med H. Basbøll) holdt foredraget Linguistic types and cognitive categories: the acquisition of Danish past tense morphology (21.-23. marts). Hun deltog i Workshop on the Acquisition of Early Morphology, Leuven, Belgien og holdt foredraget Presentation of the Odense Longitudinal CDI-survey (29. august). Sammen med H. Basbøll, T.O. Madsen og P. Thomsen holdt hun foredraget Kløjs danske børn i sproget - fokus på tilegnelsen af leksikon og morfologi ved Selskab for Nordisk Filologi, København (25. oktober). Hun er medlem af en arbejdsgruppe omkring oprettelse af en ny uddannelse i Logopædi. Hun var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august.

G. Boysen holdt foredraget Engelske fremmedord og låneord i fransk i Sproghistoriekredsen, Syddansk Universitet (15. februar). Hun deltog i et seminar om frankofoni på Aarhus Universitet arrangeret af SUF, Samarbejdet for universiteternes franskskafdelinger (9.-10. november). Han var medlem af et bedømmelsesudvalg til en adjunktstilling i italiensk ved Aarhus Universitet. Han er næstformand for censorerne i fransk ved universiteterne, medlem af bestyrelsen for Det danske Studenterhus i Paris og af bestyrelsen for Alliance Française, Odense og korresponderende redaktør af Revue Romane og medlem af Advisory Board for Nowele.

C.E. Brouwer forsvarede sin Ph.D.-afhandling (25. januar). Hun organiserede TemaDag: Ord og fagter (25. maj). Hun deltog i et Ph.D.-kursus ved professor David McNeill på Syddansk Universitet (26.-27. maj) og i International Conference on Language Learning and Communication, Glasgow, Skotland (25.-29. juni). Hun deltog i Talkbank/clan-conference i Odense (22.-24. september). Hun deltog ligeledes i EuroSLA konferencen i Padborg, hvor hun (sammen med J. Wagner) holdt foredraget Development in interactional fluency (26.-28. september). Hun er studiekoordinator for Uddannelse til underviser i dansk som andetsprog for voksne samt SAS og Syddansk Universitets repræsentant i Informations- og dokumentationscenter for fremmedsprogspædagogik. Hun er medlem af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis Of Verbal Interaction).

D. Buur deltog i Faglig Dag på Syddansk Universitet arrangeret af Tysklærerforeningen (15. januar) og i samme forenings årsmøde i Århus (17. august). Han holdt en præsentation og demonstration af oversættelsesværktøjet TRADOS for medlemmer af Erhvervsprogligt Forbund, Fynskredsen (8. marts). Han var medlem af et bedømmelsesudvalg til en stilling som undervisningsadjunkt i tysk på Syddansk Universitet.

T. Cadierno holdt et Ph.D.-kursus i Andetsprogstilegnelse ved Graduate School in Language and Communication (30. januar). Hun holdt et oplæg (sammen med S. Millar) om Metalinguistic awareness: Theoretical and methodological considerations ved Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet (9. februar). Hun deltog i en workshop om Narrative, Cognition and Culture i Nyborg organiseret af Summer School (17.-23. juni). Hun var medlem af et bedømmelsesudvalg for et adjunktur i spansk på Københavns Universitet. Hun var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august. Hun deltog i projektet om brobygning mellem gymnasier i Fyns Amtskommune og Syddansk Universitet og var medorganisator for en brobygningsuge for spanskstuderende (26. februar-2. marts). Hun er ekstern referee for tidsskrifterne Studies in Second Language Acquisition og The Modern Language Journal.

R. Zola Christensen ledede en 4-dages ekskursion i marts for førsteårsstuderende til Lund og Stockholm. Han har (sammen med H. Lassen) etableret Arkivet for Danske Samtidssagn på Syddansk Universitet i Kolding. Han har holdt ti populærvidenskabelige foredrag inden for emnet vandrehistorier.

D. Day holdt et foredrag Demonstration of a Distance Learning Platform and a System for Generating Course Web Sites, og Rich points abroad på Syddansk Universitet (29. august). Han er medlem af IPRA (International Pragmatics Research Association) og af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis of Verbal Interaction). Han er reviewer på Journal of Pragmatics.

J.M. Dienhart arrangerede og deltog i følgende IT-

workshops afholdt af ISKs IT-Center: A Distance Learning Platform and a System for Generating Course Web Sites (30. marts), Demonstration af Databaser (23. maj). Han deltog i forskergruppen, der organiserede VISL-modulet i IT-Vests Master i IT, sprog og læring (3.-11. april). Han holdt foredrag og seminarer på Syddansk Universitet om VISL, IT og grammatik for gymnasiets fagkonsulenter i dansk og fremmedsprog (11. januar), for gymnasielærere i latin (9. februar), for danske og engelske fagkonsulenter ved hxx og htx (10. maj), som modul i Dansk Institut for Gymnasiepædagogiks Master i IT og pædagogik i Vejle (11. september) og i Høje Tåstrup (13. september), for gymnasielærere i engelsk, Syddansk Universitet (18. september), for engelsklærere på Randers Statskole (4. oktober), for ISKs medlemmer (25. oktober), ved landsmødet for Handelsskolernes Engelsklærerforening i Fåborg (9. november) og for fagkonsulenter og gymnasielærere i engelsk (14. december). Han er leder af engelskgruppen i Projekt VISL (Visuel Interaktiv Syntaks Læring), der udvikler internetbaserede værktøjer til undervisning og forskning i grammatik. Han er koordinator for et SHF-støttet projekt i Semantisk udbygning af en Constraint Grammar-formalisme for dansk, engelsk og portugisisk og for et ELU-støttet projekt i IT og grammatik for dansk- og engelsklærere på hxx. Han er leder af Mayaprojektet, der har opbygget, vedligeholder og udbygger en website indeholdende sproglige data om 31 Mayasprog fra Mexico og Guatemala. Han var formand for Brobygningsudvalget ved Center for Engelsk og deltog som repræsentant for engelsk sprog i arrangementet (26. februar-1. marts). Han er leder af instituttets IT-Center. Han er humanioras repræsentant i Syddansk Universitets IT-udvalg, i Patentudvalget og i Den Pædagogiske Supportgruppe til e-læring. Han sidder i bestyrelsen for Hartvigson Fonden og er kontaktperson for bilaterale udvekslingsprogrammer mellem Syddansk Universitet og to amerikanske universiteter, Ohio University og California State University i Bakersfield, USA.

A. Grindsted holdt forelæsningen *Efectos perlocutivos de la broma en la negociaciones españolas y danesas* på Facultad de Filosofía y Letras, Universidad de Zaragoza, Spanien (8. maj) og holdt en workshop om forhandlinger på Facultad de Económicas, Universidad de Zaragoza (9.-11. maj). På NIC-konferencen på Handelshøjskolen i København holdt hun (sammen med professor Lars Fant, Stockholms Universitet) foredraget *The value of national belongings. Cooperative stereotyping among Hispanics and Scandinavians* (23.-24. november). Hun var medlem af et bedømmelsesudvalg til en Ph.D.-afhandling på Handelshøjskolen i København af Jens Laurup Nørgaard med titlen *Dansk-spanske erhvervsforhandlinger og interkulturel forståelse - en hermeneutisk tilgang til interkulturalitet*.

E.W. Hansen holdt en indledningsforelæsning *Synkroniens krise 1. Hvor længe endnu...* i forbindelse med forsvaret af disputatsen *The Synchronic Fallacy*, Syddansk Universitet (16. marts). Han holdt foredragene *Synkroniens krise 2: Synkrongrammatikkens historiske*

rødder i Sproghistoriekredsen på Syddansk Universitet (6. april), *Synkroniens krise 3: Studiet af sprog må vende om i Dansk Forum for Sproghistorie på Aalborg Universitet* (6. oktober) og *Synkroniens krise 4: Spørgsmål til modernismens sprogvidenskab i Lingvistikredsen i København, Københavns Universitet* (4. december).

A. Hougaard holdt oplægget *Blending og konceptuel disintegrering: betydningens epigenese i Netværk for tværvideenskabelige studier i musik og betydning* på Syddansk Universitet (17. november). Han har etableret *Blending Lab* ved Syddansk Universitet og er initiativtager til etablering af et transatlantisk forskningsnetværk i *conceptual blending*. Han har skrevet to populærvideenskabelige artikler.

L.F. Hoye var medarrangør af *The Fourth University of Southern Denmark (Odense)-British Council British Studies Conference Legacies of Thatcherism*, Syddansk Universitet (9.-10. marts). Han opholdt sig ved *Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Rumænien* (9.-19. april og 9.-21. november) i forbindelse med *Socrates lærermobilitetsprogrammet*. I forbindelse med indsamling af materiale besøgte han *Language Centre ved University of Oxford* og *Centre for Applied Language Studies, University of Reading, England* (3.-17. juli). Han er daglig leder af *Center for Engelsk i Kolding*. Han er *Assistant Editor* på *Journal of Pragmatics*.

H. Galberg Jacobsen holdt foredraget *Retskrivningsnormer og retskrivningsautoriteter i Fynsk Selskab for Nordiske Studier* (13. februar) og foredraget *Et tegn på vej'n ved Dansk Sprognævns årsmøde* (16. marts). På *Osaka Gaikokugo Daigaku (=Osaka Universitet for Internationale Studier)*, *The Department of Danish and Swedish*, Osaka gæsteforelæste han om *Aktuelle udviklingstendenser i dansk sprog* (30. marts). Som medlem af *bedømmelsesudvalget* opponerede han ved *Eva Skafte-Jensens forsvaret ved Københavns Universitet af Ph.D.-afhandlingen Danske sætningsadverbialer og topologi i diakron belysning* (12. januar). Han var medlem af et udvalg til *bedømmelse af en prisopgave ved Syddansk Universitet (Sune Steffensen: De danske verbers morfologi(er) - en dialektisk fremstilling af nogle transsituationelle dialog-, sprog, ord- og morfemlogikker I-II)*. Han var medlem af et *dr.art.-bedømmelsesudvalg* ved *Universitet i Bergen (Endre Brunstad: Det rene språket. Om purisme i dansk, svensk, færøysk og norsk)* og opponerede ved *forsvaret i Bergen* (12. oktober). Han er fortsat medlem af *Dansk Sprognævns repræsentantskab* som repræsentant for *Rektorkollegiet* og medlem af *nævnets arbejdsudvalg*. Han var indtil februar 2001 medlem af *bestyrelsen for Selskab for Nordisk Filologi*, er fortsat medlem af *styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund* og er *adjungeret medlem af bestyrelsen for Fynsk Selskab for Nordiske Studier*. Som medlem af *Det Danske Sprog- og Litteraturselskab* har han fortsat *tilsynsopgaver* ved flere af selskabets *udgivelsesprojekter: Supplement til Ordbog over det danske Sprog, Fr. Dreiers skrifter, Den Danske Ordbog og Gammeldansk Ordbog*. Han er fortsat medlem af *Opgaveudvalget i Dansk Retstavning under Opgavekommissio-*

nen for Folkeskolens Afsluttende Prøver. Siden 1. juli har han været formand for Undervisningsministeriets Lektoratsudvalg.

B. le Fevre Jakobsen er medlem af Det Humanistiske Fakultetsråd og formand for fakultetets Uddannelses- og undervisningsudvalg.

A. Jensen deltog i Temadag: Words and gestures: On the relationship between verbal and non-verbal behavior på Syddansk Universitet (25. maj). Hun deltog i seminaret Structures linguistiques et interactionelles dans le français parlé på Romansk Institut, Københavns Universitet (21.-23. juni). Hun afholdt en forelæsning om sprogtilegnelse ved Romansk Institut, Aarhus Universitet (24. september). Hun var medlem af et bedømmelsesudvalg til en licentiatafhandling ved Lunds Universitet af Christine Bozier med titlen Etude des sollicitations, données et prises d'apprenants suédophones de français. Hun var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august.

A.M.B. Jørgensen deltog i en ELU-kursusrække i Kommunikationsteori ved Center for Erhvervsproglige Studier, Syddansk Universitet (februar-oktober).

L.D. Jørgensen deltog i et Ph.D.-kursus i Lingvistiske Forskningsområder på Syddansk Universitet (29. januar-2. februar), i et Ph.D.-kursus i Videnskabsteori og sprogforskning på Handelshøjskolen i København (2.-4. april). Han deltog i Ph.D.-kurset Narrative, Cognition and Culture i Nyborg organiseret af Summer School (18.-23. juni), hvor han præsenterede sit Ph.D.-projekt. Han deltog i Ph.D.-kurset Online-communication, language styles and social identity på Syddansk Universitet (24.-29. juni) og i en workshop ved professor James Slevin med titlen The Internet and Society på Center for Internetforskning, Aarhus Universitet (25. oktober). Endelig deltog han i Center for Interaktive Mediers multimediekollokvier på Syddansk Universitet (5. marts, 30. april, 14. maj, 24. september, 8. oktober, 30. oktober, 12. november og 27. november). Ved kollokviet den 12. november præsenterede han sit Ph.D.-projekt.

H. Kasch har som led i sit Ph.D.-forløb opholdt sig på ved Cognitive Science Laboratory, Department of Psychology, Princeton University, USA (15. marts-15. maj). Han har deltaget i Forskerskolens sommerkursus i Cognitive Linguistics (24.-29. juni). Han har holdt forelæsning i Lingvistikkredsen om passiv-konstruktioner og kognitiv semantik, Syddansk Universitet (25. september).

A.-M. Kiener deltog i konferencen Europæisk Sprogdag (FUHU) i København (26. september) og i konferencen Slå hul på myterne om Frankrig i København (30. oktober).

P.S. Kjærsgaard holdt en gæsteforelæsning på Roskilde Universitets Center om Visuel Interaktiv Syntaks Læring, VISL (6. februar). Han deltog den 27. april i konference på Roskilde Universitets Center om fransk talesprog. I IIT-udvalgets serie holdt han et kursus om brug af Universitetsbibliotekets databaser i forskning og under-

visning (23. maj). Han var formand for to bedømmelsesudvalg til Ph.D.-afhandlinger ved Syddansk Universitet: Bjarne Blom, Kvantitativ Terminologi - en algoritme til automatisk identifikation af teksttypiske lemmata i tekster med esoterisk diskursorientering og Merete Birkelund, Modalité et temporalité dans les contrats commerciaux rédigés en français. - Une analyse de l'emploi des temps verbaux dans les énoncés performatifs.

H. Korsgaard deltog i Nordisk Sommeruniversitet i Kungälv, Sverige, hvor hun fremlagde sin forskning (29.juli-5. august.). Hun deltog i Forskerskolens kursus Publishing in internationals på Syddansk Universitet (20.-23. november). Hun er medlem af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis of Verbal Interaction).

J. Ladefoged deltog i Linguistic Summer School på University of California at Santa Barbara (UCSB), USA (25. juni-2. august).

H.J. Ladegaard deltog sammen med øvrige medlemmer af Odense-Projektet i Sprogtilegnelse i en temadag på Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet med foredraget Høflighed i børns leg: verbaliseringen af kønsidentitet (9. februar). Han har desuden holdt en gæsteforelæsning med titlen Naive jyder, sjove fynboer og smarte københavnere: sprog, holdninger og stereotyper i Danmark på Institut for Sprog og Kultur, Roskilde Universitets Center (9. marts). Han var Honorary Research Fellow ved School of Language, Linguistics and Culture, Birkbeck College, University of London (30. marts-1. august) og holdt samme sted en gæsteforelæsning med titlen Politeness in young children's speech: a (re)consideration of context and peer group influence (24. maj). Endelig holdt han en gæsteforelæsning ved De Danske Sprogseminarer på Radisson SAS i København med titlen Naive jyder, sjove fynboer og smarte københavnere: sprog, holdninger og stereotyper i Danmark (25. oktober). Han var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august. Han er medlem af Centerbestyrelsen ved Center for Cand.negot.-studier.

F. Larsen deltog i temadagen Words and Gesture: On the relationship between verbal and non-verbal behavior (25. maj). Han har holdt to populærvideenskabelige foredrag om dansk og det globale engelsk. Han var medlem af bedømmelsesudvalget til en stilling som adjunkt i engelsk sprog ved Syddansk Universitet.

A.V. Lindø holdt (sammen med stud.mag. Trine Bundsgaard) et indlæg med titlen Forskning som livsform på Jordemoderforeningens årsmøde (9. november). På danskstudiet i Kolding holdt hun en forelæsning om nyere diskursanalyse (20. november), og på senioruniversitetet i Horsens holdt hun forelæsningen Hvor bevæger dansk sig hen? (4. december). Hun er medlem af ELI Research Group for Ecology, Language & Ideology, Syddansk Universitet.

K.-H. Lund deltog i den internationale kongres Russian Language: its Historical Destiny and Present State på

Moskvas Statsuniversitet, Rusland (13.-16. marts), hvor han holdt foredraget Erfaringer med visuel interaktiv syntaks læring. Han deltog i forskerskolens kursus Publishing in International Journals i Hårby på Fyn (20.-23. november). Han deltog i den internationale konference Russisk som fremmedsprog: undervisningens teori og praksis i Rusland og udlandet på Moskvas Statsuniversitet (4.-6. december), hvor han holdt foredraget Om behandlingen af russiske kopula-sætninger af typen Eto - Coppræt - N1/5. Som Syddansk Universitets repræsentant for russisk deltog han i møder for fagkonsulenter, gymnasie-lærere og universitetslærere i forbindelse med indførelse af Projekt VISL (Visuel Interaktiv Syntaks Læring) i gymnasiet, Odense (11. januar og 14. december). Han har i det forløbne år deltaget i Sproghistoriekredsens aktiviteter og har i denne forbindelse holdt foredraget Aktive partcipier i oldrussisk (26. april). Han er desuden deltager i et SHF-støttet netværk om grammatikalisering.

S. Nordahl Lund deltog i Forskningskommissionens konference Forskningsystemets fremtid - fornyelse og sammenhæng i den danske forskningsverden i København (20. marts). Han deltog i et møde om Forskerskole i Sprog og Kommunikation på Hotel Hesselet, Nyborg (23. marts). Han holdt oplæg om Tekstbeskrivelse i fransk i forbindelse med en workshop om Erfaringer med Systemisk Funktionel Lingvistik i praktisk tekstanalyse, Syddansk Universitet (31. maj). Han deltog i Den nationale Forskerskoles kursusrække om Theory and descriptive heuristics ved Kristin Davide (19. september) med efterfølgende workshop (20. september), Experiential clause grammar Part 1 (10. oktober) med efterfølgende workshop (11. oktober). Han deltog i høring om SHFs strategi for perioden 2003-2007, Københavns Universitet (31. oktober). Han deltog i kursus i elektronisk kommunikation (5. november). Han deltog i Rektorkollegiets seminar om institut- og studieledelse, Danmarks Pædagogiske Universitet (7. december). Han holdt oplæg om Forventninger til HK'eren og fremtidige visioner på et seminar om fremtidens HK'er, Syddansk Universitet (10. december). Han er formand for rektors publikationsudvalg og medlem af Editorial Board for RASK - Internationalt tidsskrift for sprog og kommunikation. Han er endvidere redaktør af Odense Working Papers in Language and Communication, OWPLC. Han var medlem af universitetets udvalg til revision af personalepolitiske retningslinjer. Han er medlem af et HK-lønudvalg nedsat i HSU-regi og af et lønudvalg for korrespondenter ansat ved Syddansk Universitet.

T. Oksbjerg Madsen præsenterede sammen med den øvrige projektgruppe Odense-Projektet i Sprogtilegnelse på Institut for Almen og Anvendt Lingvistik, Københavns Universitet (9. februar). Han deltog i konferencen Euro-Speech 2001, 7th European Conference on Speech Communication and Technology, Aalborg Universitet (2.-7. september). Han var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som af-

sluttedes 31. august. Endelig administrerede han instituttets fonetiske laboratorium.

S.L. Millar præsenterede sammen med den øvrige projektgruppe Odense-Projektet i Sprogtilegnelse på Institut for Almen og Anvendt Lingvistik, Københavns Universitet (9. februar). Hun deltog i en workshop Narrative, cognition and culture i Nyborg (17.-23. juni) og European Language Council-konference om Multilingualism and new learning environments ved Freie Universität Berlin (28.-30. juni). Hun underviste og holdt Sokrates-møder ved University of Surrey, Roehampton og University College London, England (25. oktober-1. november). Som medlem af et tematisk netværkprojekt (Curriculum innovation in language teaching in Europe) deltog hun i et møde ved Faro Universitet, Portugal (2.-4. november). Hun er formand for Humanioras Internationale Udvalg samt koordinator for European Master's Degree in Linguistics. Hun var indtil juli medlem af bestyrelsen af European Language Council. Hun var tilknyttet det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) som afsluttedes 31. august. Hun holdt (sammen med T. Cadierno) oplægget Metalinguistic awareness: some theoretical and methodological considerations ved Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet (9. februar). Ved et symposium om Incomprehensible language arrangeret af Bergen Universitet i Stalheim, Norge holdt hun foredraget What haven't I understood? Towards an investigation of incomprehensible language (1.-3. september). Ved Second European Symposium on Cultural History på Université de Nice, Frankrig holdt hun foredraget The Rhetoric of Resistance: Danes and the European Union (14.-16. september). Som en del af en serie sproglige seminarer ved Institut for Sprog og Kultur, Roskilde Universitets Center holdt hun forelæsnings Language awareness and pedagogy (19. september). Ved Handelsskolernes Engelsklærerforenings Landsmøde i Fåborg holdt hun foredraget Changing voices: language use and identity in the British Isles (9.-10. november). Hun har udviklet og undervist i et kursus i engelsk for forretningsfolk og afholder hvert semester et Ph.D.-kursus i Written and Oral Communication in Biomedicine på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Hun har afholdt to populærvenskabelige foredrag.

H.F. Nielsen arrangerede (sammen med Hans Bekker-Nielsen) Tyvende tværfaglige vikingesymposium (4. maj). Han holdt foredrag over emnet Early Germanic Dialect Grouping: Is Old English an offspring of the Early Runic Language of Scandinavia?, Umeå Universitet (31. maj) og deltog sammesteds (1.-2. juni) i symposiet Dialect Contact and History on the North Sea Littoral. Ved konferencen om Sproghistorie i samfund, kultur og uddannelse arrangeret af Center for Lingvistik, Aalborg Universitet (5.-6. oktober) forelæste han over emnet Runer, sprog og historie, og var ved samme lejlighed med til at stifte netværket Dansk Forum for Sproghistorie. Han deltog i det internationale symposium Alemannien und der Nor-

den, Universität Zürich (18.-20. oktober) og bidrog selv med forelæsningsen Friedrich Maurer and the Dialectal Links of Upper German to Nordic. Han var formand for et bedømmelsesudvalg til en stilling som adjunkt i engelsk sprog ved Institut for Sprog og Kommunikation, og han var medlem af et bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet i forbindelse med besættelsen af et adjunktur ved Institut for Dansk Dialektforskning. Endelig har han udarbejdet en sammenlignende vurdering af ansøgere til et C 3-professorat ved Fakultät für Sprach- und Literaturwissenschaften, Universität München. Han er medlem af Det frisiske Akademi (Fryske Akademy) i Leeuwarden og medarbejder ved følgende udgivelsesprojekter: Den Store Danske Encyclopædi, Realexikon der Germanischen Altertumskunde (Berlin & New York), The Nordic Languages (Berlin & New York) og Handbuch des Friesischen (Tübingen). Han er Managing Editor for tidsskriftet NOWELE (der i 2001 udkom med to bind) samt Consulting Editor for Journal of English Linguistics, Studia Anglica Posnaniensia og RASK - Internationalt tidsskrift for sprog og kommunikation.

U.K. Nissen medorganiserede et fællesmøde på Syddansk Universitet med gymnasielærere og fagkonsulenter for samtlige 10 undervisningssprog i gymnasiet vedrørende IT-værktøjerne VISL (11. januar). Endvidere deltog han i et projektforbereende møde med fagkonsulenterne i Undervisningsministeriet med henblik på samarbejde mellem Syddansk Universitet og Undervisningsministeriet omkring VISL (13. september). Han deltog i symposiet Lingüística cognitiva arrangeret af Romansk Institut, Aarhus Universitet (30. marts). Han deltog i et kursus om e-læring på Syddansk Universitet (14. november). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg til en adjunktstilling ved Romansk Institut, Københavns Universitet, og været Ph.D.-vejleder for en studerende fra Handelshøjskolen i Århus. Han er formand for Humanioras Lokaleudvalg og Styregruppen for de Kontinentale Sprogfag. I forårssemestret underviste han på et emnekursus på overbygningssuddannelsen ved Romansk Institut på Københavns Universitet. Holdt oplæg om Indslusningsaktiviteter på et studievejledermøde på Syddansk Universitet (29. marts). Han er siden december bevillingsansvarlig for samarbejdsprojekt mellem VISL-gruppen og Undervisningsministeriet.

M. Orlova-Jermak er medlem af forskergruppe om juridisk sprogbrug ved Det russiske Institut for Sammenlignende Retsvidenskab i Moskva, Rusland. Hun har medvirket ved projektet Juridisk sprogbrug i dansk og russisk strafferetspleje.

J.B. Pedersen deltog i et seminar om medicinsk fagsprog, der blev afholdt på Syddansk Universitet (31. marts).

U. Helm Petersen holdt foredraget Verbalgruppen og verbale gruppekomplekser i dansk på SFL-kredsens møde, Syddansk Universitet (29. marts). Han deltog i Germanisten Treffen på Goethe Institut, Københavns Universitet med demonstration af VISL-tysk (28.-29. september). Han holdt et foredrag for fynske gymnasielærere om

Systemisk Funktionel Lingvistik i forbindelse med brobygning mellem Syddansk Universitet og gymnasierne på Fyn (27. november). På Systemic Functional Research Community 2nd Workshop, Katholieke Universiteit Leuven, Belgien holdt han forelæsningsen The Nominal Group in German and Danish (21.-24. november).

S. Poulsen deltog i Forskerskolens Ph.D.-kurser om Linguistic research areas (29.-30. januar, 1.-2. februar, 14. marts), i Language typology, historical linguistics and syntactic theory (15.-18. maj), i Cognitive linguistics (25.-29. juni) og i Publishing in international journals (10.-23. november). Hun holdt foredragene Engelske kollokationer: en funktionel og kognitiv tilgang for Ph.D.-gruppen ved humaniora (9. oktober) og Collocation, compositionality - and blending i Blending Lab, Syddansk Universitet (8. november).

D. Rasmussen deltog i Workshop i Ethnomethodology and Conversation Analysis, Indiana University, USA (17.-21. juli). Hun har holdt to foredrag og skrevet en populærvenskabelig artikel. Hun er medlem af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis of Verbal Interaction).

G. Rasmussen holdt (sammen med R. Brouwer og J. Wagner) en forelæsning om Embedded repair ved møde i det nationale forskningsnetværk MOVIN i Odense (30. marts). Hun deltog i kursus ved The Graduate School in Language and Communication om Conversation Analysis ved professorerne P. Drew og G. Jefferson, Syddansk Universitet (24.-29. juni). Hun deltog i workshoppen Ethnomethodology and Conversation Analysis ved professor Dough Maynard på The Institute of Social Research, Indiana University, Bloomington, USA (17.-21. juli). Hun deltog i seminaret Status og Pejling ved Goethe-Institutet på Københavns Universitet med foredraget Conversation Analysis i Odense (28.-29. august). Hun er medlem af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis of Verbal Interaction) og medredaktør af netpublikationen MOVIN research publications. Hun er tilknyttet et transatlantisk forskningsnetværk i conceptual blending. Hun er medlem af Humanistisk Fakultetsråd og studienævnet ved Center for Cand.negot.-studier. Som medlem af førstnævnte deltog hun i Fakultetsdagen Middelfart (4. maj).

S. Gottschalk Rasmussen holdt foredraget Reformen af det polske uddannelsessystem på Eurodebats konference på Christiansborg med titlen EUs udvidelse - problemer og udfordringer (17. april). Han var på tjenesterejse til Sankt Petersborg om kursusamarbejde for russiskstuderende (19.-26. august). Han holdt foredraget Polen - en ukendt nabo? på Odense Centralbibliotek (30. oktober).

H.-O. Rosenbohm deltog i symposiet Nation and Nationalismus in Deutschland ved Bundeszentrale für politische Bildung, Ost-West-Kolleg Brühl, Tyskland (26.-30. marts). Ved VHS i Kreis Herford, Tyskland holdt han foredraget Regeln und Tücken interkultureller Kommunikation (18. maj) og på Konferenz der Volkshochschulen im Ostseeraum, Nordkolleg Rendsburg, Tyskland foredraget Intercultural Communication in Adult Vocational Training - Strategies and Problems (29. oktober). Han har holdt 4 populærvenskabelige foredrag.

I. Rønberg var leder af en ekskursion til London for erhvervsprogsstuderende (30. oktober-4. november).

B. Sandberg deltog i seminaret *Deutsche Einheit* i Brühl, Tyskland (25.-29. juni). Hun er fra oktober medarrangør af brobygningsugen mellem Syddansk Universitet og TietgenSkolen i Odense.

S. Schneider deltog i Goethe-Institutets arrangement vedrørende *Leitkultur* i København (22. februar). Han deltog i Studieledermøde for studielederne inden for det erhvervsproglige område i Herning (23. februar) og i Det humanistiske Fakultets fakultetsdag på Båring Højskole (4. maj). Han holdt seminar om den tyske enhed og danske forhold generelt under et SOCRATES-læremobilitetsophold ved Université Paris XII - Val de Marne i Créteil, Frankrig (5.-11. maj). Han planlagde møde med tyske lærerkandidater fra Lübeck (18. maj) og var samme dag til bestyrelsesmøde i DMs sektion 18 i København. Han deltog i seminaret *Deutsche Einheit* i Brühl, Tyskland (25.-29. juni) og i arrangementet *Sprog åbner døre*, arrangeret af FUUH i København (26. september). Han deltog i et møde med det erhvervsproglige censorformandskab i Kolding (12. oktober). Han opholdt sig ved Friedrich-Schiller-Universität i Jena, Tyskland (15. oktober-15. december), hvor han blandt andet udarbejdede projektet *Tysk erhvervs kommunikation*. Han drøftede den eksisterende SOCRATES-aftale med Institut für Auslandskunde i Erlangen (9. november) og oprettede en SOCRATES-aftale med universitetet i Bayreuth (14. november). Han var medlem af bedømmelseskomiteen til Förderpreis des IWK 2001 i Jena. Han er medlem af Valgudvalget, medlem af Sektionsbestyrelsen for DMs sektion 18 (Handels-højskoleområdet), medlem af det erhvervsproglige censorkorps og af censorkorpset for seminarierne.

A. Sigurðardóttir var gæstelærer ved Universitetet i Riga, Letland (1.-10. maj), hvor hun underviste i oldislansk sprog og litteratur, i oversættelser og oversættelsesteori. Hun var opponert på to MA-specialer samt MA-forsvar ved Universitetet i Riga, Letland (11. juni).

C. Sinha holdt forelæsningen *From communication to language* ved Society for Philosophy and Psychology 75th Anniversary symposium on Cognition, Emotion and Representation i København (9. maj). Han arrangerede (sammen med J. Wagner) en Workshop on Narrative, Cognition and Culture i Nyborg (17.-23. juni). Han var medarrangør af symposiet *European Conference of Developmental Psychology*, Uppsala, Sverige (23. august). Han var inviteret som indlægsholder ved *First International Workshop on Epigenetic Robotics*, Lund, Sverige (16. september) og ved *6th Biannual Brazilian Applied Linguistics Conference*, Belo Horizonte, Brasilien, hvor han holdt forelæsningen *The social grounding of the cognitive grounding of first language acquisition* (18. oktober). Han holdt et Ph.D.-kursus om *Culture, cognition and the exology of first language acquisition* ved Faculty of Letters, Federal University of Minas Gerais, Belo Horizonte (9.-16. oktober). Han holdt forelæsningen *From communication to language* ved en Workshop on *Evolution of Communication Systems* på Konrad Lorenz Institute Altenberg, Tysk-

land (22. oktober). Han er i redaktionen af *Evolution of Communication* og medlem af forskergrupper ved Center for Semiotik, Aarhus Universitet og Max-Planck Institute for Psycholinguistics i Nijmegen, Holland.

F. Smedegaard deltog i Ph.D.-kursus om *Systemisk Funktionel Lingvistik* (19. september-30. november). Han er medlem af forskergruppen i systemisk funktionel lingvistik på dansk. Han underviste i kommunikationsteori på et ELU efteruddannelseskursus for erhvervsprogundervisere i kultur- og kommunikationsteori, hvor han også var kursusleder.

F.T. Stubkjær var fakultetets observatør ved Erik W. Hansens forsvar af sin disputats *The Synchronic Fallacy. Historical Investigations with a Theory of History* på Syddansk Universitet, Odense (16. marts). Han var af Institut für Zeitgeschichte, Universität Wien inviteret til at levere det danske bidrag til en forelæsningsrække i Wien om omverdenens vurdering af Østrig. Det skete med forelæsningen *Österreich aus dänischer Perspektive. Bemerkungen zu Schwerpunkten in der österreichischen Geschichte des 20. Jahrhunderts* (6. april). Ved et efteruddannelseskursus for Gymnasieskolernes Tysklærerforening på Hasseris Gymnasium i Aalborg holdt han to dobbeltforelæsninger: *Hovedtræk af Østrigs historie efter 1945* og *Fra barok til Ringstrasse* med udblik på østrigsk tysk og Wienerlieden (29. august). Han deltog i mødet for danske germanister på Goethe-Institutet i København (28.-29. september). Han holdt foredrag i Sproghistoriekredsen på Syddansk Universitet om *Etableringen af Hochdeutsch som sproglig norm i det 18. århundredes Wien* (25. oktober). Foredraget blev gentaget i Center for Tyske Studiers foredragsserie *Aus dem Labor* (29. oktober). Han arrangerede et *Österreich-Seminar* på Syddansk Universitet, Odense, hvor han holdt foredraget *Die österreichischen Massnahmen zur Entschädigung der Opfer des Nationalsozialismus* (29. november). Han leverede i december en sagkyndig vurdering af et til Jubilæumsfonds der Österreichischen Nationalbank indleveret forskningsprojekt *Varietäten des österreichischen Deutsch - Standardaussprache und Varianten der Standardaussprache*. Han er leder af Østrigsk Afdeling ved Center for Tyske Studier, medlem af Advisory Board for tidsskriftet *Nowele* og medlem af to forskergrupper ved Aarhus Universitet, der arbejder med tyske synonyme og den videre udvikling af materialer til praktisk tysk grammatik. I *Den Store Danske Encyklopædi* offentliggjorde han tre artikler om østrigsk historie.

P. Thomsen præsenterede sammen med den øvrige projektgruppe *Odense-Projektet* i sprogtilegnelse på Institut for Almen og Anvendt Lingvistik, Københavns Universitet (9. februar). Hun deltog i *The 2nd Bisontine Conference for Conceptual and Linguistic Development in the Child Aged from 1 to 6 years*, Besançon, Frankrig (21.-23. marts). Hun deltog i *Workshop on the Acquisition of Early Morphology*, Leuven, Belgien og holdt (sammen med D. Bleses) foredraget *Presentation of the Odense Longitudinal CDI-survey* (29. august). Hun deltog i konferencen *Conference on Acquisition of Verb Grammar*

and Verb Arguments i Berlin, Tyskland (15.-18. november). Hun var med i en arbejdsgruppe omkring oprettelse og planlægning af en ny uddannelse i Logopædi. Hun holdt foredraget (sammen med H. Basbøll, D. Bleses og T.O. Madsen) Kløjs danske børn i sproget - fokus på tilegnelsen af leksikon og morfologi i forbindelse med Selskab for Nordisk Filologi, København (25. oktober).

J. Wagner opholdt sig ved Universitetet i Jena, Tyskland i forbindelse med Socrates udvekslingsprogrammet (17.-23. januar) og holdt foredraget Language choice in international telephone conversations ved Potsdam Universitet (23. januar). Han deltog med et oplæg i åbningskonferencen for det europæiske sprogår 2001 (15. marts). Han opholdt sig ved Universitetet i York, England (24.-27. april). Han har deltaget i The Society for Text and Discourse 11. årsmøde i Santa Barbara, USA (12.-14. juli). Samme sted deltog han i en konference ved Talkbank projektet (15.-16. juli). Han holdt et oplæg ved en Norfa workshop om talesprogsprosodi i Frederiksstad, Norge (17.-19. september). Ved Institut for datalingvistik, Handelshøjskolen i København holdt han foredraget Korpora i talesprogforskningen (11. oktober). Han holdt to oplæg ved EUOSLA-konferencen i Padborg (26.-29. september) og et oplæg ved NIC-konferencen (= The 8th Nordic and Baltic Symposium on Intercultural Communication) på Handelshøjskolen i København (24. november). Han besøgte Riga med henblik på kontakt med universitetet og Ph.D.-vejledning (8.-11. november). Han holdt en workshop om talesprogskorpora ved Universitetet i Stockholm, Sverige (12.-13. december). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg til et Ph.D.-stipendium ved Aalborg Universitet og af et bedømmelsesudvalg til et lektorat ved Københavns Universitet. Han er formand for Forskerskolen i Sprog og Kommunikation ved Syddansk Universitet, i redaktionen på Journal of Pragmatics og International Review of Applied Linguistics og medlem af bestyrelsen for et Norfa-netværk om interaktionsforskning. Han er medlem af forskningsnetværket MOVIN (Micro Analysis of Verbal Interaction) i det amerikanske Talkbank-projekt.

A. Wulff er koordinator for tre projekter med tilknytning til VISL (Visuel Interaktiv Syntaks Læring). Hun var medarrangør af og deltog i følgende IT-workshops afholdt af ISKs IT-Center: A Distance Learning Platform and a System for Generating Course Web Sites (30. marts), Demonstration af Databaser (23. maj) og What's new in the World of VISL (25. oktober). Hun var desuden koordinator og indsamler af information i forbindelse med VISL-modulet i IT-Vests Master i IT, sprog og læring (februar-april). Hun arrangerede og deltog i seminarer om VISL, IT og grammatik for fagkonsulenter i dansk og engelsk ved HHX og HTX (10. maj), for dansk lærere ved HHX (13. november) og for fagkonsulenter og gymnasie lærere fra alment gymnasium (14. december). Hun deltog desuden i landsmødet for Handelsskolernes Engelsklærereforening i Fåborg i forbindelse med et ELU-støttet projekt for HHX-lærere Grammatik og IT (9. november).

Eksterne bevillinger og donationer

C. Bache har modtaget bevillinger på i alt 70.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til undervisningsfrikøb i forbindelse med arbejdet som rådsmedlem.

H. Basbøll (projektleder) har sammen med D. Bleses, T. Cadierno, A. Jensen, H.J. Ladegaard, T.O. Madsen, S. Millar, C. Sinha og P. Thomsen modtaget en 3-årig bevilling på 2.200.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til projektet Kognition, sprog og bevidsthed: Sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi.

E. Bick og J.M. Dienhart har modtaget 3.346.475 kroner over 3 år (1999-2001) fra Statens Humanistiske Forskningsråd til et projekt i Semantisk udbygning af en Constraint Grammar-formalisme for dansk, engelsk og portugisisk. De har endvidere modtaget 285.172 kroner over 2 år (juli 2001-juni 2003) fra Efteruddannelsesudvalget for længerevarende uddannede (ELU) til et projekt i Grammatik og IT, og endelig har de modtaget 20.825 kroner fra Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsen til trykning af en VISL-folder.

E.W. Hansen har modtaget 75.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til udgivelse af disputatsen The Synchronic Fallacy. Historical Investigations with a Theory of History.

J. Ladefoged har modtaget et legat på 20.000 kroner fra Fondation Idella i støtte til deltagelse i Linguistic Summer School på University of California at Santa Barbara.

P.S. Kjærsgaard modtog 13.000 kroner fra IT-Vest i forbindelse med VISL-deltagelse i masteruddannelsen IT, sprog og læring.

C. Sinha har modtaget en bevilling på 392.400 kroner over 4 år (1997-2001) fra Statens Humanistiske Forskningsråd til Netværk i sprogtilegnelse og kognition.

J. Wagner har modtaget en bevilling på 1.364.400 kroner fra Forskerakademiet til International Graduate School in Language and Communication.

Publikationer

Andersen, Thomas Lund, Uwe Helm Petersen og Flemming Smedegaard. Sproget som ressource. Dansk systemisk funktionel lingvistik i teori og praksis. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Bache, Carl m.fl. (red.). Ny Forskning i Grammatik 8. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Bang, Jørgen Chr. Dansk Dialektisk Sprogteori. Odense: Syddansk Universitet, 2001.

Bang, Jørgen Chr. og Sune Steffensen. „Sætnings-, ord- og morfemklasser i dansk sprog. Udkast til en dialektisk dansk grammatik.“ 8. Møde om Udforskningen om Dansk Sprog, Aarhus Universitet. Red. Peter Widell og Mette Kunøe. Århus: Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, Aarhus Universitet, 2001. 29-39.

Basbøll, Hans og Nina Grønnum. „Consonant length, stød and Morae in Danish.“ *Working Papers* 49. Lund: Lund University, Department of Linguistics. 46-49.

- Basbøll, Hans og Nina Grønnum. „Consonant Length, Stød and Morae in Standard Danish.“ *Phonetica* 58 (2001): 230-253.
- Basbøll, Hans. „Fuldproduktive bøjningsendelser og stød: nogle konsekvenser af en ny model for ordstruktur.“ *Sproglige åbninger. E som Erik H som 70. Festskrift til Erik Hansen 18. september 2001*. Red. Pia Jarvad m.fl. København: Hans Reitzels Forlag, 2001. 152-163
- Basbøll, Hans. „Om min nye stødanalyse. Jørgen Rischel og Hans Basbøll: „Tre indlæg om stødet.“ *Pluridicta* 38. Odense: Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, 2001. 4-8 (plus forord og bibliografisk note, s 2-3).
- Bick, Eckhard. „The VISL System: Research and Applicative Aspects of IT-based Learning.“ *Nodalida '01, Proceedings*. Uppsala: Uppsala University, 2001.
- Bick, Eckhard. „En Constraint Grammar Tagger/Parser for Dansk.“ 8. *Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Red. Peter Widell. Århus: Aarhus Universitet, 2001.
- Bick, Eckhard. *Kinesisk Urtemedicin (lærebog og materia medica i 2 bind)*. Århus: Forlaget Memo, 2001.
- Birkelund, Merete. „La cohérence discursive dans les contrats synallagmatiques rédigés en français - une interprétation de la structure temporelle des textes contractuels.“ *Language for Special Purposes: Perspectives for the New Millennium*. Red. F. Mayer. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2001. 651-658.
- Birkelund, Merete. *Modalité et temporalité dans les contrats commerciaux rédigés en français. - Une analyse de l'emploi des temps verbaux dans les énoncés performatifs*. Ph.D.-afhandling. Odense: Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, 2001.
- Boysen, Gerhard. „Comparaison synthétique et comparaison analytique dans l'histoire du français.“ *Langage et référence. Mélanges offerts à Kerstin Jonasson à l'occasion de ses soixante ans*. Uppsala: 2001. 99-104.
- Boysen, Gerhard og Erling Strudsholm. *Italiensk-Dansk Ordbog*. 2. udgave. København: Gyldendal, 2001.
- Brouwer, C.E. „Evaluering og udvikling af samtalefærdighed.“ *Intern evaluering i andetsprogsundervisningen - en antologi. Undervisningsministeriets temahæfte 1*, 2001.
- Christensen, Lisa og Robert Zola Christensen. *Snylteren. Temporalitet og narrativ struktur i vandrehistorien*. København: Museum Tusulanums Forlag, 2001.
- Christensen, Robert Zola og Henrik Lassen. *Havestolspiløten, Vandrehistorier om det bizarre, det makabre og det saftige*. København: Borgens Forlag, 2001.
- Christensen, Robert Zola og Katarina Lundin. *Grannspråksförståelse i Öresundsregionen år 2000. Gymnasiasters läsförståelse*. Lund: Lunds Universitet, Institutionen för Nordiska språk, 2001.
- Grindsted, Annette. „La pragmática de categorías gramaticales en negociaciones españolas y mexicanas.“ *Signo & Señal* 11 (2000): 181-199.
- Grindsted, Annette. „The discursive organization of research interviews.“ *Hermes* 27 (2001): 173-192.
- Hansen, Erik. *The Synchronic Fallacy. Historical Investigations with a Theory of History*. Odense: Odense University Press, 2001.
- Hansen, Erik. „On 'The Synchronic Fallacy'.“ *RASK* 15 (2001): 73-93.
- Hoye, Leo F. „The strength of the evidence: Evidential modality in English.“ *American, British and Canadian Studies* 4 (2001). Anglophone Academic Society Publishing House, „Lucian Blaga“ University of Sibiu, Romania. 228-241.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Arne Hamburger. Bibliografi.“ *Ord til Arne Hamburger* (se Jacobsen & Schack nedenfor): 207-17.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Eksemplarisk.“ *Nyt fra Sprognævnet* 3 (2001): 14-17.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Et tegn på vej.“ *Vandfanget. Institutblad for nordisk sprog og litteratur*, maj(2001): 5-12. Også trykt i *Mål & Mæle* 2 (2001): 20-26.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Fra Bedre dansk til Rigtigt dansk. Om danske håndbøger i sprogrigtigheden siden 1950.“ *Sproglige åbninger. E som Erik, H som 70. Festskrift til Erik Hansen 18. september 2001*. Red. Pia Jarvad m.fl. København: Hans Reitzels Forlag, 2001. 393-403.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Grammatiske termer i 100 år.“ *IDUN 14. Dedicated to Professor Hideo Mase on the Occasion of His Retirement*. Osaka Gaikokugo Daigaku (=Osaka Universitet for Internationale Studier), The Department of Danish and Swedish. Osaka. 2000. (2001). 223-46.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Kommaer på vægten; Fejlne der blev væk; Nyt komma - kort; Kend dine ledsætninger. Grammatiske vink; Et tegn blandt andre.“ *Nyt fra Sprognævnet* 2(2001): 6-9, 10, 15.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Sæt nyt komma. Regler, grammatik, genveje og øvelser.“ 2. udg. *Dansk Sprognævns skrifter* 25. København: Dansk lærerforeningen 2001.
- Jacobsen, Henrik Galberg. „Å (bolle-å).“ *Ord til Arne Hamburger* (se Jacobsen & Schack nedenfor): 201-205.
- Jacobsen, Henrik Galberg, Niels Davidsen-Nielsen og Ole Ravnholt, red. [Temanummer om nyt komma]. *Nyt fra Sprognævnet* 2, 2001.
- Jacobsen, Henrik Galberg og Henrik Jørgensen, red. Erik Hansen: *Glæden ved grammatik. Udvalgte artikler og afhandlinger*. København: Hans Reitzels Forlag, 2001.
- Jacobsen, Henrik Galberg og Peter Stray Jørgensen. *Håndbog i Nudansk*. 4. udg. København: Politikens Forlag, 2001.
- Jacobsen, Henrik Galberg og Jørgen Schack, red. „Ord til Arne Hamburger på ottiårsdagen 11. juli 2001.“ *Dansk Sprognævns skrifter* 31. København: Dansk Sprognævn, 2001.
- Kjærsgaard, Poul Søren. „Participiale deverbaler i dansk.“ 8. *Møde om Udforskningen om Dansk Sprog Aarhus Universitet*. Red. Peter Widell og Mette Kunøe. Århus: Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, Aarhus Uni-

- versitet (2001). 188-196.
- Ladegaard, H.J. „Popular perceptions of standard language: Attitudes to ‘regional standards’ in Denmark.“ *Language Awareness* 10.1 (2001): 25-40.
- Ladegaard, H.J. „Review of Dennis Preston’s Handbook of Perceptual Dialectology (John Benjamins).“ *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 22.5 (2001): 452-455.
- Larsen, Fritz. Anmeldelse af Pia Jarvad. 1999. Nye Ord: Ordbog over nye ord i dansk 1955-1998. *Acta Linguistica Hafniensia* 33 (2001): 186-192.
- Lund, Steffen Nordahl. „Etude comparative de reportages télévisés français et danois.“ *NOK* 128 (2001): 21.
- Nielsen, Hans Frede. „The Dialectal Provenance of the Gallehus Inscription.“ *Von Thorsberg nach Schleswig. Sprache und Schriftlichkeit eines Grenzgebietes im Wandel eines Jahrtausends*. Red. Klaus Düwel, Edith Marold og Christiane Zimmermann. Berlin og New York: Walter de Gruyter, 2001. 25-36.
- Nielsen, Hans Frede. „On the Terms for Germanic Employed by Scandinavian Scholars in the 19th and 20th Centuries.“ *PEO* 117 (2001).
- Nissen, Uwe Kjær og Poul-Søren Kjærsgaard. „Aprendizaje visualizado interactivo de la sintaxis aplicado al español y al francés.“ *Acta Universitatis Stockholmiensis*. Udg. Jane Nystedt, 2000. 289-304 og 742-756. (udgivet på CD-Rom).
- Rasmussen, Ditte. „F-A-N-T-A-S-T-I-S-K eller livløs kopi? Om dansk sprog i gymnasiet.“ *Kognition og Pædagogik* 41 (2001): 55-63.
- Rosenbohm, Hans-Otto. „Intercultural Communication in Adult Vocational Training - Strategies and Problems.“ *Zeitschrift des Nordkollegs Rendsburg*, særnummer, december 2000.
- Schneider, Søren. „Dänemark - der Nachbar im Norden.“ I: Jürgen Bolten og Daniela Schröter (Hrsg.). *Im Netzwerk interkulturellen Handelns. Theoretische und praktische Perspektiven der interkulturellen Kommunikationsforschung*. Sternenfels: Verlag Wissenschaft & Praxis, 2001: 261-277.
- Sinha, C. „The Epigenesis of Symbolization.“ *Proceedings of the First International Workshop on Epigenetic Robotics*. Red. C. Balkenius, J. Zlatev, H. Kozima, K. Dautenhahn og C. Breazeal. Lund: Lund University Cognitive Studies, 85.
- Smedegaard, Flemming, red. Registeranalyser. Kompendium. Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2001.
- Stubkjær, Flemming Talbo. Anmeldelse af Günter Bischof: Austria in the First Cold War, 1945-55. The Leverage of the Weak. Macmillan 1999. *Nyt fra Historien*, L, 1 (2001): 187-188.
- Wagner, Johannes, udg. „Pædagogik og Læring i fremmed- og Andetsprog.“ *OWPLC* 22 (2001).
- Wagner, Johannes. „Klogesmølfen og de praktiske grise.“ *Besyv* 10 (2001): 38-41.

INSTITUT FOR PÆDAGOGISK FORSKNING OG UDVIKLING (IPFU)

Lektor, mag.art *Jørgen Gleerup* (instituttleder) (tiltrådt 1. februar)

Lektor, cand.mag. *Marianne Horsdal* (tiltrådt 1. august)
Lektor *Carsten Jessen* (1. april-30. september)

Adjunkt, cand.mag. *Finn Wiedemann* (tiltrådt 1. februar)
Forskningsassistent, cand.mag. *Torben Kure Marker* (tiltrådt 1. september)

Campuschef *Jette Damsted Olsen*

Instituttsekretær, korrespondent *Helle Gad* (tiltrådt 1. oktober)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Sven Erik Lund Henningsen (aflønnet af CVU Vest)

Seminarieansatte tilknyttet IPFU pr. 31. december:

Konsulent *Niels Buur-Hansen* (Haderslev Seminarium)

Konsulent *Ida Schwartz* (Odense Socialpædagogiske Seminarium)

Konsulent *Kirsten Skastrup* (Kolding Pædagogseminarium)

Konsulent *Niels Kristian Sørensen* (Kolding Pædagogseminarium)

(Instituttet er oprettet ved beslutning i Konsistorium 13. december)

Gæsteforelæsnings og andre arrangementer afholdt af instituttet

Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling afholdt fælles konference med CVUerne/seminarierne i den syddanske region om Pædagogisk forskning og udvikling, Odense (23. august) samt seminar om Senmodernitet og pædagogik, Kolding (26. oktober) med gæsteforelæsning af professor Lars Qvortrup, Syddansk Universitet: Det hyperkomplekse samfund som et lærende samfund, samt oplæg af lektor J. Gleerup, IPFU: Forskellige læreprocesser og kundskabsformer og endelig gæsteforelæsning af lektor Bent Olsen, CVU Vest: Teori og praksis, uddannelsesforståelser og uddannelseshierarkier, dernæst seminar om Narrativ forskning og livshistorier, Esbjerg (16. november) med gæsteforelæsning af Lars Thisted, Handelshøjskolen i København, oplæg af lektor M. Horsdal, IPFU vedrørende narrativ forskning samt gæsteforelæsning af professor Agnieszka Bron, Stockholm & Bochum om The concept of floating in biographical research.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Gleerup har holdt oplæg om Folkeoplysning – højsko-

lerne under krydspres i workshop ved konferencen Voksenuddannelse, demokrati og læring, demokratiprojekterne 1997-2002 under Forskningsrådernes Velfærdsprogram, Slagelse (17.-19. januar). Han har forelæst om Pædagogisk ledelse ved Ph.D.-seminar, DIG, Syddansk Universitet (7. februar). Han har holdt foredrag om Organisationskulturel udvikling ved lederuddannelsen i Fyns Amt, Odense (27. februar, 27. april, 21. november, 12. december), foredrag om Modernitet og læreprocesser, Danmarks Pædagogiske Universitet, Odense (28. februar, 3. september) og foredrag om De ungdomsgymnasiale uddannelseskulturer ved seminar for regionens gymnasielærere, Udviklingskontoret Syddansk Universitet, Aabenraa (7. marts). Han har holdt foredrag om Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Syddansk Universitet ved Seminar for seminariernes udviklingsafdelinger, Ry (23. marts), foredraget Modernitet og læreprocesser, Silkeborg Seminarium, Silkeborg (26. marts), holdt foredrag om Læreprocesser og uddannelsesplanlægning, Odense Socialpædagogiske Seminarium (4. april) og foredraget Organisatorisk læring, Rygambulatoriet, Odense Universitetshospital, Ringe (6. april). Han holdt foredraget Kompetenceudvikling – Dannelse og uddannelse i det 21. århundrede ved konferencen Kompetenceudvikling – Dannelse og Uddannelse i det 21. århundrede, Amtscentrene for Undervisning i Danmark og Amtsrådsforeningen, Vejle (21. maj) og holdt foredrag om Fusion og organisationskultur, Undervisningsministeriet, Skælskør (11. juni). Han har forelæst om Forandring og Læring ved MBA i Forandringsledelse, Syddansk Universitet og Handelshøjskolen i Århus, Vejle (10. august), og han har holdt foredraget Organisatorisk kommunikation og kulturforandring, Danmarks Biblioteksskole, København (25. august) samt holdt foredrag om Læreprocesser og Pædagogisk Ledelse, Uddannelses- og arbejdsmarkedsinstitutionerne i Århus Amt (30. august). Han har holdt oplæg om Kompetenceudvikling og Udviklingen i uddannelsessystemets opgaver nationalt og internationalt på DIGs masteruddannelse, Vejle (4. september) og Høje Taastrup (6. september) samt om Forskningstilknytning. Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling ved Bestyrelses- og ledelsesseminar på Jelling Seminarium, Vejle (5. september) og forelæst om Pædagogisk ledelse, DIG, Syddansk Universitet (10. september). Han har holdt foredraget Udviklingspotentialet ved fire gymnasiale uddannelser med hver sin profil ved konferencen Fremtidens Gymnasiale Uddannelser, Undervisningsministeriet, Amtsrådsforeningen og Gymnasieskolens Lærerforening, Odense (17. september), oplæg om Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling ved møde i Kolding Uddannelsesråd (19. september), oplæg om Modernitet og Pædagogik,

Odense Socialpædagogiske Seminarium (20. september), foredraget Ungdomskulturel orientering ved seminaret Værdibaseret ungdomsarbejde i moderniteten, Mindscope, Roskilde Universitets Center (25. september) samt holdt foredrag om Kommunikation og netværksarbejde, Videncenteret Vejle Fjord (26. september). Han har holdt forelæsnings Arbejde og innovativ læring og deltaget som vejleder ved Ph.D.-seminar Organisation – læring – kompetence. Læring i arbejdsorganisationer, Videncenter for læreprocesser, Aalborg Universitet (2. oktober). Han har holdt foredrag om Uddannelseskultur og CVU-dannelse, Fysioterapeutuddannelsen i Esbjerg, Fanø (8. oktober), foredraget Om det sublime ved konferencen Viden og sans, Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse og Kunstakademiets Arkitektskole, København (25. oktober), Uddannelseskultur og CVU-dannelse, Sygeplejerskeuddannelsen i Svendborg (31. oktober), Uddannelseskultur og CVU-dannelse, Den Sociale Højskole i Esbjerg (1. november), Forskningstilknævning, Pædagoguddannelsen ved Jelling Seminarium, Middelfart (9. november), Et organisationskulturelt perspektiv for fagenes forandring ved seminar om Læreruddannelsens kernefaglighed i Lærerseminariernes interne efteruddannelse, Fagligt Forum, Ry (14. november), Mellem strategier og vidensstrømme. Personalepolitik på universiteterne, Statens Kompetenceråd, København (20. november). Han har forelæst om Danish Culture ved Waseda Universitet, Tokio (26. november), Tokai Universitet, Tokio (27. november), på den svenske ambassade i Tokio (29. november) og Osaka Universitet, Osaka (3. december). Han er medlem af Repræsentantskabet ved Danmarks Pædagogiske Universitet som repræsentant for universitetets rektorforsamling. Han er medlem af bestyrelsen ved Odense Socialpædagogiske Seminarium og fast medlem af bedømmelsesudvalgene vedrørende lektorbedømmelser på Seminariet i Aabenraa.

N.B. Hansen har som konsulent i IPFU sammen med Finn Wiedemann ledet workshoppen om Professionskultur- og udvikling på konferencen om Pædagogisk forskning og udvikling (23. august). Han har holdt et oplæg på samme workshop (Professionskultur- og udvikling) om Læring – en ny flydende betegnelse?

M. Horsdal har deltaget i workshop på daghøjskolerens januarconference Livshistorier som metode i daghøjskolen i en hyperkompleks tid, Hadsten Højskole (5. januar), holdt oplæg på konferencen Voksenuddannelse, demokrati og læring Liselund Competences for citizenship (17.-19. januar), holdt foredrag på FDBs højskole for en dag Danskerne anno 2000, Køng Folke- og idrætshøjskole (20. januar), holdt foredrag i Voksenpædagogisk Selskab om Kulturmøde og medborgerskab, Ringe (13. februar), holdt foredrag Om livshistorier, Folkekirkens Udvalg for hørehæmmede, København (14. februar). Oplægget Den sansekongkrete metafor - Grundtvig og Lakoff til Nordisk Seminar om Grundtvigs Poetik, Vartov (9.-10. marts), holdt foredrag på KIK-konferencen, Livet skal lykkes - livshistorier i pædagogisk forskning og praksis, DGI-byen (13.-15. marts), holdt oplægget Om

forskning i livshistorier på Højvangsseminariet Kulturmøde og medborgerskab (15. marts). Har deltaget i konferencen Det folkelige- levende virkelighed eller en besværlig arv, Vartov (16.-17. marts). Holdt oplægget Familien og samfundet under forandring, herunder drenge, piger og forældre tværkulturelt, Ringkjøbing Amt (22.-23. marts), holdt foredrag om Fortælling, identitet og læring, Skals Håndarbejdsskole (27. marts), holdt foredrag om Livshistorie og læring, AOF Roskilde (30. marts), deltaget i Workshop „Affiliation and Participation - Narrative identity“ på konferencen „Citizenship, Adult Education and Lifelong Learning, Vartov (4.-6. april), holdt foredrag om Livshistoriske fortællinger og voksenuddannelse, Københavns Dag- og Aftenseminarium (19. april), holdt oplæg om Livshistorier på fagdag på Roskilde Universitets Center (20. april), afholdt kursus Livets historier på Nordens Folklige Akademi (2.-4. maj), holdt kursus på Odense Universitetshospital om Læringsarenaer og kompetenceudvikling (8. maj), holdt oplæg om „Den personlige historie - en menneskeret“ på konferencen At bruge sit livs historie, Gerontologisk Institut og Nørrebro Erindringscenter, Middelfart (21.-22. maj), holdt foredrag om 2 livshistorier fra det 20. århundrede, Grundtvigs Højskole (10. juni), holdt oplæg på Sevofos sommeruniversitet Et livshistorisk perspektiv på vejledningsprocessen, Svendborg (19. juni), holdt oplæg om Democratic Citizenship and the Meeting of Cultures ESREA-konference, Ruhr Universität, Bochum (21.-24. juni), holdt foredrag om Fortælling, myte og virkelighed, Grundtvigs højskole (11. juli), holdt foredrag om livsfortællinger, Brenderup højskole (24. juli), holdt foredrag om Livets fortællinger, Vestjylland Højskole (12. august), holdt foredrag om Livsfortællingen, Grundtvigs højskole (17. august), afholdt kursus for ungarere i Narrative Knowledge and Non-formal Education, AOF (21. august), har holdt seminar og workshop om Livshistoriske fortællinger i pædagogisk arbejde (23. august). Hun har holdt kursus i Livshistoriske fortællinger som metode, KFUMs sociale arbejde i Danmark (28. august) og samme kursus på Seminariet i Aabenraa (10. september). Hun har holdt foredrag i Graabrødre Klosterkirke om At fortælle sit liv (23. september). Hun har holdt oplægget Historiefortælling på Ph.D.-seminar på Roskilde Universitets Center, Institut for Dansk (2. oktober) samt oplægget Analysemetoder i narrativ forskning med efterfølgende workshops på Ph.D.-seminar på Roskilde Universitets Center, Forskerskolen i Livslang Læring (4. og 5. oktober). Hun har holdt foredrag Medborgerskab eller modborgerskab, H.C. Andersen-skolen (11. oktober), holdt oplæg på Kursus FFD Rønshoved Højskole om Livsfortællinger - forandringsparathed – udvikling (7.-9. november). Hun har deltaget i NordFo-konferencen Sløydens – idealet om et bra liv med oplæg om Livsfortællinger og læring på Island (8.-13. november). Hun har arrangeret seminar om Narrativ forskning og livshistorier på CVU Vest i Esbjerg (16. november), hvor hun holdt to oplæg. Har desuden holdt oplæg Fra modborgere til medborgere ved Høring om integration og frivilligt socialt arbejde, LO-skolen (24. novem-

ber) samt holdt oplæg om livsfortællinger og livslang læring for erhvervsvejledere København S (7. december). Har desforuden undervist i projektet Vold som blind passager ved Kolding Pædagogseminarium og Social- og Sundhedsskolen i Fredericia (28. november, 11. december).

F. Wiedemann har holdt følgende foredrag: Den lærende organisation, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Syddansk Universitet (29. marts), Professionskultur og udvikling, Odense Socialpædagogiske Seminarium (23. august), Ungdomskultur før og nu, Haderslev Seminarium, (24. oktober), De gymnasiale uddannelsers kulturer, Holstebro Tekniske Gymnasium (20. november), Tendenser i samfunds- og kulturudviklingen, Odense Socialpædagogiske Seminarium (29. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling har modtaget 400.000 kroner fra Vejle Amt til udvikling af masteruddannelser. En del af disse midler indgår i puljen for tilknytning af seminarielærere til instituttet. Fra Forskningsrådernes velfærdspulje har IPFU modtaget 127.300 kroner. Institutet har modtaget 250.000 kroner fra Odense Socialpædagogiske Seminarium, 250.000 kroner fra Kolding Pædagogseminarium, 250.000 kroner fra Haderslev Seminarium, 250.000 fra Seminariet i Aabenraa, 250.000 kroner fra Gedved Seminarium og 375.000 kroner fra CVU Vest.

Publikationer

Gleerup, Jørgen. Modernitet og innovation. – Play and Playgrounds. Arbejdsrapport nr. 19. Odense: Center for Kulturstudier, Syddansk Universitet, 2001.

Gleerup Jørgen og Finn Wiedemann. De ungdomsgymnasiale læringskulturer – udfordringer under krydspres. *Gymnasiepædagogik* 18 (2001).

Gleerup, Jørgen og Peter Dahler-Larsen. Mellem strategier og videnstrømme. Vurdering af personalepolitiske værktøjer til omstilling og kvalitetsudvikling på universitetsområdet. Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling. www.sckk.dk

Gleerup, Jørgen, red. Voksenuddannelse under forandring. Gads Forlag.

Gleerup, Jørgen. „New Public Management – nye pres på højskolen.“ *Voksenuddannelse under forandring*. Jørgen Gleerup, red. Gads Forlag, 2001. 13-32.

Gleerup, Jørgen. „Vil vi denne udvikling – VUC i et vadested.“ Jørgen Gleerup, red. Gads Forlag, 2001. 212-234.

Gleerup, Jørgen. „Præsentation af Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling.“ *Konferencerapport*. Odense: Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, 2001. 2-8.

Gleerup, Jørgen. „Senmoderniteten kalder på pædagogisk ledelse.“ *Konferencerapport*. Odense: Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, 2001. 30-35.

Wiedemann, Finn. „Skolekultur – oversigt og perspektiver.“ *Tidsskrift for Unge Pædagoger* 5-6 (2001): 45-60.

Wiedemann, Finn, red. Pædagogisk Forskning og Udvikling. Konferencerapport. Odense: Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Syddansk Universitet, 2001.

Wiedemann, Finn. „Professionskultur og udvikling.“ *Pædagogisk Forskning og Udvikling. Konferencerapport*. Odense: Syddansk Universitet, 2001. 15-20.

Horsdal, Marianne. „Oplevelser af diskrimination blandt etniske minoriteter i Danmark.“ *Social Politik* 4 (2001): 11-16.

Horsdal, Marianne. „Identity, learning and democracy.“ *Journal of World Education*, bd. 31.1 (2001): 27-33.

Horsdal, Marianne. „De små fortællingers store betydning.“ *Dansk Pædagogisk Tidsskrift* 1 (2001): 44-53.

Horsdal, Marianne. „Livshistoriske fortællinger i det pædagogiske arbejde.“ *Konferencerapport*. Odense: Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, 2001. 8-13.

Horsdal, Marianne. „Kultur møde og medborgerskab – kultur mødefortællinger.“ . Odense: Danmarks Pædagogiske Universitet, 2001. 44-53.

Horsdal, Marianne. „Kontrol, kaos eller gode fortællinger.“ *Curriculum Vitae* 1 (2001): 32-33 samt kommentarer på www.tunet.net.

Horsdal, Marianne. „Livshistorier som læreproces i det hyperkomplekse samfund.“ *Daghøjskolen* 16.1 (2001): 20-24.

Horsdal, Marianne. „Vi mødes i Brugsen.“, 96. 22. juni 2001, 34-37.

Horsdal, Marianne. „Forhandling af mening.“ *Poetisk Demokrati*. Red. Korsgaard. Gads Forlag, 2001. 145-160.

Horsdal, Marianne. „Narrative kompetencer.“ *Livslang læring og pædagogik*. Red. Rahbek Schou. Gads Forlag, 2001. 163-177.

Horsdal, Marianne. „Kultur møde og medborgerskab.“ *Voksenuddannelse under forandring*. Red. J. Gleerup. Gads Forlag, 2001. 267-283.

Horsdal, Marianne. Education and Democratic Citizenship IV. Krakow 2001, 125-136.

Buur-Hansen, Niels. „Læring – en ny flydende betegnelse?“ *Pædagogisk forskning og Udviklings konferencerapport*. Odense: Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling, Syddansk Universitet, 2001. 21-27.

Buur-Hansen, Niels. „En højskole er en højskole er en højskole.“ *Voksenuddannelse under forandring*. Red. Jørgen Gleerup. Gads Forlag, 2001. 139-153.

Buur-Hansen, Niels. „Demokratisk dannelse hos unge højskoleelever.“ *Demokrati og livslang læring*. Red. Lotte Rahbek Schou. Gads Forlag, 2001. 178-193.

Buur-Hansen, Niels, m.fl. red. „Indføring.“ *Mod til at undervise*. KVAN, 2001. 9-14.

Buur-Hansen, Niels, m.fl. red. „Kommunikation som henvendelse og henvisning.“ *Mod til at undervise*. KVAN,

2001. 84-93.

Buur-Hansen, Niels, m.fl. red. Mod til at undervise. KVAN, 2001.

Buur-Hansen, Niels. Pædagogikkens treklang. *Tidsskriftet Korn* (2001): 12-16.

Buur-Hansen, Niels, m.fl. „Haderslev Seminarium som lærende organisation?“ *Tidsskriftet Korn* (2001): 26-38.

Centre/studienævn

Amerikanske Studier

Professor *David E. Nye*, Ph.D. (IHKS)

Professor, dr.phil. *Anker Brink Lund* (Institut for Journalistik)

Fulbright professor *Scott DeVaux* (tiltrådt 1. august, centret)

Fulbright professor *Vivian Thomson* (tiltrådt 1. august, centret)

Fulbright professor *Martin Melosi* (fratrådt 30. juni, centret)

Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund* (ILKM)

Lektor *Clara Juncker*, Ph.D. (ILKM)

Lektor *Peter Kurrild-Klitgaard*, Ph.D. (Institut for Statskundskab)

Lektor, dr.phil. *Kay Lundgreen-Nielsen* (IHKS)

Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Helle Porsdam*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen* (ILKM)

Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D. (IHKS, Kolding)

Adjunkt *Charlotte Kroløkke*, Ph.D. (ILKM)

Sekretær *Charlotte Astrup Granly*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Anette Nibe

Birgitte Nielsen

Gæsteforelæsninger/andre arrangementer afholdt af centret

Den 15. februar afholdt centret The Black History Month Seminar med titlen „Race, Rights, the US Election of 2000 and Beyond“ arrangeret af Carl Pedersen. Blandt deltagerne var Martin Melosi, David E. Nye, Helle Porsdam, Dale Carter, Jody Pennington, Nicole Stokes, Russell Duncan, Niels Bjerre-Poulsen, Tom Buk-Swienty. Den 27. september afholdt centret The Honora Rankine Galloway Lecture in American Studies arrangeret af Jan Nordby Gretlund og David E. Nye med foredrag af Leo Marx, Kennan Professor of the Humanities Massachusetts Institute of Technology. Den 2. november afholdt centret The American Studies Research Seminar med titlen „Popular Culture and Film“ sammen med Aarhus Universitet. Blandt deltagerne var: Birgitte Nielsen, Berndt Ostendorf, Inger Dalsgård, Niels Bjerre-Poulsen, Clara Juncker.

Fulbright professorernes aktiviteter uden for centret

Martin Melosi har holdt følgende forelæsninger: Spaces of Nature and Culture Program, Det Finske Akademi, Helsinki, Finland. American Urban Environmental Histo-

ry of the City, Aarhus Universitet. Lebenraum Wien, University of Vienna, Wien, Østrig. Management of Water, Wastewater and Solid Waste Services in Comparative Historical and Futures Perspective, Tampere University of Technology, Tampere, Finland.

Vivian Thomson har holdt følgende forelæsninger: Lead, Vinyl Chloride, and Trash: Problem Definition and Environmental Policymaking in the United States ved Europa Consortium for Political Research, Canterbury, England og ved Second Annual Baltic Conference on Nature and Culture, Tampere, Finland.

Publikationer

Cureton, R.D. Telling Time: Toward a Temporal Poetics. *Haw, R.* Brooklyn Bridge: The Ideology of the Opening Day.

Nielsen, B. Memorials and Memories. The Kent State Incident and the (Re)construction of the Nation.

Nye, D.E. The Sublime and the Skyline: Learning to see the New York Skyscraper.

Nye, D.E., red. OASIS (Odense American Studies International Serie)

Cand.negot.

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Den 5-årige økonomisk-sproglige kandidatuddannelse bestående af en 3-årig bacheloruddannelse (BA-negot.) og en 2-årig overbygningsuddannelse (cand.negot.) med arabisk, engelsk, fransk, polsk, spansk og tysk som hovedsprog.

Sekretariat

Fuldmægtig *Hjørdis Albrektsen*

Overassistent *Merete Hillerup Jørgensen*

Overassistent *Christine Støvring* (eksamenskontor)

Overassistent *Susanne Østergaard*

Faglig vejleder *Dennis Andersen* (tiltrådt 7. maj)

Faglig vejleder *Helga Lund*

Faglig vejleder *Peter Olsen* (fratrådt 1. maj)

Fra Det Humanistiske Fakultet har følgende personer undervist på cand.negot.-studiet

Lektor, Maître ès lettres *Anne T. Bouchet* (IHKS)

Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur* (ISK)

Lektor *Teresa Cadierno-López*, Ph.D (ISK)

Lektor, dr. *Claudio Cifuentes-Aldunate* (ILKM)

Lektor *Dennis Day* (ISK)

Lektor, lic.ling.merc. *Annette Grindsted* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann* (ISK)
 Lektor *Leo Hoye*, Ph.D. (ISK)
 Lektor, cand.ling.merc. *Anna Margrethe Jørgensen* (ISK)
 Lektor, Licenciée ès lettres *Anne Marie Kiener* (ISK)
 Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Helle Lykke Nielsen* (IHKS)
 Lektor *Joyce Senders Pedersen* (IHKS)
 Lektor, cand.ling.merc. *Gitte Rasmussen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Søren Schneider* (ISK)
 Lektor, phil.dr. *Khaled Salih* (IHKS)
 Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)
 Lektor, cand.mag. *Therkel Stråde* (IHKS)
 Udenlandsk lektor *Christian Benne* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Harry Hendrick* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Sonya Saunders* (ISK)
 Adjunkt, cand.mag. *Anne Magnussen* (IHKS)
 Adjunktvikar, cand.ling.merc. *Lene Dybbroe* (ISK)
 Adjunktvikar *Astrid Jensen* (ISK)
 Adjunktvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)
 Amanuensis, cand.interpret. *Hans Peter Elmøe* (ISK)
 Amanuensis, cand.mag. *John Mason* (ISK)
 Amanuensis, lic.ling.merc. *Jette Pedersen* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Josette Andersen* (ISK)
 Ekstern lektor, mag.art. *Krystyna Ellehaug* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Anders Fog Jensen* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Hanne Jørndrup* (ILKM)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Kleemeyer* (ISK)
 Ekstern lektor *Mirosława Lauridsen* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Karl Chr. Gubi Schmidt* (FIL)
 Ekstern lektor *Anne Stadil* (IHKS)
 Ekstern lektor, licenciada *Sonia Valle de Frutos* (ISK)

Fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har følgende personer undervist på cand.negot.-studiet

Professor, dr.oecon. *Børge Obel*
 Professor, cand.polit. *Christen Sørensen*
 Docent, lic.oecon. *Bjarne G. Sørensen*
 Lektor, lic.merc. *Søren Askegaard* (studienævnformand/centerbestyrer)
 Lektor, cand.polit. *H.C. Haugaard*
 Lektor, lic.merc. *Jan Møller Jensen*
 Lektor, cand.oecon. *Finn Klitvang*
 Lektor, lic.oecon. *Mogens Nielsen*
 Lektor, lic.merc. *Per Servais*
 Lektor, cand.polit. *Morten Skak*
 Lektor, lic.merc. *Mikael Søndergaard*
 Lektor, dr.hum. *Zygmunt Tkocz*
 Lektor, cand.mag. *Per Østergaard*
 Lektor *Charlotte Wien*
 Adjunkt, M.Phil. *Markus Becker*
 Adjunkt, cand.merc. *André Barsøe Jensen*
 Adjunkt, cand.merc. *Richard Jones*, Ph.D.

Adjunkt *Philipp J.H. Schröder*, MSc., Ph.D.
 Adjunkt, cand.negot. *Lars Thording*
 Amanuensis, cand.oecon. *Niels Bøgh*
 Amanuensis *Tessa Gjødese*
 Amanuensis, cand.merc. *Jørgen Prip*
 Amanuensis *Hans Eibe Sørensen*
 Ekstern lektor, lic.jur. *Birgitte Bjørn*
 Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Hans Heinrich*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Stig Mose Henriksen*
 Ekstern lektor, cand.oecon. *Ole Jensen*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Mark Jespersen*
 Ekstern lektor, mag.art. *Tom Kristensen*
 Ekstern lektor, fuldmægtig *Bjarne Nielsen*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Claus Wårsoe*

Der har desuden været ansat 14 undervisningsassistenter og 27 instruktører, som i alt har dækket 2273 konfrontations timer.

Gæsteforelæsninger/andre arrangementer afholdt af centret

1. juni kunne Center for Cand.negot.-studier fejre 20 års jubilæum.

8. maj blev der på cand.negot.-studiet, afholdt gæsteforelæsningsen Det spanske marked, Spaniens økonomi og samhandlen mellem Danmark og Spanien med cand.oecon. Belén Martínéz fra universitetet i Alicante i Spanien.

9. maj afholdt cand.negot.-studiet i samarbejde med center for tyske studier og center for erhvervsprog gæsteforelæsningsen Tyskeren i vore hoveder. Danske stereotyper og fordomme om Tyskland med Roy Langer, Ph.D. fra Handelshøjskolen i København.

15. september afholdt cand.negot.-studiet i samarbejde med center for tyske studier og center for erhvervsprog seminaret Tyske traumer i TV-serierne Heimat og Klemperer. Gæsteforelæseren var tv-dramatiker Peter Steinbach fra Tyskland, Karen Hvidtfeldt Madsen, Ph.D. fra Roskilde og Bernard Reuter University of Minnesota USA.

15. november afholdt cand.negot.-studiet i forbindelse med undervisningen i valgfaget Diversity Management en gæsteforelæsning med titlen Non-discriminatory hiring med ekstern lektor Allan Hjorth fra Handelshøjskolen i København.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

Søren Askegaard er indtrådt som observatør i Center for Mellemløststudiers eksterne bestyrelse.

Engelsk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA

1-årig sidefag

1 1/2-årig sidefag

1-årig overbygningsuddannelse

1 1/2-årig overbygningsuddannelse

2-årig overbygningsuddannelse

2 1/2-årig overbygningsuddannelse for korrespondenter

Åbent universitet, Odense

Professor, dr.phil. *Carl Bache* (studieleder til 31. januar) (ISK)

Professor, dr. *Christopher G. Sinha* (ISK)

Professor, dr.phil. *Hans Frede Nielsen* (ISK)

Professor *David E. Nye*, Ph.D. (IHKS)

Professor, dr.phil. *Lars Ole Sauerberg* (ILKM)

Fulbright professor *Scott DeVaux* (tiltrådt 1. august, Center for Amerikanske Studier)

Fulbright professor *Martin Melosi* (fratrådt 30. juni, Center for Amerikanske Studier)

Fulbright professor *Vivian Thomson* (tiltrådt 1. august, Center for Amerikanske Studier)

Lektor, dr.phil. *Marianne Børch* (ILKM)

Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund* (ILKM)

Lektor *John M. Dienhart*, M.A. (ISK)

Lektor, cand.mag. *Erik Hansen* (ISK)

Lektor, Dr. *Leo Hoye* (ISK, Kolding)

Lektor *Clara Juncker*, Ph.D. (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Fritz Larsen* (ISK)

Lektor *Sharon Millar*, Ph.D. (ISK)

Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor *Joyce Senders Pedersen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D. (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Helle Porsdam*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg* (ISK)

Lektor, d.phil. *Roy Sellars* (ILKM, Kolding)

Lektor, cand.phil. *Claus Schatz-Jakobsen* (studieleder fra 1. februar, ILKM)

Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen* (ILKM)

Lektorvikar *Astrid Jensen*, Ph.D. (ISK)

Udenlandsk lektor *Harry Hendrick*, Ph.D. (IHKS)

Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D. (IHKS, Kolding)

Adjunkt *Dennis Day*, Ph.D. (ISK)

Adjunkt *Henrik Lassen*, Ph.D. (ILKM, Kolding)

Adjunkt *Stuart Ward*, Ph.D. (IHKS)

Amanuensis, cand.mag. *Christian Heyde Petersen* (ISK)

Centersekretær, overassistent *Britt Lindy Andersen* (ISK, Kolding)

Centersekretær, kontorfuldmægtig *Charlotte Astrup Granly* (ISK)

Centersekretær, overassistent *Stine Grøndal Hansen* (tiltrådt 1. februar, ISK)

Centersekretær, stud.mag. *Anette Jacobsen* (fratrådt 31. januar, ISK)

Faglig vejleder *Aviaja Andersen* (tiltrådt 1. marts, ILKM)

Faglig vejleder *Anette Jacobsen* (fratrådt 31. marts, ILKM)

Faglig vejleder *Martin Hartvig Petersen* (tiltrådt 1. marts, ILKM)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Camelia Elias

Anders Hougaard

Helle Falcher Petersen

Jane Vinther

Der har i 2001 være ansat 7 undervisningsassistenter. Disse har undervist i alt 618 timer.

Aftaler med andre institutioner

Centret har etableret kontakt med Det Fynske Musikkonservervatorium, og har med Det Humanistiske Fakultets godkendelse gjort det muligt, at studerende under engelsk kan tage kurser i musikhistorie på konservatoriet, og at konservatoriestuderende kan tage kurser i for eksempel amerikansk litteratur, kultur og historie under studieordningen for engelsk fra og med efterårssemestret 2002.

Publikationer

PEO (Pre-Publications of the English Department of Odense University)

Børch, M. Geoffrey Chaucer and the Cosmic Text – Rejecting Analogy. 116, oktober.

Kasch, H. Global Negation and Indefinite Quantifiers: Logic, Pragmatics and Rhetoric in Negated Quantifier Constructions. 112, februar.

Nielsen, B. The Elusive Quest for Morality – The Carter Administration and the Pursuit of Human Rights. 115, august.

Nielsen, H.F. On the Terms for Germanic Employed by Scanavian Scholars in the 19th and 20th Centuries. 117, december.

Ocansey, S.K. The River that Runs through your Backyard: The Metaphor of the River in Wilson Harris's *Place of the Peacock*. 14, juni.

Pedersen, J.S. Enchanting Modernity: The Invention of Tradition at Two Women's Colleges in late nineteenth and Early Twentieth Century Cambridge. 113, april.

Erhvervsproglige studier øst for Lillebælt

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Bacheloruddannelsen i erhvervsprog

Sidefagsuddannelsen i dansk virksomhedskommunikation (Dagstudium og Åben Uddannelse)

Kandidatuddannelsen i fremmedsproglig virksomhedskommunikation

Docent, dr.phil. *Johannes Wagner* (ISK)
 Lektor, maître es lettres *Anne Tipsmark Bouchet* (IHKS)
 Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur* (ISK)
 Lektor, lic.ling.merc. *Annette Grindsted* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Anne Jensen* (ISK)
 Lektor, cand.ling.merc. *Anne Margrethe Jørgensen* (ISK)
 Lektor, licenciée es lettres *Anne Marie Kiener* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D. (ISK)
 Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund* (IFKI)
 Lektor, lic.phil. *Steffen Nordahl Lund* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Jette Pedersen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Niels K. Pedersen* (fratrådt 31. december, IFKI)
 Lektor, cand.mag. *Gitte Rasmussen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Søren Schneider* (studieleder, ISK)
 Lektor, cand.mag. *Flemming Smedegaard* (ISK)
 Lektor, cand.jur. *Poul Thybo* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Christian Benne* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Sonya Saunders*, M.A. (ISK)
 Lektorvikar, cand.mag. *Merete Birkelund*, ED (ISK)
 Lektorvikar, cand.ling.merc. *Hans Peter Elmøe* (ISK)
 Lektorvikar, cand.ling.merc. *Astrid Jensen* (tiltrådt 1. februar, ISK)
 Adjunkt *Dennis Day*, Ph.D. (ISK)
 Adjunkt, cand.mag. *Helen Korsgaard Maxwell* (ISK)
 Adjunkt, cand.mag. *Birgit Sandberg* (tiltrådt 1. september, ISK)
 Adjunkt, cand.mag. *Jane Vinther* (tiltrådt 1. september, ISK)
 Adjunktvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)
 Amanuensis, cand.mag. *Morten Boeriis* (ILKM)
 Amanuensis, cand.mag. *Tessa Gjødesen* (SAM)
 Amanuensis, cand.mag. *Lucas Ruiz* (tiltrådt 1. september, ISK)
 Amanuensis, cand.mag. *Simon Torp* (tiltrådt 1. september, ISK)
 Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Vibeke Overlund* (tiltrådt 1. september, ISK)
 Stipendiat *Thomas Lund Andersen* (ISK)
 Stipendiat, cand.mag. *Anette Nibe* (ISK)
 Handelslærer *Ulla Brehm*, ED (ISK)
 Sekretær *Inger-Lise Hoyer*
 Sekretær *Lillian Immerkjær Johansen*
 Sekretær *Dagny Sylvest Pedersen*
 Faglig vejleder *Anders Fogh-Schulz* (fratrådt 1. juli)
 Faglig vejleder *Christina L. Lauritzen* (fratrådt 31. december)
 Faglig vejleder *Heidi Kildegaard Thomsen* (fratrådt 1. juli)
 Faglig vejleder *Rikke Lundvald Rasmussen* (tiltrådt 1. september)
 Faglig vejleder *Christian Aabo* (tiltrådt 1. september)

Der har i forårssemesteret været ansat 10 undervisningsassistenter og 1 instruktør og i efterårssemesteret 7 undervisningsassistenter. Disse har sammenlagt dækket i alt ca. 610 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Sokrates lærermobilitet: Amélie Moisy, Langues Etrangères Appliquées, Paris Université XII i Créteil inden for emnerne La France de 1914 à 1945, La France: Aspects divers, physiques, politiques, économiques, civilisationnels..., La France contemporaine: Exercices d'expression orale à partir de textes extraits d'articles de journaux (notamment au sujet des récents attentats terroristes aux USA) og De la Révolution à Napoléon III (26.-28. september). Sokrates lærermobilitet inden for emnet Wirtschaftskommunikation und Kultur: Lektor Susanne Kleymann, Heinrich-Heine-Universität, Düsseldorf, Tyskland over emnet Wirtschaft und Kultur in den alten und neuen Bundesländern. Adjunkt Ramona Kusche, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Tyskland over emnet Interkulturelle Missverständnisse im deutsch-dänischen Geschäftsalltag. Lektor Jörg Jost, Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule, Aachen, Tyskland over emnet Verständlichkeit textbasierten kommunikativen Handelns in der externen Unternehmenskommunikation (25. september-4. oktober).

Andre arrangementer afholdt af studienævnet

Centret deltog i Syddansk Universitets „Prøv en studiedag“ (3. marts)

Centret modtog 13 lærerkandidater fra Landesseminar für berufsbildende Schulen i Lübeck, som blev orienteret om det danske gymnasium ved Birgit Sandberg (Syddansk Universitet), om den danske folkeskole ved Eva Favrholt (Vestre Skole) og om nyere dansk litteratur ved Anne Leth Sørensen (Syddansk Universitet) (18. maj)

Dimittendarrangement for erhvervsproglige dimittender med pårørende (29. juni).

BAer Camilla Grovn, Hvordan får man job i en fransk virksomhed? Og hvordan er det at arbejde i Frankrig som dansker? (13. november).

Uddannelsesdag med godt 450 deltagere fordelt på formiddag og eftermiddag (15. november).

Studenterudveksling

5 udenlandske studerende har været på studieophold ved centret, mens 8 af centrets studerende har været på studieophold i udlandet.

Erhvervsproglige Dagstudier Vest for Lillebælt

Studienævnet har ansvaret for følgende uddannelser:
Bacheloruddannelsen i erhvervsprog og international erhvervskommunikation (Kolding)
Bacheloruddannelsen i sprog og IT (Kolding)
Bacheloruddannelsen i sprog og turisme (Esbjerg)
Cand.ling.merc. uddannelsen i sproglig informatik (Kolding)

Professor *Per Anker Jensen*

Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær* (studieleder fra 1. marts)

Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl*

Lektor *Ellen Christoffersen*, Ph.D.

Lektor, cand.phil. *Birthe Gawinski*

Lektor, cand.ling.merc. *Frank Grue*

Lektor, cand.interpret. *Alexandra Bonde Henriksen*

Lektor, cand.mag. *Lis Holm*

Lektor, licenciada en economia *Virginia Hvid*

Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D.

Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D.

Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen*

Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen*

Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund*

Lektor *Margrethe Hansen Møller*, Ph.D. (studieleder indtil 1. marts)

Lektor, cand.phil. *Carl-Henrik Nielsen*

Lektor, cand.ling.merc. *Inge-Marie Nielsen*

Lektor *Birgitte Norlyk*, Ph.D.

Lektor *Bertha Toft*, Ph.D.

Lektor, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk*

Lektor *Lotte Weilgaard*, Ph.D.

Adjunkt *Mette Nelson*, Ph.D.

Adjunkt, cand.scient. *Peter Rossen Skadhauge*

Adjunkt, cand.ling.merc. *Lene Dybbroe*

Ekstern lektor, cand.mag. *Ruth Feil*

Ekstern lektor *Asta Høy*, Ph.D.

Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete H. Qvist*

Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*

Overassistent *Hanne Gabe Dissing* (fratrådt 1. oktober)

Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*

Overassistent *Ulla Jørgensen*

Assistent *Majbritt Juhl Nielsen* (tiltrådt 10. september)

Fuldmægtig, cand.jur. *Lisbeth Broegaard Petersen* (barselsorlov 1. oktober)

Fuldmægtig, cand.mag. *Lotte Rosing Videbæk* (tiltrådt som vikar 1. oktober)

Faglig vejleder, BA-studerende *Camilla Beck*

Faglig vejleder, BA-studerende *Stefan Kaczor*

Der har i perioden været ansat 15 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket ca. 715 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsnings

Cand.ling.merc. i sproglig informatik *Tanja Donslund*: Om arbejdet som WEB-designer i Hamborg, Kolding (5. marts). Udviklingsdirektør *Michael Grøn*, Oversætterhuset A/S, Århus: Anvendelse af moderne oversættelsesværktøjer i praksis, Kolding (2. oktober). Direktør *Annelise Bech*, Lingtech A/S, København: Sprogteknologi i moderne oversættelsesvirksomheder: Maskinoversættelse, Kolding (15. november). Professor *Kirsch*, Hochschule Harz, Wernigerode: Kulturforskelle mellem Danmark og Tyskland, Esbjerg.

Andre arrangementer afholdt af studienævnet

”Åbent Hus”-arrangement i Esbjerg og Kolding (24. februar).

Pædagogisk workshop ved pædagogisk konsulent *Britta Wallstedt*: Hvilke betingelser og omstændigheder fremmer læring på universiteter og højere læreanstalter? Læringsstrategier, studiestil og grundprincipper for god undervisning (22. januar).

Brobygningsprojekt mellem Fredericia Gymnasium og erhvervsprogsstudierne i Kolding, og mellem Varde Gymnasium og Handelsskole samt Esbjerg Gymnasium og sprog og turismestudiet i Esbjerg.

Pædagogisk drøftelse blandt VIPer, Kolding (7. december).

Erhvervsproglige studier under Åben Uddannelse

Studienævnet har ansvaret for følgende uddannelser:

ED 1. del

ED 2. del

BA-suppleringsuddannelsen i erhvervsprog

Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær*

Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl*

Lektor *Lise Lotte Weilgaard Christensen*, Ph.D.

Lektor *Ellen Christoffersen*, Ph.D.

Lektor, cand.interpret. *Simon Clement*

Lektor, cand.ling.merc. *Flemming Hoffmann*

Lektor, licenciada en economia *Virginia Hvid*

Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D. (studieleder)

Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen*

Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen*

Lektor, cand.interpret. *Bertha Marie Toft*

Lektor, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk*

Ekstern lektor *Asta Høy*, Ph.D.

Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete Henriksen Qvist*

Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*

Overassistent *Hanne Gabe Dissing* (fratrådt 30. september)

Overassistent *Bodil Kjærsgaard*

Assistent *Majbritt Juhl Nielsen* (tiltrådt 10. september)
Fuldmægtig, cand.lact. *Lotte Bloch* (tiltrådt 15. maj)
Fuldmægtig, cand.mag. *Britta Løck Worm*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Tina Paulsen Christensen

Der har i perioden været ansat 10 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket ca. 930 undervisningstimer.

Filosofi

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA-grundfag

Sidefag

Kandidatuddannelser

Magisterkonferens

Grundfag i filosofi under Åben Uddannelse

Særlig tilrettelagt sidefag i filosofi under Åben Uddannelse

Professor, dr.phil. *David Favrhojdt* (fratrådt 30. april, FI)
Lektor, mag.art. *Carsten Bengt-Pedersen* (center- og studieleder, FI)

Lektor, fil.dr. *Cynthia M. Grund* (FI)

Lektor, mag.art. *Jørgen Hass* (FI)

Lektor, cand.phil. *Jens Hebor* (FI)

Lektor, mag.art. et dr. *Søren Harnow Klausen* (orlov, FI)

Lektor, dr.phil. *Erich Klawonn* (FI)

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen* (FI)

Adjunkt, mag.art. *Lars Grassme Binderup*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar, FI)

Adjunkt, mag.art. *Peter Wolsing*, Ph.D. (FI)

Undervisningsadjunkt, cand.phil. *Caroline Schaffalitzky de Muckadell* (tiltrådt 1. februar, FI)

Adjunktvikar *Morten Hansen*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts, FI)

Ekstern lektor, cand.scient. et art. *Poul René Bertelsen* (FI)

Ekstern lektor, cand.mag. *Anders Fogh Jensen* (FI)

Assistent *Birgitte Ryfeldt Rasmussen*

Kontorfuldmægtig *Wibke Rickers*

Faglig vejleder, stud.mag. *Linea Petersen* (fratrådt 1. oktober)

Faglig vejlede, stud.mag. *Christina Rosendahl Kristensen* (tiltrådt 1. oktober)

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 9 undervisningsassistenter, som har undervist 338 timer, og 1 instruktør, som har undervist 39 timer.

Gæsteforelæsninger/andre arrangementer afholdt af centret

Foredragsforeningen Symposion ved Center for Filosofi har afholdt følgende foredrag: Seniorforsker, dr.phil. Dan Zahavi, Danmarks Humanistiske Forskningscenter, Nye

tendenser i bevidsthedsforskningen (15. februar). Professor, dr.theol. Peter Kemp, Danmarks Pædagogiske Universitet holdt foredrag om sit arbejde ved Center for Etik og Ret (8. marts). Professor, dr.phil. Finn Collin holdt foredrag om Kritik af socialkonstruktivisme (29. marts). Mag.art. Kai Sørlander talte om Verden er faktisk i rum og tid (19. april). Symposion har afholdt Forskerdag: Cynthia M. Grund med Musik, betydning og andre fornøjelser, Jørgen Hass med Erkendelse som repræsentation? Descartes' teori om ideerne, Erich Klawonn med Om igangværende forskningsprojekter og Jens Hebor med En realistisk forståelse af kvantemekanikken (2. november). Der har været afholdt forskningsseminarer med følgende oplægsholdere: Lars Binderup Moralens objektivitet? (10. oktober), Søren Harnow Klausen Mod antirealismen (22. oktober), P. Wolsing Verden ifølge den kontinentale Antirealisme (7. november) og Jens Hebor Realistisk realisme mellem anti-realisme og hyperrealisme (5. december).

Fransk og Frankofone Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA i fransk

1-årig sidefagsuddannelse i fransk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i fransk

1 1/2-årig kandidatuddannelse i fransk

2-årig overbygningsuddannelse baseret på BA i erhvervsprog

Særligt tilrettelagt grunduddannelse i fransk

Professor, dr. phil. *Gerhard Boysen* (studieleder, ISK)

Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup* (ILKM)

Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard* (ILKM)

Lektor, dr. *Jacques Caron* (ILKM)

Lektor, dr. *Gérard Lehmann* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Anne Jensen*, Ph.D. (ISK)

Lektor, licenciée ès-lettres *Anne-Marie Kiener* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D. (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Merete Birkelund*, Ph.D. (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. et art. *Klavs Nordstrand*

Ekstern lektor, cand.mag. *Esther Nyholm*

Ekstern lektor, cand.mag. *Maurice Wagner*

Overassistent *Winnie Drevsfeldt* (ILKM)

Overassistent *Marianne Hegelund* (fratrådt 31. januar, IKLM)

Faglig vejleder *Maibrit Christensen*

Faglig vejleder *Anders C. Østerby*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 5 undervisnings-assistenter/instruktører, som har undervist i 130 timer.

Gæsteforelæsninger

Jeannet Ulrikkeholm præsenterede sin nye novelleantologi „LIS ET TAIS-TOI“ (14. november).

Andre arrangementer afholdt af centret

Center for Fransk og Frankofone Studier har i samarbejde med Alliance Française, Odense arrangeret Fransk fortælleraften „Le bourdon argenté – fortællinger fra Auvergne“ ved Jean-Pierre Armand (10. april). Viseaften „Den franske sangskat“ ved Jeannet Ulrikkeholm og Vivian Rønne (2. oktober). Præsentation af TV 5 ved Madame Martineau (7. november). Seminar om Alphonse Daudet ved professor Morten Nøjgaard (20. november). Opførelse af A. Daudets fortælling om „Tartarin de Tarascon“ ved Eric Eychenne (28. november).

Center for Fransk har i samarbejde med Center for cand.negot. arrangeret studietur for en gruppe studerende til Strasbourg under ledelse af Gérard Lehmann og Maibrit Christensen (april).

De grænseoverskridende studier

Studienævnet har ansvar for følgende studier, som udbydes i samarbejde med Universitat Flensburg:

BA i sprog og padagogik

BA i sproglig og kulturel formidling

Cand.ling.merc. i sproglig og kulturel formidling

BA int.

Cand.merc.int.

Professor *Ernst Apeltauer* (Universitat Flensburg)

Professor *Hartwig Eckert* (Universitat Flensburg)

Professor *Holger Hinz* (Universitat Flensburg)

Professor *Wenzel Mattiaske* (Universitat Flensburg)

Professor *Marianne Resch* (Universitat Flensburg)

Professorsvikar *Gerd Grozinger* (Universitat Flensburg)

Lektor *Jens Abild Nielsen* (Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura)

Lektor, Dr. phil. *Maria Bonner* (studieleder fra 1. januar, Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Lektor *Henning Boysen* (Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura)

Lektor, cand.scient.pol. *Birger Brodin Larsen* (Institut for Organisation og Ledelse)

Lektor, cand.interpret. *Simon Clement* (Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Lektor, cand.merc. *Ole Christensen* (Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura)

Lektor, lic.scient.pol. *Andreas P. Cornett* (Institut for Marketing)

Lektor, cand.phil *Birthe Kirk Gawinski* (Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Lektor *Sven Hollensen*, Ph.D. (Institut for Marketing)

Lektor, lic.merc. *Hans Rask Jensen* (Institut for Marketing)

Lektor, cand.jur. *Jorgen Morton Jessen* (Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura)

Lektor, cand.mag. *Niels K. Pedersen* (Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen* (Institut for Sprog og Kommunikation)

Lektor, cand.merc. *Marcus Schmidt* (fratrat 30. april, Institut for Marketing)

Lektor *Niels Karl Sørensen*, Ph.D. (Institut for Marketing)

Adjunkt *Birthe Asmuss*, Ph.D. (tiltrat 1. august, Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Adjunkt, cand.phil. *Lars Eriksen* (fratrat 30. juni, Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Adjunkt, Dr.phil. *Stefan Thomas Gries* (Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Adjunkt, cand.ling.merc. *Anne Marie Hulgaard* (Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Adjunkt, cand.mag. *Ella Mølgaard* (amanuensis til 31. januar, Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Amanuensis, cand.mag. *Tavs Bjerre* (fratrat 30. juni, Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab)

Amanuensis, cand.oecon. *Hilmer Juhl Christensen* (Institut for Marketing)

Lehrkraft f. bes. Aufg. *Martina Reising-Schapler* (Universitat Flensburg)

Oberstudienratin, Dr.phil. *Ellen Schulte-Bunert* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter *Stephen Hobday* (tiltrat 1. oktober, Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter, M.Sc. *Wolfram Kanstinger* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter, Dipl.-Psych. *Andreas Krause* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter, D.phil. *Geoff Parker* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftliche Mitarbeiterin *Sabine Riedel* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter, Dipl.-Vw. *Martin Spey* (Universitat Flensburg)

Wissenschaftlicher Mitarbeiter, Dr.rer.pol. *Klaus von Stackelberg* (Fachhochschule Flensburg)

Ekstern lektor *Hans Henrik Hansen*

Ekstern lektor cand. mag. *Kjeld Melvad* (afgat ved doden 10. oktober)

Faglig vejleder stud. ling. merc. *Helle Hildebrandt*

Faglig vejleder stud. ling. merc. *Birte Albrecht* (fratrat 30. juni)

Faglig vejleder *Stephanie Ellers* (tiltrat 1. august)

Faglig vejleder stud. merc. int. *Jane Petersen*

Faglig vejleder stud. merc. int. *Kristina Strunge* (tiltrat 1. september)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Niels Nelsoe Grunbaum (Institut for Marketing)

Marianne Stenger (Institut for Marketing)

Anna Marie Dyhr Ulrich (Institut for Marketing)

Der har været ansat to eksterne lektorer, der sammenlagt har dækket cirka 30 konfrontationstimer.

Der har været ansat 14 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket cirka 510 konfrontationstimer.

Der har været ansat 2 instruktører, som sammenlagt har dækket cirka 80 konfrontationstimer.

Studienævnet for de grænseoverskridende studier har varetaget DVIP-lærerdækning til følgende uddannelser fra andre fakulteter:

Ingeniørernes Lederuddannelse

HA engelsk

Eksportingeniøruddannelsen

Gæsteforelæsninger/andre arrangementer afholdt af studienævnet

Professor Monika Weissgerber, Fachhochschule Aalen: Mit Erfolg zum Erfolg. Die Success Story als Textsorte (8. maj). Professor Caja Thimm, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn: Formen und Funktionen elektronischer Schriftlichkeit (20. september).

Græsk-Romerske Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Tofaglig BA-uddannelse i græsk/latin/oldtidskundskab

Etfaglig BA-uddannelse i græsk/latin/oldtidskundskab, sproglig gren/oldtidskundskab, arkæologisk gren/græsk litteratur/klassisk filologi

Sidefag i græsk/latin/oldtidskundskab

Tofaglige kandidatuddannelser i græsk/latin/oldtidskundskab, sproglig gren/oldtidskundskab, arkæologisk gren/græsk litteratur

Etfaglig kandidatuddannelse i klassisk filologi

Magisterkonferens i klassisk filologi

Særligt tilrettelagt sidefag i romersk arkæologi (Åben Uddannelse)

Elementarkurser i latin og græsk

Professor, dr.phil. *Minna Skafte Jensen* (ILKM)

Docent, dr.phil. *Jacob Isager* (studieleder, IHKS)

Lektor, dr.phil. *Poul Pedersen* (orlov fra 1. september, IHKS)

Lektor, lic.phil. *Fritz S. Pedersen* (IHKS)

Amanuensis, mag.art. *Helene Blinkenberg Hastrup*

Ekstern lektor, cand.phil. *Maria Berg Briese* (indtil 30. juni)

Ekstern lektor, lic.phil. *Sven Lindahl*

Centersekretær, korrespondent *Anne-Marie Gertsen*, ED

Faglig vejleder, stud.mag. *Line Overmark Nielsen*

Der har været ansat 7 undervisningsassistenter, der tilsammen har undervist i 631 timer, samt 6 instruktører, der tilsammen har undervist i 156 timer.

Ekskursioner

P. Pedersen ledede en ekskursion til det klassiske Grækenland med besøg i Athen og på Peloponnes (20.-29. april).

H.B. Hastrup ledede en ekskursion til København med besøg på Ny Carlsberg Glyptotek og Nationalmuseet (1. december).

Historie

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA-grundfag i historie i Odense og Esbjerg

Sidefag i historie i Odense og Esbjerg

Kandidatuddannelser i Almen historie, Samtidshistorie og Lokalhistorie

Magisterkonferens i historie

Særligt tilrettelagt sidefag i historie under Åben Uddannelse i Kolding

Professor, dr.phil. *Poul Holm* (IHKS)

Professor, dr.phil. *Bent Jensen* (IHKS)

Professor, dr.phil. *Knud J.V. Jespersen* (IHKS)

Professor, dr.oecon. *Hans Chr. Johansen* (orlov, IHKS)

Professor, dr.phil. *Flemming Just* (IHKS)

Professor *David Nye* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen* (IHKS)

Lektor, lic.phil. *Tønnes Bekker-Nielsen* (IHKS)

Lektor *Lars Bisgaard*, Ph.D. (fra 1. august, adjunkt til 31. juli, IHKS)

Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Jesper Carlsen* (institutleder, IHKS)

Lektor, dr.phil. *Per H. Hansen* (studieleder, IHKS)

Lektor, mag.art. *Harry Haue* (DIG)

Lektor *Harry Hendrick*, Ph.D. (IHKS)

Lektor *Martin Hvidt*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Signe Isager* (IHKS)

Lektor, fil.dr. *Monika Janfelt* (fra 15. august, adjunkt til 14. august, IHKS)

Lektor *Kurt Villads Jensen*, Ph.D. (orlov fra 1. september, IHKS)

Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig* (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Kay Lundgreen-Nielsen* (IHKS)

Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (orlov til 30. april) (IHKS)

Lektor *Mehmet Ümit Necef*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, mag.art. *Søren Mørch* (IHKS)

Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg* (til 31. januar, IHKS)

Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D.

Lektor, dr.phil. *Finn Stendal Pedersen* (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Helle Porsdam* (IHKS)

Lektor, dr.habil. *Martin Rheinheimer* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Peter Seeberg* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde* (IHKS)

Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen* (IHKS)

Lektor *Peter Thaler*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Aage Trommer* (til 30. november) (IHKS)

Lektorvikar, dr.phil. *John Lind* (fra 1. august, forskningslektor til 31. juli) (IHKS)

Lektorvikar, dr.phil. *Anders Monrad Møller* (IHKS)

Adjunkt *Bo Ejstrud*, Ph.D. (fra 1. september, forskningsassistent 1. marts-31. august) (IHKS)

Ekstern lektor, cand.mag. *Cai Schat Behrend*

Ekstern lektor, cand.phil. *Jørgen A. Jacobsen* (til 30. juni)

Ekstern lektor, cand.mag. *Karen Rørby Kristensen* (til 31. januar)

Ekstern lektor, cand.mag. *Thyra Nors* (til 31. januar)

Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Ousager*

Ekstern lektor, dr.phil. *Erland Porsmose*

Ekstern lektor, cand.phil. *Lene Wul* (til 30. juni)

Overassistent *Ulla Jørgensen*

Kontorfuldmægtig *Vivian Kapper*

Overassistent *Lilian Kristensen*

Faglig vejleder *Jeppé Nevers Jepsen*

Faglig vejleder *Louise Jørgensen*

Faglig vejleder *Malene Schacke*

Faglig vejleder *Janus Benn Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Grethe Banggaard

Thomas Wegener Friis

Rikke Haue

Lene Møllerup

Anette Jensen

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 1 undervisningsassistent og 25 instruktører, som har undervist i alt 944 timer

Ekskursioner

6. marts til københavnske museer med henblik på studier af levn fra hellenismen i forbindelse med overbygningsundervisningen. Den græske verden efter Alexander under ledelse af Signe Isager.

7. marts til Rigsarkivet, Det kgl. Bibliotek og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv i forbindelse med undervisningen i Administrationshistorie og Arkivkundskab under ledelse af Steen Ousager.

6. april til Vikingetids- og middelaldermonumenter på Sjælland for årgang 2000 under ledelse af Kurt Villads Jensen.

26. april til Nationalmuseet med henblik på en gennemgang af udvalgte afsnit af museets permanente oldtidsudstilling i forbindelse med overbygningsundervisningen, Magt status og rang afspejlet i grave og votivfund fra Danmarks oldtid under ledelse af Jørgen A. Jacobsen.

27. april Esbjerg-studerende (1. årgang) til Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum, Schloss Gottorp og Antikensamling, Universität Kiel under ledelse af Tønnes Bekker-Nielsen.

4.-11. maj til Warszawa, Kraków og udflugt til KZ museum i Auschwitz i forbindelse med overbygningsundervisningen, Polens Historie, ca. 1914-2000 under ledelse af Kay Lundgreen-Nielsen.

6.-11. oktober Esbjerg-studerende i fællesskab med studerende fra Historisk Institutt, Universitetet i Bergen til monumenter, museer og udgravningslokaliteter i bl.a. Saalburg, Trier, Metz og Köln under ledelse af Tønnes Bekker-Nielsen (Esbjerg), Knut Helle (Bergen), Christhard Hoffmann (Bergen), Christian Meyer (Bergen) og Robin Wildfang (Odense).

Gæsteforelæsninger

Medlem af House of Representatives Tom Lantos: New Directions in American Foreign Policy (19. februar).

Generalsekretær Søren Christensen, Nordisk Ministerråd: Udfordringer for det nordiske samarbejde (8. marts).

Dr.phil. Thorkild Kjærgaard: Økokrise i Danmark omkring 1750 (1. maj).

Andre arrangementer afholdt af centret

Den 22. juni tog centret ved en reception afsked med årets 32 hovedfagskandidater.

Den 30. oktober arrangerede en studiegruppe under Søren Mørchs ledelse en faglig dag. Arrangementet havde et såvel fagligt som socialt sigte.

Sproglig Informatik og Informationsvidenskab

Studienævnet har ansvaret for følgende uddannelser: Bacheloruddannelsen i Informationsvidenskab, Kolding Kandidatuddannelsen i IT i Virksomhedens Tekstproduktion, cand.it., Kolding Kandidatuddannelsen i Sproglig Informatik, cand.ling.merc., Kolding

Studienævnet blev etableret pr. 25. september, og årsberetningen dækker således kun efterårssemesteret.

Professor *Per Anker Jensen*

Professor *Per Hasle* (studieleder pr. 12. november)

Professor, dr.scient. *Peter Øhrstrøm* (tiltrådt 1. august)

Professor, dr. *Christopher G. Sinha*

Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D.

Lektor, cand.mag. *Lis Holm*

Lektor, cand.phil. *Carl-Henrik Nielsen*

Adjunkt *Anne Rasmussen*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)

Adjunkt *Anne Neville*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)

Adjunkt, cand.scient. *Peter Rossen Skadhauge*

Ekstern lektor, cand.mag. *Ruth Feil*

Akademisk IT-medarbejder *Jørgen Albretsen* (tiltrådt 1. april)

Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*

Fuldmægtig, cand.lact. *Lotte Bloch* (tiltrådt 15. maj)

Faglig vejleder, studerende *Sissel Kjær Juveng*

Faglig vejleder, studerende *Louise Rosenkær Hansen*

Der har i efterårssemesteret været ansat 2 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket cirka 68 konfrontationstimer.

Der har i efterårssemesteret tillige være ansat 1 instruktør, som har dækket cirka 52 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Michael Grønlund, Oversætterhuset i Århus.
Annelise Bech, Lintech, om sprogteknologi i moderne oversættelsesvirksomheder

Andre arrangementer afholdt af studienævnet

STORM-møder i oktober.
Uddannelsesdag 15. november ved Syddansk Universitet, Odense med deltagelse af studerende samt Per Hasle og Anne Rasmussen.

Interaktive Medier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:
Kandidatuddannelsen i Multimediedesign, teknologi og produktion
Masteruddannelsen i Multimediedesign, teknologi og produktion

Professor *Lars Qvortrup* (HUM)
Professor, dr.phil *Niels Ole Bernsen* (NAT)
Professor *Laila Dybkjær*, Ph.D. (NAT)
Lektor, cand.phil. *Henning Pryds* (centerleder forår og efterår, HUM)
Lektor *Bo Kampmann Walther* (HUM)
Lektor *Mykola Kolodnytsky* (NAT) (tiltrådt 1. august)
Amanuensis *Morten Boeriis* (HUM)
Forskningsassistent *Mohamed Zakaria Kurdi* (NAT) (tiltrådt 1. august)
Ekstern lektor *Morten Vestergaard Lund* (HUM)
Ekstern lektor *Viggo Liebmann Hansen* (NAT)
Ekstern lektor *Ole Storm* (NAT)
Systemadministrator *Bent Nygaard* (NAT)
Overassistent *Lise Lotte Julin Nielsen* (HUM)
Faglig vejleder *Lotte Buchhave*
Faglig vejleder *Kurt Olesen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Jesper Zimmer Hansen (HUM)
Holmer Hemsén (NAT)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat 6 undervisningsassistenter i 318 timer.

Ekskursioner

Lars Qvortrup ledede en ekskursion for 9 personer til VR Media Lab, Aalborg (23. marts).

Gæsteforelæsninger

Professor Walther Van de Velde: Wearable Computing (29 marts). Lektor, lic.phil Niels Lehmann, Institut for Dramaturgi, Aarhus Universitet: Postfænomenologi – æstetik - multimedier (30. oktober). Jesper V. Laursen, Producer ved YAHOO! Europe - Wireless Div: Postfænomenologi – æstetik - multimedier (27. november).

Kulturstudier

- Medier · Køn · Børn og Unge · Folkeoplysning · Design

Centret har ansvaret for følgende uddannelser:
Kandidatuddannelse i Kultur og Formidling
Sidefagsuddannelse i Kultur og Formidling
Sidefagsuddannelse i Humanistiske Designstudier
Sidefagsuddannelse i Anvendt Visuel Kommunikation
Master i Køn og Kultur
Åben Uddannelse i Børne- og Ungdomskultur
Åben Uddannelse i Oplysningens Kultur
Åben Uddannelse i BA-grundfag i Køn, kultur,
Åben Uddannelse i 1 1/2 årigt sidefag i Køn, kultur, teknologi
Åben Uddannelse i 1-årigt sidefag i Omsorgs- og teknologikultur
Åben Uddannelse i 1-årigt sidefag i Krop, kommunikation, teknologi

Professor, dr.phil. *Kirsten Drotner* (efterårssemesteret)
Lektor, cand.phil. *Johs. Nørregaard Frandsen*
Lektor, cand.mag. *Jørn Guldberg*
Lektor, dr.phil. *Nina Lykke* (50% orlov)
Lektor, mag.art. *Flemming Mouritsen* (forskningssemester i foråret, delvist aflønnet af programmet Børns Vilkår og Velfærd)
Lektor, cand.mag. *Ümit Mehmet Necef*, Ph.D. (forårssemesteret, IHKS)
Lektor, cand.phil. *Henning Pryds*
Lektor, dr.phil. *Ning de Coninck-Smith*, Ph.D. (tiltrådt som centerleder 1. september, forårssemesteret: forlagt tjenestested USA)
Lektor, cand.mag. *Rikke Schubart*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Lektor, lic.phil. *Anne Scott Sørensen*, Ph.D. (fratrådt som centerleder 31. august)
Adjunkt, cand.mag. *Bodil K. Jensen*, Ph.D. (fratrådt 31. juli)
Adjunkt, cand.mag. *Charlotte Kroløkke*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Adjunkt, cand.mag. *Karen Hvidtfeldt Madsen*, Ph.D. (til-

trådt 15. august)
 Adjunkt, cand.mag. *Gitte Braut Rose*, Ph.D.
 Forskningsadjunkt, cand.phil. *Karen Elberg*, Ph.D. (fratrådt 31. juli, 1. september-31. december)
 Forskningsadjunkt, cand.mag. *Jesper Olesen*, Ph.D. (1. februar-31. august, programfinansieret af Erhvervsfremmestyrelsen)
 Amanuensis, cand.mag. *Dorte M.R. Andersen*
 Amanuensis, cand.mag. *Morten Boeriis*
 Amanuensis, cand.mag. *Simon Torp* (ekstern lektor 1. februar-31. juni, amanuensis fra 1. september)
 Ekstern lektor, folklorist, M.A. *Anne Leonora Blaakilde* (efterårssemestret)
 Ekstern lektor, cand.phil. og bibliotekar *Jan Graulund* (fratrådt 31. januar)
 Ekstern lektor, mag.art. *Jens Ager Hansen*
 Ekstern lektor, cand.mag. *Jens Jørgen Hansen* (fratrådt 31. juni)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Niels Buur Hansen* (fratrådt 31. juni)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Esben Hedegaard* (fratrådt 31. januar)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Helene Høyrup*
 Ekstern lektor, cand.mag. *Hans-Christian Jensen* (fratrådt som Ph.D.-studerende 15. september)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Hanne Jørndrup* (fratrådt 31. januar)
 Ekstern lektor, forskningsmedarbejder *Ove Korsgaard*, Ph.D. (fratrådt 31. januar)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Anders V. Munch* (efterårssemestret)
 Ekstern lektor, mag.art. *Gertrud Øllgaard* (fratrådt 31. juni)
 Forskningsassistent, cand.mag. *Bo Vestergård Madsen* (1. januar-31. marts)
 Ph.D.-studerende *Inger Hartby* (efterårssemestret)
 Forskningssekretær, cand.mag. *Torben Kure Marker* (fratrådt 31. december, delvist aflønnet af programmet Børns Vilkår og Velfærd)
 Korrespondent *Birgitta Rosendal*
 Overassistent *Gerda Carsing*
 Overassistent *Jeanet Dal Hartvigsen* (tiltrådt 1. august)
 Overassistent *Ellinor Kruse* (barselsorlov indtil 15. maj, fratrådt 31. maj)
 Assistent *Ingerlis Højgaard* (fratrådt 22. juni)
 Faglig vejleder *Jacob Pelle*

Der har været 22 undervisningsassistenter med i alt 262,5 konfrontationstimer.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Toke Riis Ebbesen (aflønnet af Trekantsområdet Danmark)
Rune Ottogreen Lundberg (fratrådt som ekstern lektor 31. juni, forskningsassistent 1. august-31. september, Ph.D.-studerende fra 1. december)
Lotte Nyboe (barselsorlov fra 5. august, aflønnet af pro-

jektbevilling fra Freja-midler)
Troels Rasmussen (aflønnet af Idrættens Forskningsråd)
Michael Harlind Aagaard (aflønnet af projekt Barndoms-Børnekulturforskning)

Ekskursioner

Ning de Coninck-Smith ledede en ekskursion for 50 studerende til København (10. oktober).

Gitte Rose ledede en ekskursion for 19 studerende til London (25.-30. oktober).

Gæsteforelæsninger

Dagmar Schmauks, Semiotik, Teknisk Universitet, Berlin: Gender change in cartoons (22. marts). Iben Jensen, Institut for Kommunikation, RUC: Kulturel identitet og mangfoldighedsledelse (8. december).

Andre arrangementer afholdt af centret

Konference om MA i Køn og Kultur (15. januar). Kandidatafslutning (1. februar). Karrieredag (27. april). Sammen med Cassandra (Lokalforeningen af Foreningen for Kvinde- og Kønsforskning i Danmark) cand.mag. Pia B. Thorsen og lektor Marianne Børch: Køn, Vampyrer og gotik (12. september). Sammen med Kolding Designskole Sociolog Henrik Dahl: Hvad er en holdning (9. november). Studenterrugen, eksamensprojekt (17.-25. november).

Publikationer

Centret redigerer og udgiver bøger i skriftserien Udspil: *Jessen, Carsten*. Børn, leg og computerspil.
Rasmussen, Troels. Lederuddannelse og demokrati – En gymnastikhøjskoles historie.
 Centrets arbejdsrapporter:
Gleerup, Jørgen. Modernitet og innovation. – Play and Playgrounds, 19.
Munch, Anders V. Design som Gesamtkunstwerk. Historiske transformationer af en vision fra Wager og Morris til Verner Pantón, 20.
Guldborg, Jørn. Fra Rubjerg Knude til Twin Peaks – om Niels Hausgaards kulturstudier, 23.

Litteraturvidenskab og Semiotik

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

- Grunduddannelse/BA i Litteraturvidenskab
- 1-årig sidefagsuddannelse i Litteraturvidenskab
- 1 1/2-årig sidefagsuddannelse i Litteraturvidenskab
- 1-årig kandidatuddannelse i Litteraturvidenskab
- 1 1/2-årig kandidatuddannelse i Litteraturvidenskab
- 3-årig overbygningsuddannelse (cand.mag.) i Litteraturvidenskab
- Magisterkonferens 4-årig overbygningsuddannelse i Litteraturvidenskab
- 1-årig sidefagsuddannelse i Semiotik
- 1 1/2-årig sidefagsuddannelse i Semiotik

Professor, mag.art. *Jørgen Dines Johansen* (studieleder, ILKM)

Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup* (ILKM)

Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard* (ILKM)

Lektor, dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Annelise Ballegaard Petersen* (ILKM)

Lektor *Henning Goldbæk*, Ph.D. (tiltrådt 1. august) (ILKM)

Lektor, mag.art. *John Thobo-Carlsen* (ILKM)

Adjunkt *Gitte Duemose Hansen* (fratrådt 31. juli) (ILKM)

Adjunkt, mag.art. *Rasmus Thorning Hansen* (lektor mag.art. fra 1. august) (ILKM)

Amanuensis, lic.phil. *Erling Davidsen* (ILKM)

Ekstern lektor, mag.art. *Leif Søndergaard*, Ph.D. (ILKM)

Ekstern lektor, mag.art. *Pia Harritz* (1. februar-31. august) (ILKM)

Ekstern lektor, mag.art. *Helle Hovgaard Jørgensen* (ILKM)

Undervisningsassistent *Søren Frank* (1. februar-31. august) (ILKM)

Overassistent *Lisbeth Helge* (fratrådt 31. oktober) (ILKM)

Vikar *Pia Krogh Andersen* (1. juni-31. december) (ILKM)

Faglig vejleder *Signe Møller Jørgensen* (ILKM)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lisa Korsbek Christensen (ILKM)

Stina Teilmann (ILKM)

Der har i forårssemestret og/eller efterårssemestret været ansat i alt 4 instruktører, der har undervist i ialt 208 konfrontationstimer.

Ekskursioner

Teater- og museumsekskursion til København v/John Thobo-Carlsen: Robert Wilsons udstilling *Anna didn't come home last night* på Det danske Kunsthistorisk Museum.

Udstillingen *Sjælebilleder: Symbolismen i dansk og europæisk maleri 1870-1910* på Statens Museum for Kunst og udstillingen *Kroppen i det 20. århundrede* på Arken (13.-14. januar).

Samuel Becketts *Krapps* sidste bånd og Ionescos *Ene-time*, begge Folketeatret (16. januar)

Annelise Ballegaard Petersen og Gitte Duemose Hansen ledede en ekskursion til Berlin i forbindelse med overbygningskurset „litteraturens byer“ (15.-18. maj).

Gæsteforelæsninger

Den 21.-22. september 2001 – Seminar med titlen *Se ondsken indefra*. Arrangementet var tilrettelagt af studerende fra Litteraturvidenskab, Nordisk og Filosofi. Gæsteforelærere var: Mag.art. i filosofi, forfatter og forlægger Peter Thielst, forfatter Grete Roulund, professor, dr.phil. Bent Jensen, digter og prosaist Preben Major Sørensen, adjunkt og Ph.D. i filosofi Peter Wolsing, redaktør Niels Dalgaard, ekstern lektor, mag.art. Helle H. Jørgensen, cand.theol Søren E. Jensen og lektor, cand.mag. Anne Jerslev.

Publikationer

Centret redigerer og udgiver skriftserien *Skrifter*.

Bentzen, Jonas Hindsholm. Delelige Drømme – en analyse af poptekstens retorik. 3.

Børch, Marianne. An Introduction to Paradise Lost. 1.

Petersen, Annelise Ballegaard og Rendix, Mia (red.). Hvorfor læser vi Litteratur. 2

Mellemøst-studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

1-årige og 1 1/2-årige uddannelse i ordinært sidefag i Mellemøst-studier

Den særligt tilrettelagte suppleringsuddannelse i Mellemøst-studier (Åben Uddannelse)

Indvandrerstudier

1-årigt sidefag (Åben Uddannelse)

Mellemøst-information, der driver indtægtsdækket virksomhed

Arabiske områdestudier, der varetager uddannelsen i arabisk sprog på cand.negot.-uddannelsen

Arabisk, 1-årigt og 1 1/2-årigt sidefag (Åben Uddannelse)

Bestyrelse

Udenrigsministeriet (formand), *Poul Hoiness*

Center for Mellemøst-studier, *Martin Hvidt*, (centerleder)

Center for Mellemøst-studier, *Helle Lykke Nielsen*

OPEC og Mellemøst-klubben, *Ole Munch*

Carsten Niebuhr Institutet, *Jørgen Bæk Simonsen*

Aarhus Universitet, *Peter Steensgaard Paludan*

Syddansk Universitet, IHKS, *Jesper Carlsen* (observatør)

Syddansk Universitet, Institut for Marketing, *Søren Askegaard* (observatør)

Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen*

Lektor, cand.scient. et exam.oecon. *Martin Hvidt*, Ph.D. (centerleder)

Lektor, mag.art. *Mehmet Ümit Necef*, Ph.D.

Lektor, cand.mag. *Helle Lykke Nielsen*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Torben Rugberg Rasmussen*
Lektor, phil.dr. *Khaled Salih*
Lektor, cand.mag. *Peter Seeberg*
Udenlandsk lektor *Jinan Rahsid Muhsin* (fratrådt 31. marts)
Amanuensis, cand.mag. *Ivar Herlev Sørensen*
Forskningsassistent, cand.scient.pol. *Morten Valbjørn*
Sekretær *Pia Hansen*
Sekretær *Lone Lindschouw Pedersen*
Kontorassistent *Habib Khedri* (ansat i flexjob)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Gunna Funder Hansen

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 6 eksterne lektorer, undervisningsassistenter og instruktører, der har undervist i alt 290 timer.

Ekskursioner

Morten Valbjørn arrangerede, og var leder af studietur til Iran for Mellemøst-studier, Åben Uddannelse (5.-16. april).

Peter Seeberg arrangerede og var leder af studietur til Syrien og Libanon for Indvandrerstudier, Åben Uddannelse (6.-13. april).

Morten Valbjørn arrangerede og var leder af studietur til Syrien, Libanon og Jordan for Mellemøst-studier, Åben Uddannelse (13.-22. oktober).

Gæsteforelæsninger

Adjunkt Claus V. Petersen, Københavns Universitet, Carsten Niebuhr Institut: Iransk identitet – den præ-islamiske og den islamiske historie i det moderne Iran (11. februar). Henrik Zip Zane, Københavns Universitet: Migration i historien (25. februar). Antropolog Janne Bjerre Christensen: Udskudt ægteskab – seksualitet blandt unge i Iran (11. marts). Imam Muhammad Kassem, Det islamiske trossamfund på Fyn: At arbejde som Imam i Danmark (25. marts). Anette Johansen, Nævnet for etnisk ligestilling: Tørklæder, etniske mindretal og ligestilling i Danmark (6. maj). Ambassadør Nasser Jafar Ali Jasbi, København, Den iranske ambassade: A dialog af civilisations (20. maj). Underdirektør Andreas Monberg, Indenrigsministeriet: Perspektiver i arbejdet med udlændinge i Danmark (9. september). Lektor Hans Kornø Rasmussen: Indvandringen til Danmark – aktuelle perspektiver (30. september). Direktør Morten Kjærum, Center for menneskerettigheder: Har indvandrere og flygtninge menneskerettigheder? (28. oktober). Ph.D.-studerende Michael Irving Jensen, Københavns Universitet, Carsten Niebuhr Institut: Den politiske udvikling i det palæstinensiske samfund efter Oslo-aftalen (18. november). Autoriseret psykolog Birthe Petersen, RTF: PTSD- flygtninge og traumer (25. november). Cand.mag. Jens Kirk Nielsen: TIPH – en international mission under al-Aqsa intifadaen (9. december).

Andre arrangementer afholdt af centret

Morten Valbjørn arrangerede seminaret Valg i Israel – Israels Valg, med følgende oplæg: Raphael Cohen-Almagor, Haifas Universitet, Israel: Det israelske samfund og fredsprocessen, Khaled Salih, Mellemøst-studier, Syddansk Universitet: Palæstinensiske perspektiver på det israelske valg, Syddansk Universitet (8. februar). I samarbejde med DUPI og med støtte fra Udenrigsministeriet og Rockefeller Foundation stod Center for Mellemøststudier i regi af Forum for dialog mellem civilisationer for seminaret Iran, the Democratic Process, and the Future U.S.-Iranian Relations after the Presidential Elections in the USA and Iran. Seminaret havde deltagelse af forskere fra Danmark, Iran og USA, der deltog i sessionerne: Democracy and Regional Security og Democracy, Presidential Elections, and Future Iranian-U.S. Relations. Seminaret fandt sted i DUPIs lokaler i København (31. maj). Morten Valbjørn arrangerede seminaret Den ny terrorisme – efter den 11. september med følgende oplæg: Carl Pedersen, Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet: USA's nye krig, Lars Erslev Andersen, Center for Mellemøst-studier, Syddansk Universitet: Nye trusler – nye sikkerhedspolitiske udfordringer (19. september). Mehmet Ümit Necef arrangerede og var ordstyrer ved debatmøde med udviklingsminister Anita Bay Bundegaard og Frede Vestergaard, Weekendavisen med temaet: Fattigdomsflygtninge? (2. april).

Medarbejderes aktiviteter uden for centret

L. Erslev Andersen var hele året af Rigspolitiet frikøbt til forskningsprojekt om amerikansk sikkerhedspolitik med særlig henblik på terrorismebegrebet. Han har i den forbindelse fungeret som konsulent samt holdt et antal forelæsninger for såvel politi som forsvar. Han deltog i konferencen International co-operation to prevent cbw-terrorist, Wilton Park, England (9.-11. februar). Studietur til Irak (2.-12. marts). Seminar vedrørende Forum for dialog mellem civilisationer, München (23.-25. marts). Studieophold ved Center for Non-proliferation Studies, Washington DC (7.-19. juni). Han deltog i Nordisk Sommeruniversitetets globaliseringskreds med forelæsning International terrorism in Danish Perspective – the talent-spotter in focus, Göteborg (31. juli-5. august) samt i MESA-konference San Francisco (17.-20. november). Studieophold ved Monterey Institute of International Studies, Monterey, CA (20.-25. November). Han arrangerede i samarbejde med DUPI og sekretariatet seminaret Iran, the Democratic Process, and the Future U.S.-Iranian Relations after the Presidential Elections in the USA and Iran (31. maj) og deltog i møde i styregruppen for Forum for Civilisationernes dialog i København (1. juni). Bidrog til briefing om Saudi-Arabien, Center for Mellemøststudier (29. september). Holdt gæsteforelæsninger på forskellige fag på Syddansk Universitet om sit forskningsprojekt (19. februar, 2. april og 6. november). Har ud over for politi og forsvar holdt et antal forelæsninger om Mellemøsten og om terrorisme, herunder for Historisk Forening, Århus

(13. september), Syddansk Universitet (19. september), Forsvarsakademiet (20. september), Statskundskab, Århus (25. september), Fåborg Gymnasium (4. oktober), Kalø Sproghøjskole (11. oktober). Paneldebat om medier og terrorisme, Mellempøstlig Samvirke, København (11. oktober), Forsvarsakademiet (16. oktober), Rotary Nyborg (16. oktober), Idéhistorisk Forening, Århus (18. oktober), Institut for Fremskridtsforskning, København (22. oktober). Paneldebat om bomber eller bistand sammen med udviklingsminister Anita Bay Bundegaard, Radikal Ungdom, Syddansk Universitet (22. oktober), Folkeuniversitetet i Skive (22. oktober), Historisk Institut, Aalborg (23. oktober), Odense Seminarium (24. oktober), Studenterkredsen i Århus (29. oktober), Europabevægelsen i Odense (7. november), Folkeuniversitetet i Ribe (13. november), MANA, Aalborg (28. november), Svendborg Gymnasium (6. december). Han deltog i udvalg under Sundhedsstyrelsen vedrørende beredskab mod biologisk terrorisme. Han har skrevet adskillige artikler om terrorisme og om politik i Mellempøsten til *Dagbladet Information* og *Jyllands-Posten* samt lejlighedsvist kommenteret begebenhederne efter 11. september i danske og udenlandske medier.

G. Funder Hansen var på forsknings- og studieophold i Israel (januar-juni), herunder kursus i hebraisk ved Hebrew University i Jerusalem (januar-februar) og ved Haifa University (februar-juni). Hun har deltaget i udredningsarbejdet til diplomuddannelse i minoritetssprog og pædagogik. For Erhvervsprogligt forbund, København har hun holdt foredraget Arabisk sprog og kultur ved sprogmesse Det europæiske Sprogår (26. september). Desuden har hun lavet oversættelse af PR-materiale til arabisk for Bukkehave A/S og KVM International A/S.

M. Hvidt har holdt følgende foredrag: Olien. Guds gave eller forbandelse samt foredraget Vand i Mellempøsten, Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasierne, Hvedholm Slot, (26.-27. februar), Good Governance; a necessity under increasing Globalization, Konferencen afholdt af Foreningen af Udviklingsforskere, Grenå (1.-3. marts), Irrigation and related types of water consumption in the Middle East, Norge, Bergen (15. august), Når vandene skiller, Kalø Sproghøjskole (23. november), The Middle East economy: How might September 11th impact the future?, Novo Nordisk, Athen (27. november), Universitetsverdenen set fra Institutplan, Foredrag på kurset Introduktion om Syddansk Universitet (4. december). Han har været medarrangør af Foreningen af udviklingsforskernes konference The law and development complex, Djursvold, Grenå (1.-3. marts) og herunder organiseret og ledet workshoppen Law and regulation. Han har endvidere været medarrangør af Kursus om mellemøstlig kultur, politik og økonomi for Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasierne afholdt på Hvedholm Slot (26.-27. februar) og har været underviser og ressourceperson på det nordiske/baltiske Ph.D.-seminar Water in Africa, south Asia and the Middle East: An interdisciplinary course in the history of water use, hydro politics and sustainable water management, Bergen (13.-17. august).

Han har givet en lang række interviews til Danmarks Radio, RadioNyhederne, Ritzau og Information om urolighederne i Israel/Palæstina, om indvirkningen af terrorangrebet den 11. september på rabiate grupper i Mellempøsten og ikke mindst på regionens økonomiske forhold. Han varetager posten som centerleder ved Center for Mellempøst-studier. Han har siddet i indstillingsudvalg for tildeling af 4 Ph.D.-stipendier under institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse og har deltaget i centrets ekskursion til Iran i perioden (5.-16. april).

M. Ümit Nedef har holdt følgende foredrag: Integration, Holbæk seminarium (5. januar), Debat med Karen Jespersen, Hvidovre (28. januar), Integration, Odde Kommune (5. marts), Indvandringens historie, Århus Handelshøjskole (5. marts), Danskhed, Aabenraa Bibliotek (20. marts), gæsteforelæsning om seksualitet og integration ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet (24. april), debattmøde om integration, København (25. maj), Danmark og Integration, Politikens Hus, København (7. juni), Integration, Dansk Industri, Vejle (13. juni), Indvandrere og integration, Finansrådet, Vejle (11. september), Integration og indvandrere, Kolding (13. september), Ethnic love in the ethnic cyber space, Conference on Family in the Age of Multiculturalism, Holte (6. oktober), Political participation on immigrants, Conference on Immigrants in Politics, University of Bristol, England (13. oktober), Integration, Helsingør Købmandskole (16. november), Immigration and the Welfare State, Arbejdermuseet, København (21. november), Terrorisme, Det udenrigske Selskab, København (30. november), Tre diskurser om indvandrere, Roskilde Universitetscenter (12. december).

H. Lykke Nielsen deltog i VISL-seminar om tværsproglighed i gymnasiernes sprogundervisning ved Institut for sprog og kommunikation (11. januar) og medvirkede i tv- og radioudsendelser om indvandrerproblemer i Danmark (6. marts, 16. marts, 3. april, 11. april, 19. maj, 21. maj, 14. august, 25. oktober), konflikten mellem Israel og palæstinenserne (17.-18. april samt 10. december) samt terrorangrebet i USA 11. september og situationen i Afghanistan (11.-13. september, 19. september, 7.-8. oktober, 13. december, 16. december). Hun afholdt gæsteforelæsning om arabisk sætningsanalyse ved Uppsalas Universitet, Institutionen for Afro-Asiatiske sprog (14. juni), deltog i EUROCALLs årlige konference ved Neimegen Universitet i Holland (29. august-1. september) samt i konferencen CALL – The Challenge of Change ved Exeter Universitet, UK (1.-3. september), hvor hun holdt foredraget ArabVISL: Interactive Grammar on the Internet. Hun holdt foredrag for Lægeforeningen på Fyn om trivelsesproblemer blandt arabiske indvandrerpiger (25. september), afholdt briefing for Udenrigsministeriet (27. september), organiserede en workshop med titlen Teaching Middle Eastern languages – past and present ved Nordisk Mellempøstselskabs konference The Middle East: Interpreting the Past i Lund (25.-29. oktober), hvor hun holdt foredraget Arabic grammar on the Internet (28. oktober). Hun fungerede som konsulent for Odense Kom-

mune i forbindelse med tilsyn af en etnisk friskole i Odense (oktober-december), holdt foredraget Grundloven og de fremmedes kulturelle forventninger for LOF i Odense (28. november) samt Sygdomsopfattelse og kommunikation ved Rygambulatoriet i Ringe (7. december). Hun modtog 100.000 kroner fra Undervisningsministeriet til at udrede behovet for en diplomuddannelse i Minoritetssprog og Pædagogik og fungerede i den forbindelse som formand for en tværinstitutionel arbejdsgruppe, der har udarbejdet et forslag til en diplomuddannelse for Minoritetssprog og Pædagogik. Hun var formand for et bedømmelsesudvalg til et udenlandsk lektorat i arabisk og en amanuensisstilling og fungerede i perioden som ekstern referee for tidsskriftet Language Learning, som censor ved Københavns Universitet og VUC i København og har afholdt eksamener i arabisk som fremmedsprog for Ingeniørhøjskolen i København. Hun har i perioden desuden haft ansvaret for 2 forskerspirer og 2 arabisktalende praktikanter under integrationsloven og skrevet 8 artikler og kronikker til danske aviser og dagblade.

T. Rugberg Rasmussen har holdt følgende foredrag: Findes der en multikulturel dannelse?, Holbæk seminarium (4. januar), Kølige integrationsstrategier, Fredericia (23. januar), Etnicitet og bandedstrukturer, Esbjerg Pædagogseminarium (26. januar), 2. generationsindvandrere i gymnasieskolen, Rosborg Gymnasium, Vejle (30. januar), Den multikulturelle arbejdsplads, Vejle Amt (19. februar), Politisk kultur i Mellemøsten, Handelsskolernes Historielærerforening, Fåborg (28. februar), Kølige integrationsstrategier, Værløse Kommune (2. marts), Religion og politik i Tyrkiet, Center for Religion, Syddansk Universitet (5. marts), Interkulturel kommunikation og Mellemøsten, Lundbeck International, København (8. marts), Indvandrer kulturer i Danmark, Journalisthøjskolen, Århus (28. marts), Findes der en multikulturel dannelse?, Danmarks Pædagogiske Universitet (18. april), Kølige integrationsstrategier, Odense Pædagogseminarium (19. april), Racisme, diskrimination og fremmedhad, FN-forbundet (22. april), Etnicitet og bandedstrukturer, Udrykningsholdet, Frederiksberg (23. april), Etnicitet og bandedstrukturer, Det kriminalpræventive råd, Middelfart (3. maj), Kølige integrationsstrategier, Randers Kommune (17. maj), Findes der en multikulturel dannelse?, Jysk Pædagogseminarium, Århus (23. maj), Pædagogik i det flerkulturelle samfund, Amtscentralen for Undervisningsmidler, Odense (28. maj), Myndighed og interkulturel kommunikation, Levnedsmiddeldirektoratet, Vejle (14. juni), Islam i Danmark, Århus Kommunes Projektus (20. juli), Kølige integrationsstrategier, Skovbo Kommune (15. august), Pædagogik i det flerkulturelle samfund, Fyns Pædagogseminarium (5. september), Terror og islam, Skælskør Folkehøjskole (26. september), Solidaritet eller civilitet, Tietgensskolen, Odense (28. september), Pædagogik i det flerkulturelle samfund, Svendborg Kommune (3. oktober), Egentlig er islam bare en religion, Folkeuniversitet i Skive (8. oktober), Solidaritet eller civilitet, Dansk Flygtningehjælp, Fuglsø Centret (11. oktober), Islam som religion, kultur og politik, Svendborg (25.

oktober), Egentlig er islam bare en religion, Folkeuniversitetet i Kolding (1. november), Findes der en multikulturel dannelse?, Holbæk seminarium (2. november), Islam og politisk islam, Hjørring Gymnasium (14. november), Hvad skal vi mene om 11. september?, Viborg Katedralskole (16. november), Kølige integrationsstrategier, VUC Sønderjylland (21. november), Islam som religion, kultur og politik, Beredskabsstyrelsen (22. november), Kølige integrationsstrategier, Undervisningsministeriets to-sprogskonsulenter, Vejle (22. november), Indvandrer kulturer i Danmark, Museumspædagoguddannelsen, Sorø (5. december), Kunst som normaliseringsform, Brandts Klædefabrik, Odense (22. december). Han deltog i studietur til Syrien og Libanon med Indvandrerstudier, Åben Uddannelse (6.-13. april) og i studietur på Mellemøst-studier, Åben Uddannelse til Syrien, Libanon og Jordan (13.-22. oktober).

K. Salih har holdt følgende foredrag: Islamiske forsøg på at møde globaliseringen, Islamisk-Kristent Studieceter, København (9. januar), Briefing om Gaza, Danida, Hornbæk (23. januar), Islam som sikkerhetspolitisk hot?, Søværnets Officersskole, København (30. januar), Mellemøstens politiske udvikling, Foreningen af Historielærere i Handelsgymnasiet, Fåborg (27. februar), Democracy and democratisation in the Arab world, DUPI, København (1. marts), Irak og kurderne, Den journalistiske Efteruddannelse, København (2. marts), Den nye intifada og den udeblevne arabiske solidaritet, COPRI, København (8. marts), Demokratiets forudsætninger i den islamiske verden, Center for Religion, Syddansk Universitet, Odense (22. marts), Sikkerhedspolitik i Nordafrika, Flyvevåbnets Officersskole, Ballerup (7. maj), Mellemøsten efter terrorangrebene den 11. september, Novo Nordisk, Athen, Grækenland (27. november). Han medvirkede i Second Conference of FEMISE, Euro-Mediterranean Forum of Economic Institute, Marseille, Frankrig (29.-30. marts), i paneldebatten Islam og demokrati, IKON, Århus (26. april), i et seminarium om Iran, Irak og Golfregionen, Kastellet, København (14. maj). Deltog i seminarieret Iran, the democratic process, and the future U.S.-Iranian relations after the presidential elections in the USA and Iran, DUPI, København (31. maj). Han organiserede og medvirkede i et arbejdsseminarium Demokratisering i Palæstina og irakiske Kurdistan, DUPI, København (19. november). Han har givet en lang række interviews til Danmarks Radio, Sveriges Radio og TV nyhederne om urolighederne i Israel/Palæstina, om indvirkningen af terrorangrebet den 11. september på rabiate grupper i mellemøsten.

P. Seeberg arrangerede og deltog selv med en række foredrag på 5-dagskursus for SSP-medarbejdere om Etniske Minoriteter i Danmark. Han holdt foredragsrække for Folkeuniversitetet i Esbjerg med overtitlen Træk af den arabiske verdens historie. Afholdt todageskursus for Fyns Pædagogseminarium om minoritetsspørgsmål (18.-20. april). Har derudover blandt andet holdt følgende foredrag: Identitet, sprog og interkulturel kommunikation, Dansk Bibliotekarforening (27. marts), Politiske modsæt-

ninger i Iran, Forsvarets Efterretningstjeneste (14. maj), Replacement Migration-rapporten: europæiske udfordringer, Københavns Universitet (14. juni), Palæstinensiske flygtninge i Mellemøsten, Åben Uddannelse Mellemøststudier (16. september), Etniske Minoriteter – udfordringer for journalister, Danmarks Journalisthøjskole (10. marts), Det moderne Iran, Esbjerg Bibliotek (24. oktober), Danmark fra nationalstat til multietnisk samfund, Haderslev Seminarium (15. november), Det multietniske Danmark og pædagogers rolle (16. november), Etniske mindretal i uddannelsessektoren, AF Esbjerg (19. november), Flygtninge, nominalisme eller realisme? Beredskabsstyrelsen (11. december). Han var rekvireret til overbygningfaget Det moderne Mellemøsten på Historisk Institut, Aarhus Universitet (foråret). Han har ledet studieture til Libanon og Syrien for Center for Mellemøststudier (6.-14. april) og til Iran for Historisk Institut, Aarhus Universitet. Deltog i åbningskonference på Akademiet for Migrationsforskning ved Aalborg Universitet (29.-30. august). Medlem af Indenrigsministeriets kontaktgruppe for integrationsstatistik. Han har været censor på Aalborg og Københavns Universitet samt på Roskilde Universitets Center. Han har, sammen med forskningsassistent Morten Valbjørn, forestået udviklingen af nye Diplom- og Masteruddannelser på indvandrerområdet støttet med 100.000 kroner af Undervisningsministeriet.

I. Herlev Sørensen har fungeret som ressourceperson for Udenrigsministeriet, Danidas Kursuscenter, Hornbæk (21. januar) og har været redaktør på fire numre af Information om Indvandrere. Han har ledet ture til Yemen for Viktors Farmor (25.-12. marts) og til Ægypten for Albatros Travel (28.-8. oktober) samt deltaget i studietur til Libanon, Syrien og Jordan (13.-22. oktober). Han har holdt foredraget Islam som minoritetsreligion i Danmark, Aalborg Katedralskole (13. november).

M. Valbjørn har sammen med Peter Seeberg forestået et udredningsarbejde for Syddansk Universitet, hvor man på baggrund af et kommissorium fra Undervisningsministeriet undersøgte muligheden for etableringen af en diplomuddannelse i Indvandring og Integration og en masteruddannelse i Globalisering, Migration og Demokrati. Han fungerede i efteråret også som ekstern lektor på Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet, hvor han udbød seminaret De mellemøstlige internationale relationer - kulturelt unikke eller som alle andre?. Han var regional koordinator for en undersøgelse om de etniske minoriteters politiske deltagelse som del af Magtudredningen. Deltog i workshop på DUPI, der var del af forskningsprojektet Democratisation and Civil Society in the Middle East. Case Studies of Palestine and Kurdistan (19. november). Han har holdt følgende foredrag: Islam: Den israelsk-palæstinensiske konflikt, FOF, Dalum Bibliotek (15. februar), Oslo-fredsprocessen - en hegemonisk fred som del af kursus for Handelsgymnasiets Historielærforening, Hvedholm Slot, (27. februar), Islam: Fredens eller krigens civilisation?, Folkeuniversitet Skive (29. oktober), Nyere arabisk historie som del af kursuset Arabisk historie, identitet & litteratur, Danmarks Biblioteks-

skole (7. november), Fredens eller krigens civilisation?, Folkeuniversitet Ribe (27. november). Han har arrangeret seminaret Valg i Israel – Israels Valg, Syddansk Universitet (8. februar) og seminaret Den ny terrorisme – efter den 11. september, Syddansk Universitet (19. september). Han har ledet studieturene for Åben Uddannelse Mellemøststudier til Iran (5.-16. april) og til Libanon, Syrien og Jordan (13.-22. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

Center for Mellemøststudier ved L.E. Andersen modtog 50.000 kroner fra Udenrigsministeriet samt 135.000 kroner fra The Rockefeller Foundation til støtte til projektet Forum for Dialog mellem Civilisationer.

L.E. Andersen modtog fra Rigspolitiet 296.813,52 kroner til støtte til forskningsprojektet Superterrorismen – retorik og realitet. En undersøgelse af superterrorismens diskurs i amerikansk udenrigs- og forsvarspolitik efter Den Kolde Krig med henblik på en vurdering af den internationale terrortrussel i det nye årtusinde og dens relevans i et dansk perspektiv.

Peter Seeberg har modtaget 108.000 kroner for deltagelse i Forskningsprojekt om undervisningsforsøg (sammen med Lektor Sven Erik Nordenbo, Københavns Universitet, forskningschef Poul Skov, Danmarks Pædagogiske Universitet, seniorforsker Lars Klewe, Danmarks Pædagogiske Universitet, lektor Erik von Essen, Himmelev Gymnasium, lektor Inge Heise, Ishøj Amtsgymnasium og lektor Elsebeth Sanden, Gentofte HF). Har modtaget 220.000 kroner af Indenrigsministeriet til gennemførelse af forskningsprojekt vedrørende Etniske Minoriteter i Ungdomsuddannelserne.

Publikationer

Andersen, Lars Erslev. „Den fraværende supermagt – USA og Oslo-processen.“ *På tærsklen til fred? Al-Aqsa intifadaen og fredsprocessen i Mellemøsten.* Red. Michael Irving Jensen. København: Gyldendal, 2001. 65-81.

Andersen, Lars Erslev. „Iran-EU-USA Relations Seen Through the Rushdie Affair.“ *Oil & Water. Cooperative Security in the Persian Gulf.* Red. Bjørn Møller. London/New York: I.B. Tauris Publishers, 2001. 290-308.

Andersen, Lars Erslev. „Det yderste højre i USA. En europæisk Timothy McVeigh?“ *Rubicon* 4 (2001): 5-14.

Andersen, Lars Erslev. „Danmark bør lære af amerikanernes bitre erfaringer.“ *Dansk Politi* 10 (2001): 45-47.

Andersen, Lars Erlev. „USA og Mellemøsten. Nyhedsbrev.“ *COPRI* 8 (2001): 4-10.

Andersen, Lars Erslev. „Tyrkiet skal med, men hvorfor egentlig?“ *Politologiske Studier* 1 (2001): 62-71.

Andersen, Lars Erslev. „Verdens Værste Terrorist.“ *Euro-man* juni (2001): 72-78.

Andersen, Lars Erslev. „USA’s Mellemøstpolitik – del 1:

- Tilbageblik på Clintonadministrationen.“ *Mellemøst-information* 18.1 (2001): 4-8.
- Andersen, Lars Erslev. „USA’s Mellemøstpolitik – del 2: Bush kigger indad.“ *Mellemøst-information* 18.2 (2001): 4-10.
- Andersen, Lars Erslev. „Oslo-processen: Fra fredshåb til krigsfrygt.“ *Mellemøst-information* 18.8/9 (2001): 23-31.
- Andersen, Lars Erslev. „Usama bin Ladin – et portræt af en leder og hans organisation.“ *Mellemøst-information* 18.11 (2001): 1-7.
- Hansen, Gunna Funder. „Den forbudte mad - jødiske spiseregler.“ *Mellemøst-information* 18.6 (2001): 18-22.
- Hansen, Gunna Funder. „Islamisk ret og menneskerettighederne.“ *Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet* 43 (2001).
- Hansen, Gunna Funder. „At læse uden vokaler. Om læseproces på arabisk og hebraisk.“ *Sprogforum* 21 (2001).
- Hansen, Gunna Funder. „Mellemøstlige patienter i sundhedssektoren.“ *Information om Indvandrere* 5.1 (2001): 1-6.
- Hvidt, Martin. „Aswan-dæmningen - beton og stormagtspolitik.“ *RUBICON* 2.9 (2001): 16-21.
- Hvidt, Martin. „Oliens rolle i Mellemøstens moderniseringsproces.“ *Mellemøst-information* 18.3 (2001): 15-20. En revideret version af artiklen er trykt i *Medlemsblad for Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet* 43 (2001): 42-48.
- Hvidt, Martin. „Irans økonomiske problemer.“ *Mellemøst-information* 18.4 (2001): 15-18.
- Hvidt, Martin. „Verdensmarkedets virtuelle vand.“ *Mellemøst-information* 18.7 (2001): 15-18. En revideret version af artiklen er trykt i *Medlemsblad for Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet* 43 (2001): 17-22.
- Hvidt, Martin. „International bistand i de palæstinensiske områder.“ *Mellemøst-information* 18.8/9 (2001): 4-8.
- Hvidt, Martin. „WTO og Mellemøsten.“ *Mellemøst-information* 18.10 (2001): 15-18. En revideret udgave af artiklen er trykt som kronik i *Kristeligt Dagblad* 8. november (2001).
- Hvidt, Martin. „Mellemøstens økonomi efter den 11. september.“ *Mellemøst-information* 18.11 (2001): 14-16.
- Necef, Mehmet Ümit. „Holocaust-benægtelse på tyrkisk.“ *Mellemøst-information* 18.4 (2001): 11-15.
- Necef, Mehmet Ümit. „Frau Tyrkiet til München – Hauptbahnhof eller Flughafen?.“ *Mellemøst-information* 18.5 (2001): 8-12.
- Necef, Mehmet Ümit. „Tyrkisk skandale i København.“ *Mellemøst-information* 18.7 (2001): 19-21.
- Necef, Mehmet Ümit. „Europæiske jurister og tyrkiske islamister.“ *Mellemøst-information* 18.8/9 (2001): 8-12.
- Necef, Mehmet Ümit. „Tyrkisk skadefryd og forargelse.“ *Mellemøst-information* 18.10 (2001): 1-4.
- Necef, Mehmet Ümit. „Hvad ville Yılmaz Güney have sagt til Usama bin Ladin?.“ *Mellemøst-information* 18.12 (2001): 11-15.
- Necef, Mehmet Ümit. „Etnisk kamp og den armenske massakre.“ *Information om Indvandrere* 4.3 (2001): 21-24
- Necef, Mehmet Ümit. „De fremmede i dansk film.“ *Information om Indvandrere* 5.1 (2001): 6-12.
- Nielsen, Helle Lykke. „ArabVISL: Arabic Grammar on the Internet.“ *CALL: The Challenge of Change*. Red. Keith Cameroun. Exeter: Elms Bank Publications, 2001. 343-352.
- Nielsen, Helle Lykke. „Er det virkelig sprogets skyld?.“ *Sproglæreren* 4 (2001): 12-15.
- Nielsen, Helle Lykke. „Informationsteknologi i Mellemøsten.“ *Mellemøst-information* 18. 2 (2001): 21-24.
- Nielsen, Helle Lykke. „Kvinder i klemme.“ *Mellemøst-information* 18.4 (2001): 1-3.
- Nielsen, Helle Lykke. „Hvad enhver bør vide om arabisk.“ *Information om indvandrere* 4 (2001): 4-8.
- Nielsen, Helle Lykke. „Sexoplysning og indvandrere.“ *Information om indvandrere* 4 (2001): 24-26.
- Nielsen, Helle Lykke. „Hvad skal vi med moskeer?.“ *Information om indvandrere* 5.1 (2001): 19-22.
- Nielsen, Helle Lykke. „Jihad i Danmark.“ *Information om indvandrere* 5.2 (2001): 14-18.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Efter Holocaustskemaets sammenbrud.“ *Mellemøst-information* 18.2 (2001): 18-21.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Jerusalem eller al-Quds.“ *Mellemøst-information* 18.3 (2001): 12-15.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Retssagen mod Saad Eddin Ibrahim.“ *Mellemøst-information* 18.6 (2001): 5-8.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Den algeriske intifada.“ *Mellemøst-information* 18.7 (2001): 1-4.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Richard Wagner i Israel – Edward Said i al-Ahram.“ *Mellemøst-information* 18.8/9 (2001): 16-20.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Historien som brækmiddel.“ *Information om Indvandrere* 4.3 (2001): 24-28.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Indvandrerområdets normalisering.“ *Information om Indvandrere* 4.4 (2001): 1-4.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Ikke ét ord om World Trade Center.“ *Information om Indvandrere* 5.1 (2001): 16-19.
- Rasmussen, Torben Rugberg. „Søgkundskab selv i Kina!“ *Information om Indvandrere* 5.2 (2001): 22-24.
- Khaled Salih. „Køn og politik i Mellemøsten.“ *Mellemøst-information* 18.1 (2001): 11-14.
- Khaled Salih. „Irans politiske system.“ *Mellemøst-information* 18.3 (2001): 8-12.
- Khaled Salih. „Forandrings vinde blæser over Bahrain.“ *Mellemøst-information* 18.4 (2001): 4-7.
- Khaled Salih. „Mellan vilja och förmåga: Turkiets väg

mot medlemskab i EU.“ *Ord&Bild* 1 (2001): 11-15.

Khaled Salih. „Karikatur som et eksempel på humor i den arabiske presse.“ *Semiramis* 7 (2001): 75-87.

Khaled Salih. „EU’s tyrkiske dilemma og Tyrkiets kurdiske problem.“ *Report 2001/5*. Copenhagen: DUPI (Danish Institute of International Affairs).

Khaled Salih. „Fungerende mot alla odds: Ny studie viser att Palestina-biståndet varit framgångsrikt, men frågetecken finns.“ *Om Världen* 2 (2001): 30-32.

Khaled Salih. „Hegemoni, håb og fortvivelse i Palæstina.“ *Mellemøst-information* 18.5 (2001): 1-4.

Khaled Salih. „Tyrkiet: Europa’s vrede mand.“ *Mellemøst-information* 18.6 (2001): 11-14.

Khaled Salih. „Mellanöstern: mellan hopp och förtvivlan.“ *Internationella Studier* 2 (2001): 6-11.

Seeberg, Peter, red. Ubequemme udfordringer. Aktuelle tendenser i dansk og europæisk indvandring. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2001.

Seeberg, Peter, m.fl. På vej mod et nyt hf. Resultater af hf-evalueringsgruppens arbejde, 1. del. *Uddannelsesstyrelsens temaserie* 8 (2001).

Seeberg, Peter, m.fl. Hf-forsøg 1997-2000. Evaluering af 2- og 3-årige forsøg. Statusrapport 3 fra Hf-evalueringsgruppen. *Uddannelsesstyrelsens temaserie* 4 (2001).

Seeberg, Peter. „Anmeldelse af Birgitte Rahbek: En stat for enhver pris. Konflikten i Mellemøsten.“ *Politica* 2 (2001).

Seeberg, Peter. „Notat om unge indvandreres integration via ungdomsuddannelser og fritidsaktiviteter.“ *AMID/ Indenrigsministeriet* (2001).

Seeberg, Peter. „Politisk kultur i Iran.“ *Noter* (2001).

Seeberg, Peter. „EU’s udenrigs- og indvandringspolitik.“ *Information om Indvandrere* 4.1 (2001): 8-12.

Seeberg, Peter. „Det forældede folkefællesskab.“ *Information om Indvandrere* 4.2 (2001): 21-24.

Seeberg, Peter. „Den forfejlede integrationsdiskussion.“ *Information om Indvandrere* 4.3 (2001): 1-5.

Seeberg, Peter. „Hjemsendelse af afghanske flygtninge fra Iran.“ *Mellemøst-information* 18.1 (2001): 15-18.

Seeberg, Peter. „Iransk valgkamp i utide.“ *Mellemøst-information* 18.2 (2001): 1-4.

Seeberg, Peter. „Det er ikke Libanons ansvar...“ *Mellemøst-information* 18.3 (2001): 5-8.

Seeberg, Peter. „Et år med Bashar al-Assad.“ *Mellemøst-information* 18.6 (2001): 8-11.

Seeberg, Peter. „Hizballahs dilemma...“ *Mellemøst-information* 18.7 (2001): 4-7.

Seeberg, Peter. „Marokko mellem Makhzen og modernisering.“ *Mellemøst-information* 18.8/9 (2001): 1-4.

Seeberg, Peter. „Fælles syrisk-palæstinensiske interesser?“ *Mellemøst-information* 18.10 (2001): 4-7.

Seeberg, Peter. „Fodbold som politisk kultur.“ *Mellemøst-information* 18.12 (2001): 4-7.

Sørensen, Ivar Herlev. „Status: Yemen ti år efter foreningen.“ *Mellemøst-information* 18.4 (2001): 19-21.

Sørensen, Ivar Herlev. „Skilsmisse på ægyptisk.“ *Mel-*

lemøst-information 18.6 (2001): 15-17.

Sørensen, Ivar Herlev. „Den ægyptiske kulturkrig.“ *Mellemøst-information* 18.10 (2001): 18-20.

Sørensen, Ivar Herlev. „al-Jazeera og informationskrigen.“ *Mellemøst-information* 18.11 (2001): 7-9.

Sørensen, Ivar Herlev. „De homoseksuelles Cairo.“ *Ægypternes Cairo*. København: Klim. 153-167.

Valbjørn, Morten. „Kompromisets diskurs – om israelske og palæstinensiske indrømmelser.“ *Mellemøst-information* 18.1 (2001): 1-4.

Valbjørn, Morten. „Islam: Krigens eller fredens civilisation?“ *Mellemøst-information* 18.2 (2001): 14-18.

Valbjørn, Morten. „Sharons Israel.“ *Mellemøst-information* 18.3 (2001): 1-5.

Valbjørn, Morten. „Islam: Krigens eller fredens civilisation?“ *Udenrigs* 56.1

Valbjørn, Morten. „Nyt kapitel i den iransk-russiske fortælling.“ *Mellemøst-information* 18.5 (2001): 4-8.

Valbjørn, Morten. „Frit valg under kontrol – det iranske præsidentvalg 2001.“ *Mellemøst-information* 18.6 (2001): 1-5.

Valbjørn, Morten. „Al-Aqsa Intifadaens hjemmefronter.“ *Mellemøst-information* 18.7 (2001): 7-11.

Valbjørn, Morten. „Palæstina-konfliktens mange målestokke.“ *FFH – Historielærereforeningens blad* august (2001).

Valbjørn, Morten. „Nyt kapitel i den iransk-russiske fortælling.“ *Udenrigs* 56.2.

Valbjørn, Morten. „Jordan er Palæstina.“ *Mellemøst-information* 18.10 (2001): 11-15.

Valbjørn, Morten. „Sanktionerer eller forbyder islam terror?“ *Mellemøst-information* 18.11 (2001): 10-14.

Valbjørn, Morten. „Den israelske fredsproces.“ *Mellemøst-information* 18.12 (2001): 7-11.

Middelalderstudier

Bestyrelse
 Dekan *Flemming G. Andersen* (ISK)
 Professor, dr.phil. *Andreas Haarder*
 Professor, dr.phil. *Minna Skafte Jensen* (ILKM)
 Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard* (ILKM)
 Docent, dr.phil. *Jacob Isager* (IHKS)
 Lektor *Lars Bisgaard*, Ph.D. (formand, adjunkt fra 1. august, IHKS)
 Lektor, dr.phil. *Marianne Børch* (ILKM)
 Lektor *Rasmus Thorning Hansen*, Ph.D. (adjunkt fra 1. august, ILKM)
 Lektor *Kurt Villads Jensen*, Ph.D. (IHKS)
 Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg* (IHKS)
 Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D. (IHKS)
 Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)
 Forskningslektor *Leif Søndergaard*, Ph.D. (ILKM)
 Museumsinspektør *Jacob Tue Christensen* (Odense Bys Museer)
 Sekretær *René Christensen*

Associerede medlemmer

Henrik Tvarnø (rektor indtil 1. juli, Folketinget)

Professor, dr.phil. *Jens E. Olesen* (Greifswald)

Professor, dr.phil.habil. *Peter Dinzelbacher* (Werfen, indtil 9. november, IHKS, Esbjerg)

Til Center for Middelalderstudier er knyttet Projekt Vise-center.

Leder:

Cand.phil. *Rita Pedersen*

Åbningstid: tirsdage og torsdage kl. 10-12 samt efter aftale.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lise Lyng Falkenberg

Andre arrangementer afholdt af centret

Forskerkredsmøder

Kloster og Samfund - En hyldest til Tore Nyberg ved hans tilbagetræden: Professor Brian Patrick McGuire, Roskilde Universitets Center: Kloster og Samfund - „An embarrassment of Riches“, Kim Esmark, Ph.D., Roskilde Universitets Center: Endeløse udvekslinger. Helgengaver og social orden i Loiredalen, ca. 950-1150, Linda Rasmussen, Ph.D., IHKS, Odense: Stille eksistenser. Fattige engelske klostre og lokalsamfundet, ca. 1150-1536, Kaare Rübner Jørgensen, Frederiksberg: Efterliv. Afsluttende bemærkninger (31. januar).

P. Dinzelbacher: Spätmittelalterliche Jenseitsvorstellungen in Wort und Bild, Ole Meyer, Det kongelige Bibliotek, København: At oversætte Dante -Helvedesforestillinger i Den Guddommelige Komædie (22. marts).

Middelalderens landskabslove i ny belysning: Michael Gelting, Rigsarkivet, København: De danske landskabslove: Kongelig lovgivningsaktivitet på kanoniskretligt grundlag, mag.art. Per Andersen: Jyske lov: Landskabslov eller tænkt rigslø?, dr.phil. Annette Hoff, Horsens Museum: Lov og Landskab - landskabslovenes bidrag til forståelsen af landbrugs- og landskabsudviklingen i Danmark 900-1250 (5. december).

Symposium

Centrets årlige novembersymposium var Monsters, Marvels and Miracles - Imaginary Journeys and Landscapes in the Middle Ages (arrangører: L. Søndergaard, R. Thorning Hansen, P. Dinzelbacher).

Professor Evelyn Edson, Piedmont Virginia Community College, Charlottesville, USA: Mapping the Middle Ages: The Imaginary and the Real Universe of the Mappae Mundi, professor Naomi Reed Kline, Plymouth State College Art Department, USA: Maps of Medieval Thought, P. Dinzelbacher: Homo viator - das Leben als Reise durch die welt, R. Thorning Hansen: Alexander's Wall and other Imaginary Locations in Le roman d'Alexandre, Dr. Sieglinde Hartmann, Frankfurt, Tyskland: Wildnis mit wilden Frauen: Juan Ruiz' imaginaere Wanderungen durchs Ge-

birge, L. Søndergaard: The Land of Cockaigne - far West of Spain, Bernard Maier, Bonn, Tyskland: Keltische Reisephantasien, professor John Block Friedman, Boston, USA: The Medieval World View and the New World (5.-6. november).

Publikationer

Jensen, Minna Skafté, Jan Helldén og Thomas Pettitt, red. Incline Aurem. Oral Perspectives on Early European Verbal Culture - A Symposium. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001.

Nordiske Studier

Centret har ansvaret for følgende uddannelser:

Dansk i Odense

Dansk i Kolding

Dansk som andetsprog og Scandinavian Area Studies i Odense

Dansk i Odense

omfatter følgende uddannelser:

Tofaglig bacheloruddannelse med dansk som grundfag

Étfaglig bacheloruddannelse i dansk

Sidefag i dansk

Tofaglig kandidatuddannelse med dansk som hovedfag

Étfaglig kandidatuddannelse i dansk

Magisterkonferens i Nordisk

Faglig supplerer med dansk som sidefag

Professor, cand.mag. *Hans Basbøll* (ISK)

Professor, mag.art. *Henrik Galberg Jacobsen* (ISK)

Professor, cand.mag. *Povl Schmidt* (studieleder, ILKM)

Lektor, mag.art. *Lise Præstgaard Andersen* (efterårssementret, ILKM)

Lektor, dr.phil. *Steffen Arndal* (forårssementret, ILKM)

Lektor, cand.phil. *Jørgen Chr. Bang* (ISK)

Lektor *Lars Handesten*, Ph.D. (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Inger-Lise Hjort-Vetlesen* (ILKM)

Lektor *Bjarne le Fevre Jakobsen*, Ph.D. (forårssementret, ISK)

Lektor, dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen* (efterårssementret, ILKM)

Lektor, cand.phil. *Ulrik Lehrmann* (ILKM)

Norsk lektor, cand.philol. *Morten Gaustad* (ILKM)

Svensk lektor, fil.dr. *Lisa Christensen* (ISK)

Lektorvikar, cand.phil. *Mogens Davidsen* (ILKM)

Lektorvikar, mag.art. *Aldís Sigurdardóttir* (ISK)

Adjunkt *Dag Heede*, Ph.D. (forårssementret, ILKM)

Adjunkt, *Helen Korsgaard*, Ph.D. (forårssementret, ISK)

Adjunkt *Anna Vibeke Lindø*, Ph.D. (ISK)

Forskningsadjunkt *Dorthe Bleses*, Ph.D. (efterårssementret, ISK)

Undervisningsadjunkt, cand.phil. *Knud Bjarne Gjesing*

(ILKM)

Ekstern lektor, cand.mag. *Anders Ellegaard* (forårssementret)

Ekstern lektor, cand.phil. *Finn Frederik Krarup* (forårssementret)

Ekstern lektor, fil.dr. *Carl-Erik Lindberg* (forårssementret)

Ekstern lektor, cand.mag. *Malene Rehr* (undervisningsassistent i forårssementret)

Ekstern lektor, cand.mag. *Mogens Theodorsen* (efterårssementret)

Undervisningsassistent, cand.mag. *Jesper Zimmer Hansen* (forårssementret)

Undervisningsassistent, cand.mag. *Rikke Buch Nielsen* (efterårssementret)

Undervisningsassistent, cand.mag. *Helle Rørbech* (forårssementret)

Undervisningsassistent, cand.mag. *Rolf Sindø*

Studievejleder, stud.mag. *Anita Nell Albertsen*

Studievejleder, stud.mag. *Marie Louise Pedersen*

Kontorfuldmægtig *Sonja Bild*

Overassistent *Annette Andersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Claus Engstrøm (efterårssementret, ILKM)

Pia Thomsen Jensen (ISK)

Jakob Ladefoged (forårssementret, ISK)

Der har i forårs- og efterårssementret været ansat i alt 4 undervisningsassistenter og 11 instruktører. Undervisningsassistenterne har undervist i alt 312 timer.

Ekskursioner

I forbindelse med undervisningen i emnet Seksualitet, køn og identitet i Herman Bangs forfatterskab under kandidatuddannelsen har der været afholdt ekskursion til Arken (29. april).

I forbindelse med undervisningen i fagligt tilvalgsemne Dansk litteratur efter 1980 på bachelorgrundfaget har der været afholdt ekskursion til Betty Nansen Teatret (23. april).

I forbindelse med undervisningen i Den ældre teksthistorie på bachelorgrundfaget har der været afholdt ekskursion til Bellinge Kirke og Skt. Knuds Kirke (19. september).

I forbindelse med undervisningen i emnet Litteratur og malerkunst – 1890erne i tværetetisk perspektiv under kandidatuddannelsen har der været afholdt ekskursion til Statens Museum for Kunst, Glyptoteket, Rådhuset, Kunstindustrimuseet og Klunkehjemmet (13.-14. november).

Andre arrangementer afholdt af centret

Tværnordisk seminar Det onde arrangeret af studerende fra Litteraturvidenskab, Filosofi, Historie og Nordisk med støtte fra centret (20.-21. september).

Dansk i Kolding

har ansvar for følgende uddannelser:

Togfaglig bacheloruddannelse med dansk som grundfag

Étfaglig bacheloruddannelse i dansk

Sidefag i dansk

Faglig supplerings i dansk

Danskfaglige kandidatuddannelser

Professor *Anne-Marie Mai* (studiekoordinator, ILKM)

Adjunkt *Anne Borup*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Karin Esmann Knudsen*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Per Krogh Hansen*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Robert Zola Christensen*, Ph.D. (ISK)

Ekstern lektor *Jørgen Aabenhus*, cand.mag. (Litteraturrådet)

Forskningsassistent, mag.art. *Maria Davidsen* (ILKM)

Overassistent *Irma Dyhrmann*

Faglig vejleder, stud.mag. *Stinne Wessberg*

Faglig vejleder, stud.mag. *Anja Viberg Jessen* (fra 22. november)

1 undervisningsassistent, 130 konfrontationstimer

1 undervisningsassistent, 26 konfrontationstimer (efterårssementret)

3 instruktører, 123 undervisningstimer

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Astrid Fosvold (ILKM)

Jon Helt Haarder (ILKM)

Kenneth Reinecke Hansen (ISK)

Marianne Wolff Lundholt (ISK)

Cand.mag. *Lars Bukdal* ansat som husforfatter (1. februar-30. juni, HUM FAK/Litteraturrådet)

Studierejser og ekskursioner

Studierejse til Universitetet i Lund og Stockholm (26.-30. marts).

Ekskursion til Christiansfeld, Emil Nolde Museet og Ribe (10.-12. oktober).

Studierejse til Paris (9.-14. oktober).

Gæsteforelæsninger

Forfatter Nikolaj Frobenius, Norge: Porno og dannelse (21. februar). Forfatter Jan Sonnergaard: Realisme (24. februar). Forfatter Pablo Lambias: Anmelderens rolle i dag (29. maj). Forfatterne Lars Bukdahl og Jens Blendstrup: Nonsens-digte (26. august). Professor Thomas Bredsdorff, Nordisk Filologi, KUA: Oplysningstanken og kampen mod den (9. september). Lektor Jørgen Hass, Filosofisk Institut, Syddansk Universitet: Kritik af fornufte – om Nietzsches filosofi (1. oktober). Lektor Ove Christensen, Institut for kommunikation, AAU: Om Triers Dogme-film (8. oktober). Forfatter Helle Helle: Helle Helles forfatterskab (11. oktober). Lektor Uwe Geist, RUC: Sprog og stilistik (29. oktober). Forfatter Kirsten

Thorup: Bonsai (30. oktober). Forfatter Fredrik Ekelund, Sverige: Fredrik Ekelunds forfatterskab (25. oktober).

Andre arrangementer afholdt af centret

Symposium: Glossing GLAS Symposium. A Research Seminar and Symposium on GLAS, by Jacques Derrida. Arrangører: Center for Dansk, adjunkt Per Krogh Hansen og Center for Engelsk, lektor Roy Sellars, Koldinghus, Kolding (25.-26. maj). Foredragsholdere: Jacques Derrida (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris/ University of California, Irvine), Timothy Bathi, University of Michigan, Ann Arbor: Sound and Unsound Sense: Hearing and Reading in Derrida's Glas. Geoffrey Bennington, Sussex University: Fetishism in Glas Jonathan Culler, Cornell University: L'essentiel de l'arbitraire: Saussure's Glas, John Llewelyn, Edinburgh : Savings (Of and From the Fragments of Kierkegaard in Glas), John Phillips, National University of Singapore: Force and Classification: Derrida's Glas and the Fruits of Hegel's Logic, Inge Birgitte Siegumfeldt, Copenhagen University: Glas: A Scissionist Operation, Henry Sussmann, State University of New York, Buffalo: The Arcades Project, The Talmud and Glas, Sarah Wood, Oxford University: On the Opening of Glas.

Poetry Slam arrangement afholdt i forbindelse med Kolding Kulturnat. Arrangeret af Center for Dansk, adjunkt Per Krogh Hansen og adjunkt Robert Zola Christensen, Kolding (28. august).

Seminar: Peter Seebergs forfatterskab. Tilrettelagt af lektor Steen Klitgaard Poulsen, Institut for Litteraturhistorie, Aarhus Universitet og professor Anne-Marie Mai, Center for Dansk, Syddansk Universitet (7. september). På seminaret præsenterede Jonas Holst og Jan Bruun Jensen, der begge har vundet Aarhus Universitets guldmedalje på afhandlinger om forfatterskabet, sider af deres arbejde. Foredragsholdere: Prismodtager Jonas Holst: Tid og eksistens, prismodtager Jan Bruun Jensen: Begrebet inkontinens og værens nøjagtighed, lektor Knud Bjarne Gjesing, Nordisk, Syddansk Universitet: Frihedens små steder, lektor Jørn Erslev Andersen, Institut for Litteraturhistorie, Aarhus Universitet.

Eksterne bevillinger og donationer

Demokratifondens bevilling af stipendiat på i alt 60.000 kroner til 3 gæstestuderende fra Gdansk Universitet, Polen: Dorota Lewy (forårssemestret), Marta Nawrocka og Sylwia Batosik (efterårssemestret).

Dansk som andetsprog i Odense

omfatter

Uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne

Scandinavian Area Studies

Docent, dr. phil. *Johannes Wagner* (ISK)

Lektor *Teresa Cadierno Lopéz*, Ph.D. (ISK)
Lektorvikar, cand.mag. *Mogens Davidsen* (ILKM)
Adjunkt *Catherine E. Brouwer*, Ph.D. (ISK)
Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Josette Andersen*
Korrespondent *Elisabeth Bjørnson Erhardtson*

Der har været ansat 1 undervisningsassistent og 1 instruktør, der sammenlagt har undervist i 334 timer.

Ekskursioner mv.

Scandinavian Area Studies afholdt i efterårssemestret 3 ekskursioner. Den første gik til Egeskov Slot og Faaborg Museum (29. september). Næste tur gik til Jelling for at se på runesten og til Koldinghus (18. november). Endelig blev der organiseret en ekskursion til Den gamle By i Århus (9. december).

Uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne afholdt en diskussionseftermiddag om emnet kultur og kulturformidling (30. august).

Gæsteforelæsninger

Uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne afholdt følgende gæsteforelæsninger i forbindelse med faget andetsprogpædagogik: Kirsten Gregersen om udtaleundervisning (19. marts), Leni Dam om elevautonomi (23. april), Jan Schmidt-Petersen om alfabetisering (30. april), Therese Hauge om læsefærdighed og læsetræning (15. maj, 21. maj), Michael Svendsen Petersen om task-baseret undervisning (28. maj).

Religion

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA-grundfaget i Religion

Den 1 1/2-årige sidefagsuddannelse i Religion

Særbestemmelser for sidefagsuddannelse i Religion uden gymnasiekompetence

Den 1-årige sidefagsuddannelse i Religion

1. år på overbygningsuddannelsen i Religion

3. år på bacheloruddannelsen i Religion

Den to-faglige kandidatuddannelse i Religion med gymnasiekompetence

Den to-faglige kandidatuddannelse i Religion uden gymnasiekompetence

Den eet-faglige kandidatuddannelse i Religion

Lektor, lic.theol. *Povl Götke*, Ph.D. (FI)

Lektor, mag.art. et cand.mag. *Tim Jensen* (studieleder, FI)

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff* (FI)

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen* (FI)

Adjunkt, cand.phil. *Mikael Aktor*, Ph.D. (FI)

Adjunkt *Jesper Sørensen*, Ph.D. (FI)

Undervisningsadjunkt, cand.phil. *Caroline Schaffalitzky de Muckadell*

Ekstern lektor, cand.mag. *Thomas Hoffmann*

Ekstern lektor, cand.mag. *Kirstine Munk*
Overassistent *Rita Jacobsen*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 8 undervisningsassistenter, der har undervist i alt 325 timer.

Ekskursioner

Povl Götke og Jesper Sørensen ledede ekskursion til Istanbul (17.-25. marts), og Povl Götke og Knud Rendtorff ledede ekskursion til Rom (28. september-6. oktober). Herudover var centrets studerende på en todages ekskursion til trossamfund i Odense (8.-9. marts).

Gæsteforelæsninger

Lektor Jens Peter Schjødt, Aarhus Universitet holdt foredrag over temaet Tendenser i studiet af nordisk religion i lokale U 49 (19. december).

Foredragsforeningen Religio: Mikael Rothstein, Adjunkt, Ph.D., Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet: Er UFO-religion rigtig religion? (21. februar), Khaled Salih, Lektor, Ph.D., Center for Mellemøststudier, Syddansk Universitet, Odense: Demokratiets forudsætninger i den islamiske verden (22. marts), Cecilie Rubow, Ph.D., Institut for Antropologi, Københavns Universitet: Hverdagens teologi. Måder at tro og folkeligt i danske verdener (25. april), Morten Warmind, adjunkt, Ph.D., Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet: IRLAND (24. september), Carsten Riis, lektor, dr.phil., Institut for Religionsvidenskab, Aarhus Universitet: BALKAN (31. oktober), Tim Jensen, lektor, mag.art., Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet: DANMARK (5. december).

Andre arrangementer afholdt af centret

Centret har været med til at finansiere seminaret Integration for begynder“ (5.-6. maj) samt todages seminar under overskriften Det onde (21.-22. september). Herudover arrangerede centret temadag Religion til debat-civilisationskrig, religionskrig, kulturkamp (10. oktober).

Russiske og Østeuropæiske Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA i russisk

1 1/2-årigt sidefag i russisk

Tofaglige kandidatuddannelser i russisk sprog og kultur/
RUSK

Etfaglige kandidatuddannelser i russisk sprog og kultur/
RUSK

Særligt tilrettelagt sidefag i russisk (Åben Uddannelse)

Russisk tekstlæsning for samfundsinteresserede (Åben Uddannelse)

Professor, dr.phil. *Bent Jensen* (forskningssemester efter-

år, IHKS)

Lektor, mag.art. *Mette Bryld* (forskningssemester forår og efterår, ILKM)

Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig* (studieleder efterår, IHKS)

Lektor, cand.dipl. *Marina Orlova-Jermak* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen* (studieleder forår, ISK)

Adjunkt, cand.mag., translætør *Karl-Henrik Lund* (forskningssemester efterår, ISK)

Ekstern lektor *Hans Henrik Schack von Brockdorff*, Ph.D. (IHKS)

Ekstern lektor *Rikke Haue*, Ph.D. (IHKS)

Ekstern lektor *Galina Starikova*, Ph.D. (ISK)

Sekretær, korrespondent *Birgitta Rosendal* (ILKM)

Faglig vejleder, stud.mag. *Hanne Funch Andersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Brit Aaskov (ILKM)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter i 430 arbejdstimer og 3 instruktører i 335 arbejdstimer.

Ekskursioner

Bent Jensen og Svend Gottschalk Rasmussen ledede en ekskursion for 15 personer til København, hvor man blandt andet besøgte Den russiske Kirke (16. marts).

Gæsteforelæsninger

Professor, dr.oecon. Martin Paldam, Aarhus Universitet: Ruslands økonomiske udvikling efter 12 års reformer (20. marts). Professor, Dr. Aleksej D. Shmelev, Moskvas Pædagogiske Universitet & Videnskabsakademiets Institut for Russisk, Moskva: Moralkoncepter i det russiske lingvistiske billede af verden (9. oktober).

Andre arrangementer afholdt af centret

Foredrag v. cand.mag. Jørgen Laustsen: Tomas Døssings virke som repræsentant for Det kæmpende Danmark i Moskva 1944-45 (15. marts). En række arrangementer under navnet „Slavisk Cafe“.

Spansk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Bacheloruddannelse i spansk

1-årig sidefagsuddannelse i spansk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i spansk

Kandidatuddannelse i spansk

Overbygning på erhvervsproglig BA i spansk

(“Erhverv.humanist.”-ordning)

Faglig supplering i spansk

Lektor, dr. *Claudio Cifuentes Aldunate* (forskningsseme-

ster forår, ILKM)
 Lektor *Annette Grindsted*, Ph.D. (forskningssemester forår, ISK)
 Lektor *Teresa Cadierno López*, Ph.D. (ISK)
 Lektor *Uwe Kjær Nissen*, Ph.D. (studieleder, ISK)
 Lektor, cand.phil. *Ane-Grethe Østergaard* (ILKM)
 Adjunkt, cand.phil. *Anne Magnussen*, Ph.D. (forskningssemester efterår, IHKS)
 Amanuensis, cand.mag. *Lucas Ruiz* (tiltrådt 1. august, ISK)
 Ekstern lektor, cand.phil. *Lene Waagstein* (ILKM)
 Gæsteunderviser *Thora Vinther* (forårssemestret)
 Overassistent *Camilla Bernsdorf* (orlov indtil 31. marts)
 Overassistent *Winnie Drevsfeldt* (fratrådt 31. marts)
 Faglig vejleder, stud.mag. *Trine Døssing*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 10 undervisningsassistenter/instruktører. Disse har undervist i alt i 327 timer.

Andre arrangementer afholdt af centret

Claudio Cifuentes har arrangeret mini-seminaret *La Lírica Andaluza Contemporánea* med følgende program: Professor Hans Felten, Universität Aachen: *Acercamiento a la lírica andaluza sevillana*, lektor Claudio Cifuentes Aldunate, Syddansk Universitet: *La poesía de un poeta granadino actual: Antonio Carvajal*, studerende Anders Eliasson, Syddansk Universitet: *Un análisis del „Romance de la pena negra“ de Federico García Lorca* (18. april).

Claudio Cifuentes har i samarbejde med Institut for Litteratur, Kultur og Medier arrangeret et internationalt seminar *Síntomas en la prosa hispana contemporánea* på Kystgården, Nyborg med deltagelse af forskere fra forskellige lande med følgende bidrag: Gonzalo Navajas, Irving University, Californien: *Narrar en la comunicación global: la ficción española actual*, Susana Reisz, the Central University of New York (CUNY): *La teoría de los géneros y su influencia en la prosa hispana moderna*, Claudio Cifuentes Aldunate, Syddansk Universitet: *Simulacros de sujetos desintegrados: auténticas falsificaciones*, Branka Kalenic, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Slovenien: *Manierismo en la prosa postnovísima española*, Ken Benson, Göteborg Universitet, Sverige: *Los últimos escritos de Juan Benet*; Elide Pittarello, Università di Venezia, Italien: *Ficción e historia en el „Caballero de Sajonia“ de Juan Benet*, Hans Lauge Hansen, Københavns Universitet: *Recuerdo e imaginación en Antonio Muñoz Molina*, Laura Silvestri, Università di Udine, Italien: *Cuerpo y escritura en la obra de Félix de Azúa*, Ane-Grethe Østergaard, Syddansk Universitet: *La última producción de Griselda Gambaro*, Hans Felten, Universität Aachen, Tyskland: *La intermedialidad: un fenómeno común en la prosa española de hoy*, Anne-Sophie Buck, Universität Aachen, Tyskland: *¿Cómo se hace una novela contemporánea? Metafictionalidad e interdiscursividad en los textos de Juan Bonilla y Juan Manuel de Prada*, Bernard Fouques, Université de Caen,

Frankrig: *Los síntomas del exilio en la novelística de Zoé Valdés*, Nelson González, Universitetet i Oslo, Norge: *Tópicos íntimos y marginales en novelas latinoamericanas de la última década*, Ana Bundgaard, Aarhus Universitet: *Una novela dialogada. En torno a „Un peso en el mundo“ de José María Guelbenzu*, Francisco Vicente Gómez, Universidad de Murcia, Spanien: *La narrativa de Manuel Rivas desde la perspectiva del olvido y la memoria como estrategias retórico-narrativas*, Hans Julio Casado Jensen, Københavns Universitet: *Autobiografía e historiografía: El pez en el agua*, Vicent Benet, Universitat Jaume I, Castellón, Spanien: *La narratividad del cine hispano y sus puntos comunes de referencia* (13.-16. september).

Tysk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA i tysk

1-årig overbygningsuddannelse i tysk

1 1/2-årig overbygningsuddannelse i tysk

2-årig overbygningsuddannelse i tysk

1-årig sidefagsuddannelse i tysk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i tysk

Lektor, dr. phil. *Steffen Arndal* (ILKM)

Lektor, lic.phil. *Sven Erik Halse* (centerbestyrer/studieleder, ILKM)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen* (ISK)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Søren Schneider* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde* (ISH)

Lektor, cand.mag. *Flemming Talbo Stubkjær* (ISK)

Tysk lektor, cand.mag. *Christian Benne* (ISK)

Undervisningsadjunkt, cand.mag. *Birgit Sandberg* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. et interpret. *Jens Peter Jensen* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Kleemeyer* (ISK)

Sekretær, korrespondent *Jette Kraaer* (ILKM)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lars Kiilerich Laustsen (ILKM)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 4 studenterinstruktører. Disse har undervist i alt 104 konfrontationstimer.

Østrigsk Afdeling er en del af Center for tyske Studier.

Gæsteforelæsninger

Prof. Dr. Waldemar Zacharasiewicz, Institut für Anglistik und Amerikanistik, Universität Wien: *Kaleidoskop und Karikatur: Bemerkungen zum aktuellen Österreichbild in*

den Medien. Arrangør: Østrigsk Afdeling. (12. februar). Dr. Dagmar Schmauks, TU Berlin: Zeichen die lügen – Zeichen die ausplaudern. Theodor Fontanes Romanwerk in semiotischer und linguistischer Sicht (22. marts). Prof. Dr. Peter Bassola, Universitetet i Szeged: Deutsche Grammatik: passivische Infinitivkonstruktionen in der Gegenwart und im Rückblick auf das 18. und 19. Jahrhundert (24. april). Prof. Dr. Allan Janik, Universität Innsbruck: Kraus, Wittgenstein and Language. Arrangør: Østrigsk Afdeling i samarbejde med Filosofisk Institut, Den østrigsk Ambassade og Goethe-Institutet i København (27. april). Prof. Dr. Helmut Richter, Institut für Germanistik, Freie Universität Berlin: Das Prädikativum und verwandte Kategorien im Deutschen (19. september). Dr. Andreas Nolde, Humboldt-Universität zu Berlin: Gespaltene Topikalisierung im Deutschen. Eine Integrative Analyse (1. oktober), Quantoren-Floating und gespaltene Topikalisierung im Deutschen (3. oktober). Dozent Dr. York-Gothart Mix: Literaturwissenschaft und Kulturwissenschaft (25. oktober).

Andre arrangementer afholdt af centret

Therkel Stræde arrangerede heldagsseminaret Tyskland og det fjerne Østen – i historisk og litterær betydning. Foredragsholdere: Helle Jørgensen, Margaret Mehl, Karl Chr. Lammers, Københavns Universitet, Flemming Finn Hansen, Roskilde Universitets Center, C. Benne og T. Stræde. Seminaret blev gennemført i samarbejde med Københavns Universitets Institut for Asienstudier med økonomisk støtte fra Fa. Jebsen og Co., Hongkong. (6. april). Centret havde under Sokrates-programmet besøg af Dr. Benjamin Biebuyck, Universitet Gent, som han holdt offentlig forelæsning om Nietzsche und die Griechen. (23. april-1. maj). Centret arrangerede en national kongres for germanister ved universiteter og handelshøjskoler under overskriften: Status og udblik. Seminaret afholdtes på Goethe-Institutet i København med økonomisk støtte fra DAAD, Den tyske Ambassade og Goethe-Institutet (28.-29. september). Østrigsk Afdeling arrangerede seminaret Østrig – aktuelle dagsordener med følgende program: Dr. Helmut Wessely, Østrigs ambassadør i Danmark: Österreich und die Osterweiterung, Flemming Talbo Stubkjær, leder af Østrigsk Afdeling: Die österreichischen Maßnahmen zur Entschädigung der Opfer des Nationalsozialismus, Dr. Heinz König, Østrigs handelsdelegerede i Danmark: Österreichs Wirtschaft in aktueller Sicht, Peter Thaler, Esbjerg: Tot oder lebendig! Die österreichische Nachkriegsidentität und ihre jüngsten Herausforderungen (30. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Centret har modtaget boggaver fra følgende institutioner: Den svejtsiske Ambassade, den tyske Ambassade, Deutscher Akademischer Austauschdienst, Inter Nationes, Pro Helvetia, Goethe Institut, Bundeszentrale für politische Bildung

Publikationer

Centrets tidsskrift **Das Ästhetische Wiesel** udkom med andet og tredje nummer i henholdsvis marts og september.

Maritim og Regional Historie (CMRH)

Center for Maritim og Regional Historie drives efter en samarbejdsaftale mellem Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, Syddansk Universitet og Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg. Centret har endvidere en aftale om samarbejde med Nationalmuseets Marinarkæologiske Forskningscenter.

Centrets akademiske råd består af

Professor *Jaap Bruijn*, Universiteit Leiden, Holland (formand)

Professor *Lars Scholl*, Deutsches Schiffahrtsmuseum – Hamburg Universität, Tyskland

Enhedsleder *Flemming Rieck*, Nationalmuseets Marinarkæologiske Undersøgelser

Museumsdirektør *Erland Porsmose*, Kerteminde Museum

Bestyrelsesformand *Erik Clausen*, Fiskeri- og Søfartsmuseet

Instituttleder *Jesper Carlsen*, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse

Forskningschef:

Professor, dr.phil. *Poul Holm*, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse.

Fra Syddansk Universitet

Lektor, Dr.habil. *Martin Rheinheimer*

Projektkoordinator *Sheila Kirby*, BA

Sekretær *Helle K. Raun*

Fra Fiskeri- og Søfartsmuseet

Museumsdirektør, cand.mag. *Morten Hahn-Pedersen*

Museumsinspektør *Mette Guldberg*, Ph.D

Museumsinspektør, mag.art. *Søren Byskov*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Maibritt Bager

Charlotte Jensen

CMRH har koncentreret indsatsen om følgende projekter

History of Marine Animal Populations (HMAP) er et internationalt forskningsprojekt om havenes miljøhistorie. HMAP er igangsat med en bevilling på 1,2 mio. USDollars fra den amerikanske Sloan Foundation. I 2001 blev der desuden blandt andet opnået en bevilling fra Undervisningsministeriet (Forskeruddannelsesrådet) til oprettelse af en forskerskole i marin økohistorie i tilknytning til

projektet. CMRH udgør sammen med University of Hull, England, og University of New Hampshire, USA hovedcentrene for forskningsprojektet. M. Bager sidder i styregruppen for et af HMAP-projektets syv udvalgte undersøgelsesområder, området omfattende Østersøen, Nordsøen og Norskehavet. I forbindelse med HMAP-projektet blev der i løbet af 2001 organiseret både workshops og en international Ph.D.-sommerskole i Esbjerg. M. Bager stod for HMAP Baltic Sea Workshop (30.-31. marts), mens P. Holm organiserede HMAP International Summer School om Ocean Sustainability through the Ages (14.-22. august) og den anden globale HMAP-workshop (23.-25. august). Endelig har P. Holm givet foredrag om projektet ved dels European Society for Environmental History's konference i St. Andrews, Skotland i september, dels International Association for Biological Oceanography i Mar del Plata i Argentina i oktober.

M. Bager fortsatte sit Ph.D.-projekt - en undersøgelse af de marine ressourcers andel af og betydning for den danske kystøkonomi i perioden mellem 1570 og 1720. I 2001 er de sjællandske og østensundske lensregnskaber blevet gennemgået med henblik på deres fortælleevne i forhold til de marine ressourcer. Ved den 6. internationale konference i North Atlantic Fishing History Association i Qaqortoq i Grønland i september gav M. Bager i relation til sit projekt et oplæg med titlen *The Danish North Sea fisheries in early modern times, 1580-1660*.

En anden væsentlig satsning for CMRH er kysternes kulturmiljø. Med finansiering fra den tyske Volkswagen-Stiftung gennemføres en sammenlignende undersøgelse af forvaltningen af Vadehavet i Tyskland og Danmark. For CMRHs vedkommende udføres projektet af cand.mag. C. Jensen som et Ph.D.-forløb ved Syddansk Universitet.

Det andet kystkulturprojekt, Lancewad-projektet, blev afsluttet med en rapport op til den dansk-tysk-hollandske miljøministerkonference i Esbjerg (31. oktober). Mette Guldborg har været dansk koordinator for dette projekt, som blev gennemført med midler fra blandt andre Skov- og Naturstyrelsen og EUs Interreg IIC-program. Esbjergkonferencen anbefalede en opfølgning af projektet inden for Interreg IIIB Nordsø-programmet.

Søren Byskov færdiggjorde sine undersøgelsesaktiviteter i forskningsprojektet 'Dansk kystkultur under forandring' i forbindelse med ophør af forskningscenteret Foranderlige Landskaber. Projektets samlede afslutning foregår i skikkelse af en Ph.D.-afhandling, som Søren Byskov har under udarbejdelse. Fra CMRH har såvel Søren Byskov som P. Holm deltaget i arbejdet under Foranderlige Landskaber, og begge gav indlæg ved forskningscentrets afslutningskonference på Vingstedcentret i maj. P. Holm har i forlængelse af dette arbejde siden fortalt om Bebyggelsen ved de danske kyster på et seminar på University of Hull, England i august.

Mette Guldborg og Søren Byskov fortsatte arbejdet med emnet 'kulturmiljø' i en række forskellige sammenhænge. Begge leverede indlæg om emnet på et fagligt seminar om Kulturmiljø og Etnologi på Københavns Universitet i oktober, og de har løbende været involveret

i den faglige debat om emnet, som i de senere år har fået stor opmærksomhed inden for spørgsmålet om bevaring og dokumentation af kulturhistorien i landskabet.

Mette Guldborg og Søren Byskov deltager desuden i Søfartspuljens kystkulturgruppe, som arbejder med de maritime aspekter af kulturmiljøområdet.

Morten Hahn-Pedersen har sammen med kulturgeograf Marit Jensen på basis af bevillinger fra Esbjerg Erhvervscenter, Esbjerg Kommune, Ribe Amt og Statens Museumsnævn forsat forskningsprojektet om den afledte effekt i Esbjerg-området af olie- og gasaktiviteterne på Nordsøen. Projektet har koncentreret sig om en status for offshoreaktiviteternes betydning i området målt på beskæftigelse og omsætning ved årtusindskiftet, blev afsluttet med en arbejdsrapport, som forventes fremlagt i begyndelsen af 2002.

Med bogen *Der Fremde Sohn* afsluttede Martin Rheinheimer sit forskningsprojekt om Amrum-sømanden Harck Olufs, der i 1700-tallet fik et eventyrligt liv som tyrkisk krigsfange og siden som minister. Bogen blev udgivet med støtte fra den tyske Ferring Stiftung. I forlængelse af projektet har M. Rheinheimer dels holdt en række foredrag på tyske universiteter og i Arbeitskreis für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, dels startet et overbygningskursus for studerende på Syddansk Universitet, som forbereder en udstilling om Harck Olufs på Fiskeri- og Søfartsmuseet i 2003.

Efter Harck Olufs-projektet har M. Rheinheimer indledt et nyt projekt om Nordsøens myter.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

M. Bager har sammen med P. Holm været arrangør af History of Marine Animal Populations – First Baltic Workshop, Syddansk Universitet (30.-31. marts). Hun har sammen med P. Holm deltaget i Det 24. Nordiske Historikermøde, Aarhus Universitet (10.-13. august). Hun har deltaget i History of Marine Animal Populations internationale sommerskole – Ocean Sustainability through the Ages, Syddansk Universitet (14.-22. august) og i History of Marine Animal Populations Workshop, Syddansk Universitet (23.-24. august). Har sammen med P. Holm deltaget i The first international conference of the European Society for Environmental History, University of St. Andrews, Skotland (2.-8. september). Hun har med paper om *The Danish North Sea fisheries in early modern times, 1580-1660* deltaget i North Atlantic Fisheries History Association (NAFHA) 6th International Conference in Qaqortoq, Grønland (12.-17. september). Har sammen med C. Jensen deltaget i Fishnet introduktionsseminar, Fulgsøcentret (24. oktober). Medlem af styregruppen for History of Marine Animal Populations – The Baltic, North Sea and Norwegian Sea.

P. Holm præsenterede et oplæg til humanistisk fødevarerforskning ved Statens Humanistiske Forskningsråds seminar i Bruxelles, Belgien for indbudte repræsentanter for EU-kommissionen (19. februar). Han deltog i workshoppen History of Marine Animal Populations – The

Baltic, North Sea and Norwegian Sea ved Syddansk Universitet (30.-31. marts). Han deltog i et møde om Nordisk kystkultur i Skov- og Naturstyrelsen, København (27. april). Han deltog i møde i styregruppen for History of Marine Animal Populations i Hull, England, (5.-6. maj), London, England (4. juli) og Esbjerg (26. august). Han deltog med et indlæg om Kystens kulturhistorie ved Foranderlige Landskabers slutkonference i Vissenbjerg (29.-30. maj). Han deltog i Det 24. Nordiske Historikermøde, Århus som kommentator på et panel om status for økonomisk historie i Norden og organisator for et panel om Nordisk maritim historie (11.-12. august). Han organiserede det internationale Ph.D.-kursus Ocean Sustainability through the Ages, Esbjerg (14.-22. august). Han organiserede workshoppen History of Marine Animal Populations i Esbjerg (23.-25. august). Han deltog med et indlæg om Bebyggelsen ved de danske kyster ved et seminar på University of Hull, England (18. august). Han deltog med et paper om History of Marine Animal Populations – Concept and Vision i konference arrangeret af European Society for Environmental History i St. Andrews, England (5.-9. september). Han deltog i en konference arrangeret af Northern European History Research Network i Durham, England (15.-17. september). Han deltog med et indlæg om History of Marine Animal Populations – Concept and Vision i konferencen International Association for Biological Oceanography i Mar del Plata, Argentina (23.-27. oktober). Han deltog i European Science Foundations årsmøde i Strasbourg, Frankrig (22.-23. november). Er medlem af Statens Humanistiske Forskningsråd og siden august formand for samme. Medlem af Forskningsforum siden august. Medlem af forskningsrådenes programkomite for fødevarerforskning, FELFO. Medlem af Energistyrelsens klimaforskningsudredning. Medlem af Fødevarerministeriets udvalg om Miljøpåvirkninger og fiskeressourcer. Formand for evalueringspanelet for Forskningscenteret Menneske og Natur. Repræsentant for Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse i og sekretær for Northern European History Research Network (NEHRN). Medlem af den rådgivende videnskabelige komite for Nationalmuseets Marinarkæologiske Forskningscenter. Advisory Editor for den planlagte Oxford Encyclopedia of Maritime History. Medlem af censorkorpset for de historiske uddannelser ved universiteterne. Medlem af ankenævnet. Censor ved Grønlands Universitet. External examiner for Ph.D. thesis ved Hall-dor Bjarnason, Department of Economic History, Glasgow University, England. Medlem af bestyrelsen for forskningsprojektet Foranderlige Landskaber. Medlem af styregruppen for forskningsprojektet Natur in Konflikt i samarbejde med en række tyske kolleger. Formand for forskningsprojektet History of Marine Animal Populations. Medlem af den videnskabelige styrekomite for Census of Marine Life og deltog i møder i den egenskab i Bergen, Norge (13.-16. februar), Fairbanks, Alaska (7.-9. juni) og i Mar del Plata, Argentina (25.-27. oktober). Arrangerede et kursus for VUC-lærere i historie i maritim og regional historie med M. Bager og M. Guldborg som

medundervisere (8.-9. marts). Han arrangerede et kursus for gymnasium- og HF-lærere i Ribe Amt i maritim og regional historie med M. Guldborg som medunderviser.

C. Jensen har med projektredgørelse om Management policies and interaction in the Wadden Sea Region in Germany and Denmark – a comparative social anthropological approach deltaget i åbningsforanstaltningerne afholdt i forbindelse med den officielle igangsættelse af forskningsnetværket „Natur im Konflikt“, Hamburg Universitat, Tyskland (22. januar). I samme forum har hun desuden deltaget i en intern workshop (14.-15. maj). Hun har deltaget i konferencen Bæredygtig forvaltning af det foranderlige landskab, Vingstedcentret, Vejle (29.-30. maj). Hun har med oplægget „Dansk naturforvaltning set fra et antropologisk perspektiv“ deltaget i MARINERS og Fishnets „Introductory Seminar“, Fuglsøcentret, Ebeltoft (23.-24. oktober) og deltaget i Den 9. Trilaterale Vadehavskonference i Esbjerg (31. oktober).

M. Rheinheimer har med foredrag om Hark Olufs – ein nordfriesischer Mythos. Ein Beispiel mikroregionaler Erinnerung deltaget i konferencen Kulturelles Gedachtnis in Schleswig-Holstein, Flensburg Universitet, Tyskland (14. marts). Han har med foredraget Kaperei in der Nordsee durch Turken/Algerier deltaget i den anden søfartshistoriske konference Havarien in der Schifffahrt arrangeret af Ferring-Stiftung i Alkersum på Før, Tyskland (25.-26. maj). Han underviste om Danmark og Barbarekstaterner i rammen af Socrates-udvekslingen på Kiel Universitet, Tyskland (11.-19. juni). Han har med foredraget So machte er sich also Herr uber mein Gewissen. Die Welt eines Hauslehrers und Theologen um 1725 deltaget i konferencen Geistliche Lebenswelten, Koppelsberg ved Plon, Tyskland for Arbeitskreis fur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins arrangeret af Professor Dr. Manfred Jakobowski-Thiessen, Max-Planck-Institut fur Geschichte, Gottingen, Tyskland (15.-17. juni). Han har med oplæg om Maritim historie og biografihistorie deltaget i rundbordsamtalen „Havet og historien“ ved Det 24. Nordiske Historikermøde, Aarhus Universitet (9.-13. august). Han har med oplæg om The Reintegration of a Renegade in the Eighteenth Century deltaget i Northern European Historical Research Networks internationale konference om Regions and Borders of Northern Europe, Durham, England (16.-18. september). For Arbeitskreis fur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins leder han et projekt om skriftlighed og identitet i Nordtyskland og Danmark og organiserede derfor en workshop i Kiel, Tyskland (17. november). Redaktør sammen med Dr. Ortwin Pelc, Museum fur Hamburgische Geschichte, Hamborg, Tyskland, Dr. Ingwer Ernst Momsen, Universitatsbibliothek Kiel, Tyskland og Professor Dr. Peter Wulf, Institut fur Zeit und Regionalgeschichte, Schleswig, Tyskland af rækken Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins. Medlem af bestyrelsen i Deutsche Gesellschaft fur Psychohistorische Forschung, og sammen med Dr. Ralph Frenken, Universitat Frankfurt am Main, Tyskland udgiver han rækken PsychoHistorische Forschungen. Medlem af bestyrelsen for

Institut für Zeit- und Regionalgeschichte (IZRG) i Schleswig, Tyskland. Redaktør for Virtual Library Geschichte: Schleswig-Holstein og medlem af Virtual Library Geschichte. Han har skrevet en række anmeldelser i *Nyt fra Historien*, Zeitschrift für Schleswig-Holsteinische Geschichte, Das Historisch-Politische Buch.

Eksterne bevillinger og donationer

Undervisningsministeriet har bevilget 3,5 mio. kroner til forskerskolen MARINERS (Maritime History and Marine Environmental History) under ledelse af P. Holm. CMRH er allerede nu langt henne i detailplanlægningen af forløbet for forskerskolen, som i de kommende år vil blive et spændende nyt element i centrets arbejde.

M. Rheinheimer har modtaget DM 10.000 fra Ferring Stiftung, Tyskland til publikation af *Der fremde Sohn*.

Publikationer

Holm, Poul. „Når udgangspunktet flytter sig – miljøhistorie som mødested for humaniora og naturvidenskab.“ *Humaniora* 2/2001.

Holm, Poul. „Havenes økohistorie – et globalt forskningsprojekt.“ *Sjæk'len. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 2000*. Esbjerg: 2001. 9-14.

Holm, Poul. „Aalborg as a Regional Centre, 1400-1814.“ *Regional Integration in Early Modern Scandinavia*. Red. Finn-Einar Eliassen, Jørgen Mikkelsen og Bjørn Poulsen. Odense: 2001, 213-31.

Holm, Poul. „Kystens erhverv og bebyggelse, 1500-2000. Bidrag til Kulturhistorisk bygdeinddeling af Danmark.“ *Aktører i landskabet*. Red. Per Grau Møller, Poul Holm og Andreas Höll. Odense: 2000. 179-208.

Rheinheimer, Martin. „Der fremde Sohn. Hark Olufs' Wiederkehr aus der Sklaverei.“ *Nordfriesische Quellen und Studien* 3. Neumünster: Wachholtz Verlag, 2001.

Rheinheimer, Martin, red. „Der Durchgang durch die Welt. Lebenslauf, Generationen und Identität in der Neuzeit.“ *Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins* 33. Neumünster: Wachholtz Verlag, 2001.

Rheinheimer, Martin og Winfried Kurth, red. „Gruppenfantasi und Gewalt.“ *Jahrbuch für Psychohistorische Forschung* 1. Heidelberg: Mattes Verlag, 2001.

Rheinheimer, Martin. „Lebenslauf, Generationen und Identität als Herausforderung der Geschichte.“ *Der Durchgang durch die Welt. Lebenslauf, Generationen und Identität in der Neuzeit*. Red. Martin Rheinheimer. *Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins* 33. Neumünster: Wachholtz Verlag, 2001. 7-19.

Rheinheimer, Martin. „Hark Olufs' besynderlige eventyr.“ *Sjæk'len. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 2000*. Esbjerg: 2001. 34-51.

Rheinheimer, Martin. „In Sklavenketten – Schickrale

Lübecker Schifferbrüder und Matrosen.“ *Seefahrt, Schiff und Schifferbrüder. 600 Jahre Schifffergesellschaft zu Lübeck 1401-2001*. Red. Rolf Hammel-Kievohr. Lübeck: 2001. 146-150, 227-228.

H.C. Andersen-Centret

Docent, dr.phil. *Johan de Mylius* (centerleder, ILKM)

Gæsteforsker, lektor *Viggo Hjørnager Pedersen*, Ph.D. (aflønnet af KU)

Gæsteforsker, BA *Liudas Remeika* (1. maj-30. juni, Vilnius, Litauen)

Gæsteforsker, stud.mag. *Leda Rusenova* (1. februar-1. juli, finansieret af Odense Kommune, Sofia, Bulgarien)

Gæsteforsker, stud.mag. *Chieko Osaw*, (10.-30. september, Tokyo, Japan)

Gæsteforsker, cand.mag. *Sophie Delbar* (3.-16. november, Brussel, Belgien)

Gæsteforsker, fhv. museumsdirektør *Niels Oxenvad* (ulønnet)

Korrespondent *Solveig Brunholm Ottosen* (ILKM)

Andre arrangementer afholdt af Centret

Serviceringer ydet i stort tal på e-mail samt blandt andre til Anders Jerking, MTV-Production, George Harvey, New York, Kirsten Petersen, Mobilix, Charlotte Jørgensen, Egmont, David Erck, Trond Topstad, Gary Anderson, Michael Bach Henriksen, Alison Dye, Preben Lund, Frants Leander Hansen, Den danske Ambassade i Paris, Michael Eaton, London, Dovre Kommune, Norge, Annelise van Hees, Marc Auchet, Jason Belyey, USA, Marianne Stecher-Hansen, Washington, Yi Fan Wu, Stockholm, Kelly Dougherty, Sarah Kallevik, Ølen, Norge, Shim Jae Gwan, Korea, Sheila MacMahon, Stenders Forlag, Tor Egil Erikssen, Sogndal, Norge.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

J. de Mylius har holdt møde med Tamtsu Hozumi, Media Lynx, Japan i anledning af udlån af 2 manuskripter til udstilling i Japan (27. april).

N. Oxenvad har som næstformand i H.C. Andersen-Samfundet forestået dettes mødeaktivitet samt ledet dets ekskursion til Frijsenborg og Silkeborg (20. maj). Han har holdt foredrag i Hjallese Kirke (23. januar) og på Ask Højskole (11. juli). Han har for DSB Jernbanemuseum og ICOM/ICCM ledet en Fyns-ekskursion (31. maj).

Foranderlige Landskaber, Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabshistorie

Centrets bestyrelse:

Forskningschef *Jesper Fredshavn*, Afd. for Landskabsøkologi, Danmarks Miljøundersøgelser

Forskningsprofessor *Poul Holm*, Center for Maritim og Regional Historie, Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg
Seniorforsker *Jesper Madsen*, Afd. for Kystzoneøkologi, Danmarks Miljøundersøgelser

Forskningschef *Harald Mikkelsen*, Danmarks Jordbrugsforskning, Forskningscenter Foulum

Lektor *Per Grau Møller*, Kartografisk Dokumentationscenter, Syddansk Universitet (formand)

Afdelingsleder *Kjell Nillson*, Forskningscentret for Skov & Landskab,

Docent *Ulf Näsman*, Institut for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet

Kontorchef *Carsten Paludan-Müller*, Kulturhistorisk kontor, Skov- og Naturstyrelsen

Der har været holdt 2 bestyrelsesmøder (11. januar på Syddansk Universitet, Esbjerg, 3. december på Syddansk Universitet, Odense).

Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (centerleder, frem til 30. april)

AC-fuldmægtig, cand.silv. *Birgit Bjerre Laursen* (til 31. juli)

Ph.D.- studerende pr. 31. december

Cand.scient. *Morten Stenak* (til 14. juni)

Der er følgende projekter og samarbejdspartnere under centret:

Kulturmiljø og Landskabshistorie

Kulturlandskabelige informationssystemer
Nationalmuseet/Aarhus Universitet

Historiske makroskala relationer

GEUS (Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser)

Kulturlandskabsregionalitet i forhistoriske tid

Forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

De koloniserede landskaber, specielt vådområder

Kartografisk Dokumentationscenter,
Syddansk Universitet

Moderne landbrug og dets forhold til strukturer

Kartografisk Dokumentationscenter,
Syddansk Universitet

Dansk kystkultur under forandring

Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg, Center for Maritim og Regional Historie

Kystzonens forvaltning

Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg, Center for Maritim og Regional Historie

Hovedgårdslandskabet

Odense Bys Museer

Fremtidsscenarier

Metoder for og udvikling af fremtidsscenarier

Forskningscentret for Skov & Landskab

Scenarier for arealanvendelse

Danmarks Jordbrugsforskning, Afd. for Jordbrugssystemer

Visualisering af landskab og scenarier

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (og Forskningscentret for Skov & Landskab)

Ejendomsstruktur og landskab

Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet

Naturkvalitet i terrestriske økosystemer

Terrestrisk biotopbeskrivelse

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Landskabsøkologi

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Systemanalyse

Landskabsstruktur og pattedyrfauna

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Landskabsøkologi

Naturhistorisk Museum, Århus

Integreret landskabsmodel

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Landskabsøkologi

Aarhus Universitet, Inst. for Datalogi

Bæredygtig arealanvendelse i kystnære områder

Danmarks Miljøundersøgelser, Afd. for Kystzoneøkologi

Danmarks Jordbrugsforskning, Afd. for Jordbrugssystemer

Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut

Landskab og arealressourcer

Danmarks Jordbrugsforskning, Afd. For Jordbrugssystemer

Forskningscentret for Skov & Landskab

GEUS (Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser), Kvantær og Maringeologisk Afdeling

Københavns Universitet, Geografisk Institut

Centrets aktiviteter

Centret har holdt afslutningskonference med ca. 180 deltagere på Vingstedcentret med titlen Bæredygtig forvaltning af det foranderlige landskab (29.-30. maj).

Formidling

Generelt har centret en internet-hjemmeside i en både dansk og engelsksproget version med adressen www.sdu.dk/Hum/ForandLand/Dansk/Index.htm. Her findes en oversigt over centrets projekter, aktiviteter, status, publikationer, nyheder m.m.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

P. Grau Møller har arrangeret ekskursion til det nordfynske landskab i forbindelse med Landbohistorisk Selskabs årsmøde (30. marts), deltaget i Faglig dag på Historiestudiet ved Aarhus Universitet med oplægget IKT og historieforskningen – med GIS som eksempel (6. april), deltaget i møde på Wedellsborg gods kontor om bevaring af højryggede agre (17. april), i seminar om forholdet mellem samfund, landskab og teknologi ca. år 600 til 1250 på Aarhus Universitet (23. april), deltaget i møde i arbejdsgruppen om kulturhistoriske kort (HISKIS) på Det Kongelige Bibliotek, København (4. maj), deltaget i Foranderlige Landskabers slutkonference En bæredygtig forvaltning af det foranderlige landskab på Vingstedcentret med indlæggen Det moderne landbrugs holdning til kulturmiljøet, oplæg til workshopen om Bæredygtig arealanvendelse – den kulturelle dimension samt Den kulturhistoriske gruppes strategiske resultater (29.-30. maj).

M. Stenak har deltaget i møde om Korts kildeværdi arrangeret af forskningsgruppen AGRAR2000 afholdt på Kort- og Matrikelstyrelsen, København med indlægget Målebordsbladets kildeværdi (1. februar), på ekskursion i forbindelse med Landbohistorisk Selskabs årsmøde bidraget med et indlæg om Fjordmarken (30. marts), deltaget i møde i arbejdsgruppen HISKIS (Historisk Kartografisk Informationssystem) på Det Kongelige Bibliotek (4. maj), deltaget i Foranderlige Landskabers afslutningskonference på Vingstedcentret med indlægget Inddæmninger fra havet – historien om pløjningen af de indre danske farvande (29.-30. maj). Han har lavet feltundersøgelser ved østdanske inddæmninger på Sydsjælland, Lolland-Falster og Møn (20.-22. marts), Langeland (7. maj), Nordvestsjælland (1. juni).

Publikationer

Møller, Per Grau. „Kulturmiljøregistrering.“ *Fortid og Nutid* 1 (2001): 3-22.

Ejstrud, Bo og Per Grau Møller. „Kulturhistorisk informatik. En masteruddannelse under IT-Vest, udbudt af Syddansk Universitet.“ *Danske Museer* 5 (2001): 10-13.

Kartografisk Dokumentationscenter

Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (fra 1. maj)

Adjunkt *Lars Bisgaard*, Ph.D. (til 30. juni)

Forskningsassistent, cand.mag. *Adam Tybjerg Schacke* (til 31.oktober)

Centret rummer Foranderlige Landskaber – center for strategiske studier i kulturmiljø, natur og landskabshistorie (se dette).

Centret har indgået samarbejdsaftaler med Skov- og Naturstyrelsen (til 31.oktober) og Fiskeri- og Søfartsmuseet (fra 31. juli) om gennemførelsen af Wadcult-projektets kortlægningsdel i Danmark (Vadehavets kulturhistorie).

Centret har endvidere indgået samarbejdsaftale med Viby sogns lokalhistoriske Arkiv om digitalisering af historiske kort fra sognet (1. marts-31. maj).

Centret deltager med en fast repræsentant i Odense Kommunes Arkivudvalg, som koordinerer den lokalhistoriske indsats i kommunen. Det har observatørstatus ved møderne mellem Fyns Amts Museumsråd og Fyns Amts afd. for Natur og Vandmiljø.

Centrets samling er åben for publikum hver torsdag fra kl. 13.00-16.00. Bestillinger på centrets kortmateriale kan afgives.

KAPITEL 12

Statistik over studerende

NYOPTAGNE

Opgjort i studieenheder blev der i sommeren 2001 (opgjort pr. 1. oktober 2001) optaget 5228, heraf blev 2089 studerende immatrikuleret via den koordinerede tilmelding, mens 966 blev optaget udenfor den koordinerede tilmelding. Der udover blev der optaget 240 gæstestuderende og 1739 blev optaget på åben uddannelse, mens 194 blev optaget i anden forbindelse. Mere detaljeret fordeler optaget sig således:

Inden for den koordinerede tilmelding (KOT):	
SUNDHEDSVIDENSKAB	381
B.Sc. i idræt og sundhed, Odense	66
Folkesundhed, Esbjerg	40
Klinisk biomekanik, Odense	50
Lægevidenskab, Odense	225
NATURVIDENSKAB OG TEKNIK	296
Civilingeniør i mekatronik, Sønderborg/Flensborg	10
Datateknologi, Odense	48
Diplomingeniør, Sønderborg/Flensborg	41
Eksportingeniør, Sønderborg/Flensborg	7
Kombinationsuddannelse i biologi, Odense	23
Matematik-Økonomi, Odense	15
Naturvidenskab, Odense	152
SAMFUNDSVIDENSKAB	593
Journalist, Odense	75
HA, Odense	118
HA, Kolding	55
HA, Esbjerg	32
HA, Sønderborg/Flensborg - engelsk sproget	17
HA, Sønderborg/Flensborg	33
HA-jur, Odense	67
HA-jur i Skat, Odense	5
SPRØK, Kolding	31
SPRØK, Sønderborg/Flensborg	43
Statskundskab, Odense	81
Økonomi, Odense	31
Økonomi, Esbjerg	5
HUMANIORA	819
BA i sprog og IT, Kolding	19
BA i sprog og pædagogik, Sønderborg/Flensborg	51
Erhvervssprog, Odense	50
Erhvervssprog, Kolding	32
Engelsk/tyisk turisme, Esbjerg	11
Engelsk, Odense	72
Engelsk, Kolding	15
Filosofi, Odense	59

Fransk, Odense	13
Græsk-romersk sprog, Odense	12
Historie, Odense	92
Historie, Esbjerg	22
Informationsvidenskab, Kolding	24
Litteraturvidenskab, Odense	61
Negot, Odense	108
Nordisk, Odense	65
Nordisk, Kolding	37
Religion, Odense	39
Russisk, Odense	5
Spansk, Odense	15
Tysk, Odense	17
Total optaget inden for den koordinerede tilmelding	2089
Optaget udenfor den koordinerede tilmelding:	
SUNDHEDSVIDENSKAB	106
Idræt og sundhed, Odense	38
Klinisk biomekanik, Odense	36
Sundhedsfaglig kandidatuddannelse, Odense	27
Sundhedsvidenskab, Odense	5
NATURVIDENSKAB OG TEKNIK	111
Adgangskursus, Sønderborg/Flensborg	28
Civilingeniører, Odense	23
Civilingeniører, Sønderborg	33
IT-Design, Sønderborg	10
Øvrige naturvidenskabelige studier, Odense	17
SAMFUNDSVIDENSKAB	275
Cand.it, Odense	18
Cand.merc, Odense	84
Cand.merc, Kolding	38
Cand.merc, Sønderborg	7
Cand.merc.aud, Odense	17
Cand.merc.aud, Kolding	54
Cand.oecon, Odense	27
Samfundsfag, Odense	14
Statskundskab, Odense	16
HUMANIORA	474
Cand.it, Kolding	12
Cand.ling.merc, Flensborg	13
Cand.merc.int, Flensborg	19
Cand.negot, Odense	68
Ikke sprogfag, Odense	113
Kulturformidling, Odense	63
Multimedier/ AKV studier, Odense	41
Sprogfag, Odense	107
Virksomhedskommunikation, Odense	38
Total optaget udenfor den koordinerede tilmelding	966
Andet optag udenfor den koordinerede tilmelding:	
Gæstestuderende	240
Sundhedsvidenskab, danske	9
Sundhedsvidenskab, udenlandske udvekslingstud	3

Naturvidenskab og teknik, danske	21
Naturvidenskab og teknik, udenl. udvekslingstud	18
Samfundsvidenskab, danske	93
Samfundsvidenskab, udenlandske udvekslingstud	6
Humaniora, danske	21
Humaniora, udenlandske udvekslingstuderende	69
Åben uddannelse	1739
Sundhedsvidenskab	39
Naturvidenskab og teknik	133
Samfundsvidenskab	1013
Humaniora	554
Indskrevet til afrundede studieforløb, fx suppleringsuddannelser	80
Sundhedsvidenskab	43
Naturvidenskab og teknik	10
Samfundsvidenskab	4
Humaniora	23
Overført fra andre institutioner	46
Sundhedsvidenskab	2
Naturvidenskab og teknik	23
Samfundsvidenskab	5
Humaniora	16
Genoptaget	68
Sundhedsvidenskab	7
Naturvidenskab og teknik	10
Samfundsvidenskab	9
Humaniora	42
Total for andet optag udenfor den koordinerede tilmelding	2173

BESTANDSOPGØRELSEN

Pr. 1. oktober 2001 var der immatrikuleret 15.538 studerende. En del af disse studerende var tilmeldt flere studier således at antallet af studieenheder udgjorde 17.163. Talt i hoveder var der pr. 1. oktober 2001 10872 ordinære studerende på 11991 studieenheder, 269 gæstestuderende på 301 studieenheder, 3927 studerende på åben uddannelse med 4389 studieenheder og 442 Ph.D.-studerende på 454 studieenheder. Fordelingen af studieenheder:

SUNDHEDSVIDENSKAB	
Ordinære uddannelser	2.023
Folkesundhed, Esbjerg	40
Idræt og sundhed, Odense	357
Klinisk biomekanik, Odense	239
Legemsøvelser, Odense	26
Lægevidenskab, Odense	1.250
Sundhedsfaglig kandidatudd., Odense	73
Suppleringsuddannelse, Odense	38
Gæstestuderende	13
Åben uddannelser	111
Ph.D.	141
NATURVIDENSKAB	
Ordinære uddannelser	1.657
Diplomingeniør, Sønderborg	155

Eksportingeniør, Sønderborg	28
Cand.it, Sønderborg	10
Civilingeniør, Odense	272
Civilingeniør, Sønderborg	67
Naturvidenskab, Odense	1.125
Adgangskursus	28
Gæstestuderende	46
Åben uddannelse	520
Ph.D.	136

SAMFUNDSVIDENSKAB

Ordinære uddannelser	2.754
Cand.it	18
Cand.merc.aud	347
<i>Cand.merc.aud, Kolding</i>	280
<i>Cand.merc.aud, Odense</i>	67
Cand. merc.	416
<i>Cand.merc. Odense</i>	287
<i>Cand.merc. Kolding</i>	88
<i>Cand.merc. Sønderborg</i>	30
<i>Cand.merc. Esbjerg</i>	11
Cand. oecon	346
<i>Økonomi, Odense</i>	331
<i>Økonomi, Esbjerg</i>	15
HA	633
HA, Odense	288
HA, Kolding	164
HA, Esbjerg	81
HA, Sønderborg/Flensborg	100
HA-jur, Odense	159
HA-jur i skat, Odense	13
Journalist, Odense	277
SPRØK	254
<i>SPRØK, Kolding</i>	90
<i>SPRØK, Sønderborg/Flensborg</i>	164
Samfundsfag, Odense	39
Statskundskab., Odense	252
Gæstestuderende	123
Åben Uddannelse	2.055
Ph.D.	64

HUMANIORA

Ordinære uddannelser	5.557
Cand.it, Kolding	21
Cand.negot Odense	678
Erhvervsprog	702
<i>Erhvervsprog, Odense</i>	272
<i>Erhvervsprog, Kolding</i>	210
<i>Erhvervsprog, Esbjerg</i>	30
<i>Erhvervsprog, Sønderborg/Flensborg</i>	190
Klassiske studier, Odense	115
Multimedier/ AVK studier, Odense	105
Sprogfag	1601
<i>Sprogfag, Odense</i>	1566
<i>Sprogfag, Kolding</i>	35
Ikke sprogfag	2335
<i>Ikke sprogfag, Odense</i>	2136
<i>Ikke sprogfag, Kolding</i>	107

<i>Ikke sprogfag, Esbjerg</i>	92
Gæstestuderende	119
Åben Uddannelse	1.703
Ph.D.	113

KAPITEL 13

Legater og Fonde

Udefra kommende legater og fonde

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond	kr.	88.000
Otto Mønstedts Fond	kr.	242.000
Mette Cathrine Raarups Mindelegat	kr.	2.000
Peter og Emma Thomsens Legat	kr.	150.000
Murermester Jacob Johansen og Hustru Marie Sofie Johansens Legat	kr.	4.000
Cecilius Lyngby Larsens Legat	kr.	16.000
Frederik Larsens Fond	kr.	0
Læge Else Mogensens Fond	kr.	30.000
Konsul Axel Nielsens Mindelegat	kr.	130.000

Universitetets egne legater og fonde

Fabrikant Knud Abildgaards Fond

Formål: At yde tilskud til sikring af rimelige boligvilkår for studerende inden for Sundhedsvidenskab samt Naturvidenskab og Teknik ved Syddansk Universitet. Studerende, der lige er påbegyndt studiet, samt studerende, der afslutter studiet i kommende eksamenstermin, vil ikke kunne påregne at få tildelt støtte.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny Viden* samt *OBS*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 38 ansøgninger. 31 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 110.000 kroner.

Fuhrmann-Fonden

Formål: At yde støtte til den videnskabelige grundforskning inden for molekylær biologi samt molekylære aspekter af nervesystemets biologi.

Legatet vil fortrinsvis blive ydet som støtte til yngre forskeres studieophold i udlandet samt som støtte til udenlandske forskeres gæsteophold ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Ansøgningstermin vil blive fastlagt af fondsbestyrelsen hvert år i februar måned.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 8 ansøgninger. 1 ansøger modtog støtte med et beløb på 15.000 kroner.

Odense Universitets Forskningsfond

Formål: At yde tilskud til universitetsformål, der normalt ikke kan forventes dækket af ordinære statsbevillinger eller tilskud. Kun i ganske særlige tilfælde kan der bevil-

ges midler til apparatur. Uddelingerne skal fortrinsvis tilgodes yngre forskere (for eksempel Ph.D.-studerende, postdoc'er og adjunkter) og kan kun undtagelsesvis anvendes til studerendes projekter. Støtte til opholdsudgifter i forbindelse med Ph.D.-studerendes langvarige udlandsophold vil kun i særlige tilfælde kunne bevilges.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i oktober måned ved meddelelse i *Ny Viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 11 ansøgninger. 3 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 26.800 kroner.

Fynsk Universitetsstøtte

Formål: Midlerne skal anvendes til legater, tilskud, forskningsstøtte samt til studerendes ekskursioner i ind- og udland i det omfang, disse ikke kan opnå tilskud fra universitetets ekskursionsmidler. Legatet kan kun uddeles til personer med tilknytning til Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i februar måned ved meddelelse i *Ny Viden*.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Danske Banks Fond

Formål: At yde støtte til lærere og studerende ved Syddansk Universitet ved uddeling af legater til forskning eller videreuddannelse, som forudsætter ophold andetsteds end i Odense. Legatet har således karakter af et rejselegat, og ansøgninger om midler til apparatur vil ikke komme i betragtning. Legatet ydes primært til yngre kandidater og studerende på overbygningssuddannelsen.

Ansøgninger: Indkaldes hvert efterår ved meddelelse i *Ny Viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 90 ansøgninger. 10 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 35.000 kroner.

Anne Marie og Christian Rasmussens Mindelegat

Formål: At belønne fremragende forskning og indsats inden for hjerte- og kredsløbssygdomme samt kræftbekæmpelse. Uddeling sker til en enkelt person eller enkeltpersoner, der som ansat ved Syddansk Universitet eller Odense Universitetshospital har udført forskningsarbejde af betydning for behandling og/eller helbredelse af hjerte- og kredsløbssygdomme samt kræft.

Ansøgninger: Tildeling sker uden ansøgning én gang årligt som hædersgave.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Højbjerg-Fonden

Formål: At yde støtte til bekæmpelsen af lungesygdomme, fortrinsvis på Fyn.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny Viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 7 ansøgninger. 4 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 23.000 kroner.

A/S N. Tørrings Legat

Formål: At yde tilskud til videnskabelige medarbejdere eller studerende ved Syddansk Universitet som hjælp til studierejser, forskningsformål eller lignende.

Ansøgninger: Der sker ikke opslag af legatet. Eventuelle ansøgninger stiles til rektor.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 94 ansøgninger. 2 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 5.200 kroner.

Julie Jensens Studierejselegat

Formål: At yde støtte til studierejser såvel til kandidater med en afsluttet universitetsuddannelse som til studerende ved Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Tildeling sker én gang årligt uden opslag i forbindelse med uddeling af Danske Banks Fond.

Uddelinger: I beretningsåret blev der uddelt 1.500 kroner til 1 legatmodtager.

Tømremester Alfred Andersen og Hustru's Fond

Formål: At støtte videnskabelig forskning af hjertesygdomme og kredsløbsforstyrrelser ved Syddansk Universitet og Odense Universitetshospital.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i marts/april måned ved meddelelse i *Ny Viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 5 ansøgninger. 2 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 30.000 kroner.

Mogens Rendals Fond

Formål: At yde støtte til studierejser, såvel til kandidater med en afsluttet universitetsuddannelse ansat ved Syddansk Universitet som til studerende ved universitetet.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i februar/marts måned ved meddelelse i *Ny Viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 124 ansøgninger. 8 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 37.000 kroner.

Elisabeth Mikkelsens Studielegat

Formål: At yde støtte til studerende. Ansøgere inden for legatgivers familie nyder fortrinsret.

Ansøgninger: Ansøgninger sendes til rektor.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2001 var der indkommet 86 ansøgninger. 1 ansøger modtog støtte med et beløb på 2.800 kr.

Fyens Stiftstidendes Forskerpris

Formål: At hædre videnskabeligt arbejdende personer, der er bosat på Fyn.

Ansøgninger: Tildeling af prisen sker uden ansøgning én gang årligt i foråret som hædersgave.

Uddelinger: I beretningsåret blev der uddelt i alt 30.000 kr. til 2 prismodtagere.

Gudrun Krauses Mindelegat

Formål: At yde støtte til lægelig forskning. Legatet kan tildeles læger ved universitetets sundhedsvidenskabelige fakultet eller Odense Universitetshospital.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny Viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

KAPITEL 14

Universitetets administration

Administrationen er opdelt i Ledelsessekretariat, Udviklingskontor, Studiekontor, Teknisk Forvaltning, IT-koordination, Budget- og Planlægningskontor, Personalekontor og Regnskabskontor.

Universitetsdirektør, cand.polit. *Helge Muhle Larsen* (orlov fra 15. januar)

Universitetsdirektør, cand.phil. *Per Overgaard Nielsen* (tiltrådt 1. maj)

Ledelsessekretariat

Sekretariat for rektor og universitetsdirektøren.

Under sekretariatet hører sekretariatsfunktioner for rektoratet, universitetsdirektøren, Konsistorium samt en række udvalg og fonde. Endvidere juridisk bistand til rektor, Konsistorium og administrative afdelinger - især vedrørende universitetslov, statut og forretningsordener, erstatnings- og forsikringsretlige forhold samt kontrakter og samarbejdsaftaler, og der ydes klagebehandling i forbindelse med rektors legalitetskontrol.

Der rådgives endvidere om universitetets rettigheder og forpligtelser i relation til opfindelser, patenter og disses kommercialisering.

Ansatte

Administrationschef, cand.scient.pol. *Jens Otto Callisen* (fratrådt 31. juli)

Kontorfuldmægtig *Ruth Hansen*

Overassistent *Inger Riis Justesen*

Fuldmægtig, cand.mag. *Christina Bruun Levinsen* (fra 1. juli overflyttet til Dansk Institut for Gymnasiepædagogik)

Kontorfuldmægtig *Ingerlise Lund*

Kontorfuldmægtig *Kirsten Fly Malling*

Administrationschef *Jette Olsen* (fra 1. september campuschef i Kolding)

Chefkonsulent, cand.jur. *Jørgen Schou*

Overassistent *Randi Kristoffersen Top*

Sekretariatschef, cand.scient.adm. *Ruth Wisborg*

Udviklingskontor

Udviklingskontoret arbejder med strategiske udviklingsprojekter, ansøgning om nye uddannelser og fungerer som sekretariat/tovholder for disse. Kontoret står for analyser

og udredningsarbejde, koordinerer initiativer og aktiviteter, udarbejder oplæg til ledelsesbeslutning mv.

Center for Efter- og Videreuddannelse har ansvaret for koordination, markedsføring og udvikling af universitetets indsats på efter- og videreuddannelsesområdet. Centret varetager udvikling og drift af korte kurser og etablerer og vedligeholder kontakt til aftagerne af efter- og videreuddannelse.

Informationskontoret arbejder med forskningsformidling, informationskampagner, pressekontakt, intern information og studieinformation. Informationskontoret udgiver blandt andet Ny Viden, Studieguiden, Årsberetningen og Informationsnøglen. Kontoret har det overordnede ansvar for universitetets webinformation på www.sdu.dk.

Ansatte

Fuldmægtig, cand.negot. *Connie Bang Jensen*

Udviklingschef, cand.scient.pol. *Erik Knudsen*

Kontorfuldmægtig *Berit Staal Pedersen*

Informationskontor

Informationsmedarbejder, journalist *Bente Dalgaard* (tiltrådt 1. november)

Journalist *Hanne Damgaard* (vikar, fratrådt 14. januar)

Informationsmedarbejder, journalist *Per Harup* (fratrådt 30. november)

Informationsmedarbejder, web-koordinator *Steen Høyer*

Informationsmedarbejder, kontorfuldmægtig *Christa Jalking*

Journalist *Frank Jensen* (vikar, 29. januar-14. september)

Informationschef, cand.mag. *Bo Kristiansen*

Informationsmedarbejder, cand.scient. *Anne Kathrine Overgaard* (fratrådt 1. september)

Informationsmedarbejder, cand.phil. *Susan Magrethe Traun*

Grafiker *Martin Vikkelsø*

Center for Efter- og videreuddannelser, Kolding

Kontorfuldmægtig *Lisbeth Højsager Andersen* (tiltrådt 1. oktober)

Fuldmægtig, cand.scient *Rikke Topholm*

Kontorfuldmægtig *Eva Vig* (fratrådt 31. juli)

Studiekontor

Studiekontoret varetager en række centrale opgaver over for universitetets studerende, herunder optagelse, immatri-

kulation, vedligeholdelse af universitets studentermateriel, studieskift, orlov, Statens Uddannelsesstøtte (SU), vejledning med videre.

Under kontoret hører også Det internationale Kontor, sekretariatet for Samarbejdsorganisationen for Videregående Uddannelser på Fyn (SVUF), det regionale Center for IVU*C samt Kursussekretariatet for Vejlederuddannelsen.

Kontoret er ligeledes ansvarlig for universitets studieadministrative system og for statistik og dokumentation om alle forhold, der vedrører de studerendes aktiviteter. Under kontoret hører mødeforberedelse, sekretariatsbetjening for en række centrale udvalg, oplæg til beslutning i de kollegiale organer og til universitetets ledelse i studie-relevante forhold, regionalt samarbejde og kontakt til såvel erhvervsliv, aftagere samt uddannelsessystemet i øvrigt, ligesom kontoret deltager i en række tværgående projekter, markedsføring, profilering med mere. Kontoret har afdelinger i Odense, Esbjerg, Kolding og Sønderborg.

Ansatte

Studiechef, cand.mag. *Per Andersen*

Studiechef, cand.mag. *Helle Otte* (orlov, fratrædt 30. april)

Studiekontor, Odense

Assistent *Pia Tangå Andersen*

Assistent *Bente Hall* (fleksjob, tiltrædt 17. april)

Fuldmægtig, cand.oecon. *Henrik Bahne Hansen*

Fuldmægtig, cand.mag. *Tine Hartmann Hansen*

Afdelingsleder *Tina Wortmann Helle*

Fuldmægtig, cand.merc. *Mette Bøge Henriksen* (fratrædt 30. april)

Overassistent *Pia Irene Hjort*

Assistent *Marlene Jacobsen* (vikar, tiltrædt 1. marts)

Overassistent *Carolin Lemke Jensen*

Fuldmægtig, cand.ling.merc. *Ellen Margrethe Jensen* (barselsorlov fra 4. september)

Fuldmægtig, BA politologi *Jacob Jensen* (tiltrædt 1. december)

Assistent *Heidi Bruusgaard Madsen* (barselsorlov 24. april-29. november)

Fuldmægtig, cand.scient.pol. *Margrethe Mikkelsen* (fratrædt 31. januar)

Fuldmægtig, cand.mag. *Lene Mortensen*

Fuldmægtig, cand.mag. *Kurt Gammelgård Nielsen* (vikar, fratrædt 30. juni)

Fuldmægtig, cand.scient.pol. *Per Nielsen*

Fuldmægtig, cand.merc. *Anette Bøgesvang Rasmussen* (barselsorlov til 21. april)

Assistent *Lotte Rasmussen*

Assistent *Trine Holm Salmony* (tiltrædt 5. marts)

Fuldmægtig, cand.oecon. *Annette Schmidt*

Overassistent *Annette Pihl Storgaard*

Overassistent *Yvonne Ørnebjerg*

Overassistent *Anne Aastrup-Hansen* (barselsorlov fra 15. juni)

Studiekontor, Kolding

Assistent *Hanne Berner*

Assistent *Pia Lambæk Nyrup* (barselsorlov fra 17. september)

Overassistent *Inger Paulsen*

Studiekontor, Esbjerg

Overassistent *Ellen Møller Andersen*

Overassistent *Anette Møller*

Fuldmægtig, cand.merc. *Steffen Nissen* (fra 1. september campuschef i Esbjerg)

Studiekontor, Sønderborg

Kontorfuldmægtig *Lene Piiłgaard Petersen* (barselsorlov til 8. april)

Overassistent *Marie Luise Pedersen*

Assistent *Berit Overgaard*

Assistent *Betina Nielsen* (vikar, fratrædt 30. april)

Det Internationale Kontor

Korrespondent *Anne Mette Ditlev*

Fuldmægtig *Eva Grady* (vikar)

Fuldmægtig, cand.mag. *Tine Lørup Noto* (barselsorlov til 17. maj)

Områdeleder, cand.phil. *Lisbeth Pinholt*

Overassistent *Carina Rømer*

Center for videregående uddannelser IVU*C inkl. Kursussekretariat, Odense

Assistent/kursussekretær *Ghita Dinesen*

Fuldmægtig, cand.phil. *Thorbjørn Hertz Jensen*

Assistent *Anja Christina Lund*

Centerleder, cand.phil. *Peter Præstegaard*

Socialrådgiver, SPS-konsulent *Jane Hviid Schmückher* (tiltrædt 1. april)

Center for videregående uddannelser IVU*C, Kolding

Fuldmægtig, cand.merc. *Kirsten Hahn Larsen* (barselsorlov fra 21. november)

Fuldmægtig, cand.polyt. *Mogens B. Nielsen*

Teknisk Forvaltning

Forvaltningen omfatter følgende funktioner:

1. Sekretariat
2. Teknisk drift og vedligeholdelse
3. Bygnings-, areal- og skovvedligeholdelse
4. Bygningsdrift
5. Indkøb, centrallager og trykkeri
6. Journalkontor

Under forvaltningen henhører drift og vedligeholdelse af bygninger, installationer, inventar, udendørs anlæg og oprettelse af leje- og forpagtningskontrakter, betjentfunktioner, lokalefordeling, udlån og vedligeholdelse af AV-

udstyr, telefonomstilling, indkøb, centrallager, trykkeri og journalkontor.

Ansatte

Leder:

Kontorchef, cand.mag. *Thomas Møller Kristensen*

Sekretariat

Ingeniør *Steen Dyrekilde*

Kontorfuldmægtig *Helga Larsen*

Fuldmægtig, cand.oecon. *Niels Harbo Poulsen*

Teknisk drift og vedligeholdelse

Rørlægger *Niels Jacob Amstrup*

Rørlægger *Kurt Andersen*

Metalarbejder *Benny Christensen*

Elektriker *John Christensen*

Rørlægger *Ove Christensen*

Rørlægger *Jørgen Peter Fagerberg*

Afdelingsleder, maskinmester *Max Jørgensen*

Elektriker *Allan Lund Hansen*

Teknisk tegner *Birgit Elin Aagaard Hansen*

Elektriker *Kurt Kristian Hansen*

Rørlægger *Torben Hallundbæk Hansen*

Elektriker *Hans Høj*

Maskinmester *Mogens E. B. Sørensen*

Bygnings-, areal- og skovvedligeholdelse

Bygningskonstruktør *Ulla Klokker Andersen*

Gartner *John Ebbe Ebbesen*

Byggetekniker *Anni Enslev*

Tømrer *Keld Loft Hansen*

Gartner *Preben Jensen*

Ingeniør *John Nørr*

Bygningsdrift

Medietekniker *Gunnar Albjerg*

Kontorassistent *Birgit Andersen*

Betjent *Charlotte Andersen*

Betjent *John Malmkvist Andersen*

Betjent *Johnny Wulf Andersen*

Betjent *Bo Christensen*

Betjent *Søren Christensen*

Pedel, tømrer og snedker *Adolf Clausen*, Sønderborg

Betjent *Stig Dønner*

Pedel *Torben Gentz*, Kolding

Assistent *Kate Gøbel*

Betjent *Carsten Hansen*

Betjent *Flemming Hansen*

Afdelingsleder *Leif Jensen*

Betjent *Peter Jeppesen*

Pedel *Theodor Jessen*, Esbjerg

Assistent *Anette Skov Johnsen*

Overassistent *Mona Jørgensen*

Betjent *Bjarne Kay*

Medietekniker *René Kimose* (tiltrådt 1. januar)

Kontorbetjent *Holger Bang Knudsen*, Esbjerg

Pedel *Rolf Larsen*, Kolding

Pedel *Inge Bonde Lorenzen*, Sønderborg

Pedel *Henning Nielsen*, Esbjerg

Assistent *Lizzi Nielsen*

Betjent *John Odgaard*

Assistent *Kirsten Olesen*, Esbjerg

Betjent *Lars Pedersen*, Kolding (tiltrådt 1. juni)

Betjent *Van Hink Pham*

Betjent *Kim Reilly*

Assistent *Anne Mette Salvén*, Esbjerg

Medhjælper *Kresimir Stadler*, Esbjerg

Betjent *Allan Steffensen*

Assistent *Bente Sørensen*

Assistent *Grethe Sørensen*

Betjent *Søren U. Sørensen*

Indkøb, centrallager og trykkeri

Betjent *Thomas Skytte Andersen*

Betjent *Søren Christensen*

Overassistent *Birgit Vendt Hansen*

Betjent *Leon Hansen* (tiltrådt 12. november)

Overassistent *Ebba Busk Hastrup*

Afdelingsleder *Lars Høgh*

Betjent *Danni Fibiger Jensen* (fratrådt 14. september)

Betjent *Aage Jensen* (tiltrådt 8. oktober)

Lagerformand *Aage Jørgensen*

Betjent *Kenn Nygaard Madsen* (fratrådt 17. september)

Betjent *Charlotte Palm*

Betjent *Flemming Pedersen*

Værkfører *Jørgen Peter Stærmosse*

Betjent *Palle Svendsen*

Journalkontor

Overassistent *Bärbel Brinck*, Sønderborg

Overassistent *Carsten S. Hansen*

Assistent *Karin Jørgensen* (barselsorlov fra 4. august)

Assistent *Bettina Møller* (vikar, tiltrådt 31. juli)

Overassistent *Helene Augustesen Rasmussen* (barselsorlov til 26. marts)

Assistent *Charlotte Stolzenbach* (vikar, fratrådt 18. marts)

Journalfører, overassistent *Linda M. Wüpper*

IT-koordinering

Ansatte

IT-chef, cand.scient.pol. et cand.phil. *Hans Kruse Christiansen* (tiltrådt 1. august)

Edb-afdelingen

Programmør *Sonja Bech*

Programmør *Palle Nygaard Hansen*

Programmør *Pia H. Jensen*

Edb-chef, teknikumingeniør *Helge Madsen* (fratrådt 30. april)

Programmør *Marianne K. Dam Madsen*

Systemprogrammør, teknikumingeniør *Thomas Volke Nielsen*

Systemprogrammør *Vitus Stryhn*

DOU

Videnskabelig medarbejder, teknikumingeniør *Torben Andresen*

Afdelingsleder, civilingeniør *Torben Møller Christensen*

Souschef, teknikumingeniør *Gunnar Hansen*

Systemkonsulent *Carsten Windeløv Jensen*

Operatør *Freddy Johannesson*

Kontorfuldmægtig *Hanne Lillelund*

Fuldmægtig, cand.scient. *Jacob-Steen Madsen* (tiltrådt 1. april)

Centerchef, civilingeniør, HD *Jørgen Olsen* (1. januar overflyttet til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet)

EDB-medarbejder *Hans-Erik Pagh*

Systemprogrammør *Lars Scheffmann*

Videnskabelig medarbejder, akademiingeniør *Peter Sørensen*

Videnskabelig medarbejder, cand.scient. *Sven Meiborg Sørensen*

Assistent *Anni Rasmussen*

IT-Jylland

Tjenestested Sønderborg

STADS projektleder, cand.mag. *Gert Witt Andresen*

IT-souchef, civiløkonom *Palle Leick*

IT-chef, teknikumingeniør, HD *Jan Mølgård*

IT-medarbejder *Brian Nicolaisen*

IT-medarbejder *Lars Nielsen*

Sekretær, korrespondent *Vivi Nielsen*

Tjenestested Kolding

IT-medarbejder *Palle Nielsen*

IT-koordinator *Erik Pedersen*

Tjenestested Esbjerg

IT-koordinator *Inge Hansen*

IT-medarbejder *Thomas Theil Hansen* (tiltrådt 1. maj)

Budget- og Planlægningskontor

Under Budget- og Planlægningskontoret henhører legalitetskontrol, budgetter, budgetoverslag og budgetkontrol, forslag til finanslov og tillægsbevillingslov og virksomhedsregnskaber.

Ansatte

Leder:

Kontorchef, cand.jur. *Anne-Grete Gad*

Budget- og Planlægningskontor

Fuldmægtig, HA *Per Boisen* (fra 1. september campuschef i Sønderborg)

Overassistent *Ulla Frandsen*

Fuldmægtig, cand.merc. *Lise-Lotte Hansen* (fratrådt 31. december)

Fuldmægtig, cand.merc.aud. *Gregers Johannesen*

Fuldmægtig, cand.merc.aud. *Trine Wied Kofoed* (fratrådt 31. december)

Fuldmægtig, cand.oecon. *Lennart Maagaard* (tiltrådt 15. november)

Fuldmægtig, diplomingeniør *Mette Rasmussen* (barselsorlov fra 12. november)

Overassistent *Tove Rasmussen*

Fuldmægtig, HD *Klaus Thomsen*

Personalekontor

Personalekontoret, betjener alle universitetets faglige og geografiske enheder, hører ansættelser, afskedigelser, forhandling om løn- og ansættelsesvilkår, personalepolitik samt konfliktsager. Endvidere fungerer personalekontoret som fast sekretariat for Det Centrale Uddannelsesudvalg (CUU), Hovedsamarbejdsudvalget (HSU), Administrationens Samarbejdsudvalg (ASU) og Udvalget for valg til de kollegiale organer.

Ansatte

Leder:

Personalechef, cand.jur. *Herluf Petersen*

Kontorfuldmægtig *Birgit Worre Christiansen*

Assistent *Rikke Staal Glad*

Kontorfuldmægtig *Tove Kallerup*

Assistent *Eva Rasmussen* (fratrådt 30. november)

Overassistent *Karin Thomsen* (tiltrådt 1. oktober)

Chefkonsulent, cand.merc. *Ole Thvilum*

Regnskabskontor

Afdelingen omfatter følgende afdelinger/kontorer:

1. Bogholderikontor
2. Fondskontor
3. Kassererkontor
4. Tjenesterejsekontor
5. Lønkontor

Ansatte

Leder:

Regnskabschef, HD *Vagn Holmegaard*

Bogholderikontor

Assistent *Inge-Lise Gade*

Overassistent *Anja Clausen*, Sønderborg (fratrådt 31. august)

Assistent *Anja Hansen*

Overassistent *Roswitha Jensen*, Esbjerg

Assistent *Lisbeth Kristensen*

Assistent *Ruth Holm Kristensen*, Esbjerg (fratrådt 30. september)

Kontorfuldmægtig *Jonna Lyngsø*

Overassistent *Kirsten Mikkelsen*, Sønderborg

Afdelingsleder *Jytte Moos*, Sønderborg
Afdelingsleder, stedfortræder for regnskabschef *Bodil Mortensen*
Assistent *Annette Rath*
Overassistent *Lis Skovhøj*

Fondskontor

Overassistent *Anette Schøn Hansen*
Kontorfuldmægtig *Jørgen M. Pedersen*, Esbjerg
Overassistent *Lene Kroløkke Pedersen* (vikar, fratrædt 31. oktober)
Overassistent *Ulla Rasmussen*

Kasse- og tjenesterejsekontor

Overassistent *Kirsten Christensen*, Esbjerg
Overassistent *Helle Elmholt*, Sønderborg
Overassistent *Helle Junge Hansen*
Kontorfuldmægtig *Lise Hesstrup Hansen*
Overassistent *Pia Kløkker*
Assistent *Bettina Kristensen* (tiltrædt 1. februar)

Lønkontor

Assistent *Heidi Grønbech Christensen*
Overassistent *Lene Hansen*
Kontorassistent *Lone Hansen* (tiltrædt 22. oktober)
Assistent *Lisbeth Jensen* (tiltrædt 1. januar)
Kontorfuldmægtig *Pia Jespersen*
Overassistent *Kirsten Jørgensen*
Afdelingsleder *Hans Koch Larsen*
Overassistent *Mona Thim* (orlov)

KAPITEL 15

Universitetets økonomiske forhold

De økonomiske forhold i beretningen omfatter aktiviteter fra følgende områder:

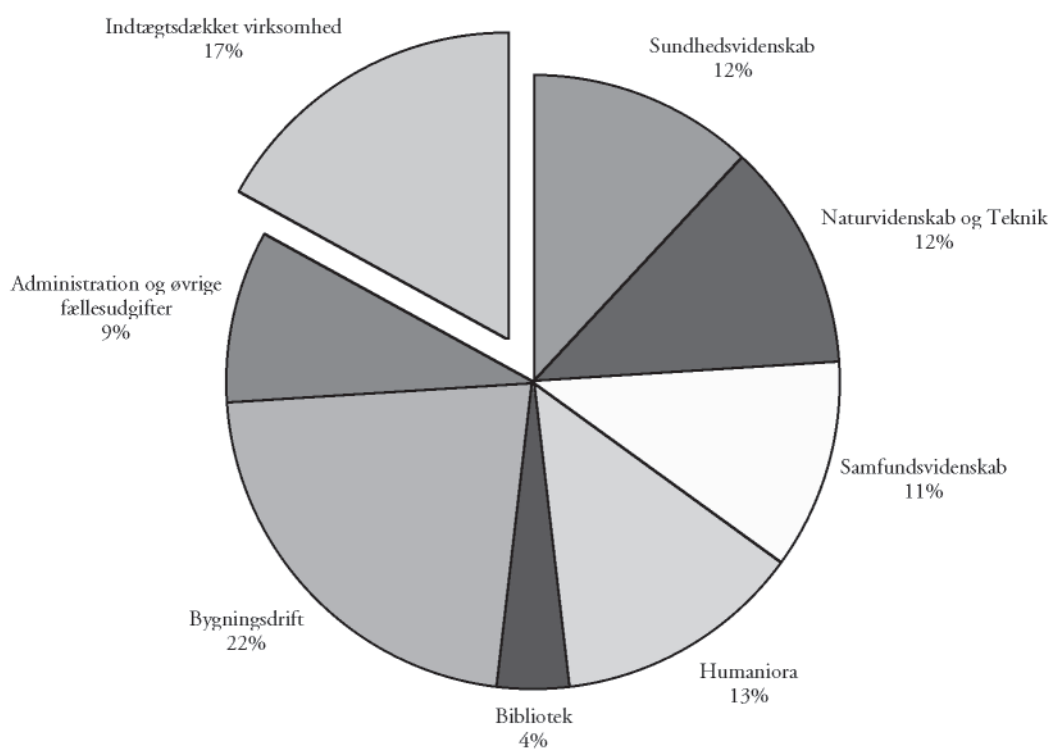
- 1) Almindelig virksomhed (den primære drift).
- 2) Indtægtsdækket virksomhed.
 - A. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed finansieret af tilskud fra fonde, legater, organisationer, statens forskningsråd, EU m.v.
 - B. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter. Omfatter ikke-kommercielle aktiviteter eksklusive forskning finansieret af private og statslige tilskud.
 - C. Kommerciel indtægtsdækket virksomhed. Omfatter en række analyseopgaver, kursus- og undervisningsvirksomhed m.v., udført hovedsageligt for private rekvirenter.
 - D. Retsmedicinske undersøgelser. Omfatter retskemiske undersøgelser, alkohol- og narkoundersøgelser, personundersøgelser, obduktioner og ligsyn.

Syddansk Universitet Resultatopgørelse for 2001

	Mio.kr. Udgifter kr.	Mio. kr. Indtægter kr.
<i>Almindelig virksomhed</i>	1.024,1	979,1
Lønninger	568,1	
Øvrig drift	456,0	
Resultat		(45,0)
<i>Indtægtsdækket virksomhed</i>		
A. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	184,4	184,6
Resultat	(0,2)	
B. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter	19,1	19,1
C. Kommerciel indtægtsdækket virksomhed	2,7	4,2
Resultat	(1,5)	
D. Retsmedicinske undersøgelser	6,0	7,2
Resultat	(1,2)	
Underskud på driftsaktiviteter		42,1
I alt	<u>1.236,3</u>	<u>1.236,3</u>

Syddansk Universitets udgifter i 2001 - fordelt på hovedområder - i mio. kr. og procentuel

<i>Almindelig virksomhed</i>	<i>mio. kr.</i>	<i>%</i>
Sundhedsvidenskab	145,3	12
Naturvidenskab og Teknik	146,3	12
Samfundsvidenskab	131,1	11
Humaniora	156,3	13
Bibliotek	55,2	4
Bygningsdrift	279,3	22
Administration og øvrige fællesudgifter	110,6	9
I alt	<u>1024,1</u>	<u>83</u>
 <i>Indtægtsdækket virksomhed</i>		
Forskningsvirksomhed	184,4	
Øvrige aktiviteter	19,1	
Kommerciel virksomhed	2,7	
Retsmedicinske ydelser	6,0	
I alt	<u>212,2</u>	<u>17</u>
 I alt	<u>1236,3</u>	<u>100</u>

Syddansk Universitetsbibliotek

Syddansk Universitetsbibliotek er styrelsmæssigt et hovedområde under Syddansk Universitet. Biblioteket er hovedbibliotek for Syddansk Universitet og er et offentligt tilgængeligt videnskabeligt bibliotek med campusbiblioteker i Esbjerg, Kolding, Odense og Sønderborg.

Biblioteket har siden 1. januar 1999 arbejdet med at samarbejde de tre forskellige biblioteker, der gennem fusion udgør biblioteket, så biblioteket for brugerne i alle universitetsbyerne fremstår som ét bibliotek med ensartet betjening i alle betjeningssteder.

Arbejdet har været koncentreret om implementeringen af et nyt fælles bibliotekssystem samt udmøntning af overordnede politikker vedrørende betjening af bibliotekets brugere. Desuden har biblioteket arbejdet med den interne logistik for at sikre kortest mulige leveringstider for bogligt materiale mellem de fire campusbiblioteker og er nu ved at organisere strukturen i opbygning af samlingerne.

De digitale samlinger i Syddansk Universitetsbibliotek er stærkt voksende. Ved udgangen af 2001 var der fra bibliotekets og universitetets net adgang til omkring 7.500 licensbelagte elektroniske tidsskrifter, bibliografiske databaser og referenceværker. Størstedelen af licenserne bliver indgået sammen med andre danske forskningsbiblioteker inden for rammerne af Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek.

Biblioteket har fortsat allerede igangværende virksomhed med udvikling af virtuelle fagspecifikke biblioteker. Inden for erhvervsøkonomi, sundhedsvidenskab og musik deltager biblioteket i nationale projekter med opbygning af fagportaler, hvor målet er at skabe struktureret elektronisk adgang til kvalitetsvurderede informationer. Der arbejdes også med udvikling af forskellige former for IT-understøttet service, herunder undervisning i informationssøgning og biblioteksbenyttelse.

I 2001 deltog biblioteket i planlægning af nyt campusbibliotek i Sønderborg som led i universitetets generelle byggeplanlægning.

De enkelte afdelinger

Biblioteket ledes af overbibliotekar *Aase Lindahl*.

Sekretariatet

Varetager kasse-, bogholderi- og regnskabsfunktionen samt personale- og lønadministration. Hertil kommer arbejdet i forbindelse med størstedelen af den interne

kommunikation, bibliotekets arkiv samt sekretariatsfunktioner for overbibliotekaren. Derudover servicering i forbindelse med mødeaktivitet.

Kontoreleverne tilbringer 9 måneder af deres elevtid i biblioteket, heraf 6 måneder i sekretariatet.

Assistent *Dorthe Hansen*

Overassistent *Jannie Jensen*

Kontorelev *Ditte Jørgensen* (uddannelsesstart 15. august)

Kontorelev *Irene Susé* (til administrationen 15. maj)

Overassistent *Gitte Sjølland*

Fagreferenterne

Har ansvar for bibliotekets boganskaffelser og for den systematiske registrering af bøgerne. Fagreferenterne står til rådighed for faglig biblioteksvejledning.

Afdelingsbibliotekar *Ellen Ingemann Andersen* (erhvervsøkonomi, fratrædt 31. maj)

Forskningsbibliotekar, cand.mag., M.A. *Mette Bruus* (engelsk, almen og sammenlignende sprogvidenskab)

Bibliotekar *Ole Christensen* (idræt)

Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Holger Dyrbye* (historie, nordisk arkæologi og geografi)

Forskningsbibliotekar, lic.scient. *Ole Ellegaard* (fysik og kemi)

Forskningsbibliotekar, cand.theol. *August Hahn* (teologi og religion)

Forskningsbibliotekar, cand.scient. *Bent Sigurd Hansen* (biologi)

Forskningsbibliotekar, mag.scient.soc. *Paul Holt* (samfundsvidenskaber og psykologi og erhvervsøkonomi)

Førstebibliotekar, cand.mag. *Poul Hynding* (klassisk filologi, klassisk arkæologi, almen og sammenlignende sprogvidenskab)

Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Jørgen Højgaard Jørgensen* (nordisk filologi)

Bibliotekar *Britta Keller* (bog- og biblioteksvæsen)

Overbibliotekar, cand.polit. *Aase Lindahl* (pædagogik)

Forskningsbibliotekar, dr.phil. *Jørn Schøsler* (romansk filologi, filosofi, filmvidenskab og kunsthistorie, fra 1. september ansat som gæsteprofessor (Professeur associé) ved Université de Nancy 2, Institut d'Etudes Germaniques et Scandinaves, Frankrig)

Førstebibliotekar, ingeniør *Ingelise Stæhr* (datalogi)

Forskningsbibliotekar, læge *Johan Wallin* (medicin og psykologi)

Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Kamma Wedin* (musik)

Konsulenter:

Lektor, cand.mag. *Mette Bryld* (slavisk)

Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (germansk)

Videnskabelige medarbejdere i Esbjerg, Kolding og Sønderborg har bistået ved bogvalget.

Bogafdelingen

Varetager indkøb og accessionering af bøger til campusbiblioteket i Odense, Syddansk Universitet i Odense, Ergo- og Fysioterapeutskolen i Odense samt til en række afdelinger på Odense Universitetshospital.

Afdelingen varetager endvidere deskriptiv katalogisering af bøger, der indgår i bibliotekets samlinger, herunder de samlinger fælles med Syddansk Universitet, Odense, som er opstillet i biblioteket (historie, økonomi, samfundsfag og kunstpædagogik) samt til den fælles samling Matematisk Bibliotek. Procesansvaret for systematisering og emneregistrering af bøgerne ligger i afdelingen, der også selv deltager i arbejdet med systematisering og emneregistrering sammen med 10 af bibliotekets fagreferenter. Systematiseringsarbejdet ledes af førstebibliotekar Poul Hynding.

Afdelingen administrerer også indbinding af disse bøger samt af bøger, der indgår i en del af universitetets øvrige humanistiske institutters biblioteker.

I finansåret 2001 anskaffede afdelingen 11.520 bind, 225 noder, 25 kortblade og 364 lydoptagelser mod 11.465 bind, 273 noder, 0 kortblade og 259 lydoptagelser i 2000.

Til de øvrige institutioner er der indkøbt 4.818 bind mod 4.966 bind i 2000.

Der er katalogiseret 10.112 nye titler mod 10.699 titler i 2000.

Der har i årets løb desuden foregået en del forberedende arbejde i forbindelse med projektet for retro-inddateringen af bøger fra det foreløbige kartotek (F-kartoteket).

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Bjarne Christensen*

Stedfortræder:

Bibliotekar *Birgitte Skov Nielsen*

Overassistent *Pia Clausen*

Overassistent *Birthe Frostgaard*

Forskningsbibliotekar *August Hahn*

Overassistent *Ingelise Hansen*

Læge *Ole Hjeresen*

Overassistent *Teresa Høising* (til 15. august delt mellem Bogafdelingen og Tidsskriftsafdelingen)

Kontorassistent *Henrik Ilskov-Jensen*

Overassistent *Eva Jensen*

Overassistent *Anni Roland Kristiansen*

Overassistent *Anne-Marie Toft Larsen*

Overassistent *Hanne Larsen*

Assistent *Birgitte Bøgh Madsen*

Overassistent *Anette Nielsen*

Assistent *Jeanett Nielsen* (fratrådt 31. december)

Overassistent *Kirsten Nørgaard*

Bibliotekar *Ragnhild Osterloh*

Assistent *Lotte Sass* (fratrådt 31. juli)

Overassistent *Lisbeth Schmidt*

Overassistent *Birgit Gram Sørensen*

Assistent *Klaus Top-Jensen*

Bibliotekar *Susanne Vandt* (tiltrådt 16. august)

Bibliotekar *Dorte Warberg*

Tidsskriftafdelingen

Administrerer indkøb, registrering, katalogisering og indbinding af periodiske publikationer til, Syddansk Universitetsbibliotek, Syddansk Universitet, Matematisk Bibliotek, Ergo- og Fysioterapeutskolen i Odense samt Danmarks Grafiske Museum. Desuden foregår der et nært samarbejde med Videncentret ved Odense Universitetshospital.

Pr. 31. december abonnerede biblioteket på 6.509 titler i papir- og elektronisk udgave. De fleste nyudkomne hæfter/bind fremlægges i 14 dage i tidsskriftlæsesalen. Biblioteket har adgang til omkring 7.500 elektroniske tidsskrifter via bibliotekets hjemmeside.

For andre institutioner administreredes pr. 31. december 1.228 titler.

Der blev sendt 3.099 bind til indbinding, heraf 3.047 til papindbinding.

Afdelingen varetager desuden tidsskriftcirkulation til universitetet, universitetshospitalet samt andre institutioner. Tidsskriftcirkulationen udgjorde i alt 35.900 hæfter.

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Elisabeth Jansen*

Stedfortræder:

Bibliotekar *Connie Kjærgaard*

Overassistent *Britta Budde*

Overassistent *Anne Britt Elmelund*

Overassistent *Teresa Høising* (fra 1. august Bogafdelingen)

Assistent *Anette Juul Johansen*

Bachelor *Lone Søndberg Madsen* (tiltrådt 21. september)

Overassistent *Belinda Nissen*

Overassistent *Merete Glue Wisborg*

Udvekslingsafdelingen

Varetager bytteforbindelser med universitetsbiblioteker og institutioner i ind- og udland. Byttematerialet består fortrinsvis af Syddansk Universitet, Odenses serier og disputatser. Samleobjekt er materiale af tilsvarende art. Af disputatser samles dog alene nordiske.

Desuden varetager afdelingen rekvisition af publikationer, der vederlagsfrit kan stilles til rådighed for biblioteket, samt fordeling af uopfordret tilsendt materiale.

Ca. 2.000 af bibliotekets tidsskrifter modtages i udveksling, enten som gave eller i bytte.

Et andet arbejdsområde er indsamling af publikationer fra Syddansk Universitet, Odense: Institutternes skriftserier, lokalt udarbejdet undervisningsmateriale m.m. Materialet opbevares i biblioteket, og der foretages fornøden pligtaflevering.

Ligeledes indsamles specialer og prisopgaver, Ph.D.-afhandlinger og disputatser, der indlemmes i biblioteket.

Leder:

Overassistent *Inga Møllerup* (fratrådt 31. marts)

Overassistent *Anette Nielsen* (tiltrådt 1. april)

Bibliotekar *Dorte Warberg* (tiltrådt 1. april)

Udlånsafdelingen

Har det overordnede, koordinerende ansvar for bibliotekets publikumsbetjening.

Afdelingen administrerer såvel udlån af bøger og tidsskrifter fra bibliotekets egne samlinger som indlån fra andre biblioteker samt kopiering af trykt og elektronisk materiale til benytterne.

Afdelingen er ansvarlig for fagsale, magasiner og læsesal i campusbiblioteket i Odense. Sammen med bibliotekets fagreferenter har afdelingen ansvaret for læsesalens håndbibliotek.

Udlånet er administrativt opdelt i følgende sektioner (med sektionsledere nævnt i parentes):

Udlånsregistrering (*Orla Lindgaard*)

Magasinformvaltning (*vakant*)

Kopiering (*Jørgen Sten Hansen*)

Læsesal (*Eva Jensen*)

Indlån (*Randi Botnen*)

Benyttelsesstatistik (Odense):	2000	2001
Samlet hjemlån	426.000 bind	576.200 bind
- heraf lån til andre biblioteker	44.600 bind	57.600 bind
- heraf lån effektueret ved kopi	70.100 bind	55.000 bind
Læsesalslån	4.400 bind	4.400 bind
Indlånt fra andre biblioteker	33.400 bind	29.200 bind
Kopier, leveret til publikum	823.900 ark	580.900 ark
Benyttelse af elektroniske tidsskriftartikler	115.300 artikl.	223.200 artikl.

Biblioteket har i beretningsåret rådet over 12 selvbetjeningskopimaskiner, og der er solgt kopikort, som indikerer en uregistreret benyttelse svarende til godt 100.000 lån.

I løbet af året har biblioteket haft omkring 330.000 besøgende.

Leder:

Stillingen vakant

Stedfortræder:

Afdelingsbibliotekar *Randi Botnen*

Biblioteksbetjent *Annagrethe Bendtsen*

Assistent *Anne-Lise Børsen*

Assistent *Per Domdal* (1. august til Videncentret)

Assistent *Tove Gundersen*

Betjentmedhjælper *Anne Bodil Hansen* (tiltrådt 19. marts)

Betjentformand *Jørgen Sten Hansen*

Betjentmedhjælper *Kirsten Hebsgaard* (tiltrådt 29. oktober)

Kontorassistent *Tove Hemmingsen* (tiltrådt 18. juni)

Biblioteksbetjent *Vivian Holm*

Overassistent *Hanne Jacobsen*

Assistent *Lissi Kromann Jensen* (fratrådt 28. februar)

Assistent *Bodil Jest*

Biblioteksbetjent *Henning Knudsen*

Overassistent *Inge Kristiansen*

Biblioteksbetjent *Susanne F. Larsen*

Overassistent *Grethe Lillelund*

Kontorfuldmægtig *Orla Lindgaard*

Biblioteksbetjent *John Nissen*

Betjentmedhjælper *Tommy Nissen* (fratrådt 1. april)

Biblioteksbetjent *Hanne Veje Olsen*

Assistent *Birgit Rasmussen*

Assistent *Karna Rønlev*

Biblioteksbetjent *David Stein*

Biblioteksbetjent *Tom Bull Tordrup*

Biblioteksmedhjælper *Margit Hansen Westermann* (fratrådt 1. oktober)

Desuden civile værnepligtige og studentermedhjælpere.

Læsesalens vagter passes af medarbejdere fra andre af bibliotekets afdelinger.

Bibliotekets edb-baserede dokumentationstjeneste varetages af:

Forskningsbibliotekar *Mette Bruus*

Bibliotekar *Ole Christensen*

Bibliotekar *Hanne Danielsen*

Forskningsbibliotekar *Ole Ellegaard*

Bibliotekar *Eli Greve*

Forskningsbibliotekar *Bent Sigurd Hansen*

Forskningsbibliotekar *Paul Holt*

Bibliotekar *Bente Jørgensen*

Forskningsbibliotekar *Jørn Schøsler*

Forskningsbibliotekar *Johan Wallin*

Katalogsalen

Er en referenceafdeling, der dækker humaniora, natur- og sundhedsvidenskab. Sammen med bibliotekets fagreferenter er afdelingen ansvarlig for udbygning af bibliografisamlingen inden for sine fagområder.

Afdelingen besvarer spørgsmål og giver vejledning i bibliotekets kataloger, håndbøger og bibliografier, traditionelle som elektroniske. Fra 17 pc'er på Katalogsalen er der adgang for publikum til internet samt til lokalnet for søgning i bibliotekets bibliografiske databaser og elektroniske tidsskrifter.

Herudover varetager afdelingen opslag af bestillings-sedler i bibliotekets egne kataloger samt verifikation, lokalisering og bestilling i biblioteks-baser i ind- og udland af bøger og tidsskrifter, som biblioteket ikke selv har. I beretningsåret modtog Katalogsalen 41.931 bestillinger på monografier til ekspedition. 29.804 kunne effektueres i bibliotekets egne samlinger. 478 blev sendt til forslag om anskaffelse til bogafdelingen. Resten blev forsøgt indlånt fra andre biblioteker. I året blev der verificeret, lokaliseret og bestilt 22.784 bøger, rapporter og tidsskriftartikler fra andre biblioteker.

Afdelingen har desuden leveret direkte til låner 158 artikler hentet ud i fuldt tekst fra internettet.

Afdelingen har leveret undervisning i litteratursøgning på kurser af 2-3 timers varighed til 272 studerende fordelt på 31 hold fra Engelsk/Amerikanske studier, Fransk, Klassisk, Køn- og Kulturstudier, Litteraturvidenskab, Nordisk, Religion, Slavisk, Spansk samt Tysk. Afdelingen har herudover givet introduktion og rundvisning i biblioteket for 76 personer fordelt på 8 rundvisninger.

På Katalogsalen blev der udleveret 158 CD-ROM bibliografier til publikum til benyttelse i biblioteket.

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Ellen Brun*

Bibliotekar *Gina Bay*

Bibliotekar *Ole Christensen*

Bibliotekar *Jens Dam* (tiltrådt 1. maj)

Assistent *Ulla Hansen*

Bibliotekar *Astrid Jacobsen*

Bibliotekar *Britta Keller*

Bachelor *Erik Hellerup Madsen*

Bibliotekar *Merete Marbjerg*

Web-programmør *Søren Mogensen*

9 medarbejdere fra andre afdelinger indgår i katalogsalens vagter, og 1 medarbejder fra en anden afdeling har deltaget i arbejdet med bestilling af bøger, der skal indlånes fra andre biblioteker. Desuden 1 studentermedhjælper.

Afdelingen for Samfundsinformation

Er referenceafdeling for samfundsvidenskaberne.

Ud fra strategien „Hjælp til selvhjælp“ besvarer afdelingen spørgsmål og giver vejledning i relevante materialer - såvel trykte som elektroniske. Foruden referencesamlingen til brug på stedet er 13 pc'er opstillet til brug for publikum. Her er adgang til bibliotekets hjemmeside, bibliotekets kataloger, lokalnet for søgning i databaser og elektroniske tidsskrifter i abonnement samt internettet i øvrigt.

Afdelingen er som Europæisk Dokumentationscenter (EDC) forpligtet til at yde vejledning i materialer fra Den Europæiske Union.

Afdelingen varetager litteraturforsyningen inden for samfundsvidenskaberne. Dette sker i form af opslag i egne kataloger samt verifikation, lokalisering og bestilling fra

inden- og udenlandske bibliotekskataloger af artikler og bøger, som biblioteket ikke selv har.

Afdelingen har modtaget 22.027 bestillinger til ekspedition, hvor de 7.490 er fra andre biblioteker. Efter verifikation og lokalisering er der afsendt 6.437 bestillinger. Desuden har afdelingen leveret 236 artikler fra diverse betalingsbaser, taget 9.901 kopier samt 17 kopier fra mikrofilm. På de tre kopimaskiner til selvbetjening er der i perioden taget 70.010 kopier.

SAMSs netbibliotek er afdelingens indgang til internetressourcer for samfundsfagene. Siderne er besøgt 20.784 gange.

Ud over publikumsbetjening og dokumentfremskaffelse varetages fagreferentfunktionen inden for erhvervsøkonomi - det vil sige bogvalg og emneklassifikation for det samfundsvidenskabelige område - af personale i afdelingen.

Afdelingen varetager introduktion og undervisning af brugere og bibliotekets personale. 10 hold med i alt 232 deltagere er introduceret og/eller vist rundt. 7 hold med i alt 128 deltagere har fået fagspecifikke informationssøgningskurser. 6 hold med i alt 45 ansatte på Syddansk Universitetsbibliotek er delagtiggjort i afdelingens områder.

1 medarbejder deltager i fagportalen BiziGate, 2 medarbejdere deltager i projektet User Education Community, begge projekter i regi af DEF (Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek).

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Ellen Ingemann Andersen* (fratrådt 31. maj)

Bibliotekar *Kenneth Christiansen*

Bibliotekar *Hanne Danielsen*

Bibliotekar *Eli Greve*

Bibliotekar *Bente Jørgensen*

Kontorassistent *Inge K. Larsen*

5 medarbejdere fra andre afdelinger indgår i vagter i Samfundsinformation med i alt 25 timer.

Intern teknisk forvaltning

Varetager indkøb samt drift og vedligeholdelse af inventar og materiel, herunder kopimaskiner og læseapparater. Desuden varetager afdelingen indkøb af kontorartikler til biblioteket. Afdelingen udfører ekspedition og modtagelse af postforsendelser, betjener Odense Universitetshospital og flere andre institutioner med regelmæssig udbringning og afhentning af bøger samt sørger for anden intern og ekstern kørsel. Bibliotekets trykkeri er henlagt til afdelingen. Desuden varetager afdelingen kontakten med Syddansk Universitet i spørgsmål om den daglige bygningsdrift.

Leder:

Vagtmester *Ove Hansen*

Stedfortræder:
Biblioteksbetjent *Hans E. Lange*

Betjentmedhjælper *Finn Laue* (fratrådt 30. september)

IT-funktionen

Har til opgave at udbygge og vedligeholde bibliotekets IT-faciliteter samt servicere systemernes brugere - publikum og personale - i brugen af systemerne. Biblioteket har indgået aftale med IT-Jylland om servicering af publikum og personale på campusbibliotekerne i Esbjerg, Kolding og Sønderborg.

Arbejdet med implementering af bibliotekssystemet Horizon er fortsat i beretningsåret.

Bibliotekets adgang til elektroniske ressourcer (elektroniske tidsskrifter, databaser mv.) er vokset betydeligt i året. Det er IT-funktionens opgave at etablere og sikre adgangen til disse ressourcer for forskere og studerende på Syddansk Universitet og for bibliotekets øvrige brugere.

Leder:
Førstebibliotekar *Ingelise Stæhr*

Ingeniør *Henrik S. Larsen*
Datamatiker *Kenneth René Nielsen* (tiltrådt 1. marts)

Medarbejdere fra bibliotekets øvrige afdelinger deltager i IT-funktionens arbejdsopgaver.

Instituttjenesten

Passer bogsamlingerne på universitetets Fællesbibliotek, Fællesbibliotek 2 og biblioteket på Center for Engelsk.

Instituttjenesten katalogiserer al tilvækst til samlingerne på humaniorabibliotekerne, Ergo- og Fysioterapeutskolen, Danmarks Grafiske Museum, Dansk Pressemuseum og Dansk Institut for Gymnasiepædagogik.

I året blev der katalogiseret 3.558 titler, hvoraf de 1.740 er retroinddatering i forbindelse med en total omsystematisering af Center for Religions samling.

Afdelingen administrerer den interne hjemlånsordning på Fællesbiblioteket, Fællesbibliotek 2 og Engelsk Centerbibliotek. I året har der været 7.680 udlån.

Afdelingen, der efter samarbejdsudvalgets godkendelse ledes kollektivt, har følgende medarbejdere:

Kontorassistent *Birte Skovby Jensen*
Overassistent *Patricia Munck*
Bibliotekar *Anne Reich*
Assistent *Susanne Vandt* (fratrådt 15. august)

Musikafdelingen

Rummer bibliotekets musiklitteratur og musikaler. Afdelingen har til huse på Det Fynske Musikkonservatorium. Pr. 31. december 2001 udgjorde bestanden 7.900 bøger, 29.900 noder samt 14.000 av-materialer. Der abonneres på cirka 100 musiktidsskrifter.

Det samlede udlån var i beretningsåret 16.224 bind imod 13.806 bind i 2000.

Afdelingen har ansvaret for katalogisering, systematisering og indbinding af musiklitteratur, noder og av-materialer samt fortsat indlemmelse af Det Danske Jazzcenters samlinger.

Desuden har musikafdelingen afsluttet registreringen af Anders Mallings salmebogssamling på i alt godt 1.400 bind.

I året påbegyndtes en registrering af bibliotekets Rarasamling. Ca. 550 titler er registreret i årets løb.

I 1999 blev Musikafdelingen involveret i DVM - Det virtuelle Musikbibliotek, et pilotprojekt i regi af DEF (Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek). Afdelingen er repræsenteret i såvel styregruppe (Kamma Wedin) som redaktionsgruppe (Frank Büchmann-Møller). Arbejdet med portalen er fortsat gennem hele året.

Leder:
Forskningsbibliotekar *Kamma Wedin*

Bibliotekar *Frank Büchmann-Møller* (ansat af Det Fynske Musikkonservatorium)
Overassistent *Ole Baunshøj*

Videncentret

Sammen med Odense Universitetshospital og det sundhedsvidenskabelige hovedområde ved Syddansk Universitet, Odense driver biblioteket et fælles medicinsk informations- og dokumentationscenter placeret i Klinikbygningen på sygehusområdet.

Videncentret rummer den nyeste lægevidenskabelige litteratur i form af en præsenssamling på cirka 1.000 tidsskrifttitler fra 1996 ff., og der stilles litteratursøgningsfaciliteter til rådighed - blandt andet i form af internet og netadgang til CD-ROM baser.

Videncentret ledes af en ledende bibliotekar ansat af Odense Universitetshospital.

Medarbejdere fra Syddansk Universitetsbibliotek:
Biblioteksbetjent *Lise Andersen*
Forskningsbibliotekar *Hanne Buhl* (tiltrådt 24. september)

Bibliotekar *Jane Nørgaard Jensen*
Bachelor *Lone Søndberg Madsen* (fratrådt 20. september)
Overassistent *Lisa Møller*

Esbjerg

Bogbestanden i Esbjerg indeholder hovedsageligt bøger og tidsskrifter inden for fagene erhvervsøkonomi, erhvervsprog, turisme, historie, politologi, offentlig forvaltning og fra efterårssemestret også folkesundhed.

Herudover råder biblioteket over litteratur inden for sociologi, landbrug, fiskeri samt en del litteratur om Østeuropa.

Biblioteket er endvidere Europæisk Dokumentations-

center med beholdning af og vejledning i dokumenter og publikationer fra EU.

Som noget særligt huser biblioteket 5 særsamlinger: Julius Bomholts og Arthur Vaags bogsamlinger (registrerede i kortkartotek), dele af Horsens Statsskoles gamle bogsamlinger (registratur i bogform), Asta Jepsens bogsamling (uregistreret) samt Ladelund Landbrugsskoles bogsamling - herunder specielt statskonsulent K. Hansens samling (delvist registreret på lister).

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 130.100 bind, 387 manuskripter, 12.400 mikroformer, 269 av-dokumenter og 347 elektroniske dokumenter.

I året var det samlede udlån 30.700 bind, heraf 1.400 bind til andre biblioteker.

Ud over vejledning af lånere og fremskaffelse af litteratur har personalet også indkøbt og klargjort litteraturen inden for de fleste af campusbibliotekets fagområder. Således voksede bibliotekets bestand enten ved køb eller overførsel med 2.500 bøger og serierpublicationer, 1.070 mikroformer, 180 elektroniske dokumenter. Fra samlingerne blev udskilt 492 bind.

Sammen med universitetets historikere arbejder biblioteket med jævnligt at få eksponeret værker fra de nævnte særsamlinger i tematiske udstillinger.

Leder:

Campusbibliotekar *Karen Daughjerg*

Bibliotekar *Birgit Juul Kristensen*

Bibliotekar *Inge U. Kørvel*

Overassistent *Tove Nielsen*

Assistent *Anne Reinert*

Assistent *Jette Rose*

Bibliotekar *Jørgen Salling*

Betjentmedhjælper *Martin Steen*

Kolding

Bogbestanden i Kolding har hovedvægten på Erhvervsøkonomi og Erhvervsprog. Siden foråret 1999 er der desuden arbejdet på at opbygge samlinger inden for Engelsk samt Nordisk. I 2001 indgik biblioteket i et samarbejde med Arkivet for Danske Samtidssagn, hvor der arbejdes med at opbygge en materialesamling samt en database med vandrehistorier.

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 28.800 bind. Der blev derudover abonneret på 494 tidsskrifter og 10 aviser.

Det samlede udlån var 81.600 bind mod 47.500 i 2000. Der blev udlånt 2.200 bøger til andre biblioteker. Samtidig blev der indlånt 1.700 bøger samt skaffet 500 kopier fra andre biblioteker. Derudover blev der udleveret 178 artikler direkte til låner hentet fra forskellige fuldtekstdatabaser. Tidsskriftcirkulationen udgjorde 2.621 hefter.

Biblioteket stiller en kopimaskine til rådighed for publikum. Der blev taget 67.000 kopier.

Campusbiblioteket har holdt introduktion for nye studerende.

I løbet af året har biblioteket haft 40.700 besøgende.

Ud over vejledning af lånere og fremskaffelse af litteratur arbejder personalet også med bogvalg samt systematisering og katalogisering af litteratur inden for campusbibliotekets fagområder. I året blev indkøbt og klargjort 2.293 nye titler.

Leder:

Campusbibliotekar *Gitte Bach Markussen*

Assistent *Lise Andersen*

Bibliotekar *Bente Devantier*

Overassistent *Jette Guldborg Nielsen*

Assistent *Ulla Madsen*

Bibliotekar *Jette Møller*

Bibliotekar *Lena Wiborg*

Sønderborg

Bogbestanden i Sønderborg har hovedvægten på økonomi, teknik, handel, alment sprog, erhvervsprog samt samfundsvidenskaber.

Campusbiblioteket i Sønderborg er depotbibliotek for Monatsberichte der Deutschen Bundesbank, Statistische Beihefte zu den Monatsberichten der Deutschen Bundesbank og Annual Report fra Bank for international Settlement, Basel.

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 46.000 bind. Der blev abonneret på 678 tidsskrifter.

Det samlede udlån var 24.500 bind, heraf 450 til andre biblioteker.

Ud over vejledning af lånere og fremskaffelse af litteratur arbejder personalet også med bogvalg samt systematisering og katalogisering af litteratur inden for campusbibliotekets fagområder. I året blev indkøbt og klargjort 625 nye titler.

Leder:

Campusbibliotekar *Ole Krogh*

Lektor *Zohair Diwan*

Bibliotekar *Anne-Marie Hybschmann*

Overassistent *Alice Lundgaard*

Assistent *Grethe Sørensen*

Assistent *Kirsten Thomsen*

Bibliotekar *Lotte Vinther*

Biblioteksorientering, undervisning mv.

L. Møller og J.N. Jensen har hver undervist 6 x 1 time i Litterstursøgning i elektroniske databaser på hold af sygeplejerskeelever og andet sundhedspersonale, Odense Universitetshospital.

G.B. Markussen, L. Andersen, B. Devantier, J.G. Nielsen, U. Madsen, J. Møller og L. Wiborg deltog i Introduktion for nyansatte i Odense.

A. Jacobsen har deltaget i kursus i Undervisningskompetence på Danmarks Biblioteksskole, København.

G. Bay, O. Christensen, M. Marbjerg og D. Hansen

deltog i kursus afholdt af Target Gruppen i FrontPage og HTML i Odense.

O. Ellegaard har løbende afholdt biblioteksintroduktion af Scient., teknikum- og Laborantskole-hold.

G. Bay deltog 10.-22. januar i NVBFs studietur til USA.

18. januar deltog L. Vinther i kurset Lov og ret på Danmarks Biblioteksskole, København.

L. Vinther deltog 22. januar i Årsmøde med danske tekniske biblioteker i Esbjerg.

22.-24. januar deltog E. Greve i EDC Basic Training i Bruxelles.

I perioden februar til marts deltog K. Thomsen på Sønderborg Handelsskole i 20 timer kursus i Word 2000.

1. februar afholdt J. Wallin dobbeltforelæsning i Litteratursøgning med K. Keller som en del af forelæsningsrække i medicinsk biokemi for 5. semester på 1. delstudiet medicin, Klinikbygningen Odense Universitetshospital.

I perioden 20. februar-31. oktober deltog A.-M. Hybschmann ved Haderslev Handelsskole i pc-kørekortmoduler i databaser, præsentationsprogrammer, styresystemer, informationsteknologi.

J. Schøsler afholdt 27. februar introduktion i biblioteksbenyttelse for franskstuderende ved Syddansk Universitet.

27.-28. februar deltog A. Jacobsen, M. Marbjerg og H. Dyrbye i DFs internatmøde På banen eller sidelinien - Forskningsbibliotekerne og det virtuelle universitet i Helsingør

E. Greve holdt 2. marts oplæg om fagportaler på Temadag for de små og mellemstore fag- og forskningsbiblioteker tilrettelagt i samarbejde mellem DEF-Sekretariatet og De Små Chefers Forum.

6. marts afholdt J. Wallin dobbeltforelæsning i Litteratursøgning med K. Keller ved kursus OB-6 arrangeret af Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning, Specialeuddannelsen i Almen Medicin, Syddansk Universitet, Odense.

8. marts deltog H. Dyrbye i DFs interessekreds for Publikumsbetjening i Bruger betjen dig selv, Nyborg.

Databaser til litteratursøgning på Videncentret, Odense Universitetshospital afholdt af J. Wallin sammen med K. Keller ved modul 3 af længerevarende efteruddannelse for sygeplejersker i diabetessygepleje, Odense 8. marts.

9. marts deltog L. Vinther ved Introduktion til Derwents patentdatabase i Odense.

J. Wallin afholdt kursus i Litteratursøgning sammen med K. Keller arrangeret af Afdeling for forskning og lægelig videreuddannelse, Sønderborg Sygehus, Uddannelseslaboratoriet, Sønderborg Sygehus, 12. marts.

Litteratursøgning afholdt af J. Wallin og B. S. Hansen. Modul 3 (202/24) af de sundhedsvidenskabelige forskerkurser ved den postgraduate forskeruddannelse for Ph.D.- og diplomstuderende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet, 9. og 21. marts.

Kilder og brug af litteratur om MTV afholdt af J. Wallin og K. Keller som del af kursus i medicinsk teknologivurdering arrangeret i samarbejde mellem MTV-konsulenten

i Fyns Amt og CAST, Syddansk Universitet og afholdt af Konsulent- og Uddannelsesafdelingen, De Fynske Sygehus, Odense Universitetshospital, 20. marts.

E. Brun deltog i NVBFs studietur til London/Boston Spa 27.-30. marts.

3. april afholdt K. Keller sammen med J. Wallin Litteratursøgning som en del af specialeforberedende kursus for kandidatoverbygningen i biomekanik 7. semester, Syddansk Universitetsbibliotek, Odense.

Litteratursøgning - planlægning af søgestrategi afholdt 19. april af J. Wallin og K. Keller som del af kursus i evidensbaseret praksis - forskningsmetodologi - kvalitetsudvikling i 3 moduler afholdt af Konsulent- og Uddannelsesafdelingen, De Fynske Sygehus forår 2001, Odense Universitetshospital.

23.-24. april deltog H. Dyrbye på Malmø Universitet i Creating Knowledge II.

L. Vinther deltog i Introduktion til Lexis-Nexis i Odense, 24. april.

27. april deltog J. Schøsler i årsmødet i Dansk Selskab for 1700-talsstudier i Ribe.

J. Wallin har holdt foredraget Nu er jeg jo ikke læge, men... ved 12. AstraZeneca kongres for praktiserende læger afholdt af AstraZeneca Academy, Ringsted 23. marts og Herning 27. april.

2. maj deltog L. Vinther, A.-M. Hybschmann, A. Lundgaard, G. Sørensen og G.B. Markussen i DBs kursus i dansk og international statistik i Odense afholdt af Danmarks Statistik.

3. maj holdt K. Keller og J. Wallin Litteratursøgning ved kursus 076 arrangeret af Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning, Specialeuddannelsen i Almen Medicin, Syddansk Universitet, Odense.

3.-4. maj deltog A.-M. Hybschmann, L. Møller, A.-L. Børsen, G. Lillelund, R. Botnen, J.N. Jensen, G. Bay, E. Brun og M. Marbjerg i Servicebrugere, brugerservice - Bibliotek.dk dagen derpå, DFs fjernlånskonference på Hindsgavl, Middelfart.

Sammen med med IT-konsulent S. Lundgren, GlaxoSmithKline holdt J. Wallin Litteratursøgning på internettet afholdt af Bornholms Lægekredsförening, sponsor Glaxo Wellcome i Rønne 17. maj.

22. maj holdt J. Wallin Litteratursøgning for kandidatoverbygningen i biomekanik 7. semester. Syddansk Universitetsbibliotek, Odense.

22.-23. maj deltog J. Møller i Det litterære og cyberspace - Ebøger, Emailshows og NetEvents på Danmarks Biblioteksskole, København.

J.G. Nielsen har afsluttet Forvaltningshøjskolens Grundkursus II.

D. Hansen har afsluttet Statonom I på Forvaltningshøjskolen i København.

I juni deltog O. Ellegaard i Dansk fysisk selskabs årsmøde på Hotel Nyborg Strand.

F. Büchmann-Møller holdt 6.-9. juni foredraget Pierre Dørge & New Jungle Orchestra, A Presentation ved Jyväskylä Jazz Summer Conference i Finland.

S. Mogensen deltog 7. juni i PHP-kursus arrangeret af BF's faggruppe for EDB og IT.

G. Lillelund, E. Greve og H. Dyrbye deltog 14.-15. juni og G. Bay og A. Jacobsen 13.-15. juni i Danmarks Forskningsbiblioteks årsmøde i Kolding.

J. Wallin og P. Holt har sammen afholdt Internt seminar om informations- og litteratursøgning til Folkesundhed i Esbjerg for personalet ved Syddansk Universitetsbibliotek, Esbjerg, 18. juni.

9.-13. august deltog H. Dyrbye i Århus i 24. Nordiske Historikermøde.

H. Dyrbye underviste 24. august historiestuderende i Syddansk Universitetsbiblioteks web i Odense.

I september underviste O. Ellegaard i brug af ODIN og kemiske bibliografier på Kemi-teknik-uddannelsen TVA1, Odense Teknikum.

Dobbeltforelæsning i Litteratursøgning afholdt af J. Wallin og K. Keller som en del af forelæsningsrække i medicinsk biokemi for 5. semester på 1. del-studiet medicin. Klinikbygningen, Odense Universitetshospital, 3. september.

4. september underviste H. Dyrbye historieforskere i Syddansk Universitetsbiblioteks web i Esbjerg.

E. Brun, G. Bay, O. Christensen, J. Dam, U. Hansen, A. Jacobsen, B. Keller, E.H. Madsen, M. Marbjerg og S. Mogensen deltog 6. september i Elseviers Roadshow i Odense.

L. Vinther deltog 9. september i Elseviers introduktion til Science-Direct i Odense.

A.-M. Hybschmann, L. Møller, J.N. Jensen og E. Brun deltog 11. september i Odense i DFs arrangement Adgangsveje til elektroniske tidsskrifter - fra licens til link.

M. Marbjerg deltog i kursus på DBC i Ballerup 12. september.

14. september deltog U. Hansen i OCLC-workshop på DBC i Ballerup.

Sammen med B.S. Hansen holdt J. Wallin Litteratursøgning ved Syddansk Universitet, Odense, 17. og 19. september for Modul 3 (202/25) af de sundhedsvidenskabelige forskerkurser ved den postgraduate forskeruddannelse for Ph.D.- og diplomstuderende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

E. Greve deltog 21. september i DEF-statusseminar.

I Sønderborg deltog A. Lundgaard, K. Thomsen og G. Sørensen 24. september i Kroppens bevidsthed - bedre balance i arbejdslivet arrangeret af CUU.

E.H. Madsen deltog i kursus i Grundlæggende Informationsteknologi modul 1-2 til pc-kørekort 24.-25. september.

Litteratursøgning på Nettet afholdt af J. Wallin sammen med K. Keller arrangeret af LoUiS Læring og Udvikling i Sundhedsvæsenet i Ringkjøbing Amt, Amtscentret for Undervisning, Herning, 25. september.

1.-5. oktober deltog O. Ellegaard i 6. International conference on laser ablation (COLA 01), Tsukuba (Japan) med posterbidraget Plume expansion of a laser-induced plasma studied with the Particle in Cell (PIC) method.

9. oktober deltog A.-M. Hybschmann og E. Brun ved

Biblioteket for Vejle By og Amt i Åbent møde om Bibliotek.dk arrangeret af Biblioteksstyrelsen.

E.H. Madsen deltog i kursus i Word 29.-30. oktober.

J. Wallin holdt 1. november Litteratursøgning for 7. semester biomekanikstuderende, Syddansk Universitetsbibliotek, Odense.

Forskningen ved sundhedsvidenskab i Odense 1966-1997 - dobbeltforelæsning af J. Wallin og K. Keller om bibliometrisk metodik ved Danmarks Biblioteksskole for 5. semester-studerende, København, 5. november.

7. november deltog A. Lundgaard på Danmarks Biblioteksskole, København, i kurset Samarbejde på tværs.

Litteratursøgningskursus afholdt af J. Wallin og K. Keller for de studerende på den sundhedsfaglige supplement- og kandidatuddannelse, Syddansk Universitet, Odense 9., 16. og 23. november.

H. Dyrbye underviste 7. november to hold historiestuderende i elektroniske ressourcer i Esbjerg.

J. Dam deltog 12. november i temadag om publikumsmaskiner arrangeret af BF's faggruppe for EDB og IT.

J. Wallin og K. Keller afholdt 15. november Sygeplejeforskning - litteratursøgning for personalet ved Sygepleje- og Radiografskolen i Odense, Odense Universitetshospital.

Sammen med K. Keller holdt J. Wallin Litteratursøgning som del af det specialeforberedende kursus for 7. semester biomekanikstuderende, Syddansk Universitetsbibliotek, Odense, 19. november.

20. november holdt E. Greve oplæg om Biz*Gate på temadagen Bibliotekar.com.

J. Wallin deltog i Lægedag 2001 arrangeret af den Fynske Lægekredsförening på Odense Kongrescenter, 30. november.

J. Wallin deltog i konference om kliniske kvalitetsdatabaser i Danmark, arrangeret af Sundhedsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, H:S og Sundhedsministeriet i Odense, 12. december.

17.-18. december deltog E.H. Madsen i kursus i pc-Powerpoint.

Repræsentation i udvalg m.m.

Medarbejdere ved biblioteket har haft sæde i følgende udvalg, komiteer, bestyrelser og lignende af officiel eller biblioteksfaglig karakter:

Censor i fransk ved de danske universiteter: *Jørn Schøsler*
Censor ved nordiskfaget ved Færøernes Universitet, Tórshavn: *Jørgen Højgaard Jørgensen*

Censor ved Danmarks Biblioteksskoles grund- og kandidatuddannelse: *Aase Lindahl og Johan Wallin*

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings fjernlansgruppe: *Gina Bay og Astrid Jacobsen*

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings hovedbestyrelse: *Holger Dyrbye* (sekretær)

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings tidsskriftinteressegruppe: *Connie Kjærgaard*

Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum: *Jør-*

gen Højgaard Jørgensen
 Dansk Bibliotekshistorisk Selskab: Aase Lindahl (formand)
 Dansk Selskab for 1700-talsstudier: Jørn Schøsler
 Dansk Standardiseringsråd S24: Aase Lindahl
 Dansk Standardiseringsråd S24u8: Aase Lindahl (formand)
 DEF-katalogets styregruppe: Ingelise Stæhr
 DEF licensgruppen: Ingelise Stæhr
 Faggruppen for biblioteksundervisning (BF): Gina Bay (formand)
 Folkeuniversitetet i Odense, programrådet: Aase Lindahl
 Foreningen af Medarbejdere ved Danske Forskningsbiblioteker: Holger Dyrbye (sekretær)
 Forskningsbibliotekernes Chefkollegium: Aase Lindahl
 Fyns Biblioteksforening: Aase Lindahl
 Gæsteforelæser ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet: Johan Wallin
 IT-12 udvalget: Ingelise Stæhr
 Medlem af arbejdsgruppen Den Fynske Sundhedsdata-gruppe: Johan Wallin
 Medlem af Byhistorisk Udvalg: Holger Dyrbye
 Medlem af Edb-udvalget, Den Fynske Lægekredsforening: Johan Wallin
 Medlem af redaktionsgruppen for omdisponering af DEF Vejviseren: Eli Greve
 Medlem af styregruppen for den sundhedsvidenskabelige portal KlinInfo under DEF: Johan Wallin
 Naturvidenskabeligt selskab på Fyn: Ole Ellegaard (sekretær og kasserer)
 NORDINFOs styrelse: Aase Lindahl
 Redaktionen for Biz*i*Gate: Eli Greve
 Syddansk Universitets IT-udvalg: Ingelise Stæhr
 Syddansk Universitets kantineudvalg: Birgit Gram Sørensen
 Web-redaktør for Syddansk Universitetsbibliotek: Ole Ellegaard

Publikationer

Büchmann-Møller, Frank. Strejftog gennem Vinterjazzen. *FFJ-Bladet* 46 (2001): 2-5.
 Büchmann-Møller, Frank. Profiler af Rhoda Scott og Leroy Jones. *FFJ-Bladet* 46 (2001): 7.
 Büchmann-Møller, Frank. Stor ny gave til Jazzsamlingen. *FFJ-Bladet* 46 (2001): 20.
 Büchmann-Møller, Frank. En lidt ukendt side af Louis Armstrong. *FFJ-Bladet* 48 (2001): 12-14.
 Büchmann-Møller, Frank. Den åbne dørs politik. Om Pierre Dørges musikalske univers. *Musikhøst 2001, programhefte*: 53-60.
 Dyrbye, Holger. „Jørgensen Ane Dorthea Marie“. *Dansk Kvindebiografisk Leksikon* bd. 2: 254-55.
 Dyrbye, Holger. Encyklopædien – historie. *Referencen* 6 (2001): 12-15.
 Ingwersen P, Wallin J, Find S, Larsen B, Djurhuus JC, Jeune B, m.fl. Bibliometriske analyser. Opfølgning på anbefalinger til fremme af vilkårene for medicinsk

sundhedsforskning. Medicinsk Sundhedsforsknings fremtid. MESUF-rapporten. København: Forskningsministeriet & Sundhedsministeriet, 2001, kapitel 8.2: 90-94. Også publiceret på <http://www.sum.dk>
 Schøsler, Jørn. La diffusion de Locke en France. L'Essai sur l'entendement humain de Locke et la lutte philosophique en France au XVIIIe siècle: l'histoire des éditions, des traductions et de la diffusion journalistique (1688-1742). *SVEC* 4 (2001): 1-260.
 Schøsler, Jørn. Sensualisme et apologétique: L'enjeu métaphysique du 'sourd et muet de Chartres'. *SVEC* 12 (2001): 113-20.
 Schøsler, Jørn. Rousseau disciple de Locke? *Etudes Jean-Jacques Rousseau*. (Rousseau et l'exclusion) 12: 215-26.
 Wallin, Johan. Bewusstsein. Neues bahnbrechendes Buch über die Stufen des Bewusstseins. (Buchbesprechung von Ole Vedfelt: Bewusstsein – Grundlagen, Theorien, Entwicklungen. Walter Verlag, Düsseldorf 2000). I: *Energie & Character. Zeitschrift für Biosyntese – Prä- und Perinatale Psychologie, somatisch und tiefenpsychologisch fundierte Psychotherapie, Transpersonale Psychologie*, 32. Jahrgang 23 (2001): 121-125.

Kapitel 17

Odense Universitetsforlag

Odense Universitetsforlag er Danmarks største universitetsforlag og blev stiftet næsten samtidig med universitetet i 1966. Forlaget udgiver bøger fra videnskabens verden i bredeste forstand. Forlagets forfattere er såvel ansatte ved Syddansk Universitet som ansatte ved landets øvrige universiteter og højere læreanstalter, enkeltpersoner, udgiverselskaber, foreninger mv. Odense Universitetsforlag udgiver endvidere en lang række lærebøger og tidsskrifter.

Et kardinalpunkt i det daglige arbejde er at formidle forfatternes resultater til det bredest mulige publikum. Forlagets formål er i henhold til vedtægterne at fremskaffe lærebøger og andre undervisningsmidler samt at udgive videnskabelig litteratur i øvrigt. Siden grundlæggelsen er der udgivet flere end 1.600 titler.

Odense Universitetsforlags vedtægter og ledelse

Odense Universitetsforlag er en selvejende institution med en grundkapital på 300.000 kroner. Forlagets bestyrelse består af seks medlemmer:

Professor *Mogens N. Pedersen* (formand)

Professor *Carl Bache*

Professor *John Christensen*

Professor *Nis Jul Clausen*

Professor *Hans Chr. Johansen*

Lektor *Bo Hakon Jørgensen*

Medarbejdere

Cand.phil. *Stefan Birkebjerg Andersen*, forlagsdirektør (orlov fra 1. april)

Stud.mag. *Jakob Brøbecher*, pakning og forsendelse

Stud.mag. *Frederick Degrande*, pakning og forsendelse

Bogholder *Ulrik Hollingdal* (tiltrådt 1. oktober)

Stud.mag. *Johnny Frost Klausen*, forlagsassistent

Stud.mag. *Søren Klixbiüll*, pakning og forsendelse

Cand.phil. *Thomas Kaarsted*, forlagsdirektør (konstitueret fra 1. april)

Grafiker *Henriette Lauridsen*, UniSats Aps (barselsvikar, fratrådt 19. december)

Grafiker *Anne Charlotte Mouret*, UniSats Aps (barselsorlov)

Revisor *Morten Egebjerg Olesen*, revisor (fratrådt 1. august)

Stud.mag. *Morten Schou*, pakning og forsendelse

Stud.mag. *Ove Spandet*, pakning og forsendelse

Korrespondent *Tove Thorsfelt*, fakturering, korrespondance m.m.

Cand.mag. *Martin Lindø Westergaard*, forlagsredaktør (tiltrådt 1. juli)

Odense Universitetsforlags udgivelser

I beretningsåret udgav Odense Universitetsforlag 100 titler – herunder genoptryk af en række centrale værker, som også fremover vil blive efterspurgt. På den måde sikres, at vigtige fremstillinger er tilgængelige i de kommende år. Derudover havde forlaget den store glæde igen at udgive en række hovedværker inden for forskellige fagområder.

Ved en målrettet markedsføring har forlagets bøger og forfattere vanen tro fået jævnlige omtaler i dagspresse, radio, tv og fagtidsskrifter. Odense Universitetsforlag har tilknyttet en boghandlerrepræsentant og udarbejder desuden kataloger, foldere, nyhedsbreve og andet salgsmateriale, som distribueres til boghandlere, på relevante uddannelses- og forskningsinstitutioner samt rundsendes til en bred kreds af interesserede i emneopdelte kundekartoteker. Endvidere er forlaget tilknyttet både Boghandlerdata og Bibi – boghandlernes interne online-bestilling, som er et uhyre vigtigt redskab i det daglige salgsarbejde.

I beretningsåret blev den målrettede markedsføringsindsats videreført via en udbygget elektronisk nyhedsservice, hvor interesserede modtager relevant materiale via e-mail, ligesom forlagets Internet-boghandel – hvor alle bøger kan bestilles online – har vist sin bæredygtighed. Forlaget deltager endvidere i udstillinger og ved bogsalg på konferencer og symposier, ligesom der jævnligt annonceres for udgivelserne i relevante aviser og tidsskrifter. Markedsføringen sker både nationalt og internationalt – det sidste i stadig stigende grad. Samtidig deltog forlaget igen på bogmessen Frankfurt – denne gang sammen med de øvrige danske universitetsforlag.

Forlaget fortsatte i beretningsåret endvidere samarbejdet med vore udenlandske distributører, og specielt samarbejdet med *International Specialized Book Service* i USA har været til stor nytte. Forlaget har endvidere aftaler om distribution med *Ellug* i Frankrig.

Endvidere styrkedes indsatsen vedrørende tidsskrifter og årbøger, som er et af forlagets satsningsområder. Forlaget administrerer således 19 periodica for et tilsvarende antal foreninger og udgiverselskaber. Arbejdet omfatter produktion, distribution, abonnentstyring, samt bogføring m.m. Periodica-området er i fremgang, hvorfor forla-

get også fremover vil tilstræbe den fornødne kapacitet og en effektiv håndtering.

Årsskiftet 2001/02 markerede samtidig treårsdagen for forlagets datterselskab UniSats Aps, som blev oprettet for at styrke det interne grafiske arbejde med bøgerne og skabe mulighed for at behandle og klargøre et større antal manuskripter. Begge dele er forløbet tilfredsstillende, idet forlaget nu har forøgede muligheder for design, komplicerede sats og forøgede arbejds mængder.

Foreningen Universitetsforlagene i Danmark videreførte det formaliserede samarbejde. De fælles aktiviteter omfattede fælles stand på den store danske bogmesse i Forum, bogmessen i Frankfurt samt udstilling af bøger på en lang række internationale bogmesser og konferencer ud over de førnævnte.

Oprettelsen af Syddansk Universitet har givet forlaget den håbede og forventede effekt, at flere forskere og undervisere fra regionen naturligt retter blikket mod Odense i publiceringsøjemed. I den forbindelse ser Odense Universitetsforlag det som sin pligt også fremover at kunne tilbyde forskere og undervisere i hele regionen gode og professionelle vilkår for publicering.

Forlaget fortsætter sit samarbejde med Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, hvis Ph.D.-afhandlinger publiceres på print-on-demand-vilkår. Aftalen, som er den første af sin art i landet, har givet sig udslag i 11 udgivelser.

Forlagets omsætning var i beretningsåret knap 6,8 mio. kroner - heraf ca. 800.000 kroner til udlandet.

Udgivelsesliste

Historie og Samfundsvidenskab

Paul E. Ancker: De danske militære flyverstyrker 1940-45 (1. halvbd.)

Stefan Andersen: Avisårbogen 1999

Chr. Kronborg Andersen: Treatment of demens

Anders Bjørnvad: Et håndtryk i en fodgængerovergang

Peter Bundesen: Filantropi, selvhjælp og interesseorganisering

Birgitte Bøggild: Sct. Knuds Kirke

Gertrud Hvidberg Hansen: Brendekildes billedverden - stemning og skæbne

Per H. Hansen: Da sparekasserne mistede deres uskyld

Henrik Harnow: Industribyen Odense

Vello Helk: Stambogsskikken i det danske monarki indtil 1800

Carsten Lynge Jensen: Behavioural Modelling of Fishermen in EU

Camilla Jensen: Foreign direct investment

Torben G. Jeppesen: Dannebrog on the American Prairie

Steffen Elmer Jørgensen: Fra chaussé til motorvej. Det overordnede danske vejnets udvikling fra 1761

Hans Kirchhoff: Samarbejde og modstand under besættelsen. En politisk historie

Thorbjørn Knudsen: The firm's environment and competitive strategy

Kay Lundgreen-Nielsen: Tro eller blændværk? Danmark

og Den Spanske Borgerkrig 1936-39

Jørgen Mikkelsen: Regional Integration in Early Modern Scandinavia

Per Grau Møller (red.): Aktører i landskabet

Henning Nielsen (red.): Verden i forandring 4

Troels Rasmussen: Lederuddannelse og demokrati (Ud-spil 10)

Jens Rostrup-Nielsen: „3. række midtfor“. Forskningspolitiske erindringer

Ulla Slothuus: Economic Evaluation in Health Care

Poul Steen: Tusindvis af navne. Register til Personalhistorisk Tidsskrift 1880-2000 1-3

Aage Trommer: Disse fem år. Tværsnit og indsnit. Danmark 1940-45

Skandinavisk sprog og litteratur

Knud Bjarne Gjesing (udg.) Peter Seeberg: Tre tidlige fortællinger (2. oplag)

Thomas Illum Hansen: Tidens øje - Rummets blik

Dag Heede: Det Umenneskelige. Analyser af seksualitet, køn og identitet hos Karen Blixen

Hanus Kamban: J.H.O. Djurhuus - en biografi I-II

Povl Schmidt (red.): Læsninger i Dansk Litteratur 1-5 (Paperback)

Povl Schmidt (udg.): Danske litterære tekster II

Knud Wentzel: Den globale fortælling

Lærebøger

Thomas Lund Andersen, Uwe Helm Petersen og Flemming Smedegaard: Sproget som ressource. Dansk systemisk funktionel lingvistik i praksis

Torben Bager m.fl.: Organisation og strategi

Torben Bager m.fl.: Global Entrepreneurship Monitor. Danish National Report 2001

Ole Balslev og Knud Møller: Ordbog til religion

Peter Ove Christensen og Bjarne G. Sørensen:

Virksomhedens finansiering

Peter Ove Christensen og Bjarne G. Sørensen: Investeringsteori

Peter Ove Christensen og Bjarne G. Sørensen: Renteregning

John Christensen m.fl.: Omkostningsteori og regnskab

Peter Dahler-Larsen og Hanne Krogstrup (red.): Tendenser i evaluering

Peter Dahler-Larsen: Tendenser i evaluering (2. oplag)

Jørn Hansen (red.): Folkets sundhed eller lykke?

Leif Heiselberg: Erhvervsretlig øvebog

Leif Heiselberg: Regnskabslovgivning 2001

Leif Heiselberg: Lovsamling i Erhvervsret 2001

Steffen Jørgensen: Introduktion til produktion, logistik og optimering (preprint)

Steffen Jørgensen: Introduktion til produktion, logistik og optimering

Kurt Klaudi Klausen: Offentlig Organisation, Strategi og Ledelse (5. oplag)

Steen Knudsen: Bevægelsesanalyse (2. rev. udgave)

Susanne Ravn: Med kroppen som materiale

Peter Seeberg (red.): Ubekvemme udfordringer
Bjarne G. Sørensen: Investeringsteori (preprint)
Bjarne G. Sørensen: Rentesregning (preprint)

Diverse

Carl Bache (red.): Ny Forskning i Grammatik 8
Hanne Bache: Australsk Aboriginal Kunst og Kultur (2. oplag)
Lars Bisgaard: De glemte andre
Roger Buch: Kommunalvalgene i perspektiv
K.E. Bugge: Folk Highschools in Bangladesh
Marianne Børch (red.): Narratives of Remembrance
Peter Dahler-Larsen m.fl.: Rappportskrivning
Henrik Vase Frandsen: Emmanuel Lévinas og kærlighedens visdom
Erik W. Hansen: The Synchronic Fallacy
Tove Hels m.fl.: Grænser i landskabet
Lars Skov Henriksen m.fl.: Frivillighedens udfordringer
Anders Holm: Historiens hjertelyd
Bent Iversen: Licensaftaler
Minna Skafte Jensen & T. Pettitt (red.): Incline Aures
– Oral Perspectives
Carsten Jessen: Børn, leg og computerspil, Udspil nr. 9
Dorthe Jørgensen: Skønhedens Metamorfose
Conni-Kay Jørgensen: Var det ikke nok med Illiaden?
Erich Klawonn: Sjæl-legeme-problemet
Helle Porsdam: Folkways and Lawways
Knud Rendtorff: Eksistens i tiden. Rudolf Bultmann – en teologisk livshistorie
Knud Siboni: Erindring. Hold døren for heltinder og helte
Anne Scott Sørensen og Bo Kampmann Walther (red.): Cyberflux

Tidsskrifter og periodica

Jakko Autio (red.): SEHR 2000: 3-4, 2001:1
Michael Bach (red.): Hvem Forsker hvad 2001 (bog + disk)
Herman Knudsen (red.): Arbejdsliv 2001:1-4
Hilda Rømer Christensen (red.): Kvinder, Køn og Forskning 2001: 2-4
Knud Bjarne Gjesing (red.): Nordica 18/2001
Jørn Hansen (red.): Idrættshistorisk Årbog 2000
Birger Kledal (red.): Vindue mod øst 2000:4, 2001:1+2
Torben Kure Marker (red.): BUKS 42+43
Jacob Mey (red.): RASK 14
Jørgen Mikkelsen (red.): Personallhistorisk Tidsskrift 2001:1+2
Odense Bys Museer: Fynske Minder 2001
Hans Frede Nielsen (red.): Nowele 38, 39
David Nye (red.): American Studies 2001:1+2
Vagn Skovgaard-Petersen (red.): Uddannelseshistorie 2000

Kapitel 18

Studerterrepræsentanter i konsistorium og fakultetsråd

De studerendes repræsentanter i konsistorium og fakultetsrådene repræsenterede pr. 1. januar 2001 disse lister:

Absolut Studenterrådets liste

Konsistorium
Peer Gregersen

Atter lave kantineprisers liste

Konsistorium
Poul Basse

Borgerlige studerendes liste

Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd
Louise Broe

De studerendes valgs liste

Det humanistiske Fakultetsråd
Anders Myrhøj
Trine Tiedemann

Delrådets liste

Det sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd
Peer Gregersen
Tue Secher Jensen

Demokratisk studenterliste

Konsistorium
Mads Andersen

Det Samfundsvidenskabelige Delråds liste

Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd
Martin Ejner Hansen
Poul Basse

Humanioralisten

Det humanistiske Fakultetsråd
Miles Alexander

Idræt og Biomekaniks liste

Det sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd
Jens Høyer-Kruse

Koldings liste

Konsistorium
Victor Ly

Liste A

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultetsråd
Astrid Ejlersen
Ann Zahle Larsen
Søren Bak

Kapitel 19

Videnskabsbutikken

Videnskabsbutikken er universitetets officielle projektcenter, der formidler kontakt mellem erhvervslivet og de studerende. Videnskabsbutikken tilbyder således virksomheder, organisationer og foreninger at få et problem eller en ide videnskabeligt belyst af en studerende. Samtidig får de studerende mulighed for at få afprøvet deres teoretiske viden i praksis i samarbejde med det erhvervsliv, som mange senere selv skal være en del af.

For at Videnskabsbutikken skal kunne udbyde et projekt, kræves der en godkendelse af en underviser på universitetet, der kan sikre den videnskabelige lødighed. Endvidere skal projektet kunne indgå som en del af den studerendes studie. Det er gratis at benytte Videnskabsbutikkens service. Videnskabsbutikken formidler seminar- og bachelorprojekter samt specialeopgaver til studerende på alle fire fakulteter. Videnskabsbutikkens budget er på kr. 130.000 pr. år, der finansieres af universitetet.

Videnskabsbutikken er ledet af en bestyrelse, der består af 6 medlemmer, hvoraf 3 er lektorer og 3 er studerende. Formand for bestyrelsen er lektor ved Institut for Marketing, Per Servais.

Ansatte

Studentermehjælpere:

Stud.negot. *Morten Krogh Sørensen*

Stud.mag. *Tom Richter Hansen*

I år 2001 blev medarbejderstaben reduceret til 2 studentermehjælpere, da Videnskabsbutikken i år 2000 havde et mindre underskud. Reduktionen af medarbejderstaben gav et efterfølgende overskud på driften for 2001, således det var muligt i 2002 at udvide staben til 3 studentermehjælpere.

Projekter

I 2001 blev der afsat 18 projekter til de studerende, hvilket er et mindre fald i forhold til 2000. Dette skyldes primært det reducerede antal mandetimer, der har været til rådighed i Videnskabsbutikken. Af de afsatte projekter har 75% været fra fynske virksomheder og organisationer, mens de resterende projekter har været fra resten af landet.

Videnskabsbutikken har i 2001 haft et uformelt samarbejde med Projekt Viden til Vækst, der er resultatet af samarbejde mellem Odense Erhvervsråd og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet. Videnskabsbutikken har i fællesskab med Projekt Viden til Vækst blandt andet afholdt informationskampagner

rettet mod de studerende. Videnskabsbutikken og Projekt Viden til Vækst arbejder i øvrigt hen imod et øget og mere formaliseret samarbejde i fremtiden, da vore arbejdsopgaver i stor udstrækning er de samme.

Målsætning

Videnskabsbutikken arbejder aktivt for at fremme samarbejdet mellem studerende og virksomheder. Internt på Syddansk Universitet arbejder vi for, at de studerende skal blive opmærksomme på muligheden for at skrive projekter i samarbejde med eksterne parter, således de er bedre rustet til et job i erhvervslivet efter deres akademiske uddannelse. Eksternt arbejder vi for, at virksomheder og organisationer skal blive opmærksomme på de muligheder, som de studerendes viden og analytiske evner kan give dem i forbindelse med udarbejdelse af projekter.

Kapitel 20

Folkeuniversitetets Landssekretariat

Landssekretariatet blev oprettet i 1971 med lokaler på det daværende Odense Universitet for at betjene Folkeuniversitetets virksomheden uden for universitetsbyerne og samtidig virke som koordinator for den samlede Folkeuniversitetets virksomhed i Danmark.

Folkeuniversitetet (grundlagt i 1898) gennemfører folkelig universitetsundervisning for at formidle kendskab til forskningens metoder og resultater og være bindeled mellem videnskaben, kunsten og samfundet.

Den øverste ledelse af Folkeuniversitetet varetages af Folkeuniversitetsnævnet, som har følgende medlemmer:

Lektor *Eva Møller (MF)*, (formand)

Lektor *Marie-Louise Svane*, Københavns Universitet

Lektor *Andrew D. Jackson*, Københavns Universitet

Overbibliotekar *Jon Madsen*, Bornholm Folkeuniversitet

Lektor *Jan Zimmermann*, Sønderborg Folkeuniversitet

Lektor *Knud Jepsen*, Haslev Folkeuniversitet

Lektor *Gudrun Aspel*, Raasted Folkeuniversitet

Vibeke Bille-Hansen, Nysted Folkeuniversitet

Lektor, dr.med. *Jørgen Hedemark Poulsen*, Folkeuniversitetet i København

Lektor *Noe Munck*, Folkeuniversitetet i Århus

Lektor *Johs. Nørregaard Frandsen*, Folkeuniversitetet i Odense

Docent *Peter Wang*, Folkeuniversitetet i Aalborg

Lektor *Birgit Land*, Folkeuniversitetet i Roskilde

Medarbejdere ved Landssekretariatet er:

Folkeuniversitetsrektor, Ph.D. *Søren Eigaard*

Overassistent *Susanne Willum*

Studiesekretær *Susanne Skov*

Assistent *Tove Sønnichsen*

Landssekretariatet varetager kontakten til 130 aktive Folkeuniversitetskomitéer over hele landet. FU-Komitévirksomhedens samlede aktivitet i 2001 var på 4.480 forelæsnings timer og 4.562 kursustimer, i alt 9.042 undervisningstimer.

Folkeuniversitetets samlede virksomhed, inkl. de fem universitetsafdelinger, var på 9.902 forelæsnings timer og 38.172 kursustimer, i alt 48.074 undervisningstimer.

Folkeuniversitetsrektor har i løbet af 2001 afholdt amtsmøder med FU-komitéerne, deltaget i programrådsmøder i folkeuniversitetsafdelingerne, holdt møder med foreningsfolk og undervisere samt deltaget i seminarer og konferencer på universiteter og andre forsknings- og ud-

dannelsesinstitutioner. Der blev i september afholdt landsmøde på Esbjerg Højskole.

Folkeuniversitetsrektor er desuden medlem af bestyrelsen for Dansk Folkeoplysnings Samråd og i forlængelse heraf medlem af Samrådets internationale udvalg og tips- og lottoudvalg. Endvidere er folkeuniversitetsrektor medlem af det udvalg, der fordeler midler fra Folketingets pulje til debataktiviteter i forbindelse med grundloven.

I samarbejdsorganisationen Nordisk Folkeuniversitet er der med støtte fra Nordisk Ministerråd i årets løb afholdt en række møder og seminarer. Nordisk Folkeuniversitet udgav antologien *Velfærd og Folkeoplysning*, redigeret af folkeuniversitetsrektor Søren Eigaard.

Landssekretariatet har i årets løb udgivet flere numre af *FU-Nyt* med artikler og informationer om virksomheden og folkeoplysning i øvrigt.

Landssekretariatet har til stadighed kontakt til forelæsere og undervisere inden for alle videnskabelige fagområder og udgiver årligt forelæserlister, specialprogrammer og aktivitetsoversigter m.v.

Folkeuniversitetet i Odense

Folkeuniversitetet i Odense er en selvejende institution stiftet den 20. januar 1961.

Folkeuniversitetets undervisning gennemføres i henhold til folkeoplysningsloven og hører under Undervisningsministeriet.

Folkeuniversitetet er tilknyttet Syddansk Universitet i Odense, hvor sekretariatet også er placeret, og hvor det meste af undervisningen afholdes.

Bestyrelse

Folkeuniversitetet i Odense ledes af en bestyrelse, som i beretningsåret havde følgende medlemmer:

Instituttleder & lektor, dr.phil. *Jesper Carlsen* (formand), Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, Syddansk Universitet, Odense.

Professor, Ph.D. *Peter Dahler-Larsen*, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, Odense.

Instituttleder & lektor, cand.phil. *Johs. Nørregaard Frandsen*, Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet, Odense.

Sognepræst, cand.theol. *Eva Tøjner Götke*, Thomas Kingos Kirke, Odense.

Professor, dr.med. *Steffen Husby*, Pædiatri, Klinisk Institut, Odense Universitetshospital.

Instituttleder & lektor, lic.scient. *Ole Næsbye Larsen*, Biologisk Institut, Syddansk Universitet, Odense.

Museumsdirektør, cand.mag. *Ervin Nielsen* (næstformand), Danmarks Grafiske Museum, Odense.

Prorektor, docent *Per Erland Rasmussen*, Det Fynske Musikkonservatorium, Odense.

Kulturkonsulent *Peter Ørting*, Kultur- og Socialforvaltningen, Odense Kommune.

Programråd

Derudover vejledes bestyrelsen og daglig leder af et programråd:

Professor, lic.scient. *Poul Bjerregaard*, Biologi, Syddansk Universitet, Odense.

Professor, dr.phil. h.c. *Mogens Brøndsted*, Nordisk, Syddansk Universitet, Odense.

Museumsinspektør, cand.mag. *Lene Burkard*, Kunsthallen Brandts Klædefabrik, Odense.

Adjunkt, cand.phil. *Knud Bjarne Gjesing*, Nordisk, Syddansk Universitet, Odense.

Teatersekretær *Elsebeth Hansen*, Odense Teater.

Museumsinspektør, cand.mag. *Henrik Harnow*, Odense Bys Museer.

Museumsinspektør, cand.mag. *Gertrud Hvidberg-Hansen*, Fyns Kunstmuseum/Odense Bys Museer.

Cand.pharm. *Else Karlog*, Odense.

Overbibliotekar *Aase Lindahl*, Syddansk Universitetsbib-

liotek, Syddansk Universitet, Odense.

Professor, dr.scient. *Hans Toftlund Nielsen*, Kemi, Syddansk Universitet, Odense.

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff*, Religion, Syddansk Universitet, Odense.

Ledende psykolog, cand.psych. *Claus Schlegel Richard*, Psykiatrisk Afdeling P, Odense Universitetshospital.

Kurator, dr.phil. *Torsten Sadowsky*, Kunsthallen Brandts Klædefabrik, Odense C.

Lektor, Ph.D. *Bjarne Toft*, Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet, Odense.

Medarbejdere

Daglig leder: *Trine Tybjerg Holm*, cand.mag. samt 4 studentermedhjælpere.

Som følge af omstruktureringer i virksomheden og flytning af sekretariatet til Syddansk Universitet i slutningen af år 2000 var Folkeuniversitetets aktivitet indstillet i foråret 2001. I august 2001 udkom et nyt efterårsprogram i 13.000 eksemplarer.

I beretningsåret afholdtes i alt 92 arrangementer fordelt på 167 foredragsdobbeltimer og 349,5 kursusdobbeltimer. 1.738 deltagere fulgte arrangementerne og ca. 170 forelæsere/undervisere medvirkede.

Folkeuniversitetets semesterprogrammer udkommer i begyndelsen af januar og august og kan straks efter udsendelsen læses på hjemmesiden: www.sdu.dk/folkeuni/

Folkeuniversitetet i Odense samarbejder med den amatørarkæologiske forening HARJA, Slægtshistorisk Forening i Odense, Hjallese Menighedsråd, Odense Centralbibliotek, Odense Bys Museer, Kunsthallen Brandts Klædefabrik, Stadsarkivet i Odense m.fl.

Kapitel 21

Center for Universitetspædagogik

Center for Universitetspædagogik blev oprettet i november 1996 som et uformelt samarbejde, der har til opgave at varetage adjunktpædagogikum, at støtte den universitetspædagogiske debat samt varetage efteruddannelse af universitetsundervisere. Er nu blevet et permanent center for universitetspædagogik.

Medarbejdere:

Lektor *Peter Dahler-Larsen*, Institut for Statskundskab
Lektor *Annelise Ballegaard Petersen*, Institut for Litteratur, Kultur og Medier

Lektor *Bent Ørsted*, Institut for Matematik og Datalogi
Chefkonsulent *Birgitta Wallstedt*, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Fuldmægtig *Karin Greve Jensen*

Centermedarbejderne afholder møde ca. en gang om måneden for at koordinere, udveksle ideer og drøfte de forskellige tværfaglige aktiviteter, der udmøntes løbende ud fra målsætningerne og de krav, universitetet og samfundet stiller. Centret deltager i samarbejde inden for Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Dansk Universitetspædagogisk Netværk og Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik samt i nationale og internationale forskningsprojekter.

Centrets to hovedmålsætninger er:

1. Et udviklingsarbejde inden for universitetspædagogik - herunder adjunktpædagogikum, universitetskultur og fagdidaktik
2. Et udviklingsarbejde omkring universitetslæreres pædagogiske efteruddannelse

Adjunktpædagogikum har i år været gennemført med 15 adjunkter fra alle fire fakulteter og er et tosemesters uddannelsesforløb bestående af en teoretisk/praktisk kursusdel, en individuel supervisions- og observationsdel samt af to til tre foredragsarrangementer.

Centermedarbejderne indgår i gennemførelsen af kursusdelene og udarbejdelse af kursus- og informationsmateriale. De bistås af et eksternt vejlederkorps, som også er inddraget i vejlednings/supervisions/observationsdelen af adjunktpædagogikum.

De eksterne vejledere er:

Lektor *Flemming Bolding*

Lektor *Anni Bøgh Hattesen*

Rektor *Erling Petersson*

Lektor *Søren Schmidt-Nielsen*

Der har været afholdt

- a) Et informationsmøde for adjunkterne og deres faglige vejledere (14. december 2000)
- b) Internatskursus med oplæg ved lektor Torben K. Jensen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, pædagogisk konsulent Birgitta Wallstedt, der er medlem af Centret, eksternt pædagogisk vejleder, lektor Søren Schmidt-Nielsen og endelig oplæg ved stud.med. Peer Gregersen og cand.negot.-studerende Alice Nyboe, Sandbjerg Slot (31. januar-2. februar)
- c) To foredragsarrangementer: Et om forskningsbaseret undervisning ved lektor Per Fibæk Laursen, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, KU (14. juni) og et om unges personlige og kulturelle søgeprocesser ved forskningsassistent Steen Beck, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik (29. november)
- d) Afsluttende kursusdag om emnet Evaluering med oplæg om egne erfaringer med evalueringer fra to af adjunkterne og et – længere – generelt diskussionsoplæg ved lektor Torben G. Jensen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet (6. december)
- e) Endelig er der i løbet af de to semestre blevet gennemført individuel vejledning og supervision ved eksterne pædagogiske vejledere og interne faglige vejledere, og adjunkterne har overværet kollegers undervisning og eksaminer.

På grund af et vist „efterslæb“ af supervisioner hos adjunkter fra 2000-holdet har der i alt været tilknyttet fire eksterne vejledere til forløbet.

Centret er af ledelsen på Det Humanistiske Fakultet blevet bedt om at koordinere et pædagogisk forum sammen med lektor Povl Götke, Center for Religionsstudier og undervisningsadjunkt Caroline Schaffalitzky, Filosofisk Institut, der har fået ideen til initiativet. Hensigten er at skabe et tværfakultært, uformelt netværk til drøftelse af relevante problemstillinger hentet fra den daglige universitetsundervisning. Hovedtanken i organiseringen af det pædagogiske forum er oprettelse af mindre netværksgrupper, der selv tager initiativ til - på tværs af fag - at drøfte relevante pædagogiske emner. Netværksgrupperne skiftes til at forelægge oplæg til diskussion af de valgte emner på plenarmøder, der afholdes ca. en gang i kvartalet.

I starten af efterårssemestret udsendte centret en „føler“ til samtlige studie- og institutledere på Syddansk Univer-

sitet angående oprettelsen af et pædagogisk forum. Over 100 fra alle fire fakulteter tilkendegav, at de ønskede at deltage og gav - ud fra det medsendte idékatalog over mulige diskussionsemner - selv konkrete bud på emner i forbindelse med deres daglige undervisning. Der blev holdt et indledende møde (21. november), hvor tankerne bag initiativet samt den praktiske organisering af et pædagogisk forum blev drøftet ved lektor Povl Götke, Center for Religionsstudier og fuldmægtig Karin Greve Jensen. Der var desuden et oplæg om Nursing af de studerende - hvordan, hvor meget, hvorfor? ved undervisningsadjunkt Caroline Schaffalitzky, Filosofisk Institut. Mødet sluttede med etablering af 10 netværksgrupper, og det pædagogiske forum blev efterfølgende døbt Forum for Universitetspædagogik. Næste plenarmøde afholdes ultimo marts 2002.

Fuldmægtig Karin Greve Jensen har været bestyrelsesmedlem for Dansk Universitetspædagogisk Netværk (DUN), hvor samtlige universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark er repræsenteret.

DUN-netværket er tilknyttet et treårigt internationalt forskningsprojekt Effektmåling og kvalitetsudvikling af pædagogisk efteruddannelse af universitetslærere. Projektets danske del har modtaget støttet fra ELU-fonden og er forankret i centret med lektor Peter Dahler-Larsen som projektleder.

Projektets resultater fremlægges af professor Martin Coffey, Centre for Higher Education Practice, The Open University, UK, på DUNs konference i marts 2002.

Endvidere har centret været inddraget aktivt i forskningsprojektet Vurdering af personalepolitiske instrumenter til omstilling og kvalitetsudvikling på universitetsundervisningsområdet. Projektet er blevet støttet af Omstillingsfonden og har haft lektor Peter Dahler-Larsen, Institut for Statskundskab og lektor Jørgen Gleerup, Center for Kulturstudier som projektledere. Den endelige rapport blev færdiggjort i august og bærer titlen Mellem strategier og vidensstrømme.